

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

O
chrona
środowiska
Environment **2013**

WARSZAWA
WARSAW 2013

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE
STATISTICAL INFORMATION AND ELABORATIONS

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS, Departament Badań Regionalnych
i Środowiska
*CSO, Regional and Environmental Surveys
Department*

kierujący
team leader

Dariusz Bochenek – naczelnik (*Head of Unit*)

zespół
team

Milena Bancarzewska
Anna Górska
Katarzyna Karczewska
Marta Lizuraj
Teresa Pawłowska
Agnieszka Reńska
Joanna Sulik
Marta Wojciechowska
Anna Wrzosek
Katarzyna Zagórska
Katarzyna Zieleźny

Wykresy
Graphs

Halina Sztrantowicz
Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

Fotografie
Photos

Anna Wrzosek

Projekt okładki
Cover design

Lidia Motrenko-Makuch
Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

ISSN 0867-3217

Publikacja dostępna na stronie internetowej – www.stat.gov.pl
Publication available on website – www.stat.gov.pl

PRZEDMOWA

„Ochrona Środowiska 2013” jest kolejnym, wydawanym corocznie od 1972 r., zbiorczym opracowaniem Głównego Urzędu Statystycznego, a dwudziestą siódmą ogólnodostępną edycją publikacji o tematyce ekologicznej. Od 2009 r. publikacja ukazuje się w wersji polsko-angielskiej.

Opracowanie zawiera uwagi metodyczne, część tabelaryczną, a także ilustracje graficzne. Tegoroczne wydanie zostało poszerzone o analizę wybranych aspektów stanu i ochrony środowiska. Układ treści oraz sposoby prezentowania danych zostały podporządkowane dążeniu do możliwie najbardziej pełnego i komunikatywnego naświetlenia złożonych i wielostronnych aspektów działalności człowieka w środowisku, a przede wszystkim przedstawienia charakterystyki skali, tendencji oraz dynamiki ilościowych i jakościowych zmian ekologicznych, a także ich przyczyn i konsekwencji.

Uwagi metodyczne, ogólne i działowe, zawierają omówienie zakresu, źródeł i zasad grupowania danych, metod badań i ich organizacji, a także ważniejsze pojęcia, definicje i interpretacje wielkości oraz wskaźników statystycznych zawartych w publikacji.

Podstawowym źródłem danych, prezentowanych w części tabelarycznej, są materiały oparte na badaniach i sprawozdawczości GUS. Ponadto, w celu możliwie wszechstronnego i obiektywnego przedstawienia wieloaspektowej problematyki ekologicznej, wykorzystano właściwą tematycznie sprawozdawczość ministerstw, ich wewnętrzne systemy informacyjne i dane administracyjne, a także – zwykle po odpowiedniej transformacji w oparciu o metody statystyczne – wyniki pomiarów, kontroli, ocen i analiz laboratoryjnych (monitoring) wykonanych w ramach działalności: Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowej Inspekcji Sanitarnej, służb pomiarów skażeń promieniotwórczych oraz przez specjalistyczne służby: hydrologiczno-meteorologiczne, geologiczne, geodezyjne, leśnictwa i ochrony przyrody. Dodatkowo wykorzystano szereg specjalnych źródeł danych ekologicznych, jak: ekspertyzy, raporty, „czerwone księgi i listy”, atlasy, inwentaryzacje i opracowania autorskie.

Dane z tych źródeł zgrupowano w dziewięciu działach obejmujących: komponenty środowiska (powierzchnię ziemi, gleby i kopaliny; wodę; powietrze; florę i faunę ze szczególnym uwzględnieniem środowiska leśnego i ochrony przyrody); czynniki zagrożeń – odpady przemysłowe i komunalne, hałas i promieniowanie; działalność na rzecz ochrony i kontroli stanu środowiska; ekonomiczne aspekty ochrony środowiska. Charakterystykę koncentracji i zróżnicowania skali degradacji oraz zanieczyszczeń środowiska w ujęciu przestrzennym przedstawiono głównie w układzie województw, a wybrane dane także według: regionów, podregionów, powiatów i miast o dużej skali zagrożenia środowiska.

Ponadto, w oparciu o bazę danych EUROSTAT-u, OECD i FAO oraz raporty Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ i Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, ujęto porównania międzynarodowe, obejmujące szeroką problematykę dotyczącą stanu zagrożenia i ochrony środowiska w Polsce w relacji do krajów członkowskich OECD i Unii Europejskiej.

Publikacja została opracowana w Departamencie Badań Regionalnych i Środowiska przez zespół pracowników Wydziału Statystyki Środowiska oraz Wydziału Ekonomiki Środowiska.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Badań
Regionalnych i Środowiska

Wiesława Domańska

P R E F A C E

"Environment 2013" is another collective study of the Central Statistical Office (CSO), published annually since 1972, and the twenty seventh open access edition of the ecological subject. Since 2009 the publication is edited in polish-english version.

This study includes methodical notes as well as tables and charts. This year's edition was expanded to include an analysis of selected aspects of the environment state and protection. The arrangement of the contents and data presentation methods have been subordinated to pursue of explanation as fully and communicatively as possible of the complicated and many-sided aspects of the human activities concerning the environment and above all is aimed at showing the scope, trends and dynamics of qualitative and quantitative ecological changes and their reasons and consequences, too.

The general and section al methodical notes refer to the scope, sources and rules of data assembling, to the methods and organization of surveys as well as main conceptions, definitions and interpretations of indices and statistical categories contained in this publication.

The main source of the data presented in the table part of this volume are materials based on the CSO surveys and reports. Moreover, in order to present the multi-aspect ecological problems as comprehensively and objectively as possible the accessible resort reports, internal information systems and administrative data have been used as well as - usually following an appropriate transformation based on statistical methods - the results of measurements, inspections, evaluation and monitoring carried out under activities of: The Inspectorate of Environmental Protection, The State Sanitary Inspection, measurements of radioactive contamination and by specialistic services: hydrological and meteorological, geological, geodesic, forestry and nature protection. In addition, a number of special sources of ecological data like experts reports, "red lists and books", atlases, diagnoses, stock-takings and authors studies have been used

The data obtained from these sources have been grouped into nine chapters which cover: environmental components (land area, soil and useful raw materials; water; air; flora and fauna with a special emphasis on the forest environment and nature protection); hazardous factors - industrial and municipal waste, noise and radiation; activities for environment protection and economical aspects of environment protection. The characteristics of a concentration and diversification of the scale of degradation and pollution of the environment, in territorial formulation has been worked out by new voivodeships and selected data also by: regions, subregions, administrative districts, and towns of big scale of threats to the environment.

In addition international comparisons have been inserted based mainly on the data base of the Statistical Office of the European Communities (EUROSTAT), OECD, FAO and reports of United Nations Economic Commission and International Atomic Energy Agency covering the broad problems on the state, threats to and protection of the environment in Poland in relation to the OECD and European Union Member States.

The publication has been elaborated at the Regional and Environmental Surveys Department by a team of experts of the Environment Statistics Section and Environmental Economics Section.

*Deputy Director of Regional
and Environmental Surveys Department*

Wiesława Domańska

SPIS TREŚCI

	Tabl.	Str.
PRZEDMOWA	x	3
Uwagi ogólne	x	30
Wybrane aspekty stanu i ochrony środowiska - 2012	x	34
Wykorzystanie i ochrona powierzchni ziemi	x	34
Gospodarka wodno-ściekowa i ochrona wód	x	35
Zanieczyszczenie i ochrona powietrza	x	37
Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej	x	39
Odpady	x	41
Promieniowanie	x	44
Hałas	x	45
Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska	x	45
Podsumowanie	x	48
Tablice przeglądowe		
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska (1990, 1995, 2000, 2005, 2010-2012)....	I	50
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według regionów w 2012 r.	II	56
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według województw w 2012 r.	III	58
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według podregionów w 2012 r.	IV	72
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według powiatów w 2012 r.	V	76

TABLICE

Dział 1. WARUNKI NATURALNE

	Tabl.	Str.
Uwagi metodyczne	x	92
Położenie geograficzne Polski	1	94
Układ pionowy powierzchni	2	94
Najwyżej oraz najniżej położone punkty i miejscowości	3	94
Terytorium i granice	4	95
Największe głębokości na morskich wodach wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej	5	96
Wyższe szczyty górskie	6	96
Najdłuższe jaskinie	7	97
Ważniejsze przełęcze	8	99
Powierzchnia zlewni i dorzeczy	9	100
Większe rzeki	10	100
Przepływy rzek w głównych profilach wodowskazowych (1951-2010, 2001-2010, 2000, 2005, 2010, 2011, 2012)	11	102
Większe i głębsze jeziora	12	103
Ważniejsze kanały	13	104
Większe sztuczne zbiorniki wodne	14	104
Temperatury powietrza (1971-2000, 1991-2000, 2001-2005, 2001-2010, 2011, 2012)	15	107
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, usłonecznienie i zachmurzenie (1971-2000, 1991-2000, 2001-2005, 2001-2010, 2011, 2012)	16	108
Średnie miesięczne temperatury powietrza (1971-2000, 1991-2000, 2001-2005, 2001-2010, 2011, 2012)	17	109
Miesięczne sumy opadów atmosferycznych (1971-2000, 1991-2000, 2001-2005, 2001-2010, 2011, 2012)	18	111

Dział 2. WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY. KOPALINY

Uwagi metodyczne	x	113
Zmiany struktury użytkowania gruntów (1938, 1946, 1950, 1960, 1970, 1980, 1990, 1995, 2000, 2005, 2010, 2011, 2012)	1(19)	119
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany w wykorzystaniu powierzchni kraju (2005, 2010, 2013)	2(20)	119
Struktura odczynu gleb w Polsce w latach 2009-2012	3(21)	120
Powierzchnia geodezyjna kraju według kierunków wykorzystania i województw w 2013 r.	4(22)	121
Powierzchnia gruntów ugorowanych (2000, 2005, 2010-2012)	5(23)	123

	Tabl.	Str.
Powierzchnia gruntów ugorowanych na użytkach rolnych według województw (2000, 2005, 2012) ...	6(24)	123
Grunty rolne i leśne wyłączone na cele nierolnicze i nieleśne (2000, 2005, 2010-2012)	7(25)	124
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej według województw w 2012 r.	8(26)	124
Kierunki wyłączenia gruntów rolnych według województw w 2012 r.	9(27)	125
Zmiany powierzchni gruntów rolnych według województw w 2012 r.	10(28)	125
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2010-2012).....	11(29)	126
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz zrekultywowane i zagospodarowane według województw w 2012 r.	12(30)	126
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji według Polskiej Klasyfikacji Działalności i województw w 2012 r.	13(31)	127
Rekultywacja i zagospodarowanie gruntów przekształconych działalnością górnictw (2000, 2005, 2010-2012)	14(32)	127
Powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych oraz spółki wodne według województw (2000, 2005, 2010-2012)	15(33)	128
Sprzedaż środków ochrony roślin (2000, 2005, 2010-2012)	16(34)	128
Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych (w czystym składniku) (1999/2000, 2004/2005, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012).....	17(35)	129
Zużycie nawozów mineralnych, wapniowych i obornika w przeliczeniu na czysty składnik według województw w roku gospodarczym 2011/2012	18(36)	129
Bilans azotu brutto według województw (średnie z lat 2010-2012)	19(37)	130
Potrzeby wapnowania gleb w Polsce w latach 2009-2012	20(38)	130
Zasobność gleb w przyswajalne makroelementy w latach 2009-2012	21(39)	131
Zasoby ważniejszych kopalin w 2012 r.	22(40)	132
Zasoby węgla kamiennego w 2012 r.	23(41)	133
Zasoby węgla brunatnego w 2012 r.	24(42)	133
Zasoby rud miedzi w 2012 r.	25(43)	134
Zasoby soli kamiennej w 2012 r.	26(44)	134
Zasoby surowców wapiennych i kruszyw naturalnych w 2012 r.	27(45)	134
Powierzchnia, zasoby i eksploatacja złóż torfów według województw w 2012 r.	28(46)	135
Pożary upraw rolnych, łąk, rżysk i nieużytków według województw w 2012 r.....	29(47)	135

Dział 3. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD

Uwagi metodyczne	x	136
Zasoby wód powierzchniowych (1951-2000, 1991-2000, 1960, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005-2012)	1(48)	146
Zasoby wód powierzchniowych według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2012 r.	2(49)	146
Zasoby wód powierzchniowych według regionów hydrograficznych w 2012 r.	3(50)	147
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych (1990, 1995, 2000, 2005, 2010-2012).	4(51)	149
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych według województw w 2012 r.	5(52)	149
Zasoby solanek, wód leczniczych i termalnych udokumentowane geologicznie według województw w 2012 r.	6(53)	150
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru (2000, 2005, 2010-2012).....	7(54)	151
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru i Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2012 r.	8(55)	152
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru i regionów hydrograficznych w 2012 r..	9(56)	152
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru i województw w 2012 r.	10(57)	155
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2012 r.	11(58)	155
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według województw w 2012 r.....	12(59)	156
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według regionów hydrograficznych w 2012 r.	13(60)	156
Miasta o decydującym zużyciu wody w gospodarce narodowej w 2012 r.	14(61)	159
Zużycie wody w zakładach i ich wyposażenie w zamknięte obiegi wody według województw w 2012 r.	15(62)	162
Bilans gospodarowania wodą w przemyśle według województw w 2012 r.	16(63)	162

	Tabl.	Str.
Gospodarowanie wodą w przemyśle według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2012 r.	17(64)	163
Gospodarowanie wodą w przemyśle według regionów hydrograficznych w 2012 r.	18(65)	164
Gospodarowanie wodą w przemyśle według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2012 r.	19(66)	166
Gospodarowanie wodą w sieci wodociągowej według województw w 2012 r.	20(67)	170
Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych i wody zasolone oraz ich wykorzystanie według województw w 2012 r.	21(68)	170
Wody zasolone i ich zagospodarowanie według województw 2012 r.	22(69)	171
Melioracje podstawowe według województw w 2012 r.	23(70)	171
Melioracje podstawowe wymagające odbudowy lub modernizacji według województw w 2012 r.	24(71)	172
Obiekty małej retencji wodnej według województw w 2012 r.	25(72)	172
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne według sposobu nawadniania i województw w 2012 r.	26(73)	173
Nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych według wielkości obiektów (2000, 2005, 2010-2012)	27(74)	173
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne oraz napełniane stawy rybne według województw w 2012 r.	28(75)	174
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2010-2012)	29(76)	174
Ścieki przemysłowe odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2010-2012)	30(77)	175
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi według województw w 2012 r.	31(78)	175
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi według województw w 2012 r.	32(79)	176
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2012 r.	33(80)	176
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi według regionów hydrograficznych w 2012 r.	34(81)	177
Miasta o dużej skali zagrożenia ściekami w 2012 r.	35(82)	179
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane według województw w 2012 r.	36(83)	183
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2012 r.	37(84)	184
Zakłady według wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010-2012)	38(85)	187
Zakłady według wyposażenia w oczyszczalnie ścieków i województw w 2012 r.	39(86)	188
Zakłady odprowadzające ścieki wymagające oczyszczania bezpośrednio do wód lub do ziemi w 2012 r.	40(87)	188
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych odprowadzonych po oczyszczeniu do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2010-2012)	41(88)	189
Ścieki oczyszczane przemysłowe i komunalne według stopnia redukcji zanieczyszczeń (2000, 2005, 2010-2012)	42(89)	189
Sieć kanalizacyjna według województw w 2012 r.	43(90)	191
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną oczyszczane i nieoczyszczane według województw w 2012 r.	44(91)	191
Miasta i oczyszczalnie ścieków w miastach w 2012 r.	45(92)	192
Miasta obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków według regionów hydrograficznych w 2012 r.	46(93)	193
Oczyszczalnie ścieków komunalnych według przepustowości i ilości ścieków oczyszczanych w 2012 r.	47(94)	195
Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta i wsie (2000, 2005, 2010-2012)	48(95)	196
Gminy obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków oraz ścieki komunalne odprowadzone siecią kanalizacyjną oczyszczane według województw w 2012 r.	49(96)	196
Oczyszczalnie ścieków komunalnych według województw w 2012 r.	50(97)	197
Oczyszczalnie ścieków komunalnych typu mechanicznego według województw w 2012 r.	51(98)	198
Oczyszczalnie ścieków komunalnych typu mechanicznego według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2012 r.	52(99)	198
Oczyszczalnie ścieków komunalnych typu biologicznego według województw w 2012 r.	53(100)	199
Oczyszczalnie ścieków komunalnych typu biologicznego według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2012 r.	54(101)	199
Oczyszczalnie ścieków komunalnych z podwyższonym usuwaniem biogenów według województw w 2012 r.	55(102)	200
Oczyszczalnie ścieków komunalnych z podwyższonym usuwaniem biogenów według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2012 r.	56(103)	200
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według województw w 2012 r.	57(104)	201
Ludność miast i wsi korzystająca z oczyszczalni ścieków według województw w 2012 r.	58(105)	201

	Tabl.	Str.
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych według województw w 2012 r.	59(106)	202
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych według województw w 2012 r.	60(107)	203
Osady z przemysłowych i komunalnych oczyszczalni ścieków (2000, 2005, 2010-2012).....	61(108)	203
Osady z oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych według województw w 2012 r.....	62(109)	205
Miasta obsługiwane przez sieć wodociągową, kanalizacyjną i oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010-2012).....	63(110)	207
Wsie obsługiwane przez sieć kanalizacyjną i oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010-2012).....	64(111)	207
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia (2005, 2010-2012).....	65(112)	208
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia w 2012 r.....	66(113)	209
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia według województw w 2012 r.	67(114)	209
Stan jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych objętych monitoringiem w latach 2010-2012.....	68(115)	210
Ocena jakości wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia według dorzeczy w 2012 r.	69(116)	210
Ocena wrażliwości wód na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych według dorzeczy w 2012 r.	70(117)	211
Ocena jakości wód przeznaczonych do bytowania ryb łososiowatych i karpionowatych według dorzeczy w 2012 r.	71(118)	211
Wyniki monitoringu jakości wód podziemnych w sieci krajowej w 2012 r.	72(119)	212
Wyniki monitoringu badań stężeń azotanów (NO ₃) w wodach podziemnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych w 2012 r.	73(120)	212
Zawartość azotu mineralnego w glebie w punktach monitoringowych zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych (OSN) na azotany pochodzenia rolniczego w 2012 r.	74(121)	213
Stan jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych monitorowanych w latach 2010-2012	75(122)	214
Odpływ substancji organicznych i biogennych rzekami do Morza Bałtyckiego (1995, 2000, 2005, 2010-2012).....	76(123)	214
Ładunki zanieczyszczeń wprowadzone z obszaru Polski do Morza Bałtyckiego w latach hydrologicznych (1990, 1995, 2000, 2005, 2010-2012)	77(124)	215
Odpływ substancji organicznych i biogennych rzekami do Morza Bałtyckiego w 2012 r.	78(125)	216
Odpływ metali ciężkich rzekami do Morza Bałtyckiego w 2012 r.	79(126)	216

Dział 4. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Uwagi metodyczne	x	217
Zużycie ogółem nośników energii pierwotnej w gospodarce narodowej (1988, 2000, 2005, 2010-2012).....	1(127)	227
Zużycie krajowe podstawowych paliw w gospodarce narodowej (2000, 2005, 2010-2012)	2(128)	227
Produkcja i zużycie energii odnawialnej według źródeł wytwarzania (2000, 2005, 2010-2012).....	3(129)	227
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2010, 2011).....	4(130)	228
Całkowita emisja dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów (2000, 2005, 2010, 2011).....	5(131)	228
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza według rodzajów działalności w 2011 r.	6(132)	229
Całkowita emisja gazów cieplarnianych (1988, 1990, 1995, 2000, 2005, 2010, 2011).....	7(133)	230
Całkowita emisja głównych gazów cieplarnianych według źródeł emisji w 2011 r.	8(134)	231
Całkowita emisja metali ciężkich (2000, 2005, 2010, 2011)	9(135)	231
Całkowita emisja metali ciężkich według rodzajów działalności w 2011 r.	10(136)	232
Emisja trwałych zanieczyszczeń organicznych w 2011 r.	11(137)	233
Pojazdy samochodowe i ciągniki (2000, 2005, 2010-2012)	12(138)	233
Pojazdy samochodowe i ciągniki według grup wieku w 2012 r.	13(139)	234
Emisja zanieczyszczeń ze środków transportu drogowego (2000, 2005, 2010, 2011).....	14(140)	234
Emisja zanieczyszczeń powietrza według rodzajów środków transportu drogowego w 2011 r.	15(141)	235
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według wielkości emisji (2000, 2012)	16(142)	236
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według stopnia redukcji wytworzonych zanieczyszczeń (2000, 2005, 2010-2012)	17(143)	237
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według stopnia neutralizacji zanieczyszczeń gazowych w 2012 r.	18(144)	237
Wyposażenie zakładów w podstawowe urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w 2012 r. ...	19(145)	238
Zakłady szczególnie uciążliwe emitujące zanieczyszczenia powietrza według wielkości emisji zanieczyszczeń pyłowych i województw w 2012 r.	20(146)	238
Zakłady szczególnie uciążliwe emitujące zanieczyszczenia powietrza według wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych i województw w 2012 r.	21(147)	239

	Tabl.	Str.
Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wielkości emisji i województw w 2012 r.	22(148)	240
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2012 r.	23(149)	240
Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2012 r.	24(150)	241
Emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych w uzdrowiskach w 2012 r.	25(151)	241
Emisja metali ciężkich z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2012 r.	26(152)	242
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych według rodzaju substancji (2000, 2012)	27(153)	242
Zanieczyszczenia zatrzymane i zneutralizowane w urządzeniach oczyszczających według województw w 2012 r.	28(154)	244
Miasta o dużej skali zagrożenia środowiska emisją zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2012 r.	29(155)	245
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2012 r.	30(156)	249
Międzynarodowy obrót substancjami zubożającymi warstwę ozonową w 2011 r.	31(157)	252
Całkowita zawartość ozonu w atmosferze (1963, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2010-2012)	32(158)	252
Ciśnienie cząstkowe ozonu w warstwach atmosfery nad Legionowem k/Warszawy w 2012 r.	33(159)	254
Promieniowanie nadfioletowe (UV-B) w 2012 r.	34(160)	255
Stężenie ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery w 2012 r.	35(161)	256
Stężenia pyłu zawieszonego PM10 według aglomeracji i miast w 2012 r.	36(162)	258
Stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 według aglomeracji i miast w 2012 r.	37(163)	258
Stężenia dwutlenku siarki według aglomeracji i miast w 2012 r.	38(164)	259
Stężenia dwutlenku azotu według aglomeracji i miast w 2012 r.	39(165)	259
Stężenia tlenku węgla według aglomeracji i miast w 2012 r.	40(166)	260
Stężenia benzenu i ołowiu według aglomeracji i miast w 2012 r.	41(167)	260
Stężenia arsenu i kadmu według aglomeracji i miast w 2012 r.	42(168)	261
Stężenia niklu i benzo(a)pirenu według aglomeracji i miast w 2012 r.	43(169)	261
Skład chemiczny opadów atmosferycznych w rejonach monitoringu tła zanieczyszczenia atmosfery oraz w aglomeracji miejsko-przemysłowej (1995, 2000, 2003-2012)	44(170)	262
Przebieg roczny składu chemicznego opadów atmosferycznych w rejonach monitoringu tła zanieczyszczenia atmosfery oraz w aglomeracji miejsko-przemysłowej w 2012 r.	45(171)	263
Mokra depozycja siarki, azotu i jonów wodoru w rejonach monitoringu tła zanieczyszczenia atmosfery oraz w aglomeracji miejsko-przemysłowej (1995, 2000, 2003-2012)	46(172)	264
Poważne awarie według województw w 2012 r.	47(173)	265
Przykłady poważnych awarii według źródeł i województw w 2012 r.	48(174)	265
Dział 5. OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ		
Uwagi metodyczne	x	267
Obiekty o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione w latach 2000, 2005, 2010-2012 r.	1(175)	282
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2010-2012 r.)	2(176)	282
Obiekty i obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione według województw w 2012 r.	3(177)	283
Parki narodowe (2000, 2005, 2010-2012)	4(178)	284
Parki narodowe według kategorii gruntów w 2012 r.	5(179)	284
Parki narodowe według kategorii ochronności w 2012 r.	6(180)	285
Parki narodowe według form własności i kategorii użytkowania gruntów w 2012 r.	7(181)	285
Parki narodowe według form własności w 2012 r.	8(182)	286
Turystyka w parkach narodowych w 2012 r.	9(183)	286
Stan liczebny głównych gatunków zwierząt łownych i chronionych w parkach narodowych w 2012 r.	10(184)	287
Ośrodki zachowawczej hodowli zwierząt w 2012 r.	11(185)	288
Liczebność zwierzyny oraz wykonana redukcja ogółem wybranych gatunków zwierząt łownych w parkach narodowych (2000, 2005, 2010-2012)	12(186)	288
Regulacja populacji zwierząt łownych w parkach narodowych w 2012 r.	13(187)	289
Działalność dydaktyczna parków narodowych w 2012 r.	14(188)	290
Ochrona lasu w parkach narodowych w 2012 r.	15(189)	290

	Tabl.	Str.
Pozyskanie drewna w parkach narodowych według kategorii cięć w 2012 r.	16(190)	291
Szkodnictwo i ochrona przed szkodnictwem w parkach narodowych w 2012 r.	17(191)	291
Rezerwy przyrody (2000, 2005, 2010-2012)	18(192)	292
Rezerwy przyrody według województw w 2012 r.	19(193)	292
Parki krajobrazowe według kategorii gruntów i województw w 2012 r.	20(194)	293
Parki krajobrazowe w 2012 r.	21(195)	294
Obszary chronionego krajobrazu według województw w 2012 r.	22(196)	297
Obszary Natura 2000 według województw w 2012 r.	23(197)	298
Obszary Natura 2000 – Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) według województw w 2012 r.	24(198)	299
Obszary Natura 2000 – Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) według województw w 2012 r.	25(199)	301
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2010-2012)	26(200)	309
Pomniki przyrody według województw w 2012 r.	27(201)	310
Indywidualne formy ochrony przyrody według województw w 2012 r.	28(202)	310
Obszary wodno-błotne o międzynarodowym znaczeniu (Obszary Ramsar) wyznaczone na podstawie „Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe plectwa wodnego”	29(203)	311
Rezerwy Biosfery w Polsce	30(204)	311
Ogrody botaniczne i zoologiczne według województw (2005, 2010-2012)	31(205)	312
Zagrożenie flory według „Polskiej Czerwonej Księgi Roślin”	32(206)	312
Szacunkowe liczby gatunków zwierząt wyższych i wszystkich razem opisanych w skali świata i kraju	33(207)	313
Łączne zestawienie sklasyfikowanych gatunków zwierząt ograniczające się do wyższych jednostek systematycznych	34(208)	313
Status i zagrożenie kręgowców według klasyfikacji „Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt”	35(209)	314
Stan liczebny kręgowców w wydzielonych kategoriach klasyfikacyjnych według „Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt”	36(210)	314
Ważniejsze zwierzęta chronione (2000, 2005, 2010-2012)	37(211)	315
Stan liczebny ważniejszych zwierząt chronionych według województw w 2012 r.	38(212)	315
Wydane zezwolenia na redukcję zwierząt chronionych w 2012 r.	39(213)	316
Liczba okazów CITES zatrzymanych przez służby celne w latach 2000, 2005, 2010-2012	40(214)	318
Wydane zezwolenia na import i (re)eksport określonych w CITES gatunków zwierząt w 2012 r.	41(215)	318
Wydane zezwolenia na import określonych w CITES gatunków roślin w 2012 r.	42(216)	319
Decyzje Ministra Środowiska wydane na eksperymentalne uwolnienie do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) w latach 1999 - 2012	43(217)	319
Decyzje Ministra Środowiska wydane na zamknięte użycie organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) w latach 2009 - 2012	44(218)	320
Koła i członkowie Ligi Ochrony Przyrody (2000, 2005, 2010-2012)	45(219)	322
Parki i ogrody historyczne według województw w 2012 r.	46(220)	322
Rodzinne ogrody działkowe według województw (2000, 2005, 2010-2012)	47(221)	323
Stan pszczelarstwa (2000, 2005, 2010-2012)	48(222)	323
Tereny zieleni w miastach i na wsi według województw (2000, 2005, 2010-2012)	49(223)	324
Tereny zieleni i lasów gminnych w miastach i na wsi według województw (2000, 2005, 2010-2012) .	50(224)	325
Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według województw w 2012 r.	51(225)	326
Powierzchnia lasów według typów siedliskowych lasu i województw w 2012 r.	52(226)	326
Powierzchnia lasów według składu gatunkowego drzewostanów i województw w 2012 r.	53(227)	327
Zalesienia gruntów w latach 1945-2012	54(228)	327
Odnowienia i zalesienia według województw w 2012 r.	55(229)	328
Zadrzewienia według województw w 2012 r.	56(230)	329
Pożary lasów (2000, 2005, 2010-2012)	57(231)	329
Pożary lasów według miesięcy w 2012 r.	58(232)	329
Pożary lasów według województw w 2012 r.	59(233)	330
Oddziaływanie górnictwa na obszary leśne według Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych (2000, 2005, 2010-2012)	60(234)	330
Powierzchnia lasów ochronnych w zarządzie Lasów Państwowych w latach 2000, 2005, 2010-2012 .	61(235)	330
Powierzchnia lasów ochronnych według województw w 2012 r.	62(236)	331
Powierzchnia rezerwatów i lasów ochronnych w zarządzie Lasów Państwowych według grup lasów i kategorii ochronności w 2012 r.	63(237)	332

	Tabl.	Str.
Leśne kompleksy promocyjne w 2012 r.	64(238)	333
Ranking przestrzennego zróżnicowania średniej defoliacji monitorowanych gatunków drzew według województw (2011, 2012)	65(239)	334
Monitoring lasu – trendy zmian w stanie uszkodzenia drzew (2000, 2005, 2010-2012)	66(240)	335
Monitoring lasu – ocena stanu defoliacji drzew według gatunków w 2012 r.	67(241)	336
Monitoring lasu – ocena stanu odbarwienia drzew według gatunków w 2012 r.	68(242)	336
Monitoring lasu – ocena stanu uszkodzenia drzew według gatunków w 2012 r.	69(243)	337
Ważniejsze zwierzęta łowne według województw (2000, 2005, 2010 - 2013)	70(244)	337
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych (2000/2001, 2005/2006, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013)	71(245)	338
Odłów zwierząt łownych (2000/2001, 2005/2006, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013) ...	72(246)	338
Liczba ubytków ważniejszych zwierząt łownych według województw	73(247)	338

Dział 6. ODPADY

Uwagi metodyczne	x	339
Odpady wytworzone w ciągu roku (2000, 2005, 2010-2012).....	1(248)	345
Zakłady według stopnia odzyskanych odpadów wytworzonych w ciągu roku (2000, 2005, 2010-2012)	2(249)	345
Zakłady według stopnia unieszkodliwiania odpadów wytworzonych w ciągu roku (2000, 2005, 2010-2012).....	3(250)	345
Zakłady według stopnia składowania odpadów wytworzonych w ciągu roku (2000, 2005, 2010-2012).....	4(251)	345
Zakłady według ilości dotychczas składowanych (nagromadzonych) odpadów (2000, 2005, 2010-2012)	5(252)	346
Odpady wytworzone według rodzajów i województw w 2012 r.	6(253)	346
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) według rodzajów w 2012 r.	7(254)	347
Odpady w miejscowościach uzdrowiskowych w 2012 r.	8(255)	347
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) według województw w 2012 r.	9(256)	348
Tereny i powierzchnia składowania odpadów według województw w 2012 r.	10(257)	348
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2012 r.	11(258)	349
Odpady komunalne według sektorów własności, miast i obszarów wiejskich w 2012 r.	12(259)	351
Odpady komunalne wytworzone i zebrane (2005, 2010-2012)	13(260)	351
Odpady komunalne zebrane w latach 2005, 2010-2012	14(261)	352
Odpady komunalne zebrane (bez wyselekcjonowanych) według województw w 2012 r.	15(262)	352
Odpady komunalne zebrane według województw w 2012 r.	16(263)	353
Odpady komunalne zebrane z gospodarstw domowych według województw w 2012 r.	17(264)	353
Zmieszane odpady komunalne zebrane i unieszkodliwione według województw w 2012 r.	18(265)	354
Zmieszane odpady komunalne zebrane i unieszkodliwione w wybranych miastach w 2012 r.	19(266)	354
Zmieszane odpady komunalne w wybranych uzdrowiskach w 2012 r.	20(267)	355
Składowiska odpadów według województw w 2012 r.	21(268)	355
Kontrolowane składowiska czynne według miast i obszarów wiejskich w 2012 r.	22(269)	356
Odgazowywanie składowisk odpadów według województw w 2012 r.	23(270)	357
Zużycie i zapasy odpadów z papieru i tektury (2000, 2005, 2010-2012).....	24(271)	357
Obrót odpadami na dających się do recyklingu w jednostkach produkcyjnych i handlowych w 2012	25(272)	358
Import odpadów z krajów Unii Europejskiej do Polski w 2012 r.	26(273)	359
Import odpadów z krajów Unii Europejskiej do Polski według grup odpadów w 2012 r.	27(274)	359
Import odpadów spoza krajów Unii Europejskiej do Polski w 2012 r.	28(275)	360
Import odpadów spoza krajów Unii Europejskiej do Polski według grup odpadów w 2012 r.	29(276)	360
Tranzyt odpadów przez Polskę w 2012 r.	30(277)	361
Tranzyt odpadów przez Polskę według grup odpadów w 2012 r.	31(278)	361
Eksport odpadów z Polski w 2012 r.	32(279)	362
Eksport odpadów z Polski według grup odpadów w 2012 r.	33(280)	362
Wprowadzony, zebrany oraz przetworzony sprzęt elektryczny i elektroniczny w latach 2007-2012. ...	34(281)	363
Wprowadzony, zebrany oraz przetworzony sprzęt elektryczny i elektroniczny w 2012.	35(282)	363
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny użyty ponownie w całości oraz poddany recyklingowi i odzyskowi w 2012 r.	36(283)	364
Odpady pochodzące z pojazdów wycofanych z eksploatacji w 2012 r.	37(284)	364
Baterie i akumulatory wprowadzone do obrotu w 2012 r.....	38(285)	365

	Tabl.	Str.
Opakowania i produkty wprowadzone na rynek oraz osiągnięte poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych w latach 2010-2012.....	39(286)	365
Opakowania i produkty wprowadzone na rynek oraz osiągnięte poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych w 2012 r.....	40(287)	366
Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych według województw w 2012 r.	41(288)	367
Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych według rodzajów odpadów i województw w 2012 r.	42(289)	368
Dział 7. PROMIENIOWANIE. HAŁAS		
Uwagi metodyczne	x	369
Moc dawki promieniowania gamma w 2012 r.	1(290)	375
Średnie roczne stężenie cezu 137 oraz strontu 90 w opadzie całkowitym (1970-2012)	2(291)	375
Stężenia radionuklidów w powietrzu w 2012 r.	3(292)	376
Stężenia radionuklidów naturalnych i wartości wskaźników aktywności f_1 i f_2 w wybranych surowcach i materiałach budowlanych pomierzone w latach 2003-2012.....	4(293)	377
Wartości średnich rocznych dawek skutecznych otrzymanych przez mieszkańców Polski z naturalnych i sztucznych źródeł promieniowania w 1986 oraz 2012 r.	5(294)	379
Stężenie cezu 137 oraz strontu 90 w wybranych rzekach i jeziorach w 2012 r.	6(295)	380
Średnie roczne stężenie cezu 137 w wybranych artykułach żywnościowych (1985-2012).....	7(296)	381
Średnie roczne stężenie cezu 137 oraz strontu 90 w mleku (1963-2012).....	8(297)	381
Sumaryczna aktywność odpadów składowanych w Centralnej Składnicy Odpadów Promieniotwórczych (1961-2012)	9(298)	382
Odpady promieniotwórcze odebrane przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w 2012 r.	10(299)	383
Ochrona radiologiczna według rodzaju źródeł promieniowania w 2012 r.	11(300)	383
Ochrona radiologiczna – pomiary skażeń promieniotwórczych w 2012 r.	12(301)	383
Ochrona radiologiczna według rodzaju działalności w 2012 r.	13(302)	384
Ochrona przed polami elektromagnetycznymi o częstotliwości 0 Hz-300 GHz w środowisku pracy w 2012 r.	14(303)	384
Hałas przemysłowy według województw w 2012 r.....	15(304)	385
Hałas drogowy w dzień w miastach w 2012 r.	16(305)	386
Dział 8. EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA		
Uwagi metodyczne	x	389
Nakłady na ochronę środowiska (nakłady na środki trwałe i koszty bieżące) netto według sektorów i dziedzin ochrony środowiska (2000, 2005, 2010-2012)	1(306)	399
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (2000, 2005, 2010-2012)	2(307)	400
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2010-2012)	3(308)	401
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według źródeł finansowania i grup inwestorów (2000, 2005, 2010-2012).....	4(309)	402
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2012 r.	5(310)	403
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania i źródeł finansowania w 2012 r.	6(311)	407
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania i województw w 2012 r.	7(312)	414
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według grup inwestorów i województw w 2012 r.	8(313)	414
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania i grup inwestorów w 2012 r.	9(314)	415
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według niektórych kierunków inwestowania oraz województw w 2012 r.	10(315)	420
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania, sektorów, inwestycji „końca rury” i technologii zintegrowanych oraz Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2012 r.	11(316)	421
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według rodzaju inwestycji i województw w 2012 r.	12(317)	431
Nakłady na komunalne oczyszczalnie ścieków i efekty rzeczowe według województw w 2012 r.	13(318)	432

	Tabl.	Str.
Efekty rzeczowe oddanych do użytku inwestycji ochrony środowiska według grup inwestorów w 2012 r.	14(319)	433
Niektóre efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska według województw w 2012 r.	15(320)	438
A. Ochrona powietrza i klimatu oraz gospodarka odpadami	15(320)	438
B. Gospodarka ściekowa i ochrona wód	15(320)	439
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania i źródeł finansowania w 2012 r.	16(321)	440
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania i grup inwestorów w 2012 r.	17(322)	440
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania i województw w 2012 r.	18(323)	441
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według grup inwestorów i województw w 2012 r.	19(324)	441
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według źródeł finansowania i województw w 2012 r.	20(325)	442
Efekty rzeczowe oddanych do użytku inwestycji gospodarki wodnej według grup inwestorów w 2012 r.	21(326)	442
Efekty rzeczowe inwestycji gospodarki wodnej według województw w 2012 r.	22(327)	443
Koszty bieżące ochrony środowiska netto według dziedzin ochrony w sektorze publicznym, gospodarczym i sektorze usług ochrony środowiska (2000, 2005, 2010-2012)	23(328)	443
Koszty bieżące ochrony środowiska i przychody według dziedzin ochrony środowiska w poszczególnych sektorach w 2012 r.	24(329)	444
Koszty bieżące ochrony środowiska i przychody według dziedzin ochrony środowiska i sektorów w 2012 r.	25(330)	444
Koszty bieżące ochrony środowiska netto według dziedzin ochrony środowiska, sektorów oraz Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2012 r.	26(331)	450
Stan wyposażania wsi w niektóre urządzenia i obiekty ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2012 r.	27(332)	458
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną na wsi według województw w 2012 r.	28(333)	459
A. Wodociągi zbiorowe i stacje uzdatniania wody	28(333)	459
B. Kanalizacja zbiorcza	28(333)	460
C. Oczyszczalnie ścieków zbiorcze	28(333)	460
D. Indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków	28(333)	461
E. Składowiska odpadów	28(333)	461
Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej na wsi według województw w 2012 r.	29(334)	462
A. W zakresie wodociągów zbiorowych i stacji uzdatniania wody	29(334)	462
B. W zakresie sieci kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków, składowisk odpadów	29(334)	462
Nakłady inwestycyjne na małą retencję wodną według województw w 2012 r.	30(335)	463
A. Kierunki inwestowania	30(335)	463
B. Źródła finansowania	30(335)	463
Efekty rzeczowe inwestycji małej retencji wodnej według województw w 2012 r.	31(336)	464
Kredyty proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S. A. (2000, 2005, 2010-2012) ..	32(337)	464
Kredyty proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S.A. we współpracy z WFOŚiGW według województw w 2012 r.	33(338)	465
Komercyjne kredyty proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S.A. według województw w 2012 r.	34(339)	465
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz budżety środowiskowe – źródła wykorzystania i stan w 2012 r.	35(340)	467
Oplaty za korzystanie ze środowiska i inne wpływy na ochronę środowiska i gospodarkę wodną i ich redystrybucja według województw w 2012 r.	36(341)	469
Wpływy na wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2012 r.	37(342)	470
Wydatki wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2012 r.	38(343)	470
Kierunki finansowania z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2012 r.	39(344)	471

	Tabl.	Str.
Wpływy na ochronę środowiska i gospodarkę wodną z tytułu kar według województw w 2012 r.	40(345)	471
Redystrybucja wpływów z tytułu kar na ochronę środowiska i gospodarkę wodną według województw w 2012 r.	41(346)	472
Wpływy oraz należności z tytułu kar wymierzonych za przekroczenia ustalonych warunków korzystania ze środowiska w 2012 r.	42 (347)	472
Gospodarowanie powiatowymi środkami ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2012 r.	43(348)	473
Gospodarowanie gminnymi środkami ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2012 r.	44(349)	474
Opłaty produktowe – wpływy i redystrybucja według województw w 2012 r.	45(350)	475
Wysokość opłaty produktowej ogółem wpłaconej do urzędów marszałkowskich według województw w 2012 r.	46(351)	475
Wysokość zaległej opłaty produktowej (z odsetkami) oraz dodatkowej opłaty produktowej wpłaconych do urzędów marszałkowskich według województw w 2012 r.	47(352)	476
Wysokość opłaty produktowej od opakowań wpłaconej do urzędów marszałkowskich według województw w 2012 r.	48(353)	476
Wysokość zaległej opłaty produktowej (z odsetkami) od opakowań wpłaconej do urzędów marszałkowskich według województw w 2012 r.	49(354)	477
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz budżety środowiskowe w 2012 r.	50(355)	477
Gromadzenie środków pieniężnych z tytułu ochrony gruntów rolnych i leśnych (d. Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) według województw w 2012 r.	51(356)	478
Wpływy i gospodarowanie środkami pieniężnymi z tytułu ochrony gruntów rolnych i leśnych (d. Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) według województw w 2012 r.	52(357)	479
Wykorzystanie środków pieniężnych z tytułu ochrony gruntów rolnych i leśnych (d. Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) według województw w 2012 r.	53(358)	480
Prace i przedsięwzięcia zrealizowane w oparciu o środki pieniężne z tytułu ochrony gruntów rolnych i leśnych (d. Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) według województw w 2012 r.	54(359)	481
Naprawa szkód górniczych według rodzajów kopalni oraz obiektów i urządzeń w 2012 r.	55(360)	482
Pomoc zagraniczna na ochronę środowiska według źródeł pochodzenia, kierunków i zakresu rzeczowego w latach 2010–2012	56(361)	483
A. Pomoc przyznana	56(361)	483
B. Pomoc zrealizowana	56(361)	484
Dział 9. PORÓWNANIA MIĘDZYNARODOWE		
Uwagi metodyczne	x	485
Użytkowanie gruntów w krajach członkowskich Unii Europejskiej w 2011 r.	1(362)	487
Zużycie nawozów (2000, 2005, 2010-2011)	2(363)	488
Zasoby wód	3(364)	489
Pobór wody	4(365)	490
Pobór wody na zaopatrzenie ludności i gospodarki narodowej (2000, 2009)	5(366)	491
Ludność korzystająca z wodociągów (2000-2009)	6(367)	492
Ludność obsługiwana przez sieć kanalizacyjną (2000-2009)	7(368)	493
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (2000, 2005, 2011)	8(369)	494
Produkcja energii pierwotnej (2000, 2005-2011)	9(370)	495
Produkcja energii odnawialnej według źródeł (2000, 2011)	10(371)	496
Emisja tlenków siarki (2000-2010)	11(372)	497
Emisja tlenków azotu (2000-2010)	12(373)	498
Emisja tlenku węgla (2000-2010)	13(374)	499
Emisja niemetanowych lotnych związków organicznych (2000-2010)	14(375)	500
Emisja gazów cieplarnianych (2000-2010)	15(376)	501
Emisja gazów cieplarnianych według źródeł w 2011 r	16(377)	502
Emisja dwutlenku węgla na 1 mieszkańca (2000-2010)	17(378)	503
Narażenie ludności miejskiej na powietrze zanieczyszczone pyłem (2000-2010)	18(379)	504
Narażenie ludności miejskiej na powietrze zanieczyszczone ozonem (2000-2010)	19(380)	505
Wytwarzanie odpadów według wybranych rodzajów działalności gospodarczej (2004, 2010)	20(381)	506
Odpady komunalne (2000, 2005, 2011).	21(382)	507
Reaktory jądrowe(działające i w budowie) w 2012 r.	22(383)	508
Powierzchnia lasów i innych terenów leśnych w państwach członkowskich ministerialnych konferencji ochrony lasów w Europie (MCPFE) w 2010 r.	23(384)	509

	Tabl.	Str.
Trendy zmian uszkodzenia (defoliacji) drzew w niektórych krajach Europy (2000-2012).....	24(385)	510
Ocena stanu uszkodzenia lasów metodą bioindykacyjną (defoliacji) w niektórych krajach Europy w 2012 r.	25(386)	512
Obszary chronione (1990, 2009)	26(387)	514
Rezerваты biosfery i tereny wodno-błotne (2012)	27(388)	515
Stan i zagrożenie fauny i flory według gatunków.....	28(389)	516
Trendy populacji ptaków krajobrazu rolniczego (2000-2008)	29(390)	518
Udział wydatków na ochronę środowiska (inwestycyjnych i bieżących) sektora publicznego w produkcie krajowym brutto (2000, 2005, 2011).....	30(391)	519
Udział wydatków na ochronę środowiska (inwestycyjnych i bieżących) sektora gospodarczego w produkcie krajowym brutto (2000, 2005, 2011).....	31(392)	520
Krajowe wykorzystane pozyskanie materialne (2000, 2005-2011).....	32(393)	521
Krajowa konsumpcja materialna (2000-2011).....	33(394)	522
Produktywność zasobów (2000-2011)	34(395)	523
Aneks	x	524

WYKRESY

	<u>Str.</u>
Położenie geograficzne Polski	96
Rozkład średnich temperatur powietrza w 2012 r.	96
Rozkład sum opadów atmosferycznych w 2012 r.	96
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2012 r.	120
Powierzchnia gruntów ugorowanych (1995, 2000, 2005-2012)	120
Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych w kg na 1 ha użytków rolnych w latach 1999/2000- -2011/2012.	120
Struktura źródeł przychodowej strony bilansu azotu w glebie w Polsce w latach 2010-2012	120
Ocena stanu zakwaszenia gleb użytków rolnych w latach 2009-2012	128
Ocena potrzeb wapnowania gleb użytków rolnych w latach 2009-2012	128
Ocena zasobności gleb w przyswajalny magnez w latach 2009-2012.	128
Ocena zasobności gleb w przyswajalny potas w latach 2009-2012.	128
Ocena zasobności gleb w przyswajalny fosfor w latach 2009-2012	128
Opady i odpływy w latach 1975-2012	152
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w latach 1975-2012.	152
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według województw w 2012 r.	152
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2012 r.	152
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w latach 1990-2012	176
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2012 r.	176
Stopień oczyszczania ścieków przemysłowych i komunalnych w 2012 r.	176
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi według województw w 2012 r.	176
Postępowanie z osadami z komunalnych oczyszczalni ścieków w latach 2000-2012	200
Postępowanie z osadami z komunalnych oczyszczalni ścieków w 2012 r.	200
Postępowanie z osadami z przemysłowych oczyszczalni ścieków w latach 2000-2012	200
Postępowanie z osadami z przemysłowych oczyszczalni ścieków w 2012 r.	200
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w latach 1995-2012	208
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków i stopień oczyszczania ścieków odprowadzonych kanalizacją według województw w 2012 r.	208
Ładunki zanieczyszczeń wprowadzone rzekami do Morza Bałtyckiego z dorzeczy Wisły, Odry i rzek przymorza w latach hydrologicznych 1990-2012	208
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza w latach 2000-2011.	232
Bilans emisji głównych zanieczyszczeń powietrza w 2011 r.	232
Całkowita emisja gazów cieplarnianych w latach 1988-2011	232
Zagregowana emisja gazów cieplarnianych wyrażona w ekwiwalencie dwutlenku węgla w latach 1988-2011.	232
Całkowita emisja metali ciężkich w latach 2000-2011	248
Średnie miesięczne całkowitej zawartości ozonu w atmosferze.	248
Odchylenia średnich miesięcznych całkowitej zawartości ozonu w 2012 r. od średniej z lat 1963-2011	248
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w latach 1990-2012	288
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona według kategorii i województw w 2012 r.	288
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona według województw w 2012 r.	288
Procentowy udział drzew w klasach defoliacji w latach 2000-2012	288
Parki narodowe w 2012 r.	312
Rezerваты przyrody w latach 1990-2012	312
Indywidualne formy ochrony przyrody w latach 2000-2012	312
Pomniki przyrody w latach 1990-2012.	312
Zmiany liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego w latach 2000-2012 (Farmland Bird Index, FBI).	312
Zmiany liczebności pospolitych ptaków leśnych w latach 2000-2012 (Forest Bird Index)	312
Europejska sieć ekologiczna Natura 2000 w Polsce.	312
Odpady wytworzone w latach 2000-2012	352
Odpady wytworzone według województw w 2012 r.	352
Odpady wytworzone według rodzajów w 2012 r.	352
Tereny składowania odpadów w 2012 r.	352
Wytworzone i zebrane odpady komunalne według województw w 2012 r.	360

	<u>Str.</u>
Wytworzone i zebrane odpady komunalne na jednego mieszkańca według województw w 2012 r.	360
Osiągnięty poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych w latach 2010-2012	360
Wymagany i osiągnięty poziom recyklingu odpadów opakowaniowych w 2012 r.	360
Udział źródeł promieniowania jonizującego w średniorocznej dawce skutecznej otrzymanej przez statystycznego mieszkańca Polski w 2012 r.	376
Średnie roczne stężenie Cezu-137 w powietrzu w Polsce w latach 1994-2012.	376
Stężenie Cezu-137 w Wiśle (Warszawa) w latach 1994-2012	376
Stałe odpady promieniotwórcze odebrane przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w latach 1996-2012	376
Ciekłe odpady promieniotwórcze odebrane przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w latach 1996-2012	376
Elektrownie jądrowe w odległości do ok. 300 km od granic Polski	376
Rozkład przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu dla zakładów przemysłowych (1992-2011)	376
Struktura nakładów na środki trwale służących ochronie środowiska w latach 1996-2012	432
Struktura nakładów na środki trwale służących ochronie środowiska według źródeł finansowania w 2012 r.	432
Struktura nakładów na środki trwale służących gospodarce wodnej w latach 1996-2012	432
Struktura nakładów na środki trwale służących gospodarce wodnej według źródeł finansowania w 2012 r.	432
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej – wpływy z opłat w latach 1995-2012	472
Wpływy na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej według rodzaju opłat w latach 1995-2012	472
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej – kary w latach 1995-2012	472
Wpływy na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej według rodzajów kar w latach 1995-2012	472
Wielkość i struktura finansowania ze środków funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2012 r.	472
Kredyty proekologiczne udzielane przez Bank Ochrony Środowiska S.A. w latach 1995, 2000-2012	472
Pomoc zagraniczna przyznana Polsce na ochronę środowiska w latach 2008-2012	472
Zasoby wód (średnia z wielolecia) na 1 mieszkańca	488
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (ostatni dostępny rok)	488
Energochłonność gospodarki w kg oleju ekwiwalentnego na 1000 Euro PKB	488
Emisja dwutlenku węgla na 1 mieszkańca	504
Udział elektryczności ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii elektrycznej	504
Odpady komunalne na 1 mieszkańca w 2011 r.	504
Wytwarzanie i recykling odpadów opakowaniowych w krajach UE w 2010 r.	504
Pojazdy wycofane z eksploatacji oraz uzyskane poziomy recyklingu w 2010 r.	504
Uszkodzenie (defoliacja) drzewostanów w wybranych krajach Europy w 2012 r.	520
Zagrożone gatunki zwierząt w wybranych krajach.	520
Zagrożone gatunki roślin naczyniowych w wybranych krajach.	520

CONTENTS

	Table	Page
PREFACE	x	4
General notes	x	33
Selected aspects of the environment state and protection in 2012 - summary	x	49
Review tables		
Major data on environmental state, threat and protection (1990, 1995, 2000, 2005, 2010-2012)	I	50
Major data on environmental state, threat and protection by regions in 2012.....	II	56
Major data on environmental state, threat and protection by voivodships in 2012	III	58
Major data on environmental state, threat and protection by subregions in 2012.....	IV	72
Major data on environmental state, threat and protection by powiats in 2012.....	V	76

TABLES

Chapter 1. NATURAL CONDITIONS

Methodological notes	x	93
Geographic location of Poland.....	1	94
Elevations.....	2	94
The highest and the lowest points and localities.....	3	94
Territory and borders	4	95
The biggest depths on internal waters of the Republic of Poland	5	96
Higher mountain peaks	6	96
The longest caves	7	97
More important passes	8	99
Drainage areas and drainage basins.....	9	100
Principal rivers	10	100
Flow of rivers in principal water-gauge sites (1951-2010, 2001-2010, 2000, 2005, 2010- 2012)	11	102
Larger and deeper lakes	12	103
Major canals	13	104
Major artificial reservoirs	14	104
Air temperatures (1971-2000, 1991-2000, 2001-2005, 2001-2010, 2012)	15	107
Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness (1971-2000, 1991-2000, 2001-2005, 2001-2010, 2012)	16	108
Average monthly air temperatures (197-2000, 1991-2000, 2001-2005, 2001-2010, 2012).....	17	109
Total monthly atmospheric precipitation (1971-2000,1991-2000,2001-2005,2001-2010, 2012).....	18	111

Chapter 2. USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL. USEFUL MINERALS

Methodological notes	x	116
Changes in the land use structure (1938, 1946, 1950, 1960, 1970, 1980, 1990, 1995, 2000, 2005, 2010, 2012).....	1(19)	119
Geodesic status, directions and changes of land use (2005, 2010, 2013)	2(20)	119
Structure of soil reaction in Poland in 2009-2012	3(21)	120
Geodesic area of the country by land use and by voivodships in 2013	4(22)	121
Fallow land area (2000, 2005, 2010- 2012)	5(23)	123
Area of set aside land within agricultural land by voivodships (2000, 2005, 2012)	6(24)	123
Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for purposes non-forest purposes(2000, 2005, 2010- 2012).....	7(25)	124
Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated purposes by for non-forest purposes by voivodships in 2012	8(26)	124
Directions of designation of agricultural land by voivodships in 2012	9(27)	125
Changes in the agricultural land area by voivodships in 2012.....	10(28)	125
Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2010- 2012).....	11(29)	126
Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land by voivodships in 2012.....	12(30)	126
Land devastated and degraded requiring reclamation according to the Polish Classification of Activity and by voivodships in 2012.....	13(31)	127

	<i>Table</i>	<i>Page</i>
<i>Reclamation and management of land transformed by mining activity (2000, 2005, 2010- 2012).</i> . . .	14(32)	127
<i>Area of reclaimed agricultural land and water companies by voivodships (2000, 2005, 2010-2012).</i>	15(33)	128
<i>Sales of plant protection products by types (2000, 2005, 2010-2012)</i>	16(34)	128
<i>Consumption of mineral and lime fertilisers (in pure ingredient) (1999/2000, 2004/2005, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012)</i>	17(35)	129
<i>Consumption of mineral and lime fertilisers as well as of manure in terms of pure ingredient by voivodships in the economic year 2011/2012.</i>	18(36)	129
<i>Gross nitrogen balance by voivodships (average for 2010-2012)</i>	19(37)	130
<i>Soil liming needs in Poland in 2009-2012.</i>	20(38)	130
<i>Soil resources of absorbable macro-elements in 2009-2012</i>	21(39)	131
<i>Major minerals resources in 2012</i>	22(40)	132
<i>Hard coal resources in 2012</i>	23(41)	133
<i>Lignite resources in 2012</i>	24(42)	133
<i>Copper ores resources in 2012</i>	25(43)	134
<i>Rock-salt resources in 2012</i>	26(44)	134
<i>Limestone and natural aggregate resources in 2012.</i>	27(45)	134
<i>Area, resources and exploitation of peat resources by voivodships in 2012.</i>	28(46)	135
<i>Fires of agricultural crops, meadows, stubbles and wasteland by voivodships in 2012.</i>	29(47)	135

Chapter 3. RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS

Methodological notes	x	141
<i>Resources of surface water (1951-2000, 1991-2000, 1960, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005-2012).</i>	1(48)	146
<i>Resources of surface water by Regional Water Management Boards in 2012</i>	2(49)	146
<i>Resources of surface water by hydrographic regions in 2012</i>	3(50)	147
<i>Exploitable underground water resources (1990, 1995, 2000, 2005, 2010-2012)</i>	4(51)	149
<i>Exploitable underground water resources by voivodships in 2012</i>	5(52)	149
<i>Gelologically documented resources of brine, therapeutic and thermal water by voivodships in 2012</i> . . .	6(53)	150
<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population by sources of withdrawal (2000, 2005, 2010-2012)</i>	7(54)	151
<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population by sources of withdrawal and Regional Water Management Boards in 2012</i>	8(55)	152
<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population by sources of withdrawal and hydrographic regions in 2012.</i>	9(56)	152
<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population by sources of withdrawal and voivodships in 2012</i>	10(57)	155
<i>Consumption of water for needs of the national economy and population by Regional Water Management Boards in 2012</i>	11(58)	155
<i>Consumption of water for needs of the national economy and population by voivodships in 2012</i>	12(59)	156
<i>Consumption of water for needs of the national economy and population by hydrographic regions in 2012</i>	13(60)	156
<i>Cities with decisive water consumption in national economy in 2012</i>	14(61)	159
<i>Consumption of water in plants equipped with closed water cycles by voivodships in 2012.</i>	15(62)	162
<i>Balance of water management in industry by voivodships in 2012</i>	16(63)	162
<i>Water management in industry by Regional Water Management Boards in 2012</i>	17(64)	163
<i>Water management in industry by hydrographic regions in 2012.</i>	18(65)	164
<i>Water management in industry by Polish Classification of Activities in 2012.</i>	19(66)	166
<i>Water management in water supply network by voivodships in 2012.</i>	20(67)	170
<i>Waters from mine drainage and building constructions and saline waters and their use by voivodships in 2012</i>	21(68)	170
<i>Saline waters and their management by voivodships in 2012</i>	22(69)	171
<i>Primary melioration by voivodships in 2012</i>	23(70)	171
<i>Primary melioration requiring rebuilding or modernisation by voivodships in 2012.</i>	24(71)	172
<i>Small retention objects by voivodships in 2012</i>	25(72)	172
<i>Irrigated agricultural land and forest land by irrigation method and voivodships in 2012.</i>	26(73)	173
<i>Irrigation in agriculture and forestry and completion of fishponds by size of objects (2000, 2005, 2010-2012)</i>	27(74)	173

	<i>Table</i>	<i>Page</i>
<i>Irrigated agricultural land and forest land and filled fishponds by voivodships in 2012</i>	28(75)	174
<i>Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2010-2012)</i>	29(76)	174
<i>Industrial wastewater discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2010-2012)</i>	30(77)	175
<i>Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground by voivodships in 2012</i>	31(78)	175
<i>Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground by voivodships in 2012</i>	32(79)	176
<i>Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground by Regional Water Management Boards in 2012</i>	33(80)	176
<i>Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground by hydrographic regions in 2012</i>	34(81)	177
<i>Cities with high threat of wastewater in 2012</i>	35(82)	179
<i>Treated and untreated industrial wastewater by voivodships in 2012</i>	36(83)	183
<i>Treated and untreated industrial wastewater by Polish Classification of Activities in 2012</i>	37(84)	184
<i>Plants by wastewater treatment plants possessed (2000, 2005, 2010-2012)</i>	38(85)	187
<i>Plants by wastewater treatment plants possessed and voivodships in 2012</i>	39(86)	188
<i>Plants discharging wastewater requiring treatment directly into waters or into the ground in 2012</i>	40(87)	188
<i>Pollutant load in municipal wastewater discharged after treatment into waters or into the ground (2000, 2005, 2010-2012)</i>	41(88)	189
<i>Treated industrial and municipal wastewater by the degree of pollutant reduction (2000, 2005, 2010-2012)</i>	42(89)	189
<i>Sewage network by voivodships in 2012</i>	43(90)	191
<i>Treated and untreated wastewater discharged through sewage network by voivodships in 2012</i>	44(91)	191
<i>Cities and wastewater treatment plants in cities in 2012</i>	45(92)	192
<i>Cities served by wastewater treatment plants by hydrographic regions in 2012</i>	46(93)	193
<i>Municipal wastewater treatment plants by capacity and amount of treated wastewater in 2012</i>	47(94)	195
<i>Wastewater treatment plants servicing cities and villages (2000, 2005, 2010-2012)</i>	48(95)	196
<i>Gminas served by wastewater treatment plants and treated municipal wastewater discharged through sewage network by voivodships in 2012</i>	49(96)	196
<i>Municipal wastewater treatment plants by voivodships in 2012</i>	50(97)	197
<i>Mechanical municipal wastewater treatment plants by voivodships in 2012</i>	51(98)	198
<i>Mechanical municipal wastewater treatment plants by Regional Water Management Boards in 2012</i>	52(99)	198
<i>Biological municipal wastewater treatment plants by voivodships in 2012</i>	53(100)	199
<i>Biological municipal wastewater treatment plants by Regional Water Management Boards in 2012</i>	54(101)	199
<i>Municipal wastewater treatment plants with increased biogen removal by voivodships in 2012</i>	55(102)	200
<i>Municipal wastewater treatment plants with increased biogen removal by Regional Water Management Boards in 2012</i>	56(103)	200
<i>Population connected to wastewater treatment plants by voivodships in 2012</i>	57(104)	201
<i>Population of cities and villages connected to wastewater treatment plants by voivodships in 2012</i>	58(105)	201
<i>Industrial wastewater treatment plants by voivodships in 2012</i>	59(106)	202
<i>Wastewater pretreatment plants by voivodships in 2012</i>	60(107)	203
<i>Sewage sludge from industrial and municipal wastewater treatment plants (2000, 2005, 2010-2012)</i>	61(108)	203
<i>Sewage sludge from industrial and municipal wastewater treatment plants by voivodships in 2012</i>	62(109)	205
<i>Cities served by water supply network, sewage network and wastewater treatment plants (2000, 2005, 2010-2012)</i>	63(110)	207
<i>Villages served by sewage network and wastewater treatment plants (2000, 2005, 2010-2012)</i>	64(111)	207
<i>Quality of water supplied to population for consumption (2005, 2010-2012)</i>	65(112)	208
<i>Quality of water from waterworks supplied to population for consumption in 2012</i>	66(113)	209
<i>Quality of water from waterworks supplied to population for consumption by voivodships in 2012</i>	67(114)	209
<i>The status of uniform river water bodies and dam reservoirs subjected to monitoring in 2010-2012</i>	68(115)	210
<i>Evaluation of surface waters used for supplying population intended for consumption by river basin in 2012</i>	69(116)	210

	Table	Page
<i>The assesment of the sensitivity of waters to contamination with nitrogen compounds from agricultural sources by river basin in 2012</i>	70(117)	211
<i>The assesment of the quality of waters intended for living of salmondae and cyprinid fish by river basin in 2012</i>	71(118)	211
<i>The results of monitoring of underground waters quality in domestic network in 2012</i>	72(119)	212
<i>The results of monitoring of nitrate (NO₃) concetration in underground waters in the areas under special threat from agricultural nitrates in 2012</i>	73(120)	212
<i>Mineral nitrogen content in soil in monitoring sites located in the areas under special threat (OSN) from agricultural nitrates in 2012</i>	74(121)	213
<i>Waters status of selected lakes inspected in 2010-2012</i>	75(122)	214
<i>The outflow of organic and biogenic substances through the rivers to the Baltic Sea (1995, 2000, 2005, 2010-2012)</i>	76(123)	214
<i>Contamination loads introduced to the Baltic Sea from the area of Poland in hydrological years</i>	77(124)	215
<i>The outflow of organic and biogenic substances through the rivers to the Baltic Sea in 2012</i>	78(125)	216
<i>The outflow of heavy metals through rivers to the Baltic Sea in 2012</i>	79(126)	216
 Chapter 4. POLLUTION AND PROTECTION OF AIR		
Methodological notes	x	222
<i>Total consumption of primary energy commodities in the national economy (1988, 2000, 2005, 2010-2012)</i>	1(127)	227
<i>Domestic consumption of basic fuels in the national economy (2000, 2005, 2010-2012)</i>	2(128)	227
<i>Production and consumption of renewable energy by generation sources (2000, 2005, 2010-2012)</i>	3(129)	227
<i>Total emission of main air pollutants (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4(130)	228
<i>Total emission of sulphur dioxide, nitrogen oxides and particulates (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	5(131)	228
<i>Total emission of main air pollutants by kinds of activity in 2011</i>	6(132)	229
<i>Total emission of greenhouse gases (1988, 1990, 1995, 2000, 2005, 2010, 2011)</i>	7(133)	230
<i>Total emission of greenhouse gases by emission sources in 2011</i>	8(134)	231
<i>Total emission of heavy metals (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9(135)	231
<i>Total emission of heavy metals by kinds of activity in 2011</i>	10(136)	232
<i>Emission of persistent organic pollutants in 2011</i>	11(137)	233
<i>Road vehicles and tractors (2000, 2005, 2010-2012)</i>	12(138)	233
<i>Road vehicles and tractors by age groups in 2012</i>	13(139)	234
<i>Pollutants emission from road transport facilities (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	14(140)	234
<i>Air pollutants emission by types of road transport facilities in 2011</i>	15(141)	235
<i>Plants of significant nuisance to air quality by emission size (2000, 2012)</i>	16(142)	236
<i>Plants of significant nuisance to air quality by reduction degree of generated pollutants (2000, 2005, 2010-2012)</i>	17(143)	237
<i>Plants of significant nuisance to air quality by the degree of gaseous pollutants neutralization in 2012</i>	18(144)	237
<i>Basic air pollution reduction systems in plants in 2012</i>	19(145)	238
<i>Plants of significant nuisance to air quality emitting air pollutants by the size of particulates emission and voivodships in 2012</i>	20(146)	238
<i>Plants of significant nuisance to air quality emitting air pollutants by the size of gaseous pollutants emission and voivodships in 2012</i>	21(147)	239
<i>Emission sources in plants of significant nuisance to air quality by emission size and voivodships in 2012</i>	22(148)	240
<i>Particulate pollutants emission from plants of significant nuisance to air quality by voivodships in 2012</i>	23(149)	240
<i>Gaseous pollutants emission from plants of significant nuisance to air quality by voivodships in 2012</i>	24(150)	241
<i>Pollutants emission from plants of significant nuisance to air quality in health resorts in 2012</i>	25(151)	241
<i>Emission of heavy metals from plants of significant nuisance to air quality by voivodships in 2012</i>	26(152)	242
<i>Air pollutants emission from plants of significant nuisance to air quality by types of substances (2000, 2012)</i>	27(153)	242
<i>Pollutants retained and neutralized in cleaning devices by voivodships in 2012</i>	28(154)	244
<i>Cities with high environmental threat of air pollutants emission from plants of significant nuisance to air quality in 2012</i>	29(155)	245
<i>Emission and air pollutant reduction from plants of significant nuisance to air quality by Polish Classification of Activities in 2012</i>	30(156)	249

	<i>Table</i>	<i>Page</i>
<i>International trade with substances impoverishing the ozone layer in 2011</i>	31(157)	252
<i>Total ozone content in the atmosphere (1963, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2010-2012)</i>	32(158)	252
<i>Partial pressure of ozone in atmospheric layers over Legionowo near Warsaw in 2012</i>	33(159)	254
<i>Ultraviolet radiation (UV-B) in 2012</i>	34(160)	255
<i>Ozone concentration in the ground layer of the atmosphere in 2012</i>	35(161)	256
<i>Concentration of suspended particulate matter PM10 by agglomerations and cities in 2012</i>	36(162)	258
<i>Concentration of suspended particulate matter PM2.5 by agglomerations and cities in 2012</i>	37(163)	258
<i>Concentration of sulphur dioxide by agglomerations and cities in 2012</i>	38(164)	259
<i>Concentration of nitrogen dioxide by agglomerations and cities in 2012</i>	39(165)	259
<i>Concentration of carbon monoxide by agglomerations and cities in 2012</i>	40(166)	260
<i>Concentration of benzene and lead by agglomerations and cities in 2012</i>	41(167)	260
<i>Concentration of arsenic and cadmium by agglomerations and cities in 2012</i>	42(168)	261
<i>Concentration of nickel and benzo(a)pyrene by agglomerations and cities in 2012</i>	43(169)	261
<i>Chemical composition of atmospheric precipitation in the background air pollution monitoring areas as well as in urban -industrial agglomeration (1995, 2000, 2003-2012)</i>	44(170)	262
<i>Annual course of the chemical composition of atmospheric precipitation in the background air pollution monitoring areas as well as in urban-industrial agglomeration in 2012</i>	45(171)	263
<i>Wet depositions of sulphur, nitrogen and hydrogen ions in the background air pollution monitoring areas as well as in urban-industrial agglomeration (1995, 2000, 2003-2012)</i>	46(172)	264
<i>Major accidents by voivodships in 2012</i>	47(173)	265
<i>Examples of major accidents by sources and voivodships in 2012</i>	48(174)	265
 Chapter 5. NATURE AND BIODIVERSITY PROTECTION		
Methodological notes	x	275
<i>Objects of special nature value protected by law (2000, 2005, 2010-2012)</i>	1(175)	282
<i>Area of special nature value protected by law (2000, 2005, 2010-2012)</i>	2(176)	282
<i>Objects and area of special nature value protected by law by voivodships in 2012</i>	3(177)	283
<i>National parks (2000, 2005, 2010-2012)</i>	4(178)	284
<i>National parks by land categories in 2012</i>	5(179)	284
<i>National parks by protective categories in 2012</i>	6(180)	285
<i>National parks by ownership forms and land use categories in 2012</i>	7(181)	285
<i>National parks by ownership forms in 2012</i>	8(182)	286
<i>Tourism in national parks in 2012</i>	9(183)	286
<i>Number of the main species of game animals and protected animals in national parks in 2012</i>	10(184)	287
<i>Centres of animals conservative breeding in 2012</i>	11(185)	288
<i>Numerical force of animals and executed reduction of selected species of game animals in national parks (2000, 2005, 2010-2012)</i>	12(186)	288
<i>Regulation of population of game animals in national parks in 2012</i>	13(187)	289
<i>Didactic activity of national parks in 2012</i>	14(188)	290
<i>Protection of forest in national parks in 2012</i>	15(189)	290
<i>Wood harvest in national parks by categories of cuttings in 2012</i>	16(190)	291
<i>Pest damage and protection against pest damage in national parks in 2012</i>	17(191)	291
<i>Nature reserves (2000, 2005, 2010-2012)</i>	18(192)	292
<i>Nature reserves by voivodships in 2012</i>	19(193)	292
<i>Landscape parks by land categories and voivodships in 2012</i>	20(194)	293
<i>Landscape parks in 2012</i>	21(195)	294
<i>Protected landscape areas by voivodships in 2012</i>	22(196)	297
<i>Natura 2000 areas by voivodships in 2012</i>	23(197)	298
<i>Natura 2000 areas – areas of special bird protection by voivodships in 2012</i>	24(198)	299
<i>Natura 2000 areas – areas of special habitat protection by voivodships in 2012</i>	25(199)	301
<i>Monuments of nature (2000, 2005, 2010-2012)</i>	26(200)	309
<i>Monuments of nature by voivodships in 2012</i>	27(201)	310
<i>Individual forms of nature protection by voivodships in 2012</i>	28(202)	310
<i>Wetlands of international importance (Ramsar areas) designated on the basis of “The convention on wetlands of international importance especially as waterfowl habitat”</i>	29(203)	311
<i>Biosphere reserves in Poland</i>	30(204)	311
<i>Botanical and zoological gardens by voivodships (2005, 2010-2012)</i>	31(205)	312
<i>Threat to flora by “The Polish Red Book of Plants”</i>	32(206)	312

	Table	Page
<i>Estimated numbers of higher species of animals and all other species described in the world and Poland context</i>	33(207)	313
<i>Total list of classified species of animals restricted to higher systematic units</i>	34(208)	313
<i>Status and threat of vertebrates by classification of "The Polish Red Data Book of Animals"</i>	35(209)	314
<i>State of population of vertebrates in separated classification categories by „The Polish Red Data Book of Animals”</i>	36(210)	314
<i>Major animals protected (2000, 2005, 2010-2012)</i>	37(211)	315
<i>State of population of major protected animals by voivodships in 2012</i>	38(212)	315
<i>Permissions granted for the reduction of protected animals in 2012</i>	39(213)	316
<i>Number of CITES individuals detained by customs officers (2000, 2005, 2010-2012)</i>	40(214)	318
<i>Permissions granted for imports and (re)exports of animals determined in CITES in 2012</i>	41(215)	318
<i>Permissions granted for imports of plants determined in CITES in 2012</i>	42(216)	319
<i>Decisions granted for experimental reveal into the environment of genetic modified organisms (GMO) in the years 1999-2012</i>	43(217)	319
<i>Decisions granted for closed use of genetic modified organisms (GMO) in the years 2009-2012</i>	44(218)	320
<i>Clubs and members of the Nature Protection League (2000, 2005, 2010-2012)</i>	45(219)	322
<i>Parks and historical gardens by voivodships in 2012</i>	46(220)	322
<i>Family allotment gardens by voivodships (2000, 2005, 2010-2012)</i>	47(221)	323
<i>State of bee-keeping (2000, 2005, 2010-2012)</i>	48(222)	323
<i>Green areas in cities and villages by voivodships (2000, 2005, 2010-2012)</i>	49(223)	324
<i>Green areas and gmina forests in cities and villages by voivodships (2000, 2005, 2010-2012)</i>	50(224)	325
<i>Forest land and share of forest land in total country area by voivodships in 2012</i>	51(225)	326
<i>Forest area by forest habitat type and voivodships in 2012</i>	52(226)	326
<i>Forest area by species structure of tree stands and voivodships in 2012</i>	53(227)	327
<i>Afforestations of land in the years 1945-2012</i>	54(228)	327
<i>Renewals and afforestation by voivodships in 2012</i>	55(229)	328
<i>Trees and shrubs outside the forest by voivodships in 2012</i>	56(230)	329
<i>Forest fires (2000, 2005, 2010-2012)</i>	57(231)	329
<i>Forest fires by months in 2012</i>	58(232)	329
<i>Forest fires by voivodships in 2012</i>	59(233)	330
<i>Influence of mining on forest areas by regional directorates of state forests (2000, 2005, 2010-2012)</i>	60(234)	330
<i>Protective forest area managed by state forests (2000, 2005, 2010-2012)</i>	61(235)	330
<i>Protective forests area by voivodships in 2012</i>	62(236)	331
<i>Area of nature reserves and protective forests managed by state forests by forest groups and protection category in 2012</i>	63(237)	332
<i>Promotion forest complexes in 2012</i>	64(238)	333
<i>Ranking of spatial diversity of average defoliation of monitored species of trees by voivodships (2011, 2012)</i>	65(239)	334
<i>Monitoring of forest - trends of changes in state of trees damages (2000, 2005, 2010-2012)</i>	66(240)	335
<i>Monitoring of forest - assessment of defoliation state of the trees by species in 2012</i>	67(241)	336
<i>Monitoring of forest - evaluation of discolouration state of trees by species in 2012</i>	68(242)	336
<i>Monitoring of forest - evaluation of damages state of trees by species in 2012</i>	69(243)	337
<i>Major game animals by voivodships (2000, 2005, 2010-2013)</i>	70(244)	337
<i>Shooting of the main game species (2000/2001, 2005/2006, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013)</i>	71(245)	338
<i>Trapped of game animals (2000/2001, 2005/2006, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013)</i> ..	72(246)	338
<i>Number of loss of major game animals by voivodships</i>	73(247)	338
Chapter 6. WASTES		
Methodological notes	x	339
<i>Waste generated during a year (2000, 2005, 2010 - 20012)</i>	1(248)	345
<i>Plants by degree of recovered waste generated during a year (2000, 2005, 2010-2012)</i>	2(249)	345
<i>Plants by degree of treated waste generated during a year (2000, 2005, 2010-2012)</i>	3(250)	345
<i>Plants by degree of landfilled waste generated during a year (2000, 2005, 2010-2012)</i>	4(251)	345
<i>Plants by quantity of waste landfilled (accumulated) so far (2000, 2005, 2010-2012)</i>	5(252)	346
<i>Waste generated by types and voivodships in 2012</i>	6(253)	346
<i>Waste generated and accumulated so far by types in 2012</i>	7(254)	347
<i>Waste in health resorts in 2012</i>	8(255)	347
<i>Waste generated and accumulated so far by voivodships in 2012</i>	9(256)	348
<i>Waste landfill sites and their area by voivodships in 2012</i>	10(257)	348

	<i>Table</i>	<i>Page</i>
<i>Waste generated and landfilled (accumulated) so far and their landfill sites according to the Polish Classification of Activities in 2012</i>	11(258)	349
<i>Minucipal waste by ownership sectors, urban and rural areas in 2012</i>	12(259)	351
<i>Municipal waste generated and collected (2005, 2010-2012)</i>	13(260)	351
<i>Municipal waste collected (2005, 2010-2012)</i>	14(261)	352
<i>Municipal waste collected (without selected) by voivodships in 2011</i>	31(278)	360
<i>Municipal waste collected (without selected) in 2012 by voivodships</i>	15(262)	352
<i>Municipal waste collected by voivodships in 2012</i>	16(263)	353
<i>Municipal waste collected from households by voivodships in 2012</i>	17(264)	353
<i>Municipal waste collected and treated in 2012 by voivodships</i>	18(265)	354
<i>Municipal waste collected and treated by selected cities in 2012</i>	19(266)	354
<i>Mixed municipal waste in selected health resorts in 2012</i>	20(267)	355
<i>Landfill sites by voivodships in 2012</i>	21(268)	355
<i>Controlled landfill sites in operation by urban and rural areas in 2012</i>	22(269)	356
<i>Degassing of landfill sites by voivodships in 2012</i>	23(270)	357
<i>Use and stocks of waste paper (2000,2005,2010-2012)</i>	24(271)	357
<i>Turnover of waste suitable for recycling in production and commercial units in 2012</i>	25(272)	358
<i>Imports of waste from the European Union Member States to Poland in 2012</i>	26(273)	359
<i>Imports of waste from the European Union Member States to Poland by waste groups in 2012</i>	27(274)	359
<i>Imports of waste from outside the European Union to Poland in 2012</i>	28(275)	360
<i>Imports of waste from outside the European Union to Poland by waste groups in 2012</i>	29(276)	360
<i>Transit of waste through Poland in 2012</i>	30(277)	361
<i>Transit of waste through Poland by waste groups in 2012</i>	31(278)	361
<i>Exports of waste from Poland in 2012</i>	32(279)	362
<i>Exports of waste from Poland by waste groups in 2012</i>	33(280)	362
<i>Launched, collected and treated waste electrical and electronic equipment (WEEE) in 2007-2012</i>	34(281)	363
<i>Launched, collected and treated WEEE in 2012</i>	35(282)	363
<i>WEEE reused and exposed to recycling and recovery in 2012</i>	36(283)	364
<i>Treatment of waste from vehicles withdrawn from operation in 2012</i>	37(284)	364
<i>Batteries and accumulators launched into the market in 2012</i>	38(285)	365
<i>Packaging and products launched into the market and levels of recovery and recycling of packaging waste and post-use products achieved in 2010-2012</i>	39(286)	365
<i>Packaging and products launched into market and levels of recovery and recycling of packaging waste and post-use products achieved in 2012</i>	40(287)	366
<i>Achieved levels of recycling of packaging waste by voivodships in 2012</i>	41(288)	367
<i>Levels of recycling of packaging waste from household glass waste type and voivodships achieved in 2012</i>	42(289)	368
 Chapter 7. RADIATION. NOISE		
Methodological notes	x	369
<i>Gamma radiation dose rate in 2012</i>	1(290)	375
<i>Average annual Caesium 137 and Strontium 90 concentration in total fall-out (1970-2012)</i>	2(291)	375
<i>Radionuclides concentrations in the air in 2012</i>	3(292)	376
<i>Natural radionuclides concentrations and values of f_1 and f_2 activity indices in selected raw materials and construction products (2003-2012)</i>	4(293)	377
<i>Values of average annual individual effective doses received by inhabitants of Poland from natural and artificial sources of radiation in 1986 and 2012</i>	5(294)	379
<i>Concentrations of Caesium 137 and Strontium 90 in selected rivers and lakes in 2012</i>	6(295)	380
<i>Average annual Caesium 137 concentration in selected food stuffs (1985-2012)</i>	7(296)	381
<i>Average annual Caesium 137 and Strontium 90 concentration in milk (1963-2012)</i>	8(297)	381
<i>Summary activity of waste stored in the Central Radioactive Waste Repository (1961-2012)</i>	9(298)	382
<i>Radioactive waste received by Radioactive Waste Management Plant in 2012</i>	10(299)	383
<i>Radiological protection by the radiation sources in 2012</i>	11(300)	383
<i>Radiological protection – radioactive contamination measurements in 2012</i>	12(301)	383
<i>Radiological protection by the type of activity in 2012</i>	13(302)	384
<i>Protection against electromagnetic fields with the frequency of 0 Hz – 300 GHz in working places in 2012</i>	14(303)	384
<i>Industrial noise by voivodships in 2012</i>	15(304)	385
<i>Traffic noise during a day in the towns in 2012</i>	16(305)	386

Chapter 8. ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION	Table	Page
Methodological notes	x	396
<i>Net outlays on environmental protection (outlays on fixed assets and current costs) by sectors and fields of environmental protection (2000, 2005, 2010-2012)</i>	<i>1(306)</i>	<i>399</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management (2000, 2005, 2010-2012)</i>	<i>2(307)</i>	<i>400</i>
<i>Tangible effects of completed investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2010-2012)</i>	<i>3(308)</i>	<i>401</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management by sources of financing and groups of investors (2000, 2005, 2010-2012)</i>	<i>4(309)</i>	<i>402</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management by the Polish Classification of Activities in 2012</i>	<i>5(310)</i>	<i>403</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by directions of investing and sources of financing in 2012</i>	<i>6(311)</i>	<i>407</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by sources of financing and voivodships in 2012</i>	<i>7(312)</i>	<i>414</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by groups of investors and voivodships in 2012</i>	<i>8(313)</i>	<i>414</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by directions of investing and groups of investors in 2012</i>	<i>9(314)</i>	<i>415</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by selected directions of investing and voivodships in 2012</i>	<i>10(315)</i>	<i>420</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by directions of investing, sectors, "end of pipe" investments and integrated technologies as well as the Polish Classification of Activities in 2012</i>	<i>11(316)</i>	<i>421</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by types of investments and voivodships in 2012</i>	<i>12(317)</i>	<i>431</i>
<i>Outlays on municipal wastewater treatment plants and tangible effects by voivodships in 2012</i>	<i>13(318)</i>	<i>432</i>
<i>Tangible effects of completed investments in environmental protection by groups of investors in 2012</i>	<i>14(319)</i>	<i>433</i>
<i>Selected tangible effects of investments in environmental protection by voivodships in 2012</i>	<i>15(320)</i>	<i>438</i>
<i>A. Protection of air and climate as well as waste management</i>	<i>15(320)</i>	<i>438</i>
<i>B. Wastewater management and protection of water</i>	<i>15(320)</i>	<i>439</i>
<i>Outlays on fixed assets for water management by directions of investing and sources of financing in 2012</i>	<i>16(321)</i>	<i>440</i>
<i>Outlays on fixed assets for water management by directions of investing and groups of investors in 2012</i>	<i>17(322)</i>	<i>440</i>
<i>Outlays on fixed assets for water management by directions of investing and voivodships in 2012</i>	<i>18(323)</i>	<i>441</i>
<i>Outlays on fixed assets for water management by groups of investors and voivodships in 2012</i>	<i>19(324)</i>	<i>441</i>
<i>Outlays on fixed assets for water management by sources of financing and voivodships in 2012</i>	<i>20(325)</i>	<i>442</i>
<i>Tangible effects of completed investments in water management by groups of investors in 2012</i>	<i>21(326)</i>	<i>442</i>
<i>Tangible effects of water management investments by voivodships in 2012</i>	<i>22(327)</i>	<i>443</i>
<i>Current net costs of environmental protection by fields of environmental protection in public, economic sector and sector of environmental protection services</i>	<i>23(328)</i>	<i>443</i>
<i>Current costs of environmental protection and revenues by fields of environmental protection in individual sectors in 2012</i>	<i>24(329)</i>	<i>444</i>
<i>Current costs of environmental protection and revenues by fields of environmental protection and sectors in 2012</i>	<i>25(330)</i>	<i>444</i>
<i>Current net costs of environmental protection by fields of environmental protection, sectors and the Polish Classification of Activities in 2012</i>	<i>26(331)</i>	<i>450</i>
<i>Equipment with some appliances and facilities of environmental protection and water management in villages by voivodships in 2012</i>	<i>27(332)</i>	<i>458</i>
<i>Investments outlays for environmental protection and water management in villages by voivodships in 2012</i>	<i>28(333)</i>	<i>459</i>
<i>A. Collective water supply network and water treatment plants</i>	<i>28(333)</i>	<i>459</i>
<i>B. Collective water sewage networks</i>	<i>28(333)</i>	<i>460</i>
<i>C. Collective wastewater treatment plants</i>	<i>28(333)</i>	<i>460</i>
<i>D. Individual village wastewater treatment plants</i>	<i>28(333)</i>	<i>461</i>
<i>E. Waste landfills</i>	<i>28(333)</i>	<i>461</i>
<i>Tangible effects of environmental protection and water management investments in villages by voivodships in 2012</i>	<i>29(334)</i>	<i>462</i>
<i>A. Concerning collective water supply network and water treatment plants</i>	<i>29(334)</i>	<i>462</i>
<i>B. Concerning: sewage system, wastewater treatment plants, waste landfills</i>	<i>29(334)</i>	<i>462</i>
<i>Investment outlays for small water retention by voivodships in 2012</i>	<i>30(335)</i>	<i>463</i>
<i>A. Directions of investing</i>	<i>30(335)</i>	<i>463</i>
<i>B. Sources of financing</i>	<i>30(335)</i>	<i>463</i>

	<i>Table</i>	<i>Page</i>
<i>Tangible effects of investments in small water retention by voivodships in 2012</i>	31(336)	464
<i>Pro-ecological loans granted by the Bank for Environmental Protection. (2000, 2005, 2010-2012)</i>	32(337)	464
<i>Pro-ecological credits granted by the Bank for Environmental Protection with cooperation with the voivodships environmental protection and water management funds by voivodships in 2012</i>	33(338)	465
<i>Commercial pro-ecological credits granted by the Bank for Environmental Protection by voivodships in 2012</i>	34(339)	465
<i>Environmental protection and water management funds – sources, use and balance in 2012</i>	35(340)	467
<i>A. Funds</i>	35(340)	467
<i>B. Domain of financing</i>	35(340)	468
<i>Payments for use of natural environment and other receipts for the national environmental protection and water management funds and their redistribution by voivodships in 2012</i>	36(341)	469
<i>Receipts for voivodships environmental protection and water management funds by voivodships in 2012</i>	37(342)	470
<i>Expenditures of voivodships environmental protection and water management funds by voivodships in 2012</i>	38(343)	470
<i>Financing directions of voivodships environmental protection and water management funds by voivodships in 2012</i>	39(344)	471
<i>Receipts for voivodships environmental protection and water management funds due to fines by voivodships in 2012</i>	40(345)	471
<i>Redistribution of receipts due to fines for environmental protection and water management by voivodships in 2012</i>	41(346)	472
<i>Receipts and dues from fines for transgress of conditions for use of natural environment in 2012</i>	42(347)	472
<i>Management of the powiat environmental protection and water management funds by voivodships in 2012</i>	43(348)	473
<i>Management of the gmina environmental protection and water management funds by voivodships in 2012</i>	44(349)	474
<i>Product payments – receipts and redistribution by voivodships in 2012</i>	45(350)	475
<i>The value of total product fee paid to marshals' offices by voivodships in 2012</i>	46(351)	475
<i>The value of due product fee (with interest) as well as additional product fee paid to marshals' offices by voivodships in 2012</i>	47(352)	476
<i>The value of product fee for packages paid to marshals' offices by voivodships in 2012</i>	48(353)	476
<i>The value of due product fee (with interest) for packages paid to marshals' offices by voivodships in 2012</i>	49(354)	477
<i>Forms of financing from the environmental protection and water management funds in 2012</i>	50(355)	477
<i>Accumulation of money of the Agricultural and Forestry Land Protection Funds by voivodships in 2012 (Former Agricultural Land Protection Found)</i>	51(356)	478
<i>Receipts and management of the Agricultural and Forestry Land Protection Funds (Former Agricultural Land Protection Found) by voivodships in 2012</i>	52(357)	479
<i>The use of money from the Agricultural and Forestry Land Protection Funds (Former Agricultural Land Protection Found) by voivodships in 2012</i>	53(358)	480
<i>Works and undertakings carried out with the use of the Agricultural and Forestry Land Protection Funds (Former Agricultural Land Protection Found) by voivodships in 2012</i>	54(359)	481
<i>The compensation of mine damages by types of mineral resources, facilities and appliances in 2012</i>	55(360)	482
<i>Foreign aid concerning environmental protection by sources of origin, directions and material scope in the years 2010-2012</i>	56(361)	483
<i>A. Aid granted sources of origin</i>	56(361)	483
<i>B. Aid realized sources of origin</i>	56(361)	484
Chapter 9. INTERNATIONAL COMPARISONS		
Methodological notes	x	486
<i>Land use in the European Union Member States in 2011</i>	1(362)	487
<i>Use of fertilizers (2000, 2005, 2010-2011)</i>	2(363)	488
<i>Water resources</i>	3(364)	489
<i>Water abstraction</i>	4(365)	490
<i>Water abstraction for population and national economy supply (2000, 2009)</i>	5(366)	491
<i>Population connected to public water supply (2000-2009)</i>	6(367)	492
<i>Population connected to urban waste water collecting systems (2000-2009)</i>	7(368)	493
<i>Population connected to waste water treatment plants (2000, 2005, 2011)</i>	8(369)	494
<i>Production of primary energy (2000, 2005-2011)</i>	9(370)	495
<i>Production of renewable energy by sources (2000, 2011)</i>	10(371)	496

	<i>Table</i>	<i>Page</i>
<i>Emission of sulphur oxides (2000-2010)</i>	11(372)	497
<i>Emission of nitrogen oxides (2000-2010)</i>	12(373)	498
<i>Emission of carbon monoxide (200 -2010)</i>	13(374)	499
<i>Emission of non-methane volatile organic compounds (2000-2010)</i>	14(375)	500
<i>Emission of greenhouse gases (2000-2010)</i>	15(376)	501
<i>Greenhouse gas emissions by sector in 2011</i>	16(377)	502
<i>Emission of carbon dioxide per capita (2000-2010)</i>	17(378)	503
<i>Urban population exposure to air pollution by particulate matter (2000-2010)</i>	18(379)	504
<i>Urban population exposure to air pollution by ozone (2000-2010)</i>	19(380)	505
<i>Generation of waste by selected economic activities (2004, 2010)</i>	20(381)	506
<i>Municipal waste (2000, 2005, 2011)</i>	21(382)	507
<i>Nuclear reactors in 2012</i>	22(383)	508
<i>Area of forests and other wooded land in the Member States of the ministry conference of forest protection in Europe (2010)</i>	23(384)	509
<i>Trend of changes in damage of trees (defoliation) in selected European countries (2000-2012)</i>	24(385)	510
<i>Evaluation of forests damage with bioindication method (defoliation) in selected European countries in 2012</i>	25(386)	512
<i>Major protected areas (1990, 2009)</i>	26(387)	514
<i>Biosphere reserves and wetlands (2012)</i>	27(388)	515
<i>State and hazard to fauna and flora by species.</i>	28(389)	516
<i>Population trends of farmland birds (2000-2008)</i>	29(390)	518
<i>Environmental protection expenditures (investment and current costs) in public sector, share of GDP (2000, 2005, 2011)</i>	30(391)	519
<i>Environmental protection expenditures (investment and current costs) in business sector, share of GDP (2000, 2005, 2011)</i>	31(392)	520
<i>Domestic extraction used (200 -2011)</i>	32(393)	521
<i>Domestic material consumption total (2000-2011)</i>	33(394)	522
<i>Resource productivity (2000-2011)</i>	34(395)	523
Annex	x	524

LIST OF GRAPHS

	<i>Page</i>
<i>Geographic location of Poland</i>	96
<i>Distribution of average air temperature in 2012</i>	96
<i>Distribution of sum of precipitation in 2012</i>	96
<i>Land use in agricultural holdings in 2012</i>	120
<i>Fallow land area (1995, 2000, 2005 - 2012)</i>	120
<i>Consumption of mineral and lime fertilisers in kg per 1 ha of agricultural land in the years 1999/2000-2011/12</i>	120
<i>Structure of the sources of the receipt side of nitrogen balance in soil in Poland in the years 2010 - 2012</i>	120
<i>Evaluation of soil acidification state of agricultural land in the years 2009-2012</i>	128
<i>Evaluation of the necessity of liming agricultural land soils in the years 2009-2012</i>	128
<i>Evaluation of adaptive magnesium soil resources in the years 2009-2012</i>	128
<i>Evaluation of adaptive potassium soil resources in the years 2009-2012</i>	128
<i>Evaluation of adaptive phosphorus soil resources in the years 2009-2012</i>	128
<i>Precipitation and outflow in the years 1975 - 2012</i>	152
<i>Water withdrawal for the needs of the national economy and population in the years 1975-2012</i>	152
<i>Water withdrawal for the needs of the national economy and population by voivodships in 2012</i>	152
<i>Water withdrawal for the needs of the national economy and population by Regional Water Management Boards in 2012</i>	152
<i>Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground in the years 1990-2012</i>	176
<i>Industrial and municipal wastewater requiring treatment by Regional Water Management Boards in 2012</i>	176
<i>The degree of treatment of industrial and municipal wastewater in 2012</i>	176
<i>Industrial and municipal wastewater discharged to waters or into the ground by voivodships in 2012</i>	176
<i>Dealing with sewage sludge from municipal wastewater treatment plants in the years 2000-2012</i>	200
<i>Dealing with sewage sludge from municipal wastewater treatment plants in 2012</i>	200
<i>Dealing with sewage sludge from industrial wastewater treatment plants in the years 2000-2012</i>	200
<i>Dealing with sewage sludge from industrial wastewater treatment plants in 2012</i>	200
<i>Population connected to wastewater treatment plants in the years 1995-2012</i>	208
<i>Population connected to wastewater treatment plants and the degree of treatment wastewater discharged through sewage network by voivodships in 2012</i>	208
<i>Pollutant loads introduced to the Baltic Sea through rivers from drainage basins of Wisla, Odra and litoral rivers in the hydrological years 1990-2012</i>	208
<i>Total emission of main air pollutants in 2000-2011</i>	232
<i>Balance of main air pollutants emission in 2011</i>	232
<i>Total emission of greenhouse gases in 1988-2011</i>	232
<i>Aggregative emission of greenhouse gases expressed as carbon dioxide equivalent in 1988-2011</i>	232
<i>Total emission of heavy metals in 2000-2011</i>	248
<i>Monthly average total ozone content in the atmosphere</i>	248
<i>Deviations of monthly average total ozone content in the atmosphere in 2012 in relation to the average from the years 1963-2011</i>	248
<i>Area of special natural values protected by law in the years 1990-2012</i>	288
<i>Area of special natural values protected by law by categories and voivodships in 2012</i>	288
<i>Area of special natural values protected by law by voivodships in 2012</i>	288
<i>The percentage share of trees in defoliation classes in the years 2000-2012</i>	288
<i>National parks in 2012</i>	312
<i>Nature reserves in the years 1990-2012</i>	312
<i>Individual forms of nature protection in the years 2000-2012</i>	312
<i>Monuments of nature in 1990-2012</i>	312
<i>Changes in common farmland bird species in 2000-2012 (Farmland Bird Index, FBI)</i>	312
<i>Changes in common forest bird species in 2000-2012 (Forest Bird Index)</i>	312
<i>European ecological network "Natura 2000" in Poland</i>	312
<i>Waste generated in years 2000-2012</i>	352
<i>Waste generated by voivodships in 2012</i>	352
<i>Waste generated by types in 2012</i>	352

	<u>Page</u>
<i>Waste landfill sites in 2012</i>	352
<i>Generated and collected municipal waste by voivodships in 2012</i>	360
<i>Generated and collected municipal waste per capita by voivodships in 2012</i>	360
<i>Reached level of recovery and recycling of packaging and end-of-life waste in the years 2010-2012</i>	360
<i>Required and reached level of packaging waste recycling in 2012</i>	360
<i>Contribution of radiation sources to the average annual individual effective dose in Poland in 2012</i>	376
<i>Average annual caesium-137 concentration in the air in Poland in the years 1994-2012</i>	376
<i>Caesium-137 concentration in the Vistula river (Warsaw) in the years 1994-2012</i>	376
<i>Solid radioactive waste received by the Radioactive Waste Neutralisation Plant (ZUOP) in the years 1996-2012</i>	376
<i>Liquid radioactive waste received by the Radioactive Waste Neutralisation Plant in the years 1996-2012</i>	376
<i>Nuclear power plants at the distance of up to 300 kilometres from polish borders</i>	376
<i>Distribution of violations of permissible noise levels for industrial plants (1992-2011)</i>	376
<i>Structure of outlays on fixed assets in environmental protection in the years 1996-2012</i>	432
<i>Structure of outlays on fixed assets in environmental protection by source of financing in 2012</i>	432
<i>Structure of outlays on fixed assets in water management in the years 1996-2012</i>	432
<i>Structure of outlays on fixed assets in water management by source of financing in 2012</i>	432
<i>Environmental protection and water management funds - revenues from payments in the years 1995-2012</i>	472
<i>Revenues of environmental protection and water management funds by types of payments in the years 1995-2012</i>	472
<i>Environmental protection and water management funds – fines in the years 1995-2012</i>	472
<i>Revenues of environmental protection and water management funds by type of fines in the years 1995-2012</i> ..	472
<i>The size and structure of financing from environmental protection and water management funds by beneficiaries in 2012</i>	472
<i>Pro-ecological loans granted by the bank for Environmental Protection in the years 1995, 2000-2012</i>	472
<i>Foreign aid granted to Poland for environmental protection in the years 2008-2012</i>	472
<i>Freshwater resources (long-term average) per 1 inhabitant</i>	488
<i>Population connected to water treatment plants (last available year)</i>	488
<i>Energy intensity of the economy in kilogram of oil equivalent per thousand of Euro of GDP</i>	488
<i>Emission of carbon dioxide per capita</i>	504
<i>Share of electricity generated from renewable energy sources in gross electricity consumption</i>	504
<i>Municipal waste per capita in 2011</i>	504
<i>Generation and recycling of packaging waste in European Union in 2010</i>	504
<i>Number and recycling rates of end-of-life vehicles in 2010</i>	504
<i>Damage (defoliation) of forest stands in selected European countries of Europe in 2012</i>	520
<i>Threatened animal species in selected countries</i>	520
<i>Threatened species of vascular plants in selected countries</i>	520

UWAGI OGÓLNE

Publikacja zawiera statystyczną charakterystykę ilościowo - jakościową zasobów naturalnych, problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej. Zakres prezentowanych danych odpowiada obowiązującemu w 2012 r. stanowi prawnemu w tej dziedzinie, a w szczególności regulacji wynikającej z ustaw:

- o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20.VII.1991 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2007, Nr 44, poz. 287 z późn. zm.);
- o lasach z dnia 28.IX.1991 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2011, Nr 12, poz. 59 z późn. zm.);
- o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3.II.1995 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2004, Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.);
- prawo łowieckie z dnia 13.X.1995 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2005, Nr 127, poz. 1066 z późn. zm.);
- o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13.IX.1996 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2012, poz. 391 z późn. zm.);
- prawo atomowe z dnia 29.XI.2000 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2012, poz. 264 z późn. zm.);
- prawo ochrony środowiska z dnia 27.IV.2001 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2008, Nr 25, poz. 150 z późn. zm.);
- o odpadach z dnia 27.IV.2001 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2010, Nr 185, poz. 1243 z późn. zm.);
- o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z dnia 11.V.2001 r. (Dz.U. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.);
- o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej z dnia 11.V.2001 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2007, Nr 90, poz. 607 z późn. zm.);
- o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7.VI.2001 r. (tekst jednolity: Dz.U. 2006, Nr 123, poz. 858 z późn. zm.);
- o organizmach genetycznie zmodyfikowanych z dnia 22.VI.2001 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2007, Nr 36, poz. 233 z późn. zm.);
- prawo wodne z dnia 18.VII.2001 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2012, poz. 145 z późn. zm.);
- o ochronie przyrody z dnia 16.IV.2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2009, Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.);
- o substancjach zubożających warstwę ozonową z dnia 20.IV.2004 r. (Dz.U. Nr 121, poz. 1263 z późn. zm.);
- o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów z dnia 29.VI.2007 (Dz.U. z 2007, Nr 124, poz. 859 z późn. zm.);
- o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych z dnia 28.IV.2011; (Dz.U. Nr 122, poz. 695);
- prawo geologiczne i górnicze z dnia 9.VI.2011 r. (Dz.U. Nr 163, poz. 981).

Podstawowe źródło danych (ok. 50%) stanowią badania statystyczne GUS oparte głównie na sprawozdawczości rocznej. Materiał uzupełniający (ok. 30%) stanowiły dane ze sprawozdawczości ministerstw: Środowiska; Rolnictwa i Rozwoju Wsi; Zdrowia; Gospodarki oraz z wewnętrznych systemów informacyjnych i źródeł administracyjnych: Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Wyższego Urzędu Górniczego, Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Komendy Głównej Straży Granicznej, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, Państwowej Agencji Atomistyki, Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami, Ligi Ochrony Przyrody.

Ponadto, w celu możliwie wszechstronnego i obiektywnego przedstawienia wielostronnych relacji przyczynowo-skutkowych i złożoności problematyki ekologicznej, wykorzystane zostały - zwykle po odpowiedniej transformacji w oparciu o metody statystyczne - wyniki pomiarów, kontroli, ocen i analiz laboratoryjnych wykonywanych przez organy: Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz specjalistyczne służby hydrologiczno-meteorologiczne, geologiczne, geodezyjne, leśnictwa i ochrony przyrody.

Dodatkowo, wykorzystano szereg specjalistycznych źródeł danych jak: ekspertyzy, inwentaryzacje, raporty, „czerwone księgi” zagrożonych i ginących gatunków flory i fauny, opracowania autorskie oraz dane: Banku Ochrony Środowiska S.A.; Polskiej Akademii Nauk; Instytutu Ochrony Środowiska; Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej; Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej; Instytutu Badawczego Leśnictwa; Państwowego Instytutu Geologicznego; Wyższego Urzędu Górniczego, Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej, Instytutu Transportu Samochodowego; Instytutu Geodezji i Kartografii; Instytutu Medycyny Pracy; Sztabu Generalnego Wojska Polskiego; Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej; Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa; Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Polskiego Związku Łowieckiego; Polskiego Związku Pszczelarskiego; Agencji Rynku Energii S.A.; Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej; Narodowego Instytutu Dziedzictwa; Polskiego Związku Działkowców, Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków.

Zakres prezentowanych wyników badań statystycznych i zasileń z wyżej wymienionych źródeł pozasprawozdawczych dotyczy w szczególności:

- warunków naturalnych (geograficznych, hydrograficznych, meteorologicznych),
- stanu i zmian w wykorzystaniu zasobów powierzchni ziemi, zagrożenia i ochrony gleb oraz kopalin,
- zasobów, wykorzystania oraz zanieczyszczenia i ochrony wód, w tym oceny sanitarnej wody pobieranej przez ludność; stanu rzek, jezior i wód podziemnych; zagrożenia i ochrony środowiska M. Bałtyckiego,
- zanieczyszczeń i ochrony powietrza (emisje i imisje; gazy cieplarniane i ochrona warstwy ozonowej),
- ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej oraz stanu oraz zmian ilościowych i jakościowych zasobów leśnych, ich zagrożenia i ochrony oraz ekologicznych funkcji lasów,

- odpadów przemysłowych i komunalnych (w tym odpadów niebezpiecznych),
- promieniowania i hałasu,
- ekonomicznych aspektów ochrony środowiska (nakładów inwestycyjnych i efektów rzeczowych inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej; opłat, kar i funduszy ochrony środowiska; źródeł i skali pomocy zagranicznej; strat powodziowych oraz szkód górniczych),
- porównań międzynarodowych.

Zastosowano prezentację danych według: regionów, województw; podregionów; miast o dużej skali zagrożenia środowiska; Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz Polskiej Klasyfikacji Statystycznej dot. Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska. Dla niektórych tematów uwzględniono agregację danych według specyficznych klasyfikacji i delimitacji, np. według regionów hydrograficznych, regionalnych zarządów gospodarki wodnej (RZGW), jednostek organizacyjnych leśnictwa, obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Dane prezentowane w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007, opracowane zostały na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej - Statistical Classification of Economic Activities in the European Community-NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności - PKD 2004.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona, zużycie wody) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (nakłady inwestycyjne na środki trwałe) – według stanu w dniu 30.VI.

Przyjęto następujące zasady retrospekcji prezentowanych danych:

- dla tematów podstawowych ujętych w tablicy przeglądowej otwierającej publikację i w syntetycznych tablicach działowych lata: 1990, 1995, 2000, 2005, 2010, 2011, 2012,
- dla tematów szczegółowych w grupowaniach według: województw, miast imiennie; sekcji, działów i grup wg PKD; regionów hydrograficznych; obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej w większości za 2012 r.,
- dla tematów opartych na wynikach badań (inventaryzacji) jednorazowych lub cyklicznych według dat ich realizacji,
- dla porównań międzynarodowych dotyczących Polski na tle krajów członkowskich OECD i Unii Europejskiej zaprezentowano w oparciu o dane dostępne w bazach danych EUROSTAT-u, OECD, FAO oraz wydane w latach 2011-2013 publikacje EKG/ONZ, Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz FAO.

Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, samodzielne jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem podmiotów gospodarczych rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową w celach zarobkowych i na własny rachunek podmiotu prowadzącego tę działalność.

Charakterystykę koncentracji i zróżnicowania skali degradacji oraz zanieczyszczeń środowiska w ujęciu przestrzennym przedstawiono w układzie województw, a wybrane dane także według: miast imiennie, przy czym delimitację według regionów oparto na: Nomenklaturze Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia z dnia 14 listopada 2007 r. (Dz. U. z 2007, Nr 214, poz. 1573).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nie ostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych edycjach publikacji.

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Mając na względzie pełniejsze i bardziej komunikatywne naświetlenie skali i tendencji zmian ilościowych i jakościowych oraz przestrzennego zróżnicowania degradacji i zanieczyszczeń środowiska zastosowano różne formy prezentacji graficznej, np.: wykresy, mapki i kartogramy, przy czym dotyczy to również ilustracji porównań międzynarodowych Polski z innymi krajami.

Objaśnienia zakresowe i pojęciowe prezentowanych w niniejszym opracowaniu wielkości i wskaźników statystycznych podano w ramach poszczególnych działów publikacji. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

GENERAL NOTES

The Publication presents a statistical description of quantitative and qualitative natural resources, problems related to threat and protection of the environment as well as water management. The scope of presented data reflects the legal situation in 2012 in this field, and in particular regulations set forth in the following acts:

- Act on the Inspection of Environmental Protection of 20 July 1991 (consolidated text: Journal of Law of 2007, No. 44, item 287 as amended);
- Act on forests of 28 November 1991 (consolidated text: Journal of Law of 2011, No. 12, item 59 as amended);
- Act on protection of rural and forest areas of 3 February 1995 (consolidated text: Journal of Law of 2004, No. 121, item 1266 as amended);
- Hunting Act of 13 October 1995 (consolidated text: Journal of Law of 2005, No. 127, item 1066 as amended);
- Act on maintenance of cleanness and order in communes of 13 November 1996 (consolidated text: Journal of Law of 2012, item 391 as amended);
- Nuclear Law of 29 November 2000 (consolidated text: Journal of Law of 2012, item 264 as amended);
- Act on the Environmental Protection of 27 April 2001 (consolidated text: Journal of Law of 2008, No. 25, item 150 as amended);
- Law on wastes of 27 April 2001 (consolidated text: Journal of Law of 2010, No. 1853, item 1243 as amended);
- Act on packages and packaging waste of 11 May 2001 (Journal of Law of 2001, No. 63, item 638 as amended);
- Act on requirements for entrepreneurs with respect to management of some wastes and deposit fees of 11 May 2001 (consolidated text: Journal of Law of 2007, No. 90, item 607 as amended);
- Act on mass water supply and mass sewage discharge of 7 June 2001 (consolidated text: Journal of Law of 2006, No. 123, item 858 as amended);
- Act on Genetically Modified Organisms of 22 June 2001 (consolidated text: Journal of Law of 2007, No. 36, item 233 as amended);
- Water Act of 18 July 2001 (consolidated text: Journal of Law of 2012, item 145 as amended);
- Act on the Nature Protection of 16 April 2004 (consolidated text: Journal of Law of 2009, No. 151, item 1220 as amended);
- Act on substances which damage the ozone layer of 20 April 2004 (Journal of Law of 2004, No. 121, item 1263 as amended);
- Act on international transport of waste of 29 June 2007 (Journal of Law of 2007, No. 124, item 859);
- Act on trade system of rights to emit greenhouse gases of 28 April 2011; (Journal of Law No. 122, item 695);
- Geologic and Mining Act of 9 June 2011 (Journal of Law No. 163, item 981).

The main data source (about 50%) comes from statistical surveys of CSO, mainly based on yearly reports. Complementary material (about 30%) is based on reported data from: Ministry of Environment, Ministry of Agriculture and Rural Development, Ministry of Health, Ministry of Economy and from internal information system and administrative sources: The General Director for Environmental Protection, General Directorate of National Forests, State Mining Authority, Chief Office of Geodesy and Cartography, Headquarters of Border Guard, National Headquarters of State Fire Service, National Atomic Energy Agency, National Centre for Emissions Management, Nature Protection League.

Moreover, in order to enable the presentation of versatile, objective, cause and result relations and complexity of ecological problem, the results of inspections, evaluations and analyses were used - after proper transformation on the basis of statistical methods- by the following organs: Environmental Protection Inspection, National Sanitary Inspectorate, hydrological- meteorological services, geological services, geodesy services, forests services and nature protection services.

Additionally, a range of special sources was used such as: expertises, inventories, reports, „red books” of endangered and disappearing species of fauna and flora, auteur surveys and data: Bank Ochrony Środowiska S.A.; Polish Academy of Sciences; Environmental Protection Institute; Institute of Meteorology and Water Management; National Water Management Authority; Forest Research Institute; National Geological Institute; Higher Mining Authority; Central Laboratory of Radiological protection, Motor Transport Institute; Geodesy and Cartography Institute; Occupational Medicine Institute; General Headquarters of Polish Army; Forestland Water Management Office; Polish Hunting Association; Polish Beekeeping Association; The Energy Market Agency; National Chemical-Agricultural Station; National Heritage Board of Poland; Polish Plot Association; Polish Bird Protection Association.

The range of presented statistic results and supplies from mentioned sources particularly concerns:

- natural conditions (geographical, hydrographical, meteorological),
- the condition and changes of using natural resources, threats and protection of soil and fossils,
- the condition, quantity and quality changes of forests, threat and protection and ecological functions of forests,
- resources, use and pollution and protection of waters, including sanitary evaluation of water used by people, condition of river, lake and subterranean water; danger and environmental protection of the Baltic Sea,
- environmental, landscape and biological diversity protection,
- air pollution and protection (emissions and imissions; greenhouse gases and ozone layer protection),

- industrial and municipal waste (including hazardous waste),
- radiation and noise
- economic aspects of environmental protection (investment and tangible effects of environmental protection and water management; fees and penalties and environmental protection funds; scale of foreign assistance; flood losses and mining losses and damages,
- international comparisons.

The data were presented according to: regions, voivodships, subregions, highly contaminated cities; Polish Statistical Classification of Economic Activity concerning Activity and Equipment related to Environmental Protection. For some issues the aggregation of data was used according to specific classifications and delimitations, for example according to hydrographical regions, Regional Water Management Board, forest organization units, buildings and areas of high natural values protected by law and areas of tourist protection.

The data are presented according to the Polish Classification of Activities -PKD 2007, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community - NACE Rev. 2 PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities - PKD 2004.

The item "Industry" was introduced, including NACE rev. 2 sections "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.

When computing per capita data (per 1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g. area of special nature value protected by law, consumption of water), the population as 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of phenomenon within a year (e.g. investments outlays on fixed assets)-as of 30.VI

The following principles of presenting the data in retrospect were adopted:

- for the basic subjects presented in the overview table at the beginning of the publication and in the synthetic section tables for the years: 1990, 1995, 2000, 2005, 2010, 2011, 2012;
- for detailed subjects grouped by: voivodships, cities and towns by names; sections, departments and groups by Polish Classification of Economic Activity; hydrographical regions; legally protected facilities and areas of particular natural significance and protected curative areas for 2012;
- for subjects based on one-time and cyclical research results (inventory-taking) by dates of performance;
- for international comparisons referring to Poland and other OECD and EU Member States, the data were taken mostly from databases of EUROSTAT, OECD, FAO and reports published in 2011-2013 by ECE/UN, International Atomic Energy Agency and FAO.

National Economy entities mean legal entities i.e. legal persons, autonomous organizations without a status of a legal person conducting economic activity and natural persons conducting economic activity.

Business entity means entities which conduct business activity i.e. provide products and services to earn profits on its own behalf.

The characteristics of concentration and diversity of scale of degradation and environmental pollution in geographical perspective were presented by voivodships, whereas selected data also by: cities (by name), whereas delimitation by regions was based on Nomenclature of Units for Territorial Statistics provided for in the Ordinance of the Council of Ministers, of 14 November 2007 (Journal of Laws of 2007, No. 214, item 1573).

Directed numbers (indicators, interest) were usually calculated on the basis of absolute numbers expressed with accuracy than in the tables.

Some information for the previous year was presented on the basis of non-final data and may be subject to change in the consecutive editions of the publication.

Due to electronic processing of data, the sums of elements may insignificantly differ from the numbers specified in "total".

Taking into consideration more complete and transparent presentation of the scale and trends of quantitative and qualitative changes and geographical diversity of degradation and pollution of environment, various forms of graphical presentation e.g. charts, maps, and cartograms were used; however, this applies also to illustrations of international comparisons of Poland and other countries.

Explanations referring to the scope and definitions presented in this work on the quantity and statistical indicators were presented within the framework of particular sections. Statistical information which does not come from the Central Statistical Office was identified with proper notes.

WYBRANE ASPEKTY STANU I OCHRONY ŚRODOWISKA - 2012

Wykorzystanie i ochrona powierzchni ziemi

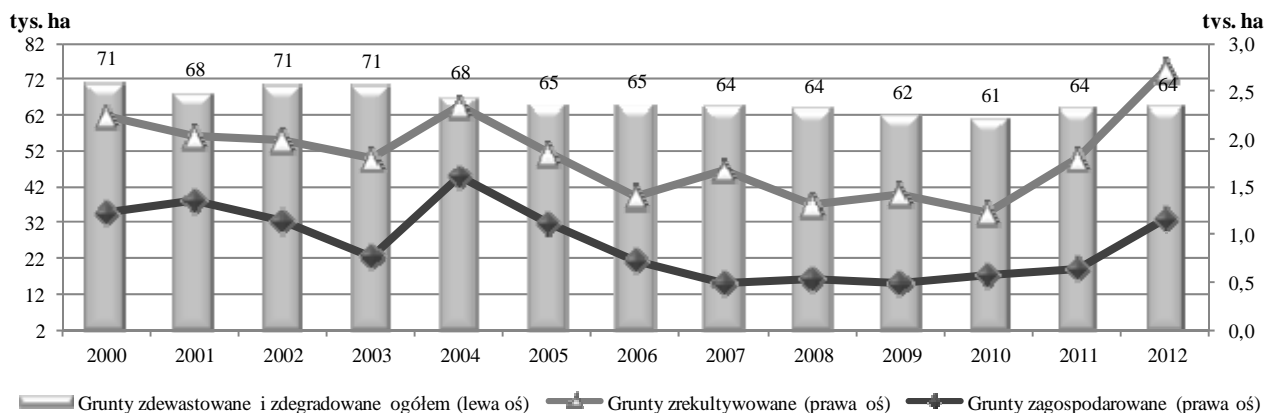
Według ewidencji geodezyjnej w 2012 r. użytki rolne i leśne zajmowały 91% powierzchni kraju. Użytki rolne stanowiły 60%, lasy i zadrzewienia 31%, pozostałe grunty 9%. Z areалу użytków rolnych, grunty orne stanowiły 74%, trwałe użytki zielone 21%, sady ok. 2%.

W latach 2000-2012 areal użytków rolnych zmniejszył się, przy jednoczesnym wzroście powierzchni terenów leśnych. W 2012 r. powierzchnia użytków rolnych wynosiła 18,8 mln ha i była mniejsza o 0,3 mln ha niż w 2000 r., natomiast powierzchnia lasów i zadrzewień wzrosła w tym okresie o 0,5 mln ha i w końcu 2012 r. wynosiła 9,6 mln ha. Największe zmiany odnotowano w użytkach ekologicznych¹, których powierzchnia od 2000 r. wzrosła 3-krotnie, z 9 tys. ha (w 2000 r.) do 35 tys. ha (w 2012 r.). Od dekady występuje znaczny spadek odłogów i ugorów na gruntach ornych. W okresie lat 2000-2012 powierzchnia gruntów ugorowanych zmniejszyła się z 1,3 mln ha do 0,4 mln ha.

Pozytywnym efektem podejmowanych działań w zakresie ochrony powierzchni ziemi jest, notowany w ostatnich latach, wzrost powierzchni gruntów zrehabilitowanych i zagospodarowanych, przy niewielkich wahaniach w wielkości powierzchni gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania. W 2012 r. powierzchnia gruntów zrehabilitowanych wyniosła 2,7 tys. ha (w stosunku do 2011 r. wzrosła o 51%) i była największa od 2000 r. (2,2 ha). Powierzchnia gruntów zagospodarowanych wyniosła 1,2 tys. ha i była większa o 85% niż w roku ubiegłym.

Stopień rekultywacji i zagospodarowania gruntów zdewastowanych i zdegradowanych w Polsce jest nadal niezadowalający i wynosił w 2012 r. odpowiednio 4,2% i 1,8% ogólnej powierzchni gruntów zdewastowanych i zdegradowanych.

GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
W LATACH 2000-2012

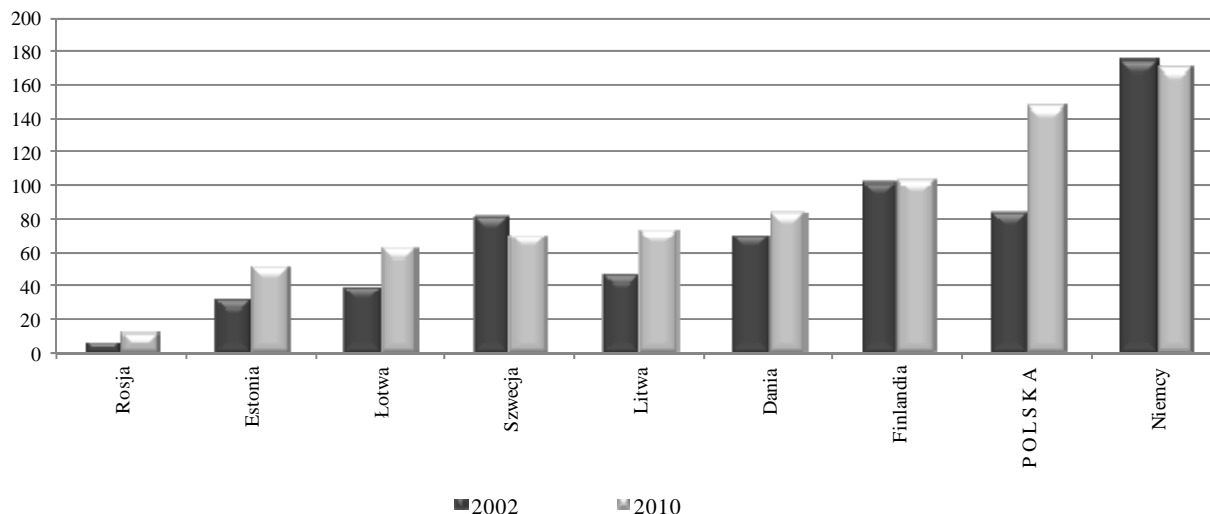

Zużycie nawozów mineralnych (NPK) w roku gospodarczym 2011/2012 wyniosło 1,9 mln ton i było niższe o 4% w stosunku do roku poprzedniego, zużycie nawozów azotowych kształtowało się na zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie, natomiast w przypadku nawozów fosforowych i potasowych odnotowano spadek zużycia – odpowiednio o 9% i o 8%. Na 1 ha użytków rolnych w roku gospodarczym 2011/2012 zużyto 125 kg nawozów mineralnych, podczas gdy w roku 1999/2000 wielkość ta wynosiła 86 kg/1 ha. Najwięcej zastosowano nawozów azotowych – 73 kg/1 ha użytków rolnych, natomiast zużycie nawozów fosforowych wyniosło 25 kg/1 ha. Nawozy, mające na celu utrzymanie lub zwiększenie zawartości w glebie składników pokarmowych potrzebnych roślinom, stosowane w nadmiarze powodują zanieczyszczenie środowiska. Odnosi się to głównie do nawozów azotowych i fosforowych, będących przyczyną wzrostu zawartości w glebie i wodach azotu i fosforu. Spływające z wodami rzek do Bałtyku związki azotu i fosforu to główne przyczyny powstawania zjawiska eutrofizacji. Spośród 9 krajów zlewni Morza Bałtyckiego najwyższe zużycie nawozów sztucznych azotowych i fosforowych w przeliczeniu na hektar było w Niemczech (172 t/tys. ha) oraz w Polsce (148 t/tys. ha), a najmniejsze w Rosji (13 t/tys. ha).

¹ Patrz „Uwagi metodyczne” do Działu 2.

ZUŻYCIE NAWOZÓW AZOTOWYCH I FOSFOROWYCH W KRAJACH NADBAŁTYCKICH W 2000 I 2010 ROKU

ton/ tys. ha

Źródło: dane Eurostatu.

W ocenie poziomu nawożenia gleb należy uwzględnić także nawożenie naturalne, które obok nawożenia mineralnego stanowi źródło niezbędnych składników pokarmowych roślin. Procesy mineralizacji zawartych w nich związków organicznych powodują korzystne oddziaływanie na rośliny o długim okresie wegetacji, zwiększając możliwości zatrzymywania w glebie i powolnego rozkładania fosforu i potasu, a jako źródło próchnicy polepszają właściwości fizyczne, chemiczne i biologiczne gleby oraz wzbogacają jej mikroflorę. Pochodzący od zwierząt gospodarskich obornik jest podstawowym z nawozów naturalnych. Jego najwyższe wykorzystanie odnotowano w roku gospodarczym 2009/2010 (61 kg na 1 ha użytków rolnych). W kolejnych latach nastąpił trend spadkowy prowadzenia tego sposobu nawożenia gleb, poprzez 40 kg w roku gospodarczym 2010/2011 do 38 kg na 1 ha użytków rolnych w roku 2011/2012. Ograniczenie sposobu nawożenia wykorzystującego obornik może być spowodowane spadkiem hodowli bydła i trzody chlewnej w gospodarstwach rolnych i tym samym spadkiem produkcji tego nawozu.

Gospodarka wodno-ściekowa i ochrona wód

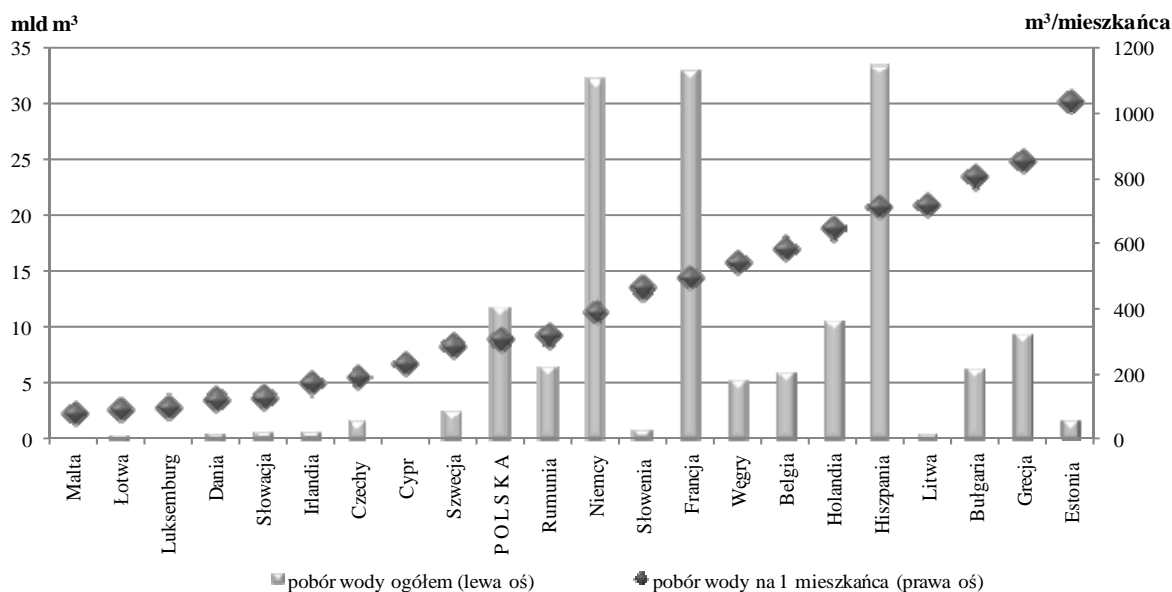
Woda jest jednym z najważniejszych zasobów na ziemi, mającym zasadnicze znaczenie dla wszystkich form życia. Dla realizacji kompleksowej polityki wodnej krajów UE ustanowiona została Ramowa Dyrektywa Wodna, której celem jest poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, przy zachowaniu trwałej równowagi pomiędzy zjawiskami naturalnymi, a działalnością człowieka, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Polska zaliczana jest do krajów ubogich w zasoby wodne. Średni roczny odpływ wód powierzchniowych z terytorium Polski łącznie z dopływami z zagranicy w latach 2000-2012 wynosił 61,4 km³. W przeliczeniu na 1 mieszkańca daje to roczny zasób wód o wielkości 1,6 dam³, podczas gdy w większości krajów europejskich zasoby wód słodkich kształtują się na poziomie ok. 5 dam³/mieszkańca. Ponadto zasoby wód powierzchniowych Polski cechuje duża zmienność czasowa i terytorialna, co powoduje okresowe nadmiary i deficyty wody w rzekach. **Zbiorniki retencyjne** w Polsce charakteryzują się małą pojemnością. Łączna ich pojemność nie przekracza 6% objętości odpływu rocznego wód z obszaru kraju, co nie zapewnia dostatecznej ochrony przed okresowymi nadmiarami lub deficytami wody.

W latach 2000-2012 pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności zmniejszył się o ok. 2% (z 11,0 km³ w 2000 r. do 10,8 km³ w 2012 r.). W 2012 r. zmniejszony pobór wody w porównaniu do roku ubiegłego dotyczył wszystkich celów, w których woda była wykorzystywana. Na cele produkcyjne pobrano o 311 hm³ (4%) mniej wody niż w roku poprzednim, natomiast w porównaniu z 2000 rokiem pobór nieznacznie wzrósł (o 0,8%). W stosunku do roku poprzedniego zmalał pobór wody na cele związane z: wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną, i gorącą wodę – spadek o 297 hm³ (4%); górnictwem – spadek o 3 hm³ (4%) oraz przetwórstwem przemysłowym – spadek o 15 hm³ (2%). Zmniejszeniu uległ także pobór wody do napełniania i uzupełniania stawów rybnych - spadek o 26 hm³ (3%). Pobór wody na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej w 2012 r. wynosił 2031 hm³, tj. o 0,1% mniej niż w 2011 r. Mniejszy pobór wody na cele komunalne wynika przede wszystkim z ograniczenia strat w dystrybucji wody, instalowania wodomierzy oraz wzrostu cen wody dla gospodarstw domowych, co skłania odbiorców do jej oszczędzania.

Na tle innych krajów UE, które w 2009 r. sprawozdawały do Komisji dane zawierające wskaźnik poboru wody w przeliczeniu na jednego mieszkańca, Polska z poborem 302 m³/mieszkańca znalazła się w środku stawki. Najmniejszy pobór wody w przeliczeniu na mieszkańca odnotowano na Malcie (76 m³/mieszkańca), a największy w Estonii (1036 m³/mieszkańca).

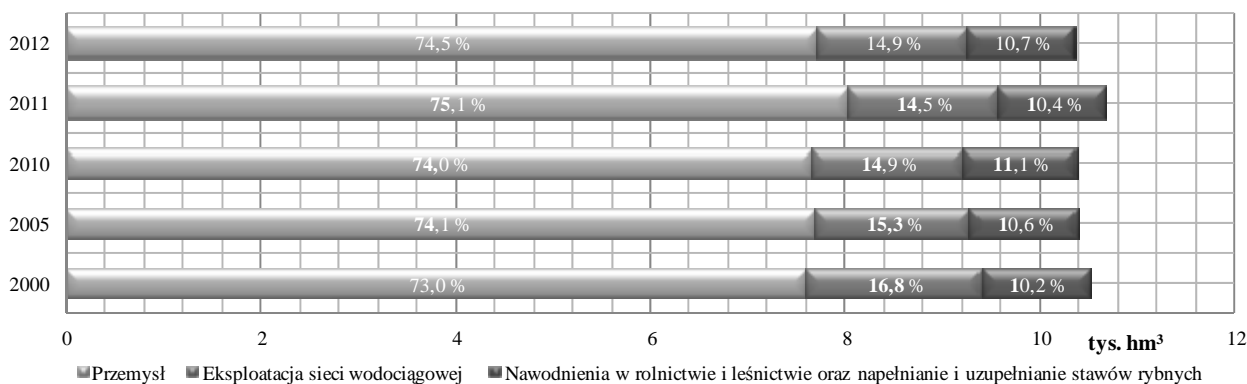
**POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W WYBRANYCH KRAJACH UE
(DANE ZA OSTATNI DOSTĘPNY ROK)**

Źródło: dane Eurostatu.

Największy udział w **zużyciu wody** na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2012 r. miał przemysł (ok. 75% ogólnego zużycia wody).

**ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
W LATACH 2000-2012**

Głównym źródłem zaopatrzenia gospodarki narodowej w wodę są **wody powierzchniowe**. Wody ujmowane z rzek i jezior pokrywają ponad 84% potrzeb. Zasoby eksploatacyjne **wód podziemnych** wg stanu na koniec 2012 r. wyniosły 17,4 km³ i wykorzystywane były głównie na zaopatrzenie ludności w wodę do picia (pobór na cele eksploatacji sieci wodociągowej stanowił 88% całkowitego poboru wód podziemnych w 2012 r.).

Zanieczyszczenie i degradację zasobów wodnych powodowały przede wszystkim ścieki. Najistotniejszym zadaniem służącym poprawie jakości wód jest doskonalenie procesów zbierania i oczyszczania ścieków. Działalność ta ma na celu usuwanie zanieczyszczeń ze ścieków w stopniu umożliwiającym dalsze wykorzystanie wody i zmniejszającym obciążenie środowiska naturalnego. **W latach 2000-2012 ilość ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia zmalała o ok. 12%** (z 2,5 km³ do 2,2 km³), natomiast ilość ścieków nieoczyszczanych mechanicznie (z 0,30 km³ do 0,14 km³), przy jednoczesnym zmniejszeniu o 22% udziału ścieków oczyszczanych mechanicznie (z 0,73 km³ do 0,57 km³) i ponad dwukrotnym zwiększeniu (z 0,46 km³ do 1,05 km³) ilości ścieków oczyszczanych w oczyszczalniach o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania, umożliwiającym zwiększoną redukcję azotu i fosforu, tj. metodami z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej przejawiało się – obok oddawania do eksploatacji nowych oczyszczalni – rozbudową sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, wyłączeniem z eksploatacji obiektów przestarzałych i nieefektywnych, modernizowaniem oczyszczalni (dostosowywaniem parametrów oczyszczalni do aktualnych potrzeb poprzez likwidację nadwyżek przepustowości, rozbudowę obiektów przeciążonych), a także inwestowaniem w urządzenia do redukcji ładunków zanieczyszczeń w ściekach.

W latach 2000-2012 liczba miast obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków zwiększyła się o 102 (z 801 miast w 2000 r. do 903 w 2012 r., tj. o 13%). Na ogólną liczbę 908 miast w Polsce w 2012 r., 5 nie było obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków (najwięcej – 3 miasta z grupy od 2-5 tys. mieszkańców). W 2012 r. liczba oczyszczalni ścieków obsługujących gminy wynosiła 2471 (o 70 więcej niż w 2011 r.), w tym prawie 80% z nich stanowiły oczyszczalnie biologiczne, a 18% oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w procentach ludności ogółem wzrósł z 66% w 2011 r. do 69% w 2012 r., przy czym w miastach wzrósł odpowiednio z 88% do 92%, zaś na wsi z 31% do 33%. Z oczyszczalni mechanicznych korzystało w Polsce w 2012 r. tylko 0,2% ludności (w 2011 r. 0,1%), natomiast objekty typu biologicznego obsługiwały 14% ludności kraju (w 2011 r. – 13%), a o podwyższonym usuwaniu biogenów 55% (w 2011 r. – 52%). W 2012 r. 500 miast i 643 gminy wiejskie obsługiwane były przez nowoczesne oczyszczalnie ścieków o podwyższonej redukcji związków azotu i fosforu.

Spośród krajów UE największy udział ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków jest w Holandii (99%) i w Niemczech (95%), a najmniejszy w Rumunii (29%) oraz w Bułgarii (45%).

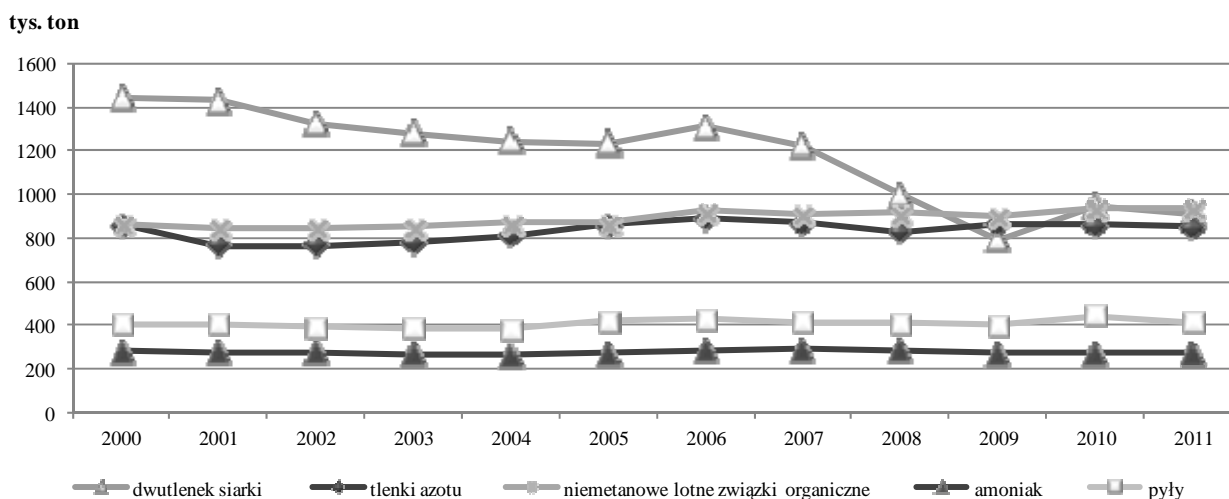
W 2012 r. **długość sieci wodociągowej** rozdzielczej w Polsce wynosiła 283 tys. km, tj. o ok. 5 tys. km (o 2%) więcej niż w 2011 r. Rozbudowie uległa również sieć kanalizacyjna, której długość w 2012 r. wynosiła 126 tys. km i była dłuższa w porównaniu z 2011 r. o 8 tys. km. Na terenach wiejskich w 2012 r. przybyło ponad 6 tys. km nowej sieci kanalizacyjnej w stosunku do roku poprzedniego.

Polska jest jednym z najludniejszych i największych krajów regionu Morza Bałtyckiego i ma znaczący udział w jego zanieczyszczeniu. Wielkość odprowadzanych przez Polskę ładunków azotu i fosforu powodujących eutrofizację maleje, jednak jest najwyższa spośród krajów nadbałtyckich. Natomiast pod względem ładunków azotu i fosforu przypadających na jednego mieszkańca, Polska zajmuje jedno z ostatnich miejsc na 9 krajów basenu Morza Bałtyckiego, a jednostkowy ładunek w przeliczeniu na 1 km² powierzchni zlewni sytuuje Polskę w połowie stawki rankingu państw nadbałtyckich. Ostatnie dostępne dane za 2009 r. wskazują, że wielkość ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do Morza Bałtyckiego z dorzeczy Wisły, Odry i rzek Przymorza w 2009 r. była mniejsza niż w 2000 r. Wielkość ładunku azotu ogólnego zmalała z 188 tys. ton w 2000 r. do 149 tys. ton w 2009 r. (o ok. 21%). W przypadku fosforu ogólnego wielkość ładunków zmniejszyła się z 12 tys. ton w 2000 r. do 10 tys. ton w 2009 r., tj. o ok. 19%. Zmniejszyła się również wielkość ładunków BZT₅ – z 214 tys. ton w 2000 r. do 149 tys. ton w 2009 r. (o ok. 31%).

Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

W 2011 r. odnotowano spadek emisji dwutlenku siarki o 37%, amoniaku o 4% i tlenków azotu o 1% w porównaniu do 2000 r. Całkowita emisja tlenku węgla zwiększyła się w tym okresie o 10%, niemetanowych lotnych związków organicznych o 8%, dwutlenku węgla o 4% i pyłów o 2%.

CAŁKOWITA EMISJA WYBRANYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W LATACH 2000-2011

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami.

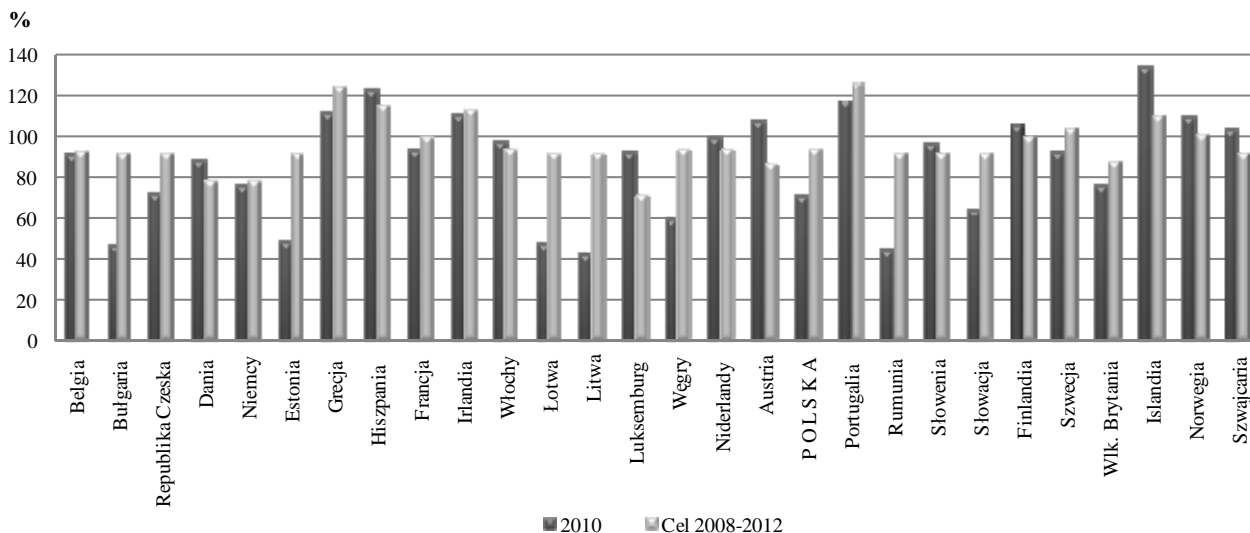
Największy udział w emisji dwutlenku siarki w Polsce miała energetyka zawodowa (39%), kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, rolnictwo (37%), a także energetyka przemysłowa (23%). Główny udział w całkowitej emisji **tlenków azotu** miały źródła mobilne (45%). Ponadto znaczący udział miały procesy spalania: w sektorze produkcji i transformacji energii – 34%, poza przemysłem – 10% oraz w przemyśle – 9%. Na wielkość całkowitej emisji **pyłów** w zasadniczy sposób wpłynęła emisja pochodząca z kotłowni lokalnych, palenisk domowych, warsztatów rzemieślniczych oraz rolnictwa. W 2011 r. udział emisji z tych źródeł stacjonarnych ukształtował się na poziomie 59% całkowitej emisji pyłów. Udział źródeł mobilnych wzrósł z 17% w 2000 r. do 23% w 2011 r., zaś udział elektroenergetyki zawodowej i przemysłowej w ogólnej emisji pyłów wykazuje tendencję spadkową - w 2011 r. zmniejszył się odpowiednio do poziomu 4% i 1%.

W latach 2000-2011 w zakresie **emisji gazów cieplarnianych** odnotowano wzrost emisji dwutlenku węgla (o 4%). Zmniejszyła się natomiast całkowita emisja metanu (o 10%) i podtlenku azotu (o 6%). W 2011 r. w całkowitej emisji **dwutlenku węgla** udział procesów spalania paliw wyniósł 92%, z czego 57% CO₂ wygenerował przemysł energetyczny, 16% transport, a 10% przemysł wytwórczy i budowlany. Na wielkość emisji **metanu** decydujący wpływ miał sektor energii (39%), w tym w głównej mierze emisja lotna z paliw (w szczególności z kopalń węgla kamiennego i instalacji przeróbki ropy naftowej). Ponadto ważne źródło emisji metanu stanowiło rolnictwo (32%), głównie procesy fermentacji jelitowej. Sektor rolnictwa miał także znaczący wpływ na wielkość emisji **podtlenku azotu** (ok. 83%), mniejszy udział miała emisja związana ze spalaniem paliw (7%) oraz procesami przemysłowymi (4%).

Od 2000 r. odnotowano ponad 5-krotny wzrost emisji fluorowęglodorów **HFCs** i prawie 2-krotny wzrost emisji sześćfluorku siarki **SF₆**, nastąpiła natomiast 3-krotna redukcja perfluorowęglodorów **PFCs**. Znaczące zwiększenie emisji HFCs jest spowodowane m.in. wzrastającą liczbą urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych, w których HFCs wykorzystywane są jako substytuty freonów.

Największy wzrost emisji gazów cieplarnianych w krajach UE pomiędzy rokiem bazowym², a 2010 r. nastąpił na Islandii (35%), w Hiszpanii (23%), Portugalii (17%) oraz w Grecji (11%). Największe spadki w tym okresie odnotowano na Litwie (58%), Rumunii (56%) oraz w Bułgarii (54%). Do krajów, które na rok 2010 miały największe nadwyżki redukcji emisji gazów cieplarnianych w stosunku do celu na 2008-2012 należą: Litwa (50%), Rumunia (48%), Bułgaria (46%), Łotwa (45%), Estonia (44%), Węgry (35%), Słowacja (28%), Polska (23%).

**REALIZACJA CELU PROTOKOŁU Z KIOTO W SPRAWIE REDUKCJI EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH
(ROK BAZOWY = 100%)**

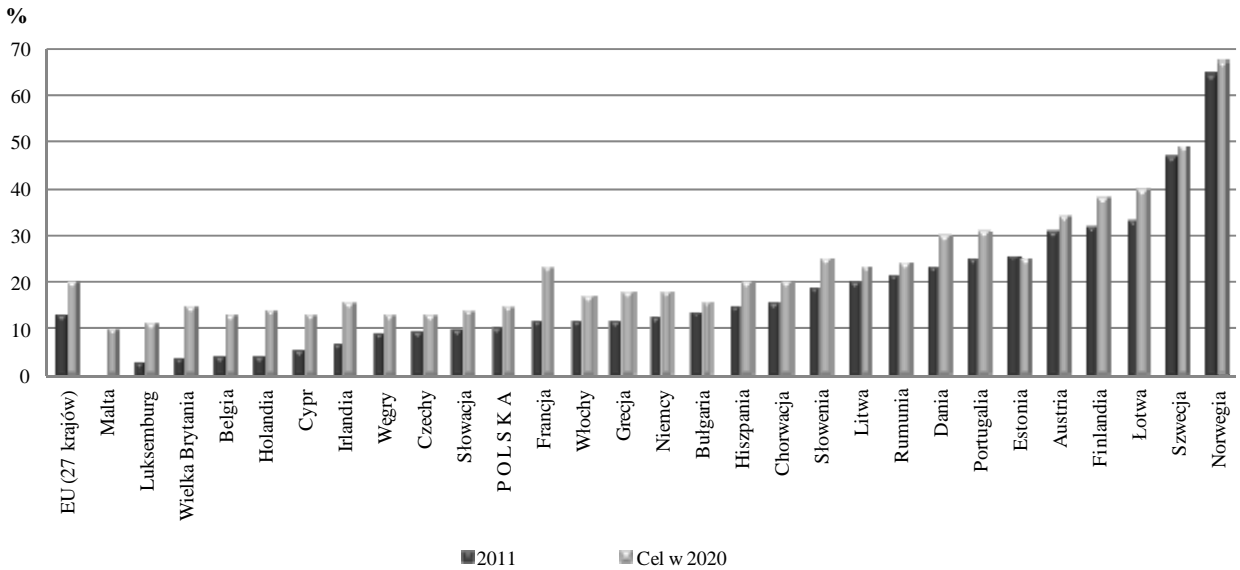

Źródło: dane Eurostatu.

Redukcja emisji gazów cieplarnianych w Polsce jako cel strategiczny wspierana jest przez wykorzystywanie **odnawialnych źródeł energii** oraz działania proefektywnościowe w energetyce. W latach 2006-2011 następował stały wzrost ilości energii pozyskanej ze źródeł odnawialnych (OZE), co przy utrzymującym się spadku (bądź niewielkim wzroście, np. w 2010 i 2011 r.) pozyskania energii pierwotnej, daje ogółem systematyczny wzrost wskaźnika udziału OZE w pozyskaniu energii pierwotnej. Udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto wykazuje trend rosnący. W 2011 r. Polska, z udziałem energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto na poziomie 10%, znajdowała się na 18 pozycji wśród krajów UE.

² Dla większości krajów przyjęto jako rok bazowy - 1990, w przypadku Polski i części krajów Europy Środkowowschodniej ustalono, że rokiem bazowym będzie rok 1988.

ENERGIA ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH W KOŃCOWYM ZUŻYCIU ENERGII BRUTTO

Źródło: dane Eurostatu.

Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej

Polska zaliczana jest do grupy państw europejskich o najwyższym wskaźniku **różnorodności biologicznej**, zarówno pod względem ilości gatunków, jak i walorów środowiskowych. Dążąc do zachowania posiadanych wartości przyrodniczych, Polska od wielu lat rozwija różnorodne formy ochrony prawnej obszarów i obiektów, a także poszczególnych gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk.

Powierzchnia **obszarów prawnie chronionej przyrody**³ w końcu 2012 r. wynosiła ponad 10,1 mln ha, co stanowiło 32,5% powierzchni kraju. Najwyższą pozycję spośród prawnie chronionych form ochrony przyrody zajmują **parki narodowe**. Polska przyjęła definicję parku narodowego określoną przez Światową Unię Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN-WCU), dlatego wszystkie 23 polskie parki narodowe, jako odpowiadające wymogom IUCN, znalazły się na jej liście. Ponadto UNESCO wpisało 9 parków narodowych na listę rezerwatów biosfery (Babiogórski, Białowiecki, Bieszczadzki, Bory Tucholskie, Kampinoski, Karkonoski, Poleski, Słowiński, Tatrzański), w tym 1 (Białowiecki) został uznany za obiekt dziedzictwa światowego. Konwencją Ramsarską (Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego) objętych zostało 7 parków (Biebrzański, Słowiński, Narwiański, Poleski, część Karkonoskiego, Wigierski i Park Narodowy Ujście Warty). Łączna powierzchnia parków narodowych w Polsce w końcu 2012 r. wyniosła 314,6 tys. ha, co stanowiło 1% powierzchni kraju.

Ponadto w końcu 2012 r. wśród prawnie chronionych obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych było:

- 1481 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 166 tys. ha,
- 122 parki krajobrazowe łącznie zajmujące powierzchnię 2529 tys. ha,
- 385 obszarów chronionego krajobrazu o łącznej powierzchni 6992 tys. ha,
- 7521 pozostałych form ochrony przyrody (użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe), które łącznie zajmowały 149 tys. ha,
- 36 tys. pomników przyrody.

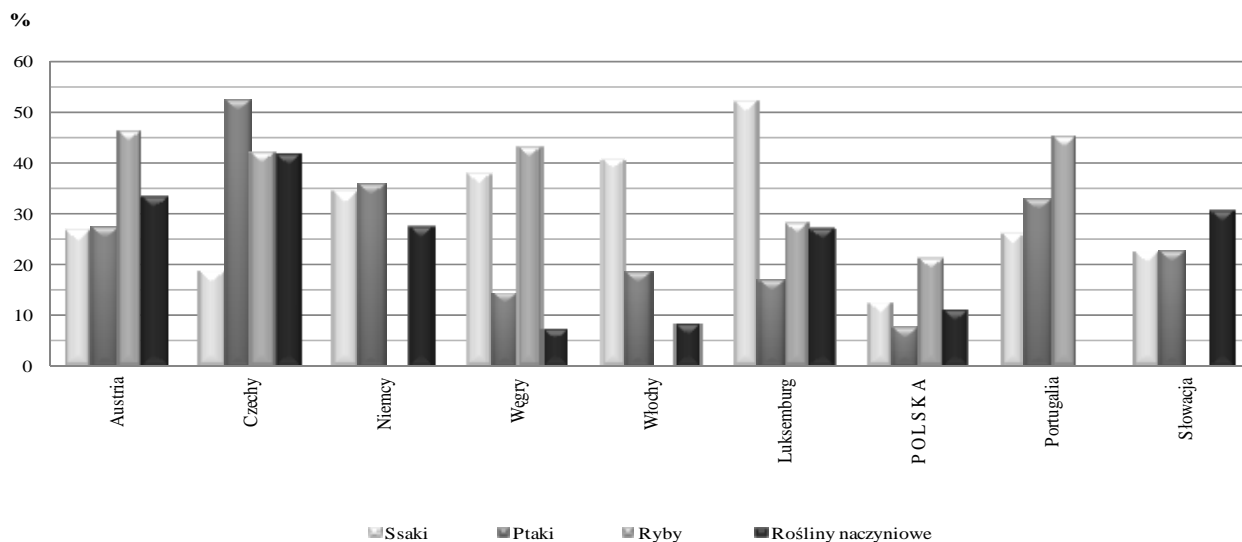
W Polsce występują trzy duże **drapieżniki**: wilk, ryś i niedźwiedź brunatny. Wszystkie są **gatunkami chronionymi** przez polskie prawo, niedźwiedź od 1952 r., ryś od 1995 r., a wilk od 1998 r. Dane szacunkowe wskazują, że w stanie dzikim w 2012 r. żyło 158 niedźwiedzi, 309 rysów, a jedna z największych w Europie populacji wilka liczyła 1050 sztuk. W Polsce znajduje się także największa na świecie populacja żubra. Wolno żyjące stada tego gatunku występują jedynie w Polsce, Rosji oraz na Białorusi, Ukrainie, Litwie i Słowacji. W 2012 r. liczebność żubra wyniosła 1204 osobniki. Ostoje wielu rzadkich gatunków ptaków, przede wszystkim wodno-błotnych i drapieżnych, a także populacje niektórych gatunków, takich jak bocian biały, batalion czy wodniczka, należą również do największych w Europie.

Spośród wszystkich gatunków występujących w Polsce do gatunków zagrożonych zaliczono m.in. 2769 gatunków zwierząt, w tym: 2618 gatunków bezkręgowców (z czego 2174 stanowią owady) i 130 gatunków kręgowców (32 gatunki ssaków, 70 gatunków ptaków, 4 gatunki gadów, 17 gatunków ryb) oraz 296 gatunków roślin naczyniowych. Według danych OECD najwięcej zagrożonych gatunków ssaków występuje - w Luksemburgu (52%), we Włoszech

³ Łącznie z tą częścią obszarów Natura 2000, która mieści się w granicach obszarów prawnie chronionych.

(41%) oraz w Słowenii i na Węgrzech (38%). Największy udział zagrożonych gatunków ptaków w ilości gatunków mających siedliska w danym kraju występuje w Czechach (52%), na Islandii (44%) oraz w Niemczech (36%). Do krajów o najwyższym udziale zagrożonych gatunków ryb należą Austria (46%), Portugalia (45%) i Węgry (43%).

ZAGROŻONE GATUNKI SSAKÓW, PTAKÓW, RYB I ROŚLIN NACZYNIOWYCH W STOSUNKU DO LICZBY GATUNKÓW ZIDENTYFIKOWANYCH W WYBRANYCH KRAJACH EUROPEJSKICH

Źródło: dane OECD.

W celu zachowania zagrożonych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy utworzona została **europejska sieć ekologiczna Natura 2000**. Zadaniem sieci jest utrzymanie różnorodności biologicznej przez ochronę nie tylko najcenniejszych i najrzadszych elementów przyrody, ale też najbardziej typowych, wciąż jeszcze powszechnych układów przyrodniczych charakterystycznych dla regionów biogeograficznych (np. alpejskiego, atlantyckiego, kontynentalnego). Do końca 2012 r. w Polsce wyznaczono 145 obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz 845 specjalnych obszarów ochrony siedlisk, mających znaczenie dla Wspólnoty (SOO/OZW). Pokrywają one łącznie blisko 26,8% powierzchni kraju.

OBSZARY NATURA 2000 W EUROPIE

Źródło: Europejska Agencja Środowiska.

W Europie, według ostatnich danych (ze stycznia 2011 r.), obszar objęty Siecią Natura 2000 zajmuje 751 tys. km² terytorium UE, co stanowi 17,5 % jej powierzchni oraz 200 tys. km² mórz otaczających Europę.

Lasy zajmowały w końcu 2012 r. ponad 9,2 mln ha. W strukturze własnościowej dominowały lasy publiczne – 81%. **Poziom zdrowotności lasów** oceniany na podstawie defoliacji koron drzew w 2012 r. uległ poprawie. Udział drzew uszkodzonych (defoliacja powyżej 25%, klasy defoliacji 2–4) w stosunku do roku 2011 zmniejszył się o 0,7 p.p. i wyniósł 23,1 %. Najwyższym uszkodzeniem w 2012 r. (defoliacja powyżej 25%) charakteryzował się świerk (29%) oraz dąb (37%). Największy udział drzew zdrowych wykazywała jodła (19%) oraz buk (9%). Polska należy do grupy krajów europejskich o średnim stopniu uszkodzenia drzewostanów. Najwyższy udział drzew silnie uszkodzonych (powyżej 34% w klasach defoliacji 2-4) wystąpił w Czechach (50%), Francji (41%) oraz na Słowacji (38%). Natomiast najniższy udział drzew uszkodzonych (poniżej 10% w klasach defoliacji 2-4) wykazały drzewostany Irlandii, Danii, Ukrainy, Estonii, Łotwy.

Prawie 3,6 mln ha lasów (39% powierzchni lasów) zostało uznanych za **lasy ochronne**. Obszary te są położone głównie wokół dużych miast i ośrodków przemysłowych, na terenach uzdrowiskowych, wzdłuż rzek i wybrzeża morskiego, a także na terenach wydmych i przeznaczonych na cele obronności i bezpieczeństwa państwa. Dla kształtowania świadomości ekologicznej oraz właściwego stosunku do lasu i leśnictwa, a także doskonalenia gospodarki leśnej z uwzględnieniem zrównoważonego i wielofunkcyjnego leśnictwa powstały **Leśne Kompleksy Promocyjne (LKP)**. W końcu 2012 r. było ich 25. Łącznie zajmowały powierzchnię ponad 1,2 mln ha lasów, co stanowiło ok. 16,5% powierzchni Lasów Państwowych. LKP można uznać również za szczególne obszary o znaczeniu naukowym i edukacyjnym.

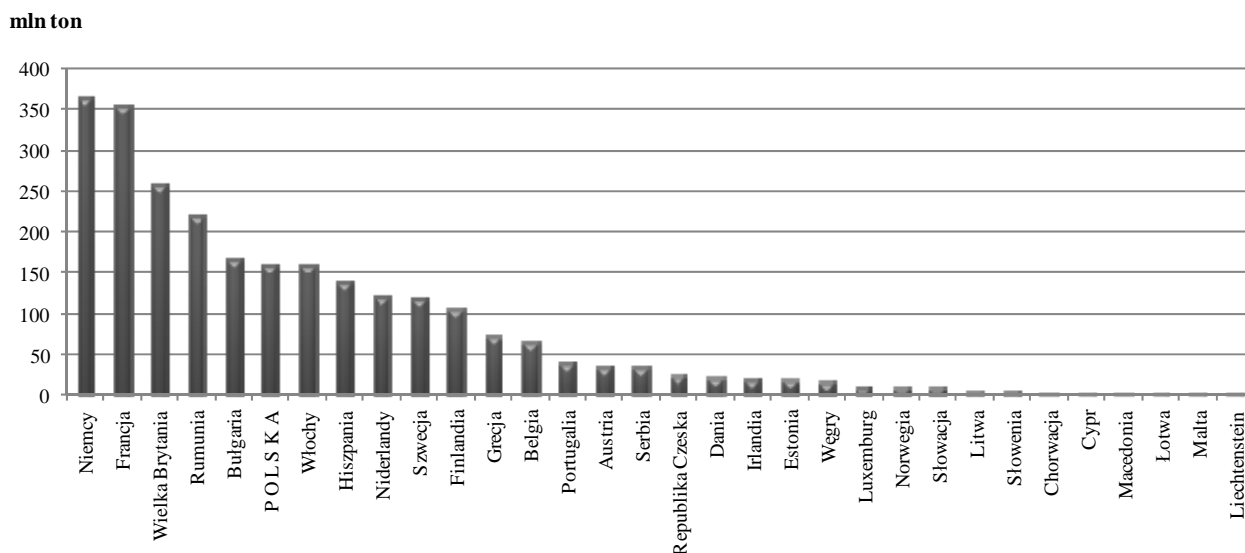
Na obszarach miast i wsi, ochronie środowiska przyrodniczego i jego składników, w tym różnorodności biologicznej (oprócz form ochrony przyrody) służą **tereny zieleni**. Mają one pozytywny wpływ na warunki ekologiczne miast i pełnią funkcję estetyczną. Ich celem jest ponadto kształtowanie zdrowego otoczenia oraz poprawa warunków bytowych ludności. W 2012 r. łączna powierzchnia ogólnodostępnych parków i zieleńców oraz terenów zieleni osiedlowej wyniosła 57 tys. ha. Średnio na jednego mieszkańca przypadało ok. 15 m² powierzchni ogólnodostępnych terenów zieleni.

Funkcje ogólnodostępnych terenów zieleni pełnią również **lasy gminne (komunalne)**. Na koniec 2012 r. ich powierzchnia wyniosła 84 tys. ha, z czego 63% znajdowało się na obszarach wiejskich. Ponadto w 2012 r. w Polsce znajdowało się ok. 5 tys. ogrodów działkowych o łącznej powierzchni 43 tys. ha, ok. 10 tys. parków i ogrodów historycznych, o wpisanej do rejestru powierzchni 23 tys. ha oraz 38 ogrodów botanicznych i 24 ogrody zoologiczne o powierzchni odpowiednio 2 tys. ha i 0,6 tys. ha. Ogrody botaniczne i zoologiczne odgrywają szczególną rolę w ochronie przyrody, gdyż nie tylko stanowią tereny zieleni służące utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej, ale przede wszystkim mają na celu ochronę roślin, zwierząt i grzybów 'ex situ'⁴.

Odpady

W Polsce w 2012 r. wytworzono 135,2 mln ton odpadów, z czego 9% stanowiły odpady komunalne (12,1 mln ton). Pod względem ogólnej ilości odpadów wytworzonych Polska znajduje się na szóstym miejscu wśród krajów europejskich.

ODPADY WYTWORZONE W 2010 ROKU

Źródło: dane Eurostatu.

⁴Ochrona ex situ – ochrona gatunków roślin, zwierząt i grzybów poza miejscem ich naturalnego występowania.

Ilość wytworzonych w Polsce odpadów, z wyłączeniem odpadów komunalnych, w okresie ostatnich dwunastu lat (2000-2012) nie uległa istotnym zmianom. W 2012 r. **wytworzono ponad 123 mln ton odpadów** (z wyłączeniem odpadów komunalnych), co oznacza spadek o 1,9% w stosunku do 2000 r.

Głównym źródłem odpadów w 2012 r. były, podobnie jak w latach poprzednich: górnictwo i wydobywanie (ok. 52% ilości wytworzonych odpadów ogółem) przetwórstwo przemysłowe (22%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną (ponad 18%).

Największy udział w odpadach wytworzonych w 2012 r. stanowią odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud i innych kopalin oraz odpady z procesów termicznych.

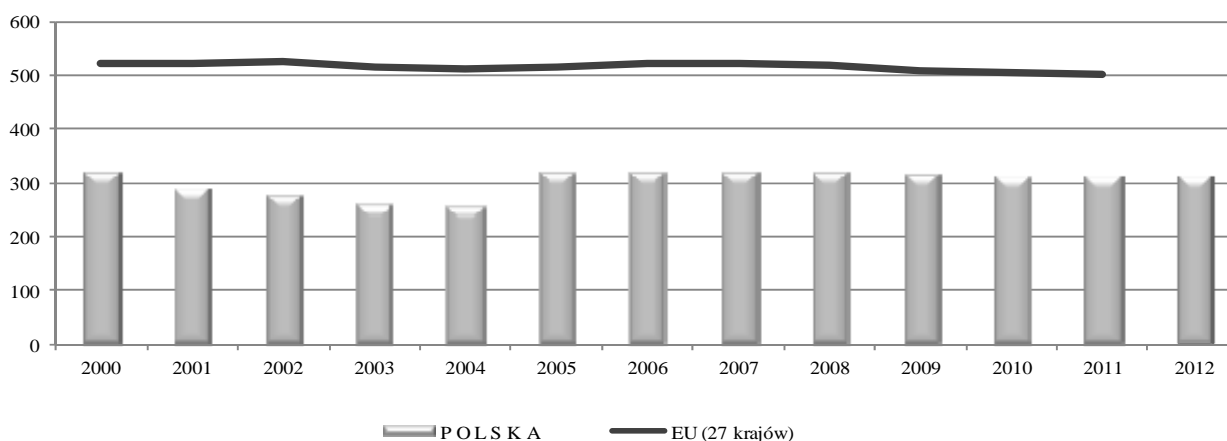
Z ogólnej ilości odpadów wytworzonych w 2012 r. 72% odpadów poddano odzyskowi, 26% odpadów unieszkodliwiono przez składowanie, prawie 4% unieszkodliwiono w sposób inny niż składowanie oraz ok. 2% odpadów poddano czasowemu magazynowaniu.

Ogólna ilość odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) na składowiskach własnych zakładów (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) z roku na rok systematycznie spada. Przez ostatnie dwanaście lat zmniejszyła się z 2,0 mld ton w 2000 r. do 1,6 mld ton w roku 2012, co oznacza spadek o 18%.

Ilość **odpadów komunalnych wytworzonych w 2012 r.** zmniejszyła się w stosunku do 2000 r. o 1,9% i wyniosła 12,1 mln ton. Stanowiło to 314 kg odpadów na 1 mieszkańca Polski. Jest to jeden z najniższych wskaźników wśród krajów europejskich i daje Polsce drugie miejsce, zaraz po Estonii. Średnia wielkość odpadów komunalnych wytworzonych na jednego mieszkańca w UE (UE-27) wynosi 500 kg.

ODPADY KOMUNALNE WYTWORZONE W LATACH 2000-2012

kg na mieszkańca

Źródło: dane GUS i Eurostatu.

W 2012 r. zebrano w Polsce 9,6 mln ton odpadów komunalnych. Podstawowym sposobem postępowania z odpadami komunalnymi zebranymi było deponowanie ich na składowiskach. W 2012 r. unieszkodliwiono przez składowanie 62% ogólnej ilości zebranych odpadów (tj. 5,9 mln ton). Unieszkodliwieniu termicznemu w spalarniach poddano zaledwie ok. 51 tys. ton odpadów komunalnych (co stanowi 0,9% wszystkich odpadów zebranych), unieszkodliwieniu biologicznemu w kompostowniach – 214 tys. ton (niecałe 4%).

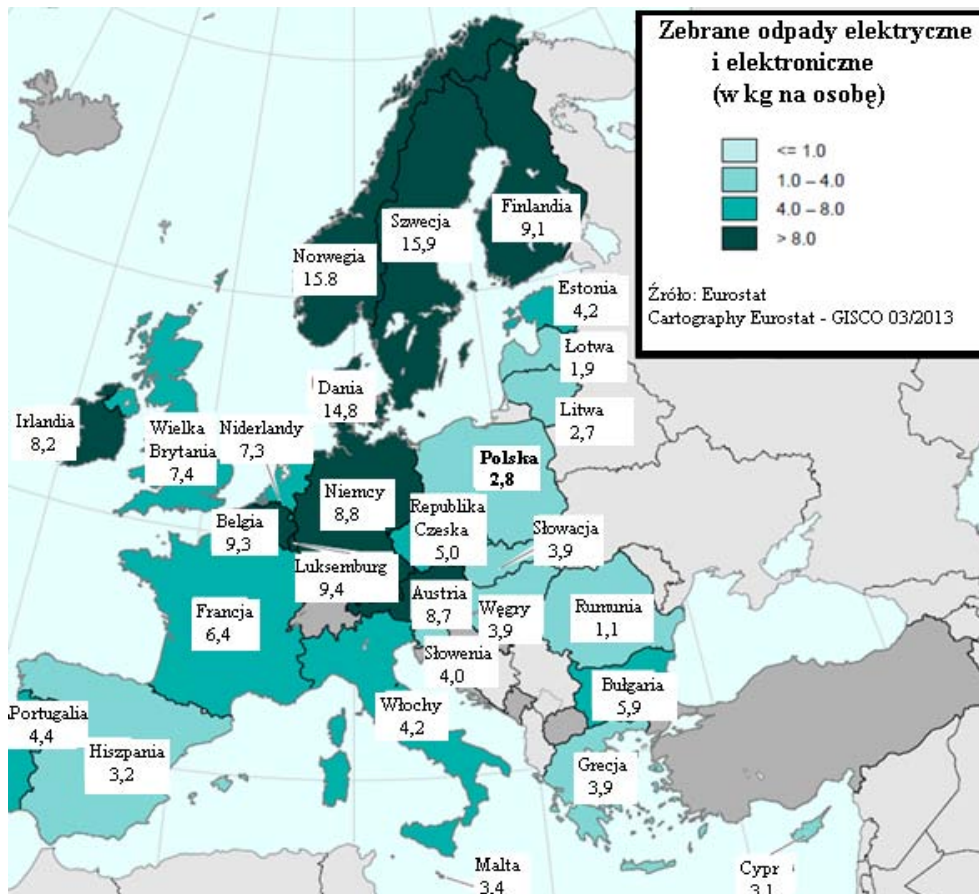
Zmieszane odpady komunalne stanowiły blisko 90% wszystkich zebranych odpadów komunalnych (8,6 mln ton). Odpady komunalne w 2012 r. zbierane selektywnie objęły następujące frakcje: szkło – 2,9%, papier i makulatura – 2,0%, tworzywa sztuczne – 1,8%, odpady wielkogabarytowe – 0,9%, tekstylia – 0,4%, metale – 0,1% oraz odpady biodegradowalne – 2,1%. Poprawia się sytuacja w zakresie odgazowywania składowisk. Na 527 czynnych składowisk odpadów komunalnych w 2012 r., 430 posiadało instalacje odgazowywania, w tym 244 z gazem uchodzącym do atmosfery. Nadal niewielka ich część (zaledwie 13) posiada instalację odgazowywania z odzyskiem energii cieplnej, a 58 z odzyskiem energii elektrycznej.

W 2012 r. **wprowadzono** na terytorium Polski **łącznie 481 tys. ton sprzętu elektrycznego i elektronicznego**. Największą masę sprzętu stanowiły wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego (50% ogólnej masy), sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny (11%) oraz sprzęt audiowizualny (11%). Sytuacja taka utrzymuje się od sześciu lat, tj. od czasu funkcjonowania w Polsce gospodarki zużyтым sprzętem.

W 2012 r. łącznie zebrano w Polsce 157 mln ton zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w tym z gospodarstw domowych 148 mln ton, co stanowi 94% masy zebranego sprzętu. Najwięcej zużytego sprzętu zebrano w grupie obejmującej wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego (47% masy zebranego sprzętu ogółem), sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny (16%) oraz sprzęt audiowizualny (15%).

W 2012 r. osiągnięto poziom zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w wysokości 33%, w tym poziom zbierania sprzętu z gospodarstw domowych wynosił 31%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca zebrano 3,9 kg zużytego sprzętu. Wskaźnik ten systematycznie rośnie i bliski jest osiągnięciu wymaganego przez Komisję Europejską poziomu 4 kg na 1 mieszkańca. W poprzednich latach poziom zbierania zużytego sprzętu na mieszkańca w Polsce wynosił odpowiednio: w 2007 r. – 0,7 kg, w 2008 r. – 1,5 kg, w 2009 r. – 2,7 kg, w 2010 r. – 2,8 kg i w 2011 r. – 3,6 kg na 1 mieszkańca.

ZEBRANE ODPADY ELEKTRYCZNE I ELEKTRONICZNE W EUROPIE W 2010 R.

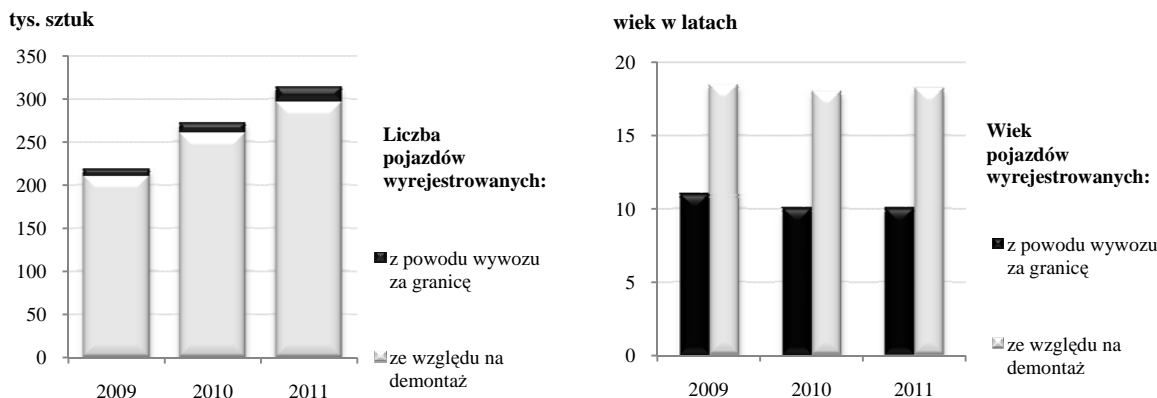
Źródło: dane Eurostatu.

W 2012 r. wprowadzono do obrotu na terytorium Polski ok. 350 mln sztuk baterii i akumulatorów o łącznej masie ok. 88 tys. ton, w tym przenośnych baterii i akumulatorów ok. 10 tys. ton (11%), baterii i akumulatorów samochodowych ok. 59 tys. ton (68%) oraz baterii i akumulatorów przemysłowych ok. 19 tys. ton (21%). Stan taki utrzymuje się od trzech lat, tj. od chwili wprowadzenia w życie ustawy regulującej gospodarkę bateriami i akumulatorami.

Określony dla Polski poziom zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych został osiągnięty w 2010 r. (wynoszący 18%) i znacznie przekroczony w 2011 r. (34% wobec wymaganego progu 22%). W 2012 r. w Polsce zebrano ok. 3,4 tys. ton zużytych przenośnych baterii i akumulatorów. Tym samym Polska osiągnęła poziom zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych równy 34%, przy wymaganym dla roku 2012 poziomie 25%.

Liczba pojazdów wyrejestrowanych w Polsce od trzech lat rośnie. W 2009 r. wyniosła 239 tys. sztuk, w 2010 r. – 266 tys. sztuk, w 2011 r. – 332 tys. sztuk, z czego 295 tys. pojazdów wyrejestrowano ze względu na demontaż, a 18 tys. pojazdów ze względu na wywóz za granicę. W 2011 r. sprowadzono do Polski na 649 tys. używanych samochodów z krajów UE oraz 6 tys. używanych samochodów osobowych sprowadzonych spoza krajów UE.

LICZBA I WIEK POJAZDÓW WYREJESTROWANYCH W LATACH 2009-2011

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

W 2011 r. poziomy odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji wyniosły odpowiednio: 92% dla procesów odzysku oraz 90% dla procesów recyklingu. Wartości te są wyższe, niż dla lat poprzednich, które wyniosły odpowiednio 88% i 87% dla 2009 r. oraz 90% i 89% dla 2010 r.

W 2012 r. GIOŚ wydał 247 zezwoleń na **przywóz odpadów do Polski** z krajów UE na łączną masę 2,2 mln ton oraz 26 zezwoleń na przywóz odpadów spoza UE na łączną masę 52 tys. ton. Najwięcej spośród zezwoleń dotyczyło importu odpadów z terytorium Niemiec (72), Litwy (30) i Czech (20). Również w poprzednich latach te kraje stanowiły o większości odpadów importowanych do Polski. Z Niemiec pochodziło 42% ogólnej ilości odpadów przywiezionych na teren Polski oraz 30% z Czech. Największy import objął w 2012 r. *Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej oraz Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych* i wynosił odpowiednio 47% i 23% ogólnej ilości odpadów przywożonych do Polski. W 2012 r. GIOŚ wydał 35 zezwoleń na **wywóz odpadów z Polski** na łączną masę 137 tys. ton odpadów. Głównym krajem docelowym, podobnie jak w latach poprzednich, były Niemcy (19 zezwoleń). Także największe wnioskowane ilości odpadów wywożonych z Polski w 2012 r. trafiły do Niemiec (91%). Przez terytorium Polski w 2012 r. przewieziono 63 tys. ton odpadów. GIOŚ wydał 23 zezwolenia na **transzyt odpadów** przez teren Rzeczypospolitej Polskiej, tj. o 57% więcej, niż w 2011 r.

Promieniowanie

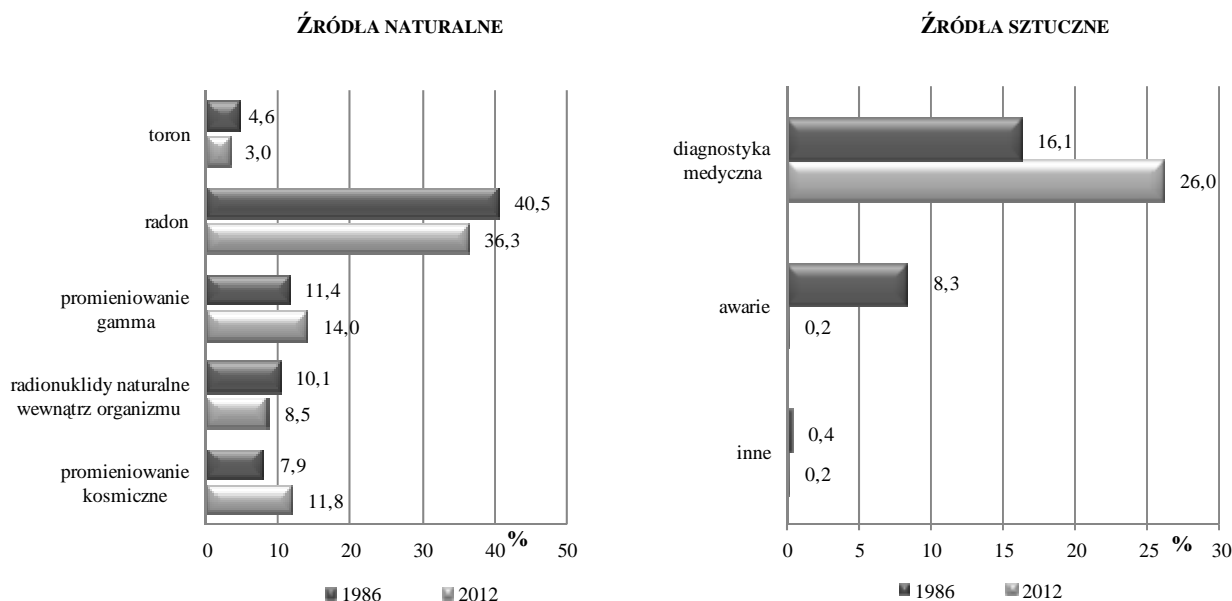
Średnia roczna dawka skuteczna (efektywna) promieniowania jonizującego otrzymywana przez mieszkańców Polski w 2012 r. wyniosła 3,31 mSv/na mieszkańca, co oznacza wzrost jej wartości o 0,3% w stosunku do 2011 r. i spadek o 10% w stosunku do 1986 r., czyli okresu jednego roku od awarii elektrowni jądrowej w Czarnobylu.

Mieszkańcy Polski narażeni są w największym stopniu na promieniowanie pochodzące ze źródeł naturalnych. W 2012 r. narażenie ludności na ten rodzaj promieniowania wyniosło 74%, co oznacza spadek o 0,2 p.p. i o 0,9 p.p. w porównaniu odpowiednio z 2011 r. i 1986 r.

W 2012 r. promieniotwórczość sztuczna aerozoli w przyziemnej warstwie atmosfery wykazała obecność śladowych ilości radionuklidu Cs-137. Jego stężenia w poszczególnych stacjach wczesnego wykrywania zawierały się w granicach 0,04 do 15,9 $\mu\text{Bq}/\text{m}^3$ (średnio 1,0 $\mu\text{Bq}/\text{m}^3$). Wartości te są porównywalne do pomiarów z lat poprzednich, z wyjątkiem roku 2011, w którym odnotowano wpływ awarii w elektrowni jądrowej Fukushima. W 2012 r. przeprowadzono pomiary zawartości cezu 137 i strontu 90 w wodach otwartych. Wyniki pomiarów wskazują, że stężenia te utrzymują się na poziomach z roku poprzedniego i są porównywalne ze stężeniami obserwowanymi w innych krajach europejskich. Stężenia radionuklidów sztucznych w osadach dennych oraz wodach Morza Bałtyckiego w 2012 r. utrzymywały się na poziomach obserwowanych w latach poprzednich.

Stężenie naturalnych radionuklidów w środowisku utrzymuje się na podobnym poziomie w ciągu ostatnich kilkunastu lat, natomiast stężenie izotopów sztucznych (głównie Cs-137), których źródłem była przede wszystkim awaria w Czarnobylu oraz wcześniejsze próby z bronią jądrową, sukcesywnie maleje, zgodnie z naturalnym procesem rozpadu promieniotwórczego.

UDZIAŁ ŹRÓDEŁ PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO W ŚREDNIOROCZNEJ DAWCE SKUTECZNEJ OTRZYMANEJ PRZEZ
STATYSTYCZNEGO MIESZKAŃCA POLSKI W 1986 I 2012 R.

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki.

Hałas

Hałas definiowany jest jako dźwięk niepożądany lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego, powodowany przez środki transportu: ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy oraz pochodzący z obszarów działalności przemysłowej. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego klimatu akustycznego środowiska, tj. zespołu zjawisk akustycznych na danym obszarze, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej wartości dopuszczalnej lub na tym poziomie oraz na zmniejszeniu poziomu hałasu do co najmniej dopuszczalnego, jeśli nie jest on dotrzymany.

Trendy hałasu środowiskowego w Polsce wskazują z jednej strony na wzrost zagrożenia hałasem komunikacyjnym, z drugiej – na ograniczenie wzrostu i wystąpienie tendencji malejących w zakresie hałasu przemysłowego.

Przeprowadzone w 2012 r. pomiary monitoringowe **hałasu przemysłowego** objęły kontrolą 1137 obiektów emitujących hałas, z czego 34% przebadanych zakładów przekroczyło dopuszczalne wartości. Do najbardziej uciążliwych branż w porze昼nej zalicza się: przemysł rozrywkowy, tartacznictwo, obróbkę drewna oraz lotnictwo; w porze nocnej: górnictwo, produkcję alkoholu, suszarnie, obróbkę plastyczną oraz przemysł rozrywkowy.

Tendencje wzrostowe **hałasu komunikacyjnego** odnoszą się przede wszystkim do hałasu drogowego i hałasu lotniczego. Wzrost zagrożenia hałasem drogowym w ostatnich latach związany jest głównie z powstającymi nowymi drogami, mostami, obwodnicami i autostradami oraz szybkim wzrostem liczby pojazdów w Polsce.

Hałas drogowy stanowi zagrożenie przede wszystkim na terenach zurbanizowanych i jest odczuwany przez coraz większą liczbę mieszkańców, zwłaszcza w środowisku miejskim. Spośród 228 km dróg skontrolowanych w 2012 r., załedwie dla 5 km dróg emisja hałasu drogowego mieści się w przedziale do 60 dB (tj. emisji niepowodującej przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku w porze昼nej na terenach mieszkalnych przyległych do dróg). Na 98% skontrolowanych dróg poziom hałasu został przekroczony.

W przypadku hałasu lotniczego obserwuje się trendy wzrostu poziomu hałasu wskutek rozwoju ruchu lotniczego. Hałas ten charakteryzuje się oddziaływaniem na duże powierzchnie terenu oraz wysokimi poziomami emisji, a także brakiem efektywnych zabezpieczeń środowiska.

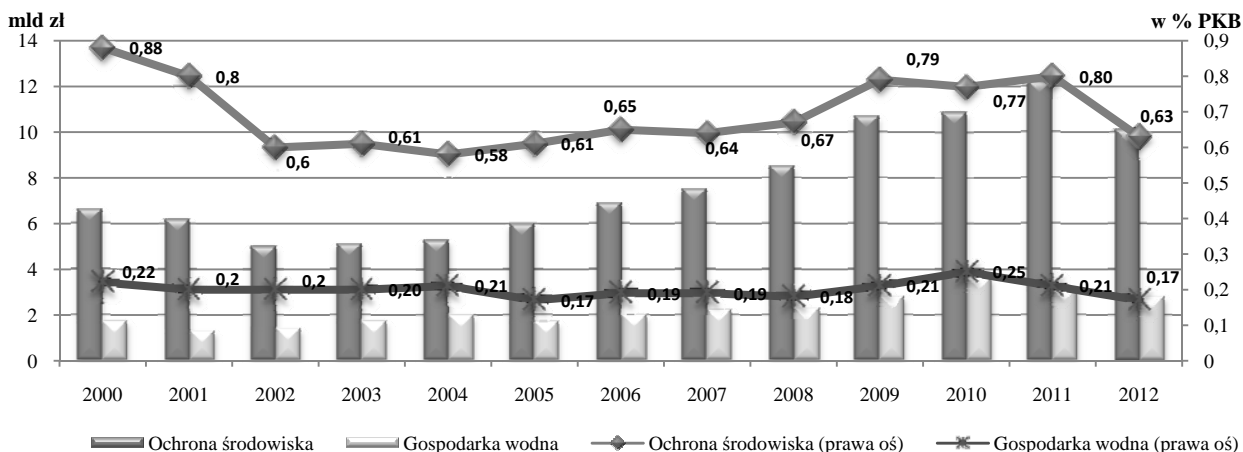
Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska

W ostatniej dekadzie obserwuje się wzrost nakładów na środki trwałe służących ochronie środowiska. W 2012 r. wielkość tych nakładów, po znaczącym wzroście w 2011 r., powróciła do poziomu z lat 2009 – 2010, tj. do ok. **10,1 mld zł**. Nakłady na środki trwałe na gospodarkę wodną wyniosły w 2012 r. ponad **2,8 mld zł** i były o 11% niższe niż przed rokiem.

W relacji do PKB nakłady na środki trwałe na ochronę środowiska utrzymują się od kilku lat na poziomie 0,6 – 0,8%, natomiast w przypadku gospodarki wodnej wynoszą ok. 0,2%.

Udział nakładów na ochronę środowiska w nakładach inwestycyjnych w gospodarce narodowej na przestrzeni ostatnich kilku lat kształtuje się na poziomie 4,6 – 5,0%, a na gospodarkę wodną 1,2 – 1,6%.

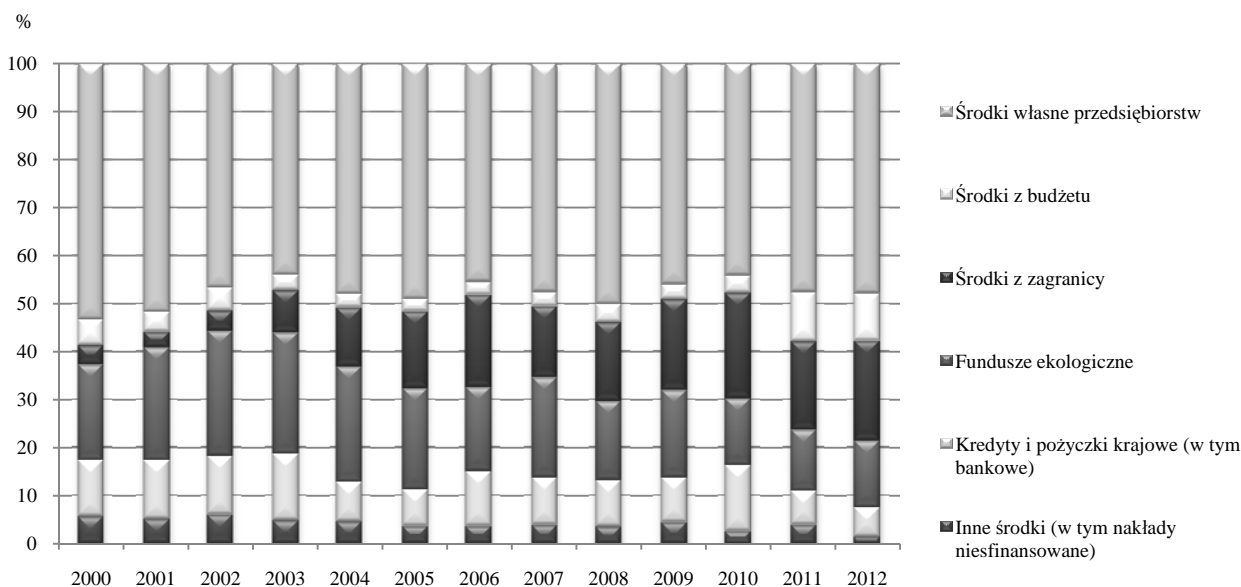
**NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
W LATACH 2000-2012**

Największe nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska w 2012 r. poniesiono na gospodarkę ściekową i ochronę wód (56%) oraz na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu (23%). Nakłady na gospodarkę ściekową i ochronę wód wyniosły 5,7 mld zł, z czego 77% przeznaczono na budowę sieci kanalizacyjnej, a 23% na oczyszczanie ścieków. Na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu przeznaczono 2,3 mld zł, z tego największą część nakładów stanowiły wydatki na nowe kierunki i technologie spalania paliw i modernizację systemów grzewczych (52%) oraz na urządzenia do redukcji zanieczyszczeń (33%). Nakłady na gospodarkę odpadami wyniosły ponad 7% ogółu nakładów na ochronę środowiska, na zmniejszenie hałasu i wibracji przekazano 5%, na pozostałą działalność łącznie ok. 9%, w tym na ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu 2%, na ochronę gleb oraz wód podziemnych i powierzchniowych ok. 2%.

W strukturze finansowania nakładów na środki trwałe na ochronę środowiska w 2012 r. środki własne stanowiły 48%, środki z zagranicy 21%, fundusze ekologiczne, pożyczki i kredyty 20%, z budżetu pochodziło ok. 10%, z innych źródeł 1%. Dominujący udział środków własnych inwestorów w ogólnych nakładach na środki trwałe w ochronie środowiska utrzymuje się od kilku lat i wynosi 40 – 50%. Udział funduszy ekologicznych w nakładach ogółem kształtuje się od dekady na poziomie 15 – 25%. Od 2011 r. obserwuje się zwiększony udział (ok. 10%) środków z budżetu w inwestycjach na ochronę środowiska (w latach poprzednich wynosił ok. 2 – 4%), od kilku lat wzrasta także udział środków z zagranicy.

**STRUKTURA NAKLADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA WG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA
W LATACH 2000-2012**

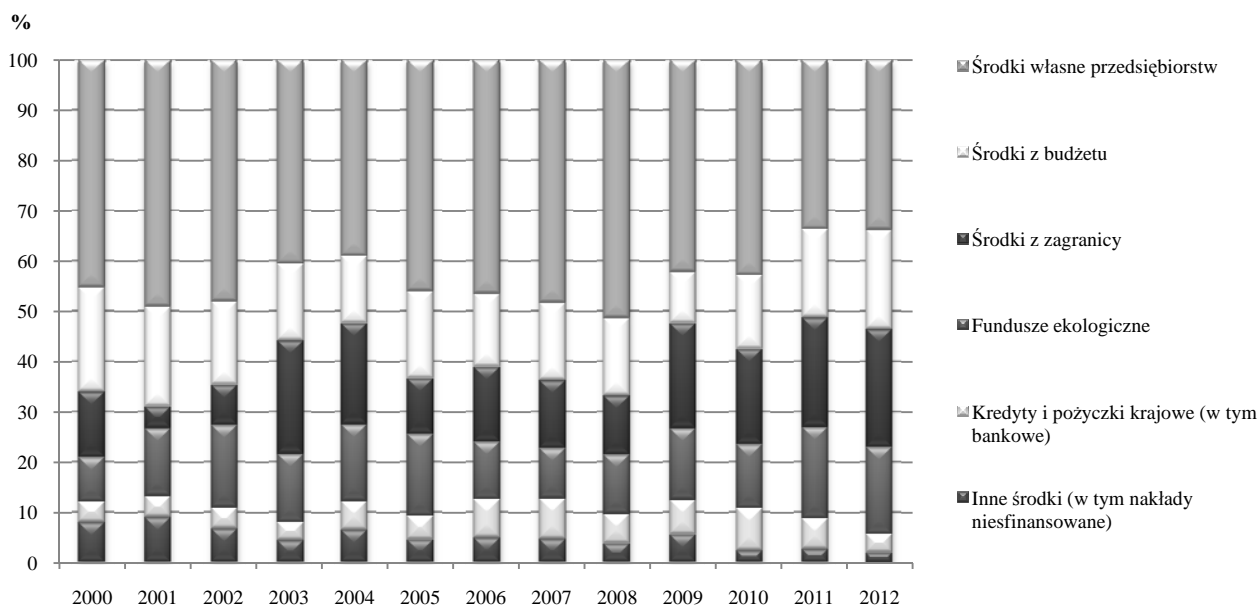

Główną grupą inwestorów w ochronę środowiska były przedsiębiorstwa, których udział w nakładach w 2012 r. stanowił ok. 56% ogółu nakładów, udział gmin kształtował się na poziomie 32%, natomiast jednostek budżetowych wyniósł ponad 12%.

Wielkość **nakładów na środki trwale służących gospodarce wodnej** wyniosła w 2012 r. ponad 2,8 mld. zł. Podobnie jak w latach poprzednich, główny strumień nakładów służących gospodarce wodnej skierowany był na budowę infrastruktury zapewniającej ludności wodę pitną. Na inwestycje w ujęcia i doprowadzanie wody, stanowiące 40% wszystkich nakładów w gospodarce wodnej, przeznaczono 1120 mln zł (mniej o 14% w porównaniu z 2011 r.). Nakłady inwestycyjne na stacje uzdatniania wody wyniosły 375 mln zł (mniej o 10%), na zbiorniki i stopnie wodne 395 mln zł (mniej o 28%), natomiast na regulację i zabudowę rzek i potoków wydatkowano 266 mln zł (o 29% mniej niż w roku 2011). Jedynie nakłady na obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp były wyższe niż przed rokiem (o 15%) i wyniosły 564 mln zł.

W strukturze finansowania nakładów na gospodarkę wodną w 2012 r. środki własne inwestorów stanowiły 34%, środki z zagranicy 23%, fundusze ekologiczne, pożyczki i kredyty 21%, z budżetu pochodziło 20% oraz inne środki stanowiły 2%.

**STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWALE SŁUŻĄCYCH GOSPODARCE WODNEJ WG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA
W LATACH 2000-2012**

Grupą inwestorów o największym udziale nakładów w obszarze gospodarki wodnej były jednostki budżetowe – 45%, udział pozostałych grup, tj. przedsiębiorstw i gmin stanowił odpowiednio 31% i 24%. Jednostki budżetowe inwestowały głównie w infrastrukturę przeciwpowodziową, zbiorniki i stopnie wodne, regulację, zabudowę rzek i potoków górskich.

W 2012 r. w wyniku realizacji **inwestycji ochrony środowiska**, oddano do eksploatacji 90 oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych o łącznej przepustowości 57 tys. m³/dobę, tj. o 10 oczyszczalni mniej niż w 2011 r. i mniejszej o 63% przepustowości. W ostatnich latach budowane są obiekty o mniejszej przepustowości, bardziej dostosowane do lokalnych potrzeb. W 2012 r. przekazano do eksploatacji 7,1 tys. km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki oraz 715 km sieci kanalizacyjnej na wody opadowe, co w porównaniu z 2011 r. daje spadek efektów odpowiednio o 20% i 16%. W zakresie ochrony powietrza oddano do użytku urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych o zdolności 162 tys. ton/rok (wzrost dwukrotny w stosunku do 2011 r.) oraz do neutralizacji zanieczyszczeń gazowych o zdolności 36 tys. ton/rok (spadek prawie pięciokrotny w stosunku do 2011 r.).

W wyniku przekazania do użytku **inwestycji w gospodarce wodnej** w 2012 r. wydajność ujęć wodnych zwiększyła się o ok. 6% w stosunku do roku poprzedniego tj. do poziomu 71 tys. m³/dobę. Zaobserwowano także wzrost ilości uzdatnianej wody (z 68 tys. m³/dobę w 2011 r. do 77 tys. m³/dobę w 2012 r.). Tendencję spadkową odnotowano w zakresie efektów rzeczowych dotyczących: sieci wodociągowych, pojemności zbiorników wodnych oraz regulacji i zabudowy rzek i potoków. W 2012 r. wybudowano 4 tys. km sieci wodociągowej (o 23% mniej niż w roku poprzednim), powstały 3 zbiorniki wodne (o 7 mniej niż w 2011 r.) o łącznej pojemności całkowitej 0,5 mln m³ (ponad ośmiokrotnie mniejszej niż w 2011 r.) oraz wyregulowano 385 km rzek i potoków, tj. o ponad 41% mniej niż w 2011 r. Ponadto wybudowano 305 km obwałowań przeciwpowodziowych (tyle samo co w roku 2011).

W finansowaniu działalności inwestycyjnej na rzecz ochrony środowiska w Polsce dużą rolę pełnią **celowe fundusze ekologiczne**. Najważniejsze z nich to Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz fundusze wojewódzkie. Udział ww. funduszy w nakładach na środki trwale służących ochronie środowiska zwiększył się z 13% w 2011 r. do 14% w 2012 r., natomiast na środki trwale w gospodarce wodnej zmniejszył się z 18% w 2011 r.

do 17% w 2012 r. Środki, którymi dysponują fundusze pochodzą głównie z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska, kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, opłat oraz kar za usuwanie drzew i krzewów. Przychody finansowe, które stanowią dla funduszy drugie co do wielkości źródło środków przeznaczanych na finansowanie ochrony środowiska, składają się głównie z odsetek z oprocentowania od udzielonych pożyczek i kredytów oraz z odsetek z lokowania przejściowo wolnych środków.

Podsumowanie

W ostatniej dekadzie Polska dokonała dużego postępu w ochronie środowiska, ograniczając zależność wzrostu gospodarczego od szeregu typu presji na środowisko. Dalsze ograniczanie wykorzystania zasobów oraz redukcja emisji substancji i energii do środowiska nadal stanowi wyzwanie w procesie wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju w gospodarce oraz wzmocnieniu trendów proefektywnościowych.

Członkostwo Polski w UE stawia liczne zobowiązania dotyczące standardów w ochronie środowiska. Niektóre z tych wymogów Polska wypełnia z nadwyżką, np. w odniesieniu do emisji gazów cieplarnianych, których redukcja w latach 2008-2012 powinna wynieść 6% w stosunku do roku bazowego, tj. 1988. W 2011 r. uzyskano 29% redukcję emisji gazów cieplarnianych wyrażoną w ekwiwalencie dwutlenku węgla w stosunku do poziomu roku bazowego, w tym emisja dwutlenku węgla zmniejszyła się o ok. 30%, metanu o 34%, a podtlenku azotu o 33%. Osiągnięta przez Polskę redukcja emisji gazów cieplarnianych znacznie przekroczyła poziom wymagany Protokołem z Kioto.

Wysoki priorytet w obszarze ochrony środowiska został nadany przywracaniu czystości wód. Dostosowany do wymogów dyrektyw UE (głównie Ramowej Dyrektywy Wodnej) Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych zakłada wyposażenie do 2015 r. wszystkich aglomeracji powyżej 2 tys. mieszkańców w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków komunalnych. W latach 2000-2012 przybyło 774 oczyszczalni ścieków komunalnych, a ilość oczyszczalni o podwyższonej redukcji związków azotu i fosforu wzrosła o 399. Widoczny jest spadek ładunków azotu i fosforu odprowadzanych rzekami do Morza Bałtyckiego, pomimo to eutrofizacją nadal dotkniętych jest większość cieków wodnych oraz jezior na terenie kraju. Przetwarzanie zasobów wywołuje również inne negatywne oddziaływania na środowisko i ludzi, nie tylko w postaci emisji do powietrza i wód, ale również wytwarzania odpadów. W roku 2012 odnotowano, utrzymujące się od kilku lat, zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów. Całkowita ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w 2012 r. była o 1,9% niższa w porównaniu do roku 2000. Głównym czynnikiem determinującym ilość wytwarzanych odpadów jest wzrost gospodarczy. Analizując dynamikę zmian ilości wytwarzanych odpadów w odniesieniu do zmian PKB, zauważalny jest pozytywny trend – wzrostowi PKB, towarzyszy stabilizacja poziomu ilości wytwarzanych odpadów. Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych jest związana ze skalą i wzorcami konsumpcji indywidualnej. Wbrew oczekiwaniom, wzrostowi konsumpcji na przestrzeni ostatnich lat, towarzyszył spadek ilości zebranych odpadów komunalnych. Pozytywnym aspektem w gospodarce odpadami komunalnymi jest systematyczny wzrost liczby ludności objętej zorganizowaną zbiórką odpadów (do 80% w 2012 r.).

Zagrożenie ze strony hałasu komunikacyjnego wykazuje tendencję rosnącą. Wzrost liczby pojazdów powoduje pogorszenie klimatu akustycznego obszarów miejskich i negatywnie oddziałuje na jakość życia ludzi. Trendy pozytywne dotyczą oceny stanu zagrożenia ze strony hałasu przemysłowego.

Polska cechuje się dużą różnorodnością biologiczną. Powierzchnia obszarów cennych przyrodniczo objętych ochroną powiększa się. Znaczny udział w powierzchni kraju obszarów Natura 2000, utworzonych dla ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych, świadczy o wysokich walorach obszarów cennych przyrodniczo i o unikatowym potencjale środowiskowym tych terenów. Umiarkowane zużycie nawozów sprzyja utrzymaniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej obszarów wiejskich. Jednak sprostanie wyzwaniom dotyczącym poprawy efektywności i produktywności gospodarstw może prowadzić do jej obniżenia oraz zwiększenia presji na środowisko.

W ostatnich latach nastąpił wzrost nakładów na środki trwale służących ochronie środowiska, natomiast wielkość nakładów na gospodarkę wodną nie wykazuje znaczących zmian. W relacji do PKB nakłady na ochronę środowiska utrzymują się na poziomie 0,6 – 0,8%, natomiast na gospodarkę wodną oscylują wokół 0,2%. Największy strumień nakładów na ochronę środowiska skierowany jest na gospodarkę ściekową i ochronę wód (ok. 60%). W nakładach na gospodarkę wodną 40 – 50% stanowią nakłady na ujęcia i doprowadzenia wody. Od kilku lat zauważalny jest wzrost nakładów na budowę obwałowań przeciwpowodziowych i stacji pomp.

Summary

In the last decade Poland has made huge progress in environmental protection, reducing the dependence of economic growth on a number of environmental pressure factors. However, further limitations on resource exploitation, and on the amounts of substances and energy emitted into the environment, still pose a challenge to implementing the principles of sustainable economic development and to strengthening efficiency-oriented trends.

Poland's membership of the EU entails a wide array of environmental-protection requirements. Some have been satisfied by Poland to a greater extent than required, e.g. as regards greenhouse gases emissions, the reduction of which in 2008-2012 in relation to the base year, i.e. 1988, should be 6%. In 2011 Poland achieved a reduction of 29% in the emission of greenhouse gases, expressed as a carbon dioxide equivalent, in relation to the base year. In particular, the emission of carbon dioxide dropped by 30%, methane by 34%, and nitrous oxide by 33%. The reduction in greenhouse gases emissions achieved by Poland has therefore considerably exceeded the level required under the Kyoto Protocol.

A high priority in the area of environmental protection was assigned to restoring water purity. Adjusted to the requirements of EU directives (in particular the Water Framework Directive), the National Programme of Municipal Waste Water Treatment provides for equipping all agglomerations with over 2000 population with collective sewage networks and municipal waste-water treatment plants by 2015. In the period 2000-2012, 774 municipal wastewater treatment plants were established, 399 of which are wastewater treatment plants with increased nitrogen and phosphorus removal. Although there has been a noticeable decline in the amounts of nitrogen and phosphorus discharged through rivers to the Baltic Sea, the eutrophication process still involves most watercourses and lakes throughout the country. Resource processing also has several negative impacts on the environment and the people, not only through air and water emissions, but also through waste production. In 2012 was recorded a decrease in the amount of waste produced, similarly to the previous years. In 2012 the total amount of waste produced (except for municipal waste) was 1.9% lower as compared to 2000. Economic growth is the principal factor determining the amount of waste produced. When analysing the dynamics of changes in the amounts of waste produced, in relation to GDP changes, it could be observed a positive trend, i.e. GDP growth is being accompanied by a stabilisation in the level of waste production. The amount of municipal waste produced is related to the individual consumption scale and patterns. Contrary to expectations, with the increase in consumption in recent years there has been a decrease in the amount of collected municipal waste. A systematic increase in the population included in the organised waste collection system (to 80% in 2012) is a positive aspect in municipal waste management.

The threat of traffic noise tends to increase. A larger number of vehicles is causing the worsening in the acoustic climate in urban areas and exerting a negative impact on the quality of human life. However, the positive trend relate industrial noise.

Poland is characterised by considerable biodiversity. The protected area with high natural values has been expanding. A substantial share of Natura 2000 sites in the national area, established with a view to protecting species and natural habitats, reflects their high natural values as well as their unique environmental potential. Moderate fertiliser consumption has a positive effect on the maintenance of biodiversity and landscape of rural areas. However, the challenges related to improving farm efficiency and productivity may lead to reduced biodiversity and to increased pressure on the environment.

Recent years have brought an increase in the outlays on fixed assets for environmental protection, whereas the expenditure on water management has not exhibited any considerable changes. In relation to GDP, outlays on environmental protection remain at the level of 0.6 – 0.8%, while outlays on water management revolve around 0.2%. The largest stream in environmental-protection outlays is directed towards wastewater management and water protection (around 60%). Within the outlays on water management, 40 – 50% relate to outlays on water intakes and water connections. For several years it has been observed an increase in outlays on the flood embankments and pumping stations.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY								
<i>USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL</i>								
Powierzchnia ogólna kraju^a								Total area of the country^a
w tys. ha (stan w dniu 1 I)	31268,5	31268,5	31268,5	31268,5	31268,0	31268,0	31268,0	in thous. (as of 1 January)
Użytki rolne.....	18804,7	18689,7	18557,6	19148,2	18931,0	18869,9	18825,0	<i>Agricultural land</i>
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	8875,8	8936,7	9103,6	9338,5	9531,0	9569,7	9599,6	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
Grunty pod wodami	825,0	829,7	833,4	636,2	639,8	645,3	645,5	<i>Lands under waters</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane..	1972,5	2034,5	2048,9	1475,8	1550,2	1572,4	1589,9	<i>Built-up and urbanized areas</i>
Użytki ekologiczne	9,5	25,1	34,4	34,7	35,3	<i>Ecological arable lands</i>
Nieużytki	503,5	505,3	499,8	497,9	481,7	480,0	478,8	<i>Wasteland</i>
Tereny różne	255,0	241,0	215,7	146,8	99,8	95,9	93,8	<i>Miscellaneous land</i>
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania w tys. ha (stan w dniu 31 XII)	93,7	72,2	71,5	65,0	61,2	64,0	64,3	Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land in thous. ha (as of 31 December)
Grunty w tys. ha w ciągu roku:								Land in thous ha during the year:
zrekultywowane	2,7	2,7	2,2	1,9	1,2	1,8	2,7	<i>reclaimed</i>
zagospodarowane	2,3	1,9	1,2	1,1	0,5	0,6	1,2	<i>managed</i>
Zużycie nawozów mineralnych (w czystym składniku) w kg/ha użytków rolnych	163,9	79,7	85,8	102,4	114,6	126,6	125,1	Consumption of artificial fertilizers (in pure ingredient) in kg/ha agricultural land
Sprzedaż środków ochrony roślin w tonach (substancji aktywnej)	7548	6962	8848	16039	19449	21779	21886	Sales of plant protection products by types in tonnes (in active substance)
ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD								
<i>RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS</i>								
Zasoby wodne w km³:								Water resources in km³:
opady ^b	203,1	205,0	197,3	181,4	251,1	216,5	196,0	<i>precipitation^b</i>
odpływy	43,3	61,6	71,0	56,7	86,9	76,6	49,7	<i>outflow</i>
w tym z obszaru kraju	37,9	54,4	61,9	48,8	73,6	66,8	43,7	<i>of which from the area of the country</i>
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej w hm³	14247,7	12065,5	11048,5	10940,3	10866,4	11152,2	10830,3	Water abstraction for needs of the national economy in hm³
na cele:								<i>for the purposes of:</i>
przemysłowe (poza rolnictwem i leśnictwem)	9549,4	8431,6	7637,9	7734,1	7650,7	8008,1	7697,1	<i>industry (excluding agriculture and forestry)</i>
nawodnienia w rolnictwie, leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych	1693,7	1176,8	1060,6	1101,0	1153,3	1111,2	1102,4	<i>irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds</i>
eksploatacja sieci wodociągowej ^c	3004,6	2457,1	2350,1	2105,2	2062,4	2033,0	2030,8	<i>exploitation of water supply network^c</i>
Miasta (stan w dniu 31 XII)	830	860	880	887	903	908	908	Cities (as of 31 December)
w tym wyposażone w sieć:								<i>of which possessing:</i>
wodociągową	798	854	877	886	901	906	906	<i>water supply network</i>
kanalizacyjną	720	793	845	881	898	905	906	<i>sewage network</i>
obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków :								<i>connected to wastewater treatment plants</i>
w tym mechaniczne	165	105	30	8	3	3	3	<i>mechanical</i>
biologiczne	302	491	522	450	402	401	400	<i>biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	42	247	399	468	497	500	<i>with increased biogen removal</i>
bez oczyszczalni ścieków	363	217	79	30	30	7	5	<i>without wastewater treatment plants</i>
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków:								Population connected to wastewater treatment plants:
w % ludności ogółem	41,8 ^d	53,6 ^d	60,2	64,7	65,7	68,6	<i>in % of total population</i>
w tym w miastach w %	65,7 ^d	80,0 ^d	85,2	88,0	88,4	91,7	<i>of which in cities in %</i>

^a Dane dotyczą powierzchni ewidencyjnej, a od danych za 2000 r. powierzchni geodezyjnej (nowa ewidencja gruntów), patrz uwagi metodyczne do działu 2. ^b Łącznie z obszarami zlewni poza granicami kraju. ^c Od 2000 r. zmieniono zakres podmiotowy badania. ^d W latach 1995 i 2000 do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002

^a Data concern registered area, and for the data for 2000 geodesic area (new land register), see analytical notes for chapter 2. ^b Including catchment basins outside the borders of the country. ^c From 2000 the subject scope of the survey was changed. ^d In the years 1995 and 2000 corrected number of population including population balanced based on results of Population and Housing Census 2002 were assumed for calculations.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD <i>RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS</i>								
Zakłady odprowadzające ścieki	4718	3493	2697	2283	2036	2052	2021	Plants discharging wastewater
bezpośrednio do wód lub do ziemi ^a ..	2870	1868	1499	1169	1036	1017	1002	<i>directly into waters or into the ground^a</i>
wyposażone w oczyszczalnie ścieków.....	2453	1589	1238	1004	891	869	848	<i>connected to wastewater treatment plants</i>
o wystarczającej przepustowości	2242	1415	1115	910	791	784	771	<i>with sufficient capacity</i>
o niewystarczającej przepustowości	211	174	123	94	100	85	77	<i>with insufficient capacity</i>
bez oczyszczalni ścieków	417	279	261	165	145	148	154	<i>not connected to wastewater treatment plants</i>
do kanalizacji lub do ziemi (bez oczyszczalni ścieków)	1848	1625	1198	1114	1000	1035	1019	<i>discharging wastewater into sewage network or into the ground (not possessing wastewater treatment plants)</i>
w tym wyposażone w podczyszczalnie ścieków	579	528	483	439	449	432	<i>of which connected to wastewater pretreatment plants</i>
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi w hm³	11368,4	9980,9	9160,7	8981,5	9216,8	9487,1	9113,9	Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground in hm³
wody chłodnicze	7253,7	6961,3	6659,2	6866,4	6907,4	7215,2	6914,6	<i>cooling water</i>
ścieki wymagające oczyszczania.....	4114,7	3019,6	2501,5	2115,1	2309,4	2271,9	2199,3	<i>waste water requiring treatment</i>
oczyszczane.....	2772,1	2319,4	2200,2	1929,4	2133,7	2097,9	2055,2	<i>treated</i>
mechanicznie.....	1458,5	917,3	732,7	576,1	615,7	626,7	573,9	<i>mechanically</i>
chemicznie	217,8	188,0	131,2	109,0	121,8	113,8	104,5	<i>chemically</i>
biologicznie.....	1095,8	1133,0	875,9	501,8	361,8	322,8	330,6	<i>biologically</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	81,1	460,4	742,5	1034,4	1034,6	1046,2	<i>with increased biogen removal</i>
nieoczyszczane	1342,6	700,2	301,3	185,7	175,7	174,0	144,1	<i>untreated</i>
odprowadzone:								<i>discharged:</i>
bezpośrednio z zakładów przemysłowych.....	419,7	105,4	50,8	52,1	120,3	118,2	116,1	<i>directly from the industrial plants</i>
siecią kanalizacji miejskiej.....	922,9	594,8	250,5	133,6	55,4	55,7	28,0	<i>by the municipal sewage network</i>
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA <i>POLLUTION AND PROTECTION OF AIR</i>								
Całkowita emisja^b głównych zanieczyszczeń powietrza^c w tys.								Total emission^b of main air pollutants^c in thous. tonnes.:
dwutlenek siarki	3210	2376	1445	1233	950	910	.	<i>sulphur dioxide</i>
tlenki azotu ^d	1280	1120	862	860	863	851	.	<i>nitrogen oxides^d</i>
dwutlenek węgla.....	372288	358302	315540	318020	332574	330309	.	<i>carbon dioxide</i>
tlenek węgla	7406	4547	2633	2649	3052	2916	.	<i>carbon oxide</i>
niemetanowe lotne związki organiczne	1121	1076	867	870	939	938	.	<i>volatile non-methane organic compounds</i>
źródła antropogeniczne	831	769	574	573	654	652	.	<i>anthropogenic sources</i>
przyroda.....	290	307	293	297	285	286	.	<i>nature</i>
amoniak	508	380	280	270	271	270	.	<i>ammonia</i>
pyły.....	1950	1308	406	417	440	414	.	<i>particulates</i>
Zakłady szczególnie uciążliwe ogółem (stan w dniu 31XII)	1622	1665	1725	1695	1796	1777	1764	Plants of significant nuisance to air quality in total (as of 31 December)
Emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. ton:								Emission of pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. tonnes:
pyłów.....	1163,0	432,3	180,5	110,5	62,5	57,5	52,4	<i>particulates</i>
w tym: pyły ze spalania paliw ^e	932,8	362,9	147,9	88,8	45,2	40,0	36,9	<i>of which: particulates from the combustion of fuels^e</i>

a Odprowadzone do wód powierzchniowych. b Dane szacunkowe, zgłoszone do Konwencji Klimatycznej (UNFCCC) i Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie transgranicznego transportu zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości. c Patrz „Uwagi metodyczne” do działu 4. d Wyrażone w NO₂. e Do 1992 r., popiół lotny.

a Discharged into surface waters. b Estimated data, submitted to the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) and Convention on Long-range Transboundary Air Pollution (LRTAP). c See “Analytical notes” for chapter 4. d Expressed in NO₂. e Until 1992, fly ash.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA (dok.) <i>POLLUTION AND PROTECTION OF AIR (cont.)</i>								
gazów	4114,6	2784,8 ^a	2083,2 ^a	2007,3 ^a	1704,0 ^a	1664,9 ^a	1626,6 ^a	gases
w tym: dwutlenek siarki	2210,3	1643,3	1040,2	855,5	519,2	503,4	468,5	<i>of which : sulphur dioxide</i>
tlenki azotu	640,2	557,4	370,9	351,1	340,5	332,0	316,4	<i>nitrogen oxides</i>
dwutlenek węgla	195290,2	201527,4	211698,9	214451,6	219263,1	214887,1	214887,1	<i>carbon dioxide</i>
tlenek węgla	1105,8	467,5	345,3	326,0	344,2	341,2	334,3	<i>carbon oxide</i>
Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń w %:								Degree of reduction of generated pollutants in %:
pyłowych	95,2	97,8	99,0	99,4	99,7	99,7	99,7	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	15,7	27,3	43,7	49,5	57,4	60,2	58,5	<i>gases (without carbon dioxide)</i>
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ <i>PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY</i>								
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	8693,8	8756,1	8864,8	9000,5	9121,4	9143,3	9163,8	Forest areas (as of 31 December) in thous. ha
w % powierzchni geograficznej ^b ...	27,8	28,0	28,4	28,8	29,2	29,2	29,3	<i>in % of geographic area^b</i>
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona^c								Legally protected areas possessing unique environmental value^c
w tys. ha	6073,1	8146,1	10163,8	10175,9	10143,1	10148,7	10149,5	<i>in thous. ha</i>
w % powierzchni kraju	19,4	26,1	32,5	32,5	32,4	32,5	32,5	<i>in % of area of the country</i>
na 1 mieszkańca w m ²	1591	2110	2630	2667	2655	2633	2634	<i>per capita in m²</i>
Parki narodowe (stan w dniu 31 XII):								National parks (as of 31 December):
liczba obiektów	17	20	22	23	23	23	23	<i>number of objects</i>
w tys. ha	165,9	270,1	306,5	317,2	314,5	314,6	314,6	<i>in thous. ha</i>
w % powierzchni kraju	0,5	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	<i>in % of area of the country</i>
w tym lasów: w tys. ha	118,8	169,5	190,9	193,7	194,7	194,9	195,0	<i>of which forests: in thous. ha</i>
w % powierzchni lasów kraju	1,37	1,94	2,16	2,15	2,13	2,13	2,13	<i>in % of forest areas of the country</i>
w tym pod ochroną ścisłą:								<i>of which strictly protected:</i>
w tys. ha	42,2	58,7	64,3	67,3	68,0	70,8	71,3	<i>in thous. ha</i>
w % powierzchni ogólnej parków narodowych.....	25,4	21,7	21,0	21,2	21,6	22,5	22,7	<i>in % of total area of national parks</i>
w tym lasów: w tys. ha	29,4	45,0	50,4	52,4	54,1	57,1	57,1	<i>of which forests: in thous. ha</i>
w % powierzchni lasów kraju	0,34	0,51	0,57	0,58	0,59	0,62	0,62	<i>in % of forest areas of the country</i>
Rezerwy przyrody (stan w dniu 31 XII):								Nature reserves (as of 31 December)
w tys. ha	117,0	121,3	148,7	165,2	164,2	164,5	165,5	<i>in thous. ha</i>
w % powierzchni kraju	0,37	0,39	0,48	0,53	0,53	0,53	0,53	<i>in % of area of the country</i>
w tym ścisłe ^d :								<i>of which strict^d:</i>
w tys. ha	7,2	4,7	4,0	3,3	3,8	3,7	5,0	<i>in thous. ha</i>
w % powierzchni kraju	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	<i>in % of area of the country</i>
Parki krajobrazowe (stan w dniu 31 XII)^e:								Landscape parks (as of 31 December)^e:
liczba obiektów	68	102	120	120	121	121	122	<i>number of objects</i>
w tys. ha	1215,4	1930,8	2446,9	2516,9	2529,0	2529,6	2528,6	<i>in thous. ha</i>
w % powierzchni kraju	3,9	6,2	7,8	8,1	8,1	8,1	8,1	<i>in % of area of the country</i>

a W liczniku - bez dwutlenku węgla, w mianowniku - z dwutlenkiem węgla. *b* Lesistość. *c* Od 2005 r. łącznie z tą częścią obszarów sieci Natura 2000, która mieści się w granicach obszarów prawnie chronionych. *d* Rezerwy w których ochrona ścisła dotyczy całości obiektu. *e* Od 1995 r. bez rezerwatów przyrody w celu wyeliminowania podwójnego liczenia tej samej powierzchni (dotyczyło to ok. 1% powierzchni obszarów prawnie chronionych).

a In the numerator - without carbon dioxide, in the denominator - with carbon dioxide. *b* Forest cover. *c* Since 2005 including this part of Natura 2000 sites which is located within the legally protected areas. *d* Strict protection concerns reservations in which integrity of object. *e* From 1995 nature reserves were not included in order to eliminate double counting of one area (it pertained to approx. 1% of legally protected areas).

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (dok.) <i>PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY (cont.)</i>								
Obszary chronionego krajobrazu (stan w dniu 31 XII)^a:								Protected landscape areas (as of 31 December)^a:
liczba obiektów	214	344 ^b	407 ^b	449 ^b	386	386	385	number of objects
w tys. ha	4574,8	5782,7	7137,7	7044,5	6990,0	6992,5	6992,1	in thous. ha
w % powierzchni kraju	14,6	18,5	22,8	22,5	22,3	22,4	22,4	in % of area of the country
Pomniki przyrody (stan w dniu 31 XII) :	18876	26423 ^b	33094 ^b	34989 ^b	36293	36318	36316	Monuments of nature (as of 31 December):
Lasy ochronne^c (stan w dniu 31 XII):								Protective forests^c (as of 31 December):
w tys. ha	2679,2	3311,6	3399,0	3264,5	3356,3	3372,1	3570,1	in thous. ha
w % powierzchni lasów kraju	30,8	37,8	38,4	36,3	36,8	36,9	39,0	in % of forest areas of the country
Powierzchnia objęta zabiegami pielęgnacyjnymi: w tys. ha	449,3	391,7	333,3	316,5	280,1	316,2	321,0	Area subject to tending: in thous. ha
w % powierzchni lasów	5,2	4,5	3,8	3,5	3,1	3,5	3,5	in % of forest areas
Odnowienia i zalesienia ogółem w tys. ha	66,8	77,8	68,9	62,0	51,9	56,5	57,6	Renewals and afforestations in thous. ha of which:
w tym: halizn i płazowin:								blanks and irregularly stocked open
w tys. ha	8,3	11,0	3,5	1,6	0,9	1,0	1,0	stands: in thous. ha
w % ogółem	12,4	14,1	5,1	2,6	1,8	1,8	1,8	in % of grand total
w tym: użytków rolnych ^d i nieużytków:								agricultural land ^d and wasteland: in thous. ha
w tys. ha	6,8	15,6	23,4	12,9	5,9	5,3	4,9	
w % ogółem	10,2	20,0	34,0	20,7	11,3	9,3	8,5	in % of grand total
Grunty leśne wyłączone na cele nieleśne^e w tys. ha	0,6	0,4	0,7	0,5	0,6	0,6	0,5	Forest land designated for non-forest^e purposes in thous. ha
Pozyskanie drewna w tys. m³	18676	22492	27659	31945	35467	37180	37045	Removals in thous. m³
w tym grubizna	17617	20651	26025	29725	33568	34877	34978	of which timber
iglasta	13774	15365	19540	21919	25579	26278	26042	coniferous
liściasta	3843	5286	6485	7806	7989	8599	8936	non-coniferous
Ważniejsze zwierzęta chronione (stan w dniu 31 XII):								Major animals protected (as of 31 December):
żubry	550	704	715	901	1224	1225	1204	European bison
kozice	191	96	87	138	172	244	290	chamois
niedźwiedzie	78	69	118	164	147	139	158	bears
bobry	5000	12740	24464	43499	68993	78174	88974	beavers
rysy	-	-	285	231	285	291	309	lynxes
wilki	-	-	1086	800	770	913	1050	wolves
Ważniejsze zwierzęta łowne w tys. szt. (stan w dniu 31 III) :								Major game animals in thous. heads (as of 31 March):
łoś	5,4	3,1	2,1	3,9	9,9	11,7	13,7	moose
daniele	5,4	7,5	9,1	13,1	26,5	27,2	28,2	deer
jelenie	92,2	99,8	117,5	140,7	194,7	203,0	217,2	fallow deer
sarny	500,8	514,9	597,1	691,6	829,9	829,0	875,9	roe deer
dziki	79,9	81,0	118,3	173,5	267,8	255,8	282,2	wild boars
lisy	55,8	67,4	145,1	201,2	211,9	209,2	213,3	foxes
zające	1153,8	925,7	551,4	475,4	596,7	601,7	649,5	hares
bazanty	377,0	312,3	263,7	333,1	458,5	457,0	483,8	pheasants
kuropatwy	920,2	960,7	345,6	346,6	330,3	292,2	290,4	partridges
Zadrzewienia w tys. szt.:								Plantings in thous. pcs:
sadzenie drzew	5300	4101	4200	1983	2088	1676	1803	planting trees
sadzenie krzewów	5654	2057	1506	894	1046	878	1741	planting bushes
ODPADY <i>WASTE</i>								
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w mln ton:								Waste (excluding municipal waste) in mln tonnes:
wytworzone w ciągu roku	143,9	122,7	125,5	124,6	113,5	123,5	123,1	generated during the year
poddane odzyskowi	77,0	66,9	96,5	98,8	84,3	88,7	89,0	recovered
unieszkodliwione	0,3	0,3	25,1 ^f	21,9 ^f	26,0	31,5	31,5	treated
składowane	66,5	55,5	22,3	16,7	20,7	26,6	27,0	land-filled
odpady dotychczas składowane (nagromadzone) w mln ton (stan w końcu roku)	1637,9	1966,0	2011,0	1752,6	1724,5	1654,1	1649,6	waste landfilled up to now (accumulated) in mln tonnes (end of year)

a Od 1995 r. bez rezerwatów przyrody w celu wyeliminowania podwójnego liczenia tej samej powierzchni (dotyczyło to ok. 1% powierzchni obszarów prawnie chronionych). b Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gminy. c W lasach w zarządzie Lasów Państwowych. d Zakwalifikowanych do zalesienia i określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. e W lasach publicznych i prywatnych. f Łącznie ze składowaniem.

a From 1995 nature reserves were not included in order to eliminate double counting of one area (it pertained to approx. 1% of legally protected areas). b Including those created on the basis of gmina resolution. c In forests by State Forests. d Liquidated for afforestation and specified in the local land development plan. e In public forests and private forests. f Including landfilling.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
ODPADY WASTE								
Powierzchnia niezrekultywowana w ha (stan w dniu 31 XII):								Unreclaimed area in ha (as of 31 December):
składowisk, hałd i wysypisk	6263,3	6916,1	5908,1	5370,8	4701,5	4358,0	4529,1	landfill areas, waste dumps and landfills
stawów osadowych	4920,1	4969,0	5065,0	4236,0	4015,3	4102,4	4027,7	sludge tanks
Powierzchnia zreklamowana w ciągu roku w ha:								Reclaimed area during the year in ha:
składowisk, hałd i wysypisk	230,1	279,0	327,9	37,7	80,1	109,3	48,4	landfill areas, waste dumps and landfills
stawów osadowych	115,9	51,0	40,7	63,9	27,8	8,5	56,1	sludge tanks
Odpady komunalne w tys. ton:								Municipal wastes in thous. tonnes:
wytworzone	12169	12038	12129	12085	generated
zebrane	11099	10985	12226	9352	10044	9827,6	9580,9	collected

**EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA
ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENT PROTECTION**

Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska^a (ceny bieżące) w mln zł	415,2	3170,9	6570,3	5986,5	10926,2	12158,2	10127,8	Outlays on fixed assets for environmental protection^a (current prices) in mln zł
w tym:								of which:
gospodarka ściekowa i ochrona wód	200,5	1160,5	3341,2	3615,6	7206,1	6753,2	5656,7	wastewater management and protection of water
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	126,8	1692,9	2417,8	1149,5	2219,4	3134,5	2319,5	protection of air and climate
gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	86,4	300,6	650,6	847,5	727,1	1167,8	930,2	waste management, protection of soils and groundwater and surface water
ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	0,9	6,8	4,0	7,6	27,4	437,9	200,6	protection of biodiversity and landscape
zmniejszenie hałasu i wibracji	0,5	9,7	47,3	113,9	141,6	284,0	513,8	reduction of noise and vibration
w % (ceny bieżące):								in % (current prices):
udział w nakładach inwestycyjnych w gospodarce	3,7	6,7	4,9	4,6	5,0	5,0	4,3	share in investment outlays in the national economy
w relacji do Produktu Krajowego Brutto	0,7	1,0	0,9	0,6	0,8	0,8	0,6	in relation to Gross Domestic Product
na 1 mieszkańca w zł	11	82	170	157	284	316	263	per 1 resident in zł
służące gospodarce wodnej:	252,7	999,4	1652,7	1715,8	3565,4	3136,2	2787,9	for water management:
w tym:								of which:
ujęcie i doprowadzenie wody ..	181,7	765,0	851,8	863,3	1798,4	1308,5	1119,6	water intakes and systems
zbiorniki i stopnie wodne	41,7	165,1	205,8	335,3	441,4	546,1	394,5	water reservoirs and falls
regulacja i zabudowa rzek i potoków	21,8	30,2	154,9	108,5	223,2	374,9	265,8	regulation and management of rivers and streams
obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	7,5	39,1	243,5	116,9	392,8	492,6	633,5	flood embankments and pump stations
w % (ceny bieżące):								in % (current prices):
udział w nakładach inwestycyjnych w gospodarce narodowej	2,4	2,1	1,2	1,3	1,6	1,3	1,2	share in investment outlays in the national economy
w relacji do Produktu Krajowego Brutto	0,4	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	in relation to Gross Domestic Product
na 1 mieszkańca w zł	7	26	43	45	93	81	72	per 1 resident in zł

^a Do 2005 „Wydatki inwestycyjne”.

^a Until 2005 „Investment expenditures”.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (dok.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA (dok.) <i>ECONOMIC ASPECT OF ENVIRONMENT PROTECTION (cont.)</i>								
Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska:								Tangible effects of investments in environmental protection:
przepustowość oczyszczalni ścieków w dam ³ /dobę:	1002,5	1046,8	1097,9	122,8	121,6	151,5	56,9	capacity of waste water treatment plants in dam ³ /24h:
mechanicznych	641,3	251,1	252,6	27,6	42,1	41,3	17,2	mechanical
chemicznych	267,8	47,3	76,0	3,9	9,2	0,0	0,1	chemical
biologicznych.....	93,4	748,4	405,4	56,1	62,1	41,1	37,0	biological
o podwyższonym usuwaniu biogenów	363,9	35,2	8,1	69,1	2,5	with increased biogen removal
sieć kanalizacyjna (w km) odprowadzająca: ścieki	4758	5417	8462	8901	7056	sewage network (in km) for the transport of: wastewater
wody opadowe	343	352	837	850	715	precipitation waters
zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń w tys. ton/rok:								ability of the systems transferred for exploitation in thous. tonnes/year
do redukcji zanieczyszczeń:								for pollutants reduction :
pyłowych.....	435,8	123,5	170,3	238,0	4,1	86,7	162,4	particulates
gazowych	44,5	250,7	176,3	4,3	16,7	172,3	35,6	gaseous
unieszkodliwiania odpadów.....	604	26645	870	732	1344	1516	1907	waste treatment
w tym składowania	631	615	1031	664	794	of which landfilling
gospodarczego wykorzystania odpadów	746	528	3495	581	16	for waste utilization
rekultywacja terenów składowania odpadów w ha	346	423	77	26	76	90	102	reclamation of areas used for depositing waste in ha
gospodarki wodnej:								water management:
wydajność ujęć wodnych w dam ³ /dobę ^a	670	708	301	98	106	67	71	capacity of water intakes in dam ³ /24h ^a
sieć wodociągowa w km.....	4492	17637	7837	5576	6271	5185	4028	water supply network in km
pojemność zbiorników wodnych w hm ³	4,1	91,3	8,1	51,9	0,2	44,2	0,5	capacity of water reservoirs in hm ³
regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	699	245	205	280	299	654	385	regulation and management of rivers and streams in km
obwałowania przeciwpowodziowe w km	64	103	204	78	110	305	305	flood embankments in km
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w mln zł:								Environmental protection and water management funds in mln zł:
wpływy z tytułu opłat (należność główna) ^b	26,6	1249,2	1413,1	1316,7	1944,2	1919,6	1825,5	Receipts form payments (main claim) ^b
wpływy przekazane na rzecz funduszy:								receipts given to funds:
Narodowego Funduszu OŚiGW	11,3	525,8	435,2	291,5	390,8	398,0	382,4	National Environmental Protection and Water Management Fund
wojewódzkich funduszy OŚiGW	575,1	653,3	523,4	740,4	744,8	715,3	voivodship's environmental protection and water management funds
budżetów powiatów	x	x	142,8	122,2	195,3	193,0	183,3	powiat budget funds
budżetów gmin.....	.	183,2	334,8	306,6	604,0	587,6	549,8	gmina budget funds

^a Bez ujęć w energetyce zawodowej. ^b Wpływy urzędów marszałkowskich przed przekazaniem do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i do funduszy wojewódzkich.

^a Excluding intakes in power generating plants. ^b Receipts of Marshal's Offices before transferring to Environmental Protection and Water Management Fund and to voivodship funds.

TABL. II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG REGIONÓW W 2012 R.
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY REGIONS IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	POLSKA POLAND	Centralny Central	Południowy Southern	Wschodni Eastern	Północno- zachodni Northern- Western	Południowo- zachodni Southern- Western	Północny Northern
Pobór wody w hm³	10830,3	3140,2	1018,6	2024,8	3449,1	575,9	621,8
<i>Water abstraction in hm³</i>							
w tym w % ogółem na potrzeby: <i>of which in % in total for needs of:</i>							
przemysłu..... <i>industry</i>	71,1	80,9	44,5	71,3	84,3	23,6	34,7
eksploatacji sieci wodociągowej ^a <i>exploitation of water supply network^a</i>	18,8	13,9	42,8	14,2	10,1	39,1	48,3
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania w hm³	2199,3	357,1	640,0	252,5	396,4	254,6	298,7
<i>Industrial and municipal wastewater requiring treatment in hm³</i>							
w tym oczyszczane w % ogółem..... <i>of which treated in % of total</i>	93,4	92,2	89,0	90,0	99,5	94,2	98,7
w tym chemicznie ^b , biologicznie i z pod- wyższonym usuwaniem biogenów	67,4	83,6	44,7	75,4	67,4	66,3	90,5
<i>of which treated chemically^b, biologically and with increased biogen removal</i>							
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	68,6	64,9	68,6	60,9	70,9	75,0	75,8
<i>Population connected to wastewater treatment plants in % of total population</i>							
w tym z biologicznych i z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	68,4	64,9	68,5	60,7	70,7	74,6	75,6
<i>of which biological and with increased biogen removal</i>							
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. ton: <i>Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality, in thous. tonnes:</i>							
pyłowych..... <i>particulate</i>	52,4	8,1	14,5	7,4	8,4	6,1	7,8
gazowych	216513,7	68685,5	51427,5	22858,6	28037,0	28632,6	16872,4
<i>gaseous</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
dwutlenek siarki..... <i>sulphur dioxide</i>	468,5	171,4	108,8	37,9	50,0	58,9	41,4
tlenki azotu	316,4	93,7	82,5	36,3	40,6	38,6	24,7
<i>nitrogen oxides</i>							
dwutlenek węgla	214887,1	68369,9	50636,7	22722,1	27891,1	28495,8	16771,5
<i>carbon dioxide</i>							
Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych: <i>Air pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants generated:</i>							
pyłowe..... <i>particulate</i>	99,7	99,8	99,6	99,6	99,6	99,9	99,1
gazowe (bez CO ₂)	58,5	62,4	34,5	67,2	52,3	84,8	60,3
<i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>							

**TABL. II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG REGIONÓW
W 2012 R. (dok.)**

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY REGIONS IN 2012(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	POLSKA <i>POLAND</i>	Centralny <i>Central</i>	Południowy <i>Southern</i>	Wschodni <i>Eastern</i>	Północno- zachodni <i>Northern- Western</i>	Południowo- zachodni <i>Southern- Western</i>	Północny <i>Northern</i>
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. ton: <i>Waste (excluding municipal waste) in thous. tonnes:</i>							
wytworzone w ciągu roku..... <i>generated during the year</i>	123123,5	14079,6	43848,6	11475,9	12257,2	35469,8	5992,4
w tym poddane odzyskowi..... <i>of which recovered</i>	89008,5	4796,4	39949,1	8589,1	5951,9	24345,5	5376,5
unieszkodliwione..... <i>treated</i>	31495,0	8990,2	3341,0	2708,1	6128,7	10042,7	284,3
w tym składowane ^c <i>of which land-filled^c</i>	26997,5	6916,7	3232,3	2542,3	4154,4	9976,7	175,1
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotychczas składowane (nagromadzone^d) w tys. ton – stan na koniec roku..... <i>Waste (excluding municipal waste) land-filled (accumulated) up to now, in thous. tonnes – as</i>	1649615,0	114487,7	664055,6	38445,9	175056,8	635216,9	22352,1
Odpady komunalne zebrane w ciągu roku w tys. ton..... <i>Municipal waste collected during the year in thous. tonnes</i>	9580,9	1997,3	2063,2	1137,5	1749,1	1149,4	1484,3
w tym nieszkodliwione poprzez kompostowanie i spalanie w % zebranych..... <i>of which treated through composting and burning in % of waste collected</i>	2,762	3,770	1,875	1,117	2,048	3,067	4,504
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona: <i>Legally protected areas possessing unique environmental values:</i>							
w tys. ha..... <i>in thous. ha</i>	10149,5	1415,2	1064,4	2769,4	1974,2	627,3	2298,9
w % powierzchni ogółem..... <i>in % of total area</i>	32,5	26,3	38,7	37,0	29,6	21,4	38,0
Pomniki przyrody (obiekty)..... <i>Nature monuments (objects)</i>	36316	7670	3739	5626	7975	3258	8048
Nakłady na środki trwałe w mln zł służące: <i>Outlays on fixed assets in mln PLN on:</i>							
ochronie środowiska..... <i>environmental protection</i>	10127,8	2176,7	2165,5	2006,7	1398,3	968,9	1411,7
gospodarce wodnej..... <i>water management</i>	2787,9	333,3	717,7	379,0	450,2	434,1	473,6

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. *b* Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych. *c* Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. *d* Na terenach zakładów.

a Water withdrawal by intakes before entering the water supply network. *b* Since 2003, data on wastewater treated chemically concern only industrial waste. *c* On the grounds of plants and on foreign grounds. *d* On the grounds of plants.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2011 R. (c.d.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIPS (NUTS 2) IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Opolskie	Podkar- packie	Podla- skie	Pomor- skie	Śląskie	Święto- krzyskie	Warmińsko- mazurskie	Wielko- polskie	Zachodnio- pomorskie
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI <i>USE AND PROTECTION OF LAND RESOURCES</i>									
Powierzchnia ogólna kraju^a w tys. ha stan w dniu (1 I 2013 r.)	941,2	1784,6	2018,7	1831,0	1233,3	1171,1	2417,3	2982,7	2289,2
<i>Total area^a in thous. ha as of 1 January 2013</i>									
w tym: <i>of which:</i>									
Użytki rolne	601,7	943,2	1215,9	922,6	633,1	751,1	1312,8	1939,3	1121,7
<i>Agricultural land</i>									
w tym: grunty orne, sady, łąki trwale i pastwiska.....	580,6	892,7	1174,0	890,5	603,0	714,8	1273,7	1874,7	1092,3
<i>of which: arable land, orchards, permanent meadows and pastures</i>									
grunty rolne zabudowane	12,8	40,9	32,8	20,2	19,4	28,8	26,5	41,8	19,5
<i>agricultural build-up areas</i>									
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	262,5	727,2	643,0	689,2	412,2	347,6	791,9	796,0	856,2
<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>									
Grunty pod wodami.....	12,9	20,4	27,5	74,2	18,4	8,8	138,6	43,6	120,2
<i>Lands under waters</i>									
w tym: powierzchniowymi	12,9	20,4	27,6	59,1	18,4	8,8	121,2	43,6	73,6
<i>of which: surface waters</i>									
płynącymi	11,8	19,3	24,6	51,4	12,4	7,6	118,1	36,3	68,0
<i>flowing waters</i>									
stojącymi	1,1	1,1	3,0	7,7	6,0	1,2	3,1	7,3	5,6
<i>standing waters</i>									
Grunty zabudowane i zurbanizowane.....	57,0	79,8	74,3	94,7	150,2	53,5	89,0	153,8	99,5
<i>Built-up and urbanised areas</i>									
w tym: tereny mieszkaniowe	10,1	13,0	7,8	19,4	47,1	8,7	12,7	30,5	11,9
<i>of which: residential areas</i>									
komunikacyjne.....	30,8	49,7	55,0	51,7	52,2	31,8	60,3	86,2	57,3
<i>transport areas</i>									
użytki kopalne.....	2,0	1,2	2,0	0,7	0,9	2,3	1,0	4,5	1,5
<i>minerals</i>									
Użytki ekologiczne.....	0,4	1,6	1,8	1,9	0,5	0,4	2,6	2,3	4,2
<i>Ecological arable land</i>									
Nieuzytki.....	4,0	10,1	54,2	41,6	14,4	8,6	75,9	36,5	74,9
<i>Wasteland</i>									
Ubytek (-) lub przyrost (+) gruntów ornych, sadów, łąk trwałych i pastwisk w 20131 r. w stosunku do roku 2012 w ha (stan w dniu 1 I 2013 r.)	-429	-4855	-428	-1982	-3297	-2913	-7565	-3789	-1493
<i>Decrease (-) or increase (+) in arable land, orchards, permanent meadows and pastures in 2013 in relation to 2012 in ha (as of 1 January 2013)</i>									
Użytki rolne wyłączone na cele nie- rolnicze w ha^b	24	161	32	228	128	25	58	112	170
<i>Arable land designated for nonagricultural purposes in ha^b</i>									
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji	2,9	1,7	2,8	3,1	4,8	3,4	4,9	9,8	3,0
<i>Devastated and degraded land requiring reclamation</i>									

a Powierzchnia geodezyjna. *b* W trybie obowiązujących przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

a Geodetic area. *b* In accordance with the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2012 R. (c.d.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIPS (NUTS 2) IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
-----------------------------------	----------	--------------	-----------	-----------	---------	----------------	---------------------	---------------	--------------------

WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI (dok.)
USE AND PROTECTION OF LAND RESOURCES (cont.)

Pożary w ha: <i>Fires in ha:</i>									
upraw rolnych, łąk i rżysk..... <i>of agricultural crops, meadows and stubbles</i>	108	145	90	48	105	118	57	233	77
nieużytków..... <i>wasteland</i>	384	6561	366	146	2857	4203	924	437	1052

WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD (cd.)
USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS (cont.)

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm³ <i>Consumption of water for needs of the national economy and population in hm³</i>	109,9	241,0	83,9	201,9	392,7	1284,9	125,7	1698,2	1584,2
przemysł..... <i>industry</i>	40,5	140,4	12,2	99,9	128,5	1171,2	28,6	1419,0	1479,1
rolnictwo i leśnictwo ^a <i>agriculture and forestry^a</i>	30,7	38,3	26,7	8,9	77,7	70,0	42,0	119,9	29,8
eksploatacja sieci wodociągowej..... <i>exploitation of water supply network</i>	38,7	62,3	45,0	93,1	186,5	43,7	55,1	159,4	75,4
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi w hm³ <i>Industrial and municipal wastewater discharged into surface waters or into the ground in hm³</i>	88,9	195,2	40,3	168,5	375,5	1233,4	65,8	1621,2	1537,2
w tym wody chłodnicze..... <i>of which cooling water</i>	2,2	125,4	0,2	43,2	3,0	1159,2	16,1	1383,2	1416,9
ścieki wymagające oczyszczania..... <i>wastewater requiring treatment</i>	86,8	69,8	40,0	125,3	372,4	74,2	49,7	238,0	120,3
w tym oczyszczane w % wymagających oczyszczenia..... <i>of which wastewater treated in % of total waste requiring treatment</i>	90,4	98,8	100,0	99,6	82,4	67,6	98,9	99,7	99,3
ścieki oczyszczane w hm³ <i>wastewater treated in hm³</i>	78,4	68,9	40,0	124,8	306,7	50,2	49,2	237,2	119,4
w tym: mechanicznie..... <i>of which treated: mechanically</i>	44,0	8,0	0,9	5,5	134,5	16,2	0,3	123,7	2,8
biologicznie..... <i>biologically</i>	6,1	18,8	7,8	49,9	20,3	6,4	8,9	20,6	11,0
z podwyższonym usuwaniem biogenów..... <i>with increased miogen removal</i>	28,0	40,3	31,3	66,8	135,2	26,7	39,8	92,5	64,7
ścieki nieoczyszczane w hm³ <i>untreated wastewater in hm³</i>	8,4	0,9	0,0	0,5	65,7	24,0	0,6	0,8	0,9
w tym odprowadzane siecią kanalizacyjną..... <i>of which discharged through the sewage network</i>	-	0,0	0,0	-	1,6	-	-	0,4	-
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w tys. <i>Population connected to wastewater treatment plants in thous.</i>	694,0	1463,7	784,6	1873,9	3518,5	682,6	1064,9	2290,4	1391,8

a Obejmuje wodę użytą do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych.

a Covers water used for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2012 R. (c.d.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIPS (NUTS 2) IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD (dok.) <i>USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS (cont.)</i>									
w % ludności ogółem	68,7	68,7	65,5	81,8	76,2	53,6	73,4	66,2	80,9
<i>in % of total population</i>									
w tym z oczyszczalni: <i>of which from wastewater treatment plants:</i>									
biologicznych	12,0	24,6	12,2	15,2	7,4	13,8	15,9	12,9	15,1
<i>biological</i>									
z podwyższonym usuwaniem biogenów	55,8	43,9	53,0	66,6	68,6	39,8	57,5	53,1	65,3
<i>with increased biogene removal</i>									
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA (dok.) <i>POLLUTION AND PROTECTION OF AIR (cont.)</i>									
Emisja z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. ton <i>Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. tonnes</i>									
pyłów	2,1	1,7	0,9	2,8	10,6	2,7	1,2	4,6	2,6
<i>particulates</i>									
gazów (bez dwutlenku węgla)	60,3	18,1	8,0	33,8	671,9	77,8	9,4	84,4	37,5
<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>									
w tym dwutlenku siarki	10,8	8,3	2,8	16,8	80,2	14,1	4,1	29,4	18,0
<i>of which sulphur dioxide</i>									
Zanieczyszczenia z zakładów szczególnie uciążliwych zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tys. ton: <i>Air pollutants from plants of significant nuisance to air quality, retained in pollutant reduction systems in thous. tonnes:</i>									
pyłowe	2088,0	330,4	84,9	339,7	3188,1	1534,0	50,1	1568,5	629,7
<i>particulate</i>									
gazowe	132,3	9,6	1,2	108,3	288,2	69,7	0,1	134,0	22,1
<i>gaseous</i>									
Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń w zakładach szczególnie uciążliwych w %: <i>Degree of reduction of pollutants generated by plants of significant nuisance to air quality in %:</i>									
pyłowe	99,9	99,5	98,9	99,2	99,7	99,8	97,7	99,7	99,6
<i>particulate</i>									
gazowe	68,7	34,7	12,8	76,2	30,0	47,2	1,2	61,3	37,1
<i>gaseous</i>									
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (cd.) <i>PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY (cont.)</i>									
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona^a w tys. ha (stan w dniu 31 XII)	256,3	797,6	646,0	598,2	273,6	755,6	1129,5	948,3	482,6
<i>Legally protected area possessing unique environmental value^a</i>									
w % powierzchni ogółem	27,2	44,7	32,0	32,7	22,2	64,5	46,7	31,8	21,1
<i>in % of total area</i>									
na 1 mieszkańca w m ²	2537	3745	5389	2612	593	5931	7786	2739	2803
<i>per 1 capita in m²</i>									
Parki narodowe w tys. ha	-	46,7	92,2	26,2	-	7,6	-	8,0	13,5
<i>National parks in thous. ha</i>									
Rezerваты przyrody w tys. ha	0,9	11,1	23,8	8,8	4,3	3,8	31,3	4,1	12,9
<i>Natural reserves in thous. ha</i>									

^a Łącznie z tą częścią obszarów sieci Natura 2000, która mieści się w granicach obszarów prawnie chronionych.

^a Including this part of Natura 2000 sites which is located within the legally protected areas.

**TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
(NTS 2) W 2012 R. (c.d.)**
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIPS (NUTS 2) IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	POLSKA POLAND	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie	Mazo- wieckie
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (cd.) <i>PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY (cont.)</i>								
Parki krajobrazowe w tys. ha <i>Landscape parks in thous. ha.</i>	2528,6	195,4	223,5	233,2	76,4	95,4	175,7	168,7
Obszary chronionego krajobrazu w tys. ha <i>Protected landscape areas in thous. ha</i>	6992,1	138,6	329,7	299,2	436,0	243,3	572,3	822,6
Stanowiska dokumentacyjne w ha <i>Documentation sites in ha</i>	900,8	0,1	93,6	11,3	5,6	33,8	55,8	521,9
Użytki ekologiczne w tys. ha <i>Ecological arable land in thous. ha</i>	52,2	5,2	5,4	6,9	3,3	1,6	1,2	1,8
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe w tys. ha <i>Landscape-nature complexes in thous. ha</i>	95,5	9,4	3,0	0,8	10,1	11,8	0,2	5,3
Pomniki przyrody – obiekty (stan w dniu 31 XII) <i>Nature monuments – objects (as of 31 December)</i>	36316	2597	2675	1513	1290	3398	2207	4272
Parki spacerowo-wypoczynkowe (stan w dniu 31 XII): <i>Strolling and recreational parks (as of 31 December):</i>								
liczba obiektów <i>number of objects</i>	2645	310	120	110	115	166	134	248
w tys. ha <i>in thous. ha</i>	22,7	2,6	1,6	0,8	0,9	1,5	1,3	2,0
Zieleńce (stan w dniu 31 XII): <i>Lawns (as of 31 December):</i>								
liczba obiektów <i>number of objects</i>	15732	1764	692	774	758	468	1298	1085
w tys. ha <i>in thous. ha</i>	10,0	1,1	0,5	0,5	0,5	0,4	0,8	0,8
ODPADY WASTE								
Odpady^a wytworzone w ciągu roku na 1 km² w tonach <i>Waste^a generated during the year per 1 km² in tonnes.</i>	393,8	1730,5	126,2	249,7	66,1	445,0	446,6	167,9
W % wytworzonych: <i>In % of waste generated:</i>								
poddane odzyskowi <i>recovered</i>	72,3	68,3	86,5	63,7	95,5	16,3	90,2	58,1
unieszkodliwione <i>treated</i>	25,6	29,0	5,7	35,6	4,4	82,4	6,0	38,6
w tym składowane <i>of which landfilled</i>	21,9	28,8	4,5	35,4	3,7	81,4	4,8	5,2
Odpady^a dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych na 1 km² w tonach <i>Waste^a landfilled (accumulated) up to now on own landfill areas per 1 km² in tonnes</i>	5275,7	30743,0	965,7	900,7	192,7	3898,0	7592,8	1222,5
Tereny składowania odpadów^a w ha: <i>Waste landfill areas^a in ha:</i>								
niezrekultywowane (stan w końcu roku) <i>not reclaimed (as of the end of the year)</i>	8556,8	2641,6	218,3	136,4	39,9	699,4	756,8	606,5
zrekultywowane w ciągu roku <i>reclaimed during the year</i>	104,5	-	-	-	-	-	62,0	-

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
a Excluding municipal waste.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2012 R. (c.d.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIPS (NUTS 2) IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
ODPADY (dok.) <i>WASTE (cont.)</i>									
Odpady komunalne wytworzone:^a <i>Municipal waste generated:^a</i>									
na 1 mieszkańca w kg	293	201	291	331	334	180	309	314	336
<i>per capita in kg</i>									
w tysiącach ton	296	428	349	758	1542	229	448	1087	578
<i>in thous. tonnes</i>									
Odpady komunalne zebrane: <i>Municipal waste collected:</i>									
na 1 mieszkańca w kg	244,0	172,7	201,6	282,5	292,5	142,2	222,6	270,0	296,8
<i>per capita in kg</i>									
w tysiącach ton	247,0	367,6	241,9	646,0	1351,4	181,4	323,1	933,9	511,2
<i>in thous. tonnes</i>									
NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ ORAZ ICH EFEKTY RZECZOWE <i>OUTLAYS ON FIXED ASSETS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT AND THEIR TANGIBLE EFFECTS</i>									
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska (ceny bieżące) w mln zł	337,7	470,9	309,6	526,9	1463,3	689,4	421,9	804,2	387,7
<i>Outlays on fixed assets on environmental protection (current prices) in mln zł</i>									
z tego na: <i>of which on:</i>									
gospodarke ściekową i ochronę wód	227,3	234,4	144,4	307,5	759,4	237,0	217,2	607,7	179,7
<i>wastewater management and waters protection of water</i>									
w tym na: <i>of which on:</i>									
oczyszczanie ścieków	15,0	58,5	47,4	76,5	99,6	47,6	74,5	130,4	47,0
<i>wastewater treatment plants</i>									
w tym komunalnych	10,2	51,5	11,1	63,8	91,3	35,0	47,0	104,7	42,2
<i>of which municipal waste</i>									
kanalizację odprowadzającą ścieki ... <i>sewerage network discharging wastewater</i>									
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	62,3	86,5	112,9	99,9	395,5	372,8	124,5	139,6	136,8
<i>protection of air and climate</i>									
w tym na: <i>of which on:</i>									
urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pollutant reduction systems	11,3	4,0	-	21,1	90,5	22,9	0,8	40,5	75,9
nowe techniki i technologie spalania paliw	1,9	81,3	112,1	70,7	254,4	349,0	13,9	85,8	60,0
<i>new techniques and technologies of fuel combustion</i>									
gospodarke odpadami, ochronę gleb, wód powierzchniowych i podziemnych	23,2	61,4	26,2	71,7	75,9	74,2	57,3	29,5	49,9
<i>waste management, protection of soil, groundwater and surface water</i>									
w tym na: <i>of which on:</i>									
unieszkodliwianie odpadów	17,8	11,0	19,4	33,0	30,0	13,0	43,4	14,1	36,4
<i>waste treatment.</i>									
składowanie odpadów	5,7	9,3	0,7	5,2	11,8	13,0	3,8	2,4	33,6
<i>waste landfilling</i>									
ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	0,4	-	-	0,5	1,0	0,2	4,0	0,3	9,7
<i>protection of biodiversity and landscape</i>									

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2012 R. (c.d.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIPS (NUTS 2) IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	POLSKA POLAND	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Mało- polskie	Mazo- wieckie
NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ ORAZ ICH EFEKTY RZECZOWE (cd.)								
<i>OUTLAYS ON FIXED ASSETS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT AND THEIR TANGIBLE EFFECTS (cont.)</i>								
w tym przyrody i krajobrazu..... <i>of which nature and landscape</i>	4,5	0,4	-	-	0,7	0,3	-	-
zmniejszanie hałasu i wibracji <i>noise and vibration reduction</i>	513,8	12,9	18,6	0,6	4	245,9	3,4	55,6
ochronę przed promieniowaniem jonizującym <i>protection against radiation</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Nakłady na środki trwałe służące gospo- darce wodnej (ceny bieżące) w mln zł <i>Outlays on fixed assets on water management (in current prices) in mln zł</i>	2787,9	305,1	121,6	114,9	87,3	65,4	416,2	267,9
w tym na: <i>of which on:</i>								
ujęcia i doprowadzenia wody <i>water intakes and systems</i>	1119,6	111,6	57,2	75,5	25,4	40,1	111,3	149,7
budowę i modernizację stacji uzdatniania wody <i>construction and modernisation of water treatment plants</i>	374,5	24,9	28,8	8,4	10,7	16,2	25,9	64,7
zbiorniki wodne..... <i>water reservoirs</i>	394,5	49,3	2,3	3,7	15	6,8	149,7	3,5
regulację i zabudowę rzek i potoków <i>regulation and management of rivers and streams</i>	265,8	60,1	9,6	9,3	3,6	1,8	45,3	12,7
obwałowania przeciwpowodziowe <i>flood embankments</i>	564,3	58,9	23,8	17,9	30,9	0,5	82,4	36,3
stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych <i>pump stations behind embankments and depression areas</i>	69,2	0,4	-	-	1,7	-	1,6	1,0
Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska: <i>Tangible effects of environmental protection investments:</i>								
przepustowość oczyszczalni ścieków w m ³ /dobę..... <i>wastewater treatment plant capacity in m³/24h</i>	56908	4783	2080	2935	2123	7170	3160	12730
mechanicznych <i>mechanical</i>	17221	1200	330	13	1813	1395	390	6000
chemicznych..... <i>chemical</i>	140	-	-	120	-	-	-	-
biologicznych <i>biological</i>	37012	3583	100	2802	310	5575	2770	6730
o podwyższonym usuwaniu biogenów <i>plants with increased biogen removal</i>	2535	-	1650	-	-	200	-	-
indywidualne przydomowe..... <i>independent</i>	22657	55	3897	5297	1566	2065	448	2520
sieć kanalizacyjna odprowadzająca (w km): <i>sewage network discharging (in km):</i>								
ścieki..... <i>wastewater</i>	7055,7	497,2	255,5	455,6	160,7	438,8	659,9	671,7
wody opadowe..... <i>precipitation water</i>	715,3	57,7	36,5	18,3	10,8	74,4	15,2	61,5

TABLE IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW (NTS 3) W 2012 R.
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY SUBREGIONS (NTS 3) IN 2012

WOJEWÓDZTWA PODREGIONY VOIVODSHIPS SUBREGIONS	Pobór wody <i>Water withdrawal</i>			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania <i>Industrial and municipal wastewater requiring treatment</i>		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem <i>Population using wastewater treatment plants in % of total</i>	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych <i>Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality</i>					Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane ^b <i>Particulate pollutants retained^b</i>
	ogółem w hm ³ <i>total in hm³</i>	w tym na potrzeby of which <i>for the purposes of</i>		ogółem w hm ³ <i>total in hm³</i>	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyłowych <i>particulates</i>	gazowych <i>gases</i>				
		przemysłu <i>industry</i>	eksploatacji sieci wodociągowej ^a <i>exploitation of water supply network^a</i>					ogółem <i>total</i>	w tym of which			
									ogółem <i>total</i>	dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenki azotu <i>nitric oxides</i>	
w % ogółem <i>in % of total</i>			w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>									
P O L S K A <i>P O L A N D</i>	10830,3	71,1	18,8	2199,3	93,4	68,6	52,4	216513,7	468,5	316,4	214887,1	99,7
Dolnośląskie <i>Podregiony / Subregions:</i>	453,7	20,7	38,7	167,8	96,2	77,2	4,0	16039,6	48,1	18,9	15963,1	99,9
jeleniogórski	88,5	32,3	48,1	51,1	88,7	75,7	1,6	11458,8	34,4	12,1	11410,1	99,9
legnicko-głogowski	61,8	21,6	43,9	42,3	99,4	85,6	1,2	2336,0	7,0	1,9	2323,7	99,7
wałbrzyski	29,7	4,9	92,5	20,0	99,3	72,2	0,6	542,0	1,1	0,7	538,6	92,7
wrocławski	185,6	5,5	16,4	19,6	99,3	56,7	0,3	617,3	1,7	1,3	613,4	99,1
m. Wrocław	88,2	45,8	54,2	34,8	100,0	96,6	0,3	1085,4	4,0	2,9	1077,2	99,5
Kujawsko-pomorskie <i>Podregiony / Subregions:</i>	254,5	33,8	44,6	123,7	97,7	71,0	3,9	8456,4	20,5	12,5	8398,8	99,2
bydgosko-toruński	58,2	17,5	75,4	55,3	96,7	86,6	1,1	1598,7	7,5	3,3	1585,8	98,9
grudziądzki	72,5	43,4	36,7	38,0	100,0	65,3	0,5	1922,4	1,7	1,8	1917,6	98,9
włocławski	123,8	35,9	34,7	30,4	96,8	59,5	2,3	4935,3	11,3	7,4	4895,4	99,3
Lubelskie <i>Podregiony / Subregions:</i>	358,6	31,6	24,0	68,4	99,6	54,9	2,1	5325,4	12,7	8,7	5292,8	98,4
bialski	45,4	3,7	25,8	6,7	99,9	54,0	0,2	181,2	0,5	0,3	180,0	90,9
chełmsko-zamojski	72,1	6,6	29,4	12,9	98,6	48,3	0,5	1953,4	2,1	2,9	1943,2	99,2
lubelski	61,1	9,1	53,1	29,0	99,9	67,8	0,5	1070,7	2,2	1,1	1066,1	97,2
puławski	179,9	56,3	11,6	19,8	99,8	45,6	0,9	2120,1	7,9	4,5	2103,5	98,0
Lubuskie <i>Podregiony / Subregions:</i>	105,9	10,9	48,0	38,1	98,7	70,3	1,2	2054,2	2,6	2,4	2030,1	99,0
gorzowski	39,3	19,6	47,1	15,7	99,8	75,6	0,4	886,5	1,6	1,0	882,9	97,4
zielonogórski	66,6	5,8	48,5	22,4	97,9	67,0	0,8	1167,7	1,1	1,4	1147,2	99,2
Łódzkie <i>Podregiony / Subregions:</i>	329,9	34,4	42,6	120,2	98,1	67,0	3,5	40843,6	90,3	51,0	40681,0	99,9
łódzki	27,2	9,4	78,5	10,1	99,8	60,2	0,2	294,2	0,9	0,3	292,1	98,1
m. Łódź	21,0	11,7	88,3	42,5	99,9	98,1	0,2	2030,7	7,7	4,3	2017,5	99,9
piotrkowski	174,7	58,3	30,5	45,2	99,6	56,9	2,0	36449,8	79,3	43,1	36316,4	99,9
sieradzki	37,6	9,3	63,4	11,5	83,4	49,8	0,7	1748,5	1,4	2,8	1737,1	98,4
skierniewicki	69,4	4,4	33,9	10,9	99,5	51,3	0,3	320,3	1,1	0,4	317,9	94,5
Małopolskie <i>Podregiony / Subregions:</i>	554,6	62,2	28,4	267,6	98,2	58,1	3,9	10581,6	28,6	20,4	10462,7	99,4
krakowski	316,7	91,5	7,9	18,9	94,8	39,9	0,4	1169,6	5,1	2,9	1160,6	99,6
m. Kraków	71,5	13,0	85,0	49,8	99,9	91,0	1,9	5036,1	9,0	6,3	5007,6	98,9
nowosądecki	30,0	10,6	89,4	17,3	99,4	49,4	0,3	177,8	0,5	0,3	175,8	98,3
oświęcimski	102,9	27,5	25,9	165,7	97,9	53,2	0,8	2887,5	9,7	4,3	2822,4	99,7
tarnowski	33,5	41,9	54,8	16,0	99,1	53,5	0,5	1310,6	4,4	6,6	1296,3	99,4
Mazowieckie <i>Podregiony / Subregions:</i>	2810,3	86,4	10,5	236,9	89,2	63,9	4,6	27841,9	81,1	42,7	27688,9	99,7
ciechanowsko-płocki	65,9	40,5	51,9	29,0	99,9	50,3	1,1	6650,1	22,3	8,4	6613,9	67,5
ostrołęcko-siedlecki	629,1	88,5	5,8	26,8	99,4	47,5	1,0	3880,5	9,6	6,2	3852,7	99,6
radomski	1660,6	97,6	1,6	18,7	99,9	58,7	1,0	10374,2	33,5	18,7	10318,2	99,9
m. st. Warszawa	308,2	68,4	31,6	104,4	75,8	84,8	0,9	6259,3	14,2	8,4	6230,6	99,8
warszawski wschodni	83,9	4,3	75,7	25,6	99,8	51,8	0,3	268,4	0,7	0,4	266,5	89,8
warszawski zachodni	62,6	13,2	57,5	32,4	99,6	61,2	0,4	409,6	0,9	0,6	407,2	94,8

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. ^b W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych.

^a Water withdrawn by intakes before entering the network. ^b In facilities for the reduction of pollutants produced in %.

TABLE IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW (NTS 3) W 2012 R. (c.d.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY SUBREGIONS (NTS 3) IN 2012 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS PODREGIONY SUBREGIONS	Zanieczyszczenia gazowe (bez CO ₂) zatrzymane ^a <i>Gas pollutants retained (excluding CO₂)^a</i>	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) <i>Waste (excluding municipal waste)</i>					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d <i>Municipal waste collected during the year^d</i>		Nakłady na środki trwałe służące <i>Outlays on fixed assets for</i>		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona <i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>		Pomniki przyrody (obiekty) <i>Monuments of nature (number)</i>	
		wytworzone w ciągu roku <i>produced during the year</i>					dotychczas składowane (nagromadzone) ^c (stan w końcu roku) <i>landfilled up to now (accumulated^c; end of year)</i>	ogółem w tys. ton <i>total in thous. tonnes</i>	w tym nieszkodliwe w ciągu roku w % zebranych <i>of which treated during the year in % of collected</i>	ochronie środowiska <i>environmental protection</i>		w tys. ha <i>in thous. ha</i>		w % powierzchni ogółem <i>in % of the total area</i>
		ogółem <i>grand total</i>	poddane odzyskowi <i>recovered</i>	w tym <i>of which</i>						gospodarce wodnej <i>water management</i>				
				nieszkodliwe <i>treated</i>		w tym skladowane <i>of which land-filled^b</i>					w mln zł <i>in mln zł</i>			
w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>														
P O L S K A	58,5	123123,5	89008,5	31495,0	26997,5	1649615,0	8575,4	3,086	10127,8	2787,9	10149,5	32,5	36316	
P O L A N D														
Dolnośląskie	89,2	34519,0	23581,8	9999,5	9936,0	613231,3	828,8	3,578	631,2	305,1	371,0	18,6	2597	
Podregiony / Subregions:														
jeleniogórski	62,3	2604,7	2578,4	20,7	1,5	38665,4	152,1	4,686	129,9	55,9	65,6	11,8	765	
legnicko-głogowski	97,8	30302,0	19639,3	9850,4	9815,3	545983,0	142,1	1,711	101,8	18,9	84,7	24,4	450	
wałbrzyski	32,1	375,7	354,4	11,7	11,7	19018,4	200,2	0,489	100,1	37,9	105,1	25,1	784	
wrocławski	24,8	544,5	347,7	106,0	97,1	9279,1	119,5	11,464	166,2	127,8	113,8	17,7	489	
m. Wrocław	0,6	692,1	662,0	10,7	10,4	285,4	214,8	2,521	133,3	64,6	1,8	6,3	109	
Kujawsko-pomorskie	43,8	2268,0	1961,9	128,5	101,3	17355,5	465,2	9,447	462,8	121,6	571,2	31,8	2675	
Podregiony / Subregions:														
bydgosko-toruński	10,6	366,4	312,5	40,3	28,2	708,7	221,0	2,508	161,6	35,4	107,5	36,8	416	
grudziądzki	6,0	649,9	541,9	59,4	58,8	1578,4	98,4	32,261	73,3	46,1	344,0	50,5	1291	
włocławski	51,9	1251,7	1107,5	28,8	14,3	15068,4	145,8	4,573	228,0	40,1	119,7	14,5	968	
Lubelskie	86,0	6272,4	3998,4	2230,1	2222,6	22628,6	310,5	2,206	536,9	114,9	570,2	22,7	1513	
Podregiony / Subregions:														
bialski	0,0	122,7	120,0	0,4	0,4	-	26,0	0,071	102,2	8,3	92,4	15,5	393	
chełmsko-zamojski	1,7	433,8	414,0	5,3	0,4	-	74,6	0,249	128,0	26,3	210,9	22,7	418	
lubelski	11,5	5411,7	3216,5	2193,1	2193,0	17833,3	153,5	2,314	133,1	41,7	91,5	21,7	263	
puławski	92,3	304,2	247,9	31,3	28,8	4795,3	56,4	5,479	173,6	38,6	175,5	31,1	439	
Lubuskie	14,2	924,9	883,6	40,3	33,9	2695,9	272,2	0,242	206,4	87,3	543,4	38,8	1290	
Podregiony / Subregions:														
gorzowski	1,5	203,0	165,2	37,8	31,4	2685,6	98,1	0,672	51,0	38,4	303,7	49,7	517	
zielonogórski	16,1	721,9	718,4	2,5	2,5	10,3	174,2	0,000	155,5	48,9	239,7	30,4	773	
Łódzkie	71,4	8107,9	1324,1	6682,3	6603,2	71017,1	550,2	3,850	1191,7	65,4	359,7	19,7	3398	
Podregiony / Subregions:														
łódzki	7,0	77,6	68,6	7,3	7,3	459,8	98,4	0,000	229,1	9,0	56,7	25,7	528	
m. Łódź	22,0	384,8	303,1	81,3	19,9	786,1	211,6	9,231	58,0	6,7	2,8	9,4	273	
piotrkowski	75,0	7254,3	599,1	6575,3	6575,1	69771,2	97,6	0,175	397,6	25,6	99,1	16,6	1305	
sieradzki	0,0	181,3	167,7	1,6	0,5	-	72,5	1,595	128,9	14,3	131,9	23,3	813	
skierniewicki	1,5	209,9	185,6	16,8	0,4	-	70,1	0,468	378,1	9,9	69,2	17,0	479	
Małopolskie	52,1	6780,9	6118,2	407,6	325,1	115281,3	608,8	2,690	702,2	416,2	790,8	52,1	2207	
Podregiony / Subregions:														
krakowski	52,6	336,7	230,4	50,0	22,5	3878,9	104,3	0,192	247,1	63,2	147,1	36,3	841	
m. Kraków	1,1	1364,2	1036,8	192,3	144,3	36764,0	217,5	4,878	96,6	57,1	4,9	14,9	266	
nowosądecki	35,0	690,8	631,0	49,0	48,3	6781,8	110,1	1,152	119,4	53,2	425,8	77,8	382	
oświęcimski	59,6	3801,4	3666,1	94,5	94,3	65691,2	112,8	2,093	176,2	147,3	56,3	20,7	432	
tarnowski	60,4	587,8	553,9	21,8	15,7	2165,4	64,0	3,026	62,9	95,4	156,7	60,2	286	
Mazowieckie	43,8	5971,7	3472,3	2307,9	313,5	43470,6	1207,7	4,481	985,0	267,9	1055,5	29,7	4272	
Podregiony / Subregions:														
ciechanowsko-płocki	31,7	479,5	389,3	26,1	9,6	18,9	119,0	1,334	161,4	41,3	339,5	43,6	609	
ostrołęcko-siedlecki	44,0	623,9	476,9	120,4	85,2	8248,5	110,6	0,661	155,2	43,5	171,7	14,2	848	
radomski	50,2	1255,1	1017,4	218,6	218,0	29430,7	88,0	0,000	96,7	18,1	150,6	26,1	563	
m. st. Warszawa	40,1	2807,8	828,5	1931,6	-	5593,1	548,2	8,898	165,9	65,9	12,2	23,6	461	
warszawski wschodni	20,4	513,0	481,0	10,8	0,3	34,1	143,5	0,364	230,9	51,8	219,9	43,1	871	
warszawski zachodni	64,4	292,4	279,2	0,4	0,4	145,3	198,4	1,256	174,9	47,4	161,5	37,5	920	

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych

a In facilities for the reduction of pollutants produced in %. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW (NTS 3) W 2012 R. (c.d.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY SUBREGIONS (NTS 3) IN 2012(cont.)

WOJEWÓDZTWA PODREGIONY VOIVODSHIPS SUBREGIONS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal wastewater requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using wastewater treatment plants total in %	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality					Zanieczy- szczenia pyłowe zatrzy- mane ^b Particu- late pollutants retained ^b
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszcz- czane w % ogółem of which treated total in %		pyłu- wych particu- lates	gazowych gases				
		prze- mysłu industry	eksplo- atacji sieci wodocią- gowej ^a exploita- tion of water supply network ^a					ogółem total	w tym of which			
									dwu- tlenek siarki sulphur dioxide	tlen- ki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węglu carbon dioxide	
w % ogółem in % of total	w tysiącach ton in thousand tonnes											
Opolskie	122,2	34,3	40,6	86,8	90,4	68,7	2,1	12593,1	10,8	19,7	12532,7	99,9
Podregiony / Subregions:												
nyski	40,9	11,0	46,7	12,3	96,6	65,7	0,5	299,9	1,1	0,4	297,4	81,6
opolski	81,3	46,0	37,5	74,5	89,4	70,7	1,7	12293,1	9,6	19,3	12235,3	99,9
Podkarpacie	266,8	54,2	31,4	69,8	98,8	68,7	1,7	3360,4	8,3	5,3	3342,4	99,5
Podregiony / Subregions:												
krośnieński	19,2	14,6	83,0	13,5	97,8	64,5	0,3	368,3	1,0	0,8	365,8	91,9
przemyski	34,2	3,3	48,5	10,1	99,6	72,9	0,2	299,9	0,6	0,6	298,5	97,4
rzeszowski	32,7	6,8	81,7	20,5	98,0	71,5	0,4	631,9	1,4	0,8	628,8	96,8
tarnobrzeski	180,6	76,7	13,6	25,8	99,5	66,5	0,8	2060,3	5,3	3,1	2049,2	99,7
Podlaskie	98,3	12,5	60,3	40,0	100,0	65,5	0,9	1480,0	2,8	2,7	1472,0	98,9
Podregiony / Subregions:												
białostocki	35,4	6,8	70,6	18,3	100,0	79,8	0,2	798,8	0,9	1,3	796,1	99,3
łomżyński	31,6	22,9	64,2	14,1	99,9	51,7	0,4	361,1	0,9	0,5	358,8	86,2
suwalski	31,3	8,6	44,7	7,7	100,0	59,3	0,3	320,1	1,0	0,9	317,1	99,4
Pomorskie	227,4	44,8	51,3	125,3	99,6	81,8	2,8	6901,8	16,8	9,7	6868,0	99,2
Podregiony / Subregions:												
gdański	31,9	2,8	76,4	15,7	99,5	68,5	0,2	117,3	0,4	0,2	116,1	70,7
słupski	30,3	13,7	78,8	17,9	99,1	84,6	0,4	331,6	0,9	0,4	328,6	82,3
starogardzki	70,8	63,6	36,4	51,1	100,0	72,9	1,3	2447,3	5,8	3,6	2434,9	99,5
trójmiejski	94,3	54,8	45,2	40,5	99,4	95,8	0,9	4005,6	9,7	5,4	3988,4	99,2
Śląskie	463,9	23,3	59,9	372,4	82,4	76,2	10,6	40845,9	80,2	62,2	40174,0	99,7
Podregiony / Subregions:												
bielski	162,9	3,5	72,5	25,9	93,0	67,1	0,6	799,8	3,2	1,2	793,6	99,3
bytomski	34,7	21,2	64,7	37,2	88,4	81,4	0,6	900,9	3,4	1,2	894,1	99,1
częstochocki	43,8	16,1	58,3	24,8	67,6	64,2	0,5	1308,2	1,6	3,0	1300,7	99,6
gliwicki	24,9	26,1	72,2	37,8	68,8	86,8	0,5	992,0	4,2	1,9	909,9	98,9
katowicki	12,8	100,0	-	69,7	74,9	91,5	1,3	2640,1	6,6	2,9	2527,1	99,4
rybnicki	36,3	45,4	18,1	40,8	64,0	65,3	1,8	9514,8	28,4	17,9	9344,3	99,8
sosnowiecki	77,3	46,9	51,1	93,2	93,4	75,7	4,1	19495,1	24,3	25,3	19329,0	99,7
tyski	71,1	22,7	67,2	43,2	96,5	78,3	1,2	5195,0	8,5	8,7	5075,4	99,8
Świętokrzyskie	1301,1	90,2	4,5	74,2	67,6	53,6	2,7	12692,8	14,1	19,6	12615,0	99,8
Podregiony / Subregions:												
kielecki	54,4	9,9	72,2	55,7	69,0	62,6	1,2	2440,8	3,4	2,7	2409,5	99,0
sandomiersko-jędrzejowski	1246,8	93,7	1,5	18,6	63,5	39,4	1,6	10252,0	10,7	16,9	10205,5	99,9
Warmińsko - Mazurskie	140,0	19,9	50,1	49,7	98,9	73,4	1,2	1514,2	4,1	2,5	1504,7	97,7
Podregiony / Subregions:												
elbląski	60,7	27,1	43,3	17,2	99,3	70,5	0,5	557,2	1,9	1,0	553,5	98,6
elcki	16,0	14,3	80,2	8,6	99,9	73,7	0,3	273,6	0,5	0,4	272,0	86,0
olsztyński	63,3	14,5	49,0	23,9	98,3	75,8	0,5	683,4	1,7	1,1	679,3	97,3
Wielkopolskie	1739,5	81,6	11,5	238,0	99,7	66,2	4,6	16746,3	29,4	23,1	16661,9	99,7
Podregiony / Subregions:												
kaliski	71,4	3,7	53,0	17,2	98,9	59,4	0,5	331,7	1,0	0,6	312,4	90,4
koniński	1456,2	96,0	2,5	139,6	99,9	58,0	2,8	13582,0	22,4	17,4	13537,7	99,8
leszczyński	54,1	10,1	58,8	17,2	99,5	61,3	0,5	452,0	1,4	1,4	448,1	94,1
pilski	70,3	6,7	31,6	13,2	99,8	67,4	0,3	452,3	1,1	0,9	449,5	97,8
poznański	62,8	6,9	83,5	18,3	97,8	63,7	0,2	282,6	0,6	0,3	280,1	95,3
m. Poznań	24,6	15,4	84,5	32,7	100,0	90,9	0,4	1645,7	3,0	2,5	1634,2	99,5
Zachodniopomorskie	1603,6	92,2	6,0	120,3	99,3	80,9	2,6	9236,5	18,0	15,1	9199,1	99,6
Podregiony / Subregions:												
koszaliński	44,3	8,6	75,5	23,6	100,0	81,3	1,0	696,9	1,2	0,8	693,8	99,6
stargardzki	40,2	4,6	45,7	10,7	96,2	73,2	0,2	341,6	0,8	0,4	339,8	95,7
m. Szczecin	187,3	97,9	2,1	29,2	98,5	91,5	0,3	1649,6	3,1	2,2	1644,0	99,5
szcześciński	1331,8	96,8	3,0	56,7	99,9	75,6	1,1	6548,4	12,8	11,7	6521,5	99,7

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych.

a Water withdrawal by intakes before entering the network. b In facilities for the reduction of pollutants produced in %.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2012 R.
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NTS 4) IN 2012

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal wastewater requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using wastewater treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality				
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczane w % ogółem of which in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases			
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploita- tion of water supply network ^a					ogółem total	w tym of which		
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide
w % ogółem in % of total						w tysiącach ton in thousand tonnes					
P O L S K A P O L A N D.....	10830,3	71,1	18,8	2199,3	93,4	68,6	52,4	216513,7	468,5	316,4	214887,1
DOLNOŚLĄSKIE.....	453,7	20,7	38,7	167,8	96,2	77,2	4,0	16039,6	48,1	18,9	15963,1
<i>Powiaty:</i>											
bolesławiecki.....	6,7	21,3	68,0	7,5	37,6	80,8	0,1	46,0	0,2	0,1	45,6
dzierżoniowski.....	3,1	0,7	92,5	2,8	100,0	81,5	0,0	25,2	0,1	0,1	24,9
głogowski.....	15,8	68,3	31,7	7,0	100,0	86,7	0,2	1346,7	4,3	0,8	1340,1
gorzowski.....	1,7	14,9	85,1	0,8	84,5	36,8	0,0	7,1	0,0	0,0	7,1
jaworski.....	2,3	2,7	81,4	1,5	100,0	81,4	0,0	23,5	0,0	0,0	23,4
jeleniogórski.....	13,4	3,1	34,5	2,5	100,0	67,5	0,0	39,4	0,1	0,0	39,3
kamienogórski.....	12,8	2,1	97,9	1,1	100,0	77,8	0,0	17,6	0,1	0,0	17,5
klodzki.....	8,4	6,6	93,4	4,6	99,1	66,7	0,1	57,5	0,2	0,1	56,8
legnicki.....	10,3	0,2	19,8	1,7	92,9	74,6	0,0	16,5	0,0	0,0	16,5
lubański.....	2,8	4,4	95,6	1,5	99,8	68,9	0,0	24,2	0,1	0,0	24,0
lubiński.....	9,2	1,5	61,0	24,9	100,0	93,5	0,4	209,8	0,9	0,2	208,0
lwówecki.....	5,5	20,5	29,9	2,1	48,4	59,3	0,0	9,9	-	0,0	9,9
milicki.....	76,2	0,2	2,6	0,7	100,0	51,8	0,0	0,6	0,0	-	0,6
oleśnicki.....	23,7	0,4	21,2	2,8	96,0	64,1	0,1	37,7	0,2	0,1	37,3
oławski.....	4,5	1,4	81,0	2,5	99,2	76,6	0,0	52,1	0,1	0,1	51,9
polkowicki.....	14,6	0,4	33,2	1,9	100,0	85,0	0,6	233,9	0,9	0,5	232,2
strzeliński.....	3,4	6,6	93,2	1,5	100,0	38,1	0,1	80,8	0,3	0,1	80,3
średzki.....	3,1	7,4	92,6	1,0	100,0	58,8	0,0	63,3	0,0	0,0	62,9
świdnicki.....	10,1	2,9	97,1	6,1	100,0	73,3	0,2	164,0	0,5	0,2	162,6
trzebnicki.....	48,8	0,1	8,5	1,4	100,0	41,6	-	0,5	-	-	0,5
wałbrzyski.....	5,2	10,4	89,6	5,1	97,9	78,7	0,3	295,4	0,3	0,4	294,2
wołowski.....	12,9	65,4	11,7	6,7	99,9	69,6	0,1	153,1	0,3	0,3	152,5
wrocławski.....	12,9	7,4	62,4	3,0	100,0	50,5	0,0	229,1	0,9	0,7	227,4
ząbkowicki.....	2,8	1,2	78,5	1,4	100,0	52,0	-	0,0	-	-	-
zgorzelecki.....	35,4	70,7	15,0	26,4	100,0	74,5	1,4	11179,5	33,8	11,8	11132,9
zlotoryjski.....	2,1	3,2	96,8	1,0	100,0	66,5	0,0	21,0	0,0	0,0	20,4
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Jelenia Góra.....	7,6	0,7	96,9	7,6	100,0	92,3	0,1	97,6	0,1	0,1	97,2
Legnica.....	10,3	20,2	79,8	6,1	100,0	100,0	0,0	522,0	0,9	0,3	520,0
Wrocław.....	88,2	45,8	54,2	34,8	100,0	96,6	0,3	1085,4	4,0	2,9	1077,2
KUJAWSKO-POMORSKIE	254,5	33,8	44,6	123,7	97,7	71,0	3,9	8456,4	20,5	12,5	8398,8
<i>Powiaty:</i>											
aleksandrowski.....	3,8	6,4	93,3	1,5	96,4	49,8	0,0	7,7	0,0	0,0	7,6
brodnicki.....	5,0	2,7	86,1	2,0	100,0	58,3	0,0	38,7	0,1	0,0	38,5
bydgoski.....	8,5	8,7	80,4	3,0	89,6	53,3	0,3	98,0	0,3	0,2	97,1
chełmiński.....	2,7	7,8	88,2	1,2	100,0	61,6	-	0,4	-	0,0	0,4
golubsko-Dobrzyński.....	3,1	0,8	61,2	0,8	100,0	53,4	0,0	9,5	0,0	0,0	9,4
grudziądzki.....	6,0	1,4	25,9	0,5	100,0	40,4	0,0	3,7	0,0	0,0	3,6
inowrocławski.....	32,6	70,0	27,3	6,5	89,2	72,7	1,2	2215,2	9,3	3,6	2189,9
lipnowski.....	8,3	4,7	42,8	1,1	99,4	36,2	0,0	11,6	0,0	0,0	11,5
mogileński.....	3,4	16,3	75,7	1,0	100,0	56,2	-	-	-	-	-
nakielski.....	31,6	0,3	13,3	1,6	100,0	56,5	0,1	64,3	0,2	0,1	63,7
radziejowski.....	3,0	19,1	80,9	1,0	100,0	34,4	0,0	24,4	0,1	0,0	24,2
rypiński.....	3,3	14,8	69,6	1,2	96,6	45,4	0,1	46,4	0,1	0,0	46,1
sepołeński.....	1,4	2,2	97,8	0,8	100,0	63,8	-	-	-	-	-
świecki.....	37,1	82,8	13,5	25,7	100,0	62,2	0,4	1722,7	1,3	1,6	1718,7
toruński.....	6,7	1,2	51,0	17,9	100,0	47,7	0,1	88,8	0,5	0,1	87,7
tucholski.....	9,1	-	24,4	1,1	100,0	72,0	-	-	-	-	-
wąbrzeski.....	1,9	2,1	97,9	0,6	100,0	56,2	0,0	14,2	0,0	0,0	14,1
włocławski.....	4,8	2,1	97,9	1,1	100,0	33,5	0,0	1,0	0,0	0,5	0,5
żniński.....	12,4	43,7	32,7	3,6	95,0	63,1	0,2	1321,2	0,7	2,0	1317,3
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Bydgoszcz.....	28,1	30,7	69,3	24,5	94,1	100,0	0,5	1072,8	5,4	2,7	1063,8
Grudziądz.....	6,2	2,5	97,5	5,3	100,0	92,4	0,1	133,3	0,2	0,1	133,0
Toruń.....	14,9	4,9	95,1	9,9	99,4	99,7	0,1	339,1	1,3	0,4	337,3
Włocławek.....	20,6	67,0	33,0	11,9	100,0	94,3	0,7	1243,6	0,8	1,1	1234,6

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawn by intakes before entering the network.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2012 R. (c.d.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NTS 4) IN 2012 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody <i>Water withdrawal</i>			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania <i>Industrial and municipal wastewater requiring treatment</i>		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem <i>Population using wastewater treatment plants in % of total population</i>	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych <i>Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality</i>				
	ogółem w hm ³ <i>total in hm³</i>	w tym na potrzeby of which <i>for the purposes of</i>		ogółem w hm ³ <i>total in hm³</i>	w tym oczyszczone w % ogółem <i>of which treated in % of total</i>		pył- wych <i>particu- lates</i>	gazowych <i>gases</i>			
		przemysłu <i>industry</i>	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a <i>exploita- tion of water supply network^a</i>					ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
									dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenki azotu <i>nitric oxides</i>	dwu- tlenek węgla <i>carbon dioxide</i>
w % ogółem <i>in % of total</i>			w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>								
LUBELSKIE	358,6	31,6	24,0	68,4	99,6	54,9	2,1	5325,4	12,7	8,7	5292,8
Powiaty:											
Powiats:											
bialski	6,2	7,5	60,3	1,8	99,6	42,2	0,0	18,1	0,1	0,0	18,0
biłgorajski	6,1	1,2	62,8	1,7	100,0	57,3	0,1	27,0	0,0	0,1	26,6
chełmski	6,6	12,6	37,1	0,5	99,4	26,3	0,0	223,6	0,5	0,5	221,9
hrubieszowski	5,1	14,2	31,7	1,8	90,3	43,2	0,0	88,7	0,2	0,1	88,1
janowski	10,4	0,7	13,4	0,5	96,2	31,3	0,0	5,0	0,0	0,0	4,9
krasnostawski	7,5	13,6	31,9	1,6	100,0	41,5	0,1	118,5	0,3	0,1	117,9
kraśnicki	23,2	1,8	17,4	1,6	100,0	41,0	0,1	51,8	0,1	0,1	51,5
lubartowski	22,9	1,2	14,2	1,5	100,0	51,4	0,1	30,0	0,1	0,1	29,7
lubelski	7,6	4,3	76,5	1,2	100,0	21,1	0,1	48,7	0,1	0,1	48,2
łęczyński	3,0	28,0	72,0	7,2	100,0	53,0	0,0	58,1	0,1	0,1	57,5
lukowski	11,8	5,9	45,1	2,5	100,0	40,1	0,0	52,6	0,1	0,1	52,2
opolski	11,9	2,8	18,7	1,1	100,0	38,9	0,1	27,6	0,1	0,1	27,2
parczewski	27,5	0,7	5,2	0,6	100,0	46,5	0,0	16,0	0,1	0,0	15,8
puławski	106,7	92,9	4,9	12,7	99,9	64,3	0,6	1939,9	7,4	4,2	1924,8
radzyński	5,0	12,7	48,8	1,3	100,0	32,1	0,0	37,8	0,1	0,1	37,4
rycki	15,9	4,3	16,3	1,5	99,2	44,8	0,1	43,3	0,1	0,1	43,0
świdnicki	6,2	10,0	53,5	1,7	100,0	58,4	0,0	88,1	0,3	0,1	87,4
tomaszowski	18,1	4,6	15,6	1,7	100,0	41,7	0,0	10,8	0,1	0,0	10,6
włodawski	4,2	6,5	40,9	1,1	100,0	63,7	0,0	39,3	0,1	0,0	39,2
zamojski	22,3	2,0	11,2	0,8	100,0	13,4	0,0	55,4	0,1	0,0	54,8
Miasta na prawach powiatu:											
Cities with powiat status:											
Biała Podlaska	2,6	4,9	95,1	2,0	100,0	98,5	0,1	70,0	0,2	0,1	69,6
Chelm	3,4	18,8	81,2	2,4	100,0	99,7	0,2	1340,7	0,6	1,9	1334,9
Lublin	21,4	16,4	83,6	17,5	99,9	96,4	0,3	845,8	1,6	0,7	843,3
Zamość	3,0	6,7	93,3	2,4	100,0	88,0	0,0	88,8	0,3	0,1	88,3
LUBUSKIE	105,9	10,9	48,0	38,1	98,7	70,3	1,2	2054,2	2,6	2,4	2030,1
Powiaty:											
Powiats:											
gorzowski	14,6	31,2	50,8	4,9	100,0	50,9	0,1	351,2	0,6	0,4	350,2
krośniński	18,3	2,6	14,2	1,4	99,9	59,1	0,1	40,4	0,1	0,1	40,2
międzyrzeczki	6,4	3,3	48,5	1,6	98,6	71,7	0,1	37,0	0,1	0,1	36,6
nowosolski	4,2	7,6	92,4	2,0	99,7	61,3	0,0	24,6	0,1	0,0	24,3
ślubicki	6,5	2,1	43,2	1,6	100,0	74,1	0,0	11,9	0,0	0,0	11,8
strzelecko-drezdenecki	5,3	0,7	37,9	0,9	100,0	60,9	0,0	16,4	0,1	0,0	16,2
sulęciński	2,4	2,6	72,3	1,1	100,0	68,8	0,0	10,7	0,0	0,0	10,5
świebodziński	3,8	12,6	75,6	1,8	99,9	84,1	0,0	18,3	0,1	0,0	17,8
wschowski	2,3	14,6	85,4	1,1	100,0	60,4	-	0,4	-	-	0,4
zielonogórski	11,4	5,8	92,7	3,1	100,0	62,9	0,1	124,4	0,4	0,1	107,5
żagański	7,0	2,2	60,7	1,8	76,7	46,1	0,1	76,8	0,2	0,1	76,3
żarski	17,6	6,4	25,4	3,1	99,0	59,9	0,3	294,8	0,1	0,7	293,3
Miasta na prawach powiatu:											
Cities with powiat status:											
Gorzów Wielkopolski	4,3	63,7	36,3	5,6	100,0	99,9	0,0	459,2	0,7	0,5	457,5
Zielona Góra	2,0	14,4	85,6	8,2	100,0	92,8	0,0	588,0	0,1	0,4	587,5
ŁÓDZKIE	329,9	34,4	42,6	120,2	98,1	67,0	3,5	40843,6	90,3	51,0	40681,0
Powiaty:											
Powiats:											
bełchatowski	106,1	92,1	5,4	31,9	100,0	66,1	1,4	35709,2	77,9	40,4	35580,8
brzeziński	1,6	9,1	88,0	0,6	99,7	43,9	0,0	11,7	0,0	0,0	11,7
kutnowski	8,5	9,3	90,7	4,1	98,6	61,8	0,1	141,5	0,5	0,2	140,3
łaski	5,7	3,7	47,0	0,9	99,7	45,8	0,0	13,5	0,1	0,0	13,3
łęczycki	7,7	1,7	41,7	0,9	100,0	38,1	0,0	0,0	0,0	-	0,0
łowicki	42,0	3,1	13,4	2,3	100,0	37,8	0,0	73,1	0,2	0,1	72,8
łódzki wschodni	6,4	4,6	81,2	1,1	100,0	33,6	0,0	17,0	0,1	0,0	16,8
opoczyński	6,3	18,6	51,3	1,7	98,2	56,7	0,2	169,5	0,2	0,1	169,0

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawn by intakes before entering the network.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2012 R. (c.d.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2012 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal wastewater requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using wastewater treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality				
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases			
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploita- tion of water supply network ^a					ogółem total	w tym of which		
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide
w % ogółem in % of total			w tysiącach ton in thousand tonnes								
ŁÓDZKIE (dok.)											
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
pabianicki	6,6	8,2	87,7	3,9	99,6	68,1	0,1	70,4	0,3	0,1	69,9
pajęczański	5,8	17,4	60,2	3,0	36,5	38,8	0,2	1409,8	0,1	2,2	1401,4
piotrkowski	20,6	1,8	79,2	0,9	100,0	27,4	0,0	6,3	0,0	0,0	6,2
podębicki	8,2	2,0	28,4	0,7	100,0	30,9	-	-	-	-	-
radomszczański	16,7	4,3	37,4	3,0	100,0	52,2	0,1	81,0	0,3	0,1	80,5
rawski	5,2	2,3	46,2	0,9	100,0	47,3	-	5,1	-	0,0	5,1
sieradzki	6,6	7,7	92,3	2,1	100,0	50,4	0,1	78,0	0,5	0,1	77,3
skiernewicki	2,7	10,2	64,9	0,2	100,0	13,1	-	1,5	-	-	1,5
tomaszowski	20,7	5,5	89,1	3,4	95,2	48,1	0,2	380,4	0,6	2,3	377,1
wieluński	4,5	7,5	86,0	1,7	100,0	48,1	0,1	53,6	0,3	0,1	53,1
wieruszowski	2,3	9,7	85,1	0,8	96,3	58,8	0,2	106,5	0,1	0,3	105,4
zduńskowolski	4,3	23,9	76,1	2,4	100,0	68,2	0,1	87,1	0,4	0,1	86,6
zgierski	12,6	12,4	71,1	4,5	100,0	68,8	0,1	195,2	0,6	0,2	193,7
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Łódź	21,0	11,7	88,3	42,5	99,9	98,1	0,2	2030,7	7,7	4,3	2017,5
Piotrków Trybunalski	4,3	19,3	80,7	4,2	99,8	99,5	0,1	103,5	0,3	0,2	102,9
Skiernewice	3,3	13,8	86,1	2,4	100,0	99,9	0,1	99,1	0,3	0,1	98,2
MAŁOPOLSKIE	554,6	62,2	28,4	267,6	98,2	58,1	3,9	10581,6	28,6	20,4	10462,7
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
bocheński	3,8	15,2	84,8	2,2	100,0	51,8	0,0	69,5	0,1	0,1	69,2
brzeski	2,4	55,9	28,6	2,2	99,5	34,4	0,0	28,7	0,1	0,1	28,4
chrzanowski	9,4	23,8	76,2	15,1	99,8	70,0	0,4	2032,0	6,6	2,8	2020,2
dąbrowski	0,9	-	100,0	0,7	100,0	43,0	-	-	-	-	-
gorlicki	2,0	8,2	91,8	2,5	100,0	47,3	0,1	58,9	0,1	0,1	58,5
krakowski	299,3	96,3	3,7	10,0	90,3	41,7	0,3	1066,3	4,8	2,7	1057,9
limanowski	2,7	24,0	76,0	2,1	100,0	31,7	-	12,2	0,0	0,0	12,2
miechowski	3,7	2,9	64,5	0,6	100,0	34,8	0,0	17,3	0,1	0,0	17,1
myślenicki	3,5	1,1	98,9	2,0	99,8	39,3	0,0	14,8	0,0	0,0	14,6
nowosądecki	6,7	10,8	89,2	2,8	97,1	30,6	0,0	0,7	-	-	0,7
nowotarski	5,0	6,0	94,0	3,4	99,4	54,4	0,0	15,1	0,1	0,0	14,9
olkuski	19,6	69,4	30,6	133,1	100,0	52,0	0,2	217,0	0,9	0,4	215,0
oswięcimski	54,3	20,9	9,9	13,8	75,4	60,3	0,1	579,0	2,1	1,1	527,9
proszowicki	2,4	1,1	69,4	0,6	100,0	31,6	-	-	-	-	-
suski	2,2	23,9	76,1	1,2	98,1	28,9	-	16,7	-	0,0	16,7
tarnowski	15,1	1,0	96,6	2,5	97,7	39,5	0,0	37,7	0,1	0,1	36,7
tatrzkański	10,7	8,5	91,5	2,9	100,0	68,7	-	10,8	0,0	0,0	10,8
wadowicki	17,3	3,1	37,1	2,5	100,0	46,5	0,0	42,8	0,2	0,0	42,5
wielicki	4,1	24,1	75,9	3,4	99,8	30,9	0,0	1,8	-	0,0	1,7
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Kraków	71,5	13,0	85,0	49,8	99,9	91,0	1,9	5036,1	9,0	6,3	5007,6
Nowy Sącz	3,0	15,5	84,5	3,6	100,0	98,7	0,2	80,2	0,3	0,1	78,8
Tamów	15,1	83,1	14,5	10,6	99,3	99,4	0,5	1244,2	4,2	6,5	1231,3
MAZOWIECKIE	2810,3	86,4	10,5	236,9	89,2	63,9	4,6	27841,9	81,1	42,7	27688,9
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
białobrzeski	3,8	3,9	35,7	0,5	100,0	22,8	-	7,5	-	0,0	7,4
ciechanowski	6,9	10,7	84,7	3,2	100,0	52,5	0,3	328,2	1,1	0,4	325,1
garwoliński	9,3	6,3	42,1	2,2	99,3	39,9	0,1	30,4	0,0	0,0	30,2
gostyński	3,3	2,8	76,9	0,8	99,7	47,4	0,0	25,6	0,0	0,0	25,5
grodziski	9,3	1,4	46,7	2,8	100,0	67,1	-	4,3	-	0,0	4,3
grójecki	14,5	21,9	30,5	4,3	98,9	41,6	0,1	102,4	0,2	0,1	101,9
koziński	1622,6	99,8	0,2	3,4	99,8	64,6	0,8	10013,0	32,6	18,3	9958,8
legionowski	37,7	0,3	99,7	4,7	100,0	66,5	0,0	63,4	0,3	0,1	63,0
lipski	1,9	13,6	64,4	0,6	100,0	27,9	0,0	5,2	0,0	0,0	5,1

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the network.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2012 R. (c.d.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2012(cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal wastwaters requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using wastewater treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality				
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases			
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploita- tion of water supply network ^a					ogółem total	w tym of which		
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide
w % ogółem in % of total			w tysiącach ton in thousand tonnes								
MAZOWIECKIE (dok.)											
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
łośicki	3,3	13,6	48,9	0,6	100,0	44,7	0,0	46,9	0,0	0,1	46,6
makowski	5,0	4,2	40,9	0,6	100,0	29,1	0,0	2,2	0,0	0,0	2,2
miński	15,4	3,7	40,3	3,2	99,3	48,4	0,1	49,3	0,1	0,1	48,6
mławski	4,9	7,9	77,9	1,4	100,0	38,8	0,0	12,3	0,0	0,0	12,2
nowodworski	4,6	12,1	87,9	2,1	100,0	56,6	0,1	59,7	0,1	0,1	59,5
ostrolecki	9,1	13,6	27,0	1,6	98,7	22,7	-	1,9	-	-	1,9
ostrowski	5,2	10,3	82,2	1,5	100,0	39,0	0,2	124,7	0,6	0,2	116,5
otwocki	7,1	8,7	77,9	3,6	100,0	53,5	0,0	15,7	0,0	0,0	15,5
piaseczyński	13,8	16,1	63,3	9,4	99,4	63,3	0,0	23,9	0,1	0,1	23,7
płocki	7,9	1,5	68,6	1,3	100,0	26,8	-	0,4	-	-	0,3
płoński	5,2	11,8	86,0	1,6	100,0	36,0	0,0	34,2	0,1	0,1	33,9
pruszkowski	7,9	5,3	46,6	6,5	100,0	78,0	0,1	140,2	0,3	0,2	139,5
przasnyski	16,2	-	24,9	1,5	100,0	48,4	0,0	26,2	0,0	0,0	26,1
przysuski	3,4	19,3	41,6	0,9	100,0	31,5	0,0	30,8	0,1	0,0	30,4
pułtuski	4,1	0,5	68,1	1,2	100,0	37,8	0,0	15,4	0,1	0,0	15,2
radomski	9,0	1,5	65,5	2,1	99,5	37,9	0,0	33,9	0,1	0,1	33,6
siedlecki	9,0	3,0	36,7	1,0	100,0	32,3	0,0	10,7	0,0	0,0	10,6
sierpecki	4,8	24,4	62,0	1,6	100,0	46,7	0,0	37,2	0,0	0,0	37,1
sochaczewski	6,2	17,9	82,1	2,5	99,7	42,2	0,0	78,2	0,2	0,1	77,7
sokołowski	4,9	9,0	71,8	2,1	100,0	41,2	0,0	57,9	0,1	0,1	57,4
sztybowiecki	5,3	0,5	25,8	0,4	100,0	36,8	0,0	13,8	0,0	0,0	13,7
warszawski Zachodni	7,0	16,0	84,0	4,8	100,0	60,5	-	2,0	-	0,0	1,9
węgrowski	4,9	8,2	55,5	1,3	89,9	30,3	0,0	14,5	-	0,0	14,5
wołomiński	9,8	12,2	63,4	9,8	100,0	49,9	0,1	49,9	0,1	0,1	49,6
wyszowski	7,6	1,3	41,2	1,7	100,0	53,4	0,0	60,5	0,1	0,2	60,1
zwoleński	1,8	17,8	59,8	0,5	98,3	34,8	-	4,4	-	0,0	4,4
żuromiński	2,7	5,5	86,3	0,5	96,0	32,3	0,0	10,3	0,0	0,0	10,1
żyrardowski	3,9	2,4	97,6	2,1	99,6	62,5	0,1	58,6	0,2	0,1	58,2
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Ostrołęka	555,0	99,5	0,5	10,0	100,0	99,8	0,5	3374,4	8,4	5,5	3357,0
Płock	30,2	77,6	22,4	18,6	100,0	95,7	0,7	6201,7	20,9	7,9	6169,6
Radom	12,8	7,6	92,4	10,4	100,0	95,1	0,1	265,7	0,6	0,3	264,6
Siedlce	4,7	18,8	81,2	3,7	100,0	96,5	0,0	145,2	0,2	0,1	144,6
m.st. Warszawa	308,2	68,4	31,6	104,4	75,8	84,8	0,9	6259,3	14,2	8,4	6230,6
OPOLSKIE	122,2	34,3	40,6	86,8	90,4	68,7	2,1	12593,1	10,8	19,7	12532,7
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
brzeski	6,8	4,0	69,0	3,3	99,8	83,7	0,1	109,6	0,5	0,1	108,7
głubczycki	2,9	8,8	87,3	1,2	100,0	52,2	0,2	10,7	0,1	0,1	10,2
kędzierzyński-Kozielski	15,1	63,7	34,9	18,4	100,0	80,5	0,4	1331,4	2,3	1,8	1323,3
kluczborski	8,3	17,5	34,9	1,7	100,0	61,7	0,1	54,9	0,1	0,1	54,6
krapkowicki	11,4	81,6	18,4	4,5	99,8	66,2	0,4	3751,1	2,1	6,4	3725,4
namysłowski	13,2	3,2	14,8	1,0	100,0	48,0	0,1	25,4	0,1	0,0	25,2
nyski	9,4	17,9	75,0	4,8	91,4	63,2	0,2	87,6	0,3	0,1	86,8
oleski	3,1	1,6	89,5	1,1	99,5	48,8	0,0	22,8	0,0	0,0	22,5
opolski	32,5	53,4	18,3	33,0	98,5	58,4	0,5	6594,5	4,3	10,1	6576,6
prudnicki	3,2	20,8	79,2	1,4	100,0	60,9	0,0	22,3	0,1	0,0	22,1
strzelecki	7,7	5,6	47,3	9,4	22,9	67,1	0,0	44,3	0,1	0,1	44,0
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Opole	8,7	5,3	94,7	7,1	97,1	99,9	0,2	538,4	0,7	0,8	533,2
PODKARPACKIE	266,8	54,2	31,4	69,8	98,8	68,7	1,7	3360,4	8,3	5,3	3342,4
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
bieszczadzki	1,5	3,2	96,8	0,4	99,4	47,2	0,0	14,1	0,1	0,0	13,9
brzozowski	0,6	9,7	90,3	1,2	97,5	51,6	-	-	-	-	-

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the network.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2012 R. (c.d.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2012 (cont.)

POWIATY POWIATS	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane ^a Pollutants retained (excluding CO ₂) ^a		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
			wytworzone w ciągu roku produced during the year			dotychczas składowane (nagromadzone ^b); stan w końcu roku landfilled up to now (accumulated ^b) end of year		ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym nieszkodliwione w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection		gospodarce wodnej water management		
	pyłowe particulates	gazowe (bez CO ₂) gases (excluding CO ₂)	ogółem grand total	w tym of which		ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym nieszkodliwione w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected			ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha	w % powierzchni ogółem in % of the total area	
				poddane odzyskowi recovered	nieuszkodliwione treated			w tym składowane w tym of which land-filled ^b	ochronie środowiska environmental protection					
w % wytworzonych in % of produced		w tysiącach ton in thousand tonnes					w mln zł in mln zł							
MAZOWIECKIE (dok.)														
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiats:</i>														
łosicki	53,3	0,0	1,5	1,5	-	-	-	4,1	0,0	3,2	0,8	18,2	23,5	85
makowski	14,3	0,0	17,0	14,1	-	-	-	5,8	0,1	3,9	7,0	1,0	1,0	44
miński	90,7	0,0	25,9	24,2	-	-	-	23,9	0,4	21,6	2,4	34,4	29,6	222
mławski	90,3	0,0	35,3	35,3	-	-	-	14,5	0,0	11,7	3,5	59,4	50,2	74
nowodworski	41,9	63,4	12,9	12,9	-	-	-	17,5	0,0	27,9	3,0	42,2	60,8	74
ostrołęcki	-	-	8,1	4,7	3,4	-	-	9,3	0,0	27,1	15,3	0,9	0,4	79
ostrowski	93,1	54,4	14,0	14,0	-	-	-	12,6	0,8	10,0	0,6	1,3	1,1	33
otwocki	69,3	23,2	33,7	14,0	1,8	0,3	-	34,6	0,0	38,3	22,7	48,1	78,0	146
piaseczyński	9,5	93,3	50,9	47,8	0,4	0,4	138,1	39,7	2,5	26,5	14,8	32,6	52,5	144
płocki	-	0,0	12,2	11,6	0,6	-	-	10,6	0,0	49,3	18,2	60,4	33,6	166
płoński	85,6	14,1	16,6	14,7	-	-	-	15,4	0,0	1,1	5,8	49,2	35,7	125
pruszkowski	79,4	0,0	40,6	36,3	-	-	-	47,5	0,0	55,6	8,3	8,6	35,0	121
przasnyski	45,5	0,0	6,4	6,4	-	-	-	7,9	0,0	9,8	3,9	3,9	3,2	36
przysuski	88,5	0,0	21,7	21,5	-	-	-	2,7	0,0	1,8	1,0	32,0	39,9	37
pultuski	47,1	0,0	37,3	37,3	-	-	-	6,0	0,0	9,5	0,6	14,0	16,9	45
radomski	90,0	0,0	10,7	10,7	-	-	-	12,9	0,0	7,9	2,9	33,2	21,7	213
siedlecki	43,6	4,9	18,0	15,1	-	-	-	4,3	14,7	13,7	3,9	39,2	24,5	92
sierpecki	93,6	0,0	31,7	31,5	0,2	-	-	7,8	0,0	7,3	1,1	42,6	50,0	31
sochaczewski	90,5	0,0	20,4	20,3	-	-	7,2	19,7	0,0	14,0	7,6	25,2	34,3	88
sokolowski	87,4	0,0	47,4	36,8	10,6	-	-	4,6	0,0	5,1	1,4	46,3	40,9	157
sztyrbołowski	95,4	0,0	1,1	1,1	-	-	-	3,4	0,0	1,7	0,7	17,8	39,4	40
warszawski Zachodni	-	97,5	12,8	8,6	-	-	-	33,0	0,0	28,4	8,1	24,9	46,7	146
węgrowski	82,9	0,0	5,3	4,8	-	-	-	7,0	0,0	7,4	0,4	46,4	38,0	185
wolomiński	96,3	26,9	20,4	18,1	0,8	-	34,1	34,4	1,2	104,0	13,7	19,9	20,8	230
wyszowski	93,9	0,0	29,9	29,9	-	-	-	10,8	0,0	11,6	6,9	0,1	0,1	31
zwoleniński	-	0,0	-	-	-	-	-	2,8	0,0	0,5	0,9	6,3	11,0	87
żuromiński	42,9	0,0	-	-	-	-	-	4,9	0,0	2,2	0,4	59,6	73,9	35
żyrardowski	98,3	0,0	20,9	20,2	-	-	-	16,1	0,0	23,2	2,9	32,4	60,8	128
Miasta na prawach powiatu:														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Ostrołęka	99,8	41,0	383,5	258,3	106,4	85,2	8248,5	15,3	0,0	17,5	1,8	-	-	7
Płock	6,0	19,3	109,8	76,9	24,8	9,6	18,9	39,3	2,5	50,9	4,9	2,0	22,7	10
Radom	97,9	0,0	59,7	51,8	0,5	0,5	198,8	47,9	0,0	16,3	1,1	0,3	2,3	22
Siedlce	96,2	7,6	55,5	54,0	-	-	-	22,8	0,0	36,3	0,9	0,4	13,5	54
m.st. Warszawa	99,8	40,1	2807,8	828,5	1931,6	-	5593,1	548,2	8,9	165,9	65,9	12,2	23,6	461
OPOLSKIE	99,9	68,7	950,8	763,7	43,2	40,7	21985,6	225,3	2,5	337,7	129,0	256,3	27,2	661
Miasta na prawach powiatu:														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Opole	99,8	0,0	71,4	60,5	10,4	10,0	105,9	40,2	3,6	27,3	9,3	0,0	0,3	27
PODKARPACKIE	99,5	34,7	1439,1	1320,6	48,7	33,5	76,4	323,3	1,1	470,9	155,4	797,6	44,7	1388
Miasta na prawach powiatu:														
<i>Cities with powiat status:</i>														
bieszczadzki	43,6	0,0	4,7	4,7	-	-	-	2,6	0,0	2,6	0,3	116,7	100,0	84
brzozowski	-	-	13,2	13,2	-	-	-	5,3	0,0	0,7	1,1	26,3	48,7	36

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.
 a In facilities for the reduction of pollutants. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2012 R. (c.d.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2012 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal wastewater requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using wastewater treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality					
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczone w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases				
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploita- tion of water supply network ^a					ogółem total	w tym of which			
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide	
w % ogółem in % of total						w tysiącach ton in thousand tonnes						
PODKARPACKIE (dok)												
<i>Powiaty:</i>												
dębicki	6,9	19,6	76,1	5,4	99,3	59,2	0,1	100,2	0,2	0,1	99,5	
jarosławski	6,0	1,6	98,4	3,3	99,9	76,8	0,0	174,3	0,2	0,5	173,6	
jasielski	4,1	23,3	71,8	3,4	95,2	57,8	0,1	128,1	0,5	0,3	127,1	
kolbuszowski	3,1	0,0	28,3	1,1	97,2	58,6	0,0	28,9	0,0	0,0	28,5	
krośnieński	7,4	11,8	88,2	3,1	100,0	68,9	0,0	59,9	0,1	0,1	59,7	
leski	1,0	20,2	79,8	1,0	99,2	54,2	0,0	0,1	0,0	-	0,1	
leżajski	4,5	52,3	47,7	3,7	98,3	56,9	0,0	361,6	0,2	0,2	361,0	
lubaczowski	5,4	1,4	44,5	1,3	97,2	66,5	-	1,5	-	0,0	1,5	
łańcucki	4,3	4,6	84,8	2,6	99,2	87,2	0,1	19,8	0,1	0,0	19,5	
mielecki	7,7	1,9	80,7	4,6	99,6	62,5	0,5	341,2	0,7	0,5	339,4	
nizański	3,1	-	67,7	1,2	100,0	64,9	0,0	11,1	0,0	0,0	11,0	
przemyski	14,8	0,7	7,4	1,2	100,0	50,0	-	-	-	-	-	
przeworski	2,8	2,9	97,1	1,6	100,0	77,6	0,0	10,5	0,0	0,0	10,4	
ropczycko-Sędziszowski	2,5	19,7	80,3	1,3	87,5	44,2	0,1	100,8	0,4	0,1	100,0	
rzeszowski	5,0	8,7	91,3	4,1	100,0	67,6	0,1	35,0	0,1	0,1	34,7	
sanocki	4,5	10,5	83,5	2,3	99,7	68,4	0,1	70,0	0,2	0,1	69,5	
stalowowlowski	134,5	95,8	3,1	6,4	100,0	74,5	0,1	1157,7	3,9	2,1	1150,4	
strzyżowski	2,8	0,9	58,8	0,7	100,0	29,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
tarnobrzeski	15,7	-	14,9	1,5	100,0	64,3	0,0	11,8	0,0	0,0	11,7	
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>												
<i>Cities with powiat status:</i>												
Krosno	0,2	100,0	-	2,2	96,3	95,1	0,1	96,1	0,2	0,3	95,5	
Przemysł	5,2	14,3	85,7	2,7	100,0	92,1	0,1	113,6	0,4	0,1	113,1	
Rzeszów	15,0	7,0	93,0	10,6	98,2	98,1	0,1	447,5	0,8	0,5	446,1	
Tarnobrzeg	8,2	71,9	28,1	2,9	100,0	97,8	0,0	76,7	0,2	0,1	76,3	
PODLASKIE	98,3	12,5	60,3	40,0	100,0	65,5	0,9	1480,0	2,8	2,7	1472,0	
<i>Powiaty:</i>												
<i>Powiaty:</i>												
augustowski	3,6	1,6	95,6	1,2	100,0	58,4	0,0	40,6	0,1	0,1	40,3	
białostocki	30,5	1,3	73,0	3,6	100,0	57,4	0,0	18,7	0,1	0,0	18,5	
bielski	4,6	28,4	56,3	2,1	100,0	56,3	0,0	34,8	0,1	0,1	34,6	
grajewski	4,8	19,3	46,0	1,5	100,0	54,3	0,2	98,7	0,3	0,6	97,1	
hajnowski	2,7	12,8	84,9	1,8	99,6	67,6	0,1	68,5	0,1	0,1	68,0	
kolneński	1,9	22,0	74,7	0,7	100,0	28,3	0,0	29,3	0,1	0,0	29,0	
łomżyński	4,0	15,6	67,8	1,0	100,0	20,8	0,0	15,9	0,0	0,0	15,9	
moniecki	15,4	2,3	14,2	0,9	100,0	44,5	0,0	25,6	0,0	0,0	25,4	
sejmeński	1,3	13,9	85,4	0,4	100,0	30,9	-	-	-	-	-	
siemiatycki	3,0	24,8	73,5	1,2	100,0	37,7	0,0	17,2	0,0	0,0	17,0	
sokólski	3,4	15,1	80,1	1,4	100,0	47,9	0,0	21,0	0,0	0,0	20,9	
suwalski	1,8	4,1	95,7	0,3	100,0	24,4	-	-	-	-	-	
wysokomazowiecki	5,8	30,7	69,3	2,5	99,9	32,1	0,0	59,6	0,1	0,1	59,4	
zambrowski	5,4	8,9	43,8	1,4	100,0	60,0	0,1	37,2	0,1	0,1	37,0	
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>												
<i>Cities with powiat status:</i>												
Białystok	1,5	100,0	-	13,2	100,0	98,5	0,1	759,0	0,8	1,2	756,6	
Łomża	4,2	36,5	63,5	3,4	100,0	99,6	0,1	98,5	0,4	0,2	97,8	
Suwałki	4,4	25,3	74,7	3,3	100,0	99,4	0,1	155,2	0,6	0,2	154,2	
POMORSKIE	227,4	44,8	51,3	125,3	99,6	81,8	2,8	6901,8	16,8	9,7	6868,0	
<i>Powiaty:</i>												
<i>Powiaty:</i>												
bytowski	4,1	19,4	73,3	1,9	100,0	78,6	0,0	23,5	0,1	0,0	23,3	
chojnicki	4,7	5,5	90,6	2,9	99,9	85,7	0,0	34,0	0,1	0,0	33,6	
człuchowski	4,0	22,5	73,4	1,8	100,0	81,9	0,1	24,1	0,1	0,0	23,8	
gdański	5,1	2,1	97,9	2,7	97,3	72,6	-	-	-	-	-	
kartuski	5,8	5,9	94,1	2,6	100,0	52,0	0,1	15,7	0,1	0,0	15,4	

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawal by intakes before entering the network.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2012 R. (c.d.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2012 (cont.)

POWIATY POWIATS	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane ^a Pollutants retained (excluding CO ₂) ^a		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
			wytworzone w ciągu roku produced during the year			dotychczas składowane (nagromadzone ^c); stan w końcu roku landfilled up to now (accumulated ^c); end of year		ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym nieszkodliwione w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha	w % powierzchni ogółem in % of the total area	
	pyłowe particulates	gazowe (bez CO ₂) gases (excluding CO ₂)	ogółem grand total	w tymof which										
				poddane odzyskowi recovered	nieuszkodliwione treated	razem total	w tym składowane ^b of which land-filled ^b							
	w % wytworzonych in % of produced		w tysiącach ton in thousand tonnes							w mln zł in mln zł				
PODKARPACKIE (dok.)														
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiats:</i>														
dębicki	99,9	19,8	353,2	342,7	10,5	1,6	20,5	15,6	6,6	20,3	8,1	4,3	5,5	59
jarosławski	26,3	0,0	229,6	229,6	-	-	-	20,1	0,0	68,2	3,2	24,6	24,0	38
jasieński	92,3	0,2	40,8	37,1	2,4	0,1	5,7	17,9	0,0	21,2	6,3	30,3	36,4	36
kolbuszowski	99,8	0,0	6,6	6,1	-	-	-	5,3	0,0	6,5	2,8	38,2	49,4	48
krośniński	89,7	54,1	6,3	6,3	-	-	-	11,4	0,1	12,6	14,4	59,0	63,8	71
leski	0,0	0,0	-	-	-	-	-	5,8	0,0	3,9	2,4	82,2	98,4	22
leżajski	95,9	90,2	52,8	52,4	0,4	0,4	-	6,7	1,1	4,9	0,7	24,6	42,1	12
lubaczowski	100,0	0,0	2,3	0,7	-	-	-	6,3	0,0	1,7	1,0	62,7	47,9	182
łańcucki	84,3	0,8	34,3	32,2	0,9	0,9	-	6,9	0,0	7,5	4,4	9,5	21,1	11
mielecki	99,4	17,0	147,2	144,1	0,1	-	-	25,2	0,0	7,0	14,8	11,6	13,2	30
nizański	80,0	0,0	6,3	6,3	-	-	-	4,3	0,3	10,1	7,0	0,0	0,0	57
przemyski	-	-	1,4	1,3	-	-	-	6,0	0,0	2,0	4,8	85,6	70,7	204
przeworski	64,9	5,2	17,1	16,2	0,9	-	-	9,5	0,1	3,1	2,8	31,5	45,1	98
ropczycko-Sędziszowski	94,2	0,0	36,0	6,2	29,8	29,8	43,9	6,0	0,0	6,5	3,6	18,3	33,3	34
rzeszowski	72,3	24,5	15,4	12,5	2,9	-	-	17,1	5,3	66,0	23,2	44,3	38,3	58
sanocki	95,9	76,0	35,1	34,2	-	-	-	13,8	2,5	38,0	27,2	100,2	81,8	59
stałowowski	99,9	0,0	261,7	219,1	0,4	0,4	6,3	19,1	3,1	69,3	1,6	4,3	5,2	58
strzyżowski	0,0	5,3	-	-	-	-	-	2,4	0,0	3,3	1,6	23,2	46,0	28
tarnobrzeski	70,6	52,7	12,3	12,0	-	-	-	10,1	0,0	1,9	6,2	-	-	34
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Krosno	86,2	2,3	14,4	14,2	-	-	-	11,3	6,1	57,2	2,3	0,0	0,1	6
Przemysł	98,3	0,0	25,4	24,8	0,2	0,2	-	20,7	0,0	4,7	0,7	0,2	5,3	33
Rzeszów	98,7	4,5	90,2	75,3	0,1	-	-	60,8	0,0	48,7	13,3	0,0	0,1	54
Tarnobrzeg	99,7	74,9	32,8	29,4	0,1	0,1	-	13,2	0,0	3,1	1,9	-	-	36
PODLASKIE	98,9	12,8	1467,5	1393,3	33,6	29,2	2355,4	229,0	0,3	309,6	45,3	646,0	32,0	2015
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiats:</i>														
augustowski	97,5	0,0	13,5	13,5	-	-	2,3	14,9	0,0	9,1	2,3	111,0	66,9	62
białostocki	81,6	0,0	30,1	25,4	-	-	-	28,0	0,0	14,1	3,0	101,1	34,0	149
bielski	82,7	4,8	6,7	1,2	-	-	-	10,7	0,0	10,8	0,0	4,2	3,0	54
grajewski	99,5	21,8	71,2	70,8	-	-	-	6,0	0,0	17,4	2,4	18,9	19,5	19
hajnowski	59,4	6,9	57,9	57,4	-	-	-	6,5	0,0	4,5	2,3	95,4	58,8	1246
kolneński	69,3	0,0	769,5	769,5	-	-	-	6,1	0,0	8,5	1,4	21,1	22,4	39
łomżyński	96,5	38,6	87,1	87,1	-	-	-	7,6	1,9	4,6	0,3	35,3	26,0	54
moniecki	82,5	0,0	123,1	122,5	0,6	-	-	5,1	10,4	4,1	0,3	43,9	31,8	15
sejneński	-	-	8,0	8,0	-	-	-	1,9	0,0	3,7	0,1	52,0	60,9	76
siemiatycki	0,0	0,0	18,9	18,4	0,1	0,1	-	5,0	0,0	8,5	1,6	31,3	21,5	41
sokólski	76,4	0,0	22,3	12,2	-	-	-	8,9	0,0	4,5	2,3	53,3	25,9	49
suwalski	-	-	3,5	-	-	-	-	3,1	0,0	12,7	5,0	73,4	56,2	95
wysokomazowiecki	88,0	0,0	17,7	15,1	-	-	-	6,2	0,4	28,0	3,6	3,1	2,4	67
zambrowski	88,4	0,0	5,7	5,5	0,2	-	-	6,6	0,0	4,4	1,2	0,3	0,4	4
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Białystok	99,5	21,3	120,9	87,7	30,8	28,8	2353,1	67,3	0,0	154,7	18,2	0,1	1,0	12
Łomża	93,0	0,0	58,0	47,0	1,9	0,3	-	17,8	0,0	14,5	1,1	0,7	20,7	12
Suwałki	99,1	0,0	53,4	52,0	-	-	-	27,4	0,0	5,4	0,1	1,0	14,7	21
POMORSKIE	99,2	76,2	2909,1	2652,3	134,4	72,0	3783,8	591,0	3,8	526,9	270,6	598,2	32,7	2809
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiats:</i>														
bytowski	73,0	0,0	54,0	53,5	0,5	0,5	-	9,8	0,0	5,9	3,7	45,6	20,8	328
chojnicki	79,4	6,8	13,8	5,0	5,5	-	-	20,8	0,0	12,5	0,7	80,2	58,8	226
człuchowski	75,0	0,0	176,3	172,5	0,2	-	-	10,0	6,4	7,5	1,4	16,7	10,6	90
gdański	-	-	8,4	8,4	-	-	-	26,4	0,0	33,3	38,4	38,9	49,0	75
kartuski	37,3	0,0	19,7	12,0	7,7	-	-	16,9	0,0	34,8	4,1	55,2	49,2	120

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.
 a In facilities for the reduction of pollutants. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2012 R. (c.d.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2012 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal wastewater requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using wastewater treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality				
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases			
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploitation of water supply network ^a					ogółem total	w tym of which		
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide
w % ogółem in % of total					w tysiącach ton in thousand tonnes						
POMORSKIE (dok.)											
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiats:</i>											
kościerski	3,1	19,0	81,0	1,7	100,0	64,4	0,0	45,4	0,1	0,1	45,1
kwidziński	44,6	90,9	9,1	37,1	100,0	76,6	0,9	1965,0	4,5	2,9	1957,1
łęborski	4,0	12,6	82,7	2,9	100,0	77,2	0,0	66,4	0,2	0,1	65,5
malborski	6,5	1,5	98,5	2,2	100,0	77,3	0,1	103,1	0,4	0,1	102,3
nowodworski	0,5	-	100,0	1,3	100,0	60,4	0,0	13,6	0,0	0,0	13,5
pucki	11,9	2,0	45,3	3,9	99,9	85,5	0,0	16,3	0,0	0,0	16,2
slupski	8,0	16,0	66,0	4,1	96,0	80,1	0,1	32,8	0,1	0,1	32,5
starogardzki	8,9	39,0	61,0	5,3	99,7	63,9	0,2	187,0	0,5	0,2	185,8
sztumski	2,3	11,3	88,7	1,2	100,0	65,5	0,0	51,0	0,1	0,1	50,4
tczewski	5,5	2,4	97,6	3,5	99,9	85,3	0,1	95,8	0,3	0,1	94,2
wejherowski	8,7	2,3	93,1	5,2	99,9	71,2	0,1	71,7	0,2	0,1	71,0
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Gdańsk	76,1	65,5	34,5	26,7	99,3	96,2	0,7	3257,2	7,8	4,1	3243,7
Gdynia	14,7	12,3	87,7	11,7	99,5	94,8	0,1	736,9	1,9	1,3	733,3
Slupsk	5,4	7,1	92,9	4,3	100,0	99,7	0,2	150,8	0,4	0,2	149,9
Sopot	3,6	-	100,0	2,1	100,0	98,1	-	11,4	-	0,0	11,4
ŚLĄSKIE	463,9	23,3	59,9	372,4	82,4	76,2	10,6	40845,9	80,2	62,2	40174,0
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiats:</i>											
będziński	21,3	43,1	56,9	4,8	99,1	59,6	0,4	4093,4	6,4	6,7	4079,2
bielski	118,7	2,0	81,0	5,7	68,6	42,6	0,2	351,9	1,0	0,3	349,7
bieruńsko-Lędziński	28,6	23,2	76,8	24,0	99,4	76,0	0,1	98,0	0,5	0,1	97,1
czeszyński	29,3	1,4	36,1	5,1	100,0	57,2	0,1	116,5	0,4	0,1	115,6
częstochowski	20,2	2,4	44,4	9,8	19,8	39,1	0,1	388,2	0,1	0,6	387,1
gliwicki	13,2	34,3	62,5	9,4	99,0	58,1	0,0	156,0	0,6	0,2	115,9
kłobucki	5,5	4,9	86,9	1,3	100,0	43,2	0,0	13,2	0,1	0,0	13,0
lubliniecki	8,6	6,8	36,2	2,6	92,0	73,6	0,1	40,1	0,2	0,1	39,7
mikołowski	3,0	82,5	10,8	6,4	78,8	60,2	0,7	4394,3	6,3	7,7	4358,9
myszkowski	6,8	50,5	49,5	2,3	93,3	57,9	0,1	113,0	0,3	0,1	112,3
pszczyński	37,5	13,4	68,1	3,6	99,6	74,8	0,3	300,8	0,4	0,4	220,2
raciborski	7,6	4,2	66,1	2,6	96,3	54,5	0,2	108,8	0,3	0,2	106,9
rybnicki	4,0	10,3	9,1	7,2	36,3	52,8	0,1	78,8	0,4	0,2	77,9
tarnogórski	22,6	14,6	85,4	4,7	91,8	67,0	0,1	422,2	0,7	0,3	419,9
zawiszlowski	10,4	29,0	7,6	18,7	46,5	48,6	0,2	406,1	0,6	0,6	365,9
zawierciański	14,4	14,8	74,1	2,9	99,6	50,4	0,1	323,5	0,4	0,3	320,4
żywiecki	8,3	30,6	64,7	4,6	99,8	74,5	0,0	34,7	0,1	0,1	34,4
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Bielsko-Biała	6,6	3,6	92,2	10,4	100,0	93,2	0,3	296,8	1,7	0,7	293,9
Bytom	2,3	100,0	-	24,7	85,0	92,4	0,3	358,3	2,0	0,8	355,0
Chorzów	-	-	-	4,4	100,0	95,7	0,1	968,9	1,9	1,2	964,0
Częstochowa	11,2	25,5	74,5	11,4	99,6	88,2	0,3	793,7	1,2	2,3	788,3
Dąbrowa Górnicza	5,1	32,9	67,1	15,4	99,6	93,4	3,2	8198,1	9,2	8,0	8071,1
Gliwice	6,7	22,0	78,0	12,7	75,9	96,4	0,2	464,1	2,0	0,6	442,3
Jastrzębie-Zdrój	0,8	100,0	-	3,8	100,0	91,1	0,3	563,0	1,8	0,9	510,0
Jaworzno	36,5	63,6	36,4	38,0	100,0	71,0	0,3	6735,5	7,7	10,2	6714,8
Katowice	7,3	100,0	-	30,4	75,7	87,5	0,6	1179,8	3,2	1,1	1155,7
Mysłowice	1,2	100,0	-	10,4	100,0	86,6	0,2	117,4	0,2	0,1	78,6
Piekary Śląskie	1,1	100,0	-	5,2	100,0	93,0	0,1	80,3	0,5	0,1	79,5
Ruda Śląska	4,2	100,0	-	12,2	80,7	93,5	0,2	319,0	0,9	0,3	274,7
Rybnik	12,4	96,1	1,8	6,8	99,8	75,2	1,0	8280,6	25,0	16,0	8207,6
Siemianowice Śląskie	0,1	100,0	-	10,4	25,5	99,9	0,1	9,6	0,4	0,1	8,9
Sosnowiec	0,1	100,0	-	32,1	81,3	93,3	0,1	144,6	0,6	0,2	143,5
Świętochłowice	-	-	-	2,0	100,0	96,5	0,0	45,5	0,1	0,1	45,1
Tychy	2,1	96,2	-	9,2	100,0	95,7	0,1	401,9	1,3	0,5	399,2
Zabrze	5,0	10,1	89,9	15,6	44,9	95,4	0,2	371,9	1,7	1,1	351,7
Zory	1,1	4,3	16,0	1,7	100,0	81,6	0,0	77,4	0,2	0,1	75,9

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawn by intakes before entering the network.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2012 R. (c.d.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NTS 4) IN 2012 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal wastewater requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using wastewater treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality				
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases			
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploita- tion of water supply network ^a					ogółem total	w tym of which		
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide
w % ogółem in % of total					w tysiącach ton in thousand tonnes						
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1301,1	90,2	4,5	74,2	67,6	53,6	2,7	12692,8	14,1	19,6	12615,0
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
buski	12,1	0,7	18,2	1,6	100,0	46,1	0,0	30,9	0,5	0,1	30,2
jędrzejowski	12,4	7,6	24,1	1,2	99,2	31,0	0,2	1102,9	0,3	1,8	1096,9
kazimierski	0,6	-	100,0	0,2	100,0	22,7	0,0	2,5	0,0	0,0	2,5
kielecki	14,6	14,2	84,9	32,7	47,3	38,8	0,4	1433,5	0,9	1,4	1408,1
konecki	13,8	3,4	26,8	1,4	99,9	39,0	0,2	157,2	0,2	0,2	156,3
opatowski	2,6	10,6	89,4	1,9	100,0	28,9	0,3	1943,7	1,6	2,1	1938,4
ostrowiecki	6,4	25,0	75,0	3,3	100,0	64,6	0,1	318,8	0,4	0,3	317,4
pińczowski	4,1	15,1	37,5	1,9	45,8	42,1	0,1	102,6	0,1	0,2	102,3
sandomierski	5,0	3,9	63,2	6,9	18,3	38,6	0,0	130,4	0,1	0,3	129,9
skarżyski	3,9	12,4	87,6	2,1	100,0	62,3	0,1	96,0	0,3	0,1	95,5
starachowicki	5,3	1,1	98,9	2,8	100,0	74,9	0,1	134,0	0,5	0,2	133,0
staszowski	1197,9	97,2	0,3	3,7	96,7	54,0	0,7	6492,0	7,6	12,4	6470,5
włoszczowski	12,0	7,2	18,7	1,2	100,0	45,3	0,2	446,9	0,4	0,2	434,8
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Kielce	10,4	6,5	93,5	13,3	99,8	90,2	0,4	301,3	1,1	0,5	299,1
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	140,0	19,9	50,1	49,7	98,9	73,4	1,2	1514,2	4,1	2,5	1504,7
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
bartoszycki	8,5	0,6	35,2	1,6	100,0	68,8	0,0	27,7	0,1	0,1	27,5
braniewski	1,9	1,5	98,5	1,0	100,0	69,9	0,1	36,0	0,1	0,1	35,6
działdowski	6,9	4,6	42,5	1,6	100,0	68,0	0,1	28,6	0,1	0,0	28,3
elbląski	3,8	13,6	57,2	1,2	100,0	44,1	0,1	38,0	0,1	0,0	37,8
elcki	4,5	20,1	79,9	2,9	100,0	78,9	0,1	129,4	0,4	0,2	128,7
giżycki	3,9	18,7	81,3	2,3	99,6	75,5	0,2	62,1	0,1	0,1	61,6
goldapski	1,2	3,3	96,7	0,6	100,0	75,9	-	-	-	-	-
iławski	11,7	7,8	39,8	3,2	99,8	65,4	0,0	71,5	0,3	0,1	71,0
kętrzyński	3,7	4,1	91,8	1,8	99,9	76,7	0,1	31,5	0,1	0,1	31,2
lidzbarski	2,9	28,9	71,1	1,7	100,0	68,0	0,0	61,0	0,1	0,1	60,8
mragowski	8,1	16,6	30,6	2,4	100,0	76,8	0,1	64,1	0,1	0,1	63,6
nidzicki	3,3	1,7	37,0	0,7	100,0	75,6	0,0	6,4	0,0	0,0	6,3
nowomiejski	3,0	1,1	64,5	0,6	100,0	40,8	-	-	-	-	-
olecki	2,4	12,4	63,1	0,8	100,0	66,8	0,0	1,7	0,0	0,0	1,7
olsztyński	16,8	5,4	29,5	3,4	100,0	56,0	0,0	1,0	0,0	-	0,9
ostródzki	13,0	16,7	36,5	3,7	100,0	73,5	0,1	72,2	0,2	0,1	71,7
piski	2,5	11,0	89,0	1,5	100,0	70,8	0,1	76,1	0,0	0,1	75,8
szczycieński	4,1	10,0	82,7	2,0	100,0	59,5	0,0	82,1	0,0	0,1	82,0
węgorzewski	1,6	3,1	77,4	0,5	100,0	64,4	0,0	4,3	-	0,0	4,3
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Elbląg	20,4	61,0	39,0	5,9	98,0	96,2	0,1	311,0	1,2	0,7	309,1
Olsztyn	16,0	33,8	66,2	10,4	96,0	100,0	0,2	409,5	1,2	0,7	407,1
WIELKOPOLSKIE	1739,5	81,6	11,5	238,0	99,7	66,2	4,6	16746,3	29,4	23,1	16661,9
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
chodzieski	13,9	2,2	21,2	1,8	99,3	70,3	0,0	12,7	0,0	0,0	12,7
czarnkowsko-Trzcianecki	15,2	9,4	28,5	2,2	100,0	54,4	0,1	213,0	0,6	0,2	211,7
gnieźnieński	13,1	4,7	69,1	3,8	99,8	71,7	0,2	119,7	0,4	0,2	118,7
gostyński	7,3	19,1	67,1	3,0	99,8	61,7	0,1	160,3	0,4	0,7	159,0
grodziski	8,0	21,9	35,2	1,8	99,9	51,4	-	0,2	-	0,0	0,2
jarociński	4,4	8,7	85,4	2,4	96,9	78,6	0,0	27,1	0,1	0,0	26,9
kaliski	8,3	2,8	65,8	0,9	100,0	27,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
kępiski	3,3	0,6	92,3	1,4	100,0	55,3	0,0	14,4	0,0	0,0	14,3
kolski	6,8	26,8	67,1	2,4	97,9	47,8	0,1	46,3	0,1	0,1	46,0

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the network.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2012 R. (c.d.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2012 (cont.)

POWIATY POWIATS	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane ^a Pollutants retained (excluding CO ₂) ^a		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
	pyłowe particulates	gazowe (bez CO ₂) gases (excluding CO ₂)	ogółem grand total	w tym of which		dotychczas składowane (nagromadzone ^c); stan w końcu roku landfilled up to now (accumulated ^c); end of year	ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha	w % powierzchni ogółem in % of the total area		
				poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated								w tym składowane of which land-filled ^b	
	w %		w tysiącach ton							w mln zł				
	wytworzonych in % of produced		in thousand tonnes											
ŚWIĘTOKRZYSKIE	99,8	47,2	2296,9	1876,8	395,7	257,0	13385,5	167,3	0,9	689,4	63,4	755,6	64,5	710
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
buski	65,3	0,6	2,2	2,2	-	-	-	8,0	0,0	24,5	5,6	89,6	92,5	28
jędrzejowski	100,0	0,0	80,9	80,9	-	-	-	6,0	0,0	7,5	2,4	85,1	67,7	90
kazimierski	0,0	0,0	-	-	-	-	-	2,7	0,0	3,6	4,3	7,5	17,8	14
kielecki	99,5	0,2	264,0	125,7	135,4	0,1	-	15,9	0,8	67,7	6,8	209,6	93,3	100
konecki	99,0	89,7	77,5	72,2	0,5	-	-	11,0	0,0	17,3	3,2	81,1	71,2	25
opatowski	98,5	0,0	261,9	10,4	251,4	251,4	251,4	5,3	5,8	60,9	2,3	13,1	14,4	80
ostrowiecki	99,6	0,0	355,3	353,3	-	-	-	18,8	0,0	40,6	5,2	45,2	73,3	28
pińczowski	100,0	0,0	32,1	32,1	-	-	3,9	3,5	0,0	7,5	0,0	59,7	97,5	29
sandomierski	99,9	0,0	34,0	32,7	1,3	0,8	-	10,4	6,4	2,4	11,3	4,7	7,0	73
skarżyski	80,1	0,0	31,5	31,3	-	-	-	10,8	0,0	59,7	3,9	30,0	75,9	48
starachowicki	96,4	1,4	66,6	62,2	2,5	0,1	-	16,1	0,0	7,0	0,7	46,9	89,6	49
staszowski	99,9	74,1	860,4	846,9	1,2	1,2	12957,2	7,3	0,7	369,1	15,0	33,0	35,7	72
włoszczowski	95,9	0,0	128,2	128,2	-	-	-	2,5	9,3	8,5	0,9	42,0	46,2	26
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Kielce	94,6	0,1	102,3	98,7	3,4	3,4	173,0	49,0	0,2	13,0	1,8	8,1	74,3	48
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	97,7	1,2	815,3	762,3	21,4	1,8	1212,8	295,9	0,2	421,9	81,3	1129,5	46,7	2564
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
bartoszycki	41,1	0,0	6,4	6,0	0,4	0,4	-	11,4	0,2	2,4	5,6	25,7	19,7	163
braniewski	82,3	0,0	1,7	1,7	-	-	-	6,3	0,0	5,5	3,5	36,4	30,3	193
działdowski	77,3	0,0	45,0	44,4	0,3	-	-	8,8	4,1	25,6	2,6	36,5	38,2	112
elbląski	27,3	0,0	4,0	4,0	-	-	-	10,1	0,0	10,7	19,1	57,7	40,8	600
elcki	93,0	0,0	46,5	41,1	-	-	-	18,1	0,0	26,4	4,5	55,9	50,3	29
giżycki	81,5	3,1	10,5	9,3	0,2	0,2	-	5,7	0,0	6,8	4,6	77,5	69,2	150
goldapski	-	-	11,0	11,0	-	-	-	3,7	0,0	4,6	6,4	60,6	78,5	37
iławski	96,8	0,0	198,8	190,7	2,5	0,1	-	19,9	0,0	11,0	0,7	59,4	42,9	162
kętrzyński	85,1	0,0	6,6	6,5	-	-	-	14,5	0,0	23,6	1,0	26,5	21,8	176
lidzbarski	98,5	0,0	4,7	4,4	-	-	-	8,9	0,0	12,8	0,1	22,4	24,2	56
mragowski	82,7	0,0	4,3	4,3	-	-	-	12,6	0,0	7,3	2,6	64,5	60,5	83
nidzicki	40,0	0,0	1,1	-	1,1	-	-	5,8	0,0	7,2	1,5	55,6	57,9	23
nowomiejski	-	-	1,4	1,4	-	-	-	3,4	0,0	7,7	1,5	24,5	35,3	36
olecki	0,0	0,0	17,3	16,3	1,0	-	-	6,2	0,0	4,9	0,8	35,0	40,0	43
olsztyński	0,0	1,6	37,7	37,7	-	-	-	21,7	0,1	41,9	7,0	154,2	54,3	126
ostródzki	95,7	0,0	105,9	104,9	-	-	2,3	21,1	0,1	5,6	0,8	98,9	56,0	162
piski	82,7	0,0	13,9	12,5	0,1	0,1	-	11,6	0,0	32,7	3,7	102,9	58,0	136
szczycieński	86,0	0,0	11,3	7,6	3,5	-	-	12,1	0,5	4,8	2,5	85,5	44,2	113
węgorzewski	0,0	0,0	3,8	3,5	0,3	0,3	10,8	5,6	0,0	3,9	4,3	45,6	65,8	72
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status</i>														
Elbląg	99,5	0,0	185,6	183,0	-	-	552,3	36,0	0,0	155,4	6,5	3,6	44,8	76
Olsztyn	98,8	3,7	97,8	72,0	12,0	0,7	647,4	52,5	0,0	21,1	2,3	0,5	5,7	16
WIELKOPOLSKIE	99,7	61,3	6017,5	3241,2	2690,8	1834,9	54236,5	824,0	3,3	804,2	239,6	948,3	31,8	3843
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
chodzieski	86,9	0,0	1,6	1,6	-	-	-	13,1	0,0	0,7	3,0	21,6	31,5	83
czarnkowsko-Trzcianecki	99,0	0,0	72,3	70,8	1,5	-	-	14,4	1,2	7,7	4,5	81,8	45,3	208
gnieźnieński	83,5	0,1	101,4	100,3	0,5	0,5	-	37,4	0,0	22,7	0,7	16,0	12,7	136
gostyński	85,3	0,0	145,9	136,5	-	-	-	14,9	0,0	12,8	0,6	15,1	18,6	105
grodziski	100,0	0,0	119,0	118,9	-	-	6,2	9,2	0,0	8,6	1,3	0,1	0,1	147
jarociński	78,8	0,0	24,9	17,1	7,8	-	-	16,0	0,6	11,3	0,6	11,4	19,3	91
kaliski	87,2	0,0	11,9	11,1	0,8	-	-	8,0	0,2	5,2	4,7	28,5	24,5	53
kepkiński	50,0	1,0	9,5	9,3	-	-	-	8,6	0,0	8,4	1,2	9,6	15,8	36
kolski	94,9	0,0	58,4	55,3	-	-	568,6	12,0	0,0	0,1	10,9	24,6	24,3	68

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.

a In facilities for the reduction of pollutants. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2012 R. (dok.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2012 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal wastewater requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using wastewater treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality						
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases					
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploita- tion of water supply network ^a					ogółem total	w tym of which				
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide		
w % ogółem in % of total			w tysiącach ton in thousand tonnes										
WIELKOPOLSKIE (dok.)													
<i>Powiaty:</i>													
<i>Powiaty:</i>													
koniński	6,8	0,8	99,0	59,6	100,0	33,7	0,1	29,0	0,1	0,0	28,4		
kościański	5,9	3,5	79,9	2,2	99,0	69,0	-	-	-	-	-		
krotoszyński	6,7	2,3	76,9	2,0	100,0	58,5	0,1	16,9	0,1	0,0	16,6		
leszczyński	3,9	7,0	82,9	0,8	95,2	39,1	0,0	0,1	-	-	-		
międzychodzki	7,0	1,5	31,1	1,1	100,0	70,8	0,0	73,2	0,0	0,4	72,8		
nowotomyski	8,5	3,1	40,5	2,0	99,2	46,6	0,1	66,6	0,4	0,1	65,7		
obornicki	4,7	1,6	67,2	1,7	100,0	65,8	-	-	-	-	-		
ostrowski	24,6	2,3	32,6	3,5	97,3	54,6	0,1	151,2	0,3	0,3	133,3		
ostrzeszowski	14,1	0,4	25,5	1,4	100,0	48,2	0,0	3,5	0,0	0,0	3,4		
piłski	18,3	13,6	43,0	5,7	100,0	81,5	0,2	194,4	0,4	0,6	193,0		
pleszewski	3,6	8,1	91,9	1,1	99,0	48,6	-	-	-	-	-		
poznański	40,7	3,8	92,0	10,7	99,6	62,7	0,0	46,0	0,0	0,0	45,9		
rawicki	4,9	16,5	77,7	2,1	100,0	59,2	0,1	59,1	0,3	0,1	58,5		
ślupecki	3,7	15,4	84,4	1,4	100,0	52,9	0,0	33,8	0,1	0,0	33,7		
szamotulski	6,8	13,3	75,1	2,4	85,0	62,8	0,0	112,9	-	0,1	111,6		
średzki	4,4	7,0	80,3	1,8	100,0	59,1	0,1	81,2	0,4	0,1	80,6		
śremski	6,3	24,8	51,8	1,7	100,0	72,8	0,1	42,5	0,1	0,0	42,0		
turecki	15,5	56,1	29,4	65,8	100,0	49,2	1,6	3632,9	11,2	6,4	3613,5		
wągrowiecki	19,4	1,0	20,5	1,6	100,0	60,7	-	5,6	-	0,0	5,5		
wolsztyński	4,8	8,7	65,9	1,6	100,0	50,6	0,1	23,5	0,1	0,0	23,3		
wrzesiński	6,1	9,4	68,3	2,4	100,0	60,7	0,0	32,4	0,1	0,0	32,2		
złotowski	3,6	7,9	86,2	1,8	99,4	60,7	0,0	26,7	0,1	0,0	26,5		
Miasta na prawach powiatu:													
<i>Cities with powiat status</i>													
Kalisz	6,5	14,3	85,7	4,6	99,8	94,7	0,2	118,7	0,4	0,2	117,9		
Konin	1404,2	98,7	0,3	4,2	100,0	95,0	0,7	9687,9	10,4	10,7	9665,1		
Leszno	3,7	6,2	93,8	2,7	100,0	100,0	0,1	69,1	0,1	0,1	68,6		
Poznań	24,6	15,4	84,5	32,7	100,0	90,9	0,4	1645,7	3,0	2,5	1634,2		
ZACHODNIOPOMORSKIE	1603,6	92,2	6,0	120,3	99,3	80,9	2,6	9236,5	18,0	15,1	9199,1		
<i>Powiaty:</i>													
<i>Powiaty:</i>													
białogardzki	7,8	7,0	27,9	1,4	100,0	94,6	0,1	145,0	0,0	0,1	144,8		
choszczeński	5,7	3,2	34,9	1,3	99,8	78,3	0,0	10,5	0,1	0,0	10,3		
drawski	3,7	8,1	69,5	1,7	100,0	73,6	0,1	12,0	0,0	0,0	11,9		
goleniowski	5,2	7,4	78,6	2,7	100,0	68,2	0,0	28,1	0,2	0,0	27,7		
gryfiński	3,8	2,5	97,5	2,7	100,0	71,7	0,0	3,4	0,0	0,0	3,3		
gryfiński	1153,6	97,6	2,2	5,1	100,0	67,8	0,2	4923,5	8,0	9,8	4905,0		
kamieński	3,3	2,2	97,8	2,1	100,0	67,5	-	0,3	0,1	-	0,2		
kołobrzegi	7,3	0,8	88,6	4,9	99,9	92,8	0,0	89,6	0,4	0,2	89,0		
koszaliński	7,8	3,6	96,4	2,3	100,0	61,4	0,1	9,5	0,0	0,0	9,3		
łobeski	3,2	13,4	54,1	1,1	64,1	57,1	0,0	9,8	0,1	0,0	9,6		
myśliborski	7,9	3,2	32,6	1,8	100,0	71,9	0,0	125,7	0,1	0,1	125,2		
policki	166,5	97,4	2,6	43,4	100,0	87,3	0,7	1530,6	4,5	1,8	1522,9		
pyrzycki	3,7	3,4	55,4	0,9	100,0	71,0	-	-	-	-	-		
ślawieński	3,5	3,4	96,6	2,3	100,0	61,9	0,0	11,2	0,0	0,0	11,1		
stargardzki	15,9	4,8	40,0	3,0	100,0	78,4	0,1	192,3	0,6	0,3	191,4		
szczecinecki	5,0	21,4	76,9	2,2	100,0	80,6	0,4	252,7	0,2	0,2	251,7		
świdwiński	3,1	23,8	67,4	1,6	100,0	76,1	0,1	18,1	0,1	0,0	17,9		
walecki	3,0	13,7	86,3	1,6	100,0	74,3	0,1	36,3	0,1	0,1	36,1		
Miasta na prawach powiatu:													
<i>Cities with powiat status</i>													
Koszalin	3,1	10,1	89,9	5,7	100,0	99,7	0,1	122,5	0,3	0,1	122,1		
Szczecin	187,3	97,9	2,1	29,2	98,5	91,5	0,3	1649,6	3,1	2,2	1644,0		
Świnoujście	3,2	2,7	97,3	3,5	99,1	95,2	0,2	65,9	0,1	0,1	65,7		

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the network.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2012 R. (dok.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2012 (cont.)

POWIATY POWIATS	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane ^a Pollutants retained (excluding CO ₂) ^b		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monu- ments of nature (num- ber)
			wytworzone w ciągu roku produced during the year			dotychczas składowane (nagromadzone ^c); stan w końcu roku landfilled up to now (accumulated ^e); end of year		ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym unieszkodliwione w ciągu roku zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environ- mental protection	gospo- darce wodnej water manag- e-ment	w tys. ha in thous. ha	w % powierz- chni ogółem in % of the total area	
	pyłowe partic- ulates	gazowe (bez CO ₂) (exclud- ing CO ₂)	ogółem grand total	w tym of which										
				podda- ne odzy- skowi reco- vered	unieszkodliwione treated	razem total	w tym składo- wane ^b of which land- filled ^b							
WIELKOPOLSKIE (dok.)														
Powiaty:														
Powiaty:														
koniński	64,9	0,0	14,8	12,3	-	-	-	12,5	55,3	32,3	11,0	64,4	40,8	64
kościański	-	-	38,9	37,5	-	-	-	16,9	0,0	24,2	1,9	31,7	43,8	67
krotoszyński	87,2	21,1	22,0	21,9	-	-	-	15,8	0,0	29,7	0,8	32,1	45,0	17
leszczyński	0,0	0,0	29,9	29,9	-	-	-	9,7	0,0	14,2	28,2	41,9	52,0	139
międzychodzki	0,0	0,0	31,5	26,9	4,6	0,1	0,1	7,6	0,0	3,8	0,7	49,7	67,5	320
nowotomyski	86,6	0,0	81,3	81,3	-	-	-	14,0	0,0	33,9	5,1	14,1	13,9	230
obornicki	-	-	24,0	23,9	0,1	0,1	-	10,2	0,0	38,6	0,7	10,1	14,2	173
ostrowski	95,3	0,0	97,2	93,6	0,3	-	-	38,9	0,0	33,7	9,2	80,6	69,5	124
ostrzeszowski	79,5	79,9	25,2	21,6	2,5	-	-	8,7	0,0	6,7	3,3	65,1	84,3	48
piłski	56,3	8,7	145,2	142,2	2,2	2,2	1,1	37,2	1,4	21,1	5,2	56,4	44,5	150
pleszewski	-	-	99,8	98,6	0,5	0,5	-	8,4	0,0	28,8	0,3	7,0	9,9	135
poznański	96,3	51,5	209,7	204,7	5,0	4,2	-	97,5	10,7	92,4	58,6	47,3	24,9	496
rawicki	89,4	0,0	117,6	91,2	0,5	0,3	-	9,3	0,0	10,7	5,7	0,9	1,7	52
śłupecki	92,3	0,0	47,4	43,9	-	-	-	11,7	0,0	3,9	0,4	41,3	49,3	40
szamotulski	65,5	0,2	254,6	254,6	-	-	-	15,5	0,0	23,9	4,4	24,1	21,6	140
średzki	88,3	0,0	87,7	72,5	15,2	6,4	-	12,3	0,7	12,9	17,9	2,0	3,1	87
śremski	97,6	0,0	34,2	33,5	-	-	-	16,8	6,3	7,9	4,0	8,6	14,9	148
turecki	99,5	0,0	317,2	15,4	301,8	301,8	18295,6	10,7	27,4	21,8	6,7	32,1	34,6	38
wągrowiecki	-	42,1	19,7	19,7	-	-	-	14,8	0,0	8,6	1,0	14,7	14,1	90
wolsztyński	46,0	0,0	34,9	26,4	-	-	-	13,1	0,0	9,7	2,2	43,7	64,3	83
wrzesiński	95,2	0,0	155,9	151,0	3,5	-	-	23,4	0,0	14,9	3,3	16,3	23,1	42
złotowski	47,1	0,0	33,6	33,6	-	-	-	8,1	0,0	9,0	5,3	53,7	32,4	131
Miasta na prawach powiatu:														
Cities with powiat status														
Kalisz	79,4	0,0	34,5	31,5	1,2	1,2	-	31,6	3,1	7,7	3,8	0,0	0,1	59
Konin	99,9	85,1	2896,6	558,8	2337,2	1513,9	35257,9	22,7	15,4	108,9	6,4	1,3	15,7	6
Leszno	98,9	37,1	60,1	59,4	0,7	0,5	-	19,0	0,0	3,2	1,6	-	-	3
Poznań	99,5	21,2	559,1	534,4	4,9	3,2	-	204,2	0,2	124,2	24,2	0,5	1,9	34
ZACHODNIOPOMORSKIE														
Powiaty:														
Powiaty:														
białogardzki	99,7	8,5	-	-	-	-	-	13,0	0,2	3,4	0,2	0,2	0,3	56
choszczeński	93,3	0,0	59,9	53,8	-	-	-	9,7	0,0	4,7	1,7	72,3	54,4	129
drawski	59,4	0,0	26,4	26,4	-	-	-	10,8	0,4	4,3	7,2	76,5	43,4	304
goleniowski	75,1	6,8	54,8	54,8	-	-	-	17,0	0,0	13,2	15,7	5,7	3,5	84
gryfiński	21,9	0,0	82,1	76,1	4,1	-	-	14,8	0,0	1,2	11,1	0,6	0,6	60
gryfiński	99,9	40,5	-	-	-	-	-	20,4	1,2	132,4	5,3	45,8	24,5	262
kamieński	-	0,0	454,4	261,2	193,2	193,2	21824,7	11,1	0,0	9,9	4,7	7,6	7,6	98
kolobrzegi	98,3	0,0	20,3	19,8	0,5	0,5	-	26,9	0,0	3,6	5,4	5,0	6,9	224
koszaliński	88,6	0,0	30,6	30,6	-	-	-	12,9	0,9	14,7	7,0	33,7	20,4	217
łobeski	89,0	0,0	56,5	50,6	4,4	-	-	7,7	0,0	5,7	0,4	3,0	2,9	24
myśliborski	99,4	0,0	210,3	202,5	7,8	-	-	16,3	0,0	18,5	5,8	52,1	44,1	124
policki	96,3	54,4	3702,2	568,1	3133,7	2064,7	92674,2	23,3	3,1	40,6	4,1	2,2	3,3	21
pyrzycki	-	-	43,4	39,7	3,7	-	-	7,9	0,0	6,9	0,3	0,0	0,1	24
ślawieński	46,2	0,0	92,1	90,5	0,4	0,4	-	7,5	0,1	6,4	1,2	14,3	13,7	155
stargardzki	83,9	1,3	158,8	155,1	3,7	-	-	28,9	0,0	10,1	2,6	16,3	10,7	454
szczecinecki	99,8	0,0	28,6	28,6	-	-	-	17,0	0,0	18,2	3,6	50,4	28,5	212
świdwiński	63,4	0,0	7,3	7,3	-	-	-	8,3	1,6	4,5	2,2	15,4	14,1	183
walecki	87,7	0,0	-	-	-	-	-	17,2	0,0	4,2	9,3	72,9	51,5	93
Miasta na prawach powiatu:														
Cities with powiat status														
Koszalin	94,9	0,0	69,2	56,7	0,1	0,1	-	39,4	6,9	34,1	9,8	3,7	37,8	68
Szczecin	99,5	6,3	209,8	97,2	46,0	26,7	3625,5	133,7	2,0	39,7	23,7	1,7	5,7	25
Świnoujście	16,2	0,0	8,1	8,1	-	-	-	18,7	7,4	11,4	2,1	3,1	15,6	25

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.

a In facilities for the reduction of pollutants. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

Dział 1. WARUNKI NATURALNE

Uwagi metodyczne

W dziale przedstawiono informacje o zróżnicowaniu przestrzennym komponentów środowiska naturalnego i położeniu geopolitycznym kraju. Uwzględniono podstawowe charakterystyki kartograficzno-topograficzne oraz wybrane elementy morfologiczne, hydrograficzne i meteorologiczne, które w ogólnym zarysie obrazują warunki naturalne panujące na obszarze Polski.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502, z późn. zm.) obszarami morskimi Rzeczypospolitej Polskiej są:

1. Morskie wody wewnętrzne obejmujące:

- część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim, znajdujące się na wschód od granicy państwowej między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec, oraz rzekę Odrę pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin;
- część Zatoki Gdańskiej zamkniętej linią podstawową biegnącą od punktu o współrzędnych 54°37'36" szerokości geograficznej północnej i 18°49'18" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Helskiej) do punktu o współrzędnych 54°22'12" szerokości geograficznej północnej i 19°21'00" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Wiślanej);
- część Zalewu Wiślanego znajdującą się na południowy zachód od granicy państwowej między Rzeczypospolitą Polską a Federacją Rosyjską na tym Zalewie ;
- wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego.

2. Morze terytorialne

obejmujące obszar wód morskich o szerokości 12 mil morskich, liczonych od linii podstawowej tego morza (czyli linii najniższego stanu wody wzdłuż wybrzeża lub zewnętrznej granicy morskich wód wewnętrznych). Do morza terytorialnego są włączone wody, na których odbywa się normalnie załadunek, wyładunek i kotwiczenie statków, położone całkowicie lub częściowo poza obszarem wód morskich.

3. Wylączna strefa ekonomiczna

położona na zewnątrz morza terytorialnego i przylegająca do tego morza.

Obejmuje ona wody, dno morza i znajdujące się pod nim wnętrze ziemi.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. Nr 78, poz. 461 z późn. zm.), **granica państwowa** to powierzchnia pionowa przechodząca przez linię graniczną, oddzielająca terytorium państwa polskiego od terytoriów innych państw i od morza pełnego. Rozgranicza ona również przestrzeń powietrzną, wody i wnętrze ziemi.

Zlewisko stanowi obszar, z którego wody spływają do jednego morza.

Dorzecze to obszar, który jest odwadniany przez rzekę i jej dopływy (wody powierzchniowe spływają do systemu jednej rzeki i odpływają zeń rzeką główną).

Zlewnia to część dorzecza zamknięta działem wodnym w dowolnym przekroju np. wodowskazowym, zapory, mostu itp.

Przepływ rzeki – ilość (objętość) wody przepływającej w jednostce czasu przez określony przekrój poprzeczny rzeki w m³ na sekundę.

Sieć obserwacyjno-pomiarowa Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW) składa się ze Stacji Meteorologicznych i Hydrologiczno-Meteorologicznych (61, w tym 9 Regionalnych Stacji Hydrologiczno-Meteorologicznych, 2 Obserwatoria wysokogórskie, 8 lotniskowych Stacji Meteorologicznych), 2191 pozostałych posterunków pomiarowych, 3 stacje sondażu aerologicznego, 8 radarów meteorologicznych.

W 2012 r. (stan w dniu 31 XII) obserwacje i pomiary meteorologiczne prowadziło 268 stacji synoptycznych i stacji klimatologicznych oraz 984 stacje opadowe, które prowadziły wyłącznie pomiary opadu atmosferycznego. Pomiary hydrometryczne wykonywano na 910 stacjach wodowskazowych.

Stacje Hydrologiczno-Meteorologiczne (synoptyczne) prowadzą obserwacje i pomiary elementów meteorologicznych co godzinę, natomiast do obliczeń średnich dobowych i ekstremalnych korzysta się z ośmiu obserwacji na dobę.

Posterunki meteorologiczne prowadzą obserwacje podstawowych elementów meteorologicznych cztery razy na dobę.

Średnie roczne temperatury powietrza zostały wyznaczone na podstawie średnich dobowych wartości liczonych z ośmiu obserwacji na stacjach synoptycznych IMGW, które odzwierciedlają przebieg parametrów meteorologicznych na obszarze Polski.

Roczne sumy opadu atmosferycznego zostały obliczone na podstawie sum dobowych w oparciu o wybrane stacje i posterunki IMGW, które oddają przestrzenne zróżnicowanie przebiegu sum opadu atmosferycznego w kraju.

Wykaz stacji meteorologicznych, z których zaprezentowano dane meteorologiczne uwzględnia stacje IMGW wchodzące w skład Regionalnej Bazowej Sieci Synoptycznej (RBSN) w Europie.

Chapter 1. NATURAL CONDITIONS

Methodological notes

This chapter presents information on spatial diversity of elements of the natural environment and geopolitical location of the country. The information encompasses the essential cartographic and topographic features as well as selected morphological, hydrographical and meteorological components, which in general illustrate natural conditions in Poland.

Pursuant to the Act of 21 March 1991 on maritime areas of the Republic of Poland and the maritime administration (O. J. of 2003, No. 153 item 1502, as amended) the maritime areas of the Republic of Poland shall be:

1. Maritime internal waters:

- The part of Nowe Warpno Lake and the part of the Szczecin Lagoon together with the Świna and the Dziwna and the Kamień Lagoon, situated to east of the State frontier between the Republic of Poland and the Federal Republic of Germany, and the Oder River between the Szczecin Lagoon and the waters of the port of Szczecin;
- That part of the Bay of Gdansk closed by a baseline running from a point determined by the coordinates $54^{\circ} 37' 36''$ of north geographic latitude and $18^{\circ} 49' 18''$ of east geographic longitude from the Hel Sandbar to a point determined by the coordinates $54^{\circ} 22' 12''$ of north geographic latitude and $19^{\circ} 21' 00''$ of east geographic longitude (on the Vistula Sandbar);
- The part of the Vistula Lagoon situated south-west of the State frontier between Republic of Poland and Russian Federation on that Bay;
- Harbour waters defined on the sea said by the line connecting the outermost permanent harbour works which form an integral part of the harbour system

2. **The territorial sea** consists of a marine area of 12 nautical miles (22 224 m) wide, measured from the baseline of the sea (baselines of the territorial sea is constituted by the low-water line along the coast or the outer limit of the internal waters). Waters landing totally or partly outside maritime waters are included to territorial sea, on which normal loading, loading out and anchor of ships is carried out.

3. **The exclusive economic zone** is situated beyond and adjacent to the territorial sea. It includes the waters, the seabed and its subsoil.

Pursuant to the Act of 12 October 1990 on protection of the state border (O. J. No. 78 item 461 as amended), a **state border** is a vertical surface on a border line, which divides the territory of Poland from territories of other states and the open sea. It also divides atmosphere, water and interior of the earth.

A **catchment area** is a region of land where waters go downhill into a sea.

River basin - Area of land from which all surface run-off flows through a sequence of streams, rivers and, possibly, lakes into the sea at a single river mouth, estuary or delta.

Drainage basin – a part of catchment area closed with a drainage divide in any cross-section e.g. (dam, bridge etc.)

River flow – volume (capacity) of water flowing per a unit of time through a particular river section, measured in m^3/s .

Observational and measurement network of the Institute of Meteorology and Water Management (IMGW) comprising Meteorological and Hydrological and Meteorological Stations (61 including 9 regional hydrological and meteorological stations, 2 high mountain observation stations, 8 airport meteorological stations), 2191 other measurement posts, 3 aerological stations, 8 meteorological radars).

In 2012 (data as of 31 December) observations and meteorological measurements were carried out by 268 synoptic and climatological stations as well as 984 precipitation stations, which carried out only atmospheric precipitation measurements. Hydrometric measurements were carried out at 910 water level measurement posts.

(Synoptic) Hydrological and Meteorological Stations carry out observations and measurements of meteorological elements every hour; however, average daily and extreme values are calculated on the basis of 8 observations per day.

Meteorological posts carry out observations of basic meteorological elements four times a day.

Average annual air temperatures were determined on the basis of average daily values calculated on the basis of eight observations at Institute of Meteorology and Water Management (IMGW) synoptic stations, which reflect the situation of meteorological parameters in Poland.

Annual atmospheric precipitation total was calculated on the basis of daily data from selected stations and posts of the Institute, which reflect geographical diversity of precipitation in Poland.

A list of meteorological stations, from which the meteorological data were taken, includes IMGW stations covered by Regional Basic Synoptic Network in Europe.

TABL.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI
GEOGRAPHIC LOCATION OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Określenie punktu <i>Point Specification</i>	W stopniach i minutach <i>In degrees and minutes</i>	W km <i>In km</i>
Najdalej wysunięte punkty granicy państwowej: <i>Extreme points of the national border:</i>			
na północ (szerokość geograficzna północna) <i>in the north (northern geographic latitude)</i>	Przylądek Rozewie) <i>Cape Rozewie</i>	54°50'	x
na południe (szerokość geograficzna północna) <i>in the south (northern geographic latitude)</i>	Szczyt Opołonok (Bieszczady) <i>Opołonok Peak (Bieszczady)</i>	49°00'	x
na zachód (długość geograficzna wschodnia) <i>in the west (eastern geographic longitude)</i>	Na zachód od Cedyni <i>In the west of Cedynia</i>	14°07'	x
na wschód (długość geograficzna wschodnia) <i>in the east (eastern geographic longitude)</i>	Kolano Bugu na wschód od Strzyżowa . <i>Bug river bend, east of Strzyżów</i>	24°09'	x
Rozciągłość: <i>Extent::</i>			
z południa na północ <i>from south to north</i>	x	5°50'	649
z zachodu na wschód <i>from west to east</i>	x	10°02'	689

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL.2. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WZNIESIENIE NAD POZIOM MORZA <i>ELEVATION ABOVE THE SEA LEVEL</i>	W % powierzchni ogólnej kraju ^a <i>In % of total area of the country^a</i>	WZNIESIENIE NAD POZIOM MORZA <i>ELEVATION ABOVE THE SEA LEVEL</i>	W % powierzchni ogólnej kraju ^a <i>In % of total area of the country^a</i>
P O L S K A P O L A N D	100,0	200 - 300.....	16,2
Poniżej 0 m <i>Below 0 m</i>	0,2	300 - 500	5,6
0 - 100	25,2	500 - 1000	2,9
100 - 200	49,7	Powyżej 1000 m <i>Above 1000 m</i>	0,2

^a Patrz uwaga do tabl.4.

U w a g a. Średnie wzniesienie nad poziom morza wynosi 173 m.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a See note to table 4.

Note. Average elevation above the sea level amounts to 173 m.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL.3. NAJWYŻEJ ORAZ NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY I MIEJSCOWOŚCI
THE HIGHEST AND THE LOWEST POINTS AND LOCALITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Nazwa <i>Name</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>
Najwyżej położony punkt <i>The highest point</i>	Rysy	małopolskie	2499
Najwyżej położony stale zamieszkały punkt <i>The highest permanently occupied point</i>	Obserwatorium Meteorologiczne na Kasprowym Wierchu	małopolskie	1981
Najwyżej położona miejscowość <i>The highest locality</i>	Gubałówka – część m. Zakopanego	małopolskie	1125
Najniżej położony punkt <i>The lowest point</i>	Na terenie wsi Raczki Elbląskie	warmińsko-mazurskie	-1,8
Najniżej położona miejscowość <i>The lowest locality</i>	Żółwiniec	warmińsko-mazurskie	-1,3

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4. TERYTORIUM I GRANICE
TERRITORY AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W od- setkach <i>In per- cent</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W od- set- kach <i>In per- cent</i>
Terytorium w km ²	322575	100,0	Długość granicy państwowej w km (dok.) <i>Length of the national border in km (cont.)</i>		
obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi)	311888 ^a	96,7	lądowej (dok.) <i>land border (cont.)</i>		
<i>land area (including inland waters)</i>			ze Słowacją	541	15,4
morskie wody wewnętrzne	2005 ^a	0,6	z Republiką Czeską	796	22,7
<i>internal waters</i>			z Niemcami.	467	13,3
morze terytorialne.....	8682	2,7	morskiej	440	12,5
<i>territorial sea</i>			na morzu ^b	395	11,3
Powierzchnia wyłącznej strefy ekonomicznej w km ²	22634	x	odcinki rozgraniczające obszar morza terytorialnego: <i>sections demarcating the area of territorial sea:</i>		
<i>Area of exclusive economic zone in km²</i>			z Rosją	22	0,6
Długość granicy państwowej w km	3511	100,0	z Niemcami	22	0,6
<i>Length of the national border in km</i>			Długość linii brzegowej w km.....	770 ^{ac}	x
lądowej	3071	87,5	<i>Length of coast in km</i>		
<i>land border</i>			Na 1 km granicy przypada terytorium w km ²	92	x
w tym na wodach granicznych	1295	36,9	<i>Territory in km² per 1 km of border</i>		
<i>of which boundary of territorial waters</i>					
z Rosją	210	6,0			
<i>with Russian Federation</i>					
z Litwą	104	3,0			
<i>with Lithuania</i>					
z Białorusią	418	11,9			
<i>with Belarus</i>					
z Ukrainą	535	15,2			
<i>with Ukraine</i>					

a Dane uaktualnione w wyniku weryfikacji przebiegu linii brzegowej. *b* Przebiega wzdłuż linii, której każdy punkt jest oddalony o 12 mil morskich od morskiej linii brzegowej, a w Zat. Gdańskiej – od linii podstawowej morza terytorialnego. *c* W tym Mierzeja Helska – 74 km; łącznie z Zalewem Szczecińskim i Zalewem Wiślanym.

U w a g a: Powierzchnia ogólna kraju przyjęta według podziału administracyjnego wynosi 312679 km² i obejmuje obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) – 311888 km² oraz część morskich wód wewnętrznych – 791 km², tj.: część Zalewu Wiślanego wraz z wodami portów, część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamińskim wraz z wodami portów, Odrę pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin oraz wody portów Zatoki Gdańskiej i portów granicznych z wodami morza terytorialnego.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz Komendy Głównej Straży Granicznej.

a Data updated in result of verification of the coast outline. *b* Running along the line 12, each point of which is 12 nautical miles from the coast line, and in the Gulf of Gdańsk – from the primary line of territorial sea. *c* Of which the Hel Peninsula – 74 km; including Szczecin Bay and Wisła Bay.

N o t e: The total area of the country according to the administrative division amounts to 312679 km² and includes the land area (including inland waters) of 311888 km² as well as part of internal waters – 791 km², i.e.: part of the Wisła Bay including waters of ports, a part of Lake Nowowarpieńskie and a part of Szczecin Bay including Świna and Dziwna as well as Kamiński Bay including waters of ports, Odra between the Szczecin Bay and waters of Szczecin port as well as waters of the Gulf of Gdańsk and ports bordering on territorial sea waters.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography, as well as the Headquarters of the Border Guard.

TABL. 5. NAJWIĘKSZE GŁĘBOKOŚCI NA MORSKICH WODACH WEWNĘTRZNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
THE BIGGEST DEPTHS ON INTERNAL WATERS OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Głębokość w m Depth in m	Szerokość geograficzna północna Northern geographic latitude	Długość geograficzna wschodnia Eastern geographic longitude
Zatoka Gdańska ^a <i>Gulf of Gdańsk</i>	69	54° 30'	19°03'
Zalew Wiślany <i>Wisła Bay</i>	4,6	54°27'	19°43'
Zalew Szczeciński ^b <i>Szczecin Bay^a</i>	8,5	53°51'	14°25'

a Największa głębokość 108 m występuje na obszarach morskich RP, w wyłącznej strefie ekonomicznej, na pozycji: szer.=54°47'N, dł. 19°20'E (pozycja zaokrąglona).

b Głębokość toru wodnego łączącego port morski w Szczecinie z portem morskim w Świnoujściu waha się od 10,5 m do 14,3 m.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

a The biggest depth is 108 meters on the Polish sea areas, the exclusive economic zone, on position szer. = 54°47'N, dł. 19°20' E (position rounded)

b The depth of the water course linking Szczecin seaport with Swinoujscie seaport fluctuates from 10.5 m to 14.3 m.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography and Ministry of Transport, Construction and Maritime Economy.

TABL.6. WYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE
HIGHER MOUNTAIN PEAKS

PASMO LUB GRUPA GÓRSKA SZCZYTY MOUNTAIN RANGE OR GROUP PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m	PASMO LUB GRUPA GÓRSKA SZCZYTY MOUNTAIN RANGE OR GROUP PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m
KARPATY CARPATHIAN MOUNTAINS		KARPATY (dok.) CARPATHIAN MOUNTAINS (cont.)	
Tatry		Beskid Mały	
Rysy	2499	Czupel	930
Mięguszowiecki Szczyt	2438	Łamana Skała	929
Świnica	2301	Leskowiec	918
Wołowiec	2064	Beskid Makowski	
Kasprowy Wierch	1987	Mędralowa (Beskiddek)	1169
Giewont	1894	Lubomir	904
		SUDETY SUDETEN MOUNTAINS	
Beskid Żywiecki		Karkonosze	
Babia Góra	1723	Śnieżka	1602
Romanka	1366	Wielki Szyszak	1509
Bieszczady		Masyw Śnieżnika	
Tarnica	1346	Śnieżnik	1425
Halicz	1333	Góry Izerskie	
Gorce		Wysoka Kopa	1126
Turbacz	1314	Kamienica	973
Beskid Sądecki		Góry Sowie	
Radziejowa	1267	Wielka Sowa	1015
Jaworzyna Krynicka	1114	Góry Stołowe	
Beskid Śląski		Szczeliniec Wielki	919
Skrzyczne	1257	GÓRY ŚWIĘTOKRZYSKIE ŚWIĘTOKRZYSKIE MOUNTAINS	
Barania Góra	1215	Lysogóry	
Beskid Wyspowy		Łysica	612
Mogielnica (Mogielica)	1170	Łysa Góra	594
Pieniny		Pasma Jeleniowskie	
Wysokie Skalki	1050	Szczytniak	554
Trzy Korony	982	Pasma Klonowskie	
Beskid Niski		Bukowa Góra	484
Lackowa	997		
Cergowa	716		

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 7. NAJDŁUŻSZE JASKINIE
THE LONGEST CAVES

JASKINIE CAVES	Długość <i>Length</i>	Głębokość <i>Depth</i>
	w metrach <i>in metres</i>	
REGION WEWNĄTRZKARPACKI <i>INNER CARPATHIAN REGION</i>		
Tatry Zachodnie		
System Wielka Śnieżna – Wielka Litworowa	23619	824
Jaskinia Śnieżna Studnia	12050	759
System Wysoka – Za Siedmiu Progami	11660	435
Jaskinia Miętusia	10725	305
Jaskini Bańdzioch Kominiarski	9550	562
Jaskinia Czarna	6500	303
System Ptasia Studnia – Lodowa Litworowa	6291	352
Jaskinia Zimna	4600	176
Jaskinia Mała w Mułowej	3760	555
Jaskinia Kozia	3470	389
Pieniny		
Jaskinie w Ociemnym	196	47
Jaskinia Pienińska	101	18
Jaskinia nad Polaną Sosnowką	94	16
Jaskinia w Dziurawej Skale	70	17
Jaskinia w Szaflarach	43	6
Walusiowa Jama	32	8
Jaskinia Wyżna	30	11
Zbójcka Dziura	21	10
Jaskinia w Facimiechu	20	.
Jaskinia w Świniej Skale	16	14
REGION ZEWNĄTRZKARPACKI <i>OUTER CARPATHIAN REGION</i>		
Jaskinia Wiślana	2275	41
Jaskinia Miecharska	1830	56
Jaskinia w Trzech Kopcach	1244	33
Jaskinia Słowiańska – Drwali	601	24
Jaskinia Dująca	582	18
Jaskinia Głęboka w Stołowie	554	20
Jaskinia Zbójcka w Łopieniu	433	19
Jaskinia Oblica	416	21
Diabla Dziura w Bukowcu	365	42
Jaskinia Niedźwiedzia	340	28
REGION SUDECKI <i>SUDETEN REGION</i>		
Jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie	3330	69
Jaskinia z Filarami – Prosta	675	.
Jaskinia Radochowska	502	.
Szczelina Wojcieszowska	440	113
Jaskinia Nowa	232	49
Jaskinia na Ścianie	205	21
Jaskinia Imieninowa	170	58
Jaskinia Błotna	155	40
Złota Sztolnia	136	26

TABL. 7. NAJDŁUŻSZE JASKINIE (dok.)
THE LONGEST CAVES (cont.)

JASKINIE CAVES	Długość <i>Length</i>	Głębokość <i>Depth</i>
	w metrach <i>in metres</i>	
REGION SUDECKI (dok.) <i>SUDETEN REGION (cont.)</i>		
Jaskinia Kryształowa.....	130	30
REGION GÓR ŚWIĘTOKRZYSKICH <i>ŚWIĘTOKRZYSKIE MOUNTAINS REGION</i>		
System Chelosiowa Jama – Jaskinia Jaworznicka.....	3670	61
Jaskinia Pajęcza.....	1183	25
Jaskinia Odkrywców – Prochownia Szczelina na Kadzielni.....	392	23
Jaskinia w Sztolni Zofia.....	279	23
Jaskinia Raj.....	240	10
Szczelina na Kadzielni.....	200	21
Jaskinia Zbójecka w Łagowie.....	160	22
Jaskinia Gwarecka.....	84	21
Jaskinia Wschodnia na Kadzielni.....	80	10
Jaskinia na Wietrzni.....	60	10
Jaskinia Piekło pod Skibami.....	57	8
REGION WYŻYNY KRAKOWSKO-CZĘSTOCHOWSKIEJ <i>THE POLISH JURA CHAIN REGION</i>		
Jaskinia Wierna.....	1027	30
Jaskinia Wierzchowska Górna.....	975	25
Jaskinia Szachownica I.....	690	13
Jaskinia Brzozowa.....	645	18
Jaskinia Twardowskiego.....	500	17
Jaskinia pod Skipirzepą.....	450	9
Piętrowa Szczelina.....	400	45
Jaskinia Korolowa.....	375	35
Jaskinia Studnisko.....	337	77
Jaskinia Nietoperzowa.....	326	23
REGION NIECKI NIDZIAŃSKIEJ <i>NIDA TROUGH REGION</i>		
Jaskinia Skorocicka.....	352	5
Jaskinia Sawickiego.....	173	3
Jaskinia w Skorocicach u Ujścia Doliny.....	122	4
Jaskinia Północna Duża.....	115	39
Jaskinia w Gackach.....	115	.
Jaskinia pod Śwecami.....	106	7
Jaskinia Dzwonów.....	91	5
Jaskinia Stara.....	86	3
Jaskinia Flisa.....	71	5
Jaskinia w Aleksandrowie.....	67	4

U w a g a. Zastosowano podział na regiony występowania jaskiń ze względu na ich genezę.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi.

N o t e. Regional division of occurrences of caves was applied by their genesis.

S o u r c e: data of the Polish Society of Friends of Earth Sciences.

TABL. 8. WAŻNIEJSZE PRZEŁĘCZE
MORE IMPORTANT PASSES

PRZEŁĘCZ PASS	Miejsce położenia <i>Location</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>	Droga <i>Road</i>
Szklarska	Karkonosze, Góry Izerskie	dolnośląskie	886	Szklarska Poręba-Harrachov
Bierutowicka	Karkonosze	dolnośląskie	820	Karpacz-Sosnówka
Kowarska	Rudawy Janowickie, Karkonosze	dolnośląskie	727	Jelenia Góra-Kamienna Góra
Okraj	Karkonosze	dolnośląskie	1046	Kowary-Trutnov
Widok	Góry Kaczawskie	dolnośląskie	613	Jelenia Góra-Świerzawa
Walimska	Góry Sowie	dolnośląskie	750	Walim-Pieszyce
Woliborska	Góry Sowie	dolnośląskie	711	Bielawa-Nowa Ruda
Srebrna	Góry Sowie, Góry Bardzkie	dolnośląskie	586	Ząbkowice Śląskie-Nowa Ruda
Lisia	Góry Stołowe	dolnośląskie	786	Kudowa-Zdrój-Radków
Polskie Wrota	Góry Stołowe, Góry Orlickie	dolnośląskie	660	Kłodzko-Kudowa-Zdrój
Kubalonka	Beskid Śląski	śląskie	761	Wisła Istebna
Salmopolska	Beskid Śląski	śląskie	934	Wisła-Szczyrk
Koniakowska	Beskid Śląski	śląskie	846	Istebna-Żywiec
Kocierska	Beskid Mały	śląskie, małopolskie	718	Andrychów-Żywiec
Krowiarki	Beskid Żywiecki	małopolskie	986	Zawoja-Zakopane
Mały Luboń	Beskid Wyspowy	małopolskie	660	Kraków-Zakopane
Obidowa	Gorce	małopolskie	810	Kraków-Zakopane
Wierch Poroniec	Tatry	małopolskie	1105	Zakopane-Lysa Polana
Głodówka	Tatry	małopolskie	1148	Bukowina-Lysa Polana
Przysłop	Gorce, Beskid Wyspowy	małopolskie	752	Mszana Dolna-Szczawnica
Huta	Beskid Sądecki	małopolskie	760	Nowy Sącz-Krynica
Małastowska	Beskid Niski	małopolskie	604	Gorlice-Konieczna
Dukielska	Beskid Niski	podkarpackie	500	Dukla-Swidnik
Góry Słonne	Góry Sanocko-Turczańskie	podkarpackie	638	Przemyśl-Sanok
Wyżnia	Bieszczady	podkarpackie	872	Cisna-Ustrzyki Górne

a Na granicy z Czechami. *b* Na granicy ze Słowacją.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a At the border with Czech Republic. *b* At the border with Slovakia.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 9. POWIERZCHNIA ZLEWISK I DORZECZY
DRAINAGE AREAS AND DRAINAGE BASINS

ZLEWISKA I DORZECZA <i>DRAINAGE AREAS AND DRAINAGE BASINS</i>	Ogółem <i>Total</i>	W tym w Polsce <i>Of which in Poland</i>		
	w tysiącach kilometrów kwadratowych <i>in thousand square kilometres</i>	w % powierzchni ogólnej <i>in % of total area</i>		
		zlewiska lub dorzecza <i>of drainage area or drainage basin</i>	Polski ^a <i>of Poland^d</i>	
Zlewisko Morza Bałtyckiego <i>Baltic Sea drainage area</i>	1380,9	311,9	22,6	99,7
Dorzecze Odry <i>Odra drainage basin</i>	119,1	106,0	89,2	33,9
Zlewisko Zalewu Szczecińskiego ^b <i>Szczecin Bay drainage area^b</i>	12,1	2,5	20,4	0,8
Bezpośrednie zlewisko Bałtyku ^c <i>Direct drainage area of Baltic Sea^c</i>	x	17,3	x	5,5
Dorzecze Wisły ^d <i>Wisła drainage basin^d</i>	194,0	168,9	86,8	54,0
Zlewisko Zalewu Wiślanego ^e <i>Wisła Bay drainage area^e</i>	24,2	14,8	60,9	4,7
Dorzecze Niemna <i>Niemen drainage basin</i>	98,1	2,5	2,5	0,8
Zlewisko Morza Północnego <i>North Sea drainage area</i>	519,9	0,2	0,04	0,1
Dorzecze Łaby <i>Łaba drainage basin</i>	146,5	0,2	0,1	0,1
Zlewisko Morza Czarnego <i>Black Sea drainage area</i>	1838,5	0,6	0,03	0,2
Dorzecze Dunaju <i>Dunaj drainage basin</i>	817,0	0,4	0,05	0,1
Dorzecze Dniestru <i>Dniestr drainage basin</i>	72,0	0,2	0,3	0,1

a Powierzchnia lądów i wód śródlądowych. b Bez Odry. c Łącznie z Martwą Wisłą. d Bez delty. e Łącznie z prawostronną częścią delty.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Land area and inland waters. b Excluding the Odra. c Together with the Martwa Wisła. d Excluding the delta. e Together with the right side of the delta.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 10. WIĘKSZE RZEKI
PRINCIPAL RIVERS

RZEKI ^a <i>RIVERS^a</i>	Recypient ^b <i>Recipient^b</i>	Powierzchnia dorzecza w km ² <i>Drainage basin area in km²</i>		Długość w km <i>Length in km</i>			Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>		Przepływ średni ^c w m ³ na sekundę <i>Average flow^c in m³ per second</i>
		ogółem <i>total</i>	w tym w Polsce <i>of which in Poland</i>	ogółem <i>grand total</i>	w tym w Polsce <i>of which in Poland</i>		źródła <i>springs</i>	ujścia <i>estuaries</i>	
					razem <i>total</i>	w tym odcinek żeglowny <i>of which sailing sections</i>			
Odra	M. Bałtyckie <i>Baltic Sea</i>	119074	106043	840	726 ^d	711	634	0	567,0
Mała Panew	Odra	2115	2115	129	129	–	354	146	11,2
Nysa Kłodzka	Odra	4570	3742	189	189	–	975	140	37,7
Kaczawa	Odra	2263	2263	86	86	–	500	95	8,7
Barycz	Odra	5547	5547	136	136	–	126	76	18,8
Bóbr	Odra	5874	5830	279	276	–	600	40	44,8
Nysa Łużycka	Odra	4403	2201	246	197 ^e	15	785	33	31,0
Warta	Odra	54520	54520	795	795	407	384	11	216,0
Widawka	Warta	2418	2418	100	100	–	239	136	13,7
Proсна	Warta	4917	4917	227	227	–	260	70	17,4
Kanał Mosiński ^f	Warta	2503	2503	115	115	–	93	56	5,7
Welna	Warta	2635	2635	118	118	–	98	45	9,2
Obra ^g	Warta	2760	2760	171	171	–	64	24	9,9
Noteć	Warta	17302	17302	391	391	282	102	21	76,6
Gwda	Noteć	4947	4947	140	140	–	140	48	27,9
Drawa	Noteć	3291	3291	192	192	–	175	30	21,3
Ina	Odra	2151	2151	125	125	59	110	0,5	13,0

TABL. 10. WIĘKSZE RZEKI (dok.)
PRINCIPAL RIVERS (cont.)

RZEKI ^a RIVERS ^a	Recypient ^b Recipient ^b	Powierzchnia dorzecza w km ² Drainage basin area in km ²		Długość w km Length in km			Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m		Przepływ średni ^c w m ³ na sekundę Mean flow ^c in m ³ per second
		ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	ogółem grand total	w tym w Polsce of which in Poland		źródła springs	ujścia estuaries	
					razem total	w tym odcinek żeglowny of which sailing sections			
Rega	M. Bałtyckie Baltic Sea	2767	2767	188	188	–	146	0	21,1
Paręta	M. Bałtyckie Baltic Sea	3084	3084	143	143	–	137	0	29,1
Wieprza	M. Bałtyckie Baltic Sea	2213	2213	133	133	–	154	0	23,8
Wisła	M. Bałtyckie Baltic Sea	193960 ^h	168868 ^h	1022	1022	941	1106	0	1080,0
Przemsza	Wisła	2125	2125	87	87	24	385	229	20,0
Dunajec	Wisła	6796	4838	249 ⁱ	249 ⁱ	30	1500	170	85,5
Poprad	Dunajec	2083	482	169	63 ^k	–	1310	292	24,4
Nida	Wisła	3844	3844	154	154	–	268	165	21,1
Wisłoka	Wisła	4100	4100	173	173	22	600	155	35,5
San	Wisła	16877	14426	458	457 ^l	90	843	141	129,0
Wisłok	San	3538	3538	220	220	–	770	178	24,5
Tanew	San	2338	2338	114	114	–	308	163	13,4
Kamienna	Wisła	2020	2020	149	149	–	355	123	8,9
Wieprz	Wisła	10497	10497	349	349	–	273	107	36,4
Tyśmienica	Wieprz	2750	2750	74	74	–	160	133	9,6
Radomka	Wisła	2111	2111	116	116	–	315	100	9,23
Pilica	Wisła	9258	9258	333	333	–	348	93	47,4
Narew	Wisła	74527	53846	499	443 ^m	300	159	67	313,0
Biebrza	Narew	7092	7067	164	164	84	163	102	35,3
Pisa	Narew	4510	4510	82 ⁿ	82 ⁿ	80	115 ^o	100	26,8
Orzyc	Narew	2134	2134	142	142	–	145	82	9,3
Bug	Narew	38712 ^p	19239 ^p	774	590 ^r	587	310	75	155,0
Krzna	Bug	3273	3273	107	107	–	175	130	11,4
Nurzec	Bug	2087	2086	107	107	–	175	110	10,0
Liwiec	Bug	2763	2763	142	142	–	161	84	12,1
Wkra	Narew	5348	5348	255	255	–	186	69	22,3
Bzura	Wisła	7764	7764	173	173	–	238	64	28,6
Drwęca	Wisła	5697	5697	231	231	–	160	37	30,0
Brda	Wisła	4665	4665	245	245	14	181	30	28,0
Wda (Czarna Woda)....	Wisła	2324	2324	198	198	5	160	23	14,3
Pasłęka	Zalew Wiślany Wisła Bay	2321	2319	187	187	9	156	0	18,6
Lyna i jej dopływy	Pregoła	7126 ^t	5298 ^u	264	207	–	155	27 ^s	34,7

a W porządku hydrograficznym. *b* Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. *c* Z lat 1951-2000 w profilu ujścia rzeki. *d* W tym odcinek graniczny – 187 km. *e* Odcinek graniczny. *f* Za początek Kanału Mosińskiego przyjęto górną Obrę, w skład której wchodzi: Kanał Obry i Kanał Kościański. W Bonikowie Kanał Kościański rozgałęzia się kierując większą część wody do Kanału Mosińskiego, a mniejszą do Obrzańkiego Kanału Południowego. *g* Za początek Obry przyjęto początek Obrzańkiego Kanału Północnego. *h* Bez delty. *i* Łącznie z Czarnym Dunajcem; w tym odcinek graniczny – 17 km. *k-m* Odcinki graniczne: *k* – 30 km, *l* – 55 km, *m* – 1 km. *n* Liczona od jeziora Roś. *o* Przy wypływie z jeziora Roś. *p* Po ujście do Jeziora Zegrzyńskiego. *r* W tym odcinek graniczny – 363 km. *s* Na granicy państwa. *t* Powierzchnia zlewni wg H. Kellera. *u* W profilu granicznym zamykającym zlewnię.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Atlas Podziału Hydrograficznego Polski – Warszawa 2005.

a According to hydrographic order. *b* River or reservoir, into which the water flows. *c* From 1951 to 2000 at river estuary. *d* Of which the border section – 187 km. *e* Border section. *f* The Górna Obra was assumed as the beginning of Mosiński Canal. *g* The beginning of the North Obra Canal was assumed as the beginning of the Obra; the górna Obra (Kościański Canal of the Obra) bifurcates, i.e. divides, directing more than half of waters into Mosiński Canal, and less than half into canals of the Obra; North, Middle and South. *h* Excluding the delta. *i* Together with the Czarny Dunajec; of which the border section – 17 km. *k-m* Of which the border section: *k* – 30 km, *l* – 55 km, *m* – 1 km. *n* Calculated from Lake Roś. *o* At the outflow from Lake Roś. *p* Up to Lake Zegrzyńskie. *r* Of which the border section – 363 km. *s* At the border of the country. *t* Drainage catchment according to H. Keller. *u* At the border enclosing the drainage area.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management – The Atlas of the Hydrographic Division of Poland – Warsaw 2005.

TABL. 11. PRZEPLYWY RZEK W GŁÓWNYCH PROFILACH WODOWSKAZOWYCH
FLOW OF RIVERS IN PRINCIPAL WATER-GAUGE SITES

RZEKI RIVERS	Posterunek wodowskazowy Water-gauge site	Kilometr biegu rzeki Kilometre of the richness of the river	Powierz- chnia zlewni do wodow- skazu w km ² Drainage area to water- gauge in km ²	Przepływ średni w m ³ na s Average flow in m ³ per s						
				1951- 2010	2001- 2010	2000	2005	2010	2011	2012
Odra	Racibórz-Miedonia	55,5	6728,9	65,9	68,7	66,1	60,0	124,0	69,8	43,5
	Ślubice	584,1	53517,2	306,0	288,0	289,0	248,0	443,0	376,0	244,0
	Gozdowice	645,3	109802,2	525,0	495,0	477,0	411,0	724,0	698,0	431,0
Nysa Kłodzka	Skorogoszcz	7,5	4505,3	37,2	35,7	30,7	32,4	55,5	38,7	25,8
Barycz	Osetno	17,5	4579,6	15,3	14,2	10,5	10,4	27,0	23,8	9,0
Bóbr	Żagań	74,5	4255,0	38,2	36,6	36,6	35,8	46,6	45,9	36,8
Warta.....	Poznań	243,6	25907,2	102,0	103,0	105,0	76,8	151,0	134,0	64,4
	Gorzów Wielkopolski	56,4	52364,7	210,0	197,0	202,0	162,0	258,0	291,0	169,0
	Prosna.....	Bogusław	42,2	4282,4	16,1	15,8	18,8	11,1	24,4	21,6
Noteć.....	Nowe Drezdenko	38,0	15917,0	73,2	66,5	68,5	62,7	70,3	96,5	73,0
Rega	Trzebiatów	12,9	2644,2	20,3	19,5	21,2	18,5	19,6	22,4	18,5
Śłupia	Śłupsk	31,6	1452,5	15,7	15,9	16,1	16,9	15,1	16,9	16,1
Wisła	Nowy Bieruń	3,6	1779,7	21,2	24,1	27,3	21,7	43,0	23,1	14,9
	Sandomierz	268,4	31810,3	291,0	322,0	390,0	293,0	612,0	313,0	182,0
	Warszawa	504,1	84640,6	574,0	588,0	722,0	584,0	1060,0	313,0	379,0
	Tczew	908,6	193806,5	1047,0	1032,0	1354,0	1020,0	1660,0	1320,0	797,0
Przemsza	Jeleń	12,8	2005,8	18,7	17,9	21,6	15,0	21,8	17,9	14,2
Soła	Oświęcim	3,0	1357,0	20,9	23,3	29,2	24,1	49,5	20,9	14,1
Skawa.....	Wadowice	21,1	833,4	12,6	14,0	16,2	13,9	23,9	9,2	7,4
Raba	Proszówki	21,7	1473,2	17,1	18,5	22,4	16,0	41,5	–	–
Dunajec	Nowy Sącz	106,8	4337,3	65,2	73,3	82,1	77,6	126	64,7	43,0
Nida.....	Pińczów	56,8	3323,2	18,4	17,3	21,5	14,1	27,2	20,5	9,9
San	Przemysł	165,9	3688,8	52,8	58,0	60,0	68,8	79,7	52,0	43,9
	Radomyśl	10,3	16837,6	131,0	148,0	173,0	172,0	249,0	150,0	100,0
Wisłok.....	Tryńcza	5,8	3523,7	26,0	31,5	34,6	41,6	60,0	30,8	17,1
Kamienna	Kunów	66,2	1110,4	8,3	8,1	5,0	4,87	10,1	–	6,3
Wieprz.....	Końmin	17,9	10328,6	36,5	40,1	53,8	35,2	65,1	59,7	32,1
Pilica	Białobrzegi	45,3	8664,6	44,8	44,1	48,5	37,9	60,2	52,5	31,6
Narew.....	Suraż	355,3	3425,4	15,1	13,5	13,7	14,5	22,9	22,7	11,3
	Ostrołęka	146,8	21921,0	109,0	99,9	94,7	108,0	140,0	159,0	93,9
Biebrza.....	Burzyn	8,5	6928,9	34,5	35,7	31,0	43,2	56,2	65,4	29,7
Bug.....	Włodawa	378,3	14291,6	56,0	63,0	75,2	63,6	106	86,6	46,2
	Wyszków	33,8	38384,0	153,0	151,0	160,0	147,0	262,0	259,0	118,0
Bzura.....	Zuków	27,2	7073,0	–	23,7	–	14,6	38,4	43,5	16,9
Łyna	Sępól	89,8	3640,2	25,0	23,3	27,1	26,9	24,6	31,7	23,5
Guber	Prosna	9,3	1565,2	8,6	8,0	8,40	10,0	8,7	11,2	8,7

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Institute Meteorology and Water Management.

TABL. 12. WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA
LARGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA LAKES	Dorzecze <i>Drainage basin</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	Powierzchnia ^a w km ² <i>Area^a in km²</i>	Największa głębokość <i>Maximum depth</i>	Wzniesienie nad poziom morza <i>Elevation above the sea level</i>
				w metrach <i>in metres</i>	
WEDŁUG POWIERZCHNI BY AREA					
Śniardwy	Pisa	warmińsko-mazurskie	113,4	23,4	115,6
Mamry ^b	Węgorapa	warmińsko-mazurskie	102,8	43,8	116,2
Łebsko	Łeba	pomorskie	71,4	6,3	0,3
Dąbie	u ujścia Odry	zachodniopomorskie	56,0	4,2	0,1
Miedwie	Płonia	zachodniopomorskie	35,3	43,8	14,1
Jeziorak	Drwęca	warmińsko-mazurskie	32,2	12,0	99,5
Niegocin	Pisa	warmińsko-mazurskie	26,0	39,7	116,0
Gardno	Łupawa	pomorskie	24,7	2,6	0,3
Jamno	Morze Bałtyckie	zachodniopomorskie	22,4	3,9	0,1
Wigry	Czarna Hańcza	podlaskie	21,2	73,0	131,9
Gopło	Noteć	kujawsko-pomorskie	21,5	16,6	76,9
Drawsko	Drawa	zachodniopomorskie	17,8	79,7	128,4
Roś	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,9	31,8	115,0
Wielimie	Gwda	zachodniopomorskie	17,5	5,5	132,7
Tały (z jeziorem Ryńskim)	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,3	50,8	116,1
Nidzkie	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,2	23,7	119,0
Bukowo.....	Grabowa	zachodniopomorskie	17,5	2,8	0,1

**WEDŁUG GŁĘBOKOŚCI
BY DEPTH**

Hańcza	Czarna Hańcza	podlaskie	3,1	108,5	229,0
Drawsko	Drawa	zachodniopomorskie	17,8	79,7	128,4
Wielki Staw ^c	Dunajec	małopolskie	0,3	79,3	1664,5
Czarny Staw ^d	Dunajec	małopolskie	0,2	76,4	1580,5
Wigry	Czarna Hańcza	podlaskie	21,2	73,0	131,9
Wdzydze ^e	Wda	pomorskie	14,6	68,7	133,8
Wuksniki	Pasłęka	warmińsko-mazurskie	1,2	68,0	111,4
Babięty Wlk	Krutynia	warmińsko-mazurskie	2,5	65,0	140,7
Morzycko	Słubia	zachodniopomorskie	3,4	60,0	51,4
Ciecz (Trześniowskie).....	Pliszka	lubuskie	1,9	58,8	106,0
Piłekno	Krutynia	warmińsko-mazurskie	2,6	56,6	143,0
Elckie	Elk	warmińsko-mazurskie	3,8	58,2	120,0
Ożewo (Użewo)	Rospuda	podlaskie	0,6	49,6	191,3

a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze. *b* System wodny jeziora Mamry: Mamry, Święcajty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno. *c* W Dolinie Pięciu Stawów w Tatrach. *d* Nad Morskim Okiem w Tatrach. *e* System wodny jeziora Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołui.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Atlas jezior Polski – Poznań 2006.

a Water and island lake level. *b* Water system of Lake Mamry: Mamry, Święcajty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno. *c* In the Valley of the Pięć Stawów Polskich in Tatra Mountains. *d* Above Lake Morskie Oko in the Tatra Mountains. *e* Water system of lake Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołui.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – The Atlas of Polish Lakes – Poznań 2006.

TABL. 13. WAŻNIEJSZE KANAŁY
MAJOR CANALS

Kanały <i>Canals</i>	Połączenia <i>Links</i>	Rok uruchomienia <i>Year opened</i>	Długość w km <i>Length in km</i>
Wieprz-Krzna.....	Wieprz - Krzna Południowa	1961	140,0
Augustowski	Czarna Hańcza - Biebrza	1840	80,0 ^a
Elbląski	Jezioro Drwęckie - jezioro Druzno	1850	62,5
Gliwicki	Kłodnica - Odra ^b	1941	41,2
Ślesiński	Warta - jezioro Gopło	1950	32,0
Notecki.....	Noteć - Kanał Bydgoski	1892	25,0
Bydgoski	Brda - Noteć	1914	24,5
Żerański	Wisła - Narew	1963	17,6
Łęczyński	Wisła - Wisła	1961	17,2

^a Długość kanału w granicach Polski wraz z jeziorami i odcinkami cieków naturalnych leżącymi na trasie kanału. ^b Z portem Gliwice.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

^a *Canal's length within the borders of Poland, together with lakes and sections of water along the canal's course. b With Port of Gliwice.*

S o u r c e: data of Ministry of Environment.

TABL. 14. WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS

ZBIORNIKI WODNE (nazwa i lokalizacja) RESERVOIRS (name and location)	Rzeka <i>River</i>	Rok uruchomienia <i>Year opened</i>	Pojemność całkowita przy maksymalnym piętrzeniu w hm ³ <i>Total capacity at maximum accumulation in hm³</i>	Powierz- chnia przy maksy- malnym piętrzeniu w km ² <i>Area at maximum accumu- lation in km²</i>	Wysokość piętrzenia w m <i>Height of accumu- lation in m</i>
Solina (woj. podkarpackie)	San	1968	472,4	22,0	60,0
Włocławek ^a (woj. kujawsko-pomorskie)	Wisła	1970	453,6	75,0	12,7
Czorsztyn-Niedzica (woj. małopolskie)	Dunajec	1997	231,9	12,3	54,5
Jeziorsko (woj. łódzkie)	Warta	1986	202,0	42,3	11,5
Goczałkowice (woj. śląskie)	Mała Wisła	1956	161,3	32,0	13,0
Rożnów (woj. małopolskie)	Dunajec	1942	159,3	16,0	31,5
Dobczyce (woj. małopolskie).....	Raba	1986	141,7	10,7	27,9
Otmuchów (woj. opolskie).....	Nysa Kłodzka	1933	130,5	20,6	18,4
Nysa (woj. opolskie)	Nysa Kłodzka	1971	124,7	20,7	13,3
Turawa (woj. opolskie)	Mała Panew	1938/1948	106,2	20,8	13,6
Tresna (woj. śląskie)	Soła	1967	96,1	9,6	23,8
Dębe ^a (woj. mazowieckie)	Narew	1963	96,0	33,0	7,0
Dzierżno Duże ^b (woj. śląskie).....	Kłodnica	1964	94,0	6,2	11,2
Sulejów (woj. łódzkie)	Pilica	1973	84,3	23,8	11,3
Koronowo (woj. kujawsko-pomorskie).....	Brda	1960	80,6	15,6	22,0
Siemianówka (woj. podlaskie)	Narew	1991	79,1	32,5	7,0
Mietków (woj. dolnośląskie).....	Bystrzyca	1986	71,9	9,1	15,3
Dzieńkowice ^b (woj. śląskie).....	woda z Soły	1976	52,5	7,1	14,5
Pilchowice (woj. dolnośl.).....	Bóbr	1912	50,0	2,4	46,7
Kuźnica Wareżyńska ^b (woj. śląskie).....	Przemsza	2005	46,3	4,8	2,3
Pakość (woj. kujawsko-pomorskie)	Noteć Zachodnia	1974	42,6	13,0	4,8
Klimkówka (woj. małopolskie).....	Ropa	1994	42,6	3,1	33,3
Słup (woj. dolnośląskie).....	Nysa Szalona	1978	38,7	4,9	19,1
Wióry (woj. świętokrzyskie)	Świślina	2007	35,0	4,1	23,4
Plawniowice ^b (woj. śląskie)	Potok Toszecki	1975	29,2	2,4	2,2

TABL. 14. WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE (cd.)
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS (cont.)

ZBIORNIKI WODNE (nazwa i lokalizacja) RESERVOIRS (name and location)	Rzeka River	Rok uruchomienia Year opened	Pojemność całkowita przy maksymalnym piętrzeniu / w hm ³ Total capacity at maximum accumulation/ in hm ³	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ² Area at maximum accumulation in km ²	Wysokość piętrzenia w m Height of accumu- lation in m
Porąbka (woj. śląskie)	Soła	1936	27,2	3,3	21,2
Topola (woj. dolnośląskie)	Nysa Kłodzka	2003	26,5	3,4	7,8
Nielisz (woj. lubelskie)	Wieprz	1976/1997	25,6	8,3	9,6
Chańcza (woj. świętokrzyskie)	Czarna Staszowska	1985	24,2	4,7	12,8
Rybnik (woj. śląskie)	Ruda	1972	23,5	4,6	11,8
Poraj (woj. śląskie)	Warta	1978	20,8	5,1	12,0
Przeczyce (woj. śląskie)	Przemsza	1963	20,4	4,7	12,5
Kozłowa Góra (woj. śląskie)	Brynica	1939	17,6	5,8	6,5
Leśna (woj. dolnośląskie)	Kwisa	1907	16,8	1,4	35,8
Bukówka (woj. dolnośląskie)	Bóbr	1987	16,8	2,0	22,4
Kozielno (woj. dolnośląskie)	Nysa Kłodzka	2003	16,4	3,5	8,0
Żarnowiec ^c (woj. pomorskie)	Piaśnica	1983	16,4	0,9	16,0
Mylof (woj. pomorskie)	Brdą	1848/1972	16,2	26,0	10,4
Żur (woj. kujawsko-pomorskie)	Wda	1929	16,0	3,0	15,5
Domaniów (woj. mazowieckie)	Radomka	2001	14,4	5,0	8,6
Sosnówka (woj. dolnośląskie)	Czerwonka	2002	14,0	1,8	18,0
Besko (woj. podkarpackie)	Wisłok	1978	13,7	1,3	25,0
Dzierżno Małe ^b (woj. śląskie)	Drama	1938	12,6	1,7	13,1
Złotniki (woj. dolnośląskie)	Kwisa	1924	12,1	1,2	27,5
Pogoria III ^b (woj. śląskie)	Pogoria	1974	12,0	2,0	1,0
Czchów ^d (woj. małopolskie)	Dunajec	1949	12,0	3,4	9,5
Pierzchały (woj. warmińsko-mazurskie) ..	Pasłęka	1916	11,5	2,4	14,0
Dobromierz (woj. dolnośląskie)	Strzegomka	1987	11,4	1,1	26,7
Łąka (woj. śląskie)	Pszczynka	1986	11,2	3,5	6,9
Kamiennie ^c (woj. zachodniopomorskie) ..	Radew	1971	8,9	1,0	79,6
Myczkowce ^d (woj. podkarpackie)	San	1961	8,6	1,0	15,5
Rosnowo (woj. zachodniopomorskie)	Radew	1922	8,4	1,5	11,5
Lubachów (woj. dolnośląskie)	Bystrzyca	1917	8,0	0,5	38,0
Brzeg Dolny ^d (woj. dolnośląskie)	Odra	1958	8,0	2,1	7,0
Brody Hłżeckie (woj. świętokrzyskie)	Kamienna	1965	7,6	1,9	8,1
Ciesznowice (woj. łódzkie)	Luciąża	1997	7,3	2,2	10,7
Mosty (woj. lubelskie)	Kanał Wieprz-Krzna	1969	6,9	3,9	4,0
Sobieszów ^e (woj. dolnośląskie)	Kamienna	1909	6,7	2,0	9,7
Sromowce Wyżne ^d (woj. małopolskie)	Dunajec	1994	6,4	0,9	8,5
Słupca (woj. wielkopolskie)	Meszna	1965	6,4	2,6	3,4
Zemborzyce (woj. lubelskie)	Bystrzyca	1974	6,3	2,8	7,0
Jastrowie (woj. wielkopolskie)	Gwda	1931	6,2	1,5	7,2
Wilcza Wola (woj. podkarpackie)	Łęg	1989	6,1	1,6	8,7
Niedalino (woj. zachodniopomorskie)	Radew	1913	5,5	0,9	9,1
Gródek (woj. kujawsko-pomorskie)	Wda	1923	5,5	1,0	11,0
Kwiecko ^d (woj. zachodniopomorskie)	Radew	1971	5,2	1,4	4,0
Strzegomino (woj. pomorskie)	Słupia	1924	5,1	1,0	8,6
Niedów (woj. dolnośląskie)	Witka	1962	4,9	1,9	12,5
Cieplice ^e (woj. dolnośląskie)	Wrzosówka	1909	4,9	2,1	7,6
Wisła-Czarne (woj. śląskie)	Mała Wisła	1973	4,9	0,4	34,0
Opole (woj. lubelskie)	Kanał Wieprz-Krzna	1970	4,8	2,8	5,0
Raduszc Starzy ^d (woj. lubuskie)	Bóbr	1935	4,7	1,9	5,8
Rejowice (woj. zachodniopomorskie)	Rega	1924	4,6	2,0	7,3

TABL. 14. WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE (dok.)
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS (cont.)

ZBIORNIKI WODNE (nazwa i lokalizacja) RESERVOIRS (name and location)	Rzeka <i>River</i>	Rok uruchomieni a <i>Year opened</i>	Pojemność całkowita przy maksymalnym piętrzeniu / w hm ³ <i>Total capacity at maximum accumulation/ in hm³</i>	Powierz- chnia przy maksy- malnym piętrzeniu w km ² <i>Area at maximum accumulation in km²</i>	Wysokość piętrzenia w m <i>Height of accumu- lation in m</i>
Szałe (woj. wielkopolskie)	Pokrzywnica	1978	4,4	1,5	4,8
Żelizna (woj. lubelskie).....	Kanał Wieprz-Krzna	1971	4,3	3,5	4,0
Miedzna (woj. łódzkie)	Wąglanka	1979	4,2	1,8	7,0
Ptusza (woj. wielkopolskie)	Gwda	1933	4,0	2,0	6,0
Mirsk ^e (woj. dolnośląskie)	Długi Potok	1910	3,9	1,0	12,5
Podgaje (woj.wielkopolskie).....	Gwda	1930	3,9	1,2	9,3
Mysłakowice ^e (woj. dolnośląskie)	Łomnica	1913	3,6	1,0	3,4
Zahajki (woj. lubelskie)	Kanał Wieprz-Krzna	1968	3,6	2,4	5,0
Straszyn (woj. pomorskie).....	Radunia	1910	3,5	0,7	14,1
Kamienna (woj. lubuskie)	Drawa	1918	3,5	1,0	7,6
Dychów ^c (woj.lubuskie)	Bóbr	1936	3,4	1,0	10,8
Pogoria I ^b (woj. śląskie)	Pogoria	1943	3,4	0,7	8,0
Bledzew (woj. lubuskie).....	Obra	1909	3,0	3,2	6,8
Koszyce (woj. wielkopolskie).....	Ruda	1981	2,6	1,0	4,8
Paprocany (woj. śląskie)	Gostynka	1870	2,4	1,2	4,0
Krzywaniec ^a (woj. lubuskie)	Bóbr	1936	2,4	1,0	5,9
Bielkowo (woj. pomorskie).....	Radunia	1924	2,5	0,6	6,9
Jarnołtówek ^e (woj. opolskie)	Złoty Potok	1907	2,4	0,6	14,6
Dobrzyca (woj. wielkopolskie)	Gwda	1912	2,2	0,9	4,8
Smukała (woj. kujawsko- pomorskie)	Brda	1951	2,2	0,9	8,0
Trzyczyn (woj. kujawsko-pomorskie)	Brda	1960	2,2	0,9	7,2
Porąbka-Żar (woj. śląskie)	Soła	1979	2,2	0,2	–
Jutrosin (woj. wielkopolskie)	Orla	2011	2,1	0,9	2,5
Krzynia (woj. pomorskie)	Słupia	1925	2,0	1,2	3,5
Wrzeszczyn (woj. dolnośląskie)	Bóbr	1927	2,0	0,4	15,0
Zatonie (woj. dolnośląskie)	Plebanka	1968	2,0	0,2	31,5
Smardzew (woj. łódzkie)	Myja	2012	1,4	0,7	5,0
Rejów (woj. świętokrzyskie)	Kamionka	2012	1,4	0,3	6,7

a Stopień wodny. *b* Zbiornik w wyrobisku. *c* Zbiornik górny elektrowni pompowej. *d* Zbiornik wyrównawczy. *e* Zbiornik powodziowy „suchy”.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Flow reservoir. *b* Excavation reservoir. *c* Upper reservoir of a power plant. *d* Compensatory reservoir. *e* Flood reservoir “dry”.

S o u r c e: data Ministry of the Environment and Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 15. TEMPERATURY POWIETRZA
AIR TEMPERATURES

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesie- nie stacji nad pozi- om mo- rza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C							
		średnie ^a average ^a					skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		1971- 2000	1991- 2000	2001- 2005	2001- 2010	2012	maksi- mum	mini- mum	
							maximum	minimum	
1971-2012									
Hel.....	1	8,1	8,4	8,6	8,7	8,4	33,7	-18,2	51,9
Łeba.....	2	7,7	8,0	8,2	8,3	8,0	37,2	-25,0	62,2
Koszalin.....	33	8,0	8,4	8,6	8,7	8,4	37,1	-25,4	62,5
Suwałki.....	184	6,3	6,8	6,9	7,1	6,6	35,2	-30,6	65,8
Olsztyn.....	133	7,3	7,6	7,8	7,9	7,5	36,2	-30,2	66,4
Chojnice.....	164	7,3	7,6	7,9	7,9	7,8	36,3	-25,7	62,0
Szczecin.....	1	8,8	9,1	9,3	9,4	9,1	37,8	-30,0	67,8
Białystok.....	148	6,9	7,2	7,4	7,5	7,0	35,5	-35,4	70,9
Toruń.....	69	8,1	8,5	8,7	8,7	8,6	37,9	-32,0	69,9
Mława.....	147	7,3	7,7	7,9	8,0	7,7	36,6	-31,2	67,8
Gorzów Wielkopolski ...	72	8,6	9,0	9,2	9,3	9,1	37,4	-24,6	62,0
Poznań.....	87	8,5	8,8	9,1	9,2	9,3	37,0	-28,5	65,5
Warszawa.....	106	8,1	8,3	8,6	8,8	8,8	36,4	-30,7	67,1
Terespol.....	133	7,5	7,9	8,1	8,2	8,1	35,3	-34,3	69,6
Zielona Góra.....	192	8,5	8,8	9,1	9,2	9,1	36,8	-22,2	59,0
Kalisz.....	138	8,4	8,8	9,0	9,1	9,2	38,0	-28,5	66,5
Łódź.....	187	8,0	8,3	8,5	8,6	8,7	37,6	-30,3	67,9
Włodawa.....	177	7,5	7,8	8,0	8,2	8,2	36,0	-34,2	70,2
Lublin.....	238	7,4	7,7	7,9	8,1	8,1	35,3	-33,7	69,0
Wrocław.....	120	8,7	9,1	9,3	9,4	9,5	37,4	-30,0	67,4
Jelenia Góra.....	342	7,4	7,7	7,8	7,8	7,8	35,8	-31,8	67,6
Kielce.....	260	7,4	7,7	7,9	8,1	8,1	36,2	-33,9	70,1
Częstochowa.....	293	8,0	8,2	8,5	8,7	8,7	35,6	-26,6	62,2
Śnieżka.....	1603	0,6	1,0	1,2	1,3	1,3	24,5	-32,1	56,6
Kłodzko.....	356	7,4	7,6	7,8	7,9	8,1	35,1	-29,7	64,8
Opole.....	165	8,8	9,1	9,2	9,3	9,5	37,5	-27,1	64,6
Katowice.....	284	8,2	8,6	8,6	8,8	8,8	36,0	-27,4	63,4
Rzeszów.....	212	7,9	8,2	8,5	8,7	8,8	35,4	-30,9	66,3
Kraków.....	237	8,1	8,5	8,8	8,7	8,6	36,7	-29,9	66,6
Bielsko-Biała.....	398	8,1	8,4	8,6	8,8	9,1	34,2	-27,4	61,6
Nowy Sącz.....	292	8,2	8,5	8,7	8,9	8,9	36,1	-29,2	65,3
Zakopane.....	855	5,4	5,8	5,8	6,0	6,2	32,5	-27,1	59,6

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 16. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesie- nie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>				Średnia prędkość wiatru w m na sekundę <i>Average wind velocity in m per second</i>	Usłonecz- nienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie za- chmurzenie w oktantach ^b <i>Average cloudiness in octants^b</i>	
		średnie ^a <i>average^a</i>							2012
		1971- 2000	1991- 2000	2001- 2005	2001- 2010				
Hel.....	1	578	590	582	623	695	3,7	1951	5,3
Łeba.....	2	632	638	681	703	868	4,3	1867	5,5
Koszalin.....	33	717	740	766	778	832	3,5	1626	5,8
Suwałki.....	184	591	575	601	619	673	3,6	1739	5,3
Olsztyn ^c	133	625	623	609	646	701	3,0	–	5,3
Chojnice.....	164	547	574	664	670	684	3,8	1973	5,5
Szczecin.....	1	530	572	530	588	529	3,8	1654	5,2
Białystok.....	148	577	573	555	613	611	2,5	1729	5,4
Toruń.....	69	528	526	558	583	521	2,5	1807	5,2
Mława.....	147	543	573	538	556	564	3,4	1867	5,5
Gorzów Wielkopolski.....	72	531	541	553	572	715	2,8	1903	5,6
Poznań.....	87	507	555	507	535	664	3,4	1900	5,2
Warszawa.....	106	519	532	529	571	519	3,1	2393	5,1
Terespol.....	133	512	527	483	549	544	2,8	1943	5,4
Zielona Góra.....	192	572	598	553	591	702	3,1	1728	5,2
Kalisz.....	138	507	505	492	511	427	3,9	2018	5,5
Łódź.....	187	571	565	582	601	521	3,6	1920	5,3
Włodawa.....	177	515	518	502	566	493	3,8	1839	5,4
Lublin.....	238	572	590	575	614	503	3,2	1786	5,4
Wrocław.....	120	569	522	504	560	516	3,2	2035	5,4
Jelenia Góra.....	342	678	686	710	743	760	2,6	1947	5,6
Kielce.....	260	600	626	670	659	542	2,8	1784	5,5
Częstochowa.....	293	617	660	652	673	636	2,7	1814	5,5
Śnieżka.....	1603	1150	1101	1111	1141	1008	11,2	1625	5,8
Kłodzko.....	356	576	596	602	629	619	3,0	1885	5,4
Opole.....	165	622	599	586	606	504	2,5	1986	5,3
Katowice.....	284	729	728	724	770	698	2,6	1837	5,3
Rzeszów.....	212	629	666	695	725	558	3,5	1911	5,2
Kraków.....	237	662	669	685	719	619	3,2	–	4,9
Bielsko-Biała ^c	398	942	879	1007	1039	845	2,9	–	5,2
Nowy Sącz.....	292	696	703	768	806	624	1,7	1642	5,0
Zakopane.....	855	1107	992	1198	1229	885	1,5	1568	5,3

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. *b* Stopień zachmurzenia nieba: od 0 (niebo bez chmur) do 8 (całkowicie pokryte chmurami). *c* Stacje nie prowadzą pomiarów usłonecznienia.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods. *b* Level of cloudiness: from 0 (sky without clouds) to 8 (fully covered with clouds). *c* Stations do not record insolation measurements.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 18. MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH
TOTAL MONTHLY ATMOSPHERIC PRECIPITATION

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Lata ^a Years ^a	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w milimetrach in millimetres											
Hel.....	1971-2000	37	28	29	31	44	60	69	66	62	56	48	48
	1991-2000	34	33	32	34	55	60	61	66	67	59	41	48
	2001-2005	43	39	34	34	46	47	75	64	46	60	47	47
	2001-2010	40	33	37	32	54	52	78	81	62	54	56	45
	2012	53	32	12	43	27	96	139	68	51	66	89	19
Łeba.....	1971-2000	38	29	35	31	45	54	70	70	75	74	58	53
	1991-2000	39	35	41	32	50	58	53	78	69	84	48	52
	2001-2005	42	38	31	30	49	64	71	75	85	89	57	51
	2001-2010	44	34	40	29	56	57	79	87	81	75	72	50
	2012	79	42	16	37	24	58	188	96	120	77	81	50
Koszalin.....	1971-2000	47	35	43	38	53	82	87	74	77	64	62	57
	1991-2000	46	44	55	39	63	82	80	85	79	61	50	56
	2001-2005	51	43	47	32	57	71	93	81	80	83	61	66
	2001-2010	52	40	48	33	60	73	90	108	74	72	72	55
	2012	103	63	9	39	16	89	119	100	103	71	63	57
Suwałki.....	1971-2000	33	25	34	37	49	74	83	64	53	49	46	43
	1991-2000	32	32	41	45	45	60	73	57	51	45	48	45
	2001-2005	36	33	36	26	61	60	91	76	45	68	36	34
	2001-2010	42	31	35	23	66	63	92	87	47	57	41	35
	2012	50	31	25	52	34	85	115	82	47	75	43	35
Olsztyn.....	1971-2000	37	27	37	39	52	83	75	64	61	51	49	50
	1991-2000	37	37	44	50	61	67	73	53	61	47	45	48
	2001-2005	37	33	35	36	42	63	86	66	56	72	40	44
	2001-2010	46	30	39	28	62	71	85	83	48	60	55	41
	2012	66	37	34	73	57	96	105	44	42	72	51	23
Szczecin.....	1971-2000	38	28	36	34	48	62	64	53	44	37	40	45
	1991-2000	35	34	46	34	60	63	76	61	50	36	32	46
	2001-2005	40	39	29	31	51	48	62	51	54	44	41	39
	2001-2010	40	37	40	32	56	56	66	74	47	48	53	38
	2012	67	35	11	35	25	44	115	57	31	42	38	29
Białystok.....	1971-2000	29	24	31	39	52	72	85	62	57	46	40	39
	1991-2000	26	33	38	52	58	64	69	53	60	42	40	38
	2001-2005	33	35	29	24	70	55	71	63	52	54	35	37
	2001-2010	39	31	31	25	75	64	84	87	53	47	42	36
	2012	51	22	19	40	52	79	89	111	24	51	46	28
Toruń.....	1971-2000	26	23	28	29	48	72	80	61	51	37	35	38
	1991-2000	25	26	34	35	47	51	72	68	65	29	33	40
	2001-2005	30	32	34	38	54	44	116	47	46	45	30	42
	2001-2010	35	29	35	31	60	49	105	77	48	38	40	37
	2012	63	35	14	29	42	85	80	31	43	36	44	20
Gorzów Wielkopolski.....	1971-2000	35	28	35	36	49	67	66	53	42	35	39	46
	1991-2000	35	34	46	34	56	54	70	56	41	33	36	45
	2001-2005	41	38	33	30	46	46	83	60	52	48	36	39
	2001-2010	42	36	41	33	53	46	76	67	49	42	48	39
	2012	81	38	14	27	75	80	143	103	32	29	63	33
Poznań.....	1971-2000	29	23	33	31	47	62	76	55	44	35	33	39
	1991-2000	29	31	47	30	57	61	85	57	50	34	32	42
	2001-2005	38	34	33	26	43	45	78	46	44	43	31	47
	2001-2010	39	31	38	32	55	47	71	66	39	38	39	41
	2012	76	47	14	19	70	108	140	49	22	29	57	34
Warszawa.....	1971-2000	22	22	28	35	51	71	73	59	49	38	36	34
	1991-2000	22	26	32	42	49	64	80	47	55	36	41	37
	2001-2005	29	37	30	37	50	46	92	60	41	41	33	33
	2001-2010	36	34	30	31	56	64	82	81	46	37	43	32
	2012	47	35	21	55	44	63	73	35	28	58	29	31

Dział 2. WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY. KOPALINY

Uwagi metodyczne

Dane o stanie i zmianach w ewidencyjnym przeznaczeniu gruntów opracowano na podstawie rocznych wykazów gruntów wprowadzonych rozporządzeniami Ministrów: Rolnictwa oraz Gospodarki Komunalnej z dnia 20 II 1969 r. w sprawie ewidencji gruntów (MP. Nr 11, poz. 98), od 1997 r. - Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 17 XII 1996 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 158, poz. 813), a od 2002 r. Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz 454). W kolejnych rozporządzeniach klasyfikacje zaliczenia gruntów do poszczególnych użytków gruntowych były zmieniane m. in. ze względu na potrzebę dostosowywania do standardów międzynarodowych. Od danych za 1997 r. wykazy gruntów sporządzają Główny Urząd Geodezji i Kartografii oraz wojewódzkie wydziały geodezji i gospodarki gruntami. Dane te prezentowane są według powierzchni geodezyjnej.

Ewidencja gruntów z 2001 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 454) wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji „grunty zabudowane i zurbanizowane”), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji „wody śródlądowe stojące”) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję). Dane według wymienionej ewidencji o:

- **użytkach rolnych** dotyczą: gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych zajętych pod budynki mieszkalne oraz inne budynki i urządzenia budowlane służące produkcji rolniczej, nie wyłączając produkcji rybnej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego (kotłownie, komórki, garaże, szopy, stodoły, wiaty, spichlerze, budynki inwentarskie, place składowe i manewrowe w obrębie zabudowy itp.), a także ogródków przydomowych w gospodarstwach rolnych, gruntów pod stawami obejmującymi zbiorniki wodne (z wyjątkiem jezior i zbiorników zaporowych z urządzeniami do regulacji poziomu wód) wyposażone w urządzenia hydrotechniczne, nadające się do chowu, hodowli i przetrzymywania ryb obejmujące powierzchnię ogroblowaną wraz z systemem rowów oraz z terenami przyległymi do stawów i z nimi związane, a należącymi do obiektu stawowego, gruntów pod rowami do których zalicza się otwarte rowy pełniące funkcję urządzeń melioracji wodnych dla gruntów wykorzystywanych do produkcji rolniczej.
- **grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione** dotyczą:
 - **lasów** do których zalicza się grunty określone jako „las” w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz.59).
 - **gruntów zadrzewionych i zakrzewionych**, do których zalicza się grunty porośnięte roślinnością leśną, których pole powierzchni jest mniejsze od 0,1000 ha, a także: śródpolne skupiska drzew i krzewów niezaliczone do lasów, tereny torfowisk, pokrytych częściowo kępami krzewów i drzew karłowatych, grunty porośnięte wikliną w stanie naturalnym i krzewiastymi formami wierzb w dolinach rzek i obniżeniach terenu, przylegające do wód powierzchniowych grunty porośnięte drzewami lub krzewami, stanowiące biologiczną, strefę ochronną cieków i zbiorników wodnych, jary i wąwozy pokryte drzewami i krzewami naturalnie lub sztucznie w celu zabezpieczenia przed erozją, niezaliczone do lasów, wysypiska kamieni i gruzowiska porośnięte drzewami i krzewami, zadrzewione i zakrzewione tereny nieczynnych cmentarzy, poza zwartymi kompleksami lasów, skupiska drzew i krzewów mające charakter parku, niewyposażone w urządzenia i budowle dla rekreacji i wypoczynku.
- **gruntach pod wodami** dotyczą :
 - **gruntów pod morskimi wodami wewnętrznymi**, są to grunty pokryte morskimi wodami wewnętrznymi, do których zalicza się: część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego, wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim, znajdujące się na wschód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec, oraz rzekę Odrę pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin, część Zatoki Gdańskiej zamkniętą linią podstawową biegnącą od punktu o współrzędnych 54°37'36" szerokości geograficznej północnej i 18°49'18" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Helskiej) do punktu o współrzędnych 54°22'12" szerokości geograficznej północnej i 19°21'00" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Wiślanej), część Zalewu Wiślanego znajdującą się na południowy zachód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską na tym Zalewie, wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego.
 - **gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi**, do których zalicza się grunty pod wodami płynącymi w rzekach, potokach górskich, kanałach i innych ciekach, o przepływach stałych lub okresowych oraz źródła, z których ciekі biorą początek, a także grunty pod wodami znajdującymi się w jeziorach i zbiornikach sztucznych, z których ciekі wypływają lub do których wpływają.
 - **gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi**, do których zalicza się grunty pod wodami w jeziorach i zbiornikach innych niż określone powyżej.
- **gruntach zabudowanych i zurbanizowanych** dotyczą:
 - **terenów mieszkaniowych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki mieszkalne, urządzenia funkcjonalnie związane

z budynkami mieszkalnymi (podwórza, dojazdy, przejścia, przydomowe place gier i zabaw itp.), a także ogródki przydomowe,

- **terenów przemysłowych** do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia służące produkcji przemysłowej, a także ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, stacje transformatorowe, czynne hałdy i wysypiska, urządzenia magazynowo-składowe, bazy transportowe i remontowe itp.,
 - **innych terenów zabudowanych** do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia związane z administracją, służbą zdrowia, handlem, kultem religijnym, rzemiosłem, usługami, nauką, oświatą, kulturą i sztuką, wypoczynkiem, łącznością itp., czynne cmentarze, grzebowniska zwierząt oraz inne grunty zabudowane (nie ujęte w poz. dotyczących terenów mieszkaniowych i przemysłowych),
 - **zurbanizowanych terenów niezabudowanych** do których zalicza się grunty niezabudowane, ale przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej,
 - **terenów rekreacyjno-wypoczynkowych** do których zalicza się niezajęte pod budynki:
 - tereny ośrodków wypoczynkowych, zabaw dziecięcych, plaże, urządzone parki, skwery, zieleńce (poza pasami ulic),
 - tereny o charakterze zabytkowym: ruiny zamków, grodziska, kurhany, pomniki przyrody itp.,
 - tereny sportowe: stadiony, boiska sportowe, skocznie narciarskie, tory saneczkowe, strzelnice sportowe, kąpieliska itp.,
 - tereny spełniające funkcje rozrywkowe: lunaparki, wesołe miasteczka itp.,
 - ogrody zoologiczne i botaniczne,
 - tereny zieleni nieurządzonej nie zaliczone do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych.
 - **terenów komunikacyjnych**, do których zalicza się grunty zajęte pod:
 - drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne, w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz do obiektów użyteczności publicznej; place postojowe i manewrowe przy dworcach kolejowych, autobusowych i lotniczych, portach morskich i rzecznych, i innych oraz ogólnodostępne dojazdy do ramp wyładowniczych i placów składowych,
 - tereny kolejowe,
 - inne tereny komunikacyjne obejmujące: porty lotnicze i inne budowle oraz urządzenia służące komunikacji lotniczej, urządzenia portowe, przystanie obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty, budowle i urządzenia górskich kolei linowych, torowiska tramwajowe poza pasami ulic i dróg, a także obiekty i urządzenia związane z komunikacją miejską, urządzone parkingi poza lasami państwowymi, dworce autobusowe, wały ochronne wód przystosowane do ruchu kołowego.
 - **użytkach kopalnych** dotyczących gruntów zajętych przez czynne odkrywkowe kopalnie, w których odbywa się wydobywanie kopalin.
 - **użytkach ekologicznych** dotyczących prawnie chronionych pozostałości ekosystemów, takich jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp. Użytki ekologiczne określa się na podstawie rozporządzenia właściwego wojewody lub uchwały właściwej rady gminy, podjętych na podstawie przepisów o ochronie przyrody.
 - **nieużytkach** dotyczących:
 - niezakwalifikowanych do użytków ekologicznych: bagna (błota, topieliska, trzęsawiska, moczary, rojsty), piaski (piaski ruchome, plaże nieurządzone, piaski nadbrzeżne, wydmy), naturalne utwory fizjograficzne, takie jak: urwiska, strome stoki, uskoki, skały, rumowiska,
 - nieprzeznaczonych do rekultywacji wyrobisk po wydobywaniu kopalin.
 - **terenach różnych** dotyczących wszystkich pozostałych gruntów, których nie można zaliczyć do innych użytków, takich jak: grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego. Do terenów przeznaczonych do rekultywacji zalicza się zdegradowane lub zdewastowane grunty, takie jak: nieczynne hałdy, wysypiska, zapadliska, tereny po działalności przemysłowej i górniczej oraz po poligonach wojskowych, dla których właściwe organy zatwierdziły projekty rekultywacji.
- Klasy bonitacyjne użytków rolnych** określają jakość użytku rolnego pod względem jego przydatności do produkcji rolniczej. Klasa I określa najwyższą wartość rolniczą, a klasa VI najniższą. Grunty orne oraz pastwiska zaliczone do klasy VI z odpowiednim symbolem RZ (grunty orne) lub PsZ (pastwiska) są to grunty, które ze względu na niską jakość zostały uznane w toku gleboznawczej klasyfikacji gruntów za nieprzydatne do uprawy i przeznaczone do zalesienia.
- Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty – w trybie rozporządzenia Rady Ministrów (Dz. U. 1995, Nr 16, poz. 78 o ochronie gruntów rolnych i leśnych – tekst jednolity (Dz. U. Nr 121 z 2004 r., poz. 1266).
- Ochrona gruntów rolnych i leśnych** w myśl tej ustawy polega na:
- ograniczeniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne,
 - zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych i leśnych oraz szkodom w produkcji rolniczej lub leśnej oraz w drzewostanach powstającym wskutek działalności nierolniczej lub nieleśnej,
 - zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,
 - rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,

- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- przywracaniu i poprawianiu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej, a także na zapobieganiu obniżania produktywności gruntów leśnych.

Dane nie uwzględniają ubytku gruntów rolnych nie związanego ze zmianą właściciela, np. ubytku tych gruntów w ramach rozwoju budownictwa indywidualnego na gruntach własnych gospodarstw rolnych.

Ustawa o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I-III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV-VI utworzone z gleb organicznych. W 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast.

Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartość użytkową (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa rolnicza lub leśna zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej. Zostały one zaewidencjonowane w oparciu o kryteria i zasady określone w odpowiednich ustawach o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowaniu stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty zrekultywowane podlegają zagospodarowaniu, czyli rolniczemu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

Melioracje wodne szczegółowe obejmują: ciekii wodne naturalne i sztuczne odwadniające i nawadniające o szerokości dna do 1,5 m w ich dolnym biegu oraz rurociągi o średnicy do 1 m z wyjątkiem rurociągów o średnicy większej niż 0,4 m na odcinkach przebiegających przez zabudowane tereny wsi i miast, groble na obszarach nawadnianych, drenowania, deszczownie wraz z pompami przenośnymi, stawy rybne i inne podobne urządzenia. Melioracje scharakteryzowano powierzchnią zmeliorowanych gruntów oraz łąk i pastwisk zagospodarowanych według rodzajów melioracji szczegółowych.

Podaż **środków ochrony roślin** na zaopatrzenie rolnictwa obejmuje sprzedaż przez przedsiębiorstwa produkcyjne odbiorcom krajowym powiększoną o import. Do roku 2004 badaniami sprzedaży objęte były wybrane środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu i stosowania. Lista środków ochrony roślin była ustalana corocznie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi po konsultacji z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a wybór był uzasadniony gospodarczym znaczeniem i wielkością sprzedaży danego środka i tak np. w 2003 r. badano sprzedaż 357, a w 2004 r. – 321 środków. Od 2005 roku zgodnie z wymogami UE badane są wszystkie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu. W 2005 r. było ich 974.

Bilanse azotu brutto wykonywane są w Instytucie Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, obligatoryjnie m.in. na potrzeby OECD, metodą na powierzchni pola (Kopiński 2006). Według tej metody określa się różnicę pomiędzy ilością składników mineralnych wnoszonych a wynoszonych z gleb użytków rolnych z plonami.

Dane o **zasobności gleb w przyswajalne makroelementy, odczynie gleb oraz potrzebie wapnowania** pochodzą z badań Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej. Oceny odczynu i zasobności gleb w składniki mineralne dokonano na podstawie liczb granicznych zawartych w polskich normach: PN-ISO 10390 (pH), PN-R-04023 (fosfor), PN-R-04022 (potas) i PN-R-04020 (magnez).

Dane o **zasobach ważniejszych kopalin** pochodzą z informacyjnego systemu gospodarki i ochrony bogactw mineralnych Polski „MIDAS” prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny.

Dane o zasobach ważniejszych kopalin dotyczą rodzajów i zasobów udokumentowanych geologicznie złóż, w których kopaliny te występują z uwzględnieniem złóż i zasobów zagospodarowanych oraz ubytków związanych z ich eksploatacją, a także przyrostów uzyskanych w wyniku nowych udokumentowanych badań geologicznych.

Zasoby geologiczne złoża (bilansowe i pozabilansowe) – całkowita ilość kopaliny lub kopalin w granicach złoża.

Zasoby bilansowe – zasoby złoża lub jego części, którego cechy naturalne określone przez kryteria bilansowości oraz warunki występowania umożliwiają podejmowanie jego eksploatacji.

Zasoby pozabilansowe – zasoby złoża lub jego części, którego cechy naturalne lub warunki występowania powodują, iż jego eksploatacja nie jest możliwa obecnie, ale przewiduje się, że będzie możliwa w przyszłości w wyniku postępu technicznego, zmian gospodarczych itp.

Zasoby przemysłowe – część zasobów bilansowych, która może być przedmiotem ekonomicznie uzasadnionej eksploatacji w warunkach określonych przez projekt zagospodarowania złoża, optymalny z punktu widzenia technicznego i ekonomicznego przy spełnieniu wymagań ochrony środowiska.

Chapter 2. USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL. USEFUL MINERALS

Methodological notes

Data on the condition and changes in the registered intended use of land were developed on the basis of annual reports on land, introduced in the following Regulations: of the Minister of Agriculture and Municipal Management of 20 February 1969 on land register (MP No. 11, item 98), from 1997 – of the Minister of Spatial Economy and Construction and of the Minister of Agriculture and Food Economy 17 December 1996 on register of land and buildings (O. J. No. 158, item 813), and from 2002 of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 on register of land and buildings (O. J. No. 38, item 454). The consecutive regulations, classifications of land were changed inter alia due to adoption of international standards. Beginning with data for 1997 on, the registers of land were prepared by the Chief Office of Geodesy and Cartography as well as voivodeship branches of geodesy and land management. The data are presented, taking into consideration geodesic area.

Land Register (O. J. of 2001 No. 38, item 454) introduced range differences in relation to previous years consisting mainly in classification of built-up rural areas as agricultural land (therefore classified as „built-up and urban areas”), land under ponds (classified as „inland lentic waters”) and ditches (which were classified separately). According to the aforementioned register, data on:

- **Agricultural land:** Arable land, orchards, meadows, permanent pastures, agricultural land occupied by residential and other buildings as well as facilities designed for agricultural production, including fishery production and food-processing industry (boiler houses, shed, garages, shanties, barns, umbrella roofs, granaries, buildings for livestock, stockyards and manoeuvring yards within developed area etc.) as well as gardens adjacent to farms, land under ponds including water reservoirs (excluding lakes and dam reservoirs for water level adjustment) equipped with hydro-technical installations suitable for fish farming and keeping covering dyke areas including ditches and areas adjacent and related to ponds, land under ditches including open ditches acting as land improvement facilities for land used in agricultural production.
- **Forest, wooded and shrubbery areas** refer to:
 - **Forests**, including land identified as “forest” in the Act of 28 September 1991 - on forests (OJ of 2011No. 12 item 59 as amended).
 - **Forests and other wooded land** – land covered with forest plants and whose surface area is under 0.1000 ha are as well as: groups of trees and shrubs found in the middle of fields and not included in forest land, peat bogs partially covered with groups of shrubs and dwarf trees, natural wicker fields and natural bush formed willow trees located in river beds and depressed land, land covered with trees and shrubs located next to surface water and constituting a biological protective zone against sewage and water reservoirs, ravines and gorges naturally or artificially covered with trees and shrubs in order to protect them against erosion and not counted as forests, stone and rubble dumps covered with trees and shrubs, cemeteries no longer being used and covered with trees and shrubs; with the exception of forest complexes, groups of trees and shrubs constituting a park but not equipped with equipment and buildings used for recreation and relaxation.
- **Land under waters** refer to:
 - **land under internal marine waters**, including: The part of Nowe Warpno Lake and the part of the Szczecin Lagoon gather with the Świna and the Dziwna and the Kamień Lagoon, situated east the State frontier between the Republic of Poland and Germany, and the river Odra between the Szczecin Lagoon and the waters of the port of Szczecin; The part of the Bay of Gdańsk closed by a baseline running from a point having the coordinates 54° 37' 36'' north geographic latitude and 18° 49' 18'' east geographic longitude from the Hel Sandbar to a point having the coordinates 54° 22' 12'' north geographic latitude and 19° 21' 00'' east geographic longitude (on the Vistula Sandbar); The part of the Vistula Lagoon situated south-west of the State frontier between Republic of Poland and Russian Federation on that Bay. Harbor waters defined on the sea said by the line connecting the outermost permanent harbor works which form an integral part of the harbor system.
 - **land under surface flowing waters**, which covers land under waters flowing in rivers, mountain streams, channels, and other water courses, permanently or seasonally and their sources as well as land under lakes and artificial water reservoirs, from or to which the water course flow.
 - **land under surface lentic water**, which covers land under water in lakes and reservoirs other than those described above.

- **Built-up and urban areas** refer to:

- **Residential areas** include land not used for agricultural and forest production, put under dwelling buildings, devices functionally related to dwelling buildings (yards, drives, passages, playgrounds adjacent to houses), as well as gardens adjacent to houses.

- **Industrial areas** include land put under buildings and devices serving the purpose of industrial production, as well as water intakes, waste water treatment plants, transformer station, active waste-dumps and landslides, storage devices, transport and repair bases etc.

- **Other built-up areas** include land put under buildings and devices related to administration, health services, commerce, worship, crafts, services, science, education, culture and art., recreation communication etc, graveyards in service, animal cemeteries and other built-overland not listed under residential and industrial areas.

- **Undeveloped urbanised areas** include land that is not built over, allocated in spatial management plans to building development and excluded from agricultural and forest production

- **Recreational and resting areas** comprise the following types of land not put under buildings:

- Areas of recreational centres, children playgrounds, beaches, arranged parks, squares, lawns (outside street lanes);

- Areas of historical significance: ruins of castles, strongholds, barrows, natural monuments etc.

- Sport grounds: stadiums, football fields, ski-jumping take-offs, toboggan-run, sports rifle-ranges, public baths etc.

- Area for entertainment purposes: amusement, grounds, funfairs etc.,

- Zoological and botanical gardens;

- Areas of non-arranged greenery, not listed under woodlands or land planted with trees or shrubbery

- **Transport areas** including land put under:

- roads: national roads; voivodeship roads; powiat roads; communal roads; roads within housing estates; access roads to agricultural land and woodlands and to facilities of public utility; stopping and manoeuvring yards next to railway stations, bus stations and airports, maritime and river ports and other ports, as well as universal accesses to unloading platforms and storage yards,

- railway grounds,

- other transport grounds comprise land put under: airports and other building and devices for air transport; port equipment, piers, facilities and buildings for water transport; on-land mountain facilities, buildings and devices of cable railway; tramway lines outside driving lanes of streets and roads as well as facilities and devices connected with municipal transport, arranged parking lots outside state forests, bus stations, protective dams fit for road traffic.

- **Mining grounds** comprise land put under active quarries extracting minerals.

- **Ecological areas** comprise legally protected the remains of ecosystems: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, and gravel-banks. This form of environmental protection is introduced by the virtue of a decision of a voivode or a commune council, in compliance with environmental protection regulations.

- **Wastelands** comprise:

- land not qualified as ecological grounds: marshes (swamps, whirlpools, sloughs, bogs); sands (quick sands, non-arranged beaches, coastal sands, dunes); natural physiographical formations such as: crags, steep slopes, faults, rocks, rubble.

- excavations after extraction of minerals not fitted for re-cultivation.

- **Various areas** comprise all other land, which cannot be classified as other usable area such as: Land to be reclaimed and undeveloped reclaimed land, dikes not suitable for vehicle traffic. Land to be reclaimed comprises degraded or devastated land such as: Inactive dumps, landfills, post-industrial zones and post-mining areas, post military range areas, for which appropriate bodies approved land reclamation projects.

Agricultural land valuation class describes the quality of arable land with respect to its suitability for agricultural production. Class 1 describes the highest agricultural value, whereas Class 6 the lowest. Arable land pastures classified in Class 6 with an appropriate symbol RZ (arable land) or PsZ (pastures) cover the land, which owing to its low quality were in the course of soil classification process recognized as unsuitable for cultivation and designed for afforestation.

Data on agricultural and forest areas exempted for non-agricultural and non-forest purposes refer to areas, for which fees were, - pursuant to the Regulation of the Council of Ministers (O. J. 1995, No. 16, item 78 on protection of agricultural and forest land – consolidated text (O. J. No. 121 z 2004r., item 1266).

The protection of agricultural land forests means:

- limiting the conversion of such land to non-agricultural and non-forestry uses;

- the prevention of degradation and devastation of agricultural land and damage to agricultural production caused by non-agricultural or non-forest activities,

- the prevention of degradation and devastation of agricultural land and damage to agricultural production caused by non-agricultural and mass earth movements,
- land reclamation and developing land for agricultural use,
- preservation of peat bogs and small natural water reservoirs.
- enhancing the value of forest lands and preventing decreases in their productivity

The data do not comprise loss of agricultural land not associated with a change of the owner e.g. loss of land due to development of individual constructions on lands owned by farms.

The Law on **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** protects all agricultural land included in quality classes I-III, as well as agricultural land included in quality classes IV-VI comprised of organic soils. In 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban area.

Data on **devastated and degraded land to be reclaimed and developed** refer to land, which lost its utility value (devastated land) and land the agricultural or forest utility value of which diminished due to deterioration of natural conditions or environmental changes as well as industrial activity and harmful agricultural activity. They were registered on the basis of criteria and principles defined in respective acts on protection of agricultural and forest areas.

Land reclamation means creation or restoration of utility or natural value for degraded or devastated land through proper formation of the landscape, enhancements of physical and chemical properties, regulation of water conditions, and restoration of soil, reinforcement of scarps and reconstruction or construction of indispensable routes. Reclaimed land is subject to development i.e. agricultural, forest or other type of utilization.

Detailed meliorations cover: natural and artificial drainage and irrigation water lower courses of the width of 1.5 m and water pipes of a diameter of up to 1 m, except for pipes the diameter of which exceeds 0.4 m at the sections running through villages, towns and cities, dykes on irrigated areas, drainage, sprinkling machines and mobile pumps, fish ponds and similar equipment. Melioration is characterized by the area of meliorated lands, meadows and pastures developed by types of detailed meliorations.

Supply of **plant protection products** for agricultural industry covers sale by production companies to domestic customers enlarged by import. By 2004, sales surveys encompassed selected plant protection products admitted to trade and use. The list of plant protection products was specified by the Ministry of Agriculture and Rural Development upon consultation with the Chief Inspectorate of Plant Health and Seed Protection, and the selection was justified by economic significance and the volume of sales of particular products, thus, e.g. in 2003, 357 products were covered by the survey and in 2004, 321 were included. From 2005, pursuant to the EU requirements, all plant protection products admitted to the market are taken into account. In 2005, the number was 974.

Gross nitrogen balances are prepared by the Institute of Soil Science and Plant Cultivation – National Research Institute in Pulawy, obligatorily, as required by OECD, applying the method of field area (Kopiński 2006). According to this method, we may identify a difference between the quantity of mineral elements introduced and obtained from crops.

Data on the **soil abundance in available macro-elements, soil reaction and liming needs** come from National Chemistry and Agricultural Station. The evaluation of reaction and soil abundance in mineral elements was carried out on the basis of limit values provided in Polish standards: PN-ISO 10390 (pH), PN-R-04023 (phosphorus), PN-R-04022 (potassium) i PN-R-04020 (magnesium).

Data on **resources of more significant useful minerals** come from the information system of management and protection of natural resources of Poland “MIDAS” maintained by the National Geological Institute.

Data on resources of more significant useful minerals refer to the types and methods of documented geological deposits, in which the respective minerals occur, taking into consideration developed deposits and resources and losses associated with their exploitation as well as increases obtained as a result of new documented geological research.

Geological deposit resources - a total quantity of minerals within a deposit.

Balance-sheet resources - deposit resources or part thereof, the natural characteristics of which specified by balance criteria and occurrence conditions facilitate their exploitation.

Off-balance-sheet resources – deposit resources or part thereof, the natural characteristics or occurrence conditions of which make the exploitation impossible at present, but it is anticipated that it will be possible in the future as a result of technical progress, economic transformations etc.

Industrial resources – a part of balance-sheet resources, which may be subject to justified economic exploitation under conditions specified by deposit management project, optimal in terms of technology and economy, provided that the requirements on environmental protection are fulfilled.

TABL. 1(19). ZMIANY STRUKTURY UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Stan w czerwcu
CHANGES IN THE LAND USE STRUCTURE
As of June

LATA YEARS	Ogółem <i>Grand total</i>	Użytki rolne <i>Agricultural land</i>		Lasy i zadrzewienia <i>Forests and woody land</i>	Pozostałe <i>Other</i>
		razem <i>total</i>	w tym grunty orne <i>of which arable land</i>		
	w odsetkach <i>in percent</i>				
1938 ^a	100,0	65,9	52,7	21,8	11,4
1946	100,0	65,6	51,3	20,8	13,7
1950	100,0	65,6	51,3	21,9	12,5
1960	100,0	65,5	51,2	24,5	10,0
1970	100,0	62,5	48,3	27,3	10,2
1980	100,0	60,3	46,7	27,7	12,0
1990	100,0	59,3	45,7	28,0	12,7
1995	100,0	57,4	44,4	28,2	14,4
2000	100,0	57,0	43,8	28,8	14,2
2005	100,0	50,9	39,1	29,3	19,8
2010	100,0	49,6	35,0	29,8	20,6
2012	100,0	48,1	34,8	29,9	22,0

a W granicach obecnych.

Źródło: dane dla lat 1938-1970 wg Z. Szkurlatowskiego "Przemiany strukturalne w użytkowaniu ziemi w Polsce w latach 1938-1982", w „Ekorozwój szansą przetrwania cywilizacji – Polski Klub Ekologiczny”, Wydawnictwo Akademii Górniczo-Hutniczej, Kraków 1986; dane od 1980 r. na podstawie spisów rolnych, a między spisami uzupełniające szacunki.

a Within current borders.

Source: data for 1938-1970 according to Z. Szkurlatowski "Structural changes in the land use in Poland in 1938-1982" (Polish: "Przemiany strukturalne w użytkowaniu ziemi w Polsce w latach 1938-1982"), in "Ecodevelopment as the chance of the civilisation survival – Polish Ecological Club" (Polish: "Ekorozwój szansą przetrwania cywilizacji - Polski Klub Ekologiczny"), Editorial Board of the AGH University of Science and Technology, Kraków 1986, data since 1980 based on the Agricultural Censuses and supplementary estimates in the inter-census periods.

TABL. 2(20). STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI KRAJU

Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF LAND USE
As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013		2005	2013	SPECIFICATION
	tys. ha <i>thous. ha</i>	tys. ha <i>thous. ha</i>	tys. ha <i>thous. ha</i>	przyrost (+) lub ubytek (-) w tys. ha w stosunku do 2012 r. <i>increase(+) or decrease (-) in thous. ha in relation to 2012</i>	na 1 mieszkańca ^a w ha <i>per capita^a in ha</i>	na 1 mieszkańca ^a w ha <i>per capita^a in ha</i>	
POWIERZCHNIA OGÓLNA KRAJU^b	31269	31268	31268	-	0,82	0,81	TOTAL AREA OF THE COUNTRY^b
Użytki rolne	19148	18931	18770	-55	0,50	0,49	Agricultural land
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe	18418	18193	18028	-58	0,48	0,47	<i>arable land, orchards, permanent meadows and pastures</i>
grunty orne	14074	13969	13851	-40	0,37	0,36	<i>arable land</i>
sady	296	292	287	-5	0,01	0,01	<i>orchards</i>
łąki trwałe	2353	2293	2274	-6	0,06	0,06	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwałe	1695	1638	1616	-7	0,04	0,04	<i>permanent pastures</i>
grunty rolne zabudowane	527	530	533	+2	0,01	0,01	<i>agricultural built-up areas</i>
grunty pod stawami	51	70	76	+2	0,00	0,00	<i>lands under ponds</i>
grunty pod rowami	152	138	133	-1	0,00	0,00	<i>lands under ditches</i>
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	9338	9531	9634	+34	0,24	0,25	Forest land as well as woody and bushy land
las	9106	9276	9354	+25	0,24	0,24	<i>forests</i>
grunty zadrzewione i zakrzewione	232	255	280	+10	0,01	0,01	<i>woody and bushy land</i>
Grunty pod wodami	636	640	647	+2	0,02	0,02	Lands under waters
morskimi wewnętrznymi	78	79	79	-	0,00	0,00	<i>marine internal</i>
powierzchniowymi płynącymi	471	495	508	+2	0,01	0,01	<i>surface flowing</i>
powierzchniowymi stojącymi	87	66	61	-	0,00	0,00	<i>surface standing</i>

TABL. 2(20). STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI KRAJU (dok.)

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF LAND USE(cont.)

As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013		2005	2013	SPECIFICATION
	tys. ha thous. ha	tys. ha thous. ha	tys. ha thous. ha	przyrost (+) lub ubytek (-) w tys. ha w stosunku do roku 2012 increase(+) or decrease (-) in thous. ha in relation to 2012	na 1 mieszkańca ^a w ha per capita ^a in ha		
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1476	1550	1613	+22	0,04	0,04	Built-up and urbanised areas
tereny mieszkaniowe	234	278	306	+10	0,01	0,01	residential areas
tereny przemysłowe	100	112	116	+2	0,00	0,00	industrial areas
inne tereny zabudowane	90	122	138	+5	0,00	0,00	other built-up areas
zurbanizowane tereny niezabudowane	57	51	54	-	0,00	0,00	urbanised unbuilt areas
tereny rekreacji i wypoczynku	65	65	65	-	0,00	0,00	recreational areas
tereny komunikacyjne	897	891	905	+6	0,02	0,02	transport areas
drogi	781	776	790	+6	0,02	0,02	roads
tereny kolejowe	104	103	102	-	0,00	0,00	rail areas
inne ^c	12	12	13	-	0,00	0,00	other ^c
użytki kopalne	33	29	29	-	0,00	0,00	minerals
Użytki ekologiczne	25	34	36	-	0,00	0,00	Ecological arable land
Nie użytki	498	482	476	-3	0,01	0,01	Wasteland
Tereny różne^d	147	100	92	-2	0,00	0,00	Miscellaneous land^d

a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2005, 2010 i 2012. b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych. c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp. patrz „Uwagi metodyczne” do Działu. d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrehabilitowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Population as of 31 December for 2005, 2010 and 2012 respectively. b Land area (including inland waters) as well as part of internal waters; c Airports, airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. see “Methodological notes” to chapter. d Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 3(21). STRUKTURA ODCZYNU GLEB W POLSCE W LATACH 2009 - 2012

STRUCTURE OF SOIL REACTION IN POLAND IN 2009-2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba próbek w szt Number of samples in pcs	Przebadana powierzchnia w tys. ha Area examined in thous. ha	Odczyn gleby w % Soil reaction in %				
			bardzo kwaśny pH < 4,5 very acid pH < 4.5	kwaśny pH 4,6 - 5,5 acid pH 4.6 - 5.5	lekko kwaśny pH 5,6 - 6,5 slightly acid pH 5.6 - 6.5	obojętny pH 6,6 - 7,2 neutral pH 6.6 - 7.2	zasadowy pH > 7,2 alkaline pH > 7.2
P O L S K A	1592200	3742,5	16	28	32	16	8
P O L A N D							
Dolnośląskie	124413	355,3	10	26	41	16	7
Kujawsko-pomorskie	144641	373,2	8	20	31	24	17
Lubelskie	118738	119,0	21	27	24	15	13
Lubuskie	44347	118,2	12	33	37	12	6
Łódzkie	79834	122,5	27	35	25	9	4
Małopolskie	45355	41,2	24	28	22	14	12
Mazowieckie	120437	221,5	25	32	25	13	5
Opolskie	104751	228,3	3	17	56	20	4
Podkarpackie	72983	96,3	31	33	21	11	4
Podlaskie	58440	124,7	23	35	25	13	4
Pomorskie	110819	305,4	13	37	31	14	5
Śląskie	44999	305,4	15	26	40	15	4
Świętokrzyskie	37470	41,7	17	22	23	20	18
Warmińsko-mazurskie	134402	307,3	13	33	32	18	4
Wielkopolskie	216959	581,8	15	27	33	15	10
Zachodniopomorskie	133612	400,9	11	30	33	16	10

Źródło: dane Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.

Source: data of the National Chemistry-Agriculture Station.

**TABL. 4(22). POWIERZCHNIA GEODEZYJNA KRAJU WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA I WOJEWÓDZTW
W 2013 R. Stan w dniu 1 I**
GEODESIC AREA OF THE COUNTRY BY LAND USE AND BY VOIVODSHIPS IN 2013 As of 1 January

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Użytki rolne <i>Agricultural land</i>								
	Ogółem <i>Grand total</i>	razem <i>in total</i>	grunty orne <i>arable land</i>	sady <i>orchards</i>	łąki trwale <i>permanent meadows</i>	pastwiska trwale <i>permanent pastures</i>	grunty rolne zabudo- wane <i>built-up agricultu- -ral land</i>	grunty pod stawami <i>lands under ponds</i>	grunty pod rowami <i>lands under ditches</i>
	w hektarach <i>in hectares</i>								
P O L S K A	31267967	18770139	13850930	287199	2273889	1615598	532829	76267	133427
P O L A N D									
Dolnośląskie.....	1994674	1190531	873768	6487	136493	120723	29378	13699	9983
Kujawsko-pomorskie	1797134	1172622	993976	13729	84384	47587	22957	1968	8021
Lubelskie.....	2512246	1763035	1320151	33581	250989	76112	61081	9803	11318
Lubuskie.....	1398789	566369	402784	2787	101026	35706	14219	4167	5680
Łódzkie	1821895	1290401	1003250	30238	115824	86001	41811	4568	8709
Małopolskie.....	1518279	926907	659660	29146	98208	93292	39786	4070	2743
Mazowieckie	3555847	2418934	1705257	84072	279210	247032	80851	5426	17086
Opolskie	941187	601706	491416	3363	67663	18112	12796	4233	4123
Podkarpackie.....	1784576	943170	610185	10793	117390	154326	40926	3841	5709
Podlaskie.....	2018702	1215887	769522	5187	207023	192271	32793	1684	7409
Pomorskie	1831034	922613	702732	4746	111781	71194	20226	686	11248
Śląskie.....	1233309	633074	456977	7307	89738	48961	19415	7622	3055
Świętokrzyskie	1171050	751056	543977	32509	94742	43524	28787	3915	3602
Warmińsko-mazurskie ..	2417347	1312841	881123	2570	163748	226226	26485	1943	10746
Wielkopolskie	2982650	1939252	1574959	16022	204312	79448	41835	6618	16058
Zachodniopomorskie.....	2289248	1121740	861193	4662	151356	75082	19483	2025	7938

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione <i>Forest land as well as woody and bushy land</i>			Grunty pod wodami <i>Lands under waters</i>			
	razem <i>in total</i>	las <i>forests</i>	grunty zadrzewione i zakrzewione <i>woody and bushy land</i>	razem <i>in total</i>	morskimi wewnętrznymi <i>internal</i>	powierz- chniowymi płynącymi <i>surface and flowing</i>	powierz- chniowymi stojącymi <i>surface and standing</i>
	w hektarach <i>in hectares</i>						
P O L S K A	9633820	9353731	280088	647378	79245	507588	60545
P O L A N D							
Dolnośląskie.....	624592	610583	14009	17931	–	15583	2348
Kujawsko- pomorskie ...	438536	428254	10282	48073	–	43347	4726
Lubelskie.....	604436	581002	23434	18857	–	11776	7081
Lubuskie.....	717938	709881	8057	24869	–	22034	2835
Łódzkie	400361	390358	10003	11219	–	8977	2242
Małopolskie.....	463144	440432	22712	20602	–	18424	2178
Mazowieckie	859192	817869	41323	41325	–	38044	3281
Opolskie	262454	258570	3884	12876	–	11826	1050
Podkarpackie.....	727160	683371	43789	20433	–	19288	1145
Podlaskie.....	642945	628678	14268	27529	–	24559	2971
Pomorskie	689185	681014	8171	74237	15118	51435	7684
Śląskie.....	412199	402364	9835	18364	–	12400	5963
Świętokrzyskie	347595	334385	13210	8754	–	7587	1167
Warmińsko-mazurskie ..	791854	767313	24541	138566	17456	118056	3054
Wielkopolskie	795983	785648	10335	43556	–	36293	7263
Zachodniopomorskie.....	856245	834009	22236	120188	46671	67959	5558

TABL.4(22). POWIERZCHNIA GEODEZYJNA KRAJU WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA I WOJEWÓDZTW

W 2013 R. Stan w dniu 1 I (cd.)

GEODESIC AREA OF THE COUNTRY BY LAND USE AND BY VOIVODSHIPS IN 2013 (cont.)

As of 1 January

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Grunty zabudowane i zurbanizowane <i>Built-up and urbanised areas</i>					
	razem <i>in total</i>	tereny mieszaniowe <i>residential areas</i>	tereny przemysłowe <i>industrial areas</i>	inne tereny zabudowane <i>other built-up areas</i>	zurbanizo- wane tereny niezabudo- wane <i>urbanised unbuilt areas</i>	tereny rekreacji i wypoczynku <i>recreational areas</i>
POLSKA	1612791	306463	115591	138214	53715	64853
POLAND						
Dolnośląskie.....	136671	20753	14051	11064	5118	7834
Kujawsko-pomorskie	86133	17335	6202	6797	2601	3325
Lubelskie.....	93728	10066	4013	7528	1668	2457
Lubuskie.....	63062	8873	3118	4334	3305	3396
Łódzkie	97754	19678	6342	9081	3947	2890
Małopolskie.....	90084	21015	7537	9095	2028	3239
Mazowieckie	193623	47620	11346	19832	5421	5117
Opolskie	56971	10098	4847	3424	2313	3458
Podkarpackie.....	79821	12969	4862	6637	1412	3117
Podlaskie.....	74306	7794	2670	4533	790	1505
Pomorskie	94734	19367	5660	8172	5593	3544
Śląskie.....	150162	47094	21362	14530	6361	7766
Świętokrzyskie.....	53461	8673	3753	4377	950	1570
Warmińsko-mazurskie	88964	12720	3154	6336	2713	2754
Wielkopolskie	153800	30477	9039	12701	3866	7046
Zachodniopomorskie.....	99517	11931	7635	9774	5629	5834

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Grunty zabudowane i zurbanizowane (dok.) <i>Built-up and urbanised areas (cont.)</i>				Użytki Ekologiczne <i>Ecological arable land</i>	Nieużytki <i>Wasteland</i>	Tereny różne <i>Miscellaneous land</i>
	tereny komunikacyjne <i>transport areas</i>			użytki kopalne <i>Minerals</i>			
	drogi <i>roads</i>	tereny kolejowe <i>railways</i>	inne <i>other</i>				
	w hektarach <i>in hectares</i>						
POLSKA	790264	101933	13196	28562	35565	476147	92128
POLAND							
Dolnośląskie.....	62224	8783	587	6257	3772	12991	8186
Kujawsko-pomorskie	42459	6236	699	479	5018	41983	4769
Lubelskie.....	60414	6001	868	713	4677	22377	5136
Lubuskie.....	33833	4920	552	732	2906	17205	6439
Łódzkie	46481	6232	467	2636	1319	14830	6011
Małopolskie.....	41123	4445	497	1106	637	11512	5393
Mazowieckie	90795	10559	2265	668	1595	34920	6258
Opolskie	26795	3784	262	1990	429	3963	2788
Podkarpackie.....	44061	4207	1399	1157	1598	10100	2294
Podlaskie.....	49860	5063	121	1971	1826	54235	1974
Pomorskie	44564	6345	746	741	1856	41649	6760
Śląskie.....	40798	9864	1510	878	461	14404	4645
Świętokrzyskie.....	26795	4813	201	2329	371	8620	1193
Warmińsko-mazurskie	53804	6270	262	951	2599	75920	6603
Wielkopolskie	76223	8716	1229	4503	2303	36530	11226
Zachodniopomorskie.....	50035	5697	1531	1451	4197	74907	12454

U w a g a. Dane według nowej ewidencji gruntów (Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 454) – patrz „Uwagi metodyczne” do Działu.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

N o t e: data of new land file (O. J. 2001, No. 38, item 454) – see “Methodological notes” to chapter.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 5(23). POWIERZCHNIA GRUNTÓW UGOROWANYCH^a

Stan w czerwcu
FALLOW LAND AREA^a
As of June

WYSZCZEGŁNIENIE	2000	2005	2010 ^b	2011	2012	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH HEKTARÓW						
IN THOUSENT HECTARES						
O G Ó Ł E M	1288,9	1028,6	449,8	468,4	439,9	TOTAL
w tym:						<i>of which</i>
gospodarstwa indywidualne	777,6	713,7	385,9	409,4	402,2	<i>private farms</i>
W % POWIERZCHNI GRUNTÓW POD ZASIEWAMI^f						
IN % OF SOWN AREA^c						
O G Ó Ł E M	9,4	8,4	4,1	4,4	4,2	TOTAL
w tym:						<i>of which</i>
gospodarstwa indywidualne	5,7	6,7	4,0	4,3	4,3	<i>private farms</i>

a Do 2007 r. Powierzchnia odlogów. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Do 2009 r. w % powierzchni gruntów ornych
a To 2007 Set-aside fallow land. b Data of the Agricultural Census 2010. c To 2009 in % sown area

TABL. 6(24). POWIERZCHNIA GRUNTÓW^a UGOROWANYCH NA UŻYTKACH ROLNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w czerwcu
AREA OF SET ASIDE LAND^a WITHIN AGRICULTURAL LAND BY VOIVODSHIPS
As of June

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	2000			2005			2012		
	ogółem <i>in total</i>	w tym gospodar- stwa indy- widualne <i>of which private farms</i>	z ogółem w % po- wierzchni gruntów ornych <i>of which in % of arable land area</i>	ogółem <i>in total</i>	w tym gospodar- stwa indy- widualne <i>of which private farms</i>	z ogółem w % po- wierzchni gruntów ornych <i>of which in % of arable land area</i>	ogółem <i>in total</i>	w tym gospodar- stwa indy- widualne <i>of which private farms</i>	z ogółem w % po- wierzchni użytków rolnych <i>of which in % of agricultur- al land area</i>
	w tysiącach hektarów <i>in thous. ha</i>			w tysiącach hektarów <i>in thous. ha</i>			w tysiącach hektarów <i>in thous. ha</i>		
P O L S K A	1288,9	777,6	11,9	1028,6	713,7	8,4	439,9	402,2	2,9
P O L A N D									
Dolnośląskie	90,2	35,5	13,0	73,9	39,0	9,1	30,7	25,7	3,2
Kujawsko-pomorskie	34,2	21,7	5,8	19,8	16,9	2,1	11,2	10,5	1,1
Lubelskie	67,9	39,3	6,6	57,2	42,9	4,9	34,1	33,7	2,4
Lubuskie	100,0	36,1	28,6	62,4	27,6	17,0	28,2	17,8	5,8
Łódzkie	48,1	44,0	8,3	55,5	54,1	6,4	29,2	28,6	2,9
Małopolskie	56,4	50,0	13,0	49,8	48,3	11,0	20,5	19,9	3,5
Mazowieckie	131,0	107,8	9,8	141,5	118,5	9,5	73,5	72,2	3,6
Opolskie	18,3	9,4	4,4	33,0	12,0	6,7	5,3	4,9	1,0
Podkarpackie	119,3	94,0	21,8	90,8	70,6	18,1	35,0	33,9	5,6
Podlaskie	52,6	34,4	7,3	36,6	29,7	5,1	18,7	18,3	1,7
Pomorskie	76,2	41,8	14,7	66,7	45,1	10,4	19,5	13,5	2,6
Śląskie	82,8	66,0	27,7	60,5	58,3	16,4	21,0	20,3	5,4
Świętokrzyskie	62,1	44,3	13,5	33,0	32,6	8,0	32,2	32,0	6,4
Warmińsko-mazurskie	141,7	54,6	18,5	84,8	36,1	12,3	26,9	22,7	2,6
Wielkopolskie	46,9	29,4	5,2	37,1	24,0	2,5	25,0	22,7	1,4
Zachodniopomorskie	161,1	69,2	20,1	126,0	58,0	15,4	28,9	25,7	3,3

a 2000 i 2005 r. „Powierzchnia odlogów i ugorów na gruntach ornych”.
a 2000 and 2005, „Area of idle and set aside land within arable land”.

TABL. 7(25). GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w hektarach in hectares					
O G Ó Ł E M	2894	4520	3486	3509	3172	TOTAL
Użytki rolne	1501	2782	1831	1846	1631	Agricultural land
klasy bonitacyjne:						quality classes:
I-III	1053	1783	922	1122	988	I-III
IV	393	858	798	600	559	IV
V i VI	55	141	111	124	84	V and VI
Inne grunty rolne	675	1266	1104	1059	1047	Other arable land
Grunty leśne.	718	472	551	604	494	Forest land
typy siedliskowe lasów						forest habitats
las świeży, wilgotny, łąkowy, górski oraz ols jesionowy i ols górski.....	98	36	48	42	28	forest: fresh, humid, riparian, mountain as well as ash-tree
las mieszany: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny i górski	154	57	145	75	92	mixed forest: fresh, humid, marshy, mountain and wet leafy
bór mieszany: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny i górski	175	178	190	210	204	mixed coniferous forest: fresh, humid, marshy, mountain and wet leafy
bór świeży, wilgotny i górski.. ..	271	186	161	264	160	coniferous forest: fresh, humid and mountain
bór suchy i bagienny	20	15	8	12	10	coniferous forest: dry and marshy
w tym WEDŁUG KIERUNKU WYŁĄCZENIA ^a						of which BY DIRECTION OF DESIGNATION ^a
R A Z E M	2894	4520	3486	3509	3172	TOTAL
wyłączone:						designated for:
na tereny osiedlowe	1121	1663	1637	1493	1360	residential areas
na tereny przemysłowe.....	375	837	328	506	371	industrial areas
pod drogi i szlaki komunikacyjne	615	251	120	120	79	roads and communication trails
pod użytki kopalne	304	465	824	857	846	minerals
na inne cele.....	479	1304	578	533	516	other purposes

^a Bez użytków rolnych pod zalesienia i zadrzewienia.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie gruntów rolnych wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych, dane o wyłączeniu gruntów leśnych – Ministerstwa Środowiska.

^a Excluding agricultural land designed for afforestation.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development as regards agricultural land designated in accordance with the legal regulations on the protection of agricultural and forest land, data on designation of forest land – of the Ministry of Environment.

TABL. 8(26). GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total	Z tego grunty of which land		Kierunki wyłączenia Directions of designation			inne other		
		rolne agricultural	leśne forest	tereny area					
				kommunikacyjne transport	osiedlowe residential	przemysłowe industrial		użytki kopalne minerals	zbiorniki wodne reservoirs
w hektarach in hectares									
P O L S K A	3172	2678	494	79	1360	371	846	8	508
P O L A N D									
Dolnośląskie.....	191	152	39	4	73	21	53	–	39
Kujawsko-pomorskie	61	50	11	1	31	5	8	–	15
Lubelskie.....	131	121	10	9	60	22	9	–	31
Lubuskie.....	233	169	64	7	91	54	66	–	15
Łódzkie	213	144	69	2	66	44	81	–	20
Małopolskie.....	221	180	41	7	114	10	53	1	37
Mazowieckie	199	149	50	6	79	47	11	7	49
Opolskie	27	24	3	–	7	1	14	–	4
Podkarpackie.....	177	162	15	1	60	15	84	–	18
Podlaskie	88	65	23	1	31	5	27	–	24
Pomorskie	454	410	44	9	287	49	41	–	67
Śląskie	223	206	17	9	110	15	45	–	43
Świętokrzyskie	118	105	13	1	86	8	10	–	13
Warmińsko-mazurskie ..	158	152	6	1	59	15	53	–	31
Wielkopolskie	365	328	37	4	74	38	230	–	19
Zachodniopomorskie.....	313	261	52	16	131	22	61	–	83

Ź r ó d ł o: dane o wyłączonych gruntach rolnych - Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntach leśnych - Ministerstwa Środowiska.

S o u r c e: data on designated agricultural land – of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land – of the Ministry of Environment.

TABL. 9(27). KIERUNKI WYŁĄCZENIA GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
DIRECTIONS OF DESIGNATION OF AGRICULTURAL LAND BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total	Tereny Land			Uzytki kopalne Minerals	Zbiorniki wodne Reservoirs	Inne Other
		kommunikacyjne transport	osiedlowe residential	przemysłowe industrial			
w hektarach in hectares							
POLSKA	2678	67	1334	264	580	7	426
POLAND							
Dolnośląskie.....	152	4	73	21	19	–	35
Kujawsko-pomorskie ..	50	1	28	3	4	–	14
Lubelskie.....	121	9	60	22	–	–	30
Lubuskie.....	169	1	88	8	62	–	10
Łódzkie	144	2	61	44	28	–	9
Małopolskie.....	180	6	113	8	19	–	34
Mazowieckie	149	4	73	21	3	7	41
Opolskie	24	–	7	1	12	–	4
Podkarpackie.....	162	–	60	7	77	–	18
Podlaskie	65	1	31	5	21	–	7
Pomorskie	410	9	286	47	7	–	61
Śląskie	206	9	108	12	38	–	39
Świętokrzyskie	105	1	85	8	–	–	11
Warmińsko-mazurskie ..	152	–	59	15	51	–	27
Wielkopolskie	328	4	74	21	214	–	15
Zachodniopomorskie.....	261	16	128	21	25	–	71

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
 Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development

TABL. 10(28). ZMIANY POWIERZCHNI GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
CHANGES IN THE AGRICULTURAL LAND AREA BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Przyrost (+) lub ubytek (-) gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych w 2013 r. w stosunku do 2012 r. według ewidencji geodezyjnej ^a Increase(+) or decrease(-) in arable land, orchards, permanent meadows and pastures in 2013 in relation to 2012 according to geodesic register ^a	Grunty rolne wyłączone ogółem ^b Agricultural land designated in total ^b	Z ogółem wyłączono Of which designated							Inne grunty Miscela -neous land
			użytki rolne według klas bonitacji agricultural land by quality class							
			razem in total	mineralne mineral			organiczne organic			
				I - II	III	IV	IV	V - VI		
w hektarach in hectares										
POLSKA	-57912	2678	1631	164	824	523	36	84	1047	
POLAND										
Dolnośląskie.....	-2252	152	152	26	117	9	–	–	–	
Kujawsko-pomorskie ..	-1487	50	49	3	42	–	–	4	1	
Lubelskie.....	-4851	121	73	22	43	8	–	–	48	
Lubuskie.....	-1576	169	56	–	12	44	–	–	113	
Łódzkie	-4661	144	80	1	19	12	4	44	64	
Małopolskie.....	-3237	180	168	42	125	1	–	–	12	
Mazowieckie	-13100	149	115	9	79	21	3	3	34	
Opolskie	-429	24	24	5	19	–	–	–	–	
Podkarpackie.....	-4855	162	161	38	108	4	–	11	1	
Podlaskie	-428	65	32	–	8	22	1	1	33	
Pomorskie	-1982	410	228	6	66	151	4	1	182	
Śląskie	-3297	206	128	5	52	69	2	–	78	
Świętokrzyskie	-2913	105	25	6	10	8	–	1	80	
Warmińsko-mazurskie	-7565	152	58	–	15	42	1	–	94	
Wielkopolskie	-3789	328	112	1	83	10	3	15	216	
Zachodniopomorskie...	-1493	261	170	–	26	122	18	4	91	

^a Stan w dniu 1 I. Obliczono dla powierzchni geodezyjnej. ^b W trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w zakresie przyrostu lub ubytku gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych – Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a As of 1 January. Calculated for the geodesic area. ^b In accordance with the legal regulations on the protection of agricultural land.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development as regards the increase or decrease in arable land, orchards, permanent meadows and pastures – the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 11(29). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE

Stan w końcu roku

*DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND**As of the end of the year*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w hektarach <i>in hectares</i>					
Grunty zdevastowane i zdegradowane	71473	64978	61161	64011	64343	<i>Devastated and degraded land</i>
Grunty zreklamowane w ciągu roku.....	2235	1861	1222	1802	2720	<i>Land reclaimed during the year</i>
w tym na cele: rolnicze.....	456	555	634	777	1409	<i>of which for agricultural purposes</i>
leśne.....	1345	608	440	606	468	<i>for forest purposes</i>
Grunty zagospodarowane w ciągu roku ..	1222	1132	581	629	1162	<i>Land managed during the year</i>
w tym na cele: rolnicze.....	254	374	299	507	696	<i>of which for agricultural purposes</i>
leśne.....	830	266	212	80	165	<i>for forest purposes</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

*Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.***TABL. 12(30). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.***DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT, AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND BY VOIVODSHIPS IN 2012*

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Grunty wymagające rekultywacji <i>Land requiring reclamation</i>			Grunty w ciągu roku <i>Land during the year</i>					
	ogółem <i>in total</i>	zdevastowane <i>devastated</i>	zdegradowane <i>degraded</i>	zreklamowane <i>reclaimed</i>			zagospodarowane <i>managed</i>		
				ogółem <i>in total</i>	w tym na cele <i>of which designated for</i>		ogółem <i>in total</i>	w tym na cele <i>of which designated for</i>	
					rolnicze <i>agricultural purposes</i>	leśne <i>forest purposes</i>		rolnicze <i>agricultural purposes</i>	leśne <i>forest purposes</i>
w hektarach <i>in hectares</i>									
POLSKA	64343	57040	7303	2720	1409	468	1162	696	165
POLAND									
Dolnośląskie.....	8076	5898	2178	173	97	10	9	–	–
Kujawsko-pomorskie	4518	4468	50	144	140	4	121	117	4
Lubelskie.....	3127	2925	202	29	22	6	16	16	–
Lubuskie.....	1627	869	758	57	–	–	–	–	–
Łódzkie	4790	4590	200	85	37	42	40	9	31
Małopolskie.....	1886	1817	69	123	74	24	73	58	2
Mazowieckie	4073	3491	582	122	39	64	47	16	30
Opolskie	2888	2600	288	92	27	20	45	25	20
Podkarpackie.....	1697	1574	123	300	290	10	247	241	6
Podlaskie	2807	2698	109	33	10	17	25	7	17
Pomorskie	3050	2445	605	74	31	41	–	–	–
Śląskie	4819	3676	1143	288	16	57	76	–	24
Świętokrzyskie	3422	3400	22	25	25	–	8	8	–
Warmińsko-mazurskie	4751	4599	152	156	86	70	17	15	2
Wielkopolskie	9799	9595	204	795	485	59	413	175	12
Zachodniopomorskie.....	3013	2395	618	224	30	44	25	9	17

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 13(31). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI I WOJEWÓDZTW W 2012 R.
LAND DEVASTATED AND DEGRADED REQUIRING RECLAMATION ACCORDING TO THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITY AND BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem In total	Z tego w wyniku działalności w zakresie <i>Of which in result of the activity in the field of:</i>				
		górnictwa i kopalnictwa surowców <i>mining and quarrying</i>		produkcji metali <i>manufacture of basic metals</i>	zaopatrywania w energię, gaz i wodę <i>energy, gas and water supply</i>	innej <i>other</i>
		energe- tycznych <i>energy</i>	innych niż energetyczne <i>other than energy</i>			
w hektarach <i>in hectares</i>						
POLSKA	64343	12549	28192	176	1034	22392
POLAND						
Dolnośląskie.....	8076	2095	4477	13	6	1485
Kujawsko-pomorskie	4518	–	729	–	–	3789
Lubelskie.....	3127	14	1198	–	–	1915
Lubuskie.....	1627	46	1212	–	68	301
Łódzkie	4790	1316	817	–	–	2657
Małopolskie.....	1886	130	1121	–	38	597
Mazowieckie	4073	14	1723	–	43	2293
Opolskie	2888	29	2495	3	–	361
Podkarpackie.....	1697	29	1524	12	–	132
Podlaskie.....	2807	–	2627	–	–	180
Pomorskie	3050	11	1260	–	11	1768
Śląskie.....	4819	2433	1928	148	165	145
Świętokrzyskie.....	3422	7	2964	–	167	284
Warmińsko-mazurskie	4751	–	1270	–	–	3481
Wielkopolskie	9799	6387	1566	–	289	1557
Zachodniopomorskie.....	3013	38	1281	–	247	1447

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
 Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 14(32). REKULTYWACJA I ZAGOSPODAROWANIE GRUNTÓW PRZEKSZTAŁCONYCH DZIAŁALNOŚCIĄ GÓRNICZĄ^a
RECLAMATION AND MANAGEMENT OF LAND TRANSFORMED BY MINING ACTIVITY^a

RODZAJ KOPALINY MINERALS TYPE	Grunty pod działalnością górnictwem (stan w dniu 31 XII) <i>Land under mining activity (as of 31 December)</i>	Grunty w ciągu roku <i>Land during the year</i>		Grunty zreklamowane i zagospodarowane przekazane innym użytkownikom <i>Reclaimed and managed land transferred to other users</i>
		zreklamowane <i>reclaimed</i>	zagospodarowane <i>managed</i>	
w hektarach <i>in hectares</i>				
OGÓŁEM..... 2000	44991	2340	574	1511
TOTAL 2005	39286	1123	765	1331
2010	37584	510	243	369
2011	38065	1131	480	316
2012	38259	985	405	264
Węgiel kamienny	6072	57	11	4
<i>Hard coal</i>				
Węgiel brunatny.....	16768	389	275	78
<i>Lignite</i>				
Rudy miedzi.....	294	–	–	–
<i>Copper ores</i>				
Rudy cynku i ołowiu.....	415	–	–	1
<i>Zinc and lead ores</i>				
Siarka	1620	66	5	3
<i>Sulphur</i>				
Sól.....	260	2	2	–
<i>Salt</i>				
Ropa i gaz ziemny.....	1019	14	5	18
<i>Petroleum and natural gas</i>				
Surowce skalne	11811	457	107	160
<i>Mineral resources</i>				

^a Dotyczy gruntów prawnie przejętych przez przedsiębiorstwa górnicze oraz gruntów innych użytkowników.

Źródło: dane Wyższego Urzędu Górniczego.

^a Concerns land lawfully incorporated by mining enterprises and land of other users.

Source: data of the State Mining Authority.

TABL. 15(33). POWIERZCHNIA ZMELIOROWANYCH UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ SPÓŁKI WODNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW
 Stan w dniu 31 XII
AREA OF RECLAIMED AGRICULTURAL LAND AND WATER COMPANIES BY VOIVODSHIPS
 As of 31 December

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	w tys. ha in thous. ha	Ogółem <i>Grand total</i>		Grunty orne <i>Arable land</i>			Łąki i pastwiska <i>Meadows and pastures</i>			Spółki wodne <i>Water companies</i>	
		w % ogólnej powie- rzchni użytków rolnych in % of total area of agricultural land	razem <i>in total</i>	w tym <i>of which</i>		razem <i>in total</i>	w tym <i>of which</i>		razem <i>in total</i>	grunty zmelio- rowane w tys. ha reclaimed land in thous. ha	
				zdreno- wane <i>drained</i>	nawad- niane <i>watered</i>		zdreno- wane <i>drained</i>	nawad- niane <i>watered</i>			
w tysiącach hektarów <i>in thous. ha</i>											
P O L S K A	2000	6661,4	36,2	4725,6	3979,7	53,1	1935,8	403,1	400,9	2749	4879,5
P O L A N D	2005	6647,5	41,8	4720,9	3982,4	50,4	1926,6	401,0	392,7	2450	4506,9
	2010	6421,0	41,3	4630,5	3982,1	47,8	1790,6	400,9	365,9	2277	4270,6
	2011	6405,8	41,5	4618,9	3978,0	47,5	1787,0	400,3	365,9	2292	4267,1
	2012	6406,9	42,6	4620,5	3976,8	47,0	1786,4	401,0	365,7	2280	4271,8
Dolnośląskie.....		443,0	46,3	315,2	240,7	0,9	127,8	37,1	2,5	122	334,7
Kujawsko-pomorskie ...		462,7	45,7	390,3	347,5	4,0	72,4	7,3	7,8	224	344,6
Lubelskie.....		317,9	22,6	150,8	124,2	0,3	167,1	30,3	47,3	114	166,2
Lubuskie.....		176,1	36,3	105,0	60,1	5,3	71,1	6,0	20,9	46	92,8
Łódzkie		473,5	47,7	400,9	384,0	0,3	72,6	10,8	15,4	179	368,8
Małopolskie.....		203,3	34,9	171,6	148,7	0,2	31,7	9,9	0,7	171	155,5
Mazowieckie		777,1	38,4	563,9	514,0	1,0	213,2	25,7	55,8	281	587,5
Opolskie		248,5	47,9	187,2	132,1	1,0	61,3	14,5	3,9	63	150,3
Podkarpackie.....		220,6	35,2	145,4	117,2	0,3	75,2	39,9	6,7	200	144,1
Podlaskie		350,6	32,4	185,3	181,5	0,1	165,3	29,7	61,2	105	324,2
Pomorskie		421,8	56,2	286,6	164,3	14,3	135,2	22,5	33,6	70	180,8
Śląskie		199,0	51,2	147,1	136,1	0,0	51,9	19,5	3,6	92	116,9
Świętokrzyskie		115,7	23,0	66,0	52,4	0,2	49,6	11,3	9,5	89	89,5
Warmińsko-mazurskie ..		620,8	59,6	401,7	373,4	5,0	219,1	88,1	23,7	58	184,4
Wielkopolskie		971,5	53,9	835,8	759,4	11,4	135,6	12,6	34,3	391	816,6
Zachodniopomorskie.....		404,9	46,4	267,7	241,3	2,8	137,2	35,8	38,6	75	214,9

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
 Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 16(34). SPRZEDAŻ ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN
SALES OF PLANT PROTECTION PRODUCTS BY TYPES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tonach <i>in tonnes</i>					
W MASIE TOWAROWEJ IN COMMODITY MASS						
O G Ó Ł E M	22164	41135	51613	58736	61805	T O T A L
Owadobójcze.....	2533	1917	2945	3320	4247	<i>Insecticides</i>
Grzybobójcze i zaprawy nasienne	4686	9915	12867	13557	14474	<i>Fungicides and dressings</i>
Chwastobójcze	13233	24455	30228	35948	38748	<i>Herbicides</i>
Regulatory wzrostu	2483	3014	3227	2842	<i>Regulators of growth</i>
Gryzoniobójcze	53	249	147	95	86	<i>Rodent poisons</i>
Pozostałe	1659	2116	2412	2589	1408	<i>Other</i>
W SUBSTANCJI AKTYWNEJ IN ACTIVE SUBSTANCE						
O G Ó Ł E M	8848	16039	19449	21779	21886	T O T A L

a Od 2005 r. badaniem są objęte wszystkie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu w Polsce.
 a Since 2005, all plant protection products allowed for the use in Poland have been covered in the survey.

TABL. 17(35). ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH I WAPNIOWYCH (w czystym składniku)
CONSUMPTION OF MINERAL AND LIME FERTILISERS (in pure ingredient)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/2005	2009/2010	2010/2011	2011/2012	SPECIFICATION
w tysiącach ton <i>in thous. tonnes</i>						
Nawozy mineralne (NPK)	1526,5	1628,4	1776,9	1954,4	1883,8	Mineral fertilisers (NPK)
azotowe (N)	861,3	895,3	1027,6	1091,1	1094,7	nitric (N)
fosforowe (P ₂ O ₅)	296,8	324,3	352,6	408,4	370,8	phosphoric (P ₂ O ₅)
potasowe (K ₂ O)	368,4	408,8	396,7	454,9	418,3	potassium (K ₂ O)
Nawozy wapniowe (CaO) ^a	1693,9	1455,6	591,5	568,3	507,8	Lime fertilisers (CaO) ^a
Na 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg Per 1 ha of AGRICULTURAL LAND in kg						
Nawozy mineralne (NPK)	85,8	102,4	114,6	126,6	125,1	Mineral fertilisers (NPK)
azotowe (N)	48,4	56,3	66,3	70,7	72,7	nitric (N)
fosforowe (P ₂ O ₅)	16,7	20,4	22,7	26,4	24,6	phosphoric (P ₂ O ₅)
potasowe (K ₂ O)	20,7	25,7	25,6	29,5	27,8	potassium (K ₂ O)
Nawozy wapniowe (CaO) ^a	95,1	91,5	38,2	36,8	33,7	Lime fertilisers (CaO) ^a

a Najczęściej w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.
a Generally in the form of quicklime; including defected lime.

TABL. 18(36). ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH, WAPNIOWYCH I OBORNIKA W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK WEDŁUG WOJEWÓDZTW W ROKU GOSPODARCZYM 2011/2012
CONSUMPTION OF MINERAL AND LIME FERTILISERS, AS WELL AS OF MANURE IN TERMS OF PURE INGREDIENT BY VOIVODSHIPS IN THE ECONOMIC YEAR 2011/2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Mineralne <i>Mineral fertilisers</i>				Wapniowe ^a (CaO) <i>Lime fertilisers^a</i> (CaO)	Obornik (NPK) <i>Manure (NPK)</i>
	ogółem (NPK) <i>in total (NPK)</i>	azotowe (N) <i>nitric (N)</i>	fosforowe (P ₂ O ₅) <i>phosphoric (P₂O₅)</i>	potasowe (K ₂ O) <i>potassium (K₂O)</i>		
na 1 ha użytków rolnych w kg <i>per 1 ha of agricultural land in kg</i>						
P O L S K A	125,1	72,7	24,6	27,8	33,7	38,0
P O L A N D						
Dolnośląskie	150,9	88,0	29,8	33,1	62,4	9,3
Kujawsko-pomorskie	168,9	99,3	32,8	36,8	48,2	48,7
Lubelskie	122,8	67,3	27,0	28,5	26,8	36,4
Lubuskie	105,0	62,0	18,6	24,4	38,5	16,3
Łódzkie	124,1	74,0	24,4	25,7	20,0	54,5
Małopolskie	69,7	35,7	16,7	17,3	8,2	33,4
Mazowieckie	106,1	58,3	23,1	24,7	15,2	46,5
Opolskie	191,1	111,0	34,6	45,5	70,3	21,4
Podkarpackie	59,4	31,3	13,7	14,4	7,3	16,9
Podlaskie	99,5	55,9	21,8	21,8	12,6	68,3
Pomorskie	138,0	85,3	24,1	28,6	38,9	22,5
Śląskie	122,1	70,3	24,6	27,2	36,4	28,2
Świętokrzyskie	94,1	56,3	18,1	19,7	7,9	41,4
Warmińsko-mazurskie	104,8	69,4	17,4	18,0	36,3	24,9
Wielkopolskie	161,8	92,6	30,8	38,4	59,4	60,5
Zachodniopomorskie	140,3	87,3	23,8	29,2	46,6	8,6

a Najczęściej w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.
a Generally in the form of quicklime; including defected lime.

TABL. 19(37). BILANS AZOTU BRUTTO WEDŁUG WOJEWÓDZTW (średnia z lat 2010-2012)
GROSS NITROGEN BALANCE BY VOIVODSHIPS (average for 2010-2012)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Przychód Resource					Rozchód Use	Saldo bilansu brutto (przychód- rozchód) Gross balance sheet (resource-use)	Efektywność (rozchód/ przychód) Efficiency (use/ resource)
	nawożenie fertilisation		materiał siewny i sadzeniaki sowing materials and seed- potatoes	azot nitrogen				
	mine- ralne mine- ral	natur alne manu re		wiązany symbiotycz- nie symbioti- cally fixed	w opadzie z atmosfery in atmospheric precipitation	pobrane z plonami collected with yields		
w kg azotu (N) /ha użytków rolnych					in kg of nitrogen (N) /ha of agricultural land			
POLSKA	73,4	38,6	2,3	6,8	17,0	80,2	58,0	58,0
POLAND								
Dolnośląskie	92,4	14,3	2,4	5,5	17,0	82,7	48,8	62,9
Kujawsko- pomorskie ..	97,0	43,1	2,5	7,7	17,0	89,2	78,1	53,3
Lubelskie	63,0	26,2	2,6	6,7	17,0	69,6	45,9	60,2
Lubuskie	66,1	23,1	2,1	6,3	17,0	63,6	50,9	55,6
Łódzkie	75,9	46,4	2,7	6,1	17,0	77,8	70,2	52,6
Małopolskie	34,9	33,6	1,9	6,6	17,0	76,1	17,9	81,0
Mazowieckie	59,5	45,5	2,0	6,6	17,0	75,4	55,2	57,7
Opolskie	117,6	28,0	2,6	5,2	17,0	106,0	64,5	62,2
Podkarpackie	36,3	23,2	2,0	5,9	17,0	65,2	19,2	77,2
Podlaskie	56,1	60,4	1,8	6,2	17,0	91,9	49,7	64,9
Pomorskie	83,7	29,5	2,6	7,2	17,0	76,8	63,2	54,9
Śląskie	70,9	38,9	2,4	5,6	17,0	78,5	56,3	58,3
Świętokrzyskie	53,0	32,5	2,3	8,2	17,0	64,9	48,1	57,4
Warmińsko- mazurskie	73,6	42,2	2,0	8,2	17,0	87,2	55,7	61,0
Wielkopolskie	92,7	61,6	2,5	7,3	17,0	89,9	91,3	49,6
Zachodniopomorskie	85,6	15,0	2,3	8,6	17,0	72,7	55,8	56,6

Źródło: opracowanie Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (Jerzy Kopiński) wg danych GUS.

Source: compilation of the Institute of Soil Science and Plant Cultivation – National Research Institute (Jerzy Kopiński), the CSO data

TABL. 20(38). POTRZEBY WAPNOWANIA GLEB W POLSCE W LATACH 2009 – 2012
SOIL LIMING NEEDS IN POLAND IN 2009-2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba przebadanych próbek w szt Number of samples examined in pcs	Przebadana powierzchnia w tys. ha Area examined in thous. ha	Potrzeby wapnowania w % Liming needs in %				
			konieczne required	potrzebne needed	wskazane recommended	ograniczone local	zbędne needless
POLSKA	1592200	3742,5	22	16	17	16	29
POLAND							
Dolnośląskie	124413	355,3	22	16	21	19	22
Kujawsko- pomorskie	144641	373,2	12	11	13	16	48
Lubelskie	118738	119,0	28	15	13	13	31
Lubuskie	44347	118,2	14	17	20	20	29
Łódzkie	79834	122,5	30	20	17	13	20
Małopolskie	45355	41,2	41	14	12	10	23
Mazowieckie	120437	221,5	30	17	16	12	25
Opolskie	104751	228,3	12	18	31	23	16
Podkarpackie	72983	96,3	45	16	13	10	16
Podlaskie	58440	124,7	24	19	16	13	28
Pomorskie	110819	305,4	20	21	20	16	23
Śląskie	44999	305,4	30	17	21	15	17
Świętokrzyskie	37470	41,7	22	12	12	12	42
Warmińsko- mazurskie	134402	307,3	19	18	19	16	28
Wielkopolskie	216959	581,8	16	14	16	18	36
Zachodniopomorskie	133612	400,9	16	15	18	17	34

Źródło: dane Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.

Source: data of the National Chemistry-Agriculture Station.

TABL. 21(39). ZASOBNOŚĆ GLEB W PRZYSWAJALNE MAKROELEMENTY W LATACH 2009 - 2012
SOIL RESOURCES OF ABSORBABLE MACRO-ELEMENTS IN 2009 - 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba przebadanych próbek w szt <i>Number of samples examined</i>	Bardzo niska <i>Very low</i>	Niska <i>Low</i>	Średnia <i>Average</i>	Wysoka <i>High</i>	Bardzo wysoka <i>Very high</i>
		w % badanych próbek <i>in % of samples surveyed</i>				
FOSFOR PHOSPHOR						
POLSKA POLAND	1592161	9	24	26	17	24
Dolnośląskie	124410	11	24	24	16	25
Kujawsko- pomorskie	144641	4	17	24	20	35
Lubelskie	118712	10	26	27	18	19
Lubuskie	44347	4	18	32	23	23
Łódzkie	79834	6	27	27	17	23
Małopolskie	45355	34	25	15	9	17
Mazowieckie	120436	8	24	27	18	23
Opolskie	104751	6	25	25	18	26
Podkarpackie	72983	22	29	20	12	17
Podlaskie	58440	13	30	26	15	16
Pomorskie	110819	6	25	29	17	23
Śląskie	44999	8	19	21	17	35
Świętokrzyskie	37469	20	26	19	11	24
Warmińsko- mazurskie	134402	9	27	27	16	21
Wielkopolskie	216957	5	19	26	20	30
Zachodniopomorskie	133606	6	25	32	19	18
POTAS POTASSIUM						
POLSKA POLAND	1592161	15	26	32	14	13
Dolnośląskie	124410	8	16	36	18	22
Kujawsko- pomorskie	144641	14	28	31	13	14
Lubelskie	118712	17	29	31	11	12
Lubuskie	44347	10	26	34	18	12
Łódzkie	79834	24	35	24	9	8
Małopolskie	45355	30	24	25	8	13
Mazowieckie	120436	29	33	23	8	7
Opolskie	104751	6	16	44	18	16
Podkarpackie	72983	21	28	29	10	12
Podlaskie	58440	23	35	26	10	6
Pomorskie	110819	14	29	33	13	11
Śląskie	44999	23	24	33	10	10
Świętokrzyskie	37469	16	28	28	12	16
Warmińsko- mazurskie	134402	8	19	36	19	18
Wielkopolskie	216957	16	28	29	15	12
Zachodniopomorskie	133606	10	28	37	16	9
MAGNEZ MAGNESIUM						
POLSKA POLAND	1592161	11	19	29	19	22
Dolnośląskie	124410	8	16	27	20	29
Kujawsko- pomorskie	144641	9	22	31	19	19
Lubelskie	118712	24	25	24	14	13
Lubuskie	44347	13	19	33	18	17
Łódzkie	79834	13	19	28	19	21
Małopolskie	45355	5	10	22	19	44
Mazowieckie	120436	13	21	28	17	21
Opolskie	104751	5	16	37	24	18
Podkarpackie	72983	9	14	17	14	46
Podlaskie	58440	9	14	28	22	27
Pomorskie	110819	16	19	26	17	22
Śląskie	44999	15	18	29	18	20
Świętokrzyskie	37469	5	13	22	19	41
Warmińsko- mazurskie	134402	5	14	30	23	28
Wielkopolskie	216957	12	19	32	20	17
Zachodniopomorskie	133606	14	24	32	17	13

Źródło: dane Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.

Source: data of the National Chemistry-Agriculture Station.

TABL. 22 (40). ZASOBY WAŻNIEJSZYCH KOPALIN W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

MAJOR MINERALS RESOURCES IN 2012

As of 31 December

KOPALINY MINERALS	Liczba złóż Number of deposits		Zasoby bilansowe złóż geologicznie udokumentowane Geologically documented balance deposit resources			Wydobycie Production
	ogółem in total	w tym zagospoda- rowane of which exploited	ogółem in total	w tym zagospoda- rowane of which exploited	przyrost "+", lub ubytek "-" w stosunku do 2011 r. increase "+", or decrease "-", in relation to 2011	
SUROWCE ENERGETYCZNE FUELS						
Ropa naftowa..... <i>Crude petroleum</i>	84	69	24,96	24,47	-0,62	0,66
Gaz ziemny..... <i>Natural gas</i>	285	199	137,84	115,11	-4,82	5,62
Metan pokładów węgla..... <i>Coal bed methane</i>	51	26	87,61	27,08	-1,52	0,28
Węgle brunatne..... <i>Lignite</i>	90	12	22583,83	1590,76	-79,25	64,30
Węgle kamienne..... <i>Hard coal</i>	146	51	48225,61	19130,59	-315,23	71,34
SUROWCE METALICZNE METALLIC RAW MATERIALS						
Rudy cynku i ołowiu..... <i>Zinc and lead ores</i>	20	3	77,15	17,56	-1,86	2,33
Rudy miedzi..... <i>Copper ores</i>	14	6	1792,53	1476,95	-17,91	30,18
SUROWCE CHEMICZNE CHEMICAL RAW MATERIALS						
Siarka..... <i>Sulphur</i>	18	5	511,15	25,28	-1,16	0,70
Sól kamienna..... <i>Rock-salt</i>	18	5	84952,77	15099,40	-25,24	3,92
Sole potasowo-magnezowe..... <i>Potassic-magnesium salt</i>	5	-	669,84	-	-	-
Baryt..... <i>Barite</i>	5	-	5,66	-	-	-
SUROWCE SKALNE MINERAL RESOURCES						
Bentonity i ily bentonitowe..... <i>Bentonites and bentonite loam</i>	7	1	2,71	0,49	-0,00	0,00
Dolomity..... <i>Dolomite</i>	12	4	336,74	141,42	-7,20	2,92
Gipsy i anhydryty..... <i>Gypsum and anhydrite</i>	15	5	257,12	125,32	-1,85	1,23
Gliny ceramiczne..... <i>Ceramic clay</i>	28	3	136,18	7,30	-0,14	0,27
Gliny ogniotrwale..... <i>Fire-resistant clay</i>	17	3	54,65	4,77	-0,10	0,09
Kamienie łamane i bloczne (d.kamienie drogowe i budowlane)..... <i>Crushed and block stones (road and construction stones)</i>	742	321	10509,15	5394,91	+84,18	64,00
Kreda..... <i>Chalk</i>	191	20	199,05	9,77	-0,11	0,15
Kwarcyty ogniotrwale..... <i>Refractory quartzite</i>	18	-	6,88	-	-	-
Kwarc żyłowy..... <i>Vein quartz</i>	7	3	6,56	5,35	-	-
Magnezyty..... <i>Magnesites</i>	6	1	14,48	4,27	-0,09	0,08
Piaski formierskie..... <i>Moulding sand</i>	76	6	314,29	63,76	-22,31	1,21
Piaski i żwir (d. Kruszywo naturalne)..... <i>Sand and gravel (Natural aggregate)</i>	9076	3722	17735,14	5355,12	+502,58	184,74
Piaski kwarcowe do produkcji cegły i betonów . <i>Quartz sand for the production of bricks and concrete</i>	163	43	746,84	145,42	-2,23	1,95
Piaski podsadzkowe..... <i>Filling sand</i>	34	10	4472,09	909,06	-4,00	6,39
Surowce ilaste ceramiki budowlanej..... <i>Argillaceous raw materials for construction ceramics</i>	1235	254	4063,78	542,32	+19,08	3,67

TABL. 22(40). ZASOBY WAŻNIEJSZYCH KOPALIN W 2012 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII
 MAJOR MINERALS RESOURCES IN 2012(cont).
 As of 31 December

KOPALINY MINERALS	Liczba złóż Number of deposits		Zasoby bilansowe złóż geologicznie udokumentowane Geologically documented balance deposit resources			Wydobycie Production
	ogółem in total	w tym zagospodarowane of which exploited	ogółem in total	w tym zagospodarowane of which exploited	przyrost "+", lub ubytek "-" w stosunku do 2011r. increase "+", or decrease "- in relation to 2011	
Surowce ilaste do produkcji kruszywa lekkiego. Argillaceous raw materials for the production of light aggregate	41	2	337,90	33,42	-0,16	0,21
Surowce kaolinowe	14	2	212,91	80,25	-0,25	0,25
Surowce skaleniowe.....	11	3	137,49	14,61	+0,45	0,01
Surowce szklarskie.....	33	8	621,69	212,15	-11,67	2,15
Wapień i margle	179	36	18439,74	6046,50	+283,13	41,05

a Dla przemysłu wapienniczego i cementowego.

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

a For cement and lime industry.

Source: data of the Polish Geological Institute.

TABL. 23(41). ZASOBY WĘGLA KAMIENNEGO W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII
 HARD COAL RESOURCES IN 2012
 As of 31 December

ZASOBY ZŁÓŻ DEPOSIT RESOURCES	Złoże geologicznie udokumentowane Geologically documented deposit				zasoby w mln ton resources in mln t			
	ogółem in total	liczba number			ogółem in total	zagospodarowane exploited	nie zagospodarowane not exploited	których eksploatacji zaniesano no longer exploited
		zagospodarowane exploited	nie zagospodarowane not exploited	których eksploatacji zaniesano no longer exploited				
OGÓŁEM.....	146	51	52	43	48226	19131	25140	3955
IN TOTAL								
Górnośląskie Zagłębie Węglowe.....	128	50	42	36	38606	18332	16679	3595
Lubelskie Zagłębie Węglowe.....	11	1	10	-	9260	799	8461	-
Dolnośląskie Zagłębie Węglowe.....	7	-	-	7	360	-	-	360

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

Source: data of the Polish Geological Institute.

TABL. 24(42). ZASOBY WĘGLA BRUNATNEGO W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII
 LIGNITE RESOURCES IN 2012
 As of 31 December

ZASOBY ZŁÓŻ DEPOSIT RESOURCES	Liczba złóż Number of deposits	Zasoby w mln ton Resources in mln t			DEPOSIT RESOURCES
		bilansowe balance resources	poza-bilansowe off-balance resources	przemysłowe industrial resources	
Udokumentowane geologicznie	90	22583,83	3547,64	1219,12	Geologically documented
w tym:					of which:
zagospodarowane	12	1590,76	108,80	1219,12	exploited
w zakładach czynnych.....	10	1585,09	87,06	1218,36	in active enterprises
eksploatowanych okresowo	2	5,67	21,74	0,76	used temporary
nie zagospodarowane.....	72	20983,80	3434,57	-	not exploited
rozpoznane: szczegółowo	30	4043,01	786,36	-	identified: in detail
wstępnie	42	16940,79	2648,48	-	preliminarily
Których eksploatacji zaniesano	6	9,27	4,27	-	No longer exploited

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego. Source: data of the Polish Geological Institute.

TABL. 25(43). ZASOBY RUD MIEDZI W 2012 R.
Stan w dniu 31 XII
COPPER ORES RESOURCES IN 2012
As of 31 December

ZASOBY ZŁÓŻ DEPOSIT RESOURCES	Liczba złóż Number of deposits	Zasoby w przeliczeniu na metal w mln ton Resources in terms of metal in mln t			DEPOSIT RESOURCES
		bilansowe balance resources	poza- bilansowe off- balance resources	przemysłowe industrial resources	
Udokumentowane geologicznie	14	34,4	13,3	24,2	<i>Geologically documented</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zagospodarowane (w zakładach czynnych)	6	28,9	0,0	24,2	<i>exploited (in active enterprises</i>
nie zagospodarowane.....	6	5,2	13,2	–	<i>not exploited</i>
w tym rozpoznane: szczegółowo	6	5,2	13,2	–	<i>of which identified: in detail</i>
wstępnie	–	–	–	–	<i>preliminarily</i>
których eksploatacji zaniechano	2	0,3	0,1	–	<i>No longer exploited</i>

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.
Source: data of the Polish Geological Institute.

TABL. 26(44). ZASOBY SOLI KAMIENNEJ W 2012 R.
Stan w dniu 31 XII
ROCK-SALT RESOURCES IN 2012
As of 31 December

ZASOBY ZŁÓŻ DEPOSIT RESOURCES	Liczba złóż Number of deposits	Zasoby w mln ton Resources in mln t		DEPOSIT RESOURCES
		bilansowe balance resources	poza- bilansowe off-balance resources	
Udokumentowane geologicznie	18	84953	20699	<i>Geologically documented</i>
Zagospodarowane	5	15099	29	<i>Exploited</i>
Niezagospodarowane	10	69666	20483	<i>Not exploited</i>
Których eksploatacji zaniechano.....	3	188	187	<i>No longer exploited</i>

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.
Source: data of the Polish Geological Institute.

TABL. 27(45). ZASOBY SUROWCÓW WAPIENNYCH I KRUSZYW NATURALNYCH W 2012 R.
Stan w dniu 31 XII
LIMESTONE AND NATURAL AGGREGATE RESOURCES IN 2012
As of 31 December

ZASOBY ZŁÓŻ DEPOSIT RESOURCES	liczba złóż number of deposits	Surowce wapienne Limestone		liczba złóż number of deposits	Kruszywa naturalne Natural aggregate	
		zasoby geologiczne w mln ton geological resources in mln t			zasoby geologiczne w mln ton geological resources in mln t	
		bilansowe balance resources	poza- bilansowe off-balance		bilansowe balance resources	poza- bilansowe off-balance
Udokumentowane geologicznie.....	179	18440	2056	9076	17735	370
<i>Geologically documented</i>						
w tym						
<i>of which:</i>						
zagospodarowane.....	36	6046	80	3722	5355	55
<i>exploited</i>						
nie zagospodarowane.....	101	12141	1915	3385	11097	235
<i>not exploited</i>						
w tym rozpoznane.						
<i>of which identified</i>						
szczegółowo.....	70	6235	734	3049	4646	122
<i>in detail</i>						
wstępnie.....	31	5906	1181	336	6451	113
<i>preliminarily</i>						
których eksploatacji zaniechano.....	42	253	61	1969	1283	80
<i>no longer exploited</i>						

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.
Source: data of the Polish Geological Institute.

TABL. 28(46) . POWIERZCHNIA, ZASOBY I EKSPLOATACJA ZŁÓŻ TORFÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
AREA, RESOURCES AND EXPLOITATION OF PEAT RESOURCES BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zasoby Resources				W tym Of which									
					trwale użytki zielone (z) według kompleksów glebowo-rolniczych ^a permanent grassland (g) by soil-agricultural complexes ^a						inne użytki rolne other agricultural land		nieużytki rolnicze wasteland	
	ogółem in total		eksploatowane exploited		1z ^b		2z ^c		3z ^d					
	udoku- mento- wane w ha docu- mented in ha	szacun- kowe w mln m3 estima- ted in m3	w ha in ha	w mln m3 in mln m3	razem in total	eks- plo- ato- wane explo- -ited	razem in total	eks- plo- ato- wane explo- -ited	razem in total	eks- plo- ato- wane explo- -ited	razem in total	eks- plo- ato- wane explo- -ited	razem in total	eks- plo- ato- wane explo- -ited
POLSKA	942571	12595,2	3283	50,2	25305	–	415811	823	298678	1307	49150	295	153627	858
POLAND														
Dolnośląskie.....	7214	59,8	11	–	–	–	1410	–	3188	–	1939	–	677	11
Kujawsko-pomorskie.....	40244	591,8	32	–	5	–	22944	17	11763	–	684	1	4848	14
Lubelskie.....	103936	1565,8	23	–	544	–	62237	–	32055	23	745	–	8355	–
Lubuskie.....	37778	529,6	–	–	266	–	21511	–	12549	–	715	–	2737	–
Łódzkie.....	19910	148,2	–	0,1	1145	–	8586	–	8293	–	657	–	1229	–
Małopolskie.....	2437	35,5	13	0,2	–	–	218	–	337	–	58	–	1824	13
Mazowieckie.....	38526	461,0	57	–	1167	–	20972	2	12691	–	1323	–	2373	55
Opolskie.....	2623	–	–	–	5	–	1930	–	623	–	65	–	–	–
Podkarpackie.....	7892	–	5	–	–	–	4729	–	2071	5	411	–	681	–
Podlaskie.....	187284	2587,1	1553	15,8	562	–	70247	621	64721	597	16946	273	34808	62
Pomorskie.....	51265	1003,6	18	0,5	22	–	25555	–	14262	–	1620	7	9806	11
Śląskie.....	3133	55,0	–	–	470	–	1452	–	691	–	59	–	461	–
Świętokrzyskie.....	8328	87,3	–	–	195	–	4229	–	2889	–	21	–	994	–
Warmińsko-mazurskie.....	139348	1873,7	194	5,3	9097	–	43575	–	58165	–	8006	–	20505	194
Wielkopolskie.....	47701	486,0	482	–	–	–	9081	1	31103	3	669	–	6848	478
Zachodniopomorskie.....	244952	3110,8	895	28,3	11827	–	117135	182	43277	679	15232	14	57481	20

a Określonych na podstawie waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej opracowanej przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa. b Użytki zielone w klasie gruntów bardzo dobre i dobre. c Użytki zielone w klasie gruntów średnie. d Użytki zielone w klasie gruntów słabe i bardzo słabe.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Defined on the basis of the agricultural valorisation of production space, developed by the the Institute of Soil Science and Plant Cultivation. b Grasslands in the very good and good class, c Grasslands in the middle class, d Grasslands in the weak and very weak class.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 29(47). POŻARY^a UPRAW ROLNYCH ŁĄK, RZYSK I NIEUŻYTKÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012R.
FIRES^a OF AGRICULTURAL CROPS, MEADOWS, STUBBLES AND WASTELAND BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba pożarów Number of fires		Powierzchnia pożarów w ha Area of fires in ha	
	upraw rolnych, łąk, rzysk of agricultural crops, meadows, stubbles	nieużytków of wasteland	upraw rolnych, łąk, rzysk of agricultural crops, meadows, stubbles	nieużytków of wasteland
POLSKA	3636	42883	2846	36793
POLAND				
Dolnośląskie.....	324	4643	275	3537
Kujawsko-pomorskie.....	135	557	119	284
Lubelskie.....	594	2849	653	2954
Lubuskie.....	66	1092	81	757
Łódzkie.....	309	3332	263	2435
Małopolskie.....	245	5961	160	5218
Mazowieckie.....	577	6747	314	4678
Opolskie.....	140	701	108	384
Podkarpackie.....	186	5084	145	6561
Podlaskie.....	98	408	90	366
Pomorskie.....	97	413	48	146
Śląskie.....	191	2585	105	2857
Świętokrzyskie.....	177	4795	118	4203
Warmińsko-mazurskie.....	86	1253	57	924
Wielkopolskie.....	280	663	233	437
Zachodniopomorskie.....	131	1800	77	1052

a Powstałe w wyniku wypalania pozostałości roślinnych.

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej

a Resulting from the burning down of plant remains. Source: data of the National Headquarters of the State Fire Services

Source: data of the National Headquarters of the State Fire Services

Dział 3. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD

Uwagi metodyczne

W dziale zawarto informacje dotyczące: zasobów wodnych i głównych kierunków ich wykorzystania, ścieków przemysłowych i komunalnych oraz stopnia ich oczyszczania, wyposażenia miast i wsi w instalacje wodne i oczyszczalnie ścieków, a także informacje na temat jakości wód powierzchniowych (rzek, jezior oraz M. Bałtyckiego) i wód podziemnych.

Rok hydrologiczny obejmuje okres od 1 listopada do 31 października roku kalendarzowego.

Dane dotyczące **opadów** określone zostały dla danego obszaru na podstawie średnich z pomiarów dobowych sum opadów wykonanych w oparciu o sieć posterunków opadowych.

Odpływy wód obliczono na podstawie stanów wody w rzekach i pomiarów hydrometrycznych wykonanych na sieci wodowskazowej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych to część zasobów, które z uwzględnieniem zasad ich ochrony i warunków technicznych mogą być pobierane z określonego poziomu wodonośnego bez naruszania równowagi hydrogeologicznej.

Przyrost zasobów wód podziemnych jest to ilość wody dodatkowo udokumentowana w wyniku prowadzonych w danym roku prac hydrogeologiczno-studziennych przy budowie ujęć wód podziemnych i przekazana do wykorzystania.

Zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. Nr 163, poz. 981) wody lecznicze, wody termalne i solanki są kopalinami. **Wody lecznicze** to wody podziemne nie zanieczyszczone pod względem chemicznym i mikrobiologicznym, o naturalnej zmienności cech fizycznych i chemicznych, spełniające co najmniej jeden z następujących warunków:

- zawartość rozpuszczonych składników mineralnych stałych – nie mniej niż 1000 mg/dm³;
- zawartość jonu żelazawego – nie mniej niż 10 mg/dm³ (wody żelaziste);
- zawartość jonu fluorkowego – nie mniej niż 2 mg/dm³ (wody fluorkowe),
- zawartość jonu jodkowego – nie mniej niż 1 mg/dm³ (wody jodkowe),
- zawartość siarki dwuwartościowej – nie mniej niż 1 mg/dm³ (wody siarczkowe),
- zawartość kwasu metakrzemowego – nie mniej niż 70 mg/dm³ (wody krzemowe),
- zawartość radonu – nie mniej niż 74 Bq/dm³ (wody radonowe),
- zawartość dwutlenku węgla niezwiązanego – nie mniej niż 250 mg/dm³ (250-1000 mg/dm³ wody kwasowęglowe, pow. 1000 mg/dm³ szczawa).

Wody mineralne to wody lecznicze zawierające co najmniej 1000 mg/dm³ rozpuszczonych składników stałych.

Do wód termalnych zalicza się wody podziemne występujące we wszystkich jednostkach geologicznych, osiągające na wypływie z ujęcia temperaturę co najmniej 20°C, z wyjątkiem wód odprowadzanych z odwadniania czynnych zakładów górniczych i odwadniania nieczynnych wyrobisk. **Solanką** jest woda podziemna o zawartości rozpuszczonych składników mineralnych stałych, nie mniejszej niż 35 g/dm³. Wody z odwadniania wyrobisk górniczych nie mogą być uznawane za wody lecznicze ani wody termalne lub solanki.

Zestawienia bilansowe zasobów solanek, wód leczniczych i wód termalnych zawierają dane o zasobach eksploatacyjnych i dyspozycyjnych udokumentowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami i zatwierdzonych przez Ministra Środowiska. Wody te są użytkowane dla potrzeb uzdrowisk (wody lecznicze, termalne), mają charakter potencjalnego surowca leczniczego (wody o właściwościach leczniczych), stanowią nośnik energii cieplnej (wody termalne) lub surowiec do produkcji soli i pierwiastków chemicznych (jod, brom).

Informacje o **poborze wody** dotyczą:

1. w pozycji „na cele produkcyjne” – **poza rolnictwem** (z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt), **leśnictwem, łowiectwem i rybactwem** – od 1986 r. wszystkich jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie: minimum 5 dm³ wody podziemnej albo minimum 20 dm³ wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie co najmniej 20 dm³ ścieków (udział jednostek nieprzemysłowych w zużyciu wody w 2012 r. wynosił 0,5%). Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania.
2. w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napelnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni minimum 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni co najmniej 10 ha.
3. w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – od 1999 r. wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

Dane o **recyrkulacji wody w przemyśle** dotyczą zakładów przemysłowych wyposażonych w zamknięte obiegi wody oraz ilościowego udziału wody ujętej w obiegach zamkniętych w ogólnym zużyciu wody na cele produkcyjne.

Przez **obieg zamknięty** rozumie się układ, w którym woda raz użyta nie jest odprowadzana do odbiornika, lecz zwracana do punktu bezpośredniego podawania wody do obiegu celem powtórnych rotacji i wykorzystania.

Wskaźnik ujęcia pobieranej wody w obiegi zamknięte obliczono dzieląc ilość wody pobieranej w ciągu roku na uzupełnienie obiegów zamkniętych z tytułu strat wody (bezwrotnych i w sieci – np. zrzutów wód zanieczyszczonych dla odświeżenia obiegu zamkniętego itp.) przez ilość wody zużytej w ciągu roku na cele produkcyjne. Wyrażona w procentach

wartość tego wskaźnika może być zawarta w granicach od zera (obieg otwarty) do 100 (wartość teoretyczna w warunkach całkowitego zamknięcia obiegu i braku uzupełniającego poboru wody).

Z uwagi na to, że część zakładów pobierających wodę i odprowadzających ścieki nie posiadała urządzeń pomiarowych, bądź też nie dokonywała pomiarów z wystarczającą częstotliwością, dane pochodzące z tych zakładów były ustalane pośrednio - na podstawie wydajności pomp, ilości wody zużytej na jednostkę produkcji itp., a zatem są to dane szacunkowe.

Informacje charakteryzujące wody zasolone dotyczą ich ilości, sposobu zagospodarowania oraz ładunków soli w nich zawartych. **Wody zasolone** to wody z odwadniania zakładów górniczych jak też powstające w procesach technologicznych (np. wody z instalacji odsiarczania spalin), w których stężenie sumy jonów $\text{Cl}^- + \text{SO}_4^{2-}$ przekracza 1800 mg/l. Wyróżnia się następujące sposoby postępowania z wodami zasolonymi:

- **Utylizacja termiczna** polega na wytrąceniu względnie wykrystalizowaniu z wody składników mineralnych.
- **Zatlaczanie do górotworu** polega na gromadzeniu wód zasolonych w głębszych utworach geologicznych.
- **Recykulacja** polega na wtłaczaniu wód zasolonych do drenowanych przez wyrobiska górnicze utworów wodonośnych poza obrębem robót górniczych.
- **Zagospodarowanie wód zasolonych innymi metodami** obejmuje użycie ich do podsadzania wyrobisk górniczych, do produkcji nawozów, itp.

Ścieki przemysłowe to ścieki nie będące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

Dane o ściekach przemysłowych dotyczą ścieków odprowadzonych z jednostek określonych w pkt. 1 – które według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostały ujęte w „Przemysłe” obejmującym sekcje „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, jak również w pozostałych sekcjach, których udział w ilości odprowadzanych ścieków jest niewielki – w 2012 r. stanowił 0,5%. Do tych samych jednostek odnoszą się dane o poborze wód i wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków.

Jako ścieki przemysłowe wymagające oczyszczenia przyjęto ścieki odprowadzone siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych).

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodzenia w procesach technologicznych.

Za wody chłodnicze nie wymagające oczyszczenia uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód wydzielonym dla nich systemem kanalizacji i nie następuje mieszanie ich z innymi ściekami wymagającymi oczyszczenia,
- ładunki zanieczyszczeń w wodach chłodniczych (po procesie produkcyjnym) nie są większe od ładunków zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura określona w pozwoleniu wodno-prawnym dla wód chłodniczych odprowadzanych do:
 - jezior oraz ich dopływów nie przekracza $+26^{\circ}\text{C}$ albo naturalnej temperatury wody w przypadku gdy jest ona wyższa niż $+26^{\circ}\text{C}$,
 - pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza $+35^{\circ}\text{C}$.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych po oczyszczeniu do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczy ulegających osadzeniu lub flotacji. Oczyszczanie następuje przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych lub neutralizacji ścieków metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych w procesie biologicznego rozkładu. Proces mineralizacji przebiega w środowisku wodnym, poprzez działanie mikroorganizmów i drobnoustrojów. Oczyszczanie biologiczne następuje w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny).

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu. Badania statystyczne oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów rozpoczęto w 1995 r.

Kilkustopniowe oczyszczanie ścieków, np. oczyszczanie ścieków mechaniczno-chemiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne, zakwalifikowano do najwyższego stopnia oczyszczania ścieków (chemicznego lub biologicznego).

Ścieki bytowe są to ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków.

Ścieki komunalne to ścieki bytowe lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych.

Dane o **ściekach komunalnych** obejmują ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną przez jednostki będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda (lub będących pod zarządem samorządów terytorialnych) oraz od 1994 r. wszystkich jednostek nadzorujących pracę zbiorowego odprowadzania ścieków poprzez sieć kanalizacyjną (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.). Ścieki te przed odprowadzeniem do odbiornika powinny być w całości poddane procesom oczyszczania, stąd w statystyce zostały ujęte jako **ścieki wymagające oczyszczenia**. Dane te nie obejmują wód

opadowych i infiltracyjnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną. Począwszy od danych za rok 2010 zmieniła się metodologia badania ilości ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną, dlatego dane dotyczące ścieków komunalnych nie są w pełni porównywalne z latami ubiegłymi.

Oczyszczalnie ścieków komunalnych obejmują wszystkie oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej. Nie są objęte badaniami statystycznymi oczyszczalnie przydomowe (przysgrodomowe) lub oczyszczające ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalnie nie pracujące na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ściekach oczyszczanych odprowadzonych kanalizacją** obejmują ścieki oczyszczane w oczyszczalniach mechanicznych, biologicznych oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Większa ilość ścieków miejskich i wiejskich oczyszczanych od odprowadzonych siecią kanalizacyjną może występować w następujących przypadkach:

- oczyszczalnia otrzymuje ścieki oddzielnym kolektorem z zakładu lub do kolektora zakładowego odprowadzone są ścieki socjalno-bytowe z miast/wsi,
- kolektor zakładowy pełni rolę sieci kanalizacyjnej, lecz nie został przejęty przez jednostki prowadzące działalność wodociągowo-kanalizacyjną,
- ścieki są dowożone do oczyszczalni,
- stosowania metody określania ścieków komunalnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną opartej głównie na odczytach wodomierzy, przyjmując ilość ścieków równą ilości dostarczanej wody i informacjach o ryczałtowych ilościach odprowadzonych ścieków.

Stopień obciążenia oczyszczalni jest to wyrażony w procentach stosunek ilości ścieków oczyszczanych do przepustowości urządzeń oczyszczalni. Wskaźnik wyższy od 100% oznacza przeciążenie urządzeń oczyszczalni.

Ładunek zanieczyszczeń w ściekach to masa zanieczyszczeń zawartych w ściekach odprowadzona w jednostce czasu, równa iloczynowi natężenia przepływu ścieków i stężenia zanieczyszczeń.

Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu (BZT₅) jest to ilość tlenu zużyta w ciągu 5 dni w procesie biochemicznego utleniania substancji (głównie organicznych) zawartych w ściekach, przy użyciu żywych bakterii i enzymów pozakomórkowych. Pięciodniowe dlatego, że procesy mineralizacji najbardziej intensywnie przebiegają w ciągu pierwszych 5 dni.

Chemiczne zapotrzebowanie tlenu (ChZT) jest to ilość tlenu pobrana w procesie chemicznego utleniania ścieków.

Zawiesiny w ściekach to nierozpuszczone, zawieszane substancje i materiały o różnym stopniu rozdrobnienia.

Stopień redukcji zanieczyszczeń w ściekach jest to wyrażona w procentach redukcja ładunków zanieczyszczeń w ściekach w wyniku zastosowania procesów oczyszczania.

Równoważna liczba mieszkańców (RLM) wyraża wielokrotność ładunku zanieczyszczeń w ściekach w stosunku do jednostkowego ładunku w ściekach odprowadzonych od jednego mieszkańca w ciągu doby (określonego jako BZT₅), równego 60 g O₂ na dobę.

Przez **osady ściekowe** rozumie się pochodzące z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków. Ilość i skład osadów uzależnione są od sposobu i stopnia oczyszczania ścieków.

Za **wykorzystanie osadów do celów rolniczych** uważa się zastosowanie osadów ściekowych do uprawy wszystkich plodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz.

Unieszkodliwianie osadów ściekowych polega na ich usuwaniu lub ograniczeniu uciążliwości poprzez spalanie, pirolizę (odgazowanie), utlenianie na mokro, neutralizację chemiczną, chlorowanie lub inne metody, których efektem jest zmniejszenie lub likwidacja uciążliwości osadów.

Przez **osady ściekowe nagromadzone** należy rozumieć osady nagromadzone na terenie oczyszczalni na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych, w okresie sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Do miast obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków zaliczono te miasta w których ścieki komunalne przed odprowadzeniem ich do odbiornika były poddawane procesom oczyszczania mechanicznego, biologicznego lub z podwyższonym usuwaniem biogenów. W przypadku wyposażenia miasta w kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o klasyfikacji miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decydowała przewaga ilości ścieków oczyszczanych mechanicznie, biologicznie lub z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Dane o ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna to przewody wodociągowe i kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi jest dostarczana woda lub którymi doprowadzane są ścieki.

Do miast wyposażonych w wodociąg zaliczono te miasta, w których sieć wodociągowa rozdzielcza (uliczna) wynosiła co najmniej 250 m i równocześnie obsługiwała 5 budynków mieszkalnych posiadających co najmniej 25 mieszkań lub 2 źródła uliczne.

Do miast wyposażonych w kanalizację zaliczono te miasta w których sieć kanalizacyjna (uliczna) ogólnospławna i na ścieki gospodarcze wynosiła co najmniej 250 m – od której prowadzi co najmniej 5 połączeń do budynków mieszkalnych lub do wpustów podwórzowych oraz miasta posiadające sieć na wody opadowe, jeżeli do tej sieci są odprowadzane również ścieki gospodarcze.

Dane o ludności korzystającej w miastach z wodociągów i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych podłączonych do określonej sieci; korzystającą z wodociągów przez źródła podwórzowe i uliczne oraz korzystającą z kanalizacji przez wpusty kanalizacyjne.

Wodociągi – zespoły urządzeń rozpraszających wodę w sposób ciągły, których głównym przeznaczeniem jest zaopatrywanie w wodę gospodarstw domowych na zasadzie powszechnej dostępności.

Informacje o **jakości wody** dostarczanej przez wodociągi opracowane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późn. zmianami).

Kontrola wodociągów przeprowadzana jest w reprezentatywnych punktach charakterystycznych dla danego wodociągu, uzgodnionych między terenowo właściwym państwowym inspektorem sanitarnym a przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym. Wodociągi pogrupowano według ich wydajności dobowej. Na podstawie wyników badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych oraz organoleptycznych wodę dostarczaną ludności do spożycia uznaje się za odpowiadającą lub nieodpowiadającą wymaganiom ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Od 1991 r. **zarządzanie gospodarką wodną** odbywa się w Polsce w oparciu o podział hydrograficzny kraju i jest sprawowane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (KZGW) nadzorujący siedem **Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej (RZGW)** właściwych w sprawach zarządzania wodami oraz korzystania z wód w regionie wodnym. Jako organ administracji rządowej niezespólonej RZGW działają na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. Nr 126, poz. 878 z późn. zm.) i realizują swe zadania na podstawie przepisów ustawy z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239 poz. 2019 z późn. zm.).

Za **wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu** ze źródeł rolniczych uznaje się wody zanieczyszczone oraz wody zagrożone zanieczyszczeniem, jeśli nie zostaną podjęte działania ograniczające bezpośredni lub pośredni zrzut do tych wód azotanów i innych związków azotowych mogących przekształcić się w azotany, pochodzących z działalności rolniczej. Na okres od maja 2008 do kwietnia 2012 wyznaczono w Polsce 19 **obszarów szczególnie narażonych na azotany pochodzenia rolniczego** (tzw. OSN), z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód należy ograniczyć. Obszary te zostały umocowane prawnie za pomocą rozporządzeń dyrektorów poszczególnych Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej (RZGW). Łączna powierzchnia wyznaczonych OSN wynosi 4623,14 km², co stanowi ok. 1,5 % powierzchni kraju.

Informacje o **stanie jednolitych części wód rzek** oraz o **stanie wód jezior** pozyskiwane są w ramach monitoringu jakości wód będącego podsystemem Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Monitoring jakości wód realizowany jest w oparciu o wyznaczone jednolite części wód stanowiące podstawową jednostkę gospodarowania wodami.

Jednolita część wód powierzchniowych oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych takich jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Ocena jednolitych części wód powierzchniowych wykonywana jest na podstawie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. Nr. 257, poz.1545). Rozporządzenie to, dokonuje wdrożenia Ramowej Dyrektywy Wodnej – dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str.1) w zakresie oceny jakości wód.

Stan jednolitych części wód rzek i jezior ocenia się jako dobry lub zły, analizując wyniki klasyfikacji ich stanu lub potencjału ekologicznego (na podstawie wyników badań wskaźników jakości wód wchodzących w skład elementów fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych) oraz jeżeli takie badania były planowane i zrealizowane, wyniki klasyfikacji stanu chemicznego (na podstawie wartości granicznych chemicznych wskaźników jakości wód). O ocenie końcowej decyduje najgorszy wskaźnik. Sklasyfikowanie jednolitej części wód do umiarkowanego lub gorszego stanu/potencjału ekologicznego, bądź do złego stanu chemicznego, wskazuje na zły stan wód, informujący, że w ocenianym okresie jednolita część wód nie spełniała wymagań określonych w przypisanych jej celach środowiskowych. W przypadku, gdy w wyniku oceny uzyskany został co najmniej dobry stan/potencjał ekologiczny, a nie została wykonana ocena stanu chemicznego lub wskazany został dobry stan chemiczny, a nie było możliwości określenia stanu/potencjału ekologicznego, nie można określić końcowej oceny stanu jednolitych części wód. Ocena jednolitych części wód monitorowanych w latach 2010-2012 została uzupełniona o ekspercką ocenę stanu/potencjału ekologicznego pozostałych wód. W przyjętej metodzie, gdy brak było danych umożliwiających precyzyjne określenie stanu/potencjału ekologicznego, dopuszczono przypisanie oceny jako „co najmniej dobry” lub „poniżej dobrego”, co posłużyło określeniu stanu ogólnego tych wód.

Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska prowadzą pomiary w przekrojach badawczych na obszarach tzw. chronionych, wyznaczonych przez Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej. Do obszarów takich zaliczono m. in. ciek i zbiorniki wodne wykorzystywane do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody przeznaczone do bytowania ryb łososiowatych i karpowatych, wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Zakres i sposób badań oraz kryteria oceny stanu wód określają rozporządzenia do ustawy Prawo wodne:

- Rozporządzenie MŚ z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 176, poz. 1455);
- Rozporządzenie MŚ z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2093);
- Rozporządzenie MŚ z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. z 2002 r. Nr 204, poz. 1728);
- Rozporządzenie MŚ z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 257, poz. 1545);
- Rozporządzenie MŚ z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 258, poz. 1550);
- Rozporządzenie MŚ z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 258, poz. 1549).

W związku z cyklicznym planowaniem i programowaniem w gospodarce wodnej w Polsce, dane dotyczące jakości wód powierzchniowych odnoszą się do cyklu obejmującego lata 2010-2012.

Wody powierzchniowe, które są lub mogą być wykorzystane jako surowiec do produkcji wody do spożycia są podzielone na trzy kategorie: A1, A2 i A3. Do **kategorii A1** zalicza się wody najczystsze, wymagające prostego uzdatniania fizycznego, przede wszystkim, filtracji i dezynfekcji. **Kategoria A2** obejmuje wody gorszej jakości, wymagające wielostopniowego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności występowania utleniania, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji

i dezynfekcji. **Wody kategorii A3** to wody najbardziej zanieczyszczone, wymagające wysoko sprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego.

Ładunki zanieczyszczeń odprowadzonych z obszaru Polski do Morza Bałtyckiego są określane na podstawie wyników pomiarów jakości wód w rzekach oraz przepływów w przyujściowych przekrojach badawczych zlokalizowanych na Wiśle, Odrze oraz 10-ciu rzekach Przymorza (Ina, Rega, Parsęta, Grabowa, Wieprza, Słupia, Łupawa, Łeba, Reda, Pasłęka) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w części monitoringu jakości wód w rzekach. Badanie ładunków zanieczyszczeń odpływających z obszaru kraju do morza jest realizowane w ramach międzynarodowych zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej, wynikających z podpisania i ratyfikowania Konwencji Helsińskiej o ochronie środowiska morskiego Bałtyku.

Wody podziemne to wody występujące pod powierzchnią ziemi w wolnych przestrzeniach skał skorupy ziemskiej, tworzące, w zależności od głębokości występowania wody, przypowierzchniowe oraz głębsze użytkowe poziomy wodonośne. **Zwierciadło wód podziemnych** to granica stref aeracji (napowietrzenia) i saturacji (nasylenia). **Zwierciadło swobodne** to takie, które pozostaje pod ciśnieniem atmosferycznym, co oznacza, że nad zwierciadłem wody w tej samej warstwie przepuszczalnej występuje przestrzeń bez wody umożliwiającą jego podnoszenie się. Natomiast **zwierciadło napięte** pozostaje pod ciśnieniem wyższym od atmosferycznego. Jego położenie jest wymuszone przez wyżej leżące utwory nieprzepuszczalne, które uniemożliwiają wzrost poziomu zwierciadła wody. Występuje na granicy warstwy wodonośnej i warstwy nieprzepuszczalnej.

Klasyfikacja jakości wód podziemnych oparta jest na wynikach badań prowadzonych przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w ramach monitoringu jakości wód podziemnych w sieci krajowej – podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoringiem objęto jednolite części wód (o zwierciadle swobodnym lub napiętym). **Jednolita część wód podziemnych** oznacza określoną objętość wód podziemnych, występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Klasy jakości wód podziemnych określono w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U. Nr 143, poz. 896). Wyróżnia się pięć klas jakości oznaczających dobry lub słaby stan wód podziemnych. **Dobrym stanem wód podziemnych** (klasy jakości I, II i III) jest taki stan chemiczny wód, w którym stężenia substancji zanieczyszczających:

- nie wykazują efektów dopływu wód słonych ani innych wód o jakości zagrażającej zanieczyszczeniem,
- nie przekraczają standardów jakości ustalonych dla wód podziemnych w przepisach odrębnych,
- zmiany w przewodności elektrolitycznej nie wskazują na doływ wód słonych ani innych wód o jakości zagrażającej zanieczyszczeniom wód podziemnych.

Słabym stanem wód podziemnych (klasy jakości IV i V) jest taki stan chemiczny wód, w którym nie jest spełniony co najmniej jeden z warunków określonych dla dobrego stanu wód podziemnych.

Chapter 3. RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS

Methodological notes

The chapter presents information on: water resources and major trends in their consumption, industrial and municipal wastewaters and their treatment level, water installations in urban and rural areas and water treatment plants as well as the status of surface waters (rivers, lakes, the Baltic Sea) and underground waters.

A **hydrological year** is a year from the 1 November to 31 October of the calendar year.

The data on **precipitations** for a given area have been determined based on the average of daily sums of precipitation measurements on the basis of a precipitation station network.

Water outflow was measured on the basis of water levels in rivers and hydrometric measurements in water-level indicating network of Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

Exploitable underground water resources constitute a part of resources, which upon consideration of their protection and technical conditions may be extracted from a particular water level without interference with hydro-geological balance.

The increment of underground water resources means a volume of water documented in the course of hydro-geological research during construction of underground water intakes and their commissioning.

Pursuant to the Ordinance of the Council of Ministers of 9 June 2011 (Journal of Laws No. 163, item 981) medicinal waters, thermal waters and brine are minerals. **Therapeutic waters** are underground and uncontaminated waters in terms of chemical and microbiological constitution of natural variability of physical and chemical characteristics, which comply with at least one of the conditions:

- the content of dissolved permanent mineral elements is at least equal or exceeds $1,000 \text{ mg/dm}^3$;
- the content of iron ions is at least equal or exceeds 10 mg/dm^3 (ferruginous waters)
- the content of fluorine ions is at least equal or exceeds 2 mg/dm^3 (fluoride waters),
- the content of iodine ions is at least equal or exceeds 1 mg/dm^3 (iodine waters),
- the content of bivalent sulphur is at least equal or exceeds 1 mg/dm^3 (sulphide waters),
- the content of metasilicic acid is at least equal or exceeds 70 mg/dm^3 (silicon waters),
- the content of radon is at least equal or exceeds 74 Bq/dm^3 (radon waters),
- the content of unbound carbon dioxide is at least equal or exceeds 250 mg/dm^3 ($250\text{-}1000 \text{ mg/dm}^3$ – carbon-dioxide water; above $1,000 \text{ mg/dm}^3$ oxalate).

Mineral waters are therapeutic waters which have at least $1,000 \text{ mg/dm}^3$ of dissolved permanent components.

Thermal waters include underground waters, which occur in all geological units from which the extracted water temperature is at least 20°C upon outflow at water intake, except for water discharged from active mining plants and dehydration of inactive excavations. **Brine** is groundwater containing not less than 35 g/dm^3 dissolved mineral solids. Drainage water from mine workings can not be regarded as therapeutic water or thermal water or brine.

Balance sheets for brine, therapeutic and thermal waters contain data on attainable and exploitable resources, documented in compliance with the regulations approved by the Minister of Environment. The waters are used by health resorts (therapeutic and thermal waters), as a natural medicine (therapeutic water) or they might also serve as a thermal energy carrier (thermal waters) or as a raw material for the production of salt and chemical elements (iodine, brome).

Information on **water withdrawal** refer to:

1. under “**water delivered for production purposes**” – **excluding agriculture** (except industrial livestock farming), **forestry, hunting and fishing** – since 1986 all organizational entities which make payments for extraction of underground water from private intakes in the volume of 5 dm^3 or more or surface water in the volume of 20 dm^3 and more or annually discharge water or sewage in the amount of 20 dm^3 (the share of non-industrial entities in water consumption in 2012 was 0,5 %). Data on water withdrawal for the needs of national economy and population do not include waters from dehydration of mines and construction facilities discharged to tanks without using it.
2. under “**irrigation in agriculture and forestry as well as filling and refilling of fish ponds**” – agricultural, forestry and fishery organizational entities using water for irrigation of agricultural and forest land of the area exceeding 20 ha or to meet the needs related to functioning of fish ponds exceeding 10 ha.
3. under “**exploitation of water supply network**” – since 1999 all units supervising water supply networks (including housing cooperatives, water companies, water service plants, enterprises etc.)

Data on **recirculation of water in the industry** refer to industrial plants equipped with closed circulation of water and a share of used water in closed circulations in the total volume of water used for production purposes.

Closed circulation is a system, in which water which was once used is not discharged to the receiver but returned to the direct water supply point to be reused and recirculated.

The **indicator of water used to fill closed circulation** was calculated by dividing the volume of water used throughout the year to refill closed circulations due to water losses (non-returnable and network e.g. contaminated water discharges to refresh closed circulation etc.) by the volume of water used for production purposes within a year. The value of this indicator expressed as a percentage can vary from zero (open circulation) to 100 (theoretical value in the conditions of absolute closure and lack of water intake).

Due to the fact that some of the plants, which take water and discharge sewage do not have the measurement devices or do not take measurements frequently enough, data from these plants were determined indirectly on the basis of efficiency of pumps, the volume of water used per a unit of production etc. hence, to some extent by the way of estimation.

The information on **brines** refer to the volume and manner of water management and salt content in brines.

Saline mine waters mean waters from dehydration of mines and from technological processes e.g. from fumes desulphurization installations, in which the concentration of chloride and sulphate ions exceeds 1800mg/l. Methods of dealing with saline waters:

- **Thermal treatment** means precipitation or crystallization of mineral elements from water.

- **Pumping to the organic root** consists in gathering of brines in deeper geological formations.

- **Recirculation** means pumping salted water into water bearing formations drained by mining excavations outside the mining works.

- **Other slated water management** means use of the water to produce fertilizers, stope filling etc.

Industrial wastewater includes sewage which is not residential sewage or rainwater produced as a result of commercial, industrial, storage, transportation or service activity as well as water mixed with sewage produced by other entities discharged by sewage network owned by this plant.

Data on industrial wastewater refer to sewage discharged by the entities determined in 1), which according to Polish Classification of Activity were included under "Industry" covering "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" as well as other sections, whose share in the volume of discharged sewage is insignificant – in 2012 the value was 0,5 %. The same entities are covered by data on water intake and wastewater installations.

Industrial wastewater requiring treatment means sewage discharged via a network of open canals or ditches directly to waters, ground or sewage network from production entities (including water contaminated as a result of dehydration of mines and contaminated waters used in industry for cooling).

Cooling water means water used in production processes, mainly in heat and power generating plants for cooling. This is usually hot water, which causes so-called thermal pollution of water.

Cooling water, including water coming from cooling cycles, not requiring treatment, has to meet the following conditions:

- it is drained off to surface waters via a separate drainage system and are not mixed with other wastewater which requires treatment,
- quantity of pollutants in cooling water (after the production process) is not greater than the amount of pollutants in water collected for cooling purposes,
- the temperature specified in legal water permit for cooling water drained off to:
 - lakes and their tributaries does not exceed +26 degrees centigrade or the natural temperature of water in case it is higher than +26 degrees centigrade;
 - other waters, except territorial sea, does not exceed +35 degrees centigrade.

Data on **treated wastewater** refer to mechanically, chemically and biologically treated sewage as well as to increased biogene removal and discharged into waters or into the ground.

Mechanically treated wastewater means wastewater purified with mechanical methods, using grates, filters, grit chambers, grease traps and sedimentation tanks. Mechanical treatment of wastewater is removing only non-soluble pollutants, i.e. solid bodies and easily settling fats as well as fats and oils.

Chemical wastewater treatment covers chemical methods, such as coagulation, absorption using active carbon and other methods, resulting in precipitation of certain soluble chemical compounds or in neutralisation of wastewater.

Biological wastewater treatment is effected through a mineralization process by micro-organisms in a water environment in a natural way (e.g. through agricultural use of wastewater, sprinkling of fields, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in removal of organic pollutants, biogenic and refractive compounds from wastewater.

Wastewater treatment with increased biogene removal takes place at water treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content. Statistical surveys of wastewater treatment plants with increased biogene removal began in 1995.

Multi-stage sewage treatment e.g. mechanical-biological sewage treatment or mechanical-chemical-biological sewage treatment classified as a higher rank sewage treatment (chemical or biological).

Household wastewater means sewage from residential buildings, housing estates and service areas arising mainly from human metabolism and households and similar sewage from these buildings.

Municipal wastewater means residential or municipal sewage including industrial sewage or the mixture of residential sewage with rainwater or the mixture of residential sewage with industrial sewage and rainwater disposed of by a commune through sewage water system and wastewater treatment plants.

Data on **municipal wastewaters** cover sewage discharged via a sewage network by the units managed by water supply and sewage companies and plants established by a voivode (or managed by territorial self-local governments) and from 1994 all units supervising collective discharge of sewage via sewage network (including housing cooperatives, water companies, water service plants, enterprises etc.) Prior to discharge to the recipient, all the sewage should be treated. Thus, in the statistics, the wastewater was included as the **wastewater requiring treatment**. The data do not include precipitation and infiltration water discharged via sewage network. Since 2010 methodology survey of the quantity of wastewater discharged to sewage network data have changed, so data concerning municipal wastewater are not completely comparable to previous years.

Municipal wastewater treatment plants cover all water treatment plants within a sewage network. The statistical surveys do not include household wastewater treatment facilities or plants which treat only transported wastewater (i.e. wastewater treatment plants which operate outside the sewage network).

Data on **treated wastewater discharge via sewage network** include wastewater treated in mechanical, biological wastewater treatment plants and wastewater treatment plant with increased biogene removal.

A **larger volume of municipal and rural treated wastewater discharged** via sewage network may exist in the following circumstances:

- wastewater treatment plant receives sewage from a separate interceptor from a plant or residential wastewater from cities and villages are discharges to an industrial interceptor,
- industrial interceptor fulfils a role of a sewage network; however, it has not managed by water supply and sewage discharge entities,
- the wastewater is transported to wastewater treatment plants,
- the use of the method of estimating the municipal wastewater discharged via sewage network based mainly on water meter readouts, adopting the volume of wastewater equalling the volume of supplied water and information on lump-sum quantities of discharged wastewater.

The degree of **wastewater treatment plant burden** is expressed as a percentage ratio of the volume of treated wastewater to the capacity of wastewater plant facilities. An indicator exceeding 100% means overload of the plant facilities.

Pollutants mass in wastewater discharged to wastewater treatment plant devices in time unit equals a product of intensity of wastewater flow and concentration of pollutants in it.

Biochemical oxygen demand (BOD) refers to the amount of oxygen used within 5 days' time for the aerobic oxidation of organic matter, contained in water or sewage, by live bacteria and extracellular enzymes. Biochemical oxidation of organic matters is the most intensive during the first five days.

Chemical oxygen demand (COD) is a conventional concept referring to the amount of oxygen used in the chemical process of oxidization of wastewater.

Suspension in wastewater means non-dissolved, suspended substances and materials of various degree of break-up.

Degree of pollutants reduction in wastewater is the reduction of charge of pollutants due to treatment expressed as a percentage.

Population equivalent (P.E.) is a number expressing the ratio of the sum of the pollution load produced during 24 hours by industrial facilities and services to the individual pollution load in household sewage produced by one person in the same time. In Poland, the BOD load from 1 person is assumed to be equal 60 g O₂ per 24 hours.

Sludge means sediment from wastewater treatment plants, sludge digestion chambers or other installations for wastewater treatment. The quantity and composition of sludge depend on the method and degree of wastewater treatment.

The use of sludge for agricultural purposes means the use of sludge for cultivation of crops sold on the market, including crops used in production of feed.

Sludge treatment means disposal or reduction of burden through combustion, pyrolysis (degasification), wet oxidation, chemical treatment or other methods resulting in reduction or liquidation of the sludge burden.

Accumulated sludge means sludge at the premises of a wastewater treatment plant in the storage yards, fields, lagoons or ponds, in a reporting period and in previous years.

The cities served by wastewater treatment plants include those cities, in which the municipal wastewater underwent mechanical or biological treatment or treatment with increased biogene removal prior to its transfer to a receiver. In the case of cities served by various types of wastewater treatment plants, the classification of a city as a city served by a particular type of wastewater treatment plant was determined on a basis of the volume of wastewater treated mechanically, biologically or in water treatment plants with increased biogene removal.

Data on urban and rural population connected to wastewater treatment plants area presented on a basis of a number of people served by wastewater treatment plants operating within a sewage network.

Water supply and sewage networks are water supply and sewage conduits as well as related equipment for water supply and sewage discharge.

The cities with water supply system include those cities, where the (street) water distribution network was at least 250 m long and at the same time it served 5 residential buildings, with at least 25 flats or 2 street outlets.

The cities with sewage system include those cities, where the (street) combined sewage network was at least 250 m long and from which there are at least 5 connections to residential buildings or to yard inlets as well as cities with precipitation water network, if the network is used for discharge of household wastewater as well.

Data on urban population connected to water supply and sewage systems comprise population inhabiting residential buildings connected to a particular network as well as population using water supply systems via street and yard outlets and sewage system via sewage inlets.

Water supply systems - sets of devices used for continuous distribution of water, designed to supply water to households according to the principle of common availability.

Information on **quality of water** drawn from water supply systems is compiled in accordance with the Order of the Minister of Health of 29 March 2007 on the quality of drinking water intended for consumption (Journal of Laws No. 61, pos.417 with later amendments).

Supervision of waterworks is carried out in representative points characteristic for particular water supply network, agreed between the proper local sanitary inspector and the water and sewage company. Water supply systems are classified according to their 24-hour capacity. On the basis of results of physical-chemical, bacteriological and organoleptic tests water supplied to the population is qualified as meeting or not meeting requirements specified in the above mentioned Order of the Minister of Health.

Since 1991, **water management** in Poland is based on the hydrographic division of the country and is celebrated by the National Water Management Authority (KZGW) supervising seven **Regional Water Management Boards (RZGW)** competent for water management and water use in the region of water. As a government body detached RZGW operate under the Council of Ministers of 27 June 2006 on the border lines of river basins and water regions (Journal of Laws No. 126 item

878) and realize their tasks under the provisions of the Water Law of 18 July 2001 (Journal of Laws of 2005, No 239, item. 2019, as amended.).

Waters sensitive to contamination with nitrogen compounds from agriculture mean contaminated waters or waters endangered with contamination unless the measures are taken to prevent direct or indirect discharge of agricultural nitrates or other nitrogen compounds which may turn into nitrates to these waters. For the period from May 2008 to April 2012 in Poland were designated 19 areas as **areas under special threat from agricultural nitrates** (the so called OSN), whose outflow of nitrogen to waters should be limited. These areas were secured by law by means of decrees of directors of particular Regional Water Management Boards (RZGW). The total area of OSN amounted to 4623,14 km², which provides for approximately 1,5% of the country's area.

Information on the **status of uniform bodies of river waters and lakes** are given on the basis of water quality monitoring which is a subsystem of the State Environmental Monitoring realized by Chief Inspectorate of Environmental Protection. Water quality monitoring is based on designated uniform water bodies which are the basic unit for water management.

The uniform body of surface water means a discrete and significant element of surface waters such as: a lake, a reservoir, a stream, river or canal, part of stream, river or canal, a transitional water or a stretch of coastal waters. Assessment of uniform surface water bodies is presented in accordance with the regulation of the Minister of the Environment of 9 November 2011 on the method of classifying the status of uniform bodies of surface water and environmental quality standards for priority substances (Journal of Laws No. 257, item 1545). This decree implements the Framework Water Directive – Directive 2000/60/EC of the European Parliament and Council of 23 X 2000 (Official Journal EC L 327, page 1) in sphere of assessment of water quality.

The status of uniform bodies of river waters and lakes is evaluated as good or bad by comparing results of the classification of ecological status or potential (on the basis of research results concerning quality indices of waters constituting physico-chemical, biological and hydromorphological elements) with results of the classification of their chemical status if it was planned and completed (on the basis of limit values of chemical quality indices). About final assessment decide the worst indicator. Classification of the uniform water bodies to the moderate or worse ecological status/potential, or to the bad chemical status, shows the bad status of waters, what informs that during evaluated period the uniform water body did not comply the assigned requirements of environmental goals. When the result of assessment showed at least good ecological status/potential, but the chemical status was not assessed or chemical status was good, but it was impossible to classify the ecological status/potential, it was impossible to define the final assessment of the status of uniform water bodies. The assessment of uniform water bodies monitored in years 2010-2012 was completed with extrapolation or expert assessment of the rest of waters. In the accepted method, when there was no data for precised classification of the ecological status/potential, "at least good" or "below good" classification was assigned, what enabled to define the final assessment of the status.

Voivodship Inspectorates of Environmental Protection conduct research measurements on the so-called "protected areas" determined by Regional Water Management Boards. These areas include water courses and reservoirs used for abstraction of drinking water, water intended as a living environment for salmons and cyprinids, waters sensitive to contamination with nitrogen compounds from agriculture.

The scope and method of research and criteria for evaluation of water status are definite by the Regulations to the Water Law:

- Regulation of the Minister of the Environment of 4 October 2002 on the quality required of inland waters providing living conditions for fish in their natural environment (Journal of Laws No. 176, item 1455),
- Regulation of the Minister of the Environment of 23 December 2002 on the criteria of identifying waters sensitive to contamination with nitrogen compounds from agriculture (Journal of Laws No. 241, item 2093),
- Regulation of the Minister of the Environment of 27 November 2002 on the quality required of surface water intended for the abstraction of drinking water (Journal of Laws No. 204, item 1728);
- Regulation of the Minister of the Environment of 9 November 2011 on the method of classifying the status of uniform bodies of surface water and environmental quality standards for priority substances (Journal of Laws No. 257, item 1545);
- Regulation of the Minister of the Environment of 15 November 2011 on the form and method of monitoring surface water and groundwater bodies (Journal of Laws No. 258, item. 1550);
- Regulation of the Minister of the Environment of 15 November 2011 for the classification of ecological status, ecological potential and chemical status of surface water bodies (Journal of Laws No. 258, item. 1549).

Accordingly cyclical planning and programming in water management in Poland, data on surface water quality relate to the cycle ongoing in 2010-2012.

Surface waters, which are or may be used as raw waters for production of drinking water are divided in three categories: A1, A2 and A3. **Category A1** includes the purest waters which require simple physical treatment and disinfection, e. g. rapid filtration and disinfection. **Category A2** includes waters of worse quality, which require gradual physical treatment, chemical treatment and disinfection, e.g. pre-chlorination, coagulation, flocculation, decantation, filtration, disinfection (final chlorination). **Category A3** includes the most polluted waters, which require intensive physical and chemical treatment.

Mass of pollutants discharged from Poland to the Baltic Sea is determined on the basis of measurements of the quality of water in rivers and flows in estuary area cross-sections located on the Vistula and Oder Rivers as well as on 10 coastal rivers (Ina, Rega, Parsęta, Grabowa, Wieprza, Słupia, Łupawa, Łeba, Reda, Pasłęka) as a part of the National Environmental Monitoring System, and river water quality monitoring in particular. The examination of mass of pollutants discharged from the territory of Poland to the sea is conducted in compliance with international commitments of the Republic of Poland stemming from conclusion and ratification of the Helsinki Convention on the environmental protection of the Baltic Sea.

Underground waters mean waters under the ground surface in empty spaces between rocks of the soil crust, forming, depending on the depth of water deposits, surface waters and deeper, water-bearing levels of aquifer fit for use.

Underground water table is a border between aeration and saturation zones. **Unconfined water table** is under atmospheric pressure, which means that there is a space without water in the same permeable layer above the water table, which allows its elevation. **Confined water table** is under pressure higher than atmospheric pressure. Its location is forced by impermeable formations lying above, which prevents the water table from elevating. It is located at the border of the aquifer and the impermeable layer.

Classification of underground water quality, is based on the research of Polish Geological Institute – National Research Institute conducted as part of underground water quality monitoring in domestic network – subsystem of the State Environmental Monitoring. The monitoring included uniform water bodies (with unconfined and confined water table).

The uniform body of groundwater means a distinct volume of groundwater within an aquifer or aquifers.

Classes of underground water quality were stated in the decree of the Minister of Environment of 23 July 2008 on the criteria and method of evaluation of the status of underground waters (Journal of Laws No. 143, item 896). There are five quality classes distinguished, indicating the good or the poor status of these waters.

The good status of underground waters (quality classes I-III) is a water chemical status, in which pollutant concentrations:

- do not result in the inflow of salt waters and any other waters of pollution threatening quality,
- do not exceed quality standards specified for underground waters by separate regulations,
- changes in electrolyti conductivity do not indicate the inflow of salt waters and any other waters of quality threatening underground waters with pollution.

The poor status of underground waters (IV and V quality classes) is a water chemical status in which at least one condition specified for the good status of underground waters has not been met.

TABL. 1(48). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH
RESOURCES OF SURFACE WATER

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Opady ^a Precipitation ^a		Odpiwy wód Water outflow					
	w mm in mm	w km ³ in km ³	ogółem ^b total ^b			w tym z obszaru kraju of which from the area of the country		
			w km ³ in km ³	z 1 km ² ^c from 1 km ² ^c	na 1 mieszkańca per capita	w km ³ in km ³	z 1 km ² from 1 km ²	na 1 mieszkańca per capita
1951-1985 ^d	617,6	193,1	63,1	202	x	54,8	177	x
Dorzecze Wisły Wisla drainage basin	630,7	106,4	34,6	205	x	29,7	176	x
Dorzecze Odry Odra drainage basin	592,1	62,8	18,5	174	x	15,1	142	x
Bezpośrednie zlewnisko Bałtyku ^e Direct drainage area of Baltic Sea ^e	688,7	11,9	5,3	307	x	5,3	307	x
Pozostałe obszary ^f Other areas ^f	581,2	12,0	4,7	228	x	4,7	228	x
1951-2000 ^d	617,4	195,8	62,4	200	x	54,3	175	x
1991-2000 ^d	621,6	196,5	61,9	198	x	54,1	173	x
1960	707,0	219,4	.	.	.	46,3	148	1,6
1965	651,0	205,8	.	.	.	55,6	178	1,8
1970	764,0	227,8	.	.	.	60,5	194	1,9
1975	631,3	221,7	87,9	281	2,6	76,1	243	2,2
1980	764,1	268,4	89,0	285	2,5	77,7	248	2,2
1985	610,5	214,4	59,4	190	1,6	51,2	164	1,4
1990	578,4	203,1	43,3	139	1,1	37,9	121	1,0
1995	655,7	205,0	61,6	197	1,6	54,4	174	1,4
2000	630,9	197,3	71,0	227	1,8	61,9	198	1,6
2005	580,3	181,4	56,7	181	1,5	48,8	156	1,3
2006	624,1	195,1	50,0	160	1,3	42,2	135	1,1
2007	719,2	224,9	56,4	180	1,5	48,7	156	1,3
2008	648,6	202,8	54,4	174	1,4	46,6	149	1,2
2009	683,0	213,6	55,1	176	1,4	46,7	149	1,2
2010	802,9	251,1	86,9	278	2,3	73,6	235	1,9
2011	692,3	216,5	76,6	245	2,0	66,8	214	1,7
2012	626,8	196,0	49,7	159	1,3	43,7	140	1,1

a Dla okresu 1951-1985, dla obszaru kraju; dla poszczególnych lat łącznie z obszarami zlewni poza granicami kraju. b Łącznie z dopływami z zagranicy. c Powierzchni kraju. d Średnie roczne z wieloletnia. e Łącznie z dorzeczem Martwej Wisły. f Zlewnie Zalewu Szczecińskiego i Zalewu Wiślanego oraz fragmenty zlewni Niemna, Dunaju, Dniestru i Łaby.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a For the period 1951-1985, for the area of the country; for individual years together with catchment basins outside the borders of the country. b Together with foreign tributaries. c Area of the country. d Annual average from multi-year periods. e Together with the Martwa Wisla drainage basin. f Catchment basin of the Szczecin Bay and the Wisla Bay and fragments of the Niemen, Dunaj, Dniestr and Leba catchment basins.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

TABL. 2(49). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI
WODNEJ W 2012 R.
RESOURCES OF SURFACE WATER BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2012

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS	Powierzchnia Area	Opady na obszar RZGW Precipitation on the area of RZGW	Dopływ wód spoza RZGW Water inflow outside RZGW	Odpiwy z obszaru RZGW Outflow from the area of RZGW		Łączne zasoby wód płynących Total resources of flowing waters
	km ²	mm	mln m ³	mln m ³	mm	mln m ³
Gdańsk	35466,1	651,1	22426,2	6645,2	187,4	29071,4
Gliwice.....	7775,7	689,6	1144,0	1455,5	187,2	2599,5
Kraków.....	43768,8	669,1	1799,4	7574,2	173,1	9373,6
Poznań.....	54528,7	604,6	–	5560,8	102,0	5560,8
Szczecin	20473,9	692,5	13825,8	4498,2	219,7	18324,0
Warszawa.....	111113,2	584,7	11325,6	13058,3	117,5	24383,9
Wrocław	39551,0	654,8	2684,6	4863,8	123,0	7548,4

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

Tabl. 3(50). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2012 R.
RESOURCES OF SURFACE WATER BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2012

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Powierzchnia Area			Opady Precipitation		Odpływy Outflow	
	ogółem total	w tym obszar kraju of which the area of the country	poza granicami kraju outside the borders of the country	ogółem total	w tym na obszar kraju of which per the area of the country	ogółem total	w tym z obszaru kraju of which from the area of the country
		km ²		mm		mln m ³	
O G Ó Ł E M.....	351207,7	312677,4	38530,3	626,8	626,1	49650,7	43656,0
T O T A L							
Dorzecze górnej i środkowej Odry do ujścia Warty	53536,1	44279,5	9256,6	665,6	651,3	7738,1	5449,9
<i>Drainage basin of the upper and middle Odra up to the Warta estuary</i>							
<i>w tym dorzecza: of which drainage basins of:</i>							
Nysy Kłodzkiej.....	4565,7	3744,5	821,2	721,8	707,8	825,1	531,5
Baryczy	5534,5	5534,5	x	563,7	563,7	342,1	342,1
Bobru.....	5876,1	5829,8	46,3	786,9	786,0	1525,7	1505,0
Nysy Łużyckiej.....	4297,0	2196,7	2100,3	770,8	752,0	1053,2	351,7
Dorzecze Warty	54528,7	54528,7	x	604,6	604,6	5560,8	5560,8
<i>Warta drainage basin</i>							
<i>w tym dorzecza: of which drainage basins of:</i>							
Proсны.....	4924,7	4924,7	x	529,3	529,3	340,9	340,9
Noteci	17330,5	17330,5	x	669,1	669,1	2505,1	2505,1
Dorzecze dolnej Odry od Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego.....	10796,2	7248,3	3547,9	620,8	636,4	15176,2	1187,3
<i>Drainage basin of the lower Odra from the Warta up to the Szczecin Bay</i>							
<i>w tym dorzecze Iny</i>	<i>2189,4</i>	<i>2189,4</i>	<i>x</i>	<i>648,8</i>	<i>648,8</i>	<i>425,8</i>	<i>425,8</i>
<i>of which Ina drainage basin</i>							
DORZECZE ODRY	118861,0	106056,5	12804,5	633,5	626,3	15176,2	12198,0
ODRA DRAINAGE BASIN							
ZLEWISKO ZALEWU SZCZECIŃSKIEGO	x	2467,7	x	627,7	627,7	472,1	472,1
DRAINAGE AREA OF THE SZCZECIN BAY							
ZLEWISKO BAŁTYKU (od Dziw- nej do ujścia Wisły).....	17308,2	17308,2	x	764,4	764,4	5172,5	5172,5
DRAINAGE AREA OF BALTIC SEA (from the Dziwna up to the Wisła estuary)							
<i>w tym dorzecza: of which drainage basins of:</i>							
Regi	2724,9	2724,9	x	702,6	702,6	606,7	606,7
Parsęty	3150,9	3150,9	x	737,6	737,6	873,3	873,3
Wieprzy	2169,9	2169,9	x	876,3	876,3	736,5	736,5
Słupi	1623,0	1623,0	x	831,5	831,5	600,3	600,3
Łeby	1801,2	1801,2	x	835,1	835,1	640,7	640,7
Dorzecze górnej Wisły do ujścia Sanu	33458,0	31505,6	1952,4	660,5	656,7	6046,5	5525,8
<i>Drainage basin of the upper Wisła up to the San estuary</i>							
<i>w tym dorzecza: of which drainage basins of:</i>							
Przemśy	2121,5	2121,5	x	687,4	687,4	477,3	477,3
Soły	1390,6	1390,6	x	901,3	901,3	447,4	447,4
Skawy	1160,1	1160,1	x	816,2	816,2	302,3	302,3
Raby	1537,1	1537,1	x	722,1	722,1	322,3	322,3
Dunajca	6804,0	4851,6	1952,4	696,1	685,7	1651,6	1130,9
Wisłoki	4110,2	4110,2	x	662,0	662,0	727,8	727,8

Tabl. 3(50). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2012. (dok.)
 RESOURCES OF SURFACE WATER BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2012 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Powierzchnia Area			Opady Precipitation		Odpływy Outflow	
	ogółem total	w tym obszar kraju of which the area of the country	poza granicami kraju outside the borders of the country	ogółem total	w tym na obszar kraju of which per the area of the country	ogółem total	w tym z obszaru kraju of which from the area of the country
	km ²			mm		mln m ³	
Dorzecze Sanu <i>San drainage basin</i>	16861,3	14390,0	2471,3	705,8	714,6	3169,3	2829,5
w tym dorzecze Wisłoka <i>of which Wisłoka drainage basin</i>	3528,2	3528,2	x	689,8	689,8	542,6	542,6
Dorzecze środkowej Wisły od Sanu do ujścia Narwi <i>Drainage basin of the middle Wisła from the San up to the Narew estuary</i>	34767,3	34767,3	x	563,6	563,6	12062,4	2846,6
w tym dorzecza: <i>of which drainage basins of:</i>							
Wierza Pilicy	10415,2 9273,0	10415,2 9273,0	x x	568,7 572,3	568,7 572,3	1033,4 1069,5	1033,4 1069,5
Dorzecze Narwi <i>Narew drainage basin</i>	75175,2	53873,1	21302,1	594,9	598,3	8451,6	6295,6
w tym dorzecza: <i>of which drainage basins of:</i>							
Biebrzy Bugu	7057,4 39420,3	7051,3 19284,2	6,1 20136,1	603,6 591,4	603,6 597,9	960,6 3760,1	959,9 1718,6
Wkry.....	5322,1	5322,1	x	536,5	536,5	520,3	520,3
Dorzecze dolnej Wisły od Narwi do ujścia <i>Drainage basin of the lower Wisła from the Narew up to the estuary</i>	34162,6	34162,6	x	565,1	565,1	25209,9	4695,4
w tym dorzecza: <i>of which drainage basins of:</i>							
Bzury Drwęcy	7787,5 5343,5	7787,5 5343,5	x x	526,7 584,8	526,7 584,8	588,4 797,3	588,4 797,3
Brdy.....	4627,2	4627,2	x	674,7	674,7	915,0	915,0
DORZECZE WISŁY <i>WISŁA DRAINAGE BASIN</i>	194424,4	168698,6	25725,8	605,0	605,3	25209,3	22192,8
ZLEWISKO ZALEWU WIŚLA- NEGO <i>DRAINAGE AREA OF THE WISŁA BAY</i>	x	14779,2	x	x	687,9	2844,0	2844,0
w tym dorzecza: <i>of which drainage basins of:</i>							
Pasłęki Łyny	x x	2294,5 5719,0	x x	x x	745,7 709,3	504,0 1116,1	504,0 1116,1
DORZECZE NIEMNA <i>NIEMEN DRAINAGE BASIN</i>	x	2511,6	x	x	612,2	479,0	479,0
DORZECZE ŁABY <i>ŁABA DRAINAGE BASIN</i>	x	239,8	x	x	938,1	74,7	74,7
DORZECZE DUNAJU <i>DUNAJ DRAINAGE BASIN</i>	x	382,6	x	x	787,2	118,1	118,1
DORZECZE DNIESTRU <i>DNIESTR DRAINAGE BASIN</i>	x	233,2	x	x	893,2	104,8	104,8

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

TABL. 4(51). ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH

Stan w dniu 31 XII

EXPLOITABLE UNDERGROUND WATER RESOURCES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w hektometrach sześciennych na rok in cubic hectometers per year							
O G Ó Ł E M	14039,6	15393,2	16050,2	16575,6	17176,6	17276,7	17436,0	T O T A L
z utworów geologicznych:								from geological formations of the:
Czwartorzędowych.....	9125,7	9993,6	10570,4	10931,0	11379,7	11436,3	11521,8	Quaternary period
Trzeciorzędowych.....	1544,4	1643,1	1626,6	1682,3	1784,9	1799,6	1821,5	Tertiary period
Kredowych.....	1825,1	2105,8	2179,1	2260,4	2342,7	2361,5	2393,3	Cretaceous period
Starszych.....	1544,4	1650,7	1674,1	1701,9	1669,2	1679,4	1699,5	Older

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego.

S o u r c e: data of the Polish Geological Institute – National Research Institute.

TABL. 5(52). ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

EXPLOITABLE UNDERGROUND WATER RESOURCES BY VOIVODSHIPS IN 2012

As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total		Z utworów geologicznych From geological formations of the			
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII	przyrost lub ubytek (-) w stosunku do 2011r. increase or decrease (-) in relation to 2011	czwartorzędowych quaternary period	trzeciorzędowych tertiary period	kredowych cretaceous period	starszych older
w hektometrach sześciennych na rok in cubic hectometers per year						
P O L S K A	17436,0	159,3	11521,8	1821,5	2393,3	1699,5
P O L A N D						
Dolnośląskie.....	793,2	6,2	536,6	180,7	29,5	46,3
Kujawsko-pomorskie.....	1470,1	21,7	1147,2	243,8	63,4	15,7
Lubelskie.....	1207,5	16,6	194,5	110,6	895,3	7,1
Lubuskie.....	823,2	3,8	765,1	58,0	0,1	0,0
Łódzkie.....	1466,1	29,6	571,1	74,7	540,4	280,0
Małopolskie.....	640,0	15,8	351,7	81,0	112,5	94,8
Mazowieckie.....	2156,7	22,7	1695,3	152,6	220,5	88,2
Opolskie.....	495,6	9,1	216,6	132,6	16,8	129,6
Podkarpackie.....	507,3	1,2	453,2	40,7	13,1	0,3
Podlaskie.....	676,7	4,0	658,4	18,0	0,3	0,1
Pomorskie.....	1438,1	6,4	1190,9	140,9	106,0	0,4
Śląskie.....	935,5	9,0	205,6	21,1	39,8	669,0
Świętokrzyskie.....	526,8	1,6	61,2	39,0	125,6	301,0
Warmińsko-mazurskie.....	1148,3	2,4	1086,2	60,8	1,3	0,0
Wielkopolskie.....	1636,0	12,6	992,7	401,9	215,7	25,8
Zachodniopomorskie.....	1514,9	-3,3	1395,6	65,0	13,1	41,2

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego.

S o u r c e: data of the Polish Geological Institute – National Research Institute.

TABL. 6(53). ZASOBY SOLANEK, WÓD LECZNICZYCH I TERMALNYCH UDOKUMENTOWANE GEOLOGICZNIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R. Stan w dniu 31 XII
GEOLOGICALLY DOCUMENTED RESOURCES OF BRINE, THERAPEUTIC AND THERMAL WATER BY VOIVODSHIPS IN 2012 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba złóż Number of deposits	Zasoby eksploatacyjne w m ³ na h Exploitable resources in m ³ per h	Pobór wód w tys. m ³ na rok Water withdrawal in thous. m ³ per year
O G Ó Ł E M. T O T A L	121	5346,6	9134,0
DOLNOŚLĄSKIE	18	496,3	1194,8
Wody mineralne	7	134,2	77,9
<i>Mineral water</i>			
Wody mineralne, słabo zmineralizowane	2	66,4	356,7
<i>Mineral and low-mineralised water</i>			
Wody słabo zmineralizowane	4	20,9	31,4
<i>Low-mineralised water</i>			
Wody termalne, słabo zmineralizowane	3	223,9	728,8
<i>Thermal low-mineralised water</i>			
Wody termalne, mineralne i słabo zmineralizowane ..	2	51,0	0,0
<i>Thermal mineral water and low-mineralised water</i>			
KUJAWSKO-POMORSKIE	6	723,9	106,1
Wody mineralne	3	38,9	7,3
<i>Mineral water</i>			
Wody termalne	1	320,0	0,0
<i>Thermal water</i>			
Wody termalne, mineralne	2	365,0	98,7
<i>Thermal mineral water</i>			
LUBELSKIE	1	26,0	3,2
Wody słabo zmineralizowane	1	26,0	3,2
<i>Low-mineralised water</i>			
LUBUSKIE	1	5,0	0,0
Wody termalne, mineralne	1	5,0	0,0
<i>Thermal mineral water</i>			
ŁÓDZKIE	5	672,6	804,9
Wody termalne	5	672,6	804,9
<i>Thermal water</i>			
MAŁOPOLSKIE	37	1557,9	4855,6
Solanki	1	3,7	4,3
<i>Brine</i>			
Wody mineralne	19	167,8	194,0
<i>Mineral water</i>			
Wody mineralne i słabo zmineralizowane	4	92,2	181,4
<i>Mineral and low-mineralised water</i>			
Wody słabo zmineralizowane	1	5,7	0,8
<i>Low-mineralised water</i>			
Wody termalne, mineralne	1	6,4	4,0
<i>Thermal mineral water</i>			
Wody termalne	11	1282,1	4471,2
<i>Thermal water</i>			
MAZOWIECKIE	3	89,1	349,7
Wody termalne, mineralne	2	29,1	2,1
<i>Thermal mineral water</i>			
Wody termalne	1	60,0	347,6
<i>Thermal water</i>			
OPOLSKIE	2	26,6	0,0
Wody termalne, mineralne	2	26,6	0,0
<i>Thermal, mineral water</i>			
PODKARPACKIE	11	102,2	39,0
Wody mineralne	8	48,8	10,2
<i>Mineral water</i>			
Wody słabo zmineralizowane	2	12,3	14,0
<i>Low-mineralised water</i>			
Wody termalne, mineralne i słabo zmineralizowane ..	1	41,1	14,8
<i>Thermal mineral and low-mineralised water</i>			
POMORSKIE	4	167,7	30,2
Wody mineralne	3	123,0	30,2
<i>Mineral water</i>			

TABL. 6(53). ZASOBY SOLANEK, WÓD LECZNICZYCH I TERMALNYCH UDOKUMENTOWANE GEOLOGICZNIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R. Stan w dniu 31 XII (dok.)
GEOLOGICALLY DOCUMENTED RESOURCES OF BRINE, THERAPEUTIC AND THERMAL WATER BY VOIVODSHIPS IN 2012 As of 31 XII (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba złóż Number of deposits	Zasoby eksploatacyjne w m ³ na h Exploitable resources in m ³ per h	Pobór wód w tys. m ³ na rok Water withdrawal in thous. m ³ per year
Wody termalne Thermal water	1	44,7	0,0
ŚLĄSKIE	5	15,8	7,3
Wody mineralne Mineral water	3	8,7	1,4
Wody termalne, mineralne..... Thermal mineral water	2	7,1	5,9
ŚWIĘTOKRZYSKIE	6	37,8	96,4
Wody mineralne Mineral water	6	37,8	96,4
WARMŃSKO-MAZURSKIE	3	162,0	0,0
Wody termalne, mineralne..... Thermal mineral water	1	22,0	0,0
Wody termalne Thermal water	2	140,0	0,0
WIELKOPOLSKIE	10	546,7	0,0
Wody termalne Thermal water	9	531,0	0,0
Wody termalne, mineralne..... Thermal mineral water	1	15,7	0,0
ZACHODNIOPOMORSKIE	9	716,9	1646,7
Wody mineralne Mineral water	6	171,5	27,3
Wody termalne Thermal water	3	545,4	1619,4

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego.

Source: data of the Polish Geological Institute – National Research Institute

TABL. 7(54). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY SOURCES OF WITHDRAWAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	hm ³					
O G Ó Ł E M	11048,5	10940,3	10866,4	11152,2	10830,3	TOTAL
Wody powierzchniowe.....	9150,6	9205,7	9172,6	9461,6	9142,9	Surface waters
Wody podziemne	1747,3	1640,4	1625,2	1628,5	1629,8	Underground waters
Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych (użyte do produkcji).....	150,6	94,2	68,6	62,1	57,7	Water from mine and building constructions drainage (used for production)
Cele produkcyjne^a	7637,9	7734,1	7650,7	8008,1	7697,1	Production purposes^a
Wody powierzchniowe.....	7221,5	7420,9	7382,3	7740,0	7439,1	Surface waters
Wody podziemne	265,8	219,0	199,8	206,0	200,3	Underground waters
Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych (użyte do produkcji).....	150,6	94,2	68,6	62,1	57,7	Water from mine and building constructions drainage (used for production)
Nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napelnianie i uzupełnianie stawów rybnych	1060,6	1101,0	1153,3	1111,2	1102,4	Irrigation in agriculture and forestry and filling and completing fishponds
Wody powierzchniowe.....	1060,6	1101,0	1153,3	1111,2	1102,4	Surface waters
Eksploatacja sieci wodociągowej	2350,1	2105,2	2062,4	2033,0	2030,8	Exploitation of water supply network
Wody powierzchniowe.....	868,5	683,8	637,0	610,5	601,4	Surface waters
Wody podziemne	1481,5	1421,4	1425,4	1422,5	1429,5	Underground waters

^a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – z ujęć własnych.

^a Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing – from own intakes.

TABL. 9(56). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2012 R. (cd.)
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY SOURCES OF WITHDRAWAL AND HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2012 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Ogółem Total		Na cele For purposes of						
			produkcyjne ^a (z ujęć własnych) production ^a (from own intakes)			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie ^b irrigation in agriculture and forestry ^b	eksploatacji sieci wodociągowej ^c exploitation of water supply network ^c		
			razem total	w tym wody of which waters			razem total	wody waters	
				powierz- chniowe surface	pod- ziemne under- ground			powierz- chniowe surface	pod- ziemne under- ground
	w hm ³ in hm ³	na 1 km ² w dam ³ per 1 km ² in dam ³	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres						
Dorzecze Sanu..... <i>San drainage basin</i>	232,3	15,4	135,1	131,0	4,1	33,5	63,7	30,2	33,5
Wisła od ujścia Sanu do ujścia Wieprza..... <i>Wisla from the San estuary up to the Wieprz estuary</i>	164,5	24,1	102,8	94,8	8,0	30,5	31,2	0,2	31,0
Dorzecze Wieprza..... <i>Wieprz drainage basin</i>	150,0	14,4	10,0	1,1	7,8	90,7	49,3	0,9	48,5
Wisła od ujścia Wieprza do ujścia Pilicy..... <i>Wisla from the Wieprz estuary up to the Pilica estuary</i>	1662,2	386,6	1621,0	1618,4	2,6	16,6	24,6	0,2	24,5
Dorzecze Pilicy..... <i>Pilica drainage basin</i>	99,2	11,5	7,2	0,6	6,5	35,7	56,3	8,4	47,9
Wisła od ujścia Pilicy do ujścia Narwi..... <i>Wisla from the Pilica estuary up to the Narew estuary</i>	361,9	82,3	216,0	207,9	7,5	21,5	124,4	94,6	29,8
Narew od źródeł do ujścia Biebrzy..... <i>Narew from the source up to the Biebrza estuary</i>	53,0	8,3	3,7	–	3,7	21,0	28,3	8,5	19,8
Dorzecze Biebrzy..... <i>Biebrza drainage basin</i>	19,3	2,8	2,9	–	2,9	2,4	14,0	–	14,0
Narew od ujścia Biebrzy do ujścia Bugu..... <i>Narew from the Biebrza estuary up to the Bug estuary</i>	625,3	43,2	558,4	552,5	5,9	32,6	34,4	0,0	34,4
Dorzecze Bugu..... <i>Bug drainage basin</i>	90,1	4,9	9,5	0,1	9,1	33,2	47,4	0,3	47,1
Narew od ujścia Bugu do ujścia Wisły..... <i>Narew from the Bug estuary up to the Wisla estuary</i>	74,1	11,0	3,9	0,1	3,8	3,4	66,7	33,6	33,2
Wisła od ujścia Narwi do ujścia Bzury włącznie..... <i>Wisla from the Narew estuary up to and including the Bzura estuary</i>	113,1	14,2	7,3	0,7	6,6	51,0	54,8	0,1	54,7
Wisła od ujścia Bzury do ujścia Drwęcy..... <i>Wisla from the Bzura estuary up to the Drwęca estuary</i>	87,6	12,9	39,3	35,7	3,6	10,8	37,6	5,4	32,2
Dorzecze Drwęcy..... <i>Drwęca drainage basin</i>	38,7	6,7	3,7	1,0	2,6	15,0	20,1	0,7	19,4
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy włącznie..... <i>Wisla from the Drwęca estuary up to and including the Brda estuary</i>	71,1	10,7	12,3	7,5	4,9	8,0	50,8	18,4	32,4
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego..... <i>Wisla from the Brda estuary up to the Baltic Sea</i>	71,4	11,3	35,4	32,4	3,0	5,9	30,1	0,0	30,1
DORZECZE ODRY..... ODRA DRAINAGE BASIN	4389,3	40,8	3217,1	3123,3	77,6	479,0	693,2	104,2	589,0
Odra od granicy Państwa do ujścia Nysy Kłodzkiej..... <i>Odra from the border of the country up to the Nysa Kłodzka estuary</i>	166,8	19,6	71,1	43,1	16,0	24,5	71,2	0,8	70,4
Dorzecze Nysy Kłodzkiej..... <i>Nysa Kłodzka drainage basin</i>	30,0	7,1	2,3	1,0	1,1	10,0	17,7	6,5	11,2

TABL. 9(56). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2012 R. (dok.)
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY SOURCES OF WITHDRAWAL AND HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2012 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Ogółem Total		Na cele For purposes of						
			produkcyjne ^a (z ujęć własnych) production ^a (from own intakes)			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie ^b irrigation in agriculture and forestry ^b	eksploatacji sieci wodociągowej ^c exploitation of water supply network ^c		
			razem total	w tym wody of which waters			razem total	wody waters	
				powierz- chniowe surface	pod- ziemne under- ground	powierz- chniowe surface		pod- ziemne under- ground	
	w hm ³ in hm ³	na 1 km ² w dam ³ per 1 km ² in dam ³	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres						
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru <i>Odra from the Nysa Kłodzka estuary up to the Bóbr estuary</i>	459,5	20,3	71,8	58,1	13,2	211,1	176,5	40,4	136,1
Dorzecze Bobru..... <i>Bóbr drainage basin</i>	77,6	12,6	4,4	0,4	1,6	30,3	42,9	13,0	29,9
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty..... <i>Odra from the Bóbr estuary up to the Warta estuary</i>	52,4	15,6	25,2	25,0	0,2	15,9	11,3	1,4	9,8
Warta od źródeł do ujścia Prosny..... <i>Warta from the source up to the Prosna</i>	1677,1	100,0	1510,7	1489,6	20,4	45,8	120,6	0,4	120,3
Dorzecze Prosny..... <i>Prosna drainage basin</i>	33,6	7,6	1,8	0,5	1,3	5,0	26,8	0,2	26,7
Warta od ujścia Prosny do ujścia Noteci..... <i>Warta from the Prosna estuary up to the Noteć estuary</i>	170,2	12,0	13,2	4,0	9,0	44,2	112,8	19,2	93,5
Dorzecze Noteci..... <i>Noteć drainage basin</i>	154,7	8,8	36,0	27,9	7,9	64,5	54,2	0,8	53,5
Warta od ujścia Noteci do ujścia do Odry..... <i>Warta from the Noteć estuary up to the Odra</i>	23,6	10,5	7,4	5,3	2,1	5,7	10,5	–	10,5
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego..... <i>Odra from the Warta estuary up to the Szczecin Bay</i>	1543,8	206,5	1473,2	1468,5	4,7	22,0	48,6	21,4	27,2
DORZECZA RZEK PRZYMORZA..... DRAINAGE BASINS OF COASTAL RIVERS	335,9	9,7	120,4	103,8	16,4	39,1	176,4	4,8	171,6
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (bez dorzecza Odry)..... <i>Szczecin Bay catchment basin (excluding Odra drainage basin)</i>	4,2	3,4	0,1	0,0	0,1	–	4,1	–	4,1
Dorzecze rzek Pomorza Zachodniego do ujścia Wisły..... <i>Drainage basin of rivers in Western Pomerania up to the Wisła estuary</i>	190,6	10,6	57,7	46,7	10,9	15,7	117,2	4,7	112,5
Zlewnia Zalewu Wiślanego (bez dorzecza Wisły)..... <i>Wisła Bay catchment basin (excluding Wisła drainage basin)</i>	93,6	13,1	54,6	52,5	2,1	11,6	27,4	–	27,4
Dorzecze Pregoly..... <i>Pregola drainage basin</i>	47,4	5,8	8,0	4,5	3,4	11,8	27,7	0,1	27,6
POZOSTAŁE DORZECZA..... OTHER DRAINAGE BASINS	9,5	3,2	1,4	–	1,4	0,0	8,0	2,3	5,7
Dorzecze Niemna..... <i>Niemen drainage basin</i>	6,8	3,2	1,4	–	1,4	0,0	5,4	–	5,4
Dorzecze Dniestru..... <i>Dniestr drainage basin</i>	1,4	2,9	0,0	–	0,0	–	1,3	1,3	0,0
Dorzecze Dunaju..... <i>Dunaj drainage basin</i>	0,5	1,7	0,0	–	0,0	–	0,5	0,3	0,2
Dorzecze Łaby..... <i>Łaba drainage basin</i>	0,8	23,6	–	–	–	–	0,8	0,7	0,1

a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. b Oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych. c Pobór wód na ujęciach, przed włączeniem do sieci.

a Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing. b And filling and completing fishponds. c Water withdrawal by intakes, before entering the water supply network.

TABL. 10(57). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I WOJEWÓDZTW W 2012 R.
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY SOURCES OF WITHDRAWAL AND VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total		Na cele For purposes of						
			produkcyjne ^a (z ujęć własnych) production ^a (from own intakes)			nawodnień i leśnictwie ^b irrigation in agriculture and forestry ^b	eksploatacji sieci wodociągowej ^c exploitation of water supply network ^c		
			razem total	w tym wody of which waters			razem total	wody waters	
				powierzchniowe surface	podziemne underground			powierzchniowe surface	podziemne underground
	w hm ³ in hm ³	na 1 km ² w dam ³ per 1 km ² in dam ³	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres						
P O L S K A	10830,3	34,6	7697,1	7439,1	200,3	1102,4	2030,8	601,4	1429,5
P O L A N D									
Dolnośląskie	453,7	22,7	94,0	83,5	7,4	184,4	175,4	55,6	119,8
Kujawsko-pomorskie	254,5	14,2	86,1	75,6	10,3	54,9	113,5	20,3	93,2
Lubelskie	358,6	14,3	113,4	95,3	16,7	159,0	86,1	0,1	86,0
Lubuskie	105,9	7,6	11,6	5,3	6,3	43,5	50,8	3,1	47,7
Łódzkie	329,9	18,1	113,5	96,8	16,1	75,8	140,6	8,3	132,3
Małopolskie	554,6	36,5	344,8	320,1	9,6	52,3	157,5	106,6	50,9
Mazowieckie	2810,3	79,0	2427,3	2400,7	26,0	88,5	294,5	133,6	160,9
Opolskie	122,2	13,0	41,9	28,5	10,8	30,7	49,6	4,0	45,6
Podkarpackie	266,8	14,9	144,7	139,1	5,1	38,3	83,8	42,0	41,8
Podlaskie	98,3	4,9	12,3	1,1	11,2	26,7	59,3	8,5	50,8
Pomorskie	227,4	12,4	101,7	89,2	12,5	8,9	116,7	4,7	112,0
Śląskie	463,9	37,6	108,2	54,3	22,8	77,7	278,0	172,1	105,9
Świętokrzyskie	1301,1	111,1	1173,1	1164,6	6,2	70,0	58,1	1,3	56,8
Warmińsko-mazurskie	140,0	5,8	27,9	18,2	9,7	42,0	70,1	0,2	70,0
Wielkopolskie	1739,5	58,3	1418,7	1397,4	20,9	119,9	200,9	19,6	181,3
Zachodniopomorskie	1603,6	70,1	1478,0	1469,5	8,4	29,8	95,9	21,4	74,5

a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. *b* Oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych. *c* Pobór wód na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing. *b* And filling and completing fishponds. *c* Water withdrawal by intakes, before entering the water supply network.

TABL. 11(58). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2012 R.
CONSUMPTION OF WATER FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2012

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS	Ogółem Total	Przemysł Industry	Rolnictwo i leśnictwo ^a Agriculture and forestry ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b Exploitation of water supply network ^b	Przemysł Industry	Rolnictwo i leśnictwo ^a Agriculture and forestry ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b Exploitation of water supply network ^b								
								w hektometrach sześciennych in cubic hectometres				w odsetkach ogółem in total percent			
P O L S K A	10349,5	7708,0	1102,4	1539,1	74,5	10,7	14,9								
P O L A N D															
Gdańsk	397,8	169,1	56,0	172,7	42,5	14,1	43,4								
Gliwice	372,6	134,2	75,8	162,6	36,0	20,4	43,6								
Kraków	1996,7	1635,1	157,2	204,4	81,9	7,9	10,2								
Poznań	2016,3	1571,7	163,9	280,6	78,0	8,1	13,9								
Szczecin	1579,9	1478,2	30,7	71,0	93,6	1,9	4,5								
Warszawa	3366,7	2571,9	345,6	449,3	76,4	10,3	13,3								
Wrocław	619,5	147,8	273,2	198,4	23,9	44,1	32,0								

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. *b* Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumed for irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds. *b* Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 12(59). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
CONSUMPTION OF WATER FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b <i>Exploitation of water supply network^b</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b <i>Exploitation of water supply network^b</i>
	w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>				w odsetkach ogółem <i>in total percent</i>		
P O L S K A	10349,5	7708,0	1102,4	1539,1	74,5	10,7	14,9
P O L A N D							
Dolnośląskie.....	411,2	106,7	184,4	120,1	26,0	44,8	29,2
Kujawsko-pomorskie	224,0	82,0	54,9	87,1	36,6	24,5	38,9
Lubelskie.....	340,0	111,8	159,0	69,2	32,9	46,8	20,4
Lubuskie.....	92,3	10,8	43,5	37,9	11,8	47,2	41,1
Łódzkie	302,4	113,6	75,8	113,1	37,6	25,1	37,4
Małopolskie.....	505,9	339,3	52,3	114,2	67,1	10,3	22,6
Mazowieckie	2751,5	2424,5	88,5	238,5	88,1	3,2	8,7
Opolskie	109,9	40,5	30,7	38,7	36,8	27,9	35,2
Podkarpackie.....	241,0	140,4	38,3	62,3	58,3	15,9	25,8
Podlaskie.....	83,9	12,2	26,7	45,0	14,5	31,9	53,6
Pomorskie	201,9	99,9	8,9	93,1	49,5	4,4	46,1
Śląskie.....	392,7	128,5	77,7	186,5	32,7	19,8	47,5
Świętokrzyskie	1284,9	1171,2	70,0	43,7	91,1	5,4	3,4
Warmińsko-mazurskie	125,7	28,6	42,0	55,1	22,8	33,4	43,9
Wielkopolskie	1698,2	1419,0	119,9	159,4	83,6	7,1	9,4
Zachodniopomorskie.....	1584,2	1479,1	29,8	75,4	93,4	1,9	4,8

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napelniania i uzupełniania stawów rybnych. *b* Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumed for irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds. *b* Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 13(60). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2012 R.
CONSUMPTION OF WATER FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2012

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Ogółem <i>Total</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodo- ciągowej ^b <i>Exploitation of water supply network^b</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodo- ciągowej ^b <i>Exploitation of water supply network^b</i>
	w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>				w odsetkach ogółem <i>in total percent</i>		
O G Ó Ł E M	10349,5	7708,0	1102,4	1539,1	74,5	10,7	14,9
T O T A L							
DORZECZE WISŁY	5753,0	4354,7	584,3	813,9	75,7	10,2	14,1
WISŁA DRAINAGE BASIN							
Wisła od źródeł do ujścia Dunajca	688,5	409,2	95,2	184,0	59,4	13,8	26,7
<i>Wisla from the source up to the Dunajec estuary</i>							
Dorzecze Dunajca	35,1	12,8	0,7	21,5	36,5	2,1	61,4
<i>Dunajec drainage basin</i>							
Wisła od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki	1253,6	1167,9	57,7	28,0	93,2	4,6	2,2
<i>Wisla from the Dunajec estuary up to the Wisłoka estuary</i>							
Dorzecze Wisłoki	19,2	4,0	1,2	13,9	21,0	6,3	72,7
<i>Wisłoka drainage basin</i>							
Wisła od ujścia Wisłoki do ujścia Sanu.....	32,0	5,6	17,7	8,6	17,6	55,5	26,9
<i>Wisla from the Wisłoki estuary up to the San estuary</i>							

TABL. 13(60). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2012 R. (cd.)
CONSUMPTION OF WATER FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2012 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Ogółem Total	Przemysł Industry	Rolnictwo i leśnictwo ^a Agriculture and forestry ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b Exploitation of water supply network ^b	Przemysł Industry	Rolnictwo i leśnictwo ^a Agriculture and forestry ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b Exploitation of water supply network ^b
	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres				w odsetkach ogółem in total percent		
Dorzecze Sanu..... <i>San drainage basin</i>	212,1	131,0	33,5	47,7	61,7	15,8	22,5
Wisła od ujścia Sanu do ujścia Wieprza..... <i>Wisła from the San estuary up to the Wieprz estuary</i>	155,5	102,1	30,5	22,9	65,6	19,6	14,7
Dorzecze Wieprza..... <i>Wieprz drainage basin</i>	139,1	8,7	90,7	39,7	6,3	65,2	28,5
Wisła od ujścia Wieprza do ujścia Pilicy..... <i>Wisła from the Wieprz estuary up to the Pilica estuary</i>	1657,7	1621,0	16,6	20,2	97,8	1,0	1,2
Dorzecze Pilicy..... <i>Pilica drainage basin</i>	66,6	7,1	35,7	23,8	10,6	53,6	35,7
Wisła od ujścia Pilicy do ujścia Narwi..... <i>Wisła from the Pilica estuary up to the Narew estuary</i>	361,2	214,2	21,5	125,5	59,3	6,0	34,7
Narew od źródła do ujścia Biebrzy..... <i>Narew from the source up to the Biebrza estuary</i>	46,5	3,5	21,0	22,0	7,5	45,1	47,3
Dorzecze Biebrzy..... <i>Biebrza drainage basin</i>	16,3	2,7	2,4	11,1	16,9	14,9	68,2
Narew od ujścia Biebrzy do ujścia Bugu..... <i>Narew from the Biebrza estuary up to the Bug estuary</i>	617,4	558,8	32,6	26,0	90,5	5,3	4,2
Dorzecze Bugu..... <i>Bug drainage basin</i>	79,6	9,2	33,2	37,1	11,6	41,7	46,7
Narew od ujścia Bugu do ujścia Wisły..... <i>Narew from the Bug estuary up to the Wisła estuary</i>	35,0	4,3	3,4	27,3	12,3	9,8	77,9
Wisła od ujścia Narwi do ujścia Bzury włącznie. <i>Wisła from the Narew estuary up to and including the Bzura estuary</i>	105,1	7,3	51,0	46,8	6,9	48,5	44,5
Wisła od ujścia Bzury do ujścia Drwęcy..... <i>Wisła from the Bzura estuary up to the Drwęca estuary</i>	73,4	34,1	10,8	28,5	46,5	14,7	38,9
Dorzecze Drwęcy..... <i>Drwęca drainage basin</i>	35,3	3,9	15,0	16,4	11,0	42,4	46,5
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy włącznie <i>Wisła from the Drwęca estuary up to and including the Brda estuary</i>	59,4	12,0	8,0	39,4	20,2	13,4	66,3
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego..... <i>Wisła from the Brda estuary up to the Baltic Sea</i>	64,6	35,2	5,9	23,5	54,5	9,1	36,4
DORZECZE ODRY..... ODRA DRAINAGE BASIN	4292,3	3232,6	479,0	580,7	75,3	11,2	13,5
Odra od granicy Państwa do ujścia Nysy Kłodzkiej..... <i>Odra from the border of the country up to the Nysa Kłodzka estuary</i>	183,5	69,7	24,5	89,3	38,0	13,3	48,7
Dorzecze Nysy Kłodzkiej..... <i>Nysa Kłodzka drainage basin</i>	25,2	2,4	10,0	12,8	9,4	39,6	51,0
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru.. <i>Odra from the Nysa Kłodzka estuary up to the Bóbr estuary</i>	431,1	86,1	211,1	133,9	20,0	49,0	31,1
Dorzecze Bobru..... <i>Bóbr drainage basin</i>	55,1	4,4	30,3	20,3	8,1	55,0	36,9

TABL. 13(60). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2012 R. (dok.)
CONSUMPTION OF WATER FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2012 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Ogółem <i>Total</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b <i>Exploitation of water supply network^b</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b <i>Exploitation of water supply network^b</i>
	w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>				w odsetkach ogółem <i>in total percent</i>		
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty..... <i>Odra from the Bóbr estuary up to the Warta estuary</i>	47,8	24,2	15,9	7,7	50,5	33,3	16,1
Warta od źródeł do ujścia Prosny..... <i>Warta from the source up to the Prosna estuary</i>	1674,7	1513,8	45,8	115,0	90,4	2,7	6,9
Dorzecze Prosny..... <i>Prosna drainage basin</i>	28,7	2,0	5,0	21,7	7,1	17,4	75,5
Warta od ujścia Prosny do ujścia Noteci..... <i>Warta from the Prosna estuary up to the Noteć estuary</i>	150,0	13,8	44,2	92,0	9,2	29,5	61,3
Dorzecze Noteci..... <i>Noteć drainage basin</i>	140,1	35,1	64,5	40,5	25,1	46,0	28,9
Warta od ujścia Noteci do ujścia do Odry..... <i>Warta from the Noteć estuary up to the Odra estuary</i>	21,0	6,8	5,7	8,5	32,2	27,2	40,6
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego..... <i>Odra from the Warta estuary up to the Szczecin Bay</i>	1535,4	1474,5	22,0	38,9	96,0	1,4	2,5
DORZECZA RZEK PRZYMORZA..... DRAINAGE BASINS OF COASTAL RIVERS	297,3	119,2	39,1	139,0	40,1	13,1	46,8
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (bez dorzecza Odry)..... <i>Szczecin Bay catchment basin (excluding Odra drainage basin)</i>	3,2	0,1	–	3,1	3,4	–	96,6
Dorzecze rzek Pomorza Zachodniego do ujścia Wisły..... <i>Drainage basin of rivers in Western Pomerania up to the Wisła estuary</i>	166,9	57,0	15,7	94,1	34,2	9,4	56,4
Zlewnia Zalewu Wiślanego (bez dorzecza Wisły)..... <i>Wisła Bay catchment basin (excluding Wisła drainage basin)</i>	86,4	54,5	11,6	20,3	63,0	13,4	23,5
Dorzecze Pregoly..... <i>Pregola drainage basin</i>	40,8	7,6	11,8	21,5	18,5	28,8	52,7
POZOSTAŁE DORZECZA..... OTHER DRAINAGE BASINS	6,9	1,4	0,0	5,5	20,3	0,3	79,5
Dorzecze Niemna..... <i>Niemen drainage basin</i>	5,5	1,3	0,0	4,1	24,4	0,3	75,3
Dorzecze Dniestru..... <i>Dniestr drainage basin</i>	0,4	0,0	–	0,3	11,4	–	88,6
Dorzecze Dunaju..... <i>Dunaj drainage basin</i>	0,5	0,0	–	0,5	5,3	–	94,7
Dorzecze Łaby..... <i>Łaba drainage basin</i>	0,6	–	–	0,6	–	–	100,0

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. *b* Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumed for irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds. *b* Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 14(61). MIASTA O DECYDUJĄCYM ZUŻYCIU WODY W GOSPODARCE NARODOWEJ W 2012 R.
CITIES WITH DECISIVE WATER CONSUMPTION IN THE NATIONAL ECONOMY IN 2012

MIASTA CITIES	Zużycie wody Water consumption							Woda z zakupu zużyta na cele przemysłowe ^a Water from purchase for industrial purposes ^a
	ogółem total	na cele przemysłowe ^a for industrial purposes ^a			na cele eksploatacji sieci wodociągowej ^b for purposes of exploitation of water supply network ^b			
		razem total	w tym do produkcji of which for production		razem total	w tym gospodarstwa domowe of which households		
			z ujęć własnych zakładu from plant's own intakes	z sieci wodociągowej from water supply network				
w hektometrach sześciennych in cubic hectometers							na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	w hm ³ in hm ³
POLSKA..... POLAND	9247,1	7708,0	7558,1	28,0	1539,1	1200,5	31,2	123,4
w tym MIASTA of which CITIES								
RAZEM..... TOTAL	4650,3	3579,4	3444,4	23,9	1071,0	804,8	34,5	89,1
w tym 119 miast uszeregowanych od największego zużycia wody w których koncentrowało się 45,5 % krajowego zużycia wody na cele przemysłowe oraz 48,0% na cele komunalne of which 119 cities listed starting with the one of the largest water consumption amounting to 45,5 % of national water consumption for industrial and 48,0% for municipal purposes								
RAZEM..... TOTAL	4243,6	3504,9	3386,0	20,9	738,7	548,9	36,6	82,8
Konin.....	1388,5	1385,4	1385,3	0,0	3,1	2,5	31,6	0,0
Ostrołęka.....	554,0	552,2	551,7	0,2	1,8	1,5	28,0	10,8
Warszawa.....	313,7	210,5	208,0	0,4	103,2	79,2	46,2	1,2
Skawina.....	288,8	287,4	287,4	0,0	1,3	0,9	36,0	0,1
Szczecin.....	204,9	184,3	183,0	0,7	20,6	14,8	36,3	1,1
Police.....	164,1	162,5	162,2	-	1,6	1,1	31,5	0,3
Stalowa Wola.....	127,9	125,5	125,3	0,2	2,4	2,1	32,1	2,6
Puławy.....	99,6	97,5	96,8	-	2,1	1,6	32,0	0,0
Wrocław.....	75,1	40,6	1,2	0,1	34,5	26,8	42,4	0,5
Gdańsk.....	70,6	49,3	48,2	0,0	21,3	17,0	37,0	0,2
Kraków.....	52,7	8,7	4,9	0,0	44,0	35,1	46,2	0,5
Kwidzyn.....	41,3	39,4	39,3	-	1,8	1,2	30,8	0,2
Łódź.....	41,2	2,6	1,7	0,2	38,7	29,2	40,6	0,3
Poznań.....	37,3	4,3	2,4	0,4	33,0	22,7	41,2	0,5
Świecie.....	30,7	29,7	29,5	-	1,0	0,8	30,8	0,0
Płock.....	27,6	22,2	21,6	-	5,4	4,0	32,7	0,1
Jaworzno.....	26,4	22,2	21,0	0,5	4,2	2,8	29,9	3,2
Bogatynia.....	24,6	24,0	23,6	-	0,6	0,5	28,3	0,4
Bydgoszcz.....	24,5	8,1	7,1	0,1	16,3	12,3	34,0	0,3
Katowice.....	23,1	7,5	6,4	0,3	15,5	11,2	36,5	1,2
Elbląg.....	19,3	13,4	0,3	0,7	5,9	4,1	33,5	1,0
Lublin.....	19,2	3,2	2,4	0,1	16,0	12,6	36,4	0,2
Częstochowa.....	17,6	6,1	5,4	0,0	11,6	9,1	38,6	5,8
Dąbrowa Górnicza.....	17,3	12,4	10,8	-	4,9	3,7	29,7	15,1
Tarnów.....	15,7	9,7	9,6	0,0	6,0	4,0	35,7	0,1
Rybnik.....	15,7	10,7	8,9	0,4	4,9	3,8	27,2	0,5
Łaziska Górne.....	15,5	13,7	11,0	2,6	1,8	0,7	30,5	12,6
Włocławek.....	14,8	9,8	8,7	0,1	5,0	3,5	30,3	0,1
Białystok.....	14,2	1,2	1,0	0,0	13,0	9,8	33,3	0,1
Olsztyn.....	14,0	5,1	4,6	0,0	8,9	6,3	36,0	0,2
Gdynia.....	12,8	1,8	1,2	0,0	11,0	8,9	35,6	0,2
Kielce.....	11,9	0,2	0,2	0,0	11,7	8,9	44,4	0,0
Będzin.....	11,5	9,3	9,1	0,2	2,2	1,9	32,2	0,2
Ruda Śląska.....	10,9	5,2	3,4	0,9	5,6	4,3	30,3	1,6
Kędzierzyn-Koźle.....	10,7	7,5	7,4	0,0	3,1	2,0	32,1	2,6
Toruń.....	10,6	0,8	0,5	0,2	9,8	7,0	34,1	0,4

TABL. 14(61). MIASTA O DECYDUJĄCYM ZUŻYCIU WODY W GOSPODARCE NARODOWEJ W 2012 R. (cd.)
CITIES WITH DECISIVE WATER CONSUMPTION IN THE NATIONAL ECONOMY IN 2012 (cont.)

MIASTA CITIES	Zużycie wody Water consumption							Woda z zakupu zużyta na cele przemysłowe ^a Water from purchase for industrial purposes ^a
	ogółem total	na cele przemysłowe ^a for industrial purposes ^a			na cele eksploatacji sieci wodociągowej ^b for purposes of exploitation of water supply network ^b			
		razem total	w tym do produkcji of which for production		razem total	w tym gospodarstwa domowe of which households	na 1 mieszkań- ca w m ³ per capita in m ³	
			z ujęć własnych zakładu from plant's own intakes	z sieci wodociąg- owej from water supply network				
w hektometrach sześciennych in cubic hectometers							na 1 mieszkań- ca w m ³ per capita in m ³	w hm ³ in hm ³
Rzeszów.....	10,6	1,0	0,5	0,3	9,6	7,1	39,3	0,5
Gliwice.....	10,5	1,6	1,2	0,1	8,8	6,3	33,8	0,9
Sosnowiec.....	10,3	0,3	0,0	0,1	10,1	7,6	35,4	0,2
Radom.....	10,1	1,0	0,6	0,0	9,1	7,6	34,5	0,0
Turek.....	9,6	8,3	8,0	0,2	1,2	1,0	33,9	0,3
Bielsko-Biała.....	9,3	0,6	0,2	0,4	8,7	6,2	35,4	0,7
Tychy.....	9,3	2,9	1,8	0,9	6,5	4,6	35,5	1,3
Oświęcim.....	9,3	7,6	5,6	0,0	1,7	1,4	35,6	0,0
Bukowo.....	9,1	8,7	6,4	-	0,3	0,3	27,3	-
Bytom.....	8,8	2,6	2,1	0,1	6,2	5,0	28,4	0,4
Inowrocław.....	7,8	4,6	4,5	-	3,2	2,3	30,0	0,1
Opole.....	7,8	1,0	0,3	0,4	6,8	4,6	37,9	0,5
Zabrze.....	7,5	0,8	0,4	0,3	6,7	5,1	28,7	0,5
Trzebinia.....	7,5	5,4	0,3	5,1	2,0	0,6	30,3	5,1
Zdzieszowice.....	7,4	7,1	6,9	-	0,3	0,3	26,2	-
Brzeg Dolny.....	7,4	6,9	6,9	-	0,5	0,4	32,3	-
Tarnobrzeg.....	7,2	5,5	0,5	-	1,7	1,4	29,4	0,2
Janikowo.....	7,1	6,8	6,8	-	0,4	0,4	38,6	-
Gorzów Wielkopolski.....	6,8	2,1	1,8	-	4,7	3,9	31,6	0,1
Zielona Góra.....	6,5	0,3	0,2	0,0	6,2	4,0	33,6	0,0
Koszalin.....	6,0	0,3	0,2	0,0	5,7	4,0	36,7	0,0
Kalisz.....	5,8	0,9	0,8	0,0	4,9	3,6	34,6	0,0
Lędziny.....	5,6	3,0	0,6	-	2,6	0,6	33,5	-
Jastrzębie-Zdrój.....	5,6	2,3	0,5	1,3	3,3	2,8	30,4	1,5
Kostrzyn nad Odrą.....	5,5	4,4	4,0	0,3	1,1	0,6	31,7	0,3
Chorzów.....	5,3	-	-	-	5,3	3,3	29,7	-
Zawiercie.....	5,2	1,8	1,5	0,1	3,5	1,6	31,3	0,1
Grudziądz.....	5,1	0,3	0,0	0,2	4,8	2,9	29,5	0,2
Wałbrzych.....	5,1	0,5	0,5	0,0	4,5	3,3	27,5	0,0
Knurów.....	5,0	3,7	2,8	0,1	1,3	1,2	29,9	0,4
Słupsk.....	4,7	0,4	0,3	0,0	4,3	3,4	35,6	0,0
Legnica.....	4,6	0,1	0,1	0,0	4,5	3,2	30,9	0,3
Żywiec.....	4,5	1,7	1,7	-	2,8	1,0	31,5	0,0
Starogard Gdański.....	4,5	2,7	2,5	-	1,8	1,3	27,4	0,0
Tomaszów Mazowiecki.....	4,2	0,8	0,5	0,2	3,4	2,7	41,7	0,3
Mysłowice.....	4,2	1,3	0,7	0,0	2,9	2,3	30,3	0,1
Piła.....	4,1	0,8	0,7	0,0	3,2	2,6	34,3	0,0
Kutno.....	4,1	0,4	0,3	0,0	3,6	1,3	28,9	0,0
Ostrowiec Świętokrzyski.....	4,0	1,4	1,2	0,0	2,6	2,1	29,5	0,0
Myszków.....	4,0	2,9	2,6	-	1,0	0,9	27,6	-
Siedlce.....	3,9	0,8	0,7	-	3,1	2,6	33,6	0,0
Łomża.....	3,9	1,6	1,4	0,1	2,3	1,7	27,1	0,1
Krosno.....	3,7	0,4	0,2	0,2	3,3	1,4	29,0	0,4
Nowy Sącz.....	3,7	0,4	0,3	-	3,2	2,6	30,7	0,0
Piotrków Trybunalski.....	3,6	0,8	0,7	0,0	2,9	2,4	31,8	0,0
Suwałki.....	3,6	1,1	0,9	0,0	2,5	1,9	27,5	0,1
Jelenia Góra.....	3,5	0,1	-	-	3,4	2,5	29,8	0,0

TABL. 14(61). MIASTA O DECYDUJĄCYM ZUŻYCIU WODY W GOSPODARCE NARODOWEJ W 2012 R. (dok.)
CITIES WITH DECISIVE WATER CONSUMPTION IN THE NATIONAL ECONOMY IN 2012 (cont.)

MIASTA CITIES	Zużycie wody Water consumption							Woda z zakupu zużyta na cele przemysłowe ^a Water from purchase for industrial purposes ^a
	ogółem total	na cele przemysłowe ^a for industrial purposes ^a			na cele eksploatacji sieci wodociągowej ^b for purposes of exploitation of water supply network ^b			
		razem total	w tym do produkcji of which for production		razem total	w tym gospodarstwa domowe of which households		
			z ujęć własnych zakładu from plant's own intakes	z sieci wodociągowej from water supply network				
w hektometrach sześciennych in cubic hectometers							na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	w hm ³ in hm ³
Przemysł.....	3,5	0,8	0,0	0,0	2,7	2,0	30,8	0,0
Ostrów Wielkopolski.....	3,5	0,2	0,1	0,1	3,3	2,7	37,1	0,1
Ciechanów.....	3,4	0,8	0,4	0,3	2,5	1,4	30,4	0,3
Elk.....	3,4	0,9	0,7	0,0	2,5	2,1	35,4	0,1
Stargard Szczeciński.....	3,3	0,3	0,2	0,1	2,9	2,5	35,7	0,1
Czechowice-Dziedzice.....	3,2	1,5	0,8	0,6	1,7	1,2	32,7	0,8
Kołobrzeg.....	3,2	0,0	–	–	3,2	1,9	39,9	–
Bieruń.....	3,2	2,0	1,5	0,2	1,2	0,6	29,9	0,6
Dębica.....	3,2	1,2	0,9	0,1	2,0	1,4	28,7	0,2
Piekary Śląskie.....	3,2	1,1	0,6	0,0	2,0	1,7	29,6	0,0
Głogów.....	3,1	0,6	0,6	–	2,5	2,1	30,3	–
Lubin.....	3,1	0,1	–	0,1	2,9	2,6	34,9	0,1
Pabianice.....	3,0	0,3	0,1	0,1	2,7	2,1	31,3	0,1
Siemianowice Śląskie.....	2,9	0,1	0,1	0,0	2,8	2,3	33,1	0,0
Mielec.....	2,8	0,2	0,1	0,1	2,6	2,1	34,7	0,6
Leszno.....	2,8	0,2	0,1	0,0	2,7	2,1	32,5	0,0
Chełm.....	2,8	0,6	0,5	0,0	2,2	1,8	27,0	0,0
Śrem.....	2,8	1,6	1,5	–	1,2	1,1	36,7	0,0
Gniezno.....	2,8	0,1	–	–	2,7	2,1	30,2	–
Pruszków.....	2,8	0,2	0,1	–	2,6	2,1	35,8	0,0
Świdnica.....	2,7	0,2	0,0	–	2,6	2,0	32,7	0,0
Skierzwice.....	2,7	0,5	0,4	0,0	2,2	1,7	35,1	0,0
Zakopane.....	2,7	0,6	0,0	0,1	2,1	1,2	43,0	0,1
Starachowice.....	2,7	0,0	0,0	–	2,6	1,5	29,0	0,0
Radomsko.....	2,6	0,4	0,4	0,0	2,2	1,5	31,5	0,1
Zamość.....	2,6	0,2	0,0	–	2,4	1,9	28,6	0,0
Racibórz.....	2,5	0,4	0,2	0,0	2,1	1,5	27,0	0,1
Koło.....	2,5	1,6	1,4	0,0	1,0	0,9	38,5	0,0
Jasło.....	2,5	0,8	0,6	0,2	1,7	1,0	27,1	0,3
Tarnowskie Góry.....	2,5	0,2	0,1	0,0	2,3	1,8	29,4	0,1
Tczew.....	2,5	0,0	0,0	–	2,4	2,0	32,8	–
Świnoujście.....	2,5	0,1	0,0	–	2,4	1,6	38,2	0,1
Żary.....	2,4	0,9	0,8	0,1	1,5	1,1	29,3	0,1
Zgierz.....	2,4	0,3	0,1	0,0	2,2	1,8	30,4	0,0
Sopot.....	2,4	–	–	–	2,4	1,6	40,6	–
Brzesko.....	2,3	1,4	1,4	0,0	1,0	0,5	29,1	0,0

a Poza rolnictwem i leśnictwem. *b* Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Excluding agriculture and forestry. *b* Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 15(62). ZUŻYCIE WODY W ZAKŁADACH I ICH WYPOSAŻENIE W ZAMKNIĘTE OBIEGI WODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
CONSUMPTION OF WATER IN PLANTS EQUIPPED WITH CLOSED WATER CYCLES BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zużycie wody na cele produkcyjne <i>Consumption of water for production purposes</i>		Zakłady wyposażone w obiegi zamknięte <i>Plants equipped with closed water cycles</i>					
	ogółem w hm ³ <i>total in hm³</i>	w tym w obiegach zamkniętych w % ogółem <i>of which in closed cycles in % of total</i>	w % zakładów ogółem ^a <i>in % of total plants^a</i>	według wskaźnika ujęcia w obiegi zużywanej wody <i>by indicator of withdrawal to fill used water circulation</i>				
				poniżej 10% <i>below 10%</i>	10,1- -50,0	50,1- -90,0	90,1- -99,0	99,1% i więcej <i>99.1% and more</i>
POLSKA POLAND	7586,0	3,8	41,6	416	165	58	15	73
Dolnośląskie	65,4	78,3	41,4	11	6	3	1	8
Kujawsko-pomorskie	77,9	15,1	44,1	29	9	4	1	2
Lubelskie	109,0	9,2	50,4	44	11	3	-	1
Lubuskie	9,4	10,4	27,6	10	4	1	-	1
Łódzkie	110,0	57,7	32,7	39	4	5	-	7
Małopolskie	328,6	4,3	43,6	21	7	3	3	7
Mazowieckie	2417,9	1,0	39,3	54	15	4	-	6
Opolskie	38,2	60,5	51,9	8	9	4	2	5
Podkarpackie	132,9	1,1	51,9	20	15	4	1	1
Podlaskie	10,7	8,2	56,9	25	8	2	1	1
Pomorskie	96,3	2,0	32,6	21	6	2	1	1
Śląskie	113,2	63,6	52,4	25	31	14	2	26
Świętokrzyskie	1170,1	0,3	46,8	15	9	3	2	-
Warmińsko-mazurskie	14,3	9,9	39,5	23	7	-	-	2
Wielkopolskie	1415,0	0,7	34,4	51	17	5	1	3
Zachodniopomorskie	1477,0	0,1	33,7	20	7	1	-	2

a Zużywających wodę do produkcji.

a Using water for production.

TABL. 16(63). BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
BALANCE OF WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Przychód wody <i>Income of water</i>						z zakupu od innych jednostek <i>from purchase from other entities</i>
	ogółem <i>total</i>	z ujęć własnych <i>from own intakes</i>					
		razem <i>total</i>	w tym wody <i>of which waters</i>				
			powierzchniowe <i>surface</i>	podziemne <i>underground</i>	z odwadniania zakładów górnictwa oraz objektów budowlanych <i>from mine drainage and building constructions</i>		
w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>							
POLSKA POLAND	7820,4	7697,1	7439,1	200,3	57,7	123,4	
Dolnośląskie	122,4	94,0	83,5	7,4	3,0	28,4	
Kujawsko-pomorskie	87,7	86,1	75,6	10,3	0,1	1,6	
Lubelskie	113,9	113,4	95,3	16,7	1,4	0,5	
Lubuskie	12,3	11,6	5,3	6,3	-	0,7	
Łódzkie	114,7	113,5	96,8	16,1	0,6	1,2	
Małopolskie	351,5	344,8	320,1	9,6	15,0	6,7	
Mazowieckie	2440,8	2427,3	2400,7	26,0	0,6	13,5	
Opolskie	45,7	41,9	28,5	10,8	2,5	3,8	
Podkarpackie	150,1	144,7	139,1	5,1	0,5	5,4	
Podlaskie	12,8	12,3	1,1	11,2	-	0,5	
Pomorskie	102,7	101,7	89,2	12,5	0,1	0,9	
Śląskie	158,5	108,2	54,3	22,8	31,1	50,3	
Świętokrzyskie	1176,4	1173,1	1164,6	6,2	2,2	3,3	
Warmińsko-mazurskie	29,4	27,9	18,2	9,7	-	1,5	
Wielkopolskie	1421,9	1418,7	1397,4	20,9	0,4	3,2	
Zachodniopomorskie	1479,8	1478,0	1469,5	8,4	-	1,8	

TABL. 16(63). BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYŚLE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R. (dok.)
BALANCE OF WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Rozchód wody <i>Outcome of water</i>					
	ogółem <i>total</i>	zużycie na potrzeby zakładów <i>consumption for plants needs</i>			sprzedaż <i>sale</i>	straty w sieci <i>losses in network</i>
		razem <i>total</i>	w tym do produkcji <i>of which for production</i>			
			razem <i>total</i>	w tym z sieci wodociągowej <i>of which from water supply network</i>		
w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>						
P O L S K A	7820,4	7708,0	7586,0	28,0	98,8	13,7
P O L A N D						
Dolnośląskie.....	122,4	106,7	65,4	1,2	14,5	1,2
Kujawsko-pomorskie	87,7	82,0	77,9	1,0	4,9	0,8
Lubelskie.....	113,9	111,8	109,0	0,2	1,3	0,8
Lubuskie.....	12,3	10,8	9,4	0,5	1,3	0,1
Łódzkie	114,7	113,6	110,0	0,7	1,0	0,2
Małopolskie.....	351,5	339,3	328,6	5,4	8,9	3,3
Mazowieckie	2440,8	2424,5	2417,9	1,6	15,8	0,5
Opolskie	45,7	40,5	38,2	0,9	4,6	0,6
Podkarpackie.....	150,1	140,4	132,9	1,4	9,0	0,7
Podlaskie	12,8	12,2	10,7	0,3	0,7	0,0
Pomorskie	102,7	99,9	96,3	0,4	1,4	1,4
Śląskie	158,5	128,5	113,2	9,9	27,5	2,6
Świętokrzyskie	1176,4	1171,2	1170,1	0,3	4,2	0,9
Warmińsko-mazurskie	29,4	28,6	14,3	1,1	0,4	0,4
Wielkopolskie	1421,9	1419,0	1415,0	2,3	2,7	0,2
Zachodniopomorskie.....	1479,8	1479,1	1477,0	0,9	0,7	0,1

TABL. 17(64) . GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYŚLE WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2012 R.
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2012

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS	Pobór wód <i>Water withdrawal</i>		Zakup wody <i>Purchase of water</i>		Zużycie wody <i>Water consumption</i>	Zakłady <i>Plants</i>	
	w tym <i>of which</i>		razem <i>total</i>	w tym z sieci wodociągowej na cele produkcyjne <i>of which from water supply network for production purposes</i>		zużywające wodę <i>using water</i>	odprowadzające ścieki wymagające oczyszczania <i>discharging wastewater requiring treatment</i>
	powierzchniowych <i>surface</i>	podziemnych <i>underground</i>					
w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>							
P O L S K A	7439,1	200,3	123,4	28,0	7708,0	2314	1002
P O L A N D							
Gdańsk.....	152,3	21,6	3,3	2,0	169,1	267	96
Gliwice	54,4	16,3	52,1	14,9	134,2	168	109
Kraków	1625,1	17,8	10,4	2,0	1635,1	298	165
Poznań	1527,2	41,0	10,1	2,9	1571,7	511	182
Szczecin.....	1469,4	7,7	1,8	0,9	1478,2	113	38
Warszawa	2503,5	71,5	15,6	2,8	2571,9	738	295
Wrocław	107,2	24,3	30,2	2,4	147,8	219	117

TABL. 18(65). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2012 R.
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2012

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Pobór wody z ujęć własnych Water withdrawal from own intakes			Zużycie wody przez zakłady Water consumption by plants		
	ogółem total	w tym wody of which waters		ogółem total	w tym do produkcji of which for production	
		powierzchniowe surface	podziemne underground		razem total	w tym z sieci wodociągowej of which from water supply network
	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres					
OGÓŁEM	7697,1	7439,1	200,3	7708,0	7586,0	28,0
TOTAL						
DORZECZE WISŁY	4358,1	4212,0	104,8	4354,7	4310,3	16,9
WISŁA DRAINAGE BASIN						
Wisła od źródeł do ujścia Dunajca.....	395,1	342,6	15,9	409,2	391,9	11,2
<i>Wisła from its source up to the Dunajec estuary</i>						
Dorzecze Dunajca.....	15,4	13,4	2,0	12,8	11,3	0,1
<i>Dunajec drainage basin</i>						
Wisła od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki.....	1168,7	1163,9	2,6	1167,9	1167,4	0,2
<i>Wisła from the Dunajec estuary up to the Wisłoka estuary</i>						
Dorzecze Wisłoki.....	3,8	2,7	1,0	4,0	3,4	0,6
<i>Wisłoka drainage basin</i>						
Wisła od ujścia Wisłoki do ujścia Sanu.....	6,8	5,4	0,9	5,6	0,6	0,1
<i>Wisła from the Wisłoka estuary up to the San estuary</i>						
Dorzecze Sanu.....	135,1	131,0	4,1	131,0	128,8	0,9
<i>San drainage basin</i>						
Wisła od ujścia Sanu do ujścia Wieprza.....	102,8	94,8	8,0	102,1	100,7	0,1
<i>Wisła from the San estuary up to the Wieprz estuary</i>						
Dorzecze Wieprza.....	10,0	1,1	7,8	8,7	7,5	0,1
<i>Wieprz drainage basin</i>						
Wisła od ujścia Wieprza do ujścia Pilicy.....	1621,0	1618,4	2,6	1621,0	1620,2	0,0
<i>Wisła from the Wieprz estuary up to the Pilica estuary</i>						
Dorzecze Pilicy.....	7,2	0,6	6,5	7,1	6,4	0,3
<i>Pilica drainage basin</i>						
Wisła od ujścia Pilicy do ujścia Narwi.....	216,0	207,9	7,5	214,2	211,2	0,6
<i>Wisła from the Pilica estuary up to the Narew estuary</i>						
Narew od źródeł do ujścia Biebrzy.....	3,7	–	3,7	3,5	3,1	0,1
<i>Narew from the source up to the Biebrza estuary</i>						
Dorzecze Biebrzy.....	2,9	–	2,9	2,7	2,3	0,1
<i>Biebrza drainage basin</i>						
Narew od ujścia Biebrzy do ujścia Bugu.....	558,4	552,5	5,9	558,8	557,7	0,5
<i>Narew from the Biebrza estuary up to the Bug estuary</i>						
Dorzecze Bugu.....	9,5	0,1	9,1	9,2	8,1	0,1
<i>Bug drainage basin</i>						
Narew od ujścia Bugu do ujścia do Wisły.....	3,9	0,1	3,8	4,3	3,5	0,3
<i>Narew from the Bug estuary up to the Wisła estuary</i>						
Wisła od ujścia Narwi do ujścia Bzury włącznie.....	7,3	0,7	6,6	7,3	6,0	0,5
<i>Wisła from the Narew estuary up to and including the Bzura estuary</i>						
Wisła od ujścia Bzury do ujścia Drwęcy.....	39,3	35,7	3,6	34,1	32,3	0,2
<i>Wisła from the Bzura estuary up to the Drwęca estuary</i>						
Dorzecze Drwęcy.....	3,7	1,0	2,6	3,9	3,5	0,3
<i>Drwęca drainage basin</i>						
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy włącznie.....	12,3	7,5	4,9	12,0	10,5	0,5
<i>Wisła from the Drwęca estuary up to and including the Brda estuary</i>						
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego /bez delty/.....	35,4	32,4	3,0	35,2	33,9	0,2
<i>Wisła from the Brda estuary up to the Baltic Sea /excluding the delta/</i>						
DORZECZE ODRY	3217,1	3123,3	77,6	3232,6	3172,2	10,2
ODRA DRAINAGE BASIN						

**TABL. 18(65). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH
W 2012 R. (dok.)**
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2012 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Pobór wody z ujęć własnych <i>Water withdrawal from own intakes</i>			Zużycie wody przez zakłady <i>Water consumption by plants</i>		
	ogółem <i>total</i>	w tym wody <i>of which waters</i>		ogółem <i>total</i>	w tym do produkcji <i>of which for production</i>	
		powierzchniowe <i>surface</i>	podziemne <i>underground</i>		razem <i>total</i>	w tym z sieci wodociągowej <i>of which from water supply network</i>
	w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>					
Odra od źródeł do ujścia Nysy Kłodzkiej	71,1	43,1	16,0	69,7	62,2	4,4
<i>Odra from the source up to the Nysa Kłodzka estuary</i>						
Dorzecze Nysy Kłodzkiej	2,3	1,0	1,1	2,4	1,6	0,1
<i>Nysa Kłodzka drainage basin</i>						
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru	71,8	58,1	13,2	86,1	44,7	1,7
<i>Odra from the Nysa Kłodzka estuary up to the Bóbr estuary</i>						
Dorzecze Bobru	4,4	0,4	1,6	4,4	3,9	0,1
<i>Bóbr drainage basin</i>						
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty	25,2	25,0	0,2	24,2	23,7	–
<i>Odra from the Bóbr estuary up to the Warta estuary</i>						
Warta od źródeł do ujścia Prosny	1510,7	1489,6	20,4	1513,8	1509,9	0,8
<i>Warta from the source up to the Prosna estuary</i>						
Dorzecze Prosny	1,8	0,5	1,3	2,0	1,7	0,2
<i>Prosna drainage basin</i>						
Warta od ujścia Prosny do ujścia Noteci	13,2	4,0	9,0	13,8	11,3	1,4
<i>Warta from the Prosna estuary up to the Noteć estuary</i>						
Dorzecze Noteci	36,0	27,9	7,9	35,1	33,4	0,3
<i>Noteć drainage basin</i>						
Warta od ujścia Noteci do ujścia Odry	7,4	5,3	2,1	6,8	6,3	0,3
<i>Warta from the Noteć estuary up to the Odra estuary</i>						
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego... ..	1473,2	1468,5	4,7	1474,5	1473,5	0,9
<i>Odra from the Warta estuary up to the Szczecin Bay</i>						
DORZECZA RZEK PRZYMORZA	120,4	103,8	16,4	119,2	102,5	0,9
<i>DRAINAGE BASINS OF COASTAL RIVERS</i>						
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego /bez dorzecza Odry/	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	–
<i>Szczecin Bay catchment basin /excluding Odra drainage basin/</i>						
Dorzecza rzek Przymorza Zachodniego do ujścia Wisły	57,7	46,7	10,9	57,0	53,9	0,1
<i>Drainage basin of rivers in Western Pomerania up to the Wisła estuary</i>						
Zlewnia Zalewu Wiślanego / bez dorzecza Wisły/	54,6	52,5	2,1	54,5	41,7	0,7
<i>Wisła Bay catchment basin /excluding Wisła drainage basin/</i>						
Dorzecze Pregoly	8,0	4,5	3,4	7,6	6,8	0,0
<i>Pregola drainage basin</i>						
POZOSTAŁE DORZECZA	1,4	–	1,4	1,4	1,2	0,0
<i>OTHER DRAINAGE BASINS</i>						
Dorzecze Niemna	1,4	–	1,4	1,3	1,1	0,0
<i>Niemen drainage basin</i>						
Dorzecze Dniestru	0,0	–	0,0	0,0	0,0	–
<i>Dniestr drainage basin</i>						
Dorzecze Dunaju	0,0	–	0,0	0,0	0,0	–
<i>Dunaj drainage basin</i>						
Dorzecze Łaby	–	–	–	–	–	–
<i>Łaba drainage basin</i>						

**TABL. 19(66). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a
W 2012 R.**
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód wody Income of water					Rozchód wody Outcome of water			
			ogółem total	z ujęć własnych from own intakes				zużycie na potrzeby zakładu consumption for plant's needs			sprzedaż sale
razem total	w tym of which			razem total	w tym do produkcji of which for production						
	powie- rchnio- wych surface				podziem- nych under- ground	z odwadniania zakładów górnictw budowlanych from mine drainage and building constructions	razem total	w tym z sieci wodo- ciągowej of which from water supply network			
działu division	grupy group	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres									
		OGÓŁEM..... TOTAL	7820,4	7697,1	7439,1	200,3	57,7	7708,0	7586,0	28,0	98,8
		SEKCJA B+C+D+E.. SECTION B+C+D+E	7768,8	7650,7	7431,2	166,4	53,0	7668,3	7573,0	26,7	87,9
		SEKCJA B..... SECTION B	63,0	51,1	11,0	6,0	34,1	55,1	44,4	4,6	7,3
5			46,2	37,0	3,4	4,7	29,0	40,2	29,7	4,6	5,5
	05.1		45,1	36,3	3,4	4,4	28,5	39,2	29,4	4,6	5,4
	05.2		1,1	0,7	0,0	0,2	0,4	1,0	0,3	-	0,1
7			-	-	-	-	-	-	-	-	-
	07.2		-	-	-	-	-	-	-	-	-
		klasa 07.29 class 07.29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8			16,6	14,0	7,6	1,3	5,1	14,9	14,7	0,0	1,7
	08.1		7,7	7,6	2,6	1,1	3,9	5,9	5,7	-	1,7
		klasa 08.12 class 08.12	6,4	6,4	2,6	1,0	2,8	4,7	4,6	-	1,7
	08.9		9,0	6,4	5,0	0,2	1,1	9,0	8,9	0,0	0,0
		klasa 08.91 class 08.91	3,0	0,4	0,2	0,0	0,2	3,0	3,0	0,0	0,0
		klasa 08.93 class 08.93	5,0	5,0	4,8	0,2	-	5,0	5,0	-	0,0
		SEKCJA C SECTION C	691,4	639,5	483,7	137,6	18,3	652,1	622,6	12,7	31,0
10			78,7	70,4	7,2	63,2	-	76,7	70,8	7,1	1,7
	10.1		19,6	16,5	-	16,5	-	18,9	16,9	2,8	0,6
	10.2		1,0	0,9	0,1	0,9	-	0,9	0,9	0,0	0,0
	10.3		16,9	14,8	1,1	13,7	-	16,3	14,9	1,7	0,6
		klasa 10.31 class 10.31	1,5	1,0	0,3	0,7	-	1,5	1,4	0,5	-
	10.4		3,4	2,9	2,1	0,8	-	3,4	3,2	0,5	0,0
	10.5		27,1	26,0	0,3	25,7	-	26,9	25,8	0,9	0,1
	10.8		6,0	5,1	1,2	3,8	-	5,6	4,8	0,7	0,3
		klasa 10.81 class 10.81	1,8	1,6	1,1	0,5	-	1,8	1,4	0,1	0,0
11			26,9	24,6	3,1	21,5	-	25,5	23,7	1,8	1,3
	11.0		26,9	24,6	3,1	21,5	-	25,5	23,7	1,8	1,3
		klasa 11.05 class 11.05	10,2	8,9	2,7	6,2	-	10,1	9,6	1,4	0,2

TABL. 19(66). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a
W 2012 R. (cd.)
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012(cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód wody Income of water					Rozchód wody Outcome of water				
			ogółem total	z ujęć własnych from own intakes				zużycie na potrzeby zakładu consumption for plant's needs			sprzedaż sale	
razem total	powierzchniowych surface			podziemnych under-ground	z odwadniania zakładów górnictw oraz obiektów budowlanych from mine drainage and building constructions	razem total	w tym do produkcji of which for production					
							razem total	w tym z sieci wodo- ciągowej of which from water supply network				
działu division	grupy group	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres										
13			3,9	3,4	0,7	2,7	–	3,5	3,3	0,4	0,4	
	13.1		0,4	0,4	–	0,4	–	0,4	0,4	0,0	–	
		klasa 13.10 class 13.10	0,4	0,4	–	0,4	–	0,4	0,4	0,0	–	
	13.2		0,8	0,7	0,7	0,0	–	0,6	0,6	0,1	0,2	
14			0,4	0,4	–	0,4	–	0,4	0,4	0,0	0,0	
	14.1		0,0	0,0	–	0,0	–	0,0	0,0	–	–	
	14.2		–	–	–	–	–	–	–	–	–	
15			0,6	0,6	0,2	0,4	–	0,6	0,6	0,0	0,0	
	15.1		0,6	0,6	0,2	0,4	–	0,6	0,6	0,0	0,0	
		klasa 15.11 class 15.11	0,6	0,6	0,2	0,4	–	0,6	0,6	0,0	0,0	
	15.2		–	–	–	–	–	–	–	–	–	
16			5,8	5,4	2,8	2,7	–	4,6	3,7	0,2	1,2	
	16.2		5,8	5,4	2,8	2,6	–	4,6	3,6	0,2	1,2	
		klasa 16.21 class 16.21	5,5	5,2	2,8	2,4	–	4,4	3,5	0,2	1,2	
17			92,0	80,5	77,0	3,6	–	90,2	89,4	0,6	0,6	
	17.1		77,7	77,4	76,4	1,0	–	76,0	75,5	0,0	0,5	
	17.2		14,3	3,1	0,6	2,5	–	14,2	13,9	0,5	0,1	
19			41,2	37,5	33,0	3,3	1,2	38,9	37,9	0,0	2,1	
	19.1		13,1	9,5	5,8	2,5	1,2	12,5	12,2	0,0	0,7	
	19.2		28,0	28,0	27,2	0,8	–	26,5	25,8	0,0	1,4	
20			354,8	352,2	339,3	12,9	–	340,8	335,1	0,2	10,2	
	20.1		352,0	349,7	338,8	10,9	–	338,2	333,0	0,0	10,1	
		klasa 20.13 class 20.13	22,1	22,0	21,3	0,7	–	22,0	21,7	–	0,1	
		klasa 20.14 class 20.14	21,2	19,5	14,8	4,7	–	17,7	16,9	0,0	3,0	
		klasa 20.15 class 20.15	284,5	284,0	279,5	4,4	–	281,1	280,0	0,0	2,0	
	20.2		0,0	–	–	–	–	0,0	0,0	0,0	0,0	
	20.3		0,7	0,5	0,4	0,1	–	0,7	0,6	0,1	0,0	
	20.4		1,0	1,0	0,2	0,8	–	1,0	0,7	0,0	0,0	
	20.5		1,0	1,0	–	1,0	–	0,9	0,9	0,0	0,1	
21			3,2	3,0	2,0	1,0	–	2,9	2,7	0,2	0,3	
	21.1		0,0	0,0	–	0,0	–	0,0	0,0	–	0,0	
	21.2		3,2	3,0	2,0	1,0	–	2,9	2,7	0,2	0,3	
22			8,5	8,0	6,7	1,3	–	7,3	6,8	0,1	0,8	
	22.1		6,6	6,3	5,9	0,4	–	6,0	5,5	0,0	0,2	
	22.2		1,9	1,7	0,8	1,0	–	1,3	1,2	0,1	0,6	

**TABL. 19(66). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a
 W 2012 R. (cd.)**
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód wody Income of water					Rozchód wody Outcome of water				
			ogółem total	z ujęć własnych from own intakes				zużycie na potrzeby zakładu consumption for plant's needs			sprzedaż sale	
				razem total	powie- rzchnio- wych surface	podziem- nych under- ground	z odwadniania zakładów górnictwa oraz obiektów budowlanych from mine drainage and building constructions	razem total	w tym do produkcji of which for production			
									razem total	w tym z sieci wodo- ciągowej of which from water supply network		
działu division	grupy group	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres										
23			15,5	13,6	0,8	8,9	3,9	14,2	13,0	1,0	1,1	
	23.1		3,1	1,9	0,4	1,5	–	2,5	2,3	0,5	0,5	
	23.4		1,0	0,8	–	0,8	–	0,9	0,9	0,1	0,0	
	23.5		6,1	6,1	0,3	2,2	3,7	5,7	5,3	0,0	0,3	
		klasa 23.51	3,9	3,9	0,3	1,7	1,9	3,6	3,4	–	0,2	
		klasa 23.52	2,2	2,2	–	0,5	1,7	2,1	1,9	0,0	0,1	
	23.6		2,7	2,6	0,1	2,3	0,2	2,5	2,3	0,0	0,2	
24			46,8	28,7	9,0	6,5	13,2	36,7	28,0	0,1	9,5	
	24.1		26,8	10,9	7,2	3,7	–	21,4	15,6	0,0	4,9	
	24.2		1,8	0,2	0,0	0,1	–	1,7	1,6	–	0,0	
	24.3		0,2	0,1	–	0,1	–	0,1	0,1	0,0	0,0	
	24.4		15,7	15,5	0,2	2,2	13,1	11,2	8,7	0,0	4,5	
		klasa 24.43	14,6	14,6	–	1,8	12,8	10,3	8,0	–	4,3	
		klasa 24.44	0,5	0,4	0,2	0,1	–	0,5	0,4	0,0	0,0	
	24.5		2,4	2,0	1,6	0,3	0,1	2,3	2,2	0,1	0,1	
		klasa 24.51	2,0	1,7	1,6	0,1	–	2,0	2,0	0,1	0,0	
25			2,2	1,8	0,1	1,7	–	1,8	1,4	0,2	0,2	
	25.1		0,2	0,1	–	0,1	–	0,1	0,1	0,0	0,0	
	25.2		0,1	0,1	–	0,1	–	0,1	0,1	0,0	–	
	25.5		0,1	0,1	–	0,1	–	0,1	0,0	0,0	0,0	
	25.7		0,1	0,1	–	0,1	–	0,0	0,0	–	0,0	
	25.9		0,8	0,8	0,1	0,7	–	0,8	0,7	0,0	0,0	
26			0,2	0,2	0,0	0,2	–	0,2	0,1	0,0	0,0	
27			1,6	1,4	0,0	1,3	–	1,5	1,2	0,1	0,1	
	27.1		0,0	0,0	–	0,0	–	0,0	0,0	–	0,0	
	27.4		0,6	0,6	0,0	0,5	–	0,5	0,5	0,0	0,1	
28			2,3	2,0	0,1	1,9	–	1,5	0,9	0,1	0,4	
	28.2		0,2	0,2	–	0,2	–	0,1	0,0	–	0,1	
	28.3		0,1	0,1	–	0,1	–	0,1	0,1	0,0	0,0	
	28.9		0,1	0,1	–	0,1	–	0,1	0,0	0,0	0,0	
29			0,9	0,6	–	0,6	–	0,8	0,7	0,2	0,1	
	29.1		0,4	0,1	–	0,1	–	0,4	0,4	0,2	0,0	

TABL. 19(66). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a
W 2012R. (dok.)
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012(cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód wody Income of water					Rozchód wody Outcome of water				
			z ujęć własnych from own intakes					zużycie na potrzeby zakładu consumption for plant's needs			sprzedaż sale	
działu division	grupy group		ogółem total	w tym of which			razem total	w tym do produkcji of which for production				
				razem total	powie- rchniow- ych surface	podziem- nych under- ground		z odwadniania zakładów górnictw oraz obiektów budowlanych from mine drainage and building constructions	razem total	w tym z sieci wodo- ciągowej of which from water supply network		
w hektometrach sześciennych in cubic hectometres												
30			3,1	2,9	0,7	2,2	–	1,9	1,3	0,1	0,6	
	30.1		1,6	1,6	0,3	1,3	–	1,4	1,0	–	0,1	
	30.2		0,4	0,4	–	0,4	–	0,3	0,2	0,1	0,0	
31			0,4	0,4	0,1	0,3	–	0,4	0,3	0,0	0,0	
	31.0		0,4	0,4	0,1	0,3	–	0,4	0,3	0,0	0,0	
12												
18												
32												
33			2,2	2,0	0,9	1,1	–	1,7	1,2	0,0	0,4	
		SEKCJA D.....	6977,1	6951,8	6930,5	20,8	0,6	6934,0	6879,2	9,1	40,0	
		SECTION D										
35			6977,1	6951,8	6930,5	20,8	0,6	6934,0	6879,2	9,1	40,0	
	35.1		6702,6	6679,0	6665,4	13,6	–	6676,9	6635,8	8,6	24,3	
	35.3		274,3	272,6	265,1	7,0	0,6	257,0	243,2	0,4	15,7	
		SEKCJA E.....	37,4	8,2	6,0	2,1	–	27,1	26,9	0,3	9,6	
		SECTION E										
36			1,5	1,0	0,3	0,8	–	0,3	0,3	–	1,1	
37			9,6	6,9	5,8	1,2	–	0,5	0,5	0,2	8,5	
38			26,3	0,2	–	0,2	–	26,2	26,1	0,0	0,0	
	38.2		0,1	0,0	–	0,0	–	0,1	0,0	0,0	–	
39			–	–	–	–	–	–	–	–	–	
		SEKCJA F.....	6,8	6,5	5,1	0,8	0,5	5,8	0,5	0,2	0,7	
		SECTION F										
41			0,7	0,4	0,0	0,4	–	0,7	0,3	0,2	0,1	
42			0,2	0,2	0,2	0,0	–	0,2	0,2	0,0	0,1	
43			5,9	5,8	4,9	0,4	0,5	5,0	0,0	–	0,6	
		SEKCJA G.....	1,3	1,1	0,0	1,0	–	1,1	0,8	0,2	0,2	
		SECTION G										
		SEKCJA O.....	3,5	3,1	0,0	3,1	–	3,3	–	–	0,2	
		SECTION O										
		SEKCJA Q.....	11,7	10,1	0,2	9,9	0,0	10,9	0,5	0,2	0,8	
		SECTION Q										
		POZOSTALE										
		SEKCJE.....	28,2	25,7	2,5	18,9	4,3	18,6	11,3	0,8	9,0	
		OTHER SECTIONS										

a Patrz Aneks, str. 524

a See Annex, page 524

TABL. 20(67). GOSPODAROWANIE WODĄ W SIECI WODOCIĄGOWEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
WATER MANAGEMENT IN WATER SUPPLY NETWORK BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej w km <i>Length of water distribution network in km</i>	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkal- nych ^a w tys. sztuk <i>Connections leading to residential buildings^a in thous. of units</i>	Miasta <i>Cities</i>		Pobór wody <i>Water withdrawal</i>		Zużycie wody ^b <i>Water consumption^b</i>			
			obsłu- giane przez sieć wodo- ciągową served by water supply network	ludność korzysta- jąca z sieci wodociągowej <i>population using water supply network</i>	ogółem <i>total</i>	w tym powierz- chniowej of which surface	ogółem <i>total</i>	w tym w gospodar- stwach domowych <i>of which in households</i>		
								razem <i>total</i>	na 1 mieszkańca miast w m ³ na rok <i>per capita in cities in m³ per year</i>	
			w tysią- cach <i>in thou- sands</i>	w % lud- ności miast ogółem <i>in % of total population in cities</i>			w hm ³ <i>in hm³</i>			
POLSKA	283102,5	5177,2	906	22271,5	95,4	2030,8	601,4	1539,1	1200,5	34,5
POLAND										
Dolnośląskie.....	14681,4	322,6	91	1963,0	96,8	175,4	55,6	120,1	92,2	34,7
Kujawsko-pomorskie ...	22551,3	265,3	52	1214,1	96,2	113,5	20,3	87,1	67,0	32,1
Lubelskie.....	20325,4	353,0	42	943,9	93,9	86,1	0,1	69,2	58,1	31,1
Lubuskie.....	6658,7	126,4	42	621,2	95,9	50,8	3,1	37,9	29,3	31,0
Łódzkie	22198,8	379,1	44	1517,0	94,5	140,6	8,3	113,1	89,4	35,5
Małopolskie.....	18066,5	430,5	59	1543,0	94,1	157,5	106,6	114,2	89,2	36,9
Mazowieckie	41729,8	703,6	85	3117,9	91,6	294,5	133,6	238,5	191,3	39,6
Opolskie	6939,3	160,1	35	514,5	97,5	49,6	4,0	38,7	29,9	33,5
Podkarpackie.....	13747,7	304,9	50	809,0	91,9	83,8	42,0	62,3	47,7	30,4
Podlaskie.....	12810,2	184,9	40	694,7	96,1	59,3	8,5	45,0	37,0	29,6
Pomorskie	14633,2	260,4	42	1468,0	98,0	116,7	4,7	93,1	73,8	34,5
Śląskie	20300,7	584,0	71	3477,3	97,1	278,0	172,1	186,5	137,9	31,6
Świętokrzyskie	12987,0	235,5	31	543,8	95,0	58,1	1,3	43,7	34,1	34,6
Warmińsko-mazurskie .	15009,5	163,6	49	839,1	97,5	70,1	0,2	55,1	44,1	33,2
Wielkopolskie	29997,2	524,9	109	1858,8	96,8	200,9	19,6	159,3	122,4	36,0
Zachodniopomorskie.....	10465,8	178,4	64	1146,2	96,8	95,9	21,4	75,4	57,0	34,9

a Łącznie z przyłączami prowadzącymi do budynków zbiorowego zamieszkania. b Woda dostarczona odbiorcom przez sieć wodociągową.
a Including connections leading to collective accommodation facilities. b Water supplied to receivers by water supply network.

TABL. 21(68). WODY Z ODWADNIANIA ZAKŁADÓW GÓRNICZYCH ORAZ OBIEKTÓW BUDOWLANYCH I WODY ZASOLONE ORAZ ICH WYKORZYSTANIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
WATERS FROM MINE DRAINAGE AND BUILDING CONSTRUCTIONS AND SALINE WATERS AND THEIR USE BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych <i>Waters from mine drainage and building constructions</i>				Wody zasolone ^a <i>Saline waters^a</i>		
	ogółem <i>total</i>	w tym z których <i>of which used^b</i>			ogółem <i>total</i>	z tego z których <i>of which</i>	
		nadające się do wykorzystania <i>suitable for use</i>	w tym wykorzystane ^b <i>of which used^b</i>			odprowadzone do wód powierz- chniowych <i>discharged into surface waters</i>	zagospo- darowane <i>managed</i>
			razem <i>total</i>	w % nadających się do wykorzystania <i>in % of suitable for use</i>			
	w dekametrach sześciennych <i>in cubic decimetres</i>				w dekametrach sześciennych <i>in cubic decimetres</i>		
POLSKA	1014777	762064	57705	7,6	210121	184266	25855
POLAND							
Dolnośląskie	27172	8245	3020	36,6	27920	20963	6957
Kujawsko-pomorskie ..	1963	1957	131	6,7	15872	15656	216
Lubelskie	10043	10043	1402	14,0	-	-	-
Lubuskie	-	-	-	-	-	-	-
Łódzkie	249860	249804	552	0,2	-	-	-
Małopolskie	158250	56917	15045	26,4	13386	13386	-
Mazowieckie	1180	1058	563	53,2	-	-	-
Opolskie	43461	43047	2547	5,9	2010	2010	-
Podkarpackie	1350	478	478	100,0	272	272	-
Podlaskie	-	-	-	-	-	-	-
Pomorskie	130	130	130	100,0	75	69	6
Śląskie	235356	105520	31149	29,5	150314	131638	18676
Świętokrzyskie	37766	36619	2240	6,1	272	272	-
Warmińsko-mazurskie	-	-	-	-	-	-	-
Wielkopolskie	248246	248246	448	0,2	-	-	-
Zachodniopomorskie ..	-	-	-	-	-	-	-

a Łącznie z wodami zasolonymi z odwadniania zakładów górniczych. b Użyte do produkcji w zakładzie bądź sprzedane lub przekazane.
a Including saline waters from mine drainage. b Used for production in a plant, sold or transferred.

TABL. 22(69). WODY ZASOLONE I ICH ZAGOSPODAROWANIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
SALINE WATERS AND THEIR MANAGEMENT BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem total	Odprowadzone do wód powierzchniowych Discharged into surface waters	Zagospodarowane Managed			Ładunek sumy jonów Cl ⁻ +SO ₄ ²⁻ w wodach zasolonych Charge of sum of ions Cl ⁻ +SO ₄ ²⁻ in saline waters		
			razem total	w tym metodami of which by methods of		ogółem total	odprowadzo- nych do wód powierzchniowych discharged into surface waters	zagospoda- rowanych managed
				utyliczacji termicznej thermal treatment	recyrkulacji recirculation			
w dekametrach sześciennych in cubic decametres					w tonach na rok in tonnes per year			
POLSKA	210121	184266	25855	1788	30	3428490	2856276	572214
POLAND								
Dolnośląskie	27920	20963	6957	–	–	478864	359451	119413
Kujawsko-pomorskie	15872	15656	216	216	–	974394	959381	15013
Lubelskie	–	–	–	–	–	–	–	–
Lubuskie	–	–	–	–	–	–	–	–
Łódzkie	–	–	–	–	–	–	–	–
Małopolskie	13386	13386	–	–	–	109582	109582	–
Mazowieckie	–	–	–	–	–	–	–	–
Opolskie	2010	2010	–	–	–	3842	3842	–
Podkarpackie	272	272	–	–	–	1272	1272	–
Podlaskie	–	–	–	–	–	–	–	–
Pomorskie	75	69	6	–	–	200	184	16
Śląskie	150314	131638	18676	1572	30	1853890	1416118	437772
Świętokrzyskie	272	272	–	–	–	6446	6446	–
Warmińsko-mazurskie	–	–	–	–	–	–	–	–
Wielkopolskie	–	–	–	–	–	–	–	–
Zachodniopomorskie	–	–	–	–	–	–	–	–

TABL. 23(70). MELIORACJE PODSTAWOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

PRIMARY MELIORATION BY VOIVODSHIPS IN 2012.

As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Rzeki i kanały Rivers and canals		Wały Rollers		Pojemność użytkowa zbiorników wodnych w dam ³ Usable capacity of water reservoirs in dam ³	Stacje pomp odwadniających Drainage pump stations	
	długość length	w tym rzeki uregulowane of which regulated	długość length	obszar chroniony w tys. ha protected area in thous. ha		liczba number	obszar oddziaływania w tys. ha area of interaction in thous. ha
POLSKA	74712	41805	8497	1100,6	273621	587	607,2
POLAND							
Dolnośląskie.....	6281	3955	1327	161,9	4377	33	17,9
Kujawsko-pomorskie	3283	2036	179	40,9	13690	29	41,6
Lubelskie.....	4883	3488	182	26,4	67226	23	18,9
Lubuskie.....	4002	1980	818	129,9	7041	44	77,8
Łódzkie	3838	2298	162	10,6	11287	2	0,1
Małopolskie.....	3695	1554	1020	108,8	420	23	37,0
Mazowieckie	7931	5184	669	116,5	14480	25	70,0
Opolskie	2913	2107	372	43,3	4891	4	7,1
Podkarpackie.....	3692	1922	633	72,8	8867	6	4,6
Podlaskie	4349	3020	31	7,7	59509	14	18,8
Pomorskie	4709	1703	653	141,0	0	95	112,0
Śląskie	2341	1495	336	20,1	4223	3	1,7
Świętokrzyskie	2551	1309	344	49,9	5760	10	3,6
Warmińsko-mazurskie	6471	2761	442	37,9	4137	92	43,4
Wielkopolskie	7072	3606	773	77,3	59882	50	64,1
Zachodniopomorskie.....	6701	3387	556	55,7	7831	134	88,7

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 24(71). MELIORACJE PODSTAWOWE WYMAGAJĄCE ODBUDOWY LUB MODERNIZACJI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R. Stan w dniu 31 XII
PRIMARY MELIORATION REQUIRING REBUILDING OR MODERNISATION BY VOIVODSHIPS IN 2012
As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Melioracje podstawowe Primary melioration					Powierzchnia użytków rolnych z urządzeniami wymagającymi odbudowy lub modernizacji Area of agricultural area with equipment requiring rebuilding or modernisation		
	rzeki rivers	wały rollers	zbiorniki w tys. m ³ reservoirs in thous. m ³	stacje pomp w sztukach pomp stations in units	wydajność stacji pomp w l/s capacity of pump stations in l/s	ogółem total	w tym of which	
							grunty orne arable land	użytki zielone grassland
						w tysiącach hektarów in thousands of hectares		
P O L S K A	14370	3515	22139	153	230830	1440,9	856,0	584,9
P O L A N D								
Dolnośląskie.....	1483	632	–	5	4202	162,1	105,8	56,2
Kujawsko-pomorskie	1199	64	–	2	4410	108,9	84,5	24,4
Lubelskie.....	1331	70	17537	2	2450	63,0	8,9	54,1
Lubuskie.....	688	427	–	12	30023	30,2	16,5	13,7
Łódzkie	143	44	–	–	–	47,5	29,5	18,1
Małopolskie.....	673	455	420	8	23779	11,3	7,2	4,1
Mazowieckie	1977	290	761	4	22550	92,6	30,7	61,9
Opolskie	658	81	–	1	83	54,9	42,3	12,7
Podkarpackie.....	526	360	425	1	3760	14,7	8,5	6,1
Podlaskie	847	18	–	5	8338	85,3	12,2	73,2
Pomorskie	442	245	–	36	54204	110,5	70,3	40,2
Śląskie	504	131	1448	2	6300	48,7	35,5	13,2
Świętokrzyskie.....	147	214	–	5	5471	21,2	7,3	13,9
Warmińsko-mazurskie	1305	141	–	33	22420	214,3	134,2	80,1
Wielkopolskie	1754	247	–	18	32550	292,5	219,5	73,0
Zachodniopomorskie.....	693	96	1548	19	10290	83,3	43,0	40,3

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 25(72). OBIEKTY MAŁEJ RETENCJI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
 Stan w dniu 31 XII
SMALL RETENTION OBJECTS BY VOIVODSHIPS IN 2012
As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba obiektów Number of objects	Pojemność w dam ³ Capacity in dam ³	W tym Of which						Powierz- chnia nawodnień w ha Area of irrigation in ha	
			piętrzenie jezior damming of lakes		sztuczne zbiorniki wodne artificial reservoirs		stawy rybne fishponds			budowle piętrzące objekty buildings damming objects
			objekty objects	dam ³	objekty objects	dam ³	objekty objects	dam ³		
P O L S K A	31151	753624,0	388	237363,3	3711	159256,9	7501	319721,4	18417	166784,7
P O L A N D										
Dolnośląskie	3942	155423,7	27	8984,2	319	26480,7	2408	111007,9	963	1580,6
Kujawsko-pomorskie	712	14209,9	73	12868,0	27	383,7	512	117,1	100	2199,1
Lubelskie	77	9115,1	1	65,0	31	8581,0	2	60,2	41	1124,0
Lubuskie	4809	38154,5	84	16019,0	872	6262,4	515	15623,1	3 270	29073,3
Łódzkie	672	19014,6	–	–	7	13292,6	–	–	665	15536,0
Małopolskie	855	4535,7	3	13,0	34	978,6	689	3543,8	60	–
Mazowieckie.....	5168	37964,6	3	1504,6	455	7306,3	250	25346,4	4137	23359,3
Opolskie.....	1060	48358,0	–	–	92	15787,0	731	32532,0	172	515,0
Podkarpackie.....	94	1409,5	–	–	39	1372,3	28	27,6	6	160,0
Podlaskie.....	371	2517,0	–	–	176	1910,0	37	141,0	135	1964,0
Pomorskie	91	16664,1	52	15998,1	7	134,7	4	14,8	25	957,6
Śląskie.....	1104	29475,8	–	–	88	813,6	604	26828,8	346	100,5
Świętokrzyskie.....	99	7120,5	–	–	50	6973,1	29	142,4	14	335,0
Warmińsko-mazurskie	2396	119320,1	67	87526,0	167	6433,7	246	23446,0	1760	11619,0
Wielkopolskie	6348	185081,8	40	68148,0	1094	52459,0	1173	57427,6	3977	53946,4
Zachodniopomorskie.....	3353	65259,2	38	26237,4	253	10088,3	273	23462,9	2746	24315,0

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 26(73). NAWADNIANE UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE WEDŁUG SPOSOBU NAWADNIANIA I WOJEWÓDZTW W 2012 R.

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia nawadniana w ha <i>Irrigated area in ha</i>					Pobór wody ^a do nawodnień w dam ³ <i>Water withdrawal^a for irrigation in dam³</i>				
	ogółem <i>total</i>	według sposobu nawadniania <i>by irrigation method</i>				ogółem <i>total</i>	według sposobu nawadniania <i>by irrigation method</i>			
		podsiąk <i>ascent</i>	deszczow- wnie <i>sprinkling machines</i>	zalew <i>flooding</i>	stokowe <i>declivity</i>		podsiąk <i>ascent</i>	deszczow- wnie <i>sprinkling machines</i>	zalew <i>flooding</i>	sto- kowe <i>declivity</i>
POLSKA POLAND	66814	60506	6235	73	-	81716	78353	3329	34	-
Dolnośląskie.....	337	151	186	-	-	293	270	23	-	-
Kujawsko-pomorskie	2043	1798	245	-	-	8461	8075	386	-	-
Lubelskie.....	4778	4747	31	-	-	4634	4602	32	-	-
Lubuskie.....	1408	723	685	-	-	1428	1248	180	-	-
Łódzkie	320	25	295	-	-	1022	200	822	-	-
Małopolskie.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mazowieckie	12291	12291	-	-	-	27703	27703	-	-	-
Opolskie	1878	83	1795	-	-	1231	374	857	-	-
Podkarpackie.....	1230	1230	-	-	-	1772	1772	-	-	-
Podlaskie.....	9305	9305	-	-	-	1674	1674	-	-	-
Pomorskie	7259	7259	-	-	-	7179	7179	-	-	-
Śląskie.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Świętokrzyskie.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	2993	2972	21	-	-	8865	8838	27	-	-
Wielkopolskie	21066	19018	1975	73	-	16428	15448	946	34	-
Zachodniopomorskie.....	1906	904	1002	-	-	1026	970	56	-	-

a Łącznie z poborem ścieków.

a Including wastewater withdrawal.

TABL. 27(74). NAWODNIENIA W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ UZUPEŁNIANIE STAWÓW RYBNYCH WEDŁUG WIELKOŚCI OBIEKTÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE AGRICULTURAL LAND AND FOREST LAND						
Powierzchnia nawadniana w tys. ha	99,1	77,9	68,9	66,5	66,8	Irrigated area in thous. ha
Obiekty nawadniane.....	821	706	597	686	675	<i>Irrigated objects</i>
o powierzchni w ha:						<i>with area in ha:</i>
20-25.....	113	115	92	122	124	20-25
26-50.....	244	221	191	249	239	26-50
51-100.....	216	177	149	161	156	51-100
101-200.....	128	105	82	89	87	101-200
201-500.....	91	67	63	48	52	201-500
501-750.....	13	7	7	5	5	501-750
751-1000.....	8	6	5	5	5	751-1000
1001 ha i więcej	8	8	8	7	7	1001 ha and more
Pobór wody w hm³	112,6	94,9	76,8	84,5	81,7	Water withdrawal in hm³
w tym ścieków	2,2	2,1	1,7	1,5	1,6	<i>of which wastewater</i>
STAWY RYBNE FISHPONDS						
Powierzchnia napelniana w tys. ha	44,8	47,7	49,8	48,7	49,6	Filled area in thous. ha
Obiekty napelniane.....	688	743	791	794	793	<i>Filled objects</i>
o powierzchni w ha:						<i>with area in ha:</i>
10-25.....	253	273	304	315	304	10-25
26-50.....	183	194	203	205	206	26-50
51-75.....	78	88	96	92	95	51-75
76-100.....	53	65	62	61	61	76-100
101-150.....	67	67	66	65	68	101-150
151-200.....	21	24	23	22	25	151-200
201-500.....	25	25	30	27	27	201-500
501 ha i więcej	8	7	7	7	7	501 ha and more
Pobór wody w hm³	950,3	1008,1	1078,2	1028,1	1022,3	Water withdrawal in hm³

TABL. 28(75). NAWADNIANE UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE ORAZ NAPELNIANE STAWY RYBNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
IRRIGATED AGRICULTURAL LAND AND FOREST LAND AND FILLED FISHPONDS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Napełniane stawy rybne ^b <i>Filled fishponds^b</i>			Pobór wody ^c <i>Water withdrawal^c</i>						
	Nawadniane użytki rolne i grunty leśne ^a <i>Irrigated agricultural land and forest land^a</i>	razem <i>total</i>	w tym leśne <i>of which forest</i>	ogółem <i>grand total</i>	do nawodnień użytków rolnych i gruntów leśnych <i>for irrigation of agricultural land and forest land</i>			do napełniania stawów rybnych <i>for filling fishponds</i>		
					razem <i>total</i>	w tym ścieków <i>of which wastewater</i>	na 1 ha <i>per 1 ha</i>	razem <i>total</i>	w tym leśnych <i>of which forest</i>	na 1 ha <i>per 1 ha</i>
POLSKA POLAND	66814	49607	3593	1104011	81716	1572	1,2	1022295	53066	20,6
Dolnośląskie.....	337	8749	527	184389	293	–	0,9	184096	5279	21,0
Kujawsko-pomorskie	2043	1286	–	54870	8461	–	4,1	46409	–	36,1
Lubelskie.....	4778	7251	90	159048	4634	32	1,0	154414	3133	21,3
Lubuskie.....	1408	2450	953	43577	1428	54	1,0	42149	17012	17,2
Łódzkie	320	3093	45	76073	1022	316	3,2	75051	551	24,3
Małopolskie.....	–	2310	43	52336	–	–	–	52336	370	22,7
Mazowieckie	12291	3134	58	88533	27703	–	2,3	60830	3250	19,4
Opolskie	1878	1820	1267	31420	1231	712	0,7	30189	17298	16,6
Podkarpackie.....	1230	2635	–	38295	1772	–	1,4	36523	–	13,9
Podlaskie	9305	1543	186	26729	1674	–	0,2	25055	1932	16,2
Pomorskie	7259	95	–	8929	7179	–	1,0	1750	–	18,4
Śląskie	–	4550	333	77741	–	–	–	77741	2970	17,1
Świętokrzyskie	–	2905	–	69978	–	–	–	69978	–	24,1
Warmińsko-mazurskie	2993	1527	14	41973	8865	–	3,0	33108	29	21,7
Wielkopolskie	21066	5012	77	120302	16428	423	0,8	103874	1242	20,7
Zachodniopomorskie.....	1906	1247	–	29818	1026	35	0,5	28792	–	23,1

a Obiekty o powierzchni co najmniej 20 ha. b Obiekty o powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

a Objects with the area of at least 20 ha. b Objects with the area of at least 10 ha. c Including withdrawal of wastewater for irrigation.

TABL. 29(76). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL^a WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	hm ³					
OGÓŁEM	9160,7	8981,5	9216,8	9487,1	9113,9	TOTAL
Przemysłowe^b	7666,7	7707,9	7919,0	8228,3	7865,1	Industrial^b
w tym wody chłodnicze	6659,2	6866,4	6907,4	7215,2	6914,6	<i>of which cooling water</i>
Komunalne	1494,0	1273,6	1297,8	1258,8	1248,8	Municipal
Ścieki wymagające oczyszczenia	2501,5	2115,1	2309,4	2271,9	2199,3	Wastewater requiring treatment
oczyszczone	2200,2	1929,4	2133,7	2097,9	2055,2	treated
mechanicznie	732,7	576,1	615,7	626,7	573,9	<i>mechanically</i>
chemicznie.....	131,2	109,0 ^c	121,8 ^c	113,8 ^c	104,5 ^c	<i>chemically</i>
biologicznie	875,9	501,8	361,8	322,8	330,6	<i>biologically</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	460,4	742,5	1034,4	1034,6	1046,2	<i>with increased biogen removal</i>
nieoczyszczone	301,3	185,7	175,7	174,0	144,1	untreated
odprowadzone:						<i>discharged</i>
bezpośrednio z zakładów przemysłowych...	50,8	52,1	120,3	118,2	116,1	<i>directly from industrial plants</i>
siecią kanalizacyjną.....	250,5	133,6	55,4	55,7	28,0	<i>through sewage network</i>

a Od 2010 r. zmiana metodologii badania danych; patrz „Uwagi metodyczne” do działu. b Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych. c Dotyczy ścieków przemysłowych.

a Since 2010 change in methodology of the data survey; see “Methodological notes” to the chapter. b Including cooling water and polluted water from mine drainage and building constructions. c Concerns industrial wastewater.

TABL. 30(77). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE ODPROWADZONE BEZPOŚREDNIO DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres					
O G Ó Ł E M.....	7666,7	7707,9	7919,0	8228,3	7865,1	T O T A L
Wody chłodnicze.....	6659,2	6866,4	6907,4	7215,2	6914,6	Cooling water
Ścieki wymagające oczyszczenia^a	1007,5	841,5	1011,6	1013,1	950,5	Wastewater requiring treatment^a
oczyszczone.....	956,8	789,4	891,3	894,9	834,4	treated
mechanicznie.....	647,9	526,2	614,3	625,3	572,0	mechanically
chemicznie.....	128,9	109,0	121,8	113,8	104,5	chemically
biologicznie.....	170,1	134,6	133,7	134,3	134,8	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	9,9	19,5	21,5	21,4	23,1	with increased biogen removal
nieoczyszczone.....	50,8	52,1	120,3	118,2	116,1	untreated

a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi i z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage and building constructions.

TABL. 31(78). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total	Bezpośrednio z zakładów ^a Directly from plants ^a		Siecią kanalizacyjną through sewage network
		razem total	w tym wody chłodnicze of which cooling water	
w hektometrach sześciennych in cubic hectometres				
P O L S K A	9113,9	7865,1	6914,6	1248,8
P O L A N D				
Dolnośląskie.....	208,7	107,4	40,9	101,3
Kujawsko-pomorskie	128,6	58,4	4,8	70,1
Lubelskie.....	146,2	97,9	77,8	48,3
Lubuskie.....	38,6	5,1	0,5	33,4
Łódzkie	120,8	35,1	0,7	85,7
Małopolskie.....	559,0	457,2	291,4	101,8
Mazowieckie	2586,0	2387,3	2349,2	198,8
Opolskie	88,9	59,2	2,2	29,7
Podkarpackie.....	195,2	138,5	125,4	56,7
Podlaskie	40,3	6,9	0,2	33,3
Pomorskie	168,5	89,1	43,2	79,4
Śląskie.....	375,5	226,5	3,0	149,0
Świętokrzyskie.....	1233,4	1201,0	1159,2	32,5
Warmińsko-mazurskie	65,8	19,1	16,1	46,6
Wielkopolskie	1621,2	1513,1	1383,2	108,1
Zachodniopomorskie.....	1537,2	1463,2	1416,9	74,0

a Łącznie z wodami chłodniczymi, wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

a Including cooling water, water from mine drainage and building structures as well as polluted precipitation water.

TABL. 32(79). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Ogółem <i>Grand total</i>	Oczyszczane <i>Treated</i>					Nieoczyszczane <i>Untreated</i>	
		razem <i>total</i>	mechanicznie <i>mechanically</i>	chemicznie ^a <i>chemically^a</i>	biologicznie <i>biologically</i>	z podwyższonym usuwaniami biogenów <i>with increased biogen removal</i>	razem <i>total</i>	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną <i>of which discharged through sewage network</i>
w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>								
POLSKA	2199,3	2055,2	573,9	104,5	330,6	1046,2	144,1	28,0
POLAND								
Dolnośląskie.....	167,8	161,5	27,2	25,7	31,9	76,7	6,3	0,1
Kujawsko-pomorskie	123,7	120,9	18,6	3,2	45,0	54,1	2,8	0,0
Lubelskie.....	68,4	68,2	11,7	2,7	14,8	38,9	0,2	0,0
Lubuskie.....	38,1	37,6	0,7	0,7	10,9	25,2	0,5	0,5
Łódzkie	120,2	118,0	26,4	0,2	11,6	79,7	2,2	–
Małopolskie.....	267,6	262,8	149,0	2,7	19,0	92,1	4,7	0,1
Mazowieckie	236,9	211,3	4,3	5,4	47,6	154,1	25,6	25,2
Opolskie	86,8	78,4	44,0	0,3	6,1	28,0	8,4	–
Podkarpackie.....	69,8	68,9	8,0	1,8	18,8	40,3	0,9	0,0
Podlaskie.....	40,0	40,0	0,9	–	7,8	31,3	0,0	0,0
Pomorskie	125,3	124,8	5,5	2,6	49,9	66,8	0,5	–
Śląskie.....	372,4	306,7	134,5	16,7	20,3	135,2	65,7	1,6
Świętokrzyskie	74,2	50,2	16,2	0,8	6,4	26,7	24,0	–
Warmińsko-mazurskie	49,7	49,2	0,3	0,1	8,9	39,8	0,6	–
Wielkopolskie	238,0	237,2	123,7	0,4	20,6	92,5	0,8	0,4
Zachodniopomorskie.....	120,3	119,4	2,8	40,9	11,0	64,7	0,9	–

a Dotyczy ścieków przemysłowych.

a Concerns industrial wastewater.

TABL. 33(80). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2012 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2012

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS	Ogółem <i>Grand total</i>	Oczyszczane <i>Treated</i>					Nieoczyszczane <i>Untreated</i>	
		razem <i>total</i>	mechanicznie <i>mechanically</i>	chemicznie ^a <i>chemically^a</i>	biologicznie <i>biologically</i>	z podwyższonym usuwaniami biogenów <i>with increased biogen removal</i>	razem <i>total</i>	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną <i>of which discharged through sewage network</i>
w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>								
POLSKA	2199,3	2055,2	573,9	104,5	330,6	1046,2	144,1	28,0
POLAND								
Gdańsk	244,2	241,9	21,4	6,0	91,6	122,9	2,3	0,0
Gliwice.....	488,2	427,7	274,5	17,9	18,9	116,4	60,5	1,6
Kraków.....	271,2	245,0	43,6	3,2	42,5	155,7	26,3	0,1
Poznań.....	385,7	373,6	155,1	0,8	41,5	176,1	12,1	0,4
Szczecin	118,2	117,3	2,8	40,9	9,9	63,7	0,9	–
Warszawa.....	420,1	393,6	18,4	8,2	83,4	283,6	26,5	25,2
Wrocław	271,7	256,1	58,1	27,4	42,8	127,7	15,6	0,6

a Dotyczy ścieków przemysłowych.

a Concerns industrial wastewater.

TABL. 34(81). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2012 R. (dok.)
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2012 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Ogółem <i>Grand total</i>	Oczyszczone <i>Treated</i>					Nieoczyszczone <i>Untreated</i>			
		razem <i>total</i>	mecha- nicznie <i>mechani- cally</i>	chemi- cznie ^a <i>chemi- cally^a</i>	biolo- gicznie <i>biolo- gically</i>	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów <i>with increased biogen removal</i>	razem <i>total</i>	odprowadzane <i>discharged</i>		
								z zakła- dów <i>from plants</i>	siecią kanali- zacyjną <i>through sewage network</i>	
w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>										
DORZECZE ODRY.....	883,5	822,8	259,1	76,8	95,3	391,7	60,7	59,6	1,1	
ODRA DRAINAGE BASIN										
Odra od granicy Państwa do ujścia Nysy Kłodzkiej... <i>Odra from the border of the country up to the Nysa Kłodzka estuary</i>	200,8	159,8	73,6	8,7	10,7	66,8	40,9	40,8	0,1	
Dorzecze Nysy Kłodzkiej..... <i>Nysa Kłodzka drainage basin</i>	10,9	10,4	0,1	0,1	3,9	6,4	0,5	0,5	–	
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru..... <i>Odra from the Nysa Kłodzka estuary up to the Bóbr estuary</i>	143,8	143,2	21,7	8,0	28,9	84,6	0,5	0,4	0,1	
Dorzecze Bobru..... <i>Bóbr drainage basin</i>	28,0	21,8	0,1	0,7	4,9	16,1	6,2	5,8	0,4	
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty..... <i>Odra from the Bóbr estuary up to the Warta</i>	29,6	29,6	5,8	17,7	3,1	3,1	0,0	0,0	0,0	
Warta od źródeł do ujścia Prosny..... <i>Warta from the source up to the Prosna estuary</i>	248,3	238,1	142,1	0,6	12,6	82,7	10,3	10,3	–	
Dorzecze Prosny..... <i>Prosna drainage basin</i>	12,5	12,4	0,2	0,0	1,8	10,3	0,1	0,1	0,0	
Warta od ujścia Prosny do ujścia Noteci..... <i>Warta from the Prosna estuary up to the Noteć estuary</i>	71,4	70,8	1,4	0,2	11,6	57,6	0,6	0,2	0,4	
Dorzecze Noteci..... <i>Noteć drainage basin</i>	41,0	39,9	10,7	0,0	10,6	18,5	1,2	1,2	–	
Warta od ujścia Noteci do ujścia do Odry..... <i>Warta from the Noteć estuary up to the Odra</i>	11,5	11,5	0,6	–	3,9	6,9	0,0	0,0	0,0	
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego..... <i>Odra from the Warta estuary up to the Szczecin Bay</i>	85,8	85,4	2,7	40,9	3,3	38,6	0,4	0,4	–	
DORZECZA RZEK PRZYMORZA.....	169,5	168,0	5,1	2,7	53,5	106,7	1,5	1,5	–	
DRAINAGE BASINS OF COASTAL RIVERS										
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (bez dorzecza Odry) <i>Szczecin Bay catchment basin (excluding Odra drainage basin)</i>	4,0	4,0	0,1	0,0	0,5	3,4	0,0	0,0	–	
Dorzecze rzek Pomorza Zachodniego do ujścia Wisły..... <i>Drainage basin of rivers in Western Pomerania up to the Wisła estuary</i>	92,9	92,0	3,1	2,6	9,7	76,5	0,9	0,9	–	
Zlewnia Zalewu Wiślanego (bez dorzecza Wisły)..... <i>Szczecin Bay catchment basin (excluding Odra drainage basin)</i>	51,7	51,5	1,9	0,0	38,8	10,8	0,1	0,1	–	
Dorzecze Pregoly..... <i>Pregola drainage basin</i>	20,9	20,5	–	–	4,5	16,0	0,4	0,4	–	
POZOSTAŁE DORZECZA.....	5,4	5,4	–	–	0,8	4,5	0,0	0,0	–	
OTHER DRAINAGE BASINS										
Dorzecze Niemna..... <i>Niemen drainage basin</i>	4,1	4,1	–	–	0,4	3,6	–	–	–	
Dorzecze Dniestru..... <i>Dniestr drainage basin</i>	0,3	0,3	–	–	0,0	0,3	0,0	0,0	–	
Dorzecze Dunaju..... <i>Dunaj drainage basin</i>	0,5	0,5	–	–	0,4	0,1	–	–	–	
Dorzecze Łaby..... <i>Łaba drainage basin</i>	0,5	0,5	–	–	–	0,5	–	–	–	

a Dotyczy ścieków przemysłowych.

a Concerns industrial wastewater.

TABL. 35(82). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2012 R.
CITIES WITH HIGH THREAT OF WASTEWATER IN 2012

MIASTA CITIES	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground								
	ogółem total	oczyszczane treated					nieoczyszczane untreated		
		razem total	mecha- nicznie mecha- nically	chemi- cznie ^a chemi- cally ^a	biolo- gicznie biologically	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with increased biogen removal	razem total	odprowadzone discharged	
w dekametrach sześciennych in cubic decimetres									
POLSKA POLAND	2199285	2055169	573922	104487	330571	1046189	144116	116137	27979
w tym MIASTA of which CITIES									
RAZEM TOTAL	1695448	1603590	320625	100863	226315	955787	91858	63953	27905
w tym 198 miast o dużej skali zagrożenia środowiska ściekami które odprowadziły 66,5% krajowej ilości ścieków wymagających oczyszczania oraz 62,0% ścieków nie oczyszczonych of which 198 cities with high wastewater threat that have discharged 66,5% of national wastewater requiring treatment and 62,0% of untreated wastewater									
RAZEM TOTAL	1462699	1373398	317571	98718	140649	816460	89301	62439	26862
Bukowno	130642	130642	128216	2169	257	–	–	–	–
Warszawa	104363	79159	6	4710	438	74005	25204	10	25194
Kraków	49763	49712	815	–	971	47926	51	51	–
Łódź	42504	42473	–	–	–	42473	31	31	–
Police	41914	41914	–	40477	–	1437	–	–	–
Jaworzno	38004	38003	35078	534	86	2305	1	1	–
Kwidzyn	36458	36458	1838	–	34620	–	–	–	–
Wrocław	34776	34776	247	154	10283	24092	–	–	–
Poznań	32657	32651	1121	136	178	31216	6	6	–
Sosnowiec	32091	26103	17578	–	81	8444	5988	5967	21
Katowice	30401	23010	9036	–	1662	12312	7391	6092	1299
Szczecin	29241	28812	205	140	1034	27433	429	429	–
Gdańsk	26709	26535	2483	2499	1404	20149	174	174	–
Bytom	24734	21022	7229	8217	163	5413	3712	3712	–
Bydgoszcz	24527	23071	11	–	109	22951	1456	1456	–
Bogatynia	24301	24301	5819	17655	212	615	–	–	–
Świecie	23937	23937	–	–	23937	–	–	–	–
Płock	18602	18602	217	529	12678	5178	–	–	–
Lublin	17474	17457	–	–	–	17457	17	17	–
Zabrze	15628	7012	776	–	250	5986	8616	8616	–
Dąbrowa Górnicza	15411	15352	9743	225	2272	3112	59	59	–
Łędziny	13361	13361	12665	–	–	696	–	–	–
Kielce	13295	13269	–	–	47	13222	26	26	–
Białystok	13226	13226	189	–	–	13037	–	–	–
Gliwice	12723	9651	1827	64	310	7450	3072	3048	24
Ruda Śląska	12170	9820	4779	–	47	4994	2350	2350	–
Włocławek	11929	11929	–	3166	–	8763	–	–	–
Gdynia	11708	11648	276	101	–	11271	60	60	–
Częstochowa	11386	11336	1118	–	2	10216	50	50	–
Puławy	11115	11100	5042	2731	1418	1909	15	15	–
Libiąż	10659	10659	9982	–	300	377	–	–	–
Rzeszów	10610	10421	1014	–	204	9203	189	189	–
Tarnów	10581	10510	3715	22	42	6731	71	71	–
Bielsko-Biała	10430	10427	923	–	–	9504	3	3	–
Siemianowice Śląskie	10427	2657	–	–	27	2630	7770	7770	–
Radom	10379	10379	–	–	–	10379	–	–	–
Mysłowice	10359	10359	6245	55	1021	3038	–	–	–
Olsztyn	10352	9938	–	–	–	9938	414	414	–
Bieruń	10196	10045	3986	4524	591	944	151	151	–
Ostrołęka	9964	9964	1693	64	5674	2533	–	–	–
Toruń	9882	9826	–	–	153	9673	56	56	–
Tychy	9169	9169	39	1239	1182	6709	–	–	–

TABL. 35(82). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2012 R. (cd.)
CITIES WITH HIGH THREAT OF WASTEWATER IN 2012 (cont.)

MIASTA CITIES	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi <i>Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground</i>								
	ogółem <i>total</i>	oczyszczone <i>treated</i>					nieoczyszczone <i>untreated</i>		
		razem <i>total</i>	mecha- nicznie <i>mechanically</i>	chemi- cznie ^a <i>chemically^a</i>	biolo- gicznie <i>biologically</i>	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów <i>with increased biogen removal</i>	razem <i>total</i>	odprowadzone <i>discharged</i>	
								bezpośrednio z zakładów przemysłowych <i>directly from industrial plants</i>	siecią kanalizacji miejskiej through sewage network
w dekametrach sześciennych <i>in cubic decimetres</i>									
Knurów.....	8516	8417	7050	–	523	844	99	–	99
Zielona Góra.....	8162	8162	–	–	–	8162	–	–	–
Strzelce Opolskie.....	8133	967	–	–	–	967	7166	7166	–
Kędzierzyn-Koźle.....	7868	7868	3692	–	970	3206	–	–	–
Jelenia Góra.....	7571	7571	–	–	–	7571	–	–	–
Oświęcim.....	7442	7442	–	–	–	7442	–	–	–
Opole.....	7064	6861	451	–	4	6406	203	203	–
Rybnik.....	6814	6797	1342	–	–	5455	17	17	–
Czerwionka-Leszczyny.....	6648	2094	1554	–	540	–	4554	4554	–
Głogów.....	6639	6639	6	4236	–	2397	–	–	–
Rydultowy.....	6197	5780	5186	–	–	594	417	417	–
Legnica.....	6090	6090	–	1859	–	4231	–	–	–
Stalowa Wola.....	6075	6075	3755	–	–	2320	–	–	–
Brzeg Dolny.....	5956	5950	145	–	5805	–	6	6	–
Elbląg.....	5938	5817	60	39	–	5718	121	121	–
Koszalin.....	5742	5742	–	–	–	5742	–	–	–
Ząbki.....	5674	5674	–	–	–	5674	–	–	–
Gorzów Wielkopolski.....	5556	5554	616	–	27	4911	2	2	–
Grudziądz.....	5259	5259	84	–	5175	–	–	–	–
Piekary Śląskie.....	5153	5153	3282	–	242	1629	–	–	–
Łaziska Górne.....	4600	3322	2512	–	810	–	1278	1102	176
Kalisz.....	4581	4573	56	–	–	4517	8	–	8
Chorzów.....	4400	4400	–	–	–	4400	–	–	–
Słupsk.....	4303	4303	–	–	–	4303	–	–	–
Piotrków Trybunalski.....	4205	4197	42	–	–	4155	8	8	–
Konin.....	4172	4172	762	202	192	3016	–	–	–
Starogard Gdański.....	4167	4167	–	–	2441	1726	–	–	–
Skawina.....	4150	4129	2963	–	–	1166	21	21	–
Wałbrzych.....	4106	3998	–	–	–	3998	108	108	–
Kostrzyn nad Odrą.....	4080	4080	–	–	2733	1347	–	–	–
Czechowice-Dziedzice.....	4053	2266	719	84	561	902	1787	1757	30
Piaseczno.....	4006	4006	–	–	–	4006	–	–	–
Brzeszcze.....	3812	408	–	–	–	408	3404	3404	–
Jastrzębie-Zdrój.....	3811	3811	151	–	–	3660	–	–	–
Piła.....	3798	3798	1	–	–	3797	–	–	–
Mielec.....	3780	3780	329	37	633	2781	–	–	–
Turek.....	3750	3750	1486	–	138	2126	–	–	–
Dębica.....	3737	3708	1592	–	52	2064	29	29	–
Siedlce.....	3684	3684	–	–	–	3684	–	–	–
Inowrocław.....	3651	3009	19	–	–	2990	642	642	–
Nowy Sącz.....	3614	3614	158	–	158	3298	–	–	–
Świnoujście.....	3542	3510	62	6	31	3411	32	32	–
Łomża.....	3421	3421	21	–	1129	2271	–	–	–
Suwałki.....	3344	3344	–	–	–	3344	–	–	–
Kutno.....	3286	3228	38	–	12	3178	58	58	–
Pabianice.....	3197	3180	–	–	–	3180	17	17	–
Kołobrzeg.....	3140	3137	–	–	–	3137	3	3	–
Ostrowiec Świętokrzyski.....	2993	2993	431	–	–	2562	–	–	–
Będzin.....	2941	2899	421	758	–	1720	42	42	–
Legionowo.....	2895	2894	–	–	–	2894	1	–	1
Tarnobrzeg.....	2892	2892	687	610	–	1595	–	–	–
Lublin.....	2795	2795	27	–	–	2768	–	–	–
Pruszków.....	2789	2789	–	–	–	2789	–	–	–

TABL. 35(82). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2012 R. (cd.)
CITIES WITH HIGH THREAT OF WASTEWATER IN 2012 (cont.)

MIASTA CITIES	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi <i>Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground</i>								
	ogółem <i>total</i>	oczyszczone <i>treated</i>					nieoczyszczone <i>untreated</i>		
		razem <i>total</i>	mecha- nicznie <i>mecha- nically</i>	chemi- cznie ^a <i>chemically^a</i>	biolo- gicznie <i>biologically</i>	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów <i>with increased biogen removal</i>	razem <i>total</i>	odprowadzane <i>discharged</i>	
								bezpośrednio z zakładów przemysłowych <i>directly from industrial plants</i>	siecią kanalizacji miejskiej <i>through sewage network</i>
w dekametrach sześciennych <i>in cubic decimetres</i>									
Zdzieszowice.....	2721	2721	–	–	–	2721	–	–	–
Ostrów Wielkopolski.....	2697	2646	–	47	–	2599	51	51	–
Leszno.....	2664	2664	–	–	–	2664	–	–	–
Przemysł.....	2657	2657	10	–	–	2647	–	–	–
Świdnica.....	2600	2600	–	–	–	2600	–	–	–
Tomaszów Mazowiecki.....	2595	2550	–	–	8	2542	45	45	–
Elk.....	2593	2593	–	–	–	2593	–	–	–
Ciechanów.....	2567	2567	–	–	–	2567	–	–	–
Gniezno.....	2477	2477	–	–	–	2477	–	–	–
Starachowice.....	2437	2437	–	–	–	2437	–	–	–
Skiermiewice.....	2436	2436	–	–	1	2435	–	–	–
Zamość.....	2424	2424	–	–	–	2424	–	–	–
Chełm.....	2388	2388	6	–	14	2368	–	–	–
Jasło.....	2386	2224	–	22	545	1657	162	162	–
Racibórz.....	2358	2262	–	53	44	2165	96	96	–
Tczew.....	2313	2313	–	–	–	2313	–	–	–
Zawiercie.....	2299	2299	363	–	–	1936	–	–	–
Radomsko.....	2276	2276	–	155	–	2121	–	–	–
Żywiec.....	2227	2227	169	–	–	2058	–	–	–
Krosno.....	2218	2136	74	–	–	2062	82	82	–
Łowicz.....	2212	2212	–	–	1	2211	–	–	–
Zakopane.....	2108	2108	–	–	1150	958	–	–	–
Żary.....	2100	2100	–	680	175	1245	–	–	–
Sopot.....	2087	2087	–	–	–	2087	–	–	–
Trzebinia.....	2073	2073	596	–	–	1477	–	–	–
Bełchatów.....	2066	2066	–	–	–	2066	–	–	–
Nysa.....	2059	2059	14	–	–	2045	–	–	–
Biała Podlaska.....	2044	2044	–	–	–	2044	–	–	–
Wysokie Mazowieckie.....	1956	1956	–	–	–	1956	–	–	–
Świętochłowice.....	1950	1950	–	–	–	1950	–	–	–
Otwock.....	1935	1935	224	–	–	1711	–	–	–
Sandomierz.....	1930	894	–	–	–	894	1036	1036	–
Września.....	1929	1929	–	–	–	1929	–	–	–
Tarnowskie Góry.....	1927	1905	–	55	695	1155	22	22	–
Brzeg.....	1911	1911	243	–	–	1668	–	–	–
Łuków.....	1908	1908	17	–	–	1891	–	–	–
Skarżysko-Kamienna.....	1885	1885	111	–	–	1774	–	–	–
Zgierz.....	1885	1885	–	–	5	1880	–	–	–
Stargard Szczeciński.....	1882	1882	–	–	–	1882	–	–	–
Zduńska Wola.....	1873	1873	65	–	–	1808	–	–	–
Myszków.....	1852	1698	21	–	870	807	154	154	–
Bielsk Podlaski.....	1816	1816	568	–	308	940	–	–	–
Jarosław.....	1751	1751	–	–	4	1747	–	–	–
Koło.....	1737	1725	1	–	–	1724	12	12	–
Brzesko.....	1729	1718	–	–	1718	–	11	–	11
Cieszyn.....	1723	1723	11	–	34	1678	–	–	–
Lębork.....	1722	1722	–	–	–	1722	–	–	–
Sieradz.....	1717	1717	1	–	–	1716	–	–	–
Łława.....	1716	1716	2	103	–	1611	–	–	–
Malbork.....	1714	1714	–	–	–	1714	–	–	–
Wejherowo.....	1712	1707	10	–	–	1697	5	5	–
Żory.....	1707	1707	–	–	–	1707	–	–	–
Oleśnica.....	1699	1699	–	–	–	1699	–	–	–

TABL. 35(82). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2012 R. (dok.)
CITIES WITH HIGH THREAT OF WASTEWATER IN 2012 (cont.)

MIASTA CITIES	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi <i>Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground</i>								
	ogółem <i>total</i>	oczyszczone <i>treated</i>					nieoczyszczone <i>untreated</i>		
		razem <i>total</i>	mecha- nicznie <i>mecha- nically</i>	chemi- cznie ^a <i>chemically^a</i>	biolo- gicznie <i>biologically</i>	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów <i>with increased biogen removal</i>	razem <i>total</i>	odprowadzane <i>discharged</i>	
								bezpośrednio z zakładów przemysłowych <i>directly from industrial plants</i>	siecią kanalizacji miejskiej <i>through sewage network</i>
w dekametrach sześciennych <i>in cubic decimetres</i>									
Mińsk Mazowiecki	1691	1691	67	–	–	1624	–	–	–
Mragowo	1679	1679	–	–	–	1679	–	–	–
Giżycko	1666	1666	–	–	–	1666	–	–	–
Bolesławiec	1662	1662	–	–	–	1662	–	–	–
Rumia	1650	1650	–	–	–	1650	–	–	–
Chrzanów	1636	1636	–	–	145	1491	–	–	–
Sokołów Podlaski	1609	1609	–	–	–	1609	–	–	–
Sanok	1592	1592	19	–	86	1487	–	–	–
Szczecinek	1509	1509	–	–	–	1509	–	–	–
Gorlice	1491	1491	155	155	79	1102	–	–	–
Ostróda	1486	1486	–	–	–	1486	–	–	–
Świdnik	1485	1485	207	6	109	1163	–	–	–
Gostyń	1483	1483	–	–	252	1231	–	–	–
Żyrardów	1480	1472	–	–	1472	–	8	8	–
Chojnice	1460	1460	–	–	1460	–	–	–	–
Nowa Sól	1451	1451	8	–	–	1443	–	–	–
Kęty	1434	1434	563	200	–	671	–	–	–
Sierpc	1427	1427	–	–	434	993	–	–	–
Wieliczka	1407	1407	–	–	1	1406	–	–	–
Hajnówka	1391	1391	–	–	–	1391	–	–	–
Grodzisk Mazowiecki	1382	1382	–	–	–	1382	–	–	–
Pruszcz Gdański	1348	1273	33	–	–	1240	75	75	–
Wołomin	1340	1340	–	–	–	1340	–	–	–
Bochnia	1340	1340	165	–	14	1161	–	–	–
Środa Wielkopolska	1320	1320	–	–	285	1035	–	–	–
Zgorzelec	1318	1318	–	–	–	1318	–	–	–
Nowy Dwór Mazowiecki	1317	1317	–	–	1139	178	–	–	–
Brodnica	1312	1312	–	–	1312	–	–	–	–
Lidzbark Warmiński	1303	1303	–	–	757	546	–	–	–
Grajewo	1303	1303	61	–	–	1242	–	–	–
Oława	1302	1281	–	–	–	1281	21	21	–
Krotoszyn	1301	1301	105	–	–	1196	–	–	–
Dzierżoniów	1299	1299	–	–	–	1299	–	–	–
Kraśnik	1297	1297	–	–	62	1235	–	–	–
Sochaczew	1292	1292	15	–	70	1207	–	–	–
Warka	1291	1265	–	–	–	1265	26	26	–
Olkusz	1273	1273	–	–	–	1273	–	–	–
Władysławowo	1268	1268	–	–	–	1268	–	–	–
Krapkowice	1261	1261	–	–	8	1253	–	–	–
Szczytno	1249	1249	–	–	–	1249	–	–	–
Mława	1243	1243	–	–	1243	–	–	–	–
Kłodzko	1235	1235	–	–	1235	–	–	–	–
Gryfino	1221	1221	5	–	76	1140	–	–	–
Zambrów	1204	1204	–	–	765	439	–	–	–
Lubliniec	1199	1199	51	–	194	954	–	–	–
Luboń	1198	1162	–	–	–	1162	36	36	–
Pszczyna	1195	1195	–	–	–	1195	–	–	–
Mikołów	1168	1093	–	–	50	1043	75	75	–
Wyszków	1168	1168	–	–	–	1168	–	–	–
Śrem	1166	1166	–	–	–	1166	–	–	–

^a Dotyczy ścieków przemysłowych.

^a Concerns industrial wastewater.

TABL. 36(83). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
TREATED AND UNTREATED INDUSTRIAL WASTEWATER BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ścieki odprowadzone ^a Discharged wastewater ^a										
	ogółem grand total	w tym bezpośrednio do wód lub do ziemi of which directly into waters or into the ground									w tym zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego of which containing substances especially harmful to water environment
		razem total	wody chłodni- cze cooling water	ścieki wymagające oczyszczenia wastewater requiring treatment						nieoczy- szcza- ne untre- ated	
				oczyszczone treated							
				razem total	mecha- nicznie mecha- nically	chemi- cznie chemi- cally	biolo- gicznie bio- logically	z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów with increased biogen removal			
w hektometrach sześciennych in cubic hectometres											
POLSKA POLAND	7970,2	7865,1	6914,6	950,5	834,4	572,0	104,5	134,8	23,1	116,1	198,3
Dolnośląskie.....	109,4	107,4	40,9	66,5	60,3	27,1	25,7	7,1	0,4	6,2	7,4
Kujawsko-pomorskie ..	66,4	58,4	4,8	53,6	50,8	18,3	3,2	25,4	3,9	2,8	24,8
Lubelskie.....	103,8	97,9	77,8	20,1	19,9	11,7	2,7	5,1	0,4	0,2	0,2
Lubuskie.....	8,0	5,1	0,5	4,7	4,6	0,7	0,7	3,2	0,0	0,0	0,6
Łódzkie	43,5	35,1	0,7	34,5	32,3	26,4	0,2	4,7	0,9	2,2	0,9
Małopolskie.....	466,8	457,2	291,4	165,7	161,0	149,0	2,7	3,6	5,8	4,7	14,4
Mazowieckie	2398,9	2387,3	2349,2	38,1	37,7	4,3	5,4	25,9	2,1	0,4	15,1
Opolskie	63,5	59,2	2,2	57,1	48,7	43,5	0,3	1,6	3,4	8,4	2,6
Podkarpackie.....	143,6	138,5	125,4	13,1	12,2	7,9	1,8	2,4	0,1	0,8	8,5
Podlaskie	10,5	6,9	0,2	6,7	6,7	0,9	-	2,7	3,2	0,0	0,1
Pomorskie	95,5	89,1	43,2	45,9	45,4	5,5	2,6	37,0	0,3	0,5	35,8
Śląskie.....	244,0	226,5	3,0	223,4	159,3	134,2	16,7	8,2	0,1	64,1	40,4
Świętokrzyskie	1203,0	1201,0	1159,2	41,8	17,7	16,2	0,8	0,7	0,0	24,0	0,1
Warmińsko-mazurskie	24,9	19,1	16,1	3,1	2,5	0,3	0,1	1,2	0,9	0,6	1,1
Wielkopolskie	1522,1	1513,1	1383,2	129,9	129,5	123,5	0,4	4,6	1,0	0,4	2,6
Zachodniopomorskie...	1466,3	1463,2	1416,9	46,3	45,5	2,5	40,9	1,5	0,6	0,9	43,9

^a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych – dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

^a Including polluted water from mine drainage and building constructions – data include also cooling water used by power plants in tank cooling systems of turbine condensers.

TABL. 37(84). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (cd.)
TREATED AND UNTREATED INDUSTRIAL WASTEWATER BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki odpro- wadzone ^b <i>Dis- charged waste- water^b</i>	W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzane bezpośrednio do wód lub do ziemi <i>Of which wastewater requiring treatment discharged directly into waters or into the ground</i>						
działu <i>divi- sion</i>	grupy <i>group</i>			razem <i>total</i>	oczyszczone <i>treated</i>					nieoczysz- czone <i>untreated</i>
					razem <i>total</i>	mechanicznie <i>mechanically</i>	chemicz- nie <i>chemically</i>	biologicznie <i>biologically</i>	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with <i>increased biogen removal</i>	
16	16.2		2,9	1,3	1,3	0,5	0,7	0,1	–	0,0
			2,9	1,3	1,3	0,5	0,7	0,1	–	0,0
		klasa 16.21 <i>class 16.21</i>	2,7	1,3	1,2	0,5	0,7	0,1	–	0,0
17	17.1 17.2		77,4	68,3	68,1	2,0	–	66,1	–	0,2
			66,9	61,6	61,5	2,0	–	59,5	–	0,2
			10,5	6,7	6,6	0,0	–	6,6	–	0,1
19	19.1 19.2		25,7	23,9	23,8	2,2	3,9	15,7	2,0	0,1
			5,4	3,6	3,5	0,0	0,2	1,3	2,0	0,1
			20,3	20,3	20,3	2,2	3,7	14,4	–	–
20	20.1		310,3	90,4	89,2	28,5	47,5	7,5	5,6	1,2
			307,7	89,1	88,4	28,5	47,3	7,0	5,6	0,8
		klasa 20.13 <i>class 20.13</i>	17,7	17,1	16,4	16,1	0,3	–	–	0,7
		klasa 20.14 <i>class 20.14</i>	15,2	10,8	10,8	3,7	–	5,4	1,7	0,0
		klasa 20.15 <i>class 20.15</i>	257,0	53,9	53,8	8,7	43,8	1,4	–	0,0
			0,2	0,2	0,2	–	0,2	–	–	0,0
			1,1	0,3	0,3	0,0	–	0,3	–	–
			0,8	0,3	0,3	–	–	0,3	–	0,0
			0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	–	0,4
			3,3	2,7	2,6	0,0	0,0	2,6	–	0,0
21	21.1 21.2		0,0	–	–	–	–	–	–	–
			3,3	2,7	2,6	0,0	0,0	2,6	–	0,0
			6,8	3,1	2,2	1,6	–	0,6	–	0,9
22	22.1 22.2		5,7	2,2	1,5	1,5	–	0,0	–	0,7
			1,1	0,9	0,7	0,1	–	0,6	–	0,2
			67,6	62,2	40,2	39,6	0,0	0,5	0,0	22,1
23	23.1 23.4 23.5		3,0	1,5	0,4	0,3	0,0	0,1	–	1,1
			0,9	0,6	0,6	0,6	–	0,0	–	–
			47,6	45,1	25,9	25,9	–	0,1	–	19,2
		klasa 23.51 <i>class 23.51</i>	22,2	19,9	2,3	2,3	–	0,0	–	17,6
		klasa 23.52 <i>class 23.52</i>	25,4	25,3	23,6	23,6	–	0,0	–	1,6
			1,5	1,3	0,3	0,1	0,0	0,2	–	0,9
			152,9	145,2	145,1	141,6	3,2	0,2	–	0,1
24	24.1 24.2 24.3 24.4		16,1	12,2	12,2	12,2	–	0,0	–	–
			1,6	0,3	0,2	0,1	–	0,1	–	0,1
			0,0	–	–	–	–	–	–	–
			133,0	132,5	132,5	129,2	3,2	0,1	–	0,0
		klasa 24.43 <i>class 24.43</i>	131,3	131,2	131,2	128,2	2,9	0,1	–	–
		klasa 24.44 <i>class 24.44</i>	0,9	0,6	0,6	0,4	0,1	0,1	–	0,0
			0,9	0,6	0,6	0,4	0,1	0,1	–	0,0

TABL. 37(84). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (dok.)
TREATED AND UNTREATED INDUSTRIAL WASTEWATER BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki odpro- wadzone ^b Dis- charged waste- water ^b	W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzane bezpośrednio do wód lub do ziemi Of which wastewater requiring treatment discharged directly into waters or into the ground							nieoczysz- czane untreated
działu division	grupy group			razem total	oczyszczone treated					z podwyż- szonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	
					razem total	mechanicznie mechanically	chemicz- nie chemically	biologicznie biologically	–		
41 42 43		SEKCJA F..... SECTION F	6,6	5,9	1,3	0,9	0,3	0,1	–	4,6	
			0,6	0,1	0,1	0,0	–	0,1	–	–	
			0,2	0,2	0,2	0,2	–	0,0	–	–	
			5,8	5,6	1,0	0,7	0,3	–	–	4,6	
		SEKCJA G..... SECTION G	9,8	9,4	0,5	0,3	–	0,2	0,0	9,0	
		SEKCJA O..... SECTION O	3,4	1,2	1,0	0,1	0,0	0,9	0,0	0,2	
		SEKCJA Q..... SECTION Q	11,0	1,5	1,4	0,1	0,1	1,2	–	0,1	
		POZOSTAŁE SEKCJE..... OTHER SECTIONS	12,4	5,3	4,2	1,7	0,3	1,3	1,0	1,1	

^a Patrz Aneks, Str. 524. ^b Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie ciepłe w zbiornikowych układach skraplaczy turbin.

^a See Annex, page 524. ^b Including polluted water from mine drainage and building constructions – data also include cooling water used by power plants in tank cooling systems of turbine condensers.

TABL. 38(85). ZAKŁADY WEDŁUG WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
PLANTS BY WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

ZAKŁADY	2000	2005	2010	2011	2012	PLANTS
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M.....	2697	2283	2036	2052	2021	100,0
Posiadające oczyszczalnie.....	1238	1004	891	869	848	42,0
o wystarczającej przepustowości	1115	910	791	784	771	38,1
o niewystarczającej przepustowości	123	94	100	85	77	3,8
Bez oczyszczalni ścieków	1459	1279	1145	1183	1173	58,0
odprowadzające ścieki do:						
wód lub do ziemi ^a	261	165	145	148	154	7,6
sieci kanalizacyjnej.....	1198	1114	1000	1035	1019	50,4
w tym wyposażone w podczyszczalnie ścieków	528	482	439	449	432	21,4

^a Do wód powierzchniowych.

^a Into surface water.

TABL. 39(86). ZAKŁADY WEDŁUG WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW I WOJEWÓDZTW W 2012 R.
PLANTS BY WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED AND VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem total	Odprowadzające ścieki <i>Discharging wastewater</i>					
		bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczenia <i>directly into waters or into the ground requiring treatment</i>					do sieci kanalizacyjnej (bez oczyszczalni) <i>into sewage network (without wastewater treatment plant)</i>
		razem total	wyposażone w oczyszczalnię ścieków <i>equipped with wastewater treatment plants</i>			bez oczyszczalni ścieków <i>without wastewater treatment plant</i>	
			razem total	o wystarczającej przepustowości <i>with sufficient capacity</i>	o niewystarczającej przepustowości <i>with insufficient capacity</i>		
POLSKA.....	2021	1002	848	771	77	154	1019
POLAND							
Dolnośląskie	82	54	48	43	5	6	28
Kujawsko-pomorskie	117	56	47	41	6	9	61
Lubelskie	146	65	61	58	3	4	81
Lubuskie	75	30	23	23	–	7	45
Łódzkie	187	81	72	69	3	9	106
Małopolskie	124	75	59	55	4	16	49
Mazowieckie.....	265	125	113	110	3	12	140
Opolskie.....	59	34	29	25	4	5	25
Podkarpackie	103	65	52	48	4	13	38
Podlaskie.....	75	24	24	23	1	–	51
Pomorskie.....	114	42	35	28	7	7	72
Śląskie.....	204	135	108	90	18	27	69
Świętokrzyskie.....	76	40	30	26	4	10	36
Warmińsko-mazurskie ...	91	32	23	22	1	9	59
Wielkopolskie	206	100	84	77	7	16	106
Zachodniopomorskie	97	44	40	33	7	4	53

TABL. 40(87). ZAKŁADY ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA BEZPOŚREDNIO DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2012 R.
PLANTS DISCHARGING WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DIRECTLY INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2012

ZAKŁADY PLANTS	Zakłady odprowadzające ścieki do wód lub do ziemi <i>Plants discharging wastewater into waters or into the ground</i>		Ścieki wymagające oczyszczenia <i>Wastewater requiring treatment</i>		
	wymagające oczyszczenia requiring treatment	nieoczyszczane untreated	razem total	w tym nieoczyszczane <i>of this untreated</i>	
			w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>	w % razem <i>in % of total</i>	
OGÓŁEM.....	1002	231	950,5	116,1	12,2
TOTAL					
Odprowadzające ścieki wymagające oczyszczenia w ilości: <i>Discharging wastewater requiring treatment in the amount of:</i>					
40 dam ³ /rok i mniej	495	125	7,1	1,5	20,8
40 dam ³ /year and less					
41 – 100.....	169	29	10,7	1,3	12,2
101 – 200.....	101	21	14,4	1,7	11,7
201 – 500.....	92	19	30,1	5,0	16,7
501 – 1000.....	40	6	28,1	4,4	15,7
1001 – 5000.....	58	20	138,4	40,9	29,5
5001 – 10000.....	29	11	214,5	61,3	28,6
10001 dam ³ /rok i więcej.....	18	–	507,2	–	–
10001 dam ³ /year and more					

**TABL. 41(88). ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ W ŚCIEKACH KOMUNALNYCH ODPROWADZONYCH
PO OCZYSZCZENIU DO WÓD LUB DO ZIEMI**
*POLLUTANT LOAD IN MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED AFTER TREATMENT INTO WATERS OR INTO
THE GROUND*

LATA YEARS	BZT ₅ BOD	ChZT COD	Zawiesina Suspension	Azot ogólny Nitrogen	Fosfor ogólny Phosphorus
	w tys. ton na rok in thous. tonnes per year				
2000	57,7	149,9	61,0	36,8	5,1
2005	27,2	101,5	36,1	28,2	2,7
2010	12,6	80,2	19,0	22,4	1,2
2011	10,5	72,0	16,0	18,2	1,1
2012	10,2	69,5	14,9	17,3	1,1

**TABL. 42(89). ŚCIEKI OCZYSZCZANE PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WEDŁUG STOPNIA REDUKCJI
ZANIECZYSZCZEŃ**
TREATED INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER BY THE DEGREE OF POLLUTANT REDUCTION

LATA RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ YEARS POLLUTANT TYPES	Ogółem ścieki oczyszczane Total treated waste- water	O stopniu redukcji zanieczyszczeń With the degree of pollutant reduction of								
		nie określonym (brak analiz) <i>not defined (analyses not available)</i>	30,0% i mniej 30,0% <i>and less</i>	30,1- 50,0	50,1- 60,0	60,1- 75,0	75,1- 90,0	90,1- 95,0	95,1% i więcej 95,1% <i>and more</i>	
OGÓŁEM w hm³ <i>TOTAL in hm³</i>										
BZT ₅ BOD	2000	2200,2	520,0	162,2	86,2	45,0	136,3	186,6	272,0	792,0
	2005	1929,4	468,3	134,5	64,3	8,2	15,5	51,3	147,0	1040,3
	2010	2133,7	457,7	200,0	59,5	4,0	47,2	57,4	62,5	1245,4
	2011	2216,1	597,5	124,0	27,2	13,4	4,3	38,9	51,0	1241,6
	2012	2171,3	540,5	79,6	81,1	3,2	19,9	19,8	70,1	1241,1
ChZT COD	2000	2200,2	538,2	129,0	76,9	148,6	127,3	368,4	546,7	265,3
	2005	1929,4	292,9	221,0	98,5	19,1	20,2	267,2	547,2	463,2
	2010	2133,7	386,8	224,8	26,8	23,1	32,3	201,1	582,2	656,7
	2011	2216,1	364,9	285,0	32,6	20,5	35,0	157,7	405,9	796,2
	2012	2171,3	375,9	183,7	17,7	10,7	42,2	198,0	404,7	822,2
Zawiesina Suspension	2000	2200,2	391,6	81,4	123,5	57,2	177,8	422,4	436,0	510,4
	2005	1929,4	387,6	36,0	68,3	34,3	86,9	166,9	353,8	795,5
	2010	2133,7	472,3	57,8	23,8	5,0	90,6	106,2	204,4	1173,6
	2011	2216,1	522,5	34,7	65,1	19,1	43,6	74,7	168,8	1169,3
	2012	2171,3	456,4	48,9	24,8	14,5	21,7	118,4	134,1	1236,2

TABL. 42(89). ŚCIEKI OCZYSZCZANE PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WEDŁUG STOPNIA REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ (dok.)
TREATED INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER BY THE DEGREE OF POLLUTANT REDUCTION (cont.)

LATA RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ YEARS POLLUTANT TYPES		Ogółem ścieki oczyszczane Total treated waste- water	O stopniu redukcji zanieczyszczeń With the degree of pollutant reduction of							95,1% i więcej 95.1% and more
			nie określonym (brak analiz) not defined (analyses not available)	30,0% i mniej 30.0% and less	30,1- 50,0	50,1- 60,0	60,1- 75,0	75,1- 90,0	90,1- 95,0	
ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE w hm³ INDUSTRIAL WASTEWATER in hm³										
BZT ₅ BOD	2000.....	956,8	496,6	129,3	72,0	11,0	35,4	66,5	61,1	84,9
	2005.....	789,4	448,4	133,7	22,4	2,5	9,6	27,5	42,8	102,4
	2010.....	891,3	420,9	199,9	58,6	2,8	44,1	40,3	21,7	103,0
	2011.....	1013,1	561,5	123,8	26,4	13,0	2,3	25,3	20,1	122,4
	2012.....	834,4	503,6	79,4	79,9	3,0	18,0	8,4	38,5	103,5
ChZT COD	2000.....	956,8	498,4	93,9	56,4	62,2	71,5	82,7	34,6	57,2
	2005.....	789,4	273,3	219,1	57,1	12,0	9,5	146,1	36,1	36,0
	2010.....	891,3	351,6	222,8	25,4	21,5	26,1	121,0	32,8	90,1
	2011.....	1013,1	329,9	283,3	30,0	19,2	29,9	95,7	55,8	51,1
	2012.....	834,4	339,9	183,2	14,3	9,0	35,6	150,8	40,2	61,3
Zawiesina Suspension	2000.....	956,8	367,5	48,5	44,7	55,0	129,8	153,9	66,1	91,2
	2005.....	789,4	368,5	32,5	30,3	31,8	72,5	71,1	78,8	103,8
	2010.....	891,3	434,4	56,1	21,9	3,7	87,8	73,7	41,3	172,3
	2011.....	1013,1	484,8	34,2	63,5	18,1	40,6	52,1	42,7	158,7
	2012.....	834,4	407,5	48,5	24,5	12,8	18,6	101,0	56,8	164,7
ŚCIEKI KOMUNALNE w hm³ MUNICIPAL WASTEWATER in hm³										
BZT ₅ BOD	2000.....	1243,4	23,4	32,9	14,2	34,0	100,9	120,1	210,9	707,1
	2005.....	1140,0	19,9	0,8	41,9	5,7	5,9	23,8	104,2	937,9
	2010.....	1242,4	36,8	0,1	0,9	1,2	3,1	17,1	40,8	1142,4
	2011.....	1203,1	35,9	0,3	0,7	0,3	2,0	13,6	30,9	1119,2
	2012.....	1220,8	36,9	0,2	1,2	0,2	1,8	11,3	31,6	1137,5
ChZT COD	2000.....	1243,4	39,8	35,1	20,5	86,4	55,8	285,7	512,1	208,1
	2005.....	1140,0	19,6	1,9	41,4	7,1	10,7	121,1	511,1	427,2
	2010.....	1242,4	35,2	2,0	1,4	1,6	6,2	80,1	549,4	566,6
	2011.....	1203,1	34,9	1,8	2,6	1,4	5,1	62,1	350,1	745,2
	2012.....	1220,8	36,0	0,6	3,4	1,7	6,6	47,2	364,4	760,9
Zawiesina Suspension	2000.....	1243,4	24,1	32,9	78,8	2,2	48,0	268,5	369,9	419,2
	2005.....	1140,0	19,1	3,5	38,0	2,5	14,4	95,8	275,0	691,7
	2010.....	1242,4	37,9	1,7	1,9	1,3	2,8	32,5	163,1	1001,3
	2011.....	1203,1	37,7	0,5	1,7	1,0	2,9	22,5	126,1	1010,6
	2012.....	1220,8	49,0	0,4	0,3	1,7	3,1	17,4	77,3	1071,5

TABL. 43(90). SIĘĆ KANALIZACYJNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
SEWAGE NETWORK BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Długość sieci kanalizacyjnej ^a w km <i>Length of sewage network^a in km</i>	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych ^b w tys. sztuk <i>Connections leading to residential buildings^a in thous. of units</i>	Miasta <i>Cities</i>			Ścieki odprowadzone w hm ³ <i>Discharged wastewater in hm³</i>
			obsługiwane przez sieć kanalizacyjną <i>served by sewage network</i>	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej <i>population using sewage network</i>		
				w tysiącach <i>in thousands</i>	w % ludności miast ogółem <i>in % of total urban population</i>	
POLSKA	125580,6	2632,4	906	20313,6	87,0	1248,8
POLAND						
Dolnośląskie	9290,4	193,0	91	1759,2	86,7	101,3
Kujawsko-pomorskie....	7006,9	138,2	52	1118,8	88,6	70,1
Lubelskie	5323,9	112,6	42	869,6	86,5	48,3
Lubuskie	3191,6	62,6	42	571,5	88,2	33,4
Łódzkie	5592,1	128,4	44	1359,8	84,7	85,7
Małopolskie	11390,4	239,3	61	1401,0	85,5	101,8
Mazowieckie	12109,4	294,4	85	2964,7	87,1	198,8
Opolskie	3665,9	83,3	35	462,5	87,6	29,7
Podkarpackie	14482,4	239,6	50	755,5	85,8	56,7
Podlaskie	3047,3	81,4	40	650,8	90,0	33,3
Pomorskie	8826,8	175,4	42	1406,3	93,9	79,4
Śląskie	12813,1	306,5	70	2952,7	82,5	149,0
Świętokrzyskie	4803,7	92,2	31	483,9	84,6	32,5
Warmińsko-mazurskie..	5882,7	84,0	49	799,0	92,9	46,6
Wielkopolskie	11051,3	281,4	108	1684,4	87,7	108,1
Zachodniopomorskie	7102,7	120,2	64	1074,0	90,7	74,0

a Ogólnospławnej i na ścieki gospodarcze. b Łącznie z przyłączami prowadzącymi do budynków zbiorowego zamieszkania.

a Main sewage network. b Including connections leading to collective accommodation facilities.

TABL. 44(91). ŚCIEKI ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
TREATED AND UNTREATED WASTEWATER DISCHARGED THROUGH SEWAGE NETWORK BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>	Oczyszczone <i>Treated</i>				Nie- oczy- szczone <i>Untreated</i>	Oczyszczone <i>Treated</i>		Nie- oczysz- czone <i>Untrea- ted</i>
		razem <i>total</i>	mecha- nicznie <i>mecha- nically</i>	biolo- gicznie <i>biologi- cally</i>	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów <i>with increased biogen removal</i>		razem <i>total</i>	biologicznie i z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów <i>biologically and with increased biogen removal</i>	
POLSKA	1248,8	1220,8	1,9	195,8	1023,1	28,0	97,8	97,6	2,2
POLAND									
Dolnośląskie	101,3	101,2	0,2	24,8	76,2	0,1	99,9	99,7	0,1
Kujawsko-pomorskie....	70,1	70,1	0,3	19,6	50,2	0,0	99,9	99,5	0,1
Lubelskie	48,3	48,3	0,1	9,8	38,5	0,0	100,0	99,8	0,0
Lubuskie	33,4	32,9	0,0	7,7	25,2	0,5	98,6	98,6	1,4
Łódzkie	85,7	85,7	–	6,9	78,8	–	100,0	100,0	–
Małopolskie	101,8	101,8	–	15,4	86,4	0,1	99,9	99,9	0,1
Mazowieckie	198,8	173,6	–	21,7	151,9	25,2	87,3	87,3	12,7
Opolskie	29,7	29,7	0,5	4,5	24,7	–	100,0	98,3	–
Podkarpackie	56,7	56,7	0,1	16,3	40,2	0,0	99,9	99,8	0,1
Podlaskie	33,3	33,3	0,1	5,2	28,1	0,0	100,0	99,8	0,0
Pomorskie	79,4	79,4	0,0	12,8	66,5	–	100,0	100,0	–
Śląskie	149,0	147,4	0,3	12,0	135,0	1,6	98,9	98,7	1,1
Świętokrzyskie	32,5	32,5	–	5,8	26,7	–	100,0	100,0	–
Warmińsko-mazurskie....	46,6	46,6	–	7,7	38,9	–	100,0	100,0	–
Wielkopolskie	108,1	107,7	0,2	16,0	91,5	0,4	99,6	99,4	0,4
Zachodniopomorskie	74,0	74,0	0,2	9,6	64,2	–	100,0	99,7	–

TABL. 45(92). MIASTA I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W MIASTACH W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

CITIES AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN CITIES IN 2012

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miasta Cities								SPECIFICATION
	ogółem total	o liczbie ludności with the number of population							
		poniżej 2000 below 2000	2000- 4999	5000- 9999	10000- 19999	20000- 49999	50000- 99999	100000 i więcej 100000 and more	
Miasta	908	50	268	181	186	136	48	39	Cities
obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków	903	49	265	181	185	136	48	39	<i>served by wastewater treatment plants</i>
w tym:									<i>of which:</i>
mechaniczne	3	1	1	1	–	–	–	–	<i>mechanical</i>
biologiczne	400	40	195	97	47	20	1	–	<i>biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	500	8	69	83	138	116	47	39	<i>with increased biogen removal</i>
nieobsługiwane przez oczyszczalnie ścieków	5	1	3	–	1	–	–	–	<i>not served by wastewater treatment plants</i>
Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta	808	42	217	141	163	112	49	84	Wastewater treatment plants servicing cities
w tym:									<i>of which:</i>
mechaniczne	5	1	–	1	–	–	–	3	<i>mechanical</i>
biologiczne	417	37	176	87	56	26	7	28	<i>biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	386	4	41	53	107	86	42	53	<i>with increased biogen removal</i>
Ludność w miastach korzystająca z oczyszczalni ścieków:									Population in cities connected to wastewater treatment plants:
w tysiącach	21410,3	67,2	742,3	1109,4	2422,0	3922,7	3027,5	10119,3	<i>in thousands</i>
w tym z oczyszczalni:									<i>of which wastewater treatment plants:</i>
mechanicznych	15,0	1,3	2,4	9,1	–	–	–	2,1	<i>mechanical</i>
biologicznych	2643,1	53,3	524,5	558,9	595,4	506,6	127,1	277,3	<i>biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	18752,3	12,6	215,4	541,4	1826,6	3416,1	2900,4	9839,9	<i>with increased biogen removal</i>
w % ogółu ludności danej grupy miast	91,7	80,6	83,4	86,2	89,5	92,1	93,4	93,1	<i>in % of total population in a given group of cities</i>

**TABL. 46(93). MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG REGIONÓW
HYDROGRAFICZNYCH W 2012 R (cd.)**
CITIES SERVED BY WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2012 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Miasta (stan z 31.XII.) Cities (as of 31 XII)				Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta Wastewater treatment plants servicing cities				
	ogółem total	w tym obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków of which served by wastewater treatment plants			razem total	mecha- niczne me- cha- nical	biolo- giczne biolo- gical	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogen removal	
		razem total	mecha- niczne mecha- nical	biolo- giczne biolo- gical					
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy włącznie. <i>Wisła from the Drwęca estuary up to and including the Brda estuary</i>	11	11	–	4	7	13	–	5	8
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego	16	16	–	7	9	11	–	5	6
ODRA DRAINAGE BASIN	385	380	3	162	215	331	3	166	162
Odra od granicy Państwa do ujścia Nysy Kłodzkiej	47	47	–	18	29	58	–	28	30
Dorzecze Nysy Kłodzkiej..... <i>Nysa Kłodzka drainage basin</i>	20	20	–	9	11	10	–	5	5
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru... <i>Odra from the Nysa Kłodzka estuary up to the Bóbr estuary</i>	89	88	–	34	54	69	–	34	35
Dorzecze Bobru..... <i>Bóbr drainage basin</i>	28	26	–	10	16	27	–	13	14
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty	12	12	–	8	4	11	–	8	3
Warta od źródeł do ujścia Prosny	44	43	–	20	23	41	–	21	20
Dorzecze Prosny..... <i>Prosna drainage basin</i>	12	12	–	3	9	2	–	1	1
Warta od ujścia Prosny do ujścia Noteci	52	51	1	20	30	38	–	17	21
Dorzecze Noteci	53	53	1	28	24	40	1	23	16
Warta od ujścia Noteci do ujścia do Odry	6	6	–	3	3	8	–	5	3
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego.....	22	22	1	9	12	27	2	11	14
DORZECZA RZEK PRZYMORZA	85	85	–	32	53	66	–	31	35
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (bez dorzecza Odry).....	3	3	–	2	1	3	–	2	1
Dorzecze rzek Pomorza Zachodniego do ujścia Wisły.....	47	47	–	13	34	34	–	14	20
Zlewnia Zalewu Wiślanego (bez dorzecza Wisły) Wisła Bay catchment basin (excluding Wisła drainage basin)	19	19	–	9	10	18	–	10	8

**TABL. 46(93). MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG REGIONÓW
HYDROGRAFICZNYCH W 2012 R (dok.)**
CITIES SERVED BY WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2012 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Miasta (stan z 31.XII.) Cities (as of 31 XII)				Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta Wastewater treatment plants servicing cities				
	ogółem total	w tym obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków of which served by wastewater treatment plants			razem total	mecha- niczne me- cha- nical	biologi- czne biologi- cal	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with increased biogen removal	
		razem total	mecha- niczne mecha- nical	biologi- czne biologi- cal					z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with increased biogen removal
Dorzecze Pregoly <i>Pregola drainage basin</i>	16	16	–	8	8	11	–	5	6
POZOSTALE DORZECZA OTHER DRAINAGE BASINS	5	5	–	1	4	3	–	1	2
Dorzecze Niemna <i>Niemen drainage basin</i>	3	3	–	1	2	2	–	1	1
Dorzecze Dniestru <i>Dniestr drainage basin</i>	1	1	–	–	1	–	–	–	–
Dorzecze Dunaju <i>Dunaj drainage basin</i>	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dorzecze Łaby..... <i>Łaba drainage basin</i>	1	1	–	–	1	1	–	–	1

**TABL. 47(94). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG PRZEPUSTOWOŚCI I ILOŚCI ŚCIEKÓW
OCZYSZCZANYCH W 2012 R.**
MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY CAPACITY AND AMOUNT OF TREATED WASTEWATER IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Oczyszczalnie ścieków Wastewater treatment plants				Ścieki oczyszczone ^a w dam ³ Treated wastewater ^a in dam ³			
	ogółem total	mecha- niczne mechanical	biologi- czne biological	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with increased biogen removal	ogółem total	mecha- nicznie mechanically	biologi- cznie biologically	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with increased biogen removal
OGÓŁEM TOTAL	3191	55	2316	820	1756898	1784	257634	1497480
O przepustowości w m ³ na dobę With capacity in m ³ per 24 hours								
poniżej 50..... <i>below 50</i>	554	22	494	38	2775	104	2329	342
51 – 100.....	295	8	260	27	4027	84	3496	447
101 – 500.....	1191	19	984	188	58741	625	47971	10145
501 – 1000.....	406	5	306	95	57250	816	43172	13262
1001 – 5000.....	422	1	224	197	187845	155	76288	111402
5001 – 10000.....	153	–	34	119	211073	–	38947	172126
10001 – 25000.....	98	–	12	86	298308	–	26951	271357
25001 – 50000.....	44	–	1	43	287638	–	5455	282183
50001 – 100000.....	21	–	1	20	304879	–	13025	291854
100001 i więcej <i>100001 and more</i>	7	–	–	7	344362	–	–	344362

a Łącznie z wodami opadowymi, infiltracyjnymi oraz ściekami dowożonymi do oczyszczalni, bez ścieków oczyszczonych przez oczyszczalnie przemysłowe.

a Including precipitation, infiltration water and wastewater transported to wastewater treatment plant, excluding wastewater treated by industrial wastewater treatment plants.

TABL. 48(95). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW OBSŁUGUJĄCE MIASTA I WSIE

Stan w dniu 31 XII

WASTEWATER TREATMENT PLANTS SERVICING CITIES AND VILLAGES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	ogółem total	Miasta Cities				Wieś Villages			
		razem total	mecha- niczne mecha- nical	biolo- giczne biologi- cal	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogen removal	razem total	mecha- niczne mecha- nical	biolo- giczne biologi- cal	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogen removal
P O L S K A2000	2475	965	53	656	256	1510	86	1254	170
P O L A N D2005	2993	949	17	546	386	2044	71	1624	349
.....2010	3196	855	7	452	396	2341	53	1863	425
.....2011	3223	822	5	427	390	2401	53	1902	446
2012	3278	808	5	417	386	2470	54	1972	444
Dolnośląskie	226	78	–	38	40	148	4	116	28
Kujawsko-pomorskie.....	153	40	1	26	13	113	2	94	17
Lubelskie	292	39	–	24	15	253	12	226	15
Lubuskie	109	42	–	24	18	67	2	54	11
Łódzkie.....	184	41	–	18	23	143	–	124	19
Małopolskie	246	65	–	36	29	181	–	153	28
Mazowieckie	303	72	–	41	31	231	–	190	41
Opolskie	73	26	–	14	12	47	4	29	14
Podkarpackie	233	41	–	21	20	192	3	172	17
Podlaskie	120	37	–	22	15	83	2	65	16
Pomorskie.....	189	30	–	13	17	159	3	129	27
Śląskie	218	102	2	44	56	116	2	80	34
Świętokrzyskie	111	25	–	13	12	86	–	63	23
Warmińsko-mazurskie.....	229	34	–	15	19	195	–	145	50
Wielkopolskie.....	332	72	–	37	35	260	2	192	66
Zachodniopomorskie	260	64	2	31	31	196	18	140	38

TABL. 49(96). GMINY OBSŁUGIWANE PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ORAZ ŚCIEKI KOMUNALNE
ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.GMINAS SERVED BY WASTEWATER TREATMENT PLANTS AND TREATED MUNICIPAL WASTEWATER
DISCHARGED THROUGH SEWAGE NETWORK BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Gminy (stan z 31 XII) Gminas (as of 31 XII)				Ścieki komunalne z gmin oczyszczane ^a w dam ³ Treated ^a municipal wastewater from gminas in dam ³				
	ogółem total	w tym obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków of which served by wastewater treatment plants			razem total	mecha- nicznie mechanically	biolo- gicznie biologically	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogen removal	
		razem total	mechani- cznego mecha- nical	biolo- gicznego biologi- cal					z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogen removal
P O L S K A	2173	1872	21	1208	643	265027	1499	94563	168965
P O L A N D									
Dolnośląskie	133	115	2	67	46	15652	156	6634	8862
Kujawsko-pomorskie.....	127	123	3	86	34	14627	32	11442	3153
Lubelskie	193	158	6	129	23	6008	81	4480	1447
Lubuskie	74	63	–	40	23	2611	14	1865	732
Łódzkie.....	159	124	–	99	25	9725	–	3704	6021
Małopolskie	168	147	–	90	57	9425	–	7626	1799
Mazowieckie	279	203	–	149	54	26014	–	9941	16073
Opolskie	68	62	2	22	38	4700	495	985	3220
Podkarpackie	144	139	1	103	35	19454	85	13264	6105
Podlaskie	105	77	1	48	28	2658	62	2022	574
Pomorskie.....	98	96	–	58	38	29509	17	6050	23442
Śląskie	118	100	1	49	50	10557	184	4785	5588
Świętokrzyskie	97	80	–	51	29	19483	–	3500	15983
Warmińsko-mazurskie.....	100	95	–	53	42	18673	–	4589	14084
Wielkopolskie.....	207	192	2	117	73	61721	191	11212	50318
Zachodniopomorskie	103	98	3	47	48	14210	182	2464	11564

a Bez wód opadowych i infiltracyjnych.

a Excluding precipitation and infiltration water.

TABL. 50(97). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba oczyszczalni <i>Number of wastewater treatment plants</i>			Wielkość oczyszczalni <i>Size of wastewater treatment plant</i>				Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^a <i>Number of population connected to wastewater treatment plants^a</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		przepustowość w m ³ na dobę <i>capacity in m³ per 24 hours</i>	w tym oczyszczalni <i>of which wastewater treatment plants</i>		równoważna liczba mieszkańców (RLM) w tys. <i>population equivalent (P.E.) in thous.</i>		
		biologicznych <i>biological</i>	z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>with increased biogen removal</i>		ogółem <i>total</i>	z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>with increased biogen removal</i>			
								biologicznych <i>biological</i>	z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>with increased biogen removal</i>
P O L S K A	3191	2316	820	8875681	1446980	7417995	46883,4	26438,5	68,6
P O L A N D									
Dolnośląskie	224	152	68	840621	230974	608367	4064,4	2250,7	77,2
Kujawsko-pomorskie	144	112	30	450884	111372	339062	2457,0	1488,3	71,0
Lubelskie	279	237	30	351387	79128	270871	2263,7	1189,7	54,9
Lubuskie	106	76	29	243856	54224	189607	1413,6	719,2	70,3
Łódzkie	180	139	41	608426	48568	559858	2894,5	1692,3	67,1
Małopolskie	238	181	57	931882	117096	814786	3290,2	1948,4	58,1
Mazowieckie	296	225	71	1053937	147682	906255	6381,6	3385,4	63,9
Opolskie	70	42	24	243300	44870	196695	1222,9	694,0	68,7
Podkarpackie	229	189	37	421460	87626	333351	2331,0	1463,7	68,7
Podlaskie	114	84	29	235191	39346	195645	1275,1	784,6	65,5
Pomorskie	188	141	44	482239	83542	398617	2977,7	1873,9	81,8
Śląskie	208	114	90	1195626	103546	1090277	5705,7	3518,5	76,2
Świętokrzyskie	110	76	34	214631	49118	165513	1153,5	682,6	53,6
Warmińsko-mazurskie	228	159	69	322802	61588	261214	1992,2	1064,9	73,4
Wielkopolskie	327	226	99	751716	104463	645827	4593,3	2290,4	66,2
Zachodniopomorskie	250	163	68	527723	83837	442050	2866,8	1391,8	80,9

^a Łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych.

^a Including population connected to industrial wastewater treatment plants.

TABL. 51(98). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a TYPU MECHANICZNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
MECHANICAL^a MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Oczyszczalnie (stan w dniu 31 XII) Wastewater treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni Size of wastewater treatment plant		Ścieki komunalne w dam ³ Municipal wastewater in dam ³		
	ogółem total	nieposiada- jące pozwoleń wodno- prawnych not holding water-legal permits	w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równo- ważna liczba mieszkańców (RLM) population equivalent (P.E.)	dopły- wające do oczyszczalni entering wastewater treatment plants	w tym oczyszczone mechanicznie ^b of which treated mechanically ^b	
						razem total	w tym bez wód opadowych i infiltra- cyjnych of which excluding precipitation and infiltration water
POLSKA..... POLAND	55	16	10706	73763	2119	2112	1921
Dolnośląskie	4	–	1280	6366	202	202	156
Kujawsko-pomorskie	2	–	450	3670	316	316	312
Lubelskie	12	1	1388	10600	87	87	81
Lubuskie	1	–	25	220	14	14	14
Łódzkie	–	–	–	–	–	–	–
Małopolskie	–	–	–	–	–	–	–
Mazowieckie.....	–	–	–	–	–	–	–
Opolskie.....	4	–	1735	10309	496	496	495
Podkarpackie	3	–	483	3885	122	122	85
Podlaskie.....	1	–	200	1733	70	70	62
Pomorskie	3	2	80	602	17	17	17
Śląskie	4	2	1803	12953	305	305	263
Świętokrzyskie.....	–	–	–	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	–	–	–	–	–	–	–
Wielkopolskie.....	2	–	1426	15171	226	219	191
Zachodniopomorskie	19	11	1836	8254	264	264	245

a Miejskich i wiejskich. b Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

a Urban and rural. b Including municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants.

TABL. 52(99). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a TYPU MECHANICZNEGO WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2012 R.
MECHANICAL^a MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2012

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS	Oczyszczalnie (stan w dniu 31 XII) Wastewater treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni Size of wastewater treatment plant		Ścieki komunalne w dam ³ Municipal wastewater in dam ³		
	Ogółem Total	nieposiadają- ce pozwoleń wodno- prawnych not holding water-legal permits	w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równoważna liczba mieszkańców (RLM) population equivalent (P.E.)	dopły- wające do oczyszczalni entering wastewater treatment plants	w tym oczyszczone mechanicznie ^b of which treated mechanically ^b	
						razem plants	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water
POLSKA..... POLAND	55	16	10706	73763	2119	2112	1921
Gdańsk.....	4	2	380	3102	35	35	35
Gliwice	2	2	640	3690	89	89	79
Kraków	5	1	907	7318	156	156	117
Poznań.....	4	–	2589	24434	732	725	662
Szczecin.....	19	11	1836	8254	264	264	245
Warszawa	12	–	1314	10070	138	138	125
Wrocław	9	–	3040	16895	705	705	658

a Miejskich i wiejskich. b Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

a Urban and rural. b Including municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants.

TABL. 53(100). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a TYPU BIOLOGICZNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
BIOLOGICAL^a MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Oczyszczalnie (stan w dniu 31 XII) Wastewater treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni ^b Size of wastewater treatment plant ^b		Ścieki komunalne w dam ³ Municipal wastewater in dam ³		
	ogółem total	nieposiadające pozwoleń wodno- prawnych not holding water-legal permits	w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równoważna liczba mieszkańców (RLM) population equivalent (P.E.)	dopływające do oczyszczalni entering waste- water treatment plants	w tym oczyszczone biologicznie ^b of treated biologically ^b	
						razem total	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water
P O L S K A.....	2316	47	1446980	8363471	269827	269363	195782
P O L A N D							
Dolnośląskie.....	152	2	230974	973354	40923	40921	24813
Kujawsko-pomorskie.....	112	1	111372	744598	24370	24347	19557
Lubelskie.....	237	–	79128	583161	12279	12279	9773
Lubuskie.....	76	4	54224	301785	10586	10580	7706
Łódzkie.....	139	–	48568	325059	8740	8740	6924
Małopolskie.....	181	4	117096	637235	27567	27565	15393
Mazowieckie.....	225	1	147682	915850	28065	28065	21658
Opolskie.....	42	–	44870	223131	5835	5832	4521
Podkarpackie.....	189	3	87626	580310	19453	19450	16349
Podlaskie.....	84	–	39346	261101	6645	6634	5157
Pomorskie.....	141	8	83542	499260	15837	15837	12847
Śląskie.....	114	2	103546	464236	15722	15718	12069
Świętokrzyskie.....	76	2	49118	307872	8114	8110	5756
Warmińsko-mazurskie.....	159	5	61588	364077	10269	10269	7689
Wielkopolskie.....	226	2	104463	751543	21259	21182	16011
Zachodniopomorskie.....	163	13	83837	430899	14163	13834	9559

a Miejskich i wiejskich. b Łącznie ze ściekami komunalnym oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

a Urban and rural. b Including municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants.

TABL. 54 (101). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a TYPU BIOLOGICZNEGO WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2012 R.
BIOLOGICAL^a MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2012

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS	Oczyszczalnie (stan w dniu 31 XII) Wastewater treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni ^b Size of wastewater treatment plant ^b		Ścieki komunalne w dam ³ Municipal wastewater in dam ³		
	ogółem total	nieposiadające pozwoleń wodno- prawnych not holding water-legal permits	w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równoważna liczba mieszkańców (RLM) population equivalent (P.E.)	dopływające do oczyszczalni entering waste- water treatment plants	w tym oczyszczone biologicznie ^b of treated biologically ^b	
						razem total	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water
P O L S K A.....	2316	47	1446980	8363471	269827	269363	195782
P O L A N D							
Gdańsk.....	274	13	182746	1153722	36938	36938	29964
Gliwice.....	87	2	90041	362531	13788	13786	11120
Kraków.....	459	9	244258	1456079	53844	53835	36808
Poznań.....	371	6	195876	1257588	39646	39545	29092
Szczecin.....	158	12	70229	398128	10729	10400	8078
Warszawa.....	716	2	349988	2290380	61483	61470	47259
Wrocław.....	251	3	313842	1445043	53399	53389	33461

a Miejskich i wiejskich. b Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

a Urban and rural. b Including municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants.

TABL. 55(102). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a Z PODWYŻSZONYM USUWANIEM BIOGENÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
MUNICIPAL^a WASTEWATER TREATMENT PLANTS WITH INCREASED BIOGEN REMOVAL BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Oczyszczalnie (stan w dniu 31 XII) Wastewater treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni Size of wastewater treatment plant		Ścieki komunalne w dam ³ Municipal wastewater in dam ³		
	ogółem total	nieposiada- jące pozwoleń wodno- prawnych not holding water-legal permits	w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równo- ważna liczba mieszkańców (RLM) population equivalent (P.E.)	dopły- wające do oczyszczalni entering wastewater treatment plants	w tym oczyszczane z podwyższonym usuwaniami biogenów ^b of which treated with increased biogen removal ^b	
						razem total	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water
P O L S K A	820	8	7417995	38446193	1502490	1501175	1023085
P O L A N D							
Dolnośląskie	68	–	608367	3084718	118901	118752	76083
Kujawsko-pomorskie	30	1	339062	1708711	66949	66881	50203
Lubelskie	30	–	270871	1669969	47473	47473	38460
Lubuskie	29	–	189607	1111639	34241	34186	25221
Łódzkie	41	–	559858	2569451	113733	113733	78773
Małopolskie	57	–	814786	2652942	142037	141626	86087
Mazowieckie	71	2	906255	5465770	221392	221361	151924
Opolskie	24	1	196695	989468	36457	36457	24819
Podkarpackie	37	1	333351	1746817	64631	64631	40249
Podlaskie	29	1	195645	1012314	42286	42286	28103
Pomorskie	44	–	398617	2477865	91595	91595	66335
Śląskie	90	–	1090277	5228511	220865	220455	135349
Świętokrzyskie	34	1	165513	845677	34002	34002	26720
Warmińsko-mazurskie	69	–	261214	1628118	48608	48547	38943
Wielkopolskie	99	–	645827	3826578	134001	134001	91664
Zachodniopomorskie	68	1	442050	2427645	85319	85189	64152

a Miejskich i wiejskich. b Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

a Urban and rural. b Including municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants.

TABL. 56(103). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a Z PODWYŻSZONYM USUWANIEM BIOGENÓW WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2012 R.
MUNICIPAL^a WASTEWATER TREATMENT PLANTS WITH INCREASED BIOGEN REMOVAL BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2012

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS	Oczyszczalnie (stan w dniu 31 XII) Wastewater treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni Size of wastewater treatment plant		Ścieki komunalne w dam ³ Municipal wastewater in dam ³		
	ogółem total	nieposiada- jące pozwoleń wodno- prawnych not holding water-legal permits	w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równo- ważna liczba mieszkańców (RLM) population equivalent (P.E.)	dopły- wające do oczyszczalni entering wastewater treatment plants	w tym oczyszczane z podwyższonym usuwaniami biogenów ^b of which treated with increased biogen removal ^b	
						razem total	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water
P O L S K A	820	8	7417995	38446193	1502490	1501175	1023085
P O L A N D							
Gdańsk	77	1	733269	4247882	161631	161625	118974
Gliwice	60	–	892395	4396280	186190	186190	115595
Kraków	120	2	1292262	5253316	236225	235808	149389
Poznań	164	1	1181573	6459862	253463	253169	175370
Szczecin	60	1	433381	2391056	83496	83366	63088
Warszawa	220	3	1896120	10634203	390355	390263	276282
Wrocław	119	–	988995	5063594	191130	190754	124387

a Miejskich i wiejskich. b Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

a Urban and rural. b Including municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants.

TABL. 57(104). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS^a BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z oczyszczalni Plants			Ogółem Total	Z oczyszczalni Plants		
		mecha- nicznych mechanical	biolo- gicznych biological	z podwyż- szonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal		mecha- nicznych mechanical	biolo- gicznych biological	z podwyż- szonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal
POLSKA	26438,5	62,7	5343,7	21032,1	68,6	0,2	13,9	54,6
POLAND								
Dolnośląskie.....	2250,7	6,7	607,6	1636,4	77,2	0,2	20,8	56,2
Kujawsko-pomorskie.....	1488,3	12,0	486,1	990,2	71,0	0,6	23,2	47,2
Lubelskie.....	1189,7	4,0	311,7	874,0	54,9	0,2	14,4	40,4
Lubuskie.....	719,2	0,4	189,1	529,7	70,3	0,0	18,5	51,8
Łódzkie.....	1692,3	–	195,7	1496,6	67,0	–	7,8	59,3
Małopolskie.....	1948,4	–	411,3	1537,1	58,1	–	12,3	45,8
Mazowieckie.....	3385,4	–	550,0	2835,4	63,9	–	10,4	53,5
Opolskie.....	694,0	9,8	120,8	563,4	68,7	1,0	12,0	55,8
Podkarpackie.....	1463,7	4,4	523,9	935,3	68,7	0,2	24,6	43,9
Podlaskie.....	784,6	2,4	146,5	635,7	65,5	0,2	12,2	53,0
Pomorskie.....	1873,9	0,6	347,4	1526,0	81,8	0,0	15,2	66,6
Śląskie.....	3518,5	8,6	341,9	3168,0	76,2	0,2	7,4	68,6
Świętokrzyskie.....	682,6	–	176,2	506,4	53,6	–	13,8	39,8
Warmińsko-mazurskie.....	1064,9	–	230,2	834,7	73,4	–	15,9	57,5
Wielkopolskie.....	2290,4	6,3	445,7	1838,4	66,2	0,2	12,9	53,1
Zachodniopomorskie.....	1391,8	7,6	259,4	1124,8	80,9	0,4	15,1	65,3

^a Na podstawie szacunków. *a Estimated data.*

TABL. 58(105). LUDNOŚĆ MIAST I WSI KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
POPULATION OF CITIES AND VILLAGES CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS^a BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Ludność miast Population of cities				Ludność wsi Population of villages	Ludność miast Population of cities				Lud- ność wsi Popula- tion of villages
		razem total	korzystająca z oczyszczalni ścieków population connected to waste- water treatment plants				razem total	korzystająca z oczyszczalni ścieków population connected to wastewater treatment plants			
			mecha- nicznych mecha- nical	biolo- gicznych biological	z podwyż- szonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal			biolo- gicznych biological	z podwyż- szonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal		
										w % ogólnej liczby ludności in % of total population of	
w tysiącach in thousand						miast cities			wsi villages		
POLSKA	26438,5	21410,3	15,0	2643,1	18752,3	5028,2	91,7	11,3	80,4	33,1	
POLAND											
Dolnośląskie.....	2250,7	1924,7	–	438,0	1486,6	326,0	94,9	21,6	73,3	36,8	
Kujawsko-pomorskie.....	1488,3	1206,0	9,1	312,0	884,8	282,4	95,6	24,7	70,1	33,8	
Lubelskie.....	1189,7	950,2	–	122,8	827,4	239,6	94,5	12,2	82,3	20,6	
Lubuskie.....	719,2	596,7	–	123,0	473,7	122,5	92,1	19,0	73,1	32,6	
Łódzkie.....	1692,3	1519,8	–	64,8	1455,0	172,5	94,6	4,0	90,6	18,8	
Małopolskie.....	1948,4	1477,6	–	168,3	1309,2	470,8	90,1	10,3	79,9	27,5	
Mazowieckie.....	3385,4	2930,9	–	300,3	2630,7	454,4	86,1	8,8	77,3	23,9	
Opolskie.....	694,0	504,2	–	75,8	428,4	189,8	95,5	14,4	81,2	39,3	
Podkarpackie.....	1463,7	831,8	–	84,4	747,4	631,9	94,4	9,6	84,9	50,6	
Podlaskie.....	784,6	689,0	–	96,6	592,4	95,6	95,3	13,4	81,9	20,1	
Pomorskie.....	1873,9	1441,4	–	133,3	1308,1	432,5	96,3	8,9	87,4	54,6	
Śląskie.....	3518,5	3124,4	2,1	199,6	2922,8	394,0	87,3	5,6	81,6	38,0	
Świętokrzyskie.....	682,6	511,9	–	76,4	435,5	170,8	89,5	13,3	76,1	24,3	
Warmińsko-mazurskie.....	1064,9	842,5	–	114,6	727,9	222,4	97,9	13,3	84,6	37,7	
Wielkopolskie.....	2290,4	1738,1	2,4	175,1	1560,6	552,3	90,5	9,1	81,3	35,8	
Zachodniopomorskie.....	1391,8	1121,2	1,3	157,9	962,0	270,6	94,7	13,3	81,3	50,3	

^a Na podstawie szacunków. *a Estimated data.*

TABL. 59(106). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
INDUSTRIAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>	Mechaniczne <i>Mechanical</i>			Chemiczne <i>Chemical</i>		
		liczba <i>number</i>	przepustowość projektowa <i>organic design capacity</i>	ścieki oczyszczane <i>treated wastewater</i>	liczba <i>number</i>	przepustowość projektowa <i>organic design capacity</i>	ścieki oczyszczane <i>treated wastewater</i>
			w m ³ na dobę <i>in m³ per 24 hours</i>			w m ³ na dobę <i>in m³ per 24 hours</i>	
POLSKA	1093	367	4459189	1359802	104	1009074	356736
POLAND							
Dolnośląskie.....	79	22	384058	81861	17	224593	121747
Kujawsko-pomorskie	53	15	251178	52772	3	25820	8853
Lubelskie.....	69	17	65783	31271	4	22930	7498
Lubuskie.....	30	7	13587	1996	5	1108	4847
Łódzkie	69	9	6339	657	2	3544	544
Małopolskie.....	75	27	823456	409605	6	33590	8046
Mazowieckie	123	12	56812	10527	11	42188	20546
Opolskie	30	11	607749	57795	3	1784	731
Podkarpackie.....	64	22	350775	21095	10	303626	15200
Podlaskie	28	6	141465	2307	–	–	–
Pomorskie	33	8	12580	2401	4	7298	1691
Śląskie	178	87	795784	328423	25	106332	47411
Świętokrzyskie	46	27	203340	13516	2	10320	2254
Warmińsko-mazurskie	21	5	42209	342	1	408	170
Wielkopolskie	97	34	684044	338372	5	6108	1138
Zachodniopomorskie.....	98	58	20030	6862	6	219425	116060

(dok.)
(cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Biologiczne <i>Biological</i>			Z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>With increased biogen removal</i>		
	Liczba <i>number</i>	przepustowość projektowa <i>organic design capacity</i>	ścieki oczyszczane <i>treated wastewater</i>	liczba <i>number</i>	przepustowość projektowa <i>organic design capacity</i>	ścieki oczyszczane <i>treated wastewater</i>
		w m ³ na dobę <i>in m³ per 24 hours</i>			w m ³ na dobę <i>in m³ per 24 hours</i>	
POLSKA	575	844603	416095	47	115750	72014
POLAND						
Dolnośląskie.....	38	46547	23956	2	3679	1213
Kujawsko-pomorskie	34	113793	73971	1	12800	10639
Lubelskie.....	46	45466	15005	2	2640	1153
Lubuskie.....	17	22364	9402	1	72	8
Łódzkie	55	40728	13657	3	4380	2579
Małopolskie.....	40	35881	13764	2	26460	15765
Mazowieckie	91	141666	74908	9	7990	6346
Opolskie	13	22619	7787	3	24288	13591
Podkarpackie.....	31	24653	7603	1	500	200
Podlaskie.....	17	27928	14731	5	12070	10375
Pomorskie	17	201408	110885	4	960	753
Śląskie	64	64426	24923	2	760	385
Świętokrzyskie	16	5666	1896	1	45	37
Warmińsko-mazurskie	12	5454	3347	3	3365	2471
Wielkopolskie	54	32261	15962	4	11897	3033
Zachodniopomorskie.....	30	13743	4298	4	3844	3466

TABL. 60(107). PODCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
WASTEWATER PRETREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Mechaniczne Mechanical		Chemiczne Chemical		Biologiczne Biological	
		liczba number	ścieki podczyszczane w m ³ na dobę pre-treated wastewater in m ³ per 24 hours	liczba number	ścieki podczyszczane w m ³ na dobę pre-treated wastewater in m ³ per 24 hours	liczba number	ścieki podczyszczane w m ³ na dobę pre-treated wastewater in m ³ per 24 hours
POLSKA.....	873	548	966882	244	91579	81	65289
POLAND							
Dolnośląskie	37	26	2241	9	5361	2	1168
Kujawsko-pomorskie..	50	29	62561	14	15686	7	9205
Lubelskie	116	87	5297	15	9195	14	558
Lubuskie	11	3	547	5	1143	3	302
Łódzkie.....	61	33	13655	22	3414	6	4221
Małopolskie	54	42	567215	8	5669	4	6273
Mazowieckie	93	54	31699	27	13642	12	20151
Opolskie	25	13	66137	12	7495	–	–
Podkarpackie	82	56	7993	19	4045	7	744
Podlaskie	20	14	24208	5	1836	1	662
Pomorskie.....	62	27	10536	31	4545	4	2480
Śląskie	112	77	72924	27	4374	8	8667
Świętokrzyskie	31	18	53128	11	1098	2	5982
Warmińsko-mazurskie	28	20	8915	7	5756	1	902
Wielkopolskie.....	50	24	14910	17	4093	9	3950
Zachodniopomorskie ..	41	25	24916	15	4227	1	24

TABL. 61 (108). OSADY Z PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011	2012
	w tys. ton suchej masy in thousand tonnes of dry solid				
OGÓŁEM TOTAL					
Osady wytworzone w ciągu roku ogółem.....	1063,1	1124,4	895,1	916,8	951,9
Total sewage sludge generated during the year					
w tym: of which:					
stosowane w rolnictwie ^a	98,2	136,9	145,4	144,2
applied in agriculture ^a					
stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne.....	.	324,9	150,4	152,2	144,3
applied in land reclamation including reclamation of land for agricultural purposes					
stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu.....	28,1	29,6	31,3	31,4	37,2
applied in cultivation of plants intended for compost production					
przekształcone termicznie	34,1	37,4	66,4	85,2	101,1
thermally transformed					
składowane.....	474,5	399,1	165,9	160,1	167,8
landfilled					
Osady nagromadzone na terenie oczyszczalni^b – stan w końcu roku.....	.	9342,8	6450,5	6479,6	6515,7
Sewage sludge accumulated on the wastewater treatment plants^b – as of end of year					

TABL. 61 (108). OSADY Z PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW (dok.)
SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011	2012
	w tys. ton suchej masy in thousand tonnes of dry solid				

Z OCZYSZCZALNI PRZEMYSŁOWYCH
FROM INDUSTRIAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS

Osady wytworzone w ciągu roku ogółem..... Total sewage sludge generated during the year	703,3	638,2	368,4	397,6	418,6
w tym: <i>of which:</i>					
stosowane w rolnictwie ^a <i>applied in agriculture^a</i>	.	32,3	27,5	29,2	29,2
stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne..... <i>applied in land reclamation including reclamation of land for agricultural purposes</i>	.	204,4	96,2	97,8	94,0
stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu..... <i>applied in cultivation of plants intended for compost production</i>	2,5	2,2	0,4	0,4	3,9
przekształcone termicznie..... <i>thermally transformed</i>	28,2	31,1	46,6	43,6	44,5
składowane..... <i>landfilled</i>	322,9	248,4	107,0	108,7	121,0
Osady nagromadzone na terenie oczyszczalni^b – stan w końcu roku..... Sewage sludge accumulated on the wastewater treatment plants^b as of end of year	.	8560,1	6118,1	6267,2	6307,7

Z OCZYSZCZALNI KOMUNALNYCH
FROM MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS

Osady wytworzone w ciągu roku ogółem..... Total sewage sludge generated during the year	359,8	486,1	526,7	519,2	533,3
w tym: <i>of which:</i>					
stosowane w rolnictwie ^a <i>applied in agriculture^a</i>	.	66,0	109,3	116,2	115,0
stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne..... <i>applied in land reclamation including reclamation of land for agricultural purposes</i>	.	120,6	54,3	54,4	50,3
stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu..... <i>applied in cultivation of plants intended for compost production</i>	25,5	27,4	30,9	31,0	33,3
przekształcone termicznie..... <i>thermally transformed</i>	5,9	6,2	19,8	41,6	56,6
składowane..... <i>landfilled</i>	151,6	150,7	58,9	51,4	46,8
Osady nagromadzone na terenie oczyszczalni^b – stan w końcu roku..... Sewage sludge accumulated on the wastewater treatment plants^b as of end of year	675,0	782,7	332,4	212,4	208,1

a Rozumianym jako uprawa wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz. *b* Na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych.

a Meaning cultivation of all crops marketed, including crops designed to produce fodder. *b* On landfill areas, fields, lagoons and sludge tanks.

TABL. 62 (109). OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZ-TWA VOIVODSHIPS	Osady wytworzone w ciągu roku <i>Sewage sludge generated during the year</i>								Osady dotych-czas składowa-ne (nagroma-dzone) na terenie własnym zakładu ^d <i>Sewage sludge landfilled (accumulated) up to now on the plant premises^d</i>	Osady wykorzystane z dotychczas składowanych (nagroma-dzonych) do 01.01.2012 r. <i>Sewage sludge used from so far landfilled (accumulated) sewage sludge up to 01.01.2012</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym of which									
		stosowane <i>applied</i>			przek-szał-czone ter-micznie <i>ther-mally trans-formed</i>	składowane <i>landfilled</i>		maga-zyno-wane czaso-wo tem-pora-ryly stored			inne <i>other</i>
		do rekulty-wacji terenów ^a <i>in land recla-mation^a</i>	w rolnic-twie ^b in agri-cul-ture ^b	do uprawy roślin ^c <i>in cultiva-tion of plants^c</i>		razem <i>total</i>	w tym na terenie zakładu of which on the plant pre-mises				
w tys. ton suchej masy <i>in thousand tonnes of dry solid</i>											

**OGÓŁEM
TOTAL**

POLSKA	951,9	144,3	144,2	37,2	101,1	167,8	61,9	83,0	274,2	6515,7	13,0
POLAND											
Dolnośląskie.....	107,4	10,9	7,7	2,1	0,4	73,9	3,0	3,5	8,9	45,0	–
Kujawsko-pomorskie	54,5	1,1	17,4	1,6	5,3	4,7	3,7	5,6	18,6	879,5	0,2
Lubelskie.....	41,0	9,2	11,0	0,1	0,3	10,5	8,8	2,4	7,5	151,1	0,0
Lubuskie.....	18,9	3,2	3,8	1,0	0,8	0,7	0,4	1,4	8,0	21,5	0,3
Łódzkie	54,5	1,1	9,7	0,8	11,6	7,3	6,1	5,4	18,7	169,7	1,3
Małopolskie.....	83,1	3,0	2,8	8,5	10,8	39,5	22,6	2,2	16,4	4238,6	2,3
Mazowieckie	108,5	3,3	12,7	3,0	18,6	4,0	1,7	24,5	42,3	52,3	0,4
Opolskie	23,7	2,7	6,5	0,0	0,0	2,1	0,0	2,3	9,9	208,3	–
Podkarpackie.....	26,1	3,4	5,0	0,8	0,3	0,8	0,4	4,6	11,2	42,2	0,0
Podlaskie	21,2	1,1	5,8	1,4	1,3	5,9	5,5	3,9	1,8	20,2	1,2
Pomorskie	63,3	0,8	6,4	1,8	22,0	4,4	0,6	10,5	17,5	3,6	0,2
Śląskie	109,7	18,0	7,2	4,6	14,3	9,5	7,3	4,5	51,5	230,2	0,0
Świętokrzyskie ...	23,3	2,0	2,9	2,0	7,1	1,4	0,2	1,5	6,3	2,9	0,0
Warmińsko-mazurskie.....	23,0	0,4	5,2	2,7	2,9	1,7	1,1	3,8	6,4	10,1	6,0
Wielkopolskie	79,0	3,0	23,7	6,3	0,1	1,4	0,5	4,1	40,5	3,7	1,1
Zachodnio-pomorskie	114,8	81,0	16,4	0,3	5,3	0,2	0,0	2,8	8,8	436,8	0,0

**OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH
FROM INDUSTRIAL WASTEWATER TREATMENT PLANT**

POLSKA	418,6	94,0	29,2	3,9	44,5	121,0	48,2	30,3	95,6	6307,7	3,4
POLAND											
Dolnośląskie.....	73,8	–	0,9	–	0,4	69,9	2,9	0,2	2,4	45,0	–
Kujawsko-pomorskie	30,3	0,3	11,2	1,5	1,1	3,7	3,6	0,9	11,6	879,4	0,1
Lubelskie.....	20,0	8,0	1,6	–	0,3	9,3	8,8	0,3	0,5	151,1	0,0
Lubuskie.....	3,7	2,1	0,0	–	0,8	0,2	0,2	0,0	0,5	21,3	0,1
Łódzkie	13,0	0,3	1,4	0,0	–	0,4	0,0	3,0	8,0	0,0	0,1
Małopolskie.....	40,2	0,5	0,1	0,1	0,0	23,0	22,6	0,2	16,4	4238,6	2,3
Mazowieckie	30,0	1,1	1,9	0,2	1,9	3,1	1,7	16,3	5,4	52,3	0,4
Opolskie	8,0	0,6	0,4	–	–	0,0	0,0	0,9	6,1	208,3	–
Podkarpackie.....	3,0	–	0,1	–	0,3	0,2	0,2	1,4	1,0	41,9	0,0
Podlaskie.....	4,9	0,0	2,2	–	0,8	0,1	0,1	1,7	0,1	0,3	0,1
Pomorskie	28,2	0,1	0,7	–	18,7	1,6	0,6	2,0	5,1	3,6	0,0
Śląskie.....	48,3	0,2	0,3	–	10,9	8,9	7,3	2,7	25,4	228,8	–
Świętokrzyskie ...	6,7	0,0	1,1	–	4,6	0,0	0,0	0,2	0,8	0,3	–
Warmińsko-mazurskie.....	4,8	–	0,6	2,0	1,9	0,0	–	0,1	0,2	–	–
Wielkopolskie	17,6	1,5	6,6	–	0,1	0,5	0,0	0,3	8,6	0,3	0,4
Zachodnio-pomorskie	86,0	79,2	0,2	–	2,7	0,1	0,0	0,1	3,7	436,6	0,0

TABL. 62 (109). OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R. (dok.)
SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)

WOJEWÓDZ-TWA VOIVODSHIPS	Osady wytworzone w ciągu roku <i>Sewage sludge generated during the year</i>								Osady dotychczas składowane (nagromadzone) na terenie własnym zakładu ^d <i>Sewage sludge landfilled (accumulated) up to now on the plant premises^d</i>	Osady wykorzystane z dotychczas składowanych (nagromadzonych) do 01.01.2012 r. <i>Sewage sludge used from so far landfilled (accumulated) sewage sludge up to 01.01.2012</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym of which									
		stosowane <i>applied</i>			przekształcone termicznie <i>thermally transformed</i>	składowane <i>landfilled</i>		maga-zynowane czasowo <i>temporarily stored</i>			inne <i>other</i>
		do rekultywacji terenów ^a <i>in land reclamation^a</i>	w rolnictwie ^b <i>in agriculture^b</i>	do uprawy roślin ^c <i>in cultivation of plants^c</i>		razem <i>total</i>	w tym na terenie zakładu <i>of which on the plant premises</i>				
w tys. ton suchej masy <i>in thousand tonnes of dry solid</i>											

OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH
FROM MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS

P O L S K A..... P O L A N D	533,3	50,3	115,0	33,3	56,6	46,8	13,7	52,7	178,6	208,1	9,6
Dolnośląskie.....	33,7	10,9	6,9	2,1	–	4,0	0,1	3,3	6,5	0,1	–
Kujawsko-pomorskie.....	24,2	0,8	6,2	0,1	4,3	1,0	0,1	4,7	7,0	0,1	0,1
Lubelskie.....	21,0	1,2	9,5	0,1	–	1,2	–	2,1	7,0	–	–
Lubuskie.....	15,3	1,0	3,8	1,0	0,0	0,5	0,2	1,3	7,6	0,2	0,2
Łódzkie.....	41,5	0,8	8,3	0,8	11,6	6,9	6,1	2,4	10,7	169,7	1,2
Małopolskie.....	42,9	2,5	2,7	8,4	10,8	16,5	–	2,0	–	–	–
Mazowieckie.....	78,5	2,2	10,8	2,8	16,7	0,9	–	8,2	37,0	–	–
Opolskie.....	15,6	2,1	6,1	0,0	0,0	2,1	–	1,4	3,8	–	–
Podkarpackie.....	23,1	3,4	4,9	0,8	0,0	0,6	0,2	3,1	10,2	0,3	0,0
Podlaskie.....	16,3	1,1	3,6	1,4	0,5	5,8	5,4	2,2	1,7	20,0	1,1
Pomorskie.....	35,1	0,7	5,6	1,8	3,3	2,8	–	8,5	12,4	–	0,2
Śląskie.....	61,3	17,8	7,0	4,6	3,4	0,6	0,0	1,8	26,1	1,4	0,0
Świętokrzyskie.....	16,5	2,0	1,9	2,0	2,5	1,4	0,2	1,2	5,5	2,7	0,0
Warmińsko-mazurskie.....	18,2	0,4	4,5	0,7	1,0	1,7	1,1	3,7	6,2	10,1	6,0
Wielkopolskie.....	61,4	1,6	17,1	6,3	0,0	0,8	0,5	3,8	31,9	3,4	0,7
Zachodniopomorskie.....	28,8	1,9	16,2	0,3	2,6	0,1	–	2,7	5,1	0,2	–

a W tym gruntów na cele rolne. *b* Rozumianym jako uprawa wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz. *c* Przeznaczonych do produkcji kompostu. *d* Na składowiskach, poletkach, lagunach i stawach osadowych (stan w końcu roku).

a Including land for agricultural purposes. *b* Meaning cultivation of all crops marketed, including crops designed to produce fodder. *c* Designed to produce compost. *d* On landfill areas, fields, lagoons and sludge tanks (as of end of year).

TABL. 63(110). MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ SIEĆ WODOCIĄGOWĄ, KANALIZACYJNĄ I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
CITIES SERVED BY WATER SUPPLY NETWORK, SEWAGE NETWORK AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS

LATA YEARS	Liczba miast ogółem Total number of cities	Miasta obsługiwane przez Cities served by											
		sieć wodociągowa water supply network				sieć kanalizacyjną sewage network				oczyszczalnie ścieków ^a wastewater treatment plants ^a			
		razem total		ludność w miastach korzystająca z sieci wodociągowej urban population using a water supply network		razem total		ludność w miastach korzystająca z sieci kanalizacyjnej urban population using a sewage network		razem total		ludność w miastach korzystająca z oczyszczalni ścieków urban population using wastewater treatment plants	
		w tys. in thousand		w % ludności miast ogółem in % of total urban population		w tys. in thousand		w % ludności miast ogółem in % of total urban population		w tys. in thousand		w tym of which	
												z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogen removal	
2000	880	877	21889	91,7	845	19828	83,0	801	18928	80,0 ^b	43,6 ^b	31,0 ^b	
2005	887	886	22219	94,9	881	19792	84,5	857	19955	85,2	26,1	55,9	
2010	903	901	22325	95,3	898	20166	86,1	873	20614	88,6	14,3	74,3	
2011	908	906	22304	95,4	905	20279	86,7	901	20671	88,4	11,2	77,1	
2012	908	906	22271	95,4	906	20314	87,0	903	21410	91,7	11,3	80,4	

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

^a Working on sewage network. ^b The corrected number of population including balanced population on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2002 was used in calculations.

TABL. 64(111). WSIE OBSŁUGIWANE PRZEZ SIEĆ KANALIZACYJNĄ I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
VILLAGES SERVED BY SEWAGE NETWORK AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS

LATA YEARS	Długość sieci kanalizacyjnej ogólnospławnej ^a w km Length of the main sewage network ^a in km	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych w tys. Connections leading to residential buildings in thous.	Oczyszczalnie ścieków ^b obsługujące wsie Wastewater treatment plants ^b serving villages		Ludność ^c wsi Rural population ^c						
			razem total	w tym biologiczne i z podwyższonym usuwaniem biogenów of which with increased biogen removal	w tym w % ogółem of which total number in %						
					ogółem w tys. total in thous.	korzystająca z sieci kanalizacyjnej ^d using sewage network ^d	korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b using wastewater treatment plants ^b				
							razem total	mechanicznych mechanical	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogen removal	
2000	16222	259,4	1452	1353	14584 ^e	11,5	10,8 ^e	0,3 ^e	8,2 ^e	2,4 ^e	
2005	36821	598,0	2044	1973	14733	19,0	20,4	0,4	12,3	7,7	
2010	55566	906,3	2341	2288	15101	24,8	28,8	0,2	16,2	12,4	
2011	63551	1015,5	2401	2348	15153	27,8	30,6	0,2	16,6	13,7	
2012	69785	1102,9	2470	2416	15197	29,4	33,1	0,3	17,8	15,0	

^a Kolektory i sieć uliczna; bez połączeń do budynków i bez sieci na wody opadowe. ^b Pracujące na sieci kanalizacyjnej i oczyszczające ścieki dowożone. ^c Stan na koniec roku. ^d Dane szacunkowe. ^e Do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

^a Collectors and street network; excluding connections to buildings and the network for the transport of precipitation wastewater. ^b Working on sewage network and transported sewage. ^c As of the end of the year. ^d Estimated data. ^e The corrected number of population including balanced population on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2002 was used in calculations.

TABL. 65 (112). JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO POPULATION FOR CONSUMPTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wodociągi o wydajności w m ³ /d Waterworks with a capacity of m ³ /24 h						Inne podmioty zaopatrujące w wodę Other operators supplying water	
	razem total	poniżej below 100	100 - 1000	1001 - 10000	10001 - 100000	powyżej over 100000		
OGÓŁEM TOTAL								
Obiekty w ewidencji (stan w dniu 31 XII)... <i>Registered facilities (as of 31 XII)</i>	2005	17274	11834	4677	689	68	6	537
	2010	9172	4386	4102	618	60	6	2858
	2011	8965	4176	4112	613	60	4	2590
	2012	8748	3960	4111	605	68	4	2675
w tym skontrolowane <i>of which inspected facilities</i>	2005	14809	9389	4660	686	68	6	340
	2010	9025	4289	4063	607	60	6	2255
	2011	8831	4101	4063	603	60	4	2129
	2012	8720	3932	4111	605	68	4	2272
Jakość wody w % obiektów skontrolowanych: <i>Quality of water in % of inspected facilities</i>								
odpowiadająca wymaganiom <i>meeting requirements</i>	2005	80,8	79,5	82,6	84,8	89,7	100,0	55,3
	2010	89,2	88,4	89,8	90,4	96,7	83,3	86,3
	2011	92,3	90,7	93,7	93,5	95,0	100,0	88,1
	2012	93,0	92,2	93,5	94,7	97,1	100,0	87,6
nieodpowiadająca wymaganiom <i>not meeting requirements</i>	2005	19,2	20,5	17,4	15,2	10,3	–	44,7
	2010	10,8	11,6	10,2	9,6	3,3	16,7	13,8
	2011	7,7	9,3	6,3	6,5	5,0	–	11,9
	2012	7,0	7,8	6,5	5,3	2,9	–	12,4
% ludności zaopatrywanej w wodę: <i>% of population supplied with water</i>								
odpowiadającą wymaganiom <i>meeting requirements</i>	2005	89,1	83,1	83,7	87,4	92,0	100,0	97,9
	2010	93,7	89,8	90,2	92,2	96,8	98,3	87,7
	2011	95,6	92,4	93,1	95,2	97,0	100,0	87,9
	2012	96,3	95,1	94,3	96,3	97,1	100,0	91,1
nieodpowiadającą wymaganiom <i>not meeting requirements</i>	2005	10,9	16,9	16,3	12,6	8,0	–	2,1
	2010	6,4	10,2	9,8	7,3	3,2	1,7	12,3
	2011	4,4	7,6	6,9	4,8	3,0	–	12,1
	2012	3,7	4,9	5,7	3,7	2,9	–	8,9

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.
Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 66(113). JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA W 2012 R.
QUALITY OF WATER FROM WATERWORKS SUPPLIED TO POPULATION FOR CONSUMPTION IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urządzenia w ewidencji (stan w dniu 31 XII) Registered facilities (as of 31 XII)	Dostarczające wodę Supplying water			Ludność zaopatrywana w wodę Population supplied with water	
		w tym skontro- lowane of which inspected	odpowiadającą wymaganiom meeting requirements	nieodpowiadającą wymaganiom not meeting requirements	odpowiadającą wymaganiom meeting requirements	nieodpowiadającą wymaganiom not meeting requirements
			w % skontrolowanych in % of inspected			
Wodociągi o wydajności w m ³ /d Waterworks with a capacity of m ³ /24h						
poniżej 100..... below 100	3960	3932	92,2	7,8	95,1	4,9
100-1000.....	4111	4111	93,5	6,5	94,3	5,7
1001-10000.....	605	605	94,7	5,3	96,3	3,7
10001-100000.....	68	68	97,1	2,9	97,1	2,9
Powyżej 100000..... Over100000	4	4	100,0	-	100,0	-

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

Source: data of the Ministry of Health.

**TABL. 67(114). JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2012 R.**
**QUALITY OF WATER FROM WATERWORKS SUPPLIED TO POPULATION FOR CONSUMPTION
BY VOIVODSHIPS IN 2012**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	% ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów o wydajności w m ³ /d % of population supplied with water from waterworks with capacity of m ³ /24h									
	poniżej below 100	100 - 1000	1001- 10000	10001- 100000	powyżej over 100000	poniżej below 100	100- 1000	1001- 10000	10001- 100000	powyżej over 100000
	odpowiadającą wymaganiom meeting requirements					nieodpowiadającą wymaganiom not meeting requirements				
POLSKA	95,1	94,3	96,3	97,1	100,0	4,9	5,7	3,7	2,9	-
POLAND										
Dolnośląskie	81,8	85,9	83,2	99,6	-	18,2	14,1	16,8	0,4	-
Kujawsko-pomorskie	98,1	94,5	92,6	100,0	-	1,9	5,5	7,4	-	-
Lubelskie	95,0	95,4	99,7	100,0	-	5,0	4,6	0,3	-	-
Lubuskie	91,8	85,3	100,0	100,0	-	8,2	14,7	-	-	-
Łódzkie	96,8	95,3	97,7	100,0	-	3,2	4,7	2,3	-	-
Małopolskie	100,0	98,9	96,6	100,0	-	-	1,1	3,4	-	-
Mazowieckie.....	95,2	94,1	99,0	47,9	100,0	4,8	5,9	1,0	52,1	-
Opolskie.....	91,1	87,3	97,8	100,0	-	8,9	12,7	2,2	-	-
Podkarpackie	91,9	97,3	94,9	100,0	-	8,1	2,7	5,1	-	-
Podlaskie.....	94,8	94,5	100,0	100,0	-	5,2	5,5	-	-	-
Pomorskie	89,8	92,6	100,0	100,0	-	10,2	7,4	-	-	-
Śląskie.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	-	-	-
Świętokrzyskie.....	100,0	97,5	100,0	100,0	-	-	2,5	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	90,7	93,1	96,7	100,0	-	9,3	6,9	3,3	-	-
Wielkopolskie	94,6	95,2	96,2	100,0	100,0	5,4	4,8	3,8	-	-
Zachodniopomorskie	92,3	93,0	92,5	100,0	-	7,7	7,0	7,5	-	-

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 68(115). STAN JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD RZEK I ZBIORNIKÓW ZAPOROWYCH OBJĘTYCH MONITORINGIEM^a W LATACH 2010-2012
THE STATUS OF UNIFORM RIVER WATER BODIES AND DAM RESERVOIRS SUBJECTED TO MONITORING^a 2010-2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednolitych części wód rzek The number of uniform river water bodies						
	ogółem total	w tym z ogółem of which from total					
		o stanie/potencjale ekologicznym ^{b,c} of the ecological status/potential ^{b,c}		o stanie chemicznym ^d of the chemical status ^d		o stanie ^d of the status ^d	
		co najmniej dobrym at least good	poniżej dobrego below good	dobrym good	poniżej dobrego below good	dobrym good	złym bad
OGÓŁEM	4586	1407	3187	3138	1449	1091	3498
TOTAL w tym dorzecze: of which river basin:							
Wisły	2660	725	1936	2090	565	614	2045
Odry	1735	565	1177	923	818	366	1373
Dniestru	3	–	3	–	3	–	3
Dunaju	11	6	5	6	5	4	7
Jarft	6	–	6	–	6	–	6
Łaby	8	5	3	7	1	5	3
Niemna	39	16	23	16	23	15	24
Pregoły	120	87	33	92	28	84	36
Świeżej	4	3	1	4	–	3	1
Ucker	–	–	–	–	–	–	–

a Patrz „Uwagi metodyczne” do działu. *b* Stan ekologiczny określa się dla naturalnych jednolitych części wód, natomiast potencjał ekologiczny — dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód. *c, d* W tym zbiorniki zaporowe nie będące jednolitymi częściami wód rzek: *c* — 10, *d* — 6.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska.

a See “Methodological notes” to the chapter. *b* Ecological status is determined for natural uniform water bodies, while ecological potential — for artificial and heavily modified uniform water bodies. *c, d* Of which dam reservoirs that are not uniform river water bodies: *c* — 10, *d* — 6.

S o u r c e: data of the Main Inspectorate for Environmental Protection on the basis of the results of the National Environmental Monitoring.

TABL. 69(116). OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH WYKORZYSTYWANYCH DO ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W WODĘ PRZEZNACZONĄ DO SPOŻYCIA WEDŁUG DORZECZY W 2012 R.^a
EVALUATION OF SURFACE WATERS USED FOR SUPPLYING POPULATION INTENDED FOR CONSUMPTION BY RIVER BASIN IN 2012^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ilość punktów pomiaru jakości wód w kategoriach jakości wody Number of points of water quality measurement in water quality categories				
	ogółem total	kategoria A1 wody najczystsze category A1 the purest waters	kategoria A2 wody gorszej jakości category A2 waters of worse quality	kategoria A3 wody najbardziej zanieczyszczone category A3 the most polluted waters	woda nie spełnia wymagań the water does not comply with requirements
OGÓŁEM	111	16	71	16	8
TOTAL w tym dorzecze: of which river basin:					
Wisły	78	8	53	13	4
Odry	31	7	17	3	4
Dniestru	–	–	–	–	–
Dunaju	1	–	1	–	–
Jarft	–	–	–	–	–
Łaby	1	1	–	–	–
Niemna	–	–	–	–	–
Pregoły	–	–	–	–	–
Świeżej	–	–	–	–	–
Ucker	–	–	–	–	–

a Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204, poz. 1728).

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska.

a Pursuant to the decree of the Minister of Environment of 27 November 2002 on the requirements which should be met by surface waters used for supplying population with water intended for consumption (Journal of Laws No. 204, item 1728).

S o u r c e: data of the Main Inspectorate for Environmental Protection on the basis of the results of the National Environmental Monitoring.

TABL. 70(117). OCENA WRAŻLIWOŚCI WÓD NA ZANIECZYSZCZENIA ZWIĄZKAMI AZOTU ZE ŹRÓDEŁ ROLNICZYCH^a WEDŁUG DORZECZY W 2012 R.
THE ASSESSMENT OF THE SENSITIVITY OF WATERS TO CONTAMINATION WITH NITROGEN COMPOUNDS FROM AGRICULTURAL SOURCES^a BY RIVER BASIN IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ilość punktów pomiaru jakości wody wyznaczonych do monitoringu wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu <i>Number of points of water quality measurement designated for monitoring sensitivity of waters to contamination with nitrogen compounds</i>		
	ogółem <i>total</i>	z wodami niewrażliwymi <i>with non-sensitive waters</i>	z wodami wrażliwymi <i>with sensitive waters</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	33	8	25
w tym dorzecze: <i>of which river basin:</i>			
Wisły	22	4	18
Odry	9	2	7
Dniestru	–	–	–
Dunaju	–	–	–
Jarft.....	–	–	–
Łaby	–	–	–
Niemna	–	–	–
Pregoły	2	2	–
Świeżej	–	–	–
Ucker.....	–	–	–

^a Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Nr 241, poz. 2093).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska.

^a Pursuant to the decree of the Minister of Environment of 23 December 2002 on the criteria of determining waters sensitive to contamination with nitrogen compounds from agricultural sources (Journal of Laws No. 241, item 2093).

S o u r c e: data of the Main Inspectorate for Environmental Protection on the basis of the results of the National Environmental Monitoring.

TABL. 71(118). OCENA JAKOŚCI WÓD PRZEZNACZONYCH DO BYTOWANIA RYB ŁOSOSIOWATYCH I KARPIOWATYCH WEDŁUG DORZECZY W 2012 R.^a
THE ASSESSMENT OF THE QUALITY OF WATERS INTENDED FOR LIVING OF SALMONIDAE AND CYPRINID FISH BY RIVER BASIN IN 2012^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ilość punktów pomiaru jakości wody <i>Number of points of water quality measurement</i>				
	ogółem <i>total</i>	w tym do bytowania <i>of which for the living of</i>			
		ryb łososiowatych <i>salmonidae</i>		ryb karpowatych <i>cyprinid</i>	
		pozytywne <i>positive</i>	negatywne <i>negative</i>	pozytywne <i>positive</i>	negatywne <i>negative</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	170	95	75	136	34
w tym dorzecze: <i>of which river basin:</i>					
Wisły	111	54	57	87	24
Odry	53	35	18	43	10
Dniestru	–	–	–	–	–
Dunaju	1	1	–	1	–
Jarft	1	1	–	1	–
Łaby	1	1	–	1	–
Niemna	2	2	–	2	–
Pregoły	1	1	–	1	–
Świeżej	–	–	–	–	–
Ucker.....	–	–	–	–	–

^a Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. Nr 176, poz. 1455).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska.

^a Pursuant to the decree of the Minister of Environment of 4 October 2002 on requirements pertaining to inland waters constituting the living environment of fish in natural conditions (Journal of Laws No. 176, item 1455).

S o u r c e: data of the Main Inspectorate for Environmental Protection on the basis of the results of the National Environmental Monitoring.

TABL. 72(119). WYNIKI MONITORINGU^a JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH W SIECI KRAJOWEJ W 2012 R.THE RESULTS OF MONITORING^a OF UNDERGROUND WATERS QUALITY IN DOMESTIC NETWORK IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba punktów pomiarowych Numer of measurement points	Wody o klasie jakości ^b Waters by quality class ^b				
		dobrej good			słabej weak	
		I	II	III	IV	V
LICZBA PUNKTÓW NUMER POINTS						
OGÓŁEM..... TOTAL	1096	12	176	684	151	73
o zwierciadle swobodnym with unconfined water table	478	9	91	260	83	35
o zwierciadle napiętym..... with confined water table	618	3	85	424	68	38
% PUNKTÓW POMIAROWYCH % OF TESTED POINTS						
OGÓŁEM..... TOTAL	1096	1,1	16,1	62,4	13,8	6,7
o zwierciadle swobodnym with unconfined water table	478	1,9	19,0	54,4	17,4	7,3
o zwierciadle napiętym..... with confined water table	618	0,5	13,8	68,6	11,0	6,2

a Diagnostycznego. b Według klasyfikacji jakości wód podziemnych dla potrzeb monitoringu środowiska; patrz „Uwagi metodyczne” do działu.
 Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

a Surveillance. b According to the classification of underground waters for the purposes of environmental monitoring; see “Methodological notes” to the chapter.

Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 73(120). WYNIKI MONITORINGU BADAŃ STEŻEŃ AZOTANÓW (NO₃) W WODACH PODZIEMNYCH NA OBSZARACH SZCZEGÓLNIENIE NARAŻONYCH^a NA ZANIECZYSZCZENIA ZWIĄZKAMI AZOTU ZE ŹRÓDEŁ ROLNICZYCH W 2012 R.THE RESULTS OF MONITORING OF NITRATE (NO₃) CONCENTRATION IN UNDERGROUND WATERS IN THE AREAS UNDER SPECIAL THREAT^a FROM AGRICULTURAL NITRATES IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba punktów pomiarowych Numer of measurement points	Ilość punktów o stężeniu NO ₃ [mg/dm ³] Number of points with NO ₃ concentration [in mg/dm ³]			
		<24.99	25.00 – 39.99	40 - 50	>50
LICZBA PUNKTÓW NUMER POINTS					
OGÓŁEM..... TOTAL	180	152	7	3	18
o zwierciadle swobodnym with water table	74	52	4	2	16
o zwierciadle napiętym..... with confined groundwater surface	106	100	3	1	2
% PUNKTÓW O STEŻENIU NO ₃ % OF POINTS WITH NO ₃ CONCENTRATION					
OGÓŁEM..... TOTAL	180	84,4	3,9	1,7	10,0
o zwierciadle swobodnym..... with water table	74	70,3	5,4	2,7	21,6
o zwierciadle napiętym..... with confined groundwater surface	106	94,3	2,8	0,9	1,9

a Dla 48 obszarów według podziału obowiązującego w okresie od maja 2012 do kwietnia 2016.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

a For 48 areas according to the division since May 2012 to April 2016.

Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 74(121). ZAWARTOŚĆ AZOTU MINERALNEGO W GLEBIE W PUNKTACH MONITORINGOWYCH ZLOKALIZOWANYCH NA OBSZARACH SZCZEGÓLNIENIE NARAŻONYCH (OSN) NA AZOTANY POCHODZENIA ROLNICZEGO W 2012 R.
MINERAL NITROGEN CONTENT IN SOIL IN MONITORING SITES LOCATED IN THE AREAS UNDER SPECIAL THREAT (OSN) FROM AGRICULTURAL NITRATES IN 2012

Obszar szczególnie narażony <i>Areas Under Special Threat</i>	Region wodny <i>Water region</i>	Średnia zawartość azotu mineralnego w glebie w kg/ha <i>Average mineral nitrogen content in soil in kg/ha</i>			
		wiosna <i>spring</i>		jesień <i>autumn</i>	
		warstwa 0-60 cm <i>0-60 cm layer</i>	warstwa 0-90 cm <i>0-90 cm layer</i>	warstwa 0-60 cm <i>0-60 cm layer</i>	warstwa 0-90 cm <i>0-90 cm layer</i>
Zlewnia rzeki Kotomierzycza <i>Kotomierzycza river basin</i>	Gdańsk	79,2	112,5	174,4	206,9
Zlewnia rzeki Żacka Struga, Jeziora Kornatowskiego i Jeziora Czyste <i>Struga Żaki river basin, Kornatowskie Lake basin and Czyste lake basin</i>	Gdańsk	100,7	167,3	173,0	230,4
Zlewnia rzeki Tążyna <i>Tążyna river basin</i>	Gdańsk	101,3	148,9	133,3	174,5
Zlewnia rzeki Kopel..... <i>Kopel river basin</i>	Poznań	163,1	228,3	140,9	187,2
Zlewnia rzek: Pogona i Dąbrówka <i>Pogona and Dąbrówka river basin</i>	Poznań	113,5	152,7	125,2	153,0
Zlewnia rzeki Olszynka..... <i>Olszynka river basin</i>	Poznań	96,7	139,2	110,9	143,3
Zlewnia rzek: Samica Sześzewska i Mogilnica..... <i>Samica Sześzewska and Mogilnica river basin</i>	Poznań	63,3	84,9	131,7	170,0
Zlewnia rzeki Rów Rococki..... <i>Rów Rococki river basin</i>	Poznań	177,1	221,5	146,0	184,4
Zlewnia rzeki Oszczyńca (w tym jezioro Chrzypskie Radziszewskie) <i>Oszczyńca river basin (including Chrzypskie Radziszewskie Lake)</i>	Poznań	45,3	56,8	112,3	147,0
Zlewnia rzeki Sama..... <i>Sama river basin</i>	Poznań	78,7	94,8	76,3	106,1
Zlewnia rzek: Giszka i Ciemna <i>Giszka and Ciemna river basin</i>	Poznań	247,9	306,8	132,5	176,0
Zlewnia rzeki Płonia <i>Płonia river basin</i>	Szczecin	112,5	158,9	150,0	198,7
Zlewnia rzeki Zgłowiączka <i>Zgłowiączka river basin</i>	Warszawa	104,3	138,6	161,3	198,6
Zlewnia studni nr 848, w miejscowości Doba, gmina Giżycko..... <i>Well basin no. 848 in Doba locality, Giżycko gmina</i>	Warszawa	115,5	149,4	57,2	72,4
Zlewnia rzeki Sona z dopływem Przedwojewa <i>Sona river basin with Przedwojew tributary</i>	Warszawa	222,0	317,5	112,3	168,7
Zlewnia studni nr 17, Pniewnik, gmina Korytnica <i>Well basin no. 17, Pniewnik, Korytnica gmina</i>	Warszawa	120,0	146,2	595,7	690,6
Zlewnia studni nr 838, Przegaliny Duże, gmina Komarówka Podlaska..... <i>Well basin no. 838, Przegaliny Duże, Komarówka Podlaska gmina</i>	Warszawa	96,5	119,0	72,9	92,1
Zlewnia rzeki Orla..... <i>Orla river basin</i>	Wrocław	121,4	168,7	126,7	162,2
Zlewnia rzeki Rów Polski <i>Rów Polski river basin</i>	Wrocław	99,8	138,5	98,4	125,7

Ź r ó d ł o: dane Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.

S o u r c e: data of the National Chemical and Agricultural Station.

TABL. 75(122). STAN JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH JEZIORNICH MONITOROWANYCH^a W LATACH 2010-2012
THE STATUS OF UNIFORM SURFACE WATER LAKE BODIES MONITORED^a IN 2010-2012

OCENA STANU WÓD	Ogółem Total	Dorzecza River basins					THE WATER STATUS ASSESSMENT
		Wisła	Odra	Niemen	Pregoła	Świeża	
KLASYFIKACJA STANU EKOLOGICZNEGO CLASSIFICATION OF THE ECOLOGICAL STATUS							
Bardzo dobry	91	30	44	11	6	–	High
Dobry	171	85	66	12	8	–	Good
Umiarkowany	224	104	97	5	17	1	Moderate
Słaby	122	54	54	0	14	–	Poor
Zły	152	53	82	0	17	–	Bad
Co najmniej dobry ^b	109	68	25	4	12	–	At least good ^b
Poniżej dobrego ^b	94	56	18	1	19	–	Below good ^b
Liczba ocenionych naturalnych jednolitych części wód	963	450	386	33	93	1	The number of evaluated natural water bodies
KLASYFIKACJA POTENCJAŁU EKOLOGICZNEGO CLASSIFICATION OF THE ECOLOGICAL POTENTIAL							
Maksymalny	6	4	–	1	1	–	Maksimum
Dobry	18	8	5	1	4	–	Good
Umiarkowany	22	10	9	–	3	–	Moderate
Słaby	8	3	5	–	–	–	Poor
Zły	7	1	6	–	–	–	Bad
Co najmniej dobry ^b	7	2	5	–	–	–	At least good ^b
Poniżej dobrego ^b	7	3	4	–	–	–	Below good ^b
Liczba ocenionych silnie zmienio- nych jednolitych części wód	75	31	34	2	8	–	The number of evaluated heavily modified water bodies
OCENA STANU CHEMICZNEGO ASSESSMENT OF THE CHEMICAL STATUS							
Dobry	117	73	24	6	14	–	Good
Poniżej dobrego	27	2	25	–	–	–	Below good
Liczba ocenionych jednolitych części wód	144	75	49	6	14	–	The number of evaluated uniform water bodies
OGÓLNA OCENA STANU GENERAL ASSESMENT OF THE STATUS							
Dobry	46	25	9	6	6	–	Good
Zły	647	285	285	7	70	–	Bad
Liczba ocenionych jednolitych części wód	693	310	294	13	76	–	The number of evaluated uniform water bodies

^a Patrz „Uwagi metodyczne” do działu. ^b Dotyczy wyłącznie wyników oceny opracowanych w wyniku ekstrapolacji lub oceny eksperckiej.

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a See “Methodological notes” to the chapter. ^b Applies only to the classification as a result of extrapolation or expert assessment.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 76(123). ODPLYW SUBSTANCJI ORGANICZNYCH I BIOGENNYCH RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO
THE OUTFLOW OF ORGANIC AND BIOGENIC SUBSTANCES THROUGH RIVERS TO THE BALTIC SEA

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ	1995	2000	2005	2010 ^a	2011 ^a	2012 ^a	TYPES OF CONTAMINATION
	w tysiącach ton na rok in thous. tons per year						
BZT ₅	230,7	214,0	174,3	263,7	170,4	109,8	BOD ₅
ChZT _{CR}	1492,5	1781,2	1086,9	–	–	–	COD test using chromium
Azot ogólny	204,7	187,9	133,6	322,6	191,8	103,4	Total nitrogen
Azot azotanowy	121,7	119,0	78,8	190,2	112,6	51,8	Nitrate nitrogen
Azot amonowy	12,4	16,6	5,4	23,8	7,6	3,3	Ammonium nitrogen
Azot organiczny	71,8	51,2	48,6	100,6	70,4	45,4	Organic nitrogen
Fosfor ogólny	13,2	12,1	8,2	16,2	10,4	6,7	Total phosphorus
Fosfor fosforanowy	6,3	5,2	3,2	3,1	3,8	3,2	Phosphate phosphorus

^a Od 2010 roku ładunki liczone metodą średniego miesięcznego stężenia i odpływu (metoda zalecana przez HELCOM).

U w a g a. W 2010r. wystąpiła powódź w Polsce.

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska, wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód.

^a Since 2010 loads are calculated using the average monthly concentrations and outflow (the method recommended by HELCOM).

N o t e. In 2010 flood occurred in Poland.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection, the results of the National Environmental Monitoring in the scope of the Water Monitoring.

**TABL. 77(124). ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ^a WPROWADZONE Z OBSZARU POLSKI DO MORZA BAŁTYCKIEGO
W LATACH HYDROLOGICZNYCH
CONTAMINATION LOADS^a INTRODUCED TO THE BALTIC SEA FROM THE AREA OF POLAND IN
HYDROLOGICAL YEARS**

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	TYPES OF CONTAMINATION
	w tysiącach ton na rok in thous. tons per year							
BZTs.....	209,8	244,2	216,0	177,6	249,6	204,5	107,0	BOD ₅
ChZT-Mn.....	345,6	446,5	552,3	322,7	713,9	627,3	204,8	COD test using permanganate
ChZT-Cr.....	1234,3	1540,9	1680,9	1164,9	–	–	–	COD test using chromium
Chlorki.....	4905,5	5473,2	4942,6	4691,2	–	–	–	Chlorides
Siarczany.....	2619,6	4282,6	4005,1	2789,3	–	–	–	Sulfates
Substancje rozpuszczalne ogólne.....	20072,6	26122,7	26410,1	22127,5	–	18189,9	6784,1	Total soluble substances
Zawiesina ogólna.....	805,2	1008,5	1021,7	814,7	–	1037,6	566,3	Total slurry
Wapń.....	2978,8	4569,2	4854,3	3628,7	–	–	–	Calcium
Magnez.....	444,1	596,7	652,7	501,8	–	–	–	Magnesium
Azot amonowy.....	19,9	11,5	18,4	5,6	22,3	11,7	3,5	Ammonium nitrogen
Azot azotanowy.....	42,7	121,8	121,9	82,9	164,3	152,8	50,4	Nitrate nitrogen
Azot Kjeldahla.....	60,8	83,8	71,7	55,3	121,5	100,3	50,7	Kjeldahl nitrogen
Azot ogólny.....	104,4	206,6	194,2	136,6	288,7	254,6	102,2	Total nitrogen
Fosforany.....	17,2	20,6	17,0	10,0	20,4	15,6	6,9	Phosphates
Fosfor ogólny.....	11,6	13,7	12,5	8,8	15,2	13,1	6,5	Total phosphorus
Żelazo ogólnie.....	17,3	27,1	6,9	2,7	–	–	–	Total ferrum
Mangan.....	5,8	6,2	1,3	12,0	–	–	–	Manganese
Cynk ^b	2075,0	851,6	706,0	307,5	463,0	212,2 ^c	107,7	Zinc ^b
Kadm ^b	19,0	9,4	5,0	6,2	0,8	11,5 ^c	2,3	Cadmium ^b
Miedź ^b	261,0	134,9	110,0	139,0	335,9	186,6 ^c	130,8	Copper ^b
Ołów ^b	223,0	127,0	39,0	30,0	0,5	95,6 ^c	42,2	Lead ^b
Fenole lotne ^b	217,0	166,7	166,0	43,2	–	–	–	Volatile phenols ^b

a Określone w przekrojach bilansowych rzek objętych Monitoringiem Powierzchniowych Wód Płynących. *b* Ładunki wykazano w t/rok. *c* Pomiarzy poniżej granicy oznaczalności (ładunek obliczony w oparciu o połowę granicy oznaczalności).

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska, wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód.

a Stated in the balance breakdowns of rivers included in the Monitoring of Surface Flowing Waters. *b* Loads presented in t/year. *c* The measurements below the limit of the detection (load calculated based on half of the detection limit).

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection, the results of the National Environmental Monitoring in the scope of the Water Monitoring.

TABL. 78(125). ODPLYW SUBSTANCJI ORGANICZNYCH I BIOGENNYCH RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO W 2012 R.
THE OUTFLOW OF ORGANIC AND BIOGENIC SUBSTANCES THROUGH RIVERS TO THE BALTIC SEA IN 2012

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ TYPES OF CONTAMINATION	Ogółem Total	Odra Through Odra	Ina Through Ina	Rega Through Rega	Parseta Through Parseta	Grabowa Through Grabowa	Wieprza Through Wieprza	Slupia Through Slupia	Lupawa Through Lupawa	Leba Through Leba	Reda Through Reda	Wisla Through Wisla	Pasleka Through Pasleka
a – ładunek roczny w tys. ton na rok a – annual load in thous. tons per year													
b – ładunek jednostkowy w kg na km ² na rok b – unit load in kg per km ² per year													
BZT ₅ a	109,84	46,79	1,05	0,78	1,12	0,47	0,90	2,05	0,80	1,32	0,30	52,96	1,29
BOD ₅ b	x	450,34	486,09	282,37	364,78	857,93	544,63	1267,39	865,92	744,46	619,47	313,81	556,58
ChZT _{CR} a	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
COD test using chromium..... b	x	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Azot ogólny..... a	103,37	44,92	1,81	1,51	2,24	0,49	1,01	1,25	0,71	1,02	0,22	46,68	1,52
Total nitrogen..... b	x	432,39	839,82	544,69	727,28	881,76	606,26	773,26	767,49	577,62	449,51	276,56	653,89
Azot azotanowy..... a	51,81	22,36	1,12	1,03	1,49	0,27	0,58	0,66	0,49	0,55	0,10	22,61	0,54
Nitrate nitrogen..... b	x	215,27	521,30	373,30	484,01	488,11	352,30	405,62	522,70	310,73	214,81	133,98	232,51
Azot amonowy..... a	3,32	1,55	0,08	0,04	0,05	0,05	0,04	0,04	0,01	0,03	0,02	1,32	0,09
Ammonium nitrogen..... b	x	14,87	36,17	16,16	17,73	85,10	24,14	27,31	9,66	15,69	36,27	7,81	38,77
Azot organiczny..... a	45,37	19,15	0,50	0,32	0,67	0,14	0,33	0,48	0,19	0,41	0,09	22,21	0,87
Organic nitrogen..... b	x	184,32	231,77	114,23	218,01	251,73	196,73	297,15	208,04	232,65	188,51	131,62	377,02
Fosfor ogólny..... a	6,68	2,33	0,07	0,07	0,07	0,03	0,07	0,06	0,04	0,09	0,01	3,75	0,08
Total phosphorus..... b	x	22,42	31,91	23,84	23,163	56,86	41,26	39,92	43,62	188,51	30,46	22,22	35,14
Fosfor fosforanowy..... a	3,24	0,45	0,03	0,04	0,03	0,02	0,04	0,03	0,02	0,87	0,01	1,66	0,04
Phosphate phosphorus..... b	x	4,33	12,12	13,78	11,13	39,13	26,65	19,75	19,91	377,02	13,49	9,81	16,00

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska, wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód.

Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection, the results of the National Environmental Monitoring in the scope of the Water Monitoring.

TABL. 79(126). ODPLYW METALI CIĘŻKICH RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO W 2012 R.
THE OUTFLOW OF HEAVY METALS THROUGH RIVERS TO THE BALTIC SEA IN 2012

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ TYPES OF CONTAMINATION	Ogółem Total	Odra Through Odra	Ina Through Ina	Rega Through Rega	Parseta Through Parseta	Grabowa Through Grabowa	Wieprza Through Wieprza	Slupia Through Slupia	Lupawa Through Lupawa	Leba Through Leba	Reda Through Reda	Wisla Through Wisla	Pasleka Through Pasleka
a – ładunek roczny w tonach na rok a – annual load in tons per year													
b – ładunek jednostkowy w kg na km ² na rok b – unit load in kg per km ² per year													
Cynk..... a	110,58	19,14 ^a	0,40 ^a	22,7 ^a	–	10,16 ^a	16,62 ^a	3,25 ^a	1,49 ^a	3,27 ^a	0,2 ^a	28,01 ^a	5,34
Zinc..... b	x	0,18	0,19	8,20	–	18,45	10,01	2,01	1,60	1,85	0,41	0,17	2,30
Miedź..... a	136,36	56,14	1,12	1,62	1,97	0,67	1,80	0,91 ^a	0,36 ^a	0,88 ^a	0,30	70,04	0,56 ^a
Copper..... b	x	0,54	0,52	0,59	0,64	1,21	1,09	0,56	0,39	0,50	0,61	0,42	0,24
Olów..... a	38,32	7,50 ^a	0,21 ^a	0,63 ^a	–	0,24 ^a	0,61 ^a	1,2 ^a	0,52 ^a	0,89 ^a	0,12 ^a	26,11 ^a	0,29 ^a
Lead..... b	x	0,07	0,10	0,23	–	0,44	0,37	0,74	0,56	0,51	0,25	0,15	0,13
Nikiel..... a	56,75	26,47	0,24 ^a	0,62 ^a	–	0,21 ^a	0,54 ^a	1,20 ^a	0,52 ^a	0,86 ^a	0,12 ^a	25,16 ^a	0,81 ^a
Nickel..... b	x	0,25	0,11	0,22	–	0,39	0,33	0,74	0,56	0,49	0,25	0,15	0,35
Chrom..... a	–	–	–	0,78 ^a	–	0,3 ^a	0,68 ^a	0,50 ^a	0,22 ^a	0,36 ^a	0,06 ^a	11,34 ^a	0,45 ^a
Chromium..... b	x	–	–	0,28	–	0,55	0,41	0,31	0,24	0,21	0,13	0,07	0,19
Rtęć..... a	0,54	0,22 ^a	0,00 ^a	0,02 ^a	–	0,01 ^a	0,01 ^a	0,01 ^a	0,00 ^a	0,01 ^a	0,00 ^a	0,23 ^a	0,02 ^a
Mercury..... b	x	0,00	0,00	0,01	–	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
Kadm..... a	1,63	0,38 ^a	0,11 ^a	0,03 ^a	–	0,01 ^a	0,03 ^a	0,09 ^a	0,04 ^a	0,06 ^a	0,005 ^a	0,85 ^a	0,02 ^a
Cadmium..... b	x	0,00	0,05	0,01	–	0,03	0,02	0,05	0,04	0,04	0,01	0,01	0,01

a Pomiary poniżej granicy oznaczalności (ładunek obliczony w oparciu o połowę granicy oznaczalności).

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska, wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód.

a The measurements below the limit of the detection (load calculated based on half of the detection limit).

Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection, the results of the National Environmental Monitoring in the scope of the Water Monitoring.

Dział 4. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Uwagi metodyczne

Zawarte w tym dziale informacje charakteryzują źródła, rozmiary i strukturę zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego oraz przedsięwzięcia mające na celu jego ochronę przed nadmiernym zanieczyszczeniem, w szczególności stan wyposażenia i efekty eksploatacji zainstalowanych urządzeń do ochrony powietrza.

Na początku działu przedstawiono dane o **zużyciu nośników energii pierwotnej** w gospodarce narodowej, tj.: węgla kamiennego, węgla brunatnego, ropy naftowej, gazu ziemnego, torfu i drewna opałowego, paliw odpadowych stałych oraz innych surowców pozyskanych z naturalnych zasobów krajowych oraz nośników zakupionych za granicą.

Zużycie ogółem nośników energii stanowi sumę zużycia bezpośredniego i zużycia na wsad przemian. **Zużycie bezpośrednie** równa się sumie nośników energii, jaka została zużyta w odbiornikach końcowych, bez dalszego przetwarzania (przemiany) na inne nośniki energii. Ujmowane są tu także straty i ubytki naturalne nośników energii u odbiorców. **Zużycie na wsad przemian** równa się sumie zużycia poszczególnych nośników energii wykorzystanych jako surowiec wsadowy, tzn. poddany przetwarzaniu na inne nośniki energii w procesach technologicznych uznanych za przemiany energetyczne.

Przez **zanieczyszczanie powietrza** rozumie się wprowadzanie przez człowieka, bezpośrednio lub pośrednio, do powietrza substancji stałych, ciekłych lub gazowych w takich ilościach, które mogą zagrażać zdrowiu człowieka, ujemnie wpływać na klimat, przyrodę żywą, glebę lub wodę, a także spowodować inne szkody w środowisku.

Przez **źródło emisji zanieczyszczeń powietrza** należy rozumieć miejsce, w którym następuje wprowadzenie (wyemitowanie) do powietrza substancji zanieczyszczających. Źródłami zanieczyszczeń są: zakłady energetyczne (elektrownie i elektrociepłownie), zakłady przemysłowe, kotłownie komunalne, paleniska indywidualne (domowe), środki transportu, źródła wtórne powstałe w wyniku wydalania oraz utylizacji ścieków i odpadów (np. hałdy lub wysypiska), rolnictwo (np. rozsiewanie nawozów sztucznych czy stosowanie środków ochrony roślin), a także przemiany i reakcje chemiczne zachodzące w zanieczyszczonej atmosferze oraz źródła naturalne (np. pożary lasów, burze pyłowe, pyły kosmiczne).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i rodzajów zanieczyszczeń (określonych prawnie) może być ustalona albo na drodze pomiarów, albo na drodze obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń charakterystyczne dla procesów technologicznych. Statystyka wykorzystuje oba źródła danych z tego zakresu, co znajduje odzwierciedlenie w niniejszej publikacji.

Prezentowane dane dotyczące **całkowitej emisji głównych zanieczyszczeń powietrza, niemetanowych lotnych związków organicznych, gazów cieplarnianych, metali ciężkich oraz trwałych zanieczyszczeń organicznych (TZO)** pochodzą z **Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami** - Instytutu Ochrony Środowiska PIB.

Dane o **emisji całkowitej dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłu** z podziałem na źródła emisji (energetyka zawodowa i przemysłowa, technologie przemysłowe, źródła stacjonarne: kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, rolnictwo oraz źródła mobilne) są danymi szacunkowymi wyliczonymi na podstawie zużycia paliw i wskaźników technologicznych. Wielkości emisji całkowitej od roku 2004 zostały przeliczone według zmienionej metodyki inwentaryzacji emisji, dlatego różnią się od publikowanych w poprzedniej edycji, a także ich porównywalność z danymi za lata poprzednie jest ograniczona. W 2004 r. nastąpił znaczny spadek emisji dwutlenku siarki ze źródeł mobilnych w wyniku zmniejszenia ilości siarki w paliwach ciekłych dla tej kategorii.

Ponadto w publikacji zamieszczono wyniki inwentaryzacji emisji zanieczyszczeń powietrza opracowane w układzie **klasyfikacji SNAP97** (SNAP – *Selected Nomenclature for Air Pollution*) oraz od 2001 r. w nowej klasyfikacji NFR (*Nomenclature for Reporting*). SNAP jest europejską systematyką **rodzajów działalności** zagregowanych w jedenaście głównych kategorii, wykorzystywaną do celów inwentaryzacji emisji zanieczyszczeń. Przedstawione w tabeli dane o całkowitej emisji zanieczyszczeń według rodzajów działalności, obejmują sześć rodzajów zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu (wyrażone w NO₂), tlenek węgla, niemetanowe lotne związki organiczne, amoniak oraz pyły.

Wielkości **emisji gazów cieplarnianych** pochodzą z **Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami** i są zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska. Zaprezentowana została inwentaryzacja emisji trzech podstawowych gazów cieplarnianych: dwutlenku węgla, metanu i podtlenku azotu oraz emisja gazów przemysłowych: fluorowęglowodorów HFCs, perfluorowęglowodorów PFCs oraz sześćofluorku siarki SF₆. Inwentaryzację emisji gazów cieplarnianych sporządzono zgodnie z metodologią zalecaną przez Konferencję Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Źródła emisji podzielone są na grupy zgodnie z klasyfikacją źródeł emisji opracowaną przez **IPCC** (*Intergovernmental Panel Climate Change – Międzyrządowy Zespół do spraw Zmian Klimatu*) obejmującą 6 głównych kategorii: energia; procesy przemysłowe; użytkowanie rozpuszczalników i innych produktów; rolnictwo; użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo; odpady. **IPCC** powołany został w 1988 r. pod auspicjami Programu Środowiska Narodów Zjednoczonych (UNEP) oraz Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO) jako międzynarodowa organizacja zajmująca się opracowywaniem naukowych podstaw w zakresie zmian klimatu. Zespół ten na wniosek Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, opracowuje i aktualizuje także metodologię dla krajowych inwentaryzacji

emisji gazów cieplarnianych: *IPCC Revised 1996 IPCC Guidelines, Good Practice Guidance and Uncertainty Management (2000)* oraz *2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories*. W 2013 r. Krajowy Ośrodek wykonał aktualizację inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych za lata 1988-2011 zgodnie z metodyką IPCC oraz dostępnymi danymi. Zaktualizowane wyniki zostały zgłoszone do sekretariatu Konwencji Klimatycznej, a w niniejszej publikacji zastąpiły wcześniej prezentowane dane.

Przedstawiono także **wielkości emisji gazów cieplarnianych wyrażone w ekwiwalencie dwutlenku węgla**. W rozumieniu ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji przez ekwiwalent rozumie się jeden megagram (1 Mg) dwutlenku węgla lub ilość innego gazu cieplarnianego stanowiącą odpowiednik 1 Mg dwutlenku węgla, obliczoną z wykorzystaniem odpowiedniego współczynnika ocieplenia.

Dane dotyczące **emisji metali ciężkich** zostały oszacowane w oparciu o wskaźniki emisji i dane o wielkości produkcji i zużyciu materiałów według poszczególnych rodzajów działalności, zgodnie z systematyką SNAP97.

Dane o **emisji trwałych zanieczyszczeń organicznych (TZO)** dotyczą emisji grupy dioksyn i furanów (PCDD/F) oraz wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), których bilans emisji obejmuje sumę 4 WWA: benzo(a)pirenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu. Toksyczność całego ładunku dioksyn i furanów oszacowana i wyrażona została tzw. **równoważnikiem toksyczności I-TEQ (Toxic Equivalent)**. Jest to wskaźnik toksyczności względnej w odniesieniu do najbardziej toksycznej dioksyny, tj. 2,3,7,8-TCDD, której przypisano wartość 1. W latach 2000-2013 dokonywano korekty stosowanych wcześniej wskaźników emisji i uwzględniono nowe źródła, dla których brakowało danych potrzebnych do oszacowania wielkości emisji. Korekta i uzupełnienie wskaźników przeprowadzone zostały na podstawie wyników krajowych pomiarów TZO, ocen eksperckich, informacji z zakładów przemysłowych oraz analizy porównawczej wskaźników stosowanych do inwentaryzacji w Polsce i innych krajach.

Dane o **emisji zanieczyszczeń ze środków transportu drogowego** napędzanych silnikami spalinowymi pochodzą z Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami. Dla lat 2000-2011 określono emisję z jednego działu transportu, tj. środków transportu drogowego (w tym: samochody osobowe, samochody o masie całkowitej do 3500 kg, samochody ciężarowe o masie całkowitej powyżej 3500 kg, autobusy o masie całkowitej powyżej 3500 kg, motocykle, motorowery oraz ciągniki rolnicze). Emisję oszacowano bądź jako iloczyn zużycia paliwa i wskaźnika emisji właściwej określającego średnią masę danego zanieczyszczenia wydzielaną w wyniku spalania jednostki masy paliwa, bądź też jako iloczyn całkowitego rocznego przebiegu pojazdów danego rodzaju (tzw. pojazdokilometrów) i wskaźnika emisji drogowej określającego średnią masę danego zanieczyszczenia wydzielaną na przebiegu 1 km. Wskaźniki emisji dla transportu drogowego zostały określone na podstawie badań i analiz własnych Instytutu Transportu Samochodowego (dla emisji CO₂, CO, NMVOC, NO_x oraz PM) oraz danych z literatury (dla CH₄ oraz N₂O).

Dane o **emisji z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza** pochodzą z corocznej sprawozdawczości GUS i dotyczą zanieczyszczeń wprowadzonych w sposób zorganizowany (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) oraz w sposób niezorganizowany (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza to tzw. punktowe źródła emisji zanieczyszczeń, do których zaliczono wszystkie jednostki organizacyjne ustalone przez ówczesnego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarzce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późn. zmianami). Ustalona w ten sposób zbiorowość jednostek sprawozdawczych (zakładów) utrzymywana jest corocznie, co m.in. zapewnia zachowanie ciągłości i porównywalności wyników badania. Zbiorowość ta może być powiększona jedynie w szczególnych wypadkach, np. o jednostki nowouruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

W odniesieniu do Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 wyniki tego badania dotyczą sektorów: przemysłu; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; administracji publicznej i obrony narodowej, obowiązkowych zabezpieczeń społecznych; opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, jak również pozostałych.

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych dotyczy ilości zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych przez dany zakład do atmosfery w ciągu roku i obejmuje: pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzy i pozostałe. Dane dotyczące pyłów pozostałych obejmują pyły pozostałe ujęte pod pozycją 54 Załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196, poz. 1217) oraz szczególnie niebezpieczne zanieczyszczenia pyłowe takie jak chrom, rtęć, ołów, kadm i inne ujęte ściśle w w/w akcie prawnym.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych dotyczy ilości zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku i obejmuje: dwutlenek siarki, tlenki azotu (wyrażone w dwutlenku azotu – NO₂), tlenek węgla, dwutlenek węgla (od 1993 r.), węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe określone w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska.

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych, oraz dwutlenku siarki określana jest zazwyczaj metodami pomiarowymi, a w przypadku braku urządzeń pomiarowych dokonuje się oszacowania wielkości emisji. Wielkości emisji pozostałych rodzajów zanieczyszczeń gazowych opierają się przeważnie na ustaleniach szacunkowych. Prezentowany w publikacji

wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia wielkości emisji CO₂**, ze względu na to, że wielkość emisji CO₂ charakteryzuje się dużymi wartościami bezwzględными.

Jednolita metodologia określania emisji poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń i w miarę stabilna w kolejnych latach zbiorowość zakładów pozwala na ogólną ocenę skali zjawisk oraz tendencji i dynamiki zmian zagrożenia atmosfery ze strony głównych przemysłowych i energetycznych źródeł zanieczyszczeń powietrza.

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach oraz przez zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane. Źródła zanieczyszczeń są obowiązane prawnie do stosowania metod, technologii i środków technicznych chroniących powietrze przed zanieczyszczeniem.

Dane o **ilości zatrzymanych i zneutralizowanych zanieczyszczeń** pyłowych oraz gazowych (według rodzajów) obrazują rozmiary zanieczyszczeń zredukowanych w urządzeniach do ochrony powietrza, zainstalowanych w zakładach uznanych za szczególnie uciążliwe dla atmosfery. **Skuteczność** działania urządzeń oczyszczających, określana jako **stopień redukcji zanieczyszczeń**, jest wielkością charakterystyczną dla urządzeń i wskazuje, jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany. Wskaźnik ten wyraża się procentowym stosunkiem ilości zanieczyszczenia zatrzymanego do ilości zanieczyszczenia wytworzonego, tj.: zatrzymanego i wyemitowanego. Wartość tego wskaźnika może wahać się od 0 do 100%. Im bliższa jest 100%, tym większy jest potencjał ochronny danego źródła zanieczyszczeń.

Przy klasyfikacji urządzeń według poziomu skuteczności przyjmuje się, za Biurem Projektowym „OPAM” następujące przedziały jako średnie dla najczęściej stosowanych technologii oraz dla średniego stężenia zanieczyszczeń na wlocie do urządzenia:

RODZAJ URZĄDZEŃ	Skuteczność eksploatacyjna w %		
	niska	średnia	wysoka
Cyklony.....	poniżej 70	70 - 80	powyżej 80
Multicyklony.....	„ 75	75 - 85	„ 85
Filtry tkaninowe.....	„ 93	93 - 98	„ 98
Elektrofiltry.....	„ 90	90 - 95	„ 95
Urządzenia mokre.....	„ 85	85 - 95	„ 95

Rzeczywista skuteczność działania urządzenia jest równa lub mniejsza od zakładanej skuteczności eksploatacyjnej, uwzględnia bowiem warunki pracy urządzenia (np. skład chemiczny przepływających pyłów i gazów, skład ziarnowy pyłu, przepływ gazu, temperaturę, wilgotność oraz ciśnienie gazu i inne), także jego dyspozycyjność.

Dane o **emitorach** na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza przedstawiają ilość oraz udział emitorów w ogólnej emisji zorganizowanej z podziałem według ich wysokości.

Informacje o **całkowitej zawartości ozonu w atmosferze** pochodzą z Instytutu Geofizyki Polskiej Akademii Nauk. Są one wynikiem systematycznych pomiarów ozonu atmosferycznego, wykonywanych od 1963 r. w Centralnym Obserwatorium Geofizycznym PAN w Belsku k. Grójca, za pomocą spektrofotometru Dobsona (od 1992 roku również przy pomocy spektrofotometru Brewera). Pozwalają one na wyznaczenie zawartości ozonu w pionowym słupie powietrza rozciągającym się nad przyrządem poprzez całą atmosferę.

Jednostką całkowitej zawartości ozonu w atmosferze jest **atmocentymetr** (atm-cm). Całkowita zawartość ozonu wynosi 1 atm-cm, jeśli grubość warstwy ozonu zawartego w pionowej kolumnie powietrza o podstawie 1 cm² po sprowadzeniu go do warunków normalnych ciśnienia (760 mm Hg) i temperatury (0 stopni Celsjusza) wynosi 1 cm. Tysięczna część atmocentymetru (mili atm-cm) nazywana jest **dobsonem** [D].

Pomiary całkowitej zawartości ozonu w Belsku wykonywane są systematycznie pięciokrotnie (w lecie) lub trzykrotnie (w zimie) w ciągu dnia – w zależności od stanu pogody: w bezpośrednim promieniowaniu Słońca (najdokładniejszy pomiar) lub w świetle rozproszonym z zenitu bezchmurnego lub zachmurzonego. Opady deszczu lub śniegu wykluczają wykonanie pomiaru. Wartości średnich miesięcznych całkowitej zawartości ozonu obliczane są z wartości średnich dziennych wyznaczonych zgodnie z rekomendacją Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO) z pomiarów o możliwie największej do uzyskania w danym dniu dokładności.

W 2001 i 2005 roku spektrofotometr Dobsona z Belska uczestniczył w Międzynarodowych Porównaniach zorganizowanych pod auspicjami WMO, w trakcie których wykonano kalibrację i wzorcowania przyrządu. W rezultacie tych prac stwierdzono, że należy uwzględnić nowe wyniki wzorcowań do wyznaczenia całkowitej zawartości ozonu. W związku z tym dotychczasowe dane dla stacji w Belsku zostały zrewaloryzowane.

Ciśnienie cząstkowe ozonu jest to część całkowitego ciśnienia mieszaniny gazów atmosferycznych wywieranego przez ozon. Pomiary ciśnienia cząstkowego ozonu w pionowym przekroju atmosfery (do maksymalnej wysokości 35 km) prowadzone są od 1979 r. w Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Ośrodku Aerologii w Legionowie. Pomiary te wykonywane są raz w tygodniu (w środę), a w przypadku występowania większych zmian ozonu, 2-3 razy w tygodniu. Stosowana jest elektrochemiczna sonda ozonowa. W czasie lotu sonda podwieszona jest do balonu i współpracuje ze standardowym systemem pomiaru temperatury, ciśnienia, wilgotności i wiatru. Dane przekazywane są drogą radiową do stacji naziemnej. Wartości średniego ciśnienia cząstkowego ozonu w miesiącach przedstawiono dla powierzchni ziemi oraz dla wybranych powierzchni izobarycznych w troposferze (700-300 hPa) i stratosferze (200 -

10 hPa). **Powierzchnia izobaryczna** jest definiowana jako powierzchnia, na której wartość ciśnienia jest jednakowa we wszystkich jej punktach. W meteorologii ciśnienie atmosferyczne podaje się w **hektopaskalach (hPa)** przy czym 1hPa = 100 Pa. **Paskal (Pa)** jest to ciśnienie występujące na powierzchni płaskiej 1 m², na którą działa prostopadle siła 1 N (niutona).

Od 2007 roku prezentowane dane dotyczące ciśnienia cząstkowego ozonu rozszerzone są o nowy element statystyczny – standaryzowane odchylenie średnich miesięcznych roku względem średnich miesięcznych z wielolecia. Stało się to możliwe, gdyż Instytut dysponuje już wystarczająco długą serią pomiarową - od 1993 roku pomiary prowadzone są jednym typem czujnika –ECC. Standaryzowane odchylenie pozwala w łatwy sposób wykryć anomalne zawartości ozonu w atmosferze – wskazują na to wartości odchylenia przekraczające +2 lub – 2.

Promieniowanie nadfioletowe (UV) jest to promieniowanie elektromagnetyczne o fali długości od 10 do 400 nm nie wywołujące wrażeń wzrokowych. Obszar promieniowania nadfioletowego dzieli się umownie na cztery części: zakres A o długości fali 315-400 nm, zakres B – 280-315 nm i zakres C – 200-280 nm oraz zakres nadfioletu próżniowego (dalekiego) – 10-200 nm. Najsilniejszym naturalnym źródłem promieniowania nadfioletowego jest Słońce. Do powierzchni Ziemi dociera jedynie promieniowanie UV-A i UV-B (promieniowanie UV-C jest całkowicie pochłaniane przez ozon i inne gazy w atmosferze). Promieniowanie w zakresie B jest w większości absorbowane przez warstwę ozonu atmosferycznego i do powierzchni Ziemi dociera jego nieznaczna część. Promieniowanie w obu zakresach jest silnie pochłaniane przez chmury i rozpraszane przez zanieczyszczenia atmosferyczne.

Wyniki pomiarów promieniowania nadfioletowego Słońca pochodzą z dwóch źródeł. Pierwszym z nich są trzy stacje Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zlokalizowane w Łebie, Legionowie i Zakopanem. Pomiary prowadzone są w nich szerokopasmowym (280-320 nm) miernikiem UV-Biometr 501, wyskalowanym w **jednostkach MED (Minimal Erythema Dose)**, dla I typu skóry człowieka. Wartość energii UV (1 MED) wywołująca w ciągu godziny rumień na skórze, nieeksponowanej wcześniej na słońce, zależy od wrażliwości indywidualnej skóry człowieka.

Podstawowe typy skóry dla populacji europejskiej i odpowiadające im wartości 1 MED wg normy DIN-5050:

Typ skóry	Kolor skóry	Włosy	Oczy	Opalenizna	Oparzenia	1 MED
I	Bardzo jasna	Rude	Niebieskie	Nigdy	Zawsze	200 J/m ²
II	Jasna	Blond	Zielone lub niebieskie	Słaba	Często	250 J/m ²
III	Jasnobrązowa	Brązowe	Szare lub brązowe	Wyrazista	Rzadko	350 J/m ²
IV	Brązowa lub oliwkowa	Czarne	Brązowe	Mocna	Nigdy	450 J/m ²

Przy niepełnych danych na danej stacji, dawkę miesięczną obliczono uzupełniając brakujące dni średnią ze wszystkich pomiarów. Drugim źródłem są wyniki monitoringu prowadzonego od 1976 r. w Centralnym Obserwatorium Geofizycznym PAN w Belsku k. Grójca. Pomiary wykonywane są za pomocą UV-Biometru 501A, który również wyskalowany jest w jednostkach fotobiologicznych MED.

Pomiary całkowitej zawartości ozonu, ciśnienia cząstkowego ozonu w pionowym przekroju atmosfery oraz promieniowania nadfioletowego (UV) pozyskiwane są od 1991 roku w ramach Państwowego Monitoringu i są finansowane ze środków Narodowego Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dane dotyczące **międzynarodowego obrotu substancjami zubożającymi warstwę ozonową** pochodzą z Ministerstwa Środowiska i obejmują okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej od 1 maja 2004 r. nie jest limitowany obrót substancjami kontrolowanymi pomiędzy państwami członkowskimi, dlatego też jest on określany jako przywóz (do Polski z terenu Unii Europejskiej) i wywóz (z Polski na teren Unii). Natomiast w świetle rozporządzeń europejskich „import” oznacza przywóz spoza UE, a „eksport” polega na wywozie poza obszar UE. Zarówno import, jak i eksport w stosunku do Unii Europejskiej jest regulowany na podstawie pozwoleń i autoryzacji zgodnie z rozporządzeniem (WE) Nr 1005/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. WE L 286 z 31 października 2009 r.). Prezentowane dane opracowane zostały przez Ministrestwo Środowiska w uzgodnieniu z Instytutem Chemii Przemysłowej w Warszawie – Biurem Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu, które gromadzi dane związane z obowiązującą w Polsce ewidencją substancji kontrolowanych.

Dane o **imisji zanieczyszczeń** przygotowano na podstawie wyników pomiarów prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2012 r., pochodzących z systemów oceny jakości powietrza wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska. Normowane zanieczyszczenia mierzone są na **stanowiskach pomiarowych** zlokalizowanych w obrębie stacji pomiarowej. **Stanowisko pomiarowe w monitoringu jakości powietrza** dla potrzeb statystyki publicznej oznacza miejsce poboru próby lub/i pomiaru w celu oznaczenia jednego zanieczyszczenia daną metodą pomiarową. Definicja ma zastosowanie dla danych od 2008 r. Zanieczyszczenia mierzone są za pomocą metod aspiracyjnych (na stanowiskach automatycznych lub manualnych) lub pasywnych.

Pod pojęciem **imisja** (stężenie zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym) należy rozumieć ilość danego zanieczyszczenia pyłowego lub gazowego w jednostce objętości powietrza atmosferycznego.

Sposób dokonywania oceny stopnia zanieczyszczenia powietrza określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. Nr 0 poz.

1032). **Poziomy dopuszczalne, docelowe i cele długoterminowe w odniesieniu do zanieczyszczeń powietrza** zostały ustalone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. Nr 0, poz. 1031) i obejmują:

- zanieczyszczenia gazowe: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, benzen C₆H₆, tlenek węgla CO i ozon O₃,
- pył zawieszony PM_{2,5}, pył zawieszony PM₁₀ oraz ołów Pb, arsen As, kadm Cd, nikiel Ni i benzo(a)piren B(a)P zawarte w PM₁₀.

Normy te zostały ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzkiego. Dodatkowo dla dwutlenku siarki SO₂, tlenków azotu NO_x (dwutlenek azotu i tlenek azotu łącznie, w przeliczeniu na dwutlenek azotu) oraz ozonu O₃ zostały ustanowione normy ze względu na ochronę roślin.

Percentyle uwzględnione w zestawieniach danych o imisji wynikają z dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomów dopuszczalnych/docelowych stężeń 1-godz. lub 24-godz. danego zanieczyszczenia. Podane w tabelach wartości stężeń: minimalne, średnie i maksymalne odnoszą się do zbioru wartości określonego parametru uzyskanych z pomiarów w 2012 roku na wszystkich stanowiskach (uwzględnionych w ocenie jakości powietrza za 2012 r.) w danym mieście lub aglomeracji.

Percentyl wskazuje wartość cechy, poniżej której mieści się dany procent populacji – powyżej tej wartości mieści się dopełniający do 100 procent jej odsetek. Przyjmuje wartości w przedziale od 0 do 1. Specyficznymi przypadkami percentyli są: **decyl** (percentyl 0,1) – wartość cechy, dla której 10% populacji mieści się poniżej tej wartości; **kwartyl** (percentyl 0,25) – wartość cechy, poniżej której mieści się 25% populacji; **mediana** (percentyl 0,5, wartość środkowa) – wartość cechy, dla której po 50% populacji mieści się w przedziałach powyżej i poniżej wartości mediany.

Aglomerację stanowi miasto lub kilka miast o wspólnych granicach administracyjnych, o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy (ustawa Prawo ochrony środowiska – tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zmianami).

Dane o **stężeniach ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery** pochodzą z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Są to wyniki pomiarów uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska z 61 stanowisk pomiarowych. Wszystkie stacje wyposażone są w automatyczne analizatory stężeń ozonu. Wszystkie serie danych (wyniki pomiarów) spełniają kryteria kompletności określone w załączniku VII Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz.U. UE L 152 z 11 czerwca 2008 r., str. 1-44).

Wartość **parametru AOT40** określa się jako sumę różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w µg/m³ a wartością 80 µg/m³, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8⁰⁰ a 20⁰⁰ czasu środkowoeuropejskiego, dla której stężenie jest większe niż 80 µg/m³.

Dane dotyczące monitoringu **składu chemicznego opadów atmosferycznych oraz mokrej depozycji siarki, azotu i jonów wodoru** są danymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pochodzącymi również z badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Stacje: Łeba, Warszawa-Bielany, Jarczew, Śnieżka obsługiwane są przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, natomiast Stacja Kompleksowego Monitoringu Środowiska Puszcza Borecka prowadzona jest przez Instytut Ochrony Środowiska.

Próbki **opadów atmosferycznych** pobierane są zgodnie z polską normą dotyczącą badań zanieczyszczeń opadów atmosferycznych PN-91/C-04642.02. Są to próbki dobowe, tzw. opadowe, tj. takie, których pobór rozpoczyna się o godz. 6 czasu Greenwich i trwa całą dobę. Próbkę pobiera się do sterylnej czystego polietylenowego zbiornika, z powierzchnią wlotową na wysokości 1,5 m nad poziomem gruntu. Pobrane próbki są analizowane w laboratoriach przy zastosowaniu różnych metod analitycznych. Laboratoria są systematycznie testowane, biorąc udział w międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych w systemach obserwacyjnych WMO/GAW oraz EMEP. Wartość stężenia średniego za dany okres oblicza się jako średnią ważoną, gdzie wagą jest dobowy suma opadów. Wartość średniego pH za dany okres wyznaczona została dla średniej ważonej wartości stężenia jonów wodoru (H⁺), gdzie wagą jest dobowy suma opadów, stężenie jonów wodoru w pojedynczej próbce wyznaczone jest ze zmierzonej wartości pH.

Depozycja mokra jest to ładunek substancji lub pierwiastka wprowadzany do podłoża wraz z opadem atmosferycznym. Depozycję mokrą w miesiącu oblicza się jako iloczyn średniego stężenia substancji i miesięcznej sumy opadów. Roczny depozycję mokrą oblicza się z sum miesięcznych.

W dziale zaprezentowano także dane w zakresie działalności Inspekcji Ochrony Środowiska związanej z przeciwdziałaniem **poważnym awariom**.

Poważna awaria – to zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Podstawowym zadaniem Inspekcji Ochrony Środowiska w sprawach **poważnych awarii** jest tworzenie warunków mających na celu przeciwdziałanie powstawaniu poważnych awarii oraz usuwanie ich skutków i przywracanie środowiska do stanu właściwego.

Ustawowym obowiązkiem Inspekcji Ochrony Środowiska jest prowadzenie **rejstru potencjalnych sprawców poważnych awarii**. Przepisy dotyczące poważnych awarii zawarte są w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287), a także w ustawie Prawo Ochrony Środowiska i uwzględniają postanowienia Dyrektywy Rady 96/82/WE z 9 grudnia 1996 r. – w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi, zwanej dyrektywą o przeciwdziałaniu poważnym awariom lub Dyrektywą Seveso II.

Chapter 4. POLLUTION AND PROTECTION OF AIR

Methodological notes

Information presented in this chapter describes sources, sizes and structure of pollution of air as well as undertakings targeted at its protection against excessive pollution, in particular condition of equipment and effects of exploitation of equipment installed for the purpose of air protection.

At the beginning of the chapter, one may find data on the **consumption of primary energy carriers** in domestic economy i.e.: hard coal, brown coal, crude oil, natural gas, peat and firewood, solid waste fuels as well as other raw materials obtained from natural domestic resources and energy carriers purchased abroad.

Total consumption of energycarriers is the sum of direct consumption and consumption of transformation input. **Direct consumption** is the sum of energy carriers used by the end-user without conversion to other energy carriers. The category includes also natural losses of energy carriers with users. **Consumption of transformation input** is the sum of consumption of particular energy carriers used as feed i.e. converted to other energy carriers in technological processes recognized as energy transformations.

Air pollution means direct or indirect release of solid, liquid or gaseous substances into the atmosphere by human in quantities which may threaten human life, affect climate, animate nature, soil or water or cause other harms to the environment.

Air pollution emission source means a place, where release (emission) of pollutants to the air takes place. The pollution sources include: Energy plants (power plants and heat and power plants), industrial plants, municipal boiler houses, home furnaces, means of transport, secondary sources created as a result of disposal or treatment of wastewater and wastes (e.g. heaps, landfills) agriculture (e.g. chemical fertilizers or crop protection products) as well as chemical conversions and reactions taking place in the polluted atmosphere and natural sources (e.g. forest fires, dust storms, cosmic dust).

Volume of emission from particular sources and types of pollutions (specified in regulations) may be fixed or determined through measurements or through calculations of raw materials and fuels balance, on the basis of the characteristic indices of pollution emission for technological processes. The statistics employ both data sources for this period, which is reflected in this publication.

Presented data pertain to **total emission of major air pollutants, non-methane organic volatile compounds, greenhouse gases, heavy metals and permanent organic pollutions** come from the **National Centre for Emissions Management** - the Institute of Environmental Protection NRI.

Data on **total emission of SO₂, NO_x and particulates** divided by emission types (professional and industrial power engineering, industrial technologies, stationary sources: local boiler houses, home furnaces, workshops, agriculture and mobile sources) are estimates calculate on the basis of fuel consumption and technological indicators. Data on total emission after 2000 have been recalculated according to verified methodology, so they are different than those published in the former edition and not completely comparable with data from previous years. Decline of emission of sulphur dioxide from mobile sources in 2004 results from the substantial decline of the volume of sulphur in liquid fuels in this category.

Furthermore, the results of stock-taking of air pollution emission elaborated according to **SNAP97** (SNAP – Selected Nomenclature for Air Pollution) and from 2001 according to a new classification - **NFR** (Nomenclature for Reporting). SNAP is a European nomenclature system of the **types of activity** aggregated in 11 main categories, used for stock taking of pollution emission.

The volumes of **emission of greenhouse gases** come from the **National Centre for Emissions Management** and are approved by the Minister of Environment. Emissions of three main greenhouse gases: carbon dioxide, methane, nitrous oxide and emission of industrial gases: HFCs, PFCs and SF₆ are presented. The inventory of greenhouse gas emissions was conducted in accordance with the methodology recommended by the United Nations Framework Convention on Climate Change. The source of emissions are classified according to the **Intergovernmental Panel on Climate Change** categorization and cover 6 main categories: energy; industrial processes; solvent and other product use; agriculture; land use, land use change and forestry; waste. **IPCC** was established in 1988 by the United Nations Environment Programme (UNEP) and the World Meteorological Organization (WMO) as the international body for the assessment of climate change. The IPCC, requested by the Conference of the Parties to the UN Convention on Climate Change also elaborates and updates the methodology of national inventory of greenhouse gas emission: Revised 1996 IPCC Guidelines, Good Practice Guidance and Uncertainty Management (2000) and 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories. In 2013 the National Centre worked out update of the greenhouse gas emission inventory for the years 1988-2011 following IPCC methodology and available data. The updated results were submitted to the Secretariat of UNFCCC and replaced the formerly published data.

The publication presents also the **volume of greenhouse gas emissions presented as carbon dioxide equivalent**. Pursuant to the Act on the system to manage the emissions of greenhouse gases and other substances **equivalent** means

1Mg of carbon dioxide or an amount of other greenhouse gas, which corresponds to 1 Mg of carbon dioxide, calculated using the respective Global Warming Potential.

Data on **heavy metals emission** have been estimated on the basis of emission indicators and data on the volume of production and consumption of materials by particular types of activity, according to SNAP97.

Data on **persistent organic pollutants (POP)** refer to emission of dioxins and furans (PCDD/F) as well as polycyclic aromatic hydrocarbons (PAH), whose balance of emission encompasses 4 PAH:benzo(a)pyrene, benzo (b) fluoranten, benzo(k)floranten and indeo (1,2,3-cd) pyrene. The toxicity of the total mass of dioxins and furans has been estimated and expressed with a so-called **Toxic Equivalent Indicator- I-TEQ**. This is an indicator of relative toxicity with respect to the most toxic dioxin i.e. 2,3,7,8-TCDD, which has been assigned the value 1. In 2000-2013 the former emission indicators were adjusted, taking into consideration new sources, for which data necessary to estimate the volume of emission did not exist. Adjustment and completion of indicators were conducted on the basis of domestic POP measurements, expertises, information from industrial plants and comparative analysis of indicators used in Poland and other countries.

Data on **pollutant emissions from road transport facilities** with combustion engines are derived from the National Centre for Emissions Management. For the years 2000-2011, the emissions for one type of transport i.e. road transport (including passenger cars, cars of the total weight of up to 3500 kg, trucks of the total weight exceeding 3500 kg, buses of the total weight exceeding 3500 kg, motorcycles, mopeds and agricultural tractors). The emission was estimated either as a product of fuel consumption and the proper emission indicator specifying an average weight of pollution emitted as a result of combustion of a unit of fuel or as a product of a total annual mileage of vehicle of particular type and the indicator of vehicle emission specifying an average weight of particular pollutants emitted for 1 km of mileage. The indicators for road transport have been determined on the basis of examination and analyses of Institute of Motor Transport (for the emission of CO₂, CO, NMVOC, NO_x and PM) and literature (for CH₄ and N₂O).

Data on **emission from plants of significant nuisance to air quality** come from annual CSO reports and pertain to organized emission (i.e. technological and heating devices, through emitters – chimneys, exhausts etc.) as well as non-organized emission (heaps, storage yards, in the course of reloading of loose and volatile materials, production halls etc.).

Plants of significant nuisance to air quality are the so-called point sources of pollution emission in included all organizational units specified by the Minister of Environment Protection and Natural Resources on the basis of the amount of fees paid in 1986 for an annual emission of air pollutants according to rates specified in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on fees for economic use of the environment and introduction of changes (Journal of Laws No. 7 item 40, with later amendments). Thus, a fixed set of reporting units (plants) is maintained annually, which enables to preserve continuity and comparability of research results. The set may be enlarged only in particular cases e.g. newly launched entities or expanded entities of a high threshold pollution emission.

With regard to the Polish Classification of Economic Activities 2007 the results of this survey concerns the industry; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, including motorcycles; public administration and defense, compulsory social security; health care and social assistance, as well as others.

The volume of particulate pollution refers to the volume of particulate pollutants discharged by a particular plant to the atmosphere: particulates from combustion of fuel, cement and lime particulates, fire-proof materials, silicon particulates, chemical fertilizers, carbon and graphite, soot and other. Data concerning other particulates cover the volume of emission of other particulates complying with pos.51 of Appendix to the Regulation of the Council of Ministers of 14 October 2008 on fees for using the environment (Journal of Laws No. 196 item 1217). and different hazardous particulate pollutants like chromium, mercury, lead, cadmium and so on.

The volume of gas pollution refers to the volume of gases discharged by a particular reporting plant to the atmosphere: sulphur dioxide, nitric oxides (expressed as nitrogen dioxide – NO₂), carbon oxide, carbon dioxide (since 1993), hydrocarbons and other gaseous pollutants emitted by a particular plant and specified in the Regulation of the Council of Ministers on fees for using the environment. The volume of particulate pollution and sulphur dioxide emission is determined through measurements and in the case of measurement equipment, the estimation is made on the basis of the volume of emission. The volume of emission of other types of gas pollution is based on estimations. Presented in the publication, **the indicator pertaining to the degree of gaseous pollution reduction** has been calculated and presented, **without the volume of CO₂ emission**, due to the fact that the volume of emission of CO₂ is characterized by large absolute values.

Consolidated methodology of determining the emission of particular types of pollutants and relatively stable set of plants in the consecutive years allows to present an overall assessment of the scale of developments, tendencies and dynamics of changes of threat to the atmosphere from the major industrial and energy sources of air pollution.

Air pollution protection means ensuring the highest possible quality of air, in particular through maintaining the level of substances contained in air below permissible limits or at worst equal to such limits and reducing the level of substances in the air, at worst to permissible levels, if the level of such substances exceeds permitted levels.

The sources of pollution are required by law to apply methods, technologies and technical measures to protect air against pollution.

Data on **the volume of contained or neutralized particulate and gaseous pollution** (by type) illustrate volume of pollution reduced in devices designed for protection of atmosphere, installed at plants of significant nuisance to air quality. **Efficiency** of cleaning devices determined as the **level of pollution reduction** is the characteristic figure for

equipment and shows what percentage of the total pollution has been retained in the device. The indicator is represented as a percentage ratio of the volume of retained pollution and the volume of produced pollution i.e. retained and emitted. The value of this indicator is between 0 and 100%. The closer to 100% is the value, the bigger is the protection potential of a particular source of pollution.

In classification of devices according to the level of efficiency, the following ranges as average values for the applied technologies and for the average concentration of pollutants at the inlet of a device were adopted (in line with "OPAM" Design Office recommendations):

TYPE OF EQUIPMENT	Efficiency in %		
	Low	Medium	High
Cyclones.....	Below 70	70 - 80	Above 80
Multicyclones.....	„ 75	75 - 85	„ 85
Cloth filter.....	„ 93	93 - 98	„ 98
Ecofilters.....	„ 90	90 - 95	„ 95
Wet equipment.....	„ 85	85 - 95	„ 95

The actual effectiveness of the device operation is equal to or lower than the assumed operating effectiveness. This is because the device operation conditions (e.g. chemical composition of the flowing particulates and gases, grain composition of particulates, flow of gas, temperature, humidity and pressure of gas and other) as well as its availability. It is a product of operating effectiveness and availability of the device expressed in number of working hours per year.

Data concerning stationary point-sources located within plants of significant nuisance to air quality show number of these devices and emission from them according to their high.

Information on the **total content of ozone in the atmosphere** come from the Institute of Geophysics of the Polish Academy of Science. They are the result of systematic atmospheric ozone measurements taken since 1963 by the Central Geophysics Observatory PAN in Belsk near Grójec, with the help of Dobson spectrophotometer (Since 1992, with the help of Brewer spectrophotometer as well). They enable to identify the content volume of ozone in a vertical column of air above the device along the entire atmosphere.

The unit of a total content of ozone in the atmosphere is **atmo-centimetre** (atm-cm). The total content of ozone is 1 atm-cm if the thickness of the ozone layer in a vertical column of air of the base of 1 cm² in the normal pressure conditions (760 mm Hg) and temperature (0 Celsius degrees) is 1 cm. One thousandth of atom-centimetre (mili atm-cm) is called **dobson** [D].

The measurements of the total content of ozone in Belsk are conducted systematically five times a year (in summer) or three times (in winter) a day – depending on weather conditions: in direct solar radiation (the most accurate measurement) or in dispersed light with clear or overcast sky. Rainfall or snowfall prevent measurements. The values of average monthly total ozone content calculated on the basis of daily average values, determined in accordance with the recommendations of the World Meteorological Organization (WMO), from the possibly most accurate measurements on a particular day. In 2001 and 2005, the Dobson spectrophotometer in Belsk participated in International Comparisons organized by WMO, during which calibration and rating of the device took place. As a result, it was acknowledged that new rating results should be taken into consideration to identify the total content of ozone. Hence, the previous data for the Belsk stations were re-estimated.

Ozone partial pressure is a part of the total pressure of the mixture of atmospheric gases exerted by ozone. Ozone partial pressure measurements in a vertical cross-section of the atmosphere (up to the maximum height of 35 km) have been conducted since 1979 in the Institute of Meteorology and Water Management, in Aerologic Centre in Legionowo. The measurements are taken once a week (on Wednesdays), and in the case of more significant changes of ozone content, 2 or 3 times a week. The measurements are taken with the help of electrochemical ozone probe. During the flight, the probe is attached to a balloon and functions together with a standard system for temperature, pressure, humidity and wind measurements. The data are transferred via radio waves to a ground-based station. The value of an average ozone partial pressure in months has been presented for the earth surface and for selected isobaric layers in a troposphere (700-300 hPa) and atmosphere (200-10 hPa). An **isobaric surface** is defined as the surface on which the value of pressure is identical for all its points. In meteorology, atmospheric pressure is measured in hectopascals (hPa), where 1 hPa = 100 Pa. **Pascal (Pa)** measure of perpendicular force per unit area i.e. equivalent to one Newton per square meter.

Since 2007 the presented data pertaining to ozone partial pressure have been enriched with new statistical element – a standardised deviation of monthly average values with respect to long-term monthly average values. It was possible, since the Institute possesses a sufficiently long measurement series – since 1993 the measurements have been taken. Comparisons organized by WMO, during which calibration and rating of the device took place. As a result, it was with one type of sensor – ECC. Standardised deviation fosters detection of abnormal ozone content in the atmosphere – this is shown by the deviation values exceeding +2 or -2.

Ultraviolet (UV) radiation is an electromagnetic radiation of the wave length from 10 to 400 nm, which is shorter than visible light. The area of ultraviolet radiation is divided into four parts: range A of the wave length 315-400 nm, range B – 280-315 nm and range C – 200-280 nm as well as vacuum ultraviolet range – 10-200 nm. The most intensive source of the ultraviolet radiation is the Sun. Only UV-A and UV-B rays reach the surface of the Earth (UV-C is totally

absorbed by the ozone and other atmospheric gases). UV-B radiation is mostly absorbed by the layer of atmospheric ozone and only a part of it reaches the surface of the Earth. Both types of radiation are absorbed by clouds and dispersed by atmospheric pollutants.

The results for the solar ultraviolet radiation come from two sources: First: three the Institute of Meteorology and Water Management stations located in Leba, Legionowo and Zakopane, The measurements taken in these stations are conducted with a help of a UV-Biometr 501 broadband meter, scaled in **MED (Minimal Erythema Dose) units**, for type I of human skin. The value of UV energy (1 MED) which within 1 hour causes erythema on the skin which had not been exposed to the sun depends on the individual sensitivity of human skin.

Basic types of skin for European population and corresponding 1 MED values, in line with DIN-5050

Type of skin	Colour of skin	Hair	Eyes	Tan	Burns	1 MED
I	Very fair	Red	Blue	Never	Always	200 J/m ²
II	Fair	Blonde	Green or Blue	Weak	Frequently	250 J/m ²
III	Light brown	brown	Grey or brown	Apparent	Rarely	350 J/m ²
IV	Brown or olive	Black	Brown	Strong	Never	450 J/m ²

For incomplete data on a particular station, a monthly dose was calculated by complementing the lacking days with average values for all measurements. The second source are the results of monitoring activities conducted since 1976 in the Central Geophysics Observatory IGF PAN in Belsk near Grójec. The measurements are taken with a help of UV-Biometr 501 broadband meter, scaled in photo-biological MED units.

Measurements of total content of ozone partial pressure in a vertical cross-section of atmosphere and ultraviolet radiation have been obtained since 1991 within a framework of the State Monitoring and are financed from the funds of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Data on **international trade in ozone depleting substances** come from the Ministry of Environment and cover the period from 1 January to 31 December 2011. Upon Poland's accession to the EU, from 1 May 2004 the trade in controlled substances among the Member States is not limited, therefore it is referred to as import (to Poland from the EU) and export (from Poland to the EU). In the light of European regulations "import" means delivery from outside the EU, whereas "export" means shipment outside the EU. Both EU import and export issues are governed by the permits and authorizations, pursuant to Regulation (EC) No 1005/2009 of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 on substances that deplete the ozone layer (Journal of Laws EC L 286 of 31 October 2009). The presented data were elaborated by the Ministry of Environment, in cooperation with the Industrial Chemistry Research Institute – Office for Ozone Layer and Climate Protection, which collects data related to the Polish register of controlled substances.

Data on **air pollution** were prepared on the basis of the results of measurements carried out within a framework of State Environmental Monitoring in 2012, from the air quality assessment systems managed by the Voivodship Inspectorates of Environmental Protection. Pollutants for which ambient air standards apply are measured at monitoring sites located at a monitoring station. **Monitoring site in air quality monitoring** for the purpose of public statistic means a site where sample of individual pollutant is taken or measures of individual parameter is carried using individual methods. Definition applies for data from 2008 and beyond. The pollutants are measured with the use of aspiration (at automated or manual monitoring sites) or passive methods.

Air pollution means an amount of a given particulate or gas pollutant per volume unit of ambient air (also known as pollution concentration).

- The methods of ambient air quality assessment are specified in the Ordinance of the Minister of Environment of 13 September 2012 on providing assessment of levels of substances in the ambient air (Journal of Laws 2012 item 1032). **Limit, target value and long term objectives of air pollution concentration** are established by the virtue of the Ordinance of the Minister of Environment of 24 August 2012 on levels of substances in the atmosphere (Journal of Laws 2012 item 1031) and include: gases: SO₂, NO₂, C₆H₆, CO and O₃,
- particulate matter PM_{2,5}, particulate matter PM₁₀ and Pb, As, Cd, Ni and B(a)P in PM₁₀.

The above mentioned standards are set for the protection of human health. Additionally, standards for the protection of vegetation are set for SO₂, NO_x NO_x (including both NO₂ and NO, in terms of NO₂) and O₃.

Percentiles included in the sheets of data on ambient air pollution result from a permitted number of cases of exceeding the limit/target values of concentration in 1h or 24h for a particular pollutant. The value of concentrations presented in the tables: Minimum, average and maximum pertain to a set of values of a specific parameter, obtained from measurements in 2012 at all posts (covered by the air quality assessment for 2012) in a given city or agglomeration.

Percentile shows the value of a characteristic, below which a given percentage of population fits – above this value, one may find the percentage needed to complement the value to 100%. It takes values from 0 to 1. The specific example of percentiles are: **decile** (percentile 0.1) – the value of a characteristic for which 10% of population fits below this value; **quartile** (percentile 0.25) – the value of a characteristic below which 25% of population fits; **median** (percentile 0.5, mean value) – the value of a characteristic for which each 50% of population fits into the ranges above and below the median value.

Agglomeration is a city or several cities with common administrative boundaries with a population exceeding 250 thousand (Act on the Environmental Protection – consolidation text: Journal of Laws of 2008, No25, item 150, with later amendments).

Data on ozone concentration in the ground level of atmosphere come from the Chief Inspectorate of Environmental Protection. The results are obtained from 61 measurement stations covered by the State Environmental Monitoring System. All the stations are equipped with automatic analyzers for ozone concentration. All data sets (measurements results) meet the criteria of completeness specified in Annex VII of the Directive of the European Parliament and Council 2008/50/EC of 21 May 2008 on air quality and cleaner air for Europe (OJ EUL 152 of 11 June 2008, p. 1-44).

The value of **AOT40 parameter** (expressed in $\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{hours}$) is calculated as a sum of the difference between hourly concentrations greater than $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ and the value of $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ over a given period using only the one-hour values measured between 8^{00} and 20^{00} CET.

Data on the monitoring of **chemical composition of atmospheric precipitation and wet deposition of sulphur, nitrogen and hydrogen ions** come from the Central Inspectorate of Environmental Protection, and also from surveys conducted within a framework of the National Environment Monitoring System. Stations: Łeba, Warszawa-Bielany, Jarczew, Śnieżka are managed by the Institute of Meteorology and Water Management, whereas IM Station Puszcza Borecka is run by the Institute of Environmental Protection.

Atmospheric precipitation samples collected in accordance with a Polish Standard on atmospheric precipitation examination PN-91/C-04642.02. These are 24 h samples, so-called precipitation samples, the sampling of which starts at 6.00 GMT and lasts for 24 h. The samples are collected into sterile PE container, with an inlet are at the height of 1.5 m above the ground. Collected samples are analysed in the laboratories with various analytical methods. The laboratories are systematically tested through participation in inter-laboratory comparative surveys under WM/GAW and EMEP observation systems. The value of concentration for a particular period is calculated as a weighted average, where the weight is a 24 h sum of precipitation. The value of an average pH for a given period has been determined for the weighted average of hydrogen ions concentration (H^+), where the weight is the 24 h sum of precipitation, the concentration of hydrogen ions in a single sample is specified from a measured value of pH.

Wet deposition is the mass of substances or a chemical element introduced to the surface together with atmospheric precipitation. A monthly wet deposition is calculated as a product of an average concentration of a substance and a monthly sum of precipitation. An annual wet deposition is calculated on the basis of monthly sums.

The publication presents also the data on the activity of Inspectorate for Environmental Protection to prevent **major accidents**.

Major accident – according to the Environmental Protection Law it is an event, in particular emission, fire or explosion, resulting from an industrial process, storage or transport, in which one or more hazardous substances occur, leading to an immediate danger to life or environment or occurrence of such danger with delay.

The basic task of the Inspection for Environmental Protection in case of major accidents is to establish conditions preventing major accidents, removal of their consequences and restoration of environment to its proper conditions.

The Inspection for Environmental Protection is legally bound to maintain a **register of potential initiators of major accidents**. Regulations concerning major accidents are set forth in the Act on the Inspection of Environmental Protection (consolidation Journal of Laws 2007 No.44, item 287), and in the Environmental Protection Law taking into consideration the provision of the Directive 96/82/EC of the European Parliament and of the Council of 9 December 1996 – on the control of major-accident hazards involving dangerous substances, a so-called Directive on preventing major accidents or Seveso II Directive.

TABL. 1(127). ZUŻYCIE OGÓLEM NOŚNIKÓW ENERGII PIERWOTNEJ W GOSPODARCE NARODOWEJ
TOTAL CONSUMPTION OF PRIMARY ENERGY COMMODITIES IN THE NATIONAL ECONOMY

WYSZCZEGÓLNIENIE	1988 ^a	2000	2005	2010	2011	2012 ^b	SPECIFICATION
	w teradzulach in terajoules						
O G Ó Ł E M	5353466	3847603	3970444^c	4387524	4483612^c	4427954	TOTAL
Węgiel kamienny	3628603	1940687	1907363	2007947	1955623	1776631	Hard coal
Węgiel brunatny	592337	507526	532820	484708	524379	532135	Lignite
Ropa naftowa	618685	768502	772833	970635	1027203	1068903	Crude oil
Gaz ziemny	436920	452713	551007	584375	592291	623778	Natural gas
Torf i drewno opałowe	35231	123405	131474	180274	193111 ^c	201473	Peat and fuel wood
Energia wody, wiatru, słoneczna, geotermalna, pompy ciepła	6455	7723	8894 ^c	18054 ^c	21840	26748	Hydro, wind, solar, geothermal energy and heat pumps
Paliwa odpadowe stałe i inne surowce ^d	35235	47047	66053	141280	169165 ^c	198286	Solid waste fuels and other sources ^d

a Rok bazowy do oceny zobowiązań Polski wynikających z Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.
b Dane nieostateczne. c Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji. d Półprodukty rafineryjne niebędące produktami przerobu ropy naftowej (alkohole, dodatki uszlachetniające itp.), gaz gnilny (biogaz), paliwa odpadowe stałe przemysłowe i komunalne oraz pozostała biomasa.

a The base year for evaluation of Poland's commitments resulting from the United Nations Framework Convention on Climate Change.
b Preliminary data. c Data have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication.
d Refinery non-oil semi-products (alcohols, fuel additives, etc.), sewage gas (biogas), solid waste fuels and other biomass.

TABL. 2(128). ZUŻYCIE KRAJOWE PODSTAWOWYCH PALIW W GOSPODARCE NARODOWEJ
DOMESTIC CONSUMPTION OF BASIC FUELS IN THE NATIONAL ECONOMY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary Unit of measure	2000	2005	2010	2011	2012 ^b	SPECIFICATION
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers					
Węgiel kamienny	tys.t/ thous. t	83372	78722	82162	79362	75514	Hard coal
Węgiel brunatny	tys.t/ thous. t	59487	61589	56752	62710	64155	Lignite
Ropa naftowa	tys.t/ thous. t	18080	18165	22843	24001	25153	Crude oil
Gaz ziemny wysokometanowy	hm ³	10509	12694	13680	13866 ^c	14533	High-methane natural gas
Gaz ziemny zaazotowany	hm ³	3114	3514	3852	3957	3869	Nitrified natural gas
Koks i półkoks	tys.t/ thous. t	5762	3467	2743	2977	2943	Coke and semi-coke
Gaz koksowniczy	hm ³	3905	3554	4229	4011 ^c	3864	Coke oven gas
Gaz wielkopiecowy	hm ³	11346	6948	6162	6550	6586	Gas manufactured from coal
Benzyna ^a	tys.t/ thous. t	5174	4065	4141	3925	3784	Gasoline ^a
Oleje napędowe	tys.t/ thous. t	6000	7489	12007	12245	11941	Diesel oil
Oleje opałowe (łącznie z gudronem)	tys.t/ thous. t	4422	4199	2847	2599 ^c	2083	Fuel oil (including gudron)

a Bez lotniczych i paliw odrzutowych. b Dane nieostateczne. c Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Excluding aviation gasoline and jet fuel. b Preliminary data. c Data have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication.

TABL. 3(129). PRODUKCJA I ZUŻYCIE ENERGII ODNAWIALNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ WYTWARZANIA
PRODUCTION AND CONSUMPTION OF RENEWABLE ENERGY BY GENERATION SOURCES

LATA YEARS	Produkcja energii ogółem Total production of energy	Zużycie energii ogółem ^a Total consumption of energy ^a	Produkcja energii odnawialnej Production of renewable energy					Udział produkcji energii odnawialnej Share of production of renewable energy	
			razem total	w tym of which				w produkcji energii ogółem w % in total production of energy in %	w zużyciu energii ogółem w % ^a in total consumption of energy in % ^a
				geo- termalnej geothermal	biomasy biomass	wiatrowej wind	wodnej hydro		
				w tysiącach toe ^b in thousand toe ^b					
2000	80070	89645	3801	3	3587	0,46	181	4,75	4,24
2005	78447	93014	4549 ^a	11	4166	12	189	5,80 ^a	4,89
2010	67451	101725	6878	13	5866	143	251	10,2	6,76
2011	68844 ^a	102238	7472 ^a	13	6351 ^a	276	200	10,85 ^a	7,31
2012^c	72504	99084	8505	16	6988	408	175	11,73	8,58

a Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji. b toe – tona oleju ekwiwalentnego (umownego) – stosowana w bilansach międzynarodowych jednostka miary energii. Oznacza ilość energii, jaka może zostać wyprodukowana ze spalania jednej metrycznej tony ropy naftowej. Jedna tona oleju umownego równa jest 41,868 GJ lub 11,63 MWh. c Dane nieostateczne.

a Data have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication. b toe – tone of oil equivalent – a unit of measure of energy used in international balances. It indicates the amount of energy that can be produced from combustion of one metric tone of crude oil. One tone of oil equivalent amounts to 41.868 GJ or 11.63 MWh. c Preliminary data.

TABL. 4(130). CAŁKOWITA EMISJA^a GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
TOTAL EMISSION^a OF MAIN AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tysiącach ton in thousand tonnes				
Dwutlenek siarki.....	1445	1233	950	910	Sulphur dioxide
Tlenki azotu ^b	862	860	863	851	Nitrogen oxides ^b
Dwutlenek węgla.....	315540	318020	332574	330309	Carbon dioxide
Tlenek węgla.....	2633	2649	3052	2916	Carbon oxide
Niemetanowe lotne związki organiczne.....	867	870	939	938	Volatile non-methane organic compounds
źródła antropogeniczne.....	574	573	654	652	anthropogenic sources
przyroda.....	293	297	285	286	nature
Amoniak.....	280	270	271	270	Ammonia
Pyły.....	406	417	440	414	Particulates

a Dane szacunkowe, zgłoszone do Konwencji Klimatycznej i Konwencji NZ w sprawie transgranicznego transportu zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości. Dane (z wyjątkiem danych dotyczących amoniaku za lata 2005 i 2010) zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji. *b* Wyrażone w NO₂.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

a Estimated data, submitted to UNFCCC and LRTAP Conventions. Data (with the exception of data on ammonia) have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication. *b* Expressed in NO₂.

Source: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL. 5(131). CAŁKOWITA EMISJA^a DWUTLENKU SIARKI, TLENKÓW AZOTU I PYŁÓW
TOTAL EMISSION^a OF SULPHUR DIOXIDE, NITROGEN OXIDES AND PARTICULATES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tysiącach ton in thousand tonnes				

DWUTLENEK SIARKI
SULPHUR DIOXIDE

OGÓŁEM.....	1445^c	1233^c	950^c	910	TOTAL
Energetyka zawodowa.....	805	673	366	357	Power generating plants
Energetyka przemysłowa.....	297 ^c	236 ^c	198 ^c	211	Industrial power plants
Technologie przemysłowe.....	4 ^c	4 ^c	4 ^c	5	Industrial technologies
Inne źródła stacjonarne ^b	338 ^c	319 ^c	381	335	Other stationary sources ^b
Źródła mobilne.....	1 ^c	1 ^d	1 ^c	2	Mobile sources

TLENKI AZOTU^e
NITROGEN OXIDES^e

OGÓŁEM.....	862^c	860^c	863^c	851	TOTAL
Energetyka zawodowa.....	237	246	234	228	Power generating plants
Energetyka przemysłowa.....	135 ^c	109 ^c	85 ^c	89	Industrial power plants
Technologie przemysłowe.....	15 ^c	16 ^c	15 ^c	16	Industrial technologies
Inne źródła stacjonarne ^b	123 ^c	128 ^c	151 ^c	134	Other stationary sources ^b
Źródła mobilne.....	352 ^c	361 ^c	378 ^c	384	Mobile sources

PYŁY
PARTICULATES

OGÓŁEM.....	406^c	417^c	440^c	414	TOTAL
Energetyka zawodowa.....	38 ^c	39 ^c	20	18	Power generating plants
Energetyka przemysłowa.....	15 ^c	13 ^c	8	8	Industrial power plants
Technologie przemysłowe.....	62 ^c	49 ^c	46 ^c	50	Industrial technologies
Inne źródła stacjonarne ^b	220 ^c	245 ^c	276 ^c	244	Other stationary sources ^b
Źródła mobilne.....	71 ^c	71 ^c	90 ^c	94	Mobile sources

a Dane szacunkowe, zgłoszone do Konwencji Klimatycznej i Konwencji NZ w sprawie transgranicznego transportu zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości. *b* Kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, rolnictwo i inne. *c* Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji. *d* Patrz "Uwagi metodyczne". *e* Wyrażone w NO₂.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

a Estimated data, submitted to UNFCCC and LRTAP Conventions. *b* Local boiler plants, household furnaces, trade workshops, agriculture and others. *c* Data have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication. *d* See "Methodological notes". *e* Expressed in NO₂.

Source: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL. 6(132). CAŁKOWITA EMISJA GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2011 R.
TOTAL EMISSION OF MAIN AIR POLLUTANTS BY KINDS OF ACTIVITY IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Dwutlenek siarki <i>Sulphur dioxide</i>	Tlenki azotu <i>Nitrogen oxides</i>	Tlenek węglu <i>Carbon oxide</i>	Niemetanowe lotne związki organiczne <i>Volatile nonmethane organic compounds</i>	Amoniak <i>Ammonia</i>	Pyły ^a <i>Particu- lates^a</i>
	w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>					
OGÓŁEM^b TOTAL^b	910,05	850,75	2915,78	651, 95	270, 48	413,88
Procesy spalania w sektorze produkcji i transformacji energii <i>Combustion in energy production and transformation industries</i>	479,67	275,66	62,40	19, 34	–	36,70
Elektrownie i elektrociepłownie zawodowe..... <i>Public power plants and thermal power plants</i>	357,46	228,24	41,85	18,08	–	17,83
Ciepłownie..... <i>Heating plants</i>	91,51	33,41	4,05	0,91	–	16,61
Rafinerie	27,11	8,98	1,79	0,21	–	1,72
Przemiany paliw stałych	3,09	4,75	13,38	0,09	–	0,17
Kopalnictwo surowców energetycznych..... <i>Mining of power raw materials</i>	0,50	0,29	1,33	0,06	–	0,36
Procesy spalania poza przemysłem <i>Non-industrial combustion plants</i>	243,57	88,24	1789,50	113, 69	0,51	174,76
Sektor usług	25,42	18,91	17,30	1, 60	–	6,96
Gospodarstwa domowe..... <i>Households</i>	185,24	60,61	1484,83	93, 88	0,51	141,36
Rolnictwo, leśnictwo i inne..... <i>Agriculture, forestry, and other</i>	32,90	8,73	287,37	18, 21	–	26,44
Procesy spalania w przemyśle <i>Combustion in industry</i>	180,24	74,76	253,84	10, 58	–	32,38
Spalanie w kotłach, turbinach gazowych i silnikach..... <i>Combustion in boilers, gas turbines and engines</i>	51,90	20,08	19,39	1, 84	–	5,83
Procesy spalania z kontaktem i bez kontaktu..... <i>Combustion processes with and without contact</i>	128,34	54,68	234,45	8, 74	–	26,55
Procesy produkcyjne <i>Production processes</i>	4,97	15,88	31, 08	75, 31	1, 03	23,82
Wydobycie i dystrybucja paliw kopalnych <i>Extraction and distribution of fossil fuels</i>	–	–	–	39, 25	–	14,17
Zastosowanie rozpuszczalników i innych produktów <i>Solvent and other product use</i>	–	0,00	0,01	213, 26	0,01	1,95
Transport drogowy <i>Road transport</i>	1,34	282,24	675,00	160, 67	0,78	83,87
Samochody osobowe	0,62	106,60	501, 77	47, 16	0,63	6,88
Samochody ciężarowe < 3,5 t..... <i>Light duty vehicles < 3.5 t</i>	0,21	34,79	79, 11	9, 77	0,08	2,70
Samochody ciężarowe > 3,5 t, autobusy i ciągniki rolnicze	0,51	140,67	78, 45	35, 22	0,08	12,57
Motorowery i motocykle..... <i>Moped and motorcycles</i>	0,00	0,18	15,66	6,83	0,00	0,00
Parowanie benzyny z pojazdów	–	–	–	61,69	–	–
Zużycie opon, hamulców i nawierzchni dróg..... <i>Automobile tyre and brake wear and road abrasion</i>	–	–	–	–	–	61,71
Inne pojazdy i urządzenia <i>Other vehicles and machinery</i>	0,18	101,85	86, 20	17, 22	0,01	9,69
Zagospodarowanie odpadów <i>Waste management</i>	0,08	1,36	17, 75	2, 26	3,2	12,84
w tym: spalanie odpadów..... <i>of which: waste incineration</i>	0,07	0,25	0,12	1, 71	–	11,54
otwarte spalanie odpadów rolniczych..... <i>open burning of agricultural wastes</i>	–	1,10	17, 62	0,55	–	1,29

TABL. 6(132). CAŁKOWITA EMISJA GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2011 R. (dok.)
TOTAL EMISSION OF MAIN AIR POLLUTANTS BY KINDS OF ACTIVITY IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dwutlenek siarki <i>Sulphur dioxide</i>	Tlenki azotu <i>Nitrogen oxides</i>	Tlenek węgla <i>Carbon oxide</i>	Niemetanowe lotne związki organiczne <i>Volatile non-methane organic compounds</i>	Amoniak <i>Ammonia</i>	Pyły ^a <i>Particulates^a</i>
	w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>					
Rolnictwo <i>Agriculture</i>	–	10,76	–	0,36	264, 94	23,72
w tym: uprawy z zastosowaniem nawozów <i>of which: cultures with fertilizers</i>	–	10,76	–	0,01	80, 24	–
wypalanie ściernisk, spalanie słomy <i>on-field burning of stubble, straw</i>	–	–	–	0,36	–	0,16
gospodarka odchodami <i>manure management</i>	–	–	–	–	184, 70	23,56
Inne źródła emisji i pochłaniania zanieczyszczeń <i>Other sources of pollutant emission and absorption</i>	–	–	–	285, 92	–	0,43
w tym pożary lasów <i>of which forest fires</i>	–	–	–	1, 22	–	0,43

a Pyły, jako całkowity pył zawieszony (TSP). *b* Ze źródeł antropogenicznych.

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

a Particulates as Total Suspended Particulates (TSP). *b* From anthropogenic sources.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL. 7(133). CAŁKOWITA EMISJA^a GAZÓW CIEPLARNIANYCH
TOTAL EMISSION^a OF GREENHOUSE GASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	1988 ^b	1990	1995	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>							
Dwutlenek węgla^c	469144	372288^d	358302^d	315540^d	318020^d	332574^d	330309	<i>Carbon dioxide^c</i>
Metan ^c	2555	2246 ^d	2067 ^d	1874 ^d	1825 ^d	1736 ^d	1692	<i>Methane^c</i>
Podtlenek azotu ^c	130	121	98	94	94 ^d	87	88	<i>Nitrous oxide^c</i>

WYRAŻONA W EKWIWALENCIE DWUTLENKU WĘGLA
 EXPRESSED AS CARBON DIOXIDE EQUIVALENT

O G Ó Ł E M^c	563443	457015^d	432460^d	385381^d	390231^d	401670^d	399390	<i>T O T A L^c</i>
Dwutlenek węgla ^c	469144	372288 ^d	358302 ^d	315540 ^d	318020 ^d	332574 ^d	330309	<i>Carbon dioxide^c</i>
Metan ^c	53665	47166 ^d	43410 ^d	39361 ^d	38326 ^d	36448 ^d	35538	<i>Methane^c</i>
Podtlenek azotu ^c	40334	37437 ^d	30378 ^d	29176 ^d	29272 ^d	26861 ^d	27241	<i>Nitrous oxide^c</i>
Chlorowcowęglowodory:								<i>Hydrocarbon halides:</i>
HFCs.....	26	–	190 ^d	1128 ^d	4425 ^d	5694 ^d	6211	<i>HFCs</i>
PFCs.....	250	123 ^d	149 ^d	152 ^d	161 ^d	56 ^d	50	<i>PFCs</i>
SF ₆	24	–	31	24	28	37	41	<i>SF₆</i>

a Dane szacunkowe opracowane zgodnie z metodologią IPCC (patrz „Uwagi metodyczne”). Dane szacunkowe zgłoszone do Konwencji Klimatycznej. *b* Dane wykorzystane do obliczenia tzw. przyznanej ilości jednostek emisji gazów cieplarnianych dla Polski na lata 2008-2012 zgodnie z zapisami Protokołu z Kioto do konwencji UNFCCC (tzw. rok bazowy). *c* Dane bez uwzględnienia emisji i pochłaniania z sektora „Użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo”. *d* Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

a Estimated data compiled in accordance with Intergovernmental Panel Climate Change (IPCC) methodology (see “Methodological notes”). Estimated data submitted to UNFCCC. *b* Data used for calculation of Assigned Amount Units for Poland for 2008-2012 according to the Kyoto Protocol to the UNFCCC (base year). *c* Data excluding emission and absorption from the sector “Land use, land use change and forestry”. *d* Data have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL. 8(134). CAŁKOWITA EMISJA^a GŁÓWNYCH GAZÓW CIEPLARNIANYCH WEDŁUG ŹRÓDEŁ EMISJI W 2011 R.
TOTAL EMISSION^a OF GREENHOUSE GASES BY EMISSION SOURCES IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dwutlenek węgla <i>Carbon dioxide</i>	Metan <i>Methane</i>	Podtlenek azotu <i>Nitrous oxide</i>	SPECIFICATION
	w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>			
O G Ó Ł E M	306138,93	1799,38	87,90	T O T A L
Energia łącznie	308389,70	700,86	6,77	Total energy
Spalanie paliw.....	304568,18	144,66	6,77	<i>Combustion of fuels</i>
w tym: przemysł energetyczny.....	173821,99	4,50	2,76	<i>of which: power industry</i>
przemysł wytwórczy i budowlany.....	31062,53	3,70	0,52	<i>manufacturing industry and construction</i>
transport.....	47987,70	5,04	1,91	<i>transport</i>
Emisja lotna z paliw.....	3821,52	556,20	0,00	<i>Volatile emission from fuels</i>
Procesy przemysłowe	21029,08	14,56	3,49	Industrial processes
Produkty mineralne.....	10711,41	–	–	<i>Mineral products</i>
Przemysł chemiczny.....	3968,60	12,90	3,43	<i>Chemical industry</i>
Produkcja metali.....	6006,06	1,66	0,06	<i>Manufacture of metals</i>
Inne.....	343,01	–	–	<i>Other</i>
Użytkowanie rozpuszczalników i innych produktów	664,67	–	0,40	Solvent and other product use
Rolnictwo	–	576,83	73,60	Agriculture
Fermentacja jelitowa.....	–	442,22	–	<i>Intestinal fermentation</i>
Odchody zwierzęce.....	–	133,77	16,48	<i>Animal manure</i>
Gleby rolne.....	–	–	57,09	<i>Agricultural soil</i>
Spalanie odpadów rolnych.....	–	0,84	0,03	<i>Agricultural waste incineration</i>
Użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo	-24 170,50	107,10	0,03	Land use, land use change and forestry
Odpady	225,98	400,03	3,61	Waste
Składowanie odpadów stałych.....	–	347,16	–	<i>Solid waste storage</i>
Gospodarka ściekami.....	–	52,88	3,58	<i>Water waste management</i>
Spalanie odpadów.....	225,98	–	0,03	<i>Waste incineration</i>

^a Dane szacunkowe opracowane zgodnie z metodologią IPCC (patrz „Uwagi metodyczne”). Emisja netto, tj. z uwzględnieniem emisji i pochłaniania z sektora „Użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo”.

Ź r ó ł o: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

^a Estimated data compiled in accordance with IPCC methodology (see “Methodological notes”). Net emission i.e. including emission and absorption from the sector “Land use, land use change and forestry”.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL. 9(135). CAŁKOWITA EMISJA METALI CIĘŻKICH
TOTAL EMISSION OF HEAVY METALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005 ^a	2010 ^a	2011	SPECIFICATION
	w megagramach <i>in megagrams</i>				
Arsen.....	40,4	44,1	46,5	43,6	<i>Arsenic</i>
Chrom.....	47,1	40,7	49,0	45,8	<i>Chromium</i>
Cynk.....	1423,1	1447,5	1599,0	1517,4	<i>Zinc</i>
Kadm.....	38,8	39,3	46,9	41,7	<i>Cadmium</i>
Miedź.....	331,8	365,1	362,0	351,0	<i>Copper</i>
Nikiel.....	165,5	155,1	170,8	152,0	<i>Nickel</i>
Ółów.....	534,3	540,7	578,1	558,7	<i>Lead</i>
Rtęć.....	10,7	10,1	10,1	10,0	<i>Mercury</i>

^a Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

Ź r ó ł o: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

^a Data have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL. 10(136). CAŁKOWITA EMISJA METALI CIĘŻKICH WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2011 R.
TOTAL EMISSION OF HEAVY METALS BY KINDS OF ACTIVITY IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Arsen Arsenic	Chrom Chromium	Cynk Zinc	Kadm Cadmium	Miedź Copper	Nikiel Nickel	Ołów Lead	Rtęć Mercury
	w megagramach in megagrams							
OGÓŁEM TOTAL	43,56	45,84	1 517, 44	41,68	351,04	152,02	558,68	10,02
Procesy spalania w sektorze produkcji i transformacji energii <i>Combustion in energy production and transformation industries</i>	5,58	6,94	90,77	3,37	19,717	40,017	25,30	5,62
Elektrownie i elektrociepłownie zawodowe..... <i>Public power plants and thermal power plants</i>	3,32	3, 91	37,62	0,34	9,82	7,07	11,52	4,83
Ciepłownie..... <i>Heating plants</i>	1,25	1, 71	49,70	1, 96	6,90	6,51	12,17	0,76
Rafinerie..... <i>Refineries</i>	0,97	1, 24	1,374	0,99	2,78	26,208	1,25	0,01
Przemiany paliw stałych..... <i>Solid fuels transformations</i>	0,00	0,03	0,55	0,02	0,02	0,04	0,02	0,00
Kopalnictwo surowców energetycznych..... <i>Mining of power raw materials</i>	0,04	0,05	1,52	0,06	0,20	0,18	0,35	0,02
Procesy spalania poza przemysłem <i>Non-industrial combustion plants</i>	15,70	19,04	578,61	25,79	83,67	71,10	145,26	1,48
Sektor usług..... <i>Commercial and institutional plants</i>	1,08	1,42	42,98	1,69	6,08	5,48	10,54	0,27
Gospodarstwa domowe..... <i>Households</i>	12,27	14,85	453,28	19,99	65,54	54,90	113,92	1,02
Rolnictwo, leśnictwo i inne..... <i>Agriculture, forestry, and others</i>	2,36	2,78	82,35	4,11	12,05	10,72	20,80	0,18
Procesy spalania w przemyśle <i>Combustion in industry</i>	21,33	9, 82	678,14	9,26	224,53	26,74	289,41	2,28
Spalanie w kotłach, turbinach gazowych i silnikach.... <i>Combustion in boilers, gas turbines and engines</i>	0,48	0,68	19,99	0,75	2,61	2,42	4,87	0,18
Procesy spalania z kontaktem i bez kontaktu..... <i>Combustion processes with and without contact</i>	20,85	9,14	658,15	8,51	221,92	24,32	284,54	2,11
Procesy produkcyjne <i>Production processes</i>	0,95	8,17	169,11	2,56	18,39	6,48	81,42	0,60
Procesy w przemyśle metali żelaznych..... <i>Processes in iron and steel industries</i>	0,95	8,17	169,10	2,32	18,39	6,48	80,64	0,51
Procesy w przemyśle metali nieżelaznych..... <i>Processes in non-ferrous metal industries</i>	–	–	0,00	0,00	–	0,00	0,77	–
Procesy w przemyśle chemii nieorganicznej..... <i>Processes in inorganic chemical industries</i>	–	–	–	0,24	–	–	–	0,10
Transport drogowy <i>Road transport</i>	–	1,87	–	0,49	4,03	6,72	15,91	–
Inne pojazdy i urządzenia <i>Other vehicles and machinery</i>	–	–	–	0,10	0,58	0,96	–	–
Zagospodarowanie odpadów <i>Waste management</i>	0,00	0,01	0,83	0,12	0,12	0,002	1,38	0,04
Spalanie odpadów komunalnych..... <i>Municipal waste incineration</i>	0,00	0,01	0,83	0,12	0,12	0,00	1,38	0,04

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

Source: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL. 11(137). EMISJA TRWAŁYCH ZANIECZYSZCZEŃ ORGANICZNYCH W 2011 R.
EMISSION OF PERSISTENT ORGANIC POLLUTANTS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dioksyny i furany (PCDD/F) <i>Dioxins and furans (PCDD/F)</i>		Polichlorowane bifenyle (PCB) <i>Polychlorinated biphenyls (PCB)</i>		Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA) <i>Polycyclic aromatic hydrocarbons (PAH)</i>			
	w g I-TEQ ^a <i>in g I-TEQ^a</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	w kilo- gramach <i>in kilograms</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	ogółem ^b <i>total^b</i>		w tym benzo(a)piren <i>of which benzo(a)pyrene</i>	
					w kilo- gramach <i>in kilograms</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	w kilo- gramach <i>in kilograms</i>	w odsetkach <i>in percent</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	269,0	100,0	724,6	100,0	143771,9	100,0	43 418,1	100,0
Procesy spalania w sektorze produkcji i transformacji energii	12,3	4,6	131,1	18,1	487,4	0,3	63,7	0,2
<i>Combustion in energy production and transformation industries</i>								
Procesy spalania poza przemysłem.....	134,9	50,2	435,3	60,1	123026,6	85,6	32852,1	75,7
<i>Non-industrial combustion plants</i>								
Procesy spalania w przemyśle.....	42,3	15,7	14,7	2,0	1165,0	0,8	110,7	0,3
<i>Combustion in industry</i>								
Procesy produkcyjne.....	18,0	6,7	32,8	4,5	15870,4	11,0	7 185,1	16,5
<i>Production processes</i>								
Zastosowanie rozpuszczalników.....	–	–	–	–	10,6	0,0	4,2	0,0
<i>Solvent use</i>								
Transport drogowy.....	0,8	0,3	98,0	13,5	2665,6	1,9	2657,6	6,1
<i>Road transport</i>								
Inne pojazdy i urządzenia	0,1	0,0	–	–	546,3	0,4	544,7	1,2
<i>Other vehicles and machinery</i>								
Zagospodarowanie odpadów.....	16,9	6,3	12,6	1,7	–	–	–	–
<i>Waste management</i>								
Rolnictwo.....	0,3	0,1	–	–	–	–	–	–
<i>Agriculture</i>								
Inne źródła emisji	43,4	16,1	–	–	–	–	–	–
<i>Other sources of emission</i>								

a I-TEQ – równoważnik toksyczności, *Toxic Equivalent* (patrz „Uwagi metodyczne”). *b* Dotyczy 4 WWA.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

a I-TEQ – *Toxic Equivalent* (see “*Methodological notes*”). *b* Concerns 4 PAH.

Source: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL. 12(138). POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI^a
ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011	2012	
	w tysiącach sztuk <i>in thousand units</i>					2011= 100
OGÓŁEM..... TOTAL	14106	16816	23037	24189	24876	102,8
W tym: <i>Of which</i>						
samochody osobowe	9991	12339	17240	18126	18744	103,4
<i>passenger cars</i>						
autobusy	82	80	97	100	100	100,0
<i>buses</i>						
samochody ciężarowe ^b	1879	2305	2982	3131	3178	101,5
<i>lorries^b</i>						
motocykle i skutery	803	754	1013	1069	1107	103,6
<i>motorcycles and scooters</i>						
ciągniki rolnicze.....	1253	1242	1565	1613	1595	98,9
<i>agricultural tractors</i>						

a Według Centralnej Ewidencji Pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. *b* Łącznie z ciągnikami siodłowymi i samochodami ciężarowo-osobowymi.

a According to Central Vehicle Register kept by Ministry of Interior. *b* Including road tractors and vans.

TABL. 13(139). POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI^a WEDŁUG GRUP WIEKU W 2012 R.
ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a BY AGE GROUPS IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Samochody osobowe Passenger cars		Autobusy Buses		Samochody ciężarowe ^b Lorries		Ciągniki siodłowe Road tractors	
	w sztukach in units	w % in %	w sztukach in units	w % in %	w sztukach in units	w % in %	w sztukach in units	w % in %
O G Ó Ł E M TOTAL	18744412	100,0	99858	100,0	2920779	100,0	257226	100,0
W wieku: do 2 lat Aged to: up to 2 years	737558	3,9	4031	4,0	207480	7,1	30080	11,7
3 do 5 lat 3 to 5 years	1188959	6,3	5245	5,3	262580	9,0	42755	16,6
6 do 9 lat 6 to 9 years	2210800	11,8	9108	9,1	388603	13,3	55663	21,6
10 do 15 lat 10 to 15 years	5483141	29,3	20771	20,8	763863	26,2	63459	24,7
16 do 20 lat 16 to 20 years	3801005	20,3	15621	15,6	383984	13,1	23993	9,3
21 do 30 lat 21 to 30 years	3413836	18,2	30519	30,6	476524	16,3	28710	11,2
31 lat i starsze 31 years and more	1909113	10,2	14563	14,6	437745	15,0	12566	4,9

^a Według Centralnej Ewidencji Pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

^a According to Central Vehicle Register kept by Ministry of Interior. ^b Including vans.

TABL. 14(140). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ ZE ŚRODKÓW TRANSPORTU DROGOWEGO
POLLUTANTS EMISSION FROM ROAD TRANSPORT FACILITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tysiącach ton in thousand tonnes				
Dwutlenek węgla	26403,8	33457,9	46465,7	47001,2	Carbon dioxide
Metan	4,49	4,57	5,07	5,00	Methane
Podtlenek azotu	0,95	1,19	1,87	1,91	Nitrous oxide
Tlenek węgla	797,2 ^a	689,8 ^a	697,8 ^a	675,0	Carbon oxide
Niemetanowe lotne związki organiczne	176,0 ^a	148,6 ^a	161,0 ^a	161,0	Volatile nonmethane organic compounds
Tlenki azotu	210,6 ^a	228,1 ^a	277,7 ^a	282,2	Nitrogen oxides
Pyły ^b	48,9 ^a	58,2 ^a	80,6 ^a	83,9	Particulates ^b
Dwutlenek siarki	0,81 ^a	0,93 ^a	1,33	1,34	Sulphur dioxide
Ołów	0,021 ^a	0,017 ^a	0,017	0,016	Lead

^a Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji. ^b Pyły, jako całkowity pył zawieszony (TSP).

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

^a Data have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication. ^b Particulates as Total Suspended Particulates (TSP).

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL. 15(141). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG RODZAJÓW ŚRODKÓW TRANSPORTU DROGOWEGO W 2011 R.

AIR POLLUTANTS EMISSION BY TYPES OF ROAD TRANSPORT FACILITIES IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja Emission								
	CO ₂	CH ₄	N ₂ O	CO	NMLZO NMVOC	NO _x	PM	SO ₂	Pb
	w tysiącach ton in thousand tonnes								
OGÓŁEM^a TOTAL^a	47001	4,88	1,881	675,0	161,0^f	282,2	83,9^g	1,34	0,016
Samochody osobowe <i>Passenger cars</i>	23582	2,94	0,941	501,8	47,2	106,6	6,9	0,62	0,014
napędzane silnikami starszej generacji: <i>powered by older generation engines:</i>									
czterosuwowymi ^b <i>four-stroke^b</i>	2889	0,74	0,092	125,1	23,4	25,9	2,0	0,07	0,002
dwusuwowymi ^c <i>two-stroke^c</i>	6	0,00	0,000	0,5	0,4	0,0	0,0	0,00	–
niskoemisyjne ^b <i>low emission^b</i>	20687	2,20	0,849	376,2	23,4	80,7	4,9	0,55	0,013
Samochody inne, niż osobowe, o masie całkowitej do 3500 kg <i>Cars other than passenger ones with total mass up to 3500 kg</i>	7188	0,55	0,308	79,1	9,8	34,8	2,7	0,21	0,002
napędzane silnikami czterosuwowymi, starszej generacji ^b <i>powered by four-stroke older generation engines^b</i>	795	0,09	0,033	19,5	3,9	5,9	1,0	0,02	0,000
niskoemisyjne ^b <i>low emission^b</i>	6393	0,46	0,276	59,7	5,9	28,8	1,7	0,18	0,001
Samochody ciężarowe o masie całkowitej powyżej 3500 kg <i>Lorries with total mass over 3500 kg</i>	13303	1,09	0,545	53,3	28,8	106,7	9,5	0,42	–
starszej generacji ^d <i>older generation^d</i>	3311	0,27	0,136	34,2	13,2	55,9	6,3	0,11	–
niskoemisyjne ^e <i>low emission^e</i>	9991	0,82	0,410	19,1	15,6	50,8	3,2	0,32	–
Autobusy o masie całkowitej powyżej 3500 kg <i>Buses with total mass over 3500 kg</i>	1849	0,10	0,033	10,7	4,0	17,8	1,4	0,06	–
starszej generacji ^e <i>older generation^e</i>	544	0,03	0,010	8,7	2,8	9,9	1,0	0,02	–
niskoemisyjne ^e <i>low emission^e</i>	1305	0,07	0,023	2,1	1,2	7,9	0,4	0,04	–
Motocykle^c <i>Motocycles^c</i>	76	0,11	0,001	11,4	4,3	0,2	0,0	0,00	0,000
Motorowery^c <i>Mopeds^c</i>	27	0,04	0,000	4,3	2,6	0,0	0,0	0,00	0,000
Ciągniki rolnicze^e <i>Agricultural tractors^e</i>	977	0,05	0,052	14,4	2,5	16,1	1,6	0,03	–

a Z wyłączeniem emisji z biopaliw. *b* Zasilane benzynami silnikowymi, gazem płynnym i olejami napędowymi. *c* Zasilane benzynami silnikowymi. *d* Zasilane benzynami silnikowymi i olejami napędowymi. *e* Zasilane olejami napędowymi. *f* Uwzględniono emisję z parowania paliw (62 tys. ton). *g* Uwzględniono emisję ze zużycia opon, hamulców i nawierzchni dróg (62 tys. ton).

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

a Excluding emission from biofuels. *b* Powered by motor gasoline, liquid gas and diesel oil. *c* Powered by motor gasoline. *d* Powered by motor gasoline and diesel oil. *e* Powered by diesel oil. *f* Including emission from petrol evaporating (62 thous. tonnes). *g* Including emission from wearing automobile tires and brakes as well as roads abrasion (62 thous. tonnes).

Source: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL. 16(142). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI^a
PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY BY EMISSION SIZE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Wielkość emisji w tonach/rok Emission size in tonnes/year									
		25 i mniej 25 and less	26- -100	101- -500	501- -1000	1001- -2000	2001- -5000	5001- -10000	10001- -20000	20001- -50000	50001 i więcej 50001 and more
ZANIECZYSZCZENIA PYŁOWE PARTICULATE POLLUTANTS											
Zakłady: w liczbach bezwzględnych Plants: in absolute numbers											
2000	1554	710	516	269	29	18	10	2	-	-	-
2012	1312	923	299	74	12	4	-	-	-	-	-
w odsetkach in percent											
2000	100,0	45,7	33,2	17,3	1,9	1,2	0,6	0,1	-	-	-
2012	100,0	70,4	22,8	5,6	0,9	0,3	-	-	-	-	-
Emisja: w tysiącach ton Emission: in thousand tonnes											
2000	180,5	6,4	27,4	56,4	20,8	23,8	31,0	14,8	-	-	-
2012	52,4	8,1	14,6	14,6	8,9	6,3	-	-	-	-	-
w odsetkach in percent											
2000	100,0	3,5	15,2	31,2	11,5	13,2	17,2	8,2	-	-	-
2012	100,0	70,4	22,8	5,6	0,9	0,3	-	-	-	-	-
ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE (bez dwutlenku węgla) GASEOUS POLLUTANTS (excluding carbon dioxide)											
Zakłady: w liczbach bezwzględnych Plants: in absolute numbers											
2000	1675	392	432	576	117	50	43	27	15	14	9
2012	1675	641	419	419	68	35	24	24	30	11	4
w odsetkach in percent											
2000	100,0	23,4	25,8	34,4	7,0	3,0	2,6	1,6	0,9	0,8	0,5
2012	100,0	38,3	25,0	25,0	4,1	2,1	1,4	1,4	1,8	0,7	0,2
Emisja: w tysiącach ton Emission: in thousand tonnes											
2000	2083,2	3,9	25,8	133,9	80,5	69,5	150,2	194,6	203,5	376,1	845,3
2012	1626,6	6,3	24,1	92,0	45,9	50,2	80,8	171,9	448,3	349,8	357,3
w odsetkach in percent											
2000	100,0	0,2	1,2	6,4	3,9	3,3	7,2	9,3	9,8	18,1	40,6
2012	100,0	0,4	1,5	5,7	2,8	3,1	5,0	10,6	27,6	21,5	22,0
ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE (z dwutlenkiem węgla) GASEOUS POLLUTANTS (including carbon dioxide)											
Zakłady: w liczbach bezwzględnych Plants: in absolute numbers											
2000	1706	135	119	151	89	104	201	195	239	233	240
2012	1752	167	103	123	97	145	223	189	244	223	238
w odsetkach in percent											
2000	100,0	7,9	7,0	8,9	5,2	6,1	11,8	11,4	14,0	13,6	14,1
2012	100,0	9,5	5,9	7,0	5,5	8,3	12,7	10,8	13,9	12,7	13,6
Emisja: w tysiącach ton Emission: in thousand tonnes											
2000	203610,6	1,4	7,1	38,7	64,8	152,1	689,5	1385,2	3507,2	7251,1	190513,4
2012	216513,7	1,5	5,6	32,2	69,5	216,5	760,2	1378,7	3405,2	7003,6	203640,9
w odsetkach in percent											
2000	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,7	1,7	3,6	93,6
2012	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,4	0,6	1,6	3,2	94,1

^a Stan w dniu 31 XII.

^a As of 31 XII.

TABL. 17(143). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG STOPNIA REDUKCJI WYTWORZONYCH ZANIECZYSZCZEŃ
PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY BY REDUCTION DEGREE OF GENERATED POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011	2012
Zakłady emitujące zanieczyszczenia pyłowe ogółem	1554	1387	1358	1338	1312
<i>Total plants emitting particulates pollutants</i>					
posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	1353	1228	1209	1206	1181
<i>with pollutant reduction systems</i>					
o stopniu redukcji wytworzonych zanieczyszczeń: <i>with the degree of pollutant reduction of:</i>					
10,0 % i mniej	22	26	20	23	18
<i>10.0 % and less</i>					
10,1 - 30,0	58	44	43	35	43
30,1 - 50,0	196	168	181	180	164
50,1 - 70,0	102	67	46	44	48
70,1 - 90,0	555	434	357	348	321
90,1% i więcej	420	489	562	576	587
<i>90.1% and more</i>					
nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	201	159	149	132	131
<i>without pollutant reduction system</i>					
Zakłady emitujące zanieczyszczenia gazowe ogółem	1706	1682	1784	1764	1752
<i>Total plants emitting gaseous pollutants</i>					
posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	235	233	260	258	261
<i>with pollutant reduction systems</i>					
o stopniu redukcji wytworzonych zanieczyszczeń: <i>with the degree of pollutant reduction of:</i>					
10,0 % i mniej	63	40	43	47	52
<i>10.0 % and less</i>					
10,1 - 30,0	49	49	53	48	41
30,1 - 50,0	50	55	58	59	57
50,1 - 70,0	36	27	30	28	36
70,1 - 90,0	23	34	36	32	34
90,1% i więcej	14	28	40	44	41
<i>90.1% and more</i>					
nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	1471	1449	1524	1506	1491
<i>without pollutant reduction system</i>					

TABL. 18(144). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG STOPNIA NEUTRALIZACJI ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH W 2012 R.
PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY BY THE DEGREE OF GASEOUS POLLUTANTS NEUTRALIZATION IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dwutlenek siarki <i>Sulphur dioxide</i>	Tlenki azotu <i>Nitrogen oxides</i>	Tlenek węgla <i>Carbon oxide</i>	Węglowodory <i>Hydrocarbons</i>
Zakłady emitujące zanieczyszczenia	1113	1390	1303	470
<i>Plants emitting pollutants</i>				
posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	102	62	60	101
<i>with pollutant reduction systems</i>				
o stopniu redukcji wytworzonych zanieczyszczeń: <i>with the degree of pollutant reduction of:</i>				
10,0 % i mniej	9	8	5	3
<i>10.0 % and less</i>				
10,1 - 30,0	5	7	8	15
30,1 - 50,0	29	29	25	24
50,1 - 70,0	13	9	3	6
70,1 - 90,0	22	8	10	20
90,1% i więcej	24	1	9	33
<i>90.1% and more</i>				
nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	1011	1328	1243	369
<i>without pollutant reduction system</i>				

TABL. 19(145). WYPOSAŻENIE ZAKŁADÓW W PODSTAWOWE URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W 2012 R.^a
BASIC AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS IN 2012^a

URZĄDZENIA	Ogółem <i>Total</i>	Urządzenia o skuteczności <i>Equipment efficiency</i>			<i>EQUIPMENT</i>
		niskiej <i>low</i>	średniej <i>moderate</i>	wysokiej <i>high</i>	
Cyklony	3255	478	878	1899	<i>Cyclones</i>
Multicyklony	965	141	260	564	<i>Multicyclones</i>
Filtry tkaninowe.....	5500	581	1259	3660	<i>Fabric filters</i>
Elektrofiltry	577	35	91	451	<i>Electrofilters</i>
Urządzenia mokre.....	1168	459	296	413	<i>Wet air cleaners</i>

a Stan w dniu 31 XII.

a As of 31 XII.

TABL. 20(146). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWE EMITUJĄCE ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH I WOJEWÓDZTW W 2012 R.^a
PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY EMITTING AIR POLLUTANTS BY THE SIZE OF PARTICULATES EMISSION AND VOIVODSHIPS IN 2012^a

WOJEWÓDZTWA <i>VOIVODSHIP</i>	Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a <i>Plants of significant nuisance to air quality^a</i>			O emisji zanieczyszczeń pyłowych <i>With particulate pollutants emission</i>						
	ogółem <i>total</i>	emitujące zanieczyszczenia pyłowe <i>emitting particulate pollutants</i>	posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych <i>with particulate pollutants reduction systems</i>	25 ton i mniej <i>25 tonnes and less</i>	26 – 100	101 – 500	501 – 1000	1001 – 2000	2001 – 5000	5001 ton i więcej <i>5001 tonnes and more</i>
POLSKA POLAND	1764	1312	1181	923	299	74	12	4	–	–
Dolnośląskie	146	99	88	70	20	8	–	1	–	–
Kujawsko-pomorskie	84	65	62	36	22	5	2	–	–	–
Lubelskie	92	72	56	55	14	2	1	–	–	–
Lubuskie	67	46	30	36	9	1	–	–	–	–
Łódzkie	107	81	80	54	23	3	–	1	–	–
Małopolskie	138	100	94	76	18	4	2	–	–	–
Mazowieckie.....	148	92	78	68	16	6	2	–	–	–
Opolskie.....	88	68	53	49	12	7	–	–	–	–
Podkarpackie	86	64	64	46	15	3	–	–	–	–
Podlaskie.....	56	47	40	39	7	1	–	–	–	–
Pomorskie	81	64	54	44	15	4	1	–	–	–
Śląskie.....	328	237	233	161	58	15	2	1	–	–
Świętokrzyskie.....	81	74	67	56	12	5	1	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	51	43	37	26	16	1	–	–	–	–
Wielkopolskie.....	127	94	87	60	29	4	–	1	–	–
Zachodniopomorskie	84	66	58	47	13	5	1	–	–	–

a Stan w dniu 31 XII.

a As of 31 XII.

TABL. 21(147). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE EMITUJĄCE ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH I WOJEWÓDZTW W 2012R.^a
PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY EMITTING AIR POLLUTANTS BY THE SIZE OF GASEOUS POLLUTANTS EMISSION AND VOIVODSHIPS IN 2012^a

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a <i>Plants of significant nuisance to air quality^a</i>			O emisji zanieczyszczeń gazowych <i>With gaseous pollutants emission</i>									
	ogółem <i>total</i>	emitujące zanieczyszczenia gazowe <i>emitting gaseous pollutants</i>	posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych <i>with gaseous pollutant reduction systems</i>	25 ton i mniej <i>25 tonnes and less</i>	26 - 100	101 - 500	501- 1000	1001- 2000	2001- 5000	5001- 10000	10001 -20000	20001 -50000	50001 ton i więcej <i>5001 tonnes and more</i>

BEZ DWUTLENKU WĘGLA *EXCLUDING CARBON DIOXIDE*

POLSKA	1764	1675	261	641	419	419	68	35	24	24	30	11	4
POLAND													
Dolnośląskie	146	136	27	64	32	28	6	3	–	2	–	1	–
Kujawsko-pomorskie	84	78	15	22	22	21	4	3	2	3	1	–	–
Lubelskie	92	89	10	37	21	23	4	2	–	1	1	–	–
Lubuskie	67	60	6	25	17	14	1	2	–	–	1	–	–
Łódzkie	107	104	14	37	33	24	4	–	3	2	–	–	1
Małopolskie	138	130	24	65	30	23	4	1	1	2	3	1	–
Mazowieckie.....	148	141	26	51	39	39	4	1	1	1	3	1	1
Opolskie.....	88	82	7	38	17	17	3	1	2	1	3	–	–
Podkarpackie	86	83	21	37	14	26	4	1	–	1	–	–	–
Podlaskie.....	56	56	7	21	18	13	2	2	–	–	–	–	–
Pomorskie	81	79	15	18	28	26	2	1	1	3	–	–	–
Śląskie.....	328	308	52	116	60	67	17	13	11	3	12	7	2
Świętokrzyskie.....	81	78	6	19	25	24	3	1	–	3	2	1	–
Warmińsko-mazurskie ..	51	49	4	7	19	20	1	2	–	–	–	–	–
Wielkopolskie	127	122	18	46	28	33	7	2	2	1	3	–	–
Zachodniopomorskie	84	80	9	38	16	21	2	–	1	1	1	–	–

Z DWUTLENKIEM WĘGLA *INCLUDING CARBON DIOXIDE*

POLSKA	1764	1752	261	167	103	123	97	145	223	189	244	223	238
POLAND													
Dolnośląskie	146	145	27	16	9	11	9	15	16	14	24	13	18
Kujawsko-pomorskie	84	84	15	7	7	5	2	7	12	6	13	10	15
Lubelskie	92	92	10	9	5	7	4	12	12	9	13	8	13
Lubuskie	67	65	6	8	7	4	5	8	10	4	8	5	6
Łódzkie	107	106	14	10	7	8	3	10	14	10	15	14	15
Małopolskie	138	136	24	22	11	10	8	9	13	22	18	9	14
Mazowieckie.....	148	148	26	16	8	5	5	18	17	15	22	25	17
Opolskie.....	88	87	7	5	3	11	11	10	9	11	8	8	11
Podkarpackie	86	85	21	9	4	4	4	7	10	11	11	10	15
Podlaskie.....	56	56	7	5	3	2	1	1	10	10	12	7	5
Pomorskie	81	81	15	5	5	7	5	2	14	8	13	14	8
Śląskie.....	328	327	52	30	13	29	23	20	42	30	37	52	51
Świętokrzyskie.....	81	80	6	1	3	2	3	5	17	6	20	13	10
Warmińsko-mazurskie ..	51	51	4	1	6	–	1	3	4	9	6	16	5
Wielkopolskie	127	126	18	10	11	11	4	4	16	17	18	15	20
Zachodniopomorskie	84	83	9	13	1	7	9	14	7	7	6	4	15

^a Stan w dniu 31 XII.

^a As of 31 XII.

TABL. 22(148). EMITORY NA TERENIE ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI I WOJEWÓDZTW W 2012 R.
EMISSION SOURCES IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY BY EMISSION SIZE AND VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba emitorów <i>Number of emission sources</i>				Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton <i>Pollutants emission in thousand tonnes</i>					
	ogółem <i>total</i>	o wysokości <i>with the height of</i>			pyłowych <i>z emitorów o wysokości particulate from emission sources with the height of</i>			gazowych <i>z emitorów o wysokości gaseous from emission sources with the height of</i>		
		do 50 m <i>up to 50 m</i>	51-99 m	od 100 m <i>from 100 m</i>	do 50 m <i>up to 50 m</i>	51-99 m	od 100 m <i>from 100 m</i>	do 50 m <i>up to 50 m</i>	51-99 m	od 100 m <i>from 100 m</i>
POLSKA POLAND	31672	30548	807	317	16,2	11,3	22,9	20146,0	20975,7	175235,9
Dolnośląskie	2690	2619	38	33	1,0	0,6	2,0	1083,6	663,5	14291,9
Kujawsko-pomorskie	1874	1818	40	16	1,0	1,9	0,9	1737,0	2655,1	4063,9
Lubelskie	1351	1294	41	16	0,7	0,7	0,7	1409,2	1944,6	1971,6
Lubuskie	991	965	16	10	0,7	0,4	0,2	1295,6	305,9	452,6
Łódzkie	1894	1848	27	19	1,0	0,6	1,8	694,4	1049,5	39099,2
Małopolskie	3013	2908	76	29	1,4	0,4	1,9	1265,7	1881,6	7378,2
Mazowieckie	1750	1658	64	28	0,9	0,7	2,9	2611,3	2374,9	22854,3
Opolskie	2045	1961	65	19	1,3	0,4	0,4	1325,9	1737,9	9524,7
Podkarpackie	3194	3128	61	5	1,0	0,4	0,2	1410,1	747,3	1193,6
Podlaskie	368	346	17	5	0,5	0,3	0,2	287,8	318,4	873,8
Pomorskie	1056	1004	42	10	0,8	0,5	1,4	484,4	1040,6	5374,6
Śląskie	5261	5016	171	74	1,9	2,5	5,7	2355,5	3737,7	34672,6
Świętokrzyskie	1432	1376	42	14	1,2	0,3	1,1	1239,8	672,8	10780,2
Warmińsko-mazurskie	678	659	15	4	0,6	0,4	0,2	482,3	496,4	535,4
Wielkopolskie	2476	2401	56	19	1,1	0,7	2,7	1125,4	790,7	14829,8
Zachodniopomorskie	1599	1547	36	16	1,1	0,5	0,7	1338,0	558,7	7339,6

TABL. 23(149). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
PARTICULATE POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>							
		ze spalania paliw <i>from the combustion of fuel</i>	cementowo- wapienni- cze i materiałów ogniotrwa- łych <i>cement and lime particulates as well as fire resistant materials</i>	krzemowe <i>silicate</i>	nawozów sztucznych <i>artificial fertilizers</i>	środków powie- rzchniowo czynnych <i>surface active agents</i>	węglowo- grafitowe, sadza <i>carbon and graphite particulates soot</i>	polime- rów <i>polymers</i>	węgla brunatne- go <i>lignite</i>
		w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>							
POLSKA POLAND	52,381	36,878	2,370	0,783	1,534	0,024	0,620	0,114	0,094
Dolnośląskie	4,008	2,779	0,232	0,034	-	0,010	0,014	-	-
Kujawsko-pomorskie	3,886	2,588	0,158	0,003	0,469	-	0,022	0,062	0,002
Lubelskie	2,098	1,389	0,115	0,055	0,411	-	0,021	-	-
Lubuskie	1,162	0,884	-	0,087	-	-	0,007	0,008	0,034
Łódzkie	3,451	2,663	0,205	0,047	-	-	0,023	0,001	0,048
Małopolskie	3,929	2,315	0,216	0,014	0,171	-	0,138	0,002	-
Mazowieckie	4,616	4,115	0,024	0,227	-	0,013	0,024	0,006	0,009
Opolskie	2,137	1,245	0,430	0,010	0,190	-	0,023	-	-
Podkarpackie	1,698	1,382	0,054	-	0,005	-	0,036	0,007	-
Podlaskie	0,919	0,685	0,001	0,012	-	-	0,007	-	-
Pomorskie	2,777	1,873	0,009	0,017	0,022	-	0,017	-	-
Śląskie	10,564	6,723	0,201	0,188	0,001	0,001	0,152	0,024	0,001
Świętokrzyskie	2,711	1,690	0,717	0,011	-	-	0,053	-	-
Warmińsko-mazurskie	1,184	1,091	0,004	-	-	-	0,009	-	-
Wielkopolskie	4,642	4,040	0,004	0,077	-	-	0,039	-	-
Zachodniopomorskie	2,599	1,416	-	0,001	0,265	-	0,035	0,004	-

TABL. 26(152). EMISJA METALI CIĘŻKICH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
EMISSION OF HEAVY METALS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Arsen <i>Arsenic</i>	Chrom <i>Chromium</i>	Cyna <i>Tin</i>	Cynk <i>Zinc</i>	Kadm <i>Cadmium</i>	Kobalt <i>Cobalt</i>	Mangan <i>Manganese</i>	Molibden <i>Molybdenum</i>	Nikiel <i>Nickel</i>	Ółów <i>Lead</i>	Rtęć <i>Mercury</i>
	w kilogramach na rok <i>in kilograms per year</i>										
P O L S K A P O L A N D	3289	7497	831	76091	1563	106	7967	13	9937	43519	3411
Dolnośląskie	1456	186	1	996	43	–	1208	1	205	4486	116
Kujawsko-pomorskie	40	215	10	610	4	3	47	–	163	224	69
Lubelskie	5	245	–	829	5	1	295	–	147	619	75
Lubuskie	4	41	–	56	–	–	35	–	15	13	6
Łódzkie	182	26	48	1019	23	–	208	–	197	52	292
Małopolskie	98	576	21	4220	26	–	2329	–	439	413	54
Mazowieckie	174	1754	46	3513	32	1	92	–	4080	836	394
Opolskie	240	184	124	602	18	11	111	–	184	195	261
Podkarpackie	27	452	100	3346	9	9	357	4	117	147	42
Podlaskie	33	74	–	186	1	–	–	–	109	33	305
Pomorskie	–	3	–	37	–	–	1090	–	15	89	77
Śląskie	879	2590	474	53882	1373	74	1478	8	2849	35667	409
Świętokrzyskie	23	239	1	5835	27	6	409	–	79	507	74
Warmińsko-mazurskie	1	23	–	–	1	1	28	–	3	1	1
Wielkopolskie	95	820	6	913	1	–	197	–	1301	197	1121
Zachodniopomorskie	32	69	–	47	–	–	83	–	34	40	115

TABL. 27(153). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG RODZAJU SUBSTANCJI
AIR POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY BY TYPES OF SUBSTANCES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń w tonach <i>Pollutants emission in tonnes</i>		SPECIFICATION
	2000	2012	
Akrylonitryl (aerazol)	–	0	<i>Acrylonitrile (aerosol)</i>
Aldehydy alifatyczne i ich pochodne	184	456	<i>Aliphatic aldehydes and their derivatives</i>
Aldehydy pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	20	13	<i>Polycyclic, aromatic aldehydes and their derivatives</i>
Alkohole alifatyczne i ich pochodne	3012	2223	<i>Aliphatic alcohols and their derivatives</i>
Alkohole pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	113	151	<i>Polycyclic, aromatic alcohols and their derivatives</i>
Aminy i ich pochodne	32	41	<i>Amines and their derivatives</i>
Amoniak	3141	6344	<i>Ammonia</i>
Arsen ^a	1	3	<i>Arsenic^a</i>
Azbest	–	–	<i>Asbestos</i>
Benzen	57	95	<i>Benzene</i>
Benzo(a)piren	9	6	<i>Benzo(a)pyrene</i>
Bizmut ^a	1	0	<i>Bismuth^a</i>
Cer ^a	–	–	<i>Cerium^a</i>
Chlorek winylu (w fazie gazowej)	45	12	<i>Vinyl chloride (in the gas phase)</i>
Chlorowcopochodne węglowodorów: CFC-11, CFC-12, CFC-13, CFC-111, CFC-112, CFC-113, CFC-114, CFC-115, CFC-211, CFC-212, CFC-213, CFC-214, CFC-215, CFC-216, CFC-217	0	14	<i>Halogen-derived hydrocarbons: CFC-11, CFC-12, CFC-13, CFC-111, CFC-112, CFC-113, CFC-114, CFC-115, CFC-211, CFC-212, CFC-213, CFC-214, CFC-215, CFC-216, CFC-217</i>
Chlorowcopochodne węglowodorów: związki typu HCFC	23	10	<i>Halogen-derived hydrocarbons: compounds as HCFC</i>
Chrom ^a	8	7	<i>Chromium^a</i>
Cyna ^a	0	1	<i>Tin^a</i>
Cynk ^a	136	76	<i>Zinc^a</i>
Czterochlorek węgla	2	0	<i>Carbon tetrachloride</i>

TABL. 27(153). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG RODZAJU SUBSTANCJI (dok.)
AIR POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY BY TYPES OF SUBSTANCES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń w tonach <i>Pollutants emission in tonnes</i>		SPECIFICATION
	2000	2012	
Dwusiarczek węgla.....	168	50	<i>Carbon disulphide</i>
Dwutlenek siarki.....	1040184	468532	<i>Sulphur dioxide</i>
Dwutlenek węgla.....	201527376	214887106	<i>Carbon dioxide</i>
Etery i ich pochodne.....	182	205	<i>Ethers and their derivatives</i>
Halony: 1211, 1301, 2402.....	1	–	<i>Halocarbons: 1211, 1301, 2402</i>
Halony ^b	2	–	<i>Halocarbons^b</i>
Heksafluorek siarki.....	–	0	<i>Sulfur hexafluoride</i>
Kadm ^a	4	2	<i>Cadmium^a</i>
Ketony i ich pochodne.....	601	453	<i>Ketones and their derivatives</i>
Kobalt ^a	0	0	<i>Cobalt^a</i>
Kwasy nieorganiczne, ich sole i bezwodniki.....	2126	9247	<i>Inorganic acids, their salts and anhydrides</i>
Kwasy organiczne, ich związki i pochodne ^b	677	361	<i>Organic acids, their compounds and derivatives^b</i>
Mangan ^a	15	8	<i>Manganese^a</i>
Metan.....	293169	460403	<i>Methane</i>
Molibden ^a	0	0	<i>Molybdenum^a</i>
Nikiel ^a	2	10	<i>Nickel^a</i>
Oleje (mgła olejowa).....	30	15	<i>Oils (oil fog)</i>
Ołów ^a	117	44	<i>Lead^a</i>
Organiczne pochodne związków siarki.....	30	48	<i>Organic derivatives of sulphur compounds</i>
Perfluorowęglowodory.....	–	–	<i>Perfluorocarbones</i>
Pierwiastki metaliczne i ich związki ^c	1164	1070	<i>Metallic elements and their compounds^c</i>
Pierwiastki niemetaliczne.....	916	3514	<i>Non-metallic elements</i>
Podtlenek azotu.....	–	11739	<i>Nitrous oxide</i>
Polichlorodibenzo-p-dioksyny i polichlorodibenzofurany ^d	0	–	<i>Polychlorodibenzo-p-dioxin and polychlorodibenzofurans^d</i>
Polichlorowane bifenyle.....	–	–	<i>Polychlorinated biphenyls</i>
Pyły cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych.....	6468	2370	<i>Ceramic and lame particulates as well as fire resistant materials</i>
Pyły krzemowe (powyżej 30% wolnej krzemionki).....	1566	783	<i>Silicate particulates (over 30% of free silica)</i>
Pyły nawozów sztucznych.....	1878	1534	<i>Particulates of artificial fertilizers</i>
Pyły polimerów.....	158	114	<i>Polymer particulates</i>
Pyły środków powierzchniowo czynnych.....	20	24	<i>Particulates of surface active agents</i>
Pyły węgla brunatnego.....	162	94	<i>Lignite particulates</i>
Pyły węglowo grafitowe, sadza.....	1193	620	<i>Carbon and graphite particulates and soot</i>
Pyły ze spalania paliw.....	147919	36878	<i>Particulates from the combustion of fuel</i>
Pyły pozostałe ^e	20904	9964	<i>Other particulates^e</i>
Rtęć ^a	0	3	<i>Mercur^a</i>
Sole niemetal ^b	31	501	<i>Salts of non-metals^b</i>
Substancje organiczne ^f	x	797	<i>Organic substances^f</i>
Tlenek węgla.....	345287	334302	<i>Carbon oxide</i>
Tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂).....	370913	316416	<i>Nitrogen oxides (in terms of NO₂)</i>
Tlenki niemetal ^b	687	23	<i>Non-metal oxides^b</i>
1,1,1-trójchloroetan.....	0	0	<i>1,1,1-trichloroethane</i>
Węglowodory alifatyczne i ich pochodne ^b	11966	7106	<i>Aliphatic hydrocarbons and their derivatives^b</i>
Węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne ^b	5787	2775	<i>Polycyclic, aromatic hydrocarbons and their derivatives^b</i>
Wodorofluorowęglowodory.....	–	47	<i>Hydrofluorocarbons</i>
Związki azowe, azoksy, nitrowe i nitrozowe.....	4	3	<i>Azoxy, nitric and nitroso nitrogen compounds</i>
Związki heterocykliczne.....	13	20	<i>Heterocyclic compounds</i>
Związki izocykliczne.....	11	3	<i>Isocyclic compounds</i>

a Związki w przeliczeniu na masę pierwiastka. *b* Z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach. *c* Z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach, w przeliczeniu na masę pierwiastka występującego w związku. *d* Ilość po przeliczeniu wskaźnika toksyczności. *e* Patrz „Uwagi metodyczne”. *f* W postaci par i gazów, w tym lotne związki organiczne w przeliczeniu na całkowity węgiel organiczny.

a Compounds in terms of element mass. *b* Excluding listed in other points. *c* Excluding listed in other points, in terms of mass of the element being a part of the compound. *d* Amount in terms of toxicity indicator. *e* See “Methodological notes”. *f* In the form of vapors and gases, including volatile organic compounds in terms of total organic carbon.

TABL. 28(154). ZANIECZYSZCZENIA ZATRZYMANE I ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH OCZYSZCZAJĄCYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
POLLUTANTS RETAINED AND NEUTRALIZED IN CLEANING DEVICES BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Pyły Particulates		Dwutlenek siarki Sulphur dioxide		Tlenki azotu ^a Nitrogen oxides ^a		Tlenek węgla Carbon oxide		Węglowodory Hydrocarbons		Inne ^b Other ^b	
	w tonach in tonnes	w % zanieczy- szczeń wytwo- rzonych in % of pollu- tants produ- ced	w tonach in tonnes	w % zanieczy- szczeń wytwo- rzonych in % of pollu- tants produ- ced	w tonach in tonnes	w % zanieczy- szczeń wytwo- rzonych in % of pollu- tants produ- ced	w tonach in tonnes	w % zanieczy- szczeń wytwo- rzonych in % of pollu- tants produ- ced	w tonach in tonnes	w % zanieczy- szczeń wytwo- rzonych in % of pollu- tants produ- ced	w tonach in tonnes	w % zanieczy- szczeń wytwo- rzonych in % of pollu- tants produ- ced
P O L S K A..... P O L A N D	19263750	99,7	1616734	77,5	70737	18,3	182640	35,3	68087	86,2	358496	41,9
Dolnośląskie	2811260	99,9	535403	91,7	23	0,1	70191	90,4	11759	93,2	11563	90,7
Kujawsko-pomorskie ...	483773	99,2	247	1,2	1637	11,5	1239	6,8	23659	97,7	18219	71,7
Lubelskie	133039	98,4	1089	7,9	28428	76,6	65	0,9	3	0,4	170076	98,1
Lubuskie	117222	99,0	24	0,9	17	0,7	3643	16,9	–	–	306	32,6
Łódzkie	3743065	99,9	402385	81,7	–	–	2	0,0	1805	76,8	1017	52,0
Małopolskie	647880	99,4	91968	76,3	8701	29,9	12624	42,8	6128	89,6	9622	15,5
Mazowieckie.....	1514092	99,7	86095	51,5	1677	3,8	9737	33,1	16727	87,0	5092	41,9
Opolskie.....	2088043	99,9	59903	84,7	26	0,1	58948	69,2	693	73,2	12700	78,7
Podkarpackie	330384	99,5	159	1,9	81	1,5	1605	31,4	2660	88,1	5113	89,5
Podlaskie.....	84857	98,9	639	18,7	134	4,6	287	11,8	–	–	115	29,1
Pomorskie	339655	99,2	1917	10,2	187	1,9	175	2,9	1378	60,2	104686	99,4
Śląskie.....	3188110	99,7	228114	74,0	29779	32,4	23907	15,0	2545	62,8	3883	1,0
Świętokrzyskie.....	1533996	99,8	61723	81,4	7	0,0	53	0,1	14	3,3	7883	94,0
Warmińsko-mazurskie ..	50138	97,7	89	2,1	–	–	–	–	27	7,9	–	–
Wielkopolskie.....	1568489	99,7	133233	81,9	29	0,1	142	1,8	319	43,3	233	1,0
Zachodniopomorskie ...	629747	99,6	13746	43,3	11	0,1	22	0,9	370	56,1	7988	83,8

a W przeliczeniu na NO₂. *b* Głównie amoniak, dwusiarczek węgla, fluor, siarkowodór, związki chloroorganiczne.

a In terms of NO₂. *b* Mostly ammonia, carbon disulphide, fluorine, hydrogen sulphide,

TABL. 29(155). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH W 2012 R.
CITIES WITH HIGH ENVIRONMENTAL THREAT OF AIR POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY IN 2012

MIASTA ^a CITIES ^a	Emisja zanieczyszczeń Pollutants emission					Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji Pollutants retained in reduction systems		
	pyłowych particulate	gazowych gaseous			ogółem total			w tym of which
		dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenek azotu nitrogen oxide	dwutlenek węglu carbon dioxide		pyłowe particulate	gazowe (bez dwutlenku węglu) gaseous (excluding carbon dioxide)	
POLSKA POLAND	52,4	216513,7	468,5	316,4	214887,1	19263,8	2296,7	

W tym miasta o dużej skali zagrożenia powietrza (150 miast, na terenie których koncentrowało się 68,5% krajowej emisji zanieczyszczeń pyłowych i 62,3% zanieczyszczeń gazowych)
 Of which cities with high air threat (150 cities with 68,5 % of national particulate pollutants emission and 62,3 % of gaseous pollutants)

RAZEM TOTAL	35,9	134856,1	308,9	197,6	133754,7	11327,8	1666,9
Bogatynia	1,3	11155,7	33,6	11,8	11109,3	2252,7	79,8
Konin.....	0,7	9687,9	10,4	10,7	9665,1	1126,4	130,0
Rybnik.....	1,0	8280,6	25,0	16,0	8207,6	875,5	41,5
Dąbrowa Górnicza.....	3,2	8198,1	9,2	8,0	8071,1	269,3	3,1
Jaworzno	0,3	6735,5	7,7	10,2	6714,8	715,6	81,9
Warszawa	0,9	6259,3	14,2	8,4	6230,6	531,9	19,2
Płock.....	0,7	6201,7	20,9	7,9	6169,6	0,0	7,7
Kraków	1,9	5036,1	9,0	6,3	5007,6	181,8	0,3
Łaziska Górne.....	0,5	4282,8	6,0	7,4	4267,3	453,8	45,6
Będzin	0,4	4066,8	6,3	6,7	4052,8	210,4	32,9
Turek	1,6	3632,9	11,2	6,4	3613,5	310,5	-
Ostrołęka	0,5	3374,4	8,4	5,5	3357,0	225,9	12,1
Gdańsk.....	0,7	3257,2	7,8	4,1	3243,7	70,2	89,3
Łódź	0,2	2030,7	7,7	4,3	2017,5	162,5	3,7
Kwidzyn	0,9	1962,8	4,5	2,9	1954,8	219,5	0,7
Trzebinia	0,3	1935,2	6,3	2,6	1924,0	177,7	20,3
Puławy.....	0,6	1933,8	7,4	4,2	1918,7	40,8	198,8
Świecie	0,4	1716,6	1,3	1,6	1712,7	46,3	0,1
Szczecin.....	0,3	1649,6	3,1	2,2	1644,0	69,7	0,4
Poznań	0,4	1645,7	3,0	2,5	1634,2	96,2	3,1
Police.....	0,7	1530,6	4,5	1,8	1522,9	18,2	9,1
Zdzieszowice.....	0,1	1391,9	1,0	2,4	1380,7	7,0	88,5
Chełm	0,2	1340,7	0,6	1,9	1334,9	30,3	-
Głogów	0,2	1333,7	4,3	0,7	1327,2	406,6	373,3
Kędzierzyn-Koźle.....	0,3	1245,8	2,0	1,7	1238,4	80,4	1,0
Tarnów	0,5	1244,2	4,2	6,5	1231,3	92,5	20,6
Włocławek.....	0,7	1243,6	0,8	1,1	1234,6	4,8	27,9
Janikowo	0,6	1239,4	4,4	1,9	1224,6	107,0	15,2
Katowice	0,6	1179,8	3,2	1,1	1155,7	92,7	8,7
Stalowa Wola	0,1	1157,7	3,9	2,1	1150,4	126,5	0,0
Wrocław	0,3	1085,4	4,0	2,9	1077,2	51,1	0,0
Małogoszcz.....	0,2	1079,2	0,2	1,7	1073,4	380,5	-
Bydgoszcz	0,5	1072,8	5,4	2,7	1063,8	67,5	1,5

**TABL. 29(155). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH W 2012 R. (c.d.)**
*CITIES WITH HIGH ENVIRONMENTAL THREAT OF AIR POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS OF
SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY IN 2012 (cont.)*

MIASTA ^a CITIES ^a	Emisja zanieczyszczeń <i>Pollutants emission</i>					Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji <i>Pollutants retained in reduction systems</i>	
	pyłowych <i>particulate</i>	gazowych <i>gaseous</i>			ogółem <i>total</i>		
		w tym <i>of which</i>					
		dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenek azotu <i>nitrogen oxide</i>	dwutlenek węglu <i>carbon dioxide</i>		pyłowe <i>particulate</i>	gazowe (bez dwutlenku węglu) <i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>
w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>							
Skawina.....	0,2	1057,2	4,8	2,7	1048,9	98,5	9,6
Chorzów.....	0,1	968,9	1,9	1,2	964,0	98,0	9,7
Inowrocław.....	0,6	867,5	4,7	1,6	857,4	112,6	0,0
Lublin.....	0,3	845,8	1,6	0,7	843,3	9,5	0,0
Częstochowa.....	0,3	793,7	1,2	2,3	788,3	25,2	0,1
Białystok.....	0,1	759,0	0,8	1,2	756,6	24,4	0,7
Gdynia.....	0,1	736,9	1,9	1,3	733,3	32,2	0,0
Zielona Góra.....	0,0	588,0	0,1	0,4	587,5	0,2	-
Jastrzębie-Zdrój.....	0,3	563,0	1,8	0,9	510,0	51,4	-
Opole.....	0,2	538,4	0,7	0,8	533,2	85,3	-
Legnica.....	0,0	522,0	0,9	0,3	520,0	38,0	161,2
Gliwice.....	0,2	464,1	2,0	0,6	442,3	24,8	0,7
Gorzów Wielkopolski.....	0,0	459,2	0,7	0,5	457,5	12,6	0,0
Rzeszów.....	0,1	447,5	0,8	0,5	446,1	7,5	0,1
Oświęcim.....	0,0	446,7	1,7	1,0	443,7	40,0	0,1
Olsztyn.....	0,2	409,5	1,2	0,7	407,1	13,3	0,1
Tychy.....	0,1	401,9	1,3	0,5	399,2	28,5	2,0
Zabrze.....	0,2	371,9	1,7	1,1	351,7	17,4	0,0
Bytom.....	0,3	358,3	2,0	0,8	355,0	16,2	0,4
Kostrzyn nad Odrą.....	0,1	350,5	0,6	0,4	349,5	0,2	-
Mielec.....	0,5	341,2	0,7	0,5	339,4	77,8	0,4
Toruń.....	0,1	339,1	1,3	0,4	337,3	23,6	-
Miasteczko Śląskie.....	0,0	335,3	0,4	0,2	333,7	38,3	60,4
Czechowice-Dziedzice.....	0,2	333,6	1,0	0,3	331,6	25,0	-
Ruda Śląska.....	0,2	319,0	0,9	0,3	274,7	14,4	0,0
Ostrowiec Świętokrzyski.....	0,1	314,0	0,4	0,3	312,6	23,0	-
Zawiercie.....	0,1	312,3	0,3	0,3	309,4	24,0	0,0
Elbląg.....	0,1	311,0	1,2	0,7	309,1	28,5	-
Nowa Sarzyna.....	0,0	309,6	-	0,2	309,3	0,5	5,5
Kielce.....	0,4	301,3	1,1	0,5	299,1	6,4	0,0
Bielsko-Biała.....	0,3	296,8	1,7	0,7	293,9	50,3	0,2
Żary.....	0,3	294,8	0,1	0,7	293,3	94,2	0,3
Wałbrzych.....	0,3	287,5	0,3	0,4	286,5	2,8	0,1
Radlin.....	0,1	281,3	0,3	0,4	259,6	3,5	-
Radom.....	0,1	265,7	0,6	0,3	264,6	5,5	-
Szczecinek.....	0,4	237,8	0,2	0,2	237,0	184,7	-
Siechnice.....	0,0	228,7	0,9	0,7	227,0	21,0	-
Rejowiec Fabryczny.....	0,0	223,6	0,5	0,5	221,9	38,5	0,2
Polkowice.....	0,3	196,0	0,9	0,3	194,7	4,3	0,0
Stargard Szczeciński.....	0,1	192,3	0,6	0,3	191,4	0,7	0,0

**TABL. 29(155). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH W 2012 R. (c.d.)**
*CITIES WITH HIGH ENVIRONMENTAL THREAT OF AIR POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS OF
SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY IN 2012(cont.)*

MIASTA ^a CITIES ^a	Emisja zanieczyszczeń <i>Pollutants emission</i>					Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji <i>Pollutants retained in reduction systems</i>	
	pyłowych <i>particulate</i>	gazowych <i>gaseous</i>			ogółem <i>total</i>		
		w tym <i>of which</i>					
		dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenek azotu <i>nitrogen oxide</i>	dwutlenek węglu <i>carbon dioxide</i>		pyłowe <i>particulate</i>	gazowe (bez dwutlenku węglu) <i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>
w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>							
Czarnków	0,1	192,0	0,6	0,2	190,8	14,8	-
Lubin.....	0,2	178,6	0,9	0,2	177,4	2,5	0,0
Tomaszów Mazowiecki	0,1	174,7	0,2	0,1	174,1	7,3	-
Jarosław	0,0	174,3	0,2	0,5	173,6	0,0	-
Suwałki	0,1	155,2	0,6	0,2	154,2	6,9	-
Brzeg Dolny	0,1	153,1	0,3	0,3	152,5	2,6	1,3
Słupsk	0,2	150,8	0,4	0,2	149,9	1,2	0,0
Piła	0,1	145,7	0,2	0,2	145,2	0,2	0,1
Siedlce.....	0,0	145,2	0,2	0,1	144,6	1,0	0,1
Gostyń.....	0,1	144,8	0,4	0,6	143,5	0,7	-
Sosnowiec	0,1	144,6	0,6	0,2	143,5	2,0	0,3
Knurów	0,0	142,4	0,6	0,2	102,3	4,8	-
Końskie	0,2	141,9	0,2	0,1	141,0	16,0	7,9
Pruszków.....	0,1	140,1	0,3	0,2	139,4	0,3	-
Karlino	0,1	136,6	-	0,1	136,4	26,2	-
Grudziądz.....	0,1	133,3	0,2	0,1	133,0	1,4	0,0
Starachowice.....	0,1	132,1	0,5	0,2	131,1	2,7	0,0
Opoczno	0,1	130,8	0,2	0,1	130,4	1,3	-
Elk.....	0,1	129,4	0,4	0,2	128,7	0,7	-
Jasło	0,1	128,1	0,5	0,3	127,1	1,5	0,0
Koszalin	0,1	122,5	0,3	0,1	122,1	1,6	-
Sandomierz	0,0	120,0	0,1	0,3	119,5	0,6	-
Starogard Gdański.....	0,0	119,5	0,2	0,1	118,9	5,6	0,5
Kalisz	0,2	118,7	0,4	0,2	117,9	0,6	-
Mysłowice.....	0,2	117,4	0,2	0,1	78,6	2,3	0,0
Przemyśl	0,1	113,6	0,4	0,1	113,1	5,7	-
Barlinek.....	0,0	112,4	0,1	0,1	112,0	3,8	-
Myszków.....	0,1	111,7	0,3	0,1	111,0	0,7	-
Kruszwica	0,1	105,0	0,2	0,1	104,5	0,5	-
Piotrków Trybunalski.....	0,1	103,5	0,3	0,2	102,9	2,3	-
Malbork.....	0,1	103,1	0,4	0,1	102,3	0,5	-
Racibórz.....	0,2	101,3	0,3	0,1	99,5	6,3	0,6
Wieruszów	0,2	100,8	0,1	0,3	100,0	40,9	-
Ciechanów	0,1	99,4	0,2	0,1	98,9	0,1	9,0
Skierniewice.....	0,1	99,1	0,3	0,1	98,2	1,1	0,0
Grajewo.....	0,2	98,7	0,3	0,6	97,1	49,5	0,5
Łomża	0,1	98,5	0,4	0,2	97,8	1,5	-
Zgierz.....	0,1	98,4	0,3	0,1	97,6	7,5	-
Brzeg.....	0,0	98,0	0,4	0,1	97,3	0,2	-
Jelenia Góra	0,1	97,6	0,1	0,1	97,2	0,7	0,8

**TABL. 29(155). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH W 2012 R. (dok.)**
*CITIES WITH HIGH ENVIRONMENTAL THREAT OF AIR POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS OF
SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY IN 2012(cont.)*

MIASTA ^a CITIES ^a	Emisja zanieczyszczeń <i>Pollutants emission</i>					Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji <i>Pollutants retained in reduction systems</i>	
	pyłowych <i>particulate</i>	gazowych <i>gaseous</i>			ogółem <i>total</i>		
		w tym <i>of which</i>					
		dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenek azotu <i>nitrogen oxide</i>	dwutlenek węglu <i>carbon dioxide</i>		pyłowe <i>particulate</i>	gazowe (bez dwutlenku węglu) <i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>
w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>							
Krosno.....	0,1	96,1	0,2	0,3	95,5	0,6	0,0
Ropczyce.....	0,1	94,2	0,3	0,1	93,6	1,9	-
Skarżysko-Kamienna	0,0	91,2	0,2	0,1	90,8	0,2	-
Kołobrzeg.....	0,0	89,6	0,4	0,2	89,0	2,4	-
Zamość.....	0,0	88,8	0,3	0,1	88,3	0,8	-
Świdnik.....	0,0	87,5	0,3	0,1	86,8	4,1	-
Zduńska Wola.....	0,1	87,1	0,4	0,1	86,6	1,5	-
Tarnowskie Góry.....	0,1	82,7	0,3	0,1	82,1	4,8	0,0
Dębica.....	0,1	82,2	0,2	0,1	81,6	93,2	-
Chełmża.....	0,1	81,3	0,5	0,1	80,3	0,4	-
Środa Wielkopolska.....	0,1	81,2	0,4	0,1	80,6	0,7	-
Radomsko.....	0,1	81,0	0,3	0,1	80,5	3,7	0,1
Piekary Śląskie.....	0,1	80,3	0,5	0,1	79,5	2,2	0,0
Nowy Sącz.....	0,2	80,2	0,3	0,1	78,8	16,4	1,1
Cieszyn.....	0,0	80,2	0,2	0,1	79,7	0,8	-
Trzemeszno.....	0,1	79,8	0,2	0,1	79,3	0,6	-
Czerwionka-Leszczyny.....	0,1	78,8	0,4	0,2	77,9	1,5	-
Świdnica.....	0,0	78,8	0,3	0,1	78,1	1,0	-
Ostrów Wielkopolski.....	0,1	78,0	0,3	0,2	77,2	2,8	0,0
Sieradz.....	0,1	77,8	0,5	0,1	77,2	0,8	-
Żory.....	0,0	77,4	0,2	0,1	75,9	0,4	-
Tarnobrzeg.....	0,0	76,7	0,2	0,1	76,3	9,9	1,3
Kutno.....	0,1	75,9	0,3	0,1	75,3	0,4	0,0
Brzeszcze.....	0,1	75,8	0,1	0,0	28,4	0,3	-
Sieraków.....	0,0	73,2	0,0	0,4	72,8	-	-
Odolanów.....	-	73,1	-	0,1	56,1	-	-
Bukowno.....	0,0	71,7	0,5	0,1	70,7	34,3	73,4
Pabianice.....	0,1	70,4	0,3	0,1	69,9	2,4	-
Sanok.....	0,1	70,0	0,2	0,1	69,5	1,6	1,7
Biała Podlaska.....	0,1	70,0	0,2	0,1	69,6	0,9	-
Pisz.....	0,0	69,2	0,0	0,1	69,0	0,2	-
Leszno.....	0,1	69,1	0,1	0,1	68,6	5,2	0,3
Bochnia.....	0,0	68,8	0,1	0,1	68,4	0,8	0,1
Łowicz.....	0,0	68,0	0,1	0,1	67,7	0,1	-
Lębork.....	0,0	66,3	0,2	0,1	65,4	0,1	0,0
Świnoujście.....	0,2	65,9	0,1	0,1	65,7	0,0	-
Strzelin.....	0,1	65,8	0,3	0,1	65,3	0,5	-

^a Uszeregowane malejąco według wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych ogółem.

^a Listed according to decreasing the volume of total gaseous pollutants emission.

TABL. 30(156). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R.
EMISSION AND AIR POLLUTANT REDUCTION FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton <i>Pollutants emission in thousand tonnes</i>						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tys. ton <i>Pollutants retained in reduction systems in thous. tonnes</i>	
			pyłowe <i>particulate</i>		gazowe <i>gaseous</i>					
			działu <i>divi- sion</i>	grupy <i>group</i>	ogółem <i>total</i>	w tym ze spalania paliw <i>of which from the combustion of fuel</i>	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
dwu- tlenek siarki <i>sul- phur dioxide</i>	tlenek węgla <i>carbon oxide</i>	dwutlenek węgla <i>carbon dioxide</i>								
		OGÓŁEM/TOTAL	52,4	36,9	216513,7	468,5	334,3	214887,1	19263,8	2296,7
		SEKCJA B+C+D+E/SECTION B+C+D+E	51,0	35,8	215730,3	466,1	330,1	214112,7	19253,3	2272,2
		SEKCJA B / SECTION B	1,5	0,2	1194,6	1,3	1,9	771,8	306,6	183,9
05			0,8	0,2	583,5	0,4	0,9	163,5	20,9	0,3
	05.1		0,7	0,1	554,7	0,3	0,3	135,4	20,7	0,3
	05.2		0,1	0,1	28,8	0,1	0,6	8,1	0,2	0,0
06			–	–	0,7	0,1	–	0,6	–	–
	06.1		–	–	–	–	–	–	–	–
	06.2		–	–	0,7	0,1	–	0,6	–	–
07			0,4	0,0	518,9	0,2	0,3	517,5	262,2	183,7
	07.2		0,4	0,0	518,9	0,2	0,3	517,5	262,2	183,7
		klasa / class 07.29	0,4	0,0	518,9	0,2	0,3	517,5	262,2	183,7
08			0,3	0,0	91,5	0,6	0,7	90,1	23,5	0,0
	08.1		0,3	0,0	66,0	0,1	0,7	65,2	1,0	–
		klasa / class 08.12	0,0	0,0	12,7	0,0	0,0	12,6	11,6	–
	08.9		0,1	0,0	25,5	0,5	0,0	24,9	2,6	0,0
		klasa / class 08.91	–	–	14,2	0,5	0,0	13,7	–	0,0
		klasa / class 08.93	0,1	0,0	10,8	0,0	0,0	10,8	2,0	–
		SEKCJA C / SECTION C	22,3	9,1	56005,3	98,8	270,6	55522,4	5033,4	1018,0
10			3,3	2,8	2919,4	9,0	8,1	2897,2	17,2	18,2
	10.1		0,3	0,2	249,3	0,7	1,1	247,0	1,3	0,2
	10.2		–	–	0,0	–	–	–	–	–
	10.3		0,4	0,3	329,0	0,9	0,9	326,7	1,6	0,0
		klasa / class 10.31	0,1	0,1	54,9	0,2	0,1	54,5	0,2	–
	10.4		0,1	0,1	190,6	0,3	0,2	189,0	0,3	–
	10.5		1,1	0,9	3,1	1,8	2,0	698,3	4,8	0,2
	10.8		1,3	1,1	1357,0	5,1	3,7	1346,6	7,8	–
		klasa / class 10.81	1,2	1,0	1287,2	5,0	3,5	1277,0	7,6	–
11			0,1	0,1	169,4	0,2	0,3	168,7	2,8	0,0
	11.0		0,1	0,1	9,4	0,2	0,3	168,7	2,8	0,0
		klasa / class 11.05	0,0	0,0	77,0	0,0	0,0	76,8	0,1	–
13			0,1	0,1	38,6	0,2	0,1	38,2	0,3	–
	13.1		–	–	–	–	–	–	–	–
		klasa / class 13.10	–	–	–	–	–	–	–	–
14			0,0	0,0	19,9	0,1	0,0	19,8	0,2	–
	13.2		–	–	–	–	–	–	–	–
	14.1		–	–	–	–	–	–	–	–
	14.2		–	–	–	–	–	–	–	–
15			0,0	0,0	7,1	0,0	0,0	7,0	–	0,0
	15.1		0,0	0,0	7,1	0,0	0,0	7,0	–	0,0
		klasa / class 15.11	0,0	0,0	7,1	0,0	0,0	7,0	–	0,0
	15.2		–	–	0,0	–	–	–	–	–
16			2,0	1,0	1194,8	0,7	3,1	1187,8	496,0	1,3
	16.2		1,7	0,9	1177,8	0,7	2,9	1171,1	495,7	1,2
		klasa / class 16.21	1,6	0,8	1050,2	0,6	2,6	1044,4	487,9	0,8

TABL. 30(156). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (c.d.)
EMISSION AND AIR POLLUTANT REDUCTION FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012(cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton <i>Pollutants emission in thousand tonnes</i>						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tys. ton <i>Pollutants retained in reduction systems in thous. tonnes</i>	
			pyłowe <i>particulate</i>		gazowe <i>gaseous</i>					
			działu <i>divi- sion</i>	grupy <i>group</i>	ogółem <i>total</i>	w tym ze spalania paliw <i>of which from the combustion of fuel</i>	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
dwu- tlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenek węgla <i>carbon oxide</i>	dwutlenek węgla <i>carbon dioxide</i>								
17			1,4	0,4	4315,2	6,4	1,5	4301,2	283,2	1,2
	17.1		1,3	0,2	3989,2	6,1	1,0	3976,6	267,2	0,8
	17.2		0,2	0,1	326,0	0,4	0,5	324,7	16,0	0,4
19			1,7	0,9	11048,8	28,5	13,5	10991,1	64,9	187,7
	19.1		0,7	0,1	2669,5	4,0	11,2	2649,5	64,8	91,3
	19.2		1,0	0,8	8379,3	24,5	2,3	8341,6	0,1	96,4
20			4,0	1,8	9345,8	28,7	16,3	9267,0	558,1	284,2
	20.1		3,8	1,7	9247,1	28,5	16,0	9169,1	515,8	283,8
		klasa / class 20.13	1,2	1,0	2164,9	9,0	10,2	2139,9	219,0	15,4
		klasa / class 20.14	0,4	0,2	1194,1	2,3	3,1	1186,2	83,2	3,5
		klasa / class 20.15	1,7	0,5	4497,8	15,3	0,9	4463,3	161,3	231,2
	20.2		0,0	-	0,2	-	-	0,2	1,3	-
	20.3		0,0	0,0	13,9	0,0	0,0	13,7	0,1	0,0
	20.4		0,1	0,1	38,0	0,1	0,1	37,7	0,1	0,2
	20.5		0,1	0,0	46,7	0,1	0,2	46,3	40,9	0,2
21			0,0	0,0	21,9	-	0,0	21,6	0,0	11,7
	21.1		-	-	0,0	-	-	-	-	0,0
	21.2		0,0	0,0	21,9	-	0,0	21,6	0,0	0,0
22			0,3	0,2	454,7	1,1	0,7	450,2	106,8	10,7
	22.1		0,2	0,1	342,5	0,9	0,4	339,9	105,9	1,5
	22.2		0,1	0,1	112,2	0,2	0,2	110,3	0,9	9,2
23			4,0	0,9	15389,4	9,4	93,6	15255,7	2891,3	10,8
	23.1		0,6	0,3	1509,3	2,1	1,4	1496,4	9,8	0,4
	23.4		0,1	0,0	97,0	0,1	0,3	96,6	3,3	0,3
	23.5		1,9	0,1	12380,8	5,3	64,3	12293,1	2137,7	0,2
		klasa / class 23.51	1,1	0,0	10701,1	4,8	31,4	10647,3	1824,8	0,2
		klasa / class 23.52	0,8	0,1	1679,7	0,5	32,8	1645,9	312,9	-
	23.6		0,3	0,2	255,1	0,3	0,6	253,7	701	0,1
24			3,8	0,3	10282,9	13,3	128,2	10132,2	566,8	494,2
	24.1		3,3	0,3	8569,7	7,8	123,5	8430,8	319,3	0,2
	24.2		0,0	0,0	96,8	0,0	0,1	96,4	1,5	0,0
	24.3		0,0	0,0	11,0	0,0	0,0	10,9	0,1	-
	24.4		0,2	0,0	1531,4	5,4	3,6	1521,3	224,8	486,1
		klasa / class 24.43	0,0	0,0	349,6	0,8	1,3	347,3	44,0	133,8
		klasa / class 24.44	0,2	0,0	1125,2	4,6	2,2	1117,7	179,8	350,8
	24.5		0,3	0,0	74,1	0,1	1,0	72,8	21,2	7,9
		klasa / class 24.51	0,2	0,0	32,4	0,1	0,9	31,2	15,6	7,9
25			0,4	0,2	159,7	0,3	0,7	158,1	2,7	1,3
	25.1		0,0	0,0	24,2	0,0	0,1	23,8	0,3	0,0
	25.2		0,0	0,0	8,8	0,0	0,0	8,6	1,1	0,0
	25.5		0,0	-	38,5	0,0	0,0	38,5	0,1	-
	25.7		0,1	0,1	1,8	0,0	0,1	1,7	0,0	0,1
	25.9		0,0	0,0	25,6	0,0	0,2	25,3	0,5	1,2
26			0,0	0,0	4,6	0,0	0,0	4,5	0,1	-
27			0,2	0,0	117	0,1	1,8	114,5	19,8	2,1
	27.1		0,0	0,0	2,2	0,0	0,0	2,1	0,3	0,0
	27.4		0,1	0,0	65,1	0,0	0,0	65,0	0,1	0,1

TABL. 30(156). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (dok.)
EMISSION AND AIR POLLUTANT REDUCTION FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton Pollutants emission in thousand tonnes						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tys. ton Pollutants retained in reduction systems in thous. tonnes	
			pyłowe particulate		gazowe gaseous					
			ogółem total	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuel	ogółem total	w tym of which				
dwutle- nek siarki sul- phur dio- xide	tlenek węgla carbon oxide	dwutle- nek węgla carbon dioxide				pyłowe particu- late	gazowe gaseous			
działu divi- sion	grupy group									
28			0,3	0,1	89,6	0,3	0,7	87,8	8,1	0,2
	28.2		0,1	0,0	29,8	0,1	0,1	29,5	0,5	0,0
	28.3		0,0	0,0	9,6	0,0	0,1	9,2	0,0	0,1
	28.9		0,0	0,0	7,5	0,0	0,0	7,3	0,3	0,0
29			0,2	0,1	163,5	0,1	0,8	160,6	0,8	5,1
	29.1		0,1	0,0	60,7	0,0	0,2	59,0	0,6	0,9
30			0,1	0,1	78,3	0,2	0,1	77,0	0,4	0,1
	30.1		0,0	0,0	3,6	-	0,0	3,2	0,0	0,1
	30.2		0,1	0,0	45,9	0,2	0,1	45,2	0,2	0,0
31			0,2	0,1	106,3	0,1	0,7	104,8	9,3	0,0
	31.0		0,2	0,1	106,3	0,1	0,7	104,8	9,3	0,0
		Pozostałe działy / Other divisions								
12			0,2	0,2	98,4	0,2	0,4	97,1	4,8	0,7
18										
32										
33										
		SEKCJA D / SECTION D	26,6	26,1	158183,9	364,8	55,8	157475,9	13871,3	1070,0
35			26,6	26,1	158183,9	364,8	55,8	157475,9	13871,3	1070,0
	35.1		12,6	12,4	130928,9	284,3	33,1	130408	12623,2	1041,1
	35.3		14,0	13,7	27156,5	80,5	22,6	27004,4	1248,1	28,9
		SEKCJA E / SECTION E	0,6	0,4	346,5	1,2	1,8	342,5	41,9	0,2
36			0,1	0,1	42,2	0,2	0,3	41,7	0,2	0,1
37			0,2	0,2	177,3	0,7	0,7	175,6	4,5	0,0
38			0,3	0,1	127	0,3	0,8	125,2	37,2	0,1
	38.2		0,0	0,0	24,7	0,0	0,1	24,5	0,1	0,1
39			-	-	-	-	-	-	-	-
		SEKCJA F / SECTION F	0,1	0,1	24,8	0,1	0,3	24,2	0,7	1,8
41			0,0	0,0	10,7	0,0	0,0	10,5	0,6	0,1
42			0,1	0,0	4,2	0,0	0,1	4,0	0,0	1,7
43			0,0	0,0	9,9	0,0	0,1	9,7	0,1	0,1
		SEKCJA G / SECTION G	0,0	0,0	32,5	0,0	0,1	32,3	1,7	0,0
		SEKCJA O / SECTION O	0,3	0,3	37,6	0,1	0,4	37,0	0,2	-
		SEKCJA Q / SECTION Q	0,0	0,0	34,3	0,1	0,2	34,0	0,3	0,0
		POZOSTALE SEKCJE	0,9	0,7	654,3	2,1	3,3	646,9	7,6	22,6
		OTHER SECTIONS								

a Patrz Aneks str. 524.

a See Annex, page 524.

TABL. 31(157). MIĘDZYNARODOWY OBRÓT SUBSTANCJAMI ZUBOŻAJĄCYMI WARSTWĘ OZONOWĄ W 2011 R.^a
INTERNATIONAL TRADE WITH SUBSTANCES IMPOVERISHING THE OZONE LAYER IN 2011^a

RODZAJE SUBSTANCJI	Przywóz do Polski z terenu UE <i>Imports to Poland from EU</i>	Import spoza UE do Polski <i>Imports from outside EU to Poland</i>	Wywóz z Polski na teren UE <i>Exports from Poland to EU</i>	Eksport z Polski poza UE <i>Exports from Poland outside EU</i>	TYPES OF SUBSTANCES
	w tonach <i>in tonnes</i>				
Chlorofluorowęgłowodory-113.....	0,005	–	–	–	<i>Chlorofluorocarbons-113</i>
Halon-1211	5,185	2,500	13,556	–	<i>Halocarbon-1211</i>
Halon-1301	6,749	7,607	6,624	12,500	<i>Halocarbon-1301</i>
Halon-2402	0,055	–	–	–	<i>Halocarbon-2402</i>
1,1,1-trichloroetan.....	<0,001	–	–	–	<i>1,1,1-trichloroethane</i>
Czterochlorek węgla	0,131	–	–	–	<i>Carbon tetrachloride</i>
Substancje HCFCs ogółem	0,912	–	22,700	16,627	<i>Total HCFCs substances</i>
w tym: HCFC-22	0,912	–	22,700	1,267	<i>of which HCFC-22</i>
HCFC-123.....	–	–	–	–	<i>HCFC-123</i>
HCFC-124.....	–	–	–	–	<i>HCFC-124</i>
HCFC-141b.....	–	–	–	15,360	<i>HCFC-141b</i>
HCFC-142b.....	–	–	–	–	<i>HCFC-142b</i>
Bromometan	0,336	–	–	–	<i>Bromomethane</i>
Bromochlorometan	–	–	–	–	<i>Bromochloromethane</i>

^a Dane dotyczą okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Data concern the period from the 1 January up to 31 December 2011.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 32(158). CAŁKOWITA ZAWARTOŚĆ OZONU W ATMOSFERZE
TOTAL OZONE CONTENT IN THE ATMOSPHERE

LATA YEARS	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w dobsonach <i>in dobsons</i>											
ŚREDNIE MIESIĘCZNE <i>MONTHLY AVERAGE</i>												
1963.....	.	.	404	382	385	382	339	317	292	290	285	309
1965.....	350	398	416	402	393	357	331	326	297	282	311	356
1970.....	334	442	420	417	378	373	345	328	319	305	305	320
1975.....	331	348	378	394	357	351	337	315	289	288	294	293
1980.....	341	358	402	425	404	374	373	331	305	296	298	326
1985.....	373	399	376	377	364	368	339	302	299	280	291	323
1990.....	314	328	350	383	368	356	.	.	320	276	296	307
1995.....	321	339	378	363	347	331	323	307	295	270	281	292
2000.....	314	341	346	340	335	324	328	298	286	261	258	306
2005.....	343	362	368	380	353	350	325	305	279	272	291	322
2010.....	343	377	395	396	367	346	333	316	316	300	300	338
2011.....	340	357	351	334	370	341	335	300	284	277	260	274
2012.....	300	353	353	365	351	338	326	309	287	281	282	280

TABL. 32(158). CAŁKOWITA ZAWARTOŚĆ OZONU W ATMOSFERZE (dok.)
TOTAL OZONE CONTENT IN THE ATMOSPHERE (cont.)

LATA YEARS	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w dobsonach in dobsons											
ZWIĘKSZENIE (+) LUB ZMNIĘSZENIE (-) W STOSUNKU DO ŚREDNICH WIELOLETNICH INCREASE (+) OR DECREASE (-) IN RELATION TO LONG-TERM AVERAGES												
1965 do 1963-1964 1965 to 1963-1964	+27	+26	+29	+10	+10	-1	-3	+5	+3	-8	+30	+52
1970 do 1963-1969 1970 to 1963-1969	-38	+57	+20	+26	+4	+18	+9	+4	+22	+22	+15	-18
1975 do 1963-1974 1975 to 1963-1974	-27	-40	-19	-1	-18	-11	0	-6	-12	-5	0	-35
1980 do 1963-1979 1980 to 1963-1979	-15	-26	+11	+28	+29	+14	+32	+8	+3	+5	+5	+2
1985 do 1963-1984 1985 to 1963-1984	+21	+19	-15	-19	-13	+6	-4	-22	-4	-12	0	+1
1990 do 1963-1989 1990 to 1963-1989	-36	-53	-41	-12	-8	-7	-10	-11	+19	-13	+5	-15
1995 do 1963-1994 1995 to 1963-1994	-24	-38	-8	-29	-28	-28	-18	-15	-7	-19	-9	-25
2000 do 1963-1999 2000 to 1963-1999	-27	-33	-36	-48	-36	-33	-12	-23	-15	-28	-30	-7
2001 do 1963-2000 2001 to 1963-2000	-17	-21	-11	-12	-20	0	11	-14	+8	-19	-3	+11
2002 do 1963-2001 2002 to 1963-2001	-23	-24	-18	+3	-32	-9	-17	-2	+5	+13	+13	-14
2003 do 1963-2002 2003 to 1963-2002	+30	+13	-14	0	-9	-8	-7	+2	+4	+12	+5	-22
2004 do 1963-2003 2004 to 1963-2003	+12	+3	-5	-13	+4	-3	-11	-7	-4	-9	+4	-4
2005 do 1963-2004 2005 to 1963-2004	+3	-11	-14	-7	-17	-7	-15	-16	-22	-17	+2	+10
2006 do 1963-2005 2006 to 1963-2005	-35	+17	+12	+9	+4	-11	-13	+12	-12	-18	-10	-51
2007 do 1963-2006 2007 to 1963-2006	-16	-11	0	-26	-13	-13	-7	-9	1	-3	-5	-40
2008 do 1963-2007 2008 to 1963-2007	-40	-50	7	-16	-4	-14	-9	-15	-7	-15	-16	-28
2009 do 1963-2008 2009 to 1963-2008	-13	41	7	-34	-13	-8	-12	-11	-4	10	-11	11
2010 do 1963-2009 2010 to 1963-2009	+5	+5	+14	+12	-1	-9	-5	-4	+16	+13	+13	+29
2011 do 1963-2010 2011 to 1963-2010	+2	-15	-30	-50	+2	-14	-3	-20	-16	-10	-27	-35
2012 do 1963-2011 2012 to 1963-2011	-38	-19	-28	-19	-16	-16	-11	-10	-13	-6	-5	-29

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Instytutu Geofizyki PAN uzyskane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

S o u r c e: data of the Chief Inspectorate of Environmental Protection and the Geophysical Institute of Polish Academy of Science derived from the National Environment Monitoring system.

TABL. 33(159). CIŚNIENIE CZĄSTKOWE OZONU W WARSTWACH ATMOSFERY NAD LEGIONOWEM K/WARSZAWY W 2012 R.
PARTIAL PRESSURE OF OZONE IN ATMOSPHERIC LAYERS OVER LEGIONOWO NEAR WARSAW IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Warstwy atmosfery między standardowymi powierzchniami izobarycznymi (hPa) <i>Atmospheric layers between standard isobaric surfaces (hPa)</i>										
		$\frac{\sim 1000}{700}$	$\frac{700}{500}$	$\frac{500}{300}$	$\frac{300}{200}$	$\frac{200}{150}$	$\frac{150}{100}$	$\frac{100}{70}$	$\frac{70}{50}$	$\frac{50}{30}$	$\frac{30}{20}$	$\frac{20}{10}$
Styczeń.....	a	2,9	2,6	1,9	3,2	6,5	9,4	12,2	13,2	14,9	10,5	5,9
January	b	2,7	2,9	2,2	3,7	7,0	9,2	12,2	15,1	15,3	12,4	7,9
	c	0,7	-1,7	-1,6	-0,3	-0,3	0,1	0,0	-1,0	-0,4	-2,2	-2,6
Luty.....	a	3,0	2,7	2,1	3,9	7,9	10,0	13,0	16,1	14,3	10,3	7,2
February	b	3,1	3,1	2,4	4,4	8,6	10,2	13,7	16,5	16,1	13,0	8,5
	c	-0,2	-1,5	-1,2	-0,4	-0,3	-0,1	-0,2	-0,2	-1,4	-2,9	-1,8
Marzec.....	a	3,3	3,0	2,5	4,5	6,9	8,0	10,1	15,4	16,3	12,0	7,9
March	b	3,9	3,4	2,8	5,5	9,8	10,7	13,2	15,5	15,6	12,4	8,7
	c	-2,0	-2,4	-0,8	-0,6	-2,2	-1,9	-1,8	-0,1	0,7	-0,5	-1,6
Kwiecień.....	a	4,5	3,9	2,9	5,3	9,7	6,1	10,4	15,1	15,4	12,8	8,8
April	b	4,5	3,9	3,2	5,4	9,6	10,2	12,4	14,7	14,8	12,1	9,0
	c	0,0	0,0	-0,7	-0,1	0,1	-2,2	-1,1	0,3	0,6	0,8	-0,3
Maj.....	a	4,9	4,2	3,3	3,1	7,5	7,6	10,4	12,5	13,2	11,8	8,9
May	b	4,8	4,1	3,1	5,0	9,1	8,7	10,6	13,4	13,9	12,0	9,6
	c	0,4	0,4	0,4	-1,4	-1,2	-1,0	-0,2	-1,0	-1,1	-0,6	-1,3
Czerwiec.....	a	4,8	4,2	3,0	4,1	7,9	6,6	7,8	11,1	12,9	11,5	8,9
June	b	4,7	4,2	3,4	4,5	7,5	7,5	9,1	11,9	13,1	12,3	10,1
	c	0,1	0,0	-1,4	-0,3	0,2	-0,9	-1,1	-1,0	-0,4	-0,9	-1,9
Lipiec.....	a	5,3	4,2	3,5	4,1	6,4	5,4	7,5	11,1	12,2	12,0	9,4
July	b	4,6	4,0	3,3	4,5	6,6	6,5	8,2	11,1	12,7	12,3	9,9
	c	1,1	0,7	0,6	-0,2	-0,1	-1,2	-1,1	0,0	-0,8	-0,7	-0,7
Sierpień.....	a	4,6	3,8	3,3	3,5	4,7	5,8	7,9	10,2	12,5	10,8	8,9
August	b	4,4	3,9	3,1	3,4	5,3	6,1	8,4	10,8	11,8	11,6	9,6
	c	0,4	-0,4	0,4	0,1	-0,8	-0,5	-0,8	-0,8	0,9	-0,8	-1,2
Wrzesień.....	a	4,3	3,5	2,3	1,7	2,9	4,5	6,9	10,2	11,4	9,8	7,7
September	b	3,8	3,6	2,7	2,9	4,0	5,5	8,6	11,1	11,9	11,1	8,7
	c	1,1	-0,2	-1,6	-1,7	-1,5	-1,2	-1,8	-1,3	-1,0	-1,3	-1,3
Październik.....	a	3,3	3,2	2,5	3,3	4,0	4,6	8,1	10,9	11,7	10,9	7,3
October	b	3,2	3,2	2,4	2,7	3,7	5,1	8,1	10,8	11,7	10,7	7,8
	c	0,2	0,4	0,2	0,6	0,3	-0,5	0,0	0,2	0,0	0,3	-0,9
Listopad.....	a	3,2	3,3	2,3	2,0	3,9	5,6	7,9	11,4	13,3	11,7	7,7
November	b	2,8	3,0	2,2	2,7	4,4	6,1	9,5	11,5	12,5	11,4	7,5
	c	1,1	1,8	0,2	-0,8	-0,6	-0,4	-1,2	-0,1	1,3	0,4	0,3
Grudzień.....	a	1,9	2,9	2,0	3,8	6,9	11,3	14,0	14,0	14,5	11,3	5,7
December	b	2,7	2,9	2,2	2,7	4,7	7,1	10,1	12,7	13,5	11,8	7,6
	c	-2,1	-0,2	-0,5	1,4	1,8	2,3	2,4	0,8	0,8	-0,7	-2,3

a – średnie miesięczne (10^{-4} Pa) w 2012 roku.

b – średnie miesięczne wieloletnie (10^{-4} Pa) z lat 1993-2011.

c – standaryzowane odchylenie: $(a-b)/\sigma$, gdzie σ jest odchyleniem standardowym średnich miesięcznych z lat 1993-2011.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowego Instytutu Badawczego uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

a – monthly average (10^{-4} Pa) in 2012.

b – long-term monthly average (10^{-4} Pa) from the years 1993-2011.

c – standardized deviations: $(a-b)/\sigma$, where σ is a standard deviation of monthly average from the years 1993-2011.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection and the Institute of Meteorology and Water Management National Research Institute derived from the National Environment Monitoring system.

TABL. 34(160). PROMIENIOWANIE NADFIOLETOWE (UV-B) W 2012 R.
ULTRAVIOLET RADIATION (UV-B) IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w jednostkach MED ^a in MED units ^a											
LEBA												
Liczba dni objętych pomiarem..... <i>Number of days included in the measurement</i>	31	29	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31
Dawki promieniowania: <i>Radiation dose:</i>												
średnie dobowe <i>one-day averages</i>	0,4	1,2	3,9	7,2	12,1	12,3	12,7	10,7	6,6	2,5	0,6	0,3
maksymalne dobowe..... <i>one-day maximum</i>	1,0	2,5	7,1	13,8	16,7	19,3	20,9	15,3	12,3	5,1	1,3	0,5
minimalne dobowe..... <i>one-day minimum</i>	0,1	0,5	0,9	1,9	4,5	6,0	4,0	1,7	1,2	0,7	0,2	0,1
miesięczne <i>monthly</i>	13,1	34,1	119,9	216,9	374,4	370,1	392,6	332,2	196,6	77,1	18,0	9,3
LEGIONOWO												
Liczba dni objętych pomiarem..... <i>Number of days included in the measurement</i>	31	29	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31
Dawki promieniowania: <i>Radiation dose:</i>												
średnie dobowe <i>one-day averages</i>	0,7	1,6	4,2	7,4	12,6	12,9	14,5	10,5	6,6	2,8	0,9	0,5
maksymalne dobowe..... <i>one-day maximum</i>	1,6	4,0	8,3	16,0	17,7	21,1	19,5	16,6	11,2	5,2	2,1	0,9
minimalne dobowe..... <i>one-day minimum</i>	0,2	0,9	1,1	1,7	4,5	5,4	8,0	3,3	1,2	0,6	0,3	0,2
miesięczne <i>monthly</i>	21,9	46,9	131,1	223,2	390,5	385,6	448,3	325,1	196,7	86,2	25,8	16,0
ZAKOPANE												
Liczba dni objętych pomiarem..... <i>Number of days included in the measurement</i>	31	29	31	30	31	30	31	31	30	31	30	24 ^b
Dawki promieniowania: <i>Radiation dose:</i>												
średnie dobowe <i>one-day averages</i>	0,9	2,1	4,9	7,8	11,0	13,3	12,4	12,0	7,2	4,0	1,5	–
maksymalne dobowe..... <i>one-day maximum</i>	2,0	4,2	8,2	15,3	19,2	22,7	18,2	19,0	13,0	7,1	2,5	1,2
minimalne dobowe..... <i>one-day minimum</i>	0,2	0,5	1,0	2,4	2,7	4,5	2,9	1,9	1,5	0,6	0,5	0,2
miesięczne <i>monthly</i>	29,1	60,2	151,4	235,4	342,4	399,9	383,7	372,0	217,1	122,8	44,3	–
BELSK												
Liczba dni objętych pomiarem..... <i>Number of days included in the measurement</i>	31	29	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31
Dawki promieniowania: <i>Radiation dose:</i>												
średnie dobowe <i>one-day averages</i>	0,7	1,6	4,2	7,6	12,2	12,9	13,8	10,1	6,3	2,8	0,7	0,4
maksymalne dobowe..... <i>one-day maximum</i>	1,7	3,6	8,1	15,2	16,7	20,0	18,6	15,4	10,3	5,1	1,7	0,7
minimalne dobowe..... <i>one-day minimum</i>	0,2	0,7	1,2	2,0	3,5	4,1	4,6	4,2	1,2	0,7	0,3	0,1
miesięczne <i>monthly</i>	20,9	46,1	129,4	226,8	378,7	388,2	413,6	313,3	189,3	85,7	22,4	13,3

^a MED – Minimal Erythema Dose (patrz „Uwagi metodyczne”). ^b Zbyt mała liczba dni pomiarowych w miesiącu (brak 5 lub więcej dni pomiarowych).

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowego Instytutu Badawczego, dla Belska - dane Instytutu Geofizyki PAN, uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

^a MED – Minimal Erythema Dose (see “Methodological notes”). ^b Insufficient number of measurement days per month (absence of 5 or more days of measurement).

Source: data of the Inspection for Environmental Protection and the Institute of Meteorology and Water Management - National Research Institute, for Belsk - data of the Geophysical Institute of Polish Academy of Science, derived from the National Environment Monitoring system

TABL. 35(161). STĘŻENIE OZONU W PRZYZIEMNEJ WARSTWIE ATMOSFERY W 2012 R.
OZONE CONCENTRATION IN THE GROUND LAYER OF THE ATMOSPHERE IN 2012

Lokalizacja stanowisk pomiarowych <i>Location of monitoring sites</i>		Stężenie maksymalne <i>Maximum concentration</i>		Liczba dni z przekroczeniami stężenia docelowego ^c <i>Number of days with exceeded target value concentration^c</i>	AOT40 ^d z okresu maj-lipiec <i>AOT40^d from the period May-July</i>
		1-godzinne <i>1-hour</i>	8-godzinne ^b <i>8-hour^b</i>		
		µg/m ³			
Dolnośląskie.....	Czerniawa ^a	152	142	36	17169
	Kłodzko	150	135	15	–
	Osieczów ^a	163	150	10	9997
	Śnieżka ^a	156	144	42	18117
	Wałbrzych	154	142	31	–
	Wrocław, ul. Korzeniowskiego	154	142	13	–
	Wrocław, ul. Bartnicza	158	140	13	–
Kujawsko-pomorskie	Koniczyna ^a	174	163	7	8353
	Toruń	147	137	8	–
	Zielonka ^a	157	146	16	11664
Lubelskie.....	Biała Podlaska	159	150	11	–
	Biały Słup ^a	159	147	27	19478
	Jarczew ^a	159	150	13	12544
	Lublin	154	147	5	–
	Wilczopole ^a	163	149	19	17977
Lubuskie.....	Smolary Bytnickie ^a	148	144	16	12337
	Zielona Góra	159	138	5	–
Łódzkie	Gajew ^a	160	144	11	12794
	Łódź-Widzew	162	141	20	–
	Pabianice	151	137	10	–
	Parzniewice ^a	160	147	27	16976
	Piotrków Tryb.	160	144	21	–
Małopolskie.....	Kraków	169	135	9	–
Mazowieckie	Belsk ^a	143	132	2	8983
	Granica ^a	180	144	21	16280
	Legionowo ^a	153	135	8	11942
	Płock	140	126	3	–
	Radom	150	145	7	–
	Siedlce	140	117	0	–
	Warszawa, ul. Podleśna	150	134	12	–
	Warszawa, ul. Krucza	141	118	0	–
	Warszawa Ursynów	144	131	9	–
Warszawa Targówek	154	131	12	–	
Podlaskie	Białystok	157	153	13	12288
	Borsukowizna ^a	155	148	9	10370

TABL. 35(161). STĘŻENIE OZONU W PRZYZIEMNEJ WARSTWIE ATMOSFERY W 2012 R. (dok.)
OZONE CONCENTRATION IN THE GROUND LAYER OF THE ATMOSPHERE IN 2012 (cont.)

Lokalizacja stanowisk pomiarowych <i>Location of monitoring sites</i>		Stężenie maksymalne <i>Maximum concentration</i>		Liczba dni z przekroczeniami stężenia docelowego ^c <i>Number of days with exceeded target value concentration^c</i>	AOT40 ^d z okresu maj-lipiec <i>AOT40^d from the period May-July</i>
		1-godzinne <i>1-hour</i>	8-godzinne ^b <i>8-hour^b</i>		
		µg/m ³			µg/m ³ xh
Pomorskie	Gdańsk Szadółki	130	120	0	–
	Gdańsk Wrzeszcz	128	120	0	–
	Gdynia Dąbrowa	130	112	0	–
	Gdynia Pogórze	127	112	0	–
	Kościerzyna	141	128	2	–
	Lębork	140	123	4	–
	Leba ^a	146	128	2	6530
	Malbork	148	130	2	–
	Słupsk	137	119	0	–
Świętokrzyskie	Połaniec	163	149	28	–
Śląskie	Bielsko-Biała	178	152	37	–
	Cieszyn	179	154	48	–
	Częstochowa	183	160	30	–
	Katowice	162	150	17	–
	Rybnik	166	152	27	–
	Ustroń	175	145	34	–
	Wodzisław Śl.	172	160	30	–
	Złoty Potok	212	169	41	22438
Warmińsko-Mazurskie ...	Elbląg	146	138	14	–
	Diabla Góra	171	161	22	18539
Wielkopolskie	Konin	155	146	20	–
	Borowiec ^a	172	146	19	14225
	Krzyżówka ^a	162	149	27	17172
	Poznań	166	131	10	–
Zachodniopomorskie	Szczecin	148	145	3	6900
	Widuchowa ^a	147	128	7	–

a Stanowiska podmiejskie i pozamiejskie. *b* Wartość maksymalnej średniej ośmiogodzinnej spośród średnich kroczących, obliczanych ze średnich jednogodzinnych w ciągu doby. *c* Poziom docelowy dla ozonu ustanowiony ze względu na ochronę zdrowia ma wartość 120 µg/m³ i jest to maksymalna średnia ośmiogodzinna spośród średnich kroczących, obliczanych ze średnich jednogodzinnych w ciągu doby; dopuszcza się 25 dni z przekroczeniem poziomu docelowego w roku (średnio dla 3 lat). *d* Parametr AOT40 oznacza sumę różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w µg/m³ a wartością 80 µg/m³, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8⁰⁰ a 20⁰⁰ czasu środkowoeuropejskiego CET, dla której stężenie jest większe niż 80 µg/m³. Za pomocą parametru AOT40 określa się dotrzymanie poziomu docelowego ozonu ze względu na ochronę roślin wynoszącego 18000 µg/m³xh dla okresu od 1 maja do 31 lipca (średnia dla 3-5 lat), dlatego parametr ten oblicza się dla stanowisk podmiejskich i pozamiejskich.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

a Suburban and rural monitoring sites. *b* Maximum daily 8-hour mean concentration from 8-hour running averages, calculated from hourly data. *c* Target value determined for ozone due to health protection amounts to 120 µg/m³ and it is maximum daily 8-hour mean concentration from 8-hour running averages, calculated from hourly data; 25 days of exceeding the target value in a year (averaged for 3 years) is allowed. *d* Parameter AOT40 means the sum of the difference between hourly concentrations greater than 80 µg/m³ and 80 µg/m³ over a given period using only the one-hour values measured between 8⁰⁰ and 20⁰⁰ Central European Time (CET) each day. Parameter is used to determine whether target value for the vegetation protection - 18000 µg/m³xh (for period 1st of May to 31st of July, averaged over 3 to 5 years) is attained. Therefore the parameter is calculated for suburban and rural monitoring sites.

S o u r c e: data of the Chief Inspectorate for Environmental Protection derived from the State Environmental Monitoring.

TABL. 36(162). STĘŻENIA PYŁU ZAWIESZONEGO PM₁₀ WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2012 R.
CONCENTRATION OF SUSPENDED PARTICULATE MATTER PM₁₀ BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2012

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia 24-godz. 24-h concentration			Stężenia średnie roczne Annual mean concentration				
	liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego percentyla S _{90,4} w µg/m ³ (poziom dopuszczalny: 50 µg/m ³) value of standardized percentile S _{90,4} in µg/m ³ (acceptable value: 50 µg/m ³)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w µg/m ³ (poziom dopuszczalny: 40 µg/m ³) value of standardized average annual concentration in µg/m ³ (limit value: 40 µg/m ³)		
		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum
Aglomeracja białostocka.....	2	44	47,8	52	2	28	29,4	31
Aglomeracja bydgoska.....	3	35	53,8	69	3	20	29,8	38
Aglomeracja górnośląska.....	7	88	94,0	112	7	45	48,4	52
Aglomeracja krakowska.....	3	103	116,0	135	3	51	56,9	66
Aglomeracja lubelska.....	2	48	50,1	52	2	28	29,4	31
Aglomeracja łódzka.....	8	51	75,0	94	8	26	38,8	46
Aglomeracja poznańska.....	3	54	65,0	76	3	29	32,9	36
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska.....	2	90	111,1	132	2	47	51,2	55
Aglomeracja szczecińska.....	3	38	45,9	50	3	22	24,2	27
Aglomeracja trójmiejska.....	10	32	38,8	52	10	17	20,6	26
Aglomeracja warszawska.....	3	62	68,0	77	3	33	37,5	42
Aglomeracja wrocławska.....	2	86	86,8	88	2	38	38,8	39
Gorzów Wielkopolski.....	1	81	81,1	81	2	23	31,0	39
Kielce.....	2	75	76,1	77	2	40	40,3	41
Olsztyn.....	1	44	44,1	44	1	25	25,0	25
Opole.....	2	59	64,5	70	2	32	32,9	33
Rzeszów.....	1	72	72,1	72	1	40	39,7	40
Toruń.....	3	42	52,6	64	3	24	27,7	31
Zielona Góra.....	1	38	38,1	38	1	20	20,3	20

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL. 37(163). STĘŻENIA PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5} WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2012 R.
CONCENTRATION OF SUSPENDED PARTICULATE MATTER PM_{2,5} BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2012

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia średnie roczne Annual mean concentration			
	liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w µg/m ³ (poziom dopuszczalny: 25 µg/m ³) value of standardized average annual concentration in µg/m ³ (limit value: 25 µg/m ³)		
		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum
Aglomeracja białostocka.....	2	22,3	23,5	24,7
Aglomeracja bydgoska.....	2	18,6	20,4	22,1
Aglomeracja górnośląska.....	3	33,9	35,8	38,8
Aglomeracja krakowska.....	3	37,6	41,7	46,2
Aglomeracja lubelska.....	1	22,4	22,4	22,4
Aglomeracja łódzka.....	2	24,5	27,1	29,7
Aglomeracja poznańska.....	1	24,4	24,4	24,4
Aglomeracja rybnicko-jastrzębska.....	1	32,6	32,6	32,6
Aglomeracja szczecińska.....	2	14,9	16,2	17,6
Aglomeracja trójmiejska.....	1	16,2	16,2	16,2
Aglomeracja warszawska.....	3	23,1	25,8	28,8
Aglomeracja wrocławska.....	2	26,8	28,8	30,7
Gorzów Wielkopolski.....	1	16,9	16,9	16,9
Kielce.....	1	29,9	29,9	29,9
Olsztyn.....	1	18,2	18,2	18,2
Opole.....	1	25,9	25,9	25,9
Rzeszów.....	2	25,5	27,0	28,4
Toruń.....	1	14,7	14,7	14,7
Zielona Góra.....	1	16,9	16,9	16,9

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL. 38(164). STĘŻENIA DWUTLENKU SIARKI WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2012 R.
CONCENTRATION OF SULPHUR DIOXIDE BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2012

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia 1-godz. 1-h concentration			Stężenia 24-godz. 24-h concentration			Stężenia średnie roczne Annual mean concentration					
	liczba stanowisk num- ber of moni- toring sites	wartość percentyla $S_{99,7}$ w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny: $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$) value of percentile $S_{99,7}$ in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (limit value: $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$)		liczba stanowisk num- ber of moni- toring sites	wartość percentyla $S_{99,2}$ w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny: $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$) value of percentile $S_{99,2}$ in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (limit value: $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$)		liczba stanowisk num- ber of mo- nito- ring sites	wartość stężenia średniego rocznego w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ value of annual mean concentration in $\mu\text{g}/\text{m}^3$				
		mini- malne mini- mum	średnie average		maksy- malne maxi- mum	mini- malne mini- mum		średnie average	maksy- malne maximum	mini- malne mini- mum	średnie average	maksy- malne maximum
Aglomeracja białostocka.....	2	27	30,0	33	2	16	18,1	20	2	3,3	3,4	3,5
Aglomeracja bydgoska.....	2	54	53,9	54	2	24	27,6	31	2	4,4	6,0	7,5
Aglomeracja górnośląska.....	7	118	144,5	189	7	80	94,7	117	7	14,4	16,2	20,9
Aglomeracja krakowska.....	3	95	117,3	144	3	58	82,3	108	3	9,8	10,5	11,0
Aglomeracja lubelska.....	1	48	48,4	48	1	30	29,8	30	1	4,8	4,8	4,8
Aglomeracja łódzka.....	4	56	68,1	85	4	30	45,6	59	4	9,5	12,8	15,3
Aglomeracja poznańska.....	2	31	30,9	31	2	19	21,1	23	2	3,0	3,2	3,3
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska.....	1	147	146,5	147	1	106	106,1	106	1	14,4	14,4	14,4
Aglomeracja szczecińska.....	3	27	31,9	39	3	13	17,1	24	3	2,6	3,7	4,4
Aglomeracja trójmiejska.....	8	26	44,4	61	8	13	20,2	26	8	3,4	5,1	7,8
Aglomeracja warszawska.....	5	39	49,7	74	5	22	28,2	33	5	5,4	7,5	11,4
Gorzów Wielkopolski.....	1	27	27,0	27	1	20	19,6	20	1	4,5	4,5	4,5
Olsztyn.....	1	36	35,6	36	1	21	21,1	21	1	3,3	3,3	3,3
Rzeszów.....	1	110	110,5	110	1	69	69,1	69	1	10,0	10,0	10,0
Toruń.....	1	37	36,6	37	1	21	21,1	21	1	5,3	5,3	5,3
Zielona Góra.....	1	26	25,8	26	1	16	15,8	16	1	3,9	3,9	3,9

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL. 39(165). STĘŻENIA DWUTLENKU AZOTU WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2012 R.
CONCENTRATION OF NITROGEN DIOXIDE BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2012

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia 1-godz. 1-h concentration			Stężenia średnie roczne Annual mean concentration				
	liczba stanowisk number of monito- ring sites	wartość percentyla $S_{99,8}$ w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny: $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$) value of percentile $S_{99,8}$ in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (limit value: $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$)		liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny: $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) value of standardized average annual concentration in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (limit value: $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$)			
		minimalne minimum	średnie average		maksymalne maximum	minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum
Aglomeracja białostocka.....	2	50	62,3	75	2	8	11,3	15
Aglomeracja bydgoska.....	1	68	68,2	68	2	14	14,5	15
Aglomeracja górnośląska.....	6	92	106,1	126	6	25	31,5	49
Aglomeracja krakowska.....	3	90	133,2	187	3	29	44,3	71
Aglomeracja lubelska.....	1	108	108,2	108	1	23	22,7	23
Aglomeracja łódzka.....	5	80	94,2	115	5	19	23,5	32
Aglomeracja poznańska.....	2	87	109,2	132	2	20	22,9	26
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska.....	2	87	92,0	97	2	21	22,5	24
Aglomeracja szczecińska.....	3	62	83,4	97	3	11	20,1	30
Aglomeracja trójmiejska.....	8	54	77,2	93	8	14	17,0	23
Aglomeracja warszawska.....	5	93	116,6	143	5	19	28,6	45
Aglomeracja wrocławska.....	2	91	120,0	149	2	24	40,0	56
Gorzów Wielkopolski.....	1	77	77,0	77	1	18	18,3	18
Olsztyn.....	1	64	64,1	64	1	14	13,5	14
Opole.....	1	92	92,0	92	1	21	21,4	21
Rzeszów.....	1	87	87,0	87	1	20	20,5	20
Toruń.....	1	86	86,3	86	2	19	20,8	23
Zielona Góra.....	1	85	84,6	85	1	17	17,2	17

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL. 40(166). STĘŻENIA TLENKU WĘGLA WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2012 R.
CONCENTRATION OF CARBON MONOXIDE BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2012

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia 8-godz. 8-h concentration				Stężenia średnie roczne Annual mean concentration			
	liczba stanowisk number of monitoring sites	maksimum dzienne ze stężeń 8-godz. (poziom dopuszczalny: 10 000 µg/m ³) daily maximum from 8-h concentration (limit value: 10 000 µg/m ³)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość stężenia średniego rocznego w µg/m ³ value of annual mean concentration in µg/m ³		
		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum
Aglomeracja białostocka.....	1	2924	2924,1	2924	1	333	332,5	333
Aglomeracja bydgoska.....	1	4256	4256,3	4256	1	542	541,7	542
Aglomeracja górnośląska.....	3	4480	5762,5	7628	3	586	644,9	738
Aglomeracja krakowska.....	2	3961	4241,3	4521	2	603	818,0	1033
Aglomeracja lubelska	1	5806	5805,6	5806	1	546	546,3	546
Aglomeracja łódzka	4	2150	3285,2	3888	4	477	596,7	688
Aglomeracja poznańska.....	2	2123	3322,5	4523	2	319	322,9	326
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska	1	8583	8582,9	8583	1	705	704,9	705
Aglomeracja szczecińska.....	2	1216	1682,9	2150	2	214	283,5	353
Aglomeracja trójmiejska.....	6	1337	1670,8	2090	6	314	357,4	442
Aglomeracja warszawska.....	2	3256	4027,2	4798	2	437	591,1	745
Aglomeracja wrocławska.....	1	2601	2600,6	2601	1	365	365,2	365
Gorzów Wielkopolski	1	2133	2132,5	2133	1	373	373,3	373
Kielce.....	1	4558	4557,6	4558	1	700	699,9	700
Olsztyn.....	1	1580	1580,1	1580	1	377	377,4	377
Rzeszów.....	1	3734	3734,3	3734	1	464	463,7	464
Toruń	1	2066	2065,8	2066	1	359	359,2	359
Zielona Góra.....	1	1890	1890,0	1890	1	323	322,6	323

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL. 41(167). STĘŻENIA BENZENU I OŁOWIU WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2012 R.
CONCENTRATION OF BENZENE AND LEAD BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2012

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia średnie roczne benzenu Annual mean benzene concentration				Stężenia średnie roczne ołowiu Annual mean lead concentration			
	liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w µg/m ³ (poziom dopuszczalny: 5 µg/m ³) value of standardized annual mean concentration in µg/m ³ (limit value: 5 µg/m ³)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w µg/m ³ (poziom dopuszczalny: 0,5 µg/m ³) value of standardized annual mean concentration in µg/m ³ (limit value: 0.5 µg/m ³)		
		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum
Aglomeracja bydgoska.....	1	1,5	1,53	1,5	1	0,018	0,018	0,018
Aglomeracja górnośląska.....	1	2,0	2,02	2,0	1	0,056	0,056	0,056
Aglomeracja krakowska.....	2	3,4	4,06	4,7	2	0,028	0,033	0,038
Aglomeracja lubelska	1	0,006	0,006	0,006
Aglomeracja łódzka	2	2,5	2,55	2,6	3	0,028	0,029	0,031
Aglomeracja poznańska.....	1	1,0	1,0	1,0	1	0,029	0,029	0,029
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska.....	1	2,8	2,83	2,8	1	0,039	0,039	0,039
Aglomeracja szczecińska.....	1	0,011	0,011	0,011
Aglomeracja trójmiejska.....	1	0,5	0,53	0,5	3	0,009	0,013	0,016
Aglomeracja warszawska.....	2	1,2	1,46	1,7	1	0,012	0,012	0,012
Aglomeracja wrocławska.....	2	0,024	0,026	0,029
Gorzów Wielkopolski	1	0,019	0,019	0,019
Kielce.....	1	0,030	0,030	0,030
Opole	1	0,021	0,021	0,021
Rzeszów.....	1	0,027	0,027	0,027
Toruń	1	1,8	1,85	1,8	1	0,014	0,014	0,014
Zielona Góra.....	1	0,8	0,84	0,8	1	0,023	0,023	0,023

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL. 42(168). STĘŻENIA ARSENU I KADMIU WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2012 R.
CONCENTRATION OF ARSENIC AND CADMIUM BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2012

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia średnie roczne arsenu Annual mean arsenic concentration			Stężenia średnie roczne kadmu Annual mean cadmium concentration				
	liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w ng /m ³ (poziom docelowy: 6 ng/m ³) value of standardized annual mean concentration in ng /m ³ (target value: 6 ng/m ³)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w ng /m ³ (poziom docelowy: 5 ng /m ³) value of standardized annual mean concentration in ng /m ³ (target value: 5 ng/m ³)		
		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum
Aglomeracja górnośląska.....	1	2,07	2,07	2,07	1	1,40	1,40	1,40
Aglomeracja krakowska.....	2	1,96	1,98	2,00	2	1,22	1,29	1,36
Aglomeracja lubelska	1	0,34	0,34	0,34
Aglomeracja łódzka	3	1,76	2,33	2,77	1	0,95	0,95	0,95
Aglomeracja poznańska.....	1	2,22	2,22	2,22	1	0,66	0,66	0,66
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska.....	1	1,03	1,03	1,03
Aglomeracja szczecińska.....	1	1,07	1,07	1,07
Aglomeracja trójmiejska.....	3	0,33	0,41	0,47
Aglomeracja warszawska.....	1	1,03	1,03	1,03	1	0,38	0,38	0,38
Aglomeracja wrocławska.....	2	2,75	2,80	2,84	2	0,68	0,77	0,85
Gorzów Wielkopolski	1	0,52	0,52	0,52
Kielce.....	1	1,96	1,96	1,96	1	0,86	0,86	0,86
Opole	1	2,75	2,75	2,75	1	0,77	0,77	0,77
Rzeszów.....	1	1,97	1,97	1,97	1	0,81	0,81	0,81
Toruń	1	1,13	1,13	1,13
Zielona Góra.....	1	0,50	0,50	0,50

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL. 43(169). STĘŻENIA NIKLU I BENZO(A)PIRENU WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2012 R.
CONCENTRATION OF NICKEL AND BENZO(A)PYRENE BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2012

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia średnie roczne niklu Annual mean nickel concentration			Stężenia średnie roczne benzo(a)pirenu Annual mean benzo(a)pyrene concentration				
	liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w ng /m ³ (poziom docelowy: 20 ng/m ³) value of standardized annual mean concentration in ng /m ³ (target value: 20 ng/m ³)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w ng /m ³ (poziom docelowy: 1 ng/m ³) value of standardized annual mean concentration in ng /m ³ (target value: 1 ng/m ³)		
		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum
Aglomeracja bydgoska.....	1	2,36	2,36	2,36
Aglomeracja górnośląska.....	3	5,92	8,31	10,91
Aglomeracja krakowska.....	2	1,91	2,29	2,66	2	5,74	6,74	7,73
Aglomeracja lubelska	1	0,76	0,76	0,76	1	0,44	0,44	0,44
Aglomeracja łódzka	3	4,53	7,02	9,54
Aglomeracja poznańska.....	1	2,12	2,12	2,12	1	3,70	3,70	3,70
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska.....	1	1,95	1,95	1,95	2	8,64	11,87	15,11
Aglomeracja szczecińska.....	2	2,15	2,49	2,83
Aglomeracja trójmiejska.....	3	3,37	5,03	6,18	3	1,17	1,73	2,19
Aglomeracja warszawska.....	1	3,13	3,13	3,13
Aglomeracja wrocławska.....	2	1,70	1,76	1,82	2	4,35	4,69	5,03
Gorzów Wielkopolski	1	3,53	3,53	3,53	1	1,67	1,67	1,67
Kielce.....	1	2,40	2,40	2,40	2	5,98	6,25	6,52
Opole	1	5,01	5,01	5,01	1	4,56	4,56	4,56
Rzeszów.....	1	4,74	4,74	4,74
Toruń	1	1,38	1,38	1,38
Zielona Góra.....	1	3,27	3,27	3,27	1	1,81	1,81	1,81

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL. 44(170). SKŁAD CHEMICZNY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH W REJONACH MONITORINGU TŁA ZANIECZYSZCZENIA ATMOSFERY ORAZ W AGLOMERACJI MIEJSKO-PRZEMYSŁOWEJ
CHEMICAL COMPOSITION OF ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN THE BACKGROUND AIR POLLUTION MONITORING AREAS AS WELL AS IN URBAN-INDUSTRIAL AGGLOMERATION

PUNKTY POMIAROWE MEASUREMENT POINTS	1995	2000	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
STĘŻENIE JONÓW SIARCZANOWYCH (SO₄²⁻) w mg S/dm³ <i>SULPHATE IONS CONCENTRATION (SO₄²⁻) in mg S/dm³</i>												
Łeba	0,89	0,57	0,52	0,43	0,56	0,46	0,39	0,43	0,35	0,33	0,34	0,32
Puszcza Borecka, Diabla Góra.....	0,85	0,61	0,45	0,53	0,50	0,67	0,53	0,50	0,40	0,38	0,45	0,42
Warszawa-Bielany	1,16	1,11	0,78	0,90	0,75	0,82	0,86	0,82	0,61	0,51	0,56	0,57
Jarczew	1,12	0,82	0,72	0,74	0,69	0,58	0,78	0,63	0,55	0,47	0,53	0,55
Śnieżka	1,54	0,69	0,85	0,76	0,70	0,97	0,84	0,91	0,87	1,11	0,79	0,93
STĘŻENIE JONÓW AZOTANOWYCH (NO₃⁻) w mg N/dm³ <i>NITRATE IONS CONCENTRATION (NO₃⁻) in mg N/dm³</i>												
Łeba	0,51	0,43	0,42	0,40	0,51	0,45	0,39	0,44	0,32	0,33	0,39	0,38
Puszcza Borecka, Diabla Góra.....	0,46	0,39	0,34	0,42	0,42	0,45	0,45	0,42	0,38	0,36	0,43	0,42
Warszawa-Bielany	0,48	0,43	0,46	0,55	0,51	0,50	0,59	0,53	0,44	0,33	0,35	0,42
Jarczew	0,53	0,44	0,47	0,49	0,46	0,39	0,50	0,42	0,39	0,33	0,36	0,40
Śnieżka	0,78	0,80	1,04	0,80	0,72	0,92	0,74	0,77	0,64	0,75	0,50	0,72
STĘŻENIE JONÓW AMONOWYCH (NH₄⁺) w mg N/dm³ <i>AMMONIUM IONS CONCENTRATION (NH₄⁺) in mg N/dm³</i>												
Łeba	0,51	0,43	0,46	0,38	0,48	0,48	0,38	0,41	0,31	0,34	0,44	0,39
Puszcza Borecka, Diabla Góra.....	0,76	0,53	0,43	0,48	0,50	0,53	0,52	0,45	0,39	0,47	0,52	0,42
Warszawa-Bielany	0,59	0,60	0,68	0,81	0,70	0,74	0,83	0,73	0,58	0,47	0,47	0,53
Jarczew	0,69	0,64	0,78	0,72	0,71	0,56	0,80	0,66	0,63	0,52	0,51	0,58
Śnieżka	0,87	0,52	0,46	0,38	0,35	0,46	0,38	0,50	0,47	0,53	0,38	0,45
pH												
Łeba	4,45	4,71	4,72	4,67	4,58	4,73	4,70	4,69	4,89	4,87	5,11	4,90
Puszcza Borecka, Diabla Góra ^a	4,46 ^b	4,72	4,81	4,71	4,78	4,78	4,86	4,77	4,88	4,96	4,94	4,78
Warszawa-Bielany	4,51	4,84	4,77	4,74	4,69	4,81	4,85	4,89	5,01	5,06	5,06	4,94
Jarczew	4,43	4,73	4,80	4,61	4,64	4,72	4,71	4,85	5,05	4,98	4,90	4,93
Śnieżka	4,30	4,56	4,63	4,55	4,57	4,47	4,48	4,50	4,65	4,50	4,54	4,44
WYSOKOŚĆ OPADU w mm <i>HEIGHT OF PRECIPITATION in mm</i>												
Łeba	560,5	786,6	569,6	826,5	478,6	579,3	775,2	674,2	681,7	909,0	652,1	868,4
Puszcza Borecka, Diabla Góra.....	699,1	756,5	580,4	723,9	690,2	557,3	827,2	760,8	695,7	741,2	629,0	831,0
Warszawa-Bielany	594,3	620,2	504,6	603,1	495,9	523,6	629,3	554,6	643,5	832,0	641,9	580,6
Jarczew	557,6	675,2	440,2	561,5	489,2	534,2	562,4	664,9	690,1	722,1	585,6	585,9
Śnieżka	1420,1	1258,2	757,7	1035,9	1273,3	1072,3	1272,5	982,5	1208,4	1316,2	927,7	1008,1
LICZBA DNI Z OPADEM ≥ 0,1 mm <i>NUMBER OF DAYS WITH PRECIPITATION ≥ 0,1 mm</i>												
Łeba	175	191	159	189	171	163	182	196	187	183	169	202
Puszcza Borecka, Diabla Góra.....	183	183	152	188	153	131	182	201	174	194	185	202
Warszawa-Bielany	163	178	150	173	156	164	173	157	180	190	142	165
Jarczew	191	202	160	190	166	149	167	156	179	186	136	146
Śnieżka	236	277	207	258	227	225	243	257	252	256	206	235

a Pomiar pH na stacji po pobraniu próbki. *b* Średnia z niepełnego okresu pomiarowego.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, uzyskane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy oraz Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a Measurement of pH in the station after a sample is taken. *b* Average from incomplete measurement period.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection derived from research conducted as a part of the National Environment Monitoring by the Institute of Meteorology and Water Management - National Research Institute and by the Institute of Environmental Protection - National Research Institute funded by the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 45(171). PRZEBIEG ROCZNY SKŁADU CHEMICZNEGO OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH W REJONACH MONITORINGU TŁA ZANIECZYSZCZENIA ATMOSFERY ORAZ W AGLOMERACJI MIEJSKO – PRZEMYSŁOWEJ W 2012 R.

ANNUAL COURSE OF THE CHEMICAL COMPOSITION OF ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN THE BACKGROUND AIR POLLUTION MONITORING AREAS AS WELL AS IN URBAN – INDUSTRIAL AGGLOMERATION IN 2012

PUNKTY POMIAROWE MEASUREMENT POINTS	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
STĘŻENIE JONÓW SIARCZANOWYCH (SO₄²⁻) w mg S/dm³ <i>SULPHATE IONS CONCENTRATION (SO₄²⁻) in mg S/dm³</i>												
Łeba.....	0,32	0,25	0,47	0,32	0,34	0,39	0,25	0,42	0,30	0,32	0,31	0,40
Puszcza Borecka, Diabla Góra...	0,38	0,41	0,45	0,54	0,45	0,23	0,53	0,33	0,33	0,32	0,65	0,37
Warszawy-Bielany.....	0,46	0,54	0,99	0,71	0,55	0,41	0,79	0,57	0,66	0,34	0,50	0,75
Jarczew.....	0,36	0,59	0,73	0,73	0,70	0,29	0,69	0,60	1,37	0,45	0,39	0,67
Śnieżka.....	0,78	1,00	1,26	0,93	1,09	1,00	0,98	0,97	0,96	0,91	0,87	0,76
STĘŻENIE JONÓW AZOTANOWYCH (NO₃⁻) w mg N/dm³ <i>NITRATE IONS CONCENTRATION (NO₃⁻) in mg N/dm³</i>												
Łeba.....	0,34	0,44	0,73	0,42	0,35	0,40	0,28	0,40	0,37	0,28	0,50	0,54
Puszcza Borecka, Diabla Góra...	0,57	0,50	0,64	0,47	0,39	0,24	0,38	0,29	0,43	0,32	0,71	0,65
Warszawy-Bielany.....	0,48	0,37	0,65	0,51	0,34	0,28	0,48	0,49	0,45	0,24	0,34	0,73
Jarczew.....	0,44	0,51	0,69	0,41	0,44	0,22	0,34	0,42	1,03	0,31	0,27	0,72
Śnieżka.....	0,69	0,72	1,07	0,79	0,87	0,80	0,67	0,82	0,71	0,66	0,57	0,60
STĘŻENIE JONÓW AMONOWYCH (NH₄⁺) w mg N/dm³ <i>AMMONIUM IONS CONCENTRATION (NH₄⁺) in mg N/dm³</i>												
Łeba.....	0,26	0,31	1,19	0,48	0,53	0,56	0,32	0,64	0,28	0,27	0,46	0,28
Puszcza Borecka, Diabla Góra...	0,25	0,26	1,16	0,73	0,53	0,25	0,51	0,39	0,27	0,18	0,57	0,27
Warszawy-Bielany.....	0,49	0,39	1,40	0,92	0,41	0,33	0,62	0,67	0,51	0,30	0,38	0,61
Jarczew.....	0,37	0,69	1,20	0,46	0,67	0,29	0,68	0,70	1,49	0,43	0,40	0,85
Śnieżka.....	0,43	0,47	0,60	0,47	0,52	0,48	0,44	0,48	0,42	0,41	0,41	0,38
pH												
Łeba.....	4,69	4,65	5,87	5,23	5,64	5,40	5,12	5,29	4,91	4,97	4,71	4,39
Puszcza Borecka, Diabla Góra ^a ...	4,50	4,50	5,65	5,07	5,26	5,21	4,73	5,22	4,84	4,84	4,40	4,43
Warszawy-Bielany.....	4,74	4,87	6,03	5,23	5,25	5,01	5,40	5,96	5,17	4,74	4,87	6,03
Jarczew.....	4,56	4,61	5,55	4,71	5,52	5,23	4,95	5,74	5,78	4,97	4,92	4,40
Śnieżka.....	4,53	4,43	4,26	4,44	4,39	4,42	4,44	4,39	4,38	4,39	4,41	4,50
WYSOKOŚĆ OPADU w mm <i>HEIGHT OF PRECIPITATION in mm</i>												
Łeba.....	79,0	42,0	15,6	37,1	23,5	58,2	188,3	96,1	119,8	77,3	81,1	50,4
Puszcza Borecka, Diabla Góra...	70,1	45,9	24,5	68,9	70,6	106,1	141,6	84,2	53,0	74,2	59,5	32,4
Warszawy-Bielany.....	52,2	37,4	15,2	70,6	46,8	88,3	56,7	46,4	33,9	64,4	32,4	36,3
Jarczew.....	53,9	22,4	23,8	34,3	64,3	99,1	98,4	60,8	18,3	61,3	23,8	25,5
Śnieżka.....	179,1	116,4	30,6	42,5	54,6	93,9	160,9	89,8	43,4	56,4	54,2	86,3
LICZBA DNI Z OPADEM ≥ 0,1 mm <i>NUMBER OF DAYS WITH PRECIPITATION ≥ 0,1 MM</i>												
Łeba.....	24	22	9	14	7	13	19	19	18	15	20	22
Puszcza Borecka, Diabla Góra...	20	15	11	15	12	19	18	15	17	19	23	18
Warszawy-Bielany.....	21	13	7	15	12	16	14	17	8	16	12	14
Jarczew.....	19	13	6	11	12	15	14	11	8	13	10	14
Śnieżka.....	24	24	15	19	12	22	24	20	16	20	17	22

^a Pomiar pH na stacji po pobraniu próbek.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, uzyskane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy oraz Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

^a Measurement of pH in the station after a sample is taken.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection derived from research conducted as a part of the National Environment Monitoring by the Institute of Meteorology and Water Management - National Research Institute and by the Institute of Environmental Protection - National Research Institute funded by the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

**TABL. 46(172). MOKRA DEPOZYCJA SIARKI, AZOTU I JONÓW WODORU W REJONACH MONITORINGU TŁA
ZANIECZYSZCZENIA ATMOSFERY ORAZ W AGLOMERACJI MIEJSKO-PRZEMYSŁOWEJ
WET DEPOSITIONS OF SULPHUR, NITROGEN AND HYDROGEN IONS IN THE BACKGROUND AIR POLLUTION
MONITORING AREAS AS WELL AS IN URBAN-INDUSTRIAL AGGLOMERATION**

PUNKTY POMIAROWE MEASUREMENT POINTS	1995	2000	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
SIARKA SIARCZANOWA (S-SO₄²⁻) w g/m² SULPHATE SULPHUR (SO₄²⁻) (S-SO₄²⁻) in g/m²												
Łeba.....	0,50	0,34	0,30	0,36	0,27	0,27	0,30	0,29	0,24	0,30	0,23	0,28
Puszcza Borecka, Diabla Góra.....	0,59	0,35	0,26	0,38	0,35	0,37	0,44	0,38	0,29	0,29	0,29	0,34
Warszawa-Bielany.....	0,72	0,59	0,40	0,54	0,37	0,43	0,54	0,45	0,39	0,43	0,36	0,33
Jarczew.....	0,64	0,48	0,32	0,42	0,34	0,31	0,44	0,42	0,38	0,34	0,31	0,33
Śnieżka.....	2,19	0,71	0,64	0,79	0,89	1,04	1,07	0,89	1,06	1,46	0,74	0,94
AZOT AZOTANOWY (N-NO₃⁻) w g/m² NITRATE NITROGEN (N-NO₃⁻) in g/m²												
Łeba.....	0,29	0,30	0,24	0,33	0,24	0,26	0,30	0,30	0,22	0,29	0,25	0,33
Puszcza Borecka, Diabla Góra.....	0,32	0,26	0,20	0,30	0,29	0,25	0,37	0,33	0,28	0,27	0,27	0,35
Warszawa-Bielany.....	0,30	0,30	0,24	0,33	0,25	0,269	0,37	0,29	0,28	0,28	0,22	0,24
Jarczew.....	0,30	0,29	0,21	0,28	0,22	0,21	0,28	0,28	0,27	0,24	0,21	0,24
Śnieżka.....	1,10	1,11	0,78	0,83	0,92	0,99	0,94	0,76	0,77	0,98	0,47	0,73
AZOT AMONOWY (N-NH₄⁺) w g/m² AMMONIUM NITROGEN (N-NH₄⁺) in g/m²												
Łeba.....	0,28	0,30	0,26	0,31	0,23	0,28	0,29	0,28	0,21	0,30	0,30	0,34
Puszcza Borecka, Diabla Góra.....	0,55	0,31	0,25	0,35	0,34	0,30	0,43	0,34	0,29	0,35	0,33	0,35
Warszawa-Bielany.....	0,38	0,45	0,34	0,49	0,35	0,39	0,52	0,40	0,37	0,40	0,30	0,31
Jarczew.....	0,39	0,42	0,34	0,40	0,35	0,30	0,45	0,44	0,43	0,38	0,30	0,35
Śnieżka.....	1,23	0,47	0,35	0,39	0,45	0,49	0,48	0,49	0,57	0,70	0,35	0,45
JONY WODORU (H⁺) w mg/m² HYDROGEN IONS (H⁺) in mg/m²												
Łeba.....	19,9	13,6	11,0	17,6	12,6	10,8	15,6	13,9	8,6	11,7	4,8	10,9
Puszcza Borecka, Diabla Góra.....	24,0	20,4	9,0	14,1	11,5	9,4	11,1	13,2	10,3	8,4	7,3	13,9
Warszawa-Bielany.....	18,6	11,0	8,3	10,9	10,1	8,2	8,8	7,1	6,3	7,2	5,6	6,6
Jarczew.....	21,0	14,3	7,0	13,7	11,4	10,3	11,0	9,4	6,1	7,0	7,3	6,8
Śnieżka.....	72,3	35,7	17,8	29,4	34,2	36,7	42,2	30,8	28,0	41,8	26,8	37,0

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, uzyskane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy oraz Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection derived from research conducted as a part of the National Environment Monitoring by the Institute of Meteorology and Water Management - National Research Institute and by the Institute of Environmental Protection - National Research Institute funded by the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 47(173) POWAŻNE AWARIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
MAJOR ACCIDENTS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Potencjalni sprawcy poważnych awarii <i>Potential initiators of major accidents</i>				Przypadki wystąpienia poważnych awarii ^a <i>Cases of major accidents^a</i>
	ogółem (stan w dniu 31 XII) <i>total (as of 31 XII)</i>	w tym <i>of which</i>		pozostali <i>other</i>	
		zakłady <i>plants</i>			
		dużego ryzyka <i>with high risk</i>	zwiększonego ryzyka <i>with increased risk</i>		
P O L S K A	1226	177	191	858	91
P O L A N D					
Dolnośląskie	77	15	20	42	14
Kujawsko-pomorskie	95	12	9	74	14
Lubelskie	81	16	7	58	2
Lubuskie	15	6	2	7	1
Łódzkie	86	5	15	66	–
Małopolskie	100	9	6	85	4
Mazowieckie	149	20	28	101	20
Opolskie	41	9	9	23	2
Podkarpackie	77	12	12	53	–
Podlaskie	48	9	5	34	3
Pomorskie	54	12	11	31	11
Śląskie	127	18	27	82	8
Świętokrzyskie	18	7	5	6	2
Warmińsko-mazurskie	75	2	6	67	3
Wielkopolskie	119	14	21	84	–
Zachodniopomorskie	64	11	8	45	7

a Odpowiadające definicji zawartej w art. 3 pkt. 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

a Corresponding to the definition in art. 3 point 23 of the Act of 27 April 2001 – Environmental Protection Law (Journal of Laws of 2008 No. 25, item 150, as amended).

S o u r c e: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL. 48(174). PRZYKŁADY POWAŻNYCH AWARII^a WEDŁUG ŹRÓDEŁ I WOJEWÓDZTW W 2012 R.
EXAMPLES OF MAJOR ACCIDENTS^a BY SOURCES AND VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Miejscowość i gmina <i>Locality</i>	Źródło/miejsce awarii <i>Source/place of accident</i>	Rodzaj awarii <i>Type of accident</i>	Skutki poważnych awarii <i>Results of major accidents</i>	Rodzaj (ilość) zanieczyszczeń <i>Type (quantity) of pollutants</i>	Ofiary awarii <i>Victims of accidents</i>	
						ogółem <i>total</i>	śmier- telne <i>fatal</i>
Dolnośląskie	Wrocław	zakład nieujęty w rejestrze <i>facility is not included in the register</i>	emisja <i>emission</i>	ewakuacja osób ze strefy zagrożenia <i>evacuation of people from danger zone</i>	tetrahydrotiofen <i>tetrahydrothiophene</i>	–	–
	Lubań	zakład nieujęty w rejestrze <i>facility is not included in the register</i>	pożar <i>fire</i>	zniszczenie mienia, poszkodowani <i>property damage, victims</i>	alkohol etylowy, propan-2-ol, <i>ethyl alcohol, isopropyl alcohol</i>	6	–
Lubelskie	Puławy	zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii <i>facility with high risk of accident occurrence</i>	emisja <i>emission</i>	poszkodowani <i>victims</i>	amoniak <i>ammonia</i>	6	–
Małopolskie	Niepołomice	zakład należący do grupy zakładów "pozostałych" <i>facility classified as 'other'</i>	pożar <i>fire</i>	zniszczenie mienia <i>property damage</i>	odpady niebezpieczne <i>hazardous waste</i>	–	–
Mazowieckie	Zielonka	zakład nieujęty w rejestrze <i>facility is not included in the register</i>	wybuch <i>explosion</i>	poszkodowani <i>victims</i>	olej opałowy <i>fuel oil</i>	3	–
	Radom	zakład nieujęty w rejestrze <i>facility is not included in the register</i>	wybuch <i>explosion</i>	poszkodowani <i>victims</i>	trichloroeten <i>trichloroethene</i>	7	–

TABL. 48(174). PRZYKŁADY POWAŻNYCH AWARII^a WEDŁUG ŹRÓDEŁ I WOJEWÓDZTW W 2012 R. (dok.)
EXAMPLES OF MAJOR ACCIDENTS^a BY SOURCES AND VOIVODSHIPS IN 2012(dok.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Miejscowość i gmina Locality	Źródło/miejsce awarii Source/place of accident	Rodzaj awarii Type of accident	Skutki poważnych awarii Results of major accidents	Rodzaj (ilość) zanieczyszczeń Type (quantity) of pollutants	Ofiary awarii Victims of accidents	
						ogółem total	śmier- telne fatal
Mazowieckie (dok.)	Łochów	zakład nieujęty w rejestrze <i>facility is not included in the register</i>	pożar <i>fire</i>	zniszczenie mienia, ewakuacja osób ze strefy zagrożenia <i>property damage, evacuation of people from danger zone</i>	produkty spalania polistyrenu, tlenek węgla <i>products of polystyrene combustion, carbon monoxide</i>	–	–
	Warszawa	zakład należący do grupy zakładów "pozostałych" <i>facility classified as 'other'</i>	pożar <i>fire</i>	poszkodowani victims	tlenek węgla <i>carbon monoxide</i>	2	1
	Płock	gazociąg <i>gas pipeline</i>	emisja <i>emission</i>	ewakuacja osób ze strefy zagrożenia <i>evacuation of people from danger zone</i>	gaz ziemny <i>natural gas</i>	–	–
	Cekanowo, gm. Słupno	gazociąg <i>gas pipeline</i>	emisja <i>emission</i>	ewakuacja osób ze strefy zagrożenia <i>evacuation of people from danger zone</i>	gaz ziemny <i>natural gas</i>	–	–
	Duchnice, gm. Ozarów Mazowiecki	zakład nieujęty w rejestrze <i>facility is not included in the register</i>	wybuch <i>explosion</i>	poszkodowani victims	propan-butan <i>propane-butane</i>	2	1
	Mińsk Mazowiecki	gazociąg <i>gas pipeline</i>	pożar <i>fire</i>	poszkodowani ewakuacja osób ze strefy zagrożenia <i>victims, evacuation of people from danger zone</i>	gaz ziemny <i>natural gas</i>	1	–
	Zielonka	gazociąg <i>gas pipeline</i>	emisja <i>emission</i>	ewakuacja osób ze strefy zagrożenia <i>evacuation of people from danger zone</i>	gaz ziemny <i>natural gas</i>	–	–
Śląskie	Częstochowa	zakład nieujęty w rejestrze <i>facility is not included in the register</i>	emisja <i>emission</i>	poszkodowani ewakuacja osób ze strefy zagrożenia <i>victims, evacuation of people from danger zone</i>	chlor <i>chlorine</i>	11	–
Warmińsko- mazurskie.....	Gutkowo, gm. m. Olsztyn	zakład nieujęty w rejestrze <i>facility is not included in the register</i>	emisja <i>emission</i>	zanieczyszczenie środowiska <i>environment pollution</i>	olej napędowy <i>diesel oil</i>	–	–
Zachodnio- pomorskie	Złocieniec	zakład nieujęty w rejestrze <i>facility is not included in the register</i>	emisja <i>emission</i>	zanieczyszczenie środowiska <i>environment pollution</i>	ciężki olej opałowy <i>heavy fuel oil</i>	–	–

^a Spełniają kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58).

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a Meet the criteria defined in the decree of the Minister of Environment of 30 December 2002 on major accidents covered with the duty of reporting them to the Chief Inspectorate of Environmental Protection (Journal of Laws of 2003 No. 5, item 58).

S o u r c e: data of the Inspection for Environmental Protection.

Dział 5. OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

Uwagi metodyczne

W dziale zawarto statystyczną charakterystykę zagadnień dotyczących obszarów, obiektów, gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną prawną, organizmów genetycznie zmodyfikowanych, stanu zasobów leśnych oraz zagrożeń i ochrony środowiska leśnego, a także terenów zieleni, parków i ogrodów historycznych oraz rodzinnych ogrodów działkowych.

Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; siedlisk przyrodniczych; siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; krajobrazu; zieleni w miastach i wsiach; zadrzewień.

Różnorodność biologiczna (bioróżnorodność) to zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów.

Ochrona krajobrazowa oznacza zachowanie cech charakterystycznych danego krajobrazu.

Ochrona ścisła oznacza całkowite i trwałe zaniechanie bezpośredniej ingerencji człowieka w stan ekosystemów, tworów i składników przyrody oraz w przebieg procesów przyrodniczych na obszarach objętych ochroną, a w przypadku gatunków – całoroczną ochronę należących do nich osobników i stadiów ich rozwoju.

Ochrona częściowa oznacza ochronę gatunków roślin, zwierząt i grzybów dopuszczającą możliwość redukcji liczebności populacji oraz pozyskiwania osobników tych gatunków lub ich części.

Otulina to strefa ochronna granicząca z formą ochrony przyrody i wyznaczona indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

Formami ochrony przyrody według ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zmianami) są:

- parki narodowe;
- rezerваты przyrody;
- parki krajobrazowe;
- obszary chronionego krajobrazu;
- obszary Natura 2000;
- pomniki przyrody;
- stanowiska dokumentacyjne;
- użytki ekologiczne;
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Park narodowy obejmuje obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Park narodowy tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów. Utworzenie parku narodowego, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Nadzór nad parkami narodowymi sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

Polska przyjęła definicję parku narodowego określoną na X (w New Delhi w 1969 roku) i XI (w Beuff w 1972 roku) Ogólnym Zgromadzeniu Światowej Unii Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN - WCU). Stąd wszystkie polskie parki narodowe, jako odpowiadające wymogom IUCN znalazły się na jej liście, w tym 15 uzyskało II kategorię, 5 najmłodszych parków (Biebrzański, Bory Tucholskie, Gór Stołowych, Narwiański i Magurski) nie było jeszcze przez IUCN - WCU klasyfikowane, a 2 parki uzyskały V kategorię (Ojcowski i Wigierski).

Ponadto UNESCO wpisało 9 parków narodowych na listę rezerwatów biosfery (Babiogórski, Białowiecki, Bieszczadzki, Bory Tucholskie, Kampinoski, Karkonoski, Poleski, Słowiński, Tatrański), w tym 1 (Białowiecki) został uznany przez UNESCO za obiekt dziedzictwa światowego. Również 7 parków (Biebrzański, Narwiański, Karkonoski, Poleski, Ujście Warty, Słowiński i Wigierski) objętych zostało konwencją RAMSAR (Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życia ptactwa wodnego).

Dane za 2012 rok dotyczące powierzchni Wolińskiego Parku Narodowego pochodzące z badania GUS różnią się od danych z Ministerstwa Środowiska; różnica w danych wynika z wyłączenia powierzchni Zatoki Pomorskiej z badań GUS.

Dane Ministerstwa Środowiska za 2012 rok w zakresie wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, wchodzących w skład Wolińskiego Parku Narodowego, różnią się z danymi za 2011 rok. Różnica wynika z geodezyjnego obliczenia powierzchni wód przybrzeżnych w 2012 roku.

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi. Uznanie obszaru za rezerwat następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

W zestawieniach tabelarycznych przyjęto klasyfikację rezerwatów zgodnie z Załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. Nr 60, poz. 533).

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o różnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa.

Sieć obszarów Natura 2000 to spójna funkcjonalnie europejska sieć ekologiczna, tworzona w celu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej. Obowiązek podjęcia takich działań wynika z postanowień Konwencji o różnorodności biologicznej przyjętej w dniu 5 czerwca 1992 r. w Rio de Janeiro (tzw. Konwencja z Rio). Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 są dwa akty prawne: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 roku: w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (zwana Dyrektywą Ptasią) oraz Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (zwana Dyrektywą Siedliskową). Przewidują one stworzenie systemu obszarów połączonych korytarzami ekologicznymi, czyli fragmentami krajobrazu zagospodarowanymi w sposób umożliwiający migrację, rozprzestrzenianie i wymianę puli genetycznej gatunków. Zadaniem sieci jest utrzymanie różnorodności biologicznej przez ochronę nie tylko najcenniejszych i najrzadszych elementów przyrody, ale też najbardziej typowych, wciąż jeszcze powszechnych układów przyrodniczych charakterystycznych dla regionów biogeograficznych (np. alpejskiego, atlantyckiego, kontynentalnego). Jej tworzenie jest obowiązkiem każdego kraju członkowskiego UE a wybór sposobu ochrony poszczególnych elementów sieci pozostawia się danemu państwu.

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

Obszary specjalnej ochrony ptaków – OSO to obszary wyznaczone, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu ochrony populacji dziko występujących gatunków ptaków, w granicach których ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju.

Specjalne obszary ochrony siedlisk – SOO (obszary mające znaczenie dla Wspólnoty – OZW) to obszary wyznaczone, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków. Obszary OZW są zatwierdzone przez Komisję Europejską w drodze decyzji, jednak nie zostały jeszcze wyznaczone aktem prawa krajowego (rozporządzeniem ministra ds. środowiska, powołującym SOO).

Obszar Natura 2000 może obejmować swym zasięgiem część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami przyrody. Wyznaczenie obszaru Natura 2000, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi oraz z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej.

Dotychczas wyznaczono 145 obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków. Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zmianami) oraz 845 obszarów mających znaczenie dla wspólnoty (OZW). Są to dane przekazane w 2012 r. przez Rząd Polski do Komisji Europejskiej.

Prace nad doprecyzowaniem przebiegu granic wyznaczonych obszarów Natura 2000 nadal trwają, dlatego powierzchnie wyznaczonych obszarów mogą w przyszłości ulec zmianie.

Dane z zakresu form ochrony przyrody dotyczą stanu w dniu 31 XII. W przypadku, gdy obiekt zlokalizowany jest na terenie więcej niż jednego województwa wykazywany jest on w województwie, w którym położona jest największa jego część.

Wskaźnik liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego (FBI – Farmland Bird Index) jest zagregowanym indeksem liczebności populacji wybranej grupy pospolitych ptaków lęgowych, charakterystycznych dla krajobrazu rolniczego. Wskaźnik powstał poprzez uśrednienie informacji o indeksach liczebności 23 gatunków składowych. Listę tę tworzą: potrzaszcz, skowronek, świergotek łąkowy, makolągwa, bocian biały, trznadel, ortolan, pustułka, dzierlatka, dymówka, gąsiorek, gawron, rycyk, pliszka żółta, mazurek, pokląskwa, kłaskawka, kulczyk, turkawka, szpak, cierniówka, dudek oraz czajka. Dane dla tych gatunków agregowane są również w skali innych krajów, jak i na poziomie międzynarodowym dostarczając informacji o generalnych zmianach zachodzących w całej Europie, a w szczególności w Unii Europejskiej. Są one prezentowane przez Biuro Statystyczne Unii Europejskiej

(Eurostat). Posługiwanie się indeksem agregującym dane o liczebności wielu gatunków pozwala na uzyskanie obrazu tendencji zmian w zgrupowaniu ptaków krajobrazu rolniczego, a tym samym odzwierciedla wielkoskalowe zmiany w krajobrazie rolniczym.

Wskaźnik został opracowany na podstawie danych gromadzonych w ramach programu Monitoringu Pospolitych Ptaków Lęgowych (MPPL) organizowanego przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków od roku 2000. Wartość wskaźnika w 2000 r. przyjęto jako 1 (100%). Od roku 2007 MPPL jest włączony do Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Wskaźnik liczebności pospolitych ptaków leśnych (Forest Bird Index) jest zagregowanym indeksem liczebności populacji wybranej grupy pospolitych ptaków lęgowych, charakterystycznych dla lasów. Wskaźnik powstał poprzez uśrednienie informacji o indeksach liczebności 34 gatunków składowych. Listę tę tworzą: bogatka, czarnogłówka, czubotka, czyż, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, gil, grubodziób, kapturka, kos, kowalik, lerka, muchołówka mała, muchołówka żałobna, mysikrólik, paszkot, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, piecuszek, pierwiosnek, pleszka, pokrzywnica, raniuszek, rudzik, sikora uboga, siniak, sosnowka, sójka, strzyżyk, śpiewak, świergotek drzewny, świstunka leśna, zięba, zniczek.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy.

Stanowiskami dokumentacyjnymi są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt. Ustanowienie stanowiska dokumentacyjnego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania. Ustanowienie użytku ekologicznego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne. Ustanowienie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Ochronę gatunkową roślin i zwierząt wprowadza się w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa. Rozporządzenie to określa listę gatunków objętych ochroną, sposoby wykonywania ochrony oraz stosowane ograniczenia, zakazy i nakazy przewidziane odpowiednimi przepisami. Decyzje dotyczące ochrony gatunkowej mogą być podjęte także zarządzeniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Stan liczebny ważniejszych zwierząt chronionych wyrażony w przedziałach liczbowych został uśredniony. Ze względu m.in. na migracje oraz skryty tryb życia dzikich zwierząt, przedmiotowe dane należy traktować jako szacunkową wielkość populacji danego gatunku. Wyjątek stanowi żubr, dla którego od 1947 roku prowadzona jest w Polsce „Księga Rodowodowa Żubrów”. Znajduje się w niej imienny spis wszystkich żubrów żyjących w hodowli oraz liczebność żubrów żyjących na wolności.

Zestawienie dotyczące **wydanych zezwoleń na redukcję zwierząt chronionych** wykonano w oparciu o dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Zgodnie z art. 56 ust. 7 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zmianami) zezwolenie na wykonywanie czynności zakazanych w stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową zawiera m.in. liczbę lub ilość osobników, których dotyczy zezwolenie, o ile jest to możliwe do ustalenia. W związku z tym nie we wszystkich wydawanych zezwoleniach organ musi określać liczbę zabijanych osobników. Dotyczy to głównie bezkręgowców zabijanych w celu badań naukowych, w przypadkach gdy metoda połowu lub biologia gatunku nie pozwala na określenie we wniosku docelowej liczby zabitych osobników.

Rośliny, zwierzęta i grzyby gatunków zagrożonych wyginięciem w środowisku przyrodniczym podlegają ochronie ex situ w ogrodach zoologicznych, ogrodach botanicznych lub bankach genów. Ochrona ex situ powinna zmierzać do przywrócenia osobników tych gatunków do środowiska przyrodniczego.

Ogród botaniczny to urządzony i zagospodarowany teren wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nim związanymi, będący miejscem ochrony ex situ, uprawy roślin różnych stref klimatycznych i siedlisk, uprawy roślin określonego gatunku oraz prowadzenia badań naukowych i edukacji.

Ogród zoologiczny to urządzony i zagospodarowany teren wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nim związanymi, gdzie są przetrzymywane oraz eksponowane publicznie przez co najmniej 7 dni w roku, żywe zwierzęta gatunków dziko występujących, z wyjątkiem: cyrków, sklepów ze zwierzętami oraz miejsc, w których eksponowanych jest publicznie nie więcej niż 15 gatunków tych zwierząt i łącznie nie więcej niż 50 okazów gadów, ptaków i ssaków.

Zagrożenie roślin przedstawiono według kategorii "Polskiej Czerwonej Księgi Roślin – paprotniki i rośliny kwiatowe", która opiera się na klasyfikacji zagrożeń wprowadzonej w 1994 roku przez Światową Unię Ochrony Przyrody (IUCN). Przypisanie taksonu do danej kategorii zagrożenia oparte jest na szczegółowych kryteriach jakościowych i ilościowych. Klasyfikacja wyróżnia następujące kategorie:

1. Taksony **wymarłe i prawdopodobnie wymarłe**, które mogą być zakwalifikowane do jednej z dwóch kategorii:
 - gatunki całkowicie wymarłe (EX)
 - gatunki wymarłe w warunkach naturalnych (EW)
 } należą tu gatunki, które utraciły wszystkie naturalne stanowiska na terenie Polski.
2. Grupa taksonów **wysokiego ryzyka** obejmuje:
 - gatunki krytycznie zagrożone (CR) – należą tu rośliny o bardzo izolowanych, często reliktowych stanowiskach. Wiele gatunków zaliczonych do tej kategorii ma w Polsce nieliczne stanowiska leżące na krańcach ich zasięgu. Ta grupa roślin wymaga szczególnej opieki; niekiedy konieczna jest ochrona czynna.
 - gatunki zagrożone (EN) – gatunki, które zwykle mają w Polsce jeszcze dość liczne stanowiska, ale stają się coraz rzadsze, głównie na skutek utraty siedlisk. Dalsza egzystencja roślin z tej grupy jest w zasadniczym stopniu uzależniona od zachowania ich siedlisk.
 - gatunki narażone (VU) – wymagają one obserwacji ze strony botaników i służb ochrony przyrody, aby w porę móc podjąć działania zabezpieczające, gdyby okazało się, że stopień ich zagrożenia wzrasta.
3. Gatunki **niższego ryzyka** (LR).
4. Gatunki, których stopień zagrożenia jest trudny do określenia z powodu **braku dostatecznej informacji** (DD) – gatunki te wymagają dalszych obserwacji, aby można ocenić ich status.

Zagrożenie zwierząt przedstawiono według kategorii "Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt – kręgowce". Przyjęta w niej klasyfikacja wyróżnia następujące kategorie:

Gatunki całkowicie wymarłe (EX), które na obszarze państwa polskiego utrzymały się najdłużej i miały tu swe ostatnie (tur) lub jedno z ostatnich ostoi na świecie (tarpan).

Gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe (EXP), których występowania w Polsce nie potwierdzono mniej więcej od półwiecza (np. norka europejska, jesiotr zachodni), lub które były notowane jeszcze później, ale nie ma wątpliwości, że co najmniej od dekady wygasły w kraju ich ostatnie stanowiska i wyginęły ostatnie rozmnażające się osobniki (np. suseł moregowany, drop). Kategoria ta nie uwzględnia prób hodowli w ogrodach zoologicznych lub innych krajowych ośrodkach nie włączonych do programów restytucji.

Gatunki skrajnie zagrożone (CR), których liczebność w stanie dzikim zmalała w kraju do poziomu krytycznego (tj. rzędu wielkości od jednostek do setek osobników), bądź takie, których tempo zanikania (w sensie liczebności i/lub arealu) mieści się w odpowiedniej skali wartości przyjętej przez IUCN. Uratowanie gatunków należących do tej kategorii zagrożeń jest raczej niemożliwe bez specjalnej aktywnej ochrony, skierowanej również na usuwanie przyczyn wymierania. Typowe przykłady: orlik grubodzioby, kraska, wąż Eskulapa.

Gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone (EN) wyginieciem w kraju ze względu na małą populację (mniej więcej na poziomie lub poniżej populacji minimalnej zdolnej do przeżycia), porozrywany zasięg i/lub niepokojące tempo zanikania populacji (w sensie liczebności i/lub arealu). Zaliczone tu taksony w niedalekiej przyszłości mogą się znaleźć w kategorii CR, jeśli nadal będą oddziaływać czynniki powodujące ich zanikanie. Typowe przykłady: suseł perełkowany, cietrzew, strzebla błotna.

Gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginiecie (VU) ze względu na postępujący spadek liczebności populacji (choćby tylko lokalny), straty siedliskowe lub nadmierną eksploatację; zanotowany lub prognozowany dla tych gatunków proces zanikania jest jednak odpowiednio wolniejszy niż dla taksonów poprzednich kategorii. Do kategorii tej mogą należeć gatunki, których populacje są jeszcze stosunkowo liczne, ale niemające dobrych perspektyw rozwoju. Ich dalszy regres może nasilać się, jeśli nie zostaną usunięte przyczyny zagrożenia. Typowe przykłady: sowa błotna, wodniczka, gniewosz.

Gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia (NT) – to gatunki, które nie kwalifikują się jeszcze do kategorii taksonów bezpośrednio zagrożonych, chociaż przejawiają oznaki spadku populacyjnego i wymagają specjalnego nadzoru. W wyniku nasilenia się niekorzystnych czynników mogą one w niedalekiej przyszłości znaleźć się w kategorii gatunków zagrożonych (VU). Typowe przykłady: ryś, podróżniczek, piskorz.

Gatunki w kraju nie wykazujące na razie regresu populacyjnego i nie należące do zbyt rzadkich, a nawet lokalnie i/lub czasowo zwiększające swój stan posiadania, a także takie, które reprezentowane są przez populacje marginalne, ledwie zaznaczające się i nietrwale (LC). Ich obecność w Księdze wynika jednak ze spełnienia przez nie przynajmniej jednego z następujących warunków:

- a) niejasna lub zła sytuacja gatunku w otoczeniu Polski,
- b) gatunek jest reprezentowany przez słabe populacje brzeżne i wyspowe, ale poza krajem jeszcze dość bezpieczny,
- c) w Polsce znajdują się jego centra występowania i osiąga on co najmniej 10% całego stanu liczebnego,
- d) jest endemitem, reliktem lub taksonem unikatowym,

e) gatunek jest objęty międzynarodowymi konwencjami i/lub programami ochronnymi.

Typowe przykłady: mroczek posrebrzany, orlik krzykliwy, traszka karpacka, morświn.

Konwencja o **międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginieciem (CITES)**, sporządzona została w Waszyngtonie dnia 3 marca 1973 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 27, poz. 112 i z 2000 r. Nr 66, poz. 802). W rozumieniu niniejszej konwencji, jeżeli z treści nie wynika inaczej **gatunek** oznacza każdy gatunek, podgatunek bądź odrębną geograficzną populację, **okaz** oznacza:

- każde zwierzę lub roślinę, żywe lub martwe;
- w odniesieniu do zwierząt – gdy chodzi o gatunki objęte załącznikami I i II – każdą łatwo rozpoznawalną ich część lub produkt otrzymany ze zwierzęcia, a gdy chodzi o gatunki objęte załącznikiem III – każdą łatwo rozpoznawalną ich część lub produkt otrzymany ze zwierzęcia, jeżeli zostały one objęte tym załącznikiem, oraz
- w odniesieniu do roślin – gdy chodzi o gatunki objęte załącznikiem I – każdą łatwo rozpoznawalną ich część lub produkt otrzymany z rośliny, a gdy chodzi o gatunki objęte załącznikami II i III – każdą łatwo rozpoznawalną ich część lub produkt otrzymany z rośliny, jeżeli są one objęte tymi załącznikami.

Handel oznacza eksport, reeksport, import i sprowadzenie z morza, **reeksport** oznacza eksport każdego okazu, który został uprzednio wwieziony.

Załącznik I obejmuje wszystkie gatunki zagrożone wyginieciem, które są lub mogą być przedmiotem handlu. Handel okazami tych gatunków powinien być poddany szczególnie ścisłej reglamentacji w celu zapobieżenia dalszemu zagrożeniu ich istnienia i może być dozwolony jedynie w wyjątkowych okolicznościach.

Załącznik II obejmuje:

- wszystkie gatunki, które wprawdzie niekoniecznie już teraz są zagrożone wyginieciem, nie mniej mogą stać się takimi, jeżeli handel okazami tych gatunków nie zostanie poddany ścisłej reglamentacji mającej zapobiec eksploatacji nie dającej się pogodzić z ich utrzymaniem, oraz
- niektóre gatunki, które powinny być przedmiotem reglamentacji w celu poddania skutecznej kontroli handlu okazami gatunków objętych załącznikiem II.

Załącznik III obejmuje wszystkie gatunki, co do których jedna ze Stron uzna swoją właściwość do objęcia ich reglamentacją mającą na celu zapobieżenie lub ograniczenie eksploatacji tych gatunków i wymagającą współpracy innych Stron w zakresie kontroli handlu.

Polskie świadectwo reeksportu – zezwolenie na dokonanie wywozu okazów przywiezionych uprzednio na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wydawane wyłącznie dla okazów, które zostały przywiezione zgodnie z postanowieniami konwencji.

Polskie zezwolenie eksportowe – zezwolenie na dokonanie wywozu okazów, które zostały pozyskane ze środowiska przyrodniczego, wyhodowane albo wytworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wydawane wyłącznie dla okazów, które zostały pozyskane, wyhodowane lub wytworzone bez naruszenia przepisów o ochronie przyrody.

Polskie zezwolenie importowe – zezwolenie na dokonanie przywozu okazów.

Polskie zezwolenie eksportowe, polskie zezwolenie importowe oraz polskie świadectwo reeksportu wydaje się na pisemny wniosek zainteresowanego i po przedłożeniu odpowiednich dokumentów.

Organizm genetycznie zmodyfikowany (GMO) to organizm inny niż organizm człowieka, w którym materiał genetyczny został zmieniony w sposób niezachodzący w warunkach naturalnych wskutek krzyżowania lub naturalnej rekombinacji w szczególności przy zastosowaniu:

- a) technik rekombinacji DNA z użyciem wektorów, w tym tworzenia materiału genetycznego poprzez włączenie do wirusa, plazmidu lub każdego innego wektora cząsteczek DNA wytworzonych poza organizmem i włączenie ich do organizmu biorcy,
- b) technik stosujących bezpośrednio włączenie materiału dziedzicznego przygotowanego poza organizmem, a w szczególności: mikroiniekcji, makroiniekcji i mikrokapsułkowania,
- c) nie występujących w przyrodzie metod dla połączenia materiału genetycznego co najmniej dwóch różnych komórek,

Produkt GMO to GMO lub każdy wyrób składający się z GMO lub zawierający GMO lub kombinację GMO, który jest wprowadzany do obrotu lub wywożony za granicę bądź przewożony tranzytem przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zamknięte użycie GMO to każde działanie polegające na modyfikacji genetycznej organizmów lub hodowaniu, przechowywaniu, transportowaniu, niszczeniu, usuwaniu lub wykorzystywaniu GMO w jakikolwiek inny sposób, podczas którego są stosowane zabezpieczenia, w szczególności w postaci zamkniętej instalacji, pomieszczenia lub innej fizycznej bariery, w celu efektywnego ograniczenia kontaktu GMO z ludźmi i środowiskiem.

Zamierzone uwolnienie GMO do środowiska to każde działanie polegające na zamierzonym wprowadzeniu do środowiska GMO albo ich kombinacji, bez zabezpieczeń ograniczających rozprzestrzenianie, takich jak bariery fizyczne lub połączenie barier fizycznych z barierami chemicznymi lub biologicznymi, mających na celu ograniczenie kontaktu GMO z ludźmi i środowiskiem.

Wprowadzenie GMO do obrotu to zamierzone uwolnienie do środowiska polegające na dostarczeniu lub udostępnieniu osobom trzecim, odpłatnie lub nieodpłatnie, produktu GMO, w tym wprowadzenie na rynek w wyniku produkcji lub dopuszczenie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach obrotu handlowego; wprowadzenie do obrotu nie dotyczy udostępnienia osobom trzecim produktu GMO, który ma być wykorzystany w działaniach zamkniętego użycia.

Dane dotyczące **parków i ogrodów historycznych** pochodzą z badań zabytkowych założeń zieleni Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zmianami) oraz rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2004 r. Nr 124, poz. 1305), krajowa ewidencja zabytków obejmuje tylko obiekty dla których wykonano karty ewidencyjne. Obiekty nierozpoznane, zachowane częściowo itp., dla których jeszcze nie opracowano właściwej dokumentacji, pozostają aktualnie poza krajową ewidencją i mogą być ewentualnie zarejestrowane w postaci kart adresowych poza krajową ewidencją w gminnej ewidencji zabytków.

Rodzinnym ogrodem działkowym jest wydzielony obszar gruntu będący we władaniu Polskiego Związku Działkowców, podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania (Ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych; Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1419 z późn. zmianami). Rodzinny ogród działkowy powinien obejmować co najmniej 50 działek o powierzchni od 300 do 500 m². Rodzinne ogrody działkowe są urządzeniami użyteczności publicznej, służącymi zaspokajaniu wypoczynkowych, rekreacyjnych i innych potrzeb socjalnych członków społeczności lokalnych poprzez zapewnienie im powszechnego dostępu do terenów rodzinnych ogrodów działkowych oraz działek dających możliwość prowadzenia upraw ogrodniczych na własne potrzeby, a także podniesienia standardów ekologicznych otoczenia.

Tereny zieleni to tereny wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe oraz cmentarze, a także zieleń towarzyszącą ulicom, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom oraz obiektom kolejowym i przemysłowym.

Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni z roślinnością wysoką i niską o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, ławki, place zabaw itp. Do powierzchni parków wliczane są również wody znajdujące się na terenie tych obiektów (np. stawy) oraz tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego.

Do kategorii **zieleńce** zaliczono obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek (np. występują alejki z ławkami, place zabaw itp.). Do tej kategorii obiektów należy zaliczyć również zieleń przy budynkach użyteczności publicznej (o ile udostępniona jest do użytku powszechnego), pomnikach itp., bulwary i promenady oraz tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego. Zieleńce mogą tworzyć kompozycje zieleni niskiej (trawniki, kwietniki) towarzyszące obiektom architektonicznym oraz tworzyć kompozycje zieleni miejskiej o charakterze parkowym, z elementami nasadzeń drzew i krzewów.

Przez **zieleń uliczną** rozumie się pasy zieleni (drzewa i krzewy lub ich skupiska wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej) wzdłuż dróg, ulic, ciągów komunikacji miejskiej itp.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Do **powierzchni gruntów leśnych w rozumieniu Ustawy o lasach** (Dz. U. z 1991 r. Nr 101, poz. 444 z późn. zmianami), zalicza się grunty:

- o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona), lub przejściowo jej pozbawione (powierzchnia niezalesiona). Są to grunty przeznaczone do produkcji lub stanowiące rezerwy przyrody, wchodzące w skład parków narodowych lub wpisane do rejestrów zabytków. Są one definiowane określeniem „**powierzchnia lasów**” (do 1991 r. „powierzchnia leśna”); dane o powierzchni lasów prezentowane do 1993 r. obejmują również szkółki leśne,
- związane z gospodarką leśną, zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Powierzchnia zalesiona obejmuje grunty pokryte uprawami, młodnikami i starszymi drzewostanami oraz plantacjami: topoli, nasiennymi i drzew szybko rosnących.

Powierzchnia niezalesiona obejmuje grunty:

- znajdujące się w produkcji ubocznej (np. plantacje choinek, poletka łowieckie);
- przejściowo pozbawione drzewostanu i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach, tj. zręby, halizny, płazowiny;
- przewidziane do objęcia ochroną prawną (np. śródleśne oczka wodne, hale, połoniny);
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji grunty leśne wylesione (np. zalewiska i zapadliska na obszarze szkód górniczych).

Zręby są to grunty leśne pozbawione drzewostanu w okresie ostatnich 2 lat.

Halizny to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plazowiny są to grunty leśne pokryte drzewostanem II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie (z wyjątkiem klasy odnowienia i do odnowienia).

Przestoje są to drzewa od II klasy wieku wzwyż na gruntach leśnych niezalesionych i w uprawach nie zaliczane do składu gatunkowego oraz drzewa powyżej II klasy wieku rozmieszczone pojedynczo lub grupami w drzewostanach i przeznaczone do usunięcia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu, w których co najmniej 50% powierzchni (w przypadku rębni złożonych – 30%) zostało odnowione naturalnie lub sztucznie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych ze względu na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszłorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Grubizna jest to drewno okrągłe wielkowymiarowe i średniowymiarowe. Drewno wielkowymiarowe jest to drewno o średnicy górnej od 14 cm (bez kory) mierzone w pojedynczych sztukach. Drewno średniowymiarowe jest to drewno o średnicy (mierzonej bez kory): górnej od 5 cm wzwyż i dolnej do 24 cm – mierzone w pojedynczych sztukach, w sztukach grupowo i stosach. Drewno małowymiarowe (drobnica) to drewno okrągłe o średnicy dolnej do 5 cm (bez kory) mierzone w sztukach grupowo lub w stosach.

Odnowienie lasu polega na zakładaniu młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu drzewostanów na gruntach pozostających dotychczas poza uprawą leśną (nie zaliczone do powierzchni leśnej).

Pod pojęciem **typu siedliskowego lasu** należy rozumieć kategorię siedlisk równoważnych pod względem przyrodniczym dla produkcji leśnej i charakteryzujących się określonym kompleksem elementów glebowo-gatunkowych, składem gatunkowym roślin dna lasu oraz doбором składu gatunkowego drzewostanu.

Monitoring lasu jest systemem ciągłego zbierania informacji o stanie środowiska leśnego i stanie zdrowotnym drzewostanów. Stanowi on integralną część Państwowego Monitoringu Środowiska, jest ponadto zharmonizowany z międzynarodowym programem IPC-Forest „Ocena i monitoring wpływu zanieczyszczeń powietrza na lasy”.

Stan zdrowotny lasu jest pojęciem biologicznym, określającym stopień sprawności fizjologicznej i naturalnej odporności drzew, będących wypadkową czynników wewnętrznych (genetycznych) oraz zewnętrznych (środowiskowych). O stanie zdrowotnym lasu decyduje udział drzew żywych w strukturze drzewostanów.

Stan sanitarny lasu jest pojęciem gospodarczym określającym aktualny poziom higieny lasu, wyrażający się występowaniem w nim drzew zamierających i martwych.

Metoda bioindykacyjna służy do oceny stanu uszkodzenia lasu; przyjmuje ona jako decydujące kryterium ubytku (defoliacji) i odbarwienia aparatu asymilacyjnego koron drzew. Kryteria te odpowiadają metodyce przyjętej w międzynarodowym programie ONZ (UNEP i EKG) badania wpływu zanieczyszczeń powietrza na lasy.

Ocenę stanu uszkodzenia drzew metodą bioindykacyjną przeprowadzono w Polsce po raz pierwszy w 1988 r. równocześnie z inwentaryzacją stanu zdrowotnego i sanitarnego w zarządzie Lasów Państwowych, natomiast od 1989 r. obserwacje za pomocą tej metody są prowadzone w ramach monitoringu leśnego na stałych powierzchniach obserwacyjnych (SPO).

Wyniki szacowania defoliacji i odbarwień pogrupowano wg gatunków i wszystkie gatunki łącznie w klasy:

klasa 0 – od 0 do 10%,
 klasa 1 – od 11 do 25%,
 klasa 2 – od 26 do 60%,
 klasa 3 – powyżej 60%,
 klasa 4 – drzewa martwe,

oraz w dwie grupy:

grupa I – klasy 2, 3, 4,
 grupa II – klasy 1, 2, 3, 4.

Powyższy podział obowiązuje w Międzynarodowym Programie Wpływu Zanieczyszczeń na Lasy – ICP Forest.

W oparciu o frekwencję drzew w 10-cio procentowych przedziałach obliczono wskaźnik defoliacji i odbarwienia dla każdego gatunku oddzielnie i dla wszystkich gatunków razem.

Wskaźnik defoliacji i odbarwienia obliczono jako średnie ważone wg wzoru:

$$X = (n_1 + 2n_2 + \dots + 10n_{10}) : N$$

gdzie: n – liczba drzew w 10-cio procentowych przedziałach,

N – liczba wszystkich drzew,

1, ..., 10 – numery przedziałów.

Ponadto wyróżniono klasy uszkodzeń drzewostanów przyjmując, że klasa uszkodzenia stanowi kombinację klasy defoliacji i klasy odbarwienia wg schematu:

Klasy defoliacji	Klasy odbarwienia				
	0	1	2	3	4
	Klasy uszkodzenia				
0	0	0	1	2	
1	1	1	2	2	
2	2	2	3	3	
3	3	3	3	3	
4					4

gdzie:

- 0 - klasa bez uszkodzeń,
- 1 - klasa ostrzegawcza,
- 2 - klasa lekkich i średnich uszkodzeń,
- 3 - klasa dużych uszkodzeń,
- 4 - drzewa martwe.

Za uszkodzone przyjmuje się drzewa występujące łącznie w klasach 2 - 3.

Lasy ochronne (lasy szczególnie chronione) to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na spełniane funkcje. Za lasy ochronne mogą być uznane lasy, które ochronią glebę przed zmywaniem lub wyjąłowieniem; powstrzymują usuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin; chronią brzegi wód przed obrywaniem się, a źródła rzek przed zasypaniem; ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków; stanowią drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu; stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej; mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa; są położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców; w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk; w strefie górnej granicy lasów.

Leśne Kompleksy Promocyjne zostały ustanowione m.in. w celu trwałego zachowania lub odtwarzania naturalnych walorów lasu metodami racjonalnej gospodarki leśnej, prowadzonej na podstawach ekologicznych oraz integrowania celów trwałej gospodarki leśnej i aktywnej ochrony przyrody. Leśne Kompleksy Promocyjne utworzone zostały na mocy zarządzeń Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Chapter 5. NATURE AND BIODIVERSITY PROTECTION

Methodological notes

The chapter presents statistical description of issues concerning areas, objects, genres of plants and animals protected by law, genetically modified organisms, condition of forest resources as well as environmental threats and environmental protection, and also green areas, parks, historical gardens and family allotments.

Nature Protection consists in preservation, sustainable use and restoration of resources, formations and elements of nature: wild plants, animals and mushrooms; protected species of plants, animals and mushrooms; migratory animals; nature habitats; habitats of endangered, rare and protected species of plants, animals and mushrooms; nature formations of living and animate worlds as well as fossil plants and animals; rural and urban landscapes; afforestation.

Biodiversity means diversity of living organisms inhabiting ecosystems, within a scope of species and among different species as well as diversity of ecosystems.

Landscape protection means preservation of characteristics of a particular landscape.

Strict protection means total and permanent abandonment of direct human interference with the condition of ecosystems, and also formations and elements of nature as well as with the course of natural processes in the areas under protection and in the case of species – an all-year-long protection of their representatives and stages of their growth.

Partial protection means protection of species of plants, animals and mushrooms, allowing for reduction of population number and procurement of these specimen or part of them.

Protection zone means buffer zone bordering on a form of environmental protection and determined individually for the form of environmental protection to protect against external threats stemming from human activity.

The forms of environmental protection according to the Act of 16 April 2004 on the Protection of Nature (consolidation: Journal of Laws 2009 No 151, item 1220 as amended) include:

- national parks;
- nature reserves;
- landscape parks;
- protected landscape area;
- Nature 2000 areas;
- nature monuments;
- documentation sites;
- ecological areas;
- landscape-nature complexes;
- plant, animal and fungi species protection.

National park comprises protected areas with particularly outstanding scientific, natural, social, cultural and educational characteristics, not smaller than 1000 hectares where the environment as a whole, including landscape characteristics, is protected. A national park is established to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape values, restoration of a proper state of resources and elements of nature as well as reconstruction of distorted habitats: of plants, animals and fungi species. A national park is established, its area widened or limited by the virtue of a regulation of the Council of Ministers. National parks are supervised a minister for environmental issues.

Poland adopted the definition of a national park specified during the 10th (New Delhi, 1969) and 11th (Beuff, 1972) meeting of **International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources** (IUCN - WCU). Thus, since all the Polish national parks comply with IUCN requirements, have been put on the list; 15 parks were assigned to the second category, 5 newest parks (Biebrzański, Bory Tucholskie, Gór Stołowych, Narwiański and Magurski) have not been classified by IUCN – WCU yet and two parks (Ojcowski and Wigierski) were awarded fifth class.

In addition, UNESCO has acknowledged 9 national parks (Babiogórski, Białowiecki, Bieszczadzki, Bory Tucholskie, Kampinoski, Karkonoski, Poleski, Słowiński, Tatrzański) as biosphere reserves, whereas Białowieża National Park has been recognized as world heritage site. Moreover 7 parks (Biebrzański, Narwiański, Karkonoski, Poleski, Ujście Warty, Słowiński and Wigierski) have been covered by RAMSAR convention (a convention on wetlands of international significance, especially the ones which fulfil the role of a living environment for waterfowl).

Data for 2012 on the area of Woliński Natinal Park becoming from survey carried out by CSO are different than data becoming from the Ministry of the Environment, difference results from omitting surface of Bay of Pomerania in research data GUS.

Data from the Ministry of the Environment for 2012 on the area of coastal water of Baltic Sea, being a part of the Wolinski National Park, are different in relation to data for 2011. This difference results from geodetic calculation of the area of coastal water in 2012.

A **natural reserve** is an area in which natural or insignificantly altered ecosystems are maintained, including natural habitats, as well as defined species of flora and fauna and elements of inanimate nature, having significant

scientific, natural, cultural or scenic value. An area is recognized as a reserve by the virtue of a local ordinance in the form of the Regional Director for Environmental

The tables present classification of reserves in accordance with the Annex to the Regulation of the Minister of Environment of 30 March 2005 on the kinds, types and subtypes of nature reserves (Journal of Laws No. 60, item 533).

Landscape park is the area protected due to environmental, historical and cultural values. The purpose of establishing a scenic park is preservation, popularisation and dissemination of such the values in the conditions of sustainable development. Creation of a landscaped park, or increase its area by way of a resolution of the voivodship parliament.

A **protected landscape area** is an area protected due to particularly outstanding landscape features of the area of diversified ecosystems, valuable especially owing to the potential for satisfying needs connected with tourism and recreation, or owing to the existing or restored ecological corridors. Designation of protected landscape area by resolution of voivodship parliament.

In terms of functionality Natura 2000 Network is a consistent ecological network created in order to preserve natural habitats and important species within the European Community. The obligation to such a network of protected areas results from the provisions of the Convention on Biological Diversity (co-called Rio Convention, prepared in Rio de Janeiro in 1992). The legal basis for Natura 2000 Network has been stipulated in two legal acts: Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds, called the Birds Directive, and Council Directive on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora, called a Habitats Directive (Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992). The regulations provide for establishment of areas linked with ecological corridors i.e. fragments of landscape managed in a way that fosters migration, dissemination and exchange of genetic pool of species. The network is intended to preserve biological diversity through the protection of not only the most valuable and rare elements of nature but also the most typical and still widely common ecosystems characteristic for biogeographical regions (e.g. the Alpine, Atlantic or the Continental region). The obligations bind all the EU Member States but they are relatively free to choose the way the network will be managed and protected.

Natura 2000 Network encompasses:

Special Protection Areas of birds – SPA are the sites established according to the EU regulations for the protection of population of wild birds of one or more species, where the birds enjoy favourable conditions throughout their entire lifecycle, at any stage of their growth.

Special Areas of Conservation of habitats – SAC (Site of Community Importance – SCI) are sites established according to the to the EU regulations for the preservation of natural habitats or populations of endangered plant and animal species or for the purpose of restoration of a proper condition of natural habitats or proper condition of protection of these species. SCI areas are approved by the European Commission by decision, but have not yet been designated an act of national law (Regulation ministers for the environment, establishing the SAC).

Natura 2000 sites may overlap other conservation forms. A Natura 2000 site is established, and its borders may be changed the site may be deleted by the virtue of an ordinance of a minister for environmental issues in consultation with a minister for agricultural issues, a minister competent for development of rural areas and minister responsible for water management issues.

Hitherto, 145 Special Protection Areas of birds (Regulation of the Minister of Environment of 12 January 2011, Journal of Laws No. 25 item 133, as amended) and 845 Site of Community Importance have been established. These data were passed on to the European Commission by the Polish Government in 2012.

The work on detailed delimitation of Natura 2000' sites borders is still being carried out. Therefore, the borders of selected sites may be a subject to change in the future.

They concern data from range of form of protection of nature in day state 31 XII. If the object is located in more than one voivodship, it is recognized in the voivodship in which lies the greatest part of it.

Farmland Bird Index (FBI) is an aggregated index of population size of a selected group of common breeding bird species, characteristic for the rural landscape. The indicator is elaborated through compilation of information on indices of populations of 23 bird species i.e.: Corn Bunting, Skylark, Meadow Pipit, Linnet, White Stork, Yellowhammer, Ortolan Bunting, Common Kestrel, Crested Lark, Barn Swallow, Red-backed Shrike, Rook, Black-tailed Godwit, Yellow Wagtail, Tree Sparrow, Whinchat, Stonechat, Serin, Turtle Dove, European Starling, Common Whitethroat, Hoopoe, Northern Lapwing. Data on species are aggregated on national and international level, thus providing information on changes within the entire Europe and in particular within the EU. They are presented by the Statistical Office of the European Union (Eurostat). The use of an indicator which aggregates data on the size of many species enables to portray a trend of changes in farmland birds, thus reflecting large-scale changes in rural landscape.

FBI is based on data collected within the Common Breeding Bird Monitoring organized by the Polish Society for the Protection of Birds since 2000. The value of index in 2000 has been set as 1.00 (or, equivalently 100%). Since 2007 Common Breeding Bird Monitoring is included into the State Environmental Monitoring run by the Chief Inspectorate for Environmental Protection.

Forest Bird Index is an aggregated index of population size of a selected group of common breeding bird species, characteristic for the forest landscape. The indicator is elaborated through compilation of information on indices of populations of 34 bird species i.e.: Great Tit, Willow Tit, Crested Tit, Eurasian Siskin, Black Woodpecker, Great Spotted Woodpecker, Eurasian Bullfinch, Hawfinch, Blackcap, Eurasian Blackbird, Wood Nuthatch, Wood Lark, Red-breasted Flycatcher, Red-breasted Flycatcher, European Pied Flycatcher, Goldcrest, Mistle Thrush, Short-toed Tree-

creeper, Willow Warbler, Common Chiffchaff, Common Redstart, Hedge Accentor, Long-tailed Tit, European Robin, Marsh Tit, Stock Pigeon, Coal Tit, Jay, Winter Wren, Song Thrush, Pipit, Wood Warbler, Chaffinch, Firecrest.

Nature monuments are individual objects of animate and inanimate nature, or their clusters, of scientific, cultural, historic and commemorative values as well as unique landscape characteristics distinguishing them among other objects, especially aged and grand trees and bushes of native or alien species, springs, waterfalls, exurgences, rocks, ravines, erratic boulders, caves. A nature monument is specified by the virtue of an ordinance of a commune council.

Documentation sites are sites where geological formations, fossil accumulations or mineral objects occur as well as exploited and discarded opencast and underground workings which are not visible on the surface or can be rendered accessible and are important for scientific and educational reasons. Documentation sites include also sites of fossil plants or animals. A documentation site is specified by the virtue of an ordinance of a commune council.

Ecological areas comprise the remains of ecosystems which are worthy of protection and having a significance in maintaining unique gene pools and environment types, such as: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks and localities of rare or protected species of plants and animals, including places of their seasonal stay or breeding. An ecological area is specified by the virtue of a regulation of a commune council.

Landscape-nature complexes are created for the purpose of protecting extremely valuable fragments of the natural and cultural environment and preserving their aesthetic values. A natural and scenic complex is specified by the virtue of a regulation of a commune council.

Plant, animal and fungi species protection is targeted at ensuring preservation and proper condition of protection of wild plants, animals and fungi as well as habitats, rare endemic endangered or protected species, specified in international agreements, and also preservation of specific and genetic diversity. Species protection of animals and plants is introduced by the virtue of regulation of a minister responsible for environmental issues in consulting with the minister for agricultural issues. The ordinance specifies a list of protected species, ways of protection as well as applied limitations, bans and obligations set forth in relevant regulations. Decision on species protection can be made by the virtue of a regulation of the regional director of environmental protection.

The strength of the most important protected animals, expressed in numerical ranges were averaged. Because such on migration and secretive lifestyle of wild animals, these data should be treated as an estimate of the population of the species. The exception is the bison, for which since 1947 is conducted in Poland, "European Bison Pedigree Book". Located in the personal inventory of all bison living in the kennel and the number of bison in the wild.

Summary of permits issued for the reduction of protected animals was performed based on the data of the General Directorate for Environmental Protection. In accordance with Article 56 sec.7 § 3 of the Act of 16 April 2004 on Protection of Nature (consolidation: Journal of Laws 2009 No 151, item 1220 as amended) permit to perform prohibited activities on protected animal species includes number or the quantity of individuals covered by the permit, if it is possible to determine. Therefore, not all permits issued by the authority must specify number of killed animals.

This applies mainly to invertebrates killed for scientific research, when the fishing method, or biology of the species does not allow to indicate in the application the targeted number of individuals killed.

Plants, animals and fungi species threatened with extinction in the natural environment shall be protected in ex situ conservation in zoos, botanical gardens or gene banks. Ex situ conservation should aim to restore the individuals of these species to the natural environment.

Botanical Garden is decorated and landscaped area along with the technical infrastructure and buildings functionally to it, which is a place for ex situ conservation, cultivation of plants of different climatic zones and habitats, certain species of crops and conduct research and education.

Zoo is decorated and landscaped area along with the technical infrastructure and buildings functionally linked to it, where they are held and publicly exhibited for at least 7 days in a year, live animals of the wild, with the exception of circuses, pet shops and places which is publicly exhibited no more than 15 species of animals and a total of not more than 50 specimens of reptiles, birds and mammals.

Endangered plants have been presented according to „Polish Red Book of Plants – Pteridophytes and flower plants” based on classification of endangered species introduced in 1994 by International Union for the Conservation of Nature (IUCN). Assignment of a talon to a particular category of endangerment is based on detailed qualitative and quantitative criteria. The classification specifies the following categories:

1. **Extinct and probably extinct taxa**, which may be classified in one of the two categories:

<ul style="list-style-type: none"> - Totally extinct species (EX) - extinct species in natural conditions (EW) 	}	all species, which lost their natural habitats in Poland.
--	---	---
2. **High risk group of taxa** includes:
 - **Critically endangered species (CR)** – the category includes plants growing in isolated and frequently relict habitats. Many species included in this category in Poland live at the extremes of their geographical scope. This group of plants requires particular care; sometimes active protection is indispensable.
 - **endangered species (EN)** – species, which have Quite a lot of habitats but are becoming increasingly scarce, mainly due to loss of habitats. Further existence of plants from his group is primarily dependant on preservation of their habitats.
 - **vulnerable species (VU)** – species which require observation by botanists and nature protection services to take protection measures in case the degree of their endangerment is increasing.
3. **Low risk species (LR).**

4. Species, whose degree of endangerment is difficult to specify due to **lack of sufficient information (DD)** – these species require further observation in order to evaluate their status.

Endangerment of animals has been presented by categories „Polish Red Book of Animals – Vertebrates”. The adopted classification specifies the following categories:

Totally extinct species (EX), which lived longest in Poland and have their last (aurochs) or some of the last (tarpan) refuges here.

Extinct or probably extinct species (EXP), whose existence in Poland has not been confirmed for at least the last fifty years (e.g. *Mustela lutreola*, *Acipenser sturio*), or recorded after 1954 but there is no doubt that their last habitats disappeared at least ten years ago and the last breeding individuals died out (e.g. *Spermophilus citellus*, *Otis tarda*). The category does not take into consideration attempts of breeding these species in zoological gardens and other domestic centres not included in restitution programmes.

CR (Critically Endangered) – Critically endangered species, whose numbers have decreased to a critical level (from a few to some hundreds of individuals), which persists at single localities, or whose rate of decline (in the sense of numbers and/or area) is within the range of values established by the IUCN. The survival of species belonging to this category is rather unlikely without active protection focused, among others, on elimination of causes of extinction. Typical examples include: *Aquila Langa*, *Coracias garrulus*, *Elaphe longissima*.

Endangered Species, High risk species (EN) – species facing a very high risk of extinction because of small populations, fragmented, insular range and/or quick rate of population decline (in the sense of numbers and/or area). Taxa classified in this category are believed to be likely to move into the Critically Endangered category, if the causal factors persist. Typical examples include: *Spermophilus suslicus*, *Tetrao tetrax*, *Eupallasella perenurus*).

Vulnerable species, high risk species (VU) – species facing a high risk of extinction due to continuing population decline (even on a local scale), habitat loss or over-exploitation; however, the observed or prognosticated rate of their decline is slower than in the case of taxa assigned to the higher categories of threat. As Vulnerable one can list species whose populations are still relatively numerous and/or stable but with poor prospects for the future. Their regress may occur and intensify if factors responsible for their decline, identified in Poland and neighbouring countries, persist. Typical examples include: *Asio flammeus*, *Acrocephalus paludicola*, *Coronella austriaca*.

Lower risk species/close to endangerment (NT) – species which do not qualify the categories of directly endangered taxa, although they show symptoms of population decline but which require special supervision. As a result of unfavourable factors, they may be classified as vulnerable species (VU) in the near future. Typical examples include: *Lynx*, *Luscinia svecica*, *Misgurnus fossilis*.

Domestic species which do not show population regress and are not very rare or may even increase in number or are represented by marginal populations, barely present or impermanent (LC). Their presence in the Book results from compliance with one of the following conditions:

- a) unclear or unfavourable conservation status of species in the neighbouring countries,
- b) species is represented by unstable marginal populations
- c) the centres of existence of species are situated in Poland and the species reaches 10% of its total number,
- d) endemic species, scarce relic species or unique taxon,
- e) species is covered by international conventions and/or conservation programs

Typical examples include: *Vespertilio murinus*, *Aquila pomarina*, *Lissotriton montandoni*, *Phocoena phocoena*.

The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) is an international agreement concluded in Washington on 3 March 1973 (Journal of Laws 1991, No. 27, item 112 and 2000 No. 66, item 802).

Pursuant to the convention unless the context otherwise requires: **species** means any species, subspecies, or geographically separate population thereof; whereas **specimen** means:

- any animal or plant, whether alive or dead;
- in the case of an animal: for species included in Appendices I and II, any readily recognizable part or derivative thereof; and for species included in Appendix III, any readily recognizable part or derivative thereof specified in Appendix III in relation to the species; and
- in the case of a plant: for species included in Appendix I, any readily recognizable part or derivative thereof; and for species included in Appendices II and III, any readily recognizable part or derivative thereof specified in Appendices II and III in relation to the species.

Trade means export, re-export, import and introduction from the sea, whereas **re-export** means export of any specimen that has previously been imported.

Appendix I lists species that are the most endangered or which are or may be subject to commercial activity. Trade in these species should be under particular supervision in order to prevent further threat to their existence and may be permitted only in exceptional circumstances.

Appendix II lists:

- all species that are not necessarily now threatened with extinction but that may become so unless trade is closely controlled to prevent exploitation which cannot be reconciled with their preservation and
- some specimen, which should be subject to supervision for the purpose of efficient control of trade in species enlisted in Appendix II.

Appendix III is a list of species included at the request of a Party that already regulates trade in the species and that needs the cooperation of other countries to prevent unsustainable or illegal exploitation.

Polish re-export certificate – a permit to export specimen which had been previously exported to the territory of the Republic of Poland, issued exclusively with respect to specimen, which were imported pursuant to the provisions of the Convention.

Polish export permit – a permit to export species obtained from natural environment, raised or produced on the territory of the Republic of Poland issued exclusively with respect to specimen, which were obtained from natural environment, raised or produced pursuant to the provisions of the Convention.

Polish import permit – a permit to import specimen.

Polish export permit, Polish import permit and Polish re-export certificate are issued on a written request of an interested party or after suitable documents have been presented.

Information on **decisions pertaining to genetically modified organisms (GMO)**, including: planned release of a genetically modified organisms to environment, contained usage of GMO, admission of GMOs for research, launching GMOs on the market has been elaborated on the basis of the register of the Minister of Environment on the basis of the act of 22nd June 2001 on genetically modified organisms (Journal of Laws No. 76 item 811, as amended). Consolidated text – Journal of Laws No. 36 item 233 of 12 February 2007.

Genetically modified organism (GMO) – Other than human organism, in which genetic material was modified in ways not occurring in natural conditions, in result of crossing or natural recombination. Especially using:

- a) DNA recombination techniques using vectors, including creation of genetic material through introducing the DNA molecules created outside the body into the virus, plasmoid, or any other vector, and then incorporating these molecules into the body of the recipient,
- b) techniques involving direct incorporation of the hereditary material prepared outside the body, and in particular: microinjection, macroinjection and microcapsuling,
- c) such methods for connecting genetic material of at least two different cells, which are not found in the nature,

GMO product – product consisting of organisms that have been genetically modified or contain fragments or combinations of DNA or proteins of genetically modified organisms and which have been introduced onto the market or exported abroad or are being transported by transit through the Republic of Poland.

Contained use of GMO – means each activity consisting of genetically modifying an organism as well as procedures pursuant to which GMO are bred, stored, transported, destroyed, removed or used in any other manner during which special procedures to ensure limited contact between GMOs' and people or the environment must be used.

Deliberate release of GMO into environment – means each activity consisting of deliberate introducing GMOs or a combination thereof into the environment without any limitations on their dispersion, e.g., physical or joint physical and chemical or biological barriers, aimed at reducing the contact of GMOs' with people or the environment.

Placing GMOs on the market – means deliberate release of GMOs into the environment and consisting of delivering or making available, free or charge or otherwise, GMO products, including placing such products on the market as the result of production or permitting such products to be sold within the Polish customs zone as part of market trade. Placing of GMOs on the market does not pertain to release of GMO products to third parties for the purpose of contained use.

Data on **historical parks and gardens** come from heritage surveys National Heritage Board of Poland. Pursuant to the Act of 23 July 2003 on heritage protection and care (Journal of Laws 2003, No. 162 item 1568, as amended) as well as the Ordinance of the Minister of Culture of 14 May 2004 on maintenance of heritage records in national, provincial and communal registers and a national register of stolen monuments or monuments illegally taken abroad (Journal of Laws of 2004 No. 124, item 1305), the national heritage register covers only those items, for which the registration cards were issued. Not recognized items, partially retained items etc. for which no suitable documentation was prepared are temporarily outside the national register and may be registered in the form of address cards in communal register, outside the national register.

A **family allotment garden** is an apportioned area of land managed by Polish Union of Allotment Gardeners, divided into general areas and allotments and equipped with essential infrastructure for its proper functioning (An Act of 8 July 2005 on family allotment gardens; Journal of Laws of 2005 No. 169, item 1419 as amended) A family allotment garden shall encompass at least 50 plots of the area of 300- 500m². Family allotment garden public utilities designer to meet leisure, recreational and other social needs of the members of local communities through ensuring common access to the areas of family allotment gardens and plots facilitating horticultural cultivation for one's own use as well as enhance ecological standards of the surroundings.

Green areas mean areas including technical infrastructure and adjacent auxiliary buildings, covered with plants, within village areas with dense buildings or towns, which fulfil aesthetic, recreational, therapeutic or shelter functions in particular: parks, lawns, promenades, boulevards, botanic gardens, zoological gardens, children's playgrounds and heritage gardens and cemeteries as well as plants in the streets, squares, heritage fortifications, buildings, storage areas, air ports, railway and industrial zones.

Strolling-recreational parks are areas with high and low growing plants, at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc. The area of parks includes water areas in these objects (e.g. ponds) and water sports areas, open swimming areas, sports fields, playgrounds, etc., provided they are generally accessible.

Lawns are green areas less than 2 ha big, whose predominating function is recreation (e.g. there alleys with benches, playgrounds, etc.). This category also includes green areas near public utility buildings (if made available to public use), monuments, etc., boulevards and promenades and water sports areas, open swimming areas, sports fields,

playgrounds, etc., provided they are generally accessible. Lawns can form low greenery (lawns, flower beds) nearby architectural objects and arrangements of town greenery of park character, with planted trees and bushes.

Green belts mean areas located near municipal communication infrastructure - strips of greenery, lawns, bushes, trees, located along roads, arteries, etc.

Public and settlement green areas are adjacent to housing settlements, serving recreation, isolation and aesthetic purposes.

The area of forest land within the meaning of the Act on forest (Journal of Laws 1991, No 101, item 444 as amended) land include:

- of compact area of at least 0.10 ha, covered by forest vegetation (wooded area) or temporarily devoid of forest vegetation (non-forested area). These areas are designated for silviculture production or constitute nature reserves comprising portions of national parks or are registered as nature monuments. The category is defined as "forests area"; data on "forests area" presented since 1993 include also forest nurseries,
- connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas etc.

Afforested area includes land covered with forestry, young stands and older stands as well as plantations of: poplars, seed trees and fast growing trees.

Non-forested area covers lands:

- Of secondary production (e.g. evergreen tree plantations, hunting areas);
- temporarily devoid of tree stands and intended to be restored in the years to come i.e. felling sites, blanks, Irregularly stocked open stands;
- Intended to be covered with legal protection (e.g. forest ponds, alps, mountain pastures);
- Deforested forest areas intended to be exempted from production (e.g. overflow lands and cavities in mining areas).

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past two years.

Blanks – Forest land temporarily devoid of the forest stand for longer than 2 years and 1st age class (0-20 years) woodland crops and greenwoods with the afforestation lower than 0.5 (full afforestation - 1.0), designated for renewal in the coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the II age category (21-40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III or higher, age category (41 years and more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Standstills are trees from 2nd class of age and up growing on non-forested forest areas and plantations not included in specific complex and trees above 2nd class of age situated individually or in groups as stands and intended for cutting.

Restoration stands include final crop and cut stands which are simultaneously exploited and restored, where at least 50% of area (in case of complex felling – 30%) was either naturally or artificially restored and younger stands which require restructuring through forest cutting due to poor production effects.

Stands to be restored include final crop and cut stands exploited through complex forest cutting, which require restoration as a critical condition for continuation of forest cutting.

Timber includes round big-size and medium-size timber wood. Big-size timber is the timber of an upper diameter from 14 cm (without bark) measured individually. Medium-size timber is the timber of a diameter (without bark) of: 5 cm at the top and 24 cm at the bottom – measured individually, in groups or in piles. Small-size timber (slash) is the timber of a bottom diameter from 5 cm (without bark) measured in groups or in piles.

Forest restoration means planting young trees which are to replace removed stands.

Afforestation means planting new stands on the land which hitherto was beyond the forest cultivation (not included in forest area).

Forest habitat type – a generalised concept of the group of stands on sites of similar environmental suitability for forest production and showing characteristic features of soils and occurring species of forest plants and specific composition of tree stands.

Forest monitoring is a system of continuous collection of information on the condition of forest environment and forest health. It is an integrated part of the National Environment Monitoring and is harmonized within IPC-Forest "Assessment and monitoring of the impact of air pollution on forests".

Forest Health – is a biological concept which specifies the degree of physiological effectiveness and natural immunity of trees, which is the result of internal (genetic) and external (environmental) factors. The forest health depends on the area of living trees within the structure of stands.

Sanitary condition of forest is an economic concept which specifies the current level of forest hygiene, which manifests itself through existence of dead and living trees.

Bioindicative methods are used for assessment of a degree of forest damage; the main criterion of loss (defoliation) and decolourization of assimilation apparatus of tree crowns. The criteria meet the methodology adopted within the international UN programme (UNEP/EKG) of examination of the influence of air pollution on forests.

The assessment of the condition of tree damage with bioindicative method was carried out first in 1988 together with stock-taking of forest health and sanitary condition of forests managed by National Forests, whereas since 1989,

the observations with the use of this method are carried out within a framework of forest monitoring on regular observations areas.

Estimates of defoliation and decolourisation are grouped by species whereas all species in total by classes:

class 0 – from 0 to 10%,
 class 1 – from 11 to 25%,
 class 2 – from 26 to 60%,
 class 3 – above 60%,
 class 4 – deadwood,

And two groups:

group I classes 2,3,4,
 group II classes 1,2,3,4.

The above division is binding pursuant to International Co-operative Programme on Assessment and Monitoring of Air Pollution Effects on Forests.

Based on the frequency of trees, a defoliation and decolourisation indicator in 10% ranges was calculated separately for each species and for all species together.

The indicator of defoliation and decolourisation was calculated as a weighted average according to an equation:

$$X = (n_1 + 2n_2 + \dots + 10n_{10}) : N$$

where: N – number of trees in 10% ranges

N- total number of trees

1, ..., 10 – numbers of ranges.

In addition, there were identified classes of stands, assuming that a damage class is a combination of defoliation class and decolorization class according to a scheme:

Defoliation classes	Decolourisation classes				
	0	1	2	3	4
0	0	0	1	2	
1	1	1	2	2	
2	2	2	3	3	
3	3	3	3	3	
4					4

where:

- 0 - no damage class
- 1 - Alert class
- 2 - Small and medium damage class
- 3 - Serious damage class
- 4 - Deadwood

Trees from classes 2-3 are considered as damaged.

Protective forests – wood lands which are protected because of their functions. Forests are considered protective if: they protect the soil from eluviation or depletion; they prevent soil removal, slumps or avalanches; they protect the watersides from falling and the river sources from being sanded; they reduce formation or expansion of quick sands; they constitute forest stands damaged by industrial activity; they constitute seed stands or wildlife refuge for animal species under conservation; they have critical natural/scientific significance or are critical for defence and security of the State; are located: within the administrative boundaries of urban areas and up to 10 km from administrative boundaries of cities with population larger than 50 thousands; in protective zones around sanatoria and health resorts; in the tree-line.

Forrest Promotional Complexes were established for permanent preservation or restoration of natural values of forests through rational forest management, carried out on ecological principles as well as integration of sustainable forest management objectives and active environmental protection. Forest Promotional Complexes were established pursuant to resolutions of the General Director of the State Forests.

TABL. 1(175). OBIEKTY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE^a
OBJECTS OF SPECIAL NATURE VALUE PROTECTED BY LAW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Parki narodowe	22	23	23	23	23	National parks
Rezerваты przyrody	1307	1395	1463	1469	1481	Nature reserves
Parki krajobrazowe	120	120	121	121	122	Landscape parks
Obszary chronionego krajobrazu	407	449	386	386	385	Protected landscape areas
Stanowiska dokumentacyjne	103	115	155	157	161	Documentation sites
Użytki ekologiczne	6113	6421	6877	6952	7032	Ecological arable lands
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	170	188	318	324	328	Landscape-nature complexes

a Bez obszarów sieci Natura 2000.

a Excluding areas within the Natura 2000 network.

TABL. 2(176). POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE PROTECTED BY LAW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION	
	w tysiącach hektarów in thousand hectares				w odsetkach in percent	w % powierzchni ogólnej kraju in % of total area of the country	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
OGÓŁEM	10163,8	10175,9	10143,1	10148,7	10149,5	100,0	32,5	2634	TOTAL
Parki narodowe ^b	306,5	317,2	314,5	314,6	314,6	3,1	1,0	82	National parks ^b
Rezerваты przyrody	148,7	165,2	164,2	164,5	165,5	1,6	0,5	43	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^c	2446,9	2516,9	2529,0	2529,6	2528,6	24,9	8,1	656	Landscape parks ^c
Obszary chronionego krajobrazu ^c	7137,7	7044,5	6990,0 ^d	6992,5 ^d	6992,1 ^d	68,9	22,4	1815	Protected landscape areas ^c
Stanowiska dokumentacyjne	1,0	0,7	0,9	0,9	0,9	0,0	0,0	0	Documentation sites
Użytki ekologiczne	44,9	44,5	51,0	51,7	52,2	0,5	0,2	14	Ecological arable lands
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	78,1	86,8	93,5	94,9	95,5	0,9	0,3	25	Landscape-nature complexes

a Od 2005 r. łącznie z tą częścią obszarów sieci Natura 2000, która mieści się w granicach obszarów prawnie chronionych. *b* Patrz „Uwagi metodyczne”. *c* Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody (stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych) położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. *d* Bez czterech obszarów chronionego krajobrazu województwa podkarpackiego o łącznej powierzchni 56006,6 ha, gdyż nie został uregulowany ich stan prawny.

a Since 2005 including this part of Natura 2000 sites which is located within the legally protected areas. *b* See „Methodological notes”. *c* Excluding nature reserves and other forms of nature protection (documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes) situated in the area of landscape parks and protected landscape areas. *d* As from not reporting four areas of protected landscape of the Podkarpackie Voivodship with the total area of 56006,6 ha since their legal status has not been settled.

TABL. 3(177). OBIEKTY I OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
OBJECTS AND AREA OF SPECIAL NATURE VALUE PROTECTED BY LAW^a BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba obiektów The number of objects							
	parki narodowe national parks	rezerwy reserves	parki krajobrazowe landscape parks	obszary chronionego krajobrazu protected landscape areas	stanowiska dokumentacyjne documentation sites	użytki ekologiczne ecological arable lands	zespoły przyrodniczo-krajobrazowe landscape-nature complexes	pomniki przyrody ogółem monuments of nature total
POLSKA	23	1481	122	385	161	7032	328	36316
POLAND								
Dolnośląskie.....	2	66	12	16 ^e	1	153	17	2597
Kujawsko-pomorskie ..	-	94	9	32	5	1536	48	2675
Lubelskie.....	2	86	16 ^f	17	7	267	7	1513
Lubuskie.....	2	64	7 ^e	38	1	361	14	1290
Łódzkie	- ^g	89	6 ^h	13 ^{geh}	6	483	39	3398
Małopolskie.....	5 ^f	85	9 ⁱ	10	54	39	7	2207
Mazowieckie	1	184	5 ^{ijkl}	29 ^{lm}	8	740	25	4272
Opolskie	-	36	3	9	9	96	20	661
Podkarpackie.....	2	95	7 ^{ln}	13	28	426	10	1388
Podlaskie	4	93	3	13 ^o	2	272	5	2015
Pomorskie	2	130	7 ^{jo}	42 ^{op}	5	857	32	2809
Śląskie.....	- ⁿ	64	7 ^k	14	7	74	23	1532
Świętokrzyskie.....	1	72	9	18 ^{gn}	15	79	13	710
Warmińsko-mazurskie	-	109	6 ^j	69 ^q	1	293	18	2564
Wielkopolskie	1 ^r	98	11 ^{rs}	33 ^p	2	185	8	3843
Zachodniopomorskie...	1 ^r	116	5 ^r	19 ^{eq}	10	1171	42	2842

(dok.)(cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia Area									
	ogółem total			parki narodowe ^{bc} national parks ^{bc}	rezerwy przyrody ^{bc} nature reserves ^{bc}	parki krajobrazowe ^{cd} landscape parks ^{cd}	obszary chronionego krajobrazu ^d protected landscape areas ^d	stanowiska dokumentacyjne documentation sites	użytki ekologiczne ecological arable lands	zespoły przyrodniczo-krajobrazowe landscape-nature complexes
	w hektarach in hectares	w % powierzchni województwa in % of the area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²							
w hektarach in hectares										
POLSKA	10149479,1	32,5	2634	314619,4	165531,7	2528562,5	6992149,6	900,8	52187,3	95527,8
POLAND										
Dolnośląskie.....	371020,0	18,6	1273	11920,5	10503,2	195437,1	138555,0	0,1	5201,6	9402,5
Kujawsko-pomorskie ..	571180,7	31,8	2725	-	9498,9	223513,2	329676,8	93,6	5360,3	3037,9
Lubelskie.....	570164,2	22,7	2633	18247,4	11862,9	233211,7	299152,7	11,3	6909,4	768,8
Lubuskie.....	543398,8	38,8	5310	13642,8	3907,8	76394,8	436048,3	5,6	3282,6	10116,9
Łódzkie	359708,6	19,7	1425	68,3	7440,1	95409,2	243294,4	33,8	1648,8	11814,0
Małopolskie.....	790843,6	52,1	2358	38036,1	3349,5	175749,1	572313,9	55,8	1150,5	188,7
Mazowieckie	1055514,5	29,7	1991	38476,1	18057,0	168747,7	822569,9	521,9	1827,6	5314,3
Opolskie	256272,3	27,2	2537	-	928,1	61664,9	189628,3	19,1	709,5	3322,4
Podkarpackie.....	797638,7	44,7	3745	46741,1	11114,6	272786,5	462930,7	26,7	3857,2	181,9
Podlaskie	645990,7	32,0	5389	92169,9	23755,5	83531,9	444209,4	0,5	2184,4	139,1
Pomorskie	598230,0	32,7	2612	26185,9	8784,4	155069,9	390360,9	29,8	4123,8	13675,3
Śląskie.....	273574,8	22,2	593	-	4251,9	227005,8	36987,3	15,2	795,9	4518,7
Świętokrzyskie.....	755645,9	64,5	5931	7626,4	3819,9	126537,4	616986,4	26,7	545,2	103,9
Warmińsko-mazurskie ..	1129457,7	46,7	7786	-	31255,0	139399,0	932157,1	2,0	5256,5	21388,1
Wielkopolskie	948260,6	31,8	2739	7975,0	4117,0	177996,7	753011,6	1,7	2813,2	2345,4
Zachodniopomorskie...	482578,0	21,1	2803	13529,9	12885,9	116107,6	324266,9	57,0	6520,8	9209,9

a Od 2005 r. łącznie z tą częścią obszarów sieci Natura 2000, która mieści się w granicach obszarów prawnie chronionych. b Patrz „Uwagi metodyczne”. c Bez otuliny. d Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. e-r Obiekt wykazano w województwie: e wielkopolskim, f podkarpackim, g mazowieckim, h świętokrzyskim, i śląskim, j kujawsko-pomorskim, k łódzkim, l lubelskim, m podlaskim, n małopolskim, o warmińsko-mazurskim, p zachodniopomorskim, q pomorskim, r lubuskim, s dolnośląskim.

a Since 2005 including this part of Natura 2000 areas which is located within the legally protected areas. b See „Methodological notes”. c Excluding protection zones. d Excluding nature reserves and other forms of nature protection situated in the area of landscape parks and protected landscape areas. e-r The object was found in voivodship: e wielkopolskie, f podkarpackie, g mazowieckie, h świętokrzyskie, i śląskie, j kujawsko-pomorskie, k łódzkie, l lubelskie, m podlaskie, n małopolskie, o warmińsko-mazurskie, p zachodniopomorskie, q pomorskie, r lubuskie, s dolnośląskie.

TABL. 4(178). PARKI NARODOWE^a
NATIONAL PARKS^d

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Rok utworzenia Year of foundation	Kategoria według IUCN Category according to IUCN	Powierzchnia w hektarach		Area in hectares		
			ogółem total	w tym lasów of which forests	z ogółem pod ochroną ścisłą of total under strict protection		
					razem total	w tym lasów of which forests	
OGÓŁEM	2000	x	x	306494,1	190893,4	64321,9	50400,6
TOTAL	2005	x	x	317233,8	193710,9	67294,8	52414,7
	2010	x	x	314474,5	194734,6	68001,2	54058,7
	2011	x	x	314570,5	194862,1	70803,1	57102,4
	2012	x	x	314619,4	195004,2	71294,1	57056,2
Biebrzański	1993	–	–	59223,0	15682,9	7279,0	6528,9
Kampinoski	1959	II	II	38544,4	28254,7	4636,0	4130,2
Bieszczadzki	1973	II	II	29202,1	24433,5	18549,5	16835,0
Słowiński ^b	1967	II	II	21572,9	6185,1	5928,9	2630,1
Tatrzański	(1947) ^c , 1954	II	II	21197,4	16382,0	12609,7	7918,0
Magurski	1995	–	–	19437,9	18571,7	2407,7	2407,7
Wigierski	1989	V	V	15079,6	9391,1	623,2	283,0
Drawieński	1990	II	II	11342,0	9548,0	569,0	443,3
Białowiecki	(1932) ^d , 1947	II	II	10517,3	9974,0	6059,3	5819,8
Poleski	1990	II	II	9764,6	4798,4	116,0	115,1
Roztoczański	1974	II	II	8482,8	8101,3	805,9	805,9
Woliński ^b	1960	II	II	8134,5	4643,6	500,2	418,8
Ujście Warty	2001	–	–	8074,0	81,7	681,9	–
Świętokrzyski	1950	II	II	7626,4	7221,7	1715,2	1696,6
Wielkopolski	1957	II	II	7597,2	4784,7	259,7	114,5
Narwiański	1996	–	–	7350,0	93,0	–	–
Gorczański	1981	II	II	7029,1	6603,6	3610,9	3596,0
Gór Stołowych	1993	–	–	6340,2	5822,5	771,0	771,0
Karkonoski	1959	II	II	5580,3	4038,1	1726,1	294,1
Bory Tucholskie	1996	–	–	4613,0	3935,7	324,3	278,4
Babiogórski	1954	II	II	3393,3	3227,2	1125,8	1025,3
Pieniński	(1932) ^e , 1954	II	II	2371,7	1700,9	743,9	693,6
Ojcowski	1956	V	V	2145,7	1528,8	250,9	250,9

a Patrz „Uwagi metodyczne”. b Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego. c Jednostka Lasów Państwowych „Park Tatrzański”. d Leśnictwo Park Narodowy w Białowieży. e Jednostka Lasów Państwowych „Park Narodowy w Pieninach”.

a See “Methodological notes”. b Excluding coastal water of the Baltic Sea. c The National Forests Unit “Park Tatrzański”. d Forestry National Park in Białowieża. e The National Forests Unit “Park Narodowy w Pieninach”.

TABL. 5(179). PARKI NARODOWE^a WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW W 2012 R.
NATIONAL PARKS^d BY LAND CATEGORIES IN 2012

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Ogółem Total	Grunty Land				Wody Water	Tereny pozostałe Other areas	
		leśne forest		rolne agricultural	zadrzewione i zakrzewione woody and bushy			
		razem total	w tym niezalesione of which nonwooded areas					
OGÓŁEM	314619,4	195004,2		2987,3	44917,9	3018,5	20420,9	51257,9
TOTAL								
Biebrzański	59223,0	15682,9		168,5	14087,1	493,2	972,5	27987,3
Kampinoski	38544,4	28254,7		771,6	7762,5	294,7	154,8	2077,7
Bieszczadzki	29202,1	24433,5		957,2	2648,8	193,7	77,7	1848,4
Słowiński ^b	21572,9	6185,1		181,9	1955,3	195,4	10218,9	3018,2
Tatrzański	21197,4	16382,0		218,5	719,5	2,5	257,3	3836,1
Magurski	19437,9	18571,7		118,3	769,9	8,7	38,1	49,5
Wigierski	15079,6	9391,1		47,0	2315,6	8,8	2897,1	467,0
Drawieński	11342,0	9548,0		39,3	492,1	24,8	923,1	354,0
Białowiecki	10517,3	9974,0		234,5	15,3	1,5	19,2	507,3
Poleski	9764,6	4798,4		113,7	2300,7	453,1	513,2	1699,2
Roztoczański	8482,8	8101,3		46,9	261,9	2,2	52,6	64,8
Woliński ^b	8134,5	4643,6		24,2	84,9	3,3	1977,3	1397,4
Ujście Warty	8074,0	81,7		–	6166,0	220,0	579,1	1027,2
Świętokrzyski	7626,4	7221,7		0,5	303,0	20,9	3,4	77,4
Wielkopolski	7597,2	4784,7		10,3	1998,5	8,0	460,0	346,0
Narwiański	7350,0	93,0		–	719,0	177,0	668,0	5693,0
Gorczański	7029,1	6603,6		12,6	398,5	9,3	11,5	6,2
Gór Stołowych	6340,2	5822,5		7,0	415,9	0,6	2,9	98,3
Karkonoski	5580,3	4038,1		18,0	421,1	867,8	10,9	242,4
Bory Tucholskie	4613,0	3935,7		4,7	70,6	0,8	530,4	75,5
Babiogórski	3393,3	3227,2		–	33,2	–	10,1	122,8
Pieniński	2371,7	1700,9		9,3	514,8	1,2	29,8	125,0
Ojcowski	2145,7	1528,8		3,3	463,7	3,0	13,0	137,2

a Patrz „Uwagi metodyczne”. b Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego.

a See “Methodological notes”. b Excluding coastal water of the Baltic Sea.

TABL. 6(180). PARKI NARODOWE^a WEDŁUG KATEGORII OCHRONNOŚCI W 2012 R.
NATIONAL PARKS^a BY PROTECTIVE CATEGORIES IN 2012

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Powierzchnia w hektarach Area in hectares					strefy ochronnej of the protection zone	
	parku narodowego of the national park						
	ogółem grand total	w tym pod ochroną of which under protection			częściową partial		krajobrazową of landscape
		ściśle strict		w tym grunty leśne of which forest land			
razem total							
OGÓŁEM.....	314619,4	71294,1	57056,2	186310,7	50863,7	447838,8	
TOTAL							
Biebrzański	59223,0	7279,0	6528,9	25041,0	26903,0	66824,0	
Kampinoski	38544,4	4636,0	4130,2	27487,9	6420,5	37756,5	
Bieszczadzki	29202,1	18549,5	16835,0	10569,8	82,8	55783,0	
Słowiński ^b	21572,9	5928,9	2630,1	14701,8	132,9	30220,0	
Tatrzański	21197,4	12609,7	7918,0	5807,0	2780,7	181,0	
Magurski	19437,9	2407,7	2407,7	16924,7	57,0	22969,0	
Wigierski	15079,6	623,2	283,0	11577,9	2878,5	11283,8	
Drawieński	11342,0	569,0	443,3	10269,0	504,0	40890,0	
Białowiecki	10517,3	6059,3	5819,8	4104,6	353,4	3224,3	
Poleski	9764,6	116,0	115,1	8185,7	1462,9	14041,9	
Roztoczański	8482,8	805,9	805,9	7320,6	356,3	38095,9	
Woliński ^b	8134,5	500,2	418,8	7570,2	64,1	3368,6	
Ujście Warty	8074,0	681,9	–	4015,4	3376,7	10453,9	
Świętokrzyski	7626,4	1715,2	1696,6	5588,4	322,8	20780,4	
Wielkopolski	7597,2	259,7	114,5	5093,7	2243,8	7256,3	
Narwiański	7350,0	–	–	2057,0	–	15408,0	
Gorczański	7029,1	3610,9	3596,0	2881,9	536,3	16646,6	
Gór Stołowych	6340,2	771,0	771,0	4944,8	624,4	10514,1	
Karkonoski	5580,3	1726,1	294,1	3831,6	22,6	11265,0	
Bory Tucholskie	4613,0	324,3	278,4	4209,8	78,9	12980,5	
Babiogórski	3393,3	1125,8	1025,3	2082,4	185,1	8437,0	
Pieniński	2371,7	743,9	693,6	532,9	1094,9	2682,0	
Ojcowski	2145,7	250,9	250,9	1512,6	382,1	6777,0	

a Patrz „Uwagi metodyczne”. b Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego.

a See “Methodological notes”. b Excluding coastal water of the Baltic Sea.

TABL. 7(181). PARKI NARODOWE^a WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI I KATEGORII UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W 2012 R.
NATIONAL PARKS^a BY OWNERSHIP FORMS AND LAND USE CATEGORIES IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^{bc} Total ^{bc}		Własność Ownership			SPECIFICATION
			Skarbu Państwa		prywatna i pozostała private and other	
	w hektarach in hectares	w % in %	w zarządzie parku in the manager- ment board of the park	w innym zarządzie in a different manager- ment board		
			w hektarach			
OGÓŁEM	317386	100,0	264929	2515	49942	TOTAL
Grunty leśne	194991	61,4	187271	147	7573	Forest land
w tym niezalesione	3183	1,0	3181	–	2	of which wooded
Grunty rolne	44950	14,2	24026	235	20688	Agricultural land
Grunty zadrzewione i zakrzaczone	3018	1,0	2331	14	675	Woody and bushy land
Wody	22873	7,2	19088	877	2907	Water
Nieuzytki	47470	15,0	30681	301	16489	Wasteland
Tereny pozostałe	4084	1,3	1532	941	1610	Other areas

a Patrz „Uwagi metodyczne”. b Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego wchodzących w skład Słowińskiego Parku Narodowego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha. c W tym 2713,5 ha wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego wchodzących w skład Wolińskiego Parku Narodowego.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

a See “Methodological notes”. b Excluding the area of 11171.1 ha of coastal water of the Baltic Sea, being a part of the Slowinski National Park. c Including the area 2713,5 ha of coastal water of the Baltic Sea being a part of the Wolinski National Park.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 8(182). PARKI NARODOWE^a WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI W 2012 R.
NATIONAL PARKS^a BY OWNERSHIP FORMS IN 2012

PARK NARODOWY NATIONAL PARK	Ogółem Total	Własność Ownership			Tereny pozostałe Other areas
		Skarbu Państwa Of the State Treasury		prywatna private	
		w zarządzie parku in the management board of the park	w innym zarządzie in a different management board		
w hektarach in hectares					
OGÓŁEM TOTAL	317386	264929	2515	43310	6632
Babiogórski	3393	3253	17	123	–
Białowiecki	10517	10517	–	–	–
Biebrzański	59223	33217	233	25773	–
Bieszczadzki	29203	29052	65	2	83
Bory Tucholskie	4613	4599	11	2	1
Drawieński	11342	11133	179	29	1
Gorczański	7029	6560	5	383	81
Gór Stołowych	6340	6189	58	71	22
Kampinoski	38544	32944	432	5168	–
Karkonoski	5580	5565	1	2	12
Magurski	19437	19342	76	19	–
Narwiański	7350	1706	415	5112	117
Ojcowski	2146	1412	19	632	83
Pieniński	2372	1360	42	725	244
Poleski	9764	8453	14	1211	86
Roztoczański	8483	8338	54	91	–
Słowiński ^b	21573	21275	61	105	132
Świętokrzyski	7626	7462	33	121	10
Tatrański	21197	17865	106	361	2865
Ujście Warty	8074	7492	514	69	–
Wielkopolski	7584	6596	120	705	163
Wigierski	15080	12465	6	2605	4
Woliński ^c	10916	8134	53	1	2 728

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Bez 11171,1 ha powierzchni wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, wchodzących w skład Słowińskiego Parku Narodowego. ^c W tym powierzchnia 2713,5 ha wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, wchodzących w skład Wolińskiego Parku Narodowego.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a See “Methodological notes”. ^b Excluding the area of 11171.1 ha of coastal water of the Baltic Sea, being a part of the Slowinski National Park. ^c Including the area 2713,5 ha of coastal water of the Baltic Sea being a part of the Wolinski National Park.

TABL. 9(183). TURYSTYKA W PARKACH NARODOWYCH W 2012 R.
TOURISM IN NATIONAL PARKS IN 2012

PARK NARODOWY NATIONAL PARK	Schro- niska Shel- ters	Domy wczas- owe Holi- day hostess	Kempingi biwaki camping sites,tent camp sites	Schrony przeciw desz- czowe Rain shelters	Narto- strady w km Ski- slopes in km	Stad- iony Sta- diums	Kolejki linowe Cable rail -ways	Wy- ciągi Lifts	Trasy wyczy- nowe Profes- sional router	Szlaki turystyczne w km Tourist routes in km		Liczba turystów The number of tourists	
										ogółem total	do remontu for reno- vation	w tys. in thous.	na 1 ha per 1 ha
OGÓŁEM....	27	8	49	322	30,2	4	5	19	4	3609,8	304,2	11677,0	36,8
Babiogórski	1	–	1	14	6	–	–	–	–	55,0	10,0	63,0	18,6
Białowiecki	–	–	–	–	–	–	–	–	–	44,3	1,4	120,6	11,5
Biebrzański	–	–	4	6	–	–	–	–	–	493,3	64,0	32,5	0,5
Bieszczadzki	3	–	3	17	0,4	–	–	1	–	465,0	150,0	297,0	10,2
Bory Tucholskie	–	–	–	–	–	–	–	–	–	92,0	–	60,0	13,0
Drawieński	–	–	6	1	–	–	–	–	–	170,4	–	25,5	2,2
Gorczański	–	–	2	3	0,3	–	–	–	–	155,3	16,4	70,0	10,0
Gór Stołowych ...	2	3	–	8	–	–	–	–	–	109,0	1,0	350,0	55,2
Kampinoski	1	–	–	55	–	–	–	–	–	550,0	–	1000,0	25,9
Karkonoski	10	–	–	11	20,5	–	4	10	1	117,6	28,6	2000,0	358,4
Magurski	–	–	–	10	–	–	–	–	–	85,0	–	40,0	2,1
Narwiański	–	–	–	–	–	–	–	–	–	55,0	2,0	12,0	1,6
Ojcowski	–	–	1	1	–	–	–	–	–	37,3	3,0	400,0	186,4
Pieniński	–	–	–	3	–	–	–	–	–	35,0	0,9	770,0	324,6
Poleski	–	–	5	26	–	–	–	–	–	135,7	1,9	28,1	2,9
Roztoczański	–	–	–	6	–	1	–	–	–	29,3	0,0	120,0	14,1
Słowiński	–	–	–	37	–	–	–	–	–	144,3	25	312,4	14,5
Świętokrzyski	2	–	–	5	–	–	–	–	–	37,5	–	162,0	21,2
Tatrański	8	–	2	–	3	3	1	8	3	275	–	2947,0	139,0
Ujście Warty	–	–	4	–	–	–	–	–	–	13,3	–	56,9	7,0
Wielkopolski	–	–	1	20	–	–	–	–	–	215,0	–	1200,0	158,2
Wigierski	–	5	20	90	–	–	–	–	–	245,4	–	110,0	7,3
Woliński	–	–	–	9	–	–	–	–	–	50,1	–	1500,0	137,4

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 10(184). STAN LICZEBNY GŁÓWNYCH GATUNKÓW ZWIERZĄT ŁOWNYCH I CHRONIONYCH W PARKACH NARODOWYCH W 2012 R.
NUMBER OF THE MAIN SPECIES OF GAME ANIMALS AND PROTECTED ANIMALS IN NATIONAL PARKS IN 2012

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Łoś <i>Moose</i>	Jeleń <i>Deer</i>	Sarna <i>Roe-deer</i>	Dzik <i>Wild boar</i>	Niedźwiedź <i>Bear</i>	Wilk <i>Wolf</i>	Ryś <i>Lynx</i>	Żubr <i>European bison</i>	Bóbr <i>Beaver</i>	Kozica <i>Chamois</i>	Świstak <i>Alpine marmot</i>	Wydra <i>Otter</i>	Borsuk <i>Badger</i>	Lis <i>Fox</i>
OGÓLEM TOTAL	1130	6300	8360	4078	28	97	44	113	3228	286	360	164	463	1615
Babiogórski	–	165 ^f	40 ^f	10 ^f	1 ^a	8 ^a	5 ^a	–	–	–	–	5 ^f	10 ^f	22 ^f
Białowiecki	2	187	18	222	–	7	2	110	20	–	–	10	14	28
Biebrzański	540	550	–	450	–	20	5	–	1000	–	–	–	100	–
Bieszczadzki	–	320	95	100	10	18	4	3	110	–	–	39	9	90
Bory Tucholskie	–	56	136	36	–	^a	–	–	15	–	–	20	14	17
Drawieński	–	683	410	635	–	6	–	–	120	–	–	–	^b	^b 33
Gorczański	–	209	48	67	^a	5	5	–	^b	–	–	^b	^b	45
Gór Stołowych	–	262	312	404	–	–	1 ^a	–	–	–	–	–	31	56
Kampinoski	354	208	2675	600	–	–	5	–	254	–	–	4	114	345
Karkonoski	–	108	20	29	–	–	4	–	–	–	–	^a	^b	^b
Magurski	10	1070	1570	^b	2 ^a	10	3	–	60	–	–	^b	^b	^b
Narwiański	56	3	39	21	–	–	–	–	344	–	–	5	8	40
Ojcowski	–	–	220	100	–	–	–	–	12	–	–	1	9	25
Pieniński	–	36	30	57	^a	^a	3	–	12	–	–	^b	^b	^b
Poleski	119	197	777	169	–	5	–	–	451	–	–	40	40	266
Roztoczański	4 ^c	200	400	110	–	7	2	–	10	–	–	6	^b	60
Słowiński	–	1009	106	90	–	^b	–	–	120	–	–	^b	–	65
Świętokrzyski	–	8	373	125	–	–	–	–	31	–	–	–	20	132
Tatrański	–	160	80	–	15	6	4	–	–	286	360	7	–	55
Ujście Warty	–	100	165	250	–	–	–	–	412	–	–	10	12	25
Wielkopolski	–	409	431	363	–	–	–	–	77	–	–	4	54	131
Wigierski	45	240	280	100	–	5	1	–	160	–	–	10	20	130
Woliński	–	120	135	140	–	–	–	–	20	–	–	3	8	50

(dok.) (cont.)

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Orlik krzykliwy <i>Lesser spotted eagle</i>	Orlik grubodzioby <i>Greater spotted eagle</i>	Bielik <i>Eagle</i>	Orzeł przedni <i>Golden eagle</i>	Głuszec <i>Capercaillie</i>	Cietrzew <i>Black grouse</i>	Bocian czarny <i>Black stork</i>
OGÓLEM TOTAL	110	17	117	9	121	131	191
Babiogórski	–	–	–	–	26	–	^a
Białowiecki	8	–	–	–	–	–	4
Biebrzański	28	17	18	–	–	51	16
Bieszczadzki	14	–	–	^b	–	–	14
Bory Tucholskie	–	–	3	–	–	–	^a
Drawieński	–	–	8	–	–	–	–
Gorczański	2	–	–	2	35	–	4
Gór Stołowych	–	–	–	–	–	–	3 ^d
Kampinoski	2 ^f ; 2 ^d	–	6 ^f ; 2 ^d	–	–	–	24 ^f ; 17 ^d
Karkonoski	–	–	^f	–	–	32	^f
Magurski	26 ^d	–	–	–	–	–	6
Narwiański	2	–	1	–	–	–	–
Ojcowski	–	–	–	–	–	–	–
Pieniński	4	–	–	2	–	–	6
Poleski	6 ^d	–	2 ^d	–	–	8 ^d	12 ^d
Roztoczański	8 ^d	–	2 ^f	–	–	–	10 ^d
Słowiński	3 ^a	–	12 ^{df}	2 ^f	–	–	–
Świętokrzyski	–	–	–	–	–	–	4
Tatrański	–	–	–	3	60	40	5
Ujście Warty	3 ^a	–	50 ^a	–	–	–	60 ^a
Wielkopolski	–	–	2 ^{dg}	–	–	–	6 ^d
Wigierski	2	–	6 ^d	–	–	–	^a
Woliński	–	–	5 ^d	–	–	–	–

^a Pojawiające się przechodnio, migrujące. ^b Występują, brak danych liczbowych. ^c Tylko ślady bytowania. ^d Wyznaczone strefy ochronne. ^e Przeloty. ^f Bytujące stale lub przechodnie. ^g Od 20.10.2012 r. 1 osobnik.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Transitory, migrating. ^b Occurring, no numeric data. ^c Traces of dwelling only. ^d Indicated protection zone. ^e Passage of birds. ^f Permanently or transitive. ^g From 20.10.2012 one specimen.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 11(185). OŚRODKI ZACHOWAWCZEJ HODOWLI ZWIERZĄT W 2012 R.
CENTRES OF ANIMALS CONSERVATIVE BREEDING IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Żubry European bison			Konik polski Horse	Żubronie Cross between wisent and domestic cow	Łosie Moose	Jele- nie Deer	Sarny Roe deer	Dziki Wild boar	Wilki Wolf	Koń hucul- ski Hucul pony
	razem total	samce male	samice female								
OHŻ Smardzewice (Kampinoski PN) ... <i>The European Bison Breeding Centre in Smardzewice (the Kampinoski National Park)</i>	17	7	10	–	–	–	–	–	–	–	–
OHŻ Białowiecki Park Narodowy: hodowla rezerwatowa i zagroda pokazowa	31	10	21	10	3	2	7	8	5	4	–
<i>The European Bison Breeding Centre in the Białowiecki National Park: reserve breeding and display enclosure</i>											
Woliński PN zagroda pokazowa ^a	7	2	5	–	–	–	2	1	3	–	–
<i>The Woliński National Park – display enclosure^a</i>											
Roztoczański Park Narodowy: <i>The Roztoczański National Park:</i> hodowla zamknięta ^b	–	–	–	40	–	–	–	–	–	–	–
<i>closed breeding^b</i>											
hodowla rezerwatowa	–	–	–	14	–	–	–	–	–	–	–
<i>reserve breeding</i>											
ORZ Biebrzański Park Narodowy	–	–	–	–	–	2	–	–	1	1	–
<i>The Animal Rehabilitation Centre in the Biebrzański National Park</i>											
OHZ Biebrzański Park Narodowy	–	–	–	27	–	–	–	–	–	–	–
<i>The Animal Breeding Centre in the Biebrzański National Park</i>											
Bieszczadzki Park Narodowy: <i>The Bieszczadzki National Park:</i> hodowla zamknięta w OZHZ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	73
<i>closed breeding in the Closed Animal Breeding Centre</i>											

a W zagrodzie pokazowej Wolińskiego Parku Narodowego również: 3 bieliki i 1 puchacz. *b* W hodowli zamkniętej Roztoczańskiego Parku Narodowego również: 39 polskich owiec długowłnistych, odmiany uhruskiej.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

a In the display enclosure of the Woliński National Park there are also: 3 sea eagles and 1 eagle owl. *b* In a closed breeding of the Roztocze National Park there are also: 39 Polish long-woolly sheep, a variety uhruska.

Source: data of the Ministry of Environment.

**TABL. 12(186). LICZEBNOŚĆ ZWIERZYNY ORAZ WYKONANA REDUKCJA OGÓLEM WYBRANYCH GATUNKÓW
 ZWIERZĄT ŁOWNYCH W PARKACH NARODOWYCH**
**NUMERICAL FORCE OF ANIMALS AND EXECUTED REDUCTION OF SELECTED SPECIES OF GAME ANIMALS IN
 NATIONAL PARKS**

GATUNKI SPECIES	2000		2005		2010		2011		2012	
	liczebność number	redukcja reduction	liczebność number	redukcja ^a reduction ^a	liczebność number	redukcja ^b reduction ^b	liczebność number	redukcja ^c reduction ^c	liczebność number	redukcja ^d reduction ^d
Łoś	844	1	1059	–	1197	8	1032	–	1130	–
<i>Moose</i>										
Jeleń	3731	435	4870	350	6223	368	6195	232	6300	277
<i>Deer</i>										
Sarna	7442	441	9506	256	8613	171	8142	139	8360	105
<i>Roe deer</i>										
Dzik	2563	558	3871	743	5763	916	4907	659	4078	725
<i>Wild boar</i>										

a Ponadto w 2005 r. stwierdzono: 29 upadków łosi, 148 upadków jeleni, 156 upadków saren, 106 upadków dzików. *b* Ponadto w 2010 r. stwierdzono: 39 upadków łosi, 150 upadków jeleni, 185 upadków saren, 73 upadki dzików. *c* Ponadto w 2011 r. stwierdzono: 44 upadki łosi, 139 upadków jeleni, 113 upadków saren, 89 upadków dzików. *d* Ponadto w 2012 r. stwierdzono: 39 upadków łosi, 126 upadków jeleni, 119 upadków saren, 74 upadki dzików.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

a Moreover, in 2005 deaths of the following species were recorded: moose (29), deer (148), roe deer (156), wild boar (106). *b* Moreover, in 2010 deaths of the following species were recorded: moose (39), deer (150), roe deer (185), wild boar (73). *c* Moreover, in 2011 deaths of the following species were recorded: moose (44), deer (139), roe deer (113), wild boar (89). *d* Moreover, in 2012 deaths of the following species were recorded: moose (39), deer (126), roe deer (119), wild boar (74).

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 13(187). REGULACJA POPULACJI ZWIERZĄT ŁOWNYCH W PARKACH NARODOWYCH W 2012R.
REGULATION OF POPULATION OF GAME ANIMALS IN NATIONAL PARKS IN 2012

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Łoś <i>Moose</i>		Jeleń <i>Deer</i>		Sarna <i>Roe deer</i>		Dzik <i>Wild boar</i>	
	odstrzał <i>shooting</i>	stwierdzone upadki (zgony) <i>deaths recorded</i>	odstrzał <i>shooting</i>	stwierdzone upadki(zgony) <i>deaths recorded</i>	odstrzał <i>shooting</i>	stwierdzone upadki (zgony) <i>deaths recorded</i>	odstrzał <i>shooting</i>	stwierdzone upadki (zgony) <i>deaths recorded</i>
OGÓŁEM	–	39	277	126	105	119	725	74
TOTAL	–	–	10	7	–	2	–	2
Babiogórski	–	–	–	–	–	–	–	–
Białowiecki	–	–	–	–	–	–	–	–
Biebrzański	–	14	–	11	–	17	65	4
Bieszczadzki	–	–	–	15	–	7	–	10
Bory Tucholskie	–	–	–	–	–	1	–	–
Drawieński	–	–	51	1 ^a	8	–	60	–
Gorczański	–	–	8	19	–	5	–	8
Gór Stołowych	–	–	40	2 ^d	–	–	–	–
Kampinoski	–	19 w tym 6 ^c	4	2	42	11 w tym 4 ^c	307	5 w tym 3 ^c
Karkonoski	–	–	19	4	–	2	–	–
Magurski	–	–	77	20	–	25	–	6
Narwiański	–	2 ^c	–	–	–	3 ^d	–	8 ^d
Ojcowski	–	–	–	–	–	11	59	7
Pieniński	–	–	–	5 ^{abd}	–	5 ^{bcd}	38	5 ^d
Poleski	–	3	12	–	45	–	28	–
Roztoczański	–	–	–	2 ^{ac}	–	4 w tym 2 ^c	–	–
Słowiński	–	–	–	–	–	–	–	–
Świętokrzyski	–	–	–	–	–	–	–	–
Tatrzański	–	–	–	24	–	17	–	1
Ujście Warty	–	–	–	1	–	1	14	2
Wielkopolski	–	–	42	5 ^{ab}	7	2	123	4 ^c
Wigierski	–	1 ^c	13	3 ^{bc}	3 ^c	1 ^c	23	1 ^c
Woliński	–	–	1	5	–	5	8	11

a W wyniku kłusownictwa. *b* Ofiary wilków. *c* W wypadkach komunikacyjnych. *d* Z innych przyczyn.

U w a g a: Na 358 upadków zwierząt łownych odnotowano 6 upadków w wyniku kłusownictwa, 66 upadków w wyniku ataków wilków, 40 upadków w wypadkach komunikacyjnych i 76 upadków z innych przyczyn (utonięcie, trudne warunki atmosferyczne itp.).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

a As a result of poaching. *b* As the victim of wolves. *c* In communication accidents. *d* From other causes.

N o t e: In 358 deaths of game animals the following deaths were recorded: as a result of poaching (6), as a result of wolves attack (66), in communication accidents (40) and from other causes (drowning, difficult weather conditions etc).

S o u r c e: data of the Ministry of Environment.

TABL. 14(188). DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA PARKÓW NARODOWYCH W 2012 R.

DIDACTIC ACTIVITY OF NATIONAL PARKS IN 2012

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Liczba <i>The number of</i>				Biblioteki (liczba pozycji księgozbioru) <i>Libraries (the number of items in the collection)</i>
	osób zwiedzających muzea <i>persons visiting museums</i>	impresz dydaktycznych <i>didactic events</i>	ścieżek dydaktycznych <i>didactic routes</i>	nowych wydawnictw popularnonaukowych <i>new popular science publications</i>	
OGÓŁEM	876906	5352	144	85	149390
TOTAL					
Babiogórski	9498	24	9	1	11 406
Białowiecki	71472	128	6	–	12035
Biebrzański ^a	23 000	12	13	–	2384
Bieszczadzki	22 025	25	12	4	4190
Bory Tucholskie	–	132	4	7	5748
Drawieński	–	48	6	6	4215
Gorczański ^a	8945	124	10	10	4941
Gór Stołowych ^a	10000	142	5	7	2835
Kampinoski	13138	82	8	5	11160
Karkonoski	35115	867	11	8	2803
Magurski	14481	1060	4	–	1803
Narwiański	7608	20	3	2	1628
Ojcowski	26828	236	3	2	16579
Pieniński	312800	139	–	–	5124
Poleski	12292	53	6	4	3579
Roztoczański	29 145	438	9	–	12756
Słowiński	20677	740	7	4	5588
Świętokrzyski	40335	124	4	2	5878
Tatrzański	129692	147	3	15	18505
Ujście Warty	5265 ^b	155 ^c	5 ^d	–	2468
Wielkopolski	9825	393	5	4	3773
Wigierski ^a	38496	84	6	4	4536
Woliński	36269	179	5	–	5456

a Sala ekspozycyjna w Dyrekcji Parku lub w innym obiekcie. *b* Dotyczy liczby osób, które odwiedziły ośrodek edukacyjny Parku (Park nie ma muzeum). *c* Dotyczy liczby wszystkich tzw. wydarzeń edukacyjnych (w tym zajęć, imprez otwartych, konkursów itp.). *d* W tym 4 ścieżki przyrodnicze oraz 1 ogródek dydaktyczny.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

a Display room in the Head Office of the Park or in other facility. *b* Refers to the number of persons who visited the educational centre of the Park (there is no museum in the Park). *c* Refers to the total number of so-called educational events (including classes, open events, competitions etc.). *d* Of which 4 didactic routes and 1 educational garden.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 15(189). OCHRONA LASU W PARKACH NARODOWYCH W 2012R.

PROTECTION OF FOREST IN NATIONAL PARKS IN 2012

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Zabezpieczanie upraw przed zwierzyną w ha ^a <i>Protecting crops against wild animals in ha^a</i>	Skrzynki lęgowe <i>Nest boxes</i>		Pułapki <i>Traps</i>		Próbne poszukiwanie owadów w ściółce (liczba prób) <i>Test searching for insects in the bedding (the number of tests)</i>
		nowe <i>new</i>	istniejące <i>existing</i>	tradycyjne <i>traditional</i>	feromonowe <i>feromone</i>	
		w sztukach <i>in units</i>				
OGÓŁEM	1443,6	1971	7494	1852	3641	1371
TOTAL						
Babiogórski	48,4	–	205	63	220	168
Białowiecki	13,5	–	–	–	60	–
Biebrzański	11,0	–	–	22	47	50
Bieszczadzki	24,0	–	82	20	70	–
Bory Tucholskie	–	–	809	–	20	140
Drawieński	139,0	1500	2780	–	25	84
Gorczański	250,0	–	–	60	1095	–
Gór Stołowych	161,0	250	405	742	243	60
Kampinoski	1,0	–	52	–	51	508
Karkonoski	128,5	–	948	200	922	60
Magurski	372,4	–	–	–	–	–
Narwiański	–	–	7	2	2	2
Ojcowski	13,5	–	–	2	2	2
Pieniński	15,5	–	122	12	96	19
Poleski	2,0	–	429	365	166	44
Roztoczański	84,9	–	–	–	57	40
Słowiński	–	–	–	–	90	51
Świętokrzyski	–	–	–	15	54	7
Tatrzański	54,0	–	–	300	90	–
Ujście Warty	–	–	–	–	–	–
Wielkopolski	52,0	221	690	38	60	44
Wigierski	72,9	–	965	11	259	57
Woliński	–	–	–	–	14	35

a Zabezpieczenie upraw przed zwierzyną: chemiczne, mechaniczne i ogrodzenia.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

a Protecting crops against wild animals: chemical, mechanical and enclosures.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 16(190). POZYSKANIE DREWNA W PARKACH NARODOWYCH WEDŁUG KATEGORII CIĘĆ W 2012 R.
WOOD HARVEST IN NATIONAL PARKS BY CATEGORIES OF CUTTINGS IN 2012

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Ogółem ^a Total ^a	W tym grubizna <i>Of which timber</i>							
		iglasta <i>coniferous</i>				liściasta <i>nonconiferous</i>			
		razem <i>total</i>	w tym cięcia <i>of which felling</i>			razem <i>total</i>	w tym cięcia <i>of which felling</i>		
			rębne <i>chopping</i>	sanitarne <i>sanitary</i>	trzebieże <i>thinning</i>		rębne <i>chopping</i>	sanitarne <i>sanitary</i>	trzebieże <i>thinning</i>
w tysiącach m ³ <i>in thousand m³</i>									
OGÓŁEM	183,1	159,7	9,8	82,8	67,1	23,3	5,7	7,0	10,6
TOTAL									
Babiogórski	11,7	11,5	–	11,5	–	0,2	–	0,2	–
Białowiecki	0,3	0,1	–	0,1	–	0,2	–	0,2	–
Biebrzański	3,0	2,0	–	1,1	0,9	1,0	0,4	0,5	0,1
Bieszczadzki	3,3	1,9	–	1,9	–	1,4	–	0,8	0,6
Bory Tucholskie	2,1	2,1	–	–	2,1	–	–	–	–
Drawieński	8,4	7,9	0,3	0,2	7,4	0,5	–	–	0,5
Gorczański	3,5	3,2	–	3,2	–	0,3	–	0,3	–
Gór Stołowych	12,0	12,0	–	7,0	5,0	–	–	–	–
Kampinoski	20,1	17,4	–	1,3	16,1	2,7	–	1,1	1,6
Karkonoski	4,1	4,0	3,2	0,6	0,2	0,1	0,1	–	–
Magurski	12,0	5,5	3,1	2,2	0,2	6,5	4,0	0,6	1,9
Narwiański	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ojcowski	1,3	1,0	–	1,0	–	0,3	–	0,3	–
Pieniński	0,3	0,3	0,1	0,2	–	–	–	–	–
Poleski	4,6	3,0	–	0,6	2,4	1,6	–	0,2	1,4
Roztoczański	18,2	15,4	–	2,3	13,1	2,8	–	0,7	2,1
Słowiński	1,7	1,3	–	0,3	1,0	0,4	–	0,2	0,2
Świętokrzyski	3,5	1,7	–	1,7	–	1,8	1,2	0,6	–
Tatrański	46,7	46,4	2,9	41,0	2,5	0,3	–	0,3	–
Ujście Warty	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Wielkopolski	7,0	4,9	0,2	1,3	3,4	2,1	–	1,0	1,1
Wigierski	12,0	11,2	–	5,3	5,8	0,8	–	–	0,8
Woliński	7,3	7,0	–	–	7,0	0,3	–	–	0,3

^a Łącznie z drewnem pozyskanym do mineralizacji. Łącznie z grubizną.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Including wood removed for mineralization. Including timber.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 17(191). SZKODNICTWO I OCHRONA PRZED SZKODNICTWEM W PARKACH NARODOWYCH W 2012 R.
PEST DAMAGE AND PROTECTION AGAINST PEST DAMAGE IN NATIONAL PARKS IN 2012

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Liczba funkcyj- cjonariuszy Straży Parku Narodowego <i>The number of National Park guards</i>	Liczba spraw <i>The number of cases</i>			Windykacja należności w zł <i>Collection of charges in zł</i>	Kradzieże drewna <i>Cases of wood theft</i>			Liczba przypadków klusownictwa <i>The number of cases of poaching</i>
		wszczętych <i>started</i>	zakończonych <i>closed</i>			liczba przypadków <i>the number of cases</i>	skradzione drewno <i>stolen wood</i>		
			razem <i>total</i>	w tym wyrokami skazującymi <i>of which with</i>			masa w m ³ <i>mass in m³</i>	wartość w zł <i>value in zł</i>	
OGÓŁEM	104	207	174	88	26035,2	118	273,3	38290,3	119
TOTAL									
Babiogórski	4	2	2	2	239,0	2	2,5	994,0	–
Białowiecki	3	–	–	–	–	–	–	–	–
Biebrzański	10	12	11	10	1680,0	5	55,0	5715,0	7
Bieszczadzki	5	5	5	5	1050,0	–	–	–	–
Bory Tucholskie	3	–	–	–	–	–	–	–	1
Drawieński	4	12	10	2	2578,0	–	–	–	4
Gorczański	2	4	3	2	405,0	1	2,0	405,0	–
Gór Stołowych	3	3	3	1	–	–	–	–	–
Kampinoski	11	–	–	–	1720,0	8	24,5	3230,0	2
Karkonoski	7	2	2	2	–	–	–	–	–
Magurski	3	11	9	1	326,0	6	7,2	853,0	3
Narwiański	4	1	1	1	–	–	–	–	1
Ojcowski	4	4	4	1	154,8	3	6,8	1110,8	–
Pieniński	4	–	–	–	361,2	9	4,8	285,7	1
Poleski	3	5	4	4	–	4	13,6	3165,5	87
Roztoczański	5	2	2	–	–	2	8,7	1647,4	–
Słowiński	5	42	20	20	483,0	1	0,6	65,0	3
Świętokrzyski	4	73	72	26	835,2	47	46,5	8354,2	1
Tatrański	8	16	13	6	–	16	57,3	4331,7	5
Ujście Warty	3	3	2	1	–	–	–	–	–
Wielkopolski	2	3	3	–	5264,0	9	23,7	5215,0	2
Wigierski	4	–	–	–	–	2	8,7	1837,0	2
Woliński	3	7	8	4	10939,0	3	11,4	1081,0	–

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 18(192). REZERWATY PRZYRODY
NATURE RESERVES

REZERWATY RESERVES	Obiekty Number	Powierzchnia w ha <i>Area in ha</i>			
		ogółem <i>total</i>	przeciętna 1 obiektu <i>average of 1 establishment</i>	z ogółem ściśle <i>of total strict</i>	
OGÓŁEM	2000	1307	148732	113	3952
TOTAL	2005	1395	165245	119	3331
	2010	1463	164202	112	3768
	2011	1469	164463	112	3691
	2012	1481	165532	112	5036
Faunistyczne		144	43258	300	321
<i>Fauna</i>					
Krajobrazowe		108	25051	232	1593
<i>Landscape</i>					
Leśne		722	66858	93	2014
<i>Forest</i>					
Torfowiskowe		183	18453	101	777
<i>Peat-bog</i>					
Florystyczne		169	4837	29	168
<i>Flora</i>					
Wodne		45	4568	102	9
<i>Water</i>					
Przyrody nieożywionej		73	1934	26	153
<i>Inanimate nature</i>					
Stepowe		33	521	16	1
<i>Steppe</i>					
Slonoroślowe		4	51	13	–
<i>Halophyte</i>					

TABL. 19(193). REZERWATY PRZYRODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
NATURE RESERVES BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Obiekty ogółem <i>Grand total establishments</i>	Powierzchnia rezerwatów ogółem <i>The area of reserves total</i>				
		w hektarach <i>in hectares</i>	w % powierzchni geograficznej <i>in % of the geographical area</i>	przeciętna 1 obiektu w hektarach <i>average of one establishment in hectares</i>	w tym ściśle <i>of which strict</i>	
					w hektarach <i>in hectares</i>	w % powierzchni rezerwatów ogółem <i>in % of the total area of reserves</i>
POLSKA	1481	165531,7	0,53	111,8	5036,4	3,04
POLAND						
Dolnośląskie	66	10503,2	0,53	159,1	–	–
Kujawsko-pomorskie	94	9498,9	0,53	101,1	821,8	8,65
Lubelskie	86	11862,9	0,47	137,9	457,7	3,86
Lubuskie	64	3907,8	0,28	61,1	–	–
Łódzkie	89	7440,1	0,41	83,6	–	–
Małopolskie	85	3349,5	0,22	39,4	381,2	11,38
Mazowieckie	184	18057,0	0,51	98,1	–	–
Opolskie	36	928,1	0,10	25,8	–	–
Podkarpackie	95	11114,6	0,62	117,0	140,7	1,27
Podlaskie	93	23755,5	1,18	255,4	952,0	4,01
Pomorskie	130	8784,4	0,48	67,6	73,3	0,83
Śląskie	64	4251,9	0,34	66,4	202,3	4,76
Świętokrzyskie	72	3819,9	0,33	53,1	–	–
Warmińsko-mazurskie	109	31255,0	1,29	286,7	131,1	0,42
Wielkopolskie	98	4117,0	0,14	42,0	225,5	5,48
Zachodniopomorskie	116	12885,9	0,56	111,1	1650,8	12,81

TABL. 19(193). REZERWATY PRZYRODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R. (dok.)
NATURE RESERVES BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia rezerwatów (dok.) The area of reserves (cont.)								
	według rodzajów by types								
	faunisty- cznych fauna	krajobra- zowych landscape	leśnych forest	torfowis- kowych peat-bog	florysty- cznych flora	wodnych water	stepowych steppe	przyrody nieoży- wionej inanimate nature	słono- roślowych halophyte
	w hektarach in hectares								
POLSKA	43257,9	25051,3	66858,3	18453,0	4837,4	4567,6	521,1	1934,1	51,0
POLAND									
Dolnośląskie.....	6436,4	403,1	2590,2	856,2	100,2	–	–	117,1	–
Kujawsko–pomorskie.....	3081,5	2574,7	2131,0	1209,9	117,8	122,5	34,5	225,1	1,9
Lubelskie.....	1399,7	636,7	6166,1	3134,3	153,8	203,0	156,3	13,0	–
Lubuskie.....	890,0	188,4	1740,0	756,0	153,6	89,7	90,1	–	–
Łódzkie	2350,6	231,2	3504,2	526,2	299,5	487,0	–	20,7	20,7
Małopolskie.....	87,0	797,0	2027,5	114,7	197,4	6,7	21,3	97,9	–
Mazowieckie	6263,6	169,1	9397,8	1292,5	313,8	586,1	–	34,1	–
Opolskie	–	–	739,7	74,6	94,7	–	7,4	11,7	–
Podkarpackie	825,6	4093,2	5325,3	148,4	391,6	–	–	330,5	–
Podlaskie.....	1969,1	1421,6	18501,7	1212,6	236,7	332,3	12,0	69,5	–
Pomorskie	1718,6	1446,0	1118,2	3300,3	776,8	388,0	3,7	5,0	27,8
Śląskie.....	787,2	164,2	3065,0	40,6	82,7	48,0	–	64,2	–
Świętokrzyskie.....	766,4	64,5	1169,9	457,5	40,0	413,0	100,1	807,9	0,6
Warmińsko-mazurskie	14398,6	7875,6	5133,7	1765,9	228,9	1815,9	12,4	24,0	–
Wielkopolskie	258,4	1790,4	1508,1	285,8	263,9	10,4	–	–	–
Zachodniopomorskie.....	2025,2	3195,6	2739,9	3277,5	1386,0	65,0	83,3	113,4	–

TABL. 20(194). PARKI KRAJOBRAZOWE WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW I WOJEWÓDZTW W 2012 R.
LANDSCAPE PARKS BY LAND CATEGORIES AND VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba obiektów The number of estab- lishments	Powierzchnia parku krajobrazowego The area of the landscape park							z ogółem rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody of total reserves and other forms of nature protection	strefy ochronnej protection zone
		ogółem total		w tym of which			w hektarach in hectares			
		w hektarach in hectares	w % powierzchni geograficznej ^a in % of the geographical area ^a	lasy forests	użytki rolne arable lands	wody water				
POLSKA	122	2607045,8	8,3	1307771,3	814683,0	102489,9	78483,3	1481954,3		
POLAND										
Dolnośląskie.....	12	206320,9	10,3	111521,1	67103,3	9408,1	10883,8	78236,4		
Kujawsko–pomorskie..	9	232762,8	13,0	92103,4	117632,5	12423,3	9249,6	20568,0		
Lubelskie.....	16 ^b	241182,0	9,6	114380,2	105647,6	4192,7	7970,3	210341,0		
Lubuskie.....	7 ^c	77167,5	5,5	38500,5	27698,5	5082,3	772,7	44492,4		
Łódzkie	6 ^d	98268,3	5,4	46477,1	42261,7	3717,4	2859,1	79850,4		
Małopolskie.....	9 ^e	178224,7	11,7	^m	^m	^m	2475,6	106967,9		
Mazowieckie.....	5 ^{fgh}	173297,0	4,9	96959,8	59061,9	3964,4	4549,3	112414,9		
Opolskie.....	3	62590,5	6,7	45745,0	14783,9	895,5	925,6	11407,0		
Podkarpackie.....	7 ^{hi}	279652,7	15,7	193279,8	60334,5	3671,3	6866,2	72216,0		
Podlaskie.....	3	88084,5	4,4	63681,0	10909,0	1265,0	4552,6	73182,5		
Pomorskie	7 ^{ij}	167855,3	9,2	107792,9	38780,2	11820,3	12785,4	193162,9		
Śląskie.....	7 ^g	229669,0	18,6	128631,5	55558,5	893,0	2663,2	85122,0		
Świętokrzyskie.....	9	128876,1	11,0	64638,5	54959,7	2435,1	2338,7	145334,6		
Warmińsko- mazurskie.....	6 ^f	144931,4	6,0	79044,8	33282,0	24618,5	5532,4	84694,8		
Wielkopolskie	11 ^{kl}	179376,5	6,0	61643,2	90130,9	9628,7	1379,8	29354,5		
Zachodniopomorskie...	5 ^k	118786,6	5,2	63372,5	36538,8	8474,3	2679,0	134609,0		

^a Wskaźniki obliczono uwzględniając powierzchnię rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. ^{b - l} Obiekt wykazano w województwie: ^b podkarpackim, ^c wielkopolskim, ^d świętokrzyskim, ^e śląskim, ^f kujawsko-pomorskim, ^g łódzkim, ^h lubelskim, ⁱ małopolskim, ^j warmińsko-mazurskim, ^k lubuskim, ^l dolnośląskim. ^m Brak aktualnych pomiarów geodezyjnych.

^a Indices calculated including the area of nature reserves, ecological land, documentation sites and nature-landscape complexes. ^{b - l} The establishment recorded in the following voivodships: ^b podkarpackie, ^c wielkopolskie, ^d świętokrzyskie, ^e śląskie, ^f kujawsko-pomorskie, ^g łódzkie, ^h lubelskie, ⁱ małopolskie, ^j warmińsko-mazurskie, ^k lubuskie, ^l dolnośląskie. ^m No valid geodetic measurements.

TABL. 21(195). PARKI KRAJOBRAZOWE^a W 2012 R.
LANDSCAPE PARKS^a IN 2012

NAZWA I LOKALIZACJA NAME AND LOCATION	Powierzchnia parku krajobrazowego <i>The area of the landscape park</i>					
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody <i>of total reserves and other forms of nature protection</i>	strefa ochronna ogółem <i>total protection zone</i>
		lasy <i>forests</i>	użytki rolne <i>arable lands</i>	wody <i>waters</i>		
w hektarach <i>in hectares</i>						
P O L S K A	2607045,8	1307771,3	814683,0	102489,9	78483,3	1481954,3
P O L A N D						
Zespół Parków Krajobrazowych						
Województwa Śląskiego (śląskie)	229669,0	128631,5	55558,5	893,0	2663,2	85122,0
Cysterskie Kompozycje Kraj. Rud Wielkich.....	49387,0	28840,0	16806,0	659,0	419,4	14010,0
Orlich Gniazd.....	47965,0	20403,0	25684,0	–	680,1	494,0
Lasy nad Górną Liswartą	38731,0	–	–	–	260,9	12403,0
Beskidu Śląskiego	38620,0	33771,0	4800,0	49,0	603,7	22285,0
Żywiecki	35870,0	29415,0	5375,0	185,0	552,1	21790,0
Beskidu Małego	16540,0	13926,7	2613,3	–	95,0	10243,0
Stawki	1732,0	1732,0	–	–	32,3	–
Załęczański.....	824,0	543,8	280,2	–	19,7	3897,0
Zespół Parków Krajobrazowych						
Województwa Wielkopolskiego (wielkopolskie)	176301,5	61243,3	88119,7	9203,7	1379,8	29354,5
Sierakowski.....	30413,0	9898,0	15881,0	2254,0	150,9	–
Powidzki	25785,3	8350,1	12568,0	2469,8	50,0	–
Przemęcki.....	19450,0	6830,0	9780,0	1411,0	118,4	–
PK im. gen. D. Chłapowskiego	17220,2	2343,9	13249,2	113,1	8,4	–
Dolina Baryczy.....	17000,0	6600,0	5800,0	1200,0	47,9	–
Żerkowsko–Czeszewski	15640,0	6129,0	8194,0	160,0	273,3	–
Nadwarciański.....	13428,0	1463,0	10348,0	393,0	312,4	–
Rogaliński	12750,0	6593,0	3827,6	304,7	206,0	–
Puszcza Zielonka.....	11999,6	10687,8	897,2	158,0	103,7	10969,5
Lednicki	7618,4	720,7	6395,9	339,1	–	–
Pszczewski	2920,0	189,0	640,0	346,0	59,2	14625,0
Park Krajobrazowy Promno	2077,0	1438,8	538,8	55,0	49,6	3760,0
Zespół Parków Krajobrazowych w Przemysłu						
<p>(podkarpackie).....</p>	141750,0	89548,0	41356,0	1586,0	2794,2	–
Pogórza Przemyskiego	61862,0	37255,0	20048,0	895,0	1074,4	–
Gór Słonnych	55976,0	35490,0	15557,0	503,0	1438,9	–
Południoworotoczkański	16237,0	10882,0	4853,0	42,0	194,6	–
Puszczy Solskiej.....	7675,0	5921,0	898,0	146,0	86,3	–
Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych						
w Krośnie (podkarpackie)	130761,5	100140,4	16700,0	1019,0	3578,9	34392,0
Ciśniańsko–Wetliński.....	50971,5	45129,0	1049,0	330,0	512,5	–
Dolina Sanu.....	28718,0	23562,4	3039,0	331,0	715,9	–
Czarnorzecko–Strzyżowski.....	25784,0	12320,0	10846,0	222,0	314,6	34392,0
Jaśliński.....	25288,0	19129,0	1766,0	136,0	2035,9	–
Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych						
<p>(mazowieckie).....</p>	126046,9	68993,6	46338,7	2961,3	2914,1	92660,8
Nadbużański	74136,5	26777,5	40970,0	2561,5	816,1	39535,2
Kozienicki.....	26233,9	24033,2	895,0	115,0	1173,8	36009,6
Mazowiecki	15709,8	11290,9	2534,7	79,8	387,9	7992,0
Chojnowski	6795,7	5090,0	950,0	130,0	254,1	4727,0
Brudzeński.....	3171,0	1802,0	989,0	75,0	282,2	4397,0
Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich						
Parków Krajobrazowych w Kielcach						
<p>(świętokrzyskie).....</p>	119711,0	58922,5	51590,7	2380,7	2004,9	132286,0
Nadnidziański	23164,0	2270,0	18253,2	347,5	100,9	26011,0
Suchedniowsko–Oblegorski.....	21407,0	19513,0	1664,0	230,0	656,2	25681,0
Cisowsko–Orłowski.....	20706,0	13214,0	6246,0	1066,0	505,7	23748,0
Chęcimsko–Kielecki	20505,0	7423,0	9652,2	157,0	375,8	11124,0
Sieradowicki.....	12106,0	9803,0	1890,0	413,0	277,3	16236,0
Szaniecki.....	10915,0	1091,5	8830,2	54,6	27,7	12859,0
Kozubowski	6613,0	2513,0	4047,1	16,6	19,3	6036,0
Jeleniowski	4295,0	3095,0	1008,0	96,0	42,0	10591,0

TABL. 21(195). PARKI KRAJOBRAZOWE^a W 2012 R. (cd.)
LANDSCAPE PARKS^d IN 2012(cont.)

NAZWA I LOKALIZACJA NAME AND LOCATION	Powierzchnia parku krajobrazowego <i>The area of the landscape park</i>					
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody <i>of total reserves and other forms of nature protection</i>	strefa ochronna ogółem <i>total protection zone</i>
		lasy <i>forests</i>	użytki rolne <i>arable lands</i>	wody <i>waters</i>		
w hektarach <i>in hectares</i>						
Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych	94753,0	42009,0	34565,0	7511,0	6418,4	7450,0
Dolina Baryczy.....	70040,0	29699,0	26165,0	6279,0	5431,6	–
Dolina Bystrzycy.....	8570,0	2162,0	4923,0	1000,0	–	–
Ślęzański.....	8190,0	5569,0	2220,0	14,0	265,3	7450,0
Dolina Jezierzycy.....	7953,0	4579,0	1257,0	218,0	721,5	–
Zespół Zamojskich Parków Krajobrazowych (lubelskie).....	90411,0	38475,0	49784,0	200,0	611,8	45245,0
Skierbieszowski.....	35488,0	5173,0	29216,0	60,0	295,3	12479,0
Puszczy Solskiej.....	21305,0	18884,0	2394,0	27,0	105,0	1972,0
Szczebrzeszyński.....	20209,0	5625,0	13811,0	–	–	–
Krasnobrodzki.....	9390,0	5693,0	3636,0	61,0	207,7	30794,0
Południoworożtoczański.....	4019,0	3100,0	727,0	52,0	3,8	–
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego w Gorzowie Wielkopolskim (lubuskie).....	75167,5	36500,5	27698,5	5082,3	772,7	44492,4
Ujście Warty.....	18545,6	1161,7	13201,0	1205,0	83,8	–
Łuk Mużakowa.....	18200,0	10614,0	5779,0	625,0	132,6	–
Barlinecko-Gorzowski.....	12142,8	8665,2	1065,0	1021,6	114,4	11713,2
Pszczewski.....	9300,0	5984,2	2184,2	1095,1	243,8	18455,0
Krzesiński.....	8546,0	3547,0	4392,0	571,0	–	–
Łagowsko-Suleciński.....	5367,2	3808,4	993,3	381,6	198,1	6395,0
Gryzyński.....	3065,9	2720,0	84,0	183,0	–	7929,2
Zespół Jurajskich Parków Krajobrazowych (małopolskie).....	70375,4	.	.	.	1697,6	–
Dolinki Krakowskie.....	20686,1	.	.	.	682,8	13017,0
Tenczyński.....	13658,1	.	.	.	140,0	13413,9
Orlich Gniazd.....	12842,2	.	.	.	716,4	18751,9
Dłubniański.....	10959,6	.	.	.	–	11684,7
Bieliańsko-Tyniecki.....	6415,5	.	.	.	50,4	9996,3
Rudniański.....	5813,9	.	.	.	108,0	6713,0
Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych (opolskie).....	62590,5	45745,0	14783,9	895,5	925,6	11407,0
Stobrawski.....	52636,5	41558,0	10000,9	789,5	782,2	–
Góra Świętej Anny.....	5051,0	1030,0	3553,0	46,0	32,3	6374,0
Góry Opawskie.....	4903,0	3157,0	1230,0	60,0	111,1	5033,0
Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych (lubelskie).....	56569,0	19726,0	31934,0	1995,0	712,7	84380,0
Kazimierski.....	14961,0	3130,0	10039,0	441,0	106,3	24189,0
Krzczonowski.....	12421,0	3075,0	9169,0	9,0	83,0	13854,0
Pojezierze Łęczyńskie.....	11816,0	3781,0	6014,0	1182,0	476,3	14095,0
Nadwieprzański.....	6261,0	2509,0	3481,0	127,0	–	11185,0
Kozłowiecki.....	6121,0	5315,0	364,0	195,0	47,1	7432,0
Wrzelowiecki.....	4989,0	1916,0	2867,0	41,0	–	13625,0
Zespół Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego (kujawsko-pomorskie).....	55642,5	9370,9	38370,6	3098,6	335,4	–
Chełmiński.....	33306,5	5521,9	21259,1	1845,0	213,5	–
Nadwiślański.....	22336,0	3849,0	17111,5	1253,6	121,9	–
Zespół Parków Krajobrazowych Pogórza w Tarnowie (małopolskie).....	44407,2	.	.	.	127,9	–
Ciężkowicko-Rożnowski.....	17633,9	.	.	.	126,4	–
Wiśnicko-Lipnicki.....	14246,0	.	.	.	1,5	–
Pasma Brzanki.....	12527,3	.	.	.	–	–

TABL. 21(195). PARKI KRAJOBRAZOWE^a W 2012 R. (cd.)LANDSCAPE PARKS^a IN 2012(cont.)

NAZWA I LOKALIZACJA NAME AND LOCATION	Powierzchnia parku krajobrazowego <i>The area of the landscape park</i>					
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			z ogółem rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody <i>of total reserves and other forms of nature protection</i>	strefa ochronna ogółem <i>total protection zone</i>
		lasy <i>forests</i>	użytki rolne <i>arable lands</i>	wody <i>waters</i>		
w hektarach <i>in hectares</i>						
Zespół Parków Krajobrazowych Polesia						
(lubelskie)	43596,0	24493,0	11611,0	1210,6	2623,4	48818,0
Chełmski	16457,0	8125,0	5358,0	160,6	625,4	10878,0
Strzelecki	12026,0	7488,0	2053,0	40,0	108,7	11486,0
Sobiborski	10000,0	8500,0	700,0	245,0	1889,3	9500,0
Poleski	5113,0	380,0	3500,0	765,0	0,0	16954,0
Zespół Sieradzkich Parków Krajobrazowych						
(łódzkie)	38653,0	13561,0	21893,0	843,0	758,1	8431,0
Międzyrzecz Warty i Widawki	25330,0	6225,0	16700,0	533,0	613,9	–
Załęczański	13323,0	7336,0	5193,0	310,0	144,2	8431,0
Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych						
(łódzkie)	35850,0	23179,0	8365,0	2798,0	1526,1	66784,0
Sulejowski	17030,0	11200,0	2700,0	2360,0	428,7	39569,0
Spalski	13110,0	7442,0	4630,0	300,0	502,6	23192,0
Przedborski	5710,0	4537,0	1035,0	138,0	594,8	4023,0
Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich						
(warmińsko-mazurskie)	29555,9	17330,7	6309,2	4619,8	573,6	31301,7
Pojezierza Iławskiego	22404,7	13383,9	3580,8	4601,9	539,9	16419,1
Wzgórz Dylewskich	7151,2	3946,8	2728,4	17,9	33,7	14882,6
Parki niewchodzące w skład zespołów :						
<i>Parks not constituting a part of complexes:</i>						
Puszczy Knyszyńskiej (podlaskie)	74447,0	60864,0	4862,0	381,0	3898,4	52255,0
Krajeński (kujawsko-pomorskie)	73850,0	19223,0	49373,0	2604,0	1325,4	–
Popradzki (małopolskie)	54392,7	^b	^b	^b	611,9	21768,8
Mazurski (warmińsko-mazurskie)	53655,0	26140,0	8100,0	18015,0	3321,9	18608,0
Drawski (zachodniopomorskie)	41430,0	17059,4	19057,8	4967,3	428,6	22212,0
Lasy Janowskie (lubelskie, podkarpackie)	39150,0	30417,0	7218,0	1384,0	4341,8	60500,0
Gostynińsko-Włocławski (mazowieckie, kujawsko-pomorskie)	38950,0	24280,0	11460,0	1285,0	2323,6	14195,0
Dolina Słupi (pomorskie)	37040,0	26560,0	7700,0	2330,0	170,2	83170,0
Tucholski (kujawsko-pomorskie, pomorskie)	36983,0	31810,0	3410,1	827,4	2768,3	15946,0
Zaborski (pomorskie)	34026,0	21541,0	8008,0	3575,0	468,4	–
Kaszubski (pomorskie)	33202,0	11230,0	16712,0	3430,0	10698,9	32494,0
Podlaski Przełom Bugu (lubelskie, mazowieckie)	30904,0	10292,1	10749,7	823,2	337,8	17131,0
Cedyński (zachodniopomorskie)	30850,0	19130,0	8520,0	880,0	1024,6	53120,0
Śnieżnicki (dolnośląskie)	28800,0	21302,0	7475,0	23,0	360,8	14869,0
Górznięsko-Lidzbarski (kujawsko- pomorskie, mazowieckie, warmińsko- mazurskie)	27720,1	18223,4	7774,5	898,4	395,0	–
Przemkowski (dolnośląskie)	22340,0	10714,0	4711,9	1100,6	3548,9	15467,0
Bolimowski (łódzkie, mazowieckie)	22062,3	11992,9	7759,1	48,0	570,5	3102,5
Welski (warmińsko-mazurskie)	20444,0	7973,2	9608,7	1022,2	362,8	3895,1
Trójmiejski (pomorskie)	19930,0	18324,0	1323,0	145,0	240,1	16542,0
Wdecki (kujawsko-pomorskie)	19177,1	13347,0	5212,0	618,0	1377,0	4609,0
Wdzydzki (pomorskie)	17832,0	11370,0	2120,0	1915,0	59,5	15208,0
Iński (zachodniopomorskie)	17763,0	9342,0	5446,0	1527,0	113,0	26240,0
Brodnicki (kujawsko-pomorskie, warmińsko- mazurskie)	16685,0	10517,1	3251,2	2173,6	443,5	–
Chełmy (dolnośląskie)	15990,8	7711,2	7341,5	110,2	268,2	12470,8
Rudawski (dolnośląskie)	15705,0	8884,0	5659,0	183,0	–	6600,0
Puszczy Rominckiej (warmińsko-mazurskie)	14620,0	10534,3	2341,3	228,3	760,6	7942,0
Wysoczyzny Elbląskiej (warmińsko- mazurskie)	13732,0	7003,3	5080,8	137,3	307,0	22948,0
Barlinecko-Gorzowski (zachodniopomorskie)	11840,1	10819,4	720,8	115,0	227,4	20055,0
Wzniesień Łódzkich (łódzkie)	11580,0	3644,4	6642,2	45,9	149,3	3083,0
Dolina Bobru (dolnośląskie)	10943,0	4482,0	6032,0	429,0	21,0	12552,0
Nadgoplański (kujawsko-pomorskie)	9982,7	613,4	7019,6	2349,7	1893,7	–
Przedborski (świętokrzyskie)	9165,1	5716,0	3369,0	54,4	333,8	13048,6
Szczeciński (zachodniopomorskie)	9096,0	6742,0	1616,0	251,0	641,2	11842,0

TABL. 21(195). PARKI KRAJOBRAZOWE^a W 2012 R. (dok.)
LANDSCAPE PARKS^a IN 2012(cont.)

NAZWA I LOKALIZACJA NAME AND LOCATION	Powierzchnia parku krajobrazowego <i>The area of the landscape park</i>					
	ogółem total	w tym <i>of which</i>			z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody <i>of total reserves and other forms of nature protection</i>	strefa ochronna ogółem total protection zone
		lasy forests	użytki rolne arable lands	wody waters		
w hektarach <i>in hectares</i>						
Parki niewchodzące w skład zespołów (cd.): Parks not constituting a part of complexes:						
Beskidu Małego (małopolskie)	9049,4	^b	^b	^b	38,2	11622,3
Sowiogórski (dolnośląskie).....	8140,7	7917,4	219,2	4,1	28,0	–
Nadmorski (pomorskie)	7452,0	3518,0	1285,0	–	959,2	17540,0
Łomżyński-Doliny Narwii (podlaskie)	7353,5	1341,0	2263,0	242,0	221,4	12310,5
Sudetów Wałbrzyskich (dolnośląskie)	6493,0	5721,5	739,3	32,2	–	2894,6
Suwalski (podlaskie).....	6284,0	1476,0	3784,0	642,0	432,8	8617,0
Doliny Dolnej Odry (zachodniopomorskie).....	6009,0	220,0	80,0	642,0	101,5	1140,0
Mierzeja Wiślana (pomorskie).....	4410,0	3330,0	186,0	–	109,5	22703,0
Książański (dolnośląskie)	3155,4	2780,0	360,4	15,0	238,5	5933,0
Pasma Brzanki (podkarpackie)	3086,2	986,4	1958,5	6,3	–	–
Nadgoplański Park Tysiąclecia (wielkopolskie)	3075,0	399,9	2011,2	425,0	–	–
Przemęcki (lubuskie)	2000,0	2000,0	–	–	–	–
Pojezierza Hławskiego (pomorskie).....	2640,3	2349,9	46,2	215,3	–	1618,9
Ujście Warty (zachodniopomorskie).....	1798,5	59,7	1098,2	92,0	142,7	–

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. *b* Brak aktualnych pomiarów geodezyjnych dla parków krajobrazowych województwa małopolskiego.

a Listed according to decreasing total area. *b* No valid geodetic measurements for landscape parks of the Małopolskie Voivodship.

TABL. 22(196). OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012R.
PROTECTED LANDSCAPE AREAS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba obiektów <i>The number of establishments</i>	Powierzchnia <i>Area</i>		W tym według kategorii gruntów <i>Of which by land category</i>			Z ogółem rezerwy i pozostałe formyochrony przyrody <i>of total reserves and other forms of nature protection</i>
		ogółem w hektarach ^a <i>total in hectares^a</i>	w % powierzchni ogólnej ^a <i>in % of the total area^a</i>	lasy <i>forests</i>	Użytki rolne <i>arable lands</i>	wody <i>waters</i>	
		w hektarach <i>in hectares</i>					
P O L S K A	385	7078148,8	22,6	2223848,4	2632698,3	173512,0	85999,2
P O L A N D							
Dolnośląskie.....	16 ^b	138948,5	7,0	80534,4	50047,6	1761,0	393,5
Kujawsko-pomorskie	32	334124,2	18,6	181242,0	140281,7	11391,9	4447,4
Lubelskie.....	17	301970,8	12,0	82975,0	193448,5	8124,9	2818,1
Lubuskie.....	38	438453,4	31,3	222384,1	181335,4	22501,3	2405,1
Łódzkie	13 ^{bcd}	246434,8	13,5	17303,0	15489,0	369,1	3140,4
Małopolskie.....	10	573080,0	37,7	^k	^k	^k	766,1
Mazowieckie	29 ^{ef}	835111,3	23,5	237944,1	516844,2	25840,7	12541,4
Opolskie	9	192039,1	20,4	103165,3	71718,9	7639,6	2410,8
Podkarpackie.....	13	466411,0	26,1	221656,1	218244,8	7593,0	3480,3
Podlaskie	13 ^g	462715,3	22,9	202721,5	216527,3	15811,0	18505,9
Pomorskie	42 ^{gh}	393720,0	21,5	211594,0	143272,0	19956,0	3359,1
Śląskie.....	14	36987,3	3,0	10072,4	24839,6	16,2	–
Świętokrzyskie	18 ^{ci}	617957,4	52,8	171560,9	379248,1	4798,1	971,0
Warmińsko- mazurskie	69 ^j	956266,5	39,6	^k	^k	^k	24109,4
Wielkopolskie	33 ^h	755672,6	25,3	352786,1	340199,9	20895,7	2661,0
Zachodniopomorskie..	19 ^{bj}	328256,6	14,3	127909,5	141201,3	26813,5	3989,7

a Wskaźniki obliczono uwzględniając powierzchnię rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. *b–j* Obiekty wykazano w województwie: *b* wielkopolskim, *c* mazowieckim, *d* świętokrzyskim *e* lubelskim, *f* podlaskim, *g* warmińsko-mazurskim, *h* zachodniopomorskim, *i* małopolskim, *j* pomorskim. *k* Brak aktualnych pomiarów geodezyjnych dla obiektów w województwach: małopolskim i warmińsko-mazurskim.

a The indexed were calculated with the consideration of the area of nature reserves, ecological arable lands, documentation sites and nature-landscape complexes. *b–j* The object was found in voivodship: *b* wielkopolskim, *c* mazowieckim, *d* świętokrzyskim *e* lubelskim, *f* podlaskim, *g* warmińsko-mazurskim, *h* zachodniopomorskim, *i* małopolskim, *j* pomorskim. *k* Currently there are no geodetic measurements for objects in the Małopolskie and Warmińsko-Mazurskie Voivodships.

TABL. 23(197). OBSZARY NATURA 2000 WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.^a
NATURA 2000 AREAS BY VOIVODSHIPS IN 2012^a

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) <i>Areas of special bird protection (SPA)</i>		Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) <i>Areas of special habitat protection (SAC)</i>	
	powierzchnia w ha <i>area in ha</i>	w % powierzchni ogólnej <i>in % of the total area</i>	powierzchnia w ha <i>area in ha</i>	w % powierzchni ogólnej <i>in % of the total area</i>
P O L S K A P O L A N D	5575158,4^b	17,8	3815982,0^c	12,2
Dolnośląskie	292104,8	14,6	354298,0	17,8
Kujawsko-pomorskie	157791,5	8,8	82856,2	4,6
Lubelskie	335843,4	13,4	164721,6	6,6
Lubuskie	294227,7	21,0	190010,2	13,6
Łódzkie	40259,4	2,2	53683,3	3,0
Małopolskie	133665,4	8,8	152959,9	10,1
Mazowieckie	428607,0	12,1	192940,6	5,4
Opolskie	14161,1	1,5	27274,1	2,9
Podkarpackie	507774,0	28,5	345454,7	19,4
Podlaskie	579402,3	28,7	543675,2	26,9
Pomorskie	363938,2	19,9	176874,4	9,7
Śląskie	62409,8	5,1	92094,1	7,5
Świętokrzyskie	21982,3	1,9	156076,5	13,3
Warmińsko-mazurskie	575821,8	23,8	257008,7	10,6
Wielkopolskie	425333,6	14,3	241314,8	8,1
Zachodniopomorskie	692854,0	30,3	425078,3	18,6

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. ^b W tym 648982,1 ha obszarów OSO leżących na morzu. ^c W tym 359661,4 ha obszarów SOO leżących na morzu.

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

^a See “Methodological notes”. ^b Including 648982,1 ha SPA of lying on the sea areas. ^c Including 359661,4 ha SAC of lying on the sea areas.

Source: data of the General Directorate for Environmental Protection.

**TABL. 24(198). OBSZARY NATURA 2000 – OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2012 R.^a**
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL BIRD PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha
P O L S K A	5575158,4		
P O L A N D			
Dolnośląskie	292104,8	Lubuskie (dok.)	
Bory Dolnośląskie	125384,1	Puszcza Notecka	42088,3
Dolina Baryczy	42273,9	Stawy Przemkowskie.....	1375,6
Dolina Środkowej Odry	71,2	Ujście Warty	33297,4
Góry Izerskie	20342,9	Lódzkie	40259,4
Góry Stołowe.....	19816,7	Dolina Pilicy	2345,6
Grądy Odrzańskie	12117,8	Dolina Środkowej Warty	4271,7
Karkonosze	18578,4	Doliny Przysowy i Słudwi	2102,5
Łęgi Odrzańskie.....	17518,2	Pradolina Warszawsko-Berlińska	21969,0
Stawy Przemkowskie.....	3229,9	Zbiornik Jeziorsko	9570,6
Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie	31577,9	Małopolskie	133665,4
Zbiornik Mietkowski	1193,9	Babia Góra.....	4915,6
Kujawsko-pomorskie	157791,5	Beskid Niski	64994,6
Bagienna Dolina Drwęcy	3366,1	Dolina Dolnej Skawy.....	7081,9
Błota Rakutowskie.....	4437,9	Dolina Dolnej Soły	3733,6
Bory Tucholskie	108985,4	Gorce.....	6824,9
Dolina Dolnej Wisły	22720,1	Pasma Policy.....	1190,1
Dolina Środkowej Noteci i Kanału		Pieniny	2336,4
Bydgoskiego	11491,6	Puszcza Niepołomicka	11762,3
Ostoja Nadgoplańska	6624,1	Stawy w Brzeszczach.....	1589,7
Żwirownia Skoki	166,3	Tatry	21017,8
Lubelskie	335843,4	Torfowiska Orawsko-Nowotarskie	8218,5
Bagno Bubnów	2187,6	Mazowieckie	428607,0
Chełmskie Torfowiska Węglanowe	4309,4	Bagno Całowanie.....	4214,9
Dolina Dolnego Bugu	7915,3	Bagno Pulwy	4112,4
Dolina Górnej Łabuńki	1907,0	Dolina Dolnego Bugu	53299,7
Dolina Sołokiji.....	13667,8	Dolina Dolnej Narwi.....	17459,8
Dolina Szyszły	2557,2	Dolina Kostrzynia	14376,1
Dolina Środkowego Bugu.....	28096,6	Dolina Liwca	27431,5
Dolina Środkowej Wisły.....	3367,0	Dolina Pilicy	33010,7
Dolina Tyśmienicy	7363,7	Dolina Środkowej Wisły.....	27410,9
Lasy Janowskie.....	33711,0	Doliny Omulwi i Płodownicy	31340,1
Lasy Łukowskie.....	11093,0	Doliny Przysowy i Słudwi	1878,1
Lasy Parczewskie	14024,3	Doliny Wkry i Mławki.....	21861,8
Lasy Strzeleckie.....	8749,5	Lasy Łukowskie.....	395,4
Małopolski Przełom Wisły	2909,0	Małopolski Przełom Wisły	2037,6
Ostoja Nieliska	3135,3	Ostoja Kozienicka.....	68301,2
Ostoja Tyszowiecka.....	11029,4	Puszcza Biała.....	83779,7
Polesie	18030,9	Puszcza Kampinoska	37640,5
Puszcza Solska.....	67907,4	Puszcza Piska.....	56,5
Roztocze	81706,0	Opolskie	14161,1
Staw Boćków.....	326,2	Grądy Odrzańskie	7881,5
Uroczysko Mosty-Zahajki	5061,7	Zbiornik Nyski.....	2127,8
Zbiornik Podedwórze	283,7	Zbiornik Otmuchowski	2026,9
Zlewnia Górnej Huczwy.....	6504,6	Zbiornik Turawa	2124,9
Lubuskie	294227,7	Podkarpackie	507774,0
Bory Dolnośląskie	46709,3	Beskid Niski	86972,0
Dolina Dolnej Noteci	24943,6	Bieszczady	111519,4
Dolina Środkowej Odry	33606,6	Góry Słonne.....	55036,9
Jeziora Pszczewskie i Doliny Obry.....	7996,9	Lasy Janowskie.....	26524,8
Lasy Puszczy nad Drawą.....	53905,2	Pogórze Przemyskie.....	65366,3
Łęgi Odrzańskie.....	481,2	Puszcza Sandomierska	129115,6
Ostoja Witnicko-Dębnińska	16071,8	Puszcza Solska.....	11441,7
Pojezierze Sławskie	17260,8	Roztocze	21797,3
Puszcza Barlinecka	16491,1		

**TABL. 24(198). OBSZARY NATURA 2000 – OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2012 R. (dok.)^a
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL BIRD PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha
Podlaskie	579402,3	Warmińsko-mazurskie(dok.)	
Bagienna Dolina Narwi	23471,1	Zalew Wiślany	17790,2
Bagno Wizna	14471,0	Wielkopolskie	425333,6
Dolina Dolnego Bugu	13095,0	Dąbrowy Krotoszyńskie	34245,3
Dolina Dolnej Narwi	9068,1	Dolina Baryczy	13243,0
Dolina Górnego Nurca.....	3995,0	Dolina Małej Welny pod Kiszkowem	1252,4
Dolina Górnej Narwi	18384,1	Dolina Samicy	2391,0
Ostoja Biebrzańska	148509,3	Dolina Środkowej Noteci i Kanału	
Przełomowa Dolina Narwi	7649,2	Bydgoskiego	21180,4
Puszcza Augustowska.....	134377,7	Dolina Środkowej Warty	52832,7
Puszcza Białowiecka.....	63147,6	Jezióra Pszczewskie i Dolina Obry	6796,4
Puszcza Knyszyńska.....	139590,2	Jezioro Zgierzynieckie	552,8
Puszcza Piska	3644,1	Lasy Puszczy nad Drawą	15366,5
Pomorskie	363938,2	Nadnoteckie Łęgi.....	16058,1
Bielawskie Błota.....	1101,3	Ostoja Nadgoplańska	3191,8
Bory Tucholskie	213550,5	Ostoja Rogalińska.....	21763,1
Dolina Dolnej Wisły	10839,0	Pojezierze Sławskie	21884,1
Dolina Słupi.....	37471,8	Pradolina Warszawsko-Berlińska	1443,4
Lasy Iławskie.....	2615,0	Puszcza nad Gwdą	50116,4
Lasy Łęborskie	8565,3	Puszcza Notecka.....	136167,4
Lasy Mirachowskie	8232,4	Wielki Łęg Obrzański.....	23431,1
Pobrzeże Słowińskie.....	21819,4	Zbiornik Jeziorsko	615,7
Puszcza Darżłubska	6452,6	Zbiornik Wonieść	2802,1
Ujście Wisły	856,4	Zachodniopomorskie	692854,0
Wielki Sandr Brdy	37106,2	Bagna Rozwarowskie	4249,6
Zalew Wiślany.....	14433,7	Delta Świny	8286,0
Zatoka Pucka	894,4	Dolina Dolnej Odry	61648,4
Śląskie	62409,8	Jezióra Weltyńskie.....	2811,2
Beskid Żywiecki	34988,8	Jezioro Miedwie i okolice.....	16511,0
Dolina Dolnej Soły	290,0	Jezioro Świdwie.....	7196,2
Dolina Górnej Wisły.....	24740,2	Lasy Puszczy nad Drawą	121007,3
Stawy w Brzeszczach	1476,3	Łąki Skoszewskie	9083,4
Stawy Wielikąt i Las Tworkowski	914,5	Ostoja Cedyńska	20871,2
Świętokrzyskie	21982,3	Ostoja Drawska	153906,1
Dolina Nidy	19956,1	Ostoja Ińska	87710,9
Małopolski Przełom Wisły	2026,3	Ostoja Witnicko-Dębniańska.....	30921,3
Warmińsko-mazurskie	575821,8	Ostoja Wkrzańska.....	14575,7
Bagna Nietlickie	4080,8	Puszcza Barlinecka	10014,6
Dolina Pasłęki.....	20669,9	Puszcza Goleniowska	25039,2
Doliny Omulwi i Płodownicy	3046,6	Puszcza nad Gwdą.....	27562,5
Doliny Wkry i Mławki	6889,7	Wybrzeże Trzebiatowskie.....	31757,6
Jezioro Dobskie	6985,2	Zalew Kamieński i Dziwna.....	12506,9
Jezioro Drużno	5995,7	Zalew Szczeciński	47194,6
Jezioro Łuknajno	1380,2	Obszary leżące na morzu^a	648982,1
Jezioro Oświn i okolice	2516,1	<i>Areas lying on the sea^a</i>	
Lasy Iławskie.....	22603,5	Delta Świny	2722,5
Lasy Skaliskie.....	12644,7	Ławica Słupska.....	80050,3
Ostoja Polygon Orzysz	21208,0	Przybrzeżne wody Bałtyku	194626,7
Ostoja Warmińska	145342,0	Ujście Wisły	891,7
Puszcza Borecka.....	18962,8	Zatoka Pomorska	309154,9
Puszcza Napiwodzko–Ramucka	116604,7	Zatoka Pucka	61536,0
Puszcza Piska	169101,7		

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

a See “Methodological notes”.

S o u r c e: data of the General Directorate for Environmental Protection.

**TABL. 25(199). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2012 R.^a**
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha
P O L S K A P O L A N D	3815982,0		
Dolnośląskie	354298,0	Dolnośląskie (dok.)	
Biała Łądecka	73,1	Nowosolska Dolina Odry	71,2
Bierutów	223,5	Ostoja nad Baryczą	66238,9
Bór Jodłowy w Goli	11,9	Ostoja nad Bobrem	15373,0
Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka	581,9	Ostoja Nietoperzy Gór Sowich	21324,9
Chłodnia w Cieszkowie	18,5	Ostrzyca Proboszczowicka	74,0
Czarne Urwisko koło Lutyni	36,1	Panieńskie Skąły	1,1
Dalkowskie Jary	40,1	Pasmo Krowiarki	5423,2
Dąbrowy Janikowskie	15,6	Pątnów Legnicki	837,8
Dąbrowy Kliczkowskie	552,9	Piekielna Dolina koło Polanicy	142,5
Dębnińskie Mokradła	5233,3	Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej	1491,4
Dobromierz	1514,6	Przełom Nysy Kłodzkiej k. Morzyszowa	330,7
Dolina Bystrzycy Łomnickiej	951,7	Przełomowa Dolina Nysy Łużyckiej	1661,7
Dolina Dolnej Baryczy	3165,8	Przełomy Pelcznicy pod Książem	240,3
Dolina Dolnej Kwisy	4389,1	Przeplatki nad Bystrzycą	834,6
Dolina Łachy	991,2	Przygiełkowiska koło Gozdniczy	175,5
Dolina Oleśnic i Potoku Boguszyckiego	1118,8	Rudawy Janowickie	6635,0
Dolina Widawy	2043,5	Skalki Stoleckie	6,3
Dzika Orlica	539,7	Skoroszowskie Łąki	1359,7
Galuszki w Chocianowie	29,5	Stawy Karpnickie	211,3
Góra Wapienna	119,9	Stawy Sobieszowskie	239,6
Góry Bardzkie	3379,7	Stawy w Borowej	188,7
Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika	19038,5	Sztolnia w Młotach	12,4
Góry i Pogórze Kaczawskie	35005,3	Sztolnie w Leśnej	30,2
Góry Kamienne	24098,9	Torfowiska Gór Izerskich	4765,0
Góry Orlickie	2798,1	Torfowisko pod Zieleńcem	225,8
Góry Stołowe	10983,6	Trzczańskie Mokradła	75,3
Góry Złote	7128,9	Uroczyńska Borów Dolnośląskich	8067,8
Grądy w Dolinie Odry	8334,0	Wrzosowiska Świętoszowsko- Ławszowskie	10141,6
Grodzcyń i Homole koło Dusznik	287,9	Wrzosowisko Przemkowskie	6663,7
Irysowy Zagon koło Gromadzynia	37,9	Wzgórza Kielczyńskie	403,6
Jelonek Przemkowski	62,6	Wzgórza Niemczańskie	3237,2
Jodłowice	9,4	Wzgórza Strzebińskie	3836,2
Kamionki	72,0	Wzgórza Warzęgowskie	660,9
Karkonosze	18204,9	Zagórzyckie Łąki	359,8
Karszówek	486,3	Źródlika koło Zimnej Wody	156,0
Kielczyn	2,8	Źródła Pijawnika	157,4
Kopalnie w Złotym Stoku	170,1	Żerkowice-Skała	84,8
Kościół w Konradowie	0,4	Żwirownie w Starej Olesznej	41,8
Kozioróg w Czernej	142,8	Kujawsko-pomorskie	82856,2
Kumaki Dobrej	2094,0	Błota Klócińskie	3899,3
Las Pilczycki	119,6	Ciechocinek	13,2
Lasy Barucickie	13,6	Cyprianka	109,3
Lasy Grędzińskie	3087,5	Cytadela Grudziądz	222,8
Leśne Stawki koło Goszcza	111,9	Dolina Drwęcy	2901,3
Ludów Śląski	82,1	Dolina Łobzonki	3146,8
Łąki Gór i Pogórze Izerskiego	6433,4	Dolina Noteci	11880,3
Łęgi koło Chałupek	127,2	Dolina Osy	2183,7
Łęgi nad Bystrzycą	2084,4	Doliny Brdy i Stążki w Borach Tucholskich	3948,4
Łęgi Odrzańskie	19739,1	Dolna Wisła	53,8
Masyw Chełmca	1432,5	Dybowska Dolina Wisły	1392,0
Masyw Ślęży	5059,3	Forty w Toruniu	12,9
Modraszki koło Opoczki	31,4	Jezioro Gopło	10266,4
Muskowicki Las Bukowy	206,4	Kościół w Śliwicach	0,1

TABL. 25(199). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK(SOO) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R. (cd.)^a
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha
Kujawsko-pomorskie (dok.)		Lubelskie (dok.)	
Krzewiny	232,4	Jelino	8,4
Leniec w Barbarce	4,1	Jezióra Uściwierskie	2065,6
Leniec w Chorągiewce	12,1	Kamień	98,0
Lisi Kąt	1061,3	Kazmierówka	165,5
Łąki Trzęślicowe w Foluszu	2130,8	Kąty	24,0
Mszar Plociczno	181,8	Komaszyce	127,8
Nieszawska Dolina Wisły	3891,7	Kornelówka	28,6
Ostoja Barcińsko-Gąsawska	3456,4	Krowie Bagno	535,2
Ostoja Brodnicka	3047,2	Kumów Majoracki	137,2
Ostoja Lidzbarska	3295,0	Las Orłowski	367,3
Pojezierze Gnieźnieńskie	4182,9	Las Żaliński	784,1
Równina Szubińsko-Łabiszyńska	2825,9	Lasy Dolhobyczowskie	472,9
Sandr Wdy	4717,8	Lasy Mirczańskie	153,0
Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki	151,9	Lasy Sobiborskie	9709,3
Solecka Dolina Wisły	7030,1	Łabunie	311,4
Solniska Szubińskie	361,9	Łopiennik	157,7
Stary Zagaj	307,5	Maśluchy	91,6
Torfowisko Linie	5,3	Minokąt	33,1
Torfowisko Mieleńskie	146,1	Niedzieliska	17,9
Włocławska Dolina Wisły	4763,8	Niedzielski Las	267,2
Zamek Świecie	17,5	Nowosiółki (Julianów)	33,5
Zbocza Płutowskie	1002,4	Obuwik w Uroczysku Świdów	36,5
Lubelskie	164721,6	Olszanka	11,0
Adelina	483,7	Opole Lubelskie	2724,4
Bachus	84,2	Ostoja Nadbużańska	6871,7
Borowa Góra	3,3	Ostoja Parczewska	3591,5
Bródek	208,7	Ostoja Poleska	10159,1
Brzeziczno	98,0	Pastwiska nad Huczwą	149,5
Bystrzyca Jakubowicka	456,2	Pawłów	871,0
Chmiel	25,8	Płaskowyż Nałęczowski	1080,7
Czarny Las	19,8	Podęblocie	530,8
Dąbrowy Seroczyńskie	2,9	Podpakule	10,7
Debry	179,5	Poleska Dolina Bugu	8173,2
Dobromyśl	636,8	Polichna	368,4
Dobryń	87,8	Popówka	55,7
Dobużek	199,3	Posadów	3,1
Dolina Dolnej Tanwi	6383,1	Przełom Wisły w Małopolsce	7685,9
Dolina Górnej Siniochy	597,0	Puławy	1157,0
Dolina Krzny	203,0	Putnowice	50,6
Dolina Lętowni	1135,0	Rogów	12,0
Dolina Sieniochy	2693,1	Roztocze Środkowe	8472,8
Dolina Szyszły	981,0	Sawin	7,2
Dolina Środkowego Wieprza	1523,3	Serniawy	38,0
Dolina Wolicy	938,3	Siennica Różana	133,7
Doliny Łabuńki i Topornicy	2054,7	Stawska Góra	5,0
Dolny Wieprz	8182,3	Suśle Wzgórza	27,2
Drewniki	65,5	Szczecyn	696,7
Dzierzkowice	247,1	Sztolnie w Senderkach	80,6
Gliniska	16,6	Świdnik	122,8
Gościeradów	1752,6	Świeciechów	130,1
Guzówka	741,5	Święty Roch	202,4
Horodysko	2,9	Tamoszyn	368,1
Horodyszcze	25,4	Terespol	24,9
Hubale	34,4	Torfowiska Chełmskie	2124,2
Izbicki Przełom Wieprza	1778,1	Torfowisko Sobowice	175,4
Jata	1188,3	Uroczyska Lasów Adamowskich	1100,8

**TABL. 25(199). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2012 R. (cd.)^a
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha
Lubelskie (dok.)		Lubuskie (dok.)	
Uroczyska Lasów Janowskich.....	19230,7	Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej	862,0
Uroczyska Lasów Strzeleckich.....	3598,6	Przygiełkowiska Koło Gozdniczy	1592,2
Uroczyska Puszczy Solskiej	31010,2	Rynna Gryżyny.....	1336,8
Uroczyska Roztocza Wschodniego.....	2763,3	Rynna Jezior Rzepińskich.....	293,9
Wierzchowiska	4,2	Rynna Jezior Torzymskich	306,1
Wodny Dół	188,4	Skroda.....	378,6
Wrzosowisko w Orzechowie	18,8	Skwierzyna	0,3
Wygon Grabowiecki.....	8,4	Stara Dąbrowa w Korytach.....	1630,4
Zachodniowołyńska Dolina Bugu.....	1556,1	Sulechów	0,1
Zarośle.....	391,8	Torfowiska Sułowskie	44,3
Żmudź	44,1	Torfowisko Chłopy	498,5
Żurawce.....	35,8	Torfowisko Młodno.....	239,4
Lubuskie	190010,2	Ujście Ilanki.....	1958,7
Borowina	512,2	Ujście Noteci	3994,5
Bory Babimojskie.....	619,7	Ujście Warty.....	33297,4
Bory Chrobotkowe koło Brzózki.....	891,9	Uroczyska Borów Zasięckich	4375,4
Bory Chrobotkowe koło Bytomca	615,3	Uroczyska Puszczy Drawskiej.....	30936,0
Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej	2309,0	Wilki nad Nysą.....	12226,9
Broniszów.....	630,0	Zimna Woda.....	86,3
Brożek	65,1	Żurawie Bagno Sławskie	41,7
Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka	841,4	Łódzkie	53683,3
Buczyny Łagowsko-Sulecińskie.....	6771,0	Buczyna Gałkowska	103,4
Bytnica	33,9	Buczyna Janinowska.....	529,0
Dąbrowy Gubińskie.....	1534,6	Cisy w Jasieniu	19,7
Dębowe Aleje w Gryżynie i Zawiszach.....	29,7	Dąbrowa Grotnicka.....	101,5
Diabelski Staw koło Radomicka.....	7,3	Dąbrowa Świetlista w Pernie.....	40,1
Dolina Dolnego Bobru.....	1730,1	Dąbrowy Świetliste koło Redzenia	44,3
Dolina Dolnej Kwisy.....	1583,0	Dąbrowy w Marianku	72,7
Dolina Ilanki.....	2232,8	Dolina Czarnej	1139,2
Dolina Leniwej Obry	7137,7	Dolina Dolnej Pilicy	3801,2
Dolina Lubszy	724,5	Dolina Górnej Pilicy	2220,5
Dolina Pliszki	5033,9	Dolina Rawki.....	2255,7
Jeziora Brodzkie	829,2	Dolina Środkowej Pilicy.....	3787,4
Jeziora Gościmskie.....	2995,8	Grabia	1670,5
Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry.....	8509,3	Grabinka	10,1
Jezioro Janiszowice	206,1	Grądy nad Lindą.....	54,9
Jezioro Kozie.....	39,5	Las Dębowiec	47,0
Kargowskie Zakola Odry.....	3070,3	Lasy Gorzkowickie	61,5
Las Żarski.....	1245,1	Lasy Smardzewickie	286,5
Lasy Bierzwnickie	533,6	Lasy Spalskie.....	2016,4
Lasy Dobrosułowskie	11192,9	Lipickie Mokradła	369,5
Lubski Łęg Śnieżycowy	65,0	Lubiaszów w Puszczy Pilickiej	202,8
Łęgi koło Wymiarek	159,2	Łąka w Bęczkowicach.....	191,2
Łęgi nad Nysą Łużycką	449,9	Łąki Cieblowickie.....	475,3
Łęgi Odrzańskie.....	483,9	Niebieskie Źródła	25,2
Łęgi Słubickie.....	825,1	Ostoja Przedborska	3635,6
Małomickie Łęgi	993,0	Polany Puszczy Bolimowskiej.....	132,3
Mierkowskie Wydmy	609,8	Pradolina Bzury-Neru.....	20515,6
Mopkowy tunel koło Krzystkowic.....	48,1	Silne Błota	67,4
Murawy Gorzowskie	79,9	Słone Łąki w Pełczyskach	35,0
Nietoperek	7377,4	Szczypiorniak i Kowaliki.....	28,5
Nowogrodzkie Przygiełkowisko.....	31,5	Święte Ługi.....	151,2
Nowosolska Dolina Odry	5969,2	Torfowiska nad Prosną	95,6
Ostoja Bralinea	16439,1	Torfowiska Żytno-Ewina	45,3
Ostoja Przemęcka	454,7	Wielkopole-Jodły pod Czartorią	41,9
Otyń	0,1	Wola Cyrusowa	92,3

**TABL. 25(199). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2012 R. (cd.)^a
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha
Lódzkie (dok.)		Małopolskie (dok.)	
Zależański Łuk Warty.....	9316,9	Ostoja Gorczańska.....	17997,9
Małopolskie	152959,9	Ostoja Magurska.....	2011,5
Armeria.....	7,4	Ostoja Popradzka.....	57931,0
Babia Góra.....	3350,4	Ostoja Środkowojurajska.....	1706,7
Bednarka.....	1059,2	Ostoja w Paśmie Brzanki.....	788,9
Beskid Mały.....	1178,7	Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego....	5701,2
Biała Góra.....	12,9	Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca.....	586,3
Biała Tarnowska.....	957,5	Ostoje Nietoperzy Powiatu Gorlickiego....	2824,6
Białowodzka Góra nad Dunajcem.....	67,6	Pieniny.....	2336,4
Cedron.....	216,5	Pleszczotka.....	4,9
Chodów-Falniów.....	7,3	Podkowce w Szczawnicy.....	569,1
Cybowa Góra.....	18,2	Polana Biały Potok.....	53,4
Czarna Orawa.....	184,0	Poradów.....	11,3
Czerna.....	76,4	Pstroszyce.....	19,4
Dąbie.....	4,0	Pustynia Błędowska.....	1696,9
Dębnicko-Tyniecki obszar łąkowy.....	282,9	Raba z Mszanką.....	249,3
Dębówka nad rzeką Uszewką.....	844,3	Rudniańskie Modraszki-Kajasówka.....	447,2
Dolina Białki.....	716,0	Rudno.....	72,4
Dolina Górnej Mierzawy.....	625,5	Skawiński obszar łąkowy.....	44,1
Dolina Prądnika.....	2160,9	Sławice Duchowne.....	4,4
Dolina rzeki Gróbki.....	999,8	Sterczów-Ścianka.....	11,0
Dolina Sanki.....	22,5	Środkowy Dunajec z dopływami.....	755,8
Dolinki Jurajskie.....	886,5	Tarnawka.....	140,0
Dolna Soła.....	472,7	Tatry.....	21017,8
Dolny Dunajec.....	1293,9	Torfowiska Orawsko-Nowotarskie.....	8255,6
Giebułtów.....	6,4	Torfowisko Wielkie Błoto.....	347,9
Górny Dunajec.....	150,2	Tyłmanowa.....	0,3
Grzymałów.....	15,2	Uniejów Parcele.....	3,7
Jadowniki Mokre.....	704,2	Uroczysko Łopień.....	44,6
Jaroszowiec.....	584,8	Wały.....	9,3
Kaczmarowe Doły.....	12,6	Widnica.....	7,9
Kalina Mała.....	25,6	Wiśłoka z dopływami.....	338,4
Kalina-Lisiniec.....	5,7	Wiśliska.....	48,7
Kępie na Wyżynie Miechowskiej.....	54,2	Źródlika Wiśłoki.....	181,8
Koło Grobli.....	599,6	Mazowieckie	192940,6
Komorów.....	4,9	Aleja Pachnicowa.....	1,1
Kościół w Węglówce.....	88,6	Bagno Celestynowskie.....	1037,0
Krynica.....	163,8	Bagno Orońskie.....	921,4
Krzyszowice.....	39,8	Bagno Całowanie.....	3447,5
Kwiatówka.....	47,0	Baranie Góry.....	180,6
Lipówka.....	25,4	Białe Błota.....	31,4
Liwocz.....	26,1	Bory bagienne i torfowiska Karaska.....	558,8
Lubogoszcz.....	16,7	Bory Chrobotkowe Karaska.....	1124,5
Luboń Wielki.....	33,6	Dąbrowa Radziejowska.....	52,2
Łabowa.....	3251,2	Dąbrowy Ceranowskie.....	161,8
Łąki koło Kasiny Wielkiej.....	24,4	Dąbrowy Seroczyńskie.....	549,6
Łąki Nowohuckie.....	59,8	Dolina Czarnej.....	411,9
Łososina.....	345,4	Dolina Dolnej Pilicy.....	28020,4
Małe Pieniny.....	1875,9	Dolina Kamiennej.....	127,9
Michałowiec.....	20,4	Dolina Rawki.....	269,7
Na Policy.....	765,7	Dolina Skrzy Lewej.....	129,0
Nawojowa.....	1994,0	Dolina Środkowego Świdra.....	1475,7
Niedzica.....	25,7	Dolina Wkry.....	24,0
Nowy Wiśnicz.....	325,7	Dolina Zwolęńki.....	2379,3
Ochotnica.....	0,2	Dzwonecznik w Kisielanach.....	45,7
Opalonki.....	2,4	Forty Modlińskie.....	157,2

**TABL. 25(199). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2012 R. (cd.)^a**
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha
Mazowieckie (dok.)		Opolskie (dok.)	
Gole Łąki.....	49,6	Rozumicki Las.....	96,6
Golobórz.....	186,5	Teklusia.....	316,5
Grabinka.....	35,7	Żywocickie Łęgi.....	101,7
Kampinowska Dolina Wisły.....	20659,1	Podkarpackie	345454,7
Kantor Stary.....	97,0	Bednarka.....	232,7
Krogulec.....	113,1	Bieszczady.....	111519,4
Las Bielański.....	129,8	Bory Bagienne nad Bukową.....	532,2
Las Jana III Sobieskiego.....	115,2	Dąbrowa koło Zaklikowa.....	5,0
Las Natoliński.....	103,7	Dolina Dolnego Sanu.....	10176,6
Lasy Skarżyńskie.....	763,4	Dolina Dolnej Tanwi.....	2134,9
Łąki Kazuńskie.....	340,0	Dolna Wisłoka z Dopływami.....	453,7
Łąki Ostrówieckie.....	954,6	Dorzecze Górnego Sanu.....	1578,7
Łąki Soleckie.....	222,1	Fort Salis Soglio.....	51,7
Łąki Żukowskie.....	173,4	Golesz.....	260,9
Łęgi Czarnej Strugi.....	38,8	Góry Słonne.....	46071,5
Łękawica.....	1468,9	Horyniec.....	11633,0
Myszynieckie Bory Sasankowe.....	1936,4	Jaćmierz.....	174,4
Olszyny Rumockie.....	149,7	Jasiołka.....	686,7
Ostoja Brzeźnicka.....	266,8	Józefów-Wola Dębowiecka.....	60,5
Ostoja Lidzbarska.....	329,8	Klonówka.....	136,7
Ostoja Nadbużańska.....	33400,2	Kołacznia.....	0,1
Ostoja Nadliwiecka.....	13622,7	Kościół w Dydni.....	198,0
Ostoja Nowodworska.....	51,1	Kościół w Nowosielcach.....	0,3
Pakosław.....	668,6	Kościół w Równem.....	1,4
Podeblocie.....	744,9	Kościół w Skalniku.....	350,6
Poligon Rembertów.....	241,9	Ladzin.....	50,1
Przełom Wisły w Małopolsce.....	2608,2	Las Hrabeński.....	125,6
Puszcza Kampinowska.....	37640,5	Las nad Braciejową.....	1440,2
Puszcza Kozienicka.....	28230,4	Las Niegłowicki.....	30,8
Rogoźnica.....	153,2	Lasy Leżajskie.....	2656,4
Sikórz.....	204,5	Lasy Sieniawskie.....	18015,4
Stawy w Żabieńcu.....	105,3	Liwocz.....	301,6
Strzebla Błotna w Zielonce.....	2,2	Łąki nad Młynówką.....	51,0
Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej.....	1816,0	Łąki nad Wojkówką.....	9,6
Torfowiska Czernik.....	53,8	Łąki w Komborni.....	13,1
Uroczyska Lasów Starachowickich.....	21,6	Łukawiec.....	2270,2
Uroczyska Łąckie.....	1620,4	Łysa Góra.....	2743,8
Wydmy Lucynowsko-Mostowieckie.....	300,5	Minokąt.....	144,8
Zachodnikurpiowskie Bory Sasankowe.....	2214,1	Moczary.....	1181,8
Opolskie	27274,1	Mrowle Łąki.....	294,1
Bory Niemodlińskie.....	4541,3	Nad Husowem.....	3347,7
Dolina Budkowiczanki.....	99,1	Ostoja Czarnorzecka.....	1946,6
Dolina Małej Panwi.....	1085,5	Ostoja Jaśliska.....	29252,1
Forty Nyskie.....	55,4	Ostoja Magurska.....	18093,3
Góra Świętej Anny.....	5084,3	Ostoja Przemyska.....	39656,8
Góry Opawskie.....	5583,3	Osuwiska w Lipowicy.....	13,5
Grądy w Dolinie Odry.....	14,9	Patria nad Odrzechową.....	572,9
Kamień Śląski.....	832,4	Rymanów.....	5241,0
Lasy Barucickie.....	4380,9	Rzeka San.....	1374,8
Łąki w okolicach Chrzastowic.....	795,0	Sanisko w Bykowcach.....	79,8
Łąki w okolicach Karłowic nad Stobrawą.....	933,5	Starodub w Pełkiniach.....	574,8
Łąki w okolicach Kluczborka n.Stobrawą.....	356,6	Szczecyn.....	235,8
Łęg Zdieszowicki.....	619,9	Tarnobrzaska Dolina Wisły.....	1793,8
Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej.....	1439,6	Trzciana.....	2285,5
Ostoja Sławniowicko-Burgrabicka.....	771,6	Uroczyska Lasów Janowskich.....	15313,6
Przyłęk nad Białą Głuchołaską.....	166,0	Uroczyska Puszczy Solskiej.....	3661,2

**TABL. 25(199). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2012 R. (cd.)^a
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha
Podkarpackie (dok.)		Pomorskie (dok.)	
Uroczyska Roztocza Wschodniego.....	3046,7	Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpegawskim.....	236,3
Wisłok Środkowy z dopływami.....	1064,6	Guzy	115,2
Wisłoka z dopływami	2312,6	Hopowo	5,4
Podlaskie	543675,2	Huta Dolna	66,0
Czerwony Bór.....	5052,2	Jar Rzeki Raduni.....	85,8
Dolina Biebrzy	121206,2	Jeziora Choczewskie.....	1120,0
Dolina Górnej Rospudy.....	4070,7	Jeziora Kistowskie.....	367,5
Dolina Pisy	3223,2	Jeziora Lobeliowe koło Soszycy.....	132,4
Dolina Szeszupy	1701,3	Jeziora Wdzydzkie.....	13583,8
Jeleniewo.....	5910,1	Jeziora Chośnickie.....	214,3
Jelonka.....	2479,9	Jezioro Bobięcińskie	817,6
Mokradła Kolneńskie i Kurpiowskie	1446,6	Jezioro Dymno.....	114,7
Murawy w Haćkach.....	157,3	Jezioro Krasne	95,6
Narwiańskie Bagna.....	6823,0	Jezioro Krag.....	424,4
Ostoja Augustowska.....	107068,7	Jezioro Księżę w Lipuszu	15,4
Ostoja Knyszyńska	136084,4	Jezioro Piasek	54,8
Ostoja Nadbużańska	5764,9	Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy.....	248,2
Ostoja Narwiańska.....	18604,9	Karwickie Źródłiska	371,8
Ostoja Suwalska	6349,5	Kaszubskie Klify	227,6
Ostoja w Dolinie Górnego Nurca	5524,0	Klify Poddębskie	594,4
Ostoja w Dolinie Górnej Narwi	19090,2	Krzewiny	266,6
Ostoja Wigierska	16072,1	Kurze Grzędy.....	1586,6
Pojezierze Sejneńskie	13630,9	Las Wolność	335,3
Puszcza Białowieska	63147,6	Lasy Kewowskie.....	2288,5
Sasanki w Kolimagaach	2,5	Leniec nad Wierzycą	25,0
Schrony Brzeskiego Rejonu		Lubieszynek.....	671,4
Umocnionego	117,1	Łebskie Bagna	211,5
Torfowiska Gór Sudawskich	98,5	Mechowiska Sulęczyńskie	45,6
Źródłiska Wzgórz Sokólskich.....	49,1	Mechowiska Zęblewskie	107,9
Pomorskie.....	176874,4	Mętne.....	523,7
Bagna Izbickie	786,4	Miasteczkie Jeziora Lobeliowe.....	1372,5
Bezlist koło Gniewowa.....	19,7	Mierzeja Sarbska	1882,9
Biała	418,8	Mikołajki Pomorskie	132,4
Białe Błoto.....	43,4	Młosino-Lubnia	2469,5
Białogóra	1132,8	Nowa Brda.....	10020,9
Bielawa i Bory Bażynowe	1341,5	Nowa Sikorska Huta	174,7
Bunkier w Oliwie	0,1	Opalińskie Buczyny.....	355,7
Bytowskie Jeziora Lobeliowe.....	2490,3	Orle.....	269,9
Czerwona Woda pod Babilonem	821,1	Ostoja Borzyszkowska.....	6454,2
Dąbrówka	504,6	Ostoja Iławska	1946,0
Dolina Górnej Leby.....	2550,1	Ostoja Masłowiczki	1680,0
Dolina Grabowej	17,3	Ostoja Słowińska	21342,3
Dolina Kłodawy	10,5	Ostoja w Ujściu Wisły.....	600,7
Dolina Łobzonki.....	20,5	Ostoja Zapceńska.....	3804,9
Dolina Łupawy	5508,6	Pełcznica.....	253,1
Dolina Reknicy	66,3	Piaśnickie Łąki	1085,0
Dolina Słupi.....	6991,4	Piotrowo	483,0
Dolina Stropnej.....	963,4	Pływające wyspy pod Rekowem	107,9
Dolina Szczyry	315,3	Pomlewo.....	177,4
Dolina Środkowej Więcisy	430,9	Prokowo.....	885,6
Dolina Wieprzy i Studnicy	10118,8	Przymorskie Błota	1589,4
Dolina Wierzycy.....	4618,3	Przywidz.....	953,1
Doliny Brdy i Chociny	1455,8	Rafy i Klify Ramienne Orłowa.....	136,9
Dolna Wisła.....	10320,3	Rynna Dłużnicy	353,4
Duży Okoń	21,5	Sandr Brdy.....	7492,6
Górkowski Las	99,3		

**TABL. 25(199). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2012 R. (cd.)^a
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha
Pomorskie (dok.)		Śląskie (dok.)	
Sandr Wdy.....	1602,9	Szachownica.....	13,1
Sporysz.....	481,1	Torfowisko przy Dolinie Kocinki.....	5,6
Staniszewskie Błoto.....	917,2	Torfowisko Sosnowiec-Bory.....	2,0
Stary Bukowiec.....	308,4	Walaszczyki w Częstochowie.....	23,5
Studzienickie Torfowiska.....	175,3	Zbiornik Goczałkowicki-Ujście Wisły i Bajerki.....	1650,3
Szczodrowo.....	223,6	Źródła Rajeczniczy.....	194,3
Sztumskie Pole.....	571,9	Świętokrzyskie	156076,5
Szumleś.....	976,5	Dolina Białej Nidy.....	5116,8
Torfowisko Pobłockie.....	111,6	Dolina Bobrzy.....	612,7
Torfowisko Trzebielino.....	99,9	Dolina Czarnej.....	4229,6
Trzy Młyny.....	765,9	Dolina Czarnej Nidy.....	1191,5
Twierdza Wisłoujście.....	16,2	Dolina Górnej Mierzawy.....	287,0
Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego.....	3922,3	Dolina Górnej Pilicy.....	5674,9
Waćmierz.....	388,3	Dolina Kamiennej.....	2458,5
Wejherowo.....	0,2	Dolina Krasnej.....	2384,1
Widowo.....	99,1	Dolina Mierzawy.....	1320,1
Wielki Klincz.....	288,2	Dolina Warkocza.....	337,9
Wilcze Błota.....	9,0	Góry Pieprzowe.....	77,0
Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana.....	18603,9	Kras Staszowski.....	1743,5
Zatoka Pucka i Półwysep Helski.....	4624,6	Krzemionki Opatowskie.....	691,1
Zielenina.....	643,8	Lasy Cisowsko-Orłowińskie.....	10406,9
Śląskie	92094,1	Lasy Skarżyskie.....	1620,1
Bagno Bruch koło Pyrzowic.....	38,9	Lasy Suchedniowskie.....	19120,9
Bagno w Korzonku.....	12,2	Łysogóry.....	8081,3
Beskid Mały.....	6007,5	Ostoja Barcza.....	1523,5
Beskid Śląski.....	26405,3	Ostoja Brzeźnicka.....	545,0
Beskid Żywiecki.....	35276,1	Ostoja Gaj.....	466,6
Białka Lelowska.....	7,2	Ostoja Jeleniowska.....	3589,2
Buczyny Szypowicach i Las Niwiski.....	256,1	Ostoja Kozubowska.....	4256,8
Cieszyńskie Źródła Tufowe.....	266,9	Ostoja Nidziańska.....	26515,6
Dolina Górnej Pilicy.....	3297,9	Ostoja Pomorzany.....	906,0
Dolina Małej Panwi.....	20,8	Ostoja Przedborska.....	7969,6
Dolna Soła.....	28,3	Ostoja Sieradowicka.....	7847,4
Graniczny Meander Odry.....	156,6	Ostoja Sobkowsko-Korytnicka.....	2204,1
Hubert.....	33,7	Ostoja Stawiany.....	1194,5
Kościół w Górkach Wielkich.....	0,4	Ostoja Szaniecko-Solecka.....	8072,9
Kościół w Radziechowach.....	0,1	Ostoja Wierzejska.....	224,6
Las koło Tworkowa.....	115,1	Ostoja Żywnów.....	4480,0
Lemańskie Jodły.....	151,3	Przełom Lubrzanki.....	272,6
Lipienniki w Dąbrowie Górnicej.....	296,5	Przełom Wisły w Małopolsce.....	4822,3
Łąki Dąbrowskie.....	384,8	Tarnobrzaska Dolina Wisły.....	2265,9
Łąki w Jaworznie.....	36,4	Uroczyska Lasów Starachowickich.....	2327,5
Łąki w Sławkowie.....	51,0	Uroczysko Pięty.....	753,4
Łęgi w lasach nad Liswartą.....	234,7	Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie.....	8616,5
Ostoja Kroczycka.....	1391,2	Wzgórza Kunowskie.....	1868,7
Ostoja Olsztyńsko-Mirowska.....	2210,9	Warmińsko-mazurskie	257008,7
Ostoja Środkowojurajska.....	4060,9	Aleje Pojezierza Iławskiego.....	377,2
Ostoja Złotopotocka.....	2748,1	Bieńkowo.....	122,7
Pierściec.....	1702,1	Budwity.....	450,9
Poczesna koło Częstochowy.....	39,2	Dolina Drwęcy.....	9660,2
Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie.....	3490,8	Dolina Kakaju.....	1428,0
Przełam Warty koło Mstowa.....	100,6	Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej....	2260,5
Pustynia Błędowska.....	267,0	Gązwa.....	499,1
Stawiska.....	6,6	Gierłoż.....	56,9
Stawy Łęczczok.....	586,1	Góra Dębowa koło Mławy.....	386,6
Suchy Młyn.....	524,3		

**TABL. 25(199). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2012 R. (cd.)^a
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha
Warmińsko-mazurskie (dok.)		Wielkopolskie (dok.)	
Jeziro Długie.....	642,9	Dolina Szczyry	31,6
Jeziro Drużno	3088,8	Dolina Średzkiej Strugi.....	557,0
Jeziro Karaś	814,8	Dolina Welny.....	1447,0
Jeziro Woszczelskie.....	313,7	Fortyfikacje w Poznaniu	137,4
Jeziro Wukśniki	326,2	Glinianki w Lenartowicach.....	7,4
Jonkowo-Warkały	226,5	Grądy Bytyńskie	1300,7
Kaszuny	264,0	Grądy w Czerniejewie	1212,9
Mamerki.....	162,1	Jeziroa Pszczewskie i Dolina Obry.....	6796,4
Mazurska Ostoja Żółwia Baranowo.....	4305,1	Jeziro Gopło.....	3193,1
Mazurskie Bagna	1569,3	Jeziro Kaliszańskie	719,1
Murawy koło Pasłęka.....	642,7	Jeziro Kubek	1048,8
Murawy na Pojezierzu Elckim	77,2	Jeziro Mnich	46,0
Niecka Skaliska.....	11385,7	Jodły Ostrzeszowskie.....	8,6
Niedźwiedzie Wielkie.....	89,1	Kiszewo	2301,1
Ostoją Borecka.....	25340,1	Kopanki	0,5
Ostoją Brodnicka	1129,7	Lasy Żerkowsko-Czeszewskie.....	7158,2
Ostoją Dylewskie Wzgórza.....	3430,6	Ostoją koło Promna	1399,0
Ostoją Iławska	19083,3	Ostoją Międzychodzko-Sierakowska	7591,1
Ostoją Lidzbarska	5242,1	Ostoją nad Baryczą.....	15787,5
Ostoją nad Oświnem.....	3356,7	Ostoją Nadwarciańska	26653,1
Ostoją Napiwodzko-Ramucka	32612,8	Ostoją Piłska.....	3068,6
Ostoją Piska	57826,6	Ostoją Przemęcka	3941,8
Ostoją Północnomazurska.....	14573,0	Ostoją Wielkopolska.....	8427,1
Ostoją Radomno	929,4	Ostoją Zgierzyniecka	574,9
Ostoją Welska	3384,4	Pojezierze Gnieźnieńskie.....	11739,2
Przełomowa Dolina Rzeki Wel.....	1259,7	Poligon w Okonku.....	2179,7
Puszcza Romincka	14754,3	Pradolina Bzury-Neru.....	1370,5
Rzeka Pasłęka	8418,5	Puszcza Bieniszewska	954,0
Swajnie	1186,5	Rogalińska Dolina Warty.....	14753,6
Torfowiska źródliskowe koło Łabędnika.....	27,0	Sieraków.....	1,0
Torfowisko Zocie.....	65,8	Stawy Kiszewskie.....	477,5
Uroczysko Markowo.....	1453,6	Struga Białośliwka.....	251,7
Warmińskie Buczyny.....	1525,9	Torfowisko Rzezińskie	236,4
Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	22258,4	Uroczyska Kujawskie	1018,2
Wielkopolskie	241314,8	Uroczyska Puszczy Drawskiej.....	9765,5
Bagno Chlebowo	465,3	Uroczyska Puszczy Zielonki.....	1238,3
Baranów	12,3	Zachodnie Pojezierze Krzywińskie.....	5494,8
Barłóżnia Wolsztyńska	22,0	Zamorze Pniewskie.....	305,3
Będlewo-Bieczyny	752,0	Zachodniopomorskie	425078,3
Biedrusko	9938,1	Bagno i Jezioro Ciemino.....	787,4
Buczyna w Długiej Goślinie.....	703,5	Bobolickie Jeziora Lobeliowe.....	4759,3
Dąbrowy Krotoszyńskie	34225,2	Brzeźnicka Węgorza.....	592,2
Dąbrowy Obrzyckie.....	885,2	Bukowy Las Górki.....	964,6
Dębowa Góra.....	586,8	Bystrzyno.....	893,7
Dolina Bukówki.....	776,1	Diabelskie Pustacie.....	3232,0
Dolina Cybiny	2424,7	Dolina Bielawy	456,3
Dolina Debrzynki	920,9	Dolina Grabowej.....	8238,0
Dolina Kamionki	847,7	Dolina Iny koło Recza	4471,8
Dolina Łobżonki.....	2727,2	Dolina Krapieli	232,8
Dolina Miały.....	514,6	Dolina Piławy	2201,1
Dolina Mogielnicy.....	1161,3	Dolina Płoni i Jezioro Miedwie	20755,9
Dolina Noteci	38651,7	Dolina Radwi, Chocieli i Chotli.....	21861,7
Dolina Piławy.....	3,1	Dolina Rurzycy.....	554,2
Dolina Rurzycy.....	1211,9	Dolina Tywy.....	3754,9
Dolina Swędni.....	1290,7	Dolina Wieprzy i Studnicy	4230,2
		Dolna Odra	30458,1

**TABL. 25(199). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2012 R. (dok.)^a**

NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Area in ha
Zachodniopomorskie (c.d.)		Zachodniopomorskie (dok.)	
Dorzecze Parsęty	27710,4	Pojezierze Ińskie	10229,9
Dorzecze Regi	14827,8	Pojezierze Myśliborskie	4406,8
Dziczy Las	1765,7	Police – kanały	100,2
Gogolice-Kosa	1451,7	Przymorskie Błota	99,5
Janiewickie Bagno	162,2	Słowińskie Błoto	192,6
Jeziora Czaplneckie	31949,3	Strzaliny koło Tuczna	17,3
Jeziora Szczecineckie	6479,2	Torfowisko Poradz	567,5
Jezioro Bobięcińskie	2565,7	Torfowisko Reptowo	605,5
Jezioro Bukowo	3263,0	Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas	
Jezioro Dobropolskie	397,9	Nadmorski	17468,8
Jezioro Kopań	1166,5	Ujście Odry i Zalew Szczeciński	52612,0
Jezioro Kozie	139,8	Uroczyńska Puszczy Drawskiej	33714,8
Jezioro Lubie i Dolina Drawy	15046,7	Uroczyńska w Lasach Stepnickich	2749,7
Jezioro Stolsko	139,7	Warnie Bagno	1012,0
Jezioro Śmiadowo	213,4	Wiązogóra	489,5
Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy	1586,0	Wolin i Uznam	28069,5
Jezioro Wielki Bytyń	2011,1	Wzgórza Bukowe	12011,1
Karsibórz Świdwiński	588,0	Wzgórza Krzymowskie	1179,3
Kemy Rymańskie	2644,8	Wzgórza Moryńskie	588,0
Las Baniewicki	611,5	Obszary leżące na morzu	359661,4
Lasy Bierzwnickie	8258,7	<i>Areas lying on the sea</i>	
Mechowisko Manowo	55,5	Ławica Słupska	80050,3
Mieszkowicka Dąbrowa	26,4	Ostoja na Zatoce Pomorskiej	243132,7
Mirosławiec	6566,6	Ostoja Słowińska	11613,0
Ostoja Barlinecka	10157,3	Ostoja w Ujściu Wisły	282,8
Ostoja Golczewska	845,1	Wolin i Uznam	2722,4
Ostoja Goleniowska	8419,0	Zatoka Pucka i Półwysep Helski	21860,2
Ostoja Weltyńska	1470,9		

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

^a See “Methodological notes”.

S o u r c e: data of the General Directorate for Environmental Protection.

**TABL. 26(200). POMNIKI PRZYRODY
MONUMENTS OF NATURE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	33094	34989	36293	36318	36316	T O T A L
Pojedyncze drzewa	25940	27331	30059	30073	29996	Single trees
Grupy drzew	4501	4878	3658	3643	3672	Groups of trees
Aleje	772	817	699	701	728	Alleys
Głazy	1104	1202	1034	1050	1057	Erratic boulders
Skalki i jaskinie ^a	777	761	303	302	302	Stonesand caves ^a
Pozostałe ^b	540	549	561	Other ^b

^a W latach 2000 i 2005 łącznie z grotami i innymi. ^b W pozostałych: krzewy (109), źródła, wodospady, wywierzyśka (148), jary (16), inne (288).

^a In 2000 and 2005 including grottos and other. ^b In “other” there are bushes (109), sources, waterfalls, exsurgents (148), ravines (16) and other (288).

TABL. 27(201). POMNIKI PRZYRODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
MONUMENTS OF NATURE BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Pojedyncze drzewa Single trees	Grupy drzew Groups of trees	Aleje Alleys	Głazy Erratic boulders	Skalki, jaskinie Stones, caves	Pozostałe ^a Other ^a
P O L S K A	36316	29996	3672	728	1057	302	561
P O L A N D							
Dolnośląskie.....	2597	2241	191	63	38	32	32
Kujawsko-pomorskie	2675	2044	426	66	79	1	59
Lubelskie.....	1513	1177	177	47	39	5	68
Lubuskie.....	1290	1043	169	22	36	–	20
Łódzkie	3398	3201	132	39	11	4	11
Małopolskie.....	2207	1724	204	24	14	169	72
Mazowieckie	4272	3348	601	95	189	–	39
Opolskie	661	555	70	23	11	–	2
Podkarpackie.....	1388	1153	175	24	10	6	20
Podlaskie	2015	1739	137	29	95	–	15
Pomorskie	2809	2191	368	36	167	1	46
Śląskie.....	1532	1278	150	32	25	29	18
Świętokrzyskie	710	497	68	15	36	53	41
Warmińsko-mazurskie	2564	2143	208	67	110	–	36
Wielkopolskie	3843	3182	427	99	97	–	38
Zachodniopomorskie.....	2842	2480	169	47	100	2	44

^a W pozostałych: krzewy, źródła, wodospady, wywierzyśka, jary, inne.

^a In "other" there are bushes, sources, waterfalls, exurgents, ravines and other.

TABL. 28(202) INDYWIDUALNE FORMY OCHRONY PRZYRODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
INDIVIDUAL FORMS OF NATURE PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stanowiska dokumentacyjne Documentation sites		Użytki ekologiczne Ecological arable lands		Zespoły przyrodniczo–krajobrazowe Landscape-nature complexes	
	obiekty establishments	powierzchnia w hektarach area in hectares	obiekty establishments	powierzchnia w hektarach area in hectares	obiekty establishments	powierzchnia w hektarach area in hectares
P O L S K A	161	900,8	7032	52187,3	328	95527,8
P O L A N D						
Dolnośląskie.....	1	0,1	153	5201,6	17	9402,5
Kujawsko-pomorskie	5	93,6	1536	5360,3	48	3037,9
Lubelskie.....	7	11,3	267	6909,4	7	768,8
Lubuskie.....	1	5,6	361	3282,6	14	10116,9
Łódzkie	6	33,8	483	1648,8	39	11814,0
Małopolskie.....	54	55,8	39	1150,5	7	188,7
Mazowieckie	8	521,9	740	1827,6	25	5314,3
Opolskie	9	19,1	96	709,5	20	3322,4
Podkarpackie.....	28	26,7	426	3857,2	10	181,9
Podlaskie	2	0,5	272	2184,4	5	139,1
Pomorskie	5	29,8	857	4123,8	32	13675,3
Śląskie.....	7	15,2	74	795,9	23	4518,7
Świętokrzyskie	15	26,7	79	545,2	13	103,9
Warmińsko-mazurskie	1	2,0	293	5256,5	18	21388,1
Wielkopolskie	2	1,7	185	2813,2	8	2345,4
Zachodniopomorskie.....	10	57,0	1171	6520,8	42	9209,9

**TABL. 29(203). OBSZARY WODNO-BŁOTNE O MIĘDZYNARODOWYM ZNACZENIU (OBSZARY RAMSAR)
WYZNACZONE NA PODSTAWIE „KONWENCJI O OBSZARACH WODNO-BŁOTNYCH MAJĄCYCH
ZNACZENIE MIĘDZYNARODOWE, ZWŁASZCZA JAKO ŚRODOWISKO ŻYCIOWE PTACTWA
WODNEGO”
WETLANDS OF INTERNATIONAL IMPORTANCE (RAMSAR AREAS) DESIGNATED ON THE BASIS OF "THE
CONVENTION ON WETLANDS OF INTERNATIONAL IMPORTANCE ESPECIALLY AS WATERFOWL HABITAT"**

NAZWA OBSZARU <i>Area name</i>	Data wpisania <i>Date of entry</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	Powierzchnia w ha <i>Area in ha</i>
O G Ó Ł E M	x	x	145185
TOTAL			
Biebrzański Park Narodowy	1995 - 10 - 27	Podlaskie	59223
Słowiński Park Narodowy	1995 - 10 - 27	Pomorskie	32744
Wigierski Park Narodowy	2002 - 10 - 29	Podlaskie	15085
Poleski Park Narodowy	2002 - 10 - 29	Lubelskie	9764
Narwiański Park Narodowy	2002 - 10 - 29	Podlaskie	7350
Rezerwat przyrody Stawy Milickie	1995 - 10 - 27	Dolnośląskie	5324
Park Narodowy Ujście Warty	1984 - 01 - 03	Lubuskie	8074
Rezerwat przyrody Jezioro Drużno	2002 - 10 - 29	Warmińsko-mazurskie	3068
Rezerwat przyrody Jezioro Siedmiu Wysp	1984 - 01 - 03	Warmińsko-mazurskie	1618
Rezerwat przyrody Jezioro Świdwie	1984 - 01 - 03	Zachodniopomorskie	891
Rezerwat przyrody Jezioro Karaś	1984 - 01 - 03	Warmińsko-mazurskie	815
Rezerwat przyrody Jezioro Łuknajno	1977 - 11 - 22	Warmińsko-mazurskie	1189
Subalpejskie torfowiska w Karkonoskim Parku Narodowym	2002 - 10 - 29	Dolnośląskie	40

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the General Directorate for Environmental Protection.

**TABL. 30(204). REZERWATY BIOSFERY W POLSCE
BIOSPHERE RESERVES IN POLAND**

REZERWATY BIOSFERY BIOSPHERE RESERVES	Data powołania Date of foundation	Powierzchnia Area							
		ogółem total		w tym strefa of which the zones					
				centralna central		buforowa buffer		przejściowa intermediate	
		w ha in ha	w % in %	w ha in ha	w % in %	w ha in ha	w % in %	w ha in ha	w % in %
Babia Góra	1976	11829	100,0	1062	9,0	2330	19,7	8437	71,3
Białowieża	1976	10502	100,0	4747	45,2	5585	53,2	170	1,6
Karpaty Wschodnie	1992 ^a /1998 ^b	213211	100,0	24130	11,3	33310	15,6	155771	73,1
<i>The Eastern Carpathians</i>									
w tym: Polska		113846	53,4	18425	16,2	10776	9,5	84645	74,3
<i>of which Poland</i>									
Słowacja		40778	19,1	2643	6,5	14373	35,2	23762	58,3
<i>Slovakia</i>									
Ukraina		58587	27,5	3062	5,2	8161	13,9	47364	80,1
<i>Ukraine</i>									
Karkonosze	1992	60362	100,0	10149	16,8	31783	52,7	18430	30,5
w tym: Czechy		54787	90,8	8432	15,4	27925	51,0	18430	33,6
<i>of which the Czech Republic</i>									
Polska		5575	9,2	1717	30,8	3858	69,2	–	–
<i>Poland</i>									
Łuknajno	1976	1410	100,0	710	50,4	700	49,6	–	–
Puszcza Kampinoska	2000	76232	100,0	5675	7,4	31969	42,0	38588	50,6
<i>The Kampinos Forest</i>									
Słowiński	1976	20790	100,0	5619	27,0	15171	73,0	–	–
Tatrzański	1992	123566	100,0	56992	46,1	30012	24,3	36562	29,6
w tym: Polska		17906	14,5	7548	42,1	6371	35,6	3987	22,3
<i>of which Poland</i>									
Słowacja		105660	85,5	49444	46,8	23641	22,4	32575	30,8
<i>Slovakia</i>									
Polesie Zachodnie	2002	139917	100,0	5225	3,7	43215	30,9	91478	65,4
<i>The Western Polesie</i>									
Bory Tucholskie	2010	319525	100,0	7881	2,5	104631	32,7	207013	64,8
<i>Tuchola Forest</i>									

^a W listopadzie 1992 r. UNESCO zatwierdziło transgraniczny rezerwat dwustronny Karpaty Wschodnie (Polska-Słowacja).

^b Zatwierdzony zostaje pierwszy trójpaństwowy Międzynarodowy Rezerwat Biosfery Karpaty Wschodnie (Polska-Słowacja-Ukraina).

Źródło: UNESCO - MAB Biosphere Reserves Directory.

^a In November 1992 UNESCO approved the cross-boundary bilateral reserve "the Eastern Carpathians" (Poland-Slovakia). ^b The first three-nation International Biosphere Reserve the Eastern Carpathians (Poland-Slovakia-Ukraine).

Source: UNESCO - MAB Biosphere Reserves Directory.

TABL. 31(205). OGRODY BOTANICZNE I ZOOLOGICZNE WEDŁUG WOJEWÓDZTWA
BOTANICAL AND ZOOLOGICAL GARDENS BY VOIVODSHIPS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogrody botaniczne <i>Botanical gardens</i>		Ogrody zoologiczne <i>Zoological gardens</i>		
	liczba <i>number</i>	powierzchnia w ha <i>area in ha</i>	liczba <i>number</i>	powierzchnia w ha <i>area in ha</i>	
P O L S K A	2005	16	744,2	19	549,4
P O L A N D	2010	35	1336,8	22	709,8
.....	2011	35	1334,9	23	575,0
.....	2012	38	1984,0	24	616,7
Dolnośląskie		3	723,6	2	45,4
Kujawsko-pomorskie		4	67,9	2	21,3
Lubelskie		1	21,2	1	13,8
Lubuskie		-	-	1	12,7
Łódzkie		2	132,3	2	32,9
Małopolskie		2	9,8	1	16,8
Mazowieckie		2	43,9	2	49,7
Opolskie		-	-	1	30,3
Podkarpackie		1	311,0	-	-
Podlaskie		1	5,2	1	3,1
Pomorskie		5	142,7	4	159,7
Śląskie		5	264,0	3	61,1
Świętokrzyskie		2	17,7	-	-
Warmińsko-mazurskie		1	15,7	1	35,9
Wielkopolskie		7	185,9	3	134,0
Zachodniopomorskie		2	43,1	-	-

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 32(206). ZAGROŻENIE FLORY WEDŁUG „POLSKIEJ CZERWONEJ KSIĘGI ROŚLIN”
THREAT TO FLORA BY “THE POLISH RED BOOK OF PLANTS”

GRUPY SYSTEMATYCZNE	Liczba gatunków zagrożonych ogółem <i>The number of species in the total number of endangered species</i>	Z ogółem w kategoriach zagrożenia <i>Of total in the categories of threat</i>							SYSTEMATIC GROUPS
		EX ^a	EW ^b	CR ^c	EN ^d	VU ^e	LR ^f	DD ^g	
O G Ó Ł E M	296	31	7	74	59	102	21	2	TOTAL
Paprotniki	19	3	2	9	4	1	-	-	<i>Pteridophyta</i>
Nagozalążkowe	3	-	-	-	-	3	-	-	<i>Gymnospermae</i>
Okrytozalążkowe	274	28	5	65	55	98	21	2	<i>Angiospermae</i>
Dwuliścienne	174	15	4	41	33	67	14	1	<i>Dicotyledonae</i>
w tym: baldaszkowate	9	1	-	5	2	-	1	-	<i>of which: Apiaceae</i>
dzwonkowate	3	-	-	-	2	1	-	-	<i>Campanulaceae</i>
goryczkowate	1	-	-	-	-	1	-	-	<i>Gentianaceae</i>
goździkowate	12	4	-	4	-	4	-	-	<i>Caryophyllaceae</i>
jaskrowate	16	-	1	2	1	9	3	-	<i>Ranunculaceae</i>
motylkowate	12	2	-	1	3	6	-	-	<i>Fabaceae</i>
pierzwiokowate	5	1	1	2	-	-	1	-	<i>Primulaceae</i>
rózowate	12	1	-	1	2	7	1	-	<i>Rosaceae</i>
trędownikowate	10	1	-	3	2	3	1	-	<i>Scrophulariaceae</i>
złożone	18	-	1	7	-	4	5	1	<i>complex</i>
pozostałe	76	5	1	16	21	32	2	-	<i>other</i>
Jednoliścienne:	100	13	1	24	22	31	7	1	<i>Monocotyledons</i>
w tym: liliowate	7	1	-	4	-	2	-	-	<i>of which: liliaceae</i>
storczykowate	24	3	-	4	9	7	1	-	<i>orchidaceae</i>
turzycowate	35	5	-	6	8	11	4	-	<i>cyperaceae</i>
trawy	16	1	-	4	1	7	2	1	<i>grasses</i>
pozostałe	18	3	1	6	4	4	-	-	<i>other</i>

a EX – gatunki całkowicie wymarłe. b EW – wymarłe w warunkach naturalnych. c CR – krytycznie zagrożone. d EN – zagrożone. e VU – narażone. f LR – niższego ryzyka. g DD – których stopień zagrożenia jest trudny do określenia z powodu braku dostatecznej informacji.

Źródło: „Polska Czerwona Księga Roślin – paprotniki i rośliny kwiatowe”, Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków 2001.

a EX – species extinct. b EW – extinct in the wild. c CR – critical endangered. d EN – endangered. e VU – vulnerable. f LR – lower risk. g DD – data deficient.

Source: “The Polish Red Data Book of Plants – pteridophyta and spermatophyte”, W. Szafer Institute of Botany Polish Academy of Sciences, Kraków 2001.

TABL. 33(207). SZACUNKOWE LICZBY GATUNKÓW ZWIERZĄT WYŻSZYCH I WSZYSTKICH RAZEM OPISANYCH W SKALI ŚWIATA I KRAJU
ESTIMATED NUMBERS OF HIGHER SPECIES OF ANIMALS AND ALL OTHER SPECIES DESCRIBED IN THE WORLD AND POLAND CONTEXT

GROMADY	Świat <i>The world</i>		Polska <i>Poland</i>		CLASS
	dane UNEP <i>UNEP data</i>	dane polskie <i>Polish data</i>	gatunki zarejestrowane ^a <i>registered species^a</i>	gatunki występujące i prawdopodobnie występujące <i>existing species and probably existing species</i>	
Ssaki	4000	4500	105	92	<i>Mammals</i>
Ptaki	9040 ^b	8600	421 ^c	395 ^d	<i>Birds</i>
Gady	6300	6000	9	8	<i>Reptiles</i>
Płazy	4180	2200	18	18	<i>Amphibians</i>
Ryby	18990	21650	130 ^e	129 ^e	<i>Fish</i>
Smoczkouste	4	4	<i>Cyclostomes</i>
Kręgowce	42510	42950	687	646	<i>Vertebrates</i>
Strunowce	45000	45170	692	651	<i>Chordates</i>
Zwierzęta	1320000	1357830	33000	47000	<i>Animals</i>

a Wliczono tu taksony występujące w kraju historycznie i współcześnie, w tym pojawiające się jedynie sporadycznie i nieregularnie. *b* Wg encyklopedii ptaków Ch.M.Perrinsa i in. (1990) – 9300 gatunków. *c* Za opracowaniem pt. „Ptaki Palearktyki Zachodniej – nazewnictwo i status krajowy”, bez uwzględnienia gatunków, których pojawy dotyczą uciekinierów z niewoli. *d* W tym 232 gatunki lęgowe. *e* Uwzględniono tu gatunki słodkowodne, dwuśrodowiskowe i morskie.

Źródło: „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce”, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2002.

a Including taxons occurring in the country historically and nowadays, of which occurring only sporadically and irregularly. *b* According to *The Encyclopedia of Birds* by Ch. M. Perrins et al. (1990) – 9300 species. *c* According to the study entitled “*Birds of the Western Palearctic – nomenclature and national status*”, excluding species occurring as fugitives from captivity. *d* Of which 232 breeding species. *e* Including freshwater, two–environment, marine species.

Source: “*The red list of threatened animals in Poland*”, Institute of Nature Conservation, Polish Academy of Sciences. Kraków 2002.

TABL. 34(208). ŁĄCZNE ZESTAWIENIE SKLASYFIKOWANYCH GATUNKÓW ZWIERZĄT OGRANICZAJĄCE SIĘ DO WYŻSZYCH JEDNOSTEK SYSTEMATYCZNYCH
TOTAL LIST OF CLASSIFIED SPECIES OF ANIMALS RESTRICTED TO HIGHER SYSTEMATIC UNITS

GRUPA	Ogółem <i>Total</i>	Kategorie zagrożenia <i>Threat categories</i>							GROUP
		EX/EXP ^a	CR ^b	EN ^c	VU ^d	NT ^e	LC ^f	DD ^g	
OGÓŁEM	2769	213	174	382	585	322	329	764	TOTAL
Kręgowce	151	16	22	24	15	30	23	21	<i>Vertebrates</i>
Mięczaki	129	1	17	8	36	48	1	18	<i>Molluscs</i>
Stawonogi	2477	196	135	350	533	240	304	719	<i>Arthropods</i>
w tym: owady	2174	196	133	258	393	228	304	661	<i>of which: insects</i>
pajęczaki	286	–	–	90	138	–	–	58	<i>arachnids</i>
skorupiaki	18	–	2	2	2	12	–	–	<i>crustaceans</i>
Pierścienice	12	–	–	–	1	4	1	6	<i>Annelids</i>

a EX/EXP – wymarłe i zanikłe / prawdopodobnie zanikłe w granicach Polski w ostatnich czterech stuleciach (XVII–XX w.). *b* CR – krytycznie zagrożone. *c* EN – silnie zagrożone. *d* VU – umiarkowanie zagrożone, inaczej narażone. *e* NT – niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia. *f* LC – niższego ryzyka – najmniejszej troski. *g* DD – o statusie słabo rozpoznanym i zagrożeniu stwierdzonym, ale bliżej nieokreślonym.

Źródło: „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce”, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2002.

a EX/EXP – extinct and declined/probably extinct in Poland within the last four centuries (the 17th–20th century). *b* CR – critical. *d* EN – endangered. *e* VU – moderately endangered, vulnerable in other way. *e* NT – lower risk, but near threatened. *f* LR – low risk – the lowest care. *g* DD – with status barely recognised and threat determined but not evaluated.

Source: “*The red list of threatened animals in Poland*”, Institute of Nature Conservation, Polish Academy of Sciences. Kraków 2002.

TABL. 35(209). STATUS I ZAGROŻENIE KRĘGOWCÓW WEDŁUG KLASYFIKACJI „POLSKIEJ CZERWONEJ KSIĘGI ZWIERZĄT”
STATUS AND THREAT OF VERTEBRATES BY CLASSIFICATION OF “THE POLISH RED DATA BOOK OF ANIMALS”

GATUNKI	Ogółem <i>Total</i>	Ssaki <i>Mammals</i>	Ptaki <i>Birds</i>	Gady <i>Reptiles</i>	Płazy <i>Amphi- -bians</i>	Ryby <i>Fish</i>	Kręglouste <i>Cyclosto- -mes</i>	SPECIES
Notowane we współczesnych granicach Polski od XVII (S)	680 ^a	105	414	9	18	130 ^a	4	<i>Recorded within contemporary Poland since the 17th century (S)</i>
Obecnie występujące (S')	646	92	395(380) ^b	8(9)	18	129(73) ^c	4	<i>Currently occurring (S')</i>
Obecnie rozmnażające się w kraju (regularnie lub nieregularnie) (REPR)	455 ^a	(87)89	232	8	18	104	4	<i>Currently reproducing in the country (regularly or irregularly)(REPR)</i>
Introdukowane, zawleczone i pochodzące z niewoli (INTR) ...	45 ^a	7	15 ^a	–	–	23 ^d	–	<i>Introduced, carried and originating from captivity (INTR)</i>
Wyłącznie wędrujące, zimujące i zalatujące (MIGR) ...	190 ^a	3(5)	160 ^a	–	–	25 ^a	–	<i>Only migrating, wintering and visiting (MIGR)</i>

a Wartości przybliżone i nietrwale. *b* Liczba taksonów po odliczeniu 8 gatunków ptaków sprowadzonych i uznanych za zbiegłe z niewoli oraz 7 gatunków o niepewnym statusie. *c* Taksony słodkowodne, w tym także o randze podgatunku. *d* Dotyczy gatunków słodkowodnych i dwuśrodowiskowych.

Źródło: „Polska Czerwona Księga Zwierząt”, PWRiL, Warszawa 2001 r.

a Approximate and impermanent values. *b* Number of taxons after excluding 8 birds species imported and recognised as escaped from captivity and 7 species with uncertain status. *c* Freshwater taxons, of which also with the rank of subspecies. *d* Concerns freshwater and two-environment species

Source: “The Polish Red Data Book of Animals”, PWRiL, Warszawa 2001.

TABL. 36(210). STAN LICZEBNY KRĘGOWCÓW W WYDZIELONYCH KATEGORIACH KLASYFIKACYJNYCH WEDŁUG „POLSKIEJ CZERWONEJ KSIĘGI ZWIERZĄT”
STATE OF POPULATION OF VERTEBRATES IN SEPARATED CLASSIFICATION CATEGORIES BY „POLISH RED DATA BOOK OF ANIMALS”

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Według kategorii zagrożeń <i>By threat category</i>							SPECIFICATION
		EX ^a	EXP ^b	CR ^c	EN ^d	VU ^e	NT ^f	LC ^g	
OGÓŁEM	130	2	14	22	24	15	30	23	TOTAL
Ssaki	32	2	2	2	10	1	9	6	<i>Mammals</i>
Ptaki	70	–	10	16	8	10	10	16	<i>Birds</i>
Gady	4	–	1	1	1	1	–	–	<i>Reptiles</i>
Płazy	3	–	–	–	–	–	2	1	<i>Amphibians</i>
Ryby	17	–	1	3	4	2	7	–	<i>Fish</i>
Kręglouste	4	–	–	–	1	1	2	–	<i>Cyclostomes</i>

a Gatunki całkowicie wymarłe. *b* Gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe. *c* Gatunki skrajnie zagrożone. *d* Gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone. *e* Gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie. *f* Gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia. *g* Gatunki w kraju nie wykazujące na razie regresu populacyjnego i nie należące do zbyt rzadkich, a nawet lokalnie i/lub czasowo zwiększające swój stan posiadania, a także takie, które reprezentowane są przez populacje marginalne, ledwie zaznaczające się i nietrwale.

Źródło: „Polska Czerwona Księga Zwierząt”, PWRiL, Warszawa 2001 r.

a Species extinct. *b* Species declined or probably extinct. *c* Species critically endangered. *d* Species of high risk, endangered. *e* Species of high risk, vulnerable to extinction. *f* Species of lower risk, but near threatened. *g* Species in the country with no population regression or not too rare, even locally and/or temporarily increasing its number, and those represented by marginal population, barely evident and impermanent.

Source: “The Polish Red Data Book of Animals”, PWRiL, Warszawa 2001.

TABL. 37(211). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA CHRONIONE ^a
MAJOR ANIMALS PROTECTED^a

ZWIERZĘTA CHRONIONE	2000	2005	2010	2011	2012	ANIMALS PROTECTED
	w sztukach in units					
Żubry ^b	715	901	1224	1225	1204	European bison ^b
Kozice	87	138	172	244	290	Chamois
Niedźwiedzie	118	164	147	139	158	Bears
Bobry	24464	43499	68993	78174	88974	Beavers
Rysie	285 ^c	231	285	291	309	Lynxes
Wilki	1086 ^c	800	770	913	1050	Wolves
Głuszce	472	484	509	476	451	Wood grouses
Cietrzewie	2285	1995	770	568	567	Black grouses

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. Dane szacunkowe. ^b Według „Księgi Rodowodowej Żubrów”, prowadzonej od 1947 r. ^c Według innej metody inwentaryzacji.

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

^a See “Methodological notes”. Estimated data. ^b According to the European Bison Pedigree Book, conducted from 1947. ^c According to different inventory method.

Source: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 38(212). STAN LICZEBNY^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT CHRONIONYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

STATE^a OF POPULATION OF MAJOR PROTECTED ANIMALS BY VOIVODSHIPS IN 2012

As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Żubry European bisons				Kozice Chamois	Niedźwiedzie Bears	Bobry Beavers	Rysie Lynxes	Wilki Wolves	Głuszce Wood grouses	Cietrzewie Black grouses
	ogółem total	z tego of which									
		w stadach wolnych in free herds	w ośrodkach zamkniętych in closed centres								
			ogrodach zoolo- gicznych zoological gardens	ośrodkach hodowli farming centres							
POLSKA POLAND	1204	1022	30	152	290	158	88974	309	1050	451	567
Dolnośląskie	3	–	–	3	20	5	1140	4	31	25	125
Kujawsko-pomorskie	–	–	–	–	–	–	4250	–	17	–	–
Lubelskie	–	–	–	–	–	–	8070	34	170	100	23
Lubuskie	–	–	–	–	–	–	6640	–	17	–	–
Łódzkie	19	–	5	14	–	–	1800	–	–	–	3
Małopolskie	23	–	–	23	270	22	4000	32	62	180	120
Mazowieckie	17	–	–	17	–	–	3900	5	7	–	8
Opolskie	–	–	–	–	–	–	340	–	–	–	–
Podkarpackie	256	256	–	–	–	125	13500	165	365	6	3
Podlaskie	621	575	2	44	–	–	15000	45	135	30	200
Pomorskie	16	–	12	4	–	–	1660	–	6	–	–
Śląskie	47	–	11	36	–	6	450	7	18	110	–
Świętokrzyskie	–	–	–	–	–	–	4500	–	15	–	20
Warmińsko-mazurskie	85	81	–	4	–	–	7500	17	125	–	65
Wielkopolskie	–	–	–	–	–	–	9579	–	22	–	–
Zachodniopomorskie	117	110	–	7	–	–	6645	–	60	–	–

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. Dane szacunkowe. ^b Według „Księgi Rodowodowej Żubrów”, prowadzonej od 1947 r.

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

^a See “Methodological notes”. Estimated data. ^b According to the European Bison Pedigree Book, conducted from 1947.

Source: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 39(213). WYDANE ZEZWOLENIA^a NA REDUKCJĘ ZWIERZĄT CHRONIONYCH W 2012 R.
PERMISSIONS GRANTED^a FOR THE REDUCTION OF PROTECTED ANIMALS IN 2012

GATUNKI	Liczba wydanych zezwoleń <i>The number of permission granted</i>		Liczba osobników w sztukach <i>The number of specimens</i>		Przyczyna redukcji <i>The reason for reduction</i>	SPECIES
	GDOŚ ^b	RDOŚ ^c	GDOŚ ^b	RDOŚ ^c		
OGÓŁEM	81	555	146191^{de}	10952^e		TOTAL
Ssaki	10	199	174	2847		Mammals
ryjówka aksamitna	1	–	30	–	do badań <i>for research</i>	<i>Eurasian Shrew</i>
ryjówka malutka	1	–	30	–	do badań <i>for research</i>	<i>Eurasian Pygmy Shrew</i>
rzęsorek rzeczek.....	1	–	20	–	do badań <i>for research</i>	<i>European Water Shrew</i>
wydra.....	–	70	–	554	szkody <i>injury</i>	<i>Eurasian River Otter</i>
bóbr europejski	–	129	–	2293	szkody <i>injury</i>	<i>European Beaver</i>
żubr.....	7	–	94	–	eliminacja <i>elimination</i>	<i>European Bison</i>
Ptaki	4	239	500	8105		Birds
kormoran czarny	2	131	445	5714	szkody <i>injury</i>	<i>Black Cormorant</i>
czapla siwa.....	2	108	55	2391	szkody <i>injury</i>	<i>Gray Heron</i>
Plazy	6	–	150	–		Amphibians
ropucha paskówka	1	–	20	–	do badań <i>for research</i>	<i>Natterjack Toad</i>
ropucha szara	1	–	20	–	do badań <i>for research</i>	<i>Common Toad</i>
rzekotka drzewna.....	1	–	20	–	do badań <i>for research</i>	<i>European Tree Frog</i>
żaba wodna	3	–	90	–	do badań <i>for research</i>	<i>Edible Frog</i>
Ryby	38	–	1877	–		Fish
aloza.....	2	–	102	–	do badań <i>for research</i>	<i>Allis Shad</i>
parposz.....	2	–	102	–	do badań <i>for research</i>	<i>Twaite Shad</i>
śliz	3	–	47	–	do badań <i>for research</i>	<i>Stone Loach</i>
minóg morski.....	2	–	32	–	do badań <i>for research</i>	<i>Sea Lamprey</i>
minóg rzeczny	2	–	502	–	do badań <i>for research</i>	<i>River Lamprey</i>
minóg strumieniowy	3	–	132	–	do badań <i>for research</i>	<i>Brook Lamprey</i>
minóg ukraiński	3	–	62	–	do badań <i>for research</i>	<i>Ukrainian Brook Lamprey</i>
kiełb białopletwy	2	–	32	–	do badań <i>for research</i>	<i>White-finned Gudgeon</i>
kiełb Kesslera	2	–	32	–	do badań <i>for research</i>	<i>Kessler's Gudgeon</i>
piekielnica.....	2	–	32	–	do badań <i>for research</i>	<i>Schneider</i>
różanka	2	–	32	–	do badań <i>for research</i>	<i>Bitterling</i>
brzanka	2	–	32	–	do badań <i>for research</i>	<i>Mediterranean Barbel</i>

TABL. 39(213). WYDANE ZEZWOLENIA^a NA REDUKCJĘ ZWIERZĄT CHRONIONYCH W 2012 R. (dok.)
PERMISSIONS GRANTED^a FOR THE REDUCTION OF PROTECTED ANIMALS IN 2012 (cont.)

GATUNKI	Liczba wydanych zezwoleń <i>The number of permission granted</i>		Liczba osobników w sztukach <i>The number of specimens</i>		Przyczyna redukcji <i>The reason for reduction</i>	SPECIES
	GDOŚ ^b	RDOŚ ^c	GDOŚ ^b	RDOŚ ^c		
Ryby (dok.)						Fish (cont.)
głowacz przęgopletwy	2	–	32	–	do badań for research	<i>Siberian Bullhead</i>
głowacz białopletwy	2	–	32	–	do badań for research	<i>Bullhead</i>
ciosa	1	–	2	–	do badań for research	<i>Ziege</i>
jesiotr zachodni	1	–	2	–	do badań for research	<i>Atlantic Sturgeon</i>
strzebla błotna	1	–	2	–	do badań for research	<i>Lake minnow</i>
koza	1	–	270	–	do badań for research	<i>Spined Loach</i>
koza dunajska	1	–	120	–	do badań for research	<i>Danubian Spined Loach</i>
koza złotawa	2	–	278	–	do badań for research	<i>Golden Spined Loach</i>
Pijawki	14	–	141340	–		Leeches
pijawka lekarska	14	–	141340	–	do celów medycznych for medical purposes	<i>European Medical Leech</i>
Owady	6	–	2148	–		Insects
rodzina mrówkowate	3	–	900	–	do badań for research	<i>Ants</i>
rodzaj trzmiele	3	–	1248	–	do badań for research	<i>Bumblebee</i>
w tym: biegacz	3	–	308	–	do badań for research	<i>of which: Carabus</i>
Mięczaki	3	117	77^f	1110,9^f		Molluscs
ślimak winniczek	2	117	77 ^f	1110,9 ^f	w celach gospodarczych for business purposes	<i>Helix Pomatia</i>
skójką gruboskorupowa	1	–	2	–	do badań for research	<i>Thick Shelled River Mussel</i>

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ). ^c Przez Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska (RDOŚ). ^d W tym 141340 szt. osobników pijawki lekarskiej. ^e Ponadto ślimak winniczek – w GDOŚ 77 ton, w RDOŚ – 1110,9 ton. ^f W tonach.

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

^a See “Methodological notes”. ^b By the General Director for Environmental Protection. ^c By the Regional Directors for Environmental Protection. ^d In this 141340 arts specimens European Medical Leech. ^e Moreover *Helix Pomatia* – in GDOŚ 77 tonnes, RDOŚ 1110,9 tonnes. ^f In tonnes.

Source: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 40(214). LICZBA OKAZÓW CITES ZATRZYMANÝCH PRZEZ SŁUŻBY CELNE
NUMBER OF CITES INDIVIDUALS DETAINED BY CUSTOMS OFFICERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Liczba zatrzymanych okazów CITES.....	1706	13917 ^a	8495 ^b	12833 ^c	8650 ^d	<i>The number of CITES specimens retained</i>
w tym żywych roślin i zwierząt	1186	2105	30	26 ^e	209 ^f	<i>of which alive plants and animals</i>

a Ponadto m.in. 117,4 kg kawioru. b Ponadto m.in. 352,0 kg koralowców i stułbiopławów. c Ponadto m.in. 2 m³ drewna *Swietenia* spp., 3000 nasion *Astrophytum asterias*, 9594 okazów medykamentów medycyny azjatyckiej (TAM), 8,3 kg kawioru, 61,5 kg koralowców rafotwórczych. d Ponadto m.in. 8217 okazów medykamentów medycyny azjatyckiej, 7 okazów kości słoniowej, 52,6 kg koralowców rafotwórczych (*Scleractinia* spp.), ponad 3,0 kg kawioru (*Acipenseriformes* spp.). e Ponadto 750,0 kg żywej skały koralowej. f Ponadto 362,0 kg koralowców rafotwórczych (*Scleractinia* spp.) i fauny morskiej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a *Moreover, inter alia 117.4 kg of caviar. b Moreover, inter alia 352.0 kg corallite and hydrozoa. c Moreover, inter alia 2 m³ of wood Swietenia spp., 3000 seeds of Astrophytum asterias, 9594 specimens of Asian medicine medicines (TAM), 8.3 kg of caviar, 61.5 kg corallite. d Moreover, inter alia 8217 specimens of Asian medicine medicines (TAM), 7 specimens of ivory, 52.6 kg of corallite (Scleractinia spp.), above 3.0 kg of caviar (Acipenseriformes spp.). e Moreover 750.0 kg of live rock reef. f Moreover 362.0 kg of alive corallite (Scleractinia spp.) and marine fauna.*

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 41(215). WYDANE ZEZWOLENIA NA IMPORT I (RE)EKSPORT OKREŚLONYCH W CITES GATUNKÓW
ZWIERZĄT W 2012 R.

PERMISSIONS GRANTED FOR IMPORTS AND (RE)EXPORTS OF ANIMALS DETERMINED IN CITES IN 2012

GROMADY	Liczba okazów wg załączników CITES <i>The number of specimens according to the annexes to CITES</i>			Rodzaje okazów CITES według kodów ^a <i>Types of CITES specimens by codes^a</i>						Liczba krajów <i>The number of countries</i>		CLASSES
	I	II	III	LIV	BOD	TRO	SKI	LPS	pozostałe ^b <i>other^b</i>	pochodzenia ^c <i>of origin^c</i>	(re)eksportu/ przeznaczenia <i>of (re)export/ destination</i>	

IMPORT
IMPORTS

Ssaki	187	309	11	6	–	51	94	–	356	10	10	<i>Mammals</i>
Ptaki	6	10	–	2	–	–	–	–	14	3	3	<i>Birds</i>
Gady	21	3529	–	1077	–	–	4	2451	18	15	9	<i>Reptiles</i>
Ryby	–	500 ^{de}	–	300	– ^d	–	–	–	200 ^e	3	3	<i>Fish</i>
Pajęczaki	–	300	–	300	–	–	–	–	–	1	1	<i>Arachnida</i>
Koralowce	–	9593 ^f	–	5071 ^f	–	–	–	–	4522	2	2	<i>Anthozoans</i>
Stułbiopławy.....	–	5	–	5	–	–	–	–	–	1	1	<i>Hydrozoa</i>

(RE)EKSPORT
(RE)EXPORT

Ssaki	31	7 ^g	–	17	–	–	–	–	21 ^g	1	4	<i>Mammals</i>
Ptaki	–	2	–	2	–	–	–	–	–	2	2	<i>Birds</i>
Gady	–	58	–	50	–	–	–	8	–	2	2	<i>Reptiles</i>
Płazy	–	20	–	20	–	–	–	–	–	1	1	<i>Amphibia</i>
Ryby	–	2580 ^{hi}	–	2580	– ^h	–	–	–	–	1	3	<i>Fish</i>
Pijawki	–	2000	–	2000	–	–	–	–	–	1	1	<i>Leeches</i>

a Zgodnie z aneksem VII Rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 865/2006: LIV – żywe zwierzęta; BOD – całe, martwe zwierzęta, włączając w to świeże lub przetworzone ryby, wypchane żółwie, spreparowane motyle, gady w alkoholu, całe wypchane trofea myśliwskie; TRO – trofeum (myśliwskie) – wszystkie części jednego zwierzęcia będące trofeami, jeżeli są one eksportowane razem; SKI – całe skóry, surowe lub garbowane; LPS – drobny wyrób skórzany np. paski, siodełka do rowerów, okładki na książeczki czekowe lub karty kredytowe, torebki, etui na klucze, notatniki, portmonetki, buty, portfele, paski do zegarków. b Ujęte w aneksie VII Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 865/2006. c W przypadku, gdy znany. d Ponadto 5,5 kg żywych jaj. e 24000,0 kg zamrożonych ryb. f Ponadto 13232,0 kg koralowców. g Ponadto 0,06 kg sierści. h Ponadto 9000,0 kg świeżych ryb. i Ponadto 15,0 kg żywych jaj.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

a *According to the annex to the 7th Resolution of the Commission (EC) No. 865/2006: LIV – live animals; BOD – whole, dead animals, including fresh or processed fish, stuffed turtles, prepared butterflies, reptiles in alcohol, whole stuffed hunting trophies; TRO – (hunting) trophies – all parts of one animal constituting a trophy, if they are exported together; SKI – whole skins, raw or tanned; LPS – small leather products, e.g. belts, bicycle saddles, covers for checkbooks or credit cards, bags, etui for keys, notebooks, purses, belts for watches. b Included in the 7th Annex to the Resolution of the Commission (EC) No. 865/2006. c Only if known. d Moreover 5.5 kg of alive eggs. e 24000.0 kg of frozen fish. f Moreover 13232.0 kg of corallite. g Moreover 0.06 kg of hair. h Moreover 9000.0 kg of fresh fish. i Moreover 15.0 kg of alive eggs.*

S o u r c e: data of the Ministry of Environment.

TABL. 42(216). WYDANE ZEZWOLENIA NA IMPORT OKREŚLONYCH W CITES GATUNKÓW ROŚLIN W 2012 R.
PERMISSIONS GRANTED FOR IMPORTS OF PLANTS DETERMINED IN CITES IN 2012

RODZINY	Liczba okazów wg załączników CITES <i>The number of specimens according to the annexes to CITES</i>			Rodzaje okazów CITES według kodów ^a <i>Types of CITES specimens by codes^a</i>				Liczba krajów <i>The number of countries</i>		FAMILIES
	I	II	III	EXT	LIV	LVS	pozostałe ^b <i>other^b</i>	pochodzenie <i>of origin</i>	(re)eksportu/ przeznaczenia <i>of (re)export/ destination</i>	

IMPORT
IMPORTS

Agawowate	-	50 ^c	-	-	-	-	50 ^c	2	1	Agavaceae
Sagowcowate	-	1500	-	-	-	1500	-	1	1	Cycadaceae
Rosiczkowate	-	- ^d	-	-	-	-	- ^d	1	1	Droseraceae
Meliowate	-	2476	-	-	-	-	2476	1	1	Meliaceae
Motylkowate	-	- ^e	-	-	-	-	- ^e	1	1	Leguminosae

(RE)EKSPORT
(RE)EXPORT

Meliowate	-	280	-	-	-	-	280	2	1	Meliaceae
-----------------	---	-----	---	---	---	---	-----	---	---	-----------

a EXT – ekstrakt (wyciąg), LIV – żywe rośliny, LVS – liście. *b* Ujęte w aneksie VII Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 865/2006. *c* Ponadto 60,0 kg proszku. *d* 150,0 ml leku. *e* 36,24 m³ tarcicy.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

a EXT – extract, LIV – alive plants, LVS – leaves. *b* Included in the Annex to the Resolution of the Commission (EC) No. 865/2006. *c* Moreover 60,0 kg of powder. *d* 150,0 ml of medicine. *e* 36,24 m³ wood.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 43(217). DECYZJE MINISTRA ŚRODOWISKA WYDANE NA EKSPERYMENTALNE UWOLNIENIE DO ŚRODOWISKA ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH (GMO) W LATACH 1999–2012
DECISIONS GRANTED FOR EXPERIMENTAL REVEAL INTO THE ENVIRONMENT OF GENETIC MODIFIED ORGANISMS (GMO) IN THE YEARS 1999–2012

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Rok wydania decyzji <i>The year of passing the decision</i>	Liczba decyzji ^a <i>The number of decisions</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Rok wydania decyzji <i>The year of passing the decision</i>	Liczba decyzji ^a <i>The number of decisions</i>
OGÓŁEM	x	49			
TOTAL					
Burak cukrowy	1999	4	Ziemniaki	1999	1
<i>Sugar beet</i>	2000	6	<i>Potatoes</i>	2000	2
	2001	1		2001	1
Burak pastewny	1999	1		2002	1
<i>Mangold wurdzel</i>				2005	1
Kukurydza	1999	3		2007	1
<i>Corn</i>	2000	1	Ogórek	2001	1
	2001	1	<i>Cucumber</i>	2002	1
	2005	2		2003	2
	2008	1		2008	1
	2009	3	Śliwa	2002	1
Rzepak ozimy	1999	2	<i>Plum</i>		
<i>Winter rapeseed</i>	2000	2	Topola kalifornijska	2010	1
			<i>Poplar</i>		
Rzepak jary	1999	1	Len	2002	1
<i>Spring rapeseed</i>	2001	1	<i>Flax</i>	2007	1
Pszonczyto	2008	1		2010	1
<i>Triticale</i>				2011	1
				2012	1

a W tym dopuszczenie do badań polowych i laboratoryjnych.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

a Including approval for field and laboratory tests.

Source: data of the Ministry of Environment.

**TABL. 44(218). DECYZJE MINISTRA ŚRODOWISKA WYDANE NA ZAMKNIĘTE UŻYCIĘ ORGANIZMÓW
GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH (GMO) W LATACH 2009–2012
DECISIONS GRANTED FOR CLOSED USE OF GENETIC MODIFIED ORGANISMS (GMO) IN THE YEARS 2009–2012**

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Rok wydania decyzji <i>The year of passing the decision</i>	Liczba decyzji <i>The number of decisions</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Rok wydania decyzji <i>The year of passing the decision</i>	Liczba decyzji <i>The number of decisions</i>
OGÓŁEM TOTAL	x	540	Petunia..... <i>Petunia</i>	2012	1
Ziemniak..... <i>Potato</i>	2009	1	Lucerna..... <i>Medicago</i>	2010	3
	2010	2		2011	1
	2011	1	Ukośnica..... <i>Begonia</i>	2010	1
	2012	5			
Kukurydza..... <i>Corn</i>	2010	1	Syningia..... <i>Sinningia</i>	2010	1
	2012	2			
Ogórek..... <i>Cucumber</i>	2010	1	Groch..... <i>Pisum</i>	2010	1
	2011	1			
Sałata..... <i>Lettuce</i>	2010	2	Szpinak..... <i>Spinacia</i>	2010	2
	2012	1			
Fasola..... <i>Beans</i>	2009	1	Len..... <i>Flax</i>	2010	2
	2012	1		2011	1
			Mech..... <i>Moss</i>	2010	2
Rzodkiewnik..... <i>Arabidopsis</i>	2009	3	Arbuz..... <i>Citrullus</i>	2011	1
	2010	12			
	2011	3	Kłosownica..... <i>Brachypodium</i>	2011	1
Pomidor..... <i>Tomato</i>	2010	2	Konopie siewne..... <i>Cannabis sativa</i>	2010	1
	2011	1			
	2012	5	Łubin..... <i>Lupinus</i>	2011	1
Rośliny kapustne..... <i>Brassicac</i>	2009	1	Tryskawiec..... <i>Ecballium elaterium</i>	2011	1
	2010	4		2012	1
	2011	1			
Tytoń..... <i>Tobacco</i>	2009	2	Kolczurka..... <i>Echinocystis</i>	2011	1
	2010	8		2012	1
	2011	2			
	2012	7			
Burak ćwikłowy..... <i>Beta vulgaris</i>	2009	1	Tykwa..... <i>Lagenaria</i>	2011	1
				2012	1
Szałwia lekarska..... <i>Salvia</i>	2009	1	Trukwa..... <i>Luffa</i>	2011	1
				2012	1
Jęczmień..... <i>Barley</i>	2009	1	Kolczoch..... <i>Chayote</i>	2011	1
	2010	1		2012	1
Topola kanadyjska..... <i>Poplar</i>	2009	1	Tykwica..... <i>Ecballium</i>	2011	1
	2010	4		2012	1
Robinia akacyjowa..... <i>Black Locust</i>	2010	1	Ziemniaczka..... <i>Thladiantha</i>	2011	1
			Tytoń szlachetny..... <i>Tobacco noble</i>	2012	7

TABL. 44(218). DECYZJE MINISTRA ŚRODOWISKA WYDANE NA ZAMKNIĘTE UŻYCIĘ ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH (GMO) W LATACH 2009–2012 (dok.)
DECISIONS GRANTED FOR CLOSED USE OF GENETIC MODIFIED ORGANISMS (GMO) IN THE YEARS 2009–2012(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rok wydania decyzji <i>The year of passing the decision</i>	Liczba decyzji <i>The number of decisions</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rok wydania decyzji <i>The year of passing the decision</i>	Liczba decyzji <i>The number of decisions</i>
Lnicznik siewny <i>Camelina</i>	2010	1	Danio pęgowane..... <i>Danio rerio</i>	2011 2012	1 2
Topola (<i>Populus tremula x P.tremuloides</i>) <i>Poplar</i>	2012	1	Jedwabnik morwowy <i>Bombyx mori</i>	2011	1
Różanecznik <i>Rhododendron</i>	2012	1	Koczkodan zielony <i>Cercopithecus aethopis</i>	2011	2
Szałwia czerwona..... <i>Salvia</i>	2012	1	Kura..... <i>Gallus</i>	2011	1
Sorgo..... <i>Sorghum</i>	2012	1	Szczur wędrowny <i>Norway rat</i>	2012	8
Sorgo cukrowe <i>Sorghum</i>	2012	1	Inne zwierzęta..... <i>Other animals</i>	2011 2012	11 9
Stewia <i>Stevia</i>	2012	1	Inne ^a <i>Other^a</i>	2009 2010	15 27
Żen-szeń pięciolistny <i>Jiaogulan</i>	2012	1	Linia komórkowa ludzka <i>Homo sapiens</i>	2011 2012	16 25
Świnia <i>Pig</i>	2009 2011	2 1	Chomik (linia komórkowa)..... <i>Hamster</i>	2012	3
Mysz laboratoryjna..... <i>Laboratory mouse</i>	2009 2010	2 15	Koczkodan zielony (linia komórkowa)..... <i>Cercopithecus aethopis</i>	2012	2
Muszka owocowa (<i>Drosophila</i>) <i>Drosophila melanogaster</i>	2011 2012	3 1	Kura domowa (linia komórkowa) ... <i>Gallus gallus</i>	2012	2
Chomik chiński <i>Chinese hamster</i>	2009	1	Muszka owocowa (linia komórkowa)..... <i>Drosophila melanogaster</i>	2012	3
Króliki..... <i>Rabbits</i>	2009	1	Mysz domowa (linia komórkowa) ... <i>House mouse</i>	2012	16
Mysz domowa..... <i>House mouse</i>	2009 2011 2012	16 25 26	Szczur wędrowny (linia komórkowa)..... <i>Norway rat</i>	2012	6
Szczur..... <i>Rat</i>	2009 2010 2011	5 3 5	Mikroorganizmy ^b <i>Microorganism^b</i>	2009 2010 2011 2012	44 78 99 150
Barciak większy <i>Galeria mellonella</i>	2011	1	Materiał roślinny..... <i>Plant material</i>	2009 2010 2011 2012	1 5 1 1
Chomik syryjski <i>Mesocricetus auratus</i>	2011	1	Żywność, pasze..... <i>Food, feeds</i>	2009 2010 2011 2012	2 5 3 2

^a Kultury komórek i tkanek zwierzęcych i roślinnych, białka jądra komórkowego, plazmidy, szczepionki, enzymy, hormony. ^b Bakterie, wirusy, drożdże, pierwotniaki.

U w a g a. W jednej decyzji może być zgoda na zamknięte użycie kilku organizmów, dlatego nie należy ich sumować.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Cultures of cells as well as animal and plant cells, proteins of the cell nucleus, plasmides, vaccines, enzymes, hormones. ^b Bacteria, viruses, yeast, protozoons.

Note. In a decision may consent for the contained use of several organisms, and therefore should not be added together.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 45(219). KOŁA I CZŁONKOWIE LIGI OCHRONY PRZYRODY^a
CLUBS AND MEMBERS OF THE NATURE PROTECTION LEAGUE^a

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Koła Circles	Członkowie kół <i>Members of circles</i>		
		ogółem <i>total</i>	w tym młodzież <i>of which youth</i>	
P O L S K A	2000	4303	260573	243003
P O L A N D	2005	3912	152054	144121
	2010	2595	91422	87248
	2011	2225	86234	82090
	2012	2033	75282	70671
Dolnośląskie	144	9088	8857	
Kujawsko-pomorskie.....	53	1403	1297	
Lubelskie	115	2842	2620	
Lubuskie	77	2064	1785	
Łódzkie.....	171	5652	5510	
Małopolskie	152	4545	4282	
Mazowieckie	201	9176	8543	
Opolskie	15	419	359	
Podkarpackie	136	4339	4148	
Podlaskie	–	–	–	
Pomorskie	103	3606	3367	
Śląskie	278	15094	14309	
Świętokrzyskie	198	4687	4566	
Warmińsko-mazurskie.....	56	946	834	
Wielkopolskie.....	128	4937	4382	
Zachodniopomorskie	206	6484	5812	

^a Ewidencja niepełna.

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Głównego Ligi Ochrony Przyrody.

^a Incomplete register.

S o u r c e: data of the Main Board of the League for Environmental Protection.

TABL. 46(220). PARKI I OGRODY HISTORYCZNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.^a
PARKS AND HISTORICAL GARDENS BY VOIVODSHIPS IN 2012^a

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>				Obiekty według rodzajów <i>Establishments by type</i>					
	obiekty <i>number</i>			powierz- chnia wpisana do rejestru zabytków w ha <i>area entered into the register of monuments in ha</i>	dwor- skie <i>estate</i>	pała- cove i zam- kowe <i>palace and castle</i>	miejskie, uzdro- wiskowe i szpitalne <i>urban, health- resort and hospital</i>	klasz- torne i kość- cielne <i>monastic and church</i>	ogrody przydo- mowe <i>gardens ad- joining to houses</i>	inne ^c <i>other^c</i>
	zewiden- cjonowa- ne ^b <i>register- red^b</i>	wpisane do rejestru zabytków <i>entered into the register of monuments</i>	wpisane do rejestru, bez określonej powierzchni <i>entered into the register, without a specified area</i>							
P O L S K A	9656	7178	3515	23229	3256	2102	255	108	637	820
P O L A N D										
Dolnośląskie	1435	850	627	1197	123	469	36	8	74	140
Kujawsko-pomorskie...	486	409	81	1473	292	81	11	3	13	9
Lubelskie	669	401	121	1986	203	93	7	13	53	32
Lubuskie	262	200	94	1059	37	108	5	1	32	17
Łódzkie	541	391	255	882	251	50	18	5	18	49
Małopolskie	578	424	120	1961	239	57	21	28	49	30
Mazowieckie	1041	936	609	1727	444	144	32	8	186	122
Opolskie	228	229	27	2128	70	118	20	1	5	15
Podkarpackie	342	319	110	1357	191	53	5	7	37	26
Podlaskie	342	118	28	771	73	10	9	3	4	19
Pomorskie	572	276	231	239	142	70	4	2	36	22
Śląskie	244	206	157	1292	47	76	12	4	39	28
Świętokrzyskie	261	231	210	82	118	34	3	7	1	68
Warmińsko-mazurskie..	462	434	204	1032	225	99	14	3	14	79
Wielkopolskie	1192	1005	491	2531	473	332	26	14	52	108
Zachodniopomorskie ...	1001	749	150	3512	328	308	32	1	24	56

^a Stan w dniu 31.XII. ^b Bez obiektów zachowanych szcztakowo w trakcie rozpoznania. ^c Łącznie: aleje, ogrody szkolne, przyfabryczne, botaniczne, arboreta, parki leśne, zieleń towarzysząca itp.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

^a As of 31 XII. ^b Excluding objects of which only parts remained during the analysis. ^c In total: avenues, school gardens, gardens adjoining to companies, botanical, arboreta, accompanying green areas, etc.

S o u r c e: data of the National Heritage Board of Poland.

TABL. 47(221). RODZINNE OGRODY DZIAŁKOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW
FAMILY ALLOTMENT GARDENS BY VOIVODSHIPS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogrody Gardens		Działki Allotments	
	obiekty number	powierzchnia w ha area in ha	liczba number	powierzchnia w ha area in ha
P O L S K A 2000	5285	43951,5	965355	33224,1
P O L A N D 2005	5169	43706,1	968407	33660,5
2010	4948	43433,4	966332	33835,2
2011	4941	43426,6	967766	34009,5
2012	4929	43350,2	965328	33971,6
Dolnośląskie	536	6445,9	153254	4907,1
Kujawsko-pomorskie	418	2904,6	58593	2219,2
Lubelskie	179	1443,3	33209	1120,0
Lubuskie	194	2139,3	45619	1742,3
Łódzkie	317	2074,2	46362	1594,7
Małopolskie	271	1495,2	32497	1134,8
Mazowieckie	501	3845,6	85976	2932,3
Opolskie	111	1714,1	40333	1386,7
Podkarpackie	206	1567,7	34876	1326,0
Podlaskie	103	1055,0	21924	782,2
Pomorskie	272	2899,4	66004	2311,3
Śląskie	688	4478,8	107090	3706,3
Świętokrzyskie	79	822,2	18863	614,1
Warmińsko-mazurskie	257	2356,9	50760	1824,3
Wielkopolskie	534	4391,7	93960	3378,2
Zachodniopomorskie	263	3716,1	76008	2992,1

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Związku Działkowców.
S o u r c e: data of the Polish Gardeners Association.

TABL. 48(222). STAN PSZCZELARSTWA^a
STATE OF BEE-KEEPING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011	2012
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Szacunkowa liczba pszczelarzy	40381	36636	36453	38872	39504
<i>Estimated number of apiculturists</i>					
Szacunkowa liczba rodzin pszczelich	838344	827419	876294	922189	937812
<i>Estimated number of bee families</i>					
W ODSETKACH IN PERCENT					
Struktura pasiek:					
do 5 pni	13,2	9,6	10,5	10,7	11,1
<i>below 5 hives apiaries</i>					
od 6 do 10 pni	24,7	23,4	20,2	23,2	23,9
<i>6 – 10 hives</i>					
od 11 do 20 pni	27,2	24,9	25,4	21,6	18,5
<i>11 – 20 hives</i>					
od 21 do 50 pni	24,0	28,2	30,7	32,0	33,3
<i>21–50 hives</i>					
od 51 do 80 pni	8,1	10,5	10,0	9,5	10,4
<i>51 – 80 hives</i>					
od 81 do 150 pni	2,3	2,7	2,6	2,4	2,2
<i>81 – 150 hives</i>					
powyżej 150 pni	0,5	0,7	0,6	0,6	0,6
<i>above 150 hives</i>					
W KILOGRAMACH IN KILOGRAMS					
Średnia ilość miodu pozyskiwana z 1 rodziny pszczeliej w pasiekach powyżej 80 pni	24	25	28	22	28
<i>The average quantity of honey obtained from 1 bee family in apiaries above 80 hives</i>					
w pozostałych pasiekach.....	14	12	15	18	17
<i>in other apiaries</i>					

^a Dane szacunkowe.
 Ź r ó d ł o: dane Polskiego Związku Pszczelarskiego.
^a *Estimated data.*
S o u r c e: data of the Polish Beekeeping Association.

TABL. 49(223). TERENY ZIELENI W MIASTACH I NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GREEN AREAS IN CITIES AND VILLAGES BY VOIVODSHIPS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Parki spacerowo-wypoczynkowe <i>Strolling and recreational parks</i>			Zieleńce <i>Lawns</i>			Zieleń uliczna <i>Street greenery</i>	Tereny zieleni osiedlowej <i>Estate green belts</i>
	obiekty <i>number</i>	powierz- chnia <i>area</i>	przeciętna powierz- chnia 1 obiektu <i>average area of 1 facility</i>	obiekty <i>number</i>	powierz- chnia <i>area</i>	przeciętna powierz- chnia 1 obiektu <i>average area of 1 facility</i>		
			w hektarach <i>in hectares</i>			w hektarach <i>in hectares</i>		
POLSKA2000 ^a	1574	16428,1	10,4	10140	6663,9	0,7	9053,4	23721,2
POLAND 2005	2316	21329,1	9,2	13443	8907,6	0,7	10914,6	22507,3
2010	2576	22394,1	8,7	15261	10028,3	0,7	12255,5	25282,3
2011	2609	22520,4	8,6	15489	10084,7	0,7	12612,1	25079,1
2012	2645	22669,3	8,6	15732	10040,0	0,6	13411,7	24760,4
OGÓLEM W MIASTACH I NA WSI TOTAL IN CITIES AND VILLAGES								
Dolnośląskie	310	2567,2	8,3	1764	1080,3	0,6	1146,5	1724,7
Kujawsko-pomorskie	120	1555,5	13,0	692	549,9	0,8	646,5	1440,3
Lubelskie	110	845,2	7,7	774	531,0	0,7	719,9	1393,1
Lubuskie	115	869,6	7,6	758	528,6	0,7	334,1	593,9
Łódzkie	166	1475,9	8,9	468	421,2	0,9	874,6	1826,9
Małopolskie	134	1289,4	9,6	1298	752,9	0,6	837,5	1557,9
Mazowieckie	248	2018,6	8,1	1085	772,9	0,7	1901,9	3866,4
Opolskie	71	849,4	12,0	325	222,0	0,7	295,4	644,7
Podkarpackie	95	722,2	7,6	380	286,4	0,8	445,6	899,4
Podlaskie	40	333,3	8,3	304	146,0	0,5	389,2	719,0
Pomorskie	144	1108,1	7,7	1343	1032,0	0,8	906,3	1266,5
Śląskie	270	3913,2	14,5	2542	1394,6	0,5	2130,6	4377,5
Świętokrzyskie	59	352,5	6,0	200	119,4	0,6	264,2	679,3
Warmińsko-mazurskie	99	434,9	4,4	703	384,8	0,5	294,2	937,4
Wielkopolskie	438	2942,6	6,7	1853	1192,7	0,6	1437,5	1774,7
Zachodniopomorskie	226	1391,7	6,2	1243	625,3	0,5	787,7	1058,7
W TYM MIASTA OF WHICH CITIES								
RAZEM	1749	17086,0	9,8	11577	7370,4	0,6	12330,1	23517,4
TOTAL								
Dolnośląskie	225	1958,7	8,7	1191	707,5	0,6	1046,4	1601,3
Kujawsko-pomorskie	93	1443,1	15,5	576	492,2	0,9	625,3	1354,6
Lubelskie	58	559	9,6	615	433,9	0,7	659,4	1308,5
Lubuskie	74	485,2	6,6	511	328,5	0,6	253,4	538,7
Łódzkie	105	1139,2	10,8	332	316,1	1,0	870,0	1759,6
Małopolskie	115	1138,1	9,9	1070	636,7	0,6	823,1	1500,0
Mazowieckie	191	1558,5	8,2	834	652,2	0,8	1713,2	3703,8
Opolskie	50	697,2	13,9	273	190,5	0,7	286,5	594,7
Podkarpackie	63	490,8	7,8	319	228,4	0,7	442,0	831,5
Podlaskie	37	305,1	8,2	270	128,3	0,5	389,0	673,5
Pomorskie	85	823,3	9,7	663	484,0	0,7	799,6	1170,0
Śląskie	236	3514,5	14,9	2325	1278,9	0,6	2031,6	4316,2
Świętokrzyskie	46	290,9	6,3	124	102,5	0,8	258,8	644,8
Warmińsko-mazurskie	72	352,8	4,9	602	321,9	0,5	284,3	862,1
Wielkopolskie	189	1432,9	7,6	1103	661,9	0,6	1129,4	1664,3
Zachodniopomorskie	110	896,7	8,2	769	406,9	0,5	718,1	993,8

a Do 2003 r. inwentaryzacja obejmowała tylko miasta.

a Until 2003 the inventory included only cities.

TABL. 50(224). TERENY ZIELENI I LASÓW GMINNYCH W MIASTACH I NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GREEN AREAS AND GMINA FORESTS IN CITIES AND VILLAGES BY VOIVODSHIPS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia parków, zielenicó i terenów zieleni osiedlowej <i>The area of parks, lawns and estate green belts</i>			Żywo- płoty w tysiącach metrów bieżących <i>Hedges in thousand current metres</i>	Nasadzenia <i>Plantations</i>		Ubytki <i>Losses</i>		Lasy gminne (mienie komu- nalne) w ha <i>Gmina forests (municipal property) in ha</i>
	w hektarach <i>in hectares</i>	w % powierz- chni ogólnej ^b <i>in % of the total area^b</i>	na 1 miesz- kańca w m ² ^c <i>per capita in m²</i>		drzew <i>trees</i>	krzewów <i>bushes</i>	drzew <i>trees</i>	krzewów <i>bushes</i>	
					w tysiącach sztuk <i>in thousand pieces</i>				
P O L S K A 2000 ^a	46813,2	2,2	19,6	5423,9	244,4	1276,9	85,1	84,3	79576,1
P O L A N D 2005	52744,0	0,2	13,8	6886,8	280,7	993,7	137,7	208,5	81831,3
2010	57704,7	0,2	15,0	7294,5	181,1	1145,0	200,7	270,6	83694,2
2011	57684,2	0,2	15,0	7620,3	246,1	1477,9	187,0	308,4	83829,8
2012	57469,7	0,2	14,9	7678,8	163,6	1027,8	186,4	199,3	84170,8
OGÓŁEM W MIASTACH I NA WSI TOTAL IN CITIES AND VILLAGES									
Dolnośląskie	5372,2	0,3	18,4	893,2	8,2	70,3	10,1	11,0	7163,8
Kujawsko-pomorskie	3545,7	0,2	16,9	387,7	16,0	96,6	7,3	13,5	3560,2
Lubelskie	2769,3	0,1	12,8	339,6	8,3	71,5	7,9	4,2	1295,1
Lubuskie	1992,1	0,1	19,5	253,7	3,5	12,8	7,3	3,4	2049,6
Łódzkie	3724,0	0,2	14,8	279,6	10,6	32,2	11,7	3,8	3263,9
Małopolskie	3600,2	0,2	10,7	600,0	8,8	51,3	7,6	6,4	11720,0
Mazowieckie	6657,9	0,2	12,6	1003,8	11,2	184,4	20,3	18,3	2234,4
Opolskie	1716,1	0,2	17,0	188,9	3,5	16,2	6,1	1,6	1505,9
Podkarpackie	1908,0	0,1	9,0	158,8	4,9	40,5	4,5	4,6	28551,3
Podlaskie	1198,3	0,1	10,0	218,1	2,2	11,8	4,1	3,2	1340,5
Pomorskie	3406,6	0,2	14,9	528,7	8,5	33,9	9,9	7,9	3393,2
Śląskie	9685,3	0,8	21,0	1352,6	26,1	143,9	58,2	32,1	3717,5
Świętokrzyskie	1151,2	0,1	9,0	156,6	3,9	11,2	2,8	1,7	947,8
Warmińsko-mazurskie	1757,1	0,1	12,1	270,0	10,2	104,3	6,6	12,3	3440,7
Wielkopolskie	5910,0	0,2	17,1	765,9	26,3	110,0	14,3	46,2	5589,5
Zachodniopomorskie	3075,7	0,1	17,9	281,8	11,4	36,8	7,9	29,0	4397,4
W TYM MIASTA OF WHICH CITIES									
R A Z E M	47973,8	2,2	20,6	7415,0	108,3	942,8	144,5	173,8	31149,5
TOTAL									
Dolnośląskie	4267,5	1,9	21,0	871,4	4,6	65,6	6,2	6,6	3864,6
Kujawsko-pomorskie	3289,9	4,0	26,1	374,3	8,9	86,2	5,1	12,4	2131,2
Lubelskie	2301,4	2,4	22,9	326,7	6,5	68,0	7,5	4,1	318,5
Lubuskie	1352,4	2,1	20,9	229,1	2,1	12,1	4,4	3,2	1186,2
Łódzkie	3214,9	2,8	20,0	274,0	6,4	27,0	8,4	3,6	1964,5
Małopolskie	3274,8	2,0	20,0	592,8	6,3	46,1	5,5	4,4	3468,0
Mazowieckie	5914,5	2,7	17,4	979,8	8,2	176,4	15,7	16,7	951,0
Opolskie	1482,4	1,9	28,1	183,0	1,8	14,3	3,0	0,9	527,3
Podkarpackie	1550,7	1,3	17,6	152,3	3,8	38,8	4,0	4,6	1695,1
Podlaskie	1106,9	1,2	15,3	214,3	2,2	11,7	3,9	3,2	444,7
Pomorskie	2477,3	2,2	16,5	497,3	3,5	24,9	6,5	7,1	2516,9
Śląskie	9109,6	2,4	25,4	1339,1	21,5	142,4	54,5	31,7	2344,7
Świętokrzyskie	1038,2	1,6	18,1	146,5	3,5	8,2	1,4	1,6	429,5
Warmińsko-mazurskie	1536,8	2,6	17,9	261,2	9,0	103,1	6,2	12,2	2566,1
Wielkopolskie	3759,1	2,5	19,6	701,1	13,8	89,1	8,0	32,9	3238,7
Zachodniopomorskie	2297,4	1,6	19,4	272,1	6,4	29,1	4,1	28,5	3502,5

a Do 2003 r. inwentaryzacja obejmowała tylko miasta – z wyjątkiem lasów gminnych. b Do 2003 r. w % powierzchni miast. c Do 2003 r. na 1 mieszkańca miasta w m².

a Until 2003 the inventory included only cities – excluding gmina forests. b Until 2003 in % of city area. c Until 2003 per one inhabitant of a city in m².

TABL. 51(225). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH I LESISTOŚĆ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND AND SHARE OF FOREST LAND IN TOTAL COUNTRY AREA BY VOIVODSHIPS IN 2012

As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia gruntów leśnych w tys. ha Forest land in thous. ha									Lesistość Forest cover		
	ogółem grand total	razem total	lasy forests						lasy prywatne private forests	grunty związane z gospo- darką leśną land conne- cted with silvi- culture	w % in %	lokata position
			lasy publiczne public forests			wła- sność gmin owned	lasy prywatne private forests	grunty związane z gospo- darką leśną land conne- cted with silvi- culture				
			własność Skarbu Państwa owned of the State Treasury		w tym w zarządzie of which managed by							
			razem total	Lasów Pań- stwo- wych the State Forests								
POLSKA POLAND	9370,0	9163,8	7439,4	7355,2	7079,4	184,8	84,2	1724,4	206,2	29,3	x	
Dolnośląskie	607,5	591,3	573,1	566,0	550,4	9,7	7,2	18,2	16,2	29,6	8	
Kujawsko-pomorskie	430,8	420,9	372,1	368,5	366,9	-	3,6	48,9	9,9	23,4	13	
Lubelskie	588,5	580,1	344,9	343,6	323,5	12,0	1,3	235,2	8,5	23,1	14	
Lubuskie	708,2	687,2	675,8	673,8	666,6	4,6	2,1	11,4	21,0	49,1	1	
Łódzkie	393,5	386,1	254,7	251,4	246,3	0,1	3,3	131,4	7,3	21,2	16	
Małopolskie	439,4	434,3	245,3	233,6	199,0	27,1	11,7	189,0	5,1	28,6	9	
Mazowieckie	826,9	815,0	455,8	453,6	417,9	26,9	2,2	359,1	12,0	22,9	15	
Opolskie	256,7	249,8	237,9	236,4	232,1	-	1,5	11,9	6,9	26,5	11	
Podkarpackie	684,7	674,4	559,0	530,5	486,9	40,9	28,6	115,4	10,3	37,8	2	
Podlaskie	628,4	618,4	417,4	416,1	380,1	32,7	1,3	201,0	9,9	30,6	7	
Pomorskie	682,1	664,4	589,2	585,8	571,9	9,8	3,4	75,2	17,7	36,3	3	
Śląskie	402,2	392,2	313,5	309,8	302,9	-	3,7	78,7	10,0	31,8	5	
Świętokrzyskie	334,8	328,2	235,2	234,3	223,8	7,1	1,0	93,0	6,6	28,0	10	
Warmińsko-mazurskie	766,5	745,9	690,8	687,4	681,0	-	3,4	55,1	20,6	30,9	6	
Wielkopolskie	786,5	766,2	683,2	677,6	661,6	5,0	5,6	83,0	20,3	25,7	12	
Zachodniopomorskie	833,4	809,4	791,5	787,1	768,4	8,9	4,4	17,9	24,0	35,4	4	

TABL. 52(226). POWIERZCHNIA LASÓW WEDŁUG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU I WOJEWÓDZTW W 2012 R.

FOREST AREA BY FOREST HABITAT TYPE AND VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Typy siedliskowe lasu Forest habitat types										
		siedliska habitat										
		nizinne lowland				wyżynne upland			górskie mountain			
		bory coniferous forests	bory mieszane coniferous forests mixed	lasy mieszane mixed forests	lasy forest	bory mieszane coniferous forests mixed	lasy mieszane mixed forests	lasy forest	bory coniferous forests	bory mieszane coniferous forests mixed	lasy mieszane mixed forests	lasy forest
		w tys. ha in thous. ha										
POLSKA POLAND	9143	1970	2602	2045	1197	45	134	357	23	49	211	511
Dolnośląskie	590	73	113	90	60	3	44	38	12	27	92	38
Kujawsko-pomorskie	420	152	129	92	47	-	-	-	-	-	-	-
Lubelskie	579	107	153	149	119	6	12	33	-	-	-	-
Lubuskie	686	236	246	157	47	-	-	-	-	-	-	-
Łódzkie	384	122	132	92	33	3	2	-	-	-	-	-
Małopolskie	435	8	28	14	9	4	6	82	10	12	60	203
Mazowieckie	810	298	226	186	85	6	7	3	-	-	-	-
Opolskie	250	20	105	83	31	-	2	6	0	1	1	1
Podkarpackie	672	57	119	71	39	1	4	140	1	-	1	239
Podlaskie	617	100	232	171	115	-	-	-	-	-	-	-
Pomorskie	663	213	189	171	90	-	-	-	-	-	-	-
Śląskie	392	49	109	90	35	1	6	14	0	8	50	28
Świętokrzyskie	328	50	87	57	16	20	50	39	-	-	7	3
Warmińsko-mazurskie	744	108	194	216	226	-	-	-	-	-	-	-
Wielkopolskie	765	252	247	161	102	2	2	0	-	-	-	-
Zachodniopomorskie	808	125	293	246	144	-	-	-	-	-	-	-

TABL. 53(227). POWIERZCHNIA LASÓW WEDŁUG SKŁADU GATUNKOWEGO^a DRZEWOSTANÓW I WOJEWÓDZTW W 2012 R.
FOREST AREA BY SPECIES STRUCTURE^a OF TREE STANDS AND VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wybrane gatunki drzew ^a w % powierzchni lasów Selected species of trees ^a in % of forest area									
	sosna pine	świerk spruce	jadła fir	buk beech	dąb oak	grab hornbeam	brzoza birch	olsza alder	osika aspen	topola willow
POLSKA	59,5	6,3	3,0	5,7	7,3	1,3	7,4	5,3	0,7	0,1
POLAND										
Dolnośląskie	39,0	21,9	0,3	5,8	10,9	0,2	7,4	5,0	0,3	0,1
Kujawsko-pomorskie	79,3	0,8	–	1,1	6,9	0,3	5,5	3,9	0,2	0,1
Lubelskie	54,6	0,7	0,9	2,4	14,0	5,8	8,4	7,7	2,4	0,3
Lubuskie	80,7	1,3	–	1,6	5,8	0,2	5,1	2,3	0,2	–
Łódzkie	77,6	0,5	0,1	1,4	5,9	0,7	6,6	4,9	0,7	0,1
Małopolskie	16,6	19,8	26,5	17,7	4,6	2,1	3,1	3,2	0,6	0,1
Mazowieckie	72,9	0,9	0,6	0,5	7,4	0,7	8,0	6,5	1,4	–
Opolskie	63,2	3,1	0,3	2,4	9,2	0,2	10,5	4,1	0,1	0,3
Podkarpackie	34,8	3,1	16,7	21,5	4,2	3,7	4,1	5,4	0,6	0,2
Podlaskie	55,8	12,2	–	–	6,4	2,0	9,2	10,6	1,3	–
Pomorskie	68,8	4,2	–	9,7	4,4	0,6	7,2	2,3	0,3	0,1
Śląskie	50,3	13,3	1,9	9,5	7,5	0,6	7,9	4,3	1,0	–
Świętokrzyskie	64,3	1,2	9,0	5,5	6,9	1,1	5,1	3,8	0,8	0,1
Warmińsko-mazurskie	49,1	11,7	–	4,1	8,2	1,6	12,4	8,8	1,0	–
Wielkopolskie	76,9	1,9	–	0,8	8,2	0,2	5,2	3,3	0,2	0,2
Zachodniopomorskie	60,5	5,8	–	8,0	6,5	0,4	10,0	5,5	0,3	–

^a Określonego na podstawie gatunków panujących (przeważających w drzewostanie).

^a Defined on the basis of dominant species in the tree stand.

TABL. 54(228). ZALESIENIA GRUNTÓW^a W LATACH 1945-2012
AFFORESTATIONS OF LAND^a IN THE YEARS 1945-2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Lasy Forests		Grunty zalesione Wooded land	
		Skarbu Państwa owned by the State Treasury	niestanowiące własności Skarbu Państwa not owned by the State Treasury	przeciętnie w roku annual average	maksymalnie w roku annual maximum
		w tysiącach hektarów in thousand hectares			
1945-1949	67,0	58,4	8,6	13,4	.
1950-1955	185,7	93,1	92,6	30,9	46,1
1956-1960	226,5	114,5	112,0	45,3	62,1 ^c
1961-1965	277,6	152,1	125,5	55,5	56,4
1966-1970	176,7	106,0	70,7	35,3	48,6
1971-1975	94,1	55,5	38,6	18,8	21,8
1976-1980	78,5	47,5	31,0	15,7	17,7
1981-1985	31,7	21,2	10,5	6,3	7,2
1986-1990	35,9	21,6	14,3	7,2	8,6
1991-1995	53,4	35,2	18,2	10,7	15,6
1996-2000	95,7	58,2	37,5	19,1	23,4
1995-2004 ^b	193,8	110,2	83,6	19,4	26,5
1945-2005	1418,2	809,6	608,6	23,5	62,1 ^c
1945-2006	1435,1	814,1	621,0	23,8	62,1 ^c
1945-2007	1448,4	817,1	631,3	23,0	62,1 ^c
1945-2008	1456,3	820,0	636,3	22,8	62,1 ^c
1945-2009	1461,9	821,8	640,1	22,5	62,1 ^c
1945-2010	1467,8	822,5	645,2	22,9	62,1 ^c
1945-2011	1473,1	823,1	649,9	21,3	62,1 ^c
1945-2012	1478,0	823,5	654,4	21,1	62,1^c

^a Użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków. ^b Realizacja „Krajowego Programu Zwiększania Lesistości”.
^c Zalesienia wykonane w 1960 r.

Ź r ó d ł o: opracowanie Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa „Krajowy Program Zwiększania Lesistości” – Warszawa, lipiec 1995 r. oraz dane GUS dla lat 1991-2012.

^a Agricultural land useless to agricultural production and wasteland. ^b Implementation of “National programme for increasing forest cover”. ^c Afforestation conducted in 1960.

S o u r c e: “National programme for increasing forest cover” prepared by the Ministry of Environmental Protection, Natural Resources and Forestry – Warszawa, July 1995, and data of the CSO for the years 1991–2012.

TABL. 55(229). ODNOWIENIA I ZALESIENIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
RENEWALS AND AFFORESTATION BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Ogółem Grand total	Lasy publiczne Public forests					własność gmin owned by gminas	Lasy prywatne Private forests
		razem total	Skarbu Państwa owned by the State Treasury			parków narodowych national parks		
			razem total	w tym w zarządzie of which managed by				
				Lasów Państwowych State Forests				
w hektarach in hectares								
OGÓŁEM TOTAL								
POLSKA POLAND	57661,6	51471,3	51082,6	50675,2	137,4	388,7	6190,3	
Dolnośląskie	4937,4	4738,7	4692,0	4633,0	59,0	46,7	198,7	
Kujawsko-pomorskie	2669,3	2406,3	2400,2	2396,2	–	6,1	263,0	
Lubelskie	2882,6	2322,9	2320,5	2301,5	2,0	2,4	559,7	
Lubuskie	5435,6	5195,5	5191,4	5191,4	–	4,1	240,1	
Łódzkie	2600,5	2228,2	2227,4	2195,4	–	0,8	372,3	
Małopolskie	1725,2	1276,3	1215,8	1094,8	2,0	60,5	448,9	
Mazowieckie	3566,0	2735,0	2733,7	2723,8	0,9	1,3	831,0	
Opolskie	2115,0	2016,0	2010,4	1988,4	–	5,6	99,0	
Podkarpackie	3683,5	3220,6	3097,7	3079,7	14,0	122,9	462,9	
Podlaskie	2594,6	2137,0	2137,0	2135,0	1,0	–	457,6	
Pomorskie	4099,9	3764,7	3755,1	3752,1	3,0	9,6	335,2	
Śląskie	3213,3	2988,8	2971,8	2971,8	–	17,0	224,5	
Świętokrzyskie	2045,5	1562,3	1562,3	1562,3	–	–	483,2	
Warmińsko-mazurskie	5191,2	4307,5	4298,5	4293,5	–	9,0	883,7	
Wielkopolskie	5554,1	5314,7	5214,9	5120,4	39,5	99,8	239,4	
Zachodniopomorskie	5347,8	5256,7	5253,8	5235,8	16,0	2,9	91,1	
w tym ZALESIENIA of which AFFORESTATIONS								
POLSKA POLAND	4902,7	548,3	445,6	413,2	32,4	102,7	4354,4	
Dolnośląskie	241,7	59,2	29,0	29,0	–	30,2	182,5	
Kujawsko-pomorskie	259,6	51,2	50,2	50,2	–	1,0	208,4	
Lubelskie	395,1	7,9	7,5	7,5	–	0,4	387,2	
Lubuskie	252,9	22,4	22,4	22,4	–	–	230,5	
Łódzkie	356,1	80,1	79,4	79,4	–	0,7	276,0	
Małopolskie	47,7	3,8	3,8	3,8	–	–	43,9	
Mazowieckie	701,2	16,0	14,7	13,8	0,9	1,3	685,2	
Opolskie	127,0	45,4	45,4	45,4	–	–	81,6	
Podkarpackie	341,8	39,7	23,7	23,7	–	16,0	302,1	
Podlaskie	419,5	22,0	22,0	22,0	–	–	397,5	
Pomorskie	194,6	29,1	29,1	29,1	–	–	165,5	
Śląskie	59,9	5,4	3,8	3,8	–	1,6	54,5	
Świętokrzyskie	304,6	8,3	8,3	8,3	–	–	296,3	
Warmińsko-mazurskie	878,7	43,5	40,5	40,5	–	3,0	835,2	
Wielkopolskie	213,3	89,4	40,9	9,4	31,5	48,5	123,9	
Zachodniopomorskie	108,9	24,8	24,8	24,8	–	–	84,1	

TABL. 56(230). ZADRZEWIENIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Szkółki Nurseries		Sadzenie Plantings					
	liczba number	powierzchnia produkcyjna w ha production area in ha	ogółem total		w tym na gruntach of which on land			
			drzewa trees	krzewy bushes	prywatnych on private		poprzemysłowych postindustrial waste	
					drzewa trees	krzewy bushes	drzewa trees	krzewy bushes
w tysiącach sztuk in thousand units								
POLSKA POLAND	122	523	1803,4	1740,8	236,9	108,8	1122,6	347,5
Dolnośląskie	6	45	44,5	23,2	7,1	5,6	28,6	7,8
Kujawsko-pomorskie	2	7	88,8	76,3	46,4	21,7	0,8	0,5
Lubelskie	7	15	23,1	12,9	10,8	4,5	1,3	0,2
Lubuskie	-	-	17,4	13,3	0,9	0,3	0,3	0,1
Łódzkie	9	89	700,0	301,8	13,4	3,5	677,6	290,3
Małopolskie	7	20	74,9	106,0	58,7	9,6	6,1	20,0
Mazowieckie	4	4	87,5	455,2	9,7	6,9	2,6	0,2
Opolskie	-	-	70,9	15,1	6,4	2,9	44,9	-
Podkarpackie	3	29	49,7	95,6	25,5	9,5	-	-
Podlaskie	-	-	4,0	2,4	1,3	0,5	0,1	-
Pomorskie	8	20	33,0	40,5	9,5	8,3	15,7	3,2
Śląskie	30	44	131,6	210,7	5,8	3,2	17,2	4,8
Świętokrzyskie	3	8	21,5	42,3	7,5	17,2	3,2	-
Warmińsko-mazurskie	2	6	43,3	194,5	8,8	3,7	0,9	-
Wielkopolskie	31	123	394,3	89,8	22,4	10,2	322,8	20,5
Zachodniopomorskie	10	113	18,8	61,2	2,7	1,1	0,5	-

TABL. 57(231). POŻARY LASÓW
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL						
Pożary	12428	12169	4681	8172	9266	Fires
Powierzchnia lasów dotknięta pożarami w ha.....	7013	5826	2127	2678	7236	Area of forest burned in ha
Przeciętna powierzchnia jednego pożaru w ha.....	0,56	0,48	0,45	0,33	0,78	Average forest areas burned by fire in ha
W TYM W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH OF WHICH MANAGED BY STATE FORESTS						
Pożary	5052	4501	1777	3042	3163	Fires
Powierzchnia lasów dotknięta pożarami w ha.....	1766	1197	805	646	1608	Area of forest burned in ha
Przeciętna powierzchnia jednego obszaru w ha...	1766	0,27	0,45	0,21	0,51	Average forest areas burned by fire in ha

Źródło: do 2007 r. dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, od 2008 r. dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach Lasów prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

Source: to 2007 data of the Main Office of the State Fire Service and Directorate-General of the State Forests; from 2008 data of National Forests Information System of the Forest Research Institute.

TABL. 58(232). POŻARY LASÓW WEDŁUG MIESIĘCY W 2012 R.
FOREST FIRES BY MONTHS IN 2012

MIESIĄCE	Liczba pożarów Number of fires		Powierzchnia dotknięta pożarami Area of forest burned		MONTHS
	ogółem total	w odsetkach in percent	w ha in ha	w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	9266	100,0	7235,69	100,0	TOTAL
Styczeń	21	0,2	20,26	0,3	January
Luty	26	0,3	21,36	0,3	February
Marzec	2433	26,2	3392,45	46,9	March
Kwiecień	1989	21,5	2216,56	30,6	April
Maj	2272	24,5	824,28	11,4	May
Czerwiec	482	5,2	85,34	1,2	June
Lipiec	667	7,2	256,66	3,5	July
Sierpień	667	7,2	205,24	2,8	August
Wrzesień	534	5,8	200,67	2,8	September
Październik	119	1,3	7,30	0,1	October
Listopad	32	0,3	2,84	0,0	November
Grudzień	24	0,3	2,73	0,0	December

Źródło: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach Lasów prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

Source: data of National Forests Information System of the Forest Research Institute.

TABL. 59(233). POŻARY LASÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
FOREST FIRES BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Pożary Number of fires					Powierzchnia dotkniętych pożarami lasów Area of forest burned		
	ogółem total	w odset- kach in %	z liczby ogółem – według wybranych przyczyn of total – by selected causes			ogółem w ha total in ha	przeciętna jednego pożaru average forest areas burned by fire in ha	w odset- kach in %
			podpalenie arson	nieostrożność carelessness				
				niele- tnich juve- niles	doro- słych adults			
POLSKA	9266	100,0	3853	103	3287	7235,69	0,78	100,0
POLAND								
Dolnośląskie	463	5,0	161	5	184	268,00	0,58	3,7
Kujawsko-pomorskie	543	5,8	279	4	53	194,94	0,36	2,7
Lubelskie	489	5,3	116	13	324	373,61	0,76	5,2
Lubuskie	563	6,1	260	13	189	183,48	0,33	2,5
Łódzkie	945	10,2	256	4	583	608,56	0,64	8,4
Małopolskie	308	3,3	200	–	48	401,33	1,30	5,6
Mazowieckie.....	2007	21,6	922	15	497	1358,85	0,68	18,8
Opolskie.....	212	2,3	98	3	23	150,95	0,71	2,1
Podkarpackie	546	5,9	207	9	172	1145,52	2,10	15,8
Podlaskie.....	211	2,3	102	3	63	416,94	1,98	5,8
Pomorskie	247	2,7	69	8	75	31,26	0,13	0,4
Śląskie.....	848	9,1	285	3	358	819,16	0,97	11,3
Świętokrzyskie.....	914	9,9	626	2	233	825,26	0,90	11,4
Warmińsko-mazurskie	108	1,2	50	2	27	185,02	1,71	2,6
Wielkopolskie	566	6,1	135	11	338	219,25	0,39	3,0
Zachodniopomorskie	296	3,2	87	8	120	53,56	0,18	0,7

Źródło: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach Lasów prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

Source: data of National Forests Information System of the Forest Research Institute.

TABL. 60(234). ODDZIAŁYWANIE GÓRNICZWA NA OBSZARY LEŚNE^a WEDŁUG REGIONALNYCH DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH^b
INFLUENCE OF MINING ON FOREST AREAS^a BY REGIONAL DIRECTORATES OF STATE FORESTS^b

REGIONALNE DYREKCJE LASÓW PAŃSTWOWYCH ^b REGIONAL DIRECTORATES OF STATE FORESTS ^b	Powierzchnia lasów w ha, na której obserwuje się: Forest area in ha with:					
	osiadanie terenu land subsidence	zawodnienie terenu water saturation of land			osuszanie terenów leśnych drainage of forest areas	
		razem total	w tym wyłączonych z produkcji leśnej of which excluded from silviculture production			
OGÓŁEM	2000	22532	1972		417	18331
TOTAL	2005	17556	2022		376	18391
	2010	15345	2364		813	18502
	2011	8870	1132		.	10615
	2012	8985	1074		.	10614
Katowice ^b		8978	1074		–	10605

^a W lasach w zarządzie Lasów Państwowych. ^b Wyszczególniono tylko te Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych, które gospodarują terenami, w których zjawisko wystąpiło.

^a In forests managed by State Forests. ^b Only those Regional Directorates of State Forests that manage land were specified, where the phenomenon occurred.

TABL. 61(235). POWIERZCHNIA LASÓW OCHRONNYCH W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH
PROTECTIVE FOREST AREA MANAGED BY STATE FORESTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3399,0	3264,5	3356,3	3372,1	3480,6	TOTAL
w tysiącach hektarów						in thousand hectares
2000=100	100,0	96,0	98,7	99,2	102,4	2000=100

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (opracowanie Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej „Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych – na dzień 1 stycznia”).

Source: data of the Directorate-General of State Forests (prepared by the Forest Management and Geodesy Bureau “Results of updating of forest area and growing stock in State Forests – as of 1 January”).

TABL. 62(236). POWIERZCHNIA LASÓW OCHRONNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
PROTECTIVE FOREST AREA BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total		Lasy ^a Forests ^a			W zarządzie Lasów Państwowych ^b Managed by State Forests ^b		
			prywatne private	gminne gminas				
	w hektarach in hectares	w % powie- rzchni lasów in % of forest area		razem total	w tym w miastach i wokół miast and around cities	razem total	glebo- chronne soil- protecting	wodo- chronne water- protecting
POLSKA	3570139	39,0	64797	24715	18137	3480627	330521	1517260
POLAND								
Dolnośląskie.....	366734	62,0	377	2074	1847	364283	36478	172353
Kujawsko-pomorskie	185196	44,0	1628	1376	1345	182192	48643	50561
Lubelskie	127300	21,9	884	48	46	126368	13035	65571
Lubuskie.....	224898	32,7	4	59	35	224835	13225	90921
Łódzkie	130552	33,8	9	1509	1508	129034	5252	30494
Małopolskie.....	202781	46,7	15621	2580	932	184580	39949	88582
Mazowieckie	168636	20,7	12465	539	500	155632	17692	63598
Opolskie	167744	67,2	431	794	488	166519	1308	59111
Podkarpackie.....	406829	60,3	5092	4563	521	397174	30564	265621
Podlaskie.....	162884	26,3	10564	82	72	152237	3084	50591
Pomorskie	184041	27,7	105	1892	1788	182044	29486	80596
Śląskie.....	291757	74,4	11998	1512	1448	278247	11640	51312
Świętokrzyskie	156086	47,6	878	113	113	155095	11840	98831
Warmińsko-mazurskie	188415	25,3	750	1939	1939	185725	10649	76730
Wielkopolskie	317243	41,4	3902	2897	2847	310444	37752	155238
Zachodniopomorskie.....	289043	35,7	88	2737	2708	286218	19924	117150

(dok.)

(cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	W zarządzie Lasów Państwowych ^b Managed by State Forests ^b							
	uszkodzone przez przemysł within the influence zone of industry	podmiejskie in cities and around cities	uzdrowis- kowe healthresort	obronne defensive	ostoje zwierząt animal sanctuaries	na stałych powierz- chniach badaw- czych in the permanent research areas	cenne przyrod- niczo environ- mentally valuable	nasienne seedling
	w hektarach in hectares							
POLSKA	472545	634306	56222	130398	72859	48276	205040	13200
POLAND								
Dolnośląskie	47833	53138	19555	19254	6299	4979	3516	878
Kujawsko-pomorskie	7517	69319	1044	429	1921	1672	658	428
Lubelskie	6351	20480	368	5765	3735	1453	9244	366
Lubuskie	9749	56680	275	25500	6118	5944	15483	940
Łódzkie	41538	42929	116	2032	1251	2899	2325	198
Małopolskie	25182	15991	8898	443	1805	2911	28	791
Mazowieckie	13787	42661	-	5918	2306	2539	6597	534
Opolskie	82952	16759	-	4045	826	1218	212	88
Podkarpackie	39435	32394	2323	15961	4552	1917	3727	680
Podlaskie	-	23277	15707	1064	8266	3651	45380	1217
Pomorskie	-	55309	1624	3816	4608	4147	1136	1322
Śląskie	183327	24570	164	2044	631	3000	609	950
Świętokrzyskie	5445	32924	1032	26	1684	121	2548	644
Warmińsko-mazurskie	-	28876	512	10750	8568	3952	43716	1972
Wielkopolskie	9429	65716	410	4408	6011	4420	25976	1084
Zachodniopomorskie.....	-	53283	4194	28943	14278	3453	43885	1108

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Stan w dniu 1 I. Dane są oparte na stanie inwentaryzacyjnym w banku danych Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej (nie uwzględniają bieżących zmian zachodzących w nadleśnictwach, w których nowe plany urządzenia nie zostały jeszcze zakończone).

Źródło: w zakresie Lasów Państwowych – dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (opracowanie Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej „Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych – na dzień 1 stycznia 2012 r.”).

^a As of 31 XII. ^b As of 1 I. Data are based on a state inventory in the database of Forest Management and Geodesy Bureau (do not take account of current changes in forest districts, where new management plans have not yet been completed).

Source: in the scope of State Forests – data of the Directorate-General of State Forests (prepared by the Forest Management and Geodesy Bureau “Results of updating of forest area and growing stock in State Forests – as of 1 January 2012”).

TABL. 63(237). POWIERZCHNIA REZERWATÓW I LASÓW OCHRONNYCH W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG GRUP LASÓW I KATEGORII OCHRONNOŚCI W 2012 R.

Stan w dniu 1 I

AREA OF NATURE RESERVES AND PROTECTIVE FORESTS MANAGED BY STATE FORESTS BY FOREST GROUPS AND PROTECTION CATEGORY IN 2012

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia lasów ogółem w tys. ha Total forest area in thous. ha	W tym drzewostany według klas w % powierzchni zalesionej Of which tree stands by groups in % of grand total area									
		razem total	klasy wieku age groups							VII i wyższych (121 lat i więcej) and higher (years and more)	klasa odnowienia ^a i o budowie przerębowej in renewal class ^a and with a throughfell constuction
			I (1-20) lat years	II (21-40)	III (40-60)	IV (60-80)	V (81-100)	VI (101-120)			
OGÓŁEM..... TOTAL	7076,6	98,5	10,9	13,7	23,4	19,3	14,6	6,0	2,8	7,8	
w tym rezerwaty i lasy ochronne ^b of which nature reserves and protective forests ^b											
Rezerwaty Nature reserves	101,1	98,0	1,6	7	12,1	16,5	18,6	14,6	25,8	1,8	
Lasy ochronne..... Protective forests	3480,6	98,6	9,5	13,1	21,2	19,3	15,1	6,7	3,4	10,3	
kategorie ochronności: protection category:											
glebochronne..... soil-protecting	330,5	98,1	7	10,8	18,9	19	17,3	8,2	4,2	12,7	
wodochronne..... water-protecting	1517,3	98,7	9,1	13,0	21,0	19,7	14,5	6,3	2,8	12,3	
uzdrowiskowe..... health resort	56,2	99,5	4,9	9,9	20,2	19,4	16,3	8,2	3,8	16,8	
uszkodzone przez przemysł..... within the influence zone of industry	472,5	98,6	13,1	15,5	20,8	18,3	14,6	5,8	2,4	8,1	
podmiejskie..... in cities and around cities	634,3	99,1	9,5	12,9	22,9	20,4	16,1	6,6	2,5	8,2	
obronne..... defensive	130,4	94,6	10,6	12,3	25,1	20,9	12,7	5,3	3,2	4,5	
ostoje zwierząt..... animal sanctuaries	72,9	99	6,7	13,5	19,6	16,1	16,5	10,1	7,4	9,1	
na stałych powierzchniach badawczych..... in permanent research areas	48,3	98,9	6,8	12,8	19,9	16,8	17,6	9,8	4,2	11	
cenne przyrodniczo..... environmentally valuable	205	98,5	10,5	14,4	23,2	16,9	14,8	6,2	6,4	6,1	
nasienne..... seedling	13,2	99,8	2,1	1,5	0,7	1,7	5,9	28,3	54,4	5,2	

^a Łącznie z klasą do odnowienia. ^b Dane o rezerwach i lasach ochronnych są oparte na stanie inwentaryzacyjnym w banku danych Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej (nie uwzględniają bieżących zmian zachodzących w nadleśnictwach, w których nowe plany urządzenia nie zostały jeszcze zakończone).

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Including regeneration class. ^b Data on nature reserves and protective forests are based on a state inventory in the database of Forest Management and Geodesy Bureau (do not take account of current changes in forest districts, where new management plans have not yet been completed).

Source: data of the Directorate-General of the State Forests.

TABL. 64(238). LEŚNE KOMPLEKSY PROMOCYJNE W 2012 R.^a
PROMOTION FOREST COMPLEXES IN 2012^a

LEŚNE KOMPLEKSY PROMOCYJNE <i>PROMOTIONAL FOREST COMPLEXES</i>	Położenie <i>Location</i>		Powierzchnia w hektarach <i>Area in hectares</i>
	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych <i>Regional Directorate of State Forests</i>	nadleśnictwo <i>forestry districts</i>	
OGÓLEM TOTAL	x	x	1211231
Bory Lubuskie	Zielona Góra	Lubsko	32135
Bory Tucholskie.....	Toruń	Tuchola, Osie, Dąbrowa, Woziwoda, Trzebciny	84140
Lasy Beskidu Sądeckiego	Kraków	Piwniczna, Nawojowa, Leśny Zakład Doświadczalny UR w Krakowie	32051
Lasy Beskidu Śląskiego	Katowice	Bielsko, Ustroń, Wisła, Węgierska Góra	39883
Lasy Bieszczadzkie.....	Krosno	Stuposiany, Lutowiska, Cisna	24234
Lasy Birczańskie.....	Krosno	Bircza	29578
Lasy Doliny Baryczy	Wrocław	Milicz, Żmigród	42379
Lasy Elbląsko-Żuławskie.....	Gdańsk	Elbląg	18827
Lasy Gostynińsko-Włocławskie...	Toruń	Włocławek	25122
Lasy Janowskie.....	Łódź	Gostynin, Łąck	27971
Lasy Mazurskie.....	Lublin	Janów Lubelski	31620
	Olsztyn	Strzałowo, Spychowo, Mrągowo	51613
	Białystok	Maskulińskie, Pisz	64830
	Stacja Badawcza Rolnictwa i Hodowli Zachowawczej Zwierząt PAN w Popielnie <i>Agriculture Research and Animal Preservation Breeding Station of the Polish Academy of Sciences in Popielno</i>		1773
Lasy Olsztyńskie.....	Olsztyn	Olsztyn, Kudypy	33894
Lasy Oliwsko-Darżlubskie.....	Gdańsk	Gdańsk, Wejherowo	40907
Lasy Rychalskie.....	Poznań	Antonin, Syców, Leśny Zakład Doświadczalny UP w Poznaniu	47992
Lasy Spalsko-Rogowskie.....	Łódź	Brzeziny, Spała, Leśny Zakład Doświadczalny SGGW w Warszawie	34950
Lasy Środkowopomorskie.....	Szczecinek	Warcino, Polanów, Karnieszewice, Lasy Miasta Koszalin	55655
Lasy Warszawskie	Warszawa	Drewnica, Jabłonna, Celestynów, Chojnów, Lasy m.st. Warszawy	52099
Puszcza Białowieska.....	Białystok	Białowieża, Browsk, Hajnówka	52637
Puszcza Knyszyńska	Białystok	Supraśl, Dojlidy, Czarna Białostocka	47486
Puszcza Kozienicka	Radom	Kozienice, Zwoleń, Radom	30435
Puszcza Niepołomska	Kraków	Niepołomice	10926
Puszcza Notecka	Piła	Potrzebowice, Wronki, Krucz	56185
	Szczecin	Karwin, Międzychód	46046
	Poznań	Sieraków, Oborniki	35042
Puszcza Świętokrzyska	Radom	Kielce, Łągów, Suchedniów, Zagnańsk, Skarżysko, Daleszyce	76885
Puszcze Szczecińskie	Szczecin	Kliniska, Gryfino, Trzebież, Lasy Miejskie Szczecina	61070
Sudety Zachodnie	Wrocław	Szklarska Poręba, Świeradów	22866

^a Stan w dniu 31 XII.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a As of 31 XII.

S o u r c e: data of Directorate-General of the State Forests.

TABL. 65(239). RANKING PRZESTRZENNEGO ZRÓŻNICOWANIA ŚREDNIEJ DEFOLIACJI MONITOROWANYCH GATUNKÓW DRZEW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW
RANKING OF SPATIAL DIVERSITY OF AVERAGE DEFOLIATION OF MONITORED SPECIES OF TREES^a BY VOIVODSHIPS

WOJEWODZTWA ^b VOIVODSHIPS ^b		Gatunki drzew Species of trees										
		ogółem total	iglaste coniferous					liściaste broadleaved				
			razem total	w tym of which			razem total	w tym of which				
				sosna pine	świerk spruce	jodła fir		buk beech	dąb oak	brzoza birch	olsza alder	
średnia defoliacja w % average defoliation in %												
POLSKA	2011	22,41	22,59	22,73	22,72	19,28	22,05	16,94	24,68	23,25	21,02	
POLAND	2012	22,77	22,67	22,65	24,14	20,49	22,94	16,59	26,27	24,83	20,84	
Opolskie	2011	23,82	24,30	24,41	17,50	–	23,26	26,56	22,68	23,40	21,22	
	2012	27,50	24,88	25,00	25,00	–	30,54	30,25	33,10	30,68	27,00	
Śląskie	2011	24,31	24,59	23,76	32,09	20,19	23,63	21,06	24,52	24,64	21,00	
	2012	27,43	26,48	25,97	33,33	20,06	29,74	22,08	33,00	32,97	23,17	
Mazowieckie	2011	27,22	26,57	26,66	18,89	22,14	28,78	20,00	27,51	28,44	30,66	
	2012	25,63	25,19	25,17	29,44	28,00	26,67	15,00	25,46	27,06	29,43	
Warmińsko-mazurskie.....	2011	25,06	25,76	26,51	21,98	–	24,10	19,06	25,52	27,61	20,88	
	2012	25,04	25,44	26,12	22,09	–	24,50	15,22	26,41	28,99	21,36	
Dolnośląskie	2011	21,89	21,01	21,62	20,33	18,08	22,87	21,01	24,60	22,05	19,13	
	2012	23,67	22,11	20,99	23,59	21,15	25,36	18,41	26,99	23,29	18,17	
Podkarpackie	2011	23,14	25,10	26,85	23,58	20,78	20,77	17,77	25,43	24,02	32,83	
	2012	23,49	25,52	26,96	23,96	21,80	21,12	17,57	26,90	28,17	32,40	
Lubelskie	2011	22,79	24,10	24,27	18,00	17,50	21,15	16,62	23,49	19,72	15,91	
	2012	23,47	24,16	21,67	21,88	0,00	22,60	14,71	24,76	23,38	17,90	
Łódzkie.....	2011	22,25	22,06	22,11	19,29	15,00	22,93	21,39	26,81	22,94	18,54	
	2012	22,78	22,53	22,56	22,86	22,50	23,69	16,67	26,91	24,60	19,29	
Podlaskie	2011	22,42	22,85	22,74	23,81	–	21,65	–	27,30	23,77	19,38	
	2012	22,68	23,14	22,80	25,93	–	21,92	45,00	25,74	27,45	18,16	
Małopolskie	2011	21,85	23,04	25,91	25,93	17,27	20,48	14,34	27,37	28,20	22,05	
	2012	22,31	23,37	26,00	26,29	18,45	21,11	14,65	29,25	27,83	24,69	
Świętokrzyskie	2011	20,54	21,28	20,94	26,49	21,89	18,49	17,72	18,53	18,35	18,79	
	2012	22,23	22,60	22,16	30,85	22,61	21,26	18,54	19,06	20,50	19,69	
Wielkopolskie.....	2011	21,15	20,99	21,01	21,43	–	21,61	13,57	23,23	21,23	17,61	
	2012	21,44	20,78	20,89	16,67	–	23,35	13,75	25,90	23,76	17,30	
Pomorskie.....	2011	21,59	21,38	21,27	21,39	–	22,25	21,92	27,75	21,59	20,40	
	2012	21,20	21,15	20,99	22,92	–	21,34	20,13	28,26	21,31	18,45	
Kujawsko-pomorskie.....	2011	19,69	19,55	19,54	15,83	–	20,18	16,67	22,71	18,95	15,24	
	2012	20,85	21,32	21,35	15,71	–	19,22	8,89	21,58	18,41	13,90	
Lubuskie.....	2011	20,93	20,79	20,87	18,66	–	21,58	15,00	27,03	21,05	18,06	
	2012	19,65	19,63	19,64	19,15	–	19,74	12,83	25,91	18,95	15,74	
Zachodniopomorskie	2011	18,20	18,69	18,83	16,36	–	17,47	11,41	23,16	18,53	15,77	
	2012	18,80	18,82	18,95	16,19	–	18,78	12,19	24,82	19,90	16,84	

a W wieku powyżej 20 lat. *b* Uszeregowane od największej do najmniejszej średniej defoliacji według wielkości "ogółem" w 2012 r.

Źródło: Instytut Badawczy Leśnictwa – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2012 roku na podstawie badań monitoringowych", Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary, czerwiec 2013.

a Trees aged over 20 years. *b* Listed from the largest to the smallest average defoliation according to size with "total" in 2012.

Source: Forest Research Institute – "State of tree damages in Poland in 2012 on the basis of monitoring research", Environmental Monitoring Library, Sękocin Stary, June 2013.

TABLE 66(240). MONITORING LASU – TRENDY ZMIAN W STANIE USZKODZENIA DRZEW^a
 MONITORING OF FOREST – TRENDS OF CHANGES IN STATE OF TREES DAMAGES^a

L A T A YEARS GRUPY KLAS GROUPS OF CLASSES	Gatunki Species								
	ogółem grand total	iglaste coniferous				liściaste non-coniferous			
		razem total	sosna pine	świerk spruce	jodła fir	razem total	buk beech	dąb oak	brzoza birch
	w % liczby drzew badanych in percent of damaged trees of all species								
W KLASACH DEFOLIACJI <i>IN CLASSES OF DEFOLIATION</i>									
Klasy 1-3 (powyżej 10%) <i>Classes 1-3 (above 10%)</i>									
2000.....	89,2	90,0	89,6	90,3	96,3	86,6	81,3	94,6	83,0
2005.....	87,2	87,1	86,9	89,4	85,6	87,3	81,3	93,4	86,5
2010.....	78,8	81,1	82,2	76,8	67,2	74,4	52,7	87,1	79,9
2011.....	85,8	88,6	89,6	84,5	76,8	80,6	64,3	89,8	85,9
2012.....	88,5	91,1	91,8	88,0	82,0	83,5	64,0	95,0	89,9
Klasy 2-3 (powyżej 25%) <i>Classes 2-3 (above 25%)</i>									
2000.....	31,5	31,6	29,1	39,5	55,8	31,2	19,6	46,1	26,6
2005.....	30,1	29,0	27,6	31,7	47,7	33,5	20,2	46,2	32,6
2010.....	20,4	20,1	20,1	23,7	14,6	21,1	7,5	34,1	21,0
2011.....	23,8	24,1	24,3	26,0	16,4	23,2	11,0	30,2	26,2
2012.....	23,1	22,1	21,6	29,3	18,9	25,1	9,4	37,3	30,6
W KLASACH ODBARWIENIA <i>IN CLASSES OF DISCOLOURATION</i>									
Klasy 1-3 (powyżej 10%) <i>Classes 1-3 (above 10%)</i>									
2000.....	0,7	0,5	0,3	2,0	1,2	2,0	0,3	4,7	0,9
2005.....	2,9	3,6	3,5	5,2	0,8	0,8	0,1	1,9	0,3
2010.....	1,5	1,2	1,0	3,0	2,4	2,2	2,0	5,9	0,9
2011.....	2,4	2,6	2,5	2,7	4,5	2,0	2,3	3,3	1,2
2012.....	1,4	1,3	1,1	3,1	3,6	1,4	1,1	2,5	0,9
Klasy 2-3 (powyżej 25%) <i>Classes 2-3 (above 25%)</i>									
2000.....	0,2	0,1	0,0	0,7	0,0	0,9	0,1	2,4	0,2
2005.....	1,0	1,2	1,1	2,2	0,2	0,2	0,0	0,5	0,1
2010.....	0,4	0,3	0,2	0,8	0,5	0,5	0,6	1,7	0,1
2011.....	0,4	0,4	0,4	0,8	0,5	0,3	0,3	0,5	0,1
2012.....	0,2	0,2	0,1	0,7	0,1	0,2	0,0	0,1	0,2
W KLASACH USZKODZENIA <i>IN CLASSES OF DAMAGES</i>									
Klasy 1-3 (powyżej 10%) <i>Classes 1-3 (above 10%)</i>									
2000.....	89,2	90,0	89,6	90,3	96,3	86,6	81,3	94,6	83,0
2005.....	87,2	87,1	86,9	89,4	85,6	87,3	81,3	93,4	86,5
2010.....	78,8	81,1	82,3	76,8	67,2	74,4	52,7	87,1	79,9
2011.....	85,8	88,6	89,6	84,5	76,8	80,6	64,3	89,8	85,9
2012.....	88,5	91,1	91,8	88,0	82,0	83,5	64,0	94,7	89,9
Klasy 2-3 (powyżej 25%) <i>Classes 2-3 (above 25%)</i>									
2000.....	31,5	31,6	29,1	39,6	55,8	31,2	19,6	46,2	26,6
2005.....	30,3	29,3	28,0	31,7	47,7	33,5	20,2	46,2	32,6
2010.....	20,5	20,1	20,1	23,7	14,6	21,3	7,8	34,6	21,0
2011.....	23,9	24,2	24,3	26,0	16,7	23,2	11,2	30,2	26,2
2012.....	23,1	22,1	21,6	29,3	18,9	25,2	9,4	37,3	30,7

^a W drzewostanach w wieku powyżej 20 lat.

Źródło: opracowania Instytutu Badawczego Leśnictwa za lata 2010-2012 – „Stan uszkodzenia lasów w Polsce na podstawie badań monitoringowych”.

^a In tree stands of the age above 20 years.

Source: analyses of the Research Institute of Forestry for the years 2010-2012 – “The state of damage of forests in Poland on the basis of monitoring analyses”.

TABL. 67(241). MONITORING LASU – OCENA STANU DEFOLIACJI DRZEW^a WEDŁUG GATUNKÓW W 2012 R.
MONITORING OF FOREST – ASSESSMENT OF DEFOLIATION^a STATE OF THE TREES BY SPECIES IN 2012

GRUPY RODZAJOWE DRZEW	Drzewa w klasach defoliacji w % Trees in defoliation classes in %									Średnia defo- liacja w % Average defolia- tion in %	TYPE GROUPS OF TREES
	0 (bez defo- liacji) (none defolia- tion)	1 (lekka defolia- cja) (slight defolia- tion)	2 (średnia defolia- cja) (moderate defolia- tion)	3 (duża de- foliacja) (severe defolia- tion)	4 (drzewa martwe) (dead trees)	razem klasy total classes					
						1-3	2-3	2-4	3-4		
O G Ó Ł E M.....	11,28	65,35	22,06	1,06	0,25	88,46	23,11	23,37	1,31	22,77	T O T A L
Drzewa iglaste.....	8,73	69,03	21,19	0,86	0,19	91,08	22,05	22,24	1,05	22,67	Coniferous trees
sosna.....	8,02	70,24	20,72	0,84	0,17	91,81	21,57	21,74	1,01	22,65	pine
świerk.....	11,54	58,68	27,94	1,33	0,51	87,95	29,26	29,78	1,84	24,14	spruce
jodła.....	18,01	63,07	18,62	0,31	0,00	81,99	18,92	18,92	0,31	20,49	fir
pozostałe.....	11,75	66,59	20,74	0,92	0,00	88,25	21,66	21,66	0,92	22,29	others
Drzewa liściaste...	16,14	58,35	23,7	1,43	0,38	83,48	25,13	25,51	1,81	22,94	Broadleaved trees
buk.....	35,99	54,53	9,12	0,30	0,06	63,95	9,42	9,48	0,36	16,59	beech
dąb.....	5,07	57,38	36,45	0,89	0,21	94,72	37,34	37,55	1,10	26,27	oak
brzoza.....	9,71	59,25	29,32	1,32	0,40	89,89	30,64	31,03	1,72	24,83	birch
olsza.....	21,00	62,26	14,31	1,99	0,45	78,56	16,30	16,74	2,43	20,84	alder
pozostałe.....	21,53	56,71	18,65	2,44	0,68	77,80	21,09	21,77	3,12	22,28	others

^a W drzewostanach w wieku powyżej 20 lat.

Ź r ó d ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa – „Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2012 roku na podstawie badań monitoringowych”, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary, czerwiec 2013.

^a Tree stands aged over 20 years.

S o u r c e: Forest Research Institute – “State of tree damages in Poland in 2012 on the basis of monitoring research”, Environmental Monitoring Library, Sękocin Stary, June 2013.

TABL. 68(242). MONITORING LASU – OCENA STANU ODBARWIENIA DRZEW^a WEDŁUG GATUNKÓW W 2012 R.
MONITORING OF FOREST – EVALUATION OF DISCOLOURATION^a STATE OF TREES BY SPECIES IN 2012

GRUPY RODZAJOWE DRZEW	Drzewa w klasach odbarwienia w % Trees in decolouration classes in %									TYPE GROUPS OF TREES
	0 (bez odbar- wienia) (none decolou- ration)	1 (lekkie odbar- wienie) (slight decolou- ration)	2 (średnie odbar- wienie) (mode- rate decolou- ration)	3 (duże odbar- wienie) (severe decolou- ration)	4 (drzewa martwe) (dead trees)	razem klasy total classes				
						1-3	2-3	2-4	3-4	
O G Ó Ł E M.....	98,39	1,19	0,12	0,06	0,25	1,37	0,17	0,42	0,31	T O T A L
Drzewa iglaste.....	98,47	1,17	0,10	0,06	0,19	1,34	0,17	0,35	0,25	Coniferous trees
sosna.....	98,72	0,99	0,06	0,06	0,17	1,11	0,12	0,29	0,23	pine
świerk.....	96,42	2,35	0,56	0,15	0,51	3,06	0,72	1,23	0,66	spruce
jodła.....	96,44	3,46	0,10	0,00	0,00	3,56	0,10	0,10	0,00	fir
pozostałe.....	99,54	0,23	0,23	0,00	0,00	0,46	0,23	0,23	0,00	others
Drzewa liściaste...	98,21	1,23	0,14	0,04	0,38	1,42	0,18	0,56	0,42	Broadleaved trees
buk.....	98,84	1,09	0,00	0,00	0,06	1,09	0,00	0,06	0,06	beech
dąb.....	97,33	2,33	0,10	0,03	0,21	2,47	0,14	0,34	0,24	oak
brzoza.....	98,70	0,67	0,15	0,07	0,40	0,90	0,22	0,62	0,47	birch
olsza.....	98,22	1,22	0,12	0,00	0,45	1,34	0,12	0,57	0,45	alder
pozostałe.....	98,00	0,96	0,28	0,08	0,68	1,32	0,36	1,04	0,76	others

^a W drzewostanach w wieku powyżej 20 lat.

Ź r ó d ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa – „Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2012 roku na podstawie badań monitoringowych”, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary, czerwiec 2013.

^a Tree stands aged over 20 years.

S o u r c e: Forest Research Institute – “State of tree damages in Poland in 2012 on the basis of monitoring research”, Environmental Monitoring Library, Sękocin Stary, June 2013.

TABL. 69(243). MONITORING LASU – OCENA STANU USZKODZENIA DRZEW^a WEDŁUG GATUNKÓW W 2012 R.
MONITORING OF FOREST – EVALUATION OF DAMAGES STATE OF TREES^a BY SPECIES IN 2012

GRUPY RODZAJOWE DRZEW	Drzewa w klasach uszkodzeń w % Trees in damages classes in %									TYPE GROUPS OF TREES
	0 (bez uszkodzeń) (none)	1 (ostrze- gawcza) (slight)	2 (lekkich i średnich uszkodzeń) (moderate)	3 (duże uszkodzenia) (severe)	4 (drzewa martwe) (dead trees)	razem klasy total classes				
						1-3	2-3	2-4	3-4	
O G Ó Ł E M.....	11,28	65,32	22,04	1,10	0,25	88,46	23,14	23,39	1,36	TOTAL
Drzewa iglaste.....	8,73	69,01	21,18	0,90	0,19	91,08	22,07	22,26	1,08	Coniferous trees
sosna.....	8,02	70,23	20,72	0,87	0,17	91,81	21,59	21,76	1,04	pine
świerk.....	11,54	58,63	27,78	1,53	0,51	87,95	29,32	29,83	2,04	spruce
jodła.....	18,01	63,07	18,62	0,31	0,00	81,99	18,93	18,92	0,31	fir
pozostałe.....	11,75	66,59	20,74	0,92	0,00	88,25	21,66	21,66	0,92	others
Drzewa liściaste.....	16,14	58,32	23,67	1,50	0,38	83,48	25,17	25,54	1,87	Broadleaved trees
buk.....	35,99	54,53	9,12	0,30	0,06	63,95	9,42	9,48	0,36	beech
dąb.....	5,07	57,38	36,35	0,99	0,21	94,72	37,34	37,55	1,20	oak
brzoza.....	9,71	59,23	29,27	1,39	0,40	89,89	30,66	31,06	1,79	birch
olsza.....	21,00	62,26	14,31	1,99	0,45	78,56	16,30	16,74	2,43	alder
pozostałe.....	21,53	56,55	18,69	2,56	0,68	77,80	21,25	21,92	3,23	others

^a W drzewostanach w wieku powyżej 20 lat.

Źródło: Instytut Badawczy Leśnictwa – „Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2012 roku na podstawie badań monitoringowych”, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary, czerwiec 2013.

^a Tree stands aged over 20 years.

Source: Forest Research Institute – “State of tree damages in Poland in 2012 on the basis of monitoring research”, Environmental Monitoring Library, Sękocin Stary, June 2013.

TABL. 70(244). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW^b
MAJOR GAME ANIMALS^a BY VOIVODSHIPS^b

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Łosie	Daniele	Muflony	Jelenie	Sarny	Dziki	Lisy	Zające	Bażanty	Kuropatwy
	Moose	Fallow deer	Mouflons	Deer	Roe deer	Wild boars	Foxes	Hares	Pheasants	Partridges
	w sztukach in heads			w tys. sztuk in thous. heads						
POLSKA.....2000	2076	9050	1725	117,5	597,1	118,3	145,1	551,4	263,7	345,6
POLAND 2005	3896	13115	1684	140,7	691,6	173,5	201,2	475,4	333,1	346,6
2010	8387	23319	2811	180,2	822,0	249,9	198,3	558,7	462,9	388,4
2011	9862	26517	2772	194,7	829,9	267,8	211,9	596,7	458,5	330,3
2012	11714	27225	2766	203,0	829,0	255,8	209,2	601,7	457	292,2
2013	13686	28198	2748	217,2	875,9	282,2	213,3	649,5	483,8	290,4
Dolnośląskie.....	–	1499	1942	16,9	83,5	26,8	13,1	20,8	23,7	13,9
Kujawsko-pomorskie.....	454	3719	112	9,6	49,1	12,5	12,0	53,7	32,8	12,9
Lubelskie.....	2342	362	–	7,6	57,3	17,8	20,5	65,2	43,8	28,1
Lubuskie.....	–	1381	–	14,9	54,8	20,4	9,4	11,8	10,9	6,3
Łódzkie.....	193	1067	–	5,4	49,7	8,2	10,3	89,6	63,9	51,9
Małopolskie.....	50	263	–	6,1	34,2	6,2	10,4	38,6	60,4	12,5
Mazowieckie.....	2417	654	–	7,0	61,5	18,8	21,4	110,8	75,2	48,5
Opolskie.....	–	2181	34	11,3	38,0	11,2	6,1	8,8	13,3	4,5
Podkarpackie.....	320	666	–	12,8	44,0	10,8	12,4	17,9	30,4	13,8
Podlaskie.....	4162	35	–	13,7	29,2	14,4	14,5	36,3	3,6	14,0
Pomorskie.....	105	1647	70	19,5	58,6	20,5	13,4	24,7	6,3	7,3
Śląskie.....	77	1523	19	10,7	38,0	9,7	8,8	18,9	34,4	8,4
Świętokrzyskie.....	242	110	–	2,8	20,4	5,4	6,5	37,0	35,5	27,6
Warmińsko-mazurskie.....	3182	1718	60	25,5	67,5	30,2	18,0	38,1	3,3	9,9
Wielkopolskie.....	122	7942	288	20,3	93,4	28,1	19,8	59,4	36,4	20,9
Zachodniopomorskie.....	20	3431	223	33,0	97,0	41,3	16,6	17,9	10,0	9,9

^a Dane szacunkowe; stan w dniu 10 III 2013 r. ^b W łowieckim roku gospodarczym 2012/2013, licznym od 1 IV danego roku do 30 III roku następnego.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data; as of 10 III 2013. ^b In hunting economic year 2012/2013, defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year.

Source: data of the Directorate-General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 71(245). ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH
SHOOTING^a OF THE MAIN GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/2001	2005/2006	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	SPECIFICATION
	w tys. sztuk in thous. heads						
Łosie.....	0,3	–	–	0,02	–	–	Moose
Jelenie	41	41	51	54	60	69	Deer
Daniele	2,5	3,3	5,1	6,4	7	7,5	Fallow deer
Sarny	158	147	176	161	167	172	Roe deer
Dziki	93	138	218	233	196	240	Wild boars
Lisy	101	175	141	142	130	144	Foxes
Zające.....	65	30	19	18	10	18	Hares
Bażanty	95	102	111	104	113	117	Pheasants
Kuropatwy.....	23	18	12	3,1	1,8	1,7	Partridges

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year.

Source: data of the Agricultural Property Agency, Directorate-General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 72(246). ODŁÓW ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a
TRAPPED OF GAME ANIMALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/2001	2005/2006	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	SPECIFICATION
	w sztukach in heads						
Daniele.....	–	–	–	21	4	20	Fallow deer
Dziki	–	–	168	151	31	148	Wild boars
Kuropatwy.....	282	–	43	10	–	–	Partridges
Zające.....	6342	1243	82	310	359	418	Hares
	w tys. sztuk in thous. heads						
Bażanty ^b	62,0	98,8	87,2	97,3	103,7	108,7	Pheasants ^b

^a W łowieckim roku gospodarczym liczonym od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane dotyczą zasiedlenia w obwodach wydzierzawionych.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a In hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b Data concern exclusively districts leased to hunting clubs of the Polish Hunting Association.

Source: data of the Agricultural Property Agency, Directorate-General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 73(247). LICZBA UBYTKÓW^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW^b
NUMBER OF LOSS^a OF MAJOR GAME ANIMALS BY VOIVODSHIPS^b

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Łosie Moose	Daniele Fallow deer	Muflony Mouflons	Jelenie Deer	Sarny Roe deer	Dziki Wild boars
	w sztukach in heads					
POLSKA POLAND	97	459	62	3689	9747	1730
	w tym of which					
Dolnośląskie	–	43	48	257	871	172
Kujawsko-pomorskie	12	57	1	142	285	69
Lubelskie	11	–	–	81	445	58
Lubuskie	–	17	–	230	411	130
Łódzkie	3	14	–	120	735	103
Małopolskie	–	–	–	155	532	65
Mazowieckie	15	6	–	85	718	109
Opolskie	1	32	1	235	362	85
Podkarpackie	2	14	–	358	1132	106
Podlaskie	18	–	–	168	327	59
Pomorskie	2	20	–	194	254	92
Śląskie	1	12	1	246	645	72
Świętokrzyskie	3	–	–	60	437	32
Warmińsko-mazurskie	23	39	–	503	616	155
Wielkopolskie	6	143	11	330	1207	199
Zachodniopomorskie	–	62	–	525	770	224

^a Wynikające z przyczyn innych niż odstrzał i odłów, np. z kłusownictwa, wypadków drogowych, drapieżnictwa, itp. ^b W łowieckim roku gospodarczym 2012/2013, liczonym od 1 IV danego roku do 30 III roku następnego.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Resulting from reasons other than species shot and trapped, e.g. poaching, road traffic accidents, predation, etc. ^b In hunting economic year 2012/2013, defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year.

Source: data of the Directorate-General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

Dział 6. ODPADY

Uwagi metodyczne

Przedstawione w dziale dane charakteryzują ilościową i jakościową skalę zagrożenia dla środowiska oraz uciążliwości spowodowane wytwarzaniem odpadów przemysłowych, komunalnych i innych, w tym odpadów niebezpiecznych, a także przedsięwzięcia podejmowane w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom. Uciążliwość dla środowiska przejawia się przede wszystkim zanieczyszczeniem odpadami wód i gleb, skażeniem powietrza, niszczeniem walorów estetycznych i krajobrazowych oraz wyłączeniem z użytkowania terenów rolnych i leśnych zajmowanych pod składowanie odpadów.

Informacje o odpadach za lata 2000-2001 opracowane zostały w oparciu o Ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach (Dz. U. 1997, Nr 96, poz. 592 z późn. zmianami) oraz zgodnie z **Klasyfikacją odpadów** wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24 grudnia 1997 r. (Dz. U. 1997, Nr 162, poz. 1135).

Dane o odpadach za lata 2002-2012 opracowano w oparciu o Ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2010, Nr 185 poz. 1243). Nowa Ustawa o odpadach (z dnia 14 grudnia 2012 r., Dz. U. 2013, poz. 21), wchodząca w życie z dniem 8 stycznia 2013 r. nie jest uwzględniona w niniejszej publikacji ze względu na fakt, iż prezentowane dane obejmują okres do końca 2012 r. i dotyczy je prawo wówczas obowiązujące. Prezentowane w publikacji dane zgodne są z **Katalogiem odpadów**, wprowadzonym w życie dnia 1 stycznia 2002 r. Rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. 2001, Nr 112, poz. 1206), który dzieli odpady na grupy, podgrupy i rodzaje ze względu na źródło ich powstawania. Katalog obejmuje następujące **grupy**:

- 1) Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin
- 2) Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności
- 3) Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury
- 4) Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego
- 5) Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla
- 6) Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej
- 7) Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej
- 8) Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich
- 9) Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych
- 10) Odpady z procesów termicznych
- 11) Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych
- 12) Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych
- 13) Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)
- 14) Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)
- 15) Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach
- 16) Odpady nieujęte w innych grupach
- 17) Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)
- 18) Odpady medyczne i weterynaryjne
- 19) Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych
- 20) Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie

Prezentowane w pierwszej części działu **dane o odpadach innych, niż komunalne** obejmują pierwsze **19 grup** katalogu. Informacje te dotyczą jednostek wytwarzających w ciągu roku sumarycznie powyżej 1 tysiąca ton odpadów, z wyłączeniem odpadów komunalnych, lub posiadających 1 milion ton i więcej odpadów nagromadzonych.

Dane o odpadach komunalnych (odpady o kodzie 15 01, jeżeli pochodzą z sektora komunalnego oraz **grupa 20** katalogu) badane są i prezentowane w niniejszej publikacji oddzielnie.

Zawarte w dziale informacje **o odpadach innych, niż komunalne**, prezentują ilości i rodzaje:

- odpadów wytworzonych w ciągu roku, z określeniem ilości odpadów poddanych odzyskowi, unieszkodliwionych, w tym składowanych na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych) własnych i innych, unieszkodliwionych termicznie, kompostowanych oraz magazynowanych czasowo,
- odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) na terenach zakładów, tj. zalegających na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych).

Ponadto w dziale zamieszczone są informacje o powierzchni składowisk (wysypisk, hałd, stawów osadowych) niezrekultywowanych i zreultywowanych w ciągu roku.

Wszystkie poniższe definicje zgodne są z zapisami w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii, określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany. Przez **wytwórcę odpadów** rozumie się każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania. Wszystkie procesy odzysku odpadów wyszczególnione są w Załączniku Nr 5 do ustawy. **Recykling** to taki odzysk, który polega na powtórnym przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu.

Unieszkodliwianie odpadów polega na poddaniu odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Do **procesów unieszkodliwiania** odpadów, wymienionych w Załączniku Nr 6 do Ustawy, zalicza się m.in.: składowanie na składowiskach, obróbkę w glebie i ziemi, retencję powierzchniową (np. umieszczanie odpadów na poletkach osadowych lub lagunach), termiczne przekształcanie odpadów. Przez **termiczne przekształcanie odpadów** rozumie się procesy spalania odpadów przez ich utlenianie oraz inne procesy, w tym: zgazowanie, proces plazmowy, rozkład pirolityczny – prowadzone w przeznaczonych do tego instalacjach lub urządzeniach (m.in. spalarniach odpadów) na zasadach określonych w przepisach szczegółowych.

Składowisko odpadów jest to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów. Wyróżnia się trzy typy składowisk odpadów: składowisko odpadów niebezpiecznych, składowisko odpadów obojętnych oraz składowisko odpadów innych, niż niebezpieczne i obojętne. Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Magazynowanie odpadów jest to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem. Odpady przeznaczone do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, mogą być magazynowane, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat. Odpady przeznaczone do składowania mogą być magazynowane jedynie w celu zebrania odpowiedniej ich ilości do transportu na składowisko odpadów, nie dłużej jednak niż przez okres 1 roku. Magazynowanie może odbywać się na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zreultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez, m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Prezentowane w publikacji **dane o odpadach komunalnych** dotyczą ilości zebranych stałych odpadów komunalnych, które przedstawiono w wagowych jednostkach miary (tony). Przy ustalaniu ilości odpadów uwzględniono pojemność taboru służącego do wywozu odpadów oraz ilość kursów. Pojemność taboru do wywozu odpadów stałych i nieczystości ciekłych jest określona przez producenta lub ustalona przez przedsiębiorstwo (zakład) oczyszczania.

Przedstawiono także dane dotyczące: rodzaju wyselekcjonowanych stałych odpadów komunalnych, odpadów zebranych z gospodarstw domowych, ilości unieszkodliwionych odpadów w kompostowniach i spalarniach odpadów oraz zdeponowanych na składowiskach, liczby i powierzchni zorganizowanych składowisk czynnych (tj. takich, na które w roku sprawozdawczym były wywożone odpady) oraz zamkniętych, a także informacje o odgazowywaniu składowisk.

Składowisko z instalacją odgazowywania to takie, na którym zainstalowano urządzenia do ujmowania gazu wysypiskowego w celu jego unieszkodliwienia przez spalanie lub przetworzenie na energię (cieplną, elektryczną).

Informacje o ilości **odpadów komunalnych wytworzonych** obejmują odpady zebrane i niezbrane. Dane na ten temat opracowano na podstawie sprawozdawczości, rejestru oraz bilansu zasobów mieszkaniowych i ludności. Jako podstawę do wyliczeń przyjęto ilość odpadów komunalnych zebranych oraz liczbę budynków mieszkalnych objętych zbiorczą tych odpadów.

W publikacji prezentowane są również dane dotyczące **surowców wtórnych**, rozumianych jako użyteczne materiały odpadowe (z odzysku) powstające w procesach produkcyjnych (odpady poprodukcyjne) oraz wyroby zużyte (odpady użytkowe), które nie mogą być racjonalnie wykorzystane przez ich posiadacza, a nadają się do celowego wykorzystania przez innego użytkownika, np. w procesie produkcyjnym zastępują pierwotny. Dane o obrocie surowcami wtórnymi metalicznymi i niemetalicznymi obejmują obrót w jednostkach handlowych i produkcyjnych.

Prezentowane w dziale informacje o **zużyciu i zapasach makulatury** dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 osób, które zajmują się zużyciem (przerobem) makulatury, a od 2002 r. także przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 10 osób. **Wskaźnik zużycia makulatury** charakteryzuje wykorzystanie (odzysk) makulatury i określa ilość (w kilogramach) zużytej makulatury na wytworzenie 1 tony papieru i tektury.

Informacje dotyczące **międzynarodowego obrotu odpadami** niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne pochodzą z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Zagadnienia dotyczące importu, eksportu oraz tranzytu odpadów na terenie Polski reguluje Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz. U. 2007, Nr 124, poz. 859, z późn. zmianami) określająca postępowanie i wskazująca organy właściwe do wykonywania zadań z tego zakresu. W publikacji prezentowane są dane dotyczące wydawanych zezwoleń na import odpadów do Polski z krajów Unii Europejskiej i spoza niej, na eksport odpadów z Polski oraz tranzyt odpadów przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezentowane w publikacji dane dotyczące **wprowadzonego na rynek, zebranego i przetworzonego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego** oraz **osiągniętych poziomów recyklingu i odzysku** zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzą z corocznych raportów Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Wymienione w tablicach grupy i rodzaje sprzętu elektrycznego i elektronicznego określa Załącznik Nr 1 do Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. 2005, Nr 180, poz. 1495, z późn. zmianami).

Dane o **pojazdach wycofanych z eksploatacji** uzyskano z zasobów Ministerstwa Środowiska. Postępowanie z pojazdami wycofanymi z eksploatacji oraz odpadami pochodzącymi z tych pojazdów określa Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. 2005, Nr 25, poz. 202, z późn. zmianami). Definiuje ona **stację demontażu** jako zakład prowadzący przetwarzanie, w tym demontaż z pojazdów: elementów i substancji niebezpiecznych (w tym płynów), przedmiotów wyposażenia i części nadających się do ponownego użycia oraz elementów nadających się do odzysku lub recyklingu.

Informacje o rodzaju, **liczbie i masie wprowadzonych do obrotu baterii i akumulatorów** pochodzą z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Wymagania dotyczące wprowadzanych do obrotu baterii i akumulatorów oraz sposoby postępowania ze zużytymi bateriami i zużytymi akumulatorami określają przepisy Ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. 2009, Nr 79, poz. 666, z późn. zmianami). Ustawa ta dzieli baterie i akumulatory na: przemysłowe, przenośne i samochodowe.

Prezentowane w publikacji informacje o **opakowaniach i produktach wprowadzanych na rynek** oraz o **odpadach opakowaniowych i osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu takich odpadów** opracowano w oparciu o dane Ministerstwa Środowiska. Wymagania, jakim muszą odpowiadać opakowania oraz sposoby postępowania z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi regulują przepisy Ustawy z dnia 11 maja 2001 roku o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. 2001, Nr 63, poz. 638, z późn. zmianami). Wymagane poziomy odzysku i recyklingu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu opadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz. U. 2007, Nr 109, poz. 752). Osiągnięte w danym roku poziomy odzysku i recyklingu wyrażone są w procentach i stanowią iloraz masy odpadów opakowaniowych poddanych odpowiednio odzyskowi lub recyklingowi w danym roku oraz masy wprowadzonych do obrotu opakowań w poprzednim roku kalendarzowym.

Chapter 6. WASTES

Methodological notes

Data presented in this chapter portray quantitative and qualitative scale of environmental hazards and burdens caused by production of industrial, municipal and other waste, including hazardous waste as well as undertakings targeted at counter-acting these hazards. Environmental burdens manifest themselves mainly as pollution of water and soil by waste, air contamination, degradation of aesthetic and landscape values as well as exemption of rural and forest areas occupied by waste from usage.

Information on waste in 2000-2001 has been elaborated on the basis of the Act of 27 June 1997 on waste (Journal of Laws No. 96, item 592, with later amendments) and pursuant to **Waste Classification** introduced by the virtue of the Regulation of the Minister of Environment Protection, Natural Resources and Forestry of 24 December 1997 (Journal of Laws No. 162 item 1135).

Data on waste in 2002-2011 have been elaborated on the basis of the Act of 27 April 2001 on waste (uniform text, Journal of Laws 2010, No. 185 item 1243), which entered into force on 1 October 2001 as well as **Waste Classification** introduced on 1 January 2002 by the virtue of the Regulation of the Minister of Environment (Journal of Laws 2001, No. 112 item 1206).

The aforementioned waste classification divides waste into groups, subgroups and types with respect to the formation process and covers following **groups** of waste:

- 1) Wastes resulting from exploration, mining, quarrying, physical and chemical treatment of minerals and quarry
- 2) Wastes from agriculture, horticulture, aquaculture, fishing, forestry, hunting, and food preparation and processing
- 3) Wastes from wood processing and the production of panels and furniture, pulp, paper and cardboard
- 4) Wastes from the leather, fur and textile industries
- 5) Wastes from petroleum refining, natural gas purification and pyrolytic treatment of coal
- 6) Wastes from inorganic chemical processes
- 7) Wastes from organic chemical processes
- 8) Wastes from the manufacture, formulation, supply and use (MFSU) of coatings (paints, varnishes and vitreous enamels), adhesives, sealants and printing inks
- 9) Wastes from the photographic industry
- 10) Wastes from thermal processes
- 11) Wastes from chemicals surface treatment and the coating of metals and other materials; non-ferrous hydro-metallurgy
- 12) Wastes from shaping and physical and mechanical surface treatment of metals and plastics
- 13) Oil wastes and wastes of liquid fuel (except edible oils, 05, 12 and 19)
- 14) Waste organic solvents, refrigerants and propellants (except 07 and 08)
- 15) Waste packaging; absorbents, wiping cloths, filter materials and protective clothing not otherwise specified
- 16) Wastes not otherwise specified in the list
- 17) Construction and demolition wastes (including excavated soil from contaminated sites)
- 18) Wastes from human or animal health care and/or related research
- 19) Wastes from waste management facilities, off-site waste water treatment plants and the preparation of water intended for human consumption and water for industrial use
- 20) Municipal wastes (household waste and similar commercial, industrial and institutional wastes) including separately collected fractions.

The data presented in first part of this chapter pertain **the first 19 groups** of the catalogue, which encompass **waste other than municipal**. Those information on waste pertains to industrial waste which is burdensome for the environment and take into account plants which produce at least 1000 tons of waste per year or their premises host 1 million tons or more of accumulated waste, regardless of the waste produced annually.

Data on municipal wastes (wastes of code 15 01 if come from municipal sector and **group no. 20** of the list) are built and presented in this publication separately.

The data on wastes other than municipal wastes, which are presented in this section show quantities and types of:

- wastes produced annually, identifying quantities of recycled and disposed wastes, including waste deposited in repositories (landfills, heaps, ponds) incinerated, composted and temporarily stored,
- wastes up to now landfilled (accumulated) at the premises of plants i.e. accrued at landfills (dumps, heaps, ponds).

In addition, the section presents information on the area of reclaimed and non-reclaimed landfills (dumps, heaps, ponds) within a year.

All definitions mentioned below are based on the Act of 27 April 2001 on Waste (uniform text Journal of Laws 2007, No 39, item 251). Those definitions are different from those from "new" Act on Waste from 2012, but data in this publication describes situation till 2012.

Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 April 2001 on Waste, which the holder thereof discards or intends or is required to discard. **Waste producer** shall mean anyone whose activities and existence produce waste and anyone who carries out pre-treatment, mixing or other operations resulting in a change in the nature or composition of this waste.

Recovery shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy. All recovery processes are described in Annex No 5 to the Act of 27 April 2001 on Waste.

Recycling shall mean such recovery as consists in reprocessing of substances or materials contained in waste through a production process to recover substances or materials for their original or different uses.

Waste disposal shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment.

Processes of waste disposal, described in Annex No 6 to the Act of 27 April 2001 on Waste, include storage at landfills, processing in soil and ground, surface retention (e.g. storage of waste in the fields and lagoons), and incineration of waste. **Incineration of waste** shall mean waste oxidation processes, including burning, gasification or decomposition of waste, including pyrolytic decomposition, performed at dedicated facilities or facilities (including waste incineration plants) on principles set out in detailed regulations.

Waste landfill shall mean a built structure designed to landfill waste. We identify three types of waste landfills: hazardous waste landfill, inert waste landfills and a landfill of waste other than hazardous and inert waste.

Stored waste shall mean waste disposed of to landfills (dumps, heaps, ponds) owned by the plants themselves or other entities.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or disposal. Waste intended for recovery or disposal, except storage, can be stored if the necessity for storage results from technological or organizational processes and does not violate time limits justified by these processes, however, not longer than for 3 years. Waste intended for storage can be stored only for the purpose of gathering its sufficient quantity for transport to a waste landfill, however, not longer than for 1 year. Waste can be stored at the premises legally owned by the waste holder. Waste storage area does not need to be specified in compliance with land utilization planning regulations.

Data on **up to now landfilled (accumulated) waste** pertain to the quantity of wastes stored at the premises owned by plants as a result storage in a reporting year and previous years.

Reclaimed waste landfills shall mean areas, the exploitation of which has come to an end, and where the works targeted at creating or restoring their usability through proper relief of the land, enhancement of physical and chemical features as well as regulation of water conditions.

Municipal wastes are defined as the wastes generated in households (excluding end of life vehicles) as well as waste which does not contain hazardous substances, coming from other waste producers, which in their nature or composition are similar to wastes generated in households. Data on municipal wastes pertain to quantities of collected municipal wastes, which have been presented as weight measurement units (tons). In determining the quantity of wastes, the capacity of rolling stock used for removal of waste and a number of rides were taken into account. The capacity of a rolling stock for removal of solid waste and is determined by producer or by waste treatment company (plant). There are also data concerning: types of selected municipal wastes, household wastes, quantities of wastes treated at composting and waste incineration plants as well as disposed at landfills, a number and area of working (i.e. the ones where the waste was taken to in the reporting year) and closed landfills as well as in formation on degasification of landfills.

A landfill with a degasification equipment is a landfill where equipment for capturing landfill gases was installed for the purpose of its neutralization through incineration or processing resulting in (thermal, electric) energy production.

Information on amounts of **municipal waste generated** cover waste collected, and not collected. Data on this topic were developed on the basis of reporting, a register, and a dwelling stock and population balance. The amounts of municipal waste collected, and the number of residential buildings covered by a municipal waste collection scheme were taken as the basis for calculations.

There are also data on **secondary-raw materials** presented in this publication. **Recyclables** are (recycled) useful waste materials from production processes (post-production wastes and used products (post-usage wastes) which cannot be reasonably used by their holders, but may be deliberately used by other users e.g. in production process. Data on trade in metallic and non-metallic recyclables encompass trade among commercial and production entities.

Information on **consumption and stock of scrap paper** pertains to companies which employ more than 50 workers and which deal in use (processing) of scrap paper and from 2002 also companies which employ more than 10 workers. **Scrap paper usage ratio** describes usage (recovery) of scrap paper and determines quantity (in kg) of scrap paper used per 1 ton of produced paper or cardboard.

Information pertaining to the **international trade in hazardous and other than hazardous waste** comes from the Chief Inspectorate of Environmental Protection. Since the second half of 2007 the issues of import and export of waste regulates decree of the European Parliament and Council Regulation No 1013/2006 of 14 June 2006 on shipments of waste (O.J. L. No. 190 of 12.07.2006, with later amendmends), which provisions have been incorporated in Polish Law by the Act of 29 June 2007 on international shipments of waste (Journal of Laws 2007, No. 124, item 859, with later amendmends). The publication presents data pertaining to permissions for waste import to Poland from the EU

and EFTA Member States and outside, permissions for export from Poland and permissions for transit through the territory of the Republic of Poland.

Data on the launched, collected and treated Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE) and on **achieved levels of recovery and recycling of WEEE** base on database of waste electrical and electronic equipment, defined by Regulation of Ministry of Environment of 10 August 2009 (Journal of Laws No. 139 item 1092) administrated by Chief Inspectorate of Environment Protection base on Act of 29 July 2005 on Waste Electrical and Electronic Equipment (Journal of Laws No 180, item 1495).

Data concerning **end of life vehicles (ELV)** coming from database of Ministry of the Environment. Manner of proceeding with ELV and wastes coming from ELV defines the Act of 20 January 2005 on recycling discarded vehicles (Journal of Laws No. 25, item 202, as amended) and the Act of 22 January 2010 amending waste Act and other laws (Journal of Laws of 2010, No. 28, item 145). This Act defines **dismantlers** as a facilities leading treatment of end-of-life vehicles, in wich dismantling from wrecks: hazardous elements and hazardous substances (including liquid), components and materials which can be reused and elements which can be recycled or recovered.

Information on the amount and type of **batteries and accumulators** launched into the market comes from the Chief Inspectorate of Environmental Protection. Requirements of batteries and accumulators launched into the marked and treatment ways of used batteries and used accumulators are determined by the law on the batteries and accumulators (Journal of Laws., No. 79, item. 666). This act distinguishes three types of batteries and accumulators: portable, automotive and industrial.

Data presented in the publication, **concerning packages and products launched at the market as well as achieved recovery levels and recycling of packaging and post-usage waste** have been prepared on the basis of data from the Minister of Environment. The Act of 11 May 2001 on packaging and packaging waste (Journal of Laws 2001, No 63, item 638, with later amendments defines requirements for packaging and ways of treatment of packaging waste. Required recovery and recycling levels are governed by the Regulation of the Minister of Environment of 14 June 2007 on annual levels of recovery and recycling of packaging and post-usage waste (Journal of Laws No. 109 item 752). Achived levels of recovery and recycling of packaging waste are expressed as a percentage and they are the ratio of the weight of packaging waste recovered or recycled appropriately in a reference year and the weight of packaging placed on the market in the previous calendar year.

TABL. 1(248). ODPADY WYTWORZONE W CIĄGU ROKU
WASTE GENERATED DURING A YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tysiącach ton in thous. tonnes					
O G Ó Ł E M	137710	133956	123523	135653	135209	T O T A L
z tego:						<i>of which</i>
odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych).....	125484	124602	113479	123524	123124	<i>waste (excluding municipal waste)</i>
odpady komunalne ^a	12169	10044	12129	12085	<i>municipal waste^a</i>

a Dane szacunkowe. *a* Estimated data.

TABL. 2(249). ZAKŁADY WEDŁUG STOPNIA ODZYSKANYCH ODPADÓW^a WYTWORZONYCH W CIĄGU ROKU
PLANTS BY DEGREE OF RECOVERED WASTE^a GENERATED DURING A YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady	1393	1573	1798	1936	1952	Plants generating waste
w tym odzyskujące odpady	1290	1402	1614	1814	1861	<i>of which those recovering the waste</i>
wg stopnia odzyskanych odpadów:						<i>by degree of waste recovery</i>
5,0% i mniej	14	25	21	17	15	<i>5.0% and less</i>
5,1-10,0.....	17	16	17	12	17	<i>5.1-10.0</i>
10,1-25,0.....	27	35	42	24	20	<i>10.1-25.0</i>
25,1-50,0.....	92	70	63	45	34	<i>25.1-50.0</i>
50,1-70,0.....	112	75	62	55	59	<i>50.1-70.0</i>
70,1-80,0.....	93	67	63	45	49	<i>70.1-80.0</i>
80,1-90,0.....	145	136	114	94	103	<i>80.1-90.0</i>
90,1-95,0.....	123	90	124	100	93	<i>90.1-95.0</i>
95,1% i więcej	667	888	1108	1422	1471	<i>95.1% and more</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *a* Excluding municipal waste.

TABL. 3(250). ZAKŁADY WEDŁUG STOPNIA UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW^a WYTWORZONYCH W CIĄGU ROKU
PLANTS BY DEGREE OF TREATED WASTE^a GENERATED DURING A YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady	1393	1573	1798	1936	1952	Plants generating waste
w tym unieszkodliwiające odpady .	805	622	553	393	345	<i>of which those treating the waste</i>
wg stopnia unieszkodliwienia odpadów:						<i>by degree of waste treatment</i>
5,0% i mniej	224	123	127	125	118	<i>5.0% and less</i>
5,1-10,0.....	107	73	79	55	48	<i>5.1-10.0</i>
10,1-20,0.....	121	80	60	48	43	<i>10.1-20.0</i>
20,1-30,0.....	66	43	33	17	19	<i>20.1-30.0</i>
30,1% i więcej	287	303	254	148	117	<i>30.1% and more</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *a* Excluding municipal waste.

TABL. 4(251). ZAKŁADY WEDŁUG STOPNIA SKŁADOWANIA ODPADÓW^a WYTWORZONYCH W CIĄGU ROKU
PLANTS BY DEGREE OF LANDFILLED WASTE^a GENERATED DURING A YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady	1393	1573	1798	1936	1952	Plants generating waste
w tym składowujące odpady	738	417	288	281	68	<i>of which those landfilling the waste</i>
wg stopnia składowania odpadów:						<i>by degree of waste landfilling</i>
5,0% i mniej	239	125	108	111	64	<i>5.0% and less</i>
5,1-10,0.....	107	67	38	40	1	<i>5.1-10.0</i>
10,1-25,0.....	153	84	39	46	2	<i>10.1-25.0</i>
25,1-50,0.....	99	45	35	23	-	<i>25.1-50.0</i>
50,1-70,0.....	35	21	11	11	1	<i>50.1-70.0</i>
70,1-80,0.....	16	9	5	6	-	<i>70.1-80.0</i>
80,1-90,0.....	13	8	13	6	-	<i>80.1-90.0</i>
90,1-95,0.....	9	8	1	5	-	<i>90.1-95.0</i>
95,1% i więcej	67	50	38	33	-	<i>95.1% and more</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *a* Excluding municipal waste.

TABL. 5(252). ZAKŁADY WEDŁUG IŁOŚCI DOTYCHCZAS SKŁADOWANYCH (NAGROMADZONYCH) ODPADÓW^a
PLANTS BY QUANTITY OF WASTE^a LANDFILLED (ACCUMULATED) SO FAR

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011		2012	
	zakłady plants	odpady nagroma- dzone w mln ton waste accumu- lated in mln t.	zakłady plants	odpady nagroma- dzone w mln ton waste accumu- lated in mln. t	zakłady plants	odpady nagroma- dzone w mln ton waste accumu- lated in mln. t	zakłady plants	odpady nagroma- dzone w mln ton waste accumu- lated in mln. t	zakłady plants	odpady nagroma- dzone w mln ton waste accumu- lated in mln. t
OGÓŁEM/TOTAL	1408	x	1596	x	1798	x	1936	x	1952	x
w tym zakłady posiadające na swoim terenie odpady dotychczas składowane (nagromadzone)	391	2011	292	1753	191	1724	175	1654	167	1650
<i>of which plants having on the premises waste so far landfilled (accumulated)</i>										
w ilości: quantity:										
10,0 tys. ton i mniej	110	0	84	0	37	0	32	0	26	0
<i>10.0 thous. t and less</i>										
10,1-50,0.....	71	2	32	1	22	1	19	1	20	1
50,1-100,0.....	24	2	24	2	7	1	2	0	3	0
100,1-500,0.....	48	11	38	9	24	5	23	5	21	4
500,1-1000,0.....	12	8	11	7	12	8	11	8	10	7
1000,1-2000,0.....	31	46	26	37	16	24	16	24	16	25
2000,1-5000,0.....	33	102	24	77	25	84	25	84	25	84
5000,1-10000,0.....	22	160	16	115	12	93	13	102	13	102
10000,1-20000,0.....	15	215	19	268	16	227	15	214	16	235
20000,1 tys. ton i więcej.....	25	1465	18	1237	20	1281	19	1216	17	1193
<i>20000.1 thous. tonnes and more</i>										

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *a Excluding municipal waste.*

TABL. 6(253). ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG RODZAJÓW I WOJEWÓDZTW W 2012 R.
WASTE^a GENERATED BY TYPES AND VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalni Waste generated at washing and cleaning minerals	Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych Waste from floatation dressing of non-ferrous metal ores	Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste	Popioły lotne z węgla Coal fly ash	Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapienowych metod odsiarczania gazów odlotowych Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste	Żużle z procesów wytopiania Waste from the processing of slag	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów Bottom ash Slag, furnace ash and particulates from boilers	Odpady z wydobycia kopalni innych niż rudy metali Waste from mineral non-ferrous excavation	Pozostałe Other
w tysiącach ton <i>in thous. tonnes</i>										
POLSKA	123123,5	31240,8	29827,1	10569,3	4641,2	3841,0	2724,5	2398,3	2253,4	35627,9
POLAND										
Dolnośląskie	34519,0	169,2	28404,0	59,7	77,5	2253,0	–	135,8	364,1	3055,7
Kujawsko-pomorskie.....	2268,0	–	–	182,0	289,1	34,1	–	71,2	–	1691,6
Lubelskie	6272,4	4754,8	–	129,2	95,2	–	–	61,9	–	1231,3
Lubuskie.....	924,9	–	–	36,0	0,4	–	–	11,9	–	876,6
Łódzkie.....	8107,9	132,7	–	6577,1	502,3	10,4	–	78,9	–	806,5
Małopolskie.....	6780,9	1715,5	1423,1	161,4	238,6	110,1	541,8	106,6	331,2	2152,6
Mazowieckie	5971,7	–	–	637,2	859,9	175,8	87,5	110,5	–	4100,8
Opolskie	950,8	1,3	–	106,1	95,6	–	0,7	228,4	–	518,7
Podkarpackie	1439,1	–	–	154,0	5,0	–	41,4	63,4	–	1175,3
Podlaskie	1467,5	–	–	44,2	15,4	–	–	32,3	–	1375,6
Pomorskie.....	2909,1	–	–	61,4	174,2	5,5	–	42,0	–	2626,0
Śląskie	37067,7	24466,4	–	202,8	1405,9	1248,2	1874,8	838,5	1150,6	5880,5
Świętokrzyskie	2296,9	0,9	–	53,2	–	3,9	178,3	487,4	394,6	1178,6
Warmińsko-mazurskie....	815,3	–	–	12,3	41,9	–	–	44,3	–	716,8
Wielkopolskie.....	6017,5	–	–	1855,0	825,2	–	–	73,9	–	3263,4
Zachodniopomorskie.....	5314,8	–	–	297,7	15,0	–	–	11,3	12,9	4977,9

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *a Excluding municipal waste.*

TABL. 7(254). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) WEDŁUG RODZAJÓW W 2012 R.
WASTE^a GENERATED AND ACCUMULATED SO FAR BY TYPES IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c), stan w końcu roku w mln ton Waste landfilled (accumulated ^c), as of the end of the year in mln tonnes
	ogółem w mln ton grand total in mln tonnes	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated		magazy- nowane czasowo tempora- rily stored	
			razem total	w tym składowane ^b of which landfilled ^b		
				w % wytworzonych in % of waste generated		
OGÓŁEM TOTAL	123,1	72,3	25,6	21,9	2,1	1649,6
w tym / of which:						
Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalni... Waste from washing and cleaning of minerals	31,2	84,3	15,3	15,3	0,4	478,0
Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych..... Waste from floatation dressing of non-ferrous metal ores	29,8	67,1	32,9	32,9	–	603,8
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste	10,6	11,6	85,1	85,1	3,3	266,9
Popioły lotne z węgla Coal fly ash	4,6	84,4	14,7	0,1	0,9	27,2
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych Mixtures of fly-ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases	3,8	99,9	0,0	0,0	0,1	0,0
Żużle z procesów wytapiania Waste from the processing of slag	2,7	95,4	–	–	4,6	4,0
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów Slag, furnace ash and particulates from boilers	2,4	96,4	0,2	0,2	3,4	10,4
Odpady z wydobywania kopalni innych niż rudy metali..... Waste from mineral non-metalliferous excavation	2,3	72,1	22,6	17,1	5,3	45,6

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). c On own landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds).

TABL. 8(255). ODPADY^a W MIEJSCOWOŚCIACH UZDROWISKOWYCH W 2012 R.
WASTE^a IN HEALTH RESORTS IN 2012

MIEJSCOWOŚCI UZDROWISKOWE HEALTH RESORTS	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c), stan w końcu roku Waste landfilled (accumulated) so far as of the end of the year
	ogółem grand total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated		magazy- nowane czasowo temporarily stored	
			razem total	w tym składowane ^b of which landfilled ^b		
				w tysiącach ton in thousand tonnes		
Augustów.....	13,5	13,5	–	–	–	2,3
Busko-Zdrój.....	2,2	2,2	–	–	–	–
Goczałkowice-Zdrój.....	10,2	–	–	–	10,2	–
Gołdap.....	10,5	9,3	0,2	0,2	1,0	–
Inowrocław.....	325,1	322,0	1,0	1,0	2,1	12067,3
Kołobrzeg.....	13,0	12,5	0,5	0,5	–	–
Konstancin-Jeziorna.....	1,3	1,1	0,2	0,2	–	131,2
Piwniczna-Zdrój.....	48,1	0,3	47,8	47,8	–	2317,3
Połczyn-Zdrój.....	8,3	8,3	–	–	–	–
Sopot.....	25,2	25,2	–	–	–	–
Supraśl.....	4,8	4,8	–	–	–	–
Świnoujście.....	8,1	8,1	–	–	–	–
Ustka.....	4,1	4,0	0,1	0,1	–	–

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). c On own landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds).

TABL. 9(256). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
WASTE^a GENERATED AND ACCUMULATED SO FAR BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zakłady (stan w dniu 31 XII) Plants (as of 31 XII)	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c) (stan w końcu roku) Waste landfilled (accumulated) so far (as of the end of the year)
		ogółem total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated			magazy- nowane czasowo temporarily stored	
				razem total	w tym of which			
					termi- cznie thermal	składo- wane ^b landfilled ^b		
w tysiącach ton in thous. tonnes								
POLSKA	2249	123123,5	89008,5	31495,0	388,8	26997,5	2620,0	1649615,0
POLAND								
Dolnośląskie	184	34519,0	23581,8	9999,5	4,7	9936,0	937,7	613231,3
Kujawsko-pomorskie.....	90	2268,0	1961,9	128,5	27,2	101,3	177,6	17355,5
Lubelskie	97	6272,4	3998,4	2230,1	0,5	2222,6	43,9	22628,6
Lubuskie	69	924,9	883,6	40,3	6,4	33,9	1,0	2695,9
Łódzkie	127	8107,9	1324,1	6682,3	61,5	6603,2	101,5	71017,1
Małopolskie	169	6780,9	6118,2	407,6	54,8	325,1	255,1	115281,3
Mazowieckie	199	5971,7	3472,3	2307,9	112,9	313,5	191,5	43470,6
Opolskie	70	950,8	763,7	43,2	0,4	40,7	143,9	21985,6
Podkarpackie	120	1439,1	1320,6	48,7	10,5	33,5	69,8	76,4
Podlaskie	72	1467,5	1393,3	33,6	1,9	29,2	40,6	2355,4
Pomorskie	142	2909,1	2652,3	134,4	31,8	72,0	122,4	3783,8
Śląskie	335	37067,7	33830,9	2933,4	7,7	2907,2	303,4	548774,3
Świętokrzyskie	75	2296,9	1876,8	395,7	16,0	257,0	24,4	13385,5
Warmińsko-mazurskie....	86	815,3	762,3	21,4	15,8	1,8	31,6	1212,8
Wielkopolskie.....	308	6017,5	3241,2	2690,8	11,8	1834,9	85,5	54236,5
Zachodniopomorskie	106	5314,8	1827,1	3397,6	24,9	2285,6	90,1	118124,4

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). c On own landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds).

TABL. 10(257). TERENY I POWIERZCHNIA SKŁADOWANIA ODPADÓW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
WASTE^a LANDFILL SITES AND THEIR AREA BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zakłady składujące odpady ^a (stan w dniu 31 XII) Plants landfilling waste ^a (as of 31 December)	Odpady składowane ^b Waste landfilled ^b					Powierzchnia terenów składowania odpadów Area of waste landfill sites	
		ogółem total	w stawach osadowych in tailing ponds	na składowiskach ^c on landfills ^c			niezrekul- tywowana (stan w końcu roku) non-reclaimed (as of the end of the year)	zrekulty- wowana w ciągu roku reclaimed during the year
				własnych own	międzyza- kładowych (centralnych) interplants (central)	komunal- nych municipal		
POLSKA	233	26997,5	16524,1	7510,1	2544,1	322,4	8556,8	104,5
POLAND								
Dolnośląskie	30	9936,0	9729,6	88,8	90,4	22,8	2641,6	–
Kujawsko-pomorskie.....	11	101,3	11,4	24,8	1,0	63,3	218,3	–
Lubelskie	8	2222,6	–	2216,2	–	6,4	136,4	–
Lubuskie	7	33,9	0,3	31,4	1,6	0,6	39,9	–
Łódzkie	11	6603,2	6544,9	50,7	–	7,6	699,4	–
Małopolskie	23	325,1	165,5	55,0	16,1	2,2	756,8	62,0
Mazowieckie	11	313,5	0,2	294,6	7,9	10,8	606,5	–
Opolskie	15	40,7	8,4	4,4	10,2	17,7	217,6	–
Podkarpackie	9	33,5	29,8	1,8	–	1,9	29,6	5,1
Podlaskie	4	29,2	–	28,3	–	0,8	29,6	–
Pomorskie	19	72,0	28,4	13,7	–	29,9	123,6	15,1
Śląskie	40	2907,2	2,9	442,8	2338,5	118,1	1688,9	22,3
Świętokrzyskie	8	257,0	1,7	252,6	–	2,4	138,7	–
Warmińsko-mazurskie....	6	1,8	0,3	–	0,1	1,4	7,5	–
Wielkopolskie.....	23	1834,9	–	1723,4	78,3	33,2	619,2	–
Zachodniopomorskie	8	2285,6	0,7	2281,6	–	3,3	603,2	–

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. c Wysypiskach i hałdach.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). c Dumps and slag heaps.

TABL. 11(258). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^b W 2012 R.
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED (ACCUMULATED) SO FAR AND THEIR LANDFILL SITES ACCORDING TO THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^b IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^d) – stan w końcu roku Waste landfilled (accumulated ^d) so far (as of the end of the year)
	ogółem grand total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated			magazy- nowane czasowo temporarily stored	
			razem total	w tym			
				termicznie thermal	składo- wane ^c landfilled ^c		
	w tysiącach ton in thous. tonnes						
OGÓŁEM..... TOTAL	123123,5	89008,5	31495,0	388,8	26997,5	2620,0	1649615,0
SEKCJA / SECTION B+C+D+E.....	117767,0	83757,9	31480,5	387,7	26989,5	2528,6	1613166,2
SEKCJA / SECTION B.....	63832,2	48672,4	14874,7	0,2	14741,3	285,1	791346,9
Dział / Sector 05.....	33739,8	28633,0	4933,4	0,2	4933,2	173,4	480999,1
Grupa / Group 05.1.....	33695,3	28589,3	4933,2	–	4933,2	172,8	480999,1
Grupa / Group 05.2.....	44,5	43,7	0,2	0,2	–	0,6	–
Dział / Sector 07.....	28697,6	18935,0	9762,5	–	9759,1	0,1	292841,9
Grupa / Group 07.2.....	28697,6	18935,0	9762,5	–	9759,1	0,1	292841,9
Klasa / Class 07.29.....	28697,6	18935,0	9762,5	–	9759,1	0,1	292841,9
Dział / Sector 08.....	1348,9	1066,3	171,0	–	49,0	111,6	14985,8
Grupa / Group 08.1.....	1339,4	1064,1	169,8	–	47,8	105,5	14410,3
Klasa / Class 08.11.....	913,1	689,4	169,8	–	47,8	53,9	8165,8
Klasa / Class 08.12.....	426,3	374,7	–	–	–	51,6	6244,5
Grupa / Group 08.9.....	9,5	2,2	1,2	–	1,2	6,1	575,5
Klasa / Class 08.91.....	4,4	–	1,2	–	1,2	3,2	6,9
Klasa / Class 08.13.....	2,2	2,2	–	–	–	–	568,6
SEKCJA / SECTION C.....	26760,5	20498,3	4475,2	142,7	3110,6	1787,0	227297,8
Dział / Sector 10.....	4280,1	3887,5	129,5	57,1	51,5	263,1	54,7
Grupa / Group 10.1.....	839,6	771,0	61,4	56,2	–	7,2	–
Grupa / Group 10.3.....	469,2	453,4	15,6	0,9	14,7	0,2	10,8
Grupa / Group 10.8.....	1675,4	1416,6	34,7	–	29,8	224,1	43,9
Klasa / Class 10.81.....	1591,3	1332,5	34,7	–	29,8	224,1	43,9
Dział / Sector 11.....	1332,8	1299,0	28,1	–	1,6	5,7	0,1
Dział / Sector 12.....	18,8	18,8	–	–	–	–	–
Dział / Sector 13.....	1,8	1,8	–	–	–	–	–
Grupa / Group 13.2.....	1,8	1,8	–	–	–	–	–
Dział / Sector 15.....	51,8	19,7	32,1	–	4,7	–	19,5
Grupa / Group 15.1.....	51,8	19,7	32,1	–	4,7	–	19,5
Dział / Sector 16.....	2359,0	2281,9	24,4	22,7	1,4	52,7	–
Grupa / Group 16.2.....	1458,4	1411,6	20,4	18,7	1,4	26,4	–
Klasa / Class 16.21.....	705,2	684,0	6,2	4,8	1,4	15,0	–
Dział / Sector 17.....	1616,3	1333,8	133,7	22,0	111,5	148,8	3238,8
Grupa / Group 17.1.....	1208,7	988,7	100,6	–	100,6	119,4	2996,7
Dział / Sector 19.....	69,5	50,9	15,8	6,8	8,3	2,8	1103,9
Grupa / Group 19.1.....	28,5	19,2	8,3	–	8,3	1,0	1103,9
Grupa / Group 19.2.....	41,0	31,7	7,5	6,8	–	1,8	–
Dział / Sector 20.....	5160,5	1688,1	3302,8	14,9	2213,0	169,6	127825,3
Grupa / Group 20.1.....	5060,6	1591,1	3301,6	14,0	2213,0	167,9	127791,2
Klasa / Class 20.13.....	559,9	480,3	13,5	–	13,5	66,1	21570,4
Klasa / Class 20.14.....	347,9	168,6	96,4	5,1	88,2	82,9	7052,8
Klasa / Class 20.15.....	3987,5	794,4	3175,5	–	2106,5	17,6	99105,5
Klasa / Class 20.16.....	29,9	16,2	13,7	8,9	4,8	–	62,5
Grupa / Group 20.3.....	8,0	7,5	0,3	–	–	0,2	–
Grupa / Group 20.6.....	1,1	1,1	–	–	–	–	–
Dział / Sector 21.....	6,8	4,0	2,8	0,2	2,4	–	–
Grupa / Group 21.2.....	6,8	4,0	2,8	0,2	2,4	–	–
Dział / Sector 22.....	124,8	114,0	4,5	–	1,8	6,3	660,7
Grupa / Group 22.2.....	75,8	69,8	2,7	–	–	3,3	647,4
Grupa / Group 22.3.....	49,0	44,2	1,8	–	1,8	3,0	13,3

TABL. 11(258). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^b W 2012 R. (dok.)
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED (ACCUMULATED) SO FAR AND THEIR LANDFILL SITES ACCORDING TO THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^b IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^d) – stan w końcu roku Waste landfilled (accumulated ^d) so far (as of the end of the year)
	ogółem grand total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated			magazy- nowane czasowo temporarily stored	
			razem total	w tym			
				termicznie thermal	składo- wane ^c landfilled ^c		
	w tysiącach ton in thous. tonnes						
Dział / Sector 23	1315,0	949,2	272,8	–	271,7	93,0	284,5
Grupa / Group 23.1	182,8	147,1	7,8	–	7,8	27,9	26,0
Grupa / Group 23.4	60,4	60,0	0,4	–	0,4	–	7,1
Grupa / Group 23.5	407,4	153,7	251,4	–	251,4	2,3	251,4
Klasa / Class 23.51	391,5	137,8	251,4	–	251,4	2,3	251,4
Klasa / Class 23.52	15,9	15,9	–	–	–	–	–
Grupa / Group 23.6	153,8	90,4	9,9	–	9,9	53,5	–
Dział / Sector 24	8619,0	7149,6	456,5	1,6	423,2	1012,9	91544,5
Grupa / Group 24.1	4923,0	4475,7	251,6	–	251,6	195,7	39591,9
Grupa / Group 24.2	95,9	94,3	1,6	1,5	0,1	–	–
Grupa / Group 24.3	14,4	14,4	–	–	–	–	–
Grupa / Group 24.4	3199,8	2219,6	170,4	0,1	138,6	809,8	50588,0
Klasa / Class 24.43	1703,1	1606,1	95,4	–	95,4	1,6	38372,1
Klasa / Class 24.44	1409,1	529,8	72,1	–	4,4	807,2	12213,3
Grupa / Group 24.5	385,9	345,6	32,9	–	32,9	7,4	1364,6
Dział / Sector 25	278,9	264,4	3,4	1,1	2,1	11,1	2562,6
Grupa / Group 25.1	53,2	51,9	–	–	–	1,3	2558,7
Dział / Sector 27	119,1	116,3	2,7	–	2,6	0,1	1,1
Grupa / Group 27.1	16,1	16,0	0,1	–	–	–	–
Grupa / Group 27.4	13,8	13,8	–	–	–	–	1,1
Dział / Sector 28	279,9	255,5	12,8	0,3	9,0	11,6	0,5
Grupa / Group 28.1	215,0	203,0	10,2	0,3	6,9	1,8	–
Grupa / Group 28.9	36,5	33,8	2,6	–	2,1	0,1	0,5
Dział / Sector 29	502,1	493,8	5,3	2,5	0,1	3,0	–
Grupa / Group 29.1	97,8	95,2	2,6	0,1	0,1	–	–
Dział / Sector 30	125,8	99,0	26,8	–	5,6	–	–
Grupa / Group 30.1	76,5	52,5	24,0	–	2,8	–	–
Grupa / Group 30.2	18,6	15,8	2,8	–	2,8	–	–
Dział / Sector 31	332,6	313,2	14,4	12,7	–	5,0	–
Grupa / Group 31.0	332,6	313,2	14,4	12,7	–	5,0	–
SEKCJA / SECTION D	22395,1	12312,9	9782,9	3,3	8954,9	299,3	262453,5
Dział / Sector 35	22395,1	12312,9	9782,9	3,3	8954,9	299,3	262453,5
Grupa / Group 35.1	19841,6	9941,0	9734,7	2,8	8907,9	165,9	253178,7
Grupa / Group 35.3	2553,5	2371,9	48,2	0,5	47,0	133,4	9274,8
SEKCJA / SECTION E	4779,2	2274,3	2347,7	241,5	182,7	157,2	332068,0
Dział / Sector 36	3258,6	1113,4	2092,6	133,5	67,5	52,6	1648,4
Dział / Sector 37	1231,6	924,4	216,0	95,3	95,9	91,2	9357,0
Dział / Sector 38	214,3	175,2	39,1	12,7	19,3	–	321062,6
Grupa / Group 38.2	165,6	148,8	16,8	12,7	3,1	–	3670,7
Grupa / Group 38.3	37,9	17,3	20,6	–	16,2	–	298956,0
Dział / Sector 39	74,7	61,3	–	–	–	13,4	–
SEKCJA / SECTION F	4578,3	4521,2	9,1	1,1	8,0	48,0	–
Dział / Sector 41	773,1	773,0	0,1	0,1	–	–	–
Dział / Sector 42	2955,1	2910,6	–	–	–	44,5	–
Dział / Sector 43	850,1	837,6	9,0	1,0	8,0	3,5	–
POZOSTAŁE SEKCJE	778,2	729,4	5,4	–	–	43,4	36448,8
OTHER SECTIONS							

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Patrz Aneks str. 524 c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. d Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b See Annex page 524 c On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). d On own landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds).

TABL. 12(259). ODPADY KOMUNALNE WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI, MIAST I OBSZARÓW WIEJSKICH W 2012 R.
MUNICIPAL WASTE BY OWNERSHIP SECTORS, URBAN AND RURAL AREAS IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektory <i>Sectors</i>		Z ogółem <i>Of total</i>		SPECIFICATION
		publiczny <i>public</i>	prywatny <i>private</i>	miasta <i>cities</i>	obszary wiejskie <i>rural areas</i>	
Wytworzone ^a w tys. ton	12084,5	x	x	x	x	Generated^a in thous. tonnes
Zebrane ^a w tys. ton	9580,9	3880,7	5700,2	6808,5	1766,9	Collected^a in thous. tonnes
w tym unieszkodliwione ^b w tys. ton	8135,5	3216,4	4919,1	x	x	of which treated^b in thous. tonnes
termicznie (w spalarniach).....	50,7	50,1	0,6	x	x	<i>by thermal method (in incineration plants)</i>
biologicznie (w kompostowniach).....	926,5	733,5	193,0	x	x	<i>by biological processes (in composting plants)</i>
zdeponowane na składowiskach	7158,2	2432,7	4725,5	x	x	<i>deposited in landfill sites</i>
Składowiska kontrolowane						Controlled landfill sites
czynne:						in operation:
liczba	527	470	57	128	399	<i>number</i>
powierzchnia w ha (stan na 31 XII)....	2197,6	1830,6	367	715,6	1482,0	<i>area in ha (as of 31 XII)</i>
powierzchnia zrekultywowana w ha w ciągu roku.....	29,3	23,4	5,9	8,7	20,6	<i>area in ha reclaimed during the year</i>
zamknięte:						closed:
liczba	61	55	6	9	52	<i>number</i>
powierzchnia w ha (stan na 31 XII)....	132,1	119,1	13,0	20,1	112,0	<i>area in ha (as of 31 XII)</i>
powierzchnia zrekultywowana w ha w ciągu roku.....	31,5	29,9	1,6	3,2	28,3	<i>area in ha reclaimed during the year</i>

a Dane szacunkowe. b Bez wyselekcjonowanych.

a Estimated data. b Without selected.

TABL. 13(260). ODPADY KOMUNALNE WYTWORZONE I ZEBRANE^a
MUNICIPAL WASTE GENERATED AND COLLECTED^a

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wytworzone <i>Generated</i>		Ludność objęta zbiórką odpadów komunalnych w % <i>Population covered by municipal waste collection in %</i>	Zebrane <i>Collected</i>	
	w tys. ton <i>in thous. tonnes</i>	na 1 mieszkańca w kg <i>per capita in kg</i>		w tys. ton <i>in thous. tonnes</i>	na 1 mieszkańca w kg <i>per capita in kg</i>
P O L S K A..... 2005	12169	319	68,9	9352	245
P O L A N D 2010	12038	315	79,8	10044	263
2011	12129	315	80,8	9828	257
2012	12085	314	80,4	9581	249
Dolnośląskie	1062	364	93,2	902	310
Kujawsko-pomorskie	638	305	80,0	515	246
Lubelskie	504	233	64,3	347	160
Lubuskie	353	345	90,6	304	297
Łódzkie	885	351	71,3	621	246
Małopolskie	1007	300	77,3	712	212
Mazowieckie.....	1920	362	76,6	1376	260
Opolskie.....	296	293	85,6	247	244
Podkarpackie.....	428	201	81,6	368	173
Podlaskie.....	349	291	69,6	242	202
Pomorskie.....	758	331	86,0	646	283
Śląskie.....	1542	334	83,5	1351	292
Świętokrzyskie.....	229	180	77,4	181	142
Warmińsko-mazurskie	448	309	80,2	323	223
Wielkopolskie	1087	314	83,1	934	270
Zachodniopomorskie	578	336	88,5	511	297

a Dane szacunkowe. a Estimated data.

TABL. 14(261). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a
MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	2005		2010		2011		2012	
	w tys. ton in thous. tonnes	na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	w tys. ton in thous. tonnes	na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	w tys. ton in thous. tonnes	na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	w tys. ton in thous. tonnes	na 1 mieszkańca w kg per capita in kg
POLSKA	9352	245	10044	263,0	9828	257,3	9581	248,6
POLAND								
Dolnośląskie	893	309	994	345,6	915	318,1	902	309,6
Kujawsko-pomorskie	448	217	515	248,7	525	253,6	515	245,6
Lubelskie	338	155	338	156,7	345	160,8	347	159,8
Lubuskie	280	277	297	294,0	299	296,0	304	297,2
Łódzkie	639	248	669	263,5	633	250,4	621	245,7
Małopolskie	630	193	766	231,9	751	226,5	712	212,5
Mazowieckie.....	1500	291	1573	300,7	1450	276,2	1376	260,0
Opolskie.....	255	243	260	252,6	257	250,0	247	244,0
Podkarpackie.....	346	165	360	171,1	377	179,1	368	172,7
Podlaskie.....	268	223	243	204,3	252	212,4	242	201,6
Pomorskie	587	267	683	305,7	675	300,9	646	282,5
Śląskie.....	1307	278	1380	297,5	1360	293,8	1351	292,5
Świętokrzyskie.....	185	144	200	157,3	196	154,8	181	142,2
Warmińsko-mazurskie	313	219	328	229,9	327	229,3	323	222,6
Wielkopolskie	862	256	915	268,0	928	271,2	934	270,0
Zachodniopomorskie	502	297	523	308,6	537	317,2	511	296,8

^a Dane szacunkowe. *a Estimated data.*

TABL. 15(262). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a (BEZ WYSELEKCJONOWANYCH) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a (WITHOUT SELECTED) IN 2012 BY VOIVODSHIPS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Grand total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Obszary wiejskie <i>Rural areas</i>	W tym z gospodarstw domowych <i>Of which from households</i>		
				razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	obszary wiejskie <i>rural areas</i>
w tysiącach ton <i>in thous. tonnes</i>						
POLSKA	8575,4	6808,5	1766,9	6102,4	4751,7	1350,7
POLAND						
Dolnośląskie	828,8	679,7	149,1	622,8	507,6	115,2
Kujawsko-pomorskie	465,2	360,5	104,6	349,2	268,0	81,2
Lubelskie	310,5	248,3	62,3	222,1	175,0	47,1
Lubuskie	272,2	205,8	66,5	194,6	144,1	50,5
Łódzkie.....	550,2	448,0	102,2	365,8	289,1	76,7
Małopolskie	608,8	448,2	160,5	396,9	279,6	117,4
Mazowieckie	1207,7	992,9	214,8	828,3	670,0	158,4
Opolskie	225,3	145,3	80,0	178,7	109,0	69,7
Podkarpackie	323,3	228,4	95,0	220,6	148,9	71,7
Podlaskie	229,0	177,2	51,9	179,4	135,7	43,8
Pomorskie.....	591,0	471,9	119,1	412,7	318,6	94,1
Śląskie	1214,0	1070,7	143,3	898,5	786,3	112,2
Świętokrzyskie	167,3	123,7	43,6	114,9	80,2	34,7
Warmińsko-mazurskie.....	295,9	227,6	68,3	212,5	158,5	54,0
Wielkopolskie.....	824,0	606,1	217,9	579,7	416,8	162,9
Zachodniopomorskie	462,3	374,3	88,0	325,7	264,4	61,3

^a Dane szacunkowe. *a Estimated data.*

TABL. 16(263). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total		Zmie- szane Mixed	Wyselekcjonowane Selected									
	w tys. ton in thous. tonnes	na 1 miesz- kańca w kg in kg per capita		razem total	w tym of which								
					papier i tektura paper and card- board	szkło glass	two- rzywa sztuczne plastics	metale metals	tekstyli textiles	niebez- pieczne hazar- dous	wielko- gabary- towe bulky	bio- degrado- walne biodegra- dable	
					w tysiącach ton in thous. tonnes								
P O L S K A	9581	248,6	8575	1005	187	276	176	14	38	1	90	202	
P O L A N D													
Dolnośląskie.....	902	309,6	829	74	12	20	13	1	2	0	11	12	
Kujawsko-pomorskie	515	245,6	465	50	7	14	9	0	1	0	2	15	
Lubelskie.....	347	159,8	311	36	6	12	5	1	2	0	1	7	
Lubuskie.....	304	297,2	272	32	8	5	5	1	1	0	4	8	
Łódzkie	621	245,7	550	71	11	18	8	1	2	0	5	25	
Małopolskie.....	712	212,5	609	103	15	29	20	3	3	0	8	24	
Mazowieckie	1376	260,0	1208	168	46	31	27	4	5	0	17	28	
Opolskie	247	244,0	225	22	4	7	5	0	1	0	2	2	
Podkarpackie	368	172,7	323	44	7	18	11	1	2	0	2	3	
Podlaskie	242	201,6	229	13	2	3	2	0	1	0	2	2	
Pomorskie	646	282,5	591	55	7	16	10	1	5	0	4	12	
Śląskie	1351	292,5	1214	137	22	35	25	1	5	0	20	28	
Świętokrzyskie	181	142,2	167	14	4	5	2	0	1	0	0	1	
Warmińsko-mazurskie	323	222,6	296	27	7	8	6	0	1	0	2	3	
Wielkopolskie	934	270,0	824	110	21	41	22	0	3	0	4	16	
Zachodniopomorskie.....	511	296,8	462	49	7	11	7	0	2	0	5	15	

a Dane szacunkowe. a Estimated data.

TABL. 17(264). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a Z GOSPODARSTW DOMOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a FROM HOUSEHOLDS IN 2012 BY VOIVODSHIPS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total		Zmie- szane Mixed	Wyselekcjonowane Selected									
	w tys. ton in thous. tonnes	na 1 miesz- kańca w kg in kg per capita		razem total	w tym of which								
					papier i tektura paper and card- board	szkło glass	two- rzywa sztuczne plastics	metale metals	tekstyli textiles	niebez- pieczne hazar- dous	wielko- gabary- towe bulky	bio- degrado- walne biodegra- dable	
					w tysiącach ton in thous. tonnes								
P O L S K A	6821	177,0	6102	718	106	226	134	11	37	1	78	105	
P O L A N D													
Dolnośląskie.....	680	233,3	623	57	8	18	10	1	2	0	11	6	
Kujawsko-pomorskie	389	185,6	349	40	5	12	7	0	1	0	2	12	
Lubelskie.....	248	114,2	222	26	4	10	4	1	2	0	1	3	
Lubuskie.....	211	206,4	195	17	4	3	3	1	1	0	3	1	
Łódzkie	414	163,7	366	48	3	13	5	1	2	0	4	19	
Małopolskie.....	473	141,3	397	77	11	26	17	3	3	0	7	10	
Mazowieckie	936	176,9	828	108	26	23	16	2	5	0	13	12	
Opolskie	198	195,6	179	19	3	7	5	0	1	0	2	1	
Podkarpackie	256	120,2	221	35	4	15	9	1	2	0	1	2	
Podlaskie	188	156,9	179	9	1	2	2	0	1	0	1	1	
Pomorskie	456	199,6	413	44	5	14	8	1	5	0	3	8	
Śląskie	1002	216,8	898	103	13	31	20	1	5	0	19	14	
Świętokrzyskie	123	97,3	115	9	1	5	2	0	1	0	0	0	
Warmińsko-mazurskie	234	160,8	213	21	4	7	5	0	1	0	2	2	
Wielkopolskie	659	190,6	580	79	12	32	17	0	3	0	4	10	
Zachodniopomorskie.....	352	204,3	326	26	3	8	4	0	2	0	4	5	

a Dane szacunkowe. a Estimated data.

TABL. 18(265). ZMIESZANE ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a I UNIESZKODLIWIONE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
MIXED MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a AND TREATED IN 2012 BY VOIVODSHIPS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zebrane ogółem Collected in total					Unieszkodliwione Treated		Wysegre- gowane ze zmiesza- nych Sorted out from mixed	Zdepo- nowane na składo- wiskach Deposited in landfill sites
	w tysiącach ton in thous. tonnes	na 1 miesz- kańca w kg per capita in kg	w tym z: of which from:			termicznie by thermal method	biolo- gicznie by biological processes		
			handlu, małego biznesu, biur i instytucji trade, small business, offices and institutions	usług komunal- nych municipal services	gospo- darstw domo- wych house- holds				
			w tysiącach ton in thous. tonnes						
POLSKA	8575	222,5	2117	356	6102	51	927	440	7158
POLAND									
Dolnośląskie.....	829	284,3	171	35	623	–	63	44	722
Kujawsko-pomorskie	465	221,7	99	17	349	–	54	20	390
Lubelskie.....	311	143,2	72	17	222	–	18	3	289
Lubuskie.....	272	266,1	65	12	195	–	55	36	182
Łódzkie.....	550	217,6	159	25	366	–	251	10	290
Małopolskie.....	609	181,7	191	20	397	–	39	35	535
Mazowieckie	1208	228,2	342	37	828	50	106	66	985
Opolskie	225	222,5	38	8	179	–	12	6	208
Podkarpackie.....	323	151,9	88	15	221	0	6	9	308
Podlaskie	229	190,9	45	5	179	–	37	7	185
Pomorskie	591	258,4	143	35	413	1	110	48	432
Śląskie	1214	262,7	273	42	898	–	73	37	1104
Świętokrzyskie	167	131,2	47	6	115	–	1	14	151
Warmińsko-mazurskie	296	203,8	68	15	213	–	28	17	252
Wielkopolskie	824	238,2	201	43	580	–	39	57	729
Zachodniopomorskie.....	462	268,4	112	25	326	–	35	31	397

a Dane szacunkowe. a Estimated data.

TABL. 19(266). ZMIESZANE ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a I UNIESZKODLIWIONE W WYBRANYCH MIASTACH^b
W 2012 R.
MIXED MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a AND TREATED IN SELECTED CITIES^b IN 2012

MIASTA CITIES	Zebrane ogółem Collected in total				
	w tysiącach ton in thous. tonnes	na 1 mieszkańca w kg per capita in kg	w tym z of which from		
			handlu, małego biznesu, biur i instytucji trade, small business, offices and institutions	usług komunalnych municipal services	gospodarstw domowych households
			w tysiącach ton in thous. tonnes		
POLSKA	8575	222,5	2117	356	6102
POLAND					
Warszawa.....	548	320,4	161	11	376
Kraków.....	217	286,5	80	5	132
Wrocław	215	340,3	35	8	172
Łódź	212	293,0	85	9	117
Poznań.....	204	369,7	59	14	131
Gdańsk	148	321,2	50	13	84
Szczecin	134	326,8	27	5	101
Katowice	120	388,0	33	7	80
Bydgoszcz.....	109	301,6	30	3	76
Lublin.....	107	307,0	25	7	75
Gdynia.....	87	348,8	19	3	65
Białystok	67	228,3	12	2	53
Gliwice.....	65	350,2	12	1	52
Toruń.....	65	315,5	18	3	44
Sosnowiec	63	291,4	18	1	44
Rzeszów	61	336,1	20	5	36
Częstochowa	59	250,3	15	2	41
Olsztyn	52	299,1	18	5	29
Legnica.....	51	500,1	18	3	31

a Dane szacunkowe. b Miasta o największej ilości zebranych odpadów komunalnych.

a Estimated data. b Cities with the largest amount of municipal waste collected.

TABL. 20(267). ZMIESZANE ODPADY KOMUNALNE W WYBRANYCH^a UZDROWISKACH W 2012 R.
MIXED MUNICIPAL WASTE IN SELECTED^a HEALTH RESORTS IN 2012

UZDROWISKA HEALTH RESORTS	Odpady zebrane ^b Waste collected ^b		Czynne składowiska zorganizowane (stan w dniu 31 XII) Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII)	
	ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	liczba number	powierzchnia w ha area in ha
Sopot.....	25861,8	15771,4	–	–
Inowrocław	20264,6	18471,1	1	5,8
Kołobrzeg	19505,4	11776,0	–	–
Świnoujście.....	18669,2	10375,9	1	5,6
Augustów	11290,6	9421,8	–	–
Ustroń	7844,0	2685,6	–	–
Konstancin Jeziorna.....	5724,0	3713,7	–	–
Ustka.....	5393,0	4086,6	–	–
Busko-Zdrój.....	4865,3	2806,5	–	–
Ciechocinek	3694,7	2386,3	–	–
Kudowa Zdrój.....	3453,1	1463,6	–	–
Jedlina Zdrój.....	3058,1	1938,3	–	–
Krynica Zdrój.....	2862,5	1324,5	–	–
Duszniki-Zdrój.....	2709,6	1453,6	–	–
Gołdap	2659,8	2107,7	–	–
Polanica Zdrój.....	2581,6	1470,0	–	–
Szczawno Zdrój.....	2400,2	2211,9	–	–
Rabka Zdrój.....	2044,1	832,5	–	–

a Uzdrowiska o największej ilości zebranych odpadów komunalnych. *b* Dane szacunkowe.

a Health resorts with the largest amount of municipal waste collected. *b* Estimated data.

TABL. 21(268). SKŁADOWISKA ODPADÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
LANDFILL SITES BY VOIVODSHIP IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Składowiska kontrolowane Controlled landfill sites						
	czynne in operation			o zakończonej eksploatacji not operational			
	ogółem grand total	powierzchnia w ha area in ha		ogółem grand total	powierzchnia w ha area in ha		
		razem total	w tym części składowisk / kwater zamkniętych w ciągu roku of which landfill sections / cells closed during the year		razem total	w tym zrekultywowana w ciągu roku of which reclaimed during the year	
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII	razem total	w tym zrekultywowana of which reclaimed	stan w dniu 31 XII as of 31 XII	razem total	w tym zrekultywowana of which reclaimed	
POLSKA.....	527	2197,6	91,8	29,3	61	132,1	31,5
POLAND							
Dolnośląskie	39	200,6	6,3	–	3	8,4	–
Kujawsko-pomorskie.....	45	165,7	2,6	–	3	1,7	–
Lubelskie	58	124,0	1,0	–	4	6,3	–
Lubuskie	17	88,1	4,9	2,0	2	8,2	5,1
Łódzkie.....	24	112,6	3,3	–	3	2,9	0,2
Małopolskie	27	96,5	–	–	2	4,1	–
Mazowieckie.....	61	224,5	16,7	6,5	3	20,8	–
Opolskie.....	24	146,5	–	–	1	1,0	–
Podkarpackie	25	63,7	14,8	8,4	4	18,0	8,6
Podlaskie	28	62,5	4,5	3,5	10	17,9	8,4
Pomorskie.....	34	167,0	11,3	1,0	3	4,4	–
Śląskie	26	142,2	4,7	1,9	1	1,8	–
Świętokrzyskie.....	14	50,1	–	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie.....	21	80,0	2,3	1,3	6	14,5	6,6
Wielkopolskie.....	55	251,6	11,2	1,7	14	20,0	2,6
Zachodniopomorskie	29	222,0	8,2	3,0	2	2,1	–

TABL. 22(269). KONTROLOWANE SKŁADOWISKA CZYNNE WEDŁUG MIAST I OBSZARÓW WIEJSKICH W 2012 R.
CONTROLLED LANDFILL SITES IN OPERATION BY URBAN AND RURAL AREAS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>grand total</i>	W tym <i>Of which</i>		Powierzchnia w hektarach <i>Area in hectares</i>					
		miasta <i>urban areas</i>	obszary wiejskie <i>rural areas</i>	razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	obszary wiejskie <i>rural areas</i>	w tym części składowisk / kwater zamkniętych w ciągu roku <i>of which landfill section / cells closed during the year</i>		
							razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	obszary wiejskie <i>rural areas</i>
		stan w dniu 31 XII <i>as of 31 XII</i>							
P O L S K A P O L A N D	527	128	399	2197,6	715,6	1482,0	91,8	19,2	72,6
Dolnośląskie	39	13	26	200,6	84,6	116,0	6,3	–	6,3
Kujawsko-pomorskie	45	6	39	165,7	27,3	138,4	2,6	–	2,6
Lubelskie	58	10	48	124,0	25,6	98,4	1,0	–	1,0
Lubuskie	17	6	11	88,1	39,0	49,1	4,9	2,0	2,9
Łódzkie	24	1	23	112,6	3,1	109,5	3,3	–	3,3
Małopolskie	27	17	10	96,5	56,7	39,8	–	–	–
Mazowieckie.....	61	16	45	224,5	79,0	145,5	16,7	6,0	10,7
Opolskie.....	24	6	18	146,5	54,1	92,4	–	–	–
Podkarpackie.....	25	8	17	63,7	19,2	44,5	14,8	1,4	13,4
Podlaskie.....	28	6	22	62,5	14,4	48,1	4,5	–	4,5
Pomorskie	34	4	30	167,0	28,9	138,1	11,3	–	11,3
Śląskie.....	26	20	6	142,2	113,1	29,1	4,7	4,7	–
Świętokrzyskie.....	14	3	11	50,1	20,0	30,1	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	21	2	19	80,0	7,0	73,0	2,3	0,5	1,8
Wielkopolskie	55	4	51	251,6	33,5	218,1	11,2	–	11,2
Zachodniopomorskie	29	6	23	222,0	110,1	111,9	8,2	4,6	3,6

TABL. 23(270). ODGAZOWYWANIE SKŁADOWISK ODPADÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
DEGASSING OF LANDFILL SITES BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba składowisk z instalacjami odgazowywania <i>Number of landfill sites with degassing installations</i>							
	ogółem <i>grand total</i>	w tym z gazem <i>of which with gas</i>						
		uchodzącym do atmosfery <i>escaping to the atmosphere</i>	unieszkodliwionym przez spalanie <i>neutralised by burning</i>					
			bez odzysku energii <i>without energy recovery</i>		z odzyskiem energii <i>with energy recovery</i>			
			w palnikach indywidualnych <i>in singular burners</i>	w pochodni zbiorczej <i>in collective torch</i>	cieplnej <i>thermal</i>	elektrycznej <i>electric</i>	ilość wyprodukowanej energii <i>quantity of energy produced</i>	
						cieplnej w GJ ^a <i>thermal in GJ^a</i>	elektrycznej w MWh ^a <i>electric in MWh^a</i>	
POLSKA POLAND	430	244	63	81	13	58	68706,7	163812,1
Dolnośląskie.....	36	10	8	18	—	3	—	10877,6
Kujawsko-pomorskie	32	21	1	4	1	4	1812,4	3065,0
Lubelskie.....	40	38	1	2	—	1	—	388,5
Lubuskie.....	12	11	—	1	—	1	—	3824,4
Łódzkie	20	15	1	—	—	4	—	25377,7
Małopolskie.....	25	10	6	4	1	6	518,5	14743,1
Mazowieckie	48	34	4	2	3	9	15296,5	28895,9
Opolskie	22	5	13	6	—	1	—	839,0
Podkarpackie.....	19	15	4	2	—	2	—	6057,7
Podlaskie	18	16	—	1	—	1	—	3189,8
Pomorskie	30	16	2	5	3	3	34162,8	11491,2
Śląskie.....	25	6	4	7	2	12	13937,2	42184,0
Świętokrzyskie.....	13	8	—	2	—	1	—	237,2
Warmińsko-mazurskie	14	11	1	1	1	1	1,6	199,5
Wielkopolskie	48	14	13	22	1	3	721,3	7406,8
Zachodniopomorskie.....	28	14	5	4	1	6	2256,5	5034,7

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

TABL. 24(271). ZUŻYCIE I ZAPASY ODPADÓW Z PAPIERU I TEKSTURY
USE AND STOCK OF WASTE PAPER

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>					
Zużycie ogółem	733,8	1099,6	1914,0	1851,6	1899,5	Total use
w tym produkcja masy celulozowej, papieru oraz wyrobów z papieru.....	713,1	1058,1	1863,5	1810,6	1865,3	<i>of which the production of chemical paper-pulp, paper and paper products</i>
Zapasy ogółem	38,5	43,8	77,3^a	87,4^a	113,4^a	Total stocks
w tym produkcja masy celulozowej, papieru oraz wyrobów z papieru.....	38,3	41,2	63,5	60,0	79,5	<i>of which the production of chemical paper-pulp, paper and paper products</i>

a Łącznie z zapasami w jednostkach handlowych.

a Including inventory of commercial units.

TABL. 25(272). OBRÓT ODPADAMI NADAJĄCYMI SIĘ DO RECYKLINGU W JEDNOSTKACH PRODUKCYJNYCH I HANDLOWYCH W 2012 R.
TURNOVER OF WASTE SUITABLE FOR RECYCLING IN PRODUCTION AND COMMERCIAL UNITS IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód <i>Income</i>				Rozchód <i>Use</i>					Zapas na koniec roku <i>Stock as of the end of the year</i>
	ogółem <i>total</i>	z własnej działalności <i>from own activity</i>	skup <i>procurement</i>	import <i>import</i>	ogółem <i>total</i>	zużycie własne <i>self consumption</i>	sprzedaż krajowa <i>domestic sales</i>	eksport <i>export</i>	ubytki naturalne i straty <i>natural wastes and losses</i>	

 w tysiącach ton *in thousand tonnes*
OBRÓT ODPADAMI NADAJĄCYMI SIĘ DO RECYKLINGU W JEDNOSTKACH PRODUKCYJNYCH
TURNOVER OF WASTE SUITABLE FOR RECYCLING IN PRODUCTION UNITS

Odpady metaliczne nadające się do recyklingu: <i>Metallic wastes suitable for recycling:</i>										
Złom i odpady: <i>Scrap and waste:</i>										
stalowe i żeliwne ^a	5933,1	974,4	4624,8	333,9	5938,1	5618,6	191,4	1,4	126,8	243,4
<i>steel and cast-iron^a</i>										
miedzi, mosiądzu i brązu	230,4	86,7	141,3	2,3	230,3	165,8	61,8	2,6	0,1	4,2
<i>copper, brass and bronze</i>										
ołowiu, cynku i cyny	180,1	34,7	116,4	29,1	182,3	144,6	37,2	0,5	0,1	6,3
<i>lead, zinc and tin</i>										
aluminium.....	474,6	148,1	249,8	76,7	470,0	302,4	158,8	7,9	1,0	17,1
<i>aluminium</i>										
Odpady niemetaliczne nadające się do recyklingu: <i>Non-metallic wastes suitable for recycling:</i>										
Oleje odpadowe	102,9	19,2	83,7	–	101,9	74,8	27,0	–	0,1	3,3
<i>Used oils</i>										
Odpady z tworzyw sztucznych.....	646,4	473,7	169,6	3,1	636,3	154,4	462,1	14,8	5,1	39,7
<i>Plastics</i>										
Odpady gumowe.....	128,7	51,4	74,4	2,9	129,1	65,4	61,7	2,0	0,0	15,5
<i>Waste rubber</i>										
Słuczka szklana i odpady szklane	1355,6	730,1	621,1	4,4	1334,8	794,8	534,7	3,9	1,3	135,7
<i>Cullet</i>										
Odpady z papieru i tektury	3007,4	933,2	1657,3	416,8	2985,0	1899,5	1040,0	42,7	2,9	108,1
<i>Waste paper and cardboard waste</i>										
Odpady włókiennicze.....	20,0	12,1	6,7	1,2	20,6	5,9	14,2	0,4	0,1	2,2
<i>Textile waste</i>										

OBRÓT ODPADAMI NADAJĄCYMI SIĘ DO RECYKLINGU W JEDNOSTKACH HANDLOWYCH
TURNOVER OF WASTE SUITABLE FOR RECYCLING IN COMMERCIAL UNITS

Odpady metaliczne nadające się do recyklingu: <i>Metallic wastes suitable for recycling:</i>										
Złom i odpady: <i>Scrap and waste:</i>										
stalowe i żeliwne ^a	2813,5	333,1	2480,4	–	2806,1	–	2514,1	243,8	48,1	220,4
<i>steel and cast-iron^a</i>										
miedzi, mosiądzu i brązu	148,2	2,4	97,1	48,7	147,2	0,8	138,4	8,0	0,0	3,3
<i>copper, brass and bronze</i>										
ołowiu, cynku i cyny	6,1	0,2	6,0	–	6,1	0,0	6,1	0,0	0,0	0,7
<i>lead, zinc and tin</i>										
aluminium.....	63,5	0,7	62,8	0,0	64,6	0,1	47,9	16,6	0,1	4,1
<i>aluminium</i>										
Odpady niemetaliczne nadające się do recyklingu: <i>Non-metallic wastes suitable for recycling:</i>										
Oleje odpadowe.....	6,1	0,7	5,4	–	6,0	0,0	6,0	–	0,0	0,5
<i>Used oils</i>										
Odpady z tworzyw sztucznych.....	16,8	2,1	14,7	0,0	16,4	1,6	13,0	1,8	0,1	2,3
<i>Plastics</i>										
Odpady gumowe.....	0,6	0,5	0,1	–	0,6	0,0	0,6	–	–	0,1
<i>Waste rubber</i>										
Słuczka szklana i odpady szklane	3,7	0,8	2,9	–	3,7	0,1	3,6	–	0,0	0,6
<i>Cullet</i>										
Odpady z papieru i tektury.....	718,6	31,6	687,0	0,0	716,4	0,1	715,9	0,1	0,3	5,3
<i>Waste paper and cardboard waste</i>										
Odpady włókiennicze	1,6	0,1	0,0	1,5	1,6	1,5	0,1	–	–	0,1
<i>Textile waste</i>										

 a Dane Ministerstwa Gospodarki. *a Data of the Ministry of Economic Affairs.*

TABL. 26(273). IMPORT ODPADÓW Z KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ DO POLSKI W 2012 R.

IMPORTS OF WASTE FROM THE EUROPEAN UNION MEMBER STATES TO POLAND IN 2012

KRAJ WYSYŁKI COUNTRY OF DISPATCH	Liczba zakończonych postępowań Number of completed proceedings			Wnioskowana ilość odpadów importowanych w tonach Applied quantity of imported waste in tonnes	
	ogółem total	w tym wydane of which issued		ogółem total	w tym na mocy wydanego zezwolenia of which based on issued permission
		zezwoienia permissions	sprzeciwy objections		
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	272	247	25	2221621	1757811
W TYM WNIOSKI ZGLASZAJĄCE IMPORT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE					
RAZEM..... TOTAL	222	201	21	935871	846061
Austria / Austria.....	7	6	1	16960	16900
Belgia / Belgium.....	9	9	–	7935	7935
Czechy / Czech Republic.....	20	20	–	254650	254650
Cypr / Cyprus.....	1	1	–	3000	3000
Dania / Denmark.....	2	2	–	20000	20000
Francja / France.....	3	3	–	5100	5100
Grecja / Greece.....	3	3	–	730	730
Holandia / Netherlands.....	21	16	5	37825	30275
Irlandia / Ireland.....	1	1	–	500	500
Litwa / Lithuania.....	32	30	2	35998	32998
Łotwa / Latvia.....	2	2	–	7000	7000
Niemcy / Germany.....	82	72	10	425583	351383
Rumunia / Romania.....	1	1	–	1000	1000
Słowacja / Slovakia.....	11	9	2	25620	22620
Słowenia / Slovenia.....	1	1	–	5000	5000
Szwecja / Sweden.....	4	4	–	13600	13600
Węgry / Hungary.....	6	6	–	11800	11800
Wielka Brytania / United Kingdom.....	6	6	–	16320	16320
Włochy / Italy.....	10	9	1	47250	45250

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Source: data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

TABL. 27(274). IMPORT ODPADÓW Z KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ DO POLSKI WEDŁUG GRUP ODPADÓW^a W 2012 R.IMPORTS OF WASTE FROM THE EUROPEAN UNION MEMBER STATES TO POLAND BY WASTE GROUPS^a IN 2012.

GRUPA ODPADÓW GROUP OF WASTE	Liczba zakończonych postępowań Number of completed proceedings			Wnioskowana ilość odpadów importowanych w tonach Applied quantity of imported waste in tonnes	
	ogółem total	w tym wydane of which issued		ogółem total	w tym na mocy wydanego zezwolenia of which based on issued permission
		zezwoienia permissions	sprzeciwy objections		
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	272	247	25	2221621	1757811
W TYM WNIOSKI ZGLASZAJĄCE IMPORT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE					
RAZEM..... TOTAL	222	201	21	935871	846061
Grupa / Group 02.....	2	1	1	800	50
Grupa / Group 03.....	1	1	–	50000	50000
Grupa / Group 04.....	5	5	–	1600	1600
Grupa / Group 07.....	7	5	2	8880	5580
Grupa / Group 08.....	4	4	–	600	600
Grupa / Group 09.....	4	4	–	200	200
Grupa / Group 10.....	31	30	1	77560	77500
Grupa / Group 11.....	11	11	–	17940	17940
Grupa / Group 12.....	5	4	1	22028	17028
Grupa / Group 13.....	10	10	–	12160	12160
Grupa / Group 15.....	8	7	1	5590	3590
Grupa / Group 16.....	25	23	2	42248	40248
Grupa / Group 17.....	72	62	10	466825	396625
Grupa / Group 19.....	30	27	3	198720	192220
Grupa / Group 20.....	7	7	–	30720	30720

^a Podział na grupy zgodny z Katalogiem odpadów – patrz: „Uwagi metodyczne” do działu.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

^a Classification into groups according to the Catalogue of Waste – see: “Methodological notes” in chapter.

Source: data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

TABL. 28(275). IMPORT ODPADÓW SPOZA KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ DO POLSKI W 2012 R.
IMPORTS OF WASTE FROM OUTSIDE THE EUROPEAN UNION TO POLAND IN 2012

KRAJ WYSYŁKI COUNTRY OF DISPATCH	Liczba zakończonych postępowań Number of completed proceedings			Wnioskowana ilość odpadów importowanych w tonach Applied quantity of imported waste in tonnes	
	ogółem total	w tym of which		ogółem total	w tym na mocy wydanego zezwolenia of which based on issued permission
		wydane zezwolenia issued permissions	wydane sprzeciwy issued objections		
OGÓŁEM..... TOTAL	29	26	3	51860	50440
W TYM WNIOSKI ZGLASZAJĄCE IMPORT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE					
RAZEM..... TOTAL	29	26	3	51860	50440
Chorwacja / Croatia.....	5	4	1	1380	900
Kazachstan / Kazakhstan.....	2	2	–	8000	8000
Rosja / Russian Federation.....	3	3	–	13700	13700
Serbia / Serbia.....	3	3	–	1100	1100
Szwajcaria / Switzerland.....	5	3	2	4780	3840
Tanzania / Tanzania.....	3	3	–	3600	3600
Ukraina / Ukraine.....	8	8	–	19300	19300

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Source: data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

**TABL. 29(276). IMPORT ODPADÓW SPOZA KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ DO POLSKI WEDŁUG GRUP ODPADÓW^a
W 2012 R.**
IMPORTS OF WASTE FROM OUTSIDE THE EUROPEAN UNION TO POLAND BY WASTE GROUPS^a IN 2012

GRUPA ODPADÓW GROUP OF WASTE	Liczba zakończonych postępowań Number of completed proceedings			Wnioskowana ilość odpadów importowanych w tonach Applied quantity of imported waste in tonnes	
	ogółem total	w tym of which		ogółem total	w tym na mocy wydanego zezwolenia of which based on issued permission
		wydane zezwolenia issued permissions	wydane sprzeciwy issued objections		
OGÓŁEM..... TOTAL	29	26	3	51860	50440
W TYM WNIOSKI ZGLASZAJĄCE IMPORT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE					
RAZEM..... TOTAL	29	26	3	51860	50440
Grupa / Group 02.....	6	6	–	17400	17400
Grupa / Group 04.....	1	1	–	1000	1000
Grupa / Group 07.....	5	5	–	2800	2800
Grupa / Group 08.....	2	2	–	500	500
Grupa / Group 10.....	4	4	–	20000	20000
Grupa / Group 13.....	1	1	–	300	300
Grupa / Group 15.....	2	2	–	3300	3300
Grupa / Group 16.....	1	1	–	100	100
Grupa / Group 17.....	3	3	–	2040	2040
Grupa / Group 19.....	1	1	–	3000	3000
Grupa / Group 20.....	3	–	3	1420	–

^a Podział na grupy zgodny z Katalogiem odpadów – patrz: „Uwagi metodyczne” do działu.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

^a Classification into groups according to the Catalogue of Waste – see: “Methodological notes” in chapter.

Source: data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

TABL. 30(277). TRANZYT ODPADÓW PRZEZ POLSKĘ W 2012 R.
TRANSIT OF WASTE THROUGH POLAND IN 2012

KRAJ WYSYŁKI COUNTRY OF DISPATCH	Liczba zakończonych postępowań <i>Number of completed proceedings</i>				Wnioskowana ilość odpadów przewożonych przez Polskę w tonach <i>Applied quantity of waste transported through Poland in tonnes</i>		
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			ogółem <i>total</i>	w tym na mocy <i>of which based on</i>	
		wydane zezwolenia <i>issued permissions</i>	milcząca zgoda ^a <i>silent agreement^a</i>	wydane sprzeciwy <i>issued objections</i>		ogółem <i>total</i>	wydanego zezwolenia <i>issued permissions</i>
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	27	23	1	3	62593	48893	3000
W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE TRANZYT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW <i>OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE</i>							
RAZEM..... TOTAL	12	8	1	3	60400	46700	3000
Austria / Austria.....	1	1	–	–	1200	1200	–
Białoruś / Belarus.....	1	–	–	1	200	–	–
Finlandia / Finland.....	1	–	–	1	500	–	–
Irlandia / Ireland.....	1	1	–	–	20000	20000	–
Litwa / Lithuania.....	5	5	–	–	24500	24500	–
Niemcy / Germany.....	1	–	–	1	10000	–	–
Ukraina / Ukraine.....	2	1	1	–	4000	1000	3000

a Brak sprzeciwu w terminie 30 dni.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a No objection within time limit of 30 days.

Source: Data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

TABL. 31(278). TRANZYT ODPADÓW PRZEZ POLSKĘ WEDŁUG GRUP ODPADÓW^a W 2012 R.
TRANSIT OF WASTE THROUGH POLAND BY WASTE GROUPS^a IN 2012

GRUPA ODPADÓW GROUP OF WASTE	Liczba zakończonych postępowań <i>Number of completed proceedings</i>				Wnioskowana ilość odpadów przewożonych przez Polskę w tonach <i>Applied quantity of waste transported through Poland in tonnes</i>		
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			ogółem <i>total</i>	w tym na mocy <i>of which based on</i>	
		wydane zezwolenia <i>issued permissions</i>	milcząca zgoda ^b <i>silent agreement^b</i>	wydane sprzeciwy <i>issued objections</i>		ogółem <i>total</i>	wydanego zezwolenia <i>issued permissions</i>
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	27	23	1	3	62593	48893	3000
W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE TRANZYT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW <i>OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE</i>							
RAZEM..... TOTAL	12	8	1	3	60400	46700	3000
Grupa / Group 10.....	2	–	1	1	3200	–	3000
Grupa / Group 13.....	1	1	–	–	1000	1000	–
Grupa / Group 16.....	4	3	–	1	6500	6000	–
Grupa / Group 19.....	5	4	–	1	49700	39700	–

a Podział na grupy zgodny z Katalogiem odpadów – patrz: „Uwagi metodyczne” do działu. *b* Brak sprzeciwu w terminie 30 dni.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a Classification into groups according to the Catalogue of Waste – see: „Methodological notes” in chapter. *b* No objection within time limit of 30 days.

Source: data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

TABL. 32(279). EKSPORT ODPADÓW Z POLSKI W 2012 R.
EXPORTS OF WASTE FROM POLAND IN 2012

KRAJ ODBIORU <i>RECEIVING COUNTRY</i>	Liczba zakończonych postępowań <i>Number of completed proceedings</i>			Wnioskowana ilość odpadów eksportowanych w tonach <i>Applied quantity of waste exported in tonnes</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		ogółem <i>total</i>	w tym na mocy wydanego zezwoleń <i>of which based on issued permission</i>
		wydane zezwoleń <i>issued permissions</i>	wydane sprzeciwy <i>issued objections</i>		
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	35	27	8	137371,5	133563,5
W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE EKSPORT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE					
RAZEM..... TOTAL	35	27	8	137371,5	133563,5
Austria / <i>Austria</i>	2	2	–	9080	9080
Belgia / <i>Belgium</i>	4	4	–	806	806
Białoruś / <i>Belarus</i>	1	–	1	140	–
Bułgaria / <i>Bulgaria</i>	1	1	–	1000	1000
Finlandia / <i>Finland</i>	1	1	–	192	192
Francja / <i>France</i>	2	1	1	155	100
Holandia / <i>Netherlands</i>	2	2	–	8	8
Łotwa / <i>Latvia</i>	1	–	1	68	–
Niemcy / <i>Germany</i>	19	15	4	125187,5	122362,5
Rumunia / <i>Romania</i>	1	–	1	720	–
Serbia / <i>Serbia</i>	1	1	–	15	15

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Source: data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

TABL. 33(280). EKSPORT ODPADÓW Z POLSKI WEDŁUG GRUP ODPADÓW^a W 2012 R.
EXPORTS OF WASTE FROM POLAND BY WASTE GROUPS^a IN 2012

GRUPA ODPADÓW <i>GROUP OF WASTE</i>	Liczba zakończonych postępowań <i>Number of completed proceedings</i>			Wnioskowana ilość odpadów eksportowanych w tonach <i>Applied quantity of waste exported in tonnes</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		ogółem <i>total</i>	w tym na mocy wydanego zezwoleń <i>of which based on issued permission</i>
		wydane zezwoleń <i>issued permissions</i>	wydane sprzeciwy <i>issued objections</i>		
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	35	27	8	137371,5	133563,5
W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE EKSPORT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE					
RAZEM..... TOTAL	35	27	8	137371,5	133563,5
Grupa / <i>Group</i> 03.....	1	–	1	1500	–
Grupa / <i>Group</i> 06.....	2	2	–	290	290
Grupa / <i>Group</i> 07.....	1	1	–	200	200
Grupa / <i>Group</i> 10.....	1	1	–	6000	6000
Grupa / <i>Group</i> 11.....	2	2	–	306	306
Grupa / <i>Group</i> 12.....	1	–	1	250	–
Grupa / <i>Group</i> 13.....	4	4	–	10192	10192
Grupa / <i>Group</i> 15.....	6	3	3	1055,5	120,5
Grupa / <i>Group</i> 16.....	10	7	3	14563	13440
Grupa / <i>Group</i> 17.....	1	1	–	1000	1000
Grupa / <i>Group</i> 19.....	6	6	–	102015	102015

^a Podział na grupy zgodny z Katalogiem odpadów – patrz: „Uwagi metodyczne” do działu.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a Classification into groups according to the Catalogue of Waste – see: “Methodological notes” in chapter.

Source: data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

TABL. 34(281). WPROWADZONY, ZEBRANY ORAZ PRZETWORZONY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY W LATACH 2007-2012
LAUNCHED, COLLECTED AND TREATED WASTE ELECTRICAL AND ELECTRONIC EQUIPMENT (WEEE) IN YEARS 2007-2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. ton in thous. tonnes						
Całkowita masa wprowadzonego sprzętu	556,6	564,2	447,7	487,1	515,7	481,2	Size of EEE launched into the market
Masa zebranego zużytego sprzętu.....	27,2	56,4	108,8	112,2	143,3	157,2	Size of WEEE collected
w tym:							of which:
z gospodarstw domowych.....	10,3	36,5	103,4	106,6	135,6	147,7	from households
z innych źródeł.....	16,9	19,9	5,4	5,7	7,7	9,4	from other sources
Masa zużytego sprzętu przetworzonego w kraju.....	25,2	49,8	101,1	103,7	151,9	159,4	Size of WEEE treated in country
Całkowita masa zużytego sprzętu:							Size of WEEE:
użytego ponownie w całości.....	0,0	0,0	0,8	0,3	0,6	0,8	reused
poddanego recyklingowi.....	15,1	22,1	87,9	88,2	129,1	133,7	exposed to recycling
poddanego odzyskowi innemu, niż recykling.....	1,5	0,6	1,5	0,3	0,8	1,0	exposed to recovering, excluding recycling

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. *S o u r c e: data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.*

TABL. 35(282). WPROWADZONY, ZEBRANY ORAZ PRZETWORZONY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY W 2012 R.
LAUNCHED, COLLECTED AND TREATED WEEE IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Całkowita masa wprowadzonego sprzętu <i>Size of EEE launched into the market</i>	Masa zebranego zużytego sprzętu <i>Size of WEEE collected</i>			Masa zużytego sprzętu przetworzonego w kraju <i>Size of WEEE treated in country</i>	SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	z gospodarstw domowych <i>from households</i>	z innych źródeł <i>from other sources</i>		
w tonach in tonnes						
OGÓŁEM.....	481230,9	157178,3	147738,4	9439,9	159413,7	TOTAL
w tym:						of which:
urządzenia gospodarstwa domowego:						household appliances:
wielkogabarytowe.....	242073,4	74510,7	71033,1	3477,6	82870,0	large
małogabarytowe.....	43930,7	14678,4	14450,9	227,5	15939,9	small
sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny.....	51936,4	24653,3	21762,5	2890,8	18169,3	IT and telecommunications equipment
sprzęt audiowizualny.....	50290,7	23459,1	23204,2	254,9	21217,1	consumer equipment
sprzęt oświetleniowy:.....						lighting equipment:
źródła światła.....	4716,7	2468,0	2255,7	212,3	2391,1	light sources
oprawy oświetleniowe.....	25551,2	4139,5	3850,7	288,8	4093,9	luminaires
narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych stacjonarnych narzędzi przemysłowych.....	42028,9	8701,6	7766,7	934,9	10475,9	electrical and electronic tools (with the exception of large-scale stationary industrial tools)
zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy.....	8188,8	2988,3	2479,4	508,9	2772,1	toys, leisure and sports equipment
przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów.....	5033,6	609,2	368,1	241,1	626,2	medical devices (with the exception of all implanted and infected products)
przyrządy do nadzoru i kontroli.....	5482,5	752,5	567,4	185,2	624,6	monitoring and control instruments
automaty do wydawania ^a	1998,2	217,7	0,0	217,7	233,7	automatic dispensers

^a W tym automaty do wydawania napojów gorących, butelek lub puszek z zimnymi i gorącymi napojami, produktów stałych, pieniędzy (bankomaty) oraz inne automaty wydające wszelkiego rodzaju produkty.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

^a Of which automatic dispensers for hot drinks, for hot or cold bottlers or cans, for solid products, for money and all appliances which deliver automatically all kinds of products.

S o u r c e: data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

**TABL. 36(283). ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY UŻYTY PONOWNIE W CAŁOŚCI ORAZ
PODDANY RECYKLINGOWI I ODZYSKOWI W 2012 R.**
WEEE REUSED AND EXPOSED TO RECYCLING AND RECOVERING IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Całkowita masa zużytego sprzętu <i>Size of WEEE</i>			Osiągnięty poziom <i>Achieved level of</i>		SPECIFICATION
	użytego ponownie w całości <i>reused</i>	poddanego recyklingowi <i>exposed to recycling</i>	poddanego odzyskowi innemu, niż recykling <i>exposed to recovering</i>	recyklingu <i>recycling</i>	odzysku <i>recovery</i>	
	w tonach <i>in tonnes</i>			w procentach <i>in percent</i>		
O G Ó Ł E M.....	795,8	133701,2	1033,7	x	x	T O T A L
w tym:						<i>of which:</i>
urządzenia gospodarstwa domowego:						<i>household appliances:</i>
wielkogabarytowe.....	20,4	72919,8	426,0	91,06	91,59	<i>large</i>
małogabarytowe.....	100,4	13298,4	199,5	83,81	85,07	<i>small</i>
sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny.....	582,9	12467,9	119,8	86,66	87,47	<i>IT and telecommunications equipment</i>
sprzęt audiowizualny.....	52,9	17315,6	174,8	87,40	88,28	<i>consumer equipment</i>
sprzęt oświetleniowy:						<i>lighting equipment:</i>
źródła światła.....	0,0	2405,4	0,0	93,57	93,57	<i>light sources</i>
oprawy oświetleniowe.....	0,9	3293,4	86,4	82,49	84,66	<i>luminaires</i>
narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych stacjonarnych narzędzi przemysłowych.....	26,2	8702,9	13,1	84,20	84,33	<i>electrical and electronic tools (with the exception of large-scale stationary industrial tools)</i>
zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy.....	9,0	2328,3	4,3	84,63	84,79	<i>toys, leisure and sports equipment</i>
przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów.....	0,0	486,7	7,4	85,92	87,22	<i>medical devices (with the exception of all implanted and infected products)</i>
przyrządy do nadzoru i kontroli.....	3,1	409,8	2,0	83,48	83,88	<i>monitoring and control instruments</i>
automaty do wydawania ^a	0,0	73,0	0,5	83,74	84,31	<i>automatic dispensers</i>

^a W tym automaty do wydawania napojów gorących, butelek lub puszek z zimnymi i gorącymi napojami, produktów stałych, pieniędzy (bankomaty) oraz inne automaty wydające wszelkiego rodzaju produkty.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a Of which automatic dispensers for hot drinks, for hot or cold bottlers or cans, for solid products, for money and all appliances which deliver automatically all kinds of products.

S o u r c e: data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

TABL. 37(284). ODPADY POCHODZĄCE Z POJAZDÓW WYCOFANYCH Z EKSPLOATACJI W 2012 R.^a
TREATMENT OF WASTE FROM VEHICLES WITHDRAWN FROM OPERATION IN 2012^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba <i>Number</i>	Masa w tonach <i>Mass in tonnes</i>	SPECIFICATION
Pojazdy wycofane z eksploatacji przekazane do stacji demontażu.....	311321	304114	<i>Vehicles withdrawn from operation and handed over to a dismantling facility</i>
Odpady pochodzące z pojazdów poddanych przetwarzaniu w stacjach demontażu			<i>Waste from vehicles processed in dismantling facilities</i>
w tym:			<i>of which:</i>
poddane przetwarzaniu.....	x	270448	<i>processed</i>
poddane odzyskowi i recyklingowi.....	x	253349	<i>recovered and recycled</i>
przeznaczone do ponownego użycia przedmiotów wyposażenia i części.....	x	31544	<i>destined for future use as equipment and parts</i>
poddane strzępieniu.....	x	39478	<i>shredded</i>
przekazane do unieszkodliwienia.....	x	5902	<i>handed over for disposal</i>

^a Dane wstępne. Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

a Provisional data. S o u r c e: data of the Ministry of the Environment.

TABL. 38(285). BATERIE I AKUMULATORY WPROWADZONE DO OBROTU W 2012 R.
BATTERIES AND ACCUMULATORS LAUNCHED INTO THE MARKET IN 2012

RODZAJ BATERII I AKUMULATORÓW	Liczba w tys. sztuk <i>Number in thous. pieces</i>	Masa w tonach <i>Mass in tonnes</i>	TYPE OF BATTERIES AND ACCUMULATORS	
<i>PRZENOŚNE PORTABLE</i>				
R A Z E M	342385,9	9635,1	T O T A L	
Niklowo-kadmowe.....	7284,7	484,7	<i>Nickel-cadmium</i>	
Ołowiowe.....	597,6	295,0	<i>Lead</i>	
Guzikowe niezawierające rtęci	35434,0	109,3	<i>Button cells not containg mercury</i>	
Guzikowe zawierające rtęć	2513,3	7,5	<i>Button cells containing mercury</i>	
Inne	296556,5	8737,7	<i>Others</i>	
<i>SAMOCHODOWE AUTOMOTIVE</i>				
R A Z E M	3802,5	59475,1	T O T A L	
Niklowo-kadmowe.....	2,5	1,3	<i>Nickel-cadmium</i>	
Kwasowo-ołowiowe	3749,9	59414,0	<i>Lead-acid</i>	
Inne	50,1	239,9	<i>Others</i>	
<i>PRZEMYSŁOWE INDUSTRIAL</i>				
R A Z E M	3445,8	18856,8	T O T A L	
Niklowo-kadmowe.....	393,3	225,8	<i>Nickel-cadmium</i>	
Kwasowo-ołowiowe	1561,2	17378,6	<i>Lead-acid</i>	
Inne	1491,4	1252,4	<i>Others</i>	

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Source: data of Chief Inspectorate of Evironment Protection.

**TABL. 39(286). OPAKOWANIA I PRODUKTY WPROWADZONE NA RYNEK ORAZ OSIĄGNIĘTE POZIOMY ODZYSKU
I RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH I POUŻYTKOWYCH W LATACH 2010-2012**
**PACKAGING AND PRODUCTS LAUNCHED INTO THE MARKET AND LEVELS OF RECOVERY AND RECYCLING
OF PACKAGING WASTE AND POST-USE PRODUCTS ACHIEVED IN 2010-2012**

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Wielkość wprowadzonych na rynek opakowań i produktów <i>Size of packaging and products launched into the market</i>			Odpady poddane <i>Waste exposed to</i>		Osiągnięty poziom <i>Achieved level of</i>	
	ogółem <i>total</i>	podlegających obowiązкови <i>under the obligation of</i>		odzyskowi <i>recovering</i>	recyklin- gowi <i>recycling</i>	odzysku <i>recovery</i>	recyklingu <i>recycling</i>
		odzysku <i>recovering</i>	recyklingu <i>recycling</i>				
	w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>						w procentach <i>in percent</i>
Opakowania 2010	4293,0	4286,9	4286,9	2306,7	1668,7	53,8	38,9
<i>Packaging</i> 2011	4611,1	4605,3	4605,3	2576,5	1901,7	56,0	41,4
	2012	4669,9	4664,7	4664,2	2665,9	57,2	41,4
Oleje smarowe..... 2010	139,8	139,8	139,8	73,2	50,8	52,4	36,3
<i>Gear oils</i> 2011	145,1	145,1	145,1	83,3	55,4	57,4	38,1
	2012	147,0	147,0	147,0	79,7	54,2	44,2
Opony..... 2010	195,1	195,1	195,1	160,3	71,3	82,1	36,6
<i>Tyres</i> 2011	222,9	222,9	222,9	213,2	67,9	96,0	30,5
	2012	218,9	218,9	218,9	184,2	84,2	23,7

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Source: data of the Ministry of the Environment.

TABL. 40(287). OPAKOWANIA I PRODUKTY WPROWADZONE NA RYNEK ORAZ OSIĄGNIĘTE POZIOMY ODZYSKU I RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH I POUŻYTKOWYCH W 2012 R.
PACKAGING AND PRODUCTS LAUNCHED INTO THE MARKET AND LEVELS OF RECOVERY AND RECYCLING OF PACKAGING WASTE AND POST-USE PRODUCTS ACHIEVED IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wielkość wprowadzonych na rynek opakowań i produktów <i>Size of packaging and products launched into the market</i>			Odpady poddane <i>Waste exposed to</i>		Osiągnięty poziom <i>Achieved level of</i>	
	ogółem <i>total</i>	podlegających obowiązkowi <i>under the obligation of</i>		odzyskowi <i>recovering</i>	recyklingowi <i>recycling</i>	odzysku <i>recovery</i>	recyklingu <i>recycling</i>
		odzysku <i>recovering</i>	recyklingu <i>recycling</i>				
w tonach <i>in tonnes</i>						w procentach <i>in percent</i>	
Opakowania razem	4669891	4664675	4664223	2665883	1932231	57,2	41,4
<i>Total packaging</i>							
opakowania z tworzyw sztucznych..... <i>plastic packaging</i>	831919	830621	830321	x	184537	x	22,2
opakowania z aluminium	91670	91526	91426	x	42673	x	46,7
opakowania ze stali, w tym z blachy sta- lowej..... <i>steel packaging, of which steel sheet packaging</i>	156869	156674	156622	x	73818	x	47,1
opakowania z papieru i tektury	1493336	1492463	1492463	x	793457	x	53,2
opakowania ze szkła gospodarczego, poza ampułkami..... <i>household glass packaging excluding ampoules</i>	1056522	1055362	1055362	x	541315	x	51,3
opakowania z materiałów naturalnych (drewna i tekstyliów)..... <i>packaging made of natural materials (wood and textiles)</i>	1039576	1038029	1038029	x	296432	x	28,6
Oleje	146975	146975	146973	79684	64888	54,2	44,1
<i>Oils</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
oleje smarowe przetworzone poddane regeneracji	146975	146975	146973	79684	64888	54,2	44,1
<i>used and regenerated gear oils</i>							
Opony	218878	218862	218862	184215	51892	84,2	23,7
<i>Tyres</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
opony nowe pneumatyczne	203890	203890	203890	173236	48265	85,0	23,7
<i>new pneumatic tyres</i>							
opony używane	7006	7006	7006	5500	2057	78,5	29,4
<i>used tyres</i>							
opony bieżnikowane	7983	7966	7966	5480	1570	68,8	19,7
<i>camelback tyres</i>							

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Source: data of the Ministry of the Environment.

TABL. 41(288). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
ACHIEVED LEVELS OF RECYCLING OF PACKAGING WASTE BY VOIVODSHIP IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek <i>Size of packaging and products launched into the market</i>		Odpady przeznaczone do recyklingu <i>Waste destined for recycling</i>		Osiągnięty poziom recyklingu w % <i>Achieved level of recycling in %</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym podlegających obowiązkowi recyklingu <i>of which waste to be recycled</i>	razem <i>total</i>	w tym faktycznie poddane recyklingowi w roku sprawozdawczym <i>of which waste actually recycled in the reporting year</i>	
P O L S K A.....	4669891	4664223	3528933	1932231	41,4
P O L A N D					
Dolnośląskie	334316	334144	205402	106939	32,0
Kujawsko-pomorskie.....	132527	132527	77917	57254	43,2
Lubelskie	1890	1890	2752	2620	138,6 ^a
Lubuskie	7997	7997	14234	7208	90,1
Łódzkie.....	2779	2779	7834	2668	96,0
Małopolskie	1121779	1120410	1025907	473945	42,3
Mazowieckie	2661224	2657458	1536018	1099565	41,4
Opolskie	1905	1905	17779	11680	613,0 ^a
Podkarpackie	31952	31952	28049	17095	53,5
Podlaskie	266	266	1121	379	142,7 ^a
Pomorskie.....	108564	108564	72089	30091	27,7
Śląskie	12897	12545	50130	18504	147,5 ^a
Świętokrzyskie	1345	1336	3866	1468	109,9 ^a
Warmińsko-mazurskie.....	6664	6664	12377	5140	77,1
Wielkopolskie.....	78457	78457	50442	34035	43,4
Zachodniopomorskie	165328	165328	423016	63641	38,5

^a Wysoki wskaźnik rocznych poziomów odzysku i recyklingu (przewyższający 100%) wynika z uwzględnienia – oprócz odpadów poddanych odzyskowi i recyklingowi w danym roku sprawozdawczym – również tzw. nadwyżkę z roku poprzedniego. Nadwyżka ta oznacza osiągniętą przez przedsiębiorców i organizacje odzysku wielkość odzysku i recyklingu przekraczającą wymagany w danym roku poziom.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

a High level of recovery and recycling (exceeding 100%) results of taking into consideration – except for recovered and recycled waste in a particular reporting year – the excess from the previous year as well. This means that the achieved level of recovery and recycling presented in the published tables is measured as a ratio of the quantity of recovered and recycled waste (not the actual recovered and recycled waste in a particular reporting year).

S o u r c e: data of the Ministry of the Environment.

TABL. 42(289). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH WEDŁUG RODZAJÓW ODPADÓW I WOJEWÓDZTW W 2012 R.
LEVELS OF RECYCLING OF PACKAGING WASTE FROM HOUSEHOLD GLASS BY WASTE TYPE AND VOIVODSHIP ACHIEVED IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek <i>Size of packaging launched into the market</i>		Odpady przeznaczone do recyklingu <i>Waste destined for recycling</i>		Osiągnięty poziom recyklingu w % <i>Achieved level of recycling in %</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym podlegających obowiązkowi recyklingu <i>of which waste to be recycled</i>	razem <i>total</i>	w tym faktycznie poddane w roku sprawozdawczym <i>of which waste actually recycled in the reporting year</i>	
ODPADY OPAKOWANIOWE ZE SZKŁA GOSPODARCZEGO PACKAGING WASTE FROM HOUSEHOLD GLASS					
P O L S K A / P O L A N D....	1056522	1055362	751813	541315	51,3
Dolnośląskie	22844	22738	17306	6186	27,2
Kujawsko-pomorskie	6334	6334	7337	1635	25,8
Lubelskie	0	0	0	0	0,0
Lubuskie	60	60	142	64	106,2 ^a
Łódzkie	1	1	0	0	0,0
Małopolskie	301408	301033	234148	176078	58,5
Mazowieckie	692235	691588	455170	344068	49,8
Opolskie	1	1	0	0	0,0
Podkarpackie	2243	2243	1237	257	11,5
Podlaskie	0	0	0	0	0,0
Pomorskie	1247	1247	864	784	62,9
Śląskie	47	15	0	0	0,0
Świętokrzyskie	0	0	0	0	0,0
Warmińsko-mazurskie	13	13	20	20	155,4 ^a
Wielkopolskie	23658	23658	11983	11589	49,0
Zachodniopomorskie	6431	6431	26606	633	9,8
ODPADY OPAKOWANIOWE Z PAPIERU I TEKSTURY PACKAGING WASTE FROM PAPER AND CARDBOARD					
P O L S K A / P O L A N D....	1493336	1492463	1584415	793457	53,2
Dolnośląskie	151069	151069	126328	68849	45,6
Kujawsko-pomorskie	51554	51554	49294	38793	75,2
Lubelskie	1563	1563	2506	2459	157,3 ^a
Lubuskie	4636	4636	8305	4912	106,0 ^a
Łódzkie	1341	1341	4266	1351	100,8 ^a
Małopolskie	245826	245620	337758	94002	38,3
Mazowieckie	878386	877996	641617	476296	54,2
Opolskie	1191	1191	12838	10659	895,3 ^a
Podkarpackie	9543	9543	13308	7134	74,8
Podlaskie	103	103	165	68	65,8
Pomorskie	50040	50040	52451	17662	35,3
Śląskie	7292	7017	20106	6706	95,6
Świętokrzyskie	749	749	2657	950	126,8 ^a
Warmińsko-mazurskie	3270	3270	4980	2889	88,4
Wielkopolskie	25489	25488	22499	15025	58,9
Zachodniopomorskie	61283	61283	285337	45700	74,6
ODPADY OPAKOWANIOWE Z TWORZYW SZTUCZNYCH PACKAGING WASTE FROM PLASTICS					
P O L S K A / P O L A N D....	831919	830321	344174	184537	22,2
Dolnośląskie	53725	53686	22499	14972	27,9
Kujawsko-pomorskie	32580	32580	13256	6803	20,9
Lubelskie	316	316	246	160	50,7
Lubuskie	1177	1177	2233	839	71,3
Łódzkie	719	719	2126	531	73,9
Małopolskie	162254	161623	59859	30687	19,0
Mazowieckie	507290	506409	146226	102559	20,3
Opolskie	202	202	3198	783	388,1 ^a
Podkarpackie	9062	9061	6449	3863	42,6
Podlaskie	146	146	956	312	213,4 ^a
Pomorskie	23298	23298	7284	4132	17,7
Śląskie	1699	1656	17529	8464	511,0 ^a
Świętokrzyskie	451	449	772	438	97,8
Warmińsko-mazurskie	1700	1700	5328	643	37,8
Wielkopolskie	10935	10935	7538	4014	36,7
Zachodniopomorskie	26365	26365	48676	5339	20,2

^a Patrz notka przy tablicy 41(288). Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

^a See note in Table 41(288). S o u r c e: data of the Ministry of the Environment.

Dział 7. PROMIENIOWANIE. HAŁAS

Uwagi metodyczne

Przez pojęcie **promieniowanie jonizujące** określa się szczególny rodzaj promieniowania, które przechodząc przez materię wywołuje w obojętnych elektrycznie atomach i cząsteczkach – zmiany ich ładunków elektrycznych czyli tzw. jonizację. Promieniowanie to może mieć postać promieniowania korpuskularnego, do którego zalicza się między innymi cząstki alfa, beta, protony, a także – promieniowania elektromagnetycznego obejmującego promieniowanie gamma oraz promieniowanie rentgenowskie (X) o długości fali mniejszej niż 100 nm (nanometrów).

W zależności od źródeł pochodzenia rozróżnia się:

- **promieniowanie naturalne** pochodzące z przestrzeni kosmicznej oraz promieniowanie emitowane przez naturalne izotopy promieniotwórcze znajdujące się w skorupie ziemskiej, materiałach budowlanych, wodzie, powietrzu, żywności a także w organizmie każdego człowieka,

- **promieniowanie sztuczne** pochodzące ze zbudowanych i wykorzystywanych przez człowieka urządzeń radiacyjnych takich jak aparaty rentgenowskie (promieniowanie X), bomby kobaltowe (promieniowanie gamma), reaktory jądrowe (promieniowanie X, gamma i neutrony), sztucznie wytworzonych izotopów promieniotwórczych stosowanych w gospodarce, medycynie, przemyśle i nauce oraz – z uwolnionych do środowiska w wyniku prób jądrowych lub awarii jądrowych substancji promieniotwórczych.

W celu ilościowego określenia wpływu promieniowania jonizującego na materię wprowadzono pojęcie **dawki pochłoniętej**, która jest wielkością fizyczną obrazującą energię promieniowania jonizującego zaabsorbowaną w jednostkowej masie materii.

W przypadku oddziaływania promieniowania jonizującego na organizm człowieka efekt fizyczny, jakim jest jonizacja atomów powoduje określone efekty biologiczne zależne nie tylko od wartości dawki pochłoniętej, ale również od rodzaju promieniowania jonizującego i narażonej tkanki lub narządu. Dlatego dla celów ochrony radiologicznej wprowadzono dodatkowo pojęcie tzw. **dawki równoważnej**, obrazującej narażenie poszczególnych tkanek lub narządów oraz **dawki skutecznej** (efektywnej) obrazującej narażenie całego ciała człowieka. W celu uniknięcia niekorzystnych dla zdrowia człowieka skutków oddziaływania promieniowania jonizującego określone zostały międzynarodowe podstawowe standardy bezpieczeństwa określające wartości progowe tych dawek, zwane w przepisach krajowych **dawkami granicznymi**, a także wymagania dotyczące zasad ich kontroli.

Dawki graniczne nie obejmują narażenia na promieniowanie naturalne, jeśli narażenie to nie zostało zwiększone w wyniku działalności człowieka, w szczególności nie obejmuje narażenia pochodzącego od radonu w budynkach mieszkalnych, od naturalnych radionuklidów wchodzących w skład ciała ludzkiego, od promieniowania kosmicznego na powierzchni ziemi, od promieniowania emitowanego przez radionuklidy zawarte w nienaruszonej skorupie ziemskiej. Dawki te nie dotyczą również narażenia wyjątkowego tj. narażenia osób uczestniczących w usuwaniu skutków zdarzenia radiacyjnego lub w działaniach interwencyjnych.

W Polsce, tak jak w innych krajach, kontrola ta obejmuje między innymi systematyczne prowadzenie pomiarów mocy dawki promieniowania gamma w powietrzu, zawartości sztucznych izotopów promieniotwórczych w podstawowych komponentach środowiska, materiałach budowlanych, odpadach pochodzących z instytucji lub zakładów stosujących źródła promieniotwórcze, żywności, a także – pomiary dawek indywidualnych pracowników zatrudnionych przy pracach ze źródłami promieniowania jonizującego.

Pomiary te – zgodnie z ustawą z dnia 29 listopada 2000 r. – **Prawo atomowe** (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 264, z późn. zm.) wykonywane są przez stacje wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych (podstawowe należące do PAA, CLOR oraz IMGW-PIB, a także wspomagające należące do MON) i placówki pomiarów skażeń promieniotwórczych (podstawowe, będące komórkami organizacyjnymi Stacji Sanitarно-Epidemiologicznych, a także specjalistyczne, będące dużymi laboratoriami pomiarowymi należącymi do różnych resortów). Działalność tych stacji placówek – zgodnie z artykułem 74 ustawy Prawo atomowe – koordynowana jest przez Prezesa Państwowej Agencji.

Prezentowane dane dotyczące stężeń cezu 137 oraz udziału źródeł promieniowania jonizującego w średniorocznej dawce skutecznej otrzymanej przez statystycznego mieszkańca Polski opracowane zostały na podstawie danych Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej (CLOR) uzyskanych w ramach prac dofinansowanych przez Państwową Agencję Atomistyki (PAA). Pomiary stężeń cezu 137 oraz strontu 90 w wybranych rzekach prowadzone są przez CLOR na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Aktywność – liczba samoistnych przemian jądrowych zachodzących w jednostce czasu, w określonej masie danej substancji promieniotwórczej. Jednostką aktywności jest bekerel (Bq). 1 Bq oznacza jedną przemianę w ciągu sekundy. Poprzednio używaną jednostką był Curie (Ci).

Dawka – termin ogólny, oznaczający np. dawkę pochłoniętą, równoważną, skuteczną (efektywną).

Dawka pochłonięta – energia promieniowania jonizującego pochłonięta w jednostce objętości materii uśredniona w tkance lub narządzie. Jednostką dawki pochłoniętej jest grej (Gy). 1 Gy oznacza energię 1 dżula (J) pochłoniętą w 1 kg materii.

Dawka równoważna – dawka obliczona na podstawie dawki pochłoniętej w tkance lub narządzie, wyznaczona z uwzględnieniem rodzaju i energii promieniowania.

Dawka skuteczna (efektywna) – suma dawek równoważnych pochodzących od zewnętrznego i wewnętrznego narażenia wyznaczona z uwzględnieniem odpowiednich współczynników określonych dla narządów lub tkanek.

Narażenie – proces, w którym organizm ludzki podlega działaniu promieniowania.

Moc dawki – dawka przypadająca na jednostkę czasu.

Ochrona radiologiczna – zapobieganie narażeniu ludzi i skażeniu środowiska, a w przypadku braku możliwości zapobieżenia takim sytuacjom – ograniczenie ich skutków do poziomu tak niskiego, jak tylko jest to rozsądnie osiągalne, przy uwzględnieniu czynników ekonomicznych, społecznych i zdrowotnych.

Opad całkowity – suma opadu mokrego (osadzonego na powierzchni ziemi przez deszcz i śnieg) oraz opadu suchego (suchy pył osadzony na powierzchni ziemi).

Promieniowanie alfa – jądra atomów helu emitowane przez jądra pierwiastków promieniotwórczych.

Promieniowanie beta – elektrony emitowane przez jądra pierwiastków promieniotwórczych.

Promieniowanie gamma – promieniowanie elektromagnetyczne emitowane przez jądra atomów w wyniku przemian zachodzących w tych jądrach.

Promieniowanie rentgenowskie (X) – promieniowanie elektromagnetyczne powstające w wyniku hamowania elektronów przechodzących przez pole elektryczne jądra atomowego.

Promieniowanie kosmiczne – strumień cząstek o dużej energii pochodzących z przestrzeni kosmicznej.

Radionuklid – atom o jądrze promieniotwórczym; nietrwały nuklid ulegający samorzutnej przemianie promieniotwórczej z emisją cząstki lub kwantu promieniowania gamma.

Stacje ASS-500 – należące do CLOR (11 stacji) i PAA (1 stacja) stacje monitoringu radioaktywnych zanieczyszczeń przyziemnej warstwy powietrza, pracujące w ogólnopolskiej sieci wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych koordynowanej przez Prezesa PAA. Pozwalają określić skład izotopowy gamma promieniotwórczych zanieczyszczeń aerozoli atmosferycznych – zarówno ilościowy (w Bq/m³) jak i jakościowy.

Problematyką powstawania, przetwarzania i składowania oraz ewidencji odpadów promieniotwórczych w Polsce zajmuje się Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych.

Do głównych **źródeł pochodzenia odpadów promieniotwórczych** (nie licząc zastosowań militarnych energii jądrowej) zalicza się: kopalnie rud uranu oraz zakłady przerobu tych rud, produkcję paliwa reaktorowego oraz przerób paliwa wypalonego, eksploatację reaktorów energetycznych i badawczych, likwidację reaktorów jądrowych, stosowanie izotopów promieniotwórczych w medycynie, przemyśle, rolnictwie i badaniach naukowych.

W Polsce odpady promieniotwórcze powstają w wyniku wytwarzania źródeł promieniotwórczych i ich stosowania w medycynie, przemyśle i badaniach naukowych. Odpady te składowane są w odpowiednio przystosowanych do tego celu betonowych bunkrach dawnego fortu wojskowego w Różanie. Komory wypełnione odpadami zostają zamurwane.

Pozostałe odpady umieszcza się w fosie i zalewa warstwą betonu i asfaltu, co zabezpiecza je przed dostępem wód opadowych oraz tworzy warstwę osłonową osłabiającą promieniowanie jonizujące. Odrębną grupę odpadów stanowi zużyte („wypalone”) paliwo jądrowe z reaktora badawczego EWA (pierwszy reaktor jądrowy w Polsce, eksploatowany w latach 1958-1995, a następnie poddany procedurze likwidacji). Podlega ono specjalnym zabezpieczeniom, kontroli oraz ewidencji. Paliwo to, typu EK-10, po zakapsułowaniu w szczelnych rurach w atmosferze helu, znajduje się w specjalnym, wypełnionym wodą przechowalniku w ośrodku jądrowym w Świerku.

Pole elektromagnetyczne to szczególny stan materii, charakteryzujący wszelkie, równoczesne oddziaływania pomiędzy ładunkami elektrycznymi i dipolami magnetycznymi za pośrednictwem pola elektrycznego i pola magnetycznego. Jednostką charakteryzującą stan energetyczny pola elektromagnetycznego jest gęstość mocy pola wyrażana w watach na metr kwadratowy (W/m²).

Pole elektryczne to stan energetyczny przestrzeni wokół ładunków elektrycznych, może być to składowa elektryczna pola elektromagnetycznego. Natężenie pola elektrycznego stanowi jedno z podstawowych kryteriów oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko. Jednostką natężenia pola elektrycznego jest 1 wolt na metr (V/m).

Pole magnetyczne to stan energetyczny przestrzeni wokół poruszających się ładunków elektrycznych – przepływającego prądu elektrycznego, może być to składowa magnetyczna pola elektromagnetycznego. Jednostką natężenia pola magnetycznego jest amper na metr (1 A/m).

Pola elektromagnetyczne są bardzo zróżnicowanym czynnikiem środowiskowym – od pól statycznych (elektrostatycznych i magnetostatycznych), małej i wielkiej częstotliwości do promieniowania mikrofalowego (o częstotliwościach poniżej 300 GHz). Sposób i skutki oddziaływania pól elektromagnetycznych, zarówno bezpośrednio na ciało człowieka, jak i na materialne elementy środowiska pracy, zależą od ich częstotliwości i natężenia. Pola elektromagnetyczne w przeciwieństwie do wielu fizycznych czynników środowiska, jak np. hałas, nie są z reguły rejestrowane przez zmysły człowieka, dlatego niemożliwe jest intuicyjne dostosowanie sposobu postępowania człowieka do stopnia zagrożenia. Pola elektromagnetyczne o różnych częstotliwościach znajdują liczne zastosowania praktyczne w przemyśle, służbie zdrowia, telekomunikacji i życiu codziennym.

Energia pól elektromagnetycznych absorbowana bezpośrednio w organizmie powoduje powstawanie w nim elektrycznych prądów indukowanych oraz podgrzewanie tkanek. Może to być przyczyną niepożądanych efektów biologicznych i w konsekwencji zmian stanu zdrowia (czasowego i trwałego).

Pole elektromagnetyczne może stwarzać także zagrożenie dla ludzi poprzez oddziaływanie na infrastrukturę techniczną, ponieważ odbiór energii pola elektromagnetycznego przez urządzenia może być przyczyną m.in.:

- zakłóceń pracy automatycznych urządzeń sterujących i elektronicznej aparatury medycznej (w tym elektrostymulatorów serca oraz innych elektronicznych implantów medycznych),
- detonacji urządzeń elektrowybuchowych (detonatorów),
- pożarów i eksplozji związanych z zapaleniem się materiałów łatwopalnych od iskier wywoływanych przez pola indukowane lub ładunki elektrostatyczne.

Głównymi rodzajami źródeł sztucznych pól elektromagnetycznych występujących w środowisku są:

- linie elektroenergetyczne,
- obiekty radiokomunikacyjne, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowych,
- obiekty radiolokacyjne.

Hałas definiowany jest jako dźwięk niepożądany lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego. Szkodliwość lub uciążliwość hałasu zależy od jego natężenia, częstotliwości, charakteru zmian w czasie, długotrwałości działania oraz zawartości składowych niesłyszalnych, a także od takich cech odbiorcy jak: stan zdrowia, nastrój, wiek. W zależności od miejsca występowania i źródła rozróżnia się hałas: komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy), przemysłowy, osiedlowy oraz domowy.

Zjawisku hałasu zwykle towarzyszą: **drżania mechaniczne** – wytwarzane przez pojazdy, maszyny, urządzenia, **wstrząsy, infradźwięki** – dźwięki o niskiej częstotliwości /0-16Hz/ poniżej zakresu słyszalnego (1Hz = 1cykl/1sekunda), **ultradźwięki** – dźwięki o wysokiej częstotliwości /powyżej 20 kHz/, powyżej zakresu słyszalnego.

Wprowadzono – ze względu na szeroki zakres ciśnień akustycznych – logarytmiczną skalę oceny i związane z tym pojęcie **poziomu dźwięku** oznaczonego literą L (ang. level), którego jednostką jest **decybel (dB)**. Ciśnieniu akustycznemu wyznaczającemu próg słyszenia przypisano wartość poziomu dźwięku – 0 dB; granicy bólu – 130 dB. Wszystkie dźwięki charakteryzujące się częstotliwościami z zakresu od około 16 Hz do ok. 20000 Hz określa się słyszalnymi (są one odbierane jako wrażenia słuchowe). Organ słuchu nie reaguje jednakowo na dźwięki w całym paśmie słyszalnym. Największa wrażliwość ucha ludzkiego występuje w zakresie 1000 – 4000 Hz. Aby wyniki pomiarów poziomu dźwięku lepiej skorelować z fizjologicznymi właściwościami organu słuchu wprowadzono do mierników specjalną charakterystykę korekcyjną (w funkcji częstotliwości), uwzględniającą wspomniane zakresy czułości słuchu, którą oznacza się indeksem "A" (np. LA). Hałas w środowisku charakteryzuje się najczęściej zmiennym poziomem w czasie. Dla oceny tego typu zjawisk akustycznych wprowadzono tzw. **równoważny poziom dźwięku A**, oznaczany symbolem LAeq, w dB, który uśrednia zmienne ciśnienie akustyczne w danym czasie obserwacji. Wszystkie poziomy hałasu, zestawione w tabelach, przedstawione są w postaci **poziomów równoważnych**. Informacje w niniejszym dziale, w części dotyczącej hałasu, opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska. Badania na obszarach szczególnego zagrożenia hałasem wykonuje się w celu kontroli skrajnie zdegradowanych środowisk jak np. budynki mieszkalne sąsiadujące z obiektami wysoce hałaśliwymi, tereny o cennych walorach wypoczynkowych i uzdrowiskowych. Informacje o stanie klimatu akustycznego środowiska pozyskiwane są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska od 1992 r., finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, gromadzone w ramach tzw. „**Systemu kontroli i ewidencji obiektów emitujących hałas**”. W ramach tego systemu dane zbierane są corocznie, a następnie kumulowane w okresach 5-cio letnich. Co 5 lat dokonywana jest podsumowująca ocena stanu klimatu akustycznego i trendów jego zmian. W 1996 r. podsumowano pierwszy 5-cio letni cykl badań. Natomiast od roku 2012 rozpoczęto nowy, piąty z kolei cykl monitoringowy. W systemie tym prowadzone są głównie trzy rodzaje badań: kontrole interwencyjne obiektów przemysłowych, plany akustyczne miast oraz systematyczne, o charakterze monitoringowym, badania kontrolne na tzw. obszarach szczególnego zagrożenia (uciążliwości) hałasu.

Chapter 7. RADIATION. NOISE

Methodological notes

Ionizing radiation is the energy in the form of waves moving subatomic particles depending on its effect on atomic matter. Ionizing radiation has enough energy to ionize atoms and molecules. This radiation can be classified as corpuscular radiation including particles of alpha, beta, protons and electromagnetic radiation including gamma radiation and X-ray radiation of the length of waves less than 100 nm. (nanometres). Depending on source there are:

- **Natural radiation** comes from space and from the background. It is emitted by natural isotopes from the Earth, building materials, water, air, food and every human organism,

- **Artificial radiation** comes from different human-made devices i.e. X-ray apparatuses (X-rays), cobalt bombs (gamma radiation), nuclear reactors (X radiation, gamma radiation and neutrons), artificially made radioactive isotopes used in economy, medicine, industry and science and from environment contamination resulting from nuclear tests and nuclear failures of radioactive matter.

In order to enlarge the ionizing radiation influence upon the matter a new term was introduced called **absorbed dose**, which is a physical quantity reflecting the energy of ionizing radiation captured in a single matter mass.

In case of human exposure to ionizing radiation, ionization of atoms causes biological effects depending not only from the capture dose but also from the source of ionizing radiation and the exposed tissue or organ. Therefore, a new term was coined for radiological protection called **equivalent dose**, showing the radiosensitivity of tissues and organs. An **effective dose** shows the radiosensitivity of all human body. In order to avoid some unhealthy effects of ionizing radiation on human body international and evaluation standards were established illustrating the threshold values of the doses. They are also called in national provisions **limited doses**.

Limited doses do not include: the exposure to natural radiation provided that the radiation did not increase because of human activity; and in particular; the exposure to radon in residential buildings, natural radionuclides in human bodies, cosmic radiation from the background, the radiation emitted by radionuclides released from Earth's crust. These doses do not apply to extraordinary hazards of people exposed to removals of results after nuclear accidents or interventions.

In Poland as in other countries, the supervision includes systematic measurement of the dose rate of gamma radiation in the air, the content of artificial radioactive isotopes in basic environmental components, building materials, foodstuffs, feedingstuffs and agricultural products. The supervision also includes radiation wastes management and the measurements of the individual doses among workers exposed to ionizing radiation sources.

The Measurements according to the Act of 29 November 2000 – **Atomic Law** (uniform text – Journal of Laws 2012, item 264, with later amendments) are performed by the stations for early detection of radioactive contamination and also by basic and specialized units measuring radioactive contamination. The stations and units, belonging to different ministries, are coordinated by the President of National Atomic Energy Agency.

Date referred to concentration of cesium 137 and share of ionizing radiation sources in average effective dose taken by statistic inhabitant of Poland has been worked out on the basis of results of Central Laboratory of Radiological Protection (CLOR) obtained during the works financed by the National Atomic Energy Agency (PAA).

Measurements of cesium 137 and strontium 90 concentration in selected rivers have been provided by CLOR and commissioned by the Chief Inspector of Environmental Protection under the National Environmental Monitoring funded by the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Activity – the number of intrinsic nuclear changes in a unit of time, in a particular radioactive substance. The SI unit of radioactive decay (the phenomenon of natural and artificial radioactivity) is the becquerel (Bq). One Bq is defined as one transformation (or decay) per second. The previous unit was Curie (Ci)

Dose – general term meaning for example absorbed dose, equivalent dose and effective dose.

Absorbed dose – is a measure of the energy deposited in a medium by ionizing radiation. It is equal to the energy deposited per unit mass of medium, and so has the unit J/kg, which is given the special name Gray (Gy).

Equivalent dose – is a measure of the radiation dose to tissue where an attempt has been made to allow for the different relative biological effect of different types of ionizing radiation

Effective dose – the total number of doses from internal and external exposure found by calculating a weighted average of the equivalent dose (E) to different body tissues, with the weighting factors (W) designed to reflect the different radiosensitivities of the tissues.

Exposure – the process of affecting human organism by radiation.

Dose rate – a dose per time unit.

Radiological protection – is the science of protecting people and the environment from the harmful effects of radiation, prevention and minimizing the harmful effects taking into account economic, social and health factors.

Total precipitation – is the sum of wet precipitation (on the Earth's surface from rain and snow) and dry precipitation (dry dust on the Earth's surface).

Alpha radiation – decay in which an atomic nucleus emits an alpha particle (two protons and two neutrons bound together into a particle identical to a helium nucleus).

Beta radiation – the electrons emitted by radioactive atomic nuclei.

Gamma radiation – electromagnetic radiation emitted by the atomic nuclei as a result of transitions within these nuclei.

Roentgen X-rays – are a form of electromagnetic radiation occurring as an effect of stopping electrons on an electric field within the atomic nucleus.

Cosmic radiation – is an effect of energetic particles of high energy originating from space that impinge on Earth's atmosphere.

Radionuclei – an atom with a radioactive nuclei, endurable and intrinsically transitional with an emission of particle or quantum of gamma radiation.

ASS – 500 stations – Aerosol Sampling Stations – stations of high performance laboratory gamma spectroscopy of atmospheric aerosol samples taken from a ground level of the atmosphere and with on-line preview of the gamma spectrum, working in the national monitoring network as an on-line early warning stations. National monitoring system is coordinated by the President of the National Atomic Energy Agency (NAEA). The ASS-500 stations allow quantitative and qualitative determination of atmospheric aerosol's gamma contamination (in Bq/m³).

Radioactive Waste Management Plant (ZUOP) is responsible for all the problems related to waste management as well as for keeping record on radioactive waste in Poland.

The main sources of radioactive waste (not including the military usage of nuclear energy) in general are: uranium ore mines and processing plants, producing reactor fuels and processing of burnt fuel, exploitation of energetic and scientific reactors, liquidation of nuclear reactors, the usage of radioactive isotopes in medicine, agriculture and scientific research. Most of the above mentioned sources not exist in Poland.

In Poland radioactive waste arising from production of radiation sources and their use in medicine, industry, scientific research etc. The waste is stored in the National Radiation Waste Repository (KSOP) located in Różan, approx. 95 km south from Warsaw, in specially adapted concrete bunkers of former military fort in this small town. The chambers filled with radioactive waste are bricked up. The remaining waste is covered with asphalt and placed in a moat, which protects the precipitation water from contamination. The different group of radioactive waste (low and medium activity waste) is stored in KSOP.

Burnt nuclear fuel from research reactor EWA (the first nuclear reactor in Poland, operated in the years 1958-1995, and then subjected to decommissioning procedures), which according to international agreements should be specially protected, supervised and registered is stored in special (filled with water) bunkers in nuclear centre in Świerk near Otwock (approx. 30 km south from Warsaw).

The **electromagnetic field** is a physical field produced by electrically charged objects. It affects the behavior of charged objects in the vicinity of the field. The field can be viewed as the combination of an electric field and a magnetic field. The electric field is produced by stationary charges, and the magnetic field by moving charges (currents). The unit describing the power density is Watt per square meter (W/m²).

Electric Field is an electrical state of space around charges, it also can be an electrical component of electromagnetic field. Intensity of electric field is a major criterion of evaluation of electric fields on natural environment. The electric field intensity unit is 1 Volt per meter (V/m).

Magnetic field is an electrical state of space around moving charges- flowing current can be magnetic component electromagnetic field. The magnetic field intensity unit is Ampere per meter (1 A/m). Electromagnetic fields are very diversified environmental factor- from static fields (electrostatic and magnetostatic) of small and big frequency to the microwave radiation (frequency of below 300 GHz). The way and impact of electromagnetic radiation directly on the human body and on material elements of working environment depend on their intensity and frequency. Electromagnetic fields unlike many physical factors such as noise for example, are not generally detected by human senses that is why it is impossible to intuitively adjust human activity to the scope of radiation threat. Electromagnetic fields of different frequencies have numerous applications in industry, health care, telecommunications and everyday life. The energy of electromagnetic fields absorbed directly in organism causes the formation of inductive current and warming up the tissues. This can result in undesirable effects and consequently in changes of health condition (permanent and temporary). Electromagnetic field can also cause the threat to the people due to its impact on technical infrastructure, as energy reception from electromagnetic field by equipment can result in:

- disturbances of automatic control equipment and electronic medical apparatus (heart electrosymulators and other medical implants),
- detonation of electroexplosive devices (detonators),
- fires and explosions as a result of lighting up the flammable materials from sparks made by inductive fields or electrostatic charges.

Main types of artificial electromagnetic fields in natural environment:

- power lines,
- radio communication objects including: TV and radio broadcasting stations, GSM stations,
- radiolocation objects.

In common use, the word **noise** means unwanted sound or noise pollution harmful to human health. Harmfulness or strenuousness of noise depends on its intensity, frequency, changes in time, endurance and the content of inaudible components such as: health condition, mood, age. In relation to the place there are different noises: communication traffic, railway, airport), industrial, neighborhood and home.

Noise is always accompanied by **vibrations** produced by vehicles, machines and equipment. **Shocks, infrasounds** – are sounds of low frequency /0-16Hz/ below the audible range (1Hz =1 cycle/1 second). **Ultrasounds** – are sounds of high

frequency /more than 20 kHz/ above the audible range Due to a wide range of acoustic pressures, logarithmic evaluation scale and **sound level** (marked by L, measured in **decibels dB**). were introduced. The acoustic pressure which reflects audibility threshold is – 0 dB, whereas the pain threshold is 130 dB.

All sounds of frequencies from 16 Hz to about 20000 Hz are audible but the hearing organ does not react the someone sounds from all this audible range. Human ear is the most sensitive to the sounds from 1000- 4000 Hz. In order to better correlate the results of sound search level with physiological features of human ear, a special correlating feature was introduced to the measuring instruments (functioning as frequency) taking into account mentioned sound sensitive ranges. This feature is marked by „A” index (for example LA).

The majority of noises in environment is characterized by changeable level in time. For evaluation of these acoustic phenomena a so called **balanced A sound level** was introduced, marked as Laeq in decibels, which averages the changeable acoustic pressure in particular observation period.

All sound levels, placed in tables are presented in **balanced levels**. The information in this chapter about noise was worked out on the basis of data of the Inspectorate for Environmental Protection. The research on special noise exposure is done in order to supervise extremely degenerate environment as residential buildings surrounded by buildings producing a lot of noise, and valuable tourist and health resort areas.

The information of acoustic environment state is obtained within the framework of National Environment Monitoring from 1992 and financed by funds of National Found for Environmental Protection and Water Management gathered within the framework of „The system of supervision and registering facilities emitting excessive noise. This system collects data every year and accumulates them in 5 year periods. Every 5 years a summarizing evaluation is done concerning the acoustic climate state and trend changes. In 1996 summarized the first 5-year research cycle. In 2012 a new, fifth monitoring cycle was started. In this system, are made mainly three types of research: interventional inspections of industrial buildings, urban acoustic plans and monitoring inspections in so called extreme noise exposure areas.

TABL. 1(290). MOC DAWKI PROMIENIOWANIA GAMMA W 2012 R.
GAMMA RADIATION DOSE RATE IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Zakres średnich dobowych <i>The range of average daily doses</i>		Średnia roczna <i>Annual average</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Zakres średnich dobowych <i>The range of average daily doses</i>		Średnia roczna <i>Annual average</i>
		w nGy/h <i>in nGy/h</i>					w nGy/h <i>in nGy/h</i>		
Stacje	Białystok	83	- 106	95	Stacje	Gdynia	77	- 93	83
PMS^a	Gdynia	101	- 120	106	IMGW^b	Gorzów	75	- 100	86
<i>PMS stations^a</i>	Koszalin	81	- 101	90	<i>IMGW stations^b</i>	Legnica	99	- 124	107
	Kraków	96	- 137	111		Lesko	86	- 138	108
	Łódź	82	- 98	88		Mikołajki	89	- 124	104
	Lublin	92	- 129	100		Świnoujście	75	- 91	82
	Olsztyn	89	- 117	97		Warszawa	72	- 98	80
	Sanok	75	- 129	107		Włodawa	55	- 92	62
	Szczecin	93	- 105	98		Zakopane	88	- 140	115
	Toruń	84	- 107	89					
	Warszawa	87	- 104	93					
	Wrocław	84	- 104	89					
	Zielona Góra	86	- 104	91					

a PMS – Stacje Wczesnego Wykrywania Skażeń Promieniotwórczych PMS. *b* IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
 Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki, na podstawie pomiarów ze stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych.

a PMS (Permanent Monitoring Stations) – Early warning stations for radioactive contamination. *b* IMGW – Institute of Meteorology and Water Management.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of measurements of early warning stations for radioactive contamination.

TABL. 2(291). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU 137 ORAZ STRONTU 90 W OPADZIE CAŁKOWITYM
AVERAGE ANNUAL CAESIUM 137 AND STRONTIUM 90 CONCENTRATION IN TOTAL FALL - OUT

LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90	LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90	LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90
	Bq/m ²			Bq/m ²			Bq/m ²	
1970	34	15	1985	6	2	2000	0,7	<1,0
1971	31	17	1986	1511	2	2001	0,6	<1,0
1972	12	8	1987	22	22	2002	0,8	<1,0
1973	9	5	1988	12	3,9	2003	0,8	<1,0
1974	28	14	1989	8	4	2004	0,7	0,1
1975	12	4	1990	7,6	1,9	2005	0,5	0,1
1976	12	7	1991	5,3	2	2006	0,6	0,1
1977	12	8	1992	3,8	1,6	2007	0,5	0,1
1978	12	6	1993	3,8	<1,2	2008	0,5	0,1
1979	8	5	1994	2,2	<1,2	2009	0,5	0,1
1980	17	5	1995	2,1	<1,2	2010	0,4	0,1
1981	10	3	1996	1,3	<1,0	2011 ^a	1,1	0,2
1982	6	2	1997	1,5	<1,0	2012	0,3	0,1
1983	5	2	1998	1	<1,0			
1984	5	2	1999	0,7	<1,0			

W u g a. W latach 1986 - 1997 obserwowano pojawienie się cezu 134 w zakresie 753.0 Bq/m² - <0,1 Bq/m², co było spowodowane awarią elektrowni atomowej w Czarnobylu.

a Wpływ awarii w elektrowni jądowej Fukushima.

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników ze stacji podstawowych wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych IMGW-PIB.

N o t e. In the years 1986 - 1997, the occurrence of caesium 134 in the range 753.0 Bq/m² - <0.1 Bq/m² was observed, caused by the failure of the nuclear power plant in Chernobyl.

a Influence of the Fukushima nuclear accident.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of the results of early warning stations for radioactive contamination IMGW – National Research Institute.

TABL. 3(292). STĘŻENIA RADIONUKLIDÓW W POWIETRZU W 2012 R.
RADIONUCLIDES CONCENTRATIONS IN THE AIR IN 2012

LOKALIZACJA STACJI WCZESNEGO WYKRYWANIA LOCATION OF EARLY WARNING STATIONS	Cez 137 <i>Caesium 137</i>			Beryl 7 <i>Beryllium 7</i>			Potas 40 <i>Potassium 40</i>		
	średnia <i>average</i>	min.	max.	średnia <i>average</i>	min.	max.	średnia <i>average</i>	min.	max.
	w mikrobekerelech na m ³ [μBq/m ³] <i>in microbecquerels per m³ [μBq/m³]</i>								
POLSKA	1,0	<0,04	15,9	3240	620	12970	21,3	<2,1	362,3
POLAND									
Warszawa	0,8	<0,1	5,0	3030	970	7580	20,8	<5,4	73,6
Białystok	1,3	<0,2	5,4	3440	1160	7770	24,7	4,9	100,4
Gdynia	0,3	<0,1	1,0	1380	620	2470	6,6	<2,4	16,6
Katowice	1,5	<0,2	15,9	4830	1480	11500	18,0	<2,1	68,5
Kraków	2,2	<0,9	7,5	4710	800	10310	56,4	19,1	140,3
Lublin	1,8	<0,3	11,5	2670	1050	5320	16,8	<3,5	54,1
Łódź	0,9	<0,04	6,6	2680	960	5930	14,7	3,2	50,4
Sanok	0,4	<0,1	3,4	2980	1010	6830	21,7	7,7	51,5
Szczecin	0,5	<0,1	2,1	3900	940	12970	20,0	<4,6	68,1
Toruń	0,8	<0,1	6,4	3430	1300	7780	18,5	5,2	100,3
Wrocław	0,6	<0,2	3,5	2090	1170	3980	16,3	5,5	32,1
Zielona Góra	0,5	<0,1	2,5	3770	800	7160	21,4	<6,1	362,3

(dok.)

(cont.)

LOKALIZACJA STACJI WCZESNEGO WYKRYWANIA LOCATION OF EARLY DETECTION STATIONS	Ołów 210 <i>Lead 210</i>			Rad 226 <i>Radium 226</i>			Rad 228 <i>Radium 228</i>		
	średnia <i>average</i>	min.	max.	średnia <i>average</i>	min.	max.	średnia <i>average</i>	min.	max.
	w mikrobekerelech na m ³ [μBq/m ³] <i>in microbecquerels per m³ [μBq/m³]</i>								
POLSKA	545	66	6577	8,0	<1,3	<99,4	1,6	<0,1	<15,5
POLAND									
Warszawa	524	100	2703	4,8	<1,6	13,0	1,1	<0,3	2,9
Białystok	569	117	2600	3,7	<2,6	8,3	0,9	<0,3	2,7
Gdynia	210	66	911	2,9	<2,0	6,4	0,6	<0,2	1,4
Katowice	651	170	4137	6,6	<1,8	24,3	1,4	<0,3	14,4
Kraków	877	167	2883	<42,3	<21,1	<99,4	5,1	<2,3	24,2
Lublin	532	147	1970	6,3	<3,0	11,9	1,4	<0,6	8,7
Łódź	564	134	3548	3,7	<1,3	16,4	0,6	<0,1	2,7
Sanok	579	176	2423	4,2	<2,4	<8,4	1,0	<0,5	2,4
Szczecin	451	94	1341	5,1	<1,3	18,9	0,8	<0,3	2,7
Toruń	670	90	6577	4,7	<1,5	14,1	0,9	<0,2	2,4
Wrocław	398	106	1758	<7,7	<2,5	<10,0	<1,3	<0,6	<1,8
Zielona Góra	518	70	4578	5,0	<1,8	20,5	1,1	<0,3	8,8

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników dostarczonych przez Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej uzyskanych ze stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych ASS-500.

Source: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of the results provided by the Central Laboratory for Radiological Protection obtained from early warning stations for radioactive contamination ASS-500.

TABL. 4(293). STĘŻENIA RADIONUKLIDÓW NATURALNYCH I WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW AKTYWNOŚCI f_1 I f_2^a W WYBRANYCH SUROWCACH I MATERIAŁACH BUDOWLANYCH POMIĘRZONE W LATACH 2003-2012^b NATURAL RADIONUCLIDES CONCENTRATIONS AND VALUES OF f_1 AND f_2^a ACTIVITY INDICES IN SELECTED RAW MATERIALS AND CONSTRUCTION PRODUCTS IN 2003-2012^b

RODZAJ SUROWCA LUB MATERIAŁU BUDOWLANEGO TYPE OF CONSTRUCTION PRODUCT OR MATERIAL	Liczba próbek Number of samples	Stężenia radionuklidów ^c w Bq/kg Radionuclides concentration ^c in Bq/kg			Wartości wskaźników aktywności ^c Values of activity indices ^c	
		Potas 40 Potassium 40	Rad 226 Radium 226	Tor 228 Thorium 228	f_1	f_2 w Bq/kg f_2 in Bq/kg

SUROWCE POCHODZENIA NATURALNEGO^d
NATURAL PRODUCTS^d

Marmur Marble	16	6-1907 (139)	5-60 (11)	1-100 (7)	0,00-1,32 (0,10)	5-60 (11)
Kreda Chalk	2	72-84 (78)	14-20 (17)	3-4 (4)	0,09-0,12 (0,11)	14-20 (17)
Gips Gypsum	79	0-147 (36)	0-66 (8)	0-44 (3)	0,00-0,20 (0,01)	0-66 (8)
Kamień wapienny Limestone	12	9-629 (91)	0-50 (12)	0-53 (6)	0,00-0,11 (0,02)	0-50 (12)
Wapno Lime	11	10-118 (37)	10-204 (30)	1-85 (10)	0,00-1,00 (0,10)	10-204 (30)
Piasek Sand	54	0-1230 (327)	0-116 (30)	0-88 (26)	0,00-1,09 (0,07)	0-116 (30)
Margiel Marl	2	136-170 (153)	15-19 (17)	6-9 (7)	0,12-0,16 (0,14)	15-19 (17)
Klinkier Clinker	6	105-292 (204)	17-49 (27)	15-25 (20)	0,00-0,29 (0,17)	17-49 (27)
Surowiec ilasty Loamy product	28	198-1245 (635)	26-82 (45)	27-64 (45)	0,25-0,90 (0,70)	26-82 (45)
Gлина Clay	16	198-1245 (588)	26-82 (52)	30-64 (48)	0,35-0,85 (0,61)	26-82 (52)
Łupek Slate	14	671-885 (774)	50-88 (72)	47-88 (62)	0,66-0,99 (0,80)	50-88 (72)

SUROWCE POCHODZENIA PRZEMYSŁOWEGO
INDUSTRIAL PRODUCTS

Popioły lotne Fly ash	5578	0-8775 (709)	0-876 (120)	0-9114 (92)	0,02-92,4 (0,80)	0-876 (120)
Żużel kotłowy Boiler slag	1655	0-2271 (580)	4-468 (83)	2-143 (70)	0,00-2,00 (0,24)	4-486 (83)
Gips z odsiarczania spalin... Gypsum from desulphurisation of waste gases	67	0,1-147 (38)	1-67 (9)	0-45 (3)	0,01-0,37 (0,06)	1-67 (9)
Mieszanka popiołów i produktów odsiarczania spalin Mixtures of flyash and products of methods of desulphurisation of waste gases	1287	16-1430 (575)	0-326 (95)	0-122 (69)	0,00-1,28 (0,30)	0-326 (95)
Żużel wielkopiecowy Blast furnace slag	4	122-426 (230)	42-138 (73)	30-35 (32)	0,00-0,43 (0,31)	42-138 (73)
Żużel miedziowy Copper slag	4	681-842 (790)	104-386 (277)	44-142 (87)	1,00-2,27 (1,30)	104-386 (277)
Kruszywo z popiołów Fly ash aggregate	486	371-871 (695)	16-166 (122)	18-95 (80)	0,00-1,00 (0,74)	16-166 (122)

TABL. 4(293). STĘŻENIA RADIONUKLIDÓW NATURALNYCH I WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW AKTYWNOŚCI f_1 I f_2 ^a W WYBRANYCH SUROWCACH I MATERIAŁACH BUDOWLANYCH POMIERZONE W LATACH 2003-2012^b (dok.)

NATURAL RADIONUCLIDES CONCENTRATIONS AND VALUES OF f_1 AND f_2 ^a ACTIVITY INDICES IN SELECTED RAW MATERIALS AND CONSTRUCTION PRODUCTS IN 2003-2012^b (cont.)

RODZAJ SUROWCA LUB MATERIAŁU BUDOWLANEGO TYPE OF CONSTRUCTION PRODUCT OR MATERIAL	Liczba próbek Number of samples	Stężenia radionuklidów ^c w Bq/kg Radionuclides concentration ^c in Bq/kg						Wartości wskaźników aktywności ^c Values of activity indices ^c			
		Potas 40 Potassium 40		Rad 226 Radium 226		Tor 228 Thorium 228		f_1		f_2 w Bq/kg f_2 in Bq/kg	

**MATERIAŁY BUDOWLANE
CONSTRUCTION MATERIALS**

Cement..... Cement	591	19-7149 (301)	0-111 (38)	7-72 (26)	0-2 (0,04)	0-111 (38)
Beton komórkowy i lekki.... Cellular concrete	712	105-1015 (492)	5-149 (69)	3-106 (56)	0-1 (0,07)	5-149 (69)
Betony inne Other concrete	291	48-805 (436)	5-656 (67)	4-383 (47)	0-3 (0,09)	5-656 (67)
Ceramika budowlana ^e Construction ceramics ^e	2652	0-1368 (675)	0-214 (52)	0-142 (47)	0-7 (0,02)	0-214 (52)

^a Od dnia 1.01.2003 r. do oceny surowców i materiałów stosowanych w budownictwie stosuje się **wskaźniki aktywności** określone wzorami: $f_1 = S_K/3000 + S_{Ra}/300 + S_{Th}/200$; $f_2 = S_{Ra}$. W obu wskaźnikach stężenia izotopów są wyrażone w Bq/kg.

Ocenę przydatności materiału przeprowadza się w zależności od celu, w jakim badana partia będzie stosowana.

1) $f_1 = 1$ i $f_2 = 200$ Bq/kg, w odniesieniu do surowców i materiałów budowlanych stosowanych w budynkach przeznaczonych na pobyt dla ludzi i inwentarza żywego.

2) $f_1 = 2$ i $f_2 = 400$ Bq/kg, w odniesieniu do odpadów przemysłowych stosowanych w obiektach budowlanych naziemnych wznoszonych na terenach zabudowanych lub przeznaczonych do zabudowy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz do niwelacji takich terenów.

3) $f_1 = 3,5$ i $f_2 = 1000$ Bq/kg, w odniesieniu do odpadów przemysłowych stosowanych w częściach naziemnych obiektów budowlanych niewymienionych w p.2 oraz do niwelacji terenów niewymienionych w p. 2.

4) $f_1 = 7$ i $f_2 = 2000$ Bq/kg, w odniesieniu do odpadów przemysłowych stosowanych w częściach podziemnych obiektów, o których mowa w p.3 oraz w budowach podziemnych, w tym w tunelach kolejowych i drogowych.

5) Przy stosowaniu odpadów przemysłowych do niwelacji terenów, o których mowa w p. 2 i 3 oraz do budowy dróg, obiektów sportowych i rekreacyjnych, zapewnia się przy zachowaniu wymaganych wartości wskaźników f_1 i f_2 , obniżenie mocy dawki pochłoniętej na wysokości 1 m nad powierzchnią terenu, drogi lub obiektu do wartości nie przekraczającej 300 nGy/h, w szczególności przez położenie dodatkowej warstwy innego materiału.

^b Dane za lata 2003-2011 zawężone w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

^c W nawiasach podano wartości średnie stężeń: potasu 40, radu 226, toru 228 oraz wskaźników f_1 i f_2 .

^d Surowce pochodzenia naturalnego są objęte obowiązkiem badania radioaktywności naturalnej tylko na etapie dokumentacji złoża, lub na życzenie producenta.

^e Cegły, pustaki ceramiczne, dachówki, kształtki itp.

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej.

^a Since 1.01.2003 products and raw materials used in construction are assessed by means of **activity indices** defined by the following formulae: $f_1 = S_K/3000 + S_{Ra}/300 + S_{Th}/200$; $f_2 = S_{Ra}$. In both indices isotope concentrations are expressed in Bq/kg.

The assessment of the usability of a given material is carried out depending on the aim of a given batch.

1) $f_1 = 1$ and $f_2 = 200$ Bq/kg, in relation to construction products and raw materials used in buildings designed for people and livestock.

2) $f_1 = 2$ and $f_2 = 400$ Bq/kg, in relation to industrial waste used in ground constructions erected on built-up areas or designed for development in the local spatial development plan as well as for levelling such areas.

3) $f_1 = 3,5$ and $f_2 = 1000$ Bq/kg, in relation to industrial waste used in ground parts of constructions not referred to in p.2 as well as for levelling areas not referred to in p. 2.

4) $f_1 = 7$ and $f_2 = 2000$ Bq/kg, in relation to industrial waste used in underground parts of constructions referred to in p.3 as well as in underground construction, including railway and road tunnels.

5) With the use of industrial waste for levelling areas referred to in p. 2 and 3 as well as for construction of roads, sport and recreation facilities, maintaining the values of f_1 and f_2 , lowering the strength of the dose absorbed at the height of 1 m over the ground level can be lowered to the value below 300 nGy/h, especially by adding another layer of different material.

^b Data for 2003-2011 have been limited in relation to the data published in the previous edition of the publication.

^c Average concentration values of potassium 40, radium 226, thorium 228 as well as f_1 and f_2 indices are given in brackets.

^d Natural products are covered with a duty to measure natural radioactivity only at the stage of deposit documentation or upon the producer's request.

^e Bricks, ceramic building blocks, tiles, shaped stones, etc.

S o u r c e: data of the Central Laboratory for Radiological Protection.

TABL. 5(294). WARTOŚCI ŚREDNICH ROCZNYCH DAWEK SKUTECZNYCH OTRZYMANÝCH PRZEZ MIESZKAŃCÓW POLSKI Z NATURALNYCH I SZTUCZNYCH ŹRÓDEŁ PROMIENIOWANIA W 1986 ORAZ 2012 R.
VALUES OF AVERAGE ANNUAL INDIVIDUAL EFFECTIVE DOSES RECEIVED BY INHABITANTS OF POLAND FROM NATURAL AND ARTIFICIAL SOURCES OF RADIATION IN 1986 AND 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Średnie dawki mSv/mieszkańca Average doses mSv/person		Narażenie populacji w % Exposure in the population in %	
	1986 ^a	2012	1986 ^a	2012
O G Ó Ł E M TOTAL	3,68	3,31	100,0	100,0

ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA W ŚRODOWISKU
SOURCES OF RADIATION IN THE ENVIRONMENT

POCHODZENIA NATURALNEGO
NATURAL

R A Z E M TOTAL	2,74	2,436	74,5	73,6
Promieniowanie na zewnątrz budynków (q=0,2) ^b Radiation outside buildings (q=0,2) ^b				
ziemskie promieniowanie gamma od radionuklidów naturalnych terrestrial gamma radiation from natural radionuclides	0,04	0,052	1,1	1,6
promieniowanie radonu-222 i jego krótkożyciowych pochodnych radiation of radon-222 and its short-lived derivatives	0,06	0,064	1,6	1,9
promieniowanie radonu-220 (toron) radiation of radon-220 (toron)	0,02	0,009	0,5	0,3
Promieniowanie wewnątrz budynków (q=0,8) Radiation inside buildings (q=0,8)				
promieniowanie gamma gamma radiation	0,38	0,410	10,3	12,4
promieniowanie radonu-222 i jego pochodnych w powietrzu radiation of radon-222 and its derivatives in air	1,43	1,137	38,9	34,3
promieniowanie radonu-220 (toron) radiation of radon-220 (toron)	0,15	0,092	4,1	2,8
Promieniowanie kosmiczne Cosmic radiation	0,29	0,390	7,9	11,8
Radionuklidy inkorporowane Incorporated radionuclides				
naturalne (wylęczając radon, toron) natural (excluding radon, toron)	0,37	0,282	10,1	8,5

POCHODZENIA SZTUCZNEGO
ARTIFICIAL

R A Z E M TOTAL	0,32	0,012	8,7	0,4
Promieniowanie na zewnątrz budynków (q=0,2) Radiation outside buildings (q=0,2)				
opad promieniotwórczy z wybuchów jądrowych radioactive precipitation from nuclear explosions	0,002	0,002	0,1	0,1
skażenia po awarii EJ w Czarnobylu contamination following the failure of the nuclear power plant in Chernobyl	0,056	0,000	1,5	0,0
Radionuklidy inkorporowane Incorporated radionuclides				
opad promieniotwórczy z wybuchów jądrowych radioactive precipitation from nuclear explosions	0,010	0,002	0,3	0,1
skażenia po awarii EJ w Czarnobylu: contamination following the failure of the nuclear power plant in Chernobyl				
skażenia powietrza air contamination	0,045	0,000	1,2	0,0
skażenia żywności food contamination	0,207	0,008	5,6	0,2

TABL. 5(294). WARTOŚCI ŚREDNICH ROCZNYCH DAWEK SKUTECZNYCH OTRZYMANÝCH PRZEZ MIESZKAŃCÓW POLSKI Z NATURALNYCH I SZTUCZNYCH ŹRÓDEŁ PROMIENIOWANIA W 1986 ORAZ 2012 R. (dok.)
VALUES OF ANNUAL AVERAGE INDIVIDUAL EFFECTIVE DOSES RECEIVED BY INHABITANTS OF POLAND FROM NATURAL AND ARTIFICIAL SOURCES OF RADIATION IN 1986 AND 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Średnie dawki mSv/mieszkańca Average doses mSv/person		Narażenie populacji w % Exposure in the population in %	
	1986 ^a	2012	1986 ^a	2012
ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA STOSOWANE W DIAGNOSTYCE MEDYCZNEJ SOURCES OF RADIATION USED IN MEDICAL DIAGNOSTICS				
R A Z E M TOTAL	0,59	0,86	16,1	26,0
NARAŻENIE ZAWODOWE OCCUPATIONAL EXPOSURE				
R A Z E M TOTAL	0,023	0,001	0,6	0,1
Promieniowanie zewnętrzne External radiation	0,002	0,001	0,1	0,0
Promieniowanie radonu i jego pochodnych Radiation of radon and its derivatives				
w kopalniach: in mines:				
węгля kamiennego coal mines	0,02	0,00	0,5	0,0
innych other	0,001	0,001	0,0	0,0
PRZEDMIOTY POWSZECHNEGO UŻYTKU OBJECTS OF GENERAL USE				
R A Z E M TOTAL	0,005	0,001	0,1	0,1

a W okresie jednego roku od momentu awarii elektrowni jądrowej w Czarnobylu. *b* Przy założeniu, że mieszkańcy Polski 80% czasu spędzają w budynkach.

Źródło: dane Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej.

a In the period of one year since the failure of the nuclear power plant in Chernobyl. *b* With an assumption that inhabitants of Poland spend 80% of their time in buildings.

Source: data of the Central Laboratory for Radiological Protection.

TABL. 6(295). STĘŻENIE CEZU 137 ORAZ STRONTU 90 W WYBRANYCH RZEKACH I JEZIORACH W 2012 R.
CONCENTRATION OF CAESIUM 137 AND STRONTIUM 90 IN SELECTED RIVERS AND LAKES IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cez 137 Caesium 137		Stront 90 Strontium 90	
	Bq/m ³			
	zakres range	średnia average	zakres range	średnia average
Wisła, Bug, Narew	1,25-12,33	4,08	1,59-9,61	4,32
Odra, Warta	1,98-40,72	8,48	2,15-4,81	3,53
Jeziora Lakes	1,59-9,07	4,34	1,60-6,19	3,84

Źródło: dane Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej, na podstawie pomiarów prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Praca sfinansowana ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Central Laboratory for Radiological Protection on the basis of results obtained from the National Environment Monitoring system. Work funded by the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 7(296). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU 137 W WYBRANYCH ARTYKULACH ŻYWNOŚCIOWYCH
AVERAGE ANNUAL CAESIUM 137 CONCENTRATION IN SELECTED FOOD STUFFS

LATA YEARS	Mięso Meat	Drób Poultry	Ryby Fish	Jaja Eggs	Ziemniaki Potatoes	Warzywa Vegetables	Owoce Fruit	Zboża Cereals
	Bq/kg							
1985	0,8	0,3	0,3	–	0,2	0,7	0,4	0,6
1986	16,4	3,1	6,3	2,4	1,2	5,0	8,2	7,4
1987	12,3	1,7	3,8	0,7	0,8	1,0	3,6	0,9
1988	3,6	0,6	2,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,9
1989	3,8	1,1	2,4	0,7	0,8	0,8	0,6	0,7
1990	4,4	1,3	2,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
1991	4,0	1,2	2,8	0,5	0,9	0,9	0,7	0,6
1992	2,5	1,0	1,6	0,7	0,5	0,5	0,5	0,2
1993	2,1	0,8	1,5	0,6	0,4	0,5	0,5	0,2
1994	2,6	0,7	2,2	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4
1995	2,0	0,8	2,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,3
1996	2,5	0,9	2,4	0,7	0,6	0,5	0,5	0,2
1997	1,9	0,8	1,7	0,7	0,6	0,5	0,5	0,2
1998	2,3	0,7	1,0	0,7	0,6	0,6	0,5	0,2
1999	2,3	0,9	1,4	0,6	0,6	0,6	0,5	0,1
2000	2,6	0,8	1,8	0,7	0,6	0,6	0,5	0,1
2001	1,9	0,9	1,3	0,7	0,7	0,7	0,5	0,2
2002	1,7	1,1	1,7	1,0	0,8	0,5	0,5	0,2
2003	(0,1-8,2) 1,7	(0,03-4,2) 0,8	(0,1-14,6) 1,8	(0,2-1,8) 0,7	(0,1-1,6) 0,6	(0,04-4,3) 0,7	(0,02-3,2) 0,5	(0,2-1,7) 0,2
2004	(0,2-6,8) 1,2	(0,2-3,3) 0,7	(0,2-8,2) 1,3	(0,03-2,6) 0,7	(0,1-1,7) 0,8	(0,2-1,9) 0,6	(0,1-2,1) 0,5	(0,2-0,7) 0,3
2005	(0,2-5,7) 1,0	(0,3-1,8) 0,6	(0,4-2,5) 1,0	(0,2-1,4) 0,4	(0,1-1,7) 0,6	(0,2-1,0) 0,6	(0,1-1,0) 0,4	(0,1-1,5) 0,7
2006 ^a	(0,1-1,8) 0,7	(0,2-0,7) 0,4	(0,2-2,4) 0,7	(0,2-1,2) 0,4	(0,1-0,8) 0,5	(0,1-0,9) 0,4	(0,1-0,7) 0,3	(0,2-1,1) 0,5
2007 ^a	(0,2-1,8) 0,6	(0,2-1,8) 0,7	(0,1-3,1) 0,7	(0,2-1,2) 1,0	(0,2-1,2) 0,4	(0,2-1,0) 0,5	(0,1-1,4) 0,5	(0,1-0,5) 0,3
2008 ^a	(0,1-2,3) 0,7	(0,2-1,5) 0,5	(0,1-3,7) 0,8	(0,1-0,8) 0,4	(0,1-0,7) 0,4	(0,1-0,7) 0,5	(0,15-0,5) 0,3	(0,2-2,3) 0,6
2009 ^a	(0,1-2,6) 0,9	(0,1-1,4) 0,5	(0,2-2,5) 0,7	(0,1-1,2) 0,4	(0,1-1,2) 0,4	(0,1-1,7) 0,5	(0,1-1,0) 0,4	(0,2-1,0) 0,6
2010 ^a	(0,2-1,7) 0,8	(0,2-1,0) 0,6	(0,3-1,6) 1,0	(0,1-1,1) 0,4	(0,1-1,6) 0,6	(0,1-1,0) 0,5	(0,1-0,8) 0,4	(0,2-0,7) 0,4
2011 ^a	(0,2-1,7) 0,6	(0,1-1,7) 0,6	(0,2-3,1) 1,0	(<0,1-1,2) 0,5	(0,2-0,6) 0,4	(0,1-0,9) 0,5	(0,2-0,9) 0,4	(0,1- 1,4) 0,5
2012^a	(0,2-2,3) 0,9	(0,2-1,6) 0,7	(0,2-3,4) 1,0	(0,1-1,7) 0,5	(0,1-1,3) 0,4	(0,2-1,7) 0,5	(0,15-0,7) 0,4	(0,14-2,2) 0,8

U w a g a. począwszy od danych za rok 2003, przed wartościami średnich stężeń podawany jest – w nawiasie – zakres stężeń w Bq/kg.

^a Dane uzyskane przy zastosowaniu uproszczonych metod pomiarowych.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników z placówek podstawowych pomiarów skażeń promieniotwórczych (stacji sanitarno-epidemiologicznych).

N o t e. since 2003 before values of average concentrations, the range of concentrations in Bq/kg has been included in the data.

a Data obtained with the use of simplified measurement methods.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of results obtained from units conducting measurements of radioactive contamination (sanitary-epidemiological stations).

TABL. 8(297). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU 137 ORAZ STRONTU 90 W MLEKU
AVERAGE ANNUAL CAESIUM 137 AND STRONTIUM 90 CONCENTRATION IN MILK

LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90	LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90	LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90
	Bq/dm ³			Bq/dm ³			Bq/dm ³	
1963	5,6	0,58	1972	1	0,21	1981	0,5	0,09
1964	4,5	0,65	1973	0,7	0,22	1982	0,5	0,08
1965	3,2	0,69	1974	0,8	0,21	1983	0,4	0,08
1966	2,2	0,5	1975	0,8	0,17	1984	0,4	0,08
1967	1,6	0,5	1976	0,7	0,24	1985	0,3	0,08
1968	1,4	0,36	1977	0,7	0,26	1986	5,2	0,11
1969	1,2	0,32	1978	0,7	0,25	1987	4,2	0,1
1970	1,2	0,24	1979	0,5	0,27	1988	1,8	0,08
1971	1,2	0,28	1980	0,5	0,09	1989	1,5	0,08

TABL. 8(297). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU 137 ORAZ STRONTU 90 W MLEKU (dok.)

AVERAGE ANNUAL CAESIUM 137 AND STRONTIUM 90 CONCENTRATION IN MILK (cont.)

LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90	LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90	LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90
	Bq/dm ³			Bq/dm ³			Bq/dm ³	
1990.....	1,4	0,08	1998.....	0,9	0,08	2006.....	(0,2-1,2) 0,5	≤ 0,1
1991.....	1,3	0,08	1999.....	0,9	0,08	2007.....	(0,1-2,1) 0,7	–
1992.....	1,1	0,08	2000.....	0,7	0,08	2008.....	(0,1-1,34) 0,6	–
1993.....	1,0	0,08	2001.....	0,8	0,08	2009.....	(0,1-1,6) 0,6	< 0,1
1994.....	1,0	0,08	2002.....	0,7	0,10	2010.....	(0,2-1,0) 0,5	< 0,1
1995.....	1,0	0,08	2003.....	(0,1-6,5) 0,8	(0,03-0,17) 0,08	2011.....	(0,1-1,05) 0,5	< 0,2
1996.....	0,9	0,08	2004.....	(0,2-2,6) 0,6	(0,01-0,19) 0,08	2012.....	(0,1-1,3) 0,6	< 0,2
1997.....	0,9	0,08	2005.....	(0,1-2,0) 0,6	≤ 0,1			

U w a g a. W latach 1986-1997 obserwowano pojawienie się cezu 134 w zakresie 3,0 poniżej 0,1, co było spowodowane awarią elektrowni jądowej w Czarnobylu. Począwszy od danych za rok 2003, przed wartościami średnich stężeń podawany jest – w nawiasie – zakres stężeń w Bq/dm³.

W 2011 roku nie zarejestrowano zwiększenia zawartości cezu 137 i strontu 90 w artykułach żywnościowych w związku z awarią elektrowni Fukushima (Japonia).

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników z placówek podstawowych pomiarów skażeń promieniotwórczych (stacji sanitarno-epidemiologicznych).

N o t e. In the years 1986-1997 the occurrence of caesium 134 in the range 3.0 below 0.1 was observed, caused by the failure of the nuclear power plant in Chernobyl. Since 2003 before values of average concentrations, the range of concentrations in Bq/dm³ has been included in the data

I n 2011 the average activity of caesium 137 and strontium 90 isotopes in foodstuffs was on the same level as in the previous years (no impact of Fukushima nuclear accident).

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of results obtained from units conducting measurements of radioactive contamination (sanitary-epidemiological stations).

TABL. 9(298). SUMARYCZNA AKTYWNOŚĆ ODPADÓW SKŁADOWANYCH W CENTRALNEJ SKŁADNICY ODPADÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH^aSUMMARY ACTIVITY OF WASTE STORED IN THE CENTRAL RADIOACTIVE WASTE REPOSITORY^a

LATA YEARS	Aktywność w TBq Activity in TBq	LATA YEARS	Aktywność w TBq Activity in TBq	LATA YEARS	Aktywność w TBq Activity in TBq
1961.....	0,068	1979.....	30,092	1997.....	35,828
1962.....	2,001	1980.....	29,726	1998.....	35,772
1963.....	2,116	1981.....	29,259	1999.....	34,227
1964.....	4,201	1982.....	29,834	2000.....	33,906
1965.....	5,69	1983.....	29,418	2001.....	33,866
1966.....	6,978	1984.....	29,912	2002.....	34,648
1967.....	7,262	1985.....	30,446	2003.....	34,441
1968.....	8,184	1986.....	30,468	2004.....	33,425
1969.....	11,616	1987.....	30,848	2005.....	33,828
1970.....	12,047	1988.....	30,436	2006.....	34,295
1971.....	13,276	1989.....	30,367	2007.....	34,156
1972.....	12,786	1990.....	30,913	2008.....	33,848
1973.....	22,15	1991.....	30,478	2009.....	38,087
1974.....	21,637	1992.....	31,232	2010.....	42,665
1975.....	26,042	1993.....	30,771	2011.....	50,536
1976.....	26,952	1994.....	32,016	2012.....	67,901
1977.....	26,577	1995.....	36,371		
1978.....	30,995	1996.....	35,506		

^a Stan w dniu 31 XII.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP).

^a As of 31 XII.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of the results of the Radioactive Waste Management Plant (ZUOP).

TABL. 10(299). ODPADY PROMIENIOTWÓRCZE ODEBRANE PRZEZ ZAKŁAD UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH W 2012 R.

RADIOACTIVE WASTE RECEIVED BY THE RADIOACTIVE WASTE MANAGEMENT PLANT IN 2012

ŹRÓDŁA ODPADÓW	Stale <i>Solid</i>	Ciekłe <i>Liquid</i>	SOURCES OF WASTE
	w m ³ in m ³		
O G Ó Ł E M	56,34	48,66	T O T A L
Medycyna, przemysł, badania naukowe	8,89	0,59	<i>Medicine, industry and scientific research</i>
Produkcja izotopów	32,29	0,10	<i>Isotope production</i>
NCBJ ^a (w tym reaktor MARIA)	4,80	22,00	<i>NCBJ^a (including the MARIA reactor)</i>
ZUOP.....	10,36	26,00	<i>Radioactive Waste Management Plant</i>

a NCBJ – Narodowe Centrum Badań Jądrowych, dawniej Instytut Energii Atomowej w Świerku.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP).

a NCBJ – National Center for Nuclear Research, formerly Atomic Energy Institute.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of the results of the Radioactive Waste Management Plant (ZUOP).

TABL. 11(300). OCHRONA RADIOLOGICZNA WEDŁUG RODZAJU ŹRÓDEŁ PROMIENIOWANIA W 2012 R.

RADIOLOGICAL PROTECTION BY THE RADIATION SOURCES IN 2012

RODZAJ APARATÓW RTG	Liczba aparatów <i>Number of machines</i>					TYPE OF X-RAY MACHINES
	wg ewidencji <i>registered</i>	skontrolowanych <i>inspected</i>	na które wydano zezwolenia <i>for which permissions were granted</i>	przy których wykonano pomiary <i>for which measurements were carried out</i>		
				ogółem <i>total</i>	w zakresie kontroli jakości <i>in the scope of quality control</i>	
Diagnostyczne:						<i>Diagnostic</i>
tylko do prześwietleń	1212	438	180	195	29	<i>for x-ray examinations only</i>
tylko do zdjęć	2695	833	276	483	178	<i>for images only</i>
do zdjęć i prześwietleń	732	191	43	89	23	<i>for images and x-ray examinations</i>
mammografy	603	182	70	89	25	<i>mammographs</i>
stomat. wewnątrzustne	8174	2603	1370	1645	336	<i>stomatological intraoral</i>
stomat. panoramiczne	1513	710	307	345	29	<i>stomatological panoramic</i>
densytometry	271	88	49	40	–	<i>densitometers</i>
tomografy komputerowe	636	211	116	121	2	<i>computer tomographs</i>
Terapeutyczne						<i>Therapeutical</i>
do terapii powierzchniowej	1	–	–	–	–	<i>for surface therapy</i>
do terapii schorzeń nienowotworowych	1	–	–	–	–	<i>for the treatment of non-neoplastic diseases</i>

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

S o u r c e: data of the Chief Sanitary Inspectorate.

TABL. 12(301). OCHRONA RADIOLOGICZNA – POMIARY SKAŻEŃ PROMIENIOTWÓRCZYCH W 2012 R.

RADIOLOGICAL PROTECTION – RADIOACTIVE CONTAMINATION MEASUREMENTS IN 2012

POMIARY SKAŻEŃ PROMIENIOTWÓRCZYCH <i>RADIOACTIVE CONTAMINATION MEASUREMENTS</i>	Pierwiastki promieniotwórcze <i>Radioactive elements</i>			
	Cez 137 <i>Caesium 137</i>		Stront 90 <i>Strontium 90</i>	Inne <i>other</i>
	metoda radiochemiczna <i>the radiochemical</i>	metoda spektrometryczna <i>the spectrometric</i>		
	liczba oznaczeń <i>number of designation</i>			
W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem żywności	123	284	–	24
<i>Within supervision over food safety</i>				
W ramach działalności placówki pomiarów skażeń promieniotwórczych	714	789	59	2850
<i>Within activity of the center for radioactive contamination measurements</i>				
Inne	77	215	5	3620
<i>Other</i>				

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

S o u r c e: data of the Chief Sanitary Inspectorate.

TABL. 13(302). OCHRONA RADIOLOGICZNA WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI W 2012 R.
RADIOLOGICAL PROTECTION BY THE TYPE OF ACTIVITY IN 2012

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI TYPE OF ACTIVITY	Liczba Number of							przekroczeń limitów granicznych transgressions of borderline limits
	pracowni i urządzeń laboratories and devices		kontroli inspections	decyzji decisions	wydanych opinii opinions passed	osób persons		
	wg ewidencji registered	skontrolo- wanych inspected				pracujących w narażeniu exposed at work	objętych kontrolą dawek indywidualnych included in inspections of individual doses	
Diagnostyka: Diagnostics								
pracownie rtg X-ray laboratories	8806	2822	2854	277	1344	28035	24100	–
aparaty rtg bez pracowni..... X-ray machines without laboratories	3245	1039	884	217	147	9690	9113	–
ambulanse rtg..... X-ray ambulances	94	28	25	–	3	113	114	–
Pracownie rtg terapeutyczne..... X-ray therapy laboratories	3	–	–	–	–	15	15	–

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego.
 Source: data of the Chief Sanitary Inspectorate.

**TABL. 14(303). OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI O CZĘSTOTLIWOŚCI 0 Hz – 300 GHz
 W ŚRODOWISKU PRACY W 2012 R.**
**PROTECTION AGAINST ELECTROMAGNETIC FIELDS WITH THE FREQUENCY OF 0 Hz – 300 GHz IN WORKING
 PLACES IN 2012**

URZĄDZENIA I INSTALACJE DEVICES AND INSTALLATIONS	Liczba Number of							decyzji decisions	
	urządzeń devices		zakładów workplaces		osób persons	wskaźników ekspozycji exposure indices			
	wg ewidencji registered	skontrolo- wanych inspected	wg ewidencji registered	skontrolo- wanych inspected		<0,5	<0,5-1>		> 1

**OCHRONA ZDROWIA
HEALTH CARE**

Urządzenia MRI MRI devices	239	65	2337	610	1630	740	766	33	147
Aparaty do elektrochirurgii..... Electrosurgery devices	5320	1314			30771	24408	5068	200	
Diatermie..... Diathermy devices	1859	389			7036	6386	263	–	
Inne..... Other	2177	697							

**ENERGETYKA
POWER PLANTS**

Ogółem Total	173	7	22	4	319	319	–	–	–
-----------------------	-----	---	----	---	-----	-----	---	---	---

**PRZEMYSŁ
INDUSTRY**

Urządzenia do spawania Welding devices	1141	601	656	151	1396	1251	12	–	35
Wanny elektrolityczne..... Electrolytic tubs	567	4			433	421	–	–	
Iskierniki..... Spark gaps	76	4			261	158	95	–	
Elektrodrażarki Electro-erosion machines	371	107			400	353	–	–	
Urządzenia indukcyjne Induction machines	664	81			1661	1348	180	–	
Zgrzewarki..... Welders	1339	273			2587	1799	470	4	
Inne..... Other	143	94			1147	1052	48	–	

**TABL. 14(303). OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI O CZĘSTOTLIWOŚCI 0 Hz – 300 GHz
W ŚRODOWISKU PRACY W 2012 R. (dok.)
PROTECTION AGAINST ELECTROMAGNETIC FIELDS WITH THE FREQUENCY OF 0 Hz – 300 GHz IN WORKING
PLACES IN 2012 (cont.)**

URZĄDZENIA I INSTALACJE DEVICES AND INSTALLATIONS	Liczba Number of								osób persons	wskaźników ekspozycji exposure indices			decyzji decisions
	urządzeń Devices		zakładów Workplaces		<0,5	<0,5-1>	>1						
	wg ewidencji registered	skontrolo- wanych inspected	wg ewidencji registered	skontrolo- wanych inspected									
RADIOKOMUNIKACJA I ŁĄCZNOŚĆ RADIOCOMMUNICATION AND COMMUNICATIONS													
Radiofoniczne..... Radio	460	12	} 2568	} 18	} 456	} 369	} 54	} -	} 5				
Telewizyjne..... Television	367	29											
Radiolokacyjne i radionawigacyjne..... Radiolocation and radionavigation	673	151											
Inne..... Other	21683	1032											
NAUKA SCIENCE													
Spektrometry EPR, NMR..... EPR and NMR spectrometers	38	7	} 34	} 7	} 102	} 40	} 16	} -	} 1				
Inne..... Other	189	60											
INNE OTHER													
Ogółem..... Total	63	-	24	-	112	80	-	-	-				

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

Source: data of the Chief Sanitary Inspectorate.

**TABL. 15(304). HAŁAS PRZEMYSŁOWY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.^a
INDUSTRIAL NOISE BY VOIVODSHIPS IN 2012^a**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zakłady skontrolowane emitujące hałas ^b Inspected companies emitting noise ^b												Liczba punktów pomiarowych Number of measu- rement points	Zakłady, które dostosowały się do poziomów dopuszczalnych w 2012 r. Companies which conformed to permissible levels in 2012	
	przekraczające poziomy dopuszczalne ^c exceeding permissible levels ^c														
	ogółem grand total	razem total	% z razem noc total % - night	w decybelach (dB) in decibels (dB)											
				0,1-5		5-10		10-15		15-20		ponad 20 over 20			
			dzień day	noc night	dzień day	noc night	dzień day	noc night	dzień day	noc night	dzień day	noc night			
POLSKA POLAND	1137	392	52,6	120	105	67	57	29	26	15	11	5	7	2320	156
Dolnośląskie.....	88	49	49,0	16	13	10	7	3	4	2	-	-	-	137	.
Kujawsko-pomorskie.....	78	18	50,0	6	3	2	6	1	-	1	-	-	-	155	11
Lubelskie.....	47	12	66,7	3	2	1	3	1	1	1	2	-	-	93	6
Lubuskie.....	34	23	43,5	8	3	4	4	2	2	1	-	1	1	47	6
Łódzkie.....	99	29	55,2	14	8	2	6	-	2	-	-	-	-	219	2
Małopolskie.....	83	39	48,7	9	8	11	7	2	3	1	1	1	-	111	6
Mazowieckie.....	158	38	73,7	12	18	3	2	3	6	1	2	1	-	313	6
Opolskie.....	49	12	50,0	3	1	6	2	1	1	1	1	-	1	147	7
Podkarpackie.....	50	10	50,0	5	4	-	-	-	-	-	-	-	1	117	3
Podlaskie.....	30	12	33,3	4	2	1	2	1	-	1	-	1	-	56	4
Pomorskie.....	53	16	37,5	6	4	4	-	1	1	-	1	-	-	80	6
Śląskie.....	145	46	45,7	15	14	7	3	5	2	5	2	-	-	380	84
Świętokrzyskie.....	22	8	62,5	1	3	2	1	2	1	-	-	-	-	66	2
Warmińsko-mazurskie..	61	28	71,4	6	11	3	5	3	1	-	2	-	1	138	3
Wielkopolskie.....	93	28	42,9	8	5	8	4	-	1	1	-	-	2	124	10
Zachodniopomorskie....	47	24	54,2	4	6	3	5	4	1	-	-	1	1	137	.

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Będące w centralnej ewidencji systemu kontroli klimatu akustycznego IOŚ. ^c Uwzględniono emisję hałasu z zakładów.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a See “Methodological notes”. ^b Included in the central register of acoustic climate control of IOŚ. ^c Noise emission from companies was included.

Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 16(305). HAŁAS DROGOWY W DZIEŃ W MIASTACH W 2012 R.^a
TRAFFIC NOISE DURING A DAY IN THE TOWNS IN 2012^a

MIASTA CITIES	Długość ulic w mieście <i>The length of streets in the city</i>										Średnie ważone natężenie ruchu pojazdów/godz <i>Average weighted traffic volume vehicles/hour</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym skontrolowanych <i>of which inspected</i>		przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB <i>at which noise emission exceeds the maximum permissible level 60 dB</i>							
		km	% ogółem <i>total %</i>	razem km <i>total km</i>	w % skontro- lowanych <i>inspected in %</i>	<0,1-5> dB	(5-10)> dB	(10-15)> dB	(15-20)> dB	>20 dB	
	km										
Dolnośląskie											
Głogów	4,5	.	4,5	100,0	-	3,8	0,7	-	-	900
Gryfów Śląski	22,0	1,1	5,0	1,2	100,0	0,9	0,3	-	-	-	355
Jelcz-Laskowice	2,3	.	2,3	100,0	-	2,3	-	-	-	613
Jelenia Góra	3,0	.	3,0	100,0	-	-	3,0	-	-	600
Kamienna Góra	1,8	.	1,8	100,0	0,5	1,3	-	-	-	495
Kłodzko	2,8	.	2,8	100,0	-	2,4	0,4	-	-	578
Lubawka	0,7	.	0,7	100,0	-	0,7	-	-	-	280
Lwówek Śląski	17,0	0,6	3,6	0,6	100,0	0,2	0,4	-	-	-	329
Nowa Ruda	29,5	0,1	0,3	0,1	100,0	0,1	-	-	-	-	.
Szczawno-Zdrój	5,8	.	5,8	100,0	-	2,9	2,9	-	-	823
Szczytna	0,5	.	0,5	100,0	-	0,5	-	-	-	770
Trzebnica	46,0	3,0	6,5	3,0	100,0	-	3,0	-	-	-	666
Wleń	0,3	.	0,3	100,0	0,3	-	-	-	-	137
Żmigród	0,7	.	0,7	100,0	-	0,7	-	-	-	204
Kujawsko-pomorskie											
Bydgoszcz	799,0	0,7	0,1	0,7	100,0	0,7	-	-	-	-	.
Chełmno	48,9	1,2	2,5	1,2	100,0	-	1,2	-	-	-	544
Górzno	15,4	1,6	10,4	1,6	100,0	1,6	-	-	-	-	71
Grudziądz	3,7	.	3,7	100,0	-	2,0	1,7	-	-	338
Kcynia	3,0	.	3,0	100,0	1,2	1,8	-	-	-	310
Koronowo	10,5	2,2	21,0	2,2	100,0	1,4	0,8	-	-	-	415
Lipno	17,2	1,2	7,0	1,2	100,0	1,2	-	-	-	-	826
Radziejów	27,5	2,2	8,1	2,2	100,0	2,2	-	-	-	-	334
Włocławek	208,6	14,5	6,9	14,5	100,0	0,8	11,2	2,5	-	-	1717
Lubelskie											
Biała Podlaska	227,5	0,8	0,3	0,8	100,0	0,8	-	-	-	-	659
Krasnystaw	106,1	2,0	1,9	2,0	100,0	2,0	-	-	-	-	.
Zamość	145,9	0,5	0,3	0,0	0,0	-	-	-	-	-	784
Lubuskie											
Międzyrzecz	97,0	.	97,0	100,0	-	97,0	-	-	-	276
Słubice	1,1	.	1,1	100,0	-	1,1	-	-	-	.
Strzelce Krajeńskie	0,5	.	0,5	100,0	-	0,5	-	-	-	439
Sulęcín	0,8	.	0,8	100,0	0,8	-	-	-	-	260
Łódzkie											
Główno	89,6	4,5	5,0	4,5	100,0	4,5	-	-	-	-	447
Ozorków	70,4	1,4	2,0	1,4	100,0	0,7	0,7	-	-	-	488
Skiernewice	169,9	11,9	7,0	11,9	100,0	10,0	1,9	-	-	-	289

TABL. 16(305). HAŁAS DROGOWY W DZIEŃ W MIASTACH W 2012 R.^a (cd.)
TRAFFIC NOISE DURING A DAY IN THE TOWNS IN 2012^a (cont.)

MIASTA CITIES	Długość ulic w mieście <i>The length of streets in the city</i>										Średnie wazone natężenie ruchu pojazdów/godz <i>Average weighted traffic volume vehicles/hour</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym skontrolowanych <i>of which inspected</i>		przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB <i>at which noise emission exceeds the maximum permissible level 60 dB</i>							
		km	% ogółem <i>total %</i>	razem km <i>total km</i>	w % skontro- lowanych <i>inspected in %</i>	<0,1-5> dB	(5-10)> dB	(10-15)> dB	(15-20)> dB	>20 dB	
	km										
Małopolskie											
Nowy Sącz.....	270,0	1,2	0,4	1,2	100,0	–	1,2	–	–	–	5288
Mazowieckie											
Błonie.....	207,0	0,5	0,2	0,5	100,0	–	0,5	–	–	–	599
Gostynin.....	77,0	1,5	1,9	1,5	100,0	–	1,5	–	–	–	434
Grodzisk Mazowiecki.....	105,8	0,2	0,2	0,2	100,0	–	–	0,2	–	–	287
Konstancin-Jeziorna.....	121,0	1,0	0,8	1,0	100,0	–	1,0	–	–	–	462
Mińsk Mazowiecki.....	103,3	0,3	0,3	0,3	100,0	–	0,3	–	–	–	485
Myszyniec.....	29,5	0,1	0,3	0,1	100,0	0,1	–	–	–	–	.
Siedlce.....	175,2	0,2	0,1	0,2	100,0	0,2	–	–	–	–	893
Warszawa.....	1151,0	3,8	0,3	3,8	100,0	–	–	–	3,8	–	3246
Wisłok.....	.	0,9	.	0,9	100,0	–	–	0,9	–	–	14191
Opolskie											
Gorzów Śląski.....	24,8	1,0	4,0	0,0	0,0	–	–	–	–	–	.
Lewin Brzeski.....	15,1	0,3	2,0	0,3	100,0	0,3	–	–	–	–	.
Paczków.....	26,8	0,3	1,1	0,0	0,0	–	–	–	–	–	.
Ujazd.....	16,4	0,2	1,2	0,2	100,0	–	0,2	–	–	–	4952
Podkarpackie											
Ropczyce.....	58,6	0,4	0,7	0,4	100,0	0,2	0,2	–	–	–	138
Sanok.....	121,8	1,1	0,9	1,1	100,0	–	1,1	–	–	–	649
Stalowa Wola.....	137,7	1,9	1,4	1,9	100,0	0,5	1,4	–	–	–	1058
Podlaskie											
Bargłów Kościelny.....	.	0,6	.	0,6	100,0	–	0,6	–	–	–	5744
Białystok.....	.	0,4	.	0,4	100,0	0,4	–	–	–	–	513
Bielsk Podlaski.....	105,1	0,3	0,3	0,3	100,0	0,3	–	–	–	–	281
Knyszyn.....	38,9	0,9	2,3	0,9	100,0	–	0,9	–	–	–	337
Łapy.....	44,5	0,3	0,7	0,3	100,0	0,3	–	–	–	–	406
Piątnica.....	7,6	0,4	5,3	0,4	100,0	–	–	0,4	–	–	.
Siemiatycze.....	76,6	1,0	1,3	1,0	100,0	–	1,0	–	–	–	461
Supraśl.....	30,8	0,4	1,3	0,4	100,0	0,4	–	–	–	–	241
Sztabin.....	8,4	0,5	6,0	0,5	100,0	–	0,5	–	–	–	256
Wysokie Mazowieckie.....	37,7	0,5	1,3	0,5	100,0	–	0,5	–	–	–	1932
Pomorskie											
Bytów.....	60,7	0,6	1,0	0,6	100,0	–	0,6	–	–	–	620
Człuchów.....	52,0	0,4	0,8	0,4	100,0	0,1	0,3	–	–	–	472
Miastko.....	18,5	0,5	2,6	0,4	79,6	0,4	–	–	–	–	.
Słupsk.....	148,7	0,8	0,6	0,8	100,0	0,1	0,6	0,1	–	–	150

TABL. 16(305). HAŁAS DROGOWY W DZIEŃ W MIASTACH W 2012 R.^a (dok.)
TRAFFIC NOISE DURING A DAY IN THE TOWNS IN 2012^a (cont.)

MIASTA CITIES	Długość ulic w mieście <i>The length of streets in the city</i>										Średnie ważone natężenie ruchu pojazdów/godz <i>Average weighted traffic volume vehicles/hour</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym skontrolowanych <i>of which inspected</i>		przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB <i>at which noise emission exceeds the maximum permissible level 60 dB</i>							
		km	% ogółem <i>total %</i>	razem km <i>total km</i>	w % skontro- lowanych <i>inspected in %</i>	<0,1-5> dB	(5-10) dB	(10-15) dB	(15-20) dB	>20 dB	
	km										
Śląskie											
Jastrzębie Zdrój.....	269,3	6,7	2,5	6,7	100,0	-	3,2	3,5	-	-	631
Koziegłowy.....	209,4	0,9	0,4	0,9	100,0	-	-	0,9	-	-	.
Pilica.....	152,0	1,9	1,2	1,9	100,0	-	-	1,9	-	-	259
Żory.....	201,0	1,3	0,6	1,3	100,0	-	-	1,3	-	-	1603
Świętokrzyskie											
Modliszewice.....	.	0,2	.	0,2	100,0	-	0,2	-	-	-	223
Opatów.....	35,2	0,6	1,7	0,6	100,0	-	0,3	0,3	-	-	404
Pińczów.....	31,5	0,6	1,9	0,6	100,0	-	0,6	-	-	-	491
Połaniec.....	79,5	0,6	0,8	0,6	100,0	0,6	-	-	-	-	17810
Warmińsko-mazurskie											
Elk.....	.	0,1	.	0,0	0,0	-	-	-	-	-	3676
Iława.....	.	0,6	.	0,6	100,0	-	0,2	0,4	-	-	725
Olsztynek.....	.	1,5	.	0,6	43,2	0,6	-	-	-	-	2624
Pisz.....	.	1,3	.	1,3	100,0	1,3	-	-	-	-	1748
Wielkopolskie											
Chodzież.....	33,3	1,0	3,0	1,0	100,0	-	1,0	-	-	-	310
Gniezno.....	195,8	0,8	0,4	0,8	100,0	-	0,8	-	-	-	1044
Konin.....	207,7	2,8	1,3	2,8	100,0	-	2,3	0,5	-	-	844
Krotoszyn.....	.	0,4	.	0,4	100,0	0,4	-	-	-	-	.
Luboń.....	.	1,2	.	1,2	100,0	-	1,2	-	-	-	276
Suchy Las.....	.	1,0	.	1,0	100,0	-	1,0	-	-	-	452
Środa Wielkopolska.....	.	0,4	.	0,0	0,0	-	-	-	-	-	100
Tuliszków.....	23,5	0,3	1,1	0,3	100,0	-	0,3	-	-	-	243
Turek.....	67,8	0,4	0,6	0,4	100,0	0,4	-	-	-	-	245
Zachodniopomorskie											
Białogard.....	.	1,2	.	0,4	33,3	0,4	-	-	-	-	.
Gryfice.....	227,9	1,4	0,6	0,8	57,1	0,4	-	0,4	-	-	.
Węgorzyno.....	.	0,2	.	0,2	100,0	-	0,2	-	-	-	.

^a W 2012 r. zapoczątkowano kolejny 5-cio letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a In 2012 another 5-year series of inspections concerning environmental threats connected with noise was initiated.

Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

Dział 8. EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA

Uwagi metodyczne

W dziale wyodrębniono informacje o zakresie i formach funkcjonowania oraz skuteczności ekonomicznych narzędzi i środków w przedsięwzięciach na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Całkowite nakłady na ochronę środowiska stanowią sumę nakładów na środki trwale służących ochronie środowiska i kosztów bieżących.

Wartości nakładów na ochronę środowiska w układzie organizacyjnym zostały ujęte według **sektorów własności** w podziale na:

- sektor publiczny – instytucje rządowe i samorządowe (organy administracji publicznej szczebla centralnego, regionalnego oraz powiatowego i gminnego, jak też organizacje i instytucje o charakterze publicznym, głównie jednostki sklasyfikowane w PKD 84),
- sektor gospodarczy – sektor przedsiębiorstw, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe oraz instytucje niekomercyjne (wszystkie rodzaje działalności poza PKD 84 – sektor publiczny), w sektorze tym wyróżnia się producentów wyspecjalizowanych w ochronie środowiska (PKD 38), których główną działalnością jest świadczenie usług ochrony środowiska – gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów oraz oczyszczanie ścieków,
- sektor gospodarstw domowych – w odróżnieniu do pozostałych sektorów, nie ma tu wyraźnego podziału na nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i koszty bieżące; specyfika działań gospodarstw domowych powoduje, iż wszystkie wydatki są traktowane łącznie.

Przedsięwzięcia „**końca rury**” – nieingerujące w proces produkcyjny (produkcja może być prowadzona bez tej inwestycji), lecz redukujące lub unieszkodliwiające zanieczyszczenia powstałe w procesie produkcji. Nakłady na tego typu przedsięwzięcia – zgodnie z metodologią zalecaną przez Biuro Statystyczne Unii Europejskiej EUROSTAT – w całości zaliczane są do nakładów na ochronę środowiska.

Przedsięwzięcia „**zintegrowane**” **zapobiegające zanieczyszczeniom** – prowadzące do zmniejszenia ilości wytwarzanych zanieczyszczeń poprzez modyfikację procesów technologicznych (wymiana lub modernizacja linii produkcyjnej, zakup dodatkowych urządzeń), co powoduje, że produkcja staje się bardziej czysta i przyjazna środowisku. Jeżeli wprowadzany jest nowy proces technologiczny, nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska obejmują nakłady przewyższające te, które byłyby poniesione na wyposażenie tańsze i sprawne, ale zapewniające produkcję mniej przyjazną środowisku. W przypadku, gdy modernizowany jest zakład już istniejący, nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska są równe całkowitym nakładom poniesionym na dostosowanie do wymagań środowiska.

Dane o **nakładach na środki trwale służących ochronie środowiska i ich efektach rzeczowych** od 1999 r. prezentuje się zgodnie z **Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska** wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznej Dotyczącej Ochrony Środowiska (SERIEE), wdrażanego przez Unię Europejską (EUROSTAT). Dane te są porównywalne z danymi prezentowanymi od 1996 r. Wyróżniono 9 dziedzin ochrony środowiska:

- Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu,
- Gospodarka ściekowa i ochrona wód,
- Gospodarka odpadami,
- Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochrona wód podziemnych i powierzchniowych,
- Zmniejszanie hałasu i wibracji,
- Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- Ochrona przed promieniowaniem jonizującym,
- Działalność badawczo-rozwojowa,
- Pozostała działalność związana z ochroną środowiska.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Prezentowany podział nakładów inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „SNA 2008”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwale oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwale są to nakłady na:

- nabycie gruntów (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu),
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (w tym m.in.: na roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe),
- urządzenia techniczne i maszyny,
- środki transportu,

- narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie,
- inne środki trwałe, których celem jest uzyskanie efektów ochronnych lub efektów w gospodarce wodnej.

Pozostałe nakłady, są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane o **nakładach na środki trwałe służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej** dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyjątkiem indywidualnych gospodarstw rolnych i z wyłączeniem osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów); jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę zatrudnionych.

Do **inwestycji związanych z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu** zalicza się instalacje urządzeń oczyszczających i deodorujących (odpylających, redukujących, unieszkodliwiających i neutralizujących zanieczyszczenia gazowe) oraz instalacje z zastosowaniem reakcji przemian chemicznych do substancji mniej uciążliwych dla środowiska wraz z kompletnym wyposażeniem i zespołem koniecznych urządzeń pomocniczych zapewniających prawidłową eksploatację instalacji oraz urządzenia i aparaturę zapewniające zmniejszenie ilości bądź stężeń powstających lub emitowanych zanieczyszczeń, zadania związane z wyposażeniem w aparaturę kontrolno-pomiarową zanieczyszczeń powietrza.

Ponadto zaliczono: nowe techniki i technologie spalania paliw; modernizację kotłowni i ciepłowni w celu ograniczenia zanieczyszczeń wydanych do powietrza powstających w procesie spalania; niekonwencjonalne źródła energii (np. elektrownie wiatrowe, wykorzystanie wód geotermicznych); dostosowanie silników spalinowych do paliwa gazowego, a także budowę zespołu hydrokrakingu.

Nie ujmuje się urządzeń redukujących zanieczyszczenia, a stanowiących integralną część procesu technologicznego zapewniającą odpowiednią jakość surowców i półproduktów dla kolejnych etapów produkcji. Dotyczy to również instalowania wszelkiego rodzaju urządzeń pomocniczych niezbędnych ze względów technologicznych czy naukowych zakładu produkcyjnego.

Do **inwestycji związanych z gospodarką ściekową i ochroną wód** zalicza się urządzenia do unieszkodliwiania i oczyszczania ścieków przemysłowych, komunalnych, wód (ścieków) opadowych oraz zanieczyszczonych wód kopalnianych odprowadzanych bezpośrednio do wód powierzchniowych i do ziemi. Obejmują one oczyszczalnie ścieków lub ich elementy według technologii oczyszczania (mechanicznego, chemicznego, biologicznego i o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, a także oczyszczalnie indywidualne przydomowe i inwestycje związane ze wstępnym oczyszczaniem ścieków), urządzenia do gospodarczego wykorzystania ścieków, do utylizacji, gromadzenia i transportu wód zasolonych, do gromadzenia ścieków, jak również wyposażanie oczyszczalni ścieków w urządzenia i aparaturę kontrolno-pomiarową w przypadkach, gdy nie są one ujęte w kosztach budowy oczyszczalni ścieków. Zakres danych obejmuje także: budowę kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki oraz wody opadowe; urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków; systemy obiegowego zasilania wodą; zabezpieczenia przed przenikaniem do rzek, mórz oraz innych akwenów zanieczyszczeń powstających przy transporcie wodnym; tworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody.

Do **inwestycji związanych z gospodarką odpadami, ochroną i przywróceniem wartości użytkowej gleb oraz ochroną wód podziemnych i powierzchniowych** zalicza się:

- działania związane z zapobieganiem zanieczyszczeniom poprzez modyfikowanie procesów technologicznych, w tym nowe techniki i technologie mało i bezodpadowe,
- zbieranie (w tym selektywne) odpadów i ich transport,
- działania związane z recyklingiem odpadów,
- urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków,
- gospodarcze wykorzystanie odpadów, tj. metody i sposoby oraz urządzenia, w wyniku których następuje wyraźna redukcja ilościowa odpadów wytwarzanych bądź nagromadzonych na składowiskach, np. wykorzystanie odpadów do budowy nasypów drogowych, kolejowych, do podsadzania wyrobisk kopalnianych oraz wykorzystanie i przeróbkę odpadów przez zakłady przemysłowe,
- unieszkodliwianie odpadów, tj. metody i sposoby, w wyniku których następuje redukcja szkodliwości odpadów dla środowiska, czyli zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych z odpadami do powierzchniowych warstw ziemi, w tym budowę i urządzenie składowisk oraz stawów osadowych dla odpadów w powierzchniowych warstwach ziemi, urządzenie stref ochronnych wokół składowisk, zabiegi zabezpieczające przed pyleniem składowisk,
- rekultywację składowisk, hałd, składowisk odpadów i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych, obejmującą etap zakończonej rekultywacji biologicznej bądź przekazanie zrekultywowanej powierzchni do zagospodarowania,
- przedsięwzięcia związane z zapobieganiem degradacji i dewastacji gleby, działanie związane z tarasowaniem i wyrównywaniem nierówności gleby, prowadzenie przeciwoerozyjnych nasadzeń oraz usuwanie skutków erozji,
- budowę, utrzymanie i obsługę urządzeń służących do neutralizacji zanieczyszczeń (skażeń) gleby, oczyszczania wód podziemnych, a także zapobieganie infiltracji (przenikaniu) zanieczyszczeń do gleby i wód podziemnych,

– wyposażenie w aparaturę kontrolno-pomiarową w zakresie gospodarki odpadami, ochrony gleby i wód podziemnych i powierzchniowych.

Do **inwestycji związanych z ochroną różnorodności biologicznej i krajobrazu** zalicza się:

- ochronę i odbudowę gatunków i siedlisk – rodzaje działalności związane z ochroną ekosystemów i siedlisk istotnych dla utrzymania gatunków zwierząt i roślin. Obejmuje również ochronę wartości estetycznych krajobrazu, jak również ochronę prawnie chronionych obiektów przyrodniczych,
- ochronę naturalnego i półnaturalnego krajobrazu – każda działalność związana z ochroną lasów i zadrzewień jako naturalnych elementów środowiska, obejmująca m.in. działania mające na celu zapobieganie pożarom na obszarach leśnych.

Do **inwestycji związanych ze zmniejszeniem hałasu i wibracji** zalicza się:

- urządzenia lub zakup wyposażenia, przy pomocy których uzyskuje się ogólne zmniejszenie poziomu hałasu w okolicy źródła i u „odbiorcy”,
- budowę urządzeń antyhałasowych (ekranów, barier, wałów, żywoplotów i okien dźwiękoszczelnych itp. działań zmniejszających uciążliwość hałasu drogowego, szynowego a także powodowanego ruchem lotniczym),
- urządzenia i zakup przyrządów pomiarowych do pomiaru natężenia hałasu i wibracji (nie zalicza się zadań związanych z bhp - zmniejszenie hałasu na stanowiskach pracy).

Do **inwestycji związanych z ochroną przed promieniowaniem jonizującym** zaliczono zakup urządzeń lub wyposażenia zmniejszających skutki promieniowania jonizującego oraz przyrządów pomiarowych do mierzenia promieniowania.

W każdym wyżej wymienionym kierunku inwestowania uwzględniono również **nakłady na budowę poszczególnych podsystemów monitoringowych** polegających na budowie sieci stacji kontrolno-pomiarowych i stanowisk pomiarowych szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska, a także **nakłady na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych oraz na szkolenia**.

Do **inwestycji związanych z gospodarką wodną**, zalicza się:

- budowę ujęć służących do poboru wody: powierzchniowej, podziemnej i kopalnianej (również w energetyce zawodowej), łącznie z urządzeniami uzdatniającymi oraz wodną siecią magistralną i rozdzielczą (ujęcia, studnie, stacje uzdatniania, filtry, stacje pomp, doprowadzenie sieci wodociągowej – bez przyłączy do budynków i gospodarstw), budowę laboratoriów kontroli jakości wody, w tym automatycznych stacji pomiaru jakości wody,
- budowę: zbiorników retencyjnych (poza zbiornikami przeciwpożarowymi i wyrównania dobowego), stopni wodnych, żeglugowych i energetycznych oraz śluz i jazów,
- regulację rzek i zabudowę potoków,
- budowę obwałowań przeciwpowodziowych,
- budowę stacji pomp na zawałach i obszarach depresyjnych.

Dane o **kosztach bieżących** ochrony środowiska prezentowane są w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według rodzajów kosztów i elementów środowiska w ujęciu sektorowym. Metodologia badań oparta jest o Europejski System Zbierania Informacji Ekonomicznej Dotyczącej Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrażany przez Unię Europejską (EUROSTAT) i wymogi kwestionariusza OECD i EUROSTAT – EPER (*Joint OECD/Eurostat Questionnaire – Environmental Protection Expenditure and Revenues*). Badania prowadzone są w cyklu 3-letnim, a w okresach między badaniami dane są określane metodą szacunkową.

Koszty bieżące ochrony środowiska brutto są to koszty obsługi i utrzymania działalności (technologii, procesu, wyposażenia) związanej z ochroną środowiska. Ich głównym celem jest zapobieganie, zmniejszanie, unieszkodliwianie lub eliminowanie zanieczyszczeń i jakichkolwiek innych strat środowiskowych wynikających z bieżącej działalności jednostki. Obejmują one koszty działań własnych, w tym koszty związane z funkcjonowaniem i utrzymaniem urządzeń ochrony środowiska (końca rury oraz zapobiegających zanieczyszczeniom) oraz koszty działań świadczonych przez podmioty zewnętrzne, opłaty usługowe (za oczyszczanie ścieków i wywóz odpadów), opłaty ekologiczne oraz koszty kontroli, monitoringu, badań laboratoryjnych itp.

Koszty bieżące ochrony środowiska netto są to koszty brutto pomniejszone o przychody i oszczędności osiągnięte z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych, subwencje z innych sektorów oraz przychody za usługi ochrony środowiska (głównie za oczyszczanie ścieków oraz transport i unieszkodliwianie odpadów).

Koszty bieżące ochrony środowiska nie uwzględniają:

- kosztów odpisów amortyzacyjnych,
- kosztów działań związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy,
- kosztów gospodarki wodnej i leśnej,
- kosztów działań związanych z ochroną zasobów naturalnych lub oszczędzaniem energii, jeśli głównym celem tych działań nie była ochrona środowiska.

Opłaty za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian są to kwoty pieniężne pobierane za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód, z urządzeń wodnych i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, a także za wydobywanie materiałów z wód stanowiących własność Państwa. Zasady naliczania i uiszczania opłat określa ustawa „Prawo Ochrony Środowiska” z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2008, Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

Kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska są to kwoty pieniężne wymierzone za wprowadzanie do środowiska zanieczyszczeń przekraczających dopuszczalne normy i za wprowadzanie zmian w środowisku.

Fundusze ekologiczne są to fundusze tworzone z opłat m.in. za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, w tym za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych wynikających z ustawy prawo geologiczne i górnicze, z kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, wydobywanie kopalin bez wymaganej koncesji lub z rażącym naruszeniem jej warunków – zg. z prawem geologicznym i górniczym oraz z innych wpływów (m.in. za żeglugę i spław oraz wydobycie kruszywa i piasku z wód, zwroty niewykorzystanych w ustalonym czasie, z prowadzonych operacji finansowych, oprocentowania pożyczek, rachunków bankowych, uzyskane pożyczki). Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW) zostały utworzone z dniem 1 lipca 1989 r. na mocy „Ustawy z dnia 27 kwietnia 1989 r. o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska” i ustawy – „Prawo wodne” (Dz. U. Nr 26, poz. 139). Ponadto od połowy 1993 r. utworzono gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a równocześnie z wdrożeniem ustawy reformującej administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133, poz. 872 z późn. zm.) utworzono powiatowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Przepisy prawne dotyczące funkcjonowania gminnych oraz powiatowych funduszy ochrony środowiska obowiązywały do 31 grudnia 2009 r. Z dniem 1 stycznia 2010 r. powiatowe oraz gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej uległy likwidacji. Zgodnie z ustawą z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 215, poz. 1664) wpływy z tytułu opłat i kar stanowią przychody Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz dochody budżetów powiatów i budżetów gmin.

Opłaty produktowe to obciążenia nakładane na produkty szkodliwe dla środowiska w fazie produkcji, konsumpcji lub składowania, charakteryzujące się rozproszonym sposobem konsumpcji (na przykład przez gospodarstwa domowe), powodujące relatywnie niewielkie szkody środowiskowe w skali jednostkowego zużycia – konsumpcyjnego i/lub produkcyjnego – lecz wywołujące istotne zagrożenia dla środowiska jeśli chodzi o zużycie jako całość. Aktualnie obowiązują dla opakowań (jednostkowych, transportowych i zbiorczych) i dla 5 grup produktów: akumulatorów, baterii galwanicznych i ogniw, olejów technicznych, lamp wyładowczych, opon.

Depozyty ekologiczne (opłaty depozytowe) to obciążenia finansowe nakładane na produkty szczególnie niebezpieczne, nawet w skali jednostkowej, dla środowiska w fazie poprodukcyjnej lub pokonsumpcyjnej. Podlegają one zwrotowi w momencie przekazania dobra do recyklingu, neutralizacji lub właściwego (pod względem ekologicznym) składowania poprodukcyjnego/pokonsumpcyjnego. Aktualnie obowiązują dla akumulatorów kwasowo-olowiowych.

Opłaty za pozwolenie zintegrowane – nakładane za prowadzenie wybranych rodzajów instalacji przemysłowych. Jest to pozwolenie na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska według zasad tzw. **Najlepszych Dostępnych Technik** (ang. **BAT – Best Available Techniques**). Rodzaje instalacji, których prowadzenie wymaga uzyskania pozwolenia zintegrowanego zostały określone w „Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości” (Dz. U. 2002 r., Nr 122, poz.1055). W Rozporządzeniu wymieniono instalacje przemysłu energetycznego, hutniczego, metalurgicznego, mineralnego, chemicznego, gospodarki odpadami i inne instalacje potencjalnie uciążliwe dla środowiska.

Celem wprowadzenia na szerszą skalę opłat produktowych i depozytów ekologicznych jest:

- ograniczenie wytwarzania produktów uciążliwych dla środowiska w fazie użytkowania i składowania, szczególnie tych, dla których istnieją przyjazniejsze dla środowiska substytuty,
- ograniczenie strumienia trafiających na składowiska takich odpadów, które mogłyby być gospodarczo wykorzystane,
- skłonienie konsumentów do zmiany preferencji na korzyść produktów bardziej „przyjaznych” środowisku,
- wyrobienie nawyków segregowania odpadów i przekazywania posegregowanych odpadów odpowiednim odbiorcom,
- stworzenie źródeł finansowania systemu zbiórki, utylizacji i recykulacji odpadów.

Przeznaczeniem osiągniętych dochodów z opłat produktowych i depozytów ekologicznych powinno być dofinansowywanie systemu ograniczania oraz zbierania, recykulacji, neutralizacji i odpowiedniego składowania odpadów. Ważnym argumentem na rzecz wprowadzania w Polsce opłat produktowych i depozytów ekologicznych jest również powszechność ich stosowania w krajach Unii Europejskiej.

Redystrybucja wpływów z opłat produktowych: („Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej” tekst jednolity Dz. U. 2007 r., Nr 90, poz. 607 z późn. zm. oraz „Ustawa o bateriach i akumulatorach” z dnia 24 kwietnia 2009 r. Dz. U. 2009 r. NR 79 poz. 666.):

- do Urzędów Marszałkowskich – przekazywane jest 100% wpływów,
- w Urzędach Marszałkowskich zostaje 2%, do NFOŚiGW przekazywane jest 98%,

- w NFOŚiGW – dla wpływów z 5 tytułów (akumulatory, baterie i ogniwa, oleje techniczne, opony) zatrzymywana jest całość sumy wpływów; dla opakowań zatrzymywane jest 30% sumy wpływów, a 70% sumy przekazywane jest na konto WFOŚiGW, skąd środki te w całości przekazywane są do urzędów gmin (jako dochód gminy),
- redystrybucja środków pieniężnych uzyskanych z opłaty produktowej za opakowania, oparta o wskaźnik ilości odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku i recyklingu powoduje transfer środków z województw uzyskujących duże wpływy do województw o niskich wpływach z opłaty produktowej.

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych został utworzony na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 26 marca 1982 r. (Dz. U. Nr 11, poz. 79) i utrzymany mocą nowej ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 121 poz. 1266 z późn. zm.).

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241) z dniem 31 grudnia 2010 r. Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych (centralny i terenowe) został zlikwidowany. Po tym terminie nieściągnięte należności i nieuregulowane zobowiązania przejęły jednostki samorządu terytorialnego, które realizowały wyodrębnione zadania poprzez fundusze celowe. Środki pieniężne zlikwidowanego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych stały się dochodami budżetów odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego.

Pomoc zagraniczna na ochronę środowiska w postaci dotacji dewizowych i darowizn udzielana jest Polsce od 1990 r. w oparciu o umowy i porozumienia międzyrządowe oraz na podstawie protokołów, oświadczeń i porozumień podpisywanych przez upoważnione agendy rządowe Polski i państw wspierających finansowo realizację projektów ochrony środowiska.

Stosowne umowy Rząd RP zawarł z Międzynarodowym Bankiem Rekonstrukcji i Rozwoju (IBRD) jako powiernikiem Banku Światowego oraz z rządami Belgii, Szwajcarii i Szwecji.

Porozumienia finansowe Rząd RP zawarł z Komisją Wspólnot Europejskich i z rządem Finlandii (ekokonwersja), a rząd Danii udziela subsydiów na podstawie aktu Królowej Danii z 1991 r. o wspieraniu działalności w zakresie ochrony środowiska w krajach Europy Środkowej i Wschodniej.

Protokoły i porozumienia oraz wspólne oświadczenia i programy współpracy zostały uzgodnione i podpisane przez b. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z odpowiednimi agendami i organizacjami państwowymi Holandii, Niemiec, Norwegii i USA. Pozostała pomoc bilateralna realizowana jest w oparciu o indywidualne decyzje zainteresowanych państw.

Poczynając od 2004 r. pomoc zagraniczna przyznawana jest w ramach Unii Europejskiej jako: Fundusze Strukturalne, Fundusz Spójności, Instrument Finansowy LIFE+ oraz w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Chapter 8. ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION

Methodological notes

The Chapter provides information on the scope and functioning forms, and the effectiveness of economic tools and means in undertakings targeted at environmental protection and water management.

The total outlays on environmental protection cover the amount of expenditures on fixed assets used for environmental protection as well as current costs.

The values of expenditures on environmental protection in the organizational system have been presented by ownership sectors:

- public sector – state and local government institutions (central, regional and local public administration bodies as well as public organizations and institutions classified in PKD 84 (PKD – Polish Classification of Activities),*
- economic sector – the sector of enterprises, financial and insurance institutions as well as non-commercial institutions (all types of activity, except for PKD 84 – public sector). The sector encompasses also specialised producers (PKD 38), whose main business activity covers environmental protection activities – collection and disposal of waste as well as wastewater treatment,*
- household sector – unlike in the other sectors, there is no clear distinction of outlays into fixed assets used for environmental protection and current costs; owing to the nature of household activities, the expenses are treated jointly.*

“End-of-pipe” undertakings – which do not interfere with the production process (the production can be carried out without this investment), but reduce or neutralize pollution from the production process. Expenses for this type of undertakings – in compliance with the methodology recommended by the Statistical Office of the European Union EUROSTAT – are all recorded as environmental protection expenditures.

“Integrated” pollution prevention undertakings, which lead to a reduction of the amount of produced pollutants through modification of technological processes (replacement or upgrade of production line, purchase of additional equipment), which makes the production cleaner and environment-friendly. If a new technological process is introduced, outlays on fixed assets used for environmental protection encompass the outlays exceeding those spent on cheaper and effective equipment but ensuring less environment-friendly production. In the case of upgrade of existing facilities, outlays on fixed assets used for environmental protection equal total outlays on adjustment to environmental requirements.

From 1999, data on outlays on fixed assets used for environmental protection and their tangible effects are presented in accordance with the Polish Statistical Classification concerning Activity and Equipment related to Environmental Protection introduced by the virtue of the regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999 (O. J. No. 25 item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERRIE), implemented by the European Union (EUROSTAT). These data are consistent with data presented from 1996. 9 domains of the environmental protection were identified:

- Protection of air and climate,*
- Wastewater management and protection of water,*
- Waste management,*
- Protection of soil, groundwater and surface water,*
- Protection against noise and vibration,*
- Protection of biodiversity and landscape,*
- Protection against radiation,*
- Research and development activity,*
- Other environmental protection activities.*

Investment outlays are the financial expenditures and material inputs targeted at creating new fixed assets or enhancement (rebuilding, development, reconstruction, adaptation or upgrading) of existing fixed asset facilities as well as outlays on the so-called initial outlays.

The distribution of investment outlays has been presented according to the rules of the System of National Accounts, in line with SNA 2008 Recommendations. Investment outlays are divided into fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include:

- purchase of land (including permanent usufruct of land),
- buildings, apartments and civil engineering constructions (including outlays on construction and installation works, design and cost estimation documentation),
- technical equipment and machines,
- means of transport,
- tools, accessories, movable goods and equipment,
- other fixed assets aimed at environmental protection and water management.

Other outlays encompass the so-called initial outfits as well as other costs related to the realization of investments. These outlays do not increase the value of the fixed assets.

Data on **outlays on fixed assets for environmental protection and water management** refer to: legal persons and organizations with no legal identity and natural persons conducting economic activity, where the number of employees exceeds 9 persons (except for individual farmsteads in agriculture and natural persons and partnerships conducting business activity – which keep the so-called revenue and cost books); budgetary units conducting economic activity classified according to the PKD 2007 to the section “Public administration and defence; compulsory social security” as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

Investments associated with the protection of air and climate include: air treatment and deodorizing installations (dust collectors, reducers, devices for neutralization of gaseous pollution), as well as installations using chemical reactions to produce less hazardous substances, as well as comprehensive equipment and set of indispensable auxiliary devices for proper operation of installations, as well as equipment and devices reducing the quantity or concentration of generated or emitted pollution, activities relating to the installation of control and measurement equipment for air pollution.

Furthermore, this category includes: new methods and technologies of fuel combustion; upgrades of boiler houses and heating plants in order to reduce pollutants emitted to air as a result of combustion; unconventional sources of energy (e.g. wind power plants, geothermal waters use); adjustment of internal combustion engines to gas fuel and construction of hydro-cracking facilities.

The category does not include: pollution reduction facilities constituting integral parts of technological processes ensuring proper quality of raw materials and semi-products for the consecutive stages of production. This refers also to installation of all kinds of auxiliary devices, essential for production plants due to technological or scientific reasons.

Investments associated with waste water management and water protection include facilities for disposal and treatment of industrial wastewater, municipal wastewater, precipitation water and contaminated mine waters discharged directly to surface waters and to earth. This category includes: wastewater treatment plants or parts thereof by wastewater treatment technologies (mechanical, chemical, biological with an increased degree of treatment, as well as independent wastewater treatment facilities and investments referring to pre-treatment of wastewater), equipment for use of wastewater in agriculture (forest management), for disposal, storage and transport of brine, for wastewater collection as well as installation of control and measurement equipment at wastewater treatment plants, if they are not included in the costs of construction of wastewater treatment plants. The scope of data encompasses also: construction of sanitary sewage system discharging wastewater and precipitation water; equipment for processing and management of sediments from wastewater treatment plants; current water supply network; safety devices preventing water transport pollution from entering rivers, seas, and other water reservoirs; establishment of water sources and intakes protection areas .

Investments associated with waste management, protection of soil, underground and surface waters include:

- activities related to prevention of pollution through modification of technological processes, including new no- and low-waste methods and technologies,
- collection, including selective collection of wastes and transport of waste,
- activities targeted at waste recycling,
- equipment for processing and management of wastewater treatment plants,
- economic use of wastes i.e. methods and equipment for substantial quantitative reduction of wastes produced or gathered at storage yards e.g. use of wastes for construction of road and railway embankments, backfilling of excavations and the utilization and processing of wastes by industrial plants,
- waste treatment i.e. methods and technologies, which enable to reduce harmful effects for the environment i.e. reduction of the load of pollution entering into the earth surface with waste, including construction and management of waste storage areas and sedimentary ponds for wastes in the close-to-surface strata of land, arrangement of buffer zones around waste storage areas, measures targeted at prevention of dusting from waste storage areas,
- reclamation of waste dumps, waste landfill sites and sludge tanks (i.e. sedimentary ponds), as well as other devastated and degraded land, including at the stage of accomplished biological land reclamation or at the stage of transferring of the reclaimed land for use,
- undertakings associated with the prevention of degradation and devastation of soil, benching and levelling of soil unevenness, growing plants to prevent erosion and repairing the effects of erosion,

- construction, maintenance and servicing of equipment for the neutralization of pollution (contamination) of soil, treatment of underground waters, prevention of infiltration (penetration) of pollution to soil and underground waters,
- installation of control and measurement devices for waste management, protection of soil, underground and surface waters.

The investments associated with protection of biodiversity and landscape include:

- protection and reconstruction of species and habitats – type of activity related to protection of ecosystems and habitats crucial for the preservation of various species of fauna and flora, including the protection of aesthetic values of a landscape as well as the protection of legally protected nature elements,
- protection of natural and semi-natural landscape – each activity related to forest and wood protection as well as natural elements of the environment, including measures targeted at prevention of forest areas from fire.

The investments associated with noise and vibration reduction include:

- construction or purchase of equipment for general reduction of noise level at the source and at the recipient side,
- construction of anti-noise equipment (screens, barriers, embankments, hedges and sound-proof windows etc.; measures reducing burden of road, railway and air traffic noise),
- construction and purchase of measurement devices for measuring the level of noise and vibrations (except for OHS measures – reduction of noise in workplaces).

Investments associated with the protection against radiation include: purchase of devices or equipment reducing the effects of radiation and of the equipment for measuring radiation.

The above mentioned directions of investment, include also **outlays on construction of particular monitoring subsystems** i.e. construction of the network of control and measurement stations and the posts at national, regional and local level to meet the needs of the National Environmental Monitoring System, as well as outlays on **research and development activities and trainings**.

The investments associated with water management include:

- construction of water intakes: for surface, underground and mining water (including the power industry sector) together with water treatment facilities and water main and water distribution network (water intakes, wells, water treatment plants, filters, pump stations, water supply excluding water supply pipes for buildings and households), construction of water quality control laboratories, including automatic water quality measurement stations,
- construction of: storage reservoir (except for fire and equalizing tanks), barrages, navigation dams, power dams as well as canal locks and weirs,
- river and stream engineering,
- construction of flood embankments,
- construction of pump stations and development of depression areas.

Data on **current costs** of environmental protection are presented on the basis of the results of a survey conducted with the use of a representative method by type of costs and elements of the environment and by sectors. The survey methodology is based on the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union (EUROSTAT) and Joint OECD/Eurostat Questionnaire – Environmental Protection Expenditure and Revenues. The survey was carried out every 4 years and in the intervals between, the data were established using estimation method.

Gross current costs of environmental protection are the costs of operation and maintenance of the activity (technologies, processes, and equipment) related to environmental protection. The costs are targeted at prevention, reduction, neutralization or elimination of pollution and other environmental losses stemming from the current activity of an entity. The costs encompass expenditures of own operating activity including expenditures related to operation and maintenance of environmental protection equipment (“end-of-pipe” and pollution prevention activities) as well as costs of activities provided by external entities, service fees (for wastewater treatment and waste removal), ecological fees and charges associated with control, monitoring and laboratory research etc.).

Current net costs of environmental protection are the gross expenditures less the revenues and savings made as a result of operation of protective equipment, subsidies from other sectors and revenues from environmental protection services (mainly for wastewater treatment plants as well as transport and treatment of waste).

Current expenditures on environmental protection do not include:

- depreciation expenses,
- costs of activities related to occupational health and safety,
- water and forest management costs,
- costs of activities related to the protection of natural resources and energy saving, if the main objective of these activities did not assume environmental protection.

Ecological funds are funds created from income originating among others, from fees for the use of the natural environment and for introducing changes to it, including abstraction and use of waters and entry of wastewater to waters and earth, operational and licence fees resulting from the act on geology and mining law as well as from

finances for infringement of requirements on environmental protection, extraction of useful minerals without required licences or with severe breach of the terms and conditions of a license – according to the geology and mining laws and other revenues (including revenues from navigation and rafting and extraction of gravels and sands from waters, revenues from financial operations, credit interest, bank accounts, loans). The funds are aimed at financing all or part of the activities related to environmental protection or water management.

The National Fund for Environmental Protection and Water Management (NFOSiGW) as well as voivodship environmental protection and water management funds (WFOSiGW) were established on 1 July 1989 pursuant to the Act of 27 April 1989 amending the Act on the protection and shaping of the environment and the Water Act (O. J. No. 26 item 139). Furthermore, in the middle of 1993 Gmina Environmental Protection and Water Management Funds were created, and upon the implementation of the act reforming the public administration (O. J. of 1998, No. 133 item 872) Powiat Environmental Protection and Water Management Funds were established. The regulations on gmina and powiat environmental protection funds were mandatory until 31 December 2009. From 1 January 2010 gmina and powiat environmental protection and water management funds were cancelled. According to the Act of 20 November 2009 amending the Environmental Protection Law and some other acts (O. J. No. 215 item 1664) the revenues from charges and fees are revenues of the National Fund for Environmental Protection and Water Management and voivodship environmental protection and water management funds, and gmina and powiat budgets.

Product payments are fees imposed on products whose production, consumption or storage is dangerous for the environment. Their consumption is scattered (e.g., in households) causing relatively low environmental damage – as a single act of consumption or production – but dangerous to the environment in aggregated terms. At present, product fees apply to packages (unit, transport and collective packages) and also to five groups of products: accumulators, galvanic batteries and cells, technical oils, discharge lamps, tyres.

Environmental deposits (deposit payments) are financial burden on particularly dangerous products, even in non-aggregated scale, during production or after consumption. Such products are subject to recycling, neutralisation or proper storage after production or consumption. Currently, the fees are applied for lead-acid accumulators.

Integrated permit payments – are imposed for operation of selected types of industrial installations. This is a permit for introduction of substances or energy into the environment, in compliance with the requirements concerning the environmental protection, following the principle of the so-called Best Available Techniques. The types of installations, the operation of which requires integrate permit were determined in the Regulation of the Minister of Environment of 26 July 2002 on the types of installations, which may cause significant pollution of elements of the environment or the environment as a whole (O. J. 2002, no. 122 item 1055). The Regulation enlists power engineering, metallurgical, mineral, chemical industry installations as well as waste management and other installations being potentially an environmental nuisance.

The aim of broad introducing of environmental deposits and product payments is:

- to limit the manufacturing of products being an environmental nuisance in use and storage, especially those which can be replaced by environment-friendly substitutes,
- to limit disposing waste that could find an industrial application,
- to induce consumers to use more environment-friendly products,
- to develop the behaviour of recycling waste and passing segregated waste to appropriate receivers,
- to establish financing for the collection, disposal and recycling of wastes.

Revenues from product and deposits payments should support the system of limiting, collecting, recycling, neutralising and proper disposing of wastes. An important point for the introduction in Poland of product payments and environmental deposits is their popularity in the EU.

Redistribution of revenues from product payments: (The Act on requirements for entrepreneurs with respect to the management of some wastes and on product fees – consolidated text: O. J. 2007, no. 90 item 607):

- Marshal Offices receive 100% of revenues,
- Marshall Offices keep 2%, 98% is transferred to the National Fund for Environmental Protection and Water Management,
- The National Fund for Environmental Protection and Water Management keeps the revenues with respect to five groups (accumulators, galvanic batteries and cells, technical oils, discharge lamps, tyres); it also keeps 30% of revenues from packages, while 70% is transferred to the voivodship environmentalpProtection and water management funds, which transfer all the resources to the gmina offices (as income of the gminas),
- Redistribution of funds from product payments for packages, based on the indicator of the quantity of package waste assigned for recovery and recycling, causes the funds from the voivodships which gain high revenues from product payments to be transferred to the voivodships which gain low revenues.

Agricultural Land Protection Fund was established on the basis of the Act on Protection of agricultural and forest land of 26 March 1982 (O. J. No. 11 item 79) and maintained pursuant to a new Act of 3 February 1995 (consolidated text O. J. 2004 No. 121, item 1266, as amended). Following the Act of 27 August 2009 on the rules introducing the act on public finance (O. J. No. 157 item 1241) from 31 December 2010 the Agricultural Land Protection Fund (central and local) has been cancelled. Thereafter, the due payments and liabilities have been

overtaken by local self-governments realizing specific assignments through assigned funds. The means of the Agricultural Land Protection Fund have become revenues of the appropriate local self-governments.

***Foreign aid concerning environmental protection in the form of subsidies and donations** is provided in Poland since 1990 on the basis of international agreements as well as protocols, statements and agreements signed by authorized Polish government agencies and states providing financial support for environmental protection projects.*

The Polish government concluded relevant agreements with the International Bank for Reconstruction and Development as a trustee of the World Bank as well as with the banks of Belgium, Switzerland and Sweden.

Furthermore, the Polish government concluded financial agreements with the Commission of European Communities and the government of Finland (eco-conversion) while the Danish Government provides subsidies on the basis of the Act of the Queen of Denmark of 1991 on support for the environmental protection activity in the Central and Eastern Europe.

The former Ministry of Environmental Protection, Natural Resources and Forestry concluded and signed protocols and agreements as well as joint statements and programmes with relevant agencies and state organizations in the Netherlands, Germany, Norway and the USA. There are also bilateral aid projects based on individual decisions of interested states.

Since 2004 foreign aid has been realised in the European Union as: Structural Funds, Cohesion Fund, LIFE+ Financial Instrument and also Norwegian Financial Mechanism and Financial Mechanism of the European Economic Area.

TABL. 1(306). NAKŁADY NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA (NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE I KOSZTY BIEŻĄCE) NETTO WEDŁUG SEKTORÓW I DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA (ceny stałe 2012 r.)
NET OUTLAYS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION (OUTLAYS ON FIXED ASSETS AND CURRENT COSTS) BY SECTORS AND FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION (fixed prices in 2012)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM						
TOTAL						
O G Ó Ł E M w mln zł	45872,9	37543,5	51144,4	53149,5	43417,4	T O T A L in mln zł
W relacji do produktu krajowego brutto w % ...	4,5	3,1	3,8	3,9	2,7	In relation to gross domestic product in %
Na 1 mieszkańca w zł	1206,3	989,4	1335,1	1387,4	1126,7	Per capita in zł
NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE						
OUTLAYS ON FIXED ASSETS						
Ogółem w mln zł	9321,8	7417,1	11817,7	12608,1	10127,8	Total in mln zł
W relacji do produktu krajowego brutto w % ...	0,9	0,6	0,8	0,8	0,6	In relation to gross domestic product in %
Na 1 mieszkańca w zł	244,1	194,5	306,7	327,2	262,8	Per capita in zł
KOSZTY BIEŻĄCE^a						
CURRENT COSTS^a						
Ogółem w mln zł	14330,4	9348,6	13151,7	14205,3	15945,7	Total in mln zł
W relacji do produktu krajowego brutto w % ...	1,4	0,8	0,9	0,9	1,0	In relation to gross domestic product in %
Na 1 mieszkańca w zł	374,2	245,3	341,3	368,6	413,8	Per capita in zł
WYDATKI GOSPODARSTW						
HOUSEHOLD						
DOMOWYCH^a						
EXPENDITURES^a						
Ogółem w mln zł	22220,7	20777,8	26175,0	26336,2	17343,9	Total in mln zł
W relacji do produktu krajowego brutto w % ...	2,1	1,7	1,7	1,7	1,1	In relation to gross domestic product in %
Na 1 mieszkańca w zł	581,0	543,9	679,3	683,4	450,1	Per capita in zł
SEKTOR PUBLICZNY, GOSPODARCZY I SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA						
PUBLIC, ECONOMIC AND ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES SECTORS						
R A Z E M w mln zł	23652,1	16765,7	24969,4	26813,4	26073,5	TOTAL in mln zł
W relacji do produktu krajowego brutto w % ...	2,5	1,4	2,0	1,8	1,6	In relation to gross domestic product in %
Na 1 mieszkańca w zł	618,3	439,8	648,1	695,8	676,6	Per capita in zł
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu..	9164,0	3525,1	5287,7	6297,1	5797,8	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	8626,1	6560,9	11308,1	10937,0	10447,5	Wastewater management and protection of water
Gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	3966,6	4169,7	4404,8	4575,5	4245,7	Waste management, protection of soil, groundwater and surface water
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	430,5	406,8	1209,9	1908,1	1588,5	Protection of biodiversity and landscape
Ochrona przed hałasem i wibracjami	70,0	192,9	224,9	379,6	618,9	Protection against noise and vibration
Ochrona przed promieniowaniem	0,4	11,5	5,8	27,5	42,4	Protection against radiation
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska ^b	1394,6	1899,0	2528,1	2688,6	3332,7	Other environmental protection activities ^b
GOSPODARSTWA DOMOWE^a						
HOUSEHOLDS^a						
O G Ó Ł E M w mln zł	22220,7	20777,8	26175,0	26336,2	17343,9	T O T A L in mln zł
W relacji do produktu krajowego brutto w % ...	2,1	1,7	1,7	1,7	1,1	In relation to gross domestic product in %
Na 1 mieszkańca w zł	581,0	543,9	679,3	683,4	450,1	Per capita in zł
Usługi związane z ochroną środowiska						
Services related to environmental protection						
R A Z E M w mln zł	5228,1	6517,2	7163,7	7206,6	10360,8	T O T A L in mln zł
Wywóz ścieków, odprowadzanie do kanalizacji i oczyszczanie ścieków	3502,7	4552,8	4893,3	4922,7	6714,2	Sewage disposal, discharge and sanitation
Wywóz odpadów (w tym osadów ściekowych)	1725,5	1964,4	2270,4	2283,9	3646,6	Waste disposal (including sewage sludge)
Zakup, montaż i budowa urządzeń i produktów służących bezpośrednio ochronie środowiska						
Purchase, installation and construction of machinery and products used directly in environmental protection						
R A Z E M w mln zł	16992,5	14260,5	19011,2	19129,5	6983,1	T O T A L in mln zł
w tym						of which
ochrona powietrza	12298,2	11064,0	14755,8	14848,5	5551,5	protection of air
wody	642,0	691,6	787,7	792,9	402,6	water
powierzchni ziemi	13,8	425,3	453,6	456,3	404,1	land area
bioróżnorodności i krajobrazu	2594,1	1328,9	1643,3	1654,0	404,9	biodiversity and landscape
przed hałasem i wibracjami	1438,1	750,7	1370,8	1377,9	220,0	against noise and vibration

a Dane szacunkowe. b Łącznie z działalnością badawczo-rozwojową.

Źródło: w zakresie inwestycji i wydatków gospodarstw domowych dane GUS, a w zakresie kosztów bieżących dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

a Estimated data. b Including research and development activity.

Source: in the scope of investments and household expenditure – data of the Central Statistical Office, in the scope of current costs – data of the Ministry of the Environment compiled by the Foundation of Environmental and Resources Economists.

TABL. 2(307). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
(ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁ IN MILLION ZŁ						
Ochrona środowiska	6570,3	5986,5	10926,2	12158,2	10127,8	Environmental protection
w tym:						of which
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	2417,8	1149,5	2219,4	3134,5	2319,5	Protection of air and climate
w tym nowe techniki i technologie spalania paliw - modernizacja kotłowni i ciepłowni	882,1	406,9	727,1	1518,9	1193,6	of which modern fuel combustion technologies such as the of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	3341,2	3615,6	7206,1	6753,2	5656,7	Wastewater management and protection of water
w tym nakłady na:						of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	1161,8	839,3	1626,4	1224,9	945,7	municipal wastewater treatment plants
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	1902,2	2464,0	5241,0	5147,8	4325,3	sewage network discharging wastewater and precipitation
systemy obiegowe zasilania wodą	45,8	45,9	21,2	19,8	14,5	water rotary systems of water supply
Gospodarka odpadami, ochrona gleb i wód podziemnych i powierzchniowych	650,6	847,5	989,4	1167,8	930,2	Waste management, protection of soil, groundwater and surface water
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	4,0	7,6	27,4	437,9	200,6	Protection of biodiversity and landscape
w tym przyrody i krajobrazu	3,2 ^a	1,6	7,5	1,1	4,5	of which nature and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	47,3	113,9	141,6	284,0	513,8	Noise and vibration reduction
Ochrona przed promieniowaniem jonizującym	0,3	0,3	0,4	0,2	–	Protection against ionising radiation
Gospodarka wodna	1652,7	1715,8	3565,4	3136,2	2787,9	Water management
Ujęcia i doprowadzenia wody	851,8	863,3	1798,4	1308,5	1119,6	Water intakes and supply systems
Stacje uzdatniania wody	196,8	291,8	709,4	414,2	374,5	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	205,8	335,3	441,4	546,1	394,5	Water reservoirs and falls
Regulacja i zabudowa rzek i potoków	154,9	108,5	223,2	374,9	265,8	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	243,5	116,9	392,8	492,6	633,5	Flood embankments and pump stations
UDZIAŁ W NAKŁADACH INWESTYCYJNYCH W GOSPODARCE NARODOWEJ w % SHARE IN INVESTMENT OUTLAYS IN THE NATIONAL ECONOMY in %						
Ochrona środowiska	4,9	4,6	5,0	5,0	4,3	Environmental protection
Gospodarka wodna	1,2	1,3	1,6	1,3	1,2	Water management
W RELACJI DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO w % IN RELATION TO GROSS DOMESTIC PRODUCT in %						
Ochrona środowiska	0,88	0,61	0,77	0,80	0,63	Environmental protection
Gospodarka wodna	0,22	0,17	0,25	0,21	0,17	Water management

^a Nie obejmuje ochrony i odbudowy gatunków i siedlisk.

^a Excluding protection and reconstruction of species and habitats.

TABL. 3(308). EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary Unit of measure	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>							
Oczyszczalnie ścieków:							<i>Wastewater treatment plants:</i>
obiekty	szt unit	324 ^a	118 ^a	80 ^a	100 ^a	90 ^a	<i>facilities</i>
w tym:							<i>of which:</i>
biologiczne	szt unit	135	70	49	74	63	<i>biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	szt unit	40	9	4	4	3	<i>with increased biogene removal</i>
przepustowość oczyszczalni	dam ³ /d dam ³ /d	1098 ^a	123 ^a	122 ^a	151 ^a	57 ^a	<i>capacity of treatment plants</i>
mechanicznych	dam ³ /d dam ³ /d	253	28	42	41	17	<i>mechanical</i>
chemicznych	dam ³ /d dam ³ /d	76	4	9	0	0	<i>chemical</i>
biologicznych	dam ³ /d dam ³ /d	405	56	62	41	37	<i>biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	dam ³ /d dam ³ /d	364	35	8	69	3	<i>with increased biogene removal</i>
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń w zakresie redukcji zanieczyszczeń:							<i>Capacity of completed systems:</i>
pyłowych	tys.t/r thous. t/y	170,3	238,0	4,1	86,7	162,4	<i>to reduce:</i> <i>particulates pollutants</i>
gazowych	tys.t/r thous. t/y	176,3	4,3	16,7	172,3	35,6	<i>gaseous pollutants</i>
unieszkodliwiania odpadów	tys.t/r thous. t/y	870	732	1344	1516	1907	<i>for waste treatment</i>
w tym składowania	tys.t/r thous. t/y	631	615	1031	664	794	<i>of which landfilling</i>
gospodarczego wykorzystania odpadów	tys.t/r thous. t/y	746	528	3495	581	16	<i>for waste utilization</i>
Składowiska, stawy osadowe i wylewiska dla odpadów przemysłowych i komunalnych	ha	126	53	24	49	20	<i>Landfills, sludge tanks, liquid waste dumps for industrial and municipal waste</i>
Rekultywacja terenów składowania odpadów	ha	77	26	76	90	102	<i>Reclamation landfills areas</i>
Sieć kanalizacyjna odprowadzająca:							<i>Sewage network discharging:</i>
ścieki	km	4758	5417	8462	8901	7056	<i>wastewater</i>
wody opadowe	km	343	352	837	850	715	<i>precipitation water</i>
GOSPODARKA WODNA <i>WATER MANAGEMENT</i>							
Wydajność ujęć wodnych	dam ³ /d dam ³ /d	301	98	106	67	71	<i>Capacity of water intakes</i>
Uzdatnianie wody	dam ³ /d dam ³ /d	173	147	127	68	77	<i>Water treatment</i>
Sieć wodociągowa	km	7837	5576	6271	5185	4028	<i>Water supply network</i>
Pojemność zbiorników wodnych	hm ³	8,1	51,9 ^b	0,2	4,2	0,5	<i>Capacity of water reservoirs</i>
Regulacja i zabudowa rzek i potoków	km	205	80	299	654	385	<i>Regulation and management of rivers and streams</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe	km	204	78	110	305	305	<i>Flood embankments</i>

a Ponadto oddano do użytku indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków: w 2000 r. – 578 szt. o łącznej przepustowości 502 m³/d, w 2005 r. – 1782 szt. i 2101 m³/d, w 2010 r. – 10159 szt. i 19250 m³/d, w 2011 r. – 14688 szt. i 28492 m³/d, w 2012 r. – 11791 szt. i 22657 m³/d. *b* W tym Kuźnica Wąreżyńska 51,2 hm³.

a Moreover, the following independent wastewater treatment facilities were completed: in 2000 - 578 with a total capacity of 502 m³/d, in 2005 - 1782 and 2101 m³/d, in 2010 - 10159 and 19250 m³/d, in 2011 - 14688 and 28492 m³/d, in 2012 - 11791 and 22657 m³/d.

b Including Kuźnica Wąreżyńska - 51,2 hm³.

TABL. 4(309). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA I GRUP INWESTORÓW (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY SOURCES OF FINANCING AND GROUPS OF INVESTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA						
<i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>						
	w milionach zł			in million zł		
O G Ó Ł E M	6570,3	5986,5	10926,2	12158,2	10127,8	T O T A L
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA SOURCES OF FINANCING						
	w % ogółem			total in %		
Środki własne	53,40	49,07	44,15	47,67	47,95	<i>Own funds</i>
w tym gmin	–	18,02	16,70	13,92	12,35	<i>of which gmina funds</i>
Środki z budżetu: centralnego	2,20	1,07	0,79	8,20	7,61	<i>Funds from the Central Budget</i>
województwa	1,60	0,45	1,17	0,41	0,69	<i>from voivodship budgets</i>
powiatu	0,20	0,10	0,43	0,31	0,36	<i>from powiat budgets</i>
gminy (współudział)	1,40	1,03	1,23	1,30	1,17	<i>from gmina budgets (share)</i>
Środki z zagranicy	3,90	15,96	22,08	18,49	20,82	<i>Funds from abroad</i>
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	20,00	21,15	13,88	12,70	13,94	<i>Ecological funds (credits, loans and allocations)</i>
Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe	11,70	7,60	13,81	7,04	6,13	<i>Domestic credits and loans, including bank credits and loans</i>
Inne środki w tym nakłady niesfinansowane	5,60	3,56	2,45	3,87	1,32	<i>Other funds, including non-financed outlays</i>
GRUPY INWESTORÓW GROUPS OF INVESTORS						
	w % ogółem			total in %		
Przedsiębiorstwa	52,30	47,20	55,70	51,84	55,62	<i>Enterprises</i>
Gminy	44,40	50,35	41,05	37,44	31,86	<i>Gminas</i>
Jednostki budżetowe	3,30	2,45	3,25	10,72	12,52	<i>Budgetary entities</i>
GOSPODARKA WODNA						
<i>WATER MANAGEMENT</i>						
	w milionach zł			in million zł		
O G Ó Ł E M	1652,7	1715,8	3565,4	3136,2	2787,9	T O T A L
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA SOURCES OF FINANCING						
	w % ogółem			total in %		
Środki własne	45,40	46,13	42,96	33,83	33,95	<i>Own funds</i>
w tym gmin	–	17,80	23,94	13,22	11,19	<i>of which gmina funds</i>
Środki z budżetu: centralnego	9,60	11,16	7,03	7,61	9,32	<i>Funds from the Central Budget</i>
województwa	9,70	4,94	6,75	8,42	8,82	<i>from voivodship budgets</i>
powiatu	–	0,03	0,02	0,03	0,05	<i>from powiat budgets</i>
gminy (współudział)	1,30	1,24	0,87	1,51	1,52	<i>from gmina budgets (share)</i>
Środki z zagranicy	13,10	10,99	18,98	21,68	23,46	<i>Funds from abroad</i>
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	8,90	16,32	12,63	18,26	17,31	<i>Ecological funds (loans, credits and allocations)</i>
Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe	4,10	4,65	8,43	6,04	3,68	<i>Domestic credits and loans, including bank credits and loans</i>
Inne środki w tym nakłady niesfinansowane	7,90	4,53	2,32	2,62	1,90	<i>Other funds, including non-financed outlays</i>
GRUPY INWESTORÓW GROUPS OF INVESTORS						
	w % ogółem			total in %		
Przedsiębiorstwa	23,70	33,74	44,31	28,07	30,85	<i>Enterprises</i>
Gminy	39,40	33,48	28,31	28,93	24,07	<i>Gminas</i>
Jednostki budżetowe	36,90	32,79	27,39	43,00	45,08	<i>Budgetary entities</i>

TABL. 5 (310). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices)

Poziom PKD PKD level		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection		Gospodarka wodna Water management	
dział division	grupa group		w tys. zł in thous. zł	w % in %	w tys. zł in thous. zł	w % in %
		OGÓŁEM / TOTAL	10127805,8	100,0	2787915,5	100,0
		SEKCJA A / SECTION A	157,0	—	42,0	—
1			157,0	—	—	—
	01.6		157,0	—	—	—
3			—	—	42,0	—
	03.2		—	—	42,0	—
		SEKCJE B+C+D+E	5258093,8	51,9	853236,1	30,6
		<i>SECTION B+C+D+E</i>				
		SEKCJA B / SECTION B	89105,9	0,9	1550,8	0,1
5			67314,7	0,7	1550,8	0,1
	05.1		67210,0	0,7	1550,8	0,1
	05.2		104,7	—	—	—
6			192,5	—	—	—
	06.1		192,5	—	—	—
7			8883,8	0,1	—	—
	07.2		8883,8	0,1	—	—
8			2838,5	—	—	—
	08.1		2672,5	—	—	—
	08.9		166,0	—	—	—
9			9876,4	0,1	—	—
	09.1		9876,4	0,1	—	—
		SEKCJA C / SECTION C	818331,5	8,1	11932,7	0,4
10			161244,4	1,6	7125,1	0,3
	10.1		24153,1	0,2	3682,8	0,1
	10.2		670,5	—	275,7	—
	10.3		40864,0	0,4	2454,1	0,1
	10.4		10193,0	0,1	—	—
	10.5		40598,5	0,4	478,5	—
	10.6		393,6	—	—	—
	10.7		1096,6	—	21,7	—
	10.8		30901,9	0,3	212,3	—
	10.9		12373,2	0,1	—	—
11			3345,3	—	—	—
	11.0		3345,3	—	—	—
12			3073,0	—	—	—
	12.0		3074,0	—	—	—
13			327,4	—	289,1	—
	13.1		—	—	127,0	—
	13.3		327,4	—	17,1	—
	13.9		—	—	145,0	—
14			240,0	—	—	—
	14.3		240,0	—	—	—
15			99,0	—	—	—
	15.1		99,0	—	—	—
16			2439,8	—	—	—
	16.2		2439,8	—	—	—
17			22832,4	0,2	396,1	—
	17.1		16589,7	0,2	368,0	—
	17.2		6242,7	0,1	28,1	—
18			208,1	—	21,0	—
	18.1		208,1	—	21,0	—
19			126229,3	1,2	—	—
	19.1		12501,1	0,1	—	—
	19.2		113728,2	1,1	—	—
20			225475,9	2,2	218,7	—
	20.1		216009,5	2,1	14,9	—

TABL. 5 (310). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

Poziom PKD PKD level		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection		Gospodarka wodna Water management	
dział division	grupa group		w tys. zł in thous. zł	w % in %	w tys. zł in thous. zł	w % in %
	20.3		2917,5	—	203,8	—
	20.4		6113,5	0,1	—	—
	20.5		435,4	—	—	—
21			292,6	—	—	—
	21.2		292,6	—	—	—
22			18165,2	0,2	318,7	—
	22.1		9690,3	0,1	—	—
	22.2		8474,9	0,1	318,7	—
23			126619,4	1,3	1383,3	—
	23.1		11308,0	0,1	90,2	—
	23.3		279,0	—	—	—
	23.4		2478,4	—	225,0	—
	23.5		5090,1	0,1	—	—
	23.6		104066,9	1,0	1068,1	—
	23.9		1867,0	—	—	—
24			56411,6	0,6	882,8	—
	24.1		48292,1	0,5	—	—
	24.2		35,6	—	843,9	—
	24.4		1358,9	—	—	—
	24.5		6725,0	0,1	38,9	—
25			12299,7	0,1	999,2	—
	25.1		653,4	—	—	—
	25.2		256,4	—	—	—
	25.3		2141,4	—	—	—
	25.4		572,0	—	—	—
	25.5		100,0	—	—	—
	25.6		2051,6	—	—	—
	25.7		2204,0	—	—	—
	25.9		4320,9	—	999,2	—
27			18882,7	0,2	—	—
	27.1		3901,1	—	—	—
	27.4		32,8	—	—	—
	27.5		153,0	—	—	—
	27.9		14795,8	0,1	—	—
28			6801,8	0,1	61,7	—
	28.1		1087,5	—	—	—
	28.2		267,3	—	—	—
	28.3		2483,0	—	61,7	—
	28.9		2964,0	—	—	—
29			19065,0	0,2	237,0	—
	29.1		15558,3	0,2	—	—
			3506,7	—	237,0	—
30			6142,2	0,1	—	—
	30.1		1691,2	—	—	—
	30.2		833,3	—	—	—
	30.3		3617,7	—	—	—
31			1549,3	—	—	—
	31.0		1549,3	—	—	—
32			4260,7	—	—	—
	32.1		805,9	—	—	—
	32.5		3390,6	—	—	—
	32.9		64,2	—	—	—
33			2326,7	—	—	—

TABL. 5 (310). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

Poziom PKD PKD level		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection		Gospodarka wodna Water management	
dział division	grupa group		w tys. zł in thous. zł	w % in %	w tys. zł in thous. zł	w % in %
	33.1		2209,1	—	—	—
	33.2		117,6	—	—	—
35		SEKCJA D / SECTION D	1865104,0	18,4	57357,3	2,1
			1865104,0	18,4	57357,3	2,1
	35.1		1195936,9	11,8	26047,6	0,9
	35.2		397,2	—	63,4	—
	35.3		668769,9	6,6	31246,3	1,1
36		SEKCJA E / SECTION E	2485552,4	24,5	782395,3	28,1
			1151803,5	11,4	418357,3	15,0
37	36.0		1151803,5	11,4	418357,3	15,0
			895639,0	8,8	355770,7	12,8
38	37.0		895639,0	8,8	355770,7	12,8
			434357,9	4,3	7375,3	0,3
	38.1		140121,3	1,4	1732,3	0,1
	38.2		214709,1	2,1	5643,0	0,2
	38.3		79527,5	0,8	—	—
39			3752,0	—	892,0	—
	39.0		3753,0	—	893,0	—
41		SEKCJA F / SECTION F	5063,8	0,1	331,1	—
			2677,9	—	—	—
	41.1		22,0	—	—	—
42	41.2		2655,9	—	—	—
			1094,1	—	331,1	—
	42.1		552,0	—	19,9	—
	42.2		383,6	—	311,2	—
	42.9		158,5	—	—	—
43			1291,8	—	—	—
	43.2		619,6	—	—	—
	43.9		672,2	—	—	—
45		SEKCJA G / SECTION G	16012,5	0,2	321,1	—
			275,8	—	—	—
	45.1		276,8	—	—	—
46			11356,9	0,1	147,1	—
	46.3		305,3	—	—	—
	46.4		1116,4	—	—	—
	46.6		864,0	—	—	—
	46.7		8723,5	0,1	101,1	—
	46.9		347,7	—	46,0	—
47			4379,8	—	174,0	—
	47.1		3685,6	—	—	—
	47.3		694,2	—	174,0	—
49		SEKCJA H / SECTION H	88395,8	0,9	117,0	—
			9641,1	0,1	117,0	—
	49.1		150,0	—	—	—
	49.2		4632,5	—	117,0	—
	49.3		3267,1	—	—	—
	49.4		222,5	—	—	—
	49.5		1369,0	—	—	—
50			984,3	—	—	—
51	50.2		984,3	—	—	—
			137,4	—	—	—
52	51.1		137,4	—	—	—
			76950,2	0,8	—	—
	52.1		173,0	—	—	—
	52.2		76777,2	0,8	—	—
53			682,8	—	—	—

TABL. 5 (310). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (dok.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices)(cont.)

Poziom PKD PKD level		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection		Gospodarka wodna Water management	
dział division	grupa group		w tys. zł in thous. zł	w % in %	w tys. zł in thous. zł	w % in %
	53.1		682,8	—	—	—
		SEKCJA I / SECTION I	4815,0	—	—	—
55			4565,6	—	—	—
	55.1		4546,5	—	—	—
	55.2		19,1	—	—	—
56			249,4	—	—	—
	56.2		249,4	—	—	—
		SEKCJA J / SECTION J	48,7	—	—	—
59			14,7	—	—	—
	59.1		14,7	—	—	—
61			34,0	—	—	—
	61.1		34,0	—	—	—
		SEKCJA L / SECTION L	172761,4	1,7	23670,6	0,8
68			172761,4	1,7	23670,6	0,8
	68.1		21441,0	0,2	—	—
	68.2		80065,4	0,8	22065,9	0,8
	68.3		71255,0	0,7	1604,7	0,1
		SEKCJA M / SECTION M	6444,7	0,1	101367,7	3,6
70			5641,3	0,1	935,1	—
	70.1		788,0	—	580,1	—
	70.2		4853,3	—	355,0	—
71			759,9	—	100432,6	3,6
	71.1		488,0	—	100432,6	3,6
	71.2		271,9	—	—	—
72			43,5	—	—	—
	72.1		43,5	—	—	—
		SEKCJA N / SECTION N	830,3	—	—	—
77			377,1	—	—	—
	77.3		377,1	—	—	—
80			72,5	—	—	—
	80.1		72,5	—	—	—
81			380,7	—	—	—
	81.1		20,6	—	—	—
	81.2		338,4	—	—	—
	81.3		21,7	—	—	—
		SEKCJA O / SECTION O	4381346,3	43,3	1803465,3	64,7
84			4381346,3	43,3	1803465,3	64,7
	84.1		4362207,9	43,1	1803222,3	64,7
	84.2		19138,4	0,2	243,0	—
		SEKCJA Q / SECTION Q	185982,0	1,8	5318,6	0,2
86			182050,5	1,8	5318,6	0,2
	86.1		172697,9	1,7	5318,6	0,2
	86.2		2936,7	—	—	—
	86.9		6415,9	0,1	—	—
87			3931,5	—	—	—
	87.2		1459,3	—	—	—
	87.3		2072,2	—	—	—
	87.9		400,0	—	—	—
		SEKCJA R / SECTION R	7854,5	0,1	46,0	—
91			6896,2	0,1	46,0	—
	91.0		6896,2	0,1	46,0	—
92			18,3	—	—	—
	92.0		19,3	—	—	—
93			940,0	—	—	—
	93.1		850,0	—	—	—
	93.2		90,0	—	—	—

^a Patrz Aneks, str. 524.

^a See Annex, page 524.

TABL. 6(311). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I ZRODEŁ FINANSOWANIA W 2012 R. (ceny bieżące) (dok.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND SOURCES OF FINANCING IN 2012 (current prices) (cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA <i>DIRECTIONS OF INVESTING</i>	Ogółem <i>Total</i>	Środki <i>Funds</i>						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) <i>Ecological funds (credits, loans and allocations)</i>	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe <i>Domestic credits and loans, including bank credits and loans</i>	Inne środki w tym nakłady niesfinansowane <i>Other funds, including non-financed outlays</i>
		własne <i>own</i>	z budżetu		from budget		z zagranicy <i>from abroad</i>			
			centralnego <i>central</i>	wojewódzwa <i>voivodship</i>	powiatu <i>powiat</i>	gminy (współudział) <i>gmina (share)</i>				
		w tysiącach zł						<i>in thousand zł</i>		
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA	504320,6	222588,5	11294,3	15025,3	8795,1	12472,4	61896,0	117520,5	52953,1	1775,4
<i>OTHER ENVIRONMENTAL PROTECTION ACTIVITIES</i>										
Administrowanie, zarządzanie środowiskiem	369,8	329,8	26,0	14,0	—	—	—	—	—	—
<i>Environmental administration and management</i>										
Działalność edukacyjna, szkoleniowa i informacyjna	5429,3	548,5	—	48,3	—	—	2927,2	1902,9	—	2,4
<i>Educational, training and information activities</i>										
Działalności wyżej nie identyfikowane prowadzące do niepodzielnych wydatków	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Activities not identified above leading to indivisible expenditure</i>										
Działalności gdzie indziej nie sklasyfikowane	498521,5	221710,2	11268,3	14963,0	8795,1	12472,4	58968,8	115617,6	52953,1	1773,0
<i>Activities not elsewhere classified</i>										
oszczędzanie energii (wyłącznie w celu ochrony środowiska)	484021,5	207210,2	11268,3	14963,0	8795,1	12472,4	58968,8	115617,6	52953,1	1773,0
<i>energy saving (only for the purpose of environmental protection)</i>										
wymiana oświetlenia na energooszczędne	5414,9	4665,4	—	—	—	—	430,7	318,8	—	—
<i>replacement of lighting for energy-saving one</i>										
inwestycje energooszczędne dotyczące centralnego ogrzewania i ciepłej wody oraz docieplania budynków	478606,6	202544,8	11268,3	14963,0	8795,1	12472,4	58538,1	115298,8	52953,1	1773,0
<i>energy-saving investment concerning central heating, hot water and insulation of buildings</i>										
inne działalności	14500,0	14500,0	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>other activities</i>										

a Atmosferycznego i klimatu. b Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. c Głównie odnawialne źródła energii. d Dotyczy emisji gazów cieplarnianych oraz gazów, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). e Innych aniżeli gazy cieplarniane oraz gazy, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). f Poprzez modyfikację procesów technologicznych. g Powodujące zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków oraz stężeń zanieczyszczeń i zmniejszenie ilości osadów ściekowych. h Z wyłączeniem ochrony miejsc pracy. i Z wyłączeniem bezpieczeństwa zewnętrznego.

a Of air and climate. b Through modification of technological processes and the increase in efficiency of energy use. c Mainly renewable energy sources. d Concerns the emission of greenhouse gases and gases that have a harmful impact on the ozone layer in the stratosphere (carbon dioxide, methane, nitrogen oxide, chlorofluorocarbons and halocarbons). e Of other than greenhouse gases and gases that have a harmful impact on the ozone layer in the stratosphere (carbon dioxide, methane, nitrogen oxide, chlorofluorocarbons and halocarbons). f Through modification of technological processes. g Resulting in a reduction of the amount of waste water produced and pollutant concentration, and a reduction of the amount of sewage sludge. h Excluding protection of workplaces. i Excluding external security.

TABL. 7(312). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2012 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY SOURCES OF FINANCING AND VOIVODSHIPS IN 2012 (current prices)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and allocations)	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki w tym nakłady niesfinansowane Other funds, including non-financed outlays
		własne own	z budżetu from budgets				z zagranicy from abroad			
			centralnego Central	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (share)				
w tysiącach zł in thousand zł										
P O L S K A	10127805,8	4856559,7	770718,6	70300,9	36318,1	118675,8	2108347,3	1411739,5	621295,4	133850,5
P O L A N D										
Dolnośląskie	631187,9	271407,0	480,7	1428,0	2113,0	872,7	124331,8	104369,6	119833,9	6351,2
Kujawsko-pomorskie ...	462823,9	252588,9	43491,1	7218,6	221,3	3234,5	67188,1	60170,2	19967,2	8744,0
Lubelskie	536871,7	247777,3	474,5	922,6	330,7	6878,1	150005,5	94545,0	22415,4	13522,6
Lubuskie	206418,6	75819,3	424,0	–	–	3301,4	100081,2	1176,6	23662,2	1953,9
Łódzkie	1191721,3	283650,9	623705,0	17961,3	468,8	2458,0	134979,5	95177,0	28851,2	4469,6
Małopolskie	702248,6	325300,9	276,9	1977,1	4868,9	15433,7	153512,4	167864,8	20051,4	12962,5
Mazowieckie	984968,5	488084,0	11267,0	2883,2	1627,3	27049,7	275052,5	107686,7	60002,6	11315,5
Opolskie	337731,8	156222,9	34,4	–	–	202,5	50086,2	118292,7	6766,4	6126,7
Podkarpackie	470911,3	161027,4	18418,9	2791,1	1861,3	3224,1	143091,5	92164,9	47624,4	707,7
Podlaskie	309594,1	177698,0	9674,1	1977,9	284,0	816,1	71829,6	38669,5	7085,3	1559,6
Pomorskie	526925,4	263530,6	15739,8	800,1	–	6423,4	139785,5	55286,8	42075,2	3284,0
Śląskie	1463250,8	774663,9	39828,4	21898,0	1963,5	24026,9	323267,3	173490,4	81622,4	22490,0
Świętokrzyskie	689353,5	474622,8	–	90,3	440,6	4011,2	98827,3	73909,7	30274,1	7177,5
Warmińsko-mazurskie ..	421931,5	252187,2	2744,8	4481,5	316,8	7385,6	92105,2	30562,5	31574,9	573,0
Wielkopolskie	804203,6	381294,3	546,2	2385,3	21428,0	11796,7	143325,9	149668,1	64025,4	29733,7
Zachodniopomorskie	387663,3	270684,3	3612,8	3485,9	393,9	1561,2	40877,8	48705,0	15463,4	2879,0

TABL. 8(313). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW I WOJEWÓDZTW W 2012 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY GROUPS OF INVESTORS AND VOIVODSHIPS IN 2012 (current prices)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
		przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
		w tysiącach zł in thousand zł		
P O L S K A	10127805,8	5633082,3	3226641,9	1268081,6
P O L A N D				
Dolnośląskie	631187,9	427938,4	185891,1	17358,4
Kujawsko-pomorskie	462823,9	267929,6	141602,8	53291,5
Lubelskie	536871,7	292170,6	208613	36088,1
Lubuskie	206418,6	76687,4	57908,4	71822,8
Łódzkie	1191721,3	294623,8	234996,4	662101,1
Małopolskie	702248,6	339038,3	306069,7	57140,6
Mazowieckie	984968,5	532751,4	414628,3	37588,8
Opolskie	337731,8	248026,2	76053,3	13652,3
Podkarpackie	470911,3	242889,3	120935,2	107086,8
Podlaskie	309594,1	195614,2	95048,9	18931
Pomorskie	526925,4	300695,7	206684,1	19545,6
Śląskie	1463250,8	934694	422825,9	105730,9
Świętokrzyskie	689353,5	537461,8	145117,9	6773,8
Warmińsko-mazurskie	421931,5	267146,2	149466,9	5318,4
Wielkopolskie	804203,6	412577,3	347905,8	43720,5
Zachodniopomorskie	387663,3	262838,1	112894,2	11931

TABL. 9(314). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND GROUPS OF INVESTORS IN 2012 (current prices)

KIERUNKI INWESTOWANIA DIRECTIONS OF INVESTING	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
		przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
		w tysiącach zł		in thousand zł
O G Ó Ł E M	10127805,8	5633082,3	3226641,9	1268081,6
T O T A L				
OCHRONA POWIETRZA ^a	2319520,8	2232101,5	63378,5	24040,8
<i>AIR PROTECTION</i> ^a				
Zapobieganie zanieczyszczeniom ^b	1553129,6	1467102,4	63371,2	22656,0
<i>Preventing pollution</i> ^b				
w zakresie ochrony powietrza	1513662,9	1427635,7	63371,2	22656,0
<i>in the scope of air protection</i>				
nowe techniki i technologie spalania paliw	1193553,0	1158700,3	29437,9	5414,8
<i>new fuel combustion technologies and techniques</i>				
w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni	1190502,0	1158700,3	26386,9	5414,8
<i>of which the modernisation of boiler and thermal energy plants</i>				
dostosowanie układów zasilania i silników spalinowych do paliwa gazowego	101,0	101,0	—	—
<i>adjusting feed systems and internal-combustion engines to gas fuel</i>				
niekonwencjonalne źródła energii ^c	320008,9	268834,4	33933,3	17241,2
<i>unconventional energy sources</i> ^c				
w zakresie ochrony klimatu i warstwy ozonowej ^d	39466,7	39466,7	—	—
<i>in the scope of climate and ozone layer protection</i> ^d				
Redukcja zanieczyszczeń	759567,3	759532,3	—	35,0
<i>Pollution reduction</i>				
w zakresie ochrony powietrza	696922,6	696887,6	—	35,0
<i>in the scope of air protection</i>				
pyłowych	211780,2	211780,2	—	—
<i>particulates</i>				
gazów odlotowych ^e	485142,4	485107,4	—	35,0
<i>waste gases</i> ^e				
w zakresie ochrony klimatu i warstwy ozonowej ^d	62644,7	62644,7	—	—
<i>in the scope of climate and ozone layer protection</i> ^d				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	5721,6	4364,5	7,3	1349,8
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>				
Inne rodzaje działalności	1102,3	1102,3	—	—
<i>Other types of activity</i>				
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD	5656731,4	2327881,2	2916340,8	412509,4
<i>WASTEWATER MANAGEMENT AND PROTECTION OF WATER</i>				
Zapobieganie zanieczyszczeniom ^f	1766,2	1766,2	—	—
<i>Preventing pollution</i> ^f				
w tym nowe techniki i technologie produkcji ^g	843,1	843,1	—	—
<i>of which new production technologies and techniques</i> ^g				
Sieć kanalizacyjna	4325265,5	1559550,7	2382111,7	383603,1
<i>Sewage network</i>				
odprowadzająca ścieki	3486388,8	1440876,2	1980249,1	65263,5
<i>discharging wastewater</i>				
wody opadowe	838876,7	118674,5	401862,6	318339,6
<i>precipitation water</i>				
Oczyszczanie ścieków	1289683,4	732829,6	529265,5	27588,3
<i>Wastewater treatment plants</i>				
przemysłowych.....	182287,8	182287,8	—	—
<i>industrial</i>				
komunalnych.....	945705,3	521203,0	399954,9	24547,4
<i>municipal</i>				

TABL. 9(314). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND GROUPS OF INVESTORS IN 2012 (current prices) (cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA <i>DIRECTIONS OF INVESTING</i>	Ogółem <i>Total</i>	Grupy inwestorów <i>Groups of investors</i>		
		przedsiębiorstwa <i>enterprises</i>	gminy <i>gminas</i>	jednostki budżetowe <i>budgetary entities</i>
		w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>		
indywidualne przydomowe	132587,8	645,9	129310,6	2631,3
<i>independent</i>				
podczyszczanie ścieków przemysłowych	29102,5	28692,9	–	409,6
<i>pre-treatment of industrial wastewater</i>				
Oczyszczanie wód chłodniczych	2405,2	2405,2	–	–
<i>Treatment of cooling water</i>				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	5119,9	4647,6	37,7	434,6
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>				
Pozostałe rodzaje działalności	32491,2	26681,9	4925,9	883,4
<i>Other activity types</i>				
systemy obiegowego zasilania wodą	14481,0	14481,0	–	–
<i>rotary water supply systems</i>				
zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do rzek, mórz oraz innych akwenów powstających przy transporcie wodnym	406,0	406,0	–	–
<i>protection against infiltration of pollutants generated by water transport to rivers, seas and other reservoirs</i>				
utworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody	17604,2	11794,9	4925,9	883,4
<i>creation of protection zones for water sources and intakes</i>				
inne rodzaje działalności	–	–	–	–
<i>other types of activity</i>				
GOSPODARKA ODPADAMI	761981,9	618544,2	90479,2	52958,5
<i>WASTE MANAGEMENT</i>				
Zapobieganie zanieczyszczeniom^f	5884,9	5884,9	–	–
<i>Preventing pollution^f</i>				
w tym nowe techniki i technologie mało- i bezodpadowe	5681,0	5681,0	–	–
<i>of which new low and no-waste technologies and techniques</i>				
Zbieranie odpadów i ich transport	87085,9	71825,9	11897,3	3362,7
<i>Waste collection and transport</i>				
w tym odpadów komunalnych	79895,1	65402,4	11575,3	2917,4
<i>of which municipal waste</i>				
selektywne zbieranie odpadów	23420,7	13873,7	7622,3	1924,7
<i>selective collection of waste</i>				
w tym odpadów komunalnych	21502,5	12400,8	7622,3	1479,4
<i>of which municipal waste</i>				
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów niebezpiecznych	31496,6	21839,9	9656,7	–
<i>Treatment and disposal of hazardous waste</i>				
spalanie odpadów komunalnych	–	–	–	–
<i>municipal waste incineration</i>				
spalanie odpadów z wyłączeniem komunalnych	19299,5	9666,8	9632,7	–
<i>waste incineration, excluding municipal waste</i>				
w tym termiczne przekształcanie	19183,1	9550,4	9632,7	–
<i>of which thermal processing</i>				
składowanie odpadów komunalnych	20,0	20,0	–	–
<i>municipal waste landfilling</i>				

TABL. 9(314). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND GROUPS OF INVESTORS IN 2012 (current prices) (cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA <i>DIRECTIONS OF INVESTING</i>	Ogółem <i>Total</i>	Grupy inwestorów <i>Groups of investors</i>		
		przedsiębiorstwa <i>enterprises</i>	gminy <i>gminas</i>	jednostki budżetowe <i>budgetary entities</i>
		w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>		
składowanie odpadów z wyłączeniem komunalnych	8024,9	8024,9	–	–
<i>waste landfilling excluding municipal waste</i>				
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów komunalnych	24,0	–	24,0	–
<i>other methods of municipal waste treatment and disposal</i>				
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów z wyłączeniem komunalnych	4128,2	4128,2	–	–
<i>other methods of waste treatment and disposal, excluding municipal waste</i>				
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne	366557,7	310038,3	28741,5	27777,9
<i>Treatment and disposal of waste, other than hazardous waste</i>				
spalanie odpadów komunalnych	18372,8	16755,6	1617,2	–
<i>municipal waste incineration</i>				
w tym termiczne przekształcanie	18372,8	16755,6	1617,2	–
<i>of which thermally processed</i>				
spalanie odpadów z wyłączeniem komunalnych	6382,0	6382,0	–	–
<i>waste incineration, excluding municipal waste</i>				
w tym termiczne przekształcanie	6382,0	6382,0	–	–
<i>of which thermal processing</i>				
składowanie odpadów komunalnych	158817,5	108338,2	25610,3	24869,0
<i>municipal waste landfilling</i>				
składowanie odpadów z wyłączeniem komunalnych	50653,4	50653,4	–	–
<i>waste landfilling, excluding municipal waste</i>				
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów komunalnych	131419,6	126996,7	1514,0	2908,9
<i>other methods of municipal waste treatment and disposal</i>				
w tym kompostowanie	116184,8	111761,9	1514,0	2908,9
<i>of which composting</i>				
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów z wyłączeniem komunalnych	912,4	912,4	–	–
<i>other methods of treatment and disposal of waste, excluding municipal waste</i>				
w tym kompostowanie	912,4	912,4	–	–
<i>of which composting</i>				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	12,0	12,0	–	–
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>				
Pozostałe rodzaje działalności	270944,8	208943,2	40183,7	21817,9
<i>Other types of activity</i>				
związane z recyklingiem i wykorzystywaniem odpadów	178685,2	159707,6	305,6	18672,0
<i>related to recycling and use of waste</i>				
rekultywacja hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	50663,7	7785,6	39732,2	3145,9
<i>reclamation of piles, sludge tanks, waste landfills and other devastated and degraded land</i>				
urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków	41487,9	41450,0	37,9	–
<i>equipment for processing and management of sludge from waste water treatment plants</i>				
inne rodzaje działalności	108,0	–	108,0	–
<i>other types of activity</i>				

TABL. 9(314). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND GROUPS OF INVESTORS IN 2012 (current prices) (cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA <i>DIRECTIONS OF INVESTING</i>	Ogółem <i>Total</i>	Grupy inwestorów <i>Groups of investors</i>		
		przedsiębiorstwa <i>enterprises</i>	gminy <i>gminas</i>	jednostki budżetowe <i>budgetary entities</i>
		w tysiącach zł		<i>in thousand zł</i>
OCHRONA I PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI UŻYTKOWEJ GLEB, OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH	168220,9	76591,1	1385,8	90244,0
<i>PROTECTION AND RESTORATION OF UTILITY VALUE OF SOIL, PROTECTION OF GROUNDWATER AND SURFACE WATER</i>				
Zapobieganie infiltracji zanieczyszczeń	71359,4	71359,4	–	–
<i>Preventing of pollutant infiltration</i>				
Oczyszczanie gleb i wód	1177,0	161,1	1015,9	–
<i>Cleaning up of soil and waters</i>				
Ochrona przed erozją i inną fizyczną degradacją	86465,1	–	369,9	86095,2
<i>Protection against erosion and other physical degradation</i>				
Zapobieganie zasoleniu gleb oraz przywracanie właściwego zasolenia	–	–	–	–
<i>Preventing soil salinity and restoration of appropriate salinity level</i>				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	4954,0	4900,5	–	53,5
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>				
Pozostałe rodzaje działalności	4265,4	170,1	–	4095,3
<i>Other types of activity</i>				
ZMNIEJSZANIE HAŁASU I WIBRACJI ^h NOISE AND VIBRATION REDUCTION ^h	513762,3	68084,6	19637,3	426040,4
<i>PROTECTION THROUGH MODIFICATION OF THE SOURCES OF NOISE/VIBRATION</i>				
Ochrona poprzez modyfikację źródeł hałasu/wibracji	39603,8	8698,6	7000,2	23905,0
<i>Protection through modification of the sources of noise/vibration</i>				
ruch drogowy i kolejowy	31991,0	1085,8	7000,2	23905,0
<i>road and rail traffic</i>				
hałas przemysłowy i pozostały	7612,8	7612,8	–	–
<i>industrial and other noise</i>				
Budowa urządzeń anty-hałasowych i anty-wibracyjnych	473472,2	59118,1	12218,7	402135,4
<i>Construction of anti-noise and anti-vibration equipment</i>				
ruch drogowy i kolejowy	447766,7	33412,6	12218,7	402135,4
<i>road and rail traffic</i>				
ruch powietrzny	–	–	–	–
<i>air traffic</i>				
hałas przemysłowy i pozostały	25705,5	25705,5	–	–
<i>industrial and other noise</i>				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	612,3	267,9	344,4	–
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>				
Pozostałe rodzaje działalności	74,0	–	74,0	–
<i>Other types of activity</i>				
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU	200553,7	6745,2	6830,2	186978,3
<i>PROTECTION OF BIODIVERSITY AND LANDSCAPE</i>				
Ochrona i odbudowa gatunków i siedlisk	191646,4	6511,3	190,2	184944,9
<i>Protection and reconstruction of species and habitats</i>				
Ochrona naturalnego i półnaturalnego	4479,2	21,0	3776,4	681,8
<i>Protection of natural and semi-natural landscape</i>				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	–	–	–	–
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>				
Pozostałe rodzaje działalności	4428,1	212,9	2863,6	1351,6
<i>Other types of activity</i>				

TABL. 9(314). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące) (dok.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND GROUPS OF INVESTORS IN 2012 (current prices) (cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA <i>DIRECTIONS OF INVESTING</i>	Ogółem <i>Total</i>	Grupy inwestorów <i>Groups of investors</i>		
		przedsiębiorstwa <i>enterprises</i>	gminy <i>gminas</i>	jednostki budżetowe <i>budgetary entities</i>
		w tysiącach zł		<i>in thousand zł</i>
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM ⁱ	—	—	—	—
<i>PROTECTION AGAINST IONIZING RADIATION</i> ⁱ				
Ochrona środowiska	—	—	—	—
<i>Environmental protection</i>				
Transport i unieszkodliwianie odpadów o wysokiej radioaktywności	—	—	—	—
<i>Transportation and disposal of highly radioactivity waste</i>				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	—	—	—	—
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>				
DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA	2714,2	2714,2	—	—
<i>RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY</i>				
Działalność w zakresie dziedzin wcześniej wymienionych	851,2	851,2	—	—
<i>Activity in the scope of the abovementioned areas</i>				
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA	504320,6	300420,3	128590,1	75310,2
<i>OTHER ENVIRONMENTAL PROTECTION ACTIVITIES</i>				
Administrowanie, zarządzanie środowiskiem	369,8	329,8	—	40,0
<i>Environmental administration and management</i>				
Działalność edukacyjna, szkoleniowa i informacyjna	5429,3	103,7	4481,0	844,6
<i>Educational, training and information activities</i>				
Działalności wyżej nie identyfikowane prowadzące do niepodzielnych wydatków	—	—	—	—
<i>Activities not identified above, leading to indivisible expenditures</i>				
Działalności gdzie indziej nie sklasyfikowane	498521,5	299986,8	124109,1	74425,6
<i>Activities not elsewhere classified</i>				
oszczędzanie energii (wyłącznie w celu ochrony środowiska)	484021,5	285486,8	124109,1	74425,6
<i>energy saving (only for the purpose of environmental protection)</i>				
wymiana oświetlenia na energooszczędne	5414,9	3178,5	2236,4	—
<i>replacement of lightning on energy-saving one</i>				
inwestycje energooszczędne dotyczące centralnego ogrzewania i ciepłej wody oraz docieplania budynków	478606,6	282308,3	121872,7	74425,6
<i>energy-saving investment concerning central heating, hot water and insulation of buildings</i>				
inne działalności	14500,0	14500,0	—	—
<i>other activities</i>				

a Atmosferycznego i klimatu. b Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. c Głównie odnawialne źródła energii. d Dotyczy emisji gazów cieplarnianych oraz gazów, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). e Innych aniżeli gazy cieplarniane oraz gazy, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). f Poprzez modyfikację procesów technologicznych. g Powodujące zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków oraz stężeń zanieczyszczeń i zmniejszenie ilości osadów ściekowych. h Z wyłączeniem ochrony miejsc pracy. i Z wyłączeniem bezpieczeństwa zewnętrznego.

a Of air and climate. b Through modification of technological processes and the increase in efficiency of energy use. c Mainly renewable energy sources. d Concerns the emission of greenhouse gases and gases that have a harmful impact on the ozone layer in the stratosphere (carbon dioxide, methane, nitrogen oxide, chlorofluorocarbons and halocarbons). e Of other than greenhouse gases and gases that have a impact influence on the ozone layer in the stratosphere (carbon dioxide, methane, nitrogen oxide, chlorofluorocarbons and halocarbons). f Through modification of technological processes. g Resulting in a reduction of the amount of waste water produced and pollutant concentration and a reduction of the amount of sewage sludge. h Excluding protection of workplaces. i Excluding external security.

TABL. 10(315). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG NIEKTORYCH KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ WOJEWÓDZTW W 2012 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY SELECTED DIRECTIONS OF INVESTING AND VOIVODSHIPS IN 2012 (current prices)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>				W tym na <i>Of which on</i>			
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>	w % nakładów inwestycyjnych ogółem <i>in % of investment outlays in total</i>	na 1 miesz- kańca w zł <i>per capita in zł</i>	w odset- kach <i>in percent</i>	gospodarkę ściekową i ochronę wód <i>wastewater management and protection of water</i>			
					razem <i>total</i>	w tym na <i>of which on</i>		
						oczyszczanie ścieków <i>wastewater treatment plants</i>	kanalizację odprowadzającą <i>discharge sewage network</i>	wody opadowe <i>precipitation water</i>
		w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>						
P O L S K A	10127805,8	4,3	263	100,0	5656731,4	1289683,4	3486388,8	838876,7
P O L A N D								
Dolnośląskie	631187,9	3,2	217	6,2	463040,3	139538,2	301637,9	17670,5
Kujawsko-pomorskie	462823,9	4,8	221	4,6	237926,2	55654,6	157662,8	24442,9
Lubelskie	536871,7	5,4	248	5,3	265937,6	96615,5	147173,7	19464,8
Lubuskie	206418,6	3,6	202	2,0	150514,1	9277,1	78067,4	63145,4
Łódzkie	1191721,3	6,6	471	11,8	474670,4	99761,0	163690,7	206750,8
Małopolskie	702248,6	3,8	210	6,9	482861,4	104563,2	356918,4	19686,8
Mazowieckie	984968,5	2,1	186	9,7	666935,2	187704,5	428829,2	47943,5
Opolskie	337731,8	7,8	334	3,3	227347,9	14972,0	201143,0	11184,9
Podkarpackie	470911,3	3,7	221	4,6	234407,8	58509,9	103831,6	67752,6
Podlaskie	309594,1	5,6	258	3,1	144415,6	47415,1	57095,7	39904,8
Pomorskie	526925,4	3,5	230	5,2	307500,6	76537,0	166592,0	61673,2
Śląskie	1463250,8	5,3	317	14,4	759447,3	99593,9	517247,2	124649,2
Świętokrzyskie	689353,5	10,6	540	6,8	237039,1	47589,6	180206,9	9189,3
Warmińsko-mazurskie	421931,5	5,6	291	4,2	217243,6	74494,4	130923,8	11825,4
Wielkopolskie	804203,6	3,8	233	7,9	607697,9	130427,0	398622,6	78017,6
Zachodniopomorskie	387663,3	3,9	225	3,8	179746,4	47030,4	96745,9	35575,0

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	W tym na <i>Of which on</i>			
	ochronę powietrza i klimatu <i>protection of air and climate</i>	gospodarkę odpadami <i>waste management</i>	ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu <i>protection of biodiversity and landscape</i>	zmniejszenie hałasu i wibracji <i>noise and vibration reduction</i>
	w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>			
P O L S K A	2319520,8	761981,9	200553,7	513762,3
P O L A N D				
Dolnośląskie	79210,0	35684,1	418,0	12868,6
Kujawsko-pomorskie	90935,3	38865,0	15934,7	18571,5
Lubelskie	182131,6	77010,3	1150,5	617,0
Lubuskie	16519,4	13288,2	4735,6	3952,8
Łódzkie	173363,5	22564,9	159065,8	245867,7
Małopolskie	67897,6	106354,7	41,0	3411,1
Mazowieckie	178567,1	40013,7	3087,9	55603,2
Opolskie	62315,7	21534,3	393,9	9142,5
Podkarpackie	86463,7	55313,2	–	54435,0
Podlaskie	112917,3	26002,9	–	40,3
Pomorskie	99938,2	67346,9	545,8	21324,2
Śląskie	395495,2	68996,2	972,8	66865,8
Świętokrzyskie	372824,2	66311,1	176,0	772,8
Warmińsko-mazurskie	124548,1	57024,2	3968,5	2509,6
Wielkopolskie	139591,2	19910,5	339,3	17780,2
Zachodniopomorskie	136802,7	45761,7	9723,9	–

TABL. 11(316). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING, SECTORS, "END-OF-PIPE" INVESTMENTS AND INTEGRATED TECHNOLOGIES, AS WELL AS THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection				
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste		
						razem total	w tym of which	
							groma- dzenie land- filling	unieszkodli- wianie treatment
w tysiącach zł in thousand zł								
OGÓŁEM			TOTAL					
OGÓŁEM (I+II+III)			10127805,8	2319520,8	5656731,4	761981,9	304601,7	400711,6
TOTAL (I+II+III)								
I. SEKTOR PUBLICZNY			4409480,6	87285,1	3246223,9	141008,8	63478,0	34567,4
(gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E)								
<i>I. PUBLIC SECTOR (gminas and budgetary entities excluding section E)</i>								
II. SEKTOR GOSPODARCZY			3232772,8	2179731,5	449222,6	152946,1	68137,4	76563,4
(bez sekcji E)								
<i>II. BUSINESS SECTOR (excluding section E)</i>								
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie all	157,0	–	157,0	–	–	–
<i>Enterprises by sections and divisions</i>	B	wszystkie all	89105,9	40566,1	23928,2	14690,0	9640,6	4146,3
	C	wszystkie all	818331,5	493083,4	197036,8	57357,3	18971,6	31856,5
		10	161244,4	36066,6	117475,7	1269,2	112,9	840,3
		11	3345,3	1430,1	222,0	350,0	–	350,0
		12	3073,0	1471,0	–	830,0	–	–
		13	327,4	59,4	268,0	–	–	–
		14	240,0	–	18,0	–	–	–
		15	99,0	–	50,0	–	–	–
		16	2439,8	1180,8	1043,9	112,1	–	112,1
		17	22832,4	9493,1	3619,3	2090,1	1435,3	654,8
		18	208,1	20,0	26,7	54,1	54,1	–
		19	126229,3	107716,5	13591,9	–	–	–
		20	225475,9	176372,9	25694,5	20777,4	9010,9	11766,5
		21	292,6	–	285,8	–	–	–
		22	18165,2	5459,2	3905,6	4985,1	–	3777,0
		23	126619,4	91763,1	5151,3	21931,2	5605,5	12541,6
		24	56411,6	19403,2	15207,3	4345,0	2545,4	1735,6
		25	12299,7	5948,3	1603,0	325,4	25,4	–
		26	–	–	–	–	–	–
		27	18882,7	17954,9	32,8	31,0	–	31,0

TABL. 11(316). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING, SECTORS "END-OF-PIPE" INVESTMENTS AND INTEGRATED TECHNOLOGIES AS WELL AS THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection				
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste		
						razem total	w tym of which	
							groma- dzenie land- filling	unieszkodli- wianie treatment
				w tysiącach zł in thousand zł				
sektor publiczny	E	wszystkie all	2194945,3	122,7	1905392,1	289090,4	116008,1	167622,4
<i>public sector</i>								
sektor prywatny	E	wszystkie all	233265,8	158,0	54171,2	178936,6	56978,2	121958,4
<i>business sector</i>								
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	E	grupa 38.3 group 38.3	79527,5	158,0	36,4	79333,1	219,0	79114,1
<i>of which recycling and waste management</i>								
sektor publiczny	E	grupa 38.3 group 38.3	49786,4	–	–	49786,4	–	49786,4
<i>public sector</i>								
sektor prywatny	E	grupa 38.3 group 38.3	29741,1	158,0	36,4	29546,7	219,0	29327,7
<i>business sector</i>								
INWESTYCJE ZINTEGROWANE			INTEGRATED TECHNOLOGIES					
R A Z E M (I+II+III)			2163888,3	1554231,9	19433,6	5884,9	–	–
T O T A L (I+II+III)								
I. SEKTOR PUBLICZNY			321881,1	85893,0	2333,0	–	–	–
(gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E)								
I. PUBLIC SECTOR								
(gminas and budgetary entities, excluding section E)								
II. SEKTOR GOSPODARCZY			1784665,9	1416115,4	15379,0	5884,9	–	–
(bez sekcji E)								
II. BUSINESS SECTOR								
(excluding section E)								
A		wszystkie all	–	–	–	–	–	–
B		wszystkie all	9380,7	2062,6	4386,2	–	–	–
C		wszystkie all	220826,7	165473,2	6813,7	5071,9	–	–
		10	21759,0	19983,7	852,7	208,0	–	–
		11	2832,0	1430,1	100,0	–	–	–
		12	2273,0	671,0	–	830,0	–	–
		13	36,0	–	36,0	–	–	–
		14	222,0	–	–	–	–	–
		15	49,0	–	–	–	–	–

TABL. 11(316). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING, SECTORS "END-OF-PIPE" INVESTMENTS AND INTEGRATED TECHNOLOGIES AS WELL AS THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Poziom PKD <i>PKD level</i>		Ochrona <i>Protection</i>			Inne <i>Other</i>			
	sekcja <i>section</i>	dział <i>division</i>	gleb i wód podziemnych i powierzchniowych <i>of soil, ground-water and surface water</i>	przed hałasem <i>against noise</i>	różnorodności biologicznej i krajobrazu <i>of bio- diversity and land- scape</i>	razem <i>total</i>	promienio- wanie jonizujące <i>ionizing radiation</i>	działalność badawczo rozwojowa <i>research and develop- ment activity</i>	pozostała działalność związana z ochroną środowiska <i>other activities related to environ- mental protection</i>
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>									
OGÓŁEM			TOTAL						
OGÓŁEM (I+II+III)			168220,9	513762,3	200553,7	507034,8	–	504320,6	2714,2
TOTAL (I+II+III)									
I. SEKTOR PUBLICZNY			91576,3	445677,7	193808,5	203900,3	–	203900,3	–
(gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E)									
<i>I. PUBLIC SECTOR</i>									
(gminy i jednostki budżetowe, z wyjątkiem sekcji E)									
II. SEKTOR GOSPODARCZY			76483,5	68084,6	6745,2	299559,3	–	297024,1	2535,2
(bez sekcji E)									
<i>II. BUSINESS SECTOR</i>									
(z wyjątkiem sekcji E)									
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie <i>all</i>	–	–	–	–	–	–	–
<i>Enterprises by sections and divisions</i>	B	wszystkie <i>all</i>	2931,9	6932,5	–	57,2	–	57,2	–
	C	wszystkie <i>all</i>	11471,7	20794,4	–	38587,9	–	36851,7	1736,2
		10	665,6	5256,3	–	511,0	–	511,0	–
		11	41,3	1270,0	–	31,9	–	31,9	–
		12	–	–	–	772,0	–	772,0	–
		13	–	–	–	–	–	–	–
		14	–	222,0	–	–	–	–	–
		15	–	–	–	49,0	–	49,0	–
		16	81,0	22,0	–	–	–	–	–
		17	–	303,7	–	7326,2	–	5590,0	1736,2
		18	–	107,3	–	–	–	–	–
		19	4920,9	–	–	–	–	–	–
		20	2278,3	–	–	352,8	–	352,8	–
		21	–	6,8	–	–	–	–	–
		22	3041,5	157,0	–	616,8	–	616,8	–
		23	185,0	7230,7	–	358,1	–	358,1	–
		24	59,3	2786,8	–	14610,0	–	14610,0	–

TABL. 11(316). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING, SECTORS "END-OF-PIPE" INVESTMENTS AND INTEGRATED TECHNOLOGIES AS WELL AS THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ochrona Protection			Inne Other			
	sekcja section	dział division	gleb i wód podziemnych i powierzchniowych of soil, ground-water and surface water	przed hałasem against noise	różnorodności biologicznej i krajobrazu of bio- diversity and land- scape	razem total	promienio- wanie jonizujące ionizing radiation	działalność badawczo rozwojowa research and develop- ment activity	pozostała działalność związana z ochroną środowiska other activities related to environ- mental protection
			w tysiącach zł in thousand zł						
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez sekcji E) II. BUSINESS SECTOR (excluding section E) Przedsiębiorstwa według sekcji i działów			37021,3	59386,0	6745,2	433,5			433,5
<i>Enterprises by sections and divisions</i>	A	wszystkie all	—	—	—	—	—	—	—
	B	wszystkie all	—	6932,5	—	57,2	—	—	57,2
	C	wszystkie all	9407,7	17705,8	—	272,6	—	—	272,6
		10	617	5101,3	—	—	—	—	—
		11	41,3	—	—	—	—	—	—
		12	—	—	—	—	—	—	—
		13	—	—	—	—	—	—	—
		14	—	—	—	—	—	—	—
		15	—	—	—	—	—	—	—
		16	81,0	22,0	—	—	—	—	—
		17	—	245,7	—	—	—	—	—
		18	—	107,3	—	—	—	—	—
		19	3679,5	—	—	—	—	—	—
		20	1640,6	—	—	—	—	—	—
		21	—	6,8	—	—	—	—	—
		22	3041,5	157,0	—	—	—	—	—
		23	152,0	7228,3	—	—	—	—	—
		24	—	2679,6	—	—	—	—	—
		25	—	1918,8	—	—	—	—	—
		26	—	—	—	—	—	—	—
		27	122,0	—	—	—	—	—	—
		28	10,8	—	—	6,5	—	—	6,5
		29	—	239,0	—	18,3	—	—	18,3
		30	—	—	—	247,8	—	—	247,8
		31	—	—	—	—	—	—	—
		32	—	—	—	—	—	—	—
		33	22,0	—	—	—	—	—	—
	D	wszystkie all	23013,8	1067,2	1777,2	18,7	—	—	18,7
	F-U	wszystkie all	4599,8	33680,5	4968	85,0	—	—	85,0

TABL. 11(316). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING, SECTORS "END-OF-PIPE" INVESTMENTS AND INTEGRATED TECHNOLOGIES AS WELL AS THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Poziom PKD <i>PKD level</i>		Ochrona <i>Protection</i>			Inne <i>Other</i>			
	sekcja <i>section</i>	dział <i>division</i>	gleb i wód podziemnych i powierzchniowych <i>of soil, ground-water and surface water</i>	przed hałasem <i>against noise</i>	różnorodności biologicznej i krajobrazu <i>of bio- diversity and land- scape</i>	razem <i>total</i>	promienio- wanie jonizujące <i>ionizing radiation</i>	działalność badawczo rozwojowa <i>research and develop- ment activity</i>	pozostała działalność związana z ochroną środowiska <i>other activities related to environ- mental protection</i>
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>									
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	E	wszystkie <i>all</i>	161,1	–	–	179,0	–	–	179,0
<i>III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES</i>									
sektor publiczny	E	wszystkie <i>all</i>	161,1	–	–	179,0	–	–	179,0
<i>public sector</i>									
sektor prywatny	E	wszystkie <i>all</i>	–	–	–	–	–	–	–
<i>business sector</i>									
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów <i>of which recycling and waste management</i>	E	grupa 38.3 <i>group 38.3</i>	–	–	–	–	–	–	–
sektor publiczny	E	grupa 38.3 <i>group 38.3</i>	–	–	–	–	–	–	–
<i>public sector</i>									
sektor prywatny	E	grupa 38.3 <i>group 38.3</i>	–	–	–	–	–	–	–
<i>business sector</i>									
INWESTYCJE ZINTEGROWANE			INTEGRATED TECHNOLOGIES						
R A Z E M (I+II+III)			43596,4	39677,8	7,0	501056,7	–	498521,5	2535,2
T O T A L (I+II+III)									
I. SEKTOR PUBLICZNY			4134,2	30979,2	7,0	198534,7	–	198534,7	–
(gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E) <i>I. PUBLIC SECTOR (gminas and budgetary entities, excluding section E)</i>									
II. SEKTOR GOSPODARCZY			39462,2	8698,6	–	299125,8	–	296590,6	2535,2
(bez sekcji E) <i>II. BUSINESS SECTOR (excluding section E)</i>									
A wszystkie <i>all</i>	A	wszystkie <i>all</i>	–	–	–	–	–	–	–
B wszystkie <i>all</i>	B	wszystkie <i>all</i>	2931,9	–	–	–	–	–	–
C wszystkie <i>all</i>	C	wszystkie <i>all</i>	2064,0	3088,6	–	38315,3	–	36579,1	1736,2
10		10	48,6	155,0	–	511,0	–	511,0	–
11		11	–	1270,0	–	31,9	–	31,9	–
12		12	–	–	–	772,0	–	772,0	–
13		13	–	–	–	–	–	–	–
14		14	–	222,0	–	–	–	–	–

TABL. 11(316). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (dok.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING, SECTORS "END-OF-PIPE" INVESTMENTS AND INTEGRATED TECHNOLOGIES AS WELL AS THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ochrona Protection			Inne Other			
	sekcja section	dział division	gleb i wód podziemnych i powierzchniowych of soil, ground- and surface waters	przed hałasem against noise	różnorod- ności biologi- cznej i kraj- obrazu of bio- diversity and land- scape	razem total	promienio- wanie jonizujące ionizing radiation	działa- lność badawczo rozwojowa research and develop- ment activity	pozostała działalność związana z ochroną środowiska other activities related to environ- mental protection
			w tysiącach zł			in thousand zł			
		15	–	–	–	49,0	–	–	49,0
		16	–	–	–	–	–	–	–
		17	–	58,0	–	7326,2	–	1736,2	5590,0
		18	–	–	–	–	–	–	–
		19	1241,4	–	–	–	–	–	–
		20	637,7	–	–	352,8	–	–	352,8
		21	–	–	–	–	–	–	–
		22	–	–	–	616,8	–	–	616,8
		23	33,0	2,4	–	358,1	–	–	358,1
		24	59,3	107,2	–	14610,0	–	–	14610,0
		25	–	–	–	2504,2	–	–	2504,2
		26	–	–	–	–	–	–	–
		27	–	–	–	742,0	–	–	742,0
		28	44,0	–	–	3639,6	–	–	3639,6
		29	–	–	–	6801,7	–	–	6801,7
		30	–	1233,7	–	–	–	–	–
		31	–	40,3	–	–	–	–	–
		32	–	–	–	–	–	–	–
		33	–	–	–	–	–	–	–
	D	wszystkie all	12430,0	4335,2	–	91334,7	–	126,8	91207,9
	F-U	wszystkie all	22036,3	1274,8	–	169475,8	–	672,2	168803,6
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	E	wszystkie all	–	–	–	3396,2	–	–	3396,2
III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES									
sektor publiczny	E	wszystkie all	–	–	–	3396,2	–	–	3396,2
public sector									
sektor prywatny	E	wszystkie all	–	–	–	–	–	–	–
business sector									
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	E	grupa38.3 group 38.3	–	–	–	–	–	–	–
of which recycling and waste management									
sektor publiczny	E	grupa38.3 group 38.3	–	–	–	–	–	–	–
public sector									
sektor prywatny	E	grupa38.3 group 38.3	–	–	–	–	–	–	–
business sector									

a Patrz Aneks, str. 524.

a See Annex, page 524.

TABL. 12(317). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG RODZAJU INWESTYCJI I WOJEWÓDZTW W 2012 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY TYPES OF INVESTMENT AND VOIVODSHIPS IN 2012 (current prices)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Wyłącznie Exclusively				Łącznie (mieszane) Joint (mixed)			Działalność badawczo- rozwojowa Research and development activity
		razem total	z tego of which			razem total	z tego of which		
			końca rury end-of-pipe	w tym moni- toring of which monitoring	zintegro- wane integrated		końca rury end-of-pipe	zintegro- wane integra- ted	
P O L S K A a	10127805,8	9923602,1	7824715,1	16419,8	2098887,0	201489,5	139023,4	62466,1	2714,2
P O L A N D b	100,0	98,0	77,3	0,2	20,7	2,0	1,4	0,6	–
Dolnośląskie a	631187,9	626565,7	524905,6	262,2	101660,1	4622,2	4333,6	288,6	–
..... b	100,0	99,3	83,2	–	16,1	0,7	0,7	–	–
Kujawsko-pomorskie . a	462823,9	443309,5	363438,7	1068,4	79870,8	19514,4	9799,9	9714,5	–
..... b	100,0	95,8	78,5	0,2	17,3	4,2	2,1	2,1	–
Lubelskie a	536871,7	533678,5	483001,2	1412,1	50677,3	3193,2	1543,2	1650,0	–
..... b	100,0	99,4	90,0	0,3	9,4	0,6	0,3	0,3	–
Lubuskie a	206418,6	206153,5	172156,0	102,3	33997,5	265,1	24,2	240,9	–
..... b	100,0	99,9	83,4	–	16,5	0,1	–	0,1	–
Łódzkie a	1191721,3	1107299,0	1001132,2	797,9	106166,8	84422,3	80745,3	3677,0	–
..... b	100,0	92,9	84,0	0,1	8,9	7,1	6,8	0,3	–
Małopolskie a	702248,6	699752,7	620555,4	337,0	79197,3	2369,1	2315,1	54,0	126,8
..... b	100,0	99,6	88,4	–	11,3	0,3	0,3	–	–
Mazowieckie a	984968,5	965438,6	907951,5	2058,2	57487,1	17793,7	5569,1	12224,6	1736,2
..... b	100,0	98,0	92,2	0,2	5,8	1,8	0,6	1,2	0,2
Opolskie a	337731,8	336092,2	270355,0	868,5	65737,2	1639,6	1563,6	76,0	–
..... b	100,0	99,5	80,1	0,3	19,5	0,5	0,5	–	–
Podkarpackie a	470911,3	464845,9	345185,2	70,5	119660,7	6065,4	4154,4	1911,0	–
..... b	100,0	98,7	73,3	–	25,4	1,3	0,9	0,4	–
Podlaskie a	309594,1	309435,1	170502,3	83,8	138932,8	159,0	159,0	–	–
..... b	100,0	99,9	55,1	–	44,9	0,1	0,1	–	–
Pomorskie a	526925,4	522456,6	417335,0	2477,5	105121,6	4468,8	4276,3	192,5	–
..... b	100,0	99,2	79,2	0,5	20,0	0,8	0,8	–	–
Śląskie a	1463250,8	1429190,1	948399,8	4826,2	480790,3	33881,7	16498,7	17383,0	179,0
..... b	100,0	97,7	64,8	0,3	32,9	2,3	1,1	1,2	–
Świętokrzyskie a	689353,5	681470,5	327244,6	276,3	354225,9	7883,0	176,0	7707,0	–
..... b	100,0	98,9	47,5	–	51,4	1,1	–	1,1	–
Warmińsko-mazurskie a	421931,5	421661,3	278693,0	–	142968,3	270,2	270,2	–	–
..... b	100,0	99,9	66,1	–	33,9	0,1	0,1	–	–
Wielkopolskie a	804203,6	794449,5	680169,0	911,7	114280,5	9081,9	2020,1	7061,8	672,2
..... b	100,0	98,8	84,6	0,1	14,2	1,1	0,3	0,9	0,1
Zachodniopomorskie . a	387663,3	381803,4	313690,6	867,2	68112,8	5859,9	5574,7	285,2	–
..... b	100,0	98,5	80,9	0,2	17,6	1,5	1,4	0,1	–

TABL. 13(318). NAKŁADY NA KOMUNALNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW I EFEKTY RZECZOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW^a W 2012 R.
OUTLAYS ON MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS AND TANGIBLE EFFECTS BY VOIVODSHIPS^a IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem w tys. zł <i>Total outlays in thous. zł</i>	Oczyszczalnie ścieków <i>Wastewater treatment plants</i>			mechaniczne <i>mechanical</i>		
		razem <i>total</i>			mechaniczne <i>mechanical</i>		
		liczba objektów <i>number of facilities</i>	przepus- towość w m ³ /d <i>capacity in m³/d</i>	wskaźnik RLM ^b <i>population equivalent (P.E.)^b</i>	liczba objektów <i>number of facilities</i>	przepus- towość w m ³ /d <i>capacity in m³/d</i>	wskaźnik RLM ^b <i>population equivalent (P.E.)^b</i>
POLSKA	945705,3	74	42485	339094	19	10560	47611
POLAND							
Dolnośląskie	109605,5	9	4783	43213	1	1200	10000
Kujawsko-pomorskie	25588,5	–	330 ^c	–	–	330 ^c	–
Lubelskie	64289,1	10	2455	22491	1	13	100
Lubuskie	5286,4	–	2003 ^c	5916	–	1813 ^c	5192
Łódzkie	63196,6	8	6590	86959	3	915	4872
Małopolskie	82153,2	2	1240	3716	1	390	935
Mazowieckie	138910,8	16	6730	33467	–	–	–
Opolskie	10150,1	1	830	6382	–	–	–
Podkarpackie	51473,9	3	1700	11997	2	720	4167
Podlaskie	11132,4	5	163	1410	5	163	1410
Pomorskie	63801,5	2	1031	10278	1	618	5150
Śląskie	91253,8	4	3982	36406	–	525 ^c	–
Świętokrzyskie	34962,4	3	666	6019	1	38	240
Warmińsko-mazurskie	47041,6	1	2366	17425	1	591	1700
Wielkopolskie	104700,7	5	7066	50395	1	3150	13375
Zachodniopomorskie	42158,8	5	550	3020	2	94	470

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Oczyszczalnie ścieków <i>Wastewater treatment plants</i>					
	biologiczne <i>biological</i>			o podwyższonym stopniu oczyszczania <i>with the increased degree of treatment</i>		
	liczba objektów <i>number of facilities</i>	przepustowość w m ³ /d <i>capacity in m³/d</i>	wskaźnik RLM ^b <i>population equivalent (P.E.)^b</i>	liczba objektów <i>number of facilities</i>	przepustowość w m ³ /d <i>capacity in m³/d</i>	wskaźnik RLM ^b <i>population equivalent (P.E.)^b</i>
POLSKA	54	31040	281655	1	885	9828
POLAND						
Dolnośląskie	8	3583	33213	–	–	–
Kujawsko-pomorskie	–	–	–	–	–	–
Lubelskie	9	2442	22391	–	–	–
Lubuskie	–	190 ^c	724	–	–	–
Łódzkie	5	5475	82087	–	200 ^c	–
Małopolskie	1	850	2781	–	–	–
Mazowieckie	16	6730	33467	–	–	–
Opolskie	1	830	6382	–	–	–
Podkarpackie	1	980	7830	–	–	–
Podlaskie	–	–	–	–	–	–
Pomorskie	1	413	5128	–	–	–
Śląskie	3	2772	26578	1	685	9828
Świętokrzyskie	2	628	5779	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	–	1775 ^c	15725	–	–	–
Wielkopolskie	4	3916	37020	–	–	–
Zachodniopomorskie	3	456	2550	–	–	–

a Uwzględnione w ogólnych nakładach i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska. *b* Równoważna liczba mieszkańców (RLM) według dokumentacji technicznej lub wyliczona (w przypadku braku) dzieląc przyjęty w tej dokumentacji dobowy ładunek BZT₅ w ściekach dopływających do oczyszczalni przez ładunek BZT₅ pochodzący od 1 mieszkańca, tj. 60g O₂/dobę. *c* Dotyczy modernizacji istniejących obiektów.

a Included in total outlays and tangible effects of environmental protection investments. *b* Population equivalent (P.E.) according to technical documentation or calculated (in case of lack) by dividing a diurnal mass of BOD₅ adopted in this documentation in wastewater entering the wastewater treatment plant by BOD₅ mass originating from one inhabitant, i.e. 60g O₂/day. *c* Refers to modernization of existing facilities.

TABL.14(319). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2012 R.
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY GROUPS OF INVESTORS IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednostka miary Unit of measure	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
			przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU					
<i>PROTECTION OF AIR AND CLIMATE</i>					
Zdolność zainstalowanych urządzeń i instalacji do redukcji zanieczyszczeń					
<i>Capacity of installed pollution reduction equipment and installations</i>					
pyłowych	t/rok t/year	162435	162253	—	182
<i>particulates</i>					
gazowych	t/rok t/year	35552	33864	—	1688
<i>gaseous</i>					
Urządzenia do monitoringu powietrza					
<i>Air monitoring equipment</i>					
stacjonarne zlokalizowane na terenie					
<i>stationary located in</i>					
zabudowanym					
<i>built-up areas</i>					
punkty pomiarowe	szt unit	23	23	—	—
<i>measurement stations</i>					
urządzenia pomiarowe	szt unit	22	22	—	—
<i>measurement equipment</i>					
otwartym					
<i>in open areas</i>					
punkty pomiarowe	szt unit	—	—	—	—
<i>measurement stations</i>					
urządzenia pomiarowe	szt unit	—	—	—	—
<i>measurement equipment</i>					
ruchome					
<i>mobile</i>					
punkty pomiarowe	szt unit	26	25	—	1
<i>measurement stations</i>					
urządzenia pomiarowe	szt unit	31	30	—	1
<i>measurement equipment</i>					
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD					
<i>WASTEWATER MANAGEMENT AND PROTECTION OF WATER</i>					
Sieć kanalizacyjna					
<i>Sewage network</i>					
odprowadzająca ścieki (bez przykanalików)	km	7055,7	1477,0	5389,8	188,9
<i>discharging wastewater (without house drains)</i>					
przykanaliki: obiekty	szt unit	57157	9983	43309	3865
<i>house drains: facilities</i>					
długość	km	712,7	117,3	557,7	37,7
<i>length</i>					
odprowadzająca wody opadowe	km	715,3	279,7	329,4	106,2
<i>discharging precipitation water</i>					
Oczyszczalnie ścieków					
<i>Wastewater treatment plants</i>					
obiekty	szt unit	90	23	64	3
<i>facilities</i>					
przepustowość	m ³ /d	56908	22480	33096	1332
<i>capacity</i>					
w tym oczyszczalnie komunalne					
<i>of which municipal wastewater treatment plants</i>					
obiekty	szt unit	74	7	64	3
<i>facilities</i>					
przepustowość	m ³ /d	42485	8057	33096	1332
<i>capacity</i>					
równoważna liczba mieszkańców	RLM (P.E.)	339094	106428	225559	7107
<i>population equivalent</i>					
Mechaniczne					
<i>Mechanical</i>					
obiekty	szt unit	24	6	18	—
<i>facilities</i>					

TABL.14(319). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2012 R. (cd.)
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY GROUPS OF INVESTORS IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Jednostka miary <i>Unit of measure</i>	Ogółem <i>Total</i>	Grupy inwestorów <i>Groups of investors</i>		
			przedsiębiorstwa <i>enterprises</i>	gminy <i>gminas</i>	jednostki budżetowe <i>budgetary entities</i>
przepustowość <i>capacity</i>	m ³ /d	17221	8304	8917	–
oczyszczalnie ścieków przemysłowych <i>industrial wastewater treatment plants</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	5	5	–	–
przepustowość <i>capacity</i>	m ³ /d	6661	6661	–	–
oczyszczalnie ścieków komunalnych <i>municipal wastewater treatment plants</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	19	1	18	–
przepustowość <i>capacity</i>	m ³ /d	10560	1643	8917	–
równoważna liczba mieszkańców <i>population equivalent</i>	RLM <i>(P.E.)</i>	47611	270	47341	–
Biologiczne (z wyjątkiem komór fermentacyjnych) <i>Biological (excluding fermentation tanks)</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	63	15	45	3
przepustowość <i>capacity</i>	m ³ /d	37012	12386	23294	1332
oczyszczalnie ścieków przemysłowych <i>industrial wastewater treatment plants</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	9	9	–	–
przepustowość <i>capacity</i>	m ³ /d	5972	5972	–	–
oczyszczalnie ścieków komunalnych <i>municipal wastewater treatment plants</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	54	6	45	3
przepustowość <i>capacity</i>	m ³ /d	31040	6414	23294	1332
równoważna liczba mieszkańców <i>population equivalent</i>	RLM <i>(P.E.)</i>	281655	106158	168390	7107
Oczyszczalnie o podwyższonym stopniu oczyszczania (w tym chemiczne) <i>Treatment plants with increased degree of treatment (of which chemical)</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	3	2	1	–
przepustowość <i>capacity</i>	m ³ /d	2675	1790	885	–
ścieków przemysłowych <i>industrial wastewater</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	2	2	–	–
przepustowość <i>capacity</i>	m ³ /d	1790	1790	–	–
ścieków komunalnych <i>municipal wastewater</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	1	–	1	–
przepustowość <i>capacity</i>	m ³ /d	885	–	885	–
równoważna liczba mieszkańców <i>population equivalent</i>	RLM <i>(P.E.)</i>	9828	–	9828	–
komory fermentacyjne <i>fermentation tanks</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	–	–	–	–
przepustowość <i>capacity</i>	m ³ /d	–	–	–	–

TABL.14(319). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2012 R. (cd.)
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY GROUPS OF INVESTORS IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednostka miary Unit of measure	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
			przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
Urządzenia do monitoringu w zakresie gospodarki ściekowej i ochrony wód <i>Monitoring equipment in the scope of wastewater management and protection of water</i>					
stacjonarne zlokalizowane na terenie <i>stationary located in</i>					
zabudowanym <i>built-up areas</i>					
punkty pomiarowe	szt unit	503	478	23	2
urządzenia pomiarowe	szt unit	505	478	25	2
otwartym <i>in open areas</i>					
punkty pomiarowe	szt unit	76	74	2	–
urządzenia pomiarowe	szt unit	73	71	2	–
ruchome <i>mobile</i>					
punkty pomiarowe	szt unit	2	2	–	–
urządzenia pomiarowe	szt unit	2	2	–	–
Inne efekty rzeczowe inwestycji gospodarki ściekowej i ochrony wód <i>Other tangible effects of investments in wastewater management and protection of water</i>					
Indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków <i>Independent wastewater treatment facilities</i>					
obiekty	szt unit	11791	9	11646	136
przepustowość	m ³ /d	22657	33	22488	136
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych <i>Industrial wastewater pre-treatment plants</i>					
obiekty	szt unit	19	19	–	–
przepustowość	m ³ /d	4853	1953	–	2900
Obiegowy system zasilania wodą (pojemność instalacji)	m ³	12668	12668	–	–
GOSPODARKA ODPADAMI <i>WASTE MANAGEMENT</i>					
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych <i>Equipment for the treatment of hazardous waste</i>					
unieszkodliwianie fizyko-chemiczne <i>physicochemical treatment</i>					
obiekty	szt unit	–	–	–	–
wydajność	t/rok t/year	–	–	–	–
unieszkodliwianie poprzez przekształcanie termiczne <i>treatment through thermal transformation</i>					
obiekty	szt unit	–	–	–	–
wydajność	t/rok t/year	260	260	–	–
inne metody unieszkodliwiania odpadów <i>other methods of waste treatment</i>					
obiekty	szt unit	1	1	–	–
wydajność	t/rok t/year	1000	1000	–	–
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne <i>Equipment for the treatment of other than hazardous waste</i>					

TABL.14(319). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2012 R. (cd.)
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY GROUPS OF INVESTORS IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Jednostka miary <i>Unit of measure</i>	Ogółem <i>Total</i>	Grupy inwestorów <i>Groups of investors</i>		
			przedsiębiorstwa <i>enterprises</i>	gminy <i>gminas</i>	jednostki budżetowe <i>budgetary entities</i>
unieszkodliwianie fizyko-chemiczne <i>physicochemical treatment</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	—	—	—	—
wydajność <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	—	—	—	—
spalanie odpadów komunalnych lub podobnych <i>incineration of municipal and similar waste</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	—	—	—	—
wydajność <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	117072	117072	—	—
spalanie odpadów przemysłowych <i>industrial waste incineration</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	—	—	—	—
wydajność <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	—	—	—	—
unieszkodliwianie biologiczne <i>biological treatment</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	13	11	—	2
wydajność <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	370958	365958	—	5000
w tym do kompostowania <i>of which for composting</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	13	11	—	2
wydajność <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	370958	365958	—	5000
inne metody unieszkodliwiania odpadów <i>other methods of waste treatment</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	16	12	3	1
wydajność <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	623515	481490	112025	30000
Urządzenia do usuwania odpadów <i>Waste removal equipment</i>					
składowiska dla odpadów (z wyłączeniem komunalnych) <i>waste landfill sites (excluding municipal)</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	—	—	—	—
powierzchnia <i>area</i>	ha	—	—	—	—
wydajność <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	600000	600000	—	—
składowiska dla odpadów komunalnych <i>municipal waste landfill sites</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	4	3	—	1
powierzchnia <i>area</i>	ha	19,9	12,7	1,4	5,8
wydajność <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	190525	78000	9200	103325
składowiska specjalnie zabezpieczone/podziemne <i>specially secured/underground landfill sites</i>					
obiekty <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	—	—	—	—
powierzchnia <i>area</i>	ha	—	—	—	—
wydajność <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	—	—	—	—

TABL.14(319). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2012 R. (dok.)
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY GROUPS OF INVESTORS IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednostka miary Unit of measure	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
			przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
Inne rodzaje urządzeń i działalności związane z usuwaniem odpadów:					
<i>Other types of equipment and activity related to waste disposal:</i>					
wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych)	t/rok t/year	15937	15937	–	–
<i>equipment capacity for economic use of waste (excluding municipal waste)</i>					
wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów komunalnych	t/rok t/year	–	–	–	–
<i>equipment capacity for economic use of municipal waste</i>					
rekultywacja hałd, wyspisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	ha	101,5	5,0	95,0	1,5
<i>reclamation of piles, waste landfills and sludge tanks, as well as other devastated and degraded land</i>					
do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków (w suchej masie)	t/rok t/year	828	780	48	–
<i>for processing and management of sludge from wastewater treatment plants (in dry mass)</i>					
inne rodzaje urządzeń do usuwania odpadów inne rodzaje urządzeń do usuwania odpadów obiekty	szt unit	60165	58288	1257	620
<i>facilities</i>					
powierzchnia	ha	–	–	–	–
<i>area</i>					
wydajność	t/rok t/year	–	–	–	–
<i>capacity</i>					
OCHRONA I PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI UŻYTKOWEJ GLEB, OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH					
PROTECTION AND RESTORATION OF A UTILITY VALUE OF SOIL, PROTECTION OF GROUNDWATER AND SURFACE WATER					
Uszczelnianie gruntu łącznie z rowami i wałami, systemy odwadniające	szt unit	79	76	–	3
<i>Land sealing including ditches and walls, drainage systems</i>					
Zbiorniki dla odpływów, strat, przecieków wód podziemnych Tanks for outflows, losses, groundwater leaks	szt unit	24	23	1	–
<i>facilities</i>					
pojemność	m ³	845	365	480	–
<i>capacity</i>					
Udoskonalanie magazynów podziemnych i urządzeń transportowych w celu ochrony wód podziemnych i gleby	szt unit	13	13	–	–
<i>Improvement of underground storerooms and transport equipment for protection of groundwater and soil</i>					
Transport cysternowy, zabezpieczenie systemów transportowych dla produktów niebezpiecznych oraz inne urządzenia zintegrowane	szt unit	1	1	–	–
<i>Tank transport, protection of transport systems for hazardous products and other integrated equipment</i>					
ZMNIEJSZANIE HAŁASU I WIBRACJI					
NOISE AND VIBRATION REDUCTION					
Bariery przeciw hałasowi Noise barriers	km	97,3	0,9	12,8	83,6
<i>road noise</i>					
szynowemu	km	17,3	17,3	–	–
<i>rail noise</i>					
Urządzenia do monitoringu w zakresie zmniejszania hałasu Monitoring equipment in the scope of noise reduction	szt unit	–	–	–	–
<i>measurement stations</i>					
urządzenia pomiarowe	szt unit	4	2	2	–
<i>measurement equipment</i>					

TABL. 15(320). NIEKTÓRE EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
SELECTED TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012
A. OCHRONA POWIETRZA I KLIMATU ORAZ GOSPODARKA ODPADAMI
A. PROTECTION OF AIR AND CLIMATE AS WELL AS WASTE MANAGEMENT

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń w zakresie: <i>Capacity of completed equipment in the scope of:</i>										Rekultywacja hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdevastowanych i zdegradowanych w ha <i>Reclamation of piles, waste landfills and sludge tanks, as well as other devastated and degraded land in ha</i>
	redukcji zanieczyszczeń <i>pollution reduction</i>		gospodarczego wykorzystania odpadów <i>economic use of waste</i>		unieszkodliwiania odpadów <i>waste treatment</i>					przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków <i>processing and management of sludge from waste-water treatment plants</i>	
	pyłowych <i>particulates</i>	gazowych <i>gaseous</i>	komunalnych <i>municipal</i>	innych niż komunalne <i>other than municipal</i>	ogółem <i>total</i>	w tym niebezpieczne <i>of which hazardous</i>	z ogółem poprzez składowanie <i>of total through landfilling</i>				
							niebezpiecznych <i>hazardous</i>	komunalnych <i>municipal</i>	z wyłączeniem komunalnych <i>excluding municipal</i>		
t/rok <i>t/year</i>											
POLSKA POLAND	162435	35552	–	15937	1906830	1260	3500	190525	600000	828	101,5
Dolnośląskie	–	2	–	–	279418	–	–	–	–	–	7,9
Kujawsko-pomorskie ...	252	2821	–	–	232380	–	–	–	–	–	4,0
Lubelskie	–	86	–	–	636325	–	–	3325	600000	798	3,9
Lubuskie	–	–	–	–	100000	–	–	100000	–	–	2,3
Łódzkie	36	–	–	–	–	–	–	–	–	–	10,4
Małopolskie	–	1273	–	1350	76500	–	3500	12000	–	30	1,4
Mazowiecki	830	9827	–	–	10950	–	–	–	–	–	7,6
Opolskie	158495	–	–	14579	117072	–	–	–	–	–	3,2
Podkarpackie	–	5	–	8	50000	–	–	31000	–	–	7,9
Podlaskie	–	–	–	–	56460	260	–	1200	–	–	17,8
Pomorskie	129	8	–	–	106300	–	–	24000	–	–	0,8
Śląskie	1506	1688	–	–	11800	1000	–	–	–	–	1,9
Świętokrzyskie	600	–	–	–	–	–	–	–	–	–	4,3
Warmińsko-mazurskie .	–	–	–	–	164625	–	–	19000	–	–	6,0
Wielkopolskie	421	2	–	–	45000	–	–	–	–	–	22,1
Zachodniopomorskie	166	19840	–	–	20000	–	–	–	–	–	–

TABL. 15(320). NIEKTÓRE EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R. (dok.)
SELECTED TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)
**B. GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD
B. WASTEWATER MANAGEMENT AND PROTECTION OF WATER**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Oczyszczalnie ścieków Wastewater treatment plants										Podczyszczalnie ścieków przemysłowych Industrial wastewater pre-treatment plants		Sieć kanalizacyjna odprowadzająca w km Sewage network discharging in km	
	ogółem (przemysłowe i komunalne) total (industrial and municipal)		mechaniczne mechanical		chemiczne chemical		biologiczne ^a biological ^a		o podwyższonym stopniu usuwania biogenów ^b with increased biogene removal ^b				ścieki waste-water	wody opadowe precipitation water
	liczba obiektów number of facilities	przepustowość w m ³ /d capacity in m ³ /d	liczba obiektów number of facilities	przepustowość w m ³ /d capacity in m ³ /d	liczba obiektów number of facilities	przepustowość w m ³ /d capacity in m ³ /d	liczba obiektów number of facilities	przepustowość w m ³ /d capacity in m ³ /d	liczba obiektów number of facilities	przepustowość w m ³ /d capacity in m ³ /d	liczba obiektów number of facilities	przepustowość w m ³ /d capacity in m ³ /d		
POLSKA POLAND	90	56908	24	17221	1	140	63	37012	2	2535	19	4853	7055,7	715,3
Dolnośląskie	9	4783	1	1200	–	–	8	3583	–	–	–	–	497,2	57,7
Kujawsko-pomorskie	2	2080	–	330 ^c	–	–	1	100	1	1650	1	480	255,5	36,5
Lubelskie	13	2935	1	13	1	120	11	2802	–	–	–	–	455,6	18,3
Lubuskie	1	2123	–	1813 ^c	–	–	1	310	–	–	–	–	160,7	10,8
Łódzkie	10	7170	4	1395	–	–	6	5575	–	200 ^c	1	2915	438,8	74,4
Małopolskie	3	3160	1	390	–	–	2	2770	–	–	2	3	659,9	15,2
Mazowieckie	17	12730	1	6000	–	–	16	6730	–	–	7	480	671,7	61,5
Opolskie	2	3180	–	100 ^c	–	–	2	3080	–	–	1	5	314,4	16,6
Podkarpackie	3	2070	2	720	–	20 ^c	1	1330	–	–	–	–	388,3	60,3
Podlaskie	5	843	5	163	–	–	–	680 ^c	–	–	–	–	231,1	33,1
Pomorskie	4	1091	2	658	–	–	2	433	–	–	3	500	515,9	38,7
Śląskie	6	4090	1	561	–	–	4	2844	1	685	1	300	475,5	142,2
Świętokrzyskie	3	666	1	38	–	–	2	628	–	–	1	17	462,6	6,5
Warmińsko-mazurskie ..	1	2366	1	591	–	–	–	1775 ^c	–	–	–	–	637,7	19,3
Wielkopolskie	6	7071	2	3155	–	–	4	3916	–	–	1	50	646,5	96,2
Zachodniopomorskie	5	550	2	94	–	–	3	456	–	–	1	103	244,3	28,0

a Bez komór fermentacyjnych. *b* Bez chemicznych. *c* Dotyczy modernizacji istniejących obiektów.

a Excluding fermentation tanks. *b* Excluding chemical. *c* Refers to modernization of existing facilities.

TABL. 16(321). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2012 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR WATER MANAGEMENT BY DIRECTIONS OF INVESTING AND SOURCES OF FINANCING IN 2012 (current prices)

KIERUNKI INWESTOWANIA DIRECTIONS OF INVESTING	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki i dotacje) Ecological funds (loans, credits and allocations)	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe Domestic credits and loans including bank credits and loans	Inne środki w tym nakłady niesfinansowane Other funds including non-financed outlays
		z budżetu from budgets								
		własne own	centralnego Central	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy gmina	z zagranicy from abroad			
w tysiącach zł in thousand zł										
OGÓŁEM TOTAL	2787915,5	946435,7	259760,7	245885,9	1337,0	42286,5	654100,5	482562,5	102656,1	52890,6
Ujęcia i doprowadzenia wody..... Water intakes and distribution networks	1119584,4	711793,4	6590,4	4451,5	550,5	14963,2	166793,3	101688,8	71763,7	40989,6
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	374539,2	166878,2	1371,0	1088,7	724,0	3343,0	72471,1	90884,4	28000,5	9778,3
Zbiorniki i stopnie wodne	394516,3	33938,8	80491,6	34509,2	–	1486,0	67890,3	175099,0	150,0	951,4
Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	265788,2	7430,6	72143,0	64294,5	32,5	5607,2	79340,0	33771,8	2741,9	426,7
Obwałowania przeciwpowodziowe	564320,2	26387,5	84173,2	131207,3	30,0	16887,1	225523,6	79372,4	–	739,1
Stacje pomp na zawalach i obszarach depresyjnych	69167,2	7,2	14991,5	10334,7	–	–	42082,2	1746,1	–	5,5

TABL. 17(322). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR WATER MANAGEMENT BY DIRECTIONS OF INVESTING AND GROUPS OF INVESTORS IN 2012 (current prices)

KIERUNKI INWESTOWANIA DIRECTIONS OF INVESTING	Ogółem Total	Grupy inwestorów Group of investors		
		przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
		w tysiącach zł in thousand zł		
OGÓŁEM TOTAL	2787915,5	860047,9	670969,3	1256898,3
Ujęcia i doprowadzenia wody	1119584,4	616742,7	482548,4	20293,3
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	374539,2	219932,9	149615,4	4990,9
Zbiorniki i stopnie wodne	394516,3	23302,3	8686,1	362527,9
Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	265788,2	70,0	20623,7	245094,5
Obwałowania przeciwpowodziowe	564320,2	–	9488,5	554831,7
Stacje pomp na zawalach i obszarach depresyjnych	69167,2	–	7,2	69160,0

TABL. 18(323). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2012 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR WATER MANAGEMENT BY DIRECTIONS OF INVESTING AND VOIVODSHIPS IN 2012 (current prices)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>				Ujęcia i doprowa- dzenia wody <i>Water intakes and systems</i>	Budowa i moder- nizacja stacji uzdatnia- nia wody <i>Constru- ction and modern- ization of water treatment plants</i>	Zbiorniki i stopnie wodne <i>Water reservoirs and falls</i>	Regulacja i zabudo- wa rzek i potoków górkich <i>Regulation and manage- ment of rivers and mountain streams</i>	Obwało- wania przeci- powo- dziowe <i>Flood embank- ments</i>	Stacje pomp na zawalach i obszarach depresyj- nych <i>Pump stations behind embank- ments and in depre- sion areas</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>	w % nakładów inwesty- cyjnych ogółem <i>in % of invest- ment outlays in total</i>	na 1 miesz- kańca w zł <i>per capita in zł</i>	w procen- tach <i>in percent</i>						
P O L S K A	2787915,5	1,2	72	100,0	1119584,4	374539,2	394516,3	265788,2	564320,2	69167,2
P O L A N D										
Dolnośląskie	305141,0	1,6	105	10,9	111624,2	24855,3	49277,8	60078,5	58908,7	396,5
Kujawsko-pomorskie ...	121597,9	1,3	58	4,4	57187,9	28758,6	2250,0	9633,7	23767,7	-
Lubelskie	114885,3	1,2	53	4,1	75505,8	8426,6	3724,3	9333,3	17895,3	-
Lubuskie	87299,5	1,5	85	3,1	25362,5	10715,1	15022,0	3550,9	30935,8	1713,2
Łódzkie	65430,0	0,4	26	2,3	40105,1	16226,5	6762,4	1847,0	489,0	-
Małopolskie	416189,4	2,3	124	14,9	111276,7	25910,4	149726,9	45278,0	82350,3	1647,1
Mazowieckie	267909,5	0,6	51	9,6	149686,5	64731,8	3505,1	12680,3	36337,5	968,3
Opolskie	128989,7	3,0	127	4,6	26128,0	7585,2	46346,7	33150,3	15779,5	-
Podkarpackie	155406,2	1,2	73	5,6	62254,1	48071,4	2029,6	10180,9	32870,2	-
Podlaskie	45307,8	0,8	38	1,6	29550,1	8516,9	4554,0	644,4	54,9	1987,5
Pomorskie	270645,2	1,8	118	9,7	56207,5	16561,0	3373,7	9542,8	141059,0	43901,2
Śląskie	301465,2	1,1	65	10,8	164376,6	31195,2	67077,2	18300,5	20515,7	-
Świętokrzyskie	63406,4	1,0	50	2,3	31091,9	816,1	6837,8	273,1	18398,2	5989,3
Warmińsko-mazurskie .	81320,4	1,1	56	2,9	34194,3	11982,1	968,1	17006,0	7583,5	9586,4
Wielkopolskie	239608,6	1,1	69	8,8	101820,9	56029,7	30111,0	17958,2	30711,1	2977,7
Zachodniopomorskie ...	123313,4	1,3	72	4,4	43212,3	14157,3	2949,7	16330,3	46663,8	-

TABL. 19(324). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG GRUP INWESTORÓW I WOJEWÓDZTW W 2012 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR WATER MANAGEMENT BY GROUPS OF INVESTORS AND VOIVODSHIPS IN 2012 (current prices)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>	Grupy inwestorów <i>Groups of investors</i>		
		przedsiębiorstwa <i>enterprises</i>	gminy <i>gminas</i>	jednostki budżetowe <i>budgetary entities</i>
w tysiącach zł <i>in thousands zł</i>				
P O L S K A	2787915,5	860047,9	670969,3	1256898,3
P O L A N D				
Dolnośląskie	305141,0	81281,1	62265,2	161594,7
Kujawsko-pomorskie	121597,9	42355,0	40273,5	38969,4
Lubelskie	114885,3	33281,5	51747,6	29856,2
Lubuskie	87299,5	31504,4	18593,6	37201,5
Łódzkie	65430,0	21009,9	37331,0	7089,1
Małopolskie	416189,4	65321,6	78039,6	272828,2
Mazowieckie	267909,5	113794,1	100484,6	53630,8
Opolskie	128989,7	25603,0	8948,0	94438,7
Podkarpackie	155406,2	58613,0	54821,0	41972,2
Podlaskie	45307,8	18607,4	19346,0	7354,4
Pomorskie	270645,2	35310,0	38810,7	196524,5
Śląskie	301465,2	154830,3	44752,8	101882,1
Świętokrzyskie	63406,4	12436,8	22872,0	28097,6
Warmińsko-mazurskie	81320,4	12172,7	33499,2	35648,5
Wielkopolskie	239608,6	110752,7	45276,0	83579,9
Zachodniopomorskie	123313,4	43174,4	13908,5	66230,5

**TABL. 20(325). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ
FINANSOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2012 R. (ceny bieżące)**
*OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR WATER MANAGEMENT BY SOURCES OF FINANCING AND VOIVODSHIPS
IN 2012 (current prices)*

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and allocations)	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe Domestic credits and loans, in- cluding bank	Inne środki w tym nakłady niesfi- nansowane Other funds, including nonfinanced outlays
		własne own	z budżetu from budgets				z zagranicy from abroad			
			central- nego Central	wojewó- dztwa voivod- ship	powia- tu po- wiat	gminy (współ- udział) gmina (share)				
w tysiącach zł in thousand zł										
P O L S K A	2787915,5	946435,7	259760,7	245885,9	1337,0	42286,5	654100,5	482562,5	102656,1	52890,6
P O L A N D										
Dolnośląskie	305141,0	65816,5	24967,0	27886,3	–	474,6	89684,9	61652,8	31393,3	3265,6
Kujawsko-pomorskie ...	121597,9	39047,1	899,7	31017,9	550,0	2806,3	16910,7	22999,7	1982,3	5384,2
Lubelskie	114885,3	45470,0	11380,0	1550,0	–	1183,5	24694,5	14942,6	8980,0	6684,7
Lubuskie	87299,5	37269,4	355,3	16991,8	30,0	553,0	24175,3	2584,2	5323,5	17,0
Łódzkie	65430,0	36012,2	2169,0	2187,0	–	191,2	10358,4	10480,1	2957,0	1075,1
Małopolskie	416189,4	106969,1	47285,2	3398,7	32,5	3107,1	44667,1	201047,5	4504,6	5177,6
Mazowieckie	267909,5	140199,3	33208,0	1438,6	518,0	2896,4	33291,8	39129,3	12655,9	4572,2
Opolskie	128989,7	26939,5	28424,6	699,0	–	964,6	62378,4	5588,9	3263,3	731,4
Podkarpackie	155406,2	48793,8	17602,1	386,0	60,0	587,0	52740,4	30670,4	3647,9	918,6
Podlaskie	45307,8	26054,3	162,6	–	–	47,0	13613,1	5013,3	417,5	–
Pomorskie	270645,2	54818,9	22185,0	–	–	18568,8	163380,0	6875,8	4591,9	224,8
Śląskie	301465,2	147691,8	67292,1	17179,6	–	1614,4	30450,7	25694,3	6897,9	4644,4
Świętokrzyskie	63406,4	20057,8	119,9	24856,6	146,5	1568,7	14399,9	–	1577,0	680,0
Warmińsko-mazurskie ..	81320,4	25461,3	7,4	6889,3	–	4102,4	39200,1	2448,4	2030,2	1181,3
Wielkopolskie	239608,6	93209,1	3685,0	76995,1	–	1474,7	12961,9	27552,8	6688,6	17041,4
Zachodniopomorskie ...	123313,4	32625,6	17,8	34410,0	–	2146,8	21193,3	25882,4	5745,2	1292,3

**TABL. 21(326). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG GRUP
INWESTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące)**
*TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN WATER MANAGEMENT BY GROUPS OF INVESTORS IN
2012 (current proces)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednostka miary Unit of measure	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
			przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
Ujęcia wody	m ³ /d	70503	45185	20763	4555
Water intakes					
Uzdatnianie wody	m ³ /d	76711	37090	34980	4641
Water treatment					
Sieć wodociągowa (magistralna i rozdzielcza) Water supply network(main and distribution)	km	4028,3	1097,9	2812,2	118,2
Zbiorniki wodne Water reservoirs					
obiekty	szt	3	–	2	1
facilities	unit				
pojemność całkowita	m ³	510327	–	277830	232497
total capacity					
Regulacja i zabudowa rzek	km	329,2	–	9,1	320,1
Regulation and management of rivers					
Obwałowania przeciwpowodziowe ^a	km	305,3	–	17,0	288,3
Flood embankments ^a					
Zabudowa potoków górskich	km	55,3	–	5,1	50,2
Management of mountain streams					
Stopnie wodne	szt	8	–	–	8
Water falls	unit				
Stacje pomp na zawalach	szt	12	2	–	10
Pump stations behind embankments	unit				

^a Budowa i modernizacja.

^a Construction and modernization.

TABL. 22(327). EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
TANGIBLE EFFECTS OF WATER MANAGEMENT INVESTMENTS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ujęcia wody <i>Water intakes</i>	Uzdatnianie wody <i>Water treatment</i>	Sieć wodocią- gowa ^a <i>Water supply network^a</i>	Regulacja i zabudowa rzek i potoków ^b <i>Regulation and manage- ment of rivers and streams^b</i>	Obwało- wania przeciwo- powo- dziowe <i>Flood embank- ments</i>	Zbiorniki wodne <i>Water reservoirs</i>		Stacje pomp na zawalach i obszarach depresyjnych w szt <i>Pump stations behind embankments and on depression areas in units</i>
						objekty <i>objects</i>	pojemność <i>capacity</i>	
						w szt <i>in units</i>	w m ³ <i>in m³</i>	
	m ³ /d		km					
P O L S K A	70503	76711	4028,3	384,5	305,3	3	510327	12
P O L A N D								
Dolnośląskie	16466	6620	279,2	23,7	14,5	–	–	–
Kujawsko-pomorskie	3352	2192	170,8	13,8	14,9	–	–	–
Lubelskie	772	4320	424,1	0,3	6,3	1	63230	–
Lubuskie	1609	3088	119,0	17,0	7,9	–	–	2
Łódzkie	2105	3098	178,9	10,3	–	–	–	–
Małopolskie	2964	8080	383,2	180,8	117,4	–	–	2
Mazowieckie	3758	22000	451,0	43,8	23,9	1	167900	1
Opolskie	1463	1916	64,4	9,8	3,3	–	–	–
Podkarpackie	2010	1012	262,1	14,8	8,4	–	–	–
Podlaskie	479	3328	175,5	–	–	–	–	1
Pomorskie	6942	3063	283,9	0,2	7,2	–	–	–
Śląskie	14548	4136	321,6	25,7	7,9	–	–	2
Świętokrzyskie	1818	1383	172,2	1,0	4,9	–	46700 ^c	1
Warmińsko-mazurskie ..	8056	3197	367,2	13,4	1,0	–	–	–
Wielkopolskie	3848	8865	252,3	10,6	11,1	1	232497	3
Zachodniopomorskie	313	413	122,9	19,3	76,6	–	–	–

a Łącznie z siecią wodociągową realizowaną na terenie wsi. b Łącznie z zabudową potoków górskich. c Dotyczy modernizacji istniejących obiektów.

a Including the water supply network in rural areas. b Including the management of mountain streams. c Refers to modernization of existing facilities.

**TABL. 23(328). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY
W SEKTORZE PUBLICZNYM, GOSPODARCZYM I SEKTORZE USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA**
(ceny stałe 2012 r.)
**CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION
IN PUBLIC, ECONOMIC SECTOR AND SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES**
(fixed prices in 2012)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
W MILIONACH ŻŁ IN MILLIONS ZŁ						
O G Ó Ł E M	14330,4	9348,6^a	13151,7	14205,3	15945,7	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	5733,6	2100,9	2887,2	3046,6	3478,3	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	3885,6	2081,2	3514,1	3934,0	4790,8	Wastewater management and protection of water
Gospodarka odpadami	2071,7	2867,0	2014,0	1929,4	1865,1	Waste management
Ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	971,9	252,6	1320,7	1435,1	1450,4	Protection of soil, groundwater and surface water
Ochrona przed hałasem i wibracjami	2,8	51,8	71,8	85,1	105,1	Protection against noise and vibration
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	425,1	397,3	1180,2	1454,1	1387,9	Protection of biodiversity and landscape
Ochrona przed promieniowaniem	x ^b	11,0	5,4	27,3	42,4	Protection against radiation
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska ^c	1239,7	1586,8	2158,3	2293,7	2825,7	Other environmental protection activities ^c
W RELACJI DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO IN RELATION TO GROSS DOMESTIC PRODUCT						
w %	1,4	0,8	0,9	0,9	1,0	in %
NA 1 MIESZKAŃCA PER CAPITA						
w zł	374,2	245,3	341,3	368,6	413,8	in zł

a Od 2002 r. uwzględniono przychody sektora usług ochrony środowiska. b Ujęto w pozycji "Pozostała działalność związana z ochroną środowiska". c Łącznie z działalnością badawczo-rozwojową.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

a Since 2002 the revenues of the sector of environmental protection services have been included. b Included in item "Other activities related to environmental protection". c Including research and development activity.

S o u r c e: data of the Ministry of the Environment compiled by the Foundation of Environmental and Resources Economists.

TABL. 24(329). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH SEKTORACH W 2012 R. (ceny bieżące)
CURRENT COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND REVENUES BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION IN INDIVIDUAL SECTORS IN 2012 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Sektor <i>Sector</i>		
		publiczny <i>public</i>	gospodarczy <i>business</i>	usług ochrony środowiska <i>environmental protection services</i>
		w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>		
RAZEM KOSZTY NETTO	15945659	2656244	14590442	-1301027
<i>TOTAL NET COSTS</i>				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	39845766	3516477	15384130	20945159
<i>TOTAL GROSS COSTS</i>				
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	3777373	42299	2106892	1628181
<i>Protection of air and climate</i>				
Gospodarka ściekowa	13682043	894128	5636404	7151510
<i>Wastewater management</i>				
Gospodarka odpadami	15938857	545875	3956087	11436896
<i>Waste management</i>				
Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	1726936	51937	1272871	402128
<i>Protection and restoration of utility value of soils, protection of groundwater and surface water</i>				
Ochrona przed hałasem i wibracjami	105148	27926	75176	2045
<i>Protection against noise and vibration</i>				
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	1408829	217448	1060555	130826
<i>Protection of biodiversity and landscape</i>				
Ochrona przed promieniowaniem jonizującym	42392	15520	26872	-
<i>Protection against ionizing radiation</i>				
Działalność badawczo-rozwojowa	161714	6497	143059	12159
<i>Research and development activity</i>				
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	3002475	1714848	1106214	181413
<i>Other environment protection activities</i>				
RAZEM PRZYCHODY	23900106	860233	793687	22246186
<i>TOTAL REVENUES</i>				
Przychody i oszczędności związane z ochroną środowiska.....	1917843	52695	664370	1200778
<i>Revenues and saving related to environmental protection</i>				
Subsydia	487836	224803	129318	133716
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi ochrony środowiska	21494427	582736	-	20911692
<i>Revenues from environmental protection services</i>				

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment compiled by the Foundation of Environmental and Resource Economists.

TABL. 25(330). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące)
CURRENT COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND REVENUES BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND SECTORS IN 2012 (current prices)

KIERUNKI INWESTOWANIA <i>DIRECTIONS OF INVESTING</i>	Ogółem <i>Total</i>	Sektor <i>Sector</i>		
		publiczny <i>public</i>	gospodarczy <i>business</i>	usług ochrony środowiska <i>environmental protection services</i>
		w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>		
OGÓŁEM KOSZTY NETTO	15945659	2656244	14590442	-1301027
<i>TOTAL NET COSTS</i>				
OGÓŁEM KOSZTY BRUTTO	39845766	3516477	15384130	20945159
<i>TOTAL GROSS COSTS</i>				
OGÓŁEM PRZYCHODY	23900106	860233	793687	22246186
<i>TOTAL REVENUES</i>				
OCHRONA POWIETRZA - KOSZTY NETTO	3478274	9052	1904475	1564747
<i>ENVIRONMENTAL PROTECTION - NET COSTS</i>				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	3777373	42299	2106892	1628181
<i>TOTAL GROSS COSTS</i>				

TABL. 25(330). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND REVENUES BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND SECTORS IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Sektor Sector		
		publiczny public	gospodarczy business	usług ochrony środowiska environmental protection services
		w tysiącach zł in thousand zł		
Koszty działań służących ochronie środowiska	2137680	36924	1386816	713940
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym: <i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie	1928219	16039	1205022	707158
<i>undertaken internally</i>				
świadczone przez podmioty zewnętrzne	209461	20885	181794	6782
<i>provided by external entities</i>				
w tym: <i>of which</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń „końca rury”	1109960	353	767309	342299
<i>operation costs of “end-of-pipe” equipment</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	880981	14555	531690	334735
<i>operation costs of pollution prevention equipment</i>				
Oplaty za usługi ochrony środowiska	–	–	–	–
<i>Payments for environmental protection services</i>				
Oplaty ekologiczne	1639693	5375	720076	914241
<i>Ecological payments</i>				
RAZEM PRZYCHODY	299099	33247	202417	63434
TOTAL REVENUES				
Przychody i oszczędności związane z ochroną środowiska.....	163335	183	150712	12439
<i>Revenues and saving related to environmental protection</i>				
Subsidia	97964	32433	51705	13826
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	37800	631	–	37169
<i>Revenues from services</i>				
GOSPODARKA ŚCIEKOWA – KOSZTY NETTO	-11498856	195369	942912	-12637137
WASTEWATER MANAGEMENT – NET COSTS				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	13682043	894128	5636404	7151510
TOTAL GROSS COSTS				
Koszty działań służących ochronie środowiska	9740835	696328	2771163	6273343
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym: <i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie	8669370	540450	2457913	5671008
<i>undertaken using own means</i>				
świadczone przez podmioty zewnętrzne	1071464	155878	313251	602335
<i>provided by external entities</i>				
w tym: <i>of which</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń „końca rury”	9080912	609999	2540737	5930176
<i>operation costs of “end-of-pipe” equipment</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	167404	5632	123043	38728
<i>operation costs of pollution prevention equipment</i>				
Oplaty za usługi ochrony środowiska	3565643	177442	2647871	740330
<i>Payments for environmental protection services</i>				
Oplaty ekologiczne	375565	20358	217369	137837
<i>Ecological payments</i>				
RAZEM PRZYCHODY	8891292	281122	183502	8426668
TOTAL REVENUES				

TABL. 25(330) KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND REVENUES BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND SECTORS IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Sektor Sector		
		publiczny public	gospodarczy business	usług ochrony środowiska environmental protection services
		w tysiącach zł in thousand zł		
Przychody i oszczędności związane z ochroną środowiska	856100	5044	171776	679279
<i>Revenues and saving related to environmental protection</i>				
Subsydia	86724	18212	11726	56786
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	7948469	257866	–	7690603
<i>Revenues from services</i>				
GOSPODARKA ODPADAMI – KOSZTY NETTO	1865069	177686	3636656	-1949273
<i>WASTE MANAGEMENT – NET COSTS</i>				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	15938857	545875	3956087	11436896
<i>TOTAL GROSS COSTS</i>				
Koszty działań służących ochronie środowiska	12010312	361168	984547	10664597
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym: <i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie	9242041	152884	737405	8351752
<i>undertaken using own means</i>				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	2768270	208284	247142	2312845
<i>provided by external entities</i>				
w tym: <i>of which</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń „końca rury”	9258147	256616	581300	8420230
<i>operation costs of “end-of-pipe” equipment</i>				
koszty operacyjne urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	2135622	62901	231987	1840734
<i>operation costs of pollution prevention equipment</i>				
Oplaty za usługi ochrony środowiska	3137530	129579	2288362	719589
<i>Payments for environmental protection services</i>				
Oplaty ekologiczne	791016	55128	683178	52710
<i>Ecological payments</i>				
RAZEM PRZYCHODY	14073788	368189	319431	13386169
<i>TOTAL REVENUES</i>				
Przychody i oszczędności związane z ochroną środowiska	842950	47423	298559	496968
<i>Revenues and saving related to environmental protection</i>				
Subsydia	118671	40309	20872	57490
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	13112167	280456	–	12831711
<i>Revenues from services</i>				
OCHRONA GLEBY, OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH – KOSZTY NETTO	1452023	56152	1272871	123000
<i>PROTECTION OF SOIL, GROUNDWATER AND SURFACE WATER – NET COSTS</i>				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	1726936	51937	1272871	402128
<i>TOTAL GROSS COSTS</i>				
Koszty działań służących ochronie środowiska	1153631	46317	741994	365320
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym: <i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie	343099	22144	154306	166649
<i>undertaken internally</i>				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	810533	24174	587688	198671
<i>provided by external entities</i>				
w tym: <i>of which</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń „końca rury”	709375	7427	409097	292852
<i>operation costs of “end-of-pipe” equipment</i>				
koszty operacyjne urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	129070	5395	83901	39774
<i>operation costs of pollution prevention equipment</i>				

TABL. 25(330). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND REVENUES BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND SECTORS IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Sektor Sector		
		publiczny public	gospodarczy business	usług ochrony środowiska environmental protection services
		w tysiącach zł in thousand zł		
Oplaty za usługi ochrony środowiska	57010	1457	46808	39774
<i>Payments for environmental protection services</i>				
Oplaty ekologiczne	516295	4163	484069	28063
<i>Ecological payments</i>				
RAZEM PRZYCHODY	276506	-4215	1592	279129
<i>TOTAL REVENUES</i>				
Przychody i oszczędności związane z ochroną środowiska	—	—	—	—
<i>Revenues and saving related to environmental protection</i>				
Subsydia.....	2063	-4215	1592	4686
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	274443	—	—	274443
<i>Revenues from services</i>				
OCHRONA PRZED HAŁASEM I WIBRACJAMI – KOSZTY NETTO	105148	27926	75176	2045
<i>PROTECTION AGAINST NOISE AND VIBRATION – NET COSTS</i>				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	105148	27926	75176	2045
<i>TOTAL GROSS COSTS</i>				
Koszty działań służących ochronie środowiska	105148	27926	75176	2045
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym: of which				
podejmowanych we własnym zakresie	38275	2447	33843	1985
<i>undertaken internally</i>				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	66872	25479	41333	60
<i>provided by external entities</i>				
w tym: of which				
koszty funkcjonowania urządzeń „końca rury”	46433	17917	26560	1956
<i>operation costs of “end-of-pipe” equipment</i>				
koszty operacyjne urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	34979	419	34560	—
<i>operation costs of pollution prevention equipment</i>				
RAZEM PRZYCHODY	—	—	—	—
<i>TOTAL REVENUES</i>				
Przychody i oszczędności związane z ochroną środowiska	—	—	—	—
<i>Revenues and saving related to environmental protection</i>				
Subsydia	—	—	—	—
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	—	—	—	—
<i>Revenues from services</i>				
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ - KOSZTY NETTO	1387916	217448	1040572	129897
<i>PROTECTION OF BIODIVERSITY AND LANDSCAPE – NET COSTS</i>				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	1408829	217448	1060555	130826
<i>TOTAL GROSS COSTS</i>				

TABL. 25(330). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND REVENUES BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND SECTORS IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Sektor Sector		
		publiczny public	gospodarczy business	usług ochrony środowiska environmental protection services
		w tysiącach zł in thousand zł		
Koszty działań służących ochronie środowiska	759744	195628	557625	6491
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym: <i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie	456031	34023	418969	3039
<i>undertaken using own means</i>				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	303713	161606	138656	3452
<i>provided by external entities</i>				
w tym: <i>of which</i>				
działania „końca rury”	123585	7034	116551	–
<i>“end-of-pipe” activities</i>				
działania zapobiegające zanieczyszczeniom	451426	127802	316967	6657
<i>pollution prevention activities</i>				
Oplaty ekologiczne	649085	21819	502931	124335
<i>Ecological payments</i>				
RAZEM PRZYCHODY	20913	–	19984	929
TOTAL REVENUES				
Subwencje	20913	–	19984	929
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	–	–	–	–
<i>Revenues from services</i>				
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM – KOSZTY NETTO	42392	15520	26872	–
NET COSTS				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	42392	15520	26872	–
TOTAL GROSS COSTS				
Koszty działań służących ochronie środowiska	42392	15520	26872	–
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym: <i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie	29781	5008	24773	–
<i>undertaken using own means</i>				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	12611	10512	2099	–
<i>provided by external entities</i>				
w tym: <i>of which</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń „końca rury”	82	–	82	–
<i>operation costs of “end-of-pipe” equipment</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	230	186	44	–
<i>operation costs of pollution prevention equipment</i>				
RAZEM PRZYCHODY	–	–	–	–
TOTAL REVENUES				
Przychody i oszczędności związane z ochroną środowiska	–	–	–	–
<i>Revenues and saving related to environmental protection</i>				
Subsydia	–	–	–	–
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	–	–	–	–
<i>Revenues from services</i>				

TABL. 25(330). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2012 R. (ceny bieżące) (dok.)
CURRENT COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND REVENUES BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND SECTORS IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Sektor Sector		
		publiczny public	gospodarczy business	usług ochrony środowiska environmental protection services
		w tysiącach zł		in thousand zł
DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA				
– KOSZTY NETTO	161714	6497	143059	12159
RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY – NET				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	161714	6497	143059	12159
TOTAL GROSS COSTS				
Koszty działań służących ochronie środowiska	161714	6497	143059	12159
Costs of activities for environmental protection				
w tym:				
of which				
podejmowanych we własnym zakresie	161714	6497	143059	12159
undertaken internally				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	–	–	–	–
provided by external entities				
RAZEM PRZYCHODY	–	–	–	–
TOTAL REVENUES				
Subsydia	–	–	–	–
Subsidies				
Przychody za usługi	–	–	–	–
Revenues from services				
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA – KOSZTY NETTO	2663966	1532958	1039453	91555
OTHER ENVIRONMENTAL PROTECTION ACTIVITIES – NET COSTS				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	3002475	1714848	1106214	181413
TOTAL GROSS COSTS				
Koszty działań służących ochronie środowiska	3002475	1714848	1106214	181413
Costs of activities for environmental protection				
w tym:				
of which				
podejmowanych we własnym zakresie	2548280	1556200	861097	130983
undertaken internally				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	454195	158647	245118	50430
provided by external entities				
w tym:				
of which				
działania „końca rury”	85640	2758	67490	15392
“end-of-pipe” activities				
działania zapobiegające zanieczyszczeniom	84638	37784	38530	8324
pollution prevention activities				
RAZEM PRZYCHODY	338509	181890	66761	89858
TOTAL REVENUES				
Przychody i oszczędności związane z ochroną środowiska	55458	44	43322	12092
Revenues and saving related to environmental protection				
Subsydia	161503	138064	23439	–
Subsidies				
Przychody za usługi	121549	43782	–	77766
Revenues from services				

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

Source: data of the Ministry of the Environment compiled by the Foundation of Environmental and Resources Economists.

TABL. 26(331). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI⁴ W 2012 R. (ceny bieżące)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES⁴ IN 2012 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection			
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste	gleb i wód podziemnych i powierzchni- wych of soil, ground- water and surface water
OGÓŁEM			T O T A L				
OGÓŁEM (I+II+III)			15945659	3478274	4790751	1865069	1450430
T O T A L (I+II+III)							
I. SEKTOR PUBLICZNY			2656244	9052	613006	177686	56152
(gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E)							
I. PUBLIC SECTOR							
(gminas and budgetary entities excluding section E)							
II. SEKTOR GOSPODARCZY			14590442	1904475	5452902	3636656	1271278
(bez sekcji E)							
II. BUSINESS SECTOR							
(excluding section E)							
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie all	124266	33273	26466	35546	3348
Enterprises by sections and divisions	B	wszystkie all	2324147	389861	330952	797297	380886
	C	wszystkie all	6249886	692004	3496000	1297406	276391
		10	2090714	70123	1492816	161173	202394
		11	65617	2201	46852	5058	6352
		12	2970	100	2121	229	288
		13	18591	285	11061	6115	246
		14	58166	892	34607	19131	771
		15	12700	195	7556	4177	168
		16	60381	23349	13042	10114	760
		17	70896	9800	43899	13197	854
		18	233963	32342	144868	43551	2819
		19	330208	185833	110343	13641	6940
		20	116947	9458	50053	40917	2972
		21	15256	1234	6530	5338	388
		22	466105	37695	199493	163079	11846
		23	738396	87726	138976	480834	4647
		24	1295580	127886	968005	120053	25207
		25	209492	32008	70239	65579	3030
		26	20838	3184	6986	6523	301
		27	16870	2578	5656	5281	244
		28	34183	5223	11461	10701	494
		29	10742	1641	3601	3363	155
		30	10625	1623	3563	3326	154
		31	107850	16478	36161	33761	1560
		32	94715	14471	31757	29650	1370
		33	168078	25680	56354	52615	2431
	D	wszystkie all	2558331	675675	575070	519450	397721
	F-U	wszystkie all	3333812	113662	1024413	986957	212931

TABL. 26(331). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI⁴ W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES⁴ IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection			
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste	gleb i wód podziemnych i powierzchni- wych of soil, ground- water and surface water
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	E	wszystkie all	-1301027	1564747	-1275157	-1949273	123000
<i>III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES</i>							
sektor publiczny	E	wszystkie all	-880206	972322	-950164	-902010	-20660
<i>public sector</i>							
sektor prywatny	E	wszystkie all	-420820	592425	-324993	-1047263	143660
<i>business sector</i>							
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	E	grupa 38.3 group 38.3	136844	16049	-102963	-165412	182961
<i>of which recycling and waste management</i>							
sektor publiczny	E	grupa 38.3 group 38.3	-9120	-13	101	-10228	85
<i>public sector</i>							
sektor prywatny	E	grupa 38.3 group 38.3	145965	16062	-103064	-155185	182876
<i>business sector</i>							
INWESTYCJE „KOŃCA RURY”							
R A Z E M (I+II+III)			20414135	1109960	9080912	9258147	709375
T O T A L (I+II+III)							
I. SEKTOR PUBLICZNY			902103	353	609999	256616	7427
(gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E)							
<i>I. PUBLIC SECTOR</i> (gminas and budgetary entities excluding section E)							
II. SEKTOR GOSPODARCZY			4509127	767309	2540737	581300	409097
(bez sekcji E)							
<i>II. BUSINESS SECTOR</i> (excluding section E)							
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie all	24892	1227	12281	1419	1424
<i>Enterprises by sections and divisions</i>							
	B	wszystkie all	535343	134551	89086	270706	12723
	C	wszystkie all	2757484	351976	2092383	180680	19619
		10	1431168	109989	1201786	13823	12843
		11	44918	3452	37718	434	403
		12	2033	156	1707	20	18
		13	236	111	122	3	-
		14	738	346	381	11	-
		15	161	75	83	2	-
		16	16240	11233	1681	190	-
		17	31162	2494	20340	7999	-
		18	102836	8230	67123	26397	-
		19	199801	101324	83877	9306	4282
		20	40528	4489	25685	9468	-
		21	5287	586	3351	1235	-

TABL. 26(331). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection			
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste	gleb i wód podziemnych i powierzchniowych of soil, ground-water and surface water
		22	161530	17893	102372	37737	–
		23	94721	13598	27536	52780	20
		24	499548	36010	453236	5135	132
		25	39378	13063	20341	5021	598
		26	3917	1299	2023	499	59
		27	3171	1052	1638	404	48
		28	6425	2131	3319	819	98
		29	2019	670	1043	257	31
		30	1997	663	1032	255	30
		31	20272	6725	10472	2585	308
		32	17804	5906	9196	2270	270
		33	31593	10481	16320	4028	479
	D	wszystkie all	948801	248913	255700	58834	365392
	F-U	wszystkie all	242606	30642	91288	69661	9938
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	E	wszystkie all	15002905	342299	5930176	8420230	292852
<i>III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES</i>							
sektor publiczny	E	wszystkie all	10257123	233329	5157292	4750232	108712
<i>public sector</i>							
sektor prywatny	E	wszystkie all	4745783	108970	772884	3669999	184139
<i>business sector</i>							
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	E	grupa 38.3 group 38.3	379173	15840	9655	170263	179871
<i>of which recycling and waste management</i>							
sektor publiczny	E	grupa 38.3 group 38.3	9546	1	633	8859	–
<i>public sector</i>							
sektor prywatny	E	grupa 38.3 group 38.3	369626	15839	9022	161404	179871
<i>business sector</i>							
INWESTYCJE ZINTEGROWANE			INTEGRATED TECHNOLOGIES				
R A Z E M (I+II+III)			3884350	880981	167404	2135622	129070
T O T A L (I+II+III)							
I. SEKTOR PUBLICZNY			254675	14555	5632	62901	5395
(gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E)							
<i>I. PUBLIC SECTOR</i>							
(gminy i jednostki budżetowe z wyjątkiem sekcji E)							
II. SEKTOR GOSPODARCZY			1360722	531690	123043	231986	83901
(bez sekcji E)							
<i>II. BUSINESS SECTOR</i>							
(z wyjątkiem sekcji E)							
	A	wszystkie all	54695	36664	4282	4024	238
	B	wszystkie all	402235	243771	36287	103436	3431

TABL. 26(331). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection			
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste	gleb i wód podziemnych i powierzchni- owych of soil, ground- water and surface water
	C	wszystkie all	261291	78056	75055	34199	8853
		10	16125	2252	4879	1045	–
		11	506	71	153	33	–
		12	23	3	7	1	–
		13	348	126	50	–	–
		14	1090	395	155	1	–
		15	238	86	34	–	–
		16	2299	1574	–	714	–
		17	3820	201	1394	2144	–
		18	12605	665	4602	7075	–
		19	9405	1921	3578	–	523
		20	12211	330	7256	2562	396
		21	1593	43	947	334	52
		22	48667	1317	28921	10211	1577
		23	48640	30800	3114	2412	–
		24	29274	2317	17202	5731	570
		25	23161	11185	860	603	1785
		26	2304	1113	85	60	178
		27	1865	901	69	49	144
		28	3779	1825	140	98	291
		29	1188	574	44	31	92
		30	1175	567	44	31	91
		31	11923	5758	442	310	919
		32	10471	5057	389	272	807
		33	18582	8974	690	483	1432
	D	wszystkie all	245476	139178	5805	86938	9051
	F-U	wszystkie all	397025	34022	1614	3388	62328
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	E	wszystkie all	2268952	334735	38728	1840734	39774
III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES							
sektor publiczny	E	wszystkie all	1290141	208417	22668	1025986	22171
public sector							
sektor prywatny	E	wszystkie all	978811	126318	16060	814748	17603
business sector							
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	E	grupa 38.3 group 38.3	85957	134	23	83653	2081
of which recycling and waste management							
sektor publiczny	E	grupa 38.3 group 38.3	2302	2	–	2299	–
public sector							
sektor prywatny	E	grupa 38.3 group 38.3	83655	132	23	81354	2081
business sector							

TABL. 26(331). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ochrona Protection			Pozostała działalność związana z ochroną środowiska Other environmental protection activities	Działalność badawczo rozwojowa Research and development activity	
	sekcja section	dział division	przed hałasem of noise	różnorodności biologicznej i krajobrazu of biodiversity and land- scape	przed promieniowa- aniem jonizującym against ionizing radiation			
								w tysiącach zł in thousand zł
OGÓŁEM		TOTAL						
OGÓŁEM (I+II+III)			105148	1387916	42392	2663966	161714	
TOTAL (I+II+III)								
I. SEKTOR PUBLICZNY			27926	217448	15520	1532958	6497	
(gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E)								
I. PUBLIC SECTOR								
(gminas and budgetary entities excluding section E)								
II. SEKTOR GOSPODARCZY			75176	1040572	26872	1039453	143059	
(bez sekcji E)								
II. BUSINESS SECTOR								
(excluding section E)								
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie all	282	15068	–	9545	739	
Enterprises by sections and divisions	B	wszystkie all	5582	219809	985	190595	8179	
	C	wszystkie all	24146	144345	608	304990	13995	
		10	6658	106503	–	50744	301	
		11	209	3343	–	1593	9	
		12	9	151	–	72	–	
		13	1	172	–	710	–	
		14	4	540	–	2221	–	
		15	1	118	–	485	–	
		16	127	1071	–	11813	105	
		17	245	375	7	2301	218	
		18	807	1237	24	7593	720	
		19	880	3302	–	7881	1388	
		20	156	1759	21	10463	1148	
		21	20	230	3	1365	150	
		22	622	7012	83	41701	4574	
		23	12191	1304	7	11725	987	
		24	626	5192	462	47315	834	
		25	494	3744	–	33290	1107	
		26	49	372	–	3311	110	
		27	40	302	–	2681	89	
		28	81	611	–	5432	181	
		29	25	192	–	1707	57	
		30	25	190	–	1688	56	
		31	254	1928	–	17138	570	

TABL. 26(331). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ochrona Protection			Pozostała działalność związana z ochroną środowiska Other environmental protection activities	Działalność badawczo rozwojowa Research and development activity
	sekcja section	dział division	przed hałasem of noise	różnorodności biologicznej i krajobrazu of biodiversity and land- scape	przed promieniowa- niem jonizującym against ionizing radiation		
		32	223	1693	–	15051	501
		33	397	3004	–	26709	888
	D	wszystkie all	1928	231925	82	147203	9277
	F-U	wszystkie all	43238	429424	25197	387120	110869
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	E	wszystkie all	2045	129897	–	91555	12159
<i>III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES</i>							
sektor publiczny	E	wszystkie all	2045	10278	–	2735	5247
<i>public sector</i>							
sektor prywatny	E	wszystkie all	–	119619	–	88820	6912
<i>business sector</i>							
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	E	grupa 38.3 group 38.3	–	119502	–	82371	4335
<i>of which recycling and waste management</i>							
sektor publiczny	E	grupa 38.3 group 38.3	–	–	–	789	145
<i>public sector</i>							
sektor prywatny	E	grupa 38.3 group 38.3	–	119502	–	81582	4191
<i>business sector</i>							
INWESTYCJE „KOŃCA RURY”							
<i>"END-OF-PIPE" INVESTMENTS</i>							
R A Z E M (I+II+III)			46433	123585	82	85640	–
T O T A L (I+II+III)							
I. SEKTOR PUBLICZNY			17917	7034	–	2758	–
(gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E)							
<i>I. PUBLIC SECTOR (gminas and budgetary entities excluding section E)</i>							
II. SEKTOR GOSPODARCZY			26560	116551	82	67490	–
(bez sekcji E)							
<i>II. BUSINESS SECTOR (excluding section E)</i>							
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie all	–	8515	–	27	–
<i>Enterprises by sections and divisions</i>							
	B	wszystkie all	681	24951	18	2628	–

TABL. 26(331). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ochrona Protection			Pozostała działalność związana z ochroną środowiska Other environmental protection activities	Działalność badawczo rozwojowa Research and development activity
	sekcja section	dział division	przed hałasem of noise	różnorodności biologicznej i krajobrazu of biodiversity and land- scape	przed promieniowa- niem jonizującym against ionizing radiation		
			w tysiącach zł in thousand zł				
	C	wszystkie all	6527	73379	–	32920	–
		10	3310	67390	–	22027	–
		11	104	2115	–	691	–
		12	5	96	–	31	–
		13	–	–	–	–	–
		14	–	–	–	–	–
		15	–	–	–	–	–
		16	71	–	–	3065	–
		17	196	–	–	133	–
		18	647	–	–	438	–
		19	761	251	–	–	–
		20	6	–	–	879	–
		21	1	–	–	115	–
		22	24	–	–	3505	–
		23	687	101	–	–	–
		24	494	3427	–	1113	–
		25	68	–	–	287	–
		26	7	–	–	29	–
		27	6	–	–	23	–
		28	11	–	–	47	–
		29	4	–	–	15	–
		30	3	–	–	15	–
		31	35	–	–	148	–
		32	31	–	–	130	–
		33	55	–	–	230	–
	D	wszystkie all	181	833	–	18946	–
	F-U	wszystkie all	19172	8872	65	12969	–
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	E	wszystkie all	1956	–	–	15392	–
<i>III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES</i>							
sektor publiczny	E	wszystkie all	1956	–	–	5601	–
<i>public sector</i>							
sektor prywatny	E	wszystkie all	–	–	–	9791	–
<i>business sector</i>							
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów <i>of which recycling and waste management</i>	E	grupa 38.3 group 38.3	–	–	–	3543	–

TABL. 26(331). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2012 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ochrona Protection			Pozostała działalność związana z ochroną środowiska Other environmental protection activities	Działalność badawczo rozwojowa Research and development activity
	sekcja section	dział division	przed hałasem of noise	różnorodności biologicznej i krajobrazu of biodiversity and land- scape	przed promieniowa- niem jonizującym against ionizing radiation		
w tysiącach zł in thousand zł							
sektor publiczny	E	grupa 38.3 group 38.3	-	-	-	53	-
public sector							
sektor prywatny	E	grupa 38.3 group 38.3	-	-	-	3490	-
business sector							
INWESTYCJE ZINTEGROWANE			INTEGRATED TECHNOLOGIES				
R A Z E M (I+II+III)			34979	451426	230	84638	-
T O T A L (I+II+III)							
I. SEKTOR PUBLICZNY			419	127802	186	37784	-
(gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E)							
I. PUBLIC SECTOR (gminas and budgetary entities excluding section E)							
II. SEKTOR GOSPODARCZY			34560	316967	44	38530	-
(bez sekcji E)							
II. BUSINESS SECTOR (excluding section E)							
	A	wszystkie all	-	9391	-	96	-
	B	wszystkie all	4471	7081	30	3728	-
	C	wszystkie all	14316	26046	-	24765	-
		10	2172	552	-	5224	-
		11	68	17	-	164	-
		12	3	1	-	7	-
		13	-	172	-	-	-
		14	-	540	-	-	-
		15	-	118	-	-	-
		16	11	-	-	-	-
		17	7	-	-	72	-
		18	24	-	-	239	-
		19	113	3051	-	219	-
		20	44	1527	-	95	-
		21	6	199	-	12	-
		22	176	6087	-	378	-
		23	11312	620	-	381	-
		24	9	1495	-	1951	-
		25	115	3629	-	4984	-
		26	11	361	-	496	-
		27	9	292	-	401	-
		28	19	592	-	813	-
		29	6	186	-	256	-
		30	6	184	-	253	-
		31	59	1868	-	2566	-
		32	52	1641	-	2253	-
		33	92	2912	-	3999	-
	D	wszystkie all	1160	2190	-	1154	-
	F-U	wszystkie all	14613	272259	14	8787	-

TABL. 26(331). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2012 R. (ceny bieżące) (dok.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2012 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ochrona Protection			Pozostała działalność związana z ochroną środowiska Other environmental protection activities	Działalność badawczo- rozwojowa Research and development activity
	sekcja section	dział division	przed hałasem of noise	różnorodności biologicznej i krajobrazu of biodiversity and land- scape	przed promieniowa- niem jonizującym against ionizing radiation		
						w tysiącach zł in thousand zł	
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA ŚRODOWISKA	E	wszystkie all	–	6657	–	8324	–
III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES							
sektor publiczny	E	wszystkie all	–	6033	–	4865	–
public sector							
sektor prywatny.....	E	wszystkie all	–	624	–	3459	–
business sector							
w tym recykling i zagoszczowanie odpadów ..	E	grupa 38.3 group 38.3	–	–	–	65	–
of which recycling and waste management							
sektor publiczny	E	grupa 38.3 group 38.3	–	–	–	1	–
public sector							
sektor prywatny	E	grupa 38.3 group 38.3	–	–	–	64	–
business sector							

a Patrz Aneks, str. 524.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

a See Annex, page 524.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment compiled by the Foundation of Environmental and Resource Economists.

TABL. 27(332). STAN WYPOSAŻENIA WSI W NIEKTÓRE URZĄDZENIA I OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R. Stan w dniu 31 XII.
EQUIPMENT WITH SOME APPLIANCES AND FACILITIES OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN VILLAGES BY VOIVODSHIPS IN 2012. As of 31 XII.

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wodociągi zbiorowe Collective water supply networks		Stacje uzdatniania wody w szt. Water treatment stations in units	Kanalizacja zbiorcza Collective sewage network	
	przyłącza do budynków w szt. building terminals in units	sieć wodociągowa w km water supply network in km		przykanaliki do budynków w szt. building sewage network in units	zbiorcza sieć kanalizacyjna w km collective sewage network in km
P O L S K A	3351488	230921,2	6993	1209955	75191,4
P O L A N D					
Dolnośląskie	190295	11537,8	354	76797	5126,4
Kujawsko-pomorskie	177414	20093,4	404	56360	4237,2
Lubelskie	271981	17963,1	461	51819	2992,4
Lubuskie	78487	5102,0	368	25702	1740,7
Łódzkie	271770	18436,2	486	51744	2430,9
Małopolskie	293694	14753,7	174	124647	7360,6
Mazowieckie	464910	33892,7	774	122614	5610,6
Opolskie	121389	6322,4	124	48694	2404,5
Podkarpackie	216827	11980,8	251	163393	11911,8
Podlaskie	113277	11034,0	278	24896	1459,7
Pomorskie	156650	10884,8	686	86818	5840,1
Śląskie	247611	10413,2	130	96273	4590,7
Świętokrzyskie	174570	11359,0	84	50096	3388,9
Warmińsko-mazurskie	111509	13477,0	607	38512	4065,5
Wielkopolskie	357440	25531,7	917	138282	6880,2
Zachodniopomorskie	103664	8139,6	895	53308	5151,3

TABL. 27(332). STAN WYPOSAŻENIA WSI W NIEKTÓRE URZĄDZENIA I OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R. Stan w dniu 31 XII. (dok.)
EQUIPMENT WITH SOME APPLIANCES AND FACILITIES OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN VILLAGES BY VOIVODSHIPS IN 2012. As of 31 XII. (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Oczyszczalnie ścieków Wastewater treatment plants			Składowiska odpadów Waste landfills	
	zbiorcze <i>collective</i>		indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków w szt. <i>individual rural wastewater treatment facilities in units</i>	obiekty w szt. <i>facilities in units</i>	powierzchnia w ha <i>area in ha</i>
	szt. <i>units</i>	przepustowość w m ³ /d <i>capacity in m³/d</i>			
POLSKA POLAND	2780	1899328,5	100401	536	1912,4
Dolnośląskie	177	154791,0	5348	45	163,7
Kujawsko-pomorskie	114	73533,5	14930	60	167,2
Lubelskie	254	46825,4	16197	57	147,0
Lubuskie	84	117512,7	1736	13	35,7
Łódzkie	167	73113,7	8157	19	66,6
Małopolskie	207	178403,0	5958	19	54,3
Mazowieckie	280	157331,9	14611	56	140,9
Opolskie	62	100147,1	1875	25	75,5
Podkarpackie	229	94677,8	641	23	56,7
Podlaskie	82	14006,2	7640	27	69,0
Pomorskie	166	143872,3	2239	21	128,1
Śląskie	130	136472,1	2914	10	43,4
Świętokrzyskie	101	42016,2	3820	11	24,1
Warmińsko-mazurskie ..	193	79092,8	2291	23	96,8
Wielkopolskie	318	397314,0	10166	84	308,8
Zachodniopomorskie	216	90218,9	1878	43	334,7

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 28(333). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKĘ WODNĄ NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
INVESTMENT OUTLAYS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN VILLAGES BY VOIVODSHIPS IN 2012

A. WODOCIĄGI ZBIOROWE I STACJE UZDATNIANIA WODY
A. COLLECTIVE WATER SUPPLY NETWORKS AND WATER TREATMENT PLANTS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wodociągi zbiorowe Collective water supply network							Stacje uzdatniania wody ogółem Water treatment stations in total	
	ogółem <i>total</i>	ze środków <i>with the use of funds from</i>							
		budżetu państwa <i>Central Budget</i>	samo- rządów gmin <i>self- govern- ments</i>	miesz- kańców wsi <i>village inhabi- tants</i>	funduszy ochrony środo- wiska i gospodarki wodnej <i>environmental protection and water management funds</i>		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej <i>European Union structural funds</i>		innych ^a
					razem <i>total</i>	w tym pożyczki <i>of which loans</i>			
POLSKA POLAND	707055,0	10686,8	285960,0	50512,8	76976,7	54756,7	193192,6	89726,1	205977,3
Dolnośląskie	52997,0	4175,8	15553,9	4614,8	7519,9	4665,3	15367,0	5765,6	13505,9
Kujawsko-pomorskie	41479,4	374,7	15412,5	2370,7	10531,8	9416,0	11428,8	1360,9	13626,9
Lubelskie	45507,6	–	23179,5	2163,2	716,7	655,5	18894,1	554,1	9756,7
Lubuskie	18605,8	–	8470,6	715,2	1520,8	1520,8	3158,2	4741,0	8449,8
Łódzkie	35508,9	1170,0	16177,9	1115,3	8204,7	5008,0	8804,9	36,1	18278,1
Małopolskie	67190,9	1981,3	26765,2	8790,0	7044,5	2598,3	16732,1	5877,8	11059,2
Mazowieckie	86183,3	66,9	46299,4	7181,2	11410,3	11267,7	15204,8	6020,7	26576,6
Opolskie	12241,4	–	4324,7	1615,6	1261,3	1261,3	925,7	4114,1	502,3
Podkarpackie	45521,5	327,0	16576,3	1262,1	5361,5	5128,6	21328,6	666,0	13949
Podlaskie	21346,3	–	7079,8	1888,3	8119,8	795,5	4258,4	–	9047,4
Pomorskie	43806,1	743,0	25112,0	1850,4	3029,3	2969,9	10462,0	2609,4	14839,2
Śląskie	41897,2	676,9	14176,0	5984,4	3733,0	3098,2	4836,2	12490,7	2918,2
Świętokrzyskie	28263,8	–	12380,7	3913,9	–	–	11652,4	316,8	2167,3
Warmińsko-mazurskie ..	38870,6	–	17334,3	754,5	2921,2	2414,2	15329,9	2530,7	11691,7
Wielkopolskie	99910,0	1171,2	26157,1	3166,4	1972,8	1119,8	29049,1	38393,4	39905,2
Zachodniopomorskie	27725,2	–	10960,1	3126,8	3629,1	2837,6	5760,4	4248,8	9703,8

TABL. 28(333). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R. (cd.)
INVESTMENT OUTLAYS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN VILLAGES BY VILLAGES BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)
B. KANALIZACJA ZBIORCZA
B. COLLECTIVE SEWAGE NETWORKS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Ze środków With the use of funds from						funduszy strukturalnych Unii Europejskiej European Union structural funds	innych ^a other ^a
		budżetu państwa Central Budget	samo-rządów gmin gmina self-governments	mieszkańców wsi village inhabitants	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej environmental protection and water management funds				
					razem total	w tym pożyczki of which loans			
		w tysiącach zł in thousand zł							
POLSKA POLAND	2342105,6	5137,6	881412,6	50885,4	434822,1	313118,8	851224,6	118623,3	
Dolnośląskie	185562,5	490,0	44243,6	4069,6	78417,7	29453,1	45933,4	12408,2	
Kujawsko-pomorskie	62137,4	9,8	25216,7	807,3	12370,2	9851,0	23222,0	511,4	
Lubelskie	87796,1	–	23721,7	926,6	19376,4	19276,7	43771,4	–	
Lubuskie	31210,6	–	14428,8	380,2	256,0	256,0	11153,5	4992,1	
Łódzkie	85199,0	–	35056,5	167,0	14537,2	10562,9	33212,2	2226,1	
Małopolskie	271517,1	475,3	75929,1	7588,6	56254,6	28817,3	114578,3	16691,2	
Mazowieckie	239003,7	–	86678,1	5627,6	29574,6	22804,1	97302,2	19821,2	
Opolskie	121440,4	336,2	11996,4	2492,5	47638,7	44148,3	45754,3	13222,3	
Podkarpackie	66179,2	1010,4	33623,2	2690,9	7898,1	6161,1	20140,1	816,5	
Podlaskie	44735,2	–	8186,3	1262,5	21341,5	5682,7	13944,9	–	
Pomorskie	125133,1	1257,9	46210,6	2174,1	18934,4	17932,2	54073,3	2482,8	
Śląskie	435652,1	1246,1	266216,0	9120,7	31300,9	27079,8	111986,9	15781,5	
Świętokrzyskie	141211,3	–	45440,2	7152,3	21120,7	18425,6	64299,9	3198,2	
Warmińsko-mazurskie ..	95229,3	–	35541,2	655,3	12562,7	12115,4	44449,3	2020,8	
Wielkopolskie	262519,3	–	86622,3	1861,9	55923,1	55581,8	99803,5	18308,5	
Zachodniopomorskie	87579,3	311,9	42301,9	3908,3	7315,3	4970,8	27599,4	6142,5	

C. OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ZBIORCZE
C. COLLECTIVE WASTEWATER TREATMENT PLANTS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	W tym na modernizację Of which modernisation	Ze środków With the use of funds from						funduszy strukturalnych Unii Europejskiej European Union structural funds	innych ^a other ^a
			budżetu państwa Central Budget	samo-rządów gmin gmina self-governments	mieszkańców wsi village inhabitants	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej environmental protection and water management funds				
						razem total	w tym pożyczki of which loans			
		w tysiącach zł in thousand zł								
POLSKA POLAND	433639,7	229960,7	1531,7	142328,2	552,7	77721,1	57350,9	189507,2	21998,8	
Dolnośląskie	27727,5	11931,7	–	10059,0	60,0	12028,5	10049,2	4823,1	756,9	
Kujawsko-pomorskie	5365,6	5278,1	–	2557,6	–	8,0	8,0	2700,0	100,0	
Lubelskie	35691,4	9944,3	–	7743,1	–	5703,7	5703,7	22244,6	–	
Lubuskie	4140,0	2648,0	–	2069,1	–	64,0	64,0	1428,0	578,9	
Łódzkie	22790,8	4008,1	–	8897,4	108,0	2546,9	2092,7	11055,5	183,0	
Małopolskie	89450,4	48750,7	626,2	20179,6	–	17630,6	4387,6	43607,5	7406,5	
Mazowieckie	50968,7	27086,2	–	22328,0	21,8	5957,7	5957,7	22396,5	264,7	
Opolskie	4723,9	800,3	–	768,2	–	750,0	750,0	2939,7	266,0	
Podkarpackie	16251,5	3595,9	–	7965,0	–	3979,0	2253,8	4307,5	–	
Podlaskie	9983,8	7078,6	–	2880,3	–	3067,6	1011,9	4035,9	–	
Pomorskie	34678,2	31999,5	–	8326,4	279,0	6580,8	6580,8	19186,4	305,6	
Śląskie	34309,7	11824,9	–	10574,0	–	6020,7	5435,7	16001,7	1713,3	
Świętokrzyskie	16020,9	25,3	–	5076,2	–	2785,6	2785,6	8159,1	–	
Warmińsko-mazurskie ..	18716,8	14105,2	–	4870,0	–	3421,1	3421,1	9287,2	1138,5	
Wielkopolskie	38682,1	29707,5	–	6971,2	6,4	7122,5	6849,1	15352,4	9229,6	
Zachodniopomorskie	24138,4	21176,4	905,5	21063,1	77,5	54,4	–	1982,1	55,8	

TABL. 28(333). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R. (dok.)
INVESTMENT OUTLAYS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN VILLAGES BY VILLAGES BY VOIVODSHIPS IN 2012 (cont.)

D. INDYWIDUALNE WIEJSKIE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW^a
D. INDIVIDUAL RURAL WASTEWATER TREATMENT FACILITIES^a

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Ze środków With the use of funds from						innych ^b other ^b
		budżetu państwa Central Budget	samo- rządów gmin gmina self- govern- ments	miesz- kańców wsi village inhabi- tants	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej environmental protection and water management funds		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej European Union structural funds	
					razem total	w tym pożyczki of which loans		
w tysiącach zł in thousand zł								
POLSKA	186808,5	1114,5	50879,1	39814,4	35219,1	20052,3	59465,4	316,0
POLAND								
Dolnośląskie	4082,1	–	789,0	2932,3	–	–	276,8	84,0
Kujawsko-pomorskie	16824,3	50,0	2851,9	3963,7	4949,9	3476,1	5008,8	–
Lubelskie	27488,4	–	7533,1	4030,5	5031,2	5031,2	10893,6	–
Lubuskie	1373,2	–	420,1	943,7	9,4	–	–	–
Łódzkie	31933,8	–	7035,3	2789,2	6038,3	4343,6	16071,0	–
Małopolskie	7390,0	–	3229,7	2917,7	23,5	–	1219,1	–
Mazowieckie	27571,2	1064,5	9544,1	3160,1	4881,8	2372,7	8920,7	–
Opolskie	3295,2	–	1159,0	904,9	–	–	1231,3	–
Podkarpackie	580,4	–	365,6	214,8	–	–	–	–
Podlaskie	18706,0	–	1885,9	3792,0	8982,4	2206,9	4045,7	–
Pomorskie	2309,0	–	278,2	1311,4	719,4	319,0	–	–
Śląskie	7032,9	–	531,3	3747,1	2754,5	1773,4	–	–
Świętokrzyskie	13164,9	–	3491,5	3160,6	–	–	6302,8	210,0
Warmińsko-mazurskie ..	3855,0	–	1557,3	867,1	197,8	113,6	1232,8	–
Wielkopolskie	17999,3	–	8984,0	3580,6	1300,3	415,8	4134,4	–
Zachodniopomorskie	3202,8	–	1223,1	1498,7	330,6	–	128,4	22,0

E. SKŁADOWISKA ODPADÓW
E. WASTE LANDFILLS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Ze środków With the use of funds from						innych ^b other ^b
		budżetu państwa Central Budget	samo- rządów gmin gmina self- govern- ments	miesz- kańców wsi village inhabi- tants	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej environmental protection and water management funds		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej European Union structural funds	
					razem total	w tym pożyczki of which loans		
w tysiącach zł in thousand zł								
POLSKA	79278,4	703,0	13223,4	263,5	26402,7	24161,8	36835,4	1850,4
POLAND								
Dolnośląskie	6250,6	703,0	1082,1	–	462,9	–	3881,0	121,6
Kujawsko-pomorskie	3000,1	–	853,6	–	939,6	469,8	1206,9	–
Lubelskie	38,7	–	12,9	–	–	–	25,8	–
Lubuskie	2328,4	–	2300,4	28,0	–	–	–	–
Łódzkie	653,9	–	302,4	32,9	318,6	318,6	–	–
Małopolskie	48121,4	–	3650,8	–	19523,8	19523,8	24596,0	350,8
Mazowieckie	1346,5	–	767,4	202,6	86,1	86,1	258,3	32,1
Opolskie	5187,0	–	249,6	–	3609,5	3609,5	–	1327,9
Podkarpackie	6188,6	–	2251,5	–	–	–	3937,1	–
Podlaskie	515,5	–	505,2	–	10,3	–	–	–
Pomorskie	481,8	–	327,8	–	154,0	154,0	–	–
Śląskie	67,3	–	67,3	–	–	–	–	–
Świętokrzyskie	–	–	–	–	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie ..	239,0	–	239,0	–	–	–	–	–
Wielkopolskie	675,6	–	606,7	–	50,9	–	–	18,0
Zachodniopomorskie	4184,0	–	6,7	–	1247,0	–	2930,3	–

^a Urządzenia do oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych nie odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, budowane dla gospodarstwa rolnego (jednego lub kilku), domowego, obiektu usługowego lub użyteczności publicznej, itp., o przepustowości nie przekraczającej 5m³/dobę lub 25 RLM.

^b M.in.: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencja Nieruchomości Rolnych, RPWiK, Ekofundusz, RZGW.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Appliances for domestic wastewater treatment not transported to collective sewage system, built for the purpose of farm(s), household(s), a service facility or a general purpose public building, etc. with capacity below 5m³/d or 25 RLM. ^b Inter alia: the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund, the Agricultural Property Agency, RPWiK, Ekofundusz, RZGW.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 29(334). EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
TANGIBLE EFFECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT INVESTMENTS IN VILLAGES BY VOIVODSHIPS IN 2012
**A. W ZAKRESIE WODOCIĄGÓW ZBIOROWYCH I STACJI UZDATNIANIA WODY
A. CONCERNING COLLECTIVE WATER SUPPLY NETWORKS AND WATER TREATMENT STATIONS**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Sieć wodociągowa w km <i>Water supply networks in km</i>	Przyłącza do budynków w szt. <i>Water connections to buildings items</i>	Stacje uzdatniania wody <i>Water treatment stations</i>	Z tego <i>Of which</i>	
				zmodernizowane <i>modernised</i>	nowe <i>new</i>
POLSKA POLAND	3698,5	70838	329	269	60
Dolnośląskie	164,0	3732	17	11	6
Kujawsko-pomorskie	192,0	3543	33	32	1
Lubelskie	381,0	5550	10	4	6
Lubuskie	108,8	1866	24	22	2
Łódzkie	187,2	4144	13	12	1
Małopolskie	318,9	8927	11	4	7
Mazowieckie	431,7	9613	41	34	7
Opolskie	80,9	1716	8	6	2
Podkarpackie	148,8	4330	13	12	1
Podlaskie	114,3	1631	22	22	–
Pomorskie	324,5	4319	36	22	14
Śląskie	224,0	5469	6	3	3
Świętokrzyskie	143,7	2642	9	6	3
Warmińsko-mazurskie	466,5	2441	19	13	6
Wielkopolskie	259,5	8381	49	48	1
Zachodniopomorskie	152,6	2534	18	18	–

**B. W ZAKRESIE: SIECI KANALIZACYJNEJ, OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW, SKŁADOWISK ODPADÓW
B. CONCERNING: SEWAGE NETWORK, WASTEWATER TREATMENT PLANTS, WASTE LANDFILLS**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Sieć kanalizacyjna <i>Sewage network</i>		Oczyszczalnie ścieków <i>Wastewater treatment plants</i>			Składowiska <i>Waste landfills</i>		
	zbiorcza w km <i>total in km</i>	przykanaliki do budynków w szt. <i>sewers to buildings in items</i>	zbiorcze <i>collective</i>		indywidualne wiejskie <i>individual rural</i>	obiekty <i>facilities</i>	powierz- chnia w ha <i>area in ha</i>	
			obiekty (nowe i zmodernizowane) <i>facilities (new and modernised)</i>					
			ogółem <i>total</i>	w tym nowe <i>of which new</i>				przepus- towość w m ³ /d <i>capacity in m³/d</i>
POLSKA POLAND	6808,4	101800	187	74	34482,7	23529	4	19,2
Dolnośląskie	420,4	4793	17	9	3272,0	595	–	3,6 ^a
Kujawsko-pomorskie	227,2	3145	7	1	1296,0	1827	–	–
Lubelskie	397,5	4939	10	9	1893,5	3020	–	–
Lubuskie	126,2	2312	9	–	200,0	184	1	1,0
Łódzkie	290,3	3650	13	9	3060,0	2034	–	–
Małopolskie	659,8	11171	13	4	2124,0	811	2	7,4
Mazowieckie	620,3	10664	24	12	7462,0	2230	–	–
Opolskie	336,5	4259	6	2	840,7	294	–	–
Podkarpackie	356,0	7569	14	2	1630,0	99	–	1,2 ^a
Podlaskie	107,7	1241	9	–	–	1752	–	–
Pomorskie	617,3	9380	7	2	2515,0	382	–	–
Śląskie	754,5	13833	8	3	2339,5	745	–	0,8 ^a
Świętokrzyskie	459,2	6247	12	5	4036,0	1190	–	–
Warmińsko-mazurskie	588,9	3800	13	6	513,0	407	1	5,1
Wielkopolskie	613,3	11129	17	5	2849,0	7572	–	–
Zachodniopomorskie	233,5	3668	8	5	452,0	387	–	–

a Zwiększenie powierzchni istniejących składowisk.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a An increase of the existing waste landfills area.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 30(335). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA MAŁĄ RETENCJĘ WODNĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
INVESTMENT OUTLAYS FOR SMALL WATER RETENTION BY VOIVODSHIPS IN 2012

A. KIERUNKI INWESTOWANIA
A. DIRECTIONS OF INVESTING

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z tego Of which					inne ^a others ^a
		sztuczne zbiorniki artificial reservoirs	samodzielne budowle piętrzące i ujęcia wód na ciekach independent damming constructions and intakes on watercourses		piętrzenie jezior damming of lakes	stawy rybne fishponds	
			podstawowych basic	szczegółowych detailed			
		w tysiącach zł in thousand zł					
POLSKA	63990,0	38838,0	14462,0	28,0	3677,0	4022,0	2963,0
POLAND							
Dolnośląskie	451,0	103,0	–	–	–	348,0	–
Kujawsko-pomorskie	2623,0	50,0	2573,0	–	–	–	–
Lubelskie	5392,0	5392,0	–	–	–	–	–
Lubuskie	45,0	45,0	–	–	–	–	–
Łódzkie	4677,0	4677,0	–	–	–	–	–
Małopolskie	1583,0	1579,0	–	–	–	4,0	–
Mazowieckie	17695,0	7665,0	7314,0	28,0	–	427,0	2261,0
Opolskie	–	–	–	–	–	–	–
Podkarpackie	5216,0	4583,0	96,0	–	–	–	537,0
Podlaskie	4672,0	2474,0	2193,0	–	–	–	5,0
Pomorskie	788,0	–	3,0	–	785,0	–	–
Śląskie	202,0	3,0	–	–	–	49,0	150,0
Świętokrzyskie	1919,0	1594,0	325,0	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	7448,0	7324,0	–	–	–	124,0	–
Wielkopolskie	8822,0	2967,0	1070,0	–	1828,0	2947,0	10,0
Zachodniopomorskie	2457,0	382,0	888,0	–	1064,0	123,0	–

B. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
B. SOURCE OF FINANCING

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z tego Of which					inne other
		z budżetu województwa from the voivod's budget	funduszy funds			samorządów self- government funds	
			ochrony środowiska i gospodarki wodnej environmental protection and water management	ochrony gruntów rolnych ^b agricultural land protection funds ^b	struktural- nych structural funds		
		w tysiącach zł in thousand zł					
POLSKA	63990,0	11963,0	4451,0	3704,0	26971,0	10635,0	6266,0
POLAND							
Dolnośląskie	451,0	–	88,0	275,0	–	–	88,0
Kujawsko-pomorskie	2623,0	938,0	–	–	1635,0	–	50,0
Lubelskie	5392,0	–	–	–	2985,0	2348,0	59,0
Lubuskie	45,0	–	–	–	–	45,0	–
Łódzkie	4677,0	291,0	2497,0	–	–	–	1889,0
Małopolskie	1583,0	–	–	–	302,0	1277,0	4,0
Mazowieckie	17695,0	2928,0	1538,0	–	6969,0	4452,0	1808,0
Opolskie	–	–	–	–	–	–	–
Podkarpackie	5216,0	–	96,0	–	4326,0	794,0	–
Podlaskie	4672,0	4420,0	–	–	21,0	231,0	–
Pomorskie	788,0	1,0	198,0	–	589,0	–	–
Śląskie	202,0	–	–	–	–	3,0	199,0
Świętokrzyskie	1919,0	–	–	–	1038,0	874,0	7,0
Warmińsko-mazurskie	7448,0	2868,0	–	–	4362,0	94,0	124,0
Wielkopolskie	8822,0	310,0	34,0	3429,0	2999,0	12,0	2038,0
Zachodniopomorskie	2457,0	207,0	–	–	1745,0	505,0	–

a W tym doprowadzalniki. *b* Z dniem 31.12.2010 r. zlikwidowany został Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych. Środki pieniężne zlikwidowanego funduszu stały się dochodami budżetów odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Including water connectors. *b* As from 31.12.2010 the Agricultural Land Protection Fund was terminated. Its means became revenues of the respective local governments.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 31(336). EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI MAŁEJ RETENCJI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN SMALL WATER RETENTION BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba objektów Number of facilities	Przyrost pojem- ności w dam ³ Increase of capacity in dam ³	W tym Of which								Powierz- chnia na- wodnień w ha Irrigation area in ha
			piętrzenie jezior damming of lakes		sztuczne zbiorniki wodne artificial water reservoirs		stawy rybne fish-ponds		budowle piętrzące/ damming structures/ facilities	inne other objekty ^a facilities ^a	
			objekty facilities	dam ³ dam ³	objekty facilities	dam ³ dam ³	objekty facilities	dam ³ dam ³			
POLSKA	244	11559,9	9	4938,0	113	5206,2	87	1330,6	29	6	923,7
POLAND											
Dolnośląskie	29	265,3	–	–	10	87,8	19	177,5	–	–	–
Kujawsko-pomorskie ...	9	8,4	–	–	1	8,4	–	–	8	–	300,0
Lubelskie	5	567,1	–	–	5	567,1	–	–	–	–	118,3
Lubuskie	1	2,0	–	–	1	2,0	–	–	–	–	–
Łódzkie	1	1135,6	–	–	1	1135,6	–	–	–	–	–
Małopolskie	2	24,3	–	–	1	23,0	1	1,3	–	–	–
Mazowieckie	56	1261,5	–	–	23	899,6	26	358,3	4	3	6,8
Opolskie	2	1101,0	–	–	1	1100,0	1	1,0	–	–	–
Podkarpackie	2	242,8	–	–	1	242,8	–	–	–	1	–
Podlaskie	3	13,0	–	–	3	13,0	–	–	–	–	1,0
Pomorskie	5	476,0	4	476,0	–	–	–	–	1	–	–
Śląskie	1	0,6	–	–	–	–	–	–	–	1	–
Świętokrzyskie	2	184,8	–	–	2	184,8	–	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie .	7	672,5	–	–	6	495,5	1	177,0	–	–	–
Wielkopolskie	97	1188,2	1	160,0	46	422,0	35	606,2	14	1	497,6
Zachodniopomorskie	22	4417,1	4	4302,0	12	24,8	4	9,3	2	–	–

a W tym doprowadzalniki.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Including water connectors.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 32(337). KREDYTY PROEKOLOGICZNE UDZIELONE PRZEZ BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
PRO – ECOLOGICAL LOANS GRANTED BY THE BANK FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION

KIERUNKI PRZEZNACZENIA	Liczba Number					Wartość w milionach zł Amount in million zł					DIRECTIONS OF DESTINATION
	2000	2005	2010	2011	2012	2000	2005	2010	2011	2012	
WE WSPÓŁPRACY Z NARODOWYM FUNDUSZEM OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ IN COOPERATION WITH THE NATIONAL ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND											
O G Ó Ł E M	297	1509	699	2111	3167	99,0	331,3	31,0	31,4	49,7	TOTAL
Ochrona:											Protection of:
atmosfery	64	1217	698	2111	3167	24,3	234,1	10,0	31,4	49,7	air
wody	196	131	1	–	–	61,5	24,8	21,0	–	–	water
ziemi	36	146	–	–	–	12,8	62,3	–	–	–	soil
przyrody i edukacja ekologiczna	–	5	–	–	–	–	2,4	–	–	–	natural life and ecological education
Gospodarka wodna	1	10	–	–	–	0,4	7,7	–	–	–	Water management
WE WSPÓŁPRACY Z WOJEWÓDZKIMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ IN COOPERATION WITH VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS											
O G Ó Ł E M	729	828	1671	1117	945	33,3	83,3	135,6	77,4	88,9	TOTAL
Ochrona:											Protection of:
atmosfery	679	760	1462	928	753	23,3	44,1	94,5	58,2	61,4	air
wody	44	48	162	130	159	8,7	10,4 ^a	17,5	3,0	25,3	water
ziemi	5	6	43	58	32	1,1	24,7 ^b	19,8	10,3	0,5	soil
Gospodarka wodna	1	14	4	1	1	0,2	4,1	3,8	5,9	1,6	Water management

a, b Ze środkami własnymi Banku w wysokości (mln zł): a 0,9 ; b 23,9.

U w a g a. Ponadto w 2000 r., udzielono we współpracy z gminnymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej 48 kredytów w wysokości 67 tys. zł na ochronę wód.

Ź r ó d ł o: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

a, b Including own funds of the Bank in the amount of (mln zł): a 0,9 ; b 23,9.

N o t e. Moreover, in 2000, 48 loans for water protection with the participation of Gmina Environmental Protection and Water Management Funds in the amount of 67 thous. zł were granted.

S o u r c e: data of Bank for Environmental Protection.

TABL. 33(338). KREDYTY PROEKOLOGICZNE UDZIELONE PRZEZ BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.

WE WSPÓLPRACY Z WFOŚiGW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.PRO-ECOLOGICAL CREDITS GRANTED BY THE BANK FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION WITH THE COOPERATION WITH VOIVODSHIPS ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS^a BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>		W tym <i>Of which</i>							
	liczba kredytów <i>number of credits</i>	wartość w tys. zł <i>amount in thous. zł</i>	ochrona powietrza <i>air protection</i>		ochrona wód <i>protection of water</i>		ochrona powierzchni ziemi <i>land protection</i>		gospodarka wodna <i>water management</i>	
			liczba kredytów <i>number of credits</i>	wartość w tys. zł <i>amount in thous. zł</i>	liczba kredytów <i>number of credits</i>	wartość w tys. zł <i>amount in thous. zł</i>	liczba kredytów <i>number of credits</i>	wartość w tys. zł <i>amount in thous. zł</i>	liczba kredytów <i>number of credits</i>	wartość w tys. zł <i>amount in thous. zł</i>
POLSKA	945	88869,1	753	61431,7	159	25328,4	32	494,0	1	1615,0
POLAND										
Dolnośląskie	41	884,5	26	727,3	14	147,9	1	9,4	–	–
Kujawsko-pomorskie	114	8132,7	103	7934,1	5	37,2	6	161,4	–	–
Lubelskie	17	476,1	9	425,9	8	50,2	–	–	–	–
Lubuskie	12	503,3	10	490,0	2	13,3	–	–	–	–
Łódzkie	154	8477,9	79	7694,9	64	736,3	11	46,7	–	–
Małopolskie	44	887,2	29	503,6	15	383,6	–	–	–	–
Mazowieckie	11	2129,5	11	2129,5	–	–	–	–	–	–
Opolskie	91	1392,2	81	1307,9	10	84,3	–	–	–	–
Podkarpackie	57	1444,5	54	1413,1	3	31,4	–	–	–	–
Podlaskie	26	18714,1	24	2947,2	2	15766,9	–	–	–	–
Pomorskie	39	2163,3	36	2106,8	2	23,5	1	33,0	–	–
Śląskie	69	7098,7	68	5483,7	–	–	–	–	1	1615,0
Świętokrzyskie	2	19,0	2	19,0	–	–	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie ..	28	9132,4	17	2854,5	11	6277,9	–	–	–	–
Wielkopolskie	43	12134,9	38	12078,7	4	37,3	1	19,0	–	–
Zachodniopomorskie	197	15278,8	166	13315,5	19	1738,8	12	224,5	–	–

a Zawiera środki EFRWP „Counterpart Fund” o łącznej wartości 50,0 tys. zł.

Źródło: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

a Including money from EFRWP „Counterpart Fund” with the overall value of 50,0 thous. zł.

Source: data of Bank for Environmental Protection.

TABL. 34(339). KOMERCYJNE KREDYTY^a PROEKOLOGICZNE UDZIELONE PRZEZ BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.COMMERCIAL PRO-ECOLOGICAL CREDITS^a GRANTED BY THE BANK FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>		W tym <i>Of which</i>							
	liczba kredytów <i>number of credits</i>	wartość w tys. zł <i>amount in thous. zł</i>	ochrona atmosfery <i>protection of air</i>		ochrona wód <i>protection of water</i>		ochrona powierzchni ziemi <i>land protection</i>		gospodarka wodna <i>water management</i>	
			liczba kredytów <i>number of credits</i>	wartość w tys. zł <i>amount in thous. zł</i>	liczba kredytów <i>number of credits</i>	wartość w tys. zł <i>amount in thous. zł</i>	liczba kredytów <i>number of credits</i>	wartość w tys. zł <i>amount in thous. zł</i>	liczba kredytów <i>number of credits</i>	wartość w tys. zł <i>amount in thous. zł</i>
POLSKA	690	618665,45	585	471182,12	65	78692,8	25	52860,3	14	14690,2
POLAND										
Dolnośląskie	75	42373,3	74	42293,5	1	79,8	–	–	–	–
Kujawsko-pomorskie	33	30819,7	27	23487,7	3	1820,0	2	5375,0	1	137,0
Lubelskie	49	35781,7	38	28341,6	6	3814,7	–	–	5	3625,3
Lubuskie	1	7242,1	–	–	–	–	1	7242,1	–	–
Łódzkie	25	4996,0	25	4996,0	–	–	–	–	–	–
Małopolskie	60	8608,5	59	6416,4	1	2192,1	–	–	–	–
Mazowieckie	52	133271,1	27	96054,6	18	21256,6	5	14057,0	2	1903,0
Opolskie	12	17653,5	6	9426,0	3	2200,0	2	5737,5	1	290,0
Podkarpackie	62	28402,2	55	18554,2	2	2344,6	5	7503,4	–	–
Podlaskie	16	19037,5	16	19037,5	–	–	–	–	–	–
Pomorskie	23	65560,6	18	55333,8	2	8450,0	2	377,0	1	1399,7
Śląskie	130	87649,6	108	75742,3	19	11356,1	2	288,7	1	262,5
Świętokrzyskie	3	18284,0	2	17214,0	1	1070,0	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie ..	62	19213,8	55	6246,0	1	1000,0	5	9667,8	1	2300,0
Wielkopolskie	72	57589,1	61	39819,1	7	9145,6	1	2611,8	2	4772,7
Zachodniopomorskie	15	42182,8	14	28219,5	1	13963,2	–	–	–	–

a Kredyty ze środków własnych Banku na przedsięwzięcia termomodernizacyjne i kredyty na zakup urządzeń i wyrobów służących ochronie środowiska, kredyty we współpracy z EBI (Europejski Bank Inwestycyjny), CEB (Bank Rozwoju Rady Europy), KfW (Grupa bankowa „Kreditanstalt für Wiederaufbau”).

Źródło: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

a Credits from Bank's own funds for thermo-modernisation undertakings and credits for the purchase of goods and appliances for environmental protection purposes, credits in cooperation with EBI (European Investment Bank), CEB (Council of Europe Development Bank), KfW (Bank group "Kreditanstalt für Wiederaufbau").

Source: data of Bank for Environmental Protection.

1. Ogółem kredyty proekologiczne	757,3 mln zł
<i>Pro-ecological credits</i>	
1.1. Kredyty preferencyjne	138,6 mln zł
<i>Preferential credits</i>	
1.1.1. we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – linie kredytowe	49,7 mln zł
<i>in cooperation with the National Environmental Protection and Water Management Fund – credit lines</i>	
1.1.2. we współpracy z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej	88,9 mln zł
<i>in cooperation with voivodship environmental protection and water management funds</i>	
1.1.2.1. z dopłatami wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	80,4 mln zł
<i>with grants of voivodship environmental protection and water management funds</i>	
1.1.2.2. ze środków wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	8,4 mln zł
<i>from voivodship environmental protection and water management funds</i>	
1.1.3. wspólne finansowanie z NFOŚiGW i WFOŚiGW	–
<i>joint financing by the National Environmental Protection and Water Management Fund and voivodship environmental protection and water management funds</i>	
1.1.4. we współpracy z Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej „Counterpart Fund”	0,1 mln zł ^a
<i>in cooperation with the European Fund for the Rural Development of Poland- „Counterpart Fund”</i>	
1.2. Kredyty komercyjne	618,7 mln zł
<i>Commercial credits</i>	
1.2.1. na przedsięwzięcia termomodernizacyjne	21,1 mln zł
<i>for thermo-modernisation undertakings</i>	
1.2.2. na zakup wyrobów i urządzeń służących ochronie środowiska	403,0 mln zł
<i>for the purchase of goods and appliances for environmental protection purposes</i>	
1.2.3. ze środków zagranicznych instytucji finansowych EBI, CEB i KfW	194,6 mln zł
<i>foreign investments of financial institutions such as EBI, CEB and KfW</i>	
1.2.4. inne kredyty proekologiczne inwestycyjne	–
<i>other pro-ecological investment credits</i>	
2. Efekty ekologiczne uzyskane w wyniku zakończenia zadań współfinansowanych przez Bank Ochrony Środowiska S. A. kredytami proekologicznymi:	
<i>Ecological Effects achieved after completing actions co-financed by Bank for Environmental Protection with the use of pro-ecological credits</i>	
– redukcja emisji pyłu	459 ton/rok
<i>reduction of particulate emission</i>	
– redukcja emisji SO ₂	5082 ton/rok
<i>reduction of SO₂ emission</i>	
– redukcja emisji NO _x	990 ton/rok
<i>reduction of NO_x emission</i>	
– ilość unieszkodliwianych odpadów i odzyskanych surowców wtórnych	519730 ton/rok
<i>the amount of neutralised and recycled waste</i>	
– zmniejszenie zużycia i strat ciepła oraz zużycia energii pierwotnej	105884 GJ/rok
<i>reduction of heat consumption and loss as well as the use of primary energy</i>	
– produkcja energii elektrycznej przy zastosowaniu odnawialnych źródeł energii	232503 MWh/rok
<i>production of electricity with the use of renewable energy sources</i>	
– przepustowość oczyszczalni ścieków	2891 m ³ /d
<i>capacity of wastewater treatment plants</i>	
– długość sieci kanalizacyjnej	347 km
<i>the length of the sewage network</i>	
– wydajność stacji uzdatniania wody	533 m ³ /h
<i>the efficiency of water treatment plants</i>	
– pojemność składowisk	–
<i>the capacity of landfill sites</i>	

^a Kredyty na ochronę wód, gospodarkę wodną oraz ochronę przyrody (edukację ekologiczną).

Źródło: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

^a Credits for protection of water, water management and protection of nature (ecological education).

Source: data of Bank for Environmental Protection.

**TABL. 35(340). FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ORAZ BUDŻETY ŚRODOWISKOWE
 – ŹRÓDŁA, WYKORZYSTANIE I STAN W 2012 R.**

ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS – SOURCES, USE AND BALANCE IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Fundusze <i>Fund</i>		Budżety <i>Budget</i>	
		narodowy ^a <i>National^a</i>	wojewódzkie ^a <i>Voivodship^a</i>	powiatowe ^b <i>Powiat^b</i>	gminne ^b <i>Gmina^b</i>
		w milionach zł		in million zł	
A. ŚRODKI		FUNDS			
Stan środków na początek roku	17903,7	10697,6	6771,5	111,7	322,9
<i>Funds at the beginning of the year</i>					
w tym środki pieniężne i papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	6264,0	4284,2	1545,3	111,7	322,9
<i>of which: cash equivalents and securities designated for trading</i>					
należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów ze środków funduszu	10716,4	5500,3	5216,0	–	–
<i>dues from granted loans and credits</i>					
Zwiększenia stanu środków	4296,9	2251,1	1139,5	186,8	719,5
<i>Increases of funds</i>					
Opłaty za korzystanie ze środowiska	2927,2	1478,8	715,3	183,3	549,8
<i>Payments for use of natural environment</i>					
W tym: gospodarka ściekowa i ochrona wód	332,8	115,2	217,6	–	–
<i>Of which: wastewater management and protection of water</i>					
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	507,1	179,7	327,4	–	–
<i>protection of air and climate</i>					
gospodarka odpadami	243,8	85,4	158,4	–	–
<i>waste management</i>					
z tytułu działalności górniczej	192,9	192,9	–	–	–
<i>due to mining activity</i>					
produktowe	3,6	3,6	–	–	–
<i>on products</i>					
z tytułu składania wniosków o pozwolenie zintegrowane	1,2	1,2	–	–	–
<i>due to applications for integrated permits</i>					
wynikająca z art. 142 ustawy Prawo Wodne	12,0	12,0	–	–	–
<i>pursuant to art. 142 of the Water Law</i>					
z tytułu ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	417,8	417,8	–	–	–
<i>pursuant to the Act on recycling of scraped vehicles</i>					
zastępcze wynikające z ustawy Prawo Energetyczne	468,0	468,0	–	–	–
<i>substitute resulting from the Energy Law</i>					
z tytułu wprowadzania substancji zubażających warstwę ozonową	0,4	0,4	–	–	–
<i>for introducing substances impoverishing the ozone layer</i>					
z tytułu handlu uprawnieniami do emisji	0,2	0,2	–	–	–
<i>due to emission allowance trading</i>					
pozostałe	14,0	2,2	11,8	–	–
<i>other</i>					
Kary ^b za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska	14,5	8,4	3,3	0,9	1,8
<i>Fines^b for violating environmental protection requirements</i>					
w tym: kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska	5,1	1,8	3,3	–	–
<i>of which: fines for violating environmental protection requirements</i>					
kary wynikające z art. 56 ust.1 pkt 1a ustawy Prawo Energetyczne	2,5	2,5	–	–	–
<i>fines pursuant to Art. 56, Para. 1, point 1a of the Energy Law</i>					
Opłaty i kary za usuwanie drzew i krzewów	156,1	–	–	–	156,1
<i>Payments and fines for removal of trees and bushes</i>					

TABL. 35(340). FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ORAZ BUDŻETY ŚRODOWISKOWE
– ŹRÓDŁA, WYKORZYSTANIE I STAN W 2012 R. (dok.)
ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS – SOURCES, USE AND BALANCE IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Fundusze Fund		Budżety Budget	
		narodowy ^a National ^a	wojewódzkie ^a Voivodship ^a	powiatowe ^b Powiat ^b	gminne ^b Gmina ^b
		w milionach zł		in million zł	
Otrzymane nadwyżki	99,9	–	99,9	–	–
<i>Received surpluses</i>					
Dotacje z budżetu państwa	325,3	325,3	–	–	–
<i>Grants from the state budget</i>					
Przychody finansowe	696,5	410,8	285,7	–	–
<i>Financial revenues</i>					
w tym z oprocentowania: <i>of which from interest:</i>					
udzielonych pożyczek	333,7	171,2	162,5	–	–
<i>granted loans</i>					
wolnych środków	331,9	222,0	110,0	–	–
<i>disposable funds</i>					
Pozostałe zwiększenia funduszy	29,0	7,9	6,8	2,6	11,8
<i>Other increases of funds</i>					
Zmniejszenia stanu środków	3380,2	1733,9	758,3	176,2	711,8
<i>Decreases of funds</i>					
Dotacje	3023,5	1645,3	589,7	165,7	622,9
<i>Grants</i>					
Przekazane nadwyżki	99,5	–	–	10,6	88,9
<i>Transferred surpluses</i>					
Koszty działalności operacyjnej	217,0	84,7	132,3	–	–
<i>Costs of operating activity</i>					
Koszty finansowe	37,7	3,2	34,5	–	–
<i>Financial costs</i>					
Inne koszty i pozostałe zmniejszenia stanu funduszy	2,5	0,7	1,8	–	–
<i>Other costs and decreases of funds</i>					
Stan środków na koniec roku	18820,4	11214,8	7152,7	122,2	330,6
<i>Funds at the end of the year</i>					
B. DZIEDZINY FINANSOWANIA		DOMAIN OF FINANCING			
O G Ó Ł E M	4979,4	2171,1	2033,9	159,0	615,4
<i>TOTAL</i>					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	1750,7	363,6	1097,3	26,5	263,3
<i>Wastewater management and protection of water</i>					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	1383,4	760,3	486,9	67,4	68,8
<i>Protection of air and climate</i>					
Gospodarka odpadami	645,2	348,1	186,3	17,4	93,4
<i>Waste management</i>					
Pozostałe dziedziny	1200,2	699,1	263,4	47,7	189,9
<i>Other</i>					

a Dane w ujęciu memoriałowym. *b* Dane w ujęciu kasowym.

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a Data on accrual basis. *b* Data on cash basis.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 36(341). OPŁATY ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA I INNE WPŁYWY NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ I ICH REDYSTRYBUCJA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
PAYMENTS FOR USE OF NATURAL ENVIRONMENT AND OTHER RECEIPTS FOR THE NATIONAL ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS AND THEIR REDISTRIBUTION BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stan środków na początek roku <i>Funds at the beginning of the year</i>	Wpływy ogółem <i>Total receipts</i>	Z tytułu opłat <i>Due to payments</i>				Inne wpływy ^a <i>Other receipts^a</i>
			gospodarka ściekowa i ochrona wód <i>wastewater management and protection of water</i>	ochrona powietrza atmosfe- rycznego i klimatu <i>protection of air and climate</i>	gospodarka odpadami <i>waste management</i>	pozostałe dziedziny <i>other domains</i>	
		w tysiącach zł		in thousand zł			
POLSKA	53099,9	1825466,1	470750,7	724002,7	595964,5	0,1	34748,0
POLAND							
Dolnośląskie	3023,8	146975,1	45296,0	53588,1	46410,2	–	1680,8
Kujawsko-pomorskie	1613,9	97298,3	38297,2	36489,7	21067,5	–	1443,9
Lubelskie	1842,8	65150,9	21135,2	22347,0	21301,6	–	367,1
Lubuskie	1315,8	36417,4	9729,7	10620,2	15486,7	–	580,8
Łódzkie	5058,8	237186,8	31277,5	100786,5	99014,4	–	6108,5
Małopolskie	2946,0	114070,6	28046,4	43962,8	40412,0	–	1649,3
Mazowieckie	3589,0	213263,6	61284,9	106898,1	41577,5	–	3503,1
Opolskie	574,1	57180,1	11704,4	29998,4	15063,2	–	414,2
Podkarpackie	1900,1	53105,7	12167,3	17373,0	22510,9	–	1054,5
Podlaskie	408,0	24068,2	7328,8	9485,6	6647,5	–	606,2
Pomorskie	647,9	98974,1	26310,3	29389,2	41489,6	–	1784,9
Śląskie	10149,1	301882,3	108280,8	126422,9	56970,4	–	10208,3
Świętokrzyskie	358,0	61415,2	11582,4	35064,7	14137,9	–	630,1
Warmińsko-mazurskie	207,3	41453,3	10622,9	11745,7	18572,6	0,1	512,2
Wielkopolskie	6627,6	167384,7	30445,3	57977,7	75886,5	–	3075,1
Zachodniopomorskie	12837,8	109640,0	17241,7	31853,0	59416,1	–	1129,1

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wydatki ogółem <i>Total expenditures</i>	Z ogółem przekazano na ochronę środowiska i gospodarkę wodną <i>Of total, transferred for environmental protection and water management funds</i>				Inne koszty i wydatki <i>Other costs and expenditures</i>	Stan środków na koniec roku <i>Funds at the end of the year</i>
		Narodowy fundusz <i>National fund</i>	woje- wódzkie <i>voivodship</i>	budżety powiatowe <i>powiat budget</i>	budżety gminne <i>gmina budget</i>		
		w tysiącach zł		in thousand zł			
POLSKA	1844686,7	382438,9	715313,3	183290,3	549774,3	13869,8	33879,4
POLAND							
Dolnośląskie	147802,1	30858,7	57336,7	14582,3	43348,3	1676,1	2196,8
Kujawsko-pomorskie	97940,2	21670,9	40245,9	9750,8	25825,9	446,8	972,0
Lubelskie	65562,1	13770,7	25574,3	6538,5	19489,8	188,8	1431,6
Lubuskie	36497,2	7240,3	13446,3	3619,6	12026,4	164,6	1236,0
Łódzkie	238518,8	47644,5	88482,6	23806,4	77566,4	1019,0	3726,7
Małopolskie	115658,0	23764,3	44133,8	11509,5	35744,1	506,3	1358,6
Mazowieckie	212865,1	47433,5	88286,0	21119,4	54207,3	1818,9	3987,4
Opolskie	57240,5	12373,4	22979,1	5697,9	15919,1	271,0	513,7
Podkarpackie	54289,1	10758,1	19979,3	5393,7	17793,5	364,5	716,7
Podlaskie	24283,8	5128,9	9525,1	2395,8	6857,2	376,9	192,3
Pomorskie	98863,4	19636,4	36467,6	9808,1	32112,3	839,1	758,7
Śląskie	302597,1	65179,5	125543,5	29952,9	77229,4	4691,9	9434,2
Świętokrzyskie	61333,3	13518,3	25105,4	6123,6	16501,9	84,1	440,0
Warmińsko-mazurskie	41292,1	8138,1	15113,6	4100,7	13595,5	344,2	368,5
Wielkopolskie	169155,3	33161,7	61936,1	16836,8	56415,5	805,1	4857,0
Zachodniopomorskie	120788,6	22161,9	41157,9	12054,4	45141,8	272,5	1689,3

^a Z tytułu m. in.: odsetek za przeterminowane wpłaty opłat, oprocentowanie rachunków bankowych, odzyskanych kosztów postępowań egzekucyjnych, błędnych wpłat podlegających zwrotowi, nie obejmuje kar.

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

^a *Due to, among others: interest rates for expired payments, interest rates of bank accounts, recovered costs of enforcement incorrect payments subject to repayment, fines not included.*

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 37(342). WPŁYWY NA WOJEWÓDZKIE FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
RECEIPTS FOR VOIVODSHIPS ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stan funduszu na początek roku <i>Funds at the beginning of the year</i>	Ogółem zwiększenie <i>Total increase</i>	Z tego <i>Of which</i>					
			opłaty <i>payments</i>	kary <i>finances</i>	nadwyżki przekazane z powiatowych i gminnych środków budżetowych <i>surpluses transferred from powiat and gmina funds</i>	przychody finansowe <i>financial revenues</i>	dotacje z budżetu państwa <i>subsidies from the Central Budget</i>	pozostałe przychody i zwiększenia funduszu <i>other revenues and increases of funds</i>
			w tysiącach zł			in thousand zł		
POLSKA	6771510,3	1139539,6	715313,3	3322,2	99855,7	285667,7	19388,4	15992,3
POLAND								
Dolnośląskie	548703,3	86742,1	57336,7	123,1	2495,7	22211,4	–	4575,2
Kujawsko-pomorskie	366046,9	59028,8	40245,9	315,3	1913,8	15204,1	–	1349,7
Lubelskie	195200,3	38414,7	25574,3	21,3	2420,7	9309,4	1041,7	47,2
Lubuskie	134877,8	21962,5	13446,3	103,3	–	7006,1	1313,3	93,5
Łódzkie	800993,6	178716,9	88482,6	144,3	53804,5	35109,1	–	1176,4
Małopolskie	671546,1	82679,0	44133,8	41,9	1708,7	33775,7	–	3018,9
Mazowieckie	722432,0	134551,0	88286,0	1929,5	12492,1	29836,7	–	2006,6
Opolskie	341814,7	36565,0	22979,1	5,1	357,9	11266,3	1790,8	165,7
Podkarpackie	209573,2	39363,4	19979,3	42,2	2899,8	15220,5	765,2	456,4
Podlaskie	78819,5	14455,4	9525,1	48,7	–	3369,0	1485,7	26,9
Pomorskie	189515,3	48797,5	36467,6	123,9	63,0	7424,2	4558,1	160,7
Śląskie	1158120,2	168821,1	125543,5	237,3	–	40817,9	2179,0	43,3
Świętokrzyskie	210616,8	37872,6	25105,4	10,9	2160,4	9443,4	1150,5	1,9
Warmińsko-mazurskie	102613,6	24348,5	15113,6	23,7	–	5868,4	740,6	2602,1
Wielkopolskie	542304,1	89167,0	61936,1	76,1	3593,7	20367,1	3097,5	96,6
Zachodniopomorskie	498333,1	78054,3	41157,9	75,8	15945,4	19438,4	1265,8	171,0

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 38(343). WYDATKI WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
EXPENDITURES OF VOIVODSHIPS ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Razem <i>Total</i>	Z tego <i>Of which</i>					Stan funduszu na koniec roku <i>Funds at the end of the year</i>
		dotacje inwestycyjne <i>investment grants</i>	dotacje na realizację zadań bieżących <i>grants for current tasks</i>	koszty działalności operacyjnej <i>costs of operating activity</i>	koszty finansowe i inne <i>financial costs and other</i>	pozostałe zmniejszenia funduszu <i>other decreases of funds</i>	
		w tysiącach zł		in thousand zł			
POLSKA	758301,9	462247,1	127448,4	132270,3	35336,2	999,8	7152748,0
POLAND							
Dolnośląskie	60888,9	34543,9	11358,1	10422,9	4563,9	–	574556,5
Kujawsko-pomorskie	55300,5	38141,0	9926,3	7215,2	18,1	–	369775,2
Lubelskie	24070,5	12556,6	4685,4	5222,5	1543,2	62,8	209544,5
Lubuskie	8783,8	2830,3	1190,2	4548,2	198,8	16,3	148056,4
Łódzkie	103004,3	74665,1	16586,6	11585,6	167,0	–	876706,1
Małopolskie	44036,1	25596,0	11113,2	6973,6	304,2	49,2	710188,9
Mazowieckie	121421,1	92625,2	7649,1	16486,5	4480,9	179,4	735561,9
Opolskie	18011,4	11302,8	1135,5	4862,9	710,3	–	360368,3
Podkarpackie	19941,3	7167,2	3130,1	5688,9	3955,0	–	228995,3
Podlaskie	11264,6	2488,4	3998,7	4722,1	55,5	–	82010,2
Pomorskie	41324,3	20374,1	14037,6	6142,1	770,5	–	196988,5
Śląskie	126798,3	78182,4	20282,2	13667,6	14073,2	592,8	1200143,0
Świętokrzyskie	13100,9	6900,5	1470,8	4729,4	0,1	–	235388,5
Warmińsko-mazurskie	17560,2	3438,1	5001,3	7735,6	1385,1	–	109401,9
Wielkopolskie	45659,0	21708,0	10216,7	12061,5	1573,5	99,3	585812,2
Zachodniopomorskie	47136,6	29727,7	5666,4	10205,6	1536,9	–	529250,8

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 39(344). KIERUNKI FINANSOWANIA Z WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
FINANCING DIRECTIONS OF VOIVODSHIPS ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Razem Total	Z tego na Of which for			
		gospodarkę ściekową i ochronę wód wastewater management and protection of water	ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu protection of air and climate	gospodarkę odpadami waste management	pozostałe dziedziny other domains
		w tysiącach zł in thousand zł			
P O L S K A	2033888,8	1097275,6	486867,8	186304,9	263440,6
P O L A N D					
Dolnośląskie	186740,3	77042,1	33834,9	34783,6	41079,6
Kujawsko-pomorskie	138717,5	88398,5	30640,0	3308,9	16370,1
Lubelskie	82054,9	51178,2	9213,0	9719,4	11944,3
Lubuskie	21862,9	16937,3	1868,0	398,8	2659,0
Łódzkie	198284,6	93468,3	65393,6	11200,0	28222,8
Małopolskie	141761,3	83926,5	3028,1	20017,7	34789,1
Mazowieckie	252834,5	167691,9	43079,0	13791,7	28271,9
Opolskie	117808,5	75616,0	32687,1	6090,5	3415,0
Podkarpackie	36938,0	21126,0	3636,0	6010,6	6165,4
Podlaskie	36041,3	19035,3	7195,6	4652,7	5157,8
Pomorskie	104488,0	46850,9	17769,7	20716,0	19151,4
Śląskie	374756,2	147053,2	182570,0	17472,8	27660,3
Świętokrzyskie	49747,9	40413,1	5605,3	2051,1	1678,4
Warmińsko-mazurskie	44072,3	17346,6	3603,1	16925,2	6197,4
Wielkopolskie	161836,1	115892,1	15370,1	13307,3	17266,6
Zachodniopomorskie	85944,5	35299,8	31374,5	5858,6	13411,7

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 40(345). WPŁYWY NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKĘ WODNĄ Z TYTUŁU KAR WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
RECEIPTS FOR VOIVODSHIPS ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS DUE TO FINES BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total		W tym Of which									
			przekroczenie transgress of						składowanie odpadów niezgodnie z przepisami waste landfilling inconsistent with legal regulations		nielegalny pobór wody oraz piętrzenie wody wyższe od dozwolonego illegal water in take and water damming higher than permitted	
			warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi conditions of releasing wastewater into water or the ground		dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń powietrza razem total acceptable emission of air pollutants		dopuszczalnego poziomu dźwięku acceptable of sound level					
wymie- rzono awarded	wpły- nęło received	wymie- rzono awarded	wpły- nęło received	wymie- rzono awarded	wpły- nęło received	wymie- rzono awarded	wpły- nęło received	wymie- rzono awarded	wpły- nęło received	wymie- rzono awarded	wpły- nęło received	
		w tysiącach zł in thousand zł										
P O L S K A	62718,2	13281,0	46913,4	7339,8	2211,1	1206,0	1834,5	466,6	6390,8	62,8	266,9	231,3
P O L A N D												
Dolnośląskie	1914,3	569,4	627,7	277,0	295,9	15,5	239,6	34,4	451,9	2,4	89,1	10,2
Kujawsko-pomorskie ..	3395,3	1404,3	2905,5	263,4	211,8	791,8	50,5	47,2	4,6	4,6	7,9	1,5
Lubelskie	432,3	149,7	332,9	55,9	2,3	2,4	—	—	—	—	2,1	—
Lubuskie	4692,2	291,7	4607,1	195,1	—	—	15,6	—	—	—	29,4	29,4
Łódzkie	3333,6	885,5	2643,0	277,0	10,6	10,6	102,0	74,2	—	4,2	5,0	8,9
Małopolskie	2539,4	308,0	2179,5	84,8	—	—	123,6	18,2	16,3	—	—	—
Mazowieckie	21713,7	6103,1	20194,0	5162,3	12,2	12,2	80,2	32,5	246,2	28,5	1,1	3,7
Opolskie	127,6	116,8	14,0	14,0	—	—	8,7	—	—	—	—	—
Podkarpackie	1429,1	284,3	1274,0	91,1	7,5	7,5	56,7	52,4	35,3	5,8	2,6	2,6
Podlaskie	990,7	253,4	526,4	41,0	20,4	20,4	58,7	3,5	9,8	10,0	65,3	65,3
Pomorskie	2053,5	484,7	1631,4	360,4	40,2	3,0	94,4	4,5	4,5	4,5	—	—
Śląskie	12088,6	1085,5	4177,5	245,9	1425,0	320,7	281,9	103,0	5611,8	2,5	—	—
Świętokrzyskie	2528,9	59,3	2285,6	26,1	2,7	2,7	205,6	1,1	—	—	—	—
Warmińsko-mazurskie	783,0	144,9	501,6	55,7	132,4	—	64,0	9,5	—	—	—	—
Wielkopolskie	2680,5	640,3	1672,0	48,0	50,2	19,3	357,4	57,1	—	—	30,8	72,9
Zachodniopomorskie ..	2015,7	500,0	1341,0	142,2	—	—	95,7	28,9	10,4	0,5	33,6	36,8

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 41(346). REDYSTRYBUCJA WPLYWÓW Z TYTUŁU KAR NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
REDISTRIBUTION OF RECEIPTS DUE TO FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z tego na / Of which for				Budżet Państwa Central Budget
		fundusz / fund		budżety / budget		
		Narodowy National	wojewódzkie voivodship	powiatowe powiat	gminne gmina	
w tysiącach zł / in thousand zł						
P O L S K A	12904,1	5145,7	3333,9	918,6	1854,1	1651,7
P O L A N D						
Dolnośląskie	618,6	330,6	123,1	33,9	68,5	62,5
Kujawsko-pomorskie	1197,8	434,4	315,3	86,9	175,2	186,0
Lubelskie	157,7	110,7	21,3	5,9	11,7	8,2
Lubuskie	350,7	118,7	103,3	28,4	56,7	43,6
Łódzkie	870,4	494,8	144,4	39,7	80,9	110,7
Małopolskie	240,9	148,3	41,9	11,5	23,0	16,1
Mazowieckie	6026,5	1705,6	1929,5	531,0	1068,2	792,1
Opolskie	116,8	90,1	5,1	1,4	2,8	17,4
Podkarpackie	225,1	126,7	42,8	12,5	26,7	16,5
Podlaskie	232,3	120,5	48,7	13,8	30,6	18,8
Pomorskie	484,7	164,9	134,9	37,2	75,8	71,9
Śląskie	1065,2	469,1	237,3	65,3	131,3	162,3
Świętokrzyskie	59,3	35,3	10,9	3,0	6,0	4,2
Warmińsko-mazurskie	144,9	64,2	23,7	6,5	13,0	37,5
Wielkopolskie	613,6	420,3	76,1	20,9	41,8	54,5
Zachodniopomorskie	499,4	311,4	75,8	20,8	41,8	49,6

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 42(347). WPLYWY ORAZ NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KAR WYMIERZONYCH ZA PRZEKROCZENIA USTALONYCH I WARUNKÓW KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA W 2012 R.
RECEIPTS AND DUES FROM FINES FOR TRANSGRESS OF CONDITIONS FOR USE OF NATURAL ENVIRONMENT IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wpływy przekazane na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej Receipts transferred for environmental protection and water management funds						Należności / Dues		
	ogółem total	fundusz / fund		budżety / budget		Budżet Państwa Central Budget	odroczone deferred	rozłożone na raty in instalments	niewyegzekwowane not-executed
		Narodowy National	woje- wódzkie voivod- ship	powia- towe powiat	gminne gmina				
		w tysiącach zł in thousand zł							
kwota w tys. zł amount in thous. zł									
O G Ó Ł E M	12904,1	5145,7	3333,9	918,6	1854,1	1651,7	82876,4	1082,3	7281,3
T O T A L									
Zanieczyszczenia w odprowadzanych ściekach	7426,7	1455,3	2705,2	740,3	1486,2	1039,6	73935,1	453,8	5200,5
<i>Pollutants in discharged wastewater</i>									
Nielegalny pobór wody	243,9	45,4	88,8	26,9	48,8	34,1	12,03	34,3	–
<i>Illegal water withdrawal</i>									
Zanieczyszczenie powietrza(emisję) ogółem	994,7	194,9	361,9	99,5	199,3	139,2	1533,5	–	172,3
<i>Total air pollution (emission)</i>									
Przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku	464,2	93,6	165,6	46,5	93,1	65,3	1334,4	–	98,8
<i>Transgress of acceptable voice level</i>									
Nielegalne składowanie odpadów	54,8	6,0	12,4	5,3	26,8	4,3	6061,3	–	229,5
<i>Illegal waste landfilling</i>									
Pozostałe kary	3719,7	3350,5	–	–	–	369,2	–	594,1	1580,3
<i>Other fines</i>									

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 43(348). GOSPODAROWANIE POWIATOWYMI ŚRODKAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
MANAGEMENT OF THE POWIAT ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stan środków pieniężnych na początek roku <i>Funds at the beginning of the year</i>	Ogółem przekazane przez zarząd województwa <i>Total transferred by voivodship boards</i>	Wpływy z tytułu <i>Receipts due to</i>		
			opłat <i>payments</i>	kar <i>fines</i>	inne <i>other</i>
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>					
POLSKA	111704,0	186756,1	183289,4	915,6	2551,1
POLAND					
Dolnośląskie	9229,4	14698,5	14582,3	33,9	82,3
Kujawsko-pomorskie	4424,2	9847,1	9749,9	86,9	10,4
Lubelskie	4179,9	6630,3	6538,5	5,9	86,0
Lubuskie	1295,7	3648,1	3619,6	28,4	0,1
Łódzkie	5316,9	23850,2	23806,4	39,8	4,0
Małopolskie	4446,4	11550,7	11509,5	11,4	29,7
Mazowieckie	23991,3	21733,9	21119,4	531,0	83,6
Opolskie	7883,8	5699,3	5697,9	1,4	0,0
Podkarpackie	4343,1	5415,9	5393,7	12,5	9,7
Podlaskie	2083,9	2409,6	2395,8	13,8	0,0
Pomorskie	2421,8	11098,6	9808,1	34,2	1256,3
Śląskie	21331,6	30023,6	29952,9	65,3	5,4
Świętokrzyskie	3871,8	6145,4	6123,6	3,0	18,8
Warmińsko-mazurskie	2637,8	4194,3	4100,7	6,5	87,1
Wielkopolskie	6894,8	17552,7	16836,8	20,9	695,0
Zachodniopomorskie	7351,7	12257,9	12054,4	20,8	182,7

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Środki ogółem <i>Total funds</i>	Wydatki ^a <i>Expendi- tures</i>	z tego <i>of which</i>					wpłaty do Wojewódz- kiego Funduszu z tytułu nadwyżki dochodów za tytuł Voivodship Funds due to income surpluses	inne wydatki <i>other expendi- tures</i>	Stan środków na koniec roku <i>Funds at the end of the year</i>
			gospodarke ściekową i ochronę wód <i>waste- water manage- ment and protection of water</i>	ochronę powietrza atmosfe- rycznego i klimatu <i>protection of air and climate</i>	gospo- darkę odpadami <i>waste manage- ment</i>	pozostałe dziedziny <i>other domains</i>				
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>										
POLSKA	298460,1	176236,5	26498,9	67415,7	17420,2	47701,0	10576,9	6623,7	122223,6	
POLAND										
Dolnośląskie	23928,0	15394,1	1721,4	7779,6	911,9	3601,6	–	1379,7	8533,8	
Kujawsko-pomorskie....	14271,3	8544,9	1452,0	2541,8	340,7	3836,1	–	374,4	5726,4	
Lubelskie	10810,2	6007,4	1414,6	1980,9	962,2	1394,3	–	255,3	4802,7	
Lubuskie	4943,8	2414,3	75,0	1119,5	4,9	1214,8	–	–	2529,5	
Łódzkie	29167,0	18437,9	1726,7	4779,3	1164,5	3167,2	7197,0	403,2	10729,1	
Małopolskie	15997,0	11280,6	723,4	5053,1	2829,1	2581,9	–	93,1	4716,5	
Mazowieckie	45725,3	19301,0	3560,9	4746,2	1348,1	6964,3	2444,1	237,3	26424,3	
Opolskie	13583,1	8700,6	218,0	5436,4	412,2	2631,4	–	2,7	4882,5	
Podkarpackie	9759,0	4337,1	869,8	1632,2	230,6	1597,1	–	7,4	5421,9	
Podlaskie	4493,5	3457,1	210,0	1650,8	167,6	1417,2	–	11,5	1036,4	
Pomorskie	13520,4	10827,8	1937,9	4065,8	1062,1	3457,7	–	304,2	2692,7	
Śląskie	51355,1	28616,3	4479,1	13276,2	4683,5	5995,3	–	182,2	22738,9	
Świętokrzyskie	10017,1	5189,6	1137,7	2947,1	418,9	667,0	–	18,9	4827,6	
Warmińsko-mazurskie .	6832,1	3593,2	729,6	1075,0	128,3	1591,2	–	69,1	3238,8	
Wielkopolskie	24447,5	15176,3	3716,8	5728,5	1055,7	4270,1	–	405,2	9271,2	
Zachodniopomorskie	19609,7	14958,4	2526,1	3603,4	1700,0	3313,8	935,7	2879,4	4651,3	

^a Ponadto na ochronę środowiska przeznaczono 159860,8 tys. zł. ze środków innych niż wpływy z opłat i kar środowiskowych.

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a Moreover, 159860,8 th. zł. from other sources than from environmental charges and fees, have been allocated for environmental protection.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 44(349). GOSPODAROWANIE GMINNYMI ŚRODKAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
MANAGEMENT OF THE GMINA ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stan środków pieniężnych na początek roku <i>Funds at the beginning of the year</i>	Przychody <i>Revenues</i>				Środki funduszu ogółem <i>Total funds</i>	Wydatki ogółem ^a <i>Total expenditures^a</i>
		ogółem rzekazane przez zarząd województwa <i>Total transferred by voivodship boards</i>	z tytułu opłat i kar <i>due to payments and fines</i>		inne <i>other</i>		
			za usuwanie drzew i krzewów <i>for removal of trees and bushes</i>	pozostałych <i>other</i>			
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>							
P O L S K A	322872,8	719531,0	156100,9	551622,6	11807,5	1042403,7	711759,5
P O L A N D							
Dolnośląskie	12085,9	69616,9	26057,1	43416,9	143,0	81702,8	69892,1
Kujawsko-pomorskie	11528,8	39124,7	12632,7	26001,1	490,9	50653,5	34947,3
Lubelskie	5719,0	21985,6	2055,3	19501,5	428,8	27704,6	24033,5
Lubuskie	3622,3	14465,0	2281,1	12083,1	100,7	18087,3	11644,3
Łódzkie	25418,9	79285,2	1452,9	77647,3	185,0	104704,1	83334,1
Małopolskie	16726,8	45085,7	9275,4	35767,3	43,1	61812,5	42264,1
Mazowieckie	103835,8	106242,5	44413,8	55275,0	6553,7	210078,3	106028,4
Opolskie	7049,6	17602,4	1610,9	15921,8	69,6	24652,0	18544,0
Podkarpackie	10661,9	18745,4	646,3	17820,1	279,0	29407,2	17038,1
Podlaskie	4685,2	7646,3	733,9	6888,4	24,1	12331,5	7198,9
Pomorskie	17541,1	41182,6	8689,1	32182,1	311,5	58723,8	37362,3
Śląskie	39217,7	102655,0	24860,6	77360,7	433,7	141872,7	102288,3
Świętokrzyskie	12268,1	19756,2	1639,5	16507,9	1608,9	32024,3	21460,1
Warmińsko-mazurskie	5208,7	15612,1	1826,9	13608,5	176,7	20820,9	15377,2
Wielkopolskie	25550,2	62090,6	5382,6	56457,3	250,7	87640,8	62227,6
Zachodniopomorskie	21752,8	58434,7	12542,7	45183,6	708,3	80187,6	58119,3

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Z tego na <i>Of which for</i>						Stan środków na koniec roku <i>Funds at the end of the year</i>
	gospodarkę ściekową i ochronę wód <i>wastewater management and protection of water</i>	ochronę powietrza atmosferycz- nego i klimatu <i>protection of air and climate</i>	gospodarkę odpadami <i>waste manage- ment</i>	pozostałe dziedziny <i>other domains</i>	wpłaty do Wojewódzkiego Funduszu z tytułu nadwyżki dochodów <i>payments for Voivodship Funds due to income surpluses</i>	inne wydatki <i>other expenditures</i>	
P O L S K A	263276,7	68815,1	93407,5	189918,5	88878,8	7462,9	330644,2
P O L A N D							
Dolnośląskie	29753,2	3064,7	10303,0	24119,6	2495,7	155,9	11810,8
Kujawsko-pomorskie	10420,3	1949,4	4152,5	15434,1	1913,8	1077,2	15706,1
Lubelskie	7067,9	928,5	5122,5	8261,4	2420,7	232,5	3671,1
Lubuskie	3189,6	635,8	4066,9	3690,5	-	61,6	6443,0
Łódzkie	18328,1	5650,0	4054,8	8400,5	46607,5	293,2	21370,0
Małopolskie	14345,9	3567,5	6869,5	15753,2	1708,7	19,3	19548,4
Mazowieckie	54020,8	7345,9	12376,5	21907,0	10048,0	330,1	104049,9
Opolskie	8149,9	1211,1	2407,4	6417,7	357,9	-	6108,0
Podkarpackie	4604,9	1085,9	4547,8	4264,8	2500,0	34,8	12369,2
Podlaskie	3248,4	358,7	1545,3	2023,9	-	22,7	5132,6
Pomorskie	19351,5	3764,6	3778,9	7727,8	63,0	2676,6	21361,4
Śląskie	30675,8	23028,9	13322,4	33395,8	-	1865,4	39584,4
Świętokrzyskie	8724,1	443,4	2979,7	6882,6	2160,4	269,8	10564,3
Warmińsko-mazurskie	6516,3	289,6	4451,5	3950,8	-	169,1	5443,7
Wielkopolskie	29871,1	5904,7	8050,1	14637,2	3593,7	170,8	25413,2
Zachodniopomorskie	15008,9	9586,4	5378,7	13051,7	15009,5	84,1	22068,3

^a Ponadto na ochronę środowiska przeznaczono 1858531,8 tys. zł. ze środków innych niż wpływy z opłat i kar środowiskowych.

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a Moreover, 1858531,8 th. zł. from other sources than from environmental charges and fees, have been allocated for environmental protection.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 45(350). OPŁATY PRODUKTOWE – WPLYWY I REDYSTRYBUCJA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
PRODUCT PAYMENTS – RECEIPTS AND REDISTRIBUTION BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wpływy ^a z Urzędów Marszałkowskich do Narodowego Funduszu w podziale na tytuły: <i>Receipts^a from Marshals' Office for the National Fund divided into:</i>				Redystrybucja ^b środków z Narodowego Funduszu do wojewódzkich funduszy <i>Redistribution^b of funds of the National Fund to the voivodship fund</i>	zwrot w % return in %
	razem total	z tego of which				
		opakowania packages	akumulatory accumulators	pozostałe ^c other ^c		
w tysiącach zł in thousand zł						
POLSKA	10260,8	9732,5	50,5	478,3	7237,0	70
POLAND						
Dolnośląskie	107,8	103,5	–	4,3	710,0	686
Kujawsko-pomorskie	39,9	39,7	–	0,3	325,0	819
Lubelskie	99,4	99,4	–	–	471,1	474
Lubuskie	64,3	64,3	–	–	5,4	9
Łódzkie	795,3	792,5	1,6	1,3	525,7	66
Małopolskie	1062,2	1057,0	2,6	2,6	335,4	32
Mazowieckie	3985,8	3795,8	46,1	144,0	758,5	20
Opolskie	122,8	114,9	0,2	7,7	322,7	281
Podkarpackie	235,5	235,5	–	0,1	406,1	173
Podlaskie	183,1	108,0	–	75,1	181,8	168
Pomorskie	397,3	390,3	–	7,0	694,9	178
Śląskie	1866,9	1754,8	–	112,2	906,6	52
Świętokrzyskie	95,7	92,9	–	2,8	109,5	118
Warmińsko-mazurskie	82,8	78,3	–	4,6	199,9	255
Wielkopolskie	760,3	668,1	–	92,2	1010,8	151
Zachodniopomorskie	361,7	337,6	–	24,1	273,5	81

a Wpływy z Urzędów Marszałkowskich nie obejmują odsetek od przekazanych do Narodowego Funduszu opłat, które uwzględnia się przy redystrybucji środków na poszczególne województwa. *b* Redystrybucja środków pieniężnych uzyskanych z opłaty produktowej za opakowania, oparta o wskaźnik ilości odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku i recyklingu powoduje transfer środków z województw uzyskujących duże wpływy do województw o niskich wpływach z opłaty produktowej. *c* Oleje techniczne, opony.

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a Receipts from Marshals' offices do not include interest from payments transferred to the National Fund, which are taken into consideration during redistribution of funds between particular voivodships. *b* Redistribution of financial means obtained from product fees for packages, based on the index of the quantity of package waste transferred for recycling causes the transfer of funds from voivodships with high receipts to voivodships with low receipts from product fees. *c* Batteries and cells, technical oils, discharge lamps, tyres.

Source: data of the Management Board of the National Fund of Environmental Protection and Water Management.

TABL. 46(351). WYSOKOŚĆ OPŁATY PRODUKTOWEJ OGÓLEM WPLACONEJ DO URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.

THE VALUE OF TOTAL PRODUCT FEE PAID TO MARSHALS' OFFICES BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z tego za Of which for					
		opakowania ^a packages ^a	akumulatory accumulators	baterie i ogniwa batteries and cells	oleje techniczne technical oils	lampy wyładowcze discharge lamps	opony tyres
		w tysiącach zł in thousand zł					
POLSKA	762,8	738,8	–	–	3,7	–	20,4
POLAND							
Dolnośląskie	59,7	59,6	–	–	–	–	0,1
Kujawsko-pomorskie	9,4	9,1	–	–	0,2	–	0,1
Lubelskie	10,8	10,8	–	–	–	–	–
Lubuskie	15,1	15,1	–	–	–	–	–
Łódzkie	77,7	76,5	–	–	–	–	1,2
Małopolskie	57,0	56,4	–	–	–	–	0,6
Mazowieckie	158,5	157,9	–	–	0,4	–	0,2
Opolskie	10,4	9,9	–	–	0,2	–	0,3
Podkarpackie	24,3	24,3	–	–	–	–	–
Podlaskie	19,2	13,4	–	–	1,8	–	4,0
Pomorskie	47,6	46,3	–	–	0,5	–	0,8
Śląskie	114,1	105,9	–	–	0,4	–	7,8
Świętokrzyskie	23,8	23,8	–	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	16,7	16,5	–	–	0,0	–	0,2
Wielkopolskie	74,3	72,1	–	–	0,2	–	2,1
Zachodniopomorskie	44,3	41,3	–	–	–	–	3,0

a Z odzysku.

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a From recovery.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 47(352). WYSOKOŚĆ ZALEGŁEJ OPŁATY PRODUKTOWEJ (Z ODSETKAMI) ORAZ DODATKOWEJ OPŁATY PRODUKTOWEJ WPLACONYCH DO URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.

THE VALUE OF DUE PRODUCT FEE (WITH INTEREST) AND ADDITIONAL PRODUCT FEE PAID TO MARSHALS' OFFICES BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>	Z tego za <i>Of which for</i>					
		opakowania <i>packages</i>	akumulatory <i>accumulators</i>	baterie i ogniwa <i>batteries and cells</i>	oleje techniczne <i>technical oils</i>	lampy wyładowcze <i>discharge lamps</i>	opony tyres
		w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>					
POLSKA	9449,0	8989,3	–	–	150,8	–	309,0
POLAND							
Dolnośląskie	49,5	45,6	–	–	3,9	–	–
Kujawsko-pomorskie	49,0	49,0	–	–	0,0	–	0,0
Lubelskie	65,5	65,3	–	–	0,2	–	0,0
Lubuskie	36,8	36,8	–	–	–	–	–
Łódzkie	1479,2	1477,8	–	–	–	–	1,3
Małopolskie	954,3	951,8	–	–	0,1	–	2,5
Mazowieckie	4004,1	3843,4	–	–	79,6	–	81,1
Opolskie	94,9	88,8	–	–	–	–	6,1
Podkarpackie	142,7	142,7	–	–	–	–	0,0
Podlaskie	156,8	88,0	–	–	18,5	–	50,3
Pomorskie	173,6	168,8	–	–	3,6	–	1,2
Śląskie	1446,7	1346,2	–	–	15,7	–	84,9
Świętokrzyskie	60,0	60,0	–	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	51,3	48,4	–	–	0,1	–	2,8
Wielkopolskie	582,6	489,4	–	–	28,9	–	64,2
Zachodniopomorskie	102,0	87,2	–	–	0,1	–	14,6

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 48(353). WYSOKOŚĆ OPŁATY PRODUKTOWEJ OD OPAKOWAŃ WPLACONEJ DO URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.

THE VALUE OF PRODUCT FEE FOR PACKAGES PAID TO MARSHALS' OFFICES BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>	Z tego za opakowania <i>Of which for packages made of</i>						
		z odzysku from recovery	z tego z recyklingu <i>of which from recycling</i>					z materiałów naturalnych (drewna i tekstyliów) <i>natural materials (wood and textiles)</i>
			z tworzyw sztucznych <i>plastics</i>	z aluminium <i>alu- minium</i>	ze stali, w tym z blachy stalowej <i>steel, including steel sheets</i>	z papieru i tektury <i>paper and paper- board</i>	ze szkła gospodarczego, poza ampułkami <i>industrial glass, excluding ampules</i>	
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>								
POLSKA	1156,3	738,8	158,0	6,0	23,7	179,4	4,9	45,6
POLAND								
Dolnośląskie	81,1	59,6	7,4	0,8	1,1	6,8	0,0	5,5
Kujawsko-pomorskie	16,2	9,1	3,0	0,2	–	3,6	–	0,3
Lubelskie	18,3	10,8	1,9	0,0	0,0	5,2	0,0	0,4
Lubuskie	29,9	15,1	5,6	0,1	1,5	3,8	0,1	3,7
Łódzkie	117,8	76,5	15,7	0,2	5,8	16,8	0,1	2,8
Małopolskie	84,4	56,4	9,4	2,6	1,3	12,3	0,3	2,1
Mazowieckie	258,5	157,9	30,8	0,4	2,6	56,4	1,7	8,7
Opolskie	15,8	9,9	2,4	0,2	0,0	2,6	0,1	0,6
Podkarpackie	38,4	24,3	5,8	0,1	0,2	4,2	0,1	3,6
Podlaskie	19,7	13,4	3,2	0,0	0,0	2,7	–	0,4
Pomorskie	73,5	46,3	11,0	0,2	1,9	8,9	0,1	5,0
Śląskie	161,1	105,9	18,8	0,5	6,0	21,7	1,4	6,8
Świętokrzyskie	39,5	23,8	5,8	0,2	0,3	8,1	–	1,3
Warmińsko-mazurskie	24,4	16,5	3,6	0,2	0,3	3,3	–	0,6
Wielkopolskie	118,5	72,1	23,0	0,3	2,1	18,6	0,7	1,7
Zachodniopomorskie	58,8	41,3	10,4	0,1	0,3	4,5	0,1	2,2

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 49(354). WYSOKOŚĆ ZALEGŁEJ OPŁATY PRODUKTOWEJ (Z ODSETKAMI) OD OPAKOWAŃ WPLACONEJ DO URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.

THE VALUE OF DUE PRODUCT FEE (WITH INTEREST) FOR PACKAGES PAID TO MARSHALS' OFFICES BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	W tym za opakowania:			Of which for packages made of:		
		z tworzyw sztucznych plastics	z aluminium aluminium	ze stali, w tym z blachy stalowej steal, including steel sheets	z papieru i tektury paper and paperboard	ze szkła gospodarczego, poza ampułkami domestic glassware, excluding ampules	z materiałów naturalnych (drewna i tekstyliów) natural materials (wood and textiles)
		w tysiącach zł			in thousand zł		
POLSKA	8989,3	1045,2	45,6	158,6	1469,6	46,4	280,3
POLAND							
Dolnośląskie	45,6	4,2	0,4	0,6	3,8	0,0	3,1
Kujawsko-pomorskie	49,0	6,3	0,0	0,0	14,8	–	0,2
Lubelskie	65,3	6,8	0,0	0,0	18,6	0,0	1,5
Lubuskie	36,8	6,9	0,1	1,9	4,7	0,1	4,5
Łódzkie	1477,8	98,5	1,5	36,5	105,0	0,5	17,3
Małopolskie	951,8	106,4	29,5	14,6	138,4	3,6	23,5
Mazowieckie	3843,4	458,2	6,1	38,7	837,8	26,0	129,6
Opolskie	88,8	13,3	1,0	0,1	14,5	0,4	3,6
Podkarpackie	142,7	21,6	0,4	0,9	15,7	0,5	13,5
Podlaskie	88,0	13,9	0,1	0,1	12,4	–	2,0
Pomorskie	168,8	25,3	0,5	4,4	20,5	0,3	11,5
Śląskie	1346,2	157,4	3,9	50,4	181,2	11,7	56,6
Świętokrzyskie	60,0	8,8	0,3	0,4	12,3	–	2,0
Warmińsko-mazurskie	48,4	7,1	0,3	0,6	6,5	–	1,2
Wielkopolskie	489,4	95,1	1,3	8,8	76,7	3,0	7,0
Zachodniopomorskie	87,2	15,4	0,1	0,5	6,6	0,1	3,2

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 50(355). FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ORAZ BUDŻETY ŚRODOWISKOWE W 2012 R.

FORMS OF FINANCING FROM THE ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS IN 2012

FORMY FINANSOWANIA FORMS OF FINANCING	Ogółem Total	Gospodarka ściekowa i ochrona wód Wastewater management and protection of water	Ochrona powietrza atmosfery- cznego i klimatu Protection of air and climate	Gospodarka odpadami Waste management	Pozostałe dziedziny Other domains
OGÓŁEM	4979,4	1750,7	1383,4	645,2	1200,2
TOTAL					
Finansowanie zwrotne (pożyczki, kredyty, konsorcja)	1115,5	228,1	402,2	250,3	234,8
<i>Redeemable financing (loans, credits, consortia)</i>					
Finansowanie bezzwrotne (dotacje, dopłaty, umorzenia) ..	3863,7	1522,5	981,2	394,8	965,2
<i>Non-redeemable financing (donations, grants, remissions)</i>					
NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ					
<i>THE NATIONAL ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND</i>					
OGÓŁEM	2171,1	363,6	760,3	348,1	699,1
TOTAL					
Finansowanie zwrotne (pożyczki, kredyty, konsorcja)	525,8	29,3	267,0	212,4	17,2
<i>Redeemable financing (loans, credits, consortia)</i>					
Finansowanie bezzwrotne (dotacje, dopłaty, umorzenia) ..	1645,3	334,4	493,4	135,7	681,9
<i>Non-redeemable financing (donations, grants, remissions)</i>					

TABL. 50(355). FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ORAZ BUDŻETY ŚRODOWISKOWE W 2012 R. (dok.)
FORMS OF FINANCING FROM THE ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS IN 2012 (cont.)

FORMY FINANSOWANIA FORMS OF FINANCING	Ogółem Total	Gospodarka ściekowa i ochrona wód Wastewater management and protection of water	Ochrona powietrza atmosfery- cznego i klimatu Protection of air and climate	Gospodarka odpadami Waste management	Pozostałe dziedziny Other domains
WOJEWÓDZKIE FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS					
O G Ó Ł E M	2033,7	1097,3	486,9	186,3	263,4
TOTAL					
Finansowanie zwrotne (pożyczki, kredyty, konsorcja)	589,7	198,9	135,2	38,0	217,6
<i>Redeemable financing (loans, credits, consortia)</i>					
Finansowanie bezzwrotne (dotacje, dopłaty, umorzenia)	1444,0	898,3	351,6	148,3	45,7
<i>Non-redeemable financing (donations, grants, remissions)</i>					
POWIATOWE BUDŻETY ŚRODOWISKOWE POWIAT ENVIRONMENTAL PROTECTION BUDGET					
O G Ó Ł E M (Finansowanie wyłącznie bezzwrotne)	159,0	26,5	67,4	17,4	47,7
TOTAL (Non-redeemable financing only)					
GMINNE BUDŻETY ŚRODOWISKOWE GINNA ENVIRONMENTAL PROTECTION BUDGET					
O G Ó Ł E M (Finansowanie wyłącznie bezzwrotne)	615,4	263,3	68,8	93,4	189,9
TOTAL (Non-redeemable financing only)					

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 51(356). GROMADZENIE ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z TYTUŁU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH (D. FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
ACCUMULATION OF THE AGRICULTURAL AND FORESTRY LAND PROTECTION FUNDS BY
(FORMER AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND) VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total		Opłaty						inne other		
			jednorazowe one-off		roczne annual		roczne podwyższone annual increased				
	wymie- rzono imposed	wpłynęło received	wymie- rzono imposed	wpłynęło received	wymie- rzono imposed	wpłynęło received	wymie- rzono imposed	wpłynęło received	wymie- rzono imposed	wpłynęło received	
w tysiącach zł in thousand zł											
P O L S K A	193889,5	13376,7	14444,5	12056,8	178556,8	163437,3	431,6			456,6	6136,5
P O L A N D											
Dolnośląskie	37160,0	124,1	169,9	124,1	36990,1	34997,5	—	—	—	—	2597,7
Kujawsko-pomorskie	11579,4	1390,4	1584,6	1390,4	9994,8	6852,0	—	—	—	—	157,3
Lubelskie	10773,5	469,1	533,4	469,1	10240,1	8737,5	—	—	—	—	—
Lubuskie	1924,4	69,9	182,7	69,9	1741,7	1814,1	—	—	—	—	—
Łódzkie	21987,4	985,3	2296,7	944,2	19649,6	18938,0	—	—	41,1	—	41,1
Małopolskie	12648,2	87,8	847,1	76,6	11358,3	11094,2	431,6	—	11,2	—	328,9
Mazowieckie	17896,6	997,6	935,5	997,6	16961,1	15144,5	—	—	—	—	359,5
Opolskie	6522,8	259,9	196,9	249,1	6315,1	6058,9	—	—	10,8	—	20,5
Podkarpackie	13591,1	854,1	1136,2	854,1	12454,9	9311,5	—	—	—	—	245,1
Podlaskie	1202,6	125,0	54,3	125,0	1148,2	1088,8	—	—	—	—	9,7
Pomorskie	9209,6	4045,7	3899,0	4045,7	5310,6	4843,1	—	—	—	—	294,2
Śląskie	4721,0	143,0	156,9	143,0	4564,1	4414,3	—	—	—	—	61,6
Świętokrzyskie	1755,3	183,1	302,2	183,1	1453,1	1288,3	—	—	—	—	7,5
Warmińsko-mazurskie	2232,0	138,4	289,9	138,4	1942,1	1784,2	—	—	—	—	28,3
Wielkopolskie	36228,4	2131,5	1779,5	1738,1	34055,5	32858,4	—	—	393,4	—	394,7
Zachodniopomorskie	4457,3	508,3	79,8	508,3	4377,6	4212,0	—	—	—	—	1590,6

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 52(357). WPŁYWY I GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI PIENIĘŻNYMI Z TYTUŁU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH (D. FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
RECEIPTS AND MANAGEMENT OF THE AGRICULTURAL AND FORESTRY LAND PROTECTION FUNDS
(FORMER AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND) BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stan środków na początku roku <i>Funds at the beginning of the year</i>	Wpływy ogółem <i>Total receipts</i>	Umorzono <i>Repealed</i>	Stan środków na końcu roku <i>Funds at the end of the year</i>
	w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>			
P O L S K A	45202,7	181630,6	7657,9	86731,6
P O L A N D				
Dolnośląskie	15894,4	37719,3	478,7	31033,4
Kujawsko-pomorskie	3234,6	8399,7	33,2	5605,8
Lubelskie	4323,4	9206,5	288,2	4774,4
Lubuskie	398,0	1884,0	22,8	1235,5
Łódzkie	–	19923,3	532,9	2572,7
Małopolskie	2380,2	11499,7	3 127,9	3630,0
Mazowieckie	31,1	16501,6	38,3	6478,5
Opolskie	3224,3	6328,5	100,4	6377,8
Podkarpackie	2677,3	10410,7	915,9	1238,2
Podlaskie	1056,5	1223,5	0,3	1323,1
Pomorskie	566,5	9183,0	927,2	0,0
Śląskie	1136,8	4618,9	81,1	2556,2
Świętokrzyskie	61,9	1478,9	46,4	187,0
Warmińsko-mazurskie	792,0	1950,8	0,6	1204,2
Wielkopolskie	7382,9	34991,1	925,0	15122,7
Zachodniopomorskie	2042,9	6310,9	139,1	3392,2

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 53(358). WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z TYTUŁU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH (D. FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
THE USE OF MONEY FROM THE AGRICULTURAL AND FORESTRY LAND PROTECTION FUNDS (FORMER AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND) BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wydatki ogółem <i>Total expendi- tures</i>	Z tego na <i>Of which for</i>								
		rekulty- wację gruntów na cele rolnicze <i>land reclama- tion for agricul- tur</i>	rolnicze zagos- podaro- wanie gruntów zrekul- tywo- wanych <i>agricultural develop- ment of reclaimed land</i>	użyźnia- nie i ulepsza- nie gleb, usuwanie kamieni, odkrza- czanie <i>soil fertilisa- tion and improve- ment, destoning and debushing</i>	budowę i renowację zbiorników wodnych służących małej retencji <i>construc- tion and renovation of water reservoirs for small water retention</i>	budowę i moder- nizację dróg dojazd- owych do gruntów rolnych <i>construction and modernisa- tion of access roads to agricultural lands</i>	wdrażanie i upowsze- chnianie wyników prac naukowo- badaw- czych <i>implemen- tation and dissemina- tion of results of scientific studies and research</i>	badanie plodów rolnych w strefach ochron- nych oraz ekspertyzy z zakresu ochrony gruntów rolnych <i>analyses of crops in protection areas and expert opinions in the scope of agricul- tural land protection scope</i>	zakup sprzę- tu pomia- rowego informa- tycznego wraz z oprogramo- waniem do ewidencji i ochrony gruntów rolnych <i>purchase of measure- ment equipment with software for recording and protecting agricultural land</i>	pozostałe ^a <i>other^a</i>
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>										
P O L S K A	138974,9	153,3	5,4	848,7	4824,2	124512,8	150,0	265,4	1055,4	7159,7
P O L A N D										
Dolnośląskie	21453,5	56,1	–	376,1	509,8	17524,9	–	191,8	351,7	2443,2
Kujawsko-pomorskie ...	6028,5	–	–	–	–	5865,2	–	–	85,2	78,1
Lubelskie	8755,5	–	–	–	–	8755,5	–	–	–	–
Lubuskie	1046,6	–	–	101,9	303,7	640,4	–	–	–	0,6
Łódzkie	17350,6	–	–	–	–	17214,4	–	18,3	115,5	2,4
Małopolskie	10249,8	–	–	–	–	10188,0	–	–	2,0	59,8
Mazowieckie	10054,3	–	–	–	–	10052,0	–	–	–	2,2
Opolskie	3175,0	97,2	–	–	236,9	2784,6	–	–	55,7	0,5
Podkarpackie	11849,7	–	–	–	–	11311,2	–	–	290,8	247,7
Podlaskie	956,9	–	–	370,7	28,0	550,0	–	–	–	8,2
Pomorskie	9749,5	–	–	–	–	5470,6	–	–	12,4	4266,4
Śląskie	3199,5	–	–	–	–	3109,4	–	46,3	38,2	5,6
Świętokrzyskie	1353,8	–	–	–	–	1352,8	–	–	–	1,0
Warmińsko-mazurskie..	1538,7	–	–	–	–	1521,3	–	–	–	17,4
Wielkopolskie	27251,3	–	5,4	–	3745,9	23236,2	150,0	9,0	98,2	6,7
Zachodniopomorskie ...	4961,6	–	–	–	–	4936,2	–	–	5,6	19,9

^a Rekultywacja nieużytków i użyźnianie gleb na potrzeby nowo zakładanych pracowniczych ogrodów działkowych.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Reclamation of wasteland and soil fertilisation for the purposes of newly established employee allotment gardens.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 54(359). PRACE I PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W OPARCIU O ŚRODKI PIENIĘŻNE Z TYTUŁU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH (D. FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.

WORKS AND UNDERTAKINGS CARRIED OUT WITH THE USE OF THE AGRICULTURAL AND FORESTRY LAND PROTECTION FUNDS (FORMER AGRICULTURAL LAND FUND) BY VOIVODSHIPS IN 2012

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>	Z tego <i>Of which</i>			Budowa i modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych w km <i>Construction and modernisation of access roads to agricultural lands in km</i>
		rekultywacja i wykorzystanie gruntów na cele rolnicze <i>land reclamation and use for agricultur</i>	użyźnianie i ulepszenie gleb, usuwanie kamieni, odkraczanie <i>soil fertilisation and improvement, removal of stones and bushes</i>	budowa i renowacja zbiorników wodnych służących małej retencji <i>construction and renovation of water reservoirs for small water retention</i>	
w hektarach <i>in hectares</i>					
P O L S K A P O L A N D	2 181	13	2009	159	1 430
Dolnośląskie	1 530	5	1505	20	114
Kujawsko-pomorskie	—	—	—	—	71
Lubelskie	—	—	—	—	106
Lubuskie	112	—	106	6	10
Łódzkie	—	—	—	—	151
Małopolskie	—	—	—	—	156
Mazowieckie	—	—	—	—	185
Opolskie	57	1	—	56	22
Podkarpackie	—	—	—	—	146
Podlaskie	398	—	398	—	18
Pomorskie	—	—	—	—	95
Śląskie	—	—	—	—	27
Świętokrzyskie	—	—	—	—	30
Warmińsko-mazurskie	—	—	—	—	25
Wielkopolskie	84	7	—	77	255
Zachodniopomorskie	—	—	—	—	19

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 55(360). NAPRAWA SZKÓD GÓRNICZYCH WEDŁUG RODZAJÓW KOPALIN ORAZ OBIEKTÓW I INNYCH URZĄDZEN W 2012 R.
THE COMPENSATION OF MINE DAMAGES BY TYPES OF MINERAL RESOURCES, FACILITIES AND APPLIANCES IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Obiekt <i>Facilities</i>		Nakłady ^a poniesione na usuwanie szkód <i>Outlays^a incurred for compensation</i>	
	naprawione <i>compensated</i>	w toku naprawy <i>in the course of compensation</i>		
	w sztukach <i>in units</i>		w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>	w odsetkach <i>in percent</i>
OGÓŁEM	7217	1919	449006,4	100,00
TOTAL				
RODZAJE KOPALIN	TYPES OF MINERAL RESOURCES			
Węgiel kamienny <i>Hard coal</i>	6799	1917	421198,4	93,81
Węgiel brunatny <i>Lignite</i>	131	–	12684,7	2,82
Ropa naftowa i gaz ziemny <i>Crude petroleum and natural gas</i>	234	1	13960,5	3,11
Rudy cynku i ołowiu <i>Zinc and lead ores</i>	45	–	255,2	0,06
Rudy miedzi <i>Copper ores</i>	6	–	607,0	0,13
Siarka rodzima <i>Native sulphur</i>	–	–	–	–
Sól i solanki <i>Salt and salt waters</i>	–	–	87,8	0,02
Surowce skalne <i>Stone resources</i>	2	1	212,8	0,05
OBIEKTY I URZĄDZENIA	FACILITIES AND APPLIANCES			
Budynki: mieszkalne <i>Residential buildings</i>	180	43	18452,4	4,11
gospodarcze <i>farm buildings</i>	46	11	22422,0	4,99
przemysłowe <i>industrial buildings</i>	12	6	11540,5	2,57
Obiekty użyteczności publicznej <i>General purpose public buildings</i>	76	15	19016,7	4,24
Obiekty i urządzenia kolejowe PKP <i>Railway buildings and appliances of the PKP</i>	51	50	14627,6	3,26
Obiekty i urządzenia kolejowe przedsiębiorstw górnictw <i>Railway buildings and appliances of mining companies</i>	107	19	11545,2	2,57
Regulacja rzek i cieków <i>Regulation of rivers and watercourses</i>	29	7	4471,7	1,00
Odwodnienie zalewisk <i>Reservoir drainage</i>	24	7	1789,4	0,40
Sieć wodociągowa <i>Water supply network</i>	167	24	41056,4	9,14
Sieć kanalizacyjna <i>Sewage network</i>	1575	198	36756,2	8,19
Sieć gazowa <i>Gas network</i>	–	–	–	–
Drogi, ulice, mosty i wiadukty <i>Roads, streets, bridges and viaducts</i>	1	18	7379,6	1,64
Inne obiekty <i>Other facilities</i>	180	43	18452,4	4,11
Zastępcze budownictwo: niemieszkaniaowe <i>Supplementary construction: non-residential</i>	46	11	22422	4,99
mieszkaniaowe <i>residential</i>	12	6	11540,5	2,57
Zabezpieczenie profilaktyczne obiektów i urządzeń ^b .. <i>Prophylactic protection of facilities and appliances^b</i>	–	1239 ^b	41112,7	9,16
Odszkodowanie za grunty i plony <i>Damages for land and crops</i>	–	–	16493,7	3,67
Odszkodowanie za obiekty budowlane <i>Damages for construction facilities</i>	603	44	46925,0	10,45
Pozostałe koszty <i>Other costs</i>	–	–	25128,8	5,60

a W tym: odszkodowania, postępowania sądowe i administracyjne, obserwacje, badania. *b* Liczba nie jest składnikiem sumy „obiekty w toku naprawy ogółem”.

Źródło: dane Wyższego Urzędu Górniczego.

a Including damages, judicial and administrative proceedings, observations, research. *b* This amount is not part of the sum „repaired facilities being repaired total”.

Source: data of the Higher Mining Office.

TABL. 56(361). POMOC ZAGRANICZNA NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ POCHODZENIA, KIERUNKÓW I ZAKRESU RZECZOWEGO W LATACH 2010-2012 (dok.)
FOREIGN AID CONCERNING ENVIRONMENTAL PROTECTION BY ORIGINS, DIRECTIONS AND MATERIAL SCOPE IN THE YEARS 2010-2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010			2011			2012		
	liczba projektów number of projects	wielkość dotacji support value		liczba projektów number of projects	wielkość dotacji support value		liczba projektów number of projects	wielkość dotacji support value	
		w mln Euro in million EUR	w % ogółem in %		w mln Euro in million EUR	w % ogółem in %		w mln Euro in million EUR	w % ogółem in %
B. POMOC ZREALIZOWANA^d									
ŹRÓDŁA POCHODZENIA									
OGÓŁEM	318	829,0	100,0	285	519,4	100,0	326	654,0	100,0
TOTAL									
Unia Europejska (Fundusze Strukturalne)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>The European Union (Structural Funds)</i>									
Unia Europejska (Fundusz ISPA/Fundusz Spójności) ^e	49	460,5	55,5	25	94,6	18,2	18	75,2	11,5
<i>The European Union (ISPA Fund/Cohesion Fund)^e</i>									
PO IiŚ (Fundusz Spójności) ^a	82	314,8	38,0	115	362,4	69,7	170	516,7	79,0
<i>Cohesion Fund^a</i>									
PO IiŚ (EFRR)	69	17,9	2,2	54	40,6	7,8	96	51,1	7,8
<i>NMF i MF EOG (Norwegia, Lichtenstein i Islandia)^b</i>	105	28,9	3,5	78	16,4	3,2	24	2,0	0,3
<i>NMF and MF EOG (Norway, Liechtenstein and Iceland)^b</i>									
Instrument Finansowy LIFE+ ^c	13	6,9	0,8	10	5,1	1,0	22	8,7	1,3
<i>LIFE+ Financial Instrument^c</i>									
SIDA (Szwecja)	—	—	—	3	0,3	0,1	1	0,1	0,0
<i>SIDA (Sweden)</i>									
PHARE	—	—	—	—	—	—	22	0,2	0,0
KIERUNKI POMOCY									
OGÓŁEM	318	829,0	100,0	285	519,4	100,0	326	654,0	100,0
TOTAL									
Ochrona powietrza	83	39,3	4,7	74	47,6	9,2	85	91,0	13,9
<i>Air protection</i>									
Ochrona wód i gospodarka wodna	129	719,2	86,7	119	412,2	79,4	115	472,3	72,2
<i>Water protection and management</i>									
Powierzchni ziemi	28	50,2	6,1	39	41,8	8,0	44	71,9	11,0
<i>Earth surface protection</i>									
Przyrody	30	9,8	1,2	25	7,7	1,5	17	6,0	0,9
<i>Nature protection</i>									
Monitoring środowiska	4	2,9	0,4	3	0,1	0,0	7	9,1	1,4
<i>Environmental monitoring</i>									
Inne	44	7,6	0,9	25	10,0	1,9	58	3,7	0,6
<i>Other</i>									
ZAKRES RZECZOWY									
OGÓŁEM	318	829,0	100,0	285	519,4	100,0	326	654,0	100,0
TOTAL									
INWESTYCJE									
Budowa instalacji i urządzeń	246	811,2	97,9	207	491,0	94,6	209	608,5	93,0
<i>Construction of installations/equipment</i>									
Dostawa aparatury pomiarowej, badawczej i monitoringowej	5	3,0	0,4	2	0,1	0,0	1	5,21	0,8
<i>Delivery of measurement, research and monitoring</i>									
PROJEKTY PRZEDINWESTYCYJNE									
Studia i ekspertyzy	19	3,5	0,4	21	4,1	0,8	13	0,3	0,0
<i>Studies and experts' opinions</i>									
Pozostałe projekty (dotyczące szkolenia)	48	10,5	1,3	55	24,2	4,6	103	40,1	6,1
<i>Other projects (concerning trainings)</i>									

a Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. b Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego. c Instrument Finansowy LIFE+. d Liczba projektów i wielkość dotacji dotyczy projektów zakończonych i będących w trakcie realizacji (podpisanych w latach wcześniejszych) w ramach których dokonano płatności ze środków zagranicznych, nie obejmuje pomocy bilateralnej i pomocy technicznej dla NFOŚiGW. e Narodowy Fundusz na podstawie posiadanej dokumentacji rozbił kwoty na tematy obejmujące zakres rzeczowy wskutek czego ilość umów nie jest taka sama w pozycjach źródła pochodzenia pomocy i kierunki pomocy w porównaniu do zakresu rzeczowego. Narodowy Fundusz zdecydował o przyporządkowaniu kwot do tematów wiodących obejmujących największą część danego projektu.

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a Infrastructure and Environment National Cohesion Strategy. b Norwegian Financial Mechanism and the Financial Mechanism of the European Economic Area. c Financial Instrument LIFE+. d The number of projects and support size concern projects completed and those being implemented (signed in the previous years), as part of which payments from foreign sources have been made; does not include bilateral aid and technical aid for NFOŚiGW. e On the basis of documentation held, the National Fund divided the amounts into topics including the "material scope", which caused that the number of agreements is different in items "origins" and "directions of aid" in comparison to the material scope. The National Fund decided to assign amounts to lead topics including the largest portion of the given project.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Dział 9. PORÓWNANIA MIĘDZYNARODOWE

Uwagi metodyczne

Zakres danych prezentowanych w niniejszym dziale obejmuje szeroką problematykę dotyczącą stanu, zagrożenia i ochrony środowiska w Polsce na tle innych krajów, głównie będących członkami Unii Europejskiej i OECD. **Porównania międzynarodowe** uwzględniają m.in. następujące zagadnienia:

- zasoby i pobór wód oraz obsługiwane ludności przez oczyszczalnie ścieków,
- stan, zagrożenie i ochronę przyrody oraz zasobów leśnych,
- emisję zanieczyszczeń do powietrza, w tym emisję gazów cieplarnianych,
- odpady zebrane, ich zagrożenie dla środowiska i unieszkodliwianie,
- reaktory jądrowe,
- wydatki na ochronę środowiska.

Większość informacji wykorzystanych przy przygotowywaniu tablic do niniejszego działu pochodzi z **bazy danych Eurostat-u**, gdzie przedstawiono dane dla **wszystkich krajów członkowskich UE**, a także dodatkowo dla **krajów kandydujących do UE** i państw członkowskich **EFTA**. Informacje zawarte w bazie – przedstawione w formie tabelarycznej – przygotowano przede wszystkim w oparciu o „**Kwestionariusz OECD/Eurostat – Ochrona Środowiska**” oraz **Kwestionariusz OECD/Eurostat „Wydatki na ochronę środowiska i dochody” (EPER)**, wypełniane z częstotliwością 2-letnią przez wszystkie kraje członkowskie UE, EFTA i OECD.

Zamieszczone tablice prezentują porównywalną na poziomie międzynarodowym informację statystyczną w zakresie ochrony środowiska; baza danych Eurostat-u oferuje użytkownikom zestaw danych obejmujących niemal wszystkie obszary tematyczne z tej dziedziny statystyki.

Z bazy wybrano dane najbardziej istotne i interesujące dla użytkowników, a także kierując się w tym względzie dotychczasowym doświadczeniem. Rokiem bazowym dla większości zestawień tabelarycznych jest rok 2000. Niektóre informacje podane w retrospekcji różnią się od poprzednio publikowanych ze względu na weryfikację danych w aktualnych edycjach materiałów źródłowych. W niektórych tablicach dane dla Polski podano według najaktualniejszych źródeł GUS, co w niektórych przypadkach może powodować różnice w stosunku do zagranicznych materiałów źródłowych

Kolejnym ważnym źródłem danych prezentowanych w niniejszej publikacji jest baza danych Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) oraz baza danych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Dane prezentowane w bazie danych OECD pozyskano głównie na podstawie wspólnego „**Kwestionariusza OECD/Eurostat – Ochrona Środowiska**”, a ponadto obejmują one szacunki Sekretariatu OECD oraz pochodzą z innych, wiarygodnych źródeł danych zawartych w międzynarodowych bazach i będących w gestii innych organizacji międzynarodowych. Zakres prezentowanych danych służy także promowaniu **zasad zrównoważonego rozwoju na poziomie krajowym i międzynarodowym**.

Dodatkowo do niniejszej publikacji włączono również m.in. następujące źródła informacji:

- raport FAO “State of the World’s Forests 2011”
- raport EKG/ONZ i UE “Forest Condition in Europe, 2013”,
- publikację Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (IAEA) “Nuclear Power Reactors in the World 2013”.

Prezentowane w publikacji „Ochrona Środowiska” wskaźniki Eurostat-u dotyczące rachunków przepływów materialnych pozyskano na podstawie Kwestionariusza „Economy-wide material flow accounts questionnaire”, wypełnianego przez kraje członkowskie UE, EFTA i kraje kandydujące do UE. Wskaźniki obejmują: „**Krajowe wykorzystane pozyskanie materialne**”, „**Krajową konsumpcję materialną**” i „**Produktywność zasobów**”. „Krajowe wykorzystane pozyskanie materialne” obejmuje wydobyte krajowe surowce z wyjątkiem wody i powietrza, „Krajowa konsumpcja materialna” obejmuje sumę surowców pozyskiwanych przez gospodarkę na terytorium kraju w ciągu roku oraz importu tych surowców minus ilość surowców wysyłanych na eksport. Ostatni z w/w wskaźników wyraża stosunek Produktu Krajowego Brutto (PKB) do „Krajowej konsumpcji materialnej”, która stanowi ilość materiałów ogółem bezpośrednio wykorzystanych przez gospodarkę.

Chapter 9. INTERNATIONAL COMPARISONS

Methodological notes

The scope of data presented in this chapter covers a wide range of issues related to the condition, threat and protection of environment in Poland in comparison to other countries, mainly the EU and OECD Member States. **International comparisons** take into account the following issues:

- water resources and abstraction as well as population connected to wastewater treatment plants
- the condition, threat and protection of nature and forest resources
- the emission of pollutants into air of which greenhouse gas
- waste collected, threat to the environment and disposal
- nuclear reactors
- expenditures on the natural environment protection

The majority of information used in preparing tables to this section comes from Eurostat's database where all data concerning EU Members, Candidate States and EFTA Member States were presented. The information included in the database in the table was prepared according to the Joint OECD/Eurostat Questionnaire on the State of the Environment and OECD/Eurostat Questionnaire on Environment Protection Expenditure and Revenues (EPER), all the Member States of EU, EFTA and OECD elaborate the Questionnaires every two years.

The tables present comparable statistics information concerning environmental protection on the international level. Eurostat's database offers the users the collection of information concerning this statistical area.

The most interesting and essential data were chosen for the users on the basis of former experience. The base year for the most data presented in the tables is 2000. Some information presented in retrospect differs from that previously published due to the verification of data in current editions of source materials. In some tables data for Poland have been presented according to the latest CSO sources. That fact, in some cases, may cause the differences between the CSO and the foreign source materials.

The following important source of information in this publication are the database of Food and Agriculture Organization of the United Nations and the database of Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). The data comprised in the OECD database and in Compendium were taken mainly from the Joint "OECD/Eurostat Questionnaire on the State of the Environment". Moreover, the data comprise the estimations of OECD Secretariat and come from other reliable sources of information included in the international data bases managed by other international organizations. The range of the data is to promote **sustainable development at home and abroad**.

Additionally, the following sources of information were included.

- FAO report "State of the World's Forests 2011",
- report of ECE/UN and EU "Forest Condition in Europe, 2013",
- International Atomic Energy Agency (IAEA) publication "Nuclear Power Reactors in the World 2013".

Eurostat's indicators on material flow accounts (MFA) obtained on the basis of „Economy-wide material flow accounts questionnaire” are presented in the publication „Environment”. The Questionnaire was elaborated in by Member States, EFTA countries and candidate countries. Data cover the following indicators: „**Domestic Extraction Used**”, „**Domestic Material Consumption DMC**”, and „**Resource Productivity (RP)**”. „Domestic Extraction Used” is the amount of raw material (except for water and air) extracted from the natural environment. DMC measures the total amount of materials directly used by an economy. It is defined as the annual quantity of raw materials extracted from the domestic territory of the economy, plus all physical imports minus all physical exports. The last indicator is defined as the ratio between gross domestic product (GDP) and domestic material consumption (DMC).

TABL. 1(362). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W KRAJACH CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ W 2011 R.
LAND USE IN THE EUROPEAN UNION MEMBER STATES IN 2011

KRAJE	Użytki rolne <i>Agricultural land</i>	Grunty orne i sady <i>Areable land and orchards</i>		Łąki i pastwiska <i>Permanent pasture</i>	Użytki rolne <i>Agricultural land</i>		COUNTRIES
		razem <i>total</i>	w tym grunty orne <i>of which areable land</i>		na 1 mieszkańca w ha <i>per capita in ha</i>	w % powierzchni ogólnej <i>in % of total area</i>	
Belgia.....	1337,0	848,0	826,0	489,0	0,12	44,2	<i>Belgium</i>
Bułgaria.....	5088,0	3410,0	3250,0	1678,0	0,68	46,9	<i>Bulgaria</i>
Czechy.....	4229,0	3240,0	3164,0	989,0	0,40	54,8	<i>Czech Rep.</i>
Dania.....	2690,0	2503,0	2499,0	187,0	0,48	63,4	<i>Denmark</i>
Niemcy.....	16719,0	12075,0	11875,0	4644,0	0,20	48,0	<i>Germany</i>
Estonia.....	945,0	638,0	632,0	307,0	0,70	22,3	<i>Estonia</i>
Irlandia.....	4555,0	1063,0	1062,0	3492,0	1,01	66,1	<i>Ireland</i>
Grecja.....	8152,0	3652,0	2500,0	4500,0	0,72	63,2	<i>Greece</i>
Hiszpania.....	27534,3	17210,3	12512,3	10324,0	0,59	55,2	<i>Spain</i>
Francja.....	29090,0	19390,0	18370,0	9700,0	0,46	53,1	<i>France</i>
Włochy.....	13932,6	9320,6	6800,0	4612,0	0,23	47,4	<i>Italy</i>
Łotwa.....	1816,0	1165,0	1158,0	651,0	0,81	29,2	<i>Latvia</i>
Litwa.....	2805,9	2216,6	2185,7	589,3	0,85	44,8	<i>Lithuania</i>
Luksemburg.....	131,0	63,4	61,9	67,6	0,25	50,6	<i>Luxembourg</i>
Węgry.....	5337,0	4578,0	4395,0	759,0	0,54	59,0	<i>Hungary</i>
Malta.....	10,3	10,3	9,0	.	0,02	32,2	<i>Malta</i>
Holandia.....	1894,8	1078,8	1042,4	816,0	0,11	56,2	<i>Netherlands</i>
Austria.....	2869,0	1428,0	1363,0	1441,0	0,34	34,8	<i>Austria</i>
Polska.....	14779,0	11488,0	11098,0	3291,0	0,39	48,6	<i>Poland</i>
Portugalia.....	3636,0	1804,0	1094,0	1832,0	0,34	39,8	<i>Portugal</i>
Rumunia.....	13982,0	9439,0	8995,0	4543,0	0,65	60,7	<i>Romania</i>
Słowenia.....	458,5	195,5	168,5	263,0	0,23	22,8	<i>Slovenia</i>
Słowacja.....	1929,7	1411,5	1391,2	518,2	0,35	40,1	<i>Slovakia</i>
Finlandia.....	2286,0	2254,0	2249,0	32,0	0,42	7,5	<i>Finland</i>
Szwecja.....	3066,0	2619,0	2610,0	447,0	0,32	7,5	<i>Sweden</i>
Wlk. Brytania.....	17164,0	6107,0	6062,0	11057,0	0,27	70,9	<i>United Kingdom</i>

Źródło: baza danych FAO.

Source: FAO Database.

TABL. 2(363). ZUŻYCIE NAWOZÓW

USE OF FERTILIZERS

KRAJE	Nawozy azotowe <i>Nitrogenous fertilizers</i>				Nawozy fosforowe <i>Phosphate fertilizers</i>				Nawozy potasowe <i>Potassium fertilizers</i>				COUNTRIES
	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	
	w tysiącach ton <i>in thousands tonnes</i>												
UE-27	10770	10386	.	.	2529	2350	.	.	2386	2166	EU - 27
Bułgaria	187	191	.	.	37	33	.	.	15	13	Bulgaria
Czechy	268	295	.	.	41	35	.	.	32	27	Czech Republic
Dania	244	191	197	187	37	28	24	24	68	62	40	39	Denmark
Niemcy	1848	1784	1785	1640	351	272	286	247	451	354	360	320	Germany
Estonia	37	39	.	.	6	7	.	.	7	11	Estonia
Irlandia	363	341	355	356	95	89	48	50	120	95	74	75	Ireland
Grecja	285	229	196	174	113	88	66	53	46	44	40	34	Greece
Hiszpania	1115	957	965	803	569	507	390	357	388	350	295	245	Spain
Francja	2316	2206	2161	2135	795	597	464	439	859	610	454	398	France
Włochy	828	621	589	568	504	347	200	179	346	242	123	104	Italy
Cypr	4	4	.	.	2	2	.	.	2	2	Cyprus
Łotwa	46	46	.	.	12	12	.	.	12	12	Latvia
Litwa	144	147	.	.	35	36	.	.	36	38	Lithuania
Węgry	283	289	.	.	44	45	.	.	41	45	Hungary
Holandia	300	265	233	233	55	44	24	23	56	38	30	32	Netherlands
Austria	118	97	117	98	47	35	29	26	46	34	28	27	Austria
Polska	1091	1095	.	.	408	371	.	.	378	347	Poland
Portugalia	113	84	73	70	67	49	30	29	37	28	21	19	Portugal
Rumunia	378	376	.	.	84	89	.	.	29	28	Romania
Słowenia	27	27	.	.	9	9	.	.	10	10	Slovenia
Słowacja	110	120	.	.	18	23	.	.	11	13	Slovakia
Finlandia	176	156	142	143	53	44	27	24	67	56	33	30	Finland
Szwecja	191	162	178	170	39	31	24	25	40	31	21	22	Sweden
Wlk. Brytania	1030	1018	1021	1000	284	250	192	188	314	279	235	215	United Kingdom
Norwegia	103	104	97	99	30	28	20	20	51	44	25	32	Norway

Źródło: baza danych Eurostat-u.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 3(364). ZASOBY WÓD (średnie roczne z wielolecia)^aWATER RESOURCES (long term annual average)^a

KRAJE	Całkowite zasoby odnawialne <i>Total renewable resources</i>	Zasoby wewnętrzne <i>Internal resources</i>	Dopływ ^b <i>Inflow^b</i>	Odływ ^b <i>Outflow^b</i>	Parowanie <i>Evapotranspiration</i>	Opad <i>Precipitation</i>	COUNTRIES
w milionach m ³ in million m ³							
Belgia	19933	12327	7606	15619	16561	28887	<i>Belgium</i>
Bułgaria	107226	18085	89141	108544	50513	68598	<i>Bulgaria</i>
Czechy	15977	15237	740	15977	39416	54653	<i>Czech Republic</i>
Dania	16340	16340	0	1935	22145	38485	<i>Denmark</i>
Niemcy.....	188000	117000	75000	182000	190000	307000	<i>Germany</i>
Estonia.....	29018	<i>Estonia</i>
Grecja	72000	60000	12000	.	55000	115000	<i>Greece</i>
Hiszpania	111133	111133	0	111133	235394	346527	<i>Spain</i>
Francja.....	186293	175293	11000	168000	310393	485686	<i>France</i>
Irlandia	50973	47500	3473	.	32500	80000	<i>Ireland</i>
Włochy	175000	167000	8000	155000	129000	296000	<i>Italy</i>
Cypr	323	323	0	81	2723	3046	<i>Cyprus</i>
Łotwa	33731	16901	16830	32903	25800	42701	<i>Latvia</i>
Litwa	24500	15510	8990	25897	28500	44010	<i>Lithuania</i>
Luksemburg.....	1644	905	739	1600	1125	2030	<i>Luxembourg</i>
Węgry.....	116430	7533	108897	115657	48174	55707	<i>Hungary</i>
Holandia	89680	8480	81200	86300	21290	29770	<i>Netherlands</i>
Austria.....	84000	55000	29000	84000	43000	98000	<i>Austria</i>
Polska	63100	54800	8300	63100	138300	193100	<i>Poland</i>
Portugalia	73593	38593	35000	34000	43571	82164	<i>Portugal</i>
Rumunia	42293	39415	2878	17930	114585	154000	<i>Romania</i>
Słowenia	32092	18596	13496	32274	13150	31746	<i>Slovenia</i>
Słowacja	80326	13074	67252	81680	24278	37352	<i>Slovakia</i>
Finlandia.....	110000	107000	3200	110000	115000	222000	<i>Finland</i>
Szwecja	186168	172505	13663	186168	169384	337538	<i>Sweden</i>
Wielka Brytania	164280	157875	6405	164280	117154	275029	<i>United Kingdom</i>
Chorwacja	23007	.	.	40132	63139	<i>Croatia</i>
Turcja	234300	227400	6900	178000	273600	501000	<i>Turkey</i>
Islandia.....	170000	170000	.	170000	30000	200000	<i>Iceland</i>
Norwegia	384015	371824	12478	384015	112000	470671	<i>Norway</i>
Szwajcaria	53512	40714	12798	53512	21603	61594	<i>Switzerland</i>

a Minimalny okres wykorzystany do obliczeń średnich rocznych z wielolecia wynosi 20 lat. b Dopływ – dopływy wód z sąsiednich krajów; odpływ – odpływy wód do sąsiednich krajów i do morza (uwzględniono przepływy wód podziemnych).

Ź r ó d ł o: baza danych Eurostat-u.

a The minimum period taken into account for the calculation of long term annual averages is 20 year. b Inflow – water flows from neighbouring countries; outflow – water flows to neighbouring countries and to the sea (includes underground flows of surface waters).

S o u r c e: Eurostat's Database.

TABL. 4(365). POBÓR WODY

WATER ABSTRACTION

KRAJE	Rok Year	Ogółem <i>Total</i>	Z wód powierzchniowych <i>From surface water</i>	Z wód podziemnych <i>From grandwaters</i>	Na 1 mieszkańca w m ³ <i>Per capita in m³</i>	COUNTRIES
		w milionach m ³ <i>in million m³</i>				
Belgia	2007	6176 ^b	5570	648	587	Belgium
Bułgaria	2009	6385 ^c	5536	584	805	Bulgaria
Czechy	2009	1887 ^c	1572	376	186	Czech Republic
Dania	2009	654 ^a	10	650	120	Denmark
Niemcy	2007	32301	26476	5825	392	Germany
Estonia	2009	1874 ^c	1056	332	1036	Estonia
Grecja	2007	9539	5820	3651	854	Greece
Hiszpania	2008	33544 ^a	26766	5700	717	Spain
Francja	2007	33110 ^a	25905	5710	497	France
Irlandia	2007	730	517	213	169	Ireland
Cypr	2009	221 ^c	39	145	231	Cyprus
Łotwa	2007	375 ^a	104	108	93	Latvia
Litwa	2009	631 ^c	2241	161	720	Lithuania
Luksemburg	2009	46 ^c	20	27	95	Luxembourg
Węgry	2008	5432	4926	369	541	Hungary
Malta	2009	38 ^c	.	31	76	Malta
Holandia	2008	10668 ^a	9640	967	647	Netherlands
Polska	2009	11911^c	8931	2586	302	Poland
Rumunia	2009	6592 ^c	6248	628	320	Romania
Słowenia	2009	850 ^c	753	190	464	Slovenia
Słowacja	2009	787 ^a	280	348	.	Slovakia
Finlandia	2006	6562	.	.	.	Finland
Szwecja	2007	2689 ^a	2285	346	289	Sweden
Chorwacja	2007	.	.	1162	.	Croatia
Turcja	2009	46956 ^a	.	12811	.	Turkey

a Dane dotyczą 2010 r. b Dane dotyczą 2009 r. c Dane dotyczą 2011 r.

Ź r ó d ł o: baza danych Eurostat-u.

a Data concern 2010. b Data concern 2009. c Data concern 2011.

S o u r c e: Eurostat's Database.

TABL. 5(366). POBÓR WODY NA ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI I GOSPODARKI NARODOWEJ

WATER ABSTRACTION FOR POPULATION AND NATIONAL ECONOMY SUPPLY

KRAJE	Gospodarka komunalna <i>Public water supply</i>		Rolnictwo, leśnictwo, rybactwo <i>Agriculture, forestry, fishing</i>		Nawodnienia w rolnictwie <i>Irrigation in agriculture</i>		Działalność górnicza i wydobywcza <i>Mining and quarrying</i>		COUNTRIES
	2000	2009	2000	2009	2000	2009	2000	2009	
	w milionach m ³ <i>in million m³</i>								
Belgia.....	745	731	36	.	0	.	33	.	Belgium
Bułgaria	1178	978	1185	996	746	789	44	20	Bulgaria
Czechy	808	672	15	40	9	23	.	37	Czech Rep.
Dania ^g	428	385	165	238	.	183	.	.	Denmark ^g
Niemcy ^a	5128	.	81	.	80	.	2294	Germany ^a
Estonia	71	63	36	8	0	0	198	275	Estonia
Grecja ^a	795	846	9067	8458	.	8458	62	67	Greece ^a
Hiszpania ^b	5476	5765	23688	19645	23572	19560	.	.	Spain ^b
Francja ^a	5872	5775	4872	3923	4872	3923	.	.	France ^a
Irlandia ^a	609	51	Ireland ^a
Cypr	46	19	145	159	144	158	.	.	Cyprus
Łotwa ^a	48	51	0	0	2	3	Latvia ^a
Litwa ^d	127	130	53	79	.	1	.	1	Lithuania ^d
Węgry ^b	817	641	721	.	173	40	.	5	Hungary ^b
Malta	19	13	19	19	19	19	.	.	Malta
Holandia ^b	1313	1252	.	71	.	.	.	1	Netherlands ^b
Austria ^b	608	100	Austria ^b
Polska	2350	2067	1061	1159	110	95	154	64	Poland
Portugalia ^b	907	Portugal ^b
Rumunia	2609	1505	940	1171	513	731	.	.	Romania
Słowenia	220	165	.	2	.	2	.	1	Slovenia
Słowacja ^a	423	320	91	22	77	9	.	.	Slovakia ^a
Finlandia ^c	404 ^e	404 ^e	50	50	40	40	.	.	Finland ^c
Szwecja ^a	923	891	150	107	107	69	.	14	Sweden ^a
Wlk. Brytania ^b	6942	United Kingdom ^b
Turcja ^b	4453	5779	32344	36607	32344	36607	.	.	Turkey ^b
Islandia ^c	77	79	70	70	0	0	.	.	Iceland ^c
Norwegia ^a	802	833	770	845	80	113	.	41	Norway ^a
Szwajcaria ^f	1061	981	Switzerland ^f

a Dane 2009 r. dotyczą 2007 r. b Dane 2009 r. odnoszą się do 2008 r. c Dane 2009 r. odnoszą się do 2005 r. d Dane 2000 r. dotyczą 2001 r. e Dane szacunkowe. f Dane 2009 r. dotyczą 2006 r. g Dane 2000 r. dotyczą 2002 r.

Ź r ó d ł o: baza danych Eurostat-u.

a Data 2009 concern 2007. b Data 2009 concern 2008. c Data 2009 concern 2005. d Data 2000 concern 2001. e Estimations. f Data 2009 concern 2006 g Data 2000 concern 2002.

S o u r c e: Eurostat's Database.

TABL. 6(367). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z WODOCIĄGÓW
POPULATION CONNECTED TO PUBLIC WATER SUPPLY

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	COUNTRIES
	w % in %										
Belgia	95	97	97	97	97	95	99	100	100	100 ^a	Belgium
Bułgaria	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	Bulgaria
Czechy	87	87	90	90	92	92	92	92	.	.	Czech Republic
Dania	95	97	Denmark
Niemcy	99	.	.	99	.	.	99	.	.	Germany
Estonia	70	71	72	72	72	72	72	74	80	80	Estonia
Grecja	85	87	88	89	90	91	92	94	.	.	Greece
Francja	99	France
Włochy	Italy
Irlandia	90	.	.	83	.	85	.	.	Ireland
Cypr	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	Cyprus
Litwa	76	76	76	76	76	76	76	76	Lithuania
Węgry	92	93	93	93	94	94	94	95	95	95	Hungary
Malta	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	Malta
Holandia	100	100	100	100	100	100	100	100	100	.	Netherlands
Austria	89	89	90	95	.	Austria
Polska	83	85	85	85	86	86	86	87	87	87	Poland
Portugalia	92	91	92	94	.	Portugal
Rumunia	54	49	53	55	Romania
Słowenia	91	Slovenia
Słowacja	84	84	85	85	86	87	87	86	Slovakia
Szwecja	85	85	85	85	.	.	Sweden
Turcja	74 ^a	75	76	77	79	80 ^a	82	82 ^a	99	.	Turkey
Islandia	95	95	95	95	95	95	Iceland
Norwegia	89	89	89	89	89	89	90	.	.	.	Norway

^a Dane szacunkowe.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

^a Estimations.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 7(368). LUDNOŚĆ OBSŁUGIWANA PRZEZ SIEĆ KANALIZACYJNĄ

POPULATION CONNECTED TO URBAN WASTEWATER COLLECTING SYSTEM

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	COUNTRIES
	w % in %										
Belgia ^a	79	80	80	82	84	84	85	87	88		Belgium ^a
Bułgaria	67	68	68	69	69	69	69	70	70	70	Bulgaria
Rep. Czeska	75	75	77	78	78	79	80	81	81		Czech Republic
Dania	Denmark
Niemcy	94	.	.	95	97	.	96	.	.	Germany
Estonia	70	70	72	72	73	74	74	74	81	81	Estonia
Grecja	85	.	87	Greece
Hiszpania	Spain
Francja	82	.	.	82	France
Irlandia	93	.	.	.	95	Ireland
Włochy	94	Italy
Cypr	14	16	18	23	28	30	Cyprus
Łotwa	71	71	.	.	Latvia
Litwa	71	73	.	70	62	62	62	62	Lithuania
Luksemburg	95	Luxembourg
Węgry	51	54	62	.	.	62	65	.	.	.	Hungary
Malta	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	Malta
Niderlandy	98	98	99	99	99	99	99	99	99	99	Netherlands
Austria	85	86	86 ^a	89	89	.	92 ^a	.	93 ^a	.	Austria
Polska	54	56	57	57	58	59	60	60	61	62	Poland
Portugalia	73	74	.	74	77	74	78	.	Portugal
Rumunia	43	.	40	40	42	43	43	43	Romania
Słowenia	53	53	63	63	63	63	63	63	63	63 ^a	Slovenia
Słowacja	55	55	55	56	56	57	57	58	.	.	Slovakia
Finlandia	80	81	81	Finland
Szwecja	86	.	85	86	86	86	86	.	.	.	Sweden
Wlk. Brytania	United Kingdom
Turcja	62 ^a	63	65	67	68	71	72	.	73	.	Turkey
Islandia	90	90	90	90	90	90	Iceland
Norwegia	80	81	80	81	81	82	83	83	.	.	Norway
Szwajcaria	96	96	96	.	.	97	Switzerland

^a Dane szacunkowe.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

^a Estimations.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 8(369). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

POPULATION CONNECTED TO WASTE WATER TREATMENT PLANTS

KRAJE	Ogółem <i>Total</i>			Mechaniczne ^a <i>Primary treatment^a</i>			Biologiczne ^b <i>Secondary treatment</i>			Z podwyższonym usuwaniami biogenów ^c <i>Tertiary treatment^c</i>			COUNTRIES
	2000	2005	2011	2000	2005	2011	2000	2005	2011	2000	2005	2009	
	w % in %												
Belgia	41	54	73 ^d	0	0	0	6	8	9 ^d	36	47	63 ^d	Belgium
Bułgaria	37	41	45 ^d	1	3	3 ^d	36	38	42 ^d	0	0	1 ^d	Bulgaria
Czechy	64	73	78	.	0	0	.	17	8	.	56	70	Czech Republic
Dania	88	.	90 ^e	1	.	2 ^e	4	.	2 ^e	83	.	86 ^e	Denmark
Niemcy	96 ^e	.	.	0 ^e	.	.	3 ^e	.	.	92 ^e	Germany
Estonia	69	74	82	1	1	1	28	25	13	40	48	68	Estonia
Grecja	92	.	.	0	.	.	6	.	.	86	Greece
Hiszpania	81	.	94 ^e	1	1	1	65	.	33 ^e	15	.	60 ^e	Spain
Francja	France
Irlandia	4 ^d	.	.	60 ^d	.	.	.	Ireland
Włochy	82	.	.	0	.	.	10	.	.	84	.	Italy
Cypr	14	30	.	0	0	.	7	12	.	8	18	.	Cyprus
Łotwa	66	.	.	2	.	.	26	.	.	38	.	Latvia
Litwa	69	71 ^d	.	11	4 ^d	.	22	14 ^d	.	36	53 ^d	Lithuania
Luksemburg	96 ^e	.	.	4 ^e	.	.	62 ^e	.	.	29 ^e	Luxembourg
Węgry	46	61	72	16	19	1	24	20	34	6	21	37	Hungary
Malta	36	36	48 ^d	0	0	0	36	36	35 ^d	0	0	13 ^d	Malta
Holandia	98	99	99 ^e	0	0	0	17	5	1 ^e	82	94	98 ^e	Netherlands
Austria	85	.	94	1 ^e	.	.	93 ^e	Austria
Polska	54	60	66	3	2	0	30	21	13	20	37	52	Poland
Portugalia	65	71 ^d	.	11	4 ^d	.	27	39 ^d	.	15	16 ^d	Portugal
Rumunia	27	29 ^d	.	11	8 ^d	.	17	21	.	0	.	Romania
Słowenia	36	49	56	10	6	0	11	21	37	1	11	19	Slovenia
Słowacja	51	55	60	Slovakia
Finlandia	80	.	83	0	.	0	0	.	.	80	.	.	Finland
Szwecja	86	86	87 ^e	0	0	0	5	5	4 ^e	81	81	83 ^e	Sweden
Chorwacja	9	28	4	9	Croatia
Turcja	26	42	52 ^e	8	14	14 ^e	15	19	20	4	10	18 ^e	Turkey
Islandia	33	57	.	33	55	.	0	2	.	0	0	.	Iceland
Norwegia	74	77	80	22	19	20	1	1	2	51	56	60	Norway
Szwajcaria	96	97	97 ^e	0	0	0	22	20	20 ^e	74	77	78 ^e	Switzerland

a Obejmuje procesy fizyczne i mechaniczne, w wyniku których powstaje zdekantowana ciecz i osad. b Obejmuje procesy biologiczne, w których wykorzystywane są tlenowe i beztlenowe mikroorganizmy. c Dotyczy zaawansowanych technologii oczyszczania, w których wykorzystuje się procesy chemiczne. d Dane 2011 r. odnoszą się do 2009. e Dane 2011 r. odnoszą się do 2010.

Źródło: OECD. Stat Extracts — baza danych OECD

a Involves physical and mechanical processes in which decanted effluent and sewage sludge are produced. b Involves biological processes using aerobic and anaerobic microorganisms. c Involves advanced technologies using chemical processes d Data 2011 concern 2009 e Data 2011 concern 2010.

Source: OECD. Stat Extracts — OECD database

TABL. 9(370). PRODUKCJA ENERGII PIERWOTNEJ

PRODUCTION OF PRIMARY ENERGY

KRAJE	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	COUNTRIES
	w tysiącach toe ^a in thousand toe ^a								
UE-27.....	940405	896760	877929	856679	850124	813547	831105	801189	EU -27
Belgia	13401	13654	13565	14174	13851	14554	15115	17648	Belgium
Bułgaria	9845	10601	10987	9869	10184	9719	10482	12256	Bulgaria
Czechy.....	30628	32868	33519	33713	32773	31142	31523	31956	Czech Rep.
Dania	27704	31293	29545	27085	26634	23967	23294	21017	Denmark
Niemcy	135383	136410	138480	139923	135184	127513	131505	124411	Germany
Estonia	3181	3868	3746	4408	4226	4158	4930	5038	Estonia
Grecja	10011	10323	10074	10179	9869	10087	9457	9615	Greece
Hiszpania	31393	30006	31178	30142	30192	29927	33870	31624	Spain
Francja	129358	135406	135060	133070	135186	127723	134193	134917	France
Irlandia	2159	1644	1644	1463	1552	1521	1931	1789	Ireland
Włochy	28307	28041	27754	26794	27360	27285	30169	31866	Italy
Cypr	44	51	52	73	81	84	89	96	Cyprus
Łotwa	1409	1861	1846	1802	1789	2097	2114	2075	Latvia
Litwa	3241	3853	3435	3719	3800	4148	1310	1290	Lithuania
Luxemburg	64	112	119	125	128	114	123	116	Luxembourg
Węgry	11598	10321	10282	10198	10455	10965	10997	10719	Hungary
Holandia	57556	62214	61089	61389	66748	63245	69966	64535	Netherlands
Austria	9777	9961	10137	10888	11228	11541	12163	11501	Austria
Polska	78985	78239	77185	72021	70987	67213	67106	68083	Poland
Portugalia	3846	3615	4365	4649	4486	4941	5581	5304	Portugal
Rumunia	28551	28183	28252	27968	29169	28507	27705	27783	Romania
Słowenia	3085	3492	3428	3450	3655	3650	3713	3748	Slovenia
Słowacja.....	6284	6336	6378	5699	6165	5713	5974	6171	Slovakia
Finlandia	14804	16565	18091	15995	16292	16442	17272	16998	Finland
Szwecja	30012	34189	32369	33124	32785	29937	33078	32082	Sweden
Wielka Brytania.	269780	203653	185348	174760	165345	157353	147440	128552	United Kingdom
Chorwacja	3590	3808	4146	4057	3950	4065	4216	3787	Croatia
Turecja	25900	23974	26386	27313	29025	30356	32298	32133	Turkey
Norwegia	225668	225417	216582	216138	219981	216030	209056	199570	Norway
Szwajcaria	11954	10947	12199	12591	12732	12713	12565		Switzerland

a Toe - tona oleju ekwiwalentnego (umownego) - ton of oil equivalent - stosowana w bilansach międzynarodowych jednostka miary energii. Oznacza ilość energii, jaka może zostać wyprodukowana ze spalania jednej metrycznej tony ropy naftowej. Jedna tona oleju umownego równa jest 41,868 GJ lub 11,63 MWh.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

a Toe - ton of oil equivalent – unit of energy used in international balances. It refers to the amount of energy released by burning one metric ton of crude oil. One ton of oil equivalent equals to 41,868 GJ or 11,63 MWh.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 10(371). PRODUKCJA ENERGII ODNAWIALNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ

PRODUCTION OF RENEWABLE ENERGY BY SOURCES

KRAJE	Z biomasy i spalania odpadów <i>From biomass and waste incineration</i>		Geotermalna <i>Geothermal</i>		Wodna <i>Hydro</i>		Wiatrowa <i>Wind</i>		Słoneczna <i>Solar</i>		COUNTRIES
	2000	2011	2000	2011	2000	2011	2000	2011	2000	2011	
	w tysiącach toe ^a in thousand toe ^a										
UE-27	59138	108248	4712	6204	30199	26374	1913	15393	430	6062	EU-27
Belgia	488	2131	3	4	40	17	1	199	1	115	Belgium
Bułgaria	550	1048	0	33	230	251	0	74	0	23	Bulgaria
Czechy	1188	2629	0	0	151	169	0	34	0	198	Czech Rep.
Dania	1360	2162	3	8	3	1	365	840	8	20	Denmark
Niemcy	6183	22800	123	584	1869	1485	804	4203	115	2218	Germany
Estonia	512	942	0	0	0	3	0	32	0	0	Estonia
Grecja	946	1085	2	26	318	345	39	285	99	235	Greece
Hiszpania	3941	6118	5	17	2430	2631	406	3649	33	1348	Spain
Francja	9834	12624	126	83	5773	3854	7	1052	17	240	France
Irlandia	141	285	0	0	73	61	21	377	0	8	Ireland
Włochy	1477	6997	4259	5015	505	386	48	847	12	1069	Italy
Cypr	9	21	0	1	3801	3940	0	10	35	64	Cyprus
Łotwa	1150	1817	0	0	0	0	0	6	0	0	Latvia
Litwa	653	1077	0	3	242	248	0	41	0	0	Lithuania
Luksemburg	26	71	0	0	29	41	2	6	0	3	Luxembourg
Węgry	729	1674	86	104	11	5	0	54	0	6	Hungary
Holandia	1252	2656	0	8	0	0	71	439	11	33	Netherlands
Austria	2918	5045	25	34	12	5	6	166	63	180	Austria
Polska	3624	6949	3	13	3597	2939	0	276	0	10	Poland
Portugalia	2683	3088	70	202	181	200	14	788	18	92	Portugal
Rumunia	2763	3618	7	24	974	992	0	120	0	0	Romania
Słowenia	458	554	0	38	1271	1266	0	0	0	14	Slovenia
Słowacja	100	1016	0	6	330	306	0	0	0	39	Slovakia
Finlandia	6483	8000	0	0	397	325	7	41	1	1	Finland
Szwecja	7939	9503	0	0	1261	1070	39	523	5	12	Sweden
Wielka Brytania	1733	4336	1	1	6757	5712	81	1333	11	131	United Kingdom
Chorwacja	374	652	0	7	437	489	0	17	0	6	Croatia
Turcja	6499	3626	684	2060	2655	4500	3	406	262	630	Turkey
Norwegia	1284	1457	0	0	12194	10388	3	111	0	0	Norway
Szwajcaria	1145	.	103	.	3167	.	0	.	22	.	Switzerland

^a Toe - tona oleju ekwiwalentnego (umownego) - ton of oil equivalent - stosowana w bilansach międzynarodowych jednostka miary energii.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

^a Toe - ton of oil equivalent – unit of energy used in international balances.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 11(372). EMISJA TLENKÓW SIARKI^aEMISSION OF SULPHUR OXIDES^a

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	COUNTRIES
	w tysiącach ton in thousand tonnes											
UE-27.....	10237,9	9853,0	9320,4	8913,8	8327,9	7884,4	7632,9	7232,0	5714,7	4849,8	4574,5	EU-27
Belgia	171,9	167,3	156,8	154,6	158,1	145,2	135,1	125,4	97,4	76,7	67,2	Belgium
Bułgaria	861,3	826,4	756,1	824,0	788,9	776,3	762,9	819,5	569,1	440,4	387,2	Bulgaria
Czechy	264,4	250,9	237,4	232,1	227,2	218,6	211,2	217,0	174,3	173,5	170,3	Czech Rep.
Dania	29,3	27,7	25,9	32,8	25,9	22,9	26,4	23,6	18,7	14,3	14,0	Denmark
Niemcy.....	653,2	643,3	590,5	573,4	547,4	517,3	519,8	497,1	490,4	434,7	449,4	Germany
Estonia	97,0	90,7	87,0	100,2	88,2	76,3	69,9	88,0	69,4	54,8	83,2	Estonia
Irlandia.....	139,5	134,2	101,3	79,1	71,8	71,1	61,2	55,4	45,5	32,6	25,9	Ireland
Grecja.....	495,1	502,6	513,5	551,8	546,2	537,9	532,7	537,4	443,7	424,5	264,0	Greece
Hiszpania.....	1513,0	1493,5	1589,4	1328,8	1375,1	1325,1	1216,9	1208,2	566,3	514,2	482,7	Spain
Francja	643,6	577,4	522,7	500,5	485,1	467,3	428,8	411,6	344,0	289,3	261,6	France
Włochy	749,5	697,6	617,0	518,8	481,3	402,5	380,7	338,2	283,5	232,1	210,2	Italy
Cypr.....	47,8	44,8	45,2	46,8	40,2	37,9	31,5	29,5	22,8	17,9	22,1	Cyprus
Łotwa	16,1	12,5	11,1	8,8	6,8	6,6	5,9	5,7	4,7	4,1	3,2	Latvia
Litwa.....	51,3	38,6	38,0	38,4	41,0	42,1	41,8	33,8	27,0	29,5	38,1	Lithuania
Luksemburg	3,5	4,1	3,0	2,8	2,7	2,6	2,3	2,4	2,3	2,2	2,2	Luxembourg
Węgry	488,9	403,9	364,9	347,8	248,8	147,8	123,1	98,6	105,6	89,4	32,3	Hungary
Malta	24,3	25,9	25,2	27,4	11,1	11,4	11,5	11,8	10,8	8,0	8,1	Malta
Holandia.....	73,0	74,7	68,2	63,6	66,4	64,5	64,2	60,7	50,9	37,4	33,9	Netherlands
Austria	31,7	32,8	31,2	32,0	27,4	27,1	28,1	24,5	22,1	17,4	18,8	Austria
Polska^b	1445,0	1430,0	1324,0	1281,0	1243,0	1233,0	1311,0	1223,0	1001,0	791,0	950,0	Poland^b
Portugalia	281,2	261,7	259,1	175,7	176,9	177,3	155,4	149,4	107,9	74,3	67,1	Portugal
Rumunia	523,5	525,1	521,2	600,2	572,5	642,6	697,4	577,2	566,2	459,9	372,0	Romania
Słowenia.....	92,1	62,9	62,7	61,2	49,0	39,9	16,1	14,0	12,8	10,6	10,4	Slovenia
Słowacja	127,0	131,1	103,3	105,5	96,2	89,0	87,8	70,6	69,4	64,1	69,4	Slovakia
Finlandia	79,3	86,0	80,3	99,7	83,9	69,2	84,3	82,7	70,1	59,2	66,8	Finland
Szwecja	41,6	40,6	40,4	41,3	36,9	35,9	35,6	32,6	30,5	29,6	34,5	Sweden
Wlk. Brytania	1227,9	1132,8	1014,0	991,9	831,5	706,0	665,0	586,0	491,1	397,3	406,4	United Kingdom
Norwegia.....	27,1	25,3	22,9	23,3	25,1	23,9	21,0	20,1	20,1	15,4	19,4	Norway
Szwajcaria.....	16,3	18,3	16,9	15,8	16,0	16,9	15,5	13,6	13,9	12,4	12,9	Switzerland
Turcja.....	1452,9	1437,6	1127,0	881,7	812,7	878,7	974,3	1004,3	1041,1	1058,3	1661,0	Turkey

^a Dane wyrażone w ekwiwalencie siarki. ^b Dane zrekalkulowane.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

^a Data expressed in sulphur equivalent. ^b Data recalculated.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 12(373). EMISJA TLENKÓW AZOTU^aEMISSION OF NITROGEN OXIDES^a

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	COUNTRIES
	w tysiącach ton in thousand tonnes											
UE-27.....	12644,4	12382,4	12127,0	12042,6	11840,7	11586,8	11274,8	11006,3	10136,5	9293,5	9162,3	EU-27
Belgia	332,1	314,5	297,4	295,5	298,5	291,0	265,3	262,5	238,7	207,5	220,7	Belgium
Bułgaria	126,0	129,2	147,1	148,6	150,0	153,9	150,7	141,2	140,6	117,3	114,7	Bulgaria
Czechy	395,6	331,7	318,2	324,2	332,2	277,8	282,2	283,8	261,1	251,3	239,1	Czech Rep.
Dania	198,8	199,1	196,5	205,0	188,8	181,1	182,2	168,2	150,5	131,5	128,8	Denmark
Niemcy.....	1924,9	1847,7	1767,9	1713,1	1649,9	1578,1	1563,8	1491,3	1417,5	1320,9	1322,9	Germany
Estonia	37,6	40,1	41,0	41,8	39,2	36,6	35,4	38,6	35,8	30,2	36,8	Estonia
Irlandia.....	134,9	137,1	128,0	127,0	127,8	127,3	122,7	120,2	109,8	87,4	75,7	Ireland
Grecja.....	361,8	384,2	385,3	394,9	400,9	418,6	414,9	416,4	394,4	381,9	321,6	Greece
Hiszpania.....	1372,3	1344,4	1383,2	1372,0	1412,9	1401,5	1353,8	1355,0	1171,1	1052,7	974,5	Spain
Francja	1601,8	1565,4	1530,3	1496,4	1463,9	1429,9	1358,1	1289,4	1194,4	1105,5	1080,3	France
Włochy	1420,7	1395,2	1341,1	1319,5	1279,9	1212,2	1158,4	1127,4	1056,7	973,5	963,6	Italy
Cypr.....	21,8	21,2	21,2	21,5	21,2	21,1	21,0	21,5	20,1	19,6	18,0	Cyprus
Łotwa	36,1	39,2	38,8	39,2	38,7	37,3	37,3	38,3	34,1	32,0	33,7	Latvia
Litwa.....	54,1	47,6	51,1	53,8	55,9	56,5	64,7	71,0	54,8	53,5	57,8	Lithuania
Luksemburg	44,5	46,0	45,7	48,9	58,5	62,1	56,6	52,1	50,2	43,9	46,2	Luxembourg
Węgry	184,8	183,0	182,7	210,5	185,1	202,8	202,3	185,2	168,8	154,2	162,5	Hungary
Malta	8,4	9,1	9,2	9,6	9,5	9,3	9,3	9,2	9,0	8,9	8,1	Malta
Holandia.....	398,3	392,2	378,7	371,6	357,7	345,6	332,1	317,4	308,9	280,3	275,9	Netherlands
Austria	206,3	216,4	222,6	233,8	232,4	236,2	222,8	216,6	204,1	187,1	188,8	Austria
Polska^b	862,0	765,0	764,0	780,0	809,0	860,0	891,0	868,0	830,0	867,0	863,0	Poland^b
Portugalia	265,9	269,7	275,8	255,4	261,5	261,0	238,6	232,1	211,4	199,0	186,2	Portugal
Rumunia	325,3	337,1	347,3	360,8	357,6	309,1	309,2	325,5	287,0	252,0	272,2	Romania
Słowenia.....	49,8	50,8	51,3	49,5	48,3	46,7	46,0	48,1	52,9	45,7	44,8	Slovenia
Słowacja	107,4	107,8	100,2	97,8	99,1	101,9	96,4	95,6	93,6	84,2	88,6	Slovakia
Finlandia	201,4	211,2	201,1	214,6	194,7	169,4	187,7	186,6	168,0	154,7	166,9	Finland
Szwecja	204,7	196,1	190,9	186,6	178,8	174,1	173,4	167,5	158,0	153,1	161,4	Sweden
Wlk. Brytania	1790,7	1761,4	1678,2	1645,9	1593,6	1580,1	1524,8	1460,9	1316,9	1143,3	1105,8	United Kingdom
Norwegia.....	210,2	207,5	201,4	200,8	202,3	199,7	199,2	201,5	189,1	179,6	184,3	Norway
Szwajcaria.....	109,9	106,4	101,0	97,7	95,3	93,8	89,9	86,1	82,7	79,5	78,7	Switzerland
Turcja.....	1036,9	994,2	1024,8	1085,7	1142,4	1072,3	1113,4	1194,5	859,9	759,2	1084,9	Turkey

a Dane wyrażone w ekwiwalencie dwutlenku azotu. b Dane zrekalkulowane.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

a Data expressed in nitrogen dioxide equivalent. b Data recalculated.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 13(374). EMISJA TLENKU WĘGLA
EMISSION OF CARBON MONOXIDE

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	COUNTRIES
	w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>											
Belgia	1025,8	1011,0	981,1	949,1	895,5	714,8	700,9	615,8	611,6	378,3	458,7	<i>Belgium</i>
Czechy	648,0	649,0	546,1	578,5	571,5	510,8	483,7	508,5	438,5	403,5	402,4	<i>Czech Rep.</i>
Dania	492,2	486,6	465,4	472,6	458,5	467,1	460,3	472,9	452,9	425,2	418,7	<i>Denmark</i>
Niemcy	4803,9	4597,5	4307,8	4110,4	3872,0	3650,8	3570,8	3472,9	3387,3	3002,3	3322,3	<i>Germany</i>
Estonia.....	182,5	188,4	181,7	174,2	171,1	157,6	143,7	162,6	166,6	168,2	176,4	<i>Estonia</i>
Irlandia	251,8	241,1	222,0	210,5	200,7	190,5	181,8	170,0	157,8	150,5	137,7	<i>Ireland</i>
Grecja	922,8	913,0	856,5	811,7	808,4	720,9	737,5	682,2	622,4	591,2	526,5	<i>Greece</i>
Hiszpania	2680,5	2617,2	2379,2	2440,9	2300,3	2107,7	2082,0	2064,9	1935,3	1751,2	1836,9	<i>Spain</i>
Francja	6563,2	6160,6	5954,3	5684,1	5808,2	5306,8	4781,5	4515,9	4350,8	3662,1	3981,0	<i>France</i>
Włochy	4799,9	4547,3	4225,0	3995,4	3799,0	3443,6	3231,7	3095,6	2961,3	2723,1	2708,8	<i>Italy</i>
Luksemburg	93,4	87,2	78,1	74,6	72,8	64,5	56,6	52,8	43,8	37,6	39,0	<i>Luxembourg</i>
Węgry	633,0	575,5	563,1	565,2	541,7	587,0	568,8	507,1	511,6	312,6	479,5	<i>Hungary</i>
Holandia	734,5	706,3	675,7	649,7	657,1	624,0	614,2	593,7	596,2	544,6	543,7	<i>Netherlands</i>
Austria	957,0	917,5	880,7	872,2	833,4	806,9	767,6	715,2	676,3	630,0	637,0	<i>Austria</i>
Polska^a.....	2633,4	2624,8	2562,8	2519,5	2657,9	2648,6	2857,2	2738,5	2769,3	2715,4	3052,1	<i>Poland^a</i>
Portugalia	726,4	656,8	630,8	593,3	567,9	525,4	491,5	461,9	456,4	414,4	405,2	<i>Portugal</i>
Słowenia	214,0	208,0	200,9	199,0	183,0	178,0	169,0	163,0	157,7	155,0	159,7	<i>Slovenia</i>
Słowacja	300,1	304,6	290,1	292,0	292,3	272,0	272,5	249,1	245,0	207,8	221,3	<i>Slovakia</i>
Finlandia	585,4	583,8	575,5	562,5	546,2	517,8	503,0	492,5	466,7	456,2	472,1	<i>Finland</i>
Szwecja	824,1	784,4	749,0	728,7	677,7	661,5	627,1	617,8	607,2	612,5	639,6	<i>Sweden</i>
Wlk. Brytania	5646,4	5297,8	4671,8	4188,9	3895,3	3503,5	3273,1	2975,6	2812,0	2311,6	2119,8	<i>United Kingdom</i>
Norwegia	512,4	495,4	491,2	455,5	418,4	387,4	363,3	352,3	337,9	322,1	333,8	<i>Norway</i>

a Dane zrekalkulowane.

Źródło: OECD. Stat Extracts — baza danych OECD

a Data recalculated.

Source: OECD. Stat Extracts — OECD database

TABL. 14(375). EMISJA NIEMETANOWYCH LOTNYCH ZWIĄZKÓW ORGANICZNYCH

EMISSION OF NON-METHANE VOLATILE ORGANIC COMPOUNDS

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	COUNTRIES
	w tysiącach ton in thousand tonnes											
UE-27.....	10698,1	10165,0	9676,7	9297,5	9053,2	8830,6	8590,7	8311,6	7912,9	7377,6	7412,0	EU-27
Belgia	206,2	194,6	180,0	169,9	157,9	142,7	147,9	127,5	117,7	105,1	104,8	Belgium
Bułgaria	86,9	84,8	87,4	88,8	83,9	86,1	90,1	84,3	83,6	91,3	91,3	Bulgaria
Czechy	244,3	219,9	202,9	203,3	198,5	181,7	178,6	174,0	165,7	151,1	150,9	Czech Rep.
Dania	133,7	124,8	121,9	116,0	113,6	110,3	105,4	100,5	96,2	89,1	86,2	Denmark
Niemcy.....	1391,0	1290,3	1229,3	1163,3	1174,9	1143,9	1132,3	1070,3	1016,8	930,6	1053,0	Germany
Estonia	46,3	45,5	44,9	44,3	43,9	41,1	39,5	40,7	38,3	36,7	38,2	Estonia
Irlandia.....	72,9	70,2	64,8	61,8	58,5	56,5	55,1	53,4	50,9	47,7	44,9	Ireland
Grecja.....	264,0	261,8	257,0	244,5	244,5	220,1	230,0	218,7	227,7	212,1	184,4	Greece
Hiszpania.....	994,8	972,7	891,0	895,9	878,5	839,5	822,3	809,8	757,0	696,3	694,8	Spain
Francja	1711,8	1628,2	1494,6	1410,1	1329,4	1232,3	1123,0	1032,2	956,6	865,6	852,4	France
Włochy	1607,4	1528,9	1468,8	1398,8	1347,5	1316,6	1285,7	1260,8	1193,6	1131,2	1080,3	Italy
Cypr.....	14,4	14,0	14,3	14,8	14,4	13,9	13,7	13,4	12,2	11,4	11,3	Cyprus
Łotwa	64,6	68,8	61,2	64,6	109,6	73,3	74,6	83,2	73,7	60,5	65,0	Latvia
Litwa.....	75,3	64,4	64,8	78,2	73,6	88,3	84,7	80,9	66,5	66,2	69,0	Lithuania
Luksemburg	11,8	11,8	12,1	11,4	12,8	11,7	11,0	11,0	10,2	9,4	8,8	Luxembourg
Węgry	159,1	159,3	158,0	167,9	156,3	170,0	178,0	156,9	157,2	121,8	108,6	Hungary
Malta	3,1	3,1	3,2	2,9	3,2	3,3	3,5	3,3	3,0	2,6	2,5	Malta
Holandia.....	237,9	212,2	199,4	184,7	173,3	177,5	167,2	164,1	161,7	152,2	150,6	Netherlands
Austria	178,5	177,1	176,2	172,8	154,0	162,0	172,3	158,7	149,6	120,9	132,9	Austria
Polska	598,6^b	576,5^b	600,2^b	585,4	596,9	566,3^b	627,7^b	567,7^b	640,8^b	615,0^b	661,9	Poland
Portugalia	253,9	242,5	240,2	225,3	220,7	210,1	203,1	197,8	192,2	179,7	175,3	Portugal
Rumunia	254,3	245,7	237,5	261,8	282,7	424,8	434,1	443,6	465,3	432,7	445,4	Romania
Słowenia.....	44,3	43,0	41,7	40,4	39,7	37,4	36,5	35,0	33,1	34,0	35,0	Slovenia
Słowacja	65,5	69,2	68,9	69,4	71,0	73,1	70,4	67,1	67,3	64,3	62,4	Slovakia
Finlandia	168,2	163,5	161,7	155,3	149,6	136,5	130,9	128,8	117,6	111,4	116,4	Finland
Szwecja	222,5	211,8	206,0	206,0	201,0	196,7	194,5	197,0	195,5	197,0	197,1	Sweden
Wlk. Brytania	1586,2	1480,8	1388,7	1259,7	1163,2	1088,2	1039,2	1002,2	921,8	822,4	788,8	United Kingdom
Norwegia.....	378,6	388,5	343,5	298,6	266,9	218,3	189,7	186,3	154,1	138,6	140,2	Norway
Szwajcaria.....	143,9	136,3	125,8	116,8	107,2	103,0	99,3	95,4	93,4	90,7	89,0	Switzerland
Turcja.....	1044,8	934,6	968,2	1012,8	998,6	1073,5	1247,9	1271,4	1000,0	1036,1	723,7	Turkey

a Dane szacunkowe. b Dane zrekalkulowane.

Ź r ó d ł o: baza danych Eurostat-u.

a Estimations. b Data recalculated.

S o u r c e: OECD's Statistical Data Warehouse.

TABL. 15(376). EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH^aEMISSION OF GREENHOUSE GASES^a

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Cel do osiągnięcia w 2010-2012 ^b Target in 2008-2012 ^b	COUNTRIES
	w % do roku bazowego = 100 in % to base year = 100												
Belgia	100	100	99	101	101	99	95	92	94	86	91	93	Belgium
Bulgaria	47	50	47	51	50	50	51	53	52	44	46	92	Bulgaria
Czechy.....	75	75	73	74	75	75	76	77	74	69	72	92	Czech Republic
Dania	98	101	100	107	98	92	103	97	92	88	88	79	Denmark
Niemcy	84	86	84	84	83	81	81	79	79	74	76	79	Germany
Estonia	40	41	40	44	45	44	42	50	46	38	48	92	Estonia
Grecja	119	120	119	123	123	127	124	126	123	117	111	125	Greece
Hiszpania	131	132	137	140	145	150	147	151	139	126	123	115	Spain
Francja	100	100	99	100	100	101	98	96	95	91	93	100	France
Irlandia	122	126	123	123	122	125	124	123	122	111	110	113	Ireland
Włochy	107	108	108	111	112	111	109	108	105	95	97	94	Italy
Łotwa	40	42	42	42	43	43	45	47	45	42	47	92	Latvia
Litwa.....	39	41	42	42	44	46	47	51	49	40	42	92	Lithuania
Luksemburg	73	77	82	86	96	98	97	93	91	87	92	72	Luxembourg
Węgry.....	67	69	67	69	68	69	67	66	64	58	59	94	Hungary
Holandia	100	101	101	101	102	99	97	96	96	93	99	94	Netherlands
Austria	102	107	109	116	116	118	114	111	110	101	107	87	Austria
Polska	68	68	65	68	68	69	72	72	71	68	71	94	Poland
Portugalia	137	138	146	137	141	144	136	131	129	124	117	127	Portugal
Rumunia	51	51	53	55	54	54	55	54	53	44	44	92	Romania
Słowenia	92	97	98	97	98	100	101	102	105	96	96	92	Slovenia
Słowacja	68	73	72	73	72	71	71	68	70	61	64	92	Slovakia
Finlandia	98	105	108	119	113	97	112	110	99	93	105	100	Finland
Szwecja	96	97	98	98	97	93	93	91	88	83	92	104	Sweden
Wlk. Brytania	86	87	84	85	85	84	84	82	81	74	76	88	United Kingdom
Islandia	114	113	114	114	115	113	129	136	147	140	135	110	Iceland
Norwegia	108	110	108	109	111	108	108	112	108	104	109	101	Norway
Szwajcaria.....	98	100	98	100	102	103	102	99	102	99	103	92	Switzerland

^a Dla większości krajów przyjęto jako rok bazowy – 1990, w przypadku Polski jest to 1988 r.; dane wyrażone w ekwiwalencie dwutlenku węgla. ^b Zgodnie z Protokołem z Kioto.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

^a For the most countries base year is 1990, for Poland it is 1988; data in carbon dioxide equivalents ^b In accordance to Kyoto Protocol.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 16(377). EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH WEDŁUG ŹRÓDEŁ W 2011 R.^aGREENHOUSE GAS EMISSIONS BY SECTOR IN 2011^a

KRAJE	Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>						COUNTRIES
		przemysł energetyczny <i>energy industries</i>	przemysł wytwórczy i budownictwo <i>manufacturing and construction</i>	transport <i>transport</i>	procesy przemysłowe <i>industrial processes</i>	rolnictwo <i>agriculture</i>	odpady <i>waste</i>	
w milionach ton <i>in million tonnes</i>								
UE-27	4550,2	1406,1	564,0	920,6	331,7	461,0	133,4	EU-27
Belgia.....	120,2	22,0	23,6	27,0	11,3	9,4	1,6	Belgium
Bułgaria	66,1	36,4	3,7	8,1	4,0	6,1	3,8	Bulgaria
Czechy	133,5	58,4	17,9	17,3	11,8	8,1	3,7	Czech Rep.
Dania	56,2	20,0	4,4	12,9	1,9	9,7	1,0	Denmark
Niemcy	916,5	354,3	115,3	157,2	69,3	70,4	14,4	Germany
Estonia	21,0	14,9	0,8	2,3	0,6	1,3	0,4	Estonia
Grecja	115,0	54,0	5,3	20,3	8,9	9,0	4,7	Greece
Hiszpania.....	350,5	86,5	58,7	87,4	26,1	37,3	13,9	Spain
Francja	485,5	53,0	65,4	132,0	36,1	91,2	12,8	France
Irlandia	57,5	11,9	4,2	11,3	1,8	17,7	1,0	Ireland
Włochy	488,8	131,2	61,3	117,9	31,6	33,5	17,5	Italy
Cypr	9,2	3,7	0,5	2,3	0,7	0,7	0,6	Cyprus
Łotwa	11,5	2,1	0,9	3,1	0,7	2,3	0,6	Latvia
Litwa	21,6	4,4	1,2	4,5	3,7	5,0	1,0	Lithuania
Luksemburg	12,1	1,0	1,3	6,8	0,7	0,7	0,1	Luxembourg
Węgry	66,1	16,0	3,8	11,4	6,2	8,8	3,5	Hungary
Malta	3,0	1,9	0,1	0,6	0,1	0,1	0,1	Malta
Holandia	194,4	62,4	25,8	35,2	10,4	16,0	3,9	Netherlands
Austria	82,8	14,0	15,0	21,8	11,2	7,6	1,7	Austria
Polska	399,4	174,8	31,3	48,7	28,7	34,9	9,7	Poland
Portugalia	70,0	16,5	8,6	17,6	5,3	7,5	8,3	Portugal
Rumunia	123,3	36,6	15,8	14,6	12,6	18,9	5,4	Romania
Słowenia	19,5	6,3	1,7	5,7	1,0	1,9	0,6	Slovenia
Słowacja	45,3	9,4	9,8	6,4	8,2	3,1	2,2	Slovakia
Finlandia	67,0	24,6	9,7	13,2	5,6	5,9	2,1	Finland
Szwecja	61,4	10,7	9,5	20,0	6,7	7,8	1,7	Sweden
Wlk. Brytania	552,6	178,8	68,5	115,2	26,3	46,4	17,2	U. Kingdom
Islandia ^b	4,5	0,0	0,2	0,9	1,8	0,6	0,2	Iceland ^b
Norwegia ^b	53,9	14,9	3,6	15,1	7,5	4,3	1,2	Norway ^b
Szwajcaria ^b	54,2	4,2	6,0	16,4	3,7	5,7	0,6	Switzerland ^b

^a W ekwiwalencie dwutlenku węgla. ^b Dane dotyczą 2010 r.

Ź r ó d ł o: baza danych Eurostat-u.

^a Data expressed in carbon dioxide equivalent. ^b Data concern 2010.

S o u r c e: Eurostat's Database.

TABL. 17(378). EMISJA DWUTLENKU WĘGLA NA 1 MIESZKAŃCA

EMISSION OF CARBON DIOXIDE PER CAPITA

KRAJE	Na 1 mieszkańca w tonach											COUNTRIES
	Per capita in tonnes											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
UE-27	8,5	8,7	8,6	8,7	8,7	8,6	8,6	8,5	8,2	7,5	7,8	EU-27
Belgia	12,2	12,1	12,1	12,3	12,3	12,0	11,5	11,0	11,2	10,1	10,6	Belgium
Bulgaria	5,8	6,4	6,1	6,7	6,6	6,7	6,9	7,4	7,1	6,0	6,4	Bulgaria
Czechy.....	12,3	12,3	12,0	12,3	12,5	12,4	12,5	12,5	11,9	11,0	11,4	Czech Rep.
Dania	10,1	10,4	10,2	11,2	10,1	9,4	10,8	9,9	9,2	8,8	8,8	Denmark
Niemcy	10,8	11,0	10,8	10,8	10,7	10,5	10,6	10,3	10,3	9,6	10,0	Germany
Estonia	11,1	11,4	11,0	12,4	12,7	12,2	11,8	14,1	13,0	10,6	13,6	Estonia
Grecja	9,5	9,6	9,6	9,9	9,9	10,2	10,0	10,2	9,9	9,3	8,6	Greece
Hiszpania	7,6	7,6	8,0	7,9	8,2	8,4	8,1	8,1	7,4	6,5	6,2	Spain
Francja	6,8	6,8	6,6	6,7	6,7	6,7	6,5	6,3	6,1	5,8	5,9	France
Irlandia	11,7	12,2	11,6	11,3	11,3	11,5	11,1	10,9	10,6	9,3	9,2	Ireland
Włochy	8,1	8,2	8,2	8,4	8,4	8,3	8,2	8,0	7,8	6,9	7,0	Italy
Cypr	10,3	10,0	10,1	10,5	10,5	10,4	10,5	10,7	10,9	10,4	9,7	Cyprus
Łotwa	3,0	3,2	3,2	3,3	3,4	3,4	3,6	3,8	3,6	3,3	3,8	Latvia
Litwa.....	3,4	3,7	3,7	3,6	3,9	4,2	4,3	4,7	4,5	3,9	4,2	Lithuania
Luksemburg	19,7	20,6	22,1	22,9	25,5	25,7	25,0	23,4	22,6	21,1	21,8	Luxembourg
Węgry.....	5,8	5,9	5,8	6,1	5,9	6,0	5,9	5,7	5,6	5,0	5,1	Hungary
Malta	6,1	6,3	6,3	6,7	6,5	6,7	6,6	6,7	6,6	6,3	6,3	Malta
Holandia	10,7	11,0	10,9	11,1	11,1	10,8	10,5	10,5	10,7	10,3	10,9	Netherlands
Austria	8,2	8,7	8,9	9,6	9,6	9,7	9,3	9,0	8,9	8,0	8,6	Austria
Polska.....	8,3	8,2	7,9	8,2	8,3	8,3	8,7	8,7	8,6	8,2	8,7	Poland
Portugalia	6,3	6,3	6,7	6,2	6,3	6,5	6,0	5,8	5,7	5,3	4,9	Portugal
Rumunia	4,5	4,7	4,9	5,2	5,1	5,0	5,3	5,2	5,0	4,1	4,1	Romania
Słowenia	7,7	8,1	8,2	8,0	8,2	8,3	8,4	8,4	8,9	7,9	7,9	Slovenia
Słowacja	7,7	8,2	8,0	8,1	8,0	7,9	7,8	7,4	7,6	6,6	7,0	Slovakia
Finlandia	11,0	12,0	12,4	13,9	13,1	10,8	12,9	12,5	10,9	10,3	11,9	Finland
Szwecja	6,1	6,2	6,3	6,3	6,2	5,9	5,9	5,7	5,4	5,0	5,6	Sweden
Wlk. Brytania	9,3	9,5	9,2	9,3	9,3	9,2	9,1	8,9	8,7	7,8	8,0	United Kingdom
Turecja	3,3	3,1	3,1	3,3	3,4	3,6	3,8	4,4	4,2	4,2	4,5	Turkey
Islandia	9,8	9,7	9,9	9,8	10,0	9,6	9,9	10,5	11,3	11,1	10,7	Iceland
Norwegia	9,3	9,6	9,3	9,6	9,6	9,3	9,3	9,7	9,3	8,9	9,3	Norway
Szwajcaria	6,1	6,2	6,0	6,1	6,2	6,2	6,1	5,8	5,9	5,7	5,9	Switzerland

Źródło: baza danych Eurostat-u.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 18(379). NARAŻENIE LUDNOŚCI MIEJSKIEJ NA POWIETRZE ZANIECZYSZCZONE PYŁEM^aURBAN POPULATION EXPOSURE TO AIR POLLUTION BY PARTICULATE MATTER^a

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	COUNTRIES
	mikrogramy na m ³ micrograms per m ³											
UE-27	28	26	27	30	27	28	30	28	26	26	26	EU-27
Belgia	33	34	33	36	31	30	31	26	26	29	27	Belgium
Bulgaria	20	29	.	59	52	49	53	54	61	56	48	Bulgaria
Czechy.....	30	32	39	41	34	34	35	27	25	26	29	Czech Rep.
Dania	24	25	20	24	27	23	21	17	12	Denmark
Niemcy	27	25	27	29	24	24	26	23	21	22	23	Germany
Estonia	18	21	19	18	21	23	19	11	11	13	Estonia
Irlandia	20	20	19	15	15	17	15	14	14	16	Ireland
Grecja	35	35	34	33	29	26	30	.	.	.	Greece
Hiszpania	39	32	32	34	33	34	34	31	27	26	24	Spain
Francja	21	21	23	21	20	21	27	24	26	25	France
Włochy	47	31	31	34	36	39	40	36	34	32	29	Italy
Cypr	48	Cyprus
Łotwa	24	20	24	Latvia
Litwa	23	23	20	21	19	23	27	Lithuania
Luksemburg	21	17	17	19	19	Luxembourg
Węgry.....	.	.	.	34	24	39	37	32	29	30	31	Hungary
Malta	Malta
Holandia	31	30	32	34	30	30	32	31	27	26	25	Netherlands
Austria	26	33	26	31	24	29	30	23	22	24	26	Austria
Polska	37	36	40	41	32	36	42	32	31	35	39	Poland
Portugalia	31	33	29	29	33	32	31	30	24	25	24	Portugal
Rumunia	50	54	49	53	46	39	30	35	Romania
Słowenia	31	44	41	37	33	32	29	28	28	Slovenia
Słowacja	29	27	29	30	31	34	31	29	27	25	29	Slovakia
Finlandia	15	16	16	16	14	15	16	16	14	13	13	Finland
Szwecja	17	18	20	20	18	19	20	17	18	15	14	Sweden
Wlk. Brytania	24	24	24	26	23	23	25	24	21	19	18	United Kingdom
Islandia	21	30	20	20	12	.	10	11	Iceland
Norwegia	20	17	22	22	20	19	19	20	Norway
Szwajcaria	21	22	22	26	21	22	25	20	19	20	20	Switzerland

^a Średnioroczne ważone stężenie pyłu PM10.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

^a Weighted annual mean concentration of particulate matter PM10.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 19(380). NARAŻENIE LUDNOŚCI MIEJSKIEJ NA POWIETRZE ZANIECZYSZCZONE OZONEM^a
URBAN POPULATION EXPOSURE TO AIR POLLUTION BY OZONE^a

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	COUNTRIES
	mikrogramy na m ³ micrograms per m ³											
UE-27	2936	3605	3640	5579	3506	3669	4434	3583	3612	3637	3316	EU-27
Belgia	1885	3420	2262	5277	2737	2700	4004	2327	2601	2787	2401	Belgium
Bułgaria	201	.	1838	2533	2221	3139	3124	3816	3265	3058	Bulgaria
Czechy	4603	3079	4130	7341	4804	5704	5736	4644	4197	4288	3917	Czech Rep.
Dania	1715	2625	3334	2084	1531	3411	2267	2785	2446	2002	Denmark
Niemcy	2798	3343	3302	5908	3066	3316	4404	3206	3472	3130	3435	Germany
Estonia	4255	4326	2524	1299	1321	4331	2308	1381	1735	6857	Estonia
Irlandia.....	.	.	658	1346	353	410	924	641	956	1197	710	Ireland
Grecja	7052	12097	12377	13568	9663	8952	6045	8493	12260	10456	8557	Greece
Hiszpania	2740	3912	4064	4762	4187	4345	4444	3958	4276	5206	5007	Spain
Francja	3062	4141	4049	6706	4064	4272	4774	3466	3360	3865	3988	France
Włochy	7011	7604	6773	9092	6823	6567	8427	6684	6283	6251	5530	Italy
Cypr	Cyprus
Łotwa	863	1030	308	1758	.	1354	1260	1213	Latvia
Litwa	2909	5048	4621	1891	3653	2304	2069	Lithuania
Luksemburg	2832	1479	2715	.	175	307	2785	Luxembourg
Węgry.....	.	.	.	5391	3317	5306	4599	7445	5695	6809	4468	Hungary
Malta	Malta
Holandia	1126	1787	1496	2662	1659	1421	2890	1181	1761	1360	1260	Netherlands
Austria	6874	5322	6204	8227	4807	5597	5314	5881	5131	5055	4532	Austria
Polska	2821	3433	4239	5172	3016	3949	4567	3256	3510	3112	2814	Poland
Portugalia	2285	3040	3064	3695	3930	4022	3796	3911	2279	3268	3567	Portugal
Rumunia	6402	3470	3279	3880	3356	4516	1319	Romania
Słowenia	6806	5919	6000	11461	5530	6017	6461	6514	5838	4959	4497	Slovenia
Słowacja	6021	3730	6067	8292	5202	6664	6247	5750	5117	8051	4959	Slovakia
Finlandia	1067	1408	2296	1685	2041	1547	2630	1257	1918	1689	2183	Finland
Szwecja	1645	1331	2930	3325	2535	2974	2919	1719	2507	2013	1536	Sweden
Wlk. Brytania	812	1104	938	2288	1207	1309	2258	994	1735	1149	834	United Kingdom
Islandia	2645	289	66	Iceland
Norwegia	380	.	879	373	Norway
Szwajcaria	4995	4851	5284	8173	5349	5068	5544	4445	4154	4701	5017	Switzerland

^a Roczna suma średnich 8-godzinnych stężeń dziennych przekraczających wartość progową (70 mikrogramów ozonu na m³).

Źródło: baza danych Eurostat-u.

^a Yearly sum of maximum daily 8-hour mean ozone concentrations above a threshold (70 microgram ozone per m³).

Source: Eurostat's Database.

TABL. 20(381). WYTWARZANIE ODPADÓW WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

GENERATION OF WASTE BY SELECTED ECONOMIC ACTIVITIES

KRAJE	Całkowita ilość odpadów z działalności gospodarczej oraz gospodarstw domowych <i>Total waste from economic activities and households</i>		W tym <i>Of witch</i>								COUNTRIES
			produkcja przemysłowa <i>manufacturing industry</i>		działalność górnicza i wydobywcza <i>mining and quarrying activities</i>		działalność budowlana i rozbiórkowa <i>construction and demolition activities</i>		usługi <i>services</i>		
	2004	2010	2004	2010	2004	2010	2004	2010	2004	2010	
w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>											
UE-28	2625170	2505400	368980	275580	811510	671780	766570	859740	148740	149670	EU- 28
Belgia	52809	62537	18177	14543	384 ^a	1701	11037 ^a	18165	8689 ^a	5131	Belgium
Bułgaria	201020	167203	5611	3306	171193	150214	2999	79	9181	821	Bulgaria
Czechy	29276	23758	8618	4202	708	115	8131	9354	933	1080	Czech Rep.
Dania	12589	20965	1553	1919	2	41	4274	3176	1290	4336	Denmark
Niemcy	364022	363545	30163	48981	55880	24493	191563	190990	16343	18320	Germany
Estonia	20861	19000	6288	3716	5306	6453	489	436	1720	850	Estonia
Grecja	34953	70433	4554	4941	1902	44793	3324	2086	1518 ^a	1413	Greece
Hiszpania	160668	137519	28377	16480	21780	31732	46320	37947	14194	10123	Spain
Francja	296581 ^a	355081	21434	20382	166	1053	210041 ^a	260226	24158 ^a	25580	France
Irlandia	24499	19808	5356	3259	4049	2196	11287	1610	1184	7034	Ireland
Włochy	139806	158628	39472	35928	761	706	49151	59340	3860	4664	Italy
Cypr	2242	2373	557	132	119	382	488	1068	313 ^a	170	Cyprus
Łotwa	1257	1498	349	375	0	1	8	22	99	180	Latvia
Litwa	7010	5583	2632	2653	4	7	357	357	158	478	Lithuania
Luksemburg	8316	10440	723	498	46	18	6980	8731	179	214	Luxembourg
Węgry	24661 ^a	15735	5071	3134	1640 ^a	87	1736 ^a	3072	1965 ^a	1601	Hungary
Malta	3146 ^a	1288	10	9	0	0	2811	989	167 ^a	136	Malta
Holandia.....	92448	119255	16078	14094	295	184	49619	78064	5299	5636	Netherlands
Austria	53021	34883	15073	2958	622	269	27935	9010	2856	12476	Austria
Polska	154713	159458	61514	28618	38298	61547	1993	20818	1965	3260	Poland
Portugalia	29317 ^a	38347	10126	9766	4761 ^a	1206	2626 ^a	11071	4245 ^a	7535	Portugal
Rumunia	369300 ^a	219310	11406	7862	326606	177404	91	238	5212	2373	Romania
Słowenia	5771	5159	1960	1517	129	12	908	1509	426	595	Slovenia
Słowacja	10668	9384	3878	2669	211	166	1404	1786	761	686	Slovakia
Finlandia	69708	104337	18613	15211	23819	54851	20843	24645	1276	1478	Finland
Szwecja	91759	117645	12634	7823	58600	89026	10271	9381	1517 ^a	1831	Sweden
Wlk. Brytania.....	357544	259068	35056	19970	93883	23092	99234	105560	39120	31648	United Kingdom
Chorwacja.....	7209	3158	3695	634	347	29	646	8	116	21	Croatia
Turcja	58820	783423	16325	11406	.	723791	.	0	62	60	Turkey
Islandia	501	.	61	.	1	.	19	.	6	.	Iceland
Norwegia	7454	9433	2956	2687	116	366	1101	1543	865	1359	Norway

^a Dane szacunkowe.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

^a Estimations.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 21(382). ODPADY KOMUNALNE^aMUNICIPAL WASTE^a

KRAJE	Wytwarzane <i>Generated</i>			Składowane <i>Landfilled</i>			Spalane <i>Incinerated</i>			COUNTRIES
	2000	2005	2011	2000	2005	2011	2000	2005	2011	
	w kilogramach na 1 mieszkańca <i>per capita in kg</i>									
UE-27	500	.	.	180	.	.	111	EU-27
Belgia	475	479	464	73	34	6	154	168	193	Belgium
Bułgaria	517	475	375	400	406	349	0	0	0	Bulgaria
Czechy	334	289	320	282	189	206	31	37	58	Czech Rep.
Dania	610	662	719	66	38	25	351	396	387	Denmark
Niemcy	642	565	597	165	48	3	133	160	220	Germany
Estonia	462	436	298	439	274	178	0	0	0	Estonia
Grecja	599	731	623	372	387	408	0	0	0	Greece
Hiszpania	407	437	496	337	290	314	36	44	41	Spain
Francja	658	592	498	219	182	146	169	191	184	France
Irlandia	514	530	527	550	441	306	0	0	27	Ireland
Włochy	509	540	535	385	294	248	39	65	88	Italy
Cypr	628	670	658	609	646	528	0	0	0	Cyprus
Łotwa	271	311	350	252	244	258	0	3	0	Latvia
Litwa	365	377	442	345	344	341	0	0	2	Lithuania
Luksemburg	654	672	687	137	129	106	282	250	264	Luxembourg
Węgry	446	461	382	366	383	257	34	30	41	Hungary
Malta	546	623	583	463	528	491	0	0	6	Malta
Holandia	613	624	596	57	11	4	190	202	193	Netherlands
Austria	580	616	552	196	65	18	65	159	183	Austria
Polska	320^b	319	315	313	226	181	0	1	3	Poland
Portugalia	471	450	487	337	281	286	95	100	103	Portugal
Rumunia	355	378	365	295	296	289	0	0	0	Romania
Słowenia	513	494	411	402	329	204	0	1	6	Slovenia
Słowacja	254	289	327	196	228	245	39	34	34	Slovakia
Finlandia	502	478	505	305	282	203	52	43	126	Finland
Szwecja	428	481	460	97	23	4	164	242	237	Sweden
Wlk. Brytania	577	583	518	468	375	253	42	49	60	U. Kingdom
Chorwacja	262	326	373	.	.	340	0	0	0	Croatia
Turcja	454	435	395	355	360	331	0	0	0	Turkey
Islandia	462	516	571	349	364	386	60	37	60	Iceland
Norwegia	613	426	483	336	77	11	90	142	269	Norway
Szwajcaria	656	661	689	54	0	0	305	327	344	Switzerland

a Niektóre dane obejmują szacunki. *b* Dane dotyczą odpadów zebranych.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

a Some data cover estimations. *b* Collected waste.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 22(383). REAKTORY JĄDROWE (DZIAŁAJĄCE I W BUDOWIE) W 2012 R. (Stan w dniu 31XII)

NUCLEAR REACTORS IN 2012 (As of 31XII)

KRAJE	Reaktory <i>Reactors</i>							COUNTRIES
	działające <i>in operation</i>				w budowie <i>under construction</i>			
	liczba bloków <i>no of units</i>	moc elektryczna MW(e) <i>electric power MW(e)</i>	udział w energii elektrycznej dostarczonej w kraju <i>share of total electric energy</i>	liczba bloków <i>no of units</i>	moc elektryczna MW(e) <i>electric power MW(e)</i>			
						ogółem <i>total</i>	w % ogółem <i>in % of total</i>	
OGÓŁEM	437^a	373069^a	100,0	x	67^b	64252^b	100,0	TOTAL
Argentyna	2	935	0,3	4,7	1	692	1,1	<i>Argentina</i>
Armenia	1	375	0,1	26,6	-	-	-	<i>Armenia</i>
Belgia	7	5927	1,6	51,0	-	-	-	<i>Belgium</i>
Brazylia	2	1884	0,5	3,1	1	1245	1,9	<i>Brazil</i>
Bułgaria	2	1906	0,5	31,7	-	-	-	<i>Bulgaria</i>
Kanada	19	13500	3,6	15,3	-	-	-	<i>Canada</i>
Chiny	17	12860	3,4	2,0	29	28844	44,9	<i>China</i>
Czechy	6	3804	1,0	35,3	-	-	-	<i>Czech Rep.</i>
Finlandia	4	2752	0,7	32,6	1	1600	2,5	<i>Finland</i>
Francja	58	63130	16,9	74,8	1	1600	2,5	<i>France</i>
Niemcy	9	12068	3,2	16,1	-	-	-	<i>Germany</i>
Węgry	4	1889	0,5	45,9	-	-	-	<i>Hungary</i>
Indie	20	4391	1,2	3,6	7	4824	7,5	<i>India</i>
Iran	1	915	0,2	0,6	-	-	-	<i>Iran</i>
Japonia	50	44215	11,9	2,1	2	2650	4,1	<i>Japan</i>
Korea Płd.	23	20739	5,6	30,4	4	4980	7,8	<i>Korea Rep.</i>
Meksyk	2	1530	0,4	4,7	-	-	-	<i>Mexico</i>
Holandia	1	482	0,1	4,4	-	-	-	<i>Netherlands</i>
Pakistan	3	725	0,2	5,3	2	630	1,0	<i>Pakistan</i>
Rumunia	2	1300	0,3	19,4	-	-	-	<i>Romania</i>
Rosja	33	23643	6,3	19,4	11	9297	14,5	<i>Russian Fed.</i>
Republika Południowej Afryki	2	18360	4,9	5,1	-	-	-	<i>South Africa</i>
Słowacja	4	1816	0,5	53,8	2	880	1,4	<i>Slovakia</i>
Słowenia	1	688	0,2	36,0	-	-	-	<i>Slovenia</i>
Hiszpania	8	7560	2,0	20,5	-	-	-	<i>Spain</i>
Szwecja	10	9395	2,5	38,1	-	-	-	<i>Sweden</i>
Szwajcaria	5	3278	0,9	35,9	-	-	-	<i>Switzerland</i>
Wielka Brytania	16	9231	2,5	18,1	-	-	-	<i>UK</i>
Ukraina	15	13107	3,5	46,2	2	1900	3,0	<i>Ukraine</i>
Stany Zjednoczone Ameryki ...	104	102136	27,4	19,0	1	1165	1,8	<i>USA</i>

a W tym Tajwan, gdzie funkcjonowało 6 bloków dostarczających do sieci 5028 MW mocy elektrycznej co stanowiło 1,35 % światowej mocy reaktorów jądrowych. b W tym Tajwan, gdzie w budowie były 2 reaktory o mocy 2600 MW co stanowiło 4,0 % mocy reaktorów w budowie.

Ź r ó d ł o: publikacja MAEA „Nuclear Power Reactors in the World”, Reference Data Series NO 2, IAEA, 2013.

a Includes Taiwan with 6 units in operation providing 5018 MW(e) of electric power which accounts for 1,35 % of world nuclear reactors' power. b Includes Taiwan with 2 units under construction providing 2600 MW(e) which accounts for 4,0 % of electric power of reactors

S o u r c e: IAEA publication „Nuclear Power Reactors in the World”, Reference Data Series NO 2, IAEA, 2013.

**TABL. 23(384). POWIERZCHNIA LASÓW I INNYCH TERENÓW LEŚNYCH W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH
MINISTERIALNYCH KONFERENCJI OCHRONY LASÓW W EUROPIE (MCPFE) W 2010 R.
AREA OF FORESTS AND OTHER WOODED LAND IN THE MEMBER STATES OF THE MINISTRY CONFERENCE OF
FOREST PROTECTION IN EUROPE IN 2010**

KRAJE	Ogółem w tys. ha <i>Total in thous. ha</i>	Lesistość w % <i>Forests in %</i>	Powierzchnia lasów i innych terenów leśnych <i>Forest and other wooded land</i>			Powierzchnia lasów <i>Forest area</i>			COUNTRIES
			lasy <i>forests</i>	inne tereny leśne <i>other wooded land</i>	na jednego mieszkańca w hektarach <i>per capita in hectares</i>	pierwotnych <i>undisturben by men</i>	pół- naturalnych <i>semi- natural</i>	plantacji <i>plantations</i>	
Albania	1032	38	776	255	0,3	85	.	.	Albania
Austria	3991	48	3857	134	0,5	57	3522	278	Austria
Belgia	706	23	678	28	0,1	0	392	286	Belgium
Białoruś	9126	44	8600	526	1,0	400	6362	1838	Belarus
Bośnia i Hercegowina.....	3021	59	2472	549	0,8	2	2342	128	Bosnia and Herzegovina
Bułgaria	3927	36	3927	0	0,5	338	2774	815	Bulgaria
Chorwacja	2474	44	1920	554	0,6	338	2774	815	Croatia
Cypr	387	42	173	214	0,4	13	129	31	Cyprus
Dania	635	15	587	48	0,1	40	91	455	Denmark
Estonia	2337	55	2203	134	1,7	965	1235	3	Estonia
Finlandia	23116	76	22084	1032	4,3	.	22050	34	Finland
Francja	17572	32	15954	1618	0,3	30	14291	1633	France
Grecja	6539	51	3903	2636	0,6	0	3763	140	Greece
Hiszpania	27748	56	18173	9574	0,6	0	15488	2686	Spain
Irlandia	788	11	737	50	0,2	0	82	655	Ireland
Islandia	116	1	30	86	0,4	0	3	27	Island
Lichtenstein	7	46	7	1	0,2	2	5	.	Lichtenstein
Litwa	2249	36	2165	84	0,7	15	3336	3	Lithuania
Luksemburg	88	34	87	1	0,2	0	59	28	Luxembourg
Łotwa	3467	56	3354	113	1,5	15	3336	3	Latvia
Malta	0,3	1	0,3	0	0,0	0	0	.	Malta
Holandia	365	11	365	0	0,0	0	361	4	Netherlands
Niemcy	11076	32	11076	0	0,1	0	11076	0	Germany
Norwegia	12384	41	10250	2134	2,6	171	9799	280	Norway
P o l s k a	9319	30	9319	0	0,2	55	9214	50	Poland
Portugalia	3611	40	3456	155	0,3	24	2417	849	Portugal
Czechy.....	2657	34	2657	0	0,3	9	2648	0	Czech Rep.
Rosja	882310	54	809090	73220	6,3	256482	535618	16991	Russian Fed.
Rumunia	6733	29	6573	160	0,3	300	4827	1446	Romania
Słowacja	1938	40	1938	0	0,4	24	1873	41	Slovakia
Słowenia	1274	63	1253	21	0,6	109	1144	0	Slovenia
Szwajcaria	1311	33	1240	71	0,2	40	1199	1	Switzerland
Szwecja	30625	75	28605	2020	3,3	2788	25279	539	Sweden
Turcja	21702	28	11334	10368	0,3	973	6943	3418	Turkey
Ukraina	9746	17	9705	41	0,2	59	9244	402	Ukraine
Węgry	2039	23	2039	0	0,2	.	1791	122	Hungary
W. Brytania	2901	12	2881	20	0,0	0	662	2219	UK
Włochy	10916	37	9149	1767	0,2	93	8435	621	Italy

Ź r ó d ł o: "State of the World's Forests 2011", FAO Rome, 2011.

S o u r c e : "State of the World's Forests 2011", FAO Rome, 2011.

TABL. 24(385). TRENDY ZMIAN USZKODZENIA (DEFOLIACJI) DRZEW W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY
TREND OF CHANGES IN DAMAGE OF TREES (DEFOLIATION) IN SELECTED EUROPEAN COUNTRIES

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012		COUNTRIES
	udział drzew w klasach defoliacji 2-4 w % share of trees in defoliation classes 2-4 in %												zmiana do 2011 r. w punktach procento- wych change in % points 2011/2012		
Austria ^a	8,9	9,7	10,2	11,1	13,1	14,8	15,0	.	.	.	14,2	.	.	x	Austria ^a
drzewa: iglaste	9,1	9,6	10,1	11,2	13,1	15,1	14,5	.	.	.	14,5	.	.	x	conifers
liściaste	7,6	10,4	11,3	10,2	13,6	12,9	20,1	.	.	.	10,5	.	.	x	broadleaves
Belgia	19,0	17,9	17,8	17,3	19,4	19,9	17,9	16,4	14,5	20,2	22,1	23,5	28,2	4,7	Belgium
drzewa: iglaste	19,5	17,5	19,7	18,6	15,6	16,8	15,8	13,9	13,2	13,6	16,2	15,2	20,3	5,1	conifers
liściaste	18,8	18,3	17,0	16,6	21,3	21,4	18,8	17,5	15,3	23,4	24,6	26,7	31,6	4,9	broadleaves
Białoruś	24,0	20,7	9,5	11,3	10,0	9,0	7,9	8,1	8,0	8,4	7,4	6,1	.	x	Belarus
drzewa: iglaste	26,1	23,4	9,7	9,5	8,9	8,4	7,5	8,1	8,1	8,3	7,7	5,8	.	x	conifers
liściaste	16,9	13,3	9,0	15,8	12,9	10,6	8,9	8,2	7,6	8,7	6,9	6,4	.	x	broadleaves
Bulgaria	46,3	33,8	37,1	33,7	39,7	35,0	37,4	29,7	31,9	21,1	23,8	21,6	32,3	10,7	Bulgaria
drzewa: iglaste	46,4	39,1	44,0	38,4	47,1	45,4	47,6	37,4	45,6	33,0	31,1	33,3	35,1	1,8	conifers
liściaste	45,8	26,0	29,0	27,2	30,1	23,1	36,4	21,1	17,8	12,2	18,2	12,8	29,8	17,0	broadleaves
Cypr	.	8,9	2,8	18,4	12,2	10,8	20,8	16,7	47,0	36,2	19,2	16,4	10,6	-5,8	Cyprus
drzewa: iglaste	.	8,9	2,8	18,4	12,2	10,8	20,8	16,7	46,9	36,2	19,2	16,4	10,6	-5,8	conifers
liściaste	x	broadleaves
Chorwacja	23,4	25,0	20,6	22,0	25,2	27,1	24,9	25,1	23,9	26,3	27,9	25,2	28,5	3,3	Croatia
drzewa: iglaste	53,3	65,1	63,5	77,4	70,6	79,5	71,7	61,1	59,1	66,5	56,9	45,1	54,7	9,6	conifers
liściaste	18,3	18,7	14,4	14,3	17,2	19,2	18,2	20,0	19,1	20,7	21,9	21,5	23,7	2,2	broadleaves
Czechy	51,7	52,1	53,4	54,4	57,3	57,1	56,2	57,1	56,7	56,8	54,2	52,7	50,3	-2,4	Czech Republic
drzewa: iglaste	58,3	58,1	60,1	60,7	62,6	62,7	62,3	62,9	62,8	63,1	60,1	58,9	56,7	-2,2	conifers
liściaste	21,4	21,7	19,9	24,4	31,8	32,0	31,2	33,5	32,2	32,9	32,2	31,2	28,4	-2,8	broadleaves
Dania	11,0	7,4	8,7	10,2	11,8	9,4	7,6	6,1	9,1	5,5	9,3	10,0	7,3	-2,7	Denmark
drzewa: iglaste	8,8	6,7	4,5	6,1	5,8	5,5	1,7	3,1	9,9	1,0	5,4	5,7	4,6	-1,1	conifers
liściaste	13,9	8,5	15,4	16,6	19,1	14,4	14,8	10,3	8,0	10,0	12,1	12,8	10,9	-1,9	broadleaves
Estonia	7,4	8,5	7,6	7,6	5,3	5,4	6,2	6,8	9,0	7,2	8,1	8,1	7,8	-0,3	Estonia
drzewa: iglaste	7,5	8,8	7,9	7,7	5,3	5,6	6,0	6,7	9,3	7,5	9,0	8,7	6,6	-2,1	conifers
liściaste	9,5	2,1	2,7	6,7	5,3	3,4	8,6	7,6	3,4	3,5	2,5	3,0	14,9	11,9	broadleaves
Finlandia	11,6	11,0	11,5	10,7	9,8	8,8	9,7	10,5	10,2	9,1	10,5	10,6	14,3	3,7	Finland
drzewa: iglaste	12,0	11,4	11,9	11,1	10,1	9,2	9,6	10,4	10,1	9,9	10,6	11,7	14,6	2,9	conifers
liściaste	9,9	8,8	8,8	8,3	8,4	7,2	10,3	10,9	10,6	4,7	9,2	6,0	12,8	6,8	broadleaves
Francja	18,3	20,3	21,9	28,4	31,7	34,2	35,6	35,4	32,4	33,5	34,6	39,9	41,1	1,2	France
drzewa: iglaste	12,0	14,0	15,2	18,9	18,6	20,8	23,6	24,1	25,1	26,8	27,4	31,9	32,2	0,3	conifers
liściaste	21,6	23,6	25,5	33,5	38,7	41,3	42,0	41,6	36,5	37,1	38,7	44,3	45,9	1,6	broadleaves
Grecja	18,2	21,7	20,9	.	.	16,3	.	.	.	24,3	23,8	.	.	x	Greece
drzewa: iglaste	16,5	17,2	16,1	.	.	15,0	.	.	.	26,3	23,7	.	.	x	conifers
liściaste	20,2	26,6	26,5	.	.	17,9	.	.	.	5,2	23,9	.	.	x	broadleaves
Hiszpania	13,8	13,0	16,4	16,6	15,0	21,3	21,5	17,6	15,6	17,7	14,6	11,8	17,5	5,7	Spain
drzewa: iglaste	12,0	11,6	15,6	14,1	14,0	19,4	18,7	15,8	12,9	14,9	13,1	10,4	11,4	1,0	conifers
liściaste	15,7	14,4	17,3	19,1	16,1	23,3	24,4	19,5	18,4	20,7	16,1	13,2	23,6	10,4	broadleaves
Holandia	21,8	19,9	21,7	18,0	27,5	30,2	19,5	x	Netherlands
drzewa: iglaste	23,5	20,7	17,5	9,4	17,2	17,9	15,3	x	conifers
liściaste	18,8	18,5	29,6	33,7	46,9	53,1	26,2	x	broadleaves
Irlandia	14,6	17,4	20,7	13,9	17,4	16,2	7,4	6,0	10,0	12,5	17,5	.	1,0	x	Ireland
drzewa: iglaste	14,6	17,4	20,7	13,9	17,4	16,2	7,4	6,2	10,0	12,5	17,5	.	1,0	x	conifers
liściaste	x	broadleaves
Litwa	13,9	11,7	12,8	14,7	13,9	11,0	12,0	12,3	19,6	17,7	21,3	15,4	24,5	9,1	Lithuania
drzewa: iglaste	12,0	9,8	9,3	10,7	10,2	9,3	9,5	10,2	19,1	17,4	19,8	16,3	26,9	10,6	conifers
liściaste	17,7	16,3	19,0	24,6	21,8	15,4	16,6	17,7	20,3	18,4	23,7	13,8	21,0	7,2	broadleaves
Łotwa	20,7	15,6	13,8	12,5	12,5	13,1	13,4	15,0	15,3	13,8	13,4	14,0	9,2	-4,8	Latvia
drzewa: iglaste	20,1	15,8	14,3	12,2	11,9	13,2	15,2	16,2	16,7	14,8	15,0	16,0	7,9	-8,1	conifers
liściaste	22,2	14,8	12,8	13,5	14,3	12,9	8,5	11,8	11,5	11,6	9,4	8,8	12,9	4,1	broadleaves

TABL. 24(385). TRENDY ZMIAN USZKODZENIA (DEFOLIACJI) DRZEW W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY (dok.)

TREND OF CHANGES IN DAMAGE OF TREES (DEFOLIATION) IN SELECTED EUROPEAN COUNTRIES (cont.)

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012		COUNTRIES
	udział drzew w klasach defoliacji 2-4 w % share of trees in defoliation classes 2-4 in %												zmiana do 2011 r. w punktach procentowych change in % points 2011/2012		
Moldawia	29,1	36,9	42,5	42,4	34,0	26,5	27,6	32,5	33,6	25,2	22,5	18,4	25,6	7,2	Moldova
drzewa: iglaste	55,4	35,5	38,0	38,6	34,3	.	.	33,3	32,1	44,3	12,2	conifers
liściaste	29,2	36,9	42,5	42,3	33,9	26,4	27,6	32,5	33,6	25,2	22,4	18,4	25,6	7,2	broadleaves
Niemcy	23,0	21,9	21,4	22,5	31,4	28,5	27,9	24,8	25,7	26,5	23,2	28,0	24,6	-3,4	Germany
drzewa: iglaste ...	19,6	20,0	19,8	20,1	26,3	24,9	22,7	20,2	24,1	20,3	19,2	20,3	19,3	-1,0	conifers
liściaste	29,9	25,4	24,7	27,3	41,5	35,8	37,2	32,8	28,4	36,1	29,4	38,0	32,5	-5,5	broadleaves
Norwegia	24,3	27,2	25,5	22,9	20,7	21,6	23,3	26,2	22,7	21,0	18,9	20,9	18,8	-2,1	Norway
drzewa: iglaste ...	21,8	25,1	24,1	21,2	16,7	19,7	20,2	23,0	19,2	17,9	16,4	17,3	16,1	-1,2	conifers
liściaste	34,0	33,7	30,4	29,0	33,2	27,6	33,2	36,3	33,8	31,0	26,8	32,3	27,3	-5,0	broadleaves
Polska^b	32,0	30,6	32,7	34,7	34,6	30,7	20,1	20,2	18,0	17,7	20,7	24,0	23,4	-0,6	Poland^b
drzewa: iglaste ...	32,1	30,3	32,5	33,2	33,4	29,6	21,1	20,9	17,5	17,2	20,3	24,2	22,3	-1,9	conifers
liściaste	32,0	31,4	33,1	39,6	38,7	34,1	18,0	18,9	19,1	18,5	21,5	23,5	25,5	2,0	broadleaves
Portugalia	10,3	10,1	9,6	13,0	16,6	24,3	x	Portugal
drzewa: iglaste ...	4,3	4,3	3,6	5,3	10,8	17,1	x	conifers
liściaste	13,2	12,8	12,6	16,2	19,0	27,0	x	broadleaves
Rumunia ^c	14,3	13,3	13,5	12,6	11,7	8,1	8,6	23,2	.	18,9	17,8	13,9	13,9	0,0	Romania ^b
drzewa: iglaste ...	9,8	9,6	9,9	9,8	7,6	4,7	5,2	21,8	.	21,7	16,1	15,9	14,9	-1,0	conifers
liściaste	15,8	14,7	14,8	13,3	13,0	9,3	9,9	23,5	.	18,3	18,0	13,4	13,6	0,2	broadleaves
Serbia	8,4	14,0	3,9	22,8	14,3	16,4	11,3	15,4	11,5	10,3	10,8	7,6	10,3	2,7	Serbia
drzewa: iglaste ...	10,0	21,3	7,3	39,6	19,8	21,3	12,6	13,3	13,0	12,6	12,0	11,1	11,0	-0,1	conifers
liściaste	6,7	6,7	0,6	21,5	13,5	15,7	11,0	15,7	11,3	9,9	10,7	7,2	10,2	3,0	broadleaves
Słowacja	23,5	31,7	24,8	31,4	26,7	22,9	28,1	25,6	29,3	32,1	38,6	34,7	37,9	3,2	Slovak Rep.
drzewa: iglaste ...	37,9	38,7	40,4	39,7	36,2	35,3	42,4	37,5	41,1	42,7	46,8	46,6	43,5	-3,1	conifers
liściaste	13,9	26,9	14,5	25,6	19,9	13,6	17,0	16,6	20,8	24,5	32,9	26,4	33,9	7,5	broadleaves
Słowenia	24,8	28,9	28,1	27,5	29,3	30,6	29,4	35,8	36,9	35,5	31,8	31,4	28,6	-2,8	Slovenia
drzewa: iglaste ...	34,5	32,2	31,4	35,3	37,4	33,8	32,1	36,0	40,7	38,8	37,8	33,6	31,3	-2,3	conifers
liściaste	18,4	26,7	25,9	22,6	24,2	28,5	27,6	35,7	34,6	33,3	28,1	30,0	27,7	-2,3	broadleaves
Szwajcaria	29,4	18,2	18,6	14,9	29,1	28,1	22,6	22,4	19,0	18,3	22,2	30,9	31,3	0,4	Switzerland
drzewa: iglaste ...	33,0	19,1	19,9	13,3	27,4	28,2	22,5	20,7	18,7	18,8	20,9	31,5	30,6	-0,9	conifers
liściaste	22,1	16,3	16,0	18,1	32,8	27,9	22,6	26,1	19,6	17,4	25,2	29,6	33,3	3,7	broadleaves
Szwecja	13,7	17,5	16,8	19,2	16,5	18,4	19,4	17,9	17,3	15,1	19,2	18,9	15,9	-3,0	Sweden
drzewa: iglaste ...	13,5	18,4	17,7	20,4	16,0	19,6	20,1	17,9	17,3	15,1	19,2	18,9	15,9	-3,0	conifers
liściaste	7,5	14,1	9,6	11,1	8,3	9,2	10,8	x	broadleaves
Ukraina ^d	60,7	39,6	27,7	27,0	29,9	8,7	6,6	7,1	8,2	6,8	5,8	6,8	7,5	0,7	Ukraine ^d
drzewa: iglaste ...	47,3	16,8	14,6	15,4	11,4	8,1	6,9	7,1	7,1	6,3	5,6	6,8	7,5	0,7	conifers
liściaste	69,6	53,3	36,7	35,3	43,2	9,2	6,2	7,1	9,1	7,2	6,4	6,7	7,5	0,8	broadleaves
Węgry ^c	20,8	21,2	21,2	22,5	21,5	21,0	19,2	20,7	.	18,4	21,8	18,9	20,2	1,3	Hungary ^c
drzewa: iglaste ...	21,5	19,5	22,8	27,6	24,2	22,0	20,8	22,3	.	27,1	35,1	28,7	23,1	-5,6	conifers
liściaste	20,8	21,5	20,8	22,0	21,0	20,9	19,0	20,6	.	17,1	19,7	17,3	19,9	2,6	broadleaves
Wielka Brytania	21,6	21,1	27,3	24,7	26,5	24,8	25,9	26,0	.	.	48,5	.	.	x	UnitedKingdom
drzewa: iglaste ...	20,2	20,6	25,1	25,8	23,2	22,2	23,3	16,1	.	.	38,6	.	.	x	conifers
liściaste	23,8	21,9	30,3	23,2	30,6	28,2	29,2	35,3	.	.	56,1	.	.	x	broadleaves
Włochy	34,4	38,4	37,3	37,6	35,9	32,9	30,5	35,7	32,8	35,8	29,8	31,3	35,7	4,4	Italy
drzewa: iglaste ...	19,2	19,1	20,5	20,4	21,7	22,8	19,5	22,7	24,0	31,6	29,1	32,2	31,8	-0,4	conifers
liściaste	40,5	46,3	44,6	45,0	42,0	36,5	35,2	40,4	35,8	36,8	30,1	32,7	37,2	4,5	broadleaves

a Od 2003 r. wyniki pochodzą wyłącznie z krajowej siatki punktów badawczych 16x16 km i nie mogą być porównywane z poprzednimi latami.

b Zmiana siatki punktów badawczych od 2006 r. c Porównania nie są możliwe z powodu zmiany sposobu prowadzenia badania. d Zmiana siatki punktów badawczych w 2005 r.

Źródło: "Forest Condition in Europe", 2013 Technical Report of ICP Forests - projekt. Hamburg, 2013 r.

a From 2003 results are based only on the 16x16 km transnational grid net and must not be compared with previous years. b Change of grid net since 2006. c Comparisons not possible due to changing survey designs. d Change of grid net in 2005.

Source: "Forest Condition in Europe", 2013 Technical Report of ICP Forests - draft. Hamburg, 2013.

TABL. 25(386). OCENA STANU USZKODZENIA LASÓW METODĄ BIOINDYKACYJNĄ (DEFOLIACJI) W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY W 2012 R.
EVALUATION OF FORESTS DAMAGE WITH BIOINDICATION METHOD (DEFOLIATION) IN SELECTED EUROPEAN COUNTRIES IN 2012.

KRAJE	Klasy defoliacji drzew <i>Defoliation classes</i>					COUNTRIES
	0 (bez defoliacji) <i>(none)</i>	1 (lekka defoliacja) <i>(slight)</i>	2 (średnia) <i>(moderate)</i>	3 i 4 (silna i drzewa martwe) <i>(severe and dead trees)</i>	razem klasy 2-4 <i>total classes 2-4</i>	
	udział drzew w % <i>trees share in %</i>					
OGÓLEM EUROPA	31,7	45,4	19,8	3,0	22,8	TOTAL EUROPE
drzewa: iglaste	33,8	46,8	17,1	2,3	19,4	<i>conifers</i>
liściaste	29,4	43,9	22,9	3,8	26,7	<i>broadleaves</i>
w tym Unia Europejska	27,8	46,9	22,3	3,1	25,4	of which EU
drzewa: iglaste	29,9	48,5	19,4	2,2	21,6	<i>conifers</i>
liściaste	25,5	45,0	25,4	4,1	29,5	<i>broadleaves</i>
Austria	<i>Austria</i>
drzewa: iglaste	<i>conifers</i>
liściaste	<i>broadleaves</i>
Belgia	19,0	52,8	22,6	5,6	28,2	<i>Belgium</i>
drzewa: iglaste	14,6	65,1	19,0	1,3	20,3	<i>conifers</i>
liściaste	21,6	45,5	24,8	8,1	32,9	<i>broadleaves</i>
Białoruś	<i>Belarus</i>
drzewa: iglaste	<i>conifers</i>
liściaste	<i>broadleaves</i>
Bułgaria	23,7	44,0	25,2	7,1	32,3	<i>Bulgaria</i>
drzewa: iglaste	18,2	46,2	28,6	6,5	35,1	<i>conifers</i>
liściaste	27,8	42,4	22,2	7,6	29,8	<i>broadleaves</i>
Chorwacja	36,6	34,9	25,3	3,2	28,5	<i>Croatia</i>
drzewa: iglaste	23,9	21,4	45,8	8,9	54,7	<i>conifers</i>
liściaste	39,0	37,4	21,5	2,2	23,7	<i>broadleaves</i>
Cypr	25,8	63,6	10,0	0,6	10,6	<i>Cyprus</i>
drzewa: iglaste	25,8	63,6	10,0	0,6	10,6	<i>conifers</i>
liściaste	<i>broadleaves</i>
Czechy	15,6	34,1	48,6	1,7	50,3	<i>Czech Republic</i>
drzewa: iglaste	13,5	29,8	54,7	2,0	56,7	<i>conifers</i>
liściaste	22,5	49,1	27,7	0,7	28,4	<i>broadleaves</i>
Dania	75,2	17,5	6,0	1,3	7,3	<i>Denmark</i>
drzewa: iglaste	77,0	18,4	4,3	0,3	4,6	<i>conifers</i>
liściaste	72,9	16,2	8,4	2,5	10,9	<i>broadleaves</i>
Estonia	49,4	42,8	5,4	2,4	7,8	<i>Estonia</i>
drzewa: iglaste	48,9	44,5	5,1	1,5	6,6	<i>conifers</i>
liściaste	53,2	31,9	7,3	7,6	14,9	<i>broadleaves</i>
Finlandia	49,3	36,4	11,9	2,4	14,3	<i>Finland</i>
drzewa: iglaste	48,1	37,3	12,3	2,3	14,6	<i>conifers</i>
liściaste	54,3	32,9	10,1	2,7	12,8	<i>broadleaves</i>
Francja	25,3	33,6	36,6	4,5	41,1	<i>France</i>
drzewa: iglaste	38,4	29,4	29,5	2,7	32,2	<i>conifers</i>
liściaste	18,3	35,8	40,4	5,5	45,9	<i>broadleaves</i>
Hiszpania	21,8	60,7	13,5	4,0	17,5	<i>Spain</i>
drzewa: iglaste	26,0	62,6	8,9	2,5	11,4	<i>conifers</i>
liściaste	17,6	58,8	18,1	5,5	23,6	<i>broadleaves</i>
Irlandia	93,0	6,0	1,0	0,0	1,0	<i>Ireland</i>
drzewa: iglaste	93,0	6,0	1,0	0,0	1,0	<i>conifers</i>
liściaste	<i>broadleaves</i>
Litwa	16,3	59,2	22,7	1,8	24,5	<i>Lithuania</i>
drzewa: iglaste	14,8	58,3	25,5	1,4	26,9	<i>conifers</i>
liściaste	18,4	60,5	18,6	2,4	21,0	<i>broadleaves</i>
Łotwa	11,8	79,0	7,8	1,4	9,2	<i>Latvia</i>
drzewa: iglaste	12,8	79,3	7,0	0,9	7,9	<i>conifers</i>
liściaste	8,9	78,6	10,3	2,6	12,9	<i>broadleaves</i>

TABL. 25(386). OCENA STANU USZKODZENIA LASÓW METODĄ BIOINDYKACYJNĄ (DEFOLIACJI) W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY W 2012 R. (dok.)
EVALUATION OF FORESTS DAMAGE WITH BIOINDICATION METHOD (DEFOLIATION) IN SELECTED EUROPEAN COUNTRIES IN 2012 (cont.)

KRAJE	Klasy defoliacji drzew <i>Defoliation classes</i>					COUNTRIES
	0 (bez defoliacji) <i>(none)</i>	1 (lekka defoliacja) <i>(slight)</i>	2 (średnia) <i>(moderate)</i>	3 i 4 (silna i drzewa martwe) <i>(severe and dead trees)</i>	razem klasy 2-4 <i>total classes 2-4</i>	
	udział drzew w % <i>trees share in %</i>					
Moldawia	29,1	45,3	21,7	3,9	25,6	Moldova
drzewa iglaste	24,6	31,1	27,9	16,4	44,3	<i>conifers</i>
liściaste	29,1	45,3	21,7	3,9	25,6	<i>broadleaves</i>
Niemcy	38,8	36,6	22,6	2,0	24,6	Germany
drzewa iglaste	44,1	36,6	18,0	1,3	19,3	<i>conifers</i>
liściaste	30,5	37,0	30,3	2,2	32,5	<i>broadleaves</i>
Norwegia	44,4	36,8	15,6	3,2	18,8	Norway
drzewa iglaste	49,6	34,4	13,3	2,8	16,1	<i>conifers</i>
liściaste ^a	28,3	44,4	23,1	4,2	27,3	<i>broadleaves^a</i>
P o l s k a	11,3	65,4	22,1	1,3	23,4	Poland
drzewa iglaste	8,7	69,0	21,2	1,1	22,3	<i>conifers</i>
liściaste	16,1	58,4	23,7	1,8	25,5	<i>broadleaves</i>
Portugalia	Portugal
drzewa iglaste	<i>conifers</i>
liściaste	<i>broadleaves</i>
Rumunia	50,2	35,9	13,0	0,9	13,9	Romania
drzewa iglaste	56,1	29,0	13,8	1,1	14,9	<i>conifers</i>
liściaste	48,8	37,6	12,8	0,8	13,6	<i>broadleaves</i>
Serbia	71,7	18,0	7,6	2,7	10,3	Serbia
drzewa iglaste	78,3	10,7	7,7	3,3	11,0	<i>conifers</i>
liściaste	70,8	19,0	7,6	2,6	10,2	<i>broadleaves</i>
Słowacja	11,4	50,7	36,4	1,5	37,9	Slovak Rep.
drzewa iglaste	6,7	49,8	41,8	1,7	43,5	<i>conifers</i>
liściaste	14,6	51,5	32,6	1,3	33,9	<i>broadleaves</i>
Słowenia	18,0	53,0	24,1	4,5	28,6	Slovenia
drzewa iglaste	22,1	46,6	26,2	5,1	31,3	<i>conifers</i>
liściaste	15,5	56,8	23,6	4,1	27,7	<i>broadleaves</i>
Szwajcaria	24,2	44,5	21,2	10,1	31,3	Switzerland
drzewa iglaste	23,1	46,3	22,7	7,9	30,6	<i>conifers</i>
liściaste	26,7	40,0	17,7	15,6	33,3	<i>broadleaves</i>
Szwecja	53,2	30,9	12,7	3,2	15,9	Sweden
drzewa iglaste	53,2	30,9	12,7	3,2	15,9	<i>conifers</i>
liściaste	<i>broadleaves</i>
Turcja	32,8	54,8	9,8	2,6	12,4	Turkey
drzewa iglaste	35,1	55,0	7,9	2,0	9,9	<i>conifers</i>
liściaste	28,6	54,6	13,2	3,6	16,8	<i>broadleaves</i>
Ukraina	63,1	29,4	6,4	1,1	7,5	Ukraine
drzewa iglaste	66,2	26,3	6,4	1,1	7,5	<i>conifers</i>
liściaste	60,8	31,7	6,5	1,0	7,5	<i>broadleaves</i>
Węgry	60,0	19,8	15,3	4,9	20,2	Hungary
drzewa iglaste	56,2	20,7	16,7	6,4	23,1	<i>conifers</i>
liściaste	60,4	19,7	15,2	4,7	19,9	<i>broadleaves</i>
Wielka Brytania	United Kingdom
drzewa iglaste	<i>conifers</i>
liściaste	<i>broadleaves</i>
Włochy	22,7	41,6	30,7	5,0	35,7	Italy
drzewa iglaste	32,1	36,1	26,2	5,6	31,8	<i>conifers</i>
liściaste	19,6	43,2	32,1	5,1	37,2	<i>broadleaves</i>

^a Specjalne badanie brzozy.

Źródło: "Forest Condition in Europe", 2013 Technical Report of ICP Forests - projekt. Hamburg, 2013.

^a Special study on birch.

Source: "Forest Condition in Europe", 2013 Technical Report of ICP Forests - draft. Hamburg, 2013.

TABL. 26(387). OBSZARY CHRONIONE
MAJOR PROTECTED AREAS

KRAJE	Obszary chronione <i>Protected areas</i>				COUNTRIES
	w % powierzchni ogółem <i>in % of total land area</i>		w % powierzchni morskiej ogółem <i>in % of territorial waters</i>		
	1990	2009	1990	2009	
Świat.....	8,9	12,3	.	.	<i>World</i>
Austria.....	20,1	22,9	.	.	<i>Austria</i>
Belgia.....	.	13,8	0,0	0,0	<i>Belgium</i>
Bułgaria.....	2,0	9,2	0,2	3,2	<i>Bulgaria</i>
Chorwacja.....	.	13,0	1,3	3,4	<i>Croatia</i>
Czechy	15,1	.	.	<i>Czech Republic</i>
Dania.....	4,2	4,9	3,0	3,2	<i>Denmark</i>
Estonia.....	.	20,4	25,3	26,5	<i>Estonia</i>
Finlandia.....	4,2	9,0	3,5	5,0	<i>Finland</i>
Francja.....	10,2	16,5	0,3	21,3	<i>France</i>
Grecja.....	5,7	16,2	0,5	2,6	<i>Greece</i>
Hiszpania.....	7,7	8,6	0,6	3,5	<i>Spain</i>
Holandia.....	11,2	12,4	12,8	22,1	<i>Netherlands</i>
Irlandia.....	0,6	1,8	0,1	0,2	<i>Ireland</i>
Islandia.....	9,6	19,7	0,1	3,9	<i>Iceland</i>
Litwa.....	.	14,5	0,8	10,7	<i>Lithuania</i>
Łotwa.....	.	18,0	4,6	6,7	<i>Latvia</i>
Malta.....	0,1	17,3	0,3	0,4	<i>Malta</i>
Niemcy.....	31,9	42,4	35,7	40,3	<i>Germany</i>
Norwegia.....	7,0	14,6	1,2	2,4	<i>Norway</i>
Polska.....	15,3	22,4	3,4	4,1	<i>Poland</i>
Portugalia.....	5,8	8,3	2,1	3,1	<i>Portugal</i>
Rosja.....	.	9,1	2,2	10,8	<i>Russian Federation</i>
Rumunia.....	2,9	7,1	1,6	33,3	<i>Romania</i>
Słowacja.....	.	23,2	.	.	<i>Slovakia</i>
Słowenia.....	.	13,2	0,0	0,7	<i>Slovenia</i>
Szwecja.....	6,0	10,9	3,9	5,3	<i>Sweden</i>
Ukraina.....	.	3,5	4,1	4,9	<i>Ukraine</i>
Węgry.....	4,6	5,1	.	.	<i>Hungary</i>
Wileka Brytania.....	22,0	26,4	4,9	5,7	<i>United Kingdom</i>
Włochy.....	5,0	15,1	0,5	17,4	<i>Italy</i>
St. Zjedn. Ameryki.....	12,4	12,4	21,0	28,6	<i>USA</i>
Chiny.....	13,5	16,6	0,4	1,3	<i>China</i>

Źródło: Rocznik Statystyczny FAO, 2013 r.

Source: FAO Statistical Yearbook 2013

TABL. 27(388). REZERWATY BIOSFERY I TERENY WODNO-BŁOTNE
BIOSPHERE RESERVES AND WETLANDS

KRAJE	Rezerwaty biosfery ^a	Tereny wodno-błotne ^b		COUNTRIES
	<i>Biosphere reserves</i> ^a	<i>Wetlands</i> ^b		
	liczba ogółem <i>number of sites</i>	powierzchnia ogółem w km ² <i>total area in km²</i>		
OECD	968	346302	<i>OECD</i>
Świat	1743	1611774	<i>World</i>
Kanada	16	37	130667	<i>Canada</i>
Meksyk	41	78	59221	<i>Mexico</i>
St. Zjednoczone Ameryki	47	22	13059	<i>USA</i>
Japonia	5	33	1303	<i>Japan</i>
Korea	3	7	46	<i>Korea</i>
Australia	14	64	73719	<i>Australia</i>
Nowa Zelandia	6	391	<i>New Zealand</i>
Austria	7	19	1224	<i>Austria</i>
Belgia	9	429	<i>Belgium</i>
Czechy	6	12	547	<i>Czech Rep.</i>
Dania ^c	1	27	7365	<i>Denmark^c</i>
Finlandia	2	49	7995	<i>Finland</i>
Francja	13	21	6128	<i>France</i>
Niemcy	15	33	8431	<i>Germany</i>
Grecja	2	10	1635	<i>Greece</i>
Węgry	6	28	2354	<i>Hungary</i>
Islandia	3	590	<i>Iceland</i>
Irlandia	2	45	670	<i>Ireland</i>
Włochy	9	50	598	<i>Italy</i>
Luksemburg	2	3	<i>Luxembourg</i>
Holandia ^d	1	43	8169	<i>Netherlands^d</i>
Norwegia	37	1164	<i>Norway</i>
Polska	10	13	1451	<i>Poland</i>
Portugalia	7	17	738	<i>Portugal</i>
Słowacja	4	14	407	<i>Slovakia</i>
Hiszpania	45	63	2818	<i>Spain</i>
Szwecja	5	51	5145	<i>Sweden</i>
Szwajcaria	2	11	87	<i>Switzerland</i>
Turecja	1	12	1795	<i>Turkey</i>
Wielka Brytania ^e	5	152	8156	<i>Uk^e</i>

a Dane dotyczą 2012 r. *b* Dane dotyczą 2008 r. *c* Dane nie obejmują Grenlandii. *d* Tereny podmokłe nie obejmują Antyli Holenderskich i wyspy Aruba. *e* Dane nt. terenów podmokłych nie obejmują terytoriów zamorskich

Źródło: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”, World Network of Biosphere Reserves, UNESCO 2012-2013 r.

a Data concern 2012. *b* Data concern 2008 *c* Excludes Greenland. *d* Wetlands. excludes Netherlands Antilles and Aruba. *e* Wetlands exclude oversea territories

Source: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”, World Network of Biosphere Reserves, UNESCO 2012-2013 r.

TABL. 28(389). STAN I ZAGROŻENIE FAUNY I FLORY WEDŁUG GATUNKÓW (OSTATNI DOSTĘPNY ROK)
STATE AND HAZARD TO FAUNA AND FLORA BY SPECIES (THE LATEST AVAILABLE YEAR)

KRAJE	Ssaki <i>Mammals</i>			Ptaki <i>Birds</i>			Ryby <i>Fish</i>			COUNTRIES
	liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone <i>of which threatened</i>		liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone <i>of which threatened</i>		liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone <i>of which threatened</i>		
		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in %</i>		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in %</i>		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in %</i>	
Kanada	218	41	18,8	664	57	8,6	1389	94	6,8	<i>Canada</i>
Meksyk	535	187	35,0	1096	240	21,9	2716	174	6,4	<i>Mexico</i>
St. Zjedn. Ameryki	453	78	17,2	831	101	12,2	882 ^a	280 ^a	31,7 ^a	<i>USA</i>
Japonia	160	42	21,3	700	97	13,9	400 ^a	144 ^a	36,0 ^a	<i>Japan</i>
Korea Pd.....	124	9	7,3	515	55	10,7	1150	26 ^a	2,3	<i>South Korea</i>
Australia	387	94	24,3	872	111	12,7	4664	46	1,0	<i>Australia</i>
Nowa Zelandia	64	.	.	205	.	.	74 ^a	.	.	<i>New Zealand</i>
Austria	101	27	26,7	242	66	27,3	84	39	46,4	<i>Austria</i>
Belgia	84	18	21,4	220	45	20,5	143	29	20,3	<i>Belgium</i>
Czechy	91	17	18,7	210	110	52,4	65	27	41,5	<i>Czech Rep.</i>
Dania	67	11	16,4	209	34	16,3	55 ^a	8 ^a	14,5 ^a	<i>Denmark</i>
Finlandia	65	7	10,8	240	32	13,3	68 ^a	8 ^a	11,8 ^a	<i>Finland</i>
Francja	99	10	10,1	389	88	22,6	69 ^a	15 ^a	21,7 ^a	<i>France</i>
Niemcy	93	32	34,4	264	94	35,6	93 ^a	28 ^a	30,1 ^a	<i>Germany</i>
Grecja	115	29	25,2	440	62	14,1	665	63	9,5	<i>Greece</i>
Węgry	90	34	37,8	393	57	14,5	81	35	43,2	<i>Hungary</i>
Islandia	4	.	.	75	33	44,0	5 ^a	.	.	<i>Iceland</i>
Irlandia	57	1	1,8	457	110	24,1	404	5 ^a	1,2	<i>Ireland</i>
Włochy	118	48	40,7	473	87	18,4	568	.	.	<i>Italy</i>
Luksemburg	64	33	51,6	132	23	17,4	43	12	27,9	<i>Luxembourg</i>
Holandia	48	12	25,0	213	44	20,7	96	21	21,9	<i>Netherlands</i>
Norwegia	88	16	18,2	248	36	14,5	311	8	2,6	<i>Norway</i>
Polska	105	13	12,4	448	34	7,6	138	29	21,0	<i>Poland</i>
Portugalia	103	27	26,2	291	97	33,3	49	22	44,9	<i>Portugal</i>
Słowacja	90	20	22,2	219	49	22,4	79 ^a	15 ^a	19,0 ^a	<i>Slovakia</i>
Hiszpania	158	21	13,3	368	99	26,9	70 ^a	36 ^a	51,4 ^a	<i>Spain</i>
Szwecja	66	11	16,7	246	43	17,5	55	6	10,9	<i>Sweden</i>
Szwajcaria	89	.	.	217	.	.	88	.	.	<i>Switzerland</i>
Turcja	161	23	14,3	460	17	3,7	716	.	.	<i>Turkey</i>
Wielka Brytania	101	.	.	272	.	.	82	.	.	<i>UK</i>

TABL. 28(389). STAN I ZAGROŻENIE FAUNY I FLORY WEDŁUG GATUNKÓW (OSTATNI DOSTĘPNY ROK) (dok.)

STATE AND HAZARD TO FAUNA AND FLORA BY SPECIES (THE LATEST AVAILABLE YEAR) (cont.)

KRAJE	Płazy <i>Amphibians</i>			Gady <i>Reptiles</i>			Rośliny naczyniowe <i>Vascular plants</i>			COUNTRIES
	liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone <i>of which threatened</i>		liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone <i>of which threatened</i>		liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone <i>of which threatened</i>		
		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in %</i>		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in %</i>		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in %</i>	
Kanada	47	15	31,9	48	29	60,4	5111	140	2,7	Canada
Meksyk	361	51	14,1	804	169	21,0	25008	527	2,1	Mexico
St. Zjedn. Ameryki	270	109	40,4	345	62	18,0	19569	5375	27,5	USA
Japonia	66	22	33,3	98	36	36,7	7000	1779	25,4	Japan
Korea Pd.....	20	5	25,0	32	5	15,6	4296	65	1,5	South Korea
Australia	226	29	12,8	933	57	6,1	19462	1294	6,6	Australia
Nowa Zelandia	8	.	.	100	.	.	4872	.	.	New Zealand
Austria	20	12	60,0	14	9	64,3	2950	985	33,4	Austria
Belgia	19	6	31,6	10	4	40,0	1818	423	23,3	Belgium
Czechy	22	13	59,1	13	8	61,5	2754	1148	41,7	Czech Rep.
Dania	15	1	6,7	8	.	.	2909	117	4,0	Denmark
Finlandia	5	1	20,0	5	2	40,0	1240	180	14,5	Finland
Francja	34	7	20,6	37	7	18,9	11730	.	.	France
Niemcy	22	8	36,4	13	8	61,5	3272	896	27,4	Germany
Grecja	23	6	26,1	66	9	13,6	5850	255	4,4	Greece
Węgry	18	5	27,8	15	5	33,3	2510	179	7,1	Hungary
Islandia	490	47	9,6	Iceland
Irlandia	3	1	33,3	3	1	33,3	2001	119	5,9	Ireland
Włochy	39	16	41,0	60	21	35,0	6711	553	8,2	Italy
Luksemburg	14	4	28,6	6	2	33,3	1323	354	26,8	Luxembourg
Holandia	8	7	87,5	7	5	71,4	1490	335	22,5	Netherlands
Norwegia	6	2	33,3	6	.	.	2962	220	7,4	Norway
Polska	18	.	.	11	3	27,3	2980	328	11,0	Poland
Portugalia	18	2	11,1	37	9	24,3	3607	.	.	Portugal
Słowacja	18	8	44,4	12	5	41,7	3352	1016	30,3	Slovakia
Hiszpania	36	11	30,6	74	19	25,7	8750	1196	13,7	Spain
Szwecja	13	4	30,8	6	2	33,3	2272	323	14,2	Sweden
Szwajcaria	21	.	.	19	.	.	2981	.	.	Switzerland
Turcja	141	10	7,1	.	.	.	11000	1284	11,7	Turkey
Wielka Brytania	20	.	.	33	.	.	3354	.	.	UK

a Dane dotyczą ryb słodkowodnych.

Źródło: OECD. Stat Extracts - baza danych OECD

a Data concern freshwater fish.

Source: OECD. Stat Extracts - OECD database

TABL. 29(390). TRENDY POPULACJI PTAKÓW KRAJOBRAZU ROLNICZEGO^aPOPULATION TRENDS OF FARMLAND BIRDS^a

KRAJE	Zagregowany indeks trendu populacji szacujący populację wybranej grupy ptaków lęgowych uzależnionych od krajobrazu rolniczego jako miejsca gniazdowania lub żerowania (2000=100). <i>The indicator is an aggregated index of population trend estimates of a selected group of breeding bird species dependent on agricultural land for nesting or feeding. (2000=100)</i>									COUNTRIES
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
UE-27	100,0	99,4	94,3	95,0	96,6	96,3	91,4	91,8	93,3	EU - 27
Belgia	100,0	112,5	94,5	86,3	102,4	94,4	101,5	92,8	90,8	Belgium
Czechy	100,0	105,7	101,0	92,9	117,1	89,2	83,8	79,3	97,3	Czech Rep.
Dania	100,0	97,7	91,4	87,5	85,2	76,4	80,7	82,6	79,2	Denmark
Niemcy	100,0	94,0	88,4	82,9	89,2	90,7	77,6	78,0	75,7	Germany
Estonia	100,0	96,6	106,6	92,8	98,4	101,4	105,5	:	:	Estonia
Hiszpania	100,0	99,8	95,1	87,5	91,8	89,5	87,1	86,0	84,2	Spain
Francja	100,0	97,3	96,4	92,4	98,7	98,8	95,3	95,3	96,2	France
Irlandia	100,0	98,2	99,0	87,1	86,3	91,6	90,3	93,7	92,4	Ireland
Włochy	100,0	100,6	88,7	74,4	74,4	85,8	70,2	104,6	:	Italy
Łotwa	100,0	120,8	104,5	107,9	93,3	101,7	103,2	109,8	115,2	Latvia
Węgry	100,0	105,2	101,4	107,2	103,3	114,7	106,5	99,4	105,3	Hungary
Holandia	100,0	95,6	92,3	91,1	95,1	94,7	94,6	90,8	92,3	Netherlands
Austria	100,0	90,9	89,7	87,3	90,9	95,1	87,2	84,9	77,4	Austria
Polska	100,0	94,0	92,0	85,0	84,3	87,7	92,0	86,3	99,3	Poland
Finlandia	100,0	116,6	112,0	105,8	107,8	108,1	104,6	106,4	107,6	Finland
Szwecja	100,0	96,6	92,3	88,7	92,1	81,0	83,8	88,1	86,4	Sweden
Wielka Brytania.....	100,0	102,7	99,9	94,4	93,7	92,3	89,9	84,8	83,4	United Kingdom
Norwegia	100,0	91,3	90,6	84,7	84,3	76,6	71,7	78,6	72,7	Norway
Szwajcaria	100,0	91,0	96,6	94,8	90,4	99,6	87,8	89,4	88,8	Switzerland

^a Informacje na ten temat znajdują się w „Uwagach metodycznych” do działu „Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej”.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

^a Information concerning this index can be found in Methodological notes for chapter „Nature and biodiversity protection”.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 30(391). UDZIAŁ WYDATKÓW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA (INWESTYCYJNYCH I BIEŻĄCYCH) SEKTORA PUBLICZNEGO W PRODUKCIE KRAJOWYM BRUTTO
ENVIRONMENTAL PROTECTION EXPENDITURES (INVESTMENT AND CURRENT COSTS) IN PUBLIC SECTOR SHARE OF GDP

KRAJE	Wydatki <i>Expenditures</i>									COUNTRIES
	ogółem <i>total</i>			inwestycyjne <i>investments</i>			bieżące <i>current</i>			
	2000	2005	2011	2000	2005	2011	2000	2005	2011	
	w % PKB <i>in % of GDP</i>									
Belgia	0,59	0,52	.	0,21	0,13	.	0,43	0,36	.	Belgium
Bułgaria	0,31	0,37	0,60	0,12	0,19	0,19	0,19	0,18	0,41	Bulgaria
Czechy	0,51	0,47	0,26	0,27	.	.	0,24	Czech Rep.
Dania	0,85	0,64	.	0,16	0,06	.	0,42	0,40	.	Denmark
Niemcy	0,47	0,37	.	0,15	0,10	.	0,32	0,27	.	Germany
Estonia	0,23	.	.	0,11	.	.	0,12	.	Estonia
Grecja	Greece
Hiszpania	0,17	0,33	.	0,10	0,11	.	0,07	0,22	.	Spain
Francja	0,53	0,56	.	0,10	0,14	.	0,25	0,27	.	France
Irlandia	Ireland
Włochy	0,85	0,86	0,88	0,15	0,22	0,18	0,61	0,57	0,65	Italy
Cypr	Cyprus
Łotwa	0,01	0,75	.	0,00	0,15	.	0,01	0,33	.	Latvia
Litwa	0,10	0,48	.	0,07	0,29	.	0,03	0,20	.	Lithuania
Węgry	0,78	0,39	.	0,46	0,14	.	0,17	0,13	Hungary
Malta	1,42	1,46	.	0,38	0,16	.	1,05	1,09	Malta
Holandia	1,48	.	0,20	0,26	.	.	1,11	.	Netherlands
Austria	0,82	0,71	.	0,03	0,02	.	0,19	0,51	.	Austria
Polska	0,76	0,35	0,53	0,41	0,32	0,38	0,34	0,11	0,16	Poland
Portugalia	0,6	0,48	0,48	0,23	0,13	0,06	0,37	0,35	0,42	Portugal
Rumunia	0,16	0,23	0,96	0,05	0,10	0,45	0,11	0,13	0,31	Romania
Słowenia	0,82	.	.	0,49	.	.	0,19	.	Slovenia
Słowacja	0,14	0,26	0,31	0,10	0,04	0,07	0,04	0,22	0,24	Slovakia
Finlandia	0,60	0,52	.	0,09	0,01	.	0,30	0,32	.	Finland
Szwecja	0,26	0,39	0,34	0,03	0,04	0,01	0,19	0,27	0,25	Sweden
Wlk. Brytania.....	0,55	.	.	0,02	.	.	0,45	.	.	UK
Chorwacja	0,26	0,07	0,32	0,02	0,07	0,26	0,24	0,00	0,06	Croatia
Turcja	0,22	0,40	.	0,13	0,12	.	0,08	0,28	.	Turkey
Islandia	0,40	.	.	0,05	.	.	0,28	.	.	Iceland
Norwegia	0,73	0,59	0,68	0,15	0,12	0,16	0,55	0,39	0,44	Norway

Źródło: baza danych Eurostat-u.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 31(392). UDZIAŁ WYDATKÓW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA (INWESTYCYJNYCH I BIEŻĄCYCH) SEKTORA GOSPODARCZEGO W PRODUKCIE KRAJOWYM BRUTTO
ENVIRONMENTAL PROTECTION EXPENDITURES (INVESTMENT AND CURRENT COSTS) IN BUSINESS SECTOR SHARE OF GDP

KRAJE	Wydatki <i>Expenditures</i>									COUNTRIES
	ogółem <i>total</i>			inwestycyjne <i>investments</i>			bieżące <i>current</i>			
	2000	2005	2011	2000	2005	2011	2000	2005	2011	
	w % PKB <i>in % of GDP</i>									
Bulgaria	1,13	0,73	0,69	0,52	0,37	0,32	0,61	0,36	0,60	<i>Bulgaria</i>
Czechy	0,83	0,86	0,38	0,25	0,27	.	0,57	0,58	<i>Czech Rep.</i>
Niemcy	0,54	0,46	.	0,08	0,06	.	0,46	0,39	.	<i>Germany</i>
Estonia	0,35	.	.	0,11	.	.	0,24	.	<i>Estonia</i>
Hiszpania	0,23	0,26	.	0,14	0,11	.	0,09	0,15	.	<i>Spain</i>
Francja	0,07	<i>France</i>
Włochy	0,80	0,76	.	0,13	0,12	0,75	0,67	0,64	<i>Italy</i>
Cypr	0,23	.	.	0,09	.	.	0,13	.	<i>Cyprus</i>
Łotwa	0,10	0,19	0,31	0,01	0,09	0,14	0,09	0,10	0,17	<i>Latvia</i>
Litwa	0,36	0,41	0,46	0,12	0,14	0,31	0,24	0,27	0,15	<i>Lithuania</i>
Węgry	1,01	0,64	0,43	0,41	0,17	0,14	0,60	0,46	0,28	<i>Hungary</i>
Holandia	0,42	0,34	.	0,10	0,07	.	0,32	0,27	.	<i>Netherlands</i>
Austria	0,53	0,36	.	0,09	0,10	.	0,44	0,26	.	<i>Austria</i>
Polska.....	.	0,74	0,81	0,39	0,24	0,29	.	0,50	0,52	<i>Poland</i>
Portugalia	0,35	0,25	0,23	0,19	0,16	0,09	0,16	0,09	0,14	<i>Portugal</i>
Rumunia	0,73	0,60	0,76	0,30	0,25	0,20	0,43	0,34	0,56	<i>Romania</i>
Słowenia	0,72	.	.	0,32	.	.	0,40	.	<i>Slovenia</i>
Słowacja	0,86	1,12	0,55	0,24	0,49	0,25	0,63	0,63	.	<i>Slovakia</i>
Finlandia	0,46	0,38	.	0,17	0,09	.	0,29	0,28	.	<i>Finland</i>
Szwecja	0,37	.	.	0,15	.	.	0,22	0,22	<i>Sweden</i>
Wlk. Brytania.....	0,44	0,27	.	0,15	0,07	.	0,29	0,20	.	<i>UK</i>
Chorwacja	0,21	0,63	0,79	0,08	0,36	0,48	0,13	0,27	0,31	<i>Croatia</i>

Źródło: baza danych Eurostat-u.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 32(393). KRAJOWE WYKORZYSTANE POZYSKANIE MATERIALNE^aDOMESTIC EXTRACTION USED^a

KRAJE	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	COUNTRIES
	w tysiącach ton in thousand tonnes								
UE-27 ^b	6515120	6678455	6793725	6966761	6850552	6145749	5930127	6221265	EU-27 ^b
Belgia ^b	129830	125262	116635	120386	117199	115860	116306	118167	Belgium ^b
Bułgaria	96608	118394	127224	129718	142990	116898	118605	133512	Bulgaria
Czechy	176139	181393	184973	189877	188260	172959	163033	172056	Czech Rep.
Dania	127448	136710	137482	132079	121950 ^b	100897 ^b	94437 ^b	103152 ^b	Denmark
Niemcy	1204927	1074278	1094310	1102677	1083941	1040353	1016158	1108608	Germany
Estonia	22266	29333	31934	37604	35739 ^b	31625 ^b	32088 ^b	32272 ^b	Estonia
Grecja	132874	152955	149121	149082	144687 ^b	129445 ^b	110294 ^b	111501 ^b	Greece
Hiszpania	562421	701816	744515	763551	657779	542903	479668	428709 ^b	Spain
Francja	733788	688788	703816	736737	719064	656506	634119	653052	France
Irlandia	146805	180976	197013 ^b	205351 ^b	124141 ^b	100183 ^b	92255 ^b	79548 ^b	Ireland
Włochy	699485	606440	598784	573591	560294	510183	463387	513102 ^b	Italy
Cypr ^b	12462	14976	14857	16140	17049	14306	15793	14587	Cyprus ^b
Łotwa	38149	44448	47108	49306	43065	36924	44241	48476	Latvia
Litwa	24169	36128	35520	43587	47079	33031	35171	38956	Lithuania
Luksemburg	2874	2512	2766	2931	2666	2542	1787	1509	Luxembourg
Węgry	108573	166529	139074	109174	122611	105411	93862	93498	Hungary
Malta	137	124	130	119	126	104	105	121	Malta
Holandia	143594	134499	132227	131318	137150	134076	142147	142866	Netherlands
Austria	158392	166991	170345	173461	172861	157329	148692	153277	Austria
Polska	532815	535466	543608	591751	597659	583510	604150	745681	Poland
Portugalia	154578	153744	184114	191950	197951	174683	168489	143494	Portugal
Rumunia	166620	319301	342491	403007	528881	426021	394019	439594	Romania
Słowenia	29973	31077	36663	38324	34410	30115	28036	25189	Slovenia
Słowacja	44488	61568	60529	59463	68909	61137	57548	59497	Slovakia
Finlandia	154862	166921	176160	181061	181429	154536	166583	164330 ^b	Finland
Szwecja	181528	213957	203479	220745	219233	193743	208320	212360	Sweden
Wlk. Brytania	729314	633870	618848	613770	583429	520471	500834	484151	United Kingdom
Norwegia	351842	355444	347505	351683	348704	.	.	.	Norway
Szwajcaria	57946	58079	59363	57419	57215	59787	59769	.	Switzerland
Chorwacja	13591	49887	55583	55944	64582	54781	42970	43421	Croatia
Turcja	561401	641023	727565	735457	750197	738270	876291	312727	Turkey

a Patrz "Uwagi metodyczne". b Szacunki Eurostat-u.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

a See "Methodological notes". b Eurostat's estimations.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 33(394) KRAJOWA KONSUMPCJA MATERIALNA^aDOMESTIC MATERIAL CONSUMPTION TOTAL^a

KRAJE	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	COUNTRIES
	w tysiącach ton in thousand tonnes								
UE-27 ^b	7544074	7911673	8085425	8287514	8143368	7218268	7030282	7345675	EU-27 ^b
Belgia.....	184661	187966	185009	184586	185260	177905	178738	183097	Belgium
Bułgaria	102699	126953	137919	142579	153729	122995	119364	132756	Bulgaria
Czechy	182902	187906	193819	196657	193450	176532	167719	177017	Czech Rep.
Dania	135826	152118	159633	156773	148009	118537	109957	126325	Denmark
Niemcy	1436861	1280798	1315534	1314010	1302829	1241104	1243407	1349367	Germany
Estonia	18782	28456	31631	38081	33769	30370	29276	28830	Estonia
Grecja	152500	182211	180074	184013	175616	155285	135400	130959	Greece
Hiszpania	689929	868206	909727	931728	812794	662492	587505	524387	Spain
Francja	881011	854627	873615	910679	890774	794432	779083	802863	France
Irlandia	167311	204424	221555	234408	150005	121043	114077	98725	Ireland
Włochy	910219	832989	836725	796652	773155	689501	657198	703964	Italy
Cypr	15204	19023	18728	20538	26984	21884	20474	18555	Cyprus
Łotwa	34666	42742	45747	49252	41533	32073	36477	41320	Latvia
Litwa	27367	40904	41190	48741	51777	34909	38462	41723	Lithuania
Luksemburg ...	10284	11079	12245	11652	10467	9404	9570	10503	Luxembourg
Węgry	122983	189574	153872	122011	136786	109290	99999	99227	Hungary
Malta	1409	2192	1657	1419	1252	2142	1965	2232	Malta
Holandia	198046	183906	181080	192666	198823	190818	194469	191818	Netherlands
Austria	185993	198642	204714	205772	201636	186508	181217	188141	Austria
Polska	539230	551529	563043	628633	643541	617951	644875	797515	Poland
Portugalia	190652	185151	210981	217034	221434	198923	191185	163150	Portugal
Rumunia	172796	334997	360509	428678	550989	432598	400003	444255	Romania
Słowenia	34152	36954	43299	47857	42088	34686	32800	29474	Slovenia
Słowacja	54273	74994	74298	72005	82948	73090	71871	74319	Slovakia
Finlandia	174592	192347	201107	204936	208500	171861	185520	181048	Finland
Szwecja	179825	205758	191910	210501	211614	184169	202133	207430	Sweden
Wlk. Brytania .	739900	735228	735805	735652	693606	627767	597537	596675	U. Kingdom
Norwegia	161299	166070	164988	173628	168141	.	.	.	Norway
Szwajcaria	87386	90050	92718	90083	91095	93014	94364	.	Switzerland
Chorwacja	13591	56990	60669	60728	70171	55354	44018	45378	Croatia
Turcja	618361	696107	795651	810354	805469	785323	930224	.	Turkey

a Patrz "Uwagi metodyczne". b Szacunki Eurostat-u.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

a See "Methodological notes". b Eurostat's estimations.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 34(395). PRODUKTYWNOŚĆ ZASOBÓW^aRESOURCE PRODUCTIVITY^a

KRAJE	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	COUNTRIES
	w EURO na kg krajowego pozyskania materialnego in EUR per kg domestic material consumption								
UE-27 ^b	1,34	1,40	1,42	1,43	1,46	1,57	1,65	1,60	EU-27 ^b
Belgia	1,52	1,61	1,68	1,74	1,75	1,77	1,80	1,79	Belgium
Bułgaria	0,17	0,18	0,18	0,18	0,18	0,22	0,22	0,20	Bulgaria
Czechy	0,47	0,56	0,58	0,60	0,63	0,66	0,71	0,69	Czech Rep.
Dania	1,43	1,36	1,34	1,39	1,46	1,72	1,88	1,66	Denmark
Niemcy	1,50	1,74	1,75	1,81	1,85	1,84	1,91	1,82	Germany
Estonia	0,42	0,39	0,39	0,35	0,38	0,36	0,38	0,42	Estonia
Grecja	1,04	1,06	1,13	1,15	1,20	1,31	1,43	1,37	Greece
Hiszpania	1,12	1,05	1,04	1,05	1,22	1,44	1,61	1,82	Spain
Francja	1,80	2,01	2,02	1,98	2,02	2,19	2,28	2,25	France
Irlandia	0,76	0,80	0,78	0,77	1,18	1,39	1,46	1,71	Ireland
Włochy	1,50	1,72	1,75	1,87	1,91	2,02	2,16	2,02	Italy
Cypr ^b	0,76	0,71	0,76	0,72	0,57	0,69	0,75	0,83	Cyprus ^b
Łotwa	0,25	0,30	0,31	0,32	0,37	0,39	0,34	0,32	Latvia
Litwa	0,53	0,51	0,55	0,51	0,49	0,62	0,57	0,56	Lithuania
Luksemburg	2,47	2,73	2,59	2,91	3,21	3,43	3,47	3,21	Luxembourg
Węgry	0,59	0,47	0,60	0,76	0,68	0,79	0,88	0,90	Hungary
Malta	3,28	2,25	3,05	3,71	4,37	2,48	2,79	2,50	Malta
Holandia	2,43	2,79	2,93	2,86	2,82	2,84	2,82	2,89	Netherlands
Austria	1,21	1,23	1,24	1,28	1,33	1,38	1,44	1,43	Austria
Polska	0,39	0,44	0,46	0,44	0,45	0,48	0,48	0,40	Poland
Portugalia	0,78	0,83	0,74	0,74	0,72	0,78	0,83	0,96	Portugal
Rumunia	0,35	0,24	0,24	0,21	0,18	0,21	0,23	0,21	Romania
Słowenia	0,70	0,78	0,70	0,68	0,80	0,89	0,96	1,07	Slovenia
Słowacja	0,56	0,51	0,56	0,64	0,59	0,63	0,67	0,67	Slovakia
Finlandia	0,79	0,82	0,82	0,84	0,83	0,92	0,88	0,93	Finland
Szwecja	1,45	1,45	1,62	1,53	1,51	1,65	1,60	1,62	Sweden
Wlk. Brytania	2,18	2,54	2,61	2,70	2,84	2,97	3,18	3,22	UK
Norwegia	1,36	1,47	1,52	1,48	1,53	.	.	.	Norway
Szwajcaria	3,32	3,44	3,46	3,70	3,74	3,59	3,64	.	Switzerland
Chorwacja	2,13	0,63	0,62	0,65	0,58	0,68	0,84	0,81	Croatia
Turcja	0,51	0,56	0,53	0,54	0,55	0,54	0,49	.	Turkey

^a Patrz "Uwagi metodyczne". ^b Szacunki Eurostat-u.

Źródło: baza danych Eurostat-u.

^a See "Methodological notes". ^b Eurostat's estimations.

Source: Eurostat's Database.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007
POLISH CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES 2007

ANEKS
ANNEX

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
		O G Ó Ł E M	TOTAL
SEKCJA A SECTION A		ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	AGRICULTURE, FORESTRY, HUNTING AND FISHING
01		Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo włączając działalność usługową	Crop and animal production, hunting and related service
	01.6	Działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach	Support activities to agriculture and post-harvest crop activities
		PRZEMYSŁ (SEKCJA B+C+D+E)	INDUSTRY(SECTION B+C+D+E)
SEKCJA B SECTION B		GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	MINING AND QUARRYING
05		Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	Mining of coal and lignite
	05.1	Wydobywanie węgla kamiennego	Mining of hard coal
	05.2	Wydobywanie węgla brunatnego (lignitu)	Mining of lignite
06		Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego	Extraction of crude petroleum and natural gas
	06.1	Górnictwo ropy naftowej	Extraction of crude petroleum
07		Górnictwo rud metali	Mining of metal ores
	07.2	Górnictwo rud metali nieżelaznych	Mining of non-ferrous metal ores
		w tym : Górnictwo pozostałych rud metali nieżelaznych (klasa 07.29)	of which: Mining of other non-ferrous metal ores (class 07.29)
08		Pozostałe górnictwo i wydobywanie	Other mining and quarrying
	08.1	Wydobywanie kamienia, piasku i gliny	Quarrying of stone, sand and clay
		w tym : Wydobywanie kamieni ozdobnych oraz kamienia dla potrzeb budownictwa, skał wapiennych, gipsu, kredy i łupków (klasa 08.11)	of which: Quarrying of ornamental and building stone, limestone, gypsum, chalk and slate (class 08.11)
		Wydobywanie żwiru i piasku; wydobywanie gliny i kaolinu (klasa 08.12)	Operation of gravel and sand pits; mining of clays and kaolin (class 08.12)
	08.9	Górnictwo i wydobywanie, gdzie indziej niesklasyfikowane	Mining and quarrying n.e.c.
		w tym : Wydobywanie minerałów dla przemysłu chemicznego oraz do produkcji nawozów (klasa 08.91)	of which: Mining of chemical and fertiliser minerals (class 08.91)
		Wydobywanie soli (klasa 08.93)	Extraction of salt (class 08.93)
09		Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	Mining support service activities
	09.1	Działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego	Support activities for petroleum and natural gas extraction
SEKCJA C SECTION C		PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	MANUFACTURING
10		Produkcja artykułów spożywczych	Manufacture of food products
	10.1	Przetwarzanie i konserwowanie mięsa oraz produkcja wyrobów z mięsa	Processing and preserving of meat and production of meat products
	10.2	Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków	Processing and preserving of fish, crustaceans and molluscs
	10.3	Przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw	Processing and preserving of fruit and vegetables
		w tym : Przetwarzanie i konserwowanie ziemniaków (klasa 10.31)	of which: Processing and preserving of potatoes (class 10.31)
	10.4	Produkcja olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	Manufacture of vegetable and animal oils and fats
	10.5	Wytwarzanie wyrobów mleczarskich	Manufacture of dairy products
	10.6	Wytwarzanie produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych	Manufacture of grain mill products, starches and starch products
	10.7	Produkcja wyrobów piekarskich i mącznych	Manufacture of bakery and farinaceous products
	10.8	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych	Manufacture of other food products
		w tym : Produkcja cukru (klasa 10.81)	of which: Manufacture of sugar (class 10.81)
	10.9	Produkcja gotowych paszy i karmy dla zwierząt	Manufacture of prepared animal feeds

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
11		Produkcja Napojów	Manufacture of beverages
	11.0	Produkcja napojów w tym : Produkcja piwa (klasa 11.05)	Manufacture of beverages of which: Manufacture of beer (class 11.05)
12		Produkcja wyrobów tytoniowych	Manufacture of tobacco products
13		Produkcja wyrobów tekstylnych	Manufacture of textiles
	13.1	Przygotowanie i przędzenie włókien tekstylnych w tym : Produkcja przędzy bawełnianej (klasa 13.10)	Preparation and spinning of textile fibres of which: Preparation and spinning of textile fibres (class 13.10)
	13.2	Produkcja tkanin	Weaving of textiles
	13.3	Wykończanie wyrobów włókienniczych	Finishing of textiles
	13.9	Produkcja pozostałych wyrobów tekstylnych	Manufacture of other textiles
14		Produkcja odzieży	Manufacture of wearing apparel
	14.1	Produkcja odzieży, z wyłączeniem wyrobów futrzarskich	Manufacture of wearing apparel, except fur apparel
	14.2	Produkcja wyrobów futrzarskich	Manufacture of articles of fur
	14.3	Produkcja odzieży dzianej	Manufacture of knitted and crocheted apparel
15		Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	Manufacture of leather and related products
	15.1	Wyprawa skór, garbowanie; wyprawa i barwienie skór futerkowych; produkcja toreb bagażowych, toreb ręcznych i podobnych wyrobów kaletniczych; produkcja wyrobów rymarskich w tym : Wyprawa skór, garbowanie; wyprawa i barwienie skór futerkowych (klasa 15.11)	Tanning and dressing of leather; manufacture of luggage, handbags, saddlery and harness; dressing and dyeing of fur of which: Tanning and dressing of leather; dressing and dyeing of fur (class 15.11)
	15.2	Produkcja obuwia	Manufacture of footwear
16		Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
	16.1	Produkcja wyrobów tartacznych	Sawmilling and planing of wood
	16.2	Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania w tym : Produkcja arkuszy fornirowych i płyt wykonanych na bazie drewna (klasa 16.21)	Manufacture of products of wood, cork, straw and plaiting materials of which: Manufacture of veneer sheets and wood-based panels (class 16.21)
17		Produkcja papieru i wyrobów z papieru	Manufacture of paper and paper products
	17.1	Produkcja masy włóknistej, papieru i tektury	Manufacture of pulp, paper and paperboard
	17.2	Produkcja wyrobów z papieru i tektury	Manufacture of articles of paper and paperboard
18		Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	Printing and reproduction of recorded media
	18.1	Drukowanie i działalność usługowa związana z poligrafią	Printing and service activities related to printing
19		Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Manufacture of coke and refined petroleum products
	19.1	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu	Manufacture of coke oven products
	19.2	Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej	Manufacture of refined petroleum products
20		Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	Manufacture of chemicals and chemical products
	20.1	Produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych w tym : Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych (klasa 20.13)	Manufacture of basic chemicals, fertilisers and nitrogen compounds, plastics and synthetic rubber in primary forms of which: Manufacture of other inorganic basic chemicals (class 20.13)
		Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów organicznych (klasa 20.14)	Manufacture of other organic basic chemicals (class 20.14)
		Produkcja nawozów i związków azotowych (klasa 20.15)	Manufacture of fertilisers and nitrogen compounds (class 20.15)
		Produkcja tworzyw sztucznych w formach podstawowych (klasa 20.16)	Manufacture of plastics in primary forms (class 20.16)
	20.2	Produkcja pestycydów i pozostałych środków agrochemicznych	Manufacture of pesticides and other agrochemical products

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
20		Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	Manufacture of chemicals and chemical products
	20.3	Produkcja farb, lakierów i podobnych powłok, farb drukarskich i mas uszczelniających	Manufacture of paints, varnishes and similar coatings, printing ink and mastics
	20.4	Produkcja mydła i detergentów, środków myjących i czyszczących, wyrobów kosmetycznych i toaletowych	Manufacture of soap and detergents, cleaning and polishing preparations, perfumes
	20.5	Produkcja pozostałych wyrobów chemicznych	Manufacture of other chemical products
	20.6	Produkcja włókien chemicznych	Manufacture of man-made fibres
21		Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
	21.1	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych	Manufacture of basic pharmaceutical products
	21.2	Produkcja leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	Manufacture of pharmaceutical preparations
22		Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	Manufacture of rubber and plastic products
	22.1	Produkcja wyrobów z gumy	Manufacture of rubber products
	22.2	Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych	Manufacture of plastics products
23		Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	Manufacture of other non-metallic mineral products
	23.1	Produkcja szkła i wyrobów ze szkła	Manufacture of glass and glass products
	23.2	Produkcja wyrobów ogniotrwałych	Manufacture of refractory products
	23.3	Produkcja ceramicznych materiałów budowlanych	Manufacture of clay building materials
	23.4	Produkcja pozostałych wyrobów z porcelany i ceramiki	Manufacture of other porcelain and ceramic products
	23.5	Produkcja cementu, wapna i gipsu	Manufacture of cement, lime and plaster
		w tym :	of which:
		Produkcja cementu (klasa 23.51)	Manufacture of cement (class 23.51)
		Produkcja wapna i gipsu (klasa 23.52)	Manufacture of lime and plaster (class 23.52)
	23.6	Produkcja wyrobów z betonu, cementu i gipsu	Manufacture of articles of concrete, cement and plaster
23.7	Cięcie, formowanie i wykańczanie kamienia	Cutting, shaping and finishing of stone	
23.9	Produkcja wyrobów ściernych i pozostałych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana	Manufacture of abrasive products and non-metallic mineral products n.e.c.	
24		Produkcja metali	Manufacture of basic metals
	24.1	Produkcja surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych	Manufacture of basic iron and steel and of ferro-alloys
	24.2	Produkcja rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników, ze stali	Manufacture of tubes, pipes, hollow profiles and related fittings, of steel
	24.3	Produkcja pozostałych wyrobów ze stali poddanej wstępnej obróbce	Manufacture of other products of first processing of steel
	24.4	Produkcja metali szlachetnych i innych metali nieżelaznych	Manufacture of basic precious and other non-ferrous
		w tym :	of which:
		Produkcja ołowiu, cynku i cyny (klasa 24.43)	Lead, zinc and tin production (class 24.43)
	Produkcja miedzi (klasa 24.44)	Copper production (class 24.44)	
24.5	Odlewnictwo metali	Casting of metals	
	w tym :	of which:	
	Odlewnictwo żeliwa (klasa 24.51)	Casting of iron (class 24.51)	
25		Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
	25.1	Produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych	Manufacture of structural metal products
	25.2	Produkcja zbiorników, cystern i pojemników metalowych	Manufacture of tanks, reservoirs and containers of metal
	25.3	Produkcja wytwornic pary, z wyłączeniem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą	Manufacture of steam generators, except central heating hot water boilers
	25.4	Produkcja broni i amunicji	Manufacture of weapons and ammunition
	25.5	Kucie, prasowanie, wylaczanie i walcowanie metali; metalurgia proszków	Forging, pressing, stamping and roll-forming of metal; powder metallurgy
	25.6	Obróbka metali i nakładanie powłok na metale; obróbka mechaniczna elementów metalowych	Treatment and coating of metals; machining
	25.7	Produkcja wyrobów nożowniczych, sztućców, narzędzi i wyrobów metalowych ogólnego przeznaczenia	Manufacture of cutlery, tools and general hardware
	25.9	Produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych	Manufacture of other fabricated metal products

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
26		Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	Manufacture of computer, electronic and optical products
	26.1	Produkcja elektronicznych elementów i obwodów drukowanych	Manufacture of electronic components and boards
	26.5	Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych; produkcja zegarków i zegarów	Manufacture of instruments and appliances for measuring, testing and navigation; watches and clocks
	26.7	Produkcja instrumentów optycznych i sprzętu fotograficznego	Manufacture of optical instruments and photographic equipment
27		Produkcja Urządzeń elektrycznych	Manufacture of electrical equipment
	27.1	Produkcja elektrycznych silników, prądnic, transformatorów, aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej	Manufacture of electric motors, generators, transformers and electricity distribution and control apparatus
	27.2	Produkcja baterii i akumulatorów	Manufacture of batteries and accumulators
	27.4	Produkcja elektrycznego sprzętu oświetleniowego	Manufacture of electric lighting equipment
	27.5	Produkcja sprzętu gospodarstwa domowego	Manufacture of domestic appliances
	27.9	Produkcja pozostałego sprzętu elektrycznego	Manufacture of other electrical equipment
28		Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
	28.1	Produkcja maszyn ogólnego przeznaczenia	Manufacture of general — purpose machinery
	28.2	Produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia	Manufacture of other general-purpose machinery
	28.3	Produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa	Manufacture of agricultural and forestry machinery
	28.4	Produkcja maszyn i narzędzi mechanicznych	Manufacture of metal forming machinery and machine
	28.9	Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia	Manufacture of other special-purpose machinery
29		Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi trailers
	29.1	Produkcja pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	Manufacture of motor vehicles
	29.2	Produkcja nadwozi do pojazdów silnikowych; produkcja przyczep i naczep	Manufacture of bodies (coachwork) for motor vehicles; manufacture of trailers
	29.3	Produkcja części i akcesoriów do pojazdów silnikowych	Manufacture of parts and accessories for motor vehicles
30		Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	Manufacture of other transport equipment
	30.1	Produkcja statków i łodzi	Building of ships and boats
	30.2	Produkcja lokomotyw kolejowych oraz taboru szynowego	Manufacture of railway locomotives and rolling stock
	30.3	Produkcja statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn	Manufacture of air and spacecraft and related machinery
31		Produkcja mebli	Manufacture of furniture
32		Pozostała produkcja wyrobów	Other manufacturing
	32.1	Produkcja wyrobów jubilerskich, biżuterii i podobnych wyrobów	Manufacture of jewellery, bijouterie and related articles
	32.3	Produkcja sprzętu sportowego	Manufacture of sports goods
	32.5	Produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne	Manufacture of medical and dental instruments and supplies
33		Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	Repair and installation of machinery and equipment
	33.1	Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych, maszyn i urządzeń	Repair of fabricated metal products, machinery and equipment
	33.2	Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia	Installation of industrial machinery and equipment
SEKCJA D SECTION D		WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY
35		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
	35.1	Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną	Electric power generation, transmission and distribution
	35.2	Wytwarzanie paliw gazowych; dystrybucja i handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym	Manufacture of gas; distribution of gaseous fuels through mains
	35.3	Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	Steam and air conditioning supply

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
SEKCJA E SECTION E		DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	WATER SUPPLY; SEWERAGE, WASTE MANAGEMENT AND REMEDIATION ACTIVITIES
36		Pobór wody, uzdatnianie i dostarczanie wody	<i>Water collection, treatment and supply</i>
37		Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	<i>Sewerage</i>
38		Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
	38.1	Zbieranie odpadów	<i>Waste collection</i>
	38.2	Przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów	<i>Waste treatment and disposal</i>
	38.3	Odzysk surowców	<i>Materials recovery</i>
39		Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	<i>Remediation activities and other waste management services</i>
SEKCJA F SECTION F		BUDOWNICTWO	CONSTRUCTION
41		Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	<i>Construction of buildings</i>
	41.1	Realizacja projektów budowlanych związanych z wznoszeniem budynków	<i>Development of building projects</i>
	41.2	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	<i>Construction of residential and non-residential buildings</i>
42		Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	<i>Civil engineering</i>
	42.1	Roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych	<i>Construction of roads and railways</i>
	42.2	Roboty związane z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych	<i>Construction of utility projects</i>
	42.9	Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej	<i>Construction of other civil engineering projects</i>
43		Roboty budowlane specjalistyczne	<i>Specialised construction activities</i>
	43.1	Rozbiórka i przygotowanie terenu pod budowę	<i>Demolition and site preparation</i>
	43.3	Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych	<i>Building completion and finishing</i>
	43.9	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane	<i>Other specialised construction activities</i>
SEKCJA G SECTION G		HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	WHOLESALE AND RETAIL TRADE; REPAIR OF MOTOR VEHICLES AND MOTORCYCLES
45		Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	<i>Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles</i>
	45.1	Sprzedaż hurtowa i detaliczna pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	<i>Sale of motor vehicles</i>
	45.2	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	<i>Maintenance and repair of motor vehicles</i>
46		Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	<i>Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
	46.2	Sprzedaż hurtowa płodów rolnych i żywych zwierząt	<i>Wholesale of agricultural raw materials and live animals</i>
	46.3	Sprzedaż hurtowa żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	<i>Wholesale of food, beverages and tobacco</i>
	46.4	Sprzedaż hurtowa artykułów użytku domowego	<i>Wholesale of household goods</i>
	46.6	Sprzedaż hurtowa maszyn, urządzeń i dodatkowego wyposażenia	<i>Wholesale of other machinery, equipment and supplies</i>
	46.7	Pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa	<i>Other specialised wholesale</i>
		w tym :	<i>of which:</i>
		Sprzedaż hurtowa odpadów i złomu (klasa 46.77)	<i>Wholesale of waste and scrap (class 46.77)</i>
	46.9	Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	<i>Non-specialised wholesale trade</i>
47		Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	<i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
	47.1	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	<i>Retail sale in non-specialised stores</i>
	47.3	Sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw	<i>Retail sale of automotive fuel in specialised stores</i>

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
47		Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	<i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
	47.4	Sprzedaż detaliczna narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	<i>Retail sale of information and communication equipment in specialised stores</i>
	47.5	Sprzedaż detaliczna artykułów użytku domowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	<i>Retail sale of other household equipment in specialized stores</i>
	47.6	Sprzedaż detaliczna wyrobów związanych z kulturą i rekreacją prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	<i>Retail sale of cultural and recreation goods in specialized stores</i>
	47.9	Sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami	<i>Retail trade not in stores, stalls or markets</i>
SEKCJA H SECTION H		TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	TRANSPORTATION AND STORAGE
49		Transport lądowy oraz transport rurociągowy	<i>Land transport and transport via pipelines</i>
	49.1	Transport kolejowy pasażerski międzymiastowy	<i>Passenger rail transport, interurban</i>
	49.2	Transport kolejowy towarów	<i>Freight rail transport</i>
	49.3	Pozostały transport lądowy pasażerski	<i>Other passenger land transport</i>
	49.4	Transport drogowy towarów oraz działalność usługowa związana z przeprowadzkami	<i>Freight transport by road and removal services</i>
	49.5	Transport rurociągowy	<i>Transport via pipeline</i>
51		Transport lotniczy	<i>Air transport</i>
	51.1	Transport lotniczy pasażerski	<i>Passenger air transport</i>
52		Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	<i>Warehousing and support activities for transportation</i>
	52.2	Działalność usługowa wspomagająca transport	<i>Support activities for transportation</i>
53		Działalność pocztowa i kurierska	<i>Postal and courier activities</i>
	53.1	Działalność pocztowa objęta obowiązkiem świadczenia usług powszechnych (operatora publicznego)	<i>Postal activities under universal service obligation</i>
SEKCJA I SECTION I		DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	ACCOMMODATION AND FOOD SERVICE ACTIVITIES
55		Zakwaterowanie	<i>Accommodation</i>
	55.1	Hotele i podobne obiekty zakwaterowania	<i>Hotels and similar accommodation</i>
	55.2	Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego	<i>Holiday and other short-stay accommodation</i>
56		Działalność usługowa związana z wyżywieniem	<i>Food and beverage service activities</i>
	56.3	Przygotowywanie i podawanie napojów	<i>Beverage serving activities</i>
SEKCJA J SECTION J		INFORMACJA I KOMUNIKACJA	INFORMATION AND COMMUNICATION
58		Działalność wydawnicza	<i>Publishing activities</i>
	58.1	Wydawanie książek i periodyków oraz pozostała działalność wydawnicza, z wyłączeniem w zakresie oprogramowania	<i>Publishing of books, periodicals and other publishing activities</i>
61		Telekomunikacja	<i>Telecommunications</i>
	61.1	Działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej	<i>Wired telecommunications activities</i>
SEKCJA K SECTION K		DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	FINANCIAL AND INSURANCE ACTIVITIES
SEKCJA L SECTION L		DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	REAL ESTATE ACTIVITIES
68		Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	<i>Real estate activities</i>
	68.2	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	<i>Buying and selling of own real estate</i>
	68.3	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości wykonywana na zlecenie	<i>Real estate activities on a fee or contract basis</i>
SEKCJA M SECTION M		DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	PROFESSIONAL, SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITIES
70		Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	<i>Activities of head offices; management consultancy activities</i>
	70.2	Doradztwo związane z zarządzaniem	<i>Management consultancy activities</i>
71		Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	<i>Architectural and engineering activities; technical testing and analysis</i>
	71.1	Działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz związane z nią doradztwo techniczne	<i>Architectural and engineering activities and related technical consultancy</i>
	71.2	Badania i analizy techniczne	<i>Technical testing and analysis</i>

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
SEKCJA N SECTION N		DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	ADMINISTRATIVE AND SUPPORT SERVICE ACTIVITIES
80		Działalność detektywistyczna i ochroniarska	<i>Security and investigation activities</i>
	80.1	Działalność ochroniarska, z wyłączeniem obsługi systemów bezpieczeństwa	<i>Private security activities</i>
	80.2	Działalność ochroniarska w zakresie obsługi systemów bezpieczeństwa	<i>Security systems service activities</i>
81		Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	Services to buildings and landscape activities
	81.2	Sprzątanie obiektów	<i>Cleaning activities</i>
	81.3	Działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni	<i>Landscape service activities</i>
SEKCJA O SECTION O		ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	PUBLIC ADMINISTRATION AND DEFENCE; COMPULSORY SOCIAL SECURITY
84		Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
	84.1	Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna	<i>Administration of the State and the economic and social policy of the community</i>
	84.2	Usługi na rzecz całego społeczeństwa	<i>Provision of services to the community as a whole</i>
SEKCJA P SECTION P		EDUKACJA	EDUCATION
SEKCJA Q SECTION Q		OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	HUMAN HEALTH AND SOCIAL WORK ACTIVITIES
86		Opieka zdrowotna	Human health activities
	86.1	Działalność szpitali	<i>Hospital activities</i>
	86.2	Praktyka lekarska	<i>Medical and dental practice activities</i>
	86.9	Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej	<i>Other human health activities</i>
87		Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	Residential care activities
	87.2	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi	<i>Residential care activities for mental retardation, mental health and substance</i>
	87.3	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych	<i>Residential care activities for the elderly and disabled</i>
	87.9	Pozostała pomoc społeczna z zakwaterowaniem	<i>Other residential care activities</i>
SEKCJA R SECTION R		DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	ARTS, ENTERTAINMENT AND RECREATION
93		Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	<i>Sports activities and amusement and recreation activities</i>
	93.1	Działalność związana ze sportem	<i>Sports activities</i>
	93.2	Działalność rozrywkowa i rekreacyjna	<i>Amusement and recreation activities</i>
SEKCJA S SECTION S		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	OTHER SERVICE ACTIVITIES
96		Pozostała indywidualna działalność usługowa	<i>Other personal service activities</i>
SEKCJA T SECTION T		GOSPODARSTWA DOMOWE ZATRUDNIAJĄCE PRACOWNIKÓW; GOSPODARSTWA DOMOWE PRODUKUJĄCE WYROBY I ŚWIADCZĄCE USŁUGI NA WŁASNE POTRZEBY	ACTIVITIES OF HOUSEHOLDS AS EMPLOYERS; UNDIFFERENTIATED GOODS AND SERVICES PRODUCING ACTIVITIES OF HOUSEHOLDS FOR OWN USE
SEKCJA U SECTION U		ORGANIZACJE I ZESPOŁY EKSTERYTORIALNE	ACTIVITIES OF EXTRATERRITORIAL ORGANISATIONS AND BODIES

WYKAZ OPRACOWAŃ I PUBLIKACJI GUS Z ZAKRESU STATYSTYKI OCHRONY ŚRODOWISKA WYDANYCH W LATACH 1981-2012

1. Statystyka Polski, Materiały Statystyczne nr 3 „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1981”, Warszawa 1981, str. 282, wyk. 15.
2. Statystyka Polski, Materiały Statystyczne nr 12 „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1982”, Warszawa 1982, str. 280, wyk. 11.
3. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1983”, Warszawa 1983, str. 267, wyk. 4.
4. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1984”, Warszawa 1984, str. 288, wyk. 4.
5. Opracowania Regionalne „Obszary ekologicznego zagrożenia w Polsce”, Warszawa 1984, str. 237, wyk. 4.
6. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1985”, Warszawa 1985, str. 309, wyk. 5.
7. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1986”, Warszawa 1986, str. 352, wyk. 18.
8. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1987”, Warszawa 1987, str. 363, wyk. 4.
9. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1988”, Warszawa 1988, str. 373, wyk. 7.
10. Statystyka Polski, Materiały Statystyczne nr 68 „Ochrona Środowiska 1989”, Warszawa 1989, str. 223, wyk. 20.
11. Studia i Analizy Statystyczne „Raport o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska 1990”, Warszawa 1990, str. 357, wyk. 40.
12. Materiały i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1991”, Warszawa 1991, str. 311, wyk. 30.
13. Materiały i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1992”, Warszawa 1992, str. 385, wyk. 43.
14. Studia i Analizy Statystyczne „Obszary ekologicznego zagrożenia w Polsce w latach 1982 i 1990”, Warszawa 1992, str. 80, wyk. 9.
15. „Definicje pojęć z zakresu ochrony środowiska”, Warszawa 1993, str. 131.
16. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1993”, Warszawa 1993, str. 449, wyk. 74.
17. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1994”, Warszawa 1994, str. 518, wyk. 87.
18. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1995”, Warszawa 1995, str. 490, wyk. 66.
19. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1996”, Warszawa 1996, str. 514, wyk. 65.
20. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1997”, Warszawa 1997, str. 518, wyk. 72.
21. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1998”, Warszawa 1998, str. 554, wyk. 108.
22. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1999”, Warszawa 1999, str.510, wyk.105.
23. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2000”, Warszawa 2000, str.501, wyk.101.
24. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2001”, Warszawa 2001, str.556, wyk.102.
25. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2002”, Warszawa 2002, str.502, wyk.103.
26. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2003”, Warszawa 2003, str.506, wyk.90.
27. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2004”, Warszawa 2004, str.508, wyk.107.
28. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2005”, Warszawa 2005, str.540, wyk.117.
29. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2006”, Warszawa 2006, str.522, wyk.148.
30. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2007”, Warszawa 2007, str.546, wyk.124.
31. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2008”, Warszawa 2008, str.554, wyk.113.
32. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2009”, Warszawa 2009, str.526, wyk.94.
33. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2010”, Warszawa 2010, str.554, wyk.94.
34. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2011”, Warszawa 2011, str.522, wyk.89.
35. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2012”, Warszawa 2012, str.545,

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH / SYMBOLS

Kreska (–)	- zjawisko nie wystąpiło / <i>magnitude zero</i>
Zero (0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 / <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit</i>
(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 / <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit</i>
Kropka (.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych / <i>data not available or not reliable</i>
Znak x	- wypełnianie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe / <i>not applicable</i>
„W tym” / ‘Of which’	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy / <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY / ABBREVIATIONS

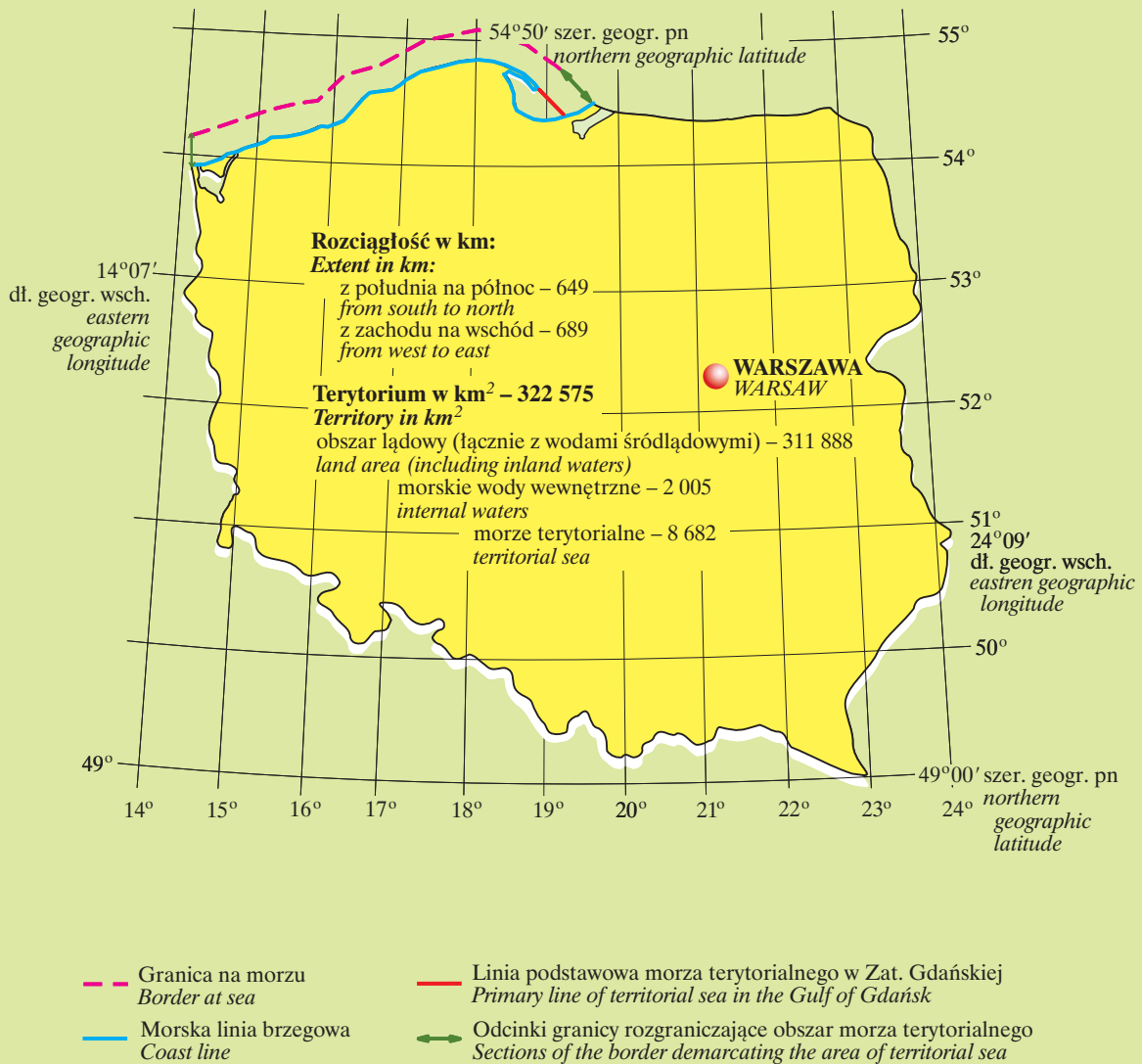
tys.	– tysiąc / <i>thousand</i>	bu.	– brak urządzeń / <i>lack of equipment</i>
mln	– milion / <i>million</i>	n. o. n.	– nie odpowiadające normom (dotyczy klasyfikacji jakości wód) / <i>does not comply with the standards (for classification of water quality)</i>
kg	– kilogram / <i>kilogram</i>	szt.	– sztuka / <i>piece</i>
mg	– miligram / <i>milligram</i>	b. n.	– brak normy / <i>lack of standards</i>
µg	– mikrogram / <i>microgram</i>	PMS	– Państwowy Monitoring Środowiska / <i>State Environment Monitoring</i>
t	– tona / <i>tonne</i>	UN	– United Nations – Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ)
Gg	– gigagram / <i>gigagram</i>	UNEP	– United Nations Environment Programme – Program Ochrony Środowiska Narodów Zjednoczonych
Mg	– megagram / <i>megagram</i>	UNDP	– United Nations Development Programme – Program Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych
m	– metr / <i>metre</i>	ECE	– Economic Commission for Europe – Europejska Komisja Gospodarcza (EKG)
m ²	– metr kwadratowy / <i>square metre</i>	WRI	– The World Resources Institute – Światowy Instytut Zasobów
ha	– hektar / <i>hectare</i>	WHO	– World Health Organization – Światowa Organizacja Zdrowia
tys. m ³	– tysiąc metrów sześciennych / <i>thousand cubic meters</i>	FAO	– Food and Agriculture Organization of the United Nations – Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa
km	– kilometr / <i>kilometre</i>	GEMS	– Global Environment Monitoring System – Światowy System Monitoringu Środowiska
km ²	– kilometr kwadratowy / <i>square kilometre</i>	EMEP	– European Monitoring and Evaluation Programme – Europejski Program Monitoringu Zanieczyszczeń Powietrza
mln m ²	– milion metrów kwadratowych / <i>million square meters</i>	OECD	– Organization for Economic Cooperation and Development – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
m ³	– metr sześcienny / <i>cubic metre</i>	EU	– European Union – Unia Europejska (UE – do 31 X 1993 r. Europejska Wspólnota Gospodarcza)
dam ³	– dekametr sześcienny / <i>cubic decametre</i>	EUROSTAT	– Statistical Office of the European Union – Urząd Statystyczny Unii Europejskiej
hm ³	– hektometr sześcienny / <i>cubic hectometre</i>	IUCN	– The International Union for Conservation of Nature and Natural Resources – (WCU) Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych
mln m ³	– milion metrów sześciennych / <i>million cubic meters</i>	INC FCCC	– Intergovernmental Negotiating Committee for a Framework Convention on Climate Change – Międzyrządowy Komitet Negocjacyjny Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu
dm ³	– decymetr sześcienny / <i>cubic decimetre</i>	IPCC	– Intergovernmental Panel Climate Change – Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu
km ³	– kilometr sześcienny / <i>cubic kilometre</i>	EEA	– European Environment Agency – Europejska Agencja Ochrony Środowiska
mld m ³	– miliard metrów sześciennych / <i>one billion cubic meters</i>	BAT	– Best Available Technique – Najlepsza Dostępna Technika
s	– sekunda / <i>second</i>	GMO	– Genetically Modified Organism – Organizm Zmodyfikowany Genetycznie
sek.	– sekunda / <i>second</i>	ISPA	– Investment for Structural Policies for Pre -Accession – Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej
h	– godzina / <i>hour</i>		
godz	– godzina / <i>hour</i>		
r.	– rok / <i>year</i>		
dB	– decybel / <i>decibel</i>		
zł	– złoty / <i>złoty</i>		
toe	– tona oleju ekwiwalentnego / <i>tonne of oil equivalent</i>		
TJ	– teradžul / <i>terajoule</i>		
Tcal	– terakaloria / <i>teracalorie</i>		
MWt	– megawat cieplny / <i>megawatt thermal</i>		
MWe	– megawat elektryczny / <i>megawatt electric</i>		
KW	– kilowat / <i>kilowatt</i>		
Gwh	– gigawatogodzina / <i>gigawatt-hour</i>		
D	– dobson / <i>dobson</i>		
hPa	– hektopaskal (sto paskali) / <i>hectopascal (one hundred pascals)</i>		
Bq	– bekerel / <i>becquerel</i>		
µBq	– mikrobekerel / <i>microbecquerel</i>		
mBq	– milibekerel / <i>millibecquerel</i>		
kBq	– kilobekerel / <i>kilobecquerel</i>		
TBq	– terabekerel / <i>terabecquerel</i>		
nGy	– nanogrey / <i>nanogrey</i>		
mSv	– milisiwert / <i>milisievert</i>		
µSv	– mikrosiwert / <i>microsievert</i>		

Przy publikowaniu danych GUS - prosimy o podanie źródła.

When publishing the CSO data - please indicate the source.

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI
GEOGRAPHIC LOCATION OF POLAND

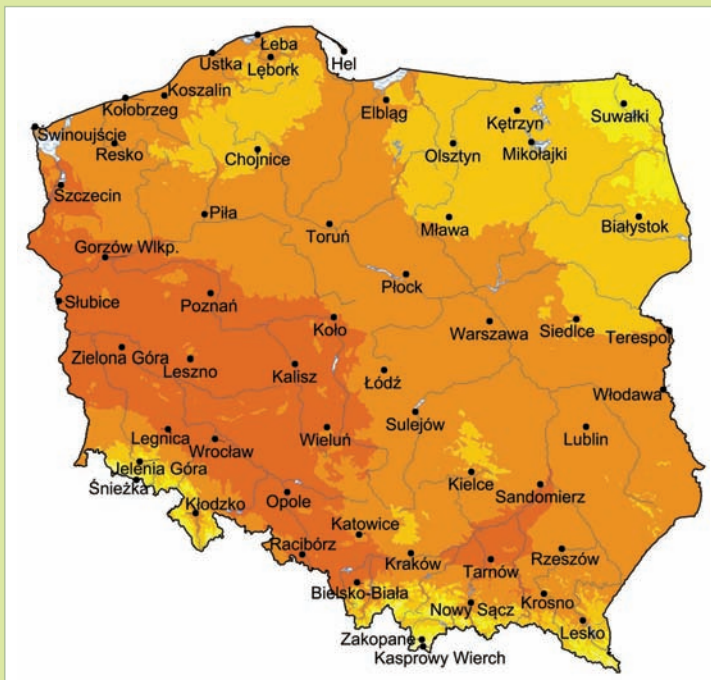
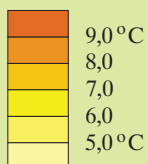
Skala 1 : 10 000 000

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz Komendy Głównej Straży Granicznej.
 Source: data of the the Head Office of Geodesy and Cartography as well as the Headquarters of the Border Guard.

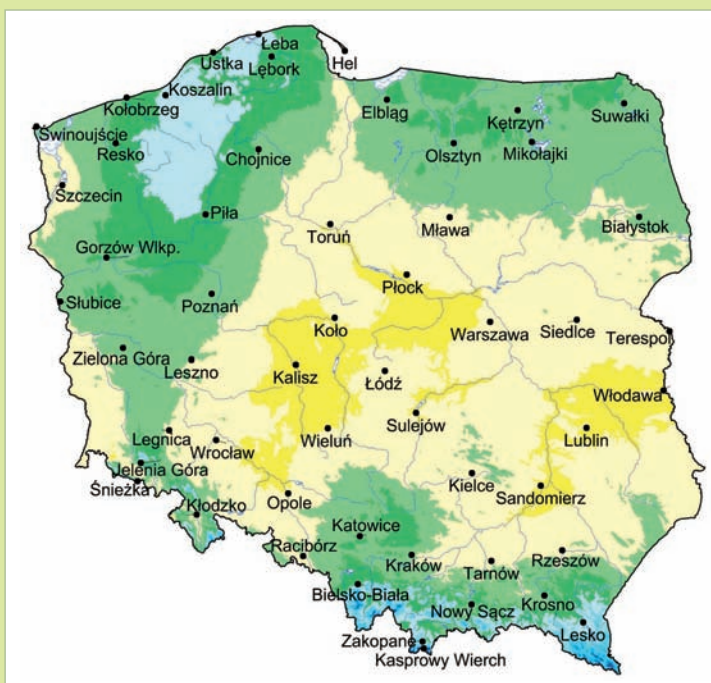
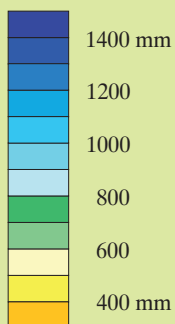
ROZKŁAD ŚREDNICH TEMPERATUR POWIETRZA W 2012 R.
DISTRIBUTION OF AVERAGE AIR TEMPERATURE IN 2012

Temperature (izotermi):
 Temperatures (isotherms):

ROZKŁAD SUM OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH W 2012 R.
DISTRIBUTION OF SUM OF PRECIPITATION IN 2012

Sumy opadów (izohiety):
 Precipitation (isohyets):

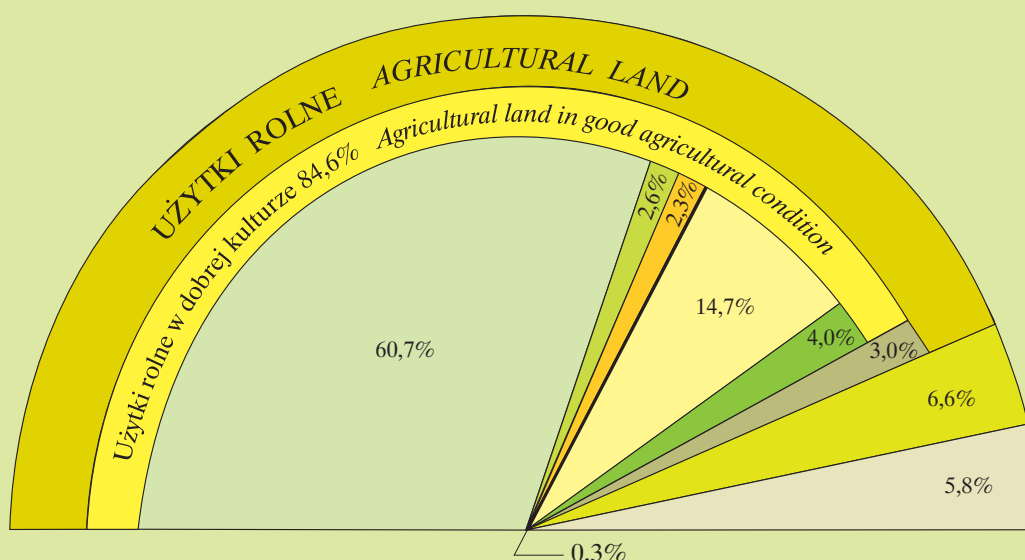
Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
 Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2012 R.

Stan w czerwcu

LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2012

As of June

Użytki rolne w dobrej kulturze:

Agricultural land in good agricultural condition:

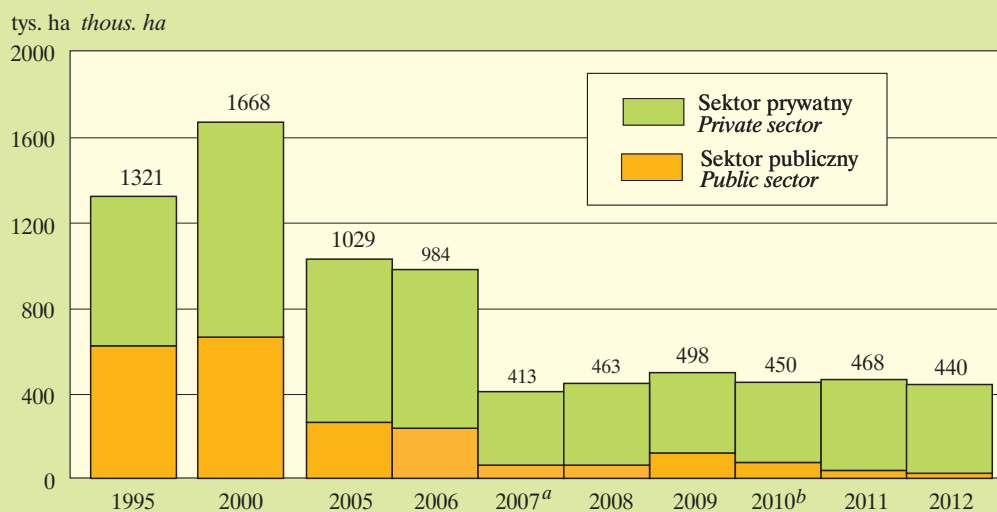
pod zasiewami sown area	ogrody przydomowe kitchen gardens	Pozostałe użytki rolne Others agricultural land
grunty ugorowane fallow land	łąki trwałe permanent meadows	Lasy ^a Forests ^a
uprawy trwałe permanent crops	pastwiska trwałe permanent pastures	Pozostałe grunty Other land

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną.

^a Including land connected with silviculture.

POWIERZCHNIA GRUNTÓW UGOROWANYCH

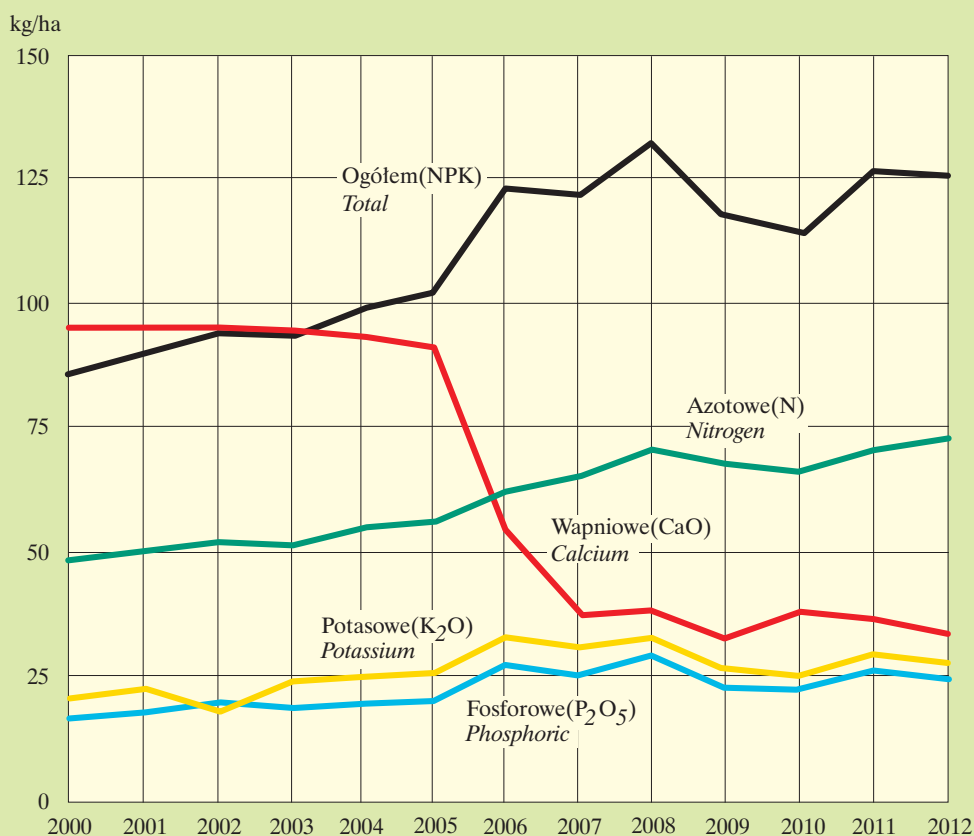
FALLOW LAND AREA

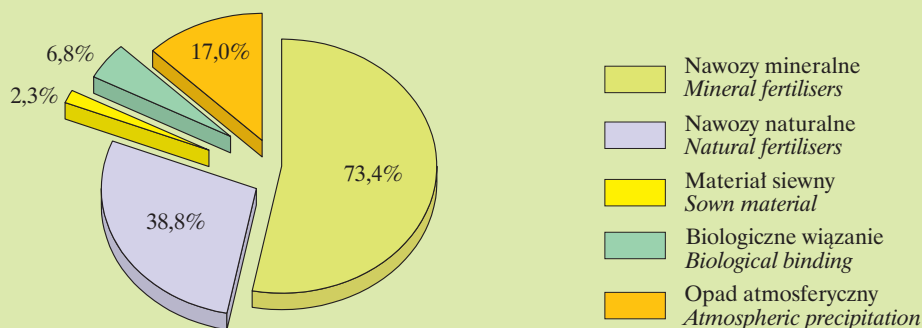
^a Od 2007 r. powierzchnia odlogów i ugorów. ^b Od 2010 na użytkach rolnych.

^a To 2007 area of idle and set aside land. ^b Since 2010 in agricultural land.

ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH I WAPNIOWYCH W kg NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH W LATACH 1999/2000–2011/2012
CONSUMPTION OF MINERAL AND LIME FERTILISERS IN kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND IN THE YEARS 1999/2000–2011/2012

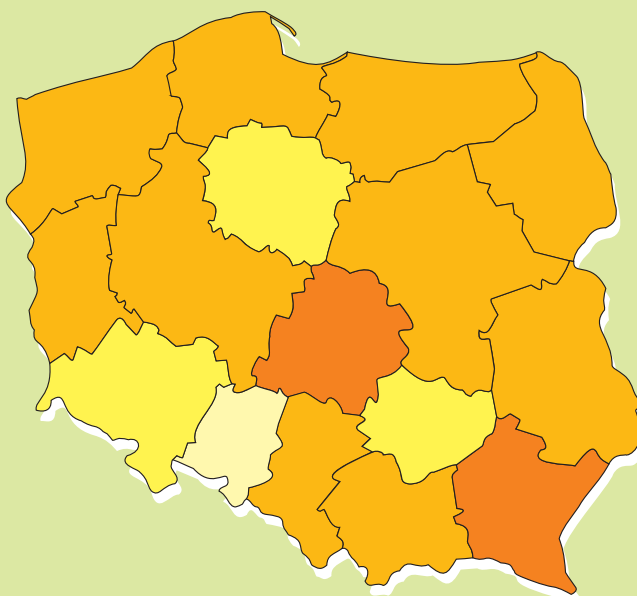
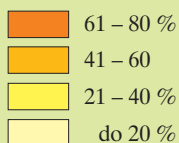
STRUKTURA ŹRÓDEŁ PRZYCHODOWEJ STRONY BILANSU AZOTU W GLEBIE W POLSCE W LATACH 2010–2012
STRUCTURE OF THE SOURCES OF THE RECEIPT SIDE OF NITROGEN BALANCE IN SOIL IN POLAND IN THE YEARS 2010–2012

Źródło: opracowanie Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach (Jerzy Kopiński).
 Source: compiled by the Institute of Soil Science and Plant Cultivation - the National Research Institute in Puławy (Jerzy Kopiński).

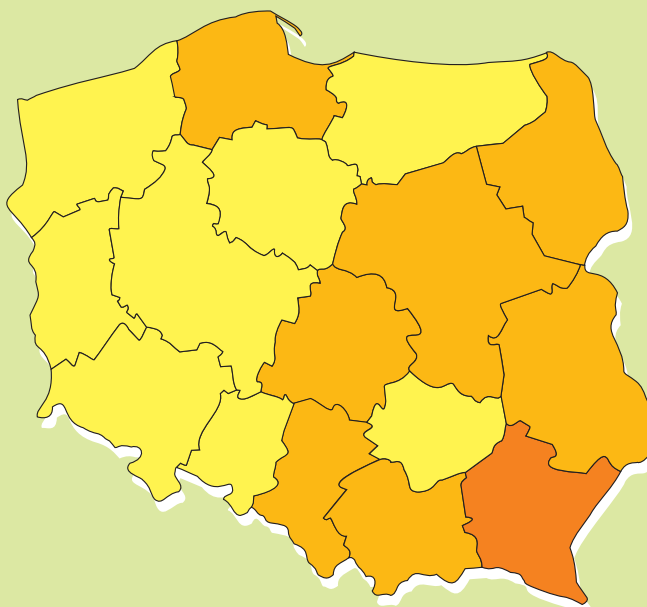
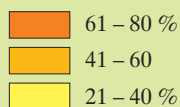
OCENA STANU ZAKWASZENIA GLEB UŻYTKÓW ROLNYCH W LATACH 2009–2012
*EVALUATION OF SOIL ACIDIFICATION STATE OF AGRICULTURAL LAND
IN THE YEARS 2009–2012*

Udział gleb bardzo
kwaśnych i kwaśnych
*Share of very acetous
and acetous soils*

OCENA POTRZEB WAPNOWANIA GLEB UŻYTKÓW ROLNYCH W LATACH 2009–2012
*EVALUATION OF THE NECESSITY OF LIMING AGRICULTURAL LAND SOILS
IN THE YEARS 2009–2012*

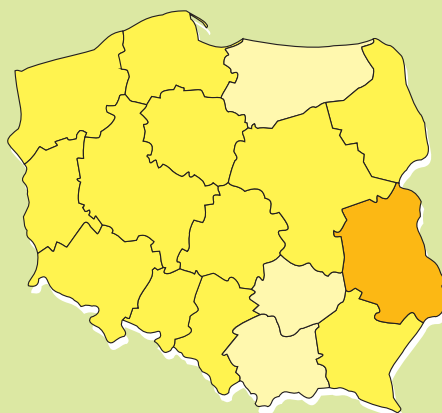
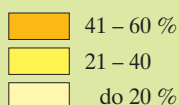
Udział gleb o potrzebach
wapnowania koniecznych
i potrzebnych
*Share of soils in which liming
is inevitable or necessary*

Źródło: opracowanie Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.
Source: compiled by the National Chemical and Agricultural Station.

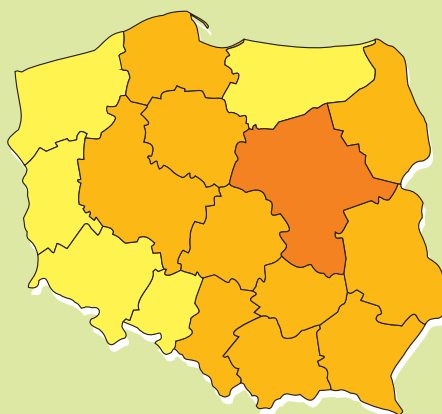
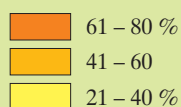
OCENA ZASOBNOŚCI GLEB W PRZYSWAJALNY MAGNEZ W LATACH 2009–2012
EVALUATION OF ADOPTIVE MAGNESIUM SOIL RESOURCES IN THE YEARS 2009–2012

Udział gleb o bardzo niskiej
i niskiej zawartości magnezu
*Share of soils with very low
and low magnesium content*

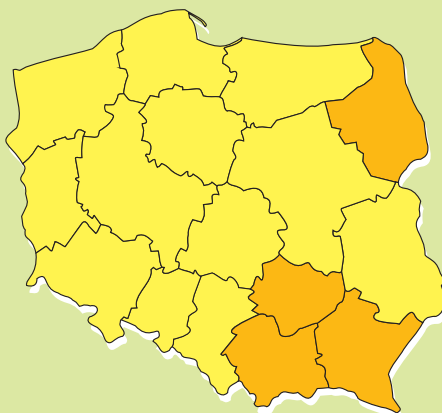
OCENA ZASOBNOŚCI GLEB W PRZYSWAJALNY POTAS W LATACH 2009–2012
EVALUATION OF ADOPTIVE POTASSIUM SOIL RESOURCES IN THE YEARS 2009–2012

Udział gleb o bardzo niskiej
i niskiej zawartości potasu
*Share of soils with very low
and low potassium content*

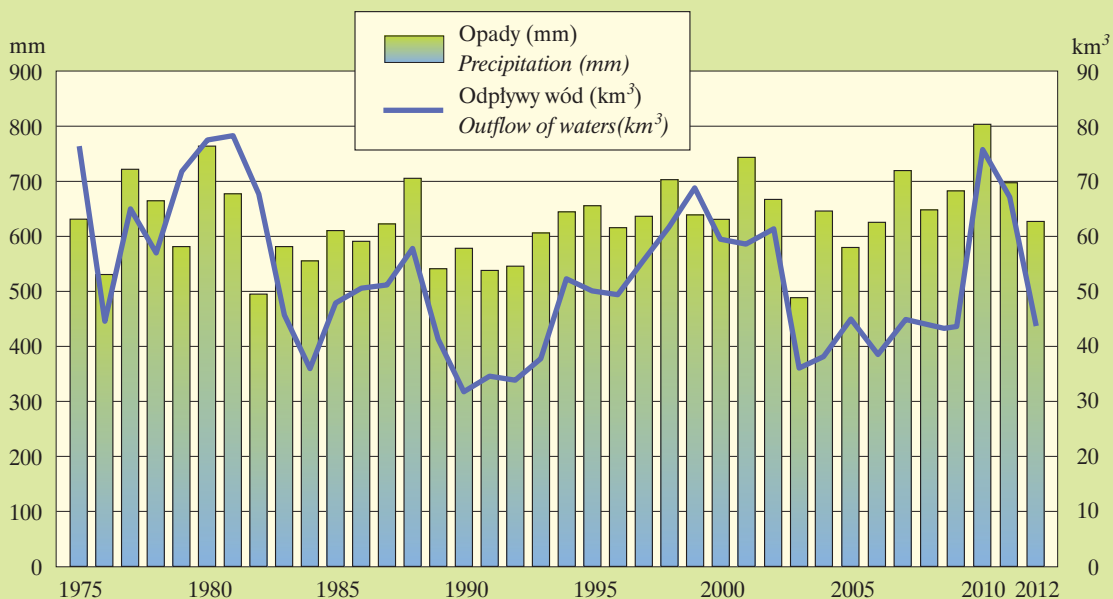
OCENA ZASOBNOŚCI GLEB W PRZYSWAJALNY FOSFOR W LATACH 2009–2012
EVALUATION OF ADOPTIVE PHOSPHORUS SOIL RESOURCES IN THE YEARS 2009–2012

Udział gleb o bardzo niskiej
i niskiej zawartości fosforu
*Share of soils with very low
and low phosphorus content*

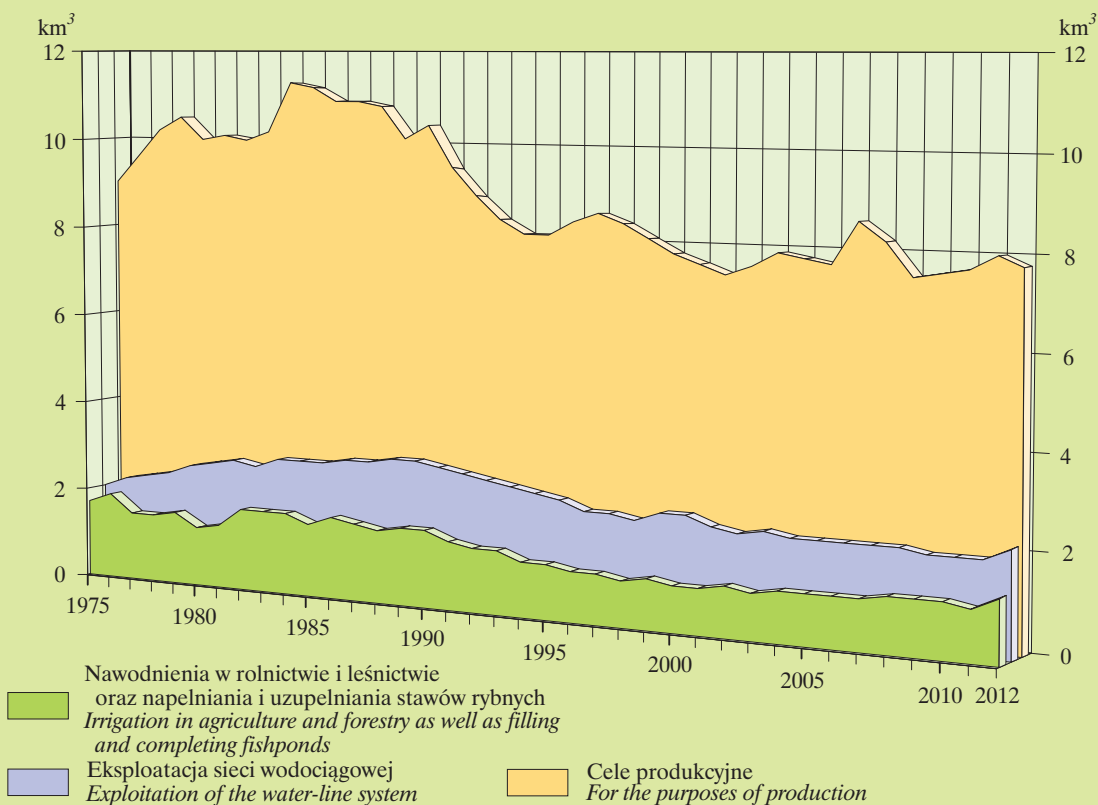
Źródło: opracowanie Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.
Source: compiled by the National Chemical and Agricultural Station.

OPADY I ODPLYWY W LATACH 1975–2012
PRECIPITATION AND OUTFLOW IN THE YEARS 1975–2012

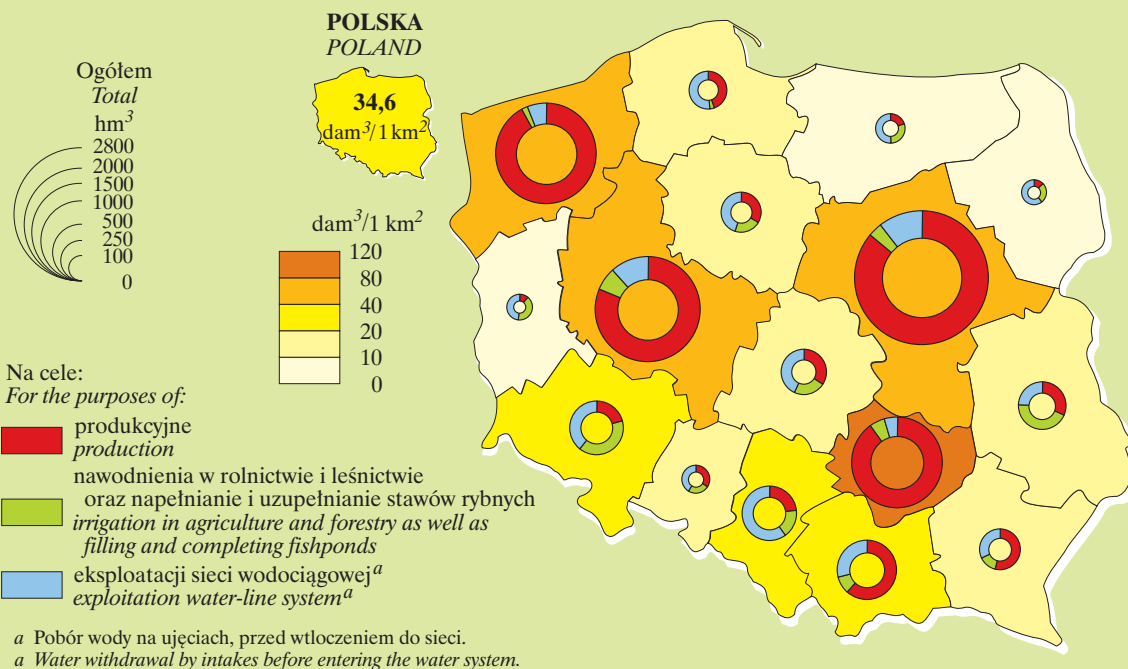
Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
 Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
W LATACH 1975–2012
WATER WITHDRAWAL FOR THE NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION
IN THE YEARS 1975–2012

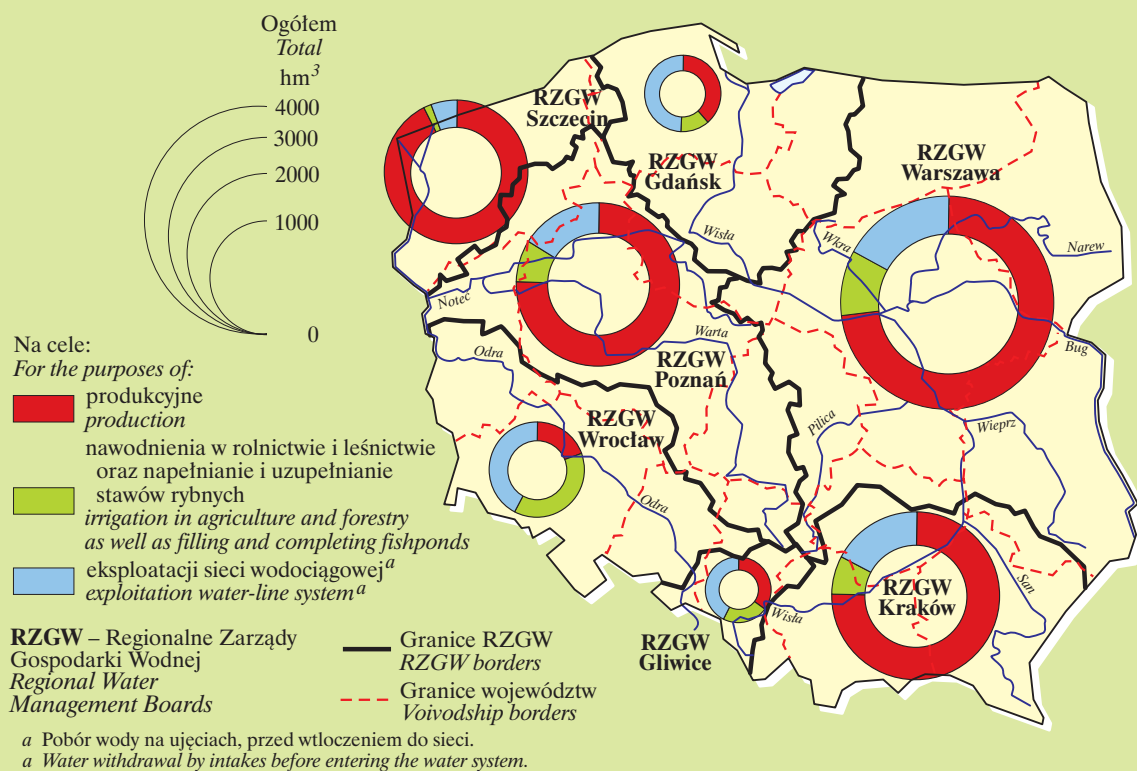
**POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.**

**WATER WITHDRAWAL FOR THE NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION
BY VOIVODSHIPS IN 2012**

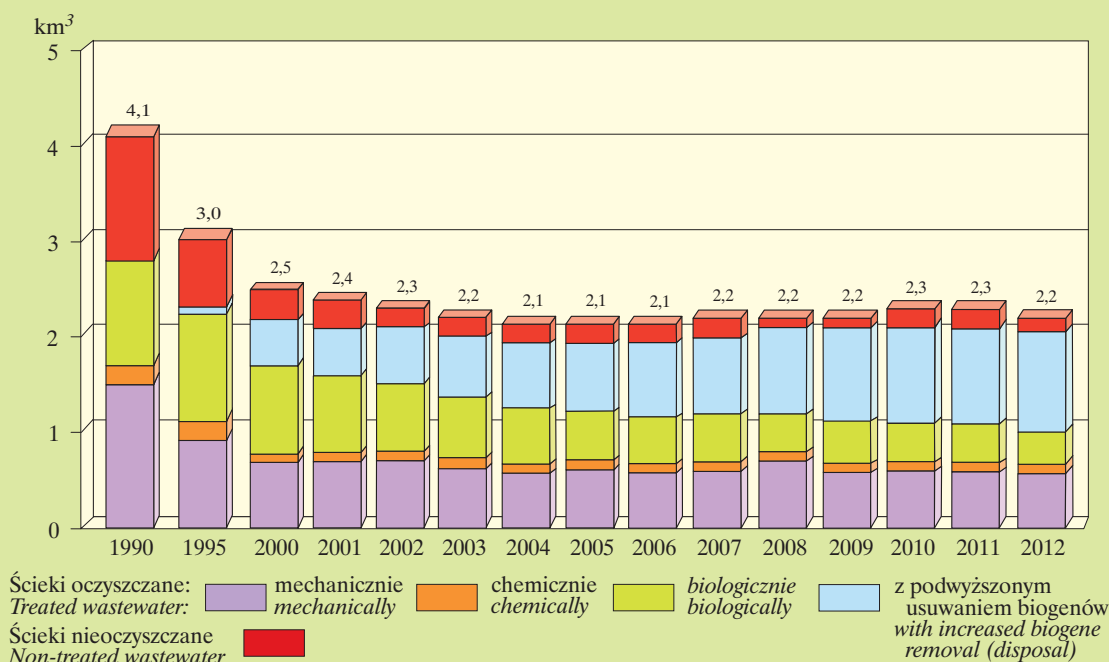

**POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2012 R.**

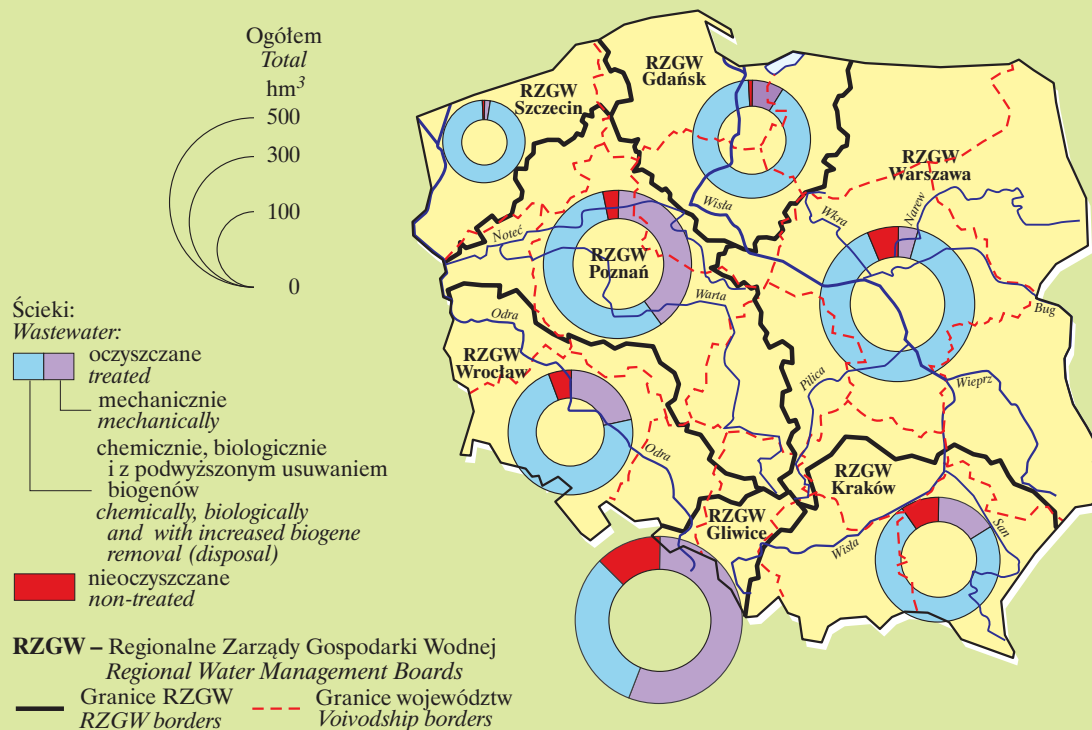
**WATER WITHDRAWAL FOR THE NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION
BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2012**

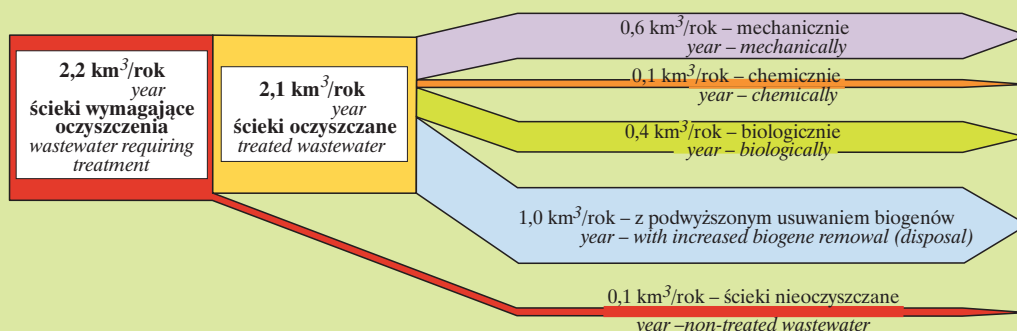
ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W LATACH 1990–2012
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN THE YEARS 1990–2012

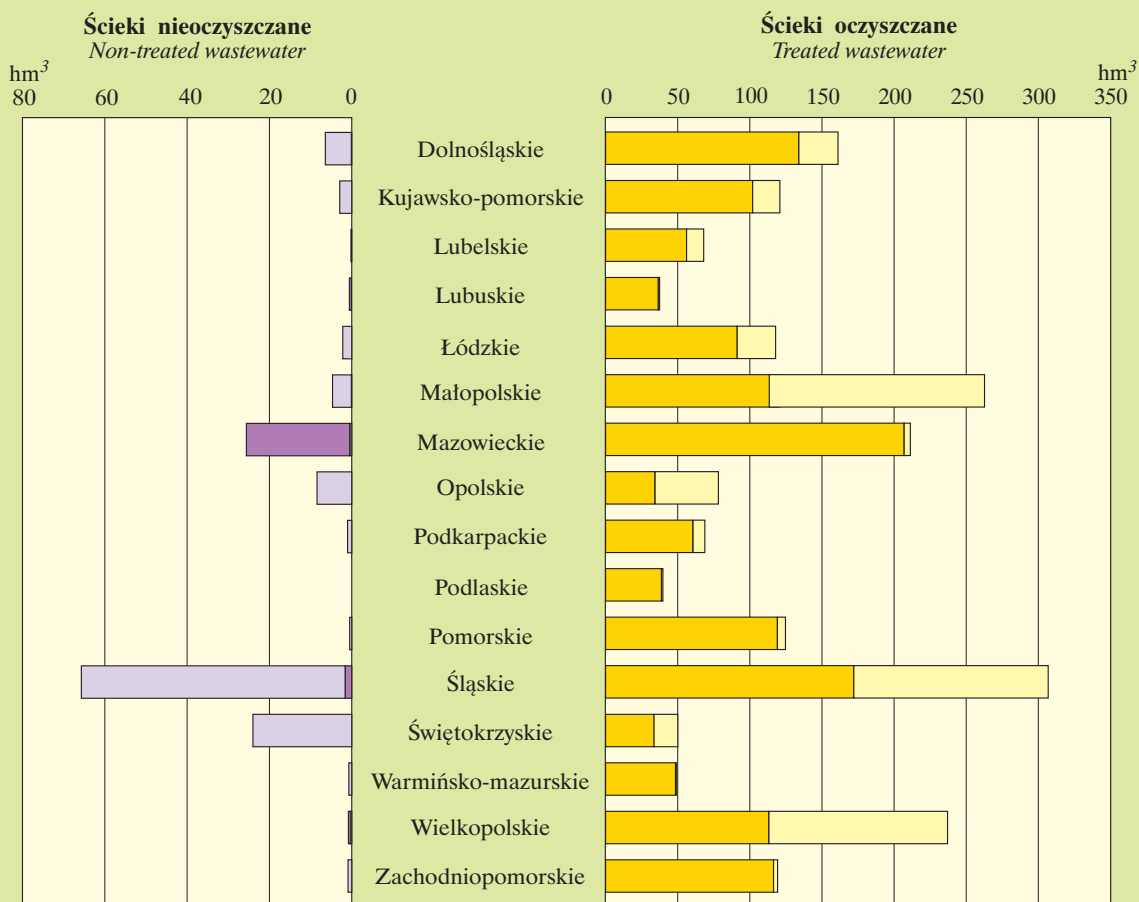
ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2012 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2012

STOPIEŃ OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH W 2012 R.
THE DEGREE OF TREATMENT OF INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER IN 2012

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED TO WATERS OR INTO THE GROUND BY VOIVODSHIPS IN 2012

POLSKA POLAND

Ścieki nieoczyszczone:
Non-treated wastewater:

ogółem 144,1 hm³
total
w tym odprowadzone siecią
kanalizacyjną 28,0 hm³
of which discharged by sewage network

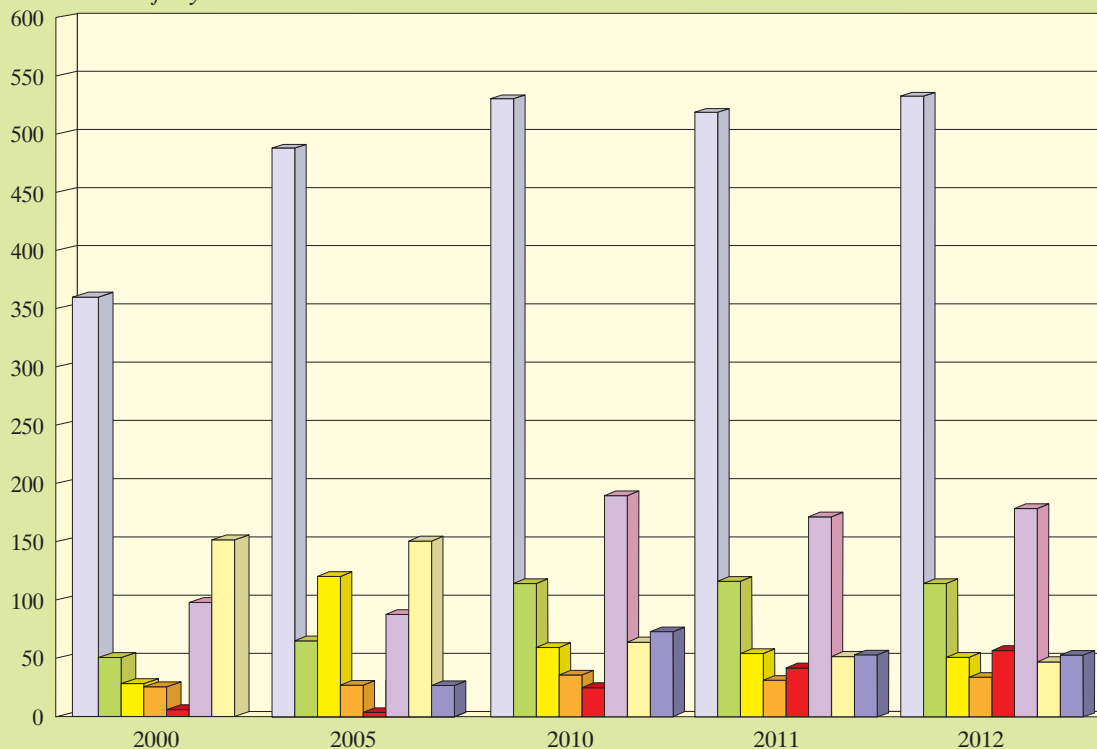
Ścieki oczyszczone:
Treated wastewater:

ogółem 2055,2 hm³
total
w tym biologicznie, chemicznie i z podwyższonym
usuwaniem biogenów 1481,2 hm³
of which biologically and chemically treated, and waste-
water with increased biogene removal

POSTĘPOWANIE Z OSADAMI Z KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W LATACH 2000–2012

DEALING WITH SEWAGE SLUDGE FROM MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS
IN THE YEARS 2000–2012

tys. ton masy suchej
thous. tons of dry mass

Postępowanie z osadami
Dealing with sewage sludge

ogółem wytworzone
total produced

stosowane w rolnictwie
applied in agriculture

stosowane do rekultywacji terenów,
w tym gruntów na cele rolne
applied in land reclamation (including
reclamation of land for agricultural purposes)

stosowane do uprawy roślin przeznaczonych

do produkcji kompostu
applied in cultivation of plants intended
for compost production

przekształcone termicznie
thermally transformed

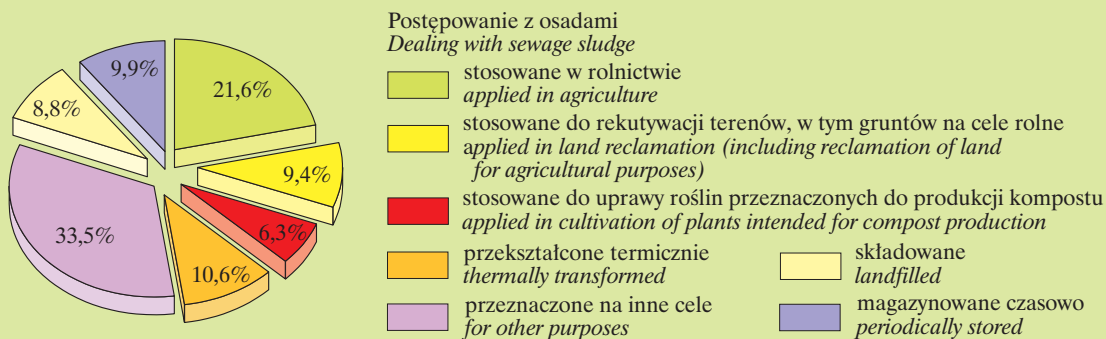
przeznaczone na inne cele
for other purposes

składowane
landfilled

magazynowane
czasowo
periodically stored

POSTĘPOWANIE Z OSADAMI Z KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2012 R.

DEALING WITH SEWAGE SLUDGE FROM MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS
IN 2012

Postępowanie z osadami
Dealing with sewage sludge

stosowane w rolnictwie
applied in agriculture

stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne
applied in land reclamation (including reclamation of land
for agricultural purposes)

stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu
applied in cultivation of plants intended for compost production

przekształcone termicznie
thermally transformed

przeznaczone na inne cele
for other purposes

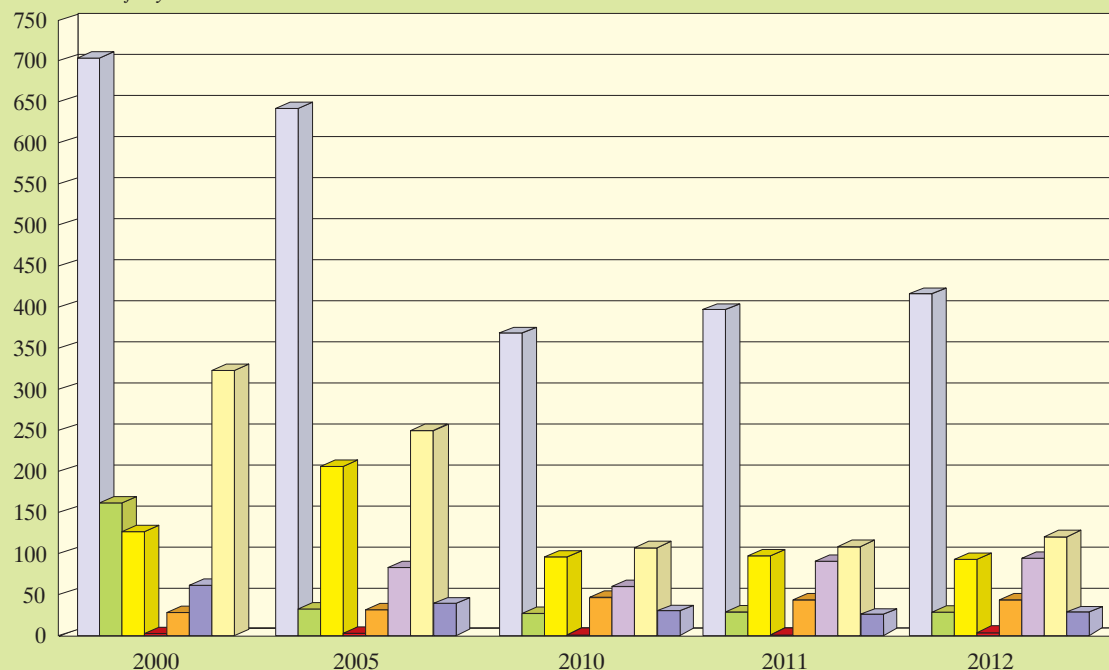
składowane
landfilled

magazynowane czasowo
periodically stored

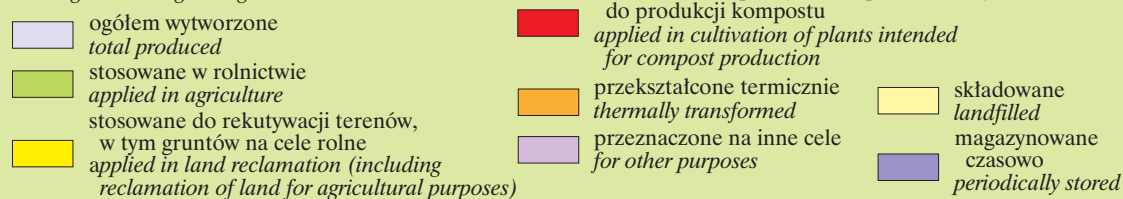
POSTĘPOWANIE Z OSADAMI Z PRZEMYSŁOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W LATACH 2000–2012

DEALING WITH SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS
IN THE YEARS 2000–2012

tys. ton masy suchej
thous. tons of dry mass

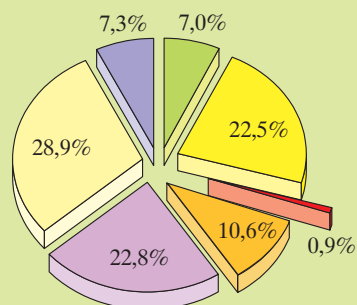

Postępowanie z osadami:
Dealing with sewage sludge:

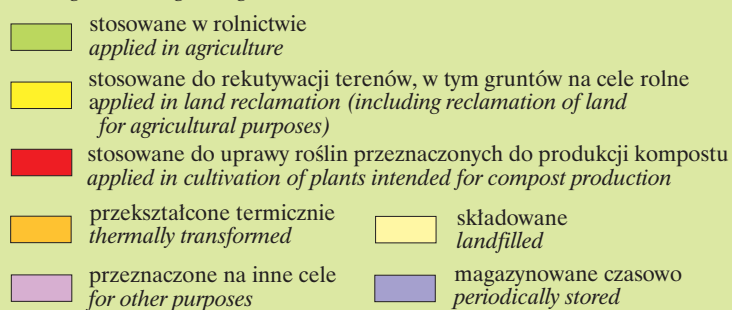

POSTĘPOWANIE Z OSADAMI Z PRZEMYSŁOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2012 R.

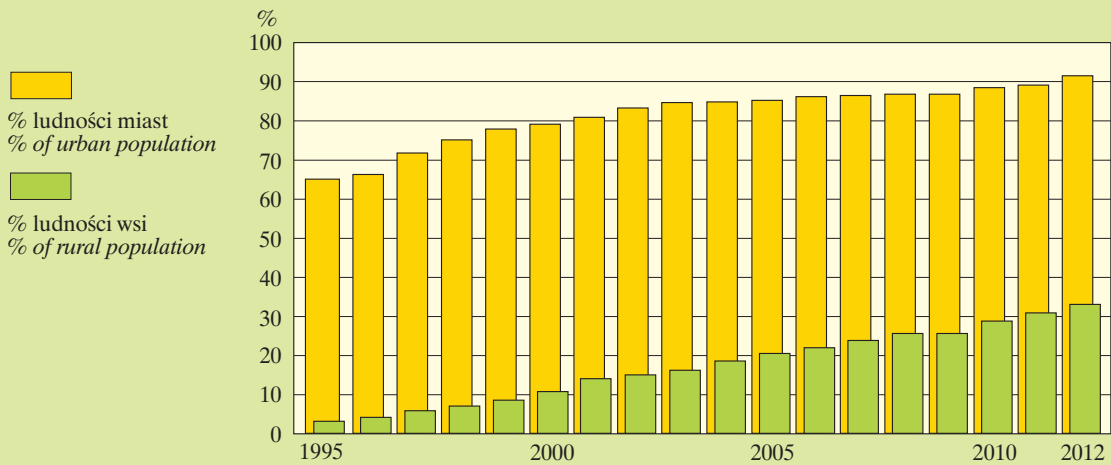
DEALING WITH SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS
IN 2012

Postępowanie z osadami:
Dealing with sewage sludge:

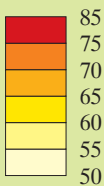
LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W LATACH 1995–2012
POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN YEARS 1995–2012

LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW I STOPIEŃ OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW ODPROWADZONYCH KANALIZACJĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS AND THE DEGREE OF TREATMENT WASTEWATER DISCHARGED THROUGH SEWAGE NETWORK BY VOIVODSHIPS IN 2012

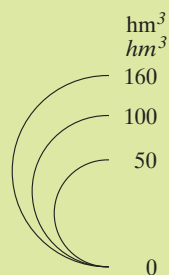
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków
 Population connected to wastewater treatment

W % ludności ogółem
 In % of total population

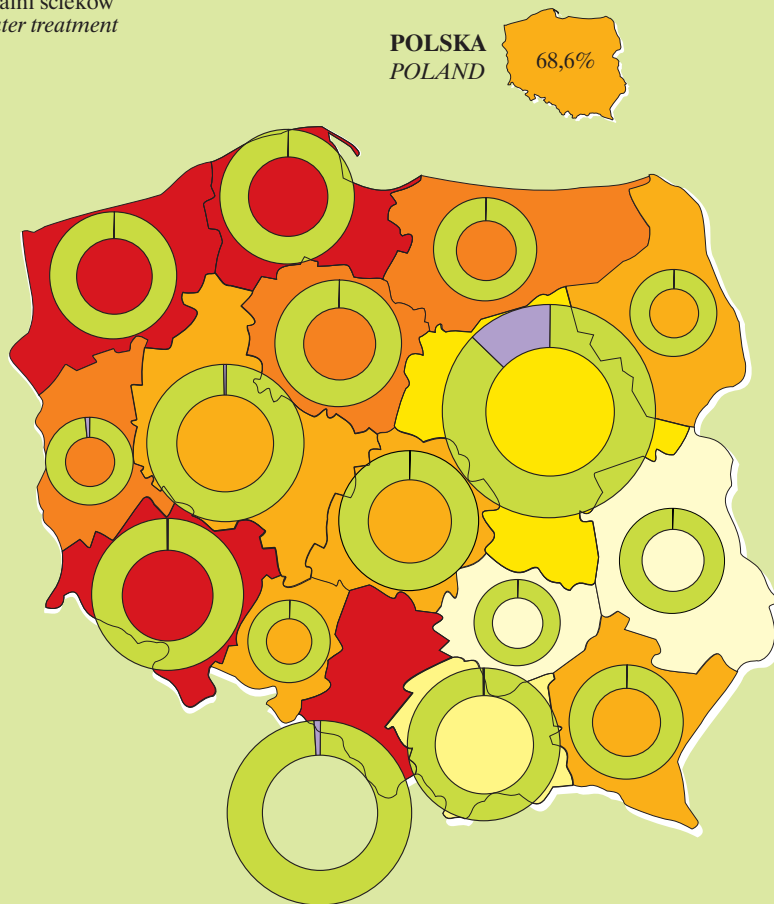
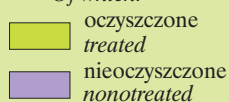

POLSKA
POLAND 68,6%

Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną
 Treated wastewater discharged through sewage network

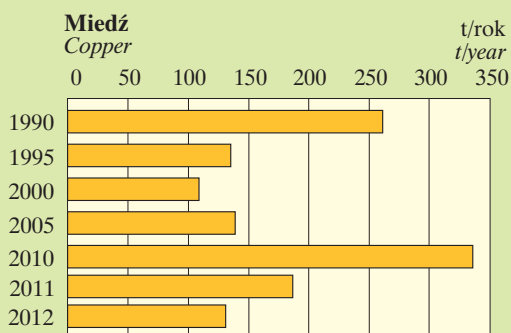
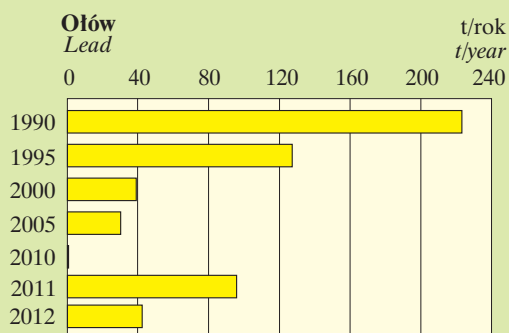
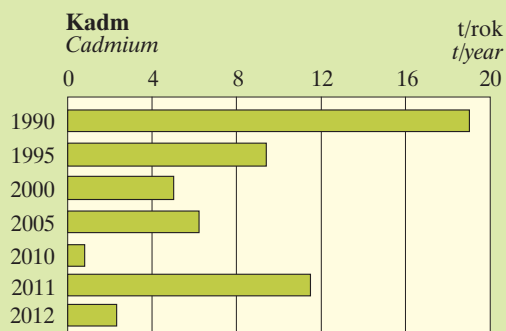
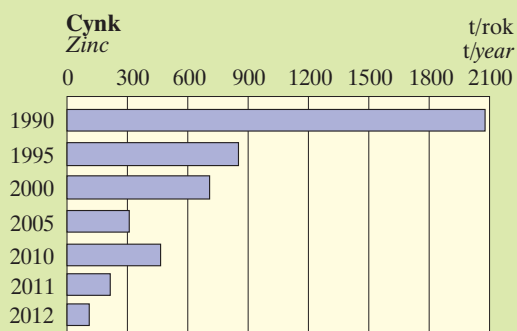
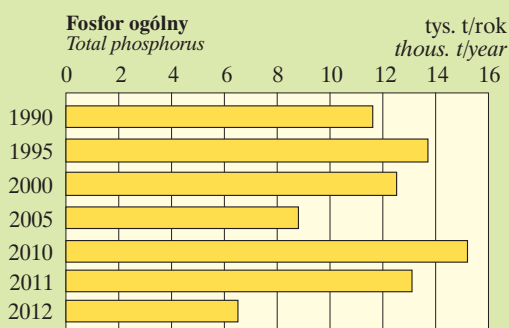
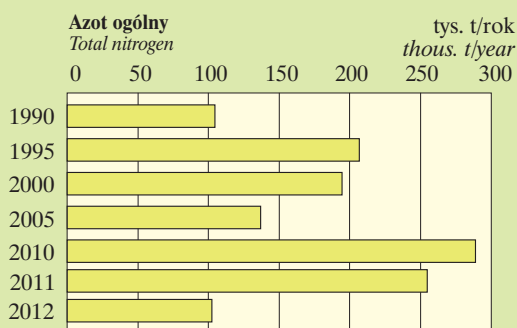
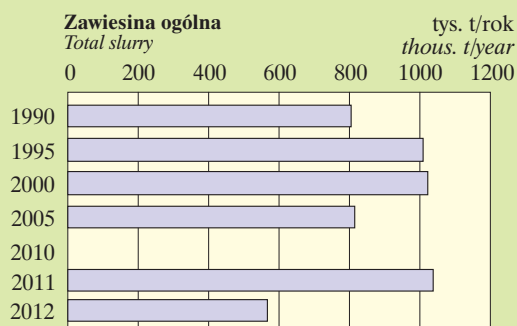
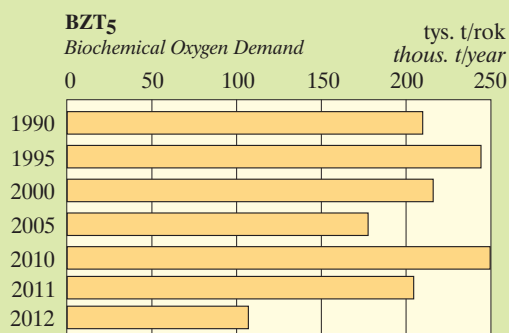

W tym:
 Of which:

ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ WPROWADZONE RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO Z DORZECZY WISŁY, ODRY I RZEK PRZYMORZA W LATACH HYDROLOGICZNYCH 1990–2012

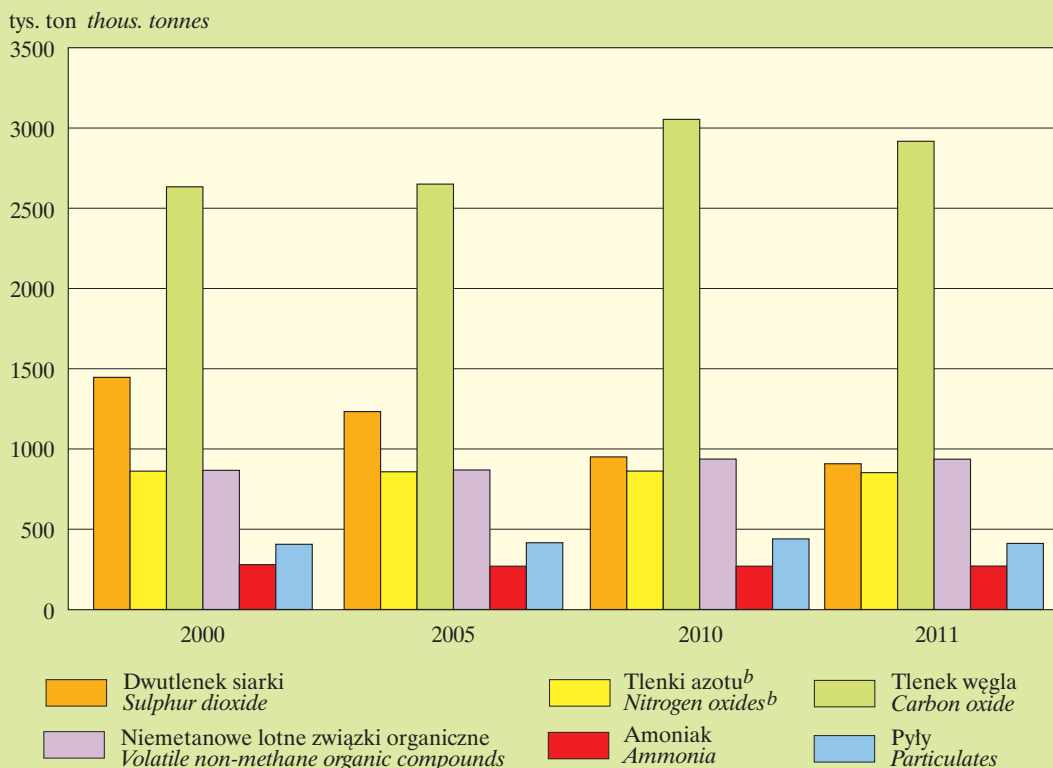
POLLUTANT LOADS INTRODUCED TO THE BALTIC SEA THROUGH RIVERS FROM DRAINAGE BASINS OF WISŁA, Odra AND LITORAL RIVERS IN THE HYDROLOGICAL YEARS 1990–2012

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska – wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska.

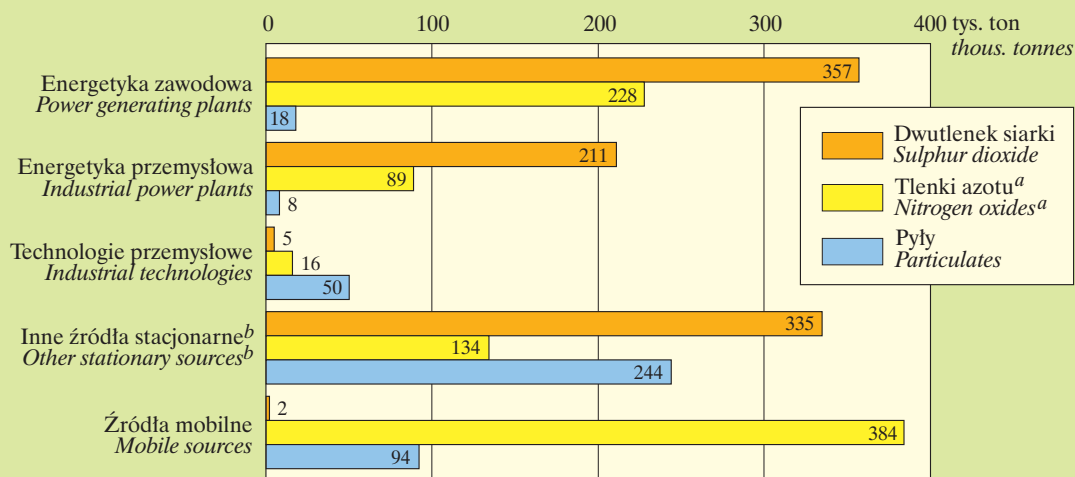
Source: data of the Main Inspectorate for Environmental Protection, Voivodships Inspectorate for Environmental Protection – results of the National Environmental Monitoring.

CAŁKOWITA EMISJA GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W LATACH 2000–2011^a
TOTAL EMISSION OF MAIN AIR POLLUTANTS IN 2000–2011^a

^a Dane za lata 2000, 2005 i 2010 zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.
^b Wyrażone w NO₂.
^a Data for 2000, 2005 and 2010 have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication. ^b Expressed in NO₂.

BILANS EMISJI GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W 2011 R.
BALANCE OF MAIN AIR POLLUTANTS EMISSION IN 2011

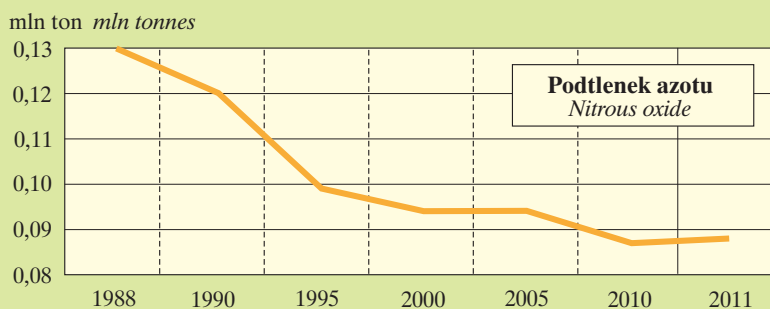
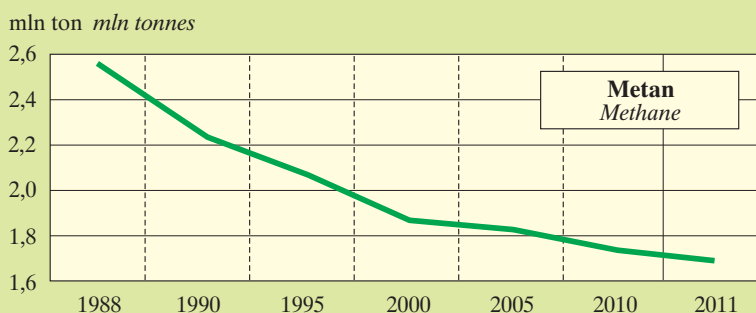
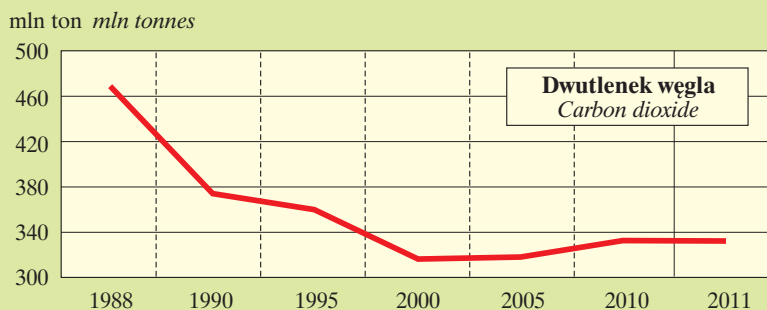

^a Wyrażone w NO₂. ^b Kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, rolnictwo i inne.
^a Expressed in NO₂. ^b Local boiler plants, household furnaces, trade workshops agriculture and others.

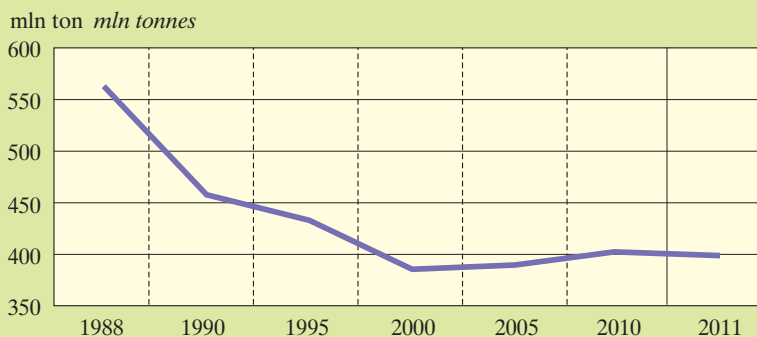
Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

Source: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

CAŁKOWITA EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH W LATACH 1988–2011^a
TOTAL EMISSION OF GREENHOUSE GASES IN 1988–2011^a

ZAGREGOWANA EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH WYRAŻONA W EKWIWALENCIE DWUTLENKU WĘGLA W LATACH 1988–2011^a
AGGREGATIVE EMISSION OF GREENHOUSE GASES EXPRESSED AS CARBON DIOXIDE EQUIVALENT IN 1988–2011^a

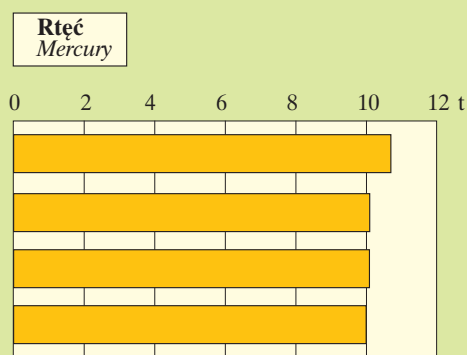
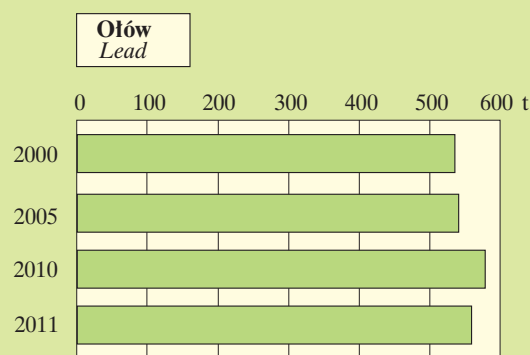
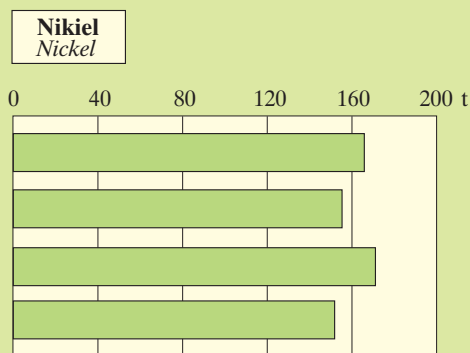
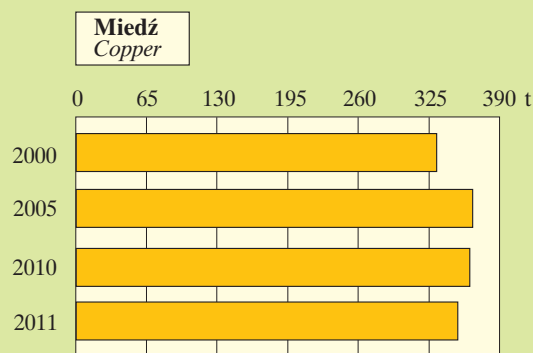
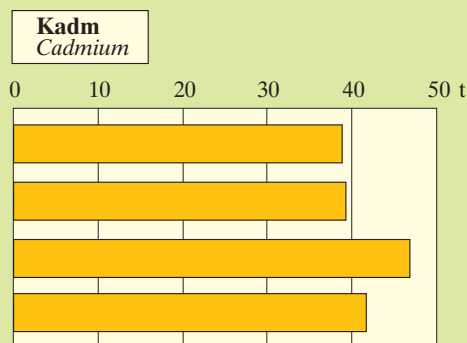
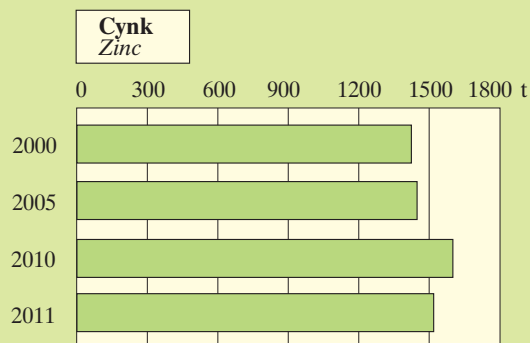
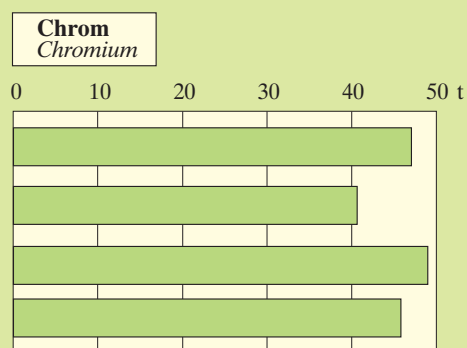
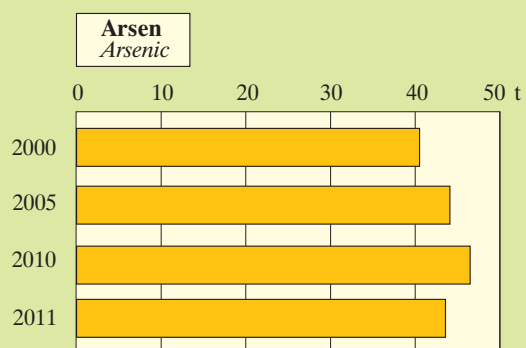

^a Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do poprzedniej edycji publikacji.

^a Data have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.
 Source: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

CAŁKOWITA EMISJA METALI CIĘŻKICH W LATACH 2000–2011^a
TOTAL EMISSION OF HEAVY METALS IN 2000–2011^a

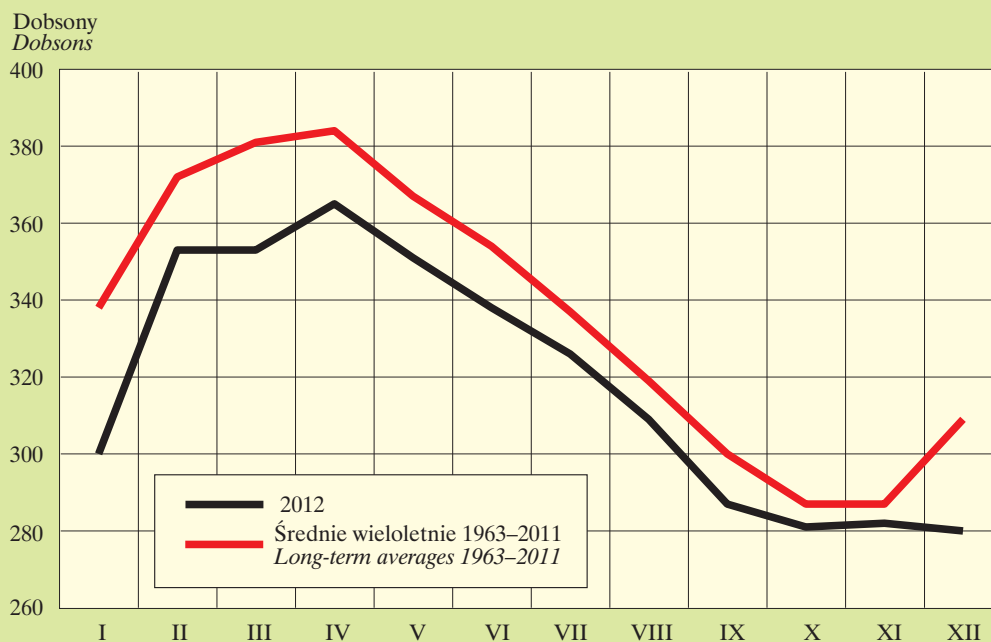

^a Dane za lata 2000, 2005 i 2010 zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.
^a Data for 2000, 2005 and 2010 have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication.

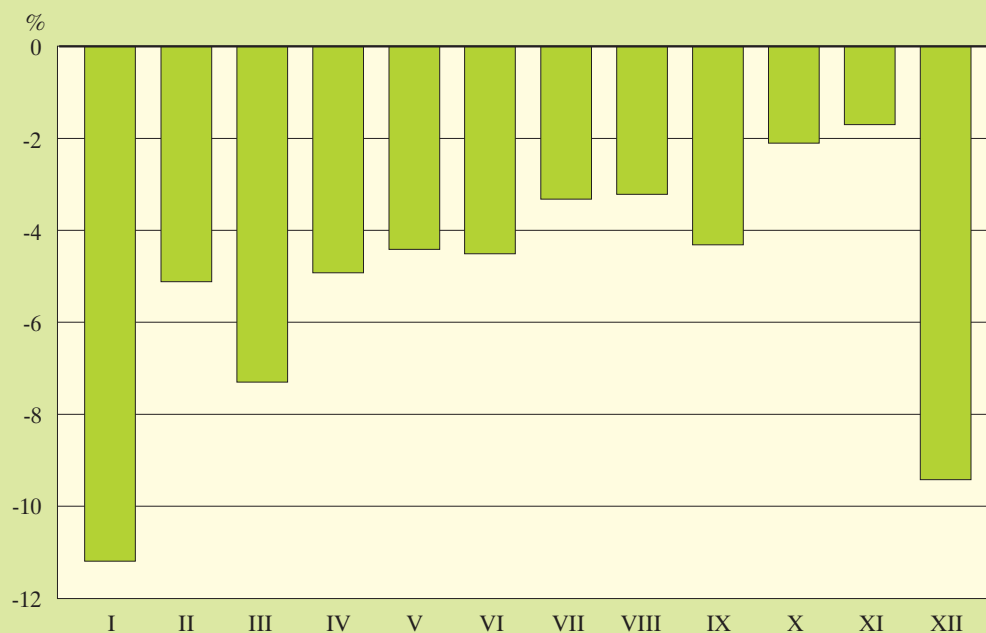
Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

Source: data of the National Emission Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

ŚREDNIE MIESIĘCZNE CAŁKOWITEJ ZAWARTOŚCI OZONU W ATMOSFERZE
MONTHLY AVERAGE TOTAL OZONE CONTENT IN THE ATMOSPHERE

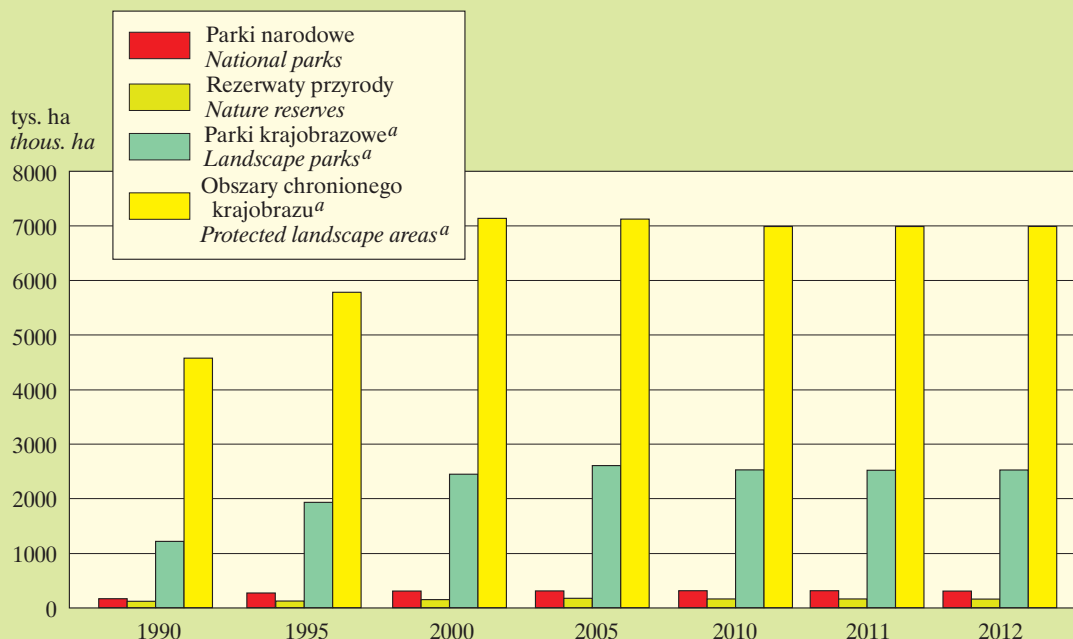
ODCHYLENIA ŚREDNICH MIESIĘCZNYCH CAŁKOWITEJ ZAWARTOŚCI OZONU W 2012 R. OD ŚREDNIEJ Z LAT 1963-2011
DEVIATIONS OF MONTHLY AVERAGE TOTAL OZONE CONTENT IN THE ATMOSPHERE IN 2012 IN RELATION TO THE AVERAGE FROM 1963-2011

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Instytutu Geofizyki PAN uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
 Source: data of the Chief Inspectorate of Environmental Protection and Geophysical Institute of Polish Academy of Sciences, obtained from the State Environmental Monitoring system.

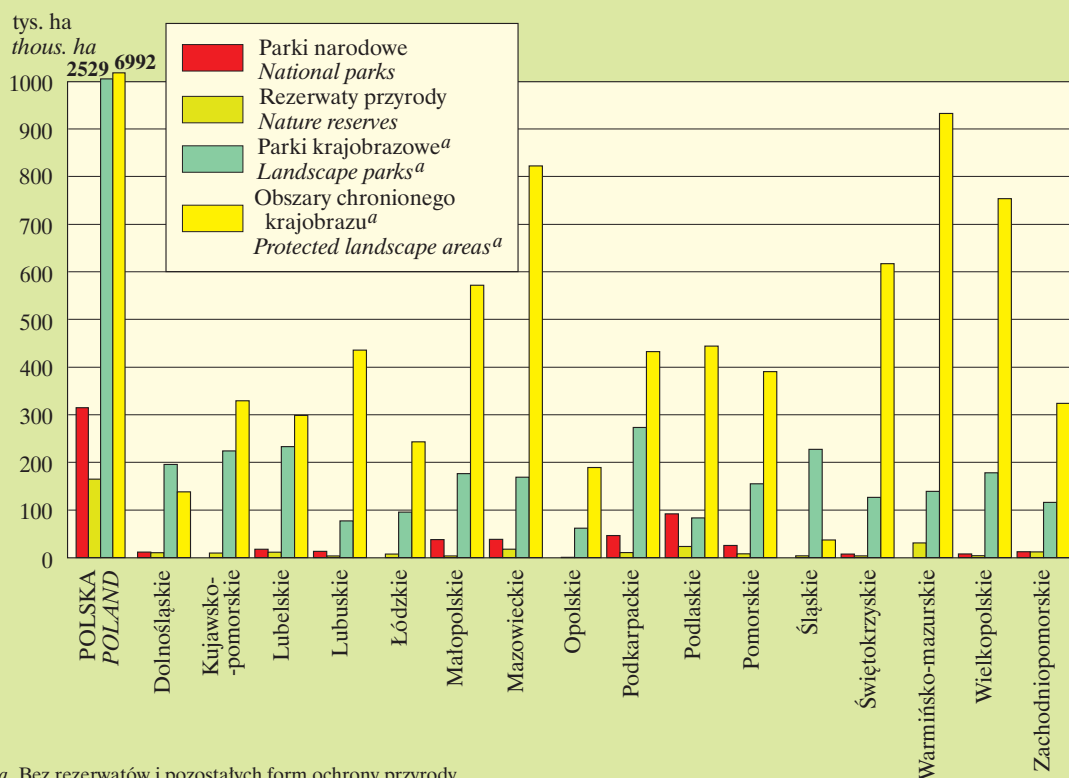
POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA W LATACH 1990–2012

AREA OF SPECIAL NATURAL VALUES PROTECTED BY LAW IN 1990–2012

POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA WEDŁUG KATEGORII I WOJEWÓDZTW W 2012 R.

AREA OF SPECIAL NATURAL VALUES PROTECTED BY LAW BY CATEGORIES AND VOIVODSHIPS IN 2012

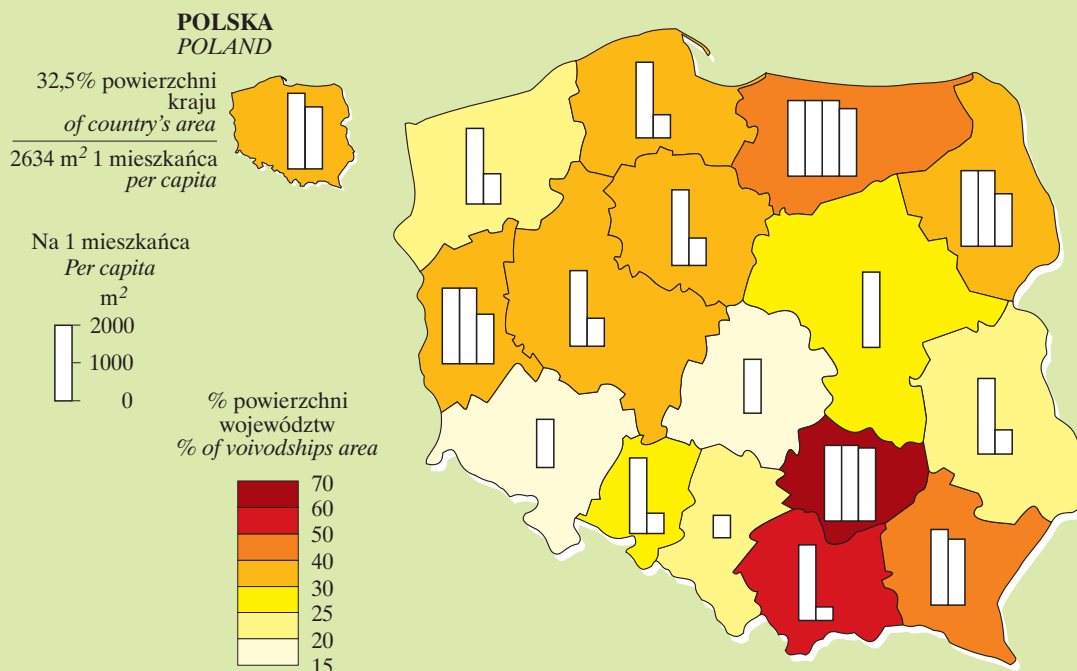
^a Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody.
^a Excluding nature reserves and other forms of nature protection.

**POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE
CHRONIONA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.**

Stan w dniu 31 XII

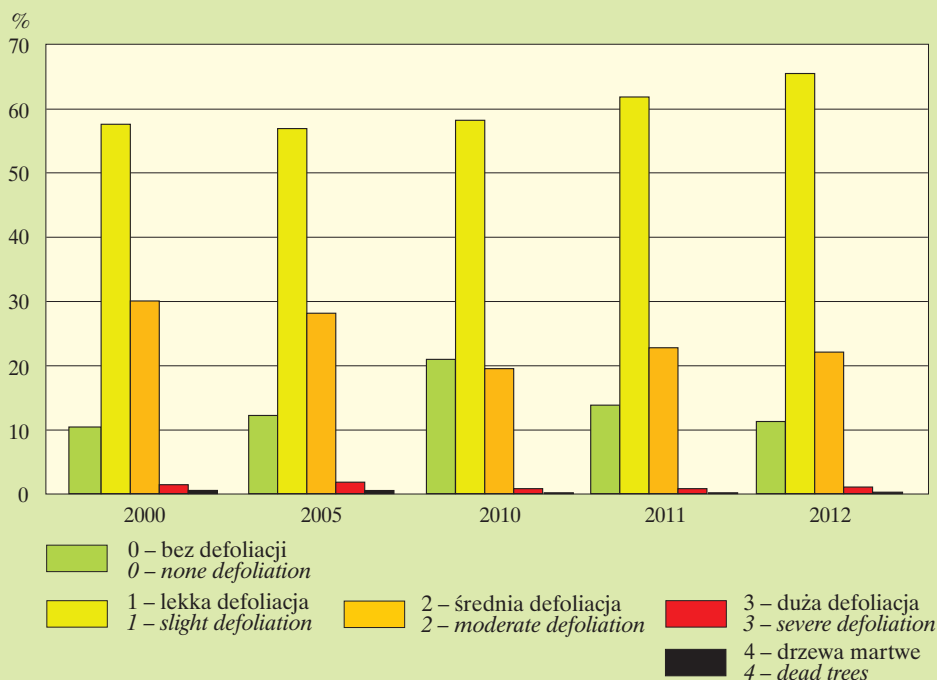
AREA OF SPECIAL NATURAL VALUES PROTECTED BY LAW BY VOIVODSHIPS IN 2012

As of 31 XII

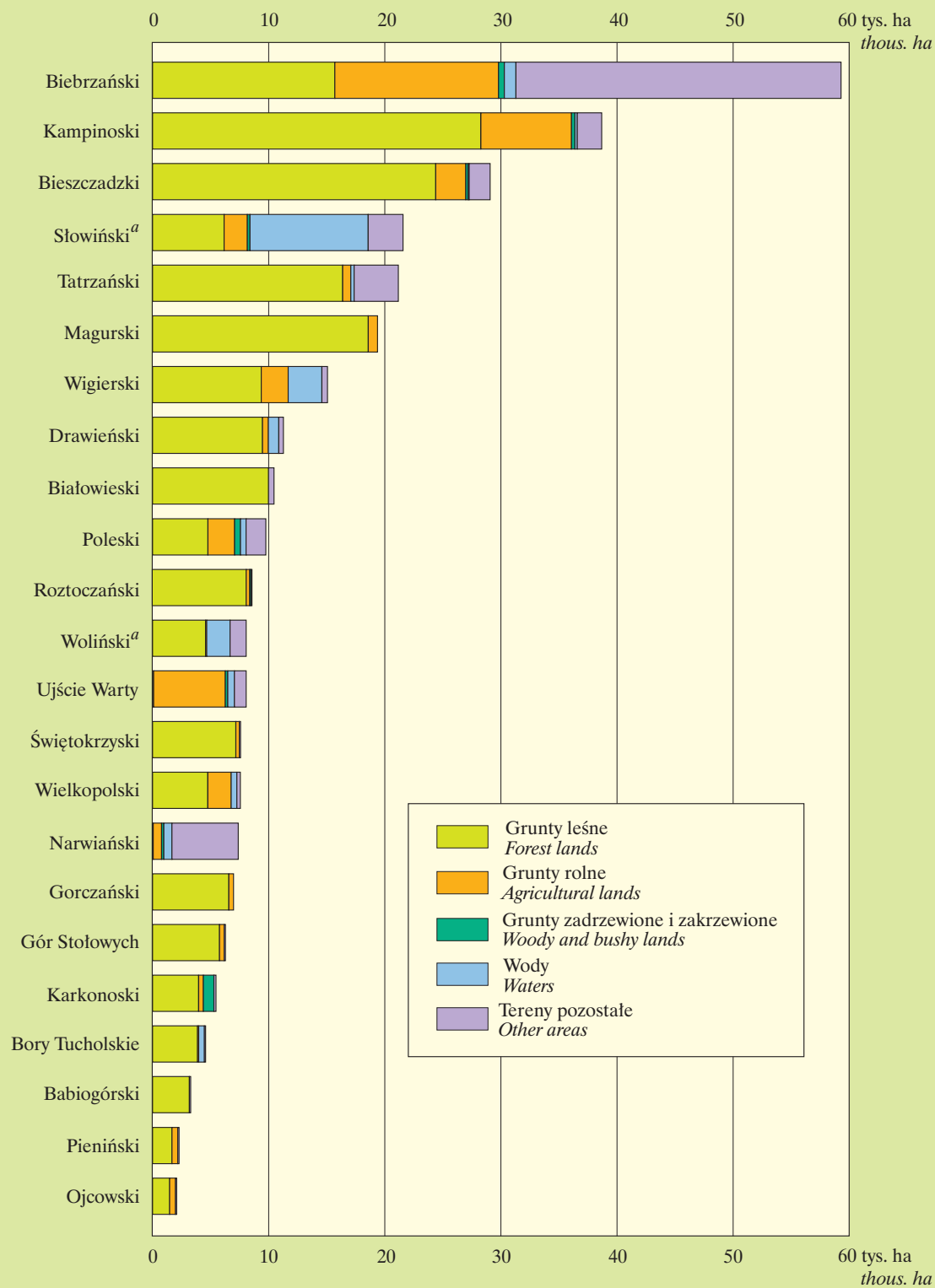
PROCENTOWY UDZIAŁ DRZEW W KLASACH DEFOLIACJI W LATACH 2000, 2005, 2010–2012

THE PERCENTAGE SHARE OF TREES IN DEFOLIATION CLASSES IN THE YEARS 2000, 2005, 2010–2012

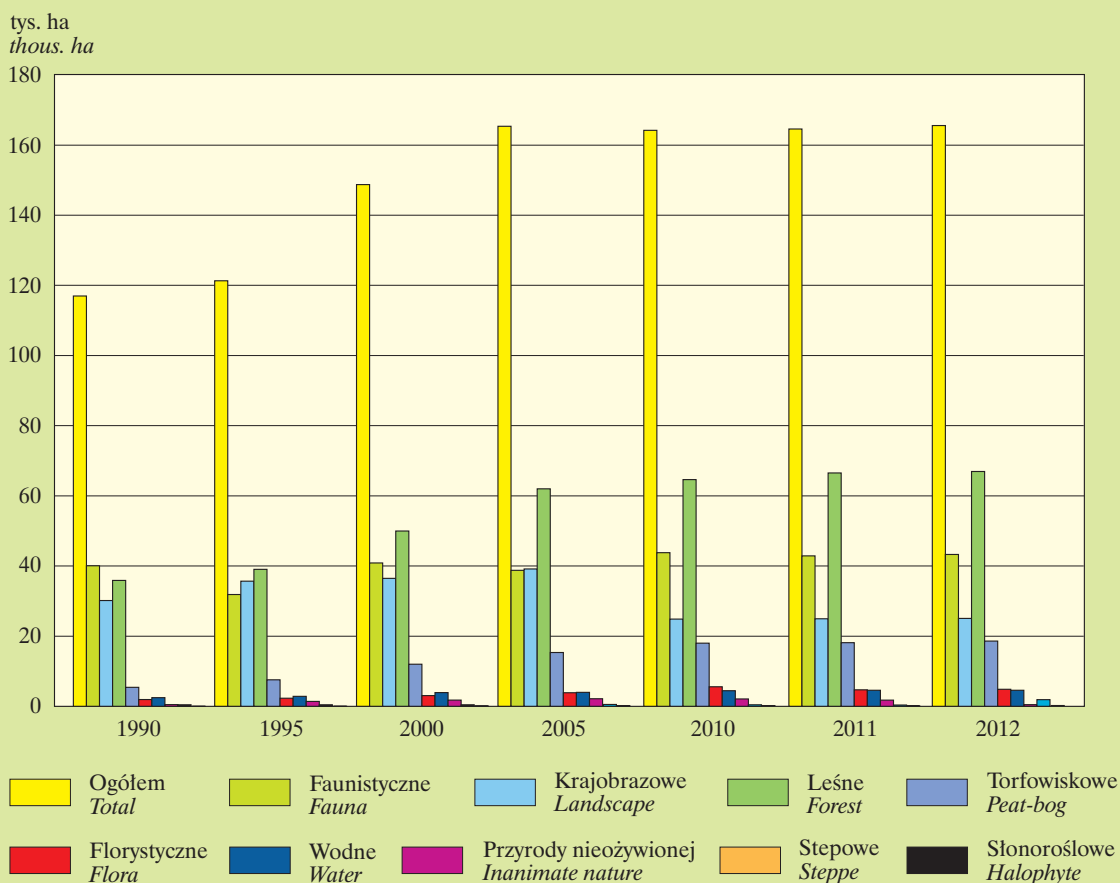
Źródło: dane Instytutu Badawczego Leśnictwa.
Source: data of the Forest Research Institute.

PARKI NARODOWE W 2012 R.
NATIONAL PARKS IN 2012

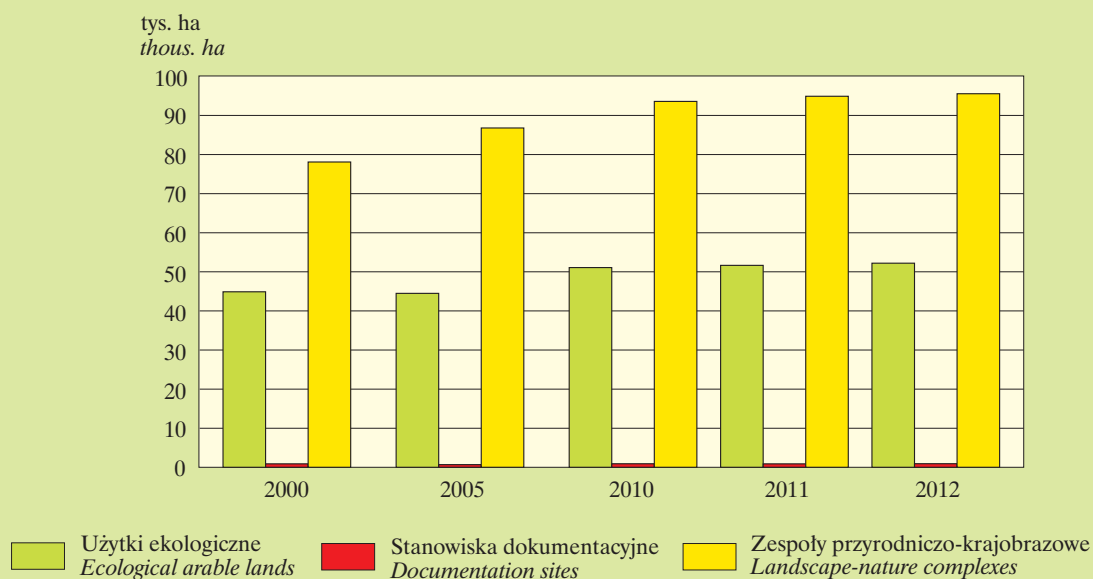

^a Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego.
^a Excluding coastal water of the Baltic Sea.

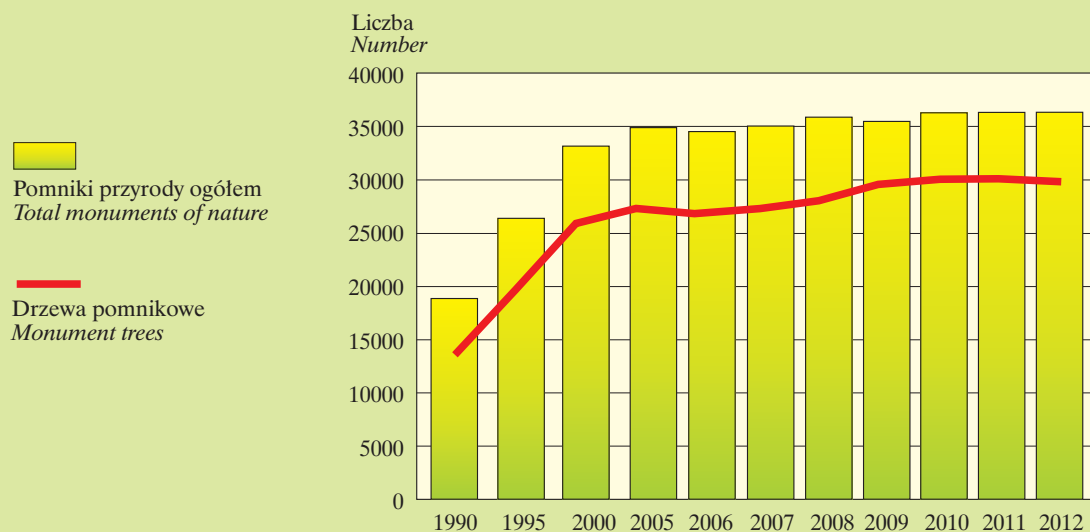
REZERWATY PRZYRODY W LATACH 1990–2012 NATURE RESERVES IN 1990–2012

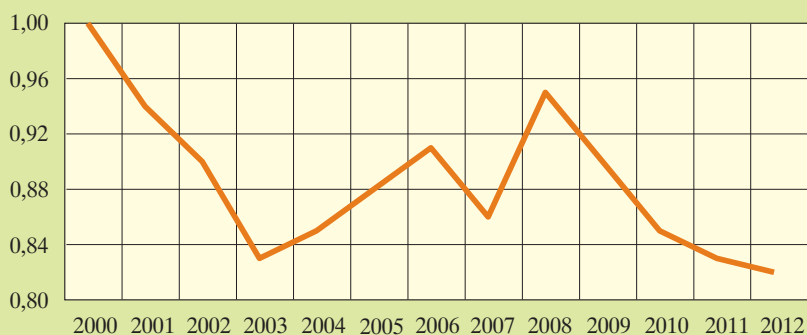
INDYWIDUALNE FORMY OCHRONY PRZYRODY W LATACH 2000, 2005, 2010–2012 INDIVIDUAL FORMS OF NATURE PROTECTION IN 2000, 2005, 2010–2012

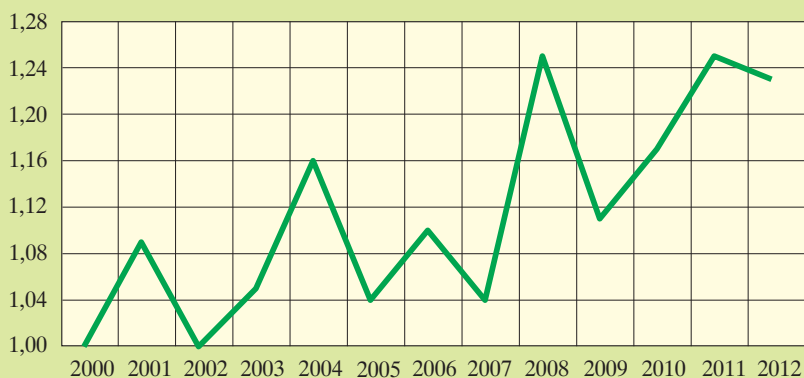
POMNIKI PRZYRODY W LATACH 1990–2012
MONUMENTS OF NATURE IN 1990–2012

ZMIANY LICZEBNOŚCI POSPOLITYCH PTAKÓW KRAJOBRAZU ROLNICZEGO W LATACH 2000–2012 (Farmland Bird Index, FBI)
CHANGES IN COMMON FARMLAND BIRD SPECIES IN 2000–2012 (FARMLAND BIRD INDEX, FBI)

ZMIANY LICZEBNOŚCI POSPOLITYCH PTAKÓW LEŚNYCH W LATACH 2000–2012 (Forest Bird Index)
CHANGES IN COMMON FOREST BIRD SPECIES IN 2000–2012 (FOREST BIRD INDEX)

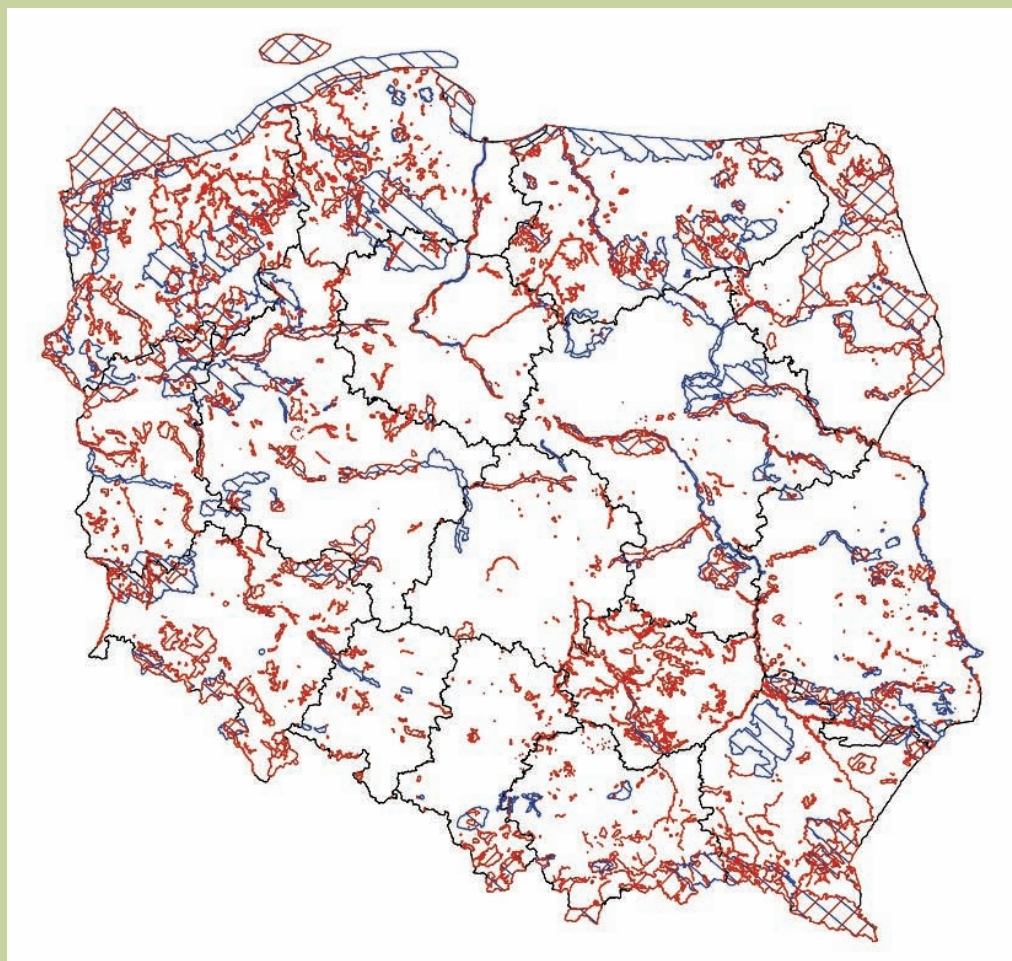

EUROPEJSKA SIEĆ EKOLOGICZNA NATURA 2000 W POLSCE

Stan na 2012 rok.

EUROPEAN ECOLOGICAL NETWORK "NATURA 2000" IN POLAND

As of 2012

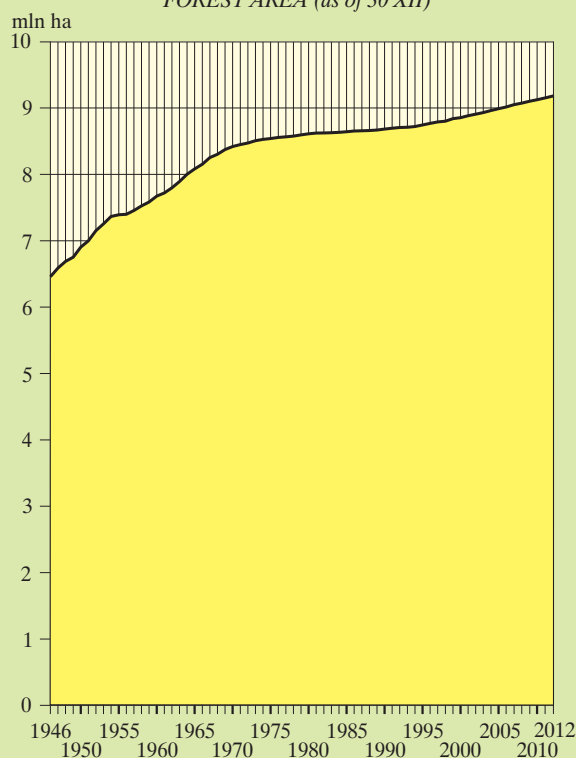
- Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000
Special Areas of Conservation Natura 2000
- Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000
Special Bird Protection Areas Natura 2000
- Granice województw
Voivodship borders

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

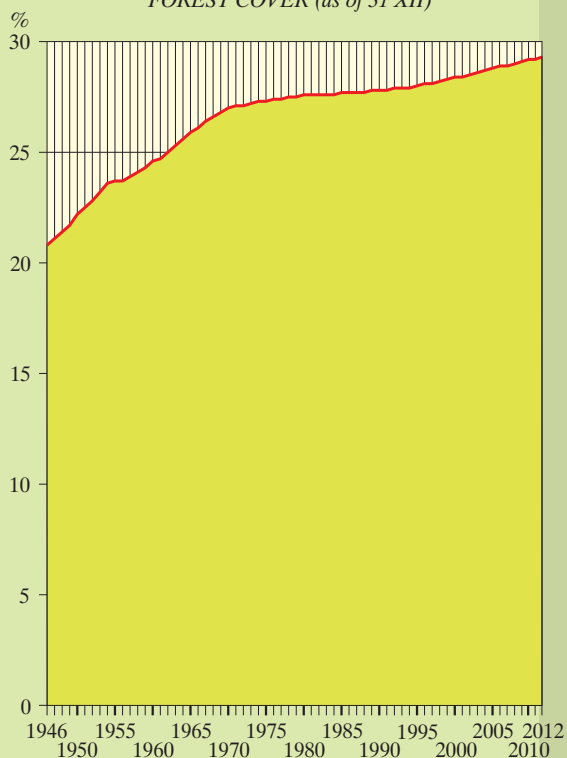
Source: data of the General Directorate for Environmental Protection.

LEŚNICTWO W LATACH 1946–2012
FORESTRY IN THE YEARS 1946–2012

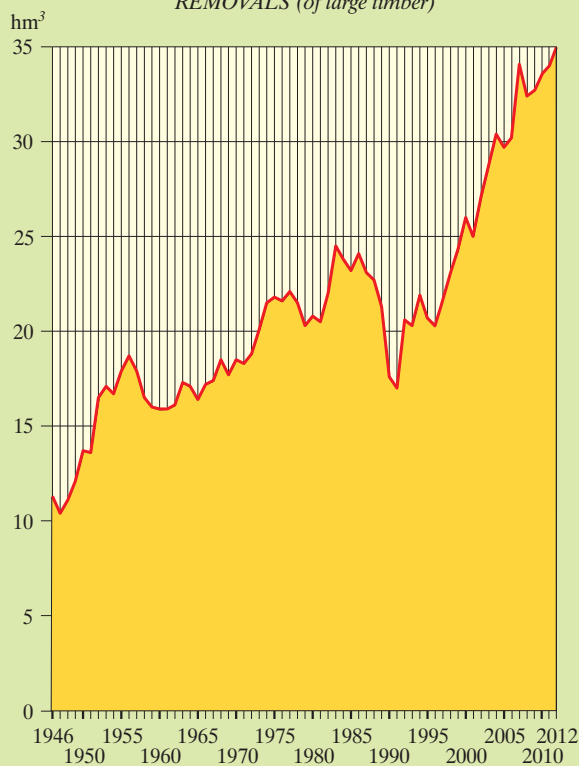
POWIERZCHNIA LASÓW (stan w dniu 31 XII)
FOREST AREA (as of 30 XII)

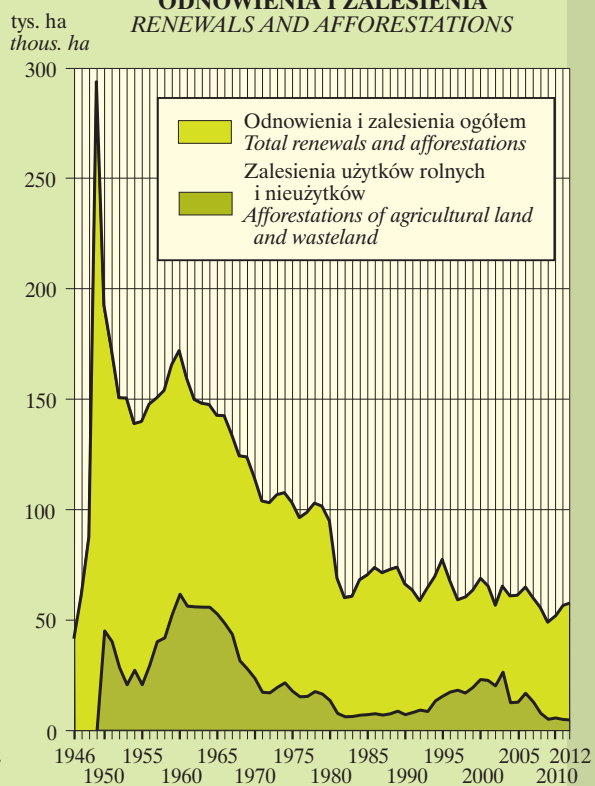
LESISTOŚĆ (stan w dniu 31 XII)
FOREST COVER (as of 31 XII)

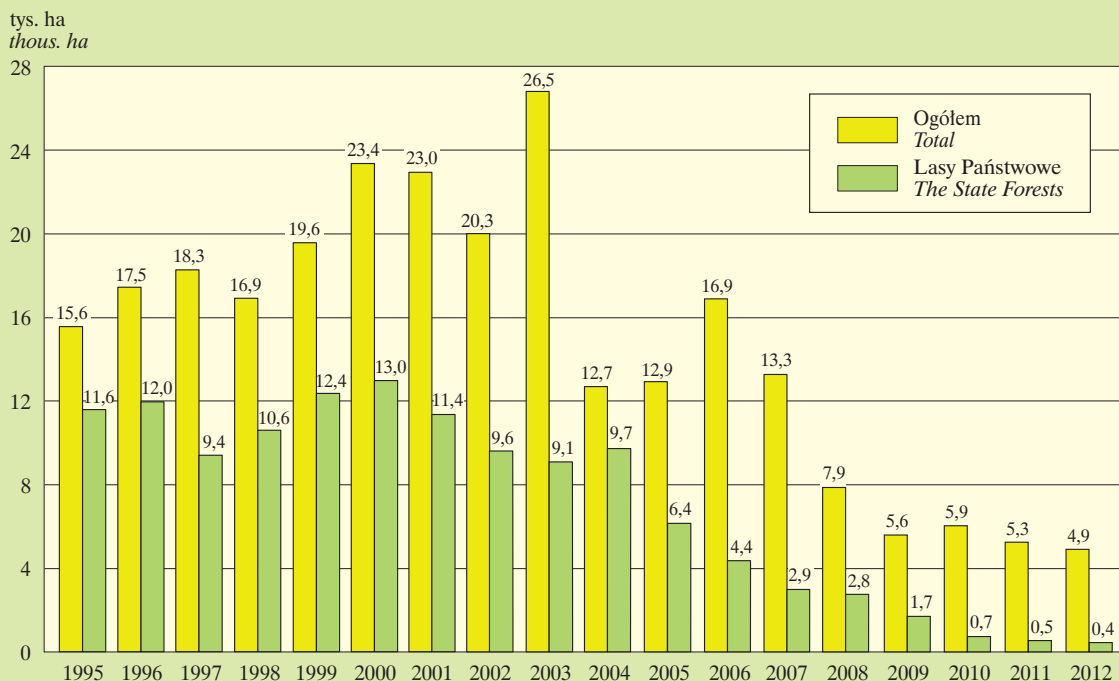
POZYSKANIE DREWNA (grubizny)
REMOVALS (of large timber)

ODNOWIENIA I ZALESIENIA
RENEWALS AND AFFORESTATIONS

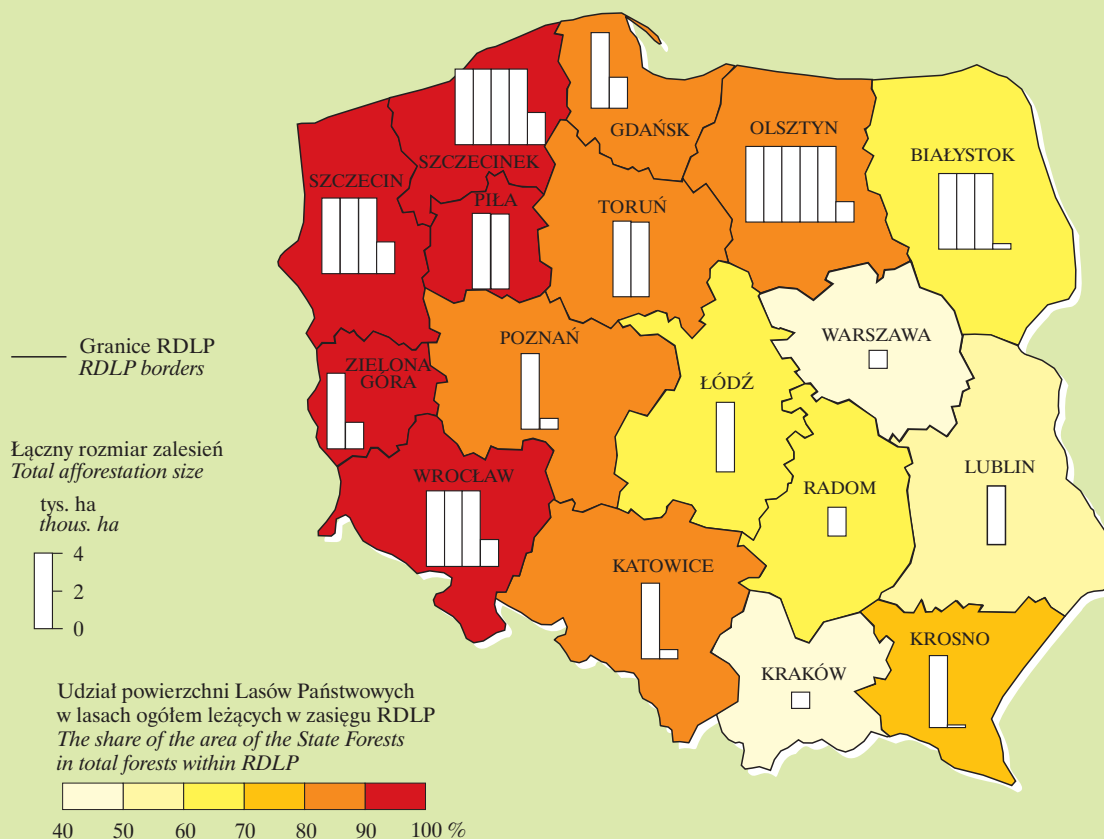

WYKONANIE ZALESIEŃ W LATACH 1995–2012
AFFORESTATION IN THE YEARS 1995–2012

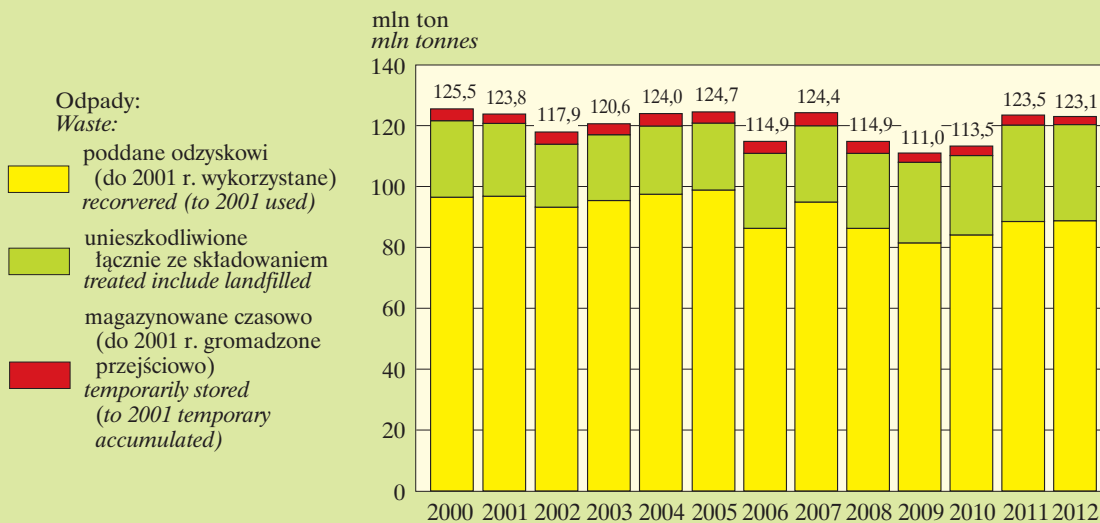

1995–2012

(w Lasach Państwowych według regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych)
 (in the State Forests by regional directorates of the State Forests - RDLP)

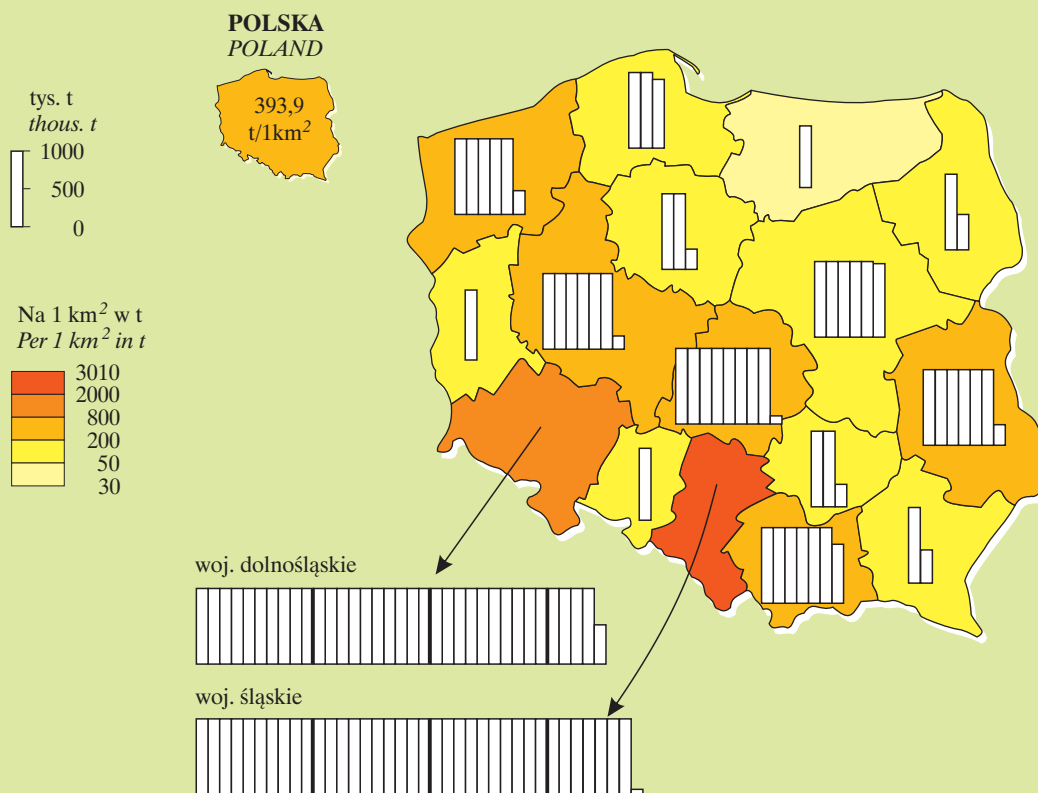

ODPADY^a WYTWORZONE W LATACH 2000–2012
WASTE^a GENERATED IN YEARS 2000–2012

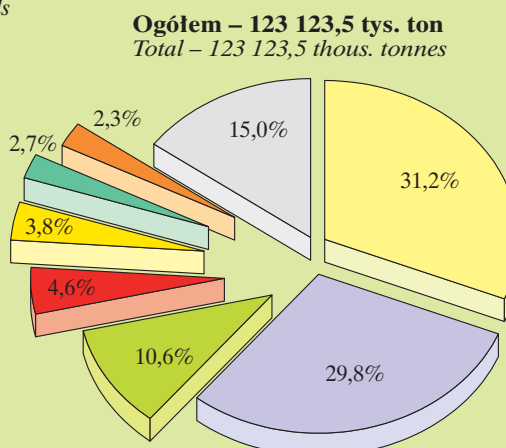
a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
a Excluding municipal waste.

ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
WASTE^a GENERATED BY VOIVODSHIPS IN 2012

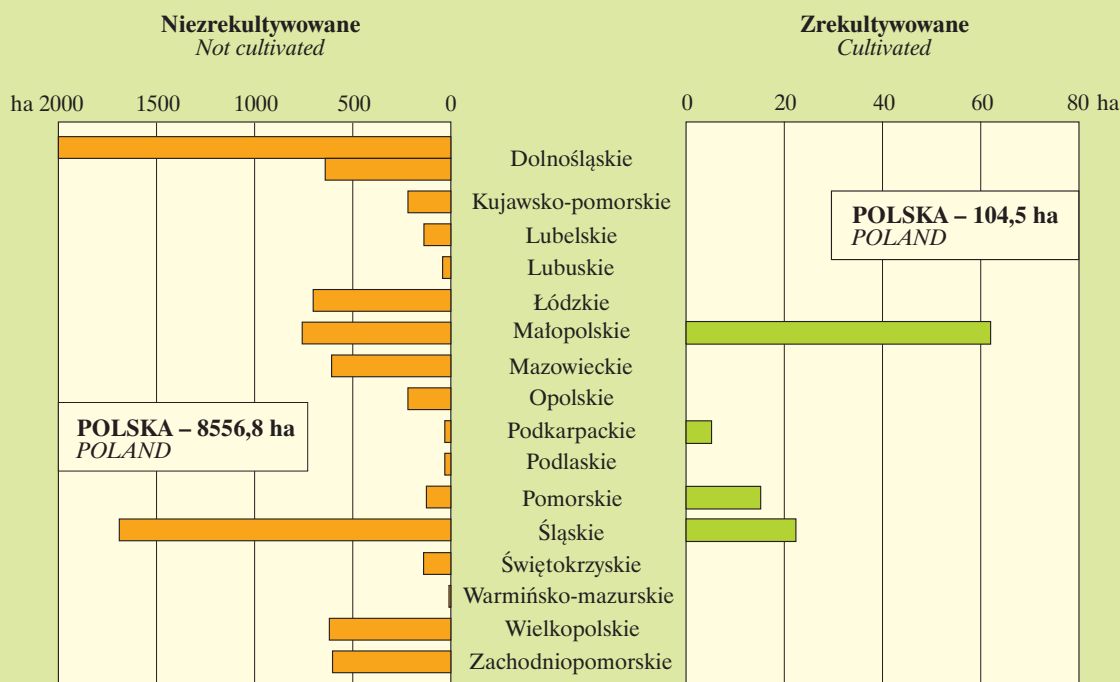
a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
a Excluding municipal waste.

ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG RODZAJÓW W 2012 R. WASTE^a GENERATED BY TYPES IN 2012

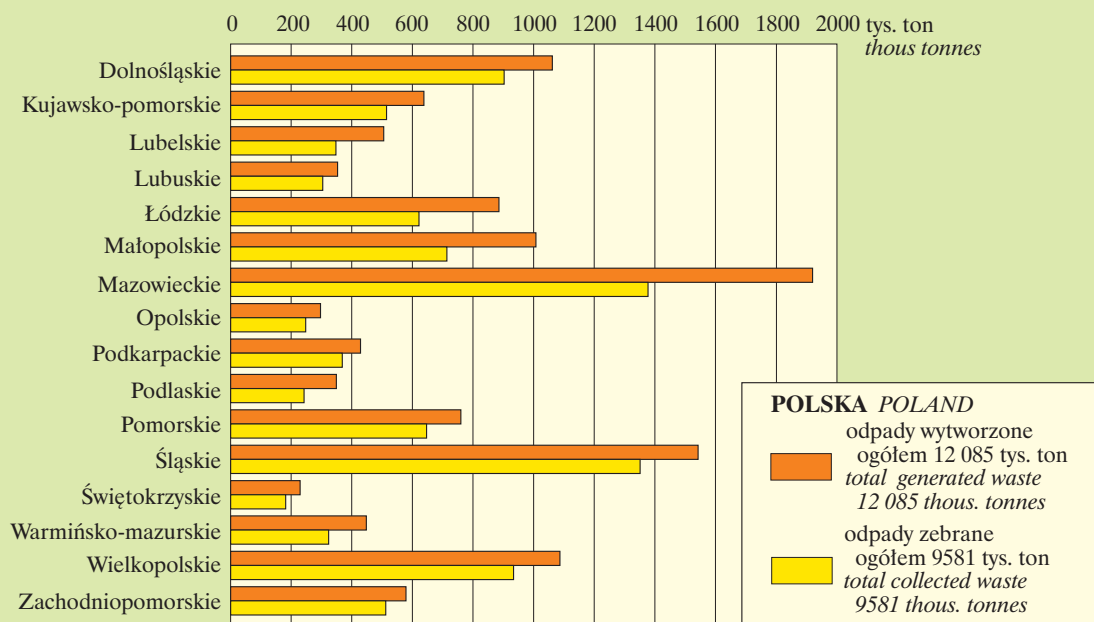
^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
^a Excluding municipal waste.

TERENY SKŁADOWANIA ODPADÓW^a W 2012 R. WASTE^a LANDFILL SITES IN 2012

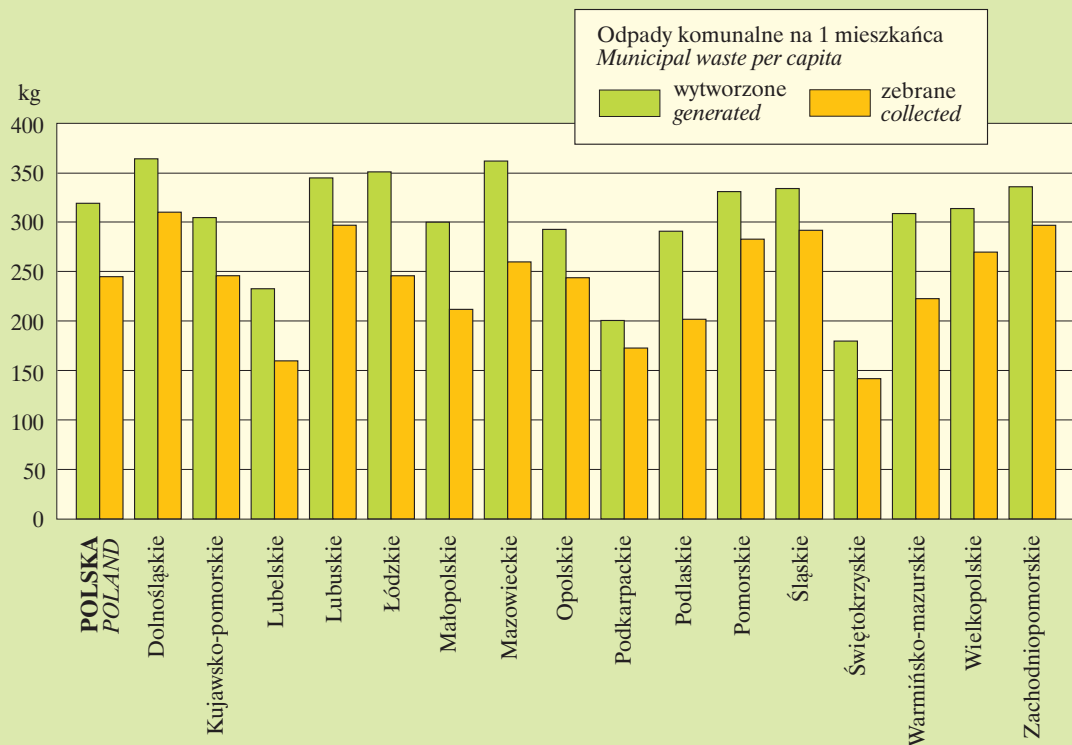

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
^a Excluding municipal waste.

WYTWORZONE^a I ZEBRANE ODPADY KOMUNALNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
GENERATED^a AND COLLECTED MUNICIPAL WASTE BY VOIVODSHIPS IN 2012

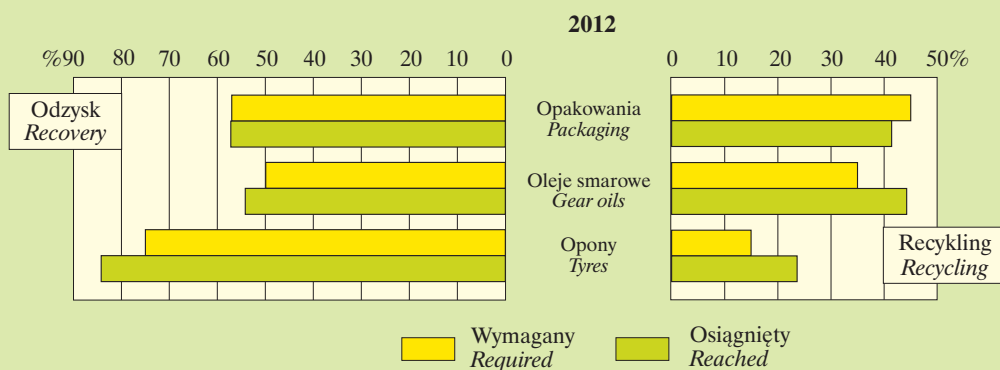
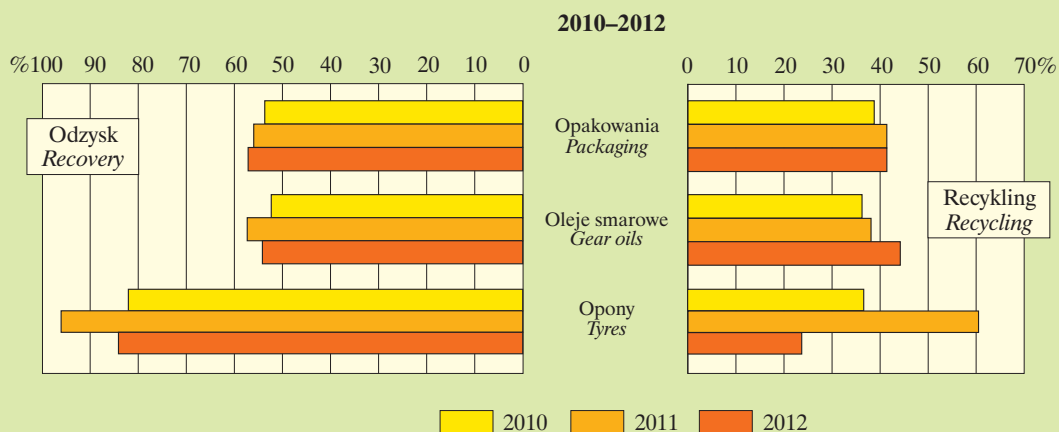

WYTWORZONE^a I ZEBRANE ODPADY KOMUNALNE NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.
GENERATED^a AND COLLECTED MUNICIPAL WASTE PER CAPITA BY VOIVODSHIPS IN 2012

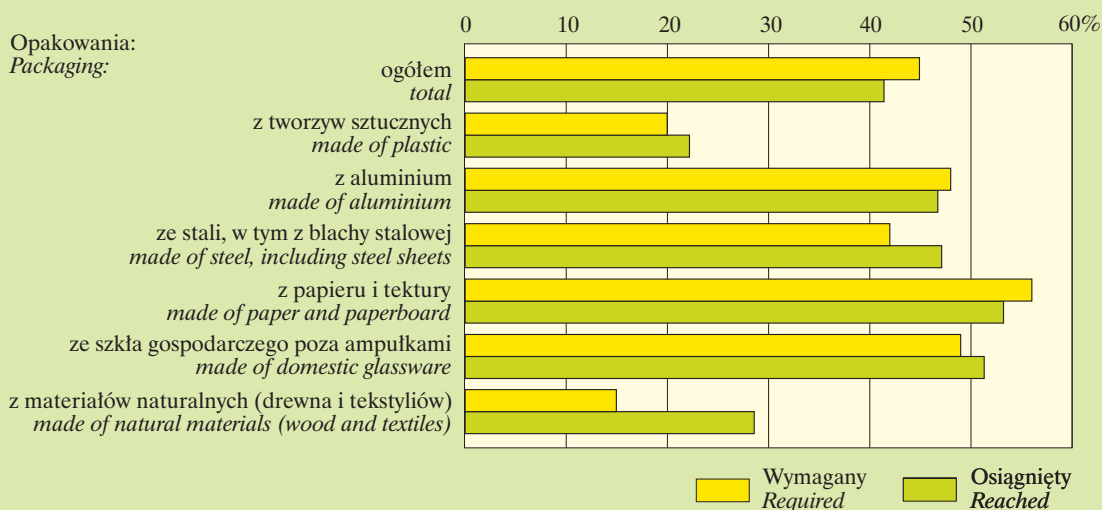

^a Dane szacunkowe.
^a Estimated data.

OSIĄGNIĘTY POZIOM ODZYSKU I RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH I POUŻYTKOWYCH W LATACH 2010–2012
REACHED LEVEL OF RECOVERY AND RECYCLING OF PACKAGING AND END-OF-LIFE WASTE IN THE YEARS 2010–2012

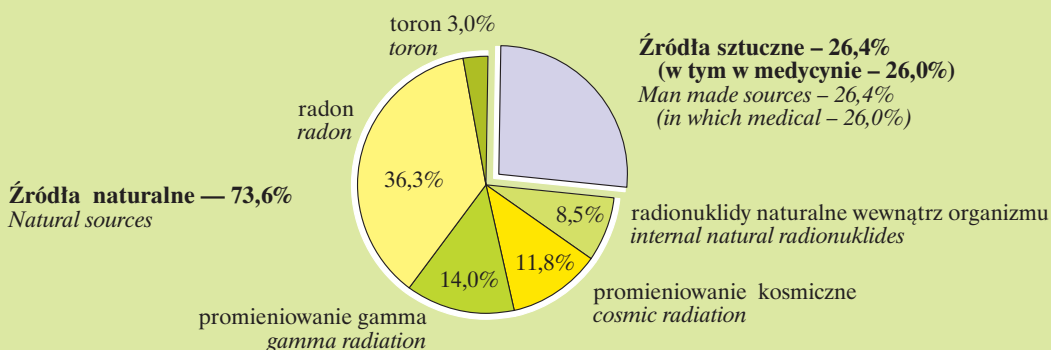

WYMAGANY I OSIĄGNIĘTY POZIOM RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH W 2012 R.
REQUIRED AND REACHED LEVEL OF PACKAGING WASTE RECYCLING IN 2012

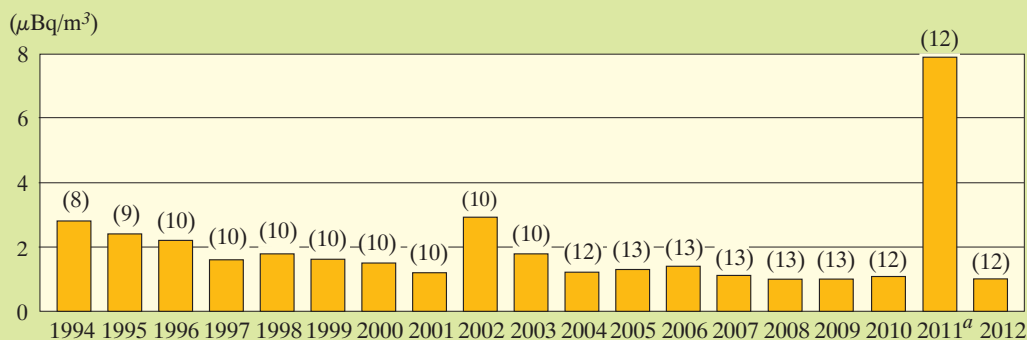
Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.
 Source: data of the Ministry of Environment.

UDZIAŁ ŹRÓDEŁ PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO W ŚREDNIOROCZNEJ DAWCE SKUTECZNEJ OTRZYMANEJ PRZEZ STATYSTYCZNEGO MIESZKAŃCĄ POLSKI W 2012 R.
CONTRIBUTION OF RADIATION SOURCES TO THE AVERAGE ANNUAL INDIVIDUAL EFFECTIVE DOSE IN POLAND IN 2012

Źródło: dane Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej (patrz Uwagi metodyczne).
 Source: data of the Central Laboratory for Radiological Protection (see Methodological notes).

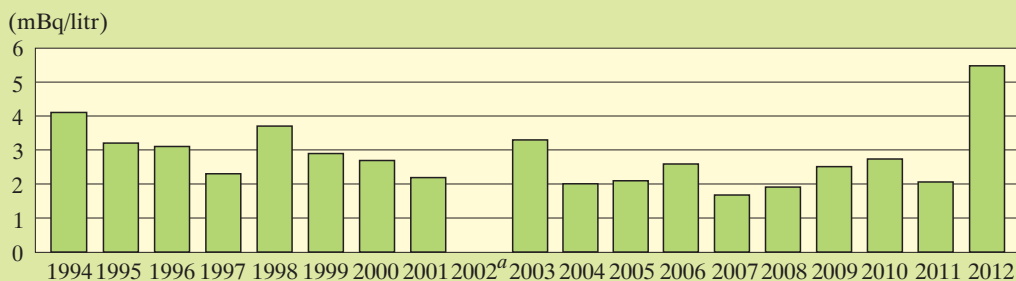
ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU-137 W POWIETRZU W POLSCE W LATACH 1994–2012
(w nawiasach podano liczbę czynnych stacji ASS-500 z końcem danego roku)
AVERAGE ANNUAL CAESIUM-137 CONCENTRATION IN THE AIR IN POLAND IN 1994–2012
(the number of active ASS-500 stations at the end of a given year is given in brackets)

^a Wpływ awarii w elektrowni jądrowej Fukushima.
^a The impact of the accident at the Fukushima nuclear power plant.

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podst. wyników dostarczonych przez Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej (patrz Uwagi metodyczne).
 Source: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of the results provided by Central Laboratory for Radiological Protection (see Methodological notes).

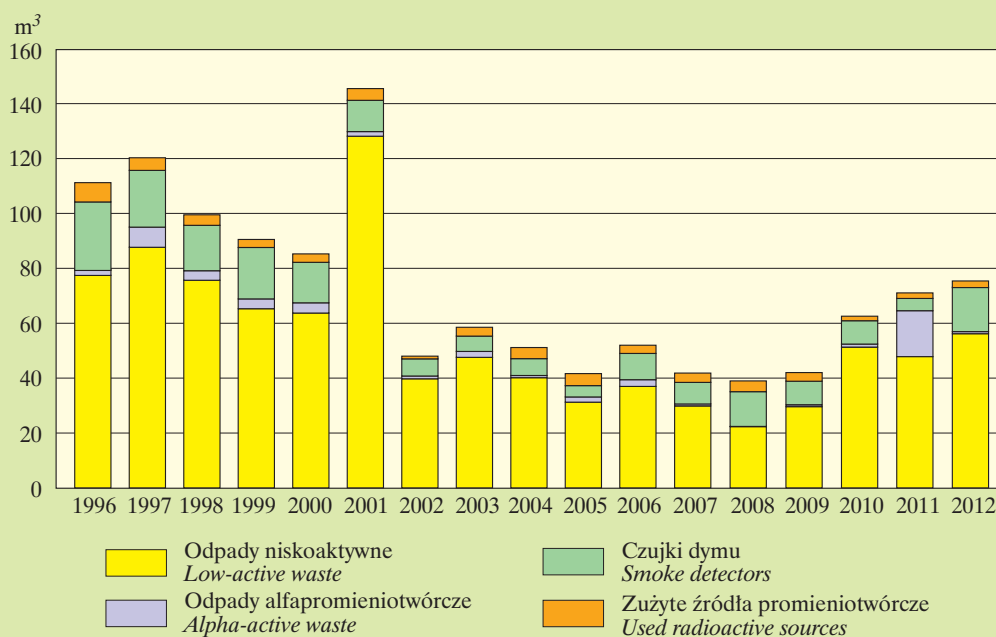
STĘŻENIE CEZU-137 W WIŚLE (WARSZAWA) W LATACH 1994–2012
CAESIUM-137 CONCENTRATION IN THE VISTULA RIVER (WARSAW) IN 1994–2012

^a Brak danych.
^a No data.

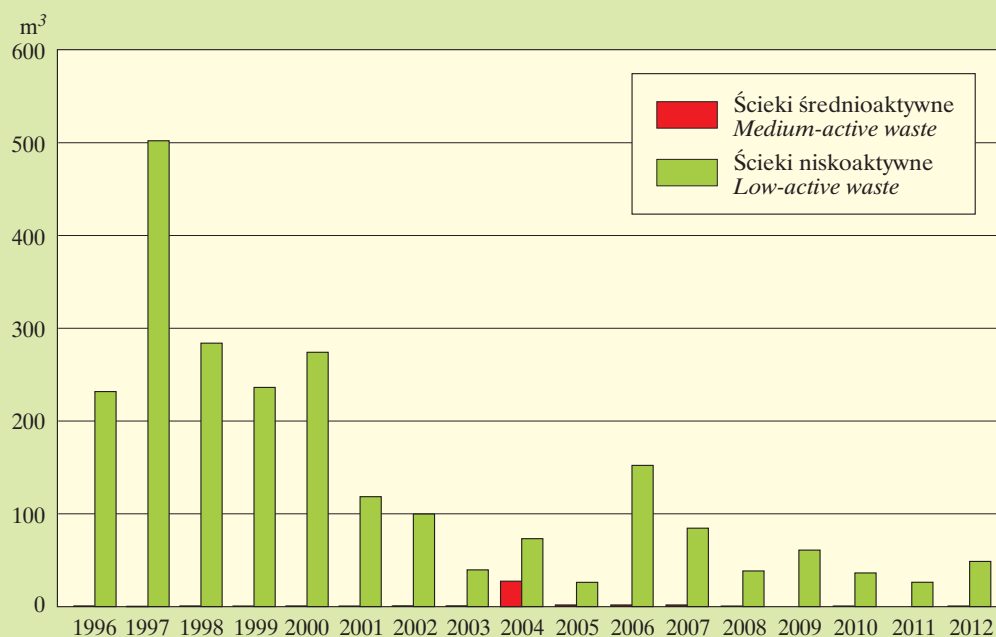
Źródło: dane Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej (patrz Uwagi metodyczne).
 Source: data of the Central Laboratory for Radiological Protection (see Methodological notes).

**STAŁE ODPADY PROMIENIOTWÓRCZE ODEBRANE PRZEZ ZAKŁAD
UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH W LATACH 1996–2012**
SOLID RADIOACTIVE WASTE RECEIVED BY THE RADIOACTIVE WASTE NEUTRALISATION
PLANT (ZUOP) IN 1996–2012

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników ZUOP.
Source: data of the National Atomic Energy Agency based on the results of the ZUOP.

**CIEKŁE ODPADY PROMIENIOTWÓRCZE ODEBRANE PRZEZ ZAKŁAD
UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH W LATACH 1996–2012**
LIQUID RADIOACTIVE WASTE RECEIVED BY THE RADIOACTIVE WASTE NEUTRALISATION
PLANT IN 1996–2012

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników ZUOP.
Source: data of the National Atomic Energy Agency based on the results of the ZUOP.

ELEKTROWNIE JĄDROWE W ODLEGŁOŚCI DO OK. 300 km OD GRANIC POLSKI^a
NUCLEAR POWER PLANTS AT THE DISTANCE OF UP TO 300 km FROM POLISH BORDERS^a

Wyżej wymienione elektrownie jądrowe obejmują:
czternaście bloków z reaktorami WWER-440
 (każdy o mocy 440 MW_e):

- 2 bloki elektrowni Bohunice (Słowacja),
- 2 bloki elektrowni Równe (Ukraina),
- 4 bloki elektrowni Paks (Węgry),
- 2 bloki elektrowni Mochovce (Słowacja),
- 4 bloki elektrowni Dukovany (Czechy),

sześć bloków z reaktorami WWER-1000
 (każdy o mocy 1000 MW_e):

- 2 bloki elektrowni Chmielnicki (Ukraina),
- 2 bloki elektrowni Równe (Ukraina),
- 2 bloki elektrowni Temelin (Czechy),

trzy bloki z reaktorami BWR:

- 3 bloki elektrowni Oskarshamn (Szwecja)
 o mocach 487, 623 i 1197 MW_e

*The above mentioned nuclear power plants include:
 fourteen blocks with WWER-440 reactors (each with
 the power of 440 MW_e):*

- 2 blocks of the Bohunice power plant (Slovakia)
- 2 blocks of the Równe power plant (Ukraine)
- 4 blocks of the Paks power plant (Hungary)
- 2 blocks of the Mochovce power plant (Slovakia)
- 4 blocks of the Dukovany power plant (the Czech Republic)

*six blocks with WWER-1000 reactors (each with the power
 of 1000 MW_e):*

- 2 blocks of the Chmielnicki power plant (Ukraine)
- 2 blocks of the Równe power plant (Ukraine)
- 2 blocks of the Temelin power plant (the Czech Republic)

three blocks with BWR reactors:

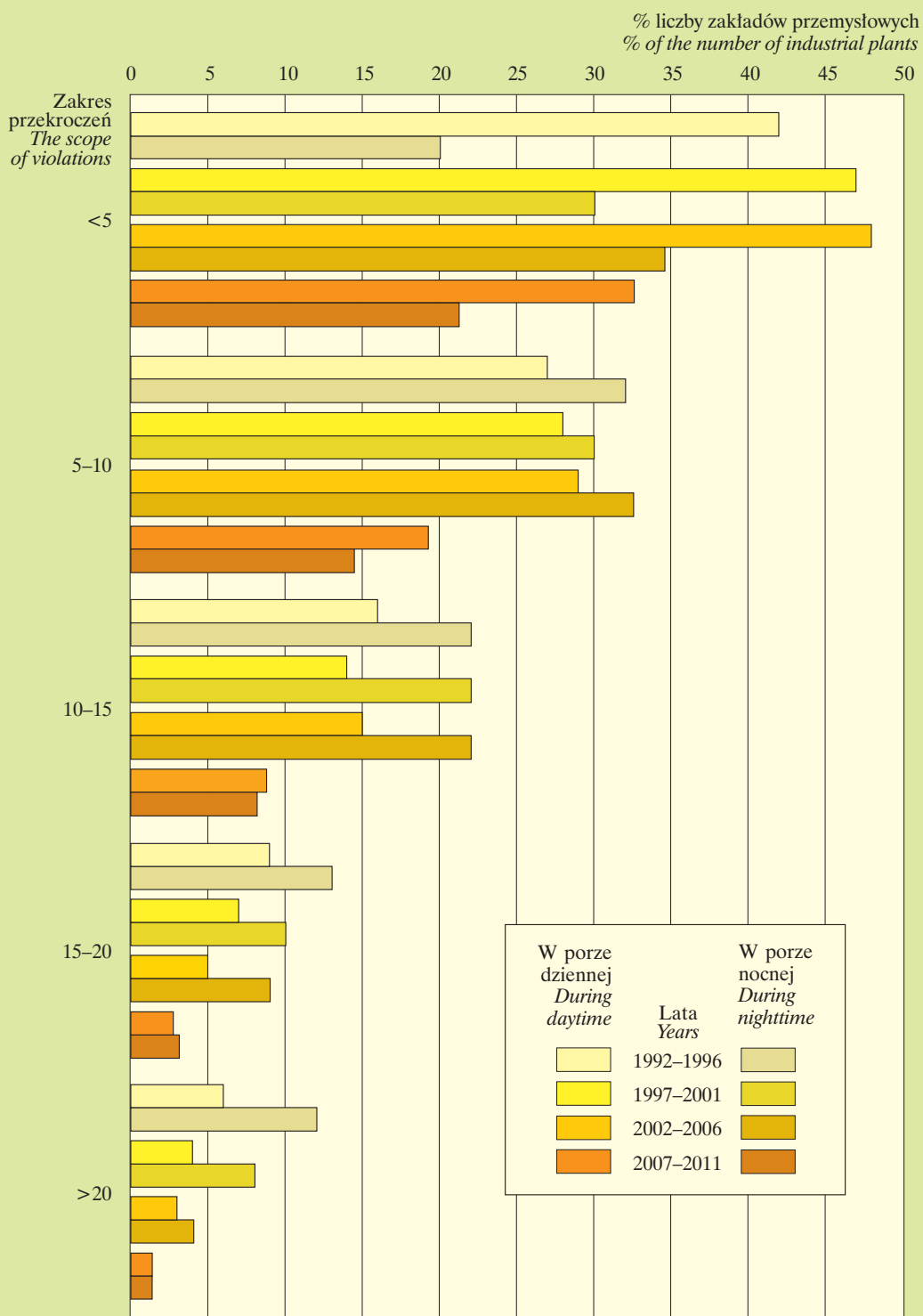
- 3 blocks of the Oskarshamn power plant (Sweden)
 with the power of 487, 623 and 1197 MW_e

^a W 2010 r. dokonano weryfikacji odległości bloków jądrowych od granic Polski na podstawie zaktualizowanych map cyfrowych.
^a In 2010 the distance of nuclear blocks from Polish borders was verified on the basis of the updated digital maps.

Źródło: publikacja PAA pt.: *Działalność Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki oraz Ocena Stanu Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej w Polsce w 2012 roku*, Warszawa 2013 r.

Source: publication of the Polish Atomic Energy Agency entitled: "Actions of the President of the Polish Atomic Energy Agency as well as Evaluation of the State of Nuclear Safety and Radiological Protection in Poland in 2012", Warsaw 2013.

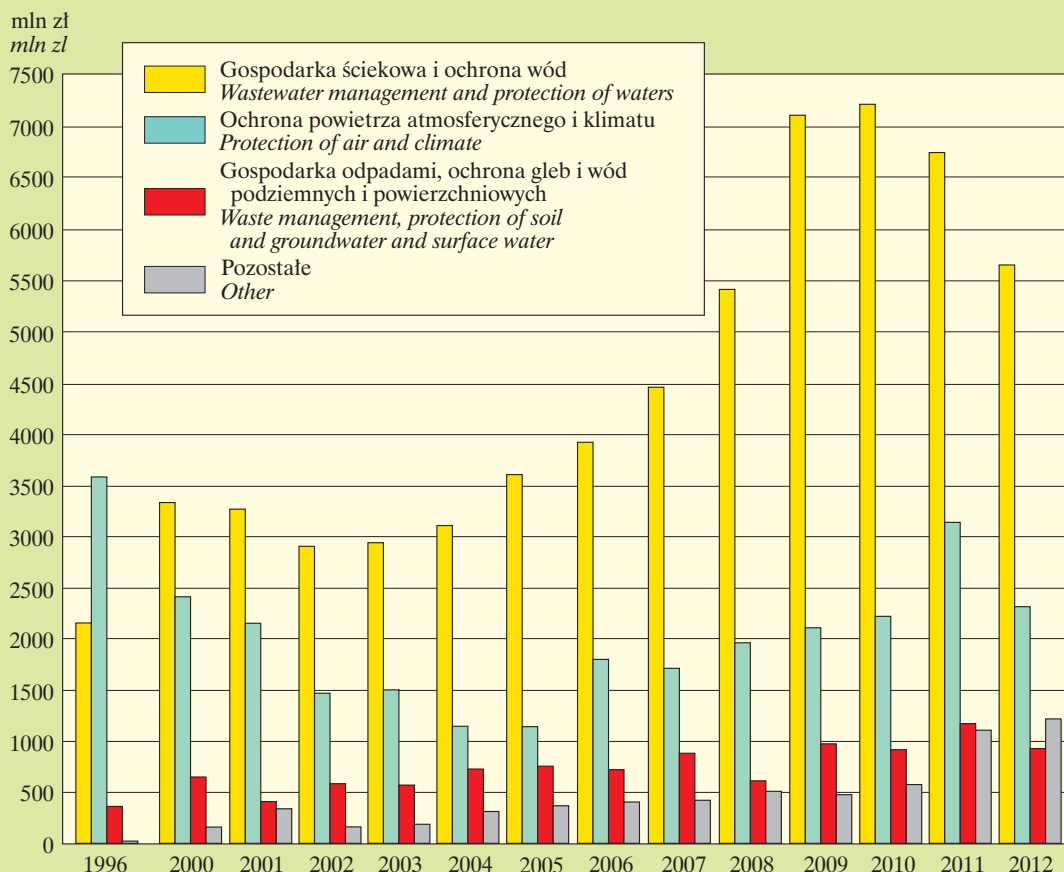
ROZKŁAD PRZEKROCZEŃ POZIOMÓW DOPUSZCZALNYCH HAŁASU DLA ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH
DISTRIBUTION OF VIOLATIONS OF PERMISSIBLE NOISE LEVELS FOR INDUSTRIAL PLANTS

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.
 Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

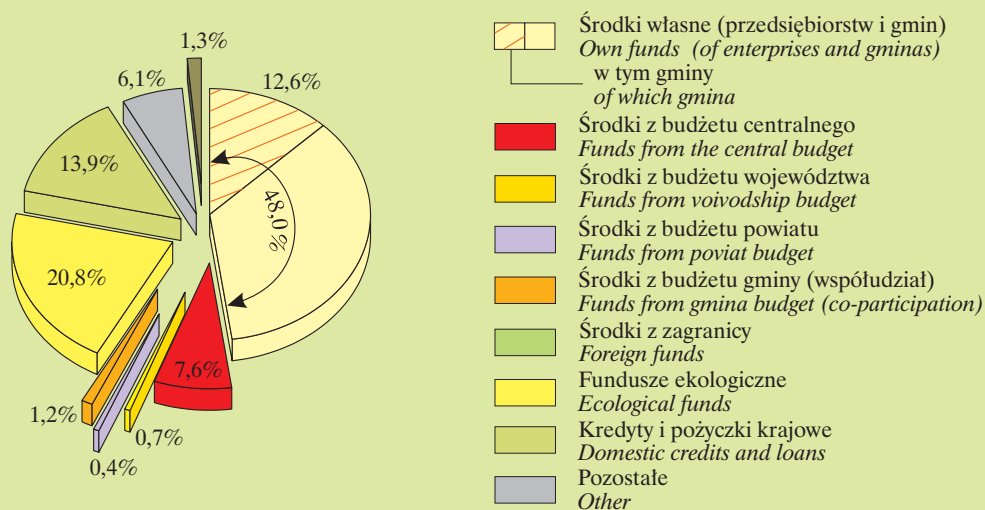
STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA W LATACH 1996, 2000–2012 (ceny bieżące)

STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE YEARS 1996, 2000–2012 (current prices)

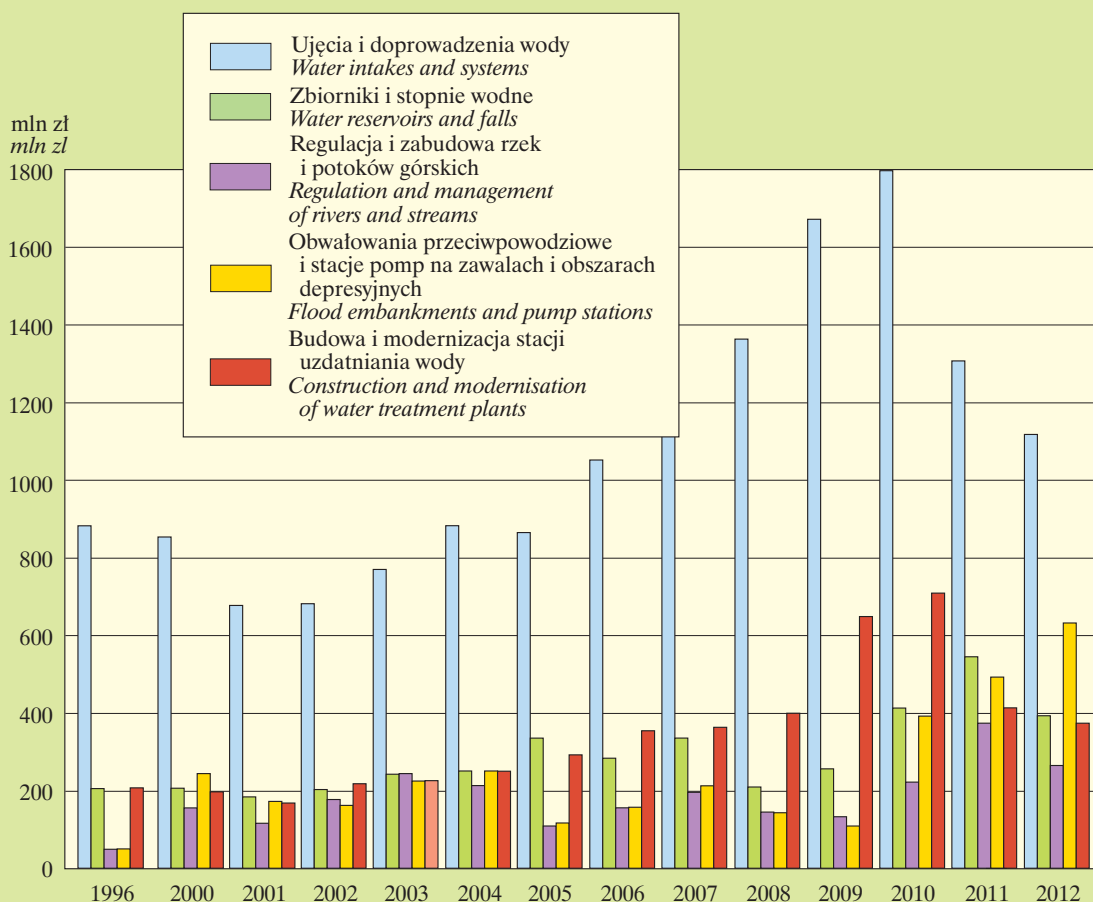

STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2012 R. (ceny bieżące)

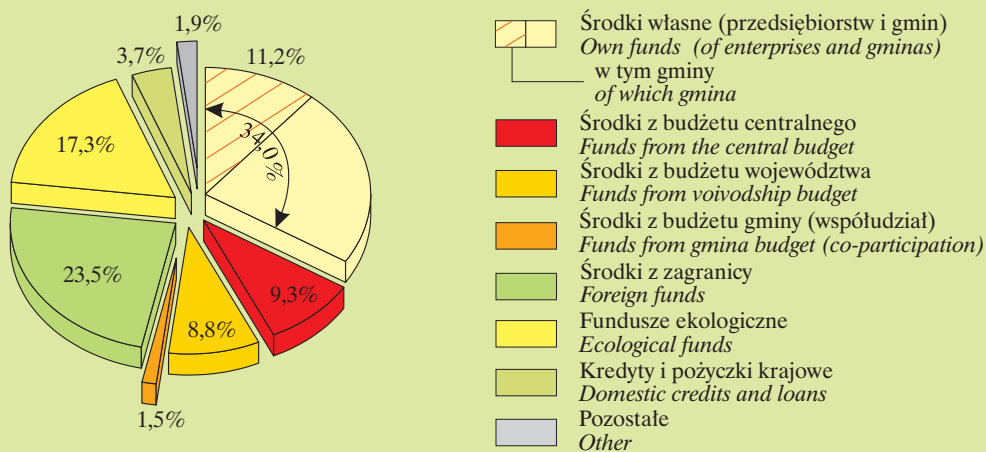
STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY SOURCE OF FINANCING IN 2012 (current prices)

**STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH GOSPODARCE WODNEJ
W LATACH 1996, 2000–2012 (ceny bieżące)**
*STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN WATER MANAGEMENT
IN THE YEARS 1996, 2000–2012 (current prices)*

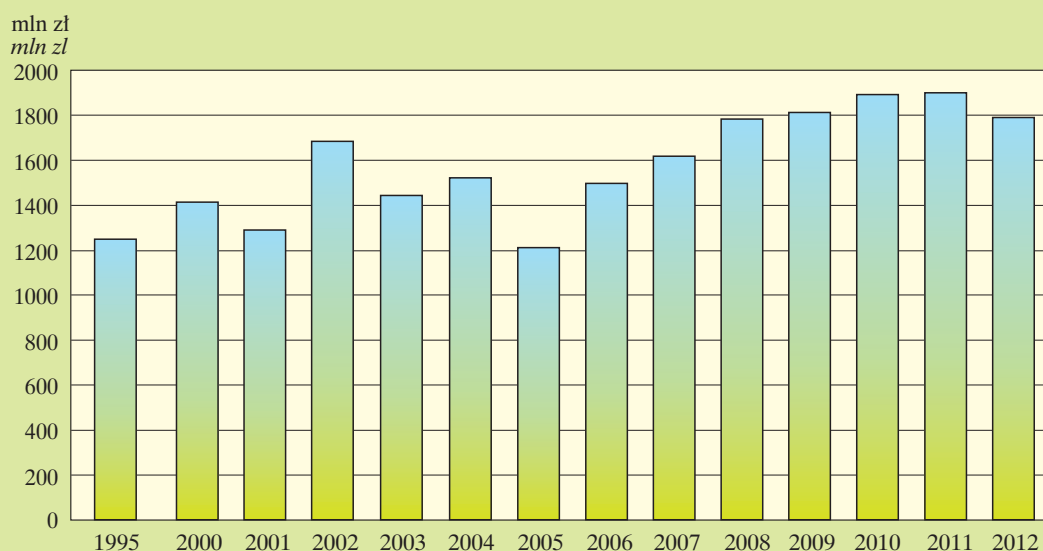

**STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH GOSPODARCE WODNEJ
WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2012 R. (ceny bieżące)**
*STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN WATER MANAGEMENT BY SOURCE OF FINANSING
IN 2012 (current prices)*

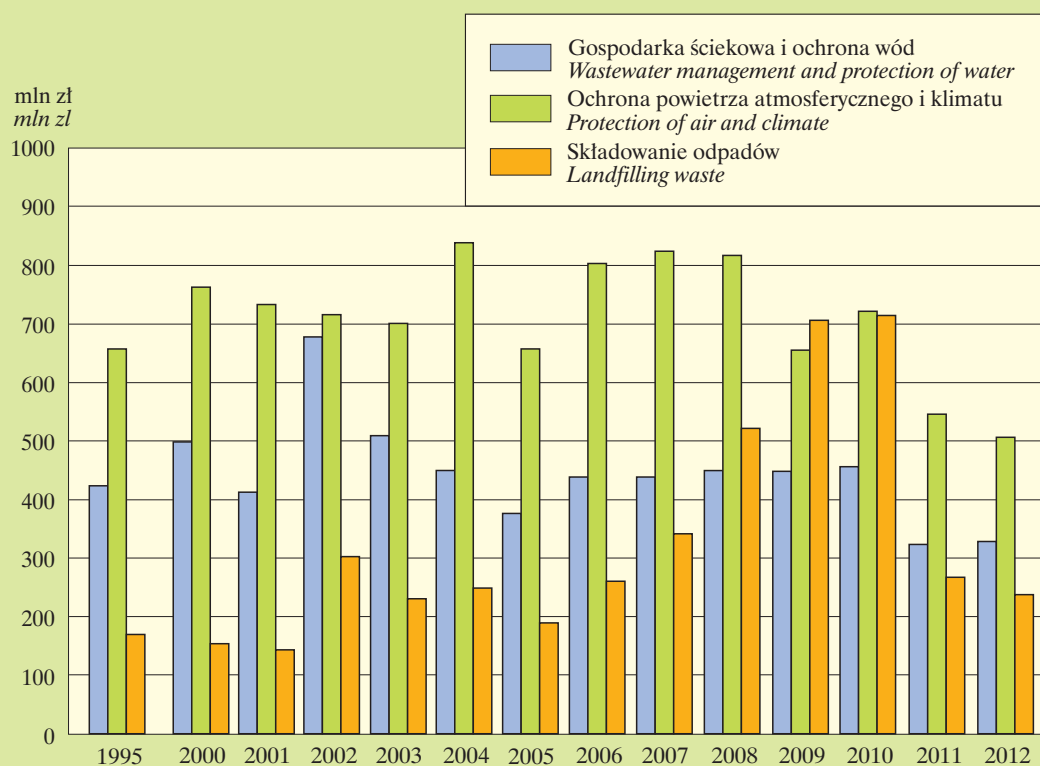
**FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ – WPLYWY Z OPLAT
W LATACH 1995, 2000–2012**

*ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS – REVENUES FROM
PAYMENTS IN THE YEARS 1995, 2000–2012*

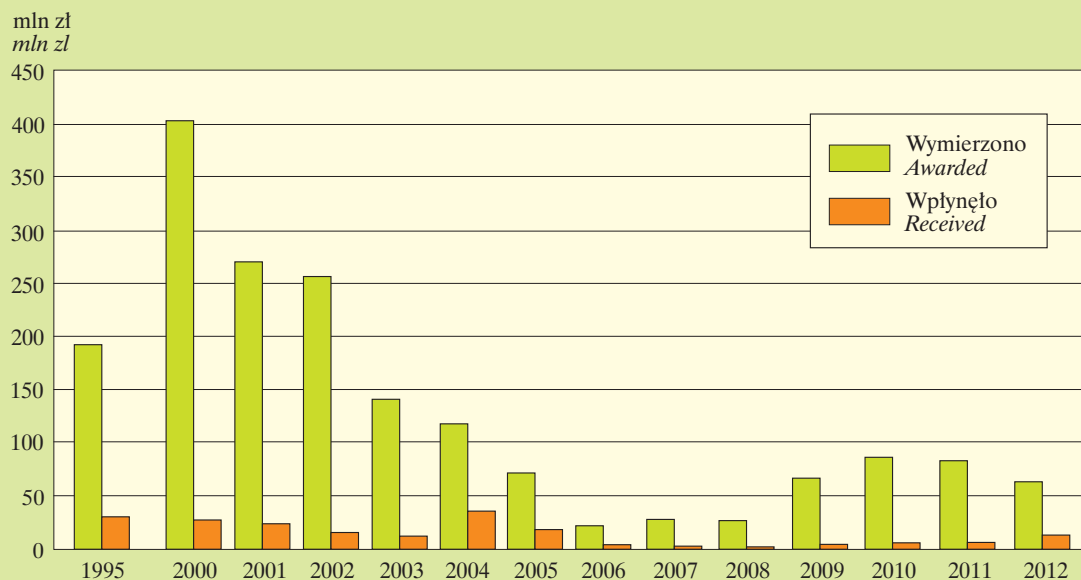
**WPLYWY NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
WEDŁUG RODZAJÓW OPLAT W LATACH 1995, 2000–2012**

*REVENUES OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY TYPES
OF PAYMENTS IN THE YEARS 1995, 2000–2012*

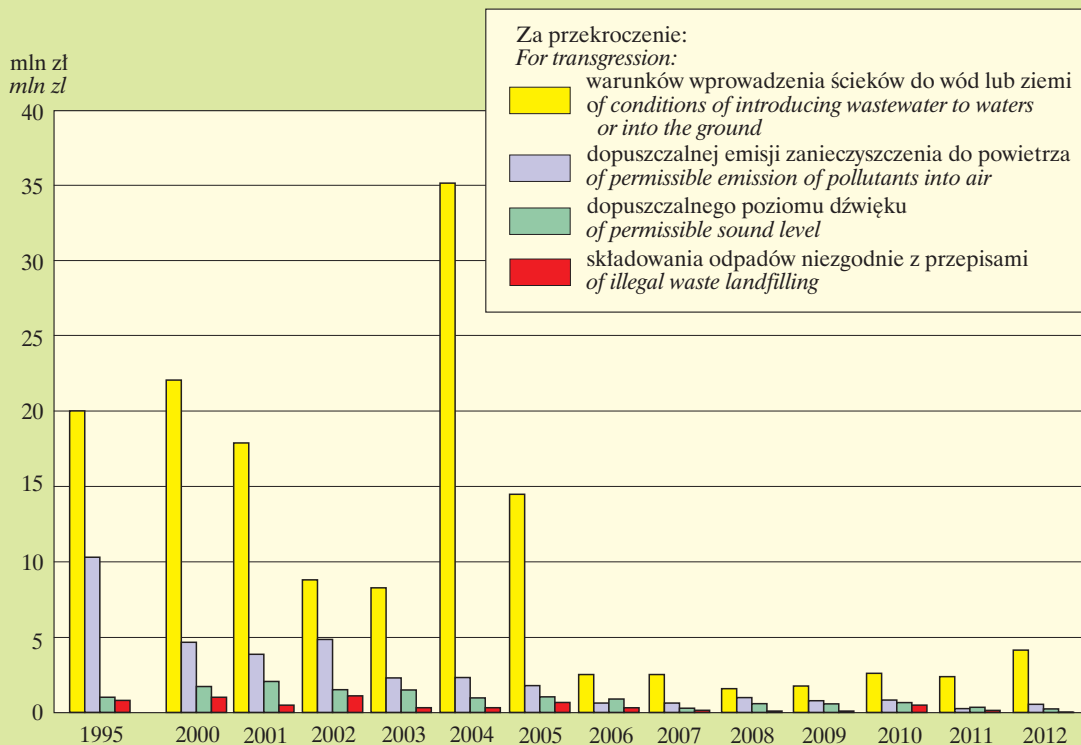

Źródło: dane Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
Source: data of the National Environmental Protection and Water Management Fund.

**FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ – KARY
W LATACH 1995, 2000–2012**
ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS – FINES
IN THE YEARS 1995, 2000–2012

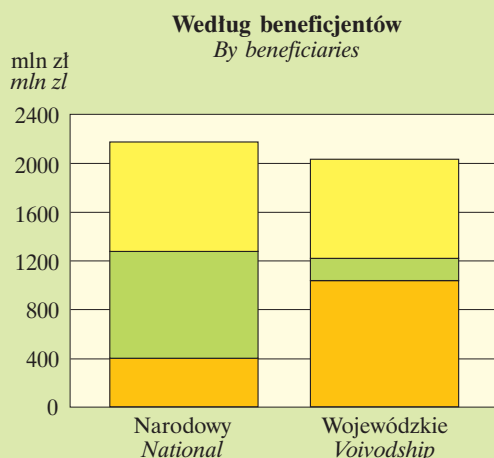

**WPŁYWY NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
WEDŁUG RODZAJÓW KAR W LATACH 1995, 2000–2012**
REVENUES OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND MANAGEMENT FUNDS BY TYPES
OF FINES IN THE YEARS 1995, 2000–2012

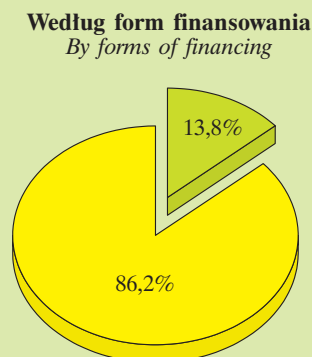

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.
Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

WIELKOŚĆ I STRUKTURA FINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W 2012 R.
THE SIZE AND STRUCTURE OF FINANCING FROM ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS IN 2012

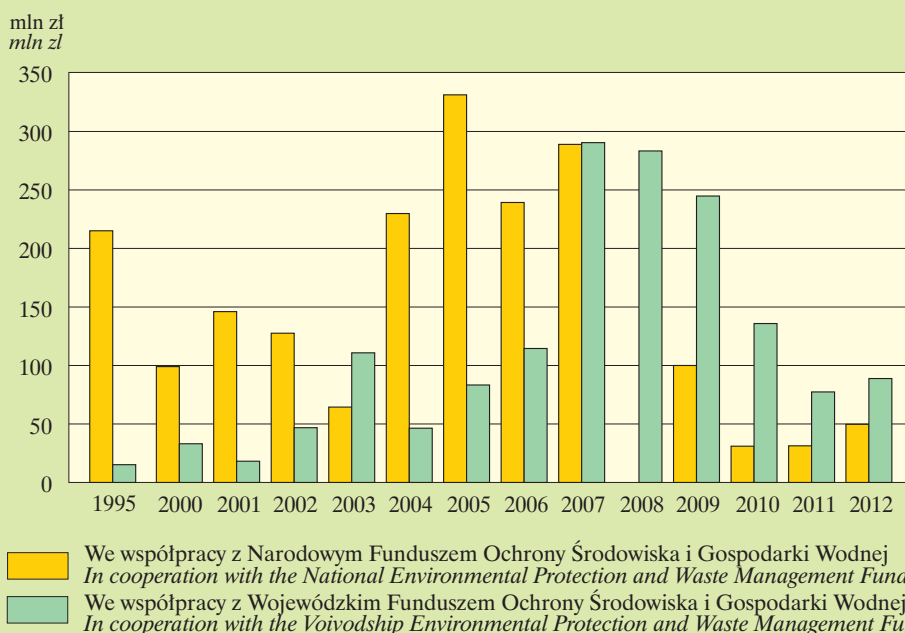
- Jednostki samorządu terytorialnego
Local self-government units
- Inne jednostki należące do sektora finansów publicznych
Other units from the sector of public finance
- Jednostki nie należące do sektora finansów publicznych
Units outside the sector of public finance

- Formy finansowania**
Forms of financing:
- zwrotne
redeemable
 - bezzwrotne
non-redeemable

Źródło: dane Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
 Source: data of the National Environmental Protection and Water Management Fund.

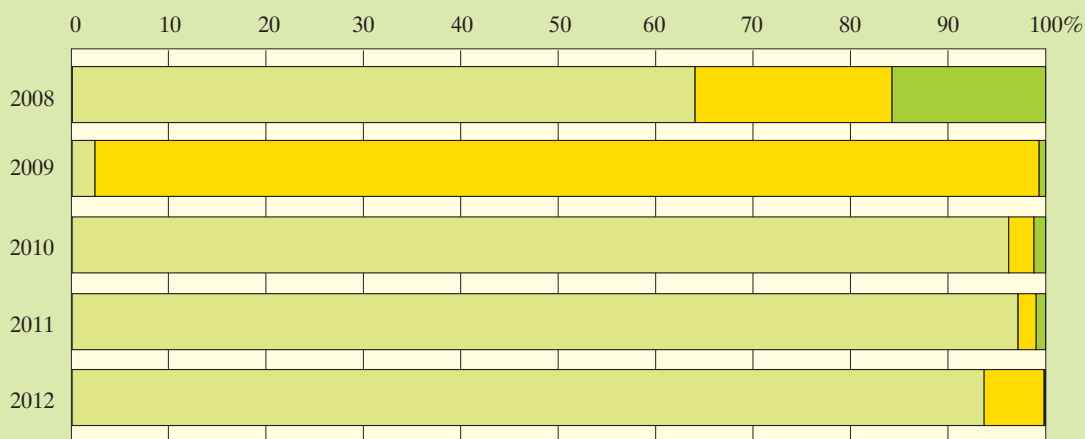
KREDYTY PROEKOLOGICZNE UDZIELANE PRZEZ BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. W LATACH 1995, 2000–2012
PRO-ECOLOGICAL LOANS GRANTED BY THE BANK FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE YEARS 1995, 2000–2012

Źródło: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.
 Source: data of Bank for Environmental Protection.

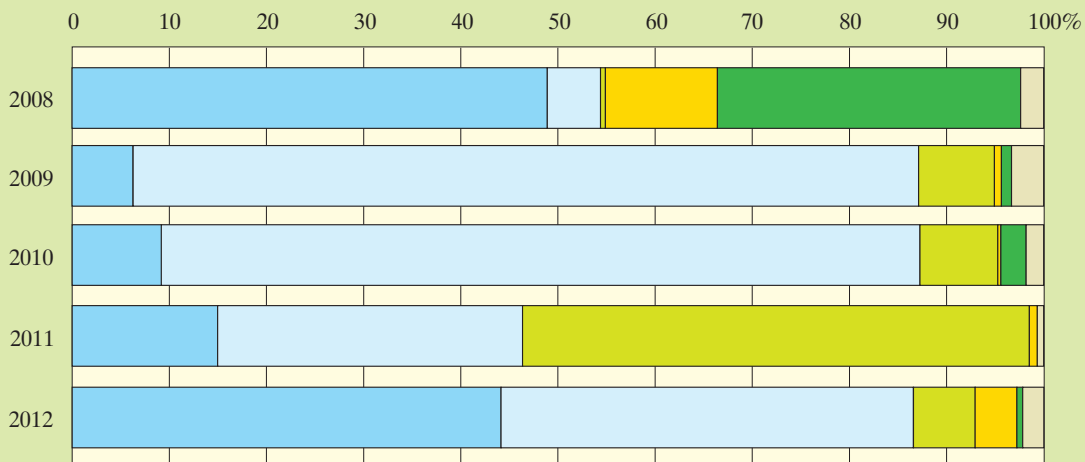
**POMOC ZAGRANICZNA PRYZYCNANA POLSCE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA
W LATACH 2008–2012**
FOREIGN AID GRANTED TO POLAND FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION
IN THE YEARS 2008–2012

Według źródeł pochodzenia
By origin

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
The Infrastructure and Environment Operational Programme
- Środki Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego
Funds of the European Economic Area and the Norwegian Financial Mechanism
- Instrument Finansowy LIFE+
The LIFE+ Financial Instrument

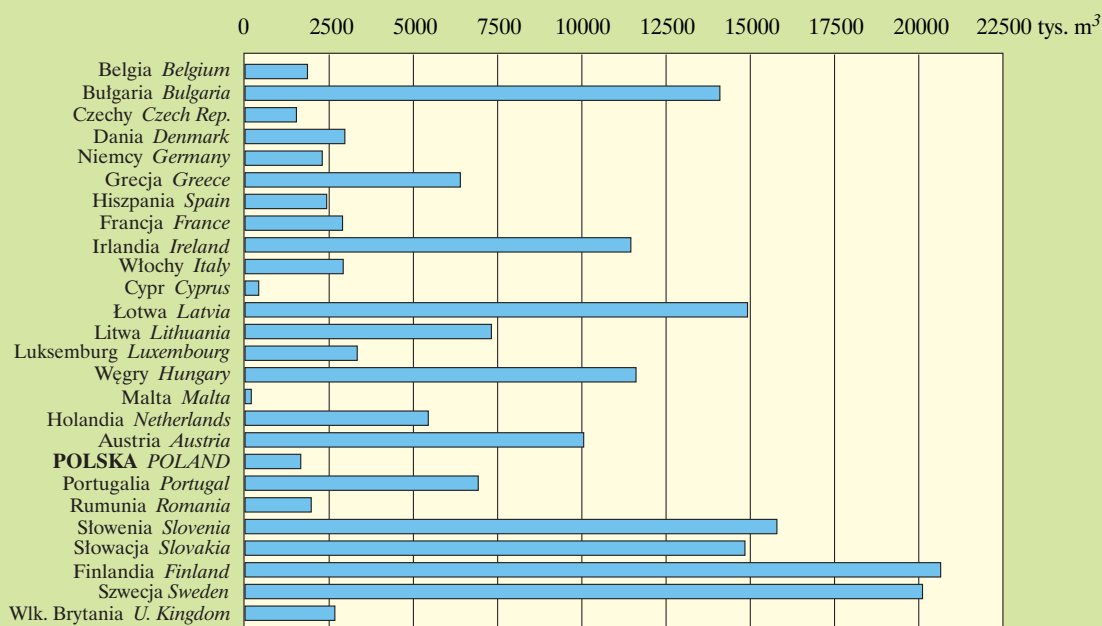
Według dziedzin ochrony środowiska
By field of environmental protection

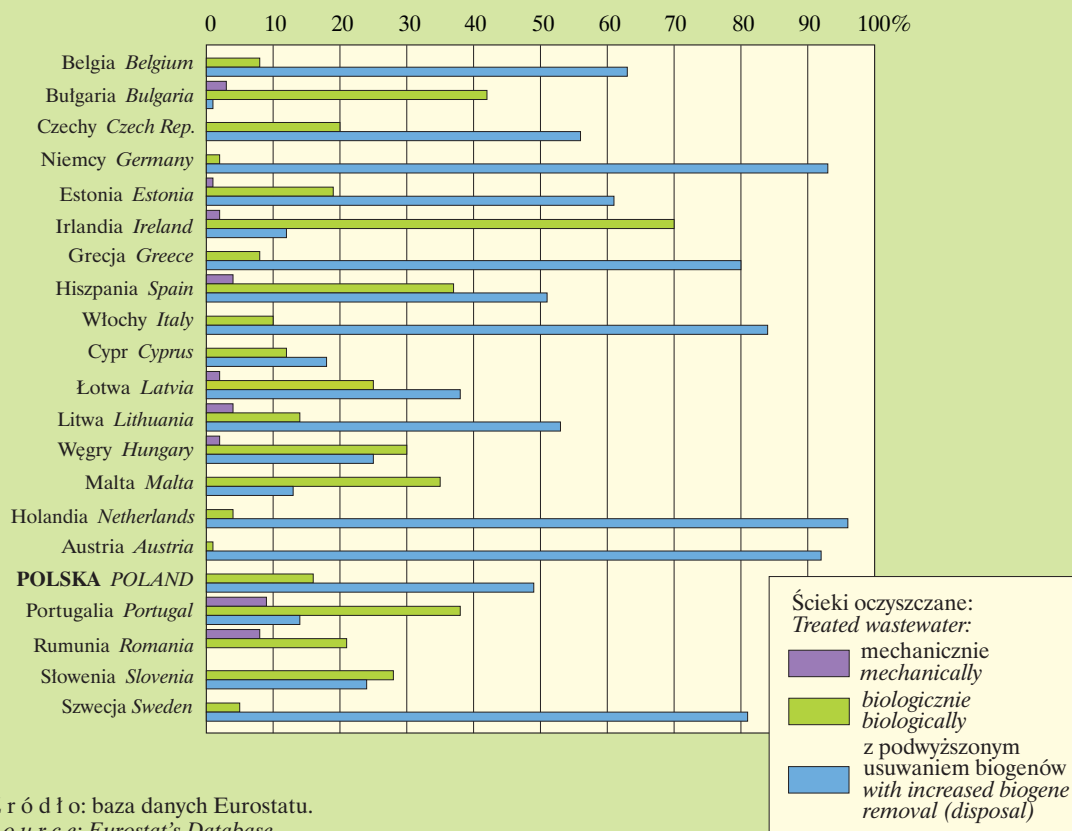
- Ochrona powietrza
Air protection
- Ochrona wód i gospodarka wodna
Water protection and management
- Ochrona powierzchni ziemi
Land protection
- Ochrona przyrody
Nature protection
- Monitoring środowiska
Environmental monitoring
- Inne dziedziny
Other fields

Źródło: dane Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
Source: data of the National Environmental Protection and Water Management Fund.

ZASOBY WÓD (ŚREDNIA Z WIELOLECIA) NA 1 MIESZKAŃCA
FRESHWATER RESOURCES (LONG-TERM AVERAGE) PER 1 INHABITANT

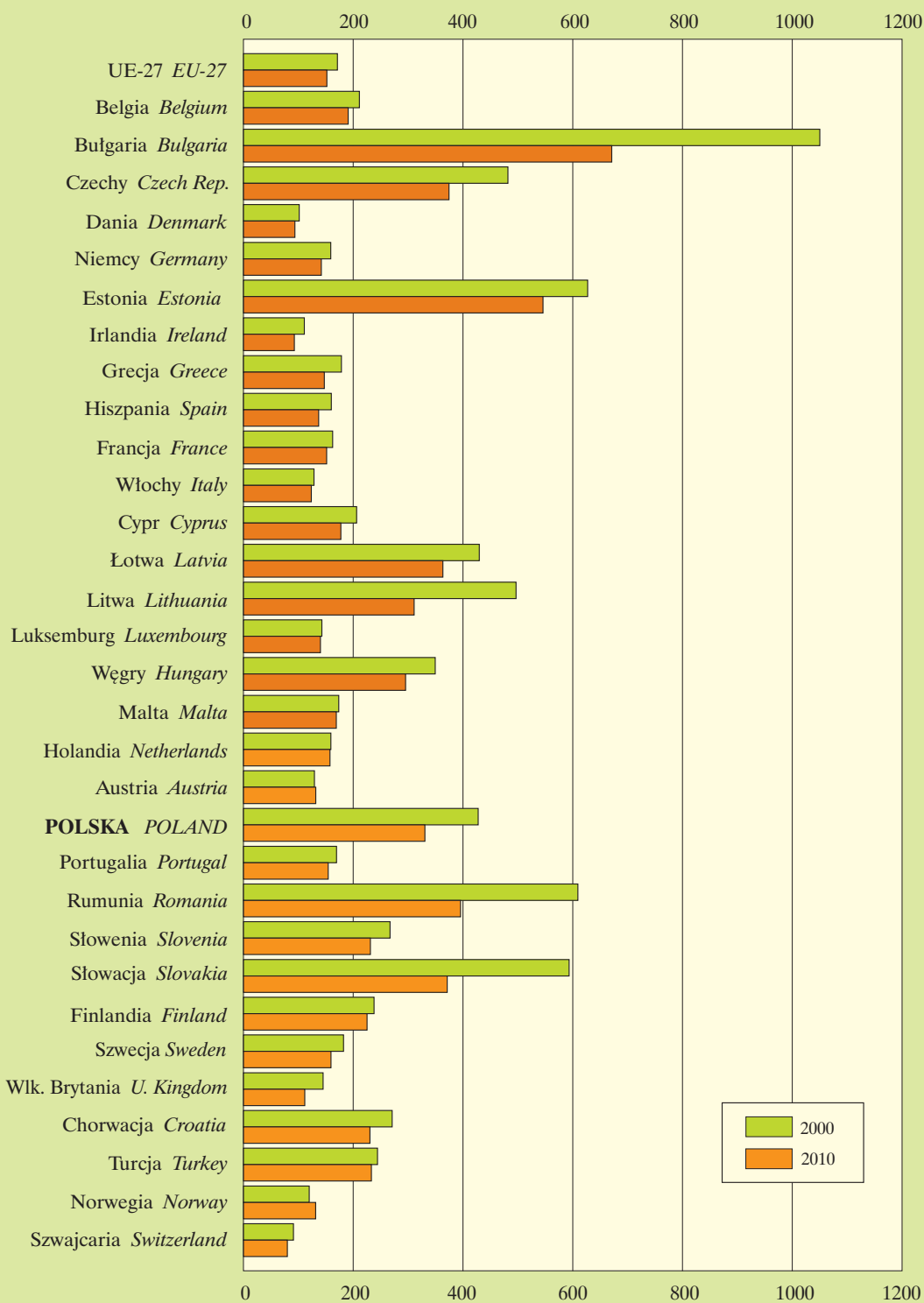
LUДНОŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZANI ŚCIEKÓW (OSTATNI DOSTĘPNY ROK)
POPULATION CONNECTED TO WATER TREATMENT PLANTS (LAST AVAILABLE YEAR)

Źródło: baza danych Eurostatu.
 Source: Eurostat's Database.

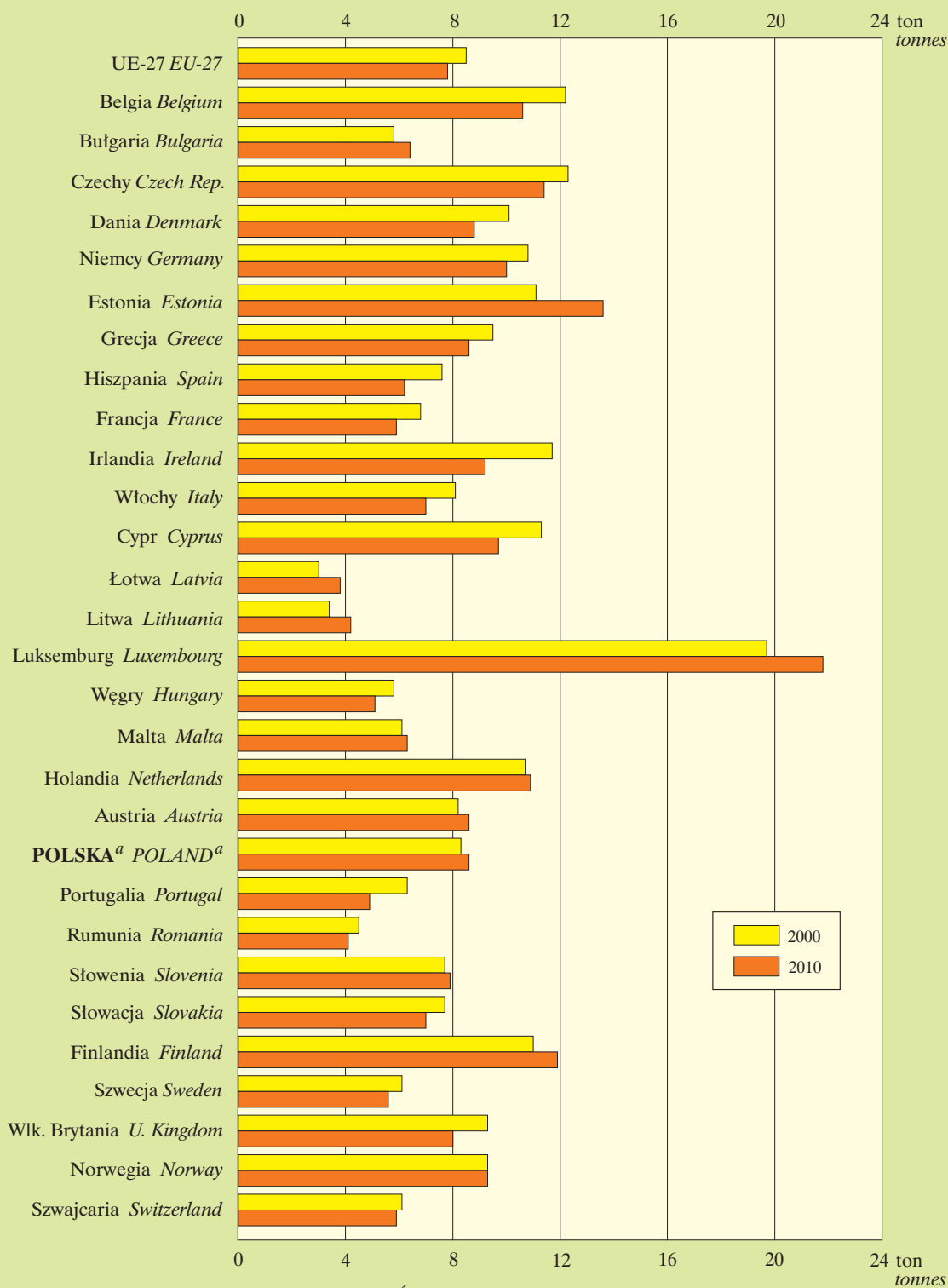
**ENERGOCHŁONNOŚĆ GOSPODARKI W KG OLEJU EKWIWALENTNEGO
NA 1000 EURO PKB**

**ENERGY INTENSITY OF THE ECONOMY IN KILOGRAM OF OIL EQUIVALENT PER THOUSAND
OF EURO OF GDP**

Źródło: baza danych Eurostatu.
Source: Eurostat's Database.

EMISJA DWUTLENKU WĘGLA NA 1 MIESZKAŃCA
EMISSION OF CARBON DIOXIDE PER CAPITA

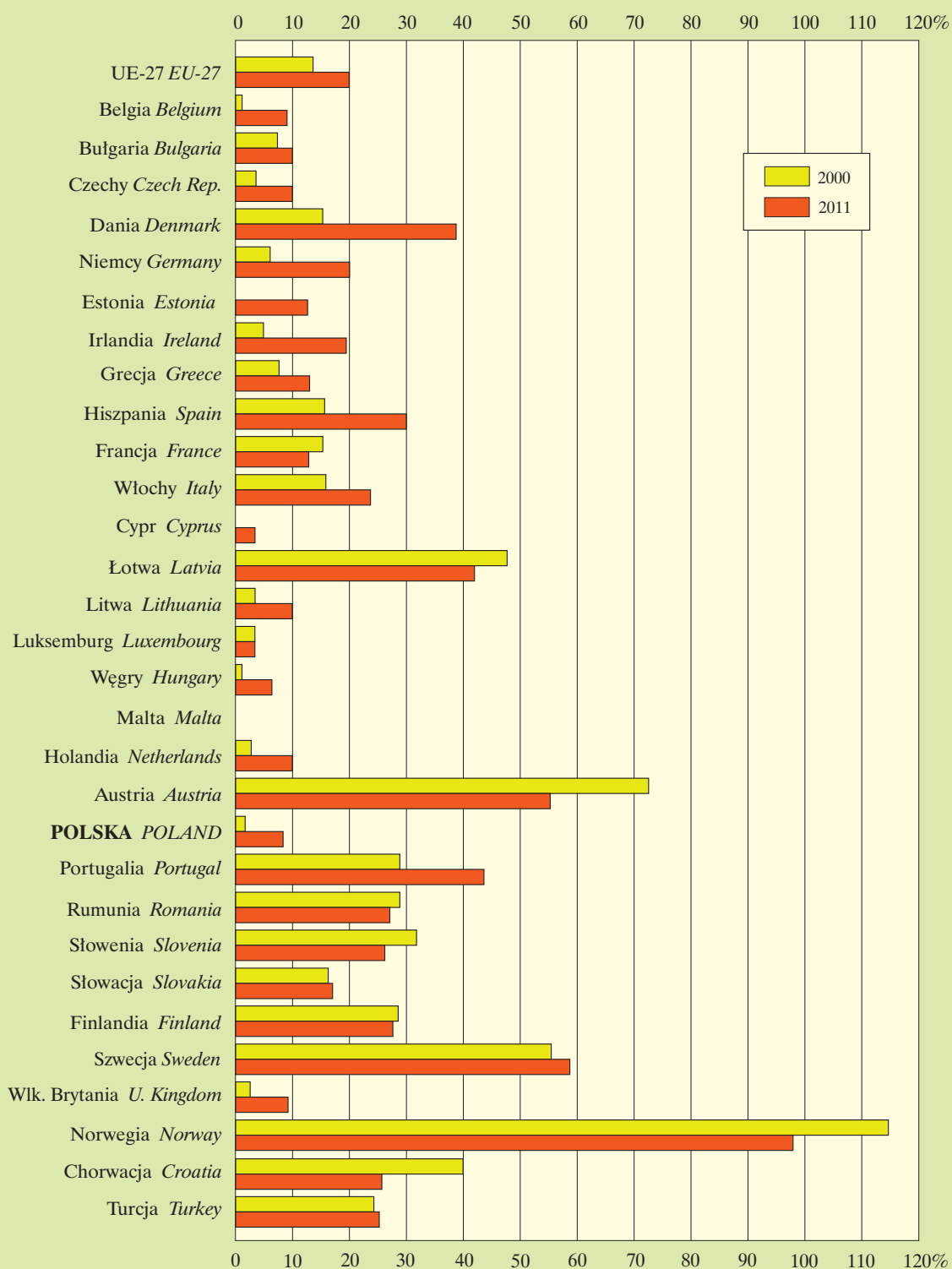
^a Dane dotyczące emisji pochodzą z Krajowego Źródła Bilansowania i Zarządzania Emisjami, zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

^a Data on emission come from the National Centre for Emissions Management, approved by the Ministry of Environment.

Źródło: baza danych Eurostatu.

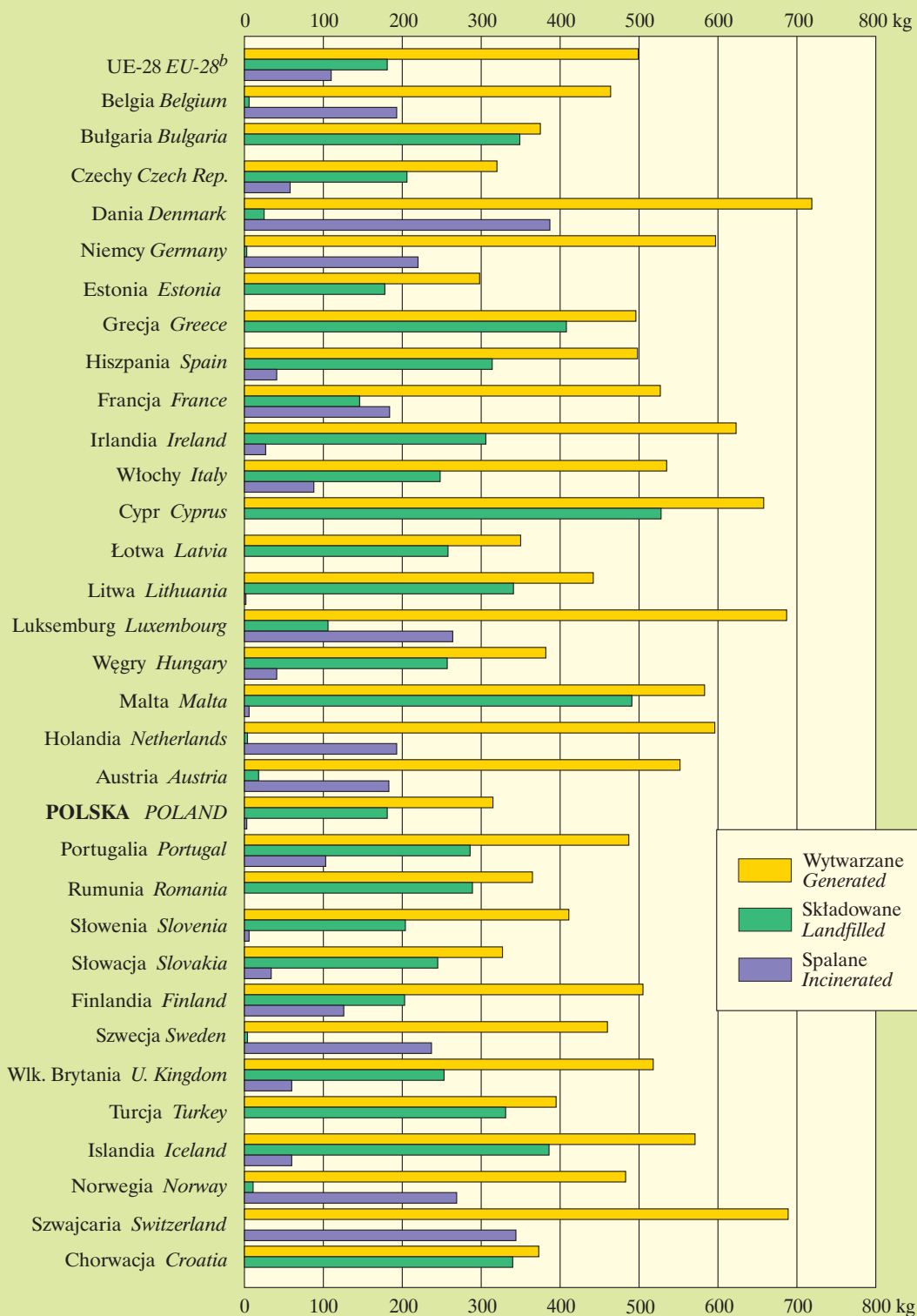
Source: Eurostat's Database.

UDZIAŁ ELEKTRYCZNOŚCI ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH W CAŁKOWITYM ZUŻYCIU ENERGII ELEKTRYCZNEJ
SHARE OF ELECTRICITY GENERATED FROM RENEWABLE ENERGY SOURCES IN GROSS ELECTRICITY CONSUMPTION

Źródło: baza danych Eurostatu.
 Source: Eurostat's database.

ODPADY KOMUNALNE NA 1 MIESZKAŃCA W 2011 R.^a
MUNICIPAL WASTE PER CAPITA IN 2011^a

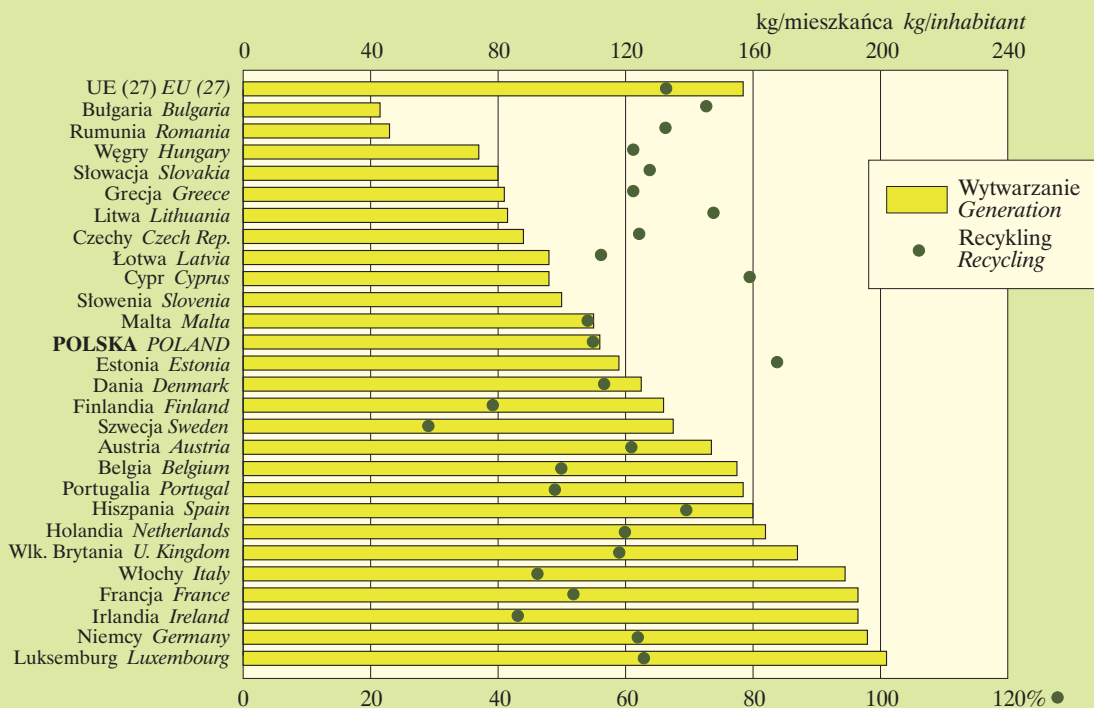
^a Niektóre dane obejmują szacunki. ^b Łącznie z Chorwacją.

^a Some data cover estimations. ^b Including Croatia.

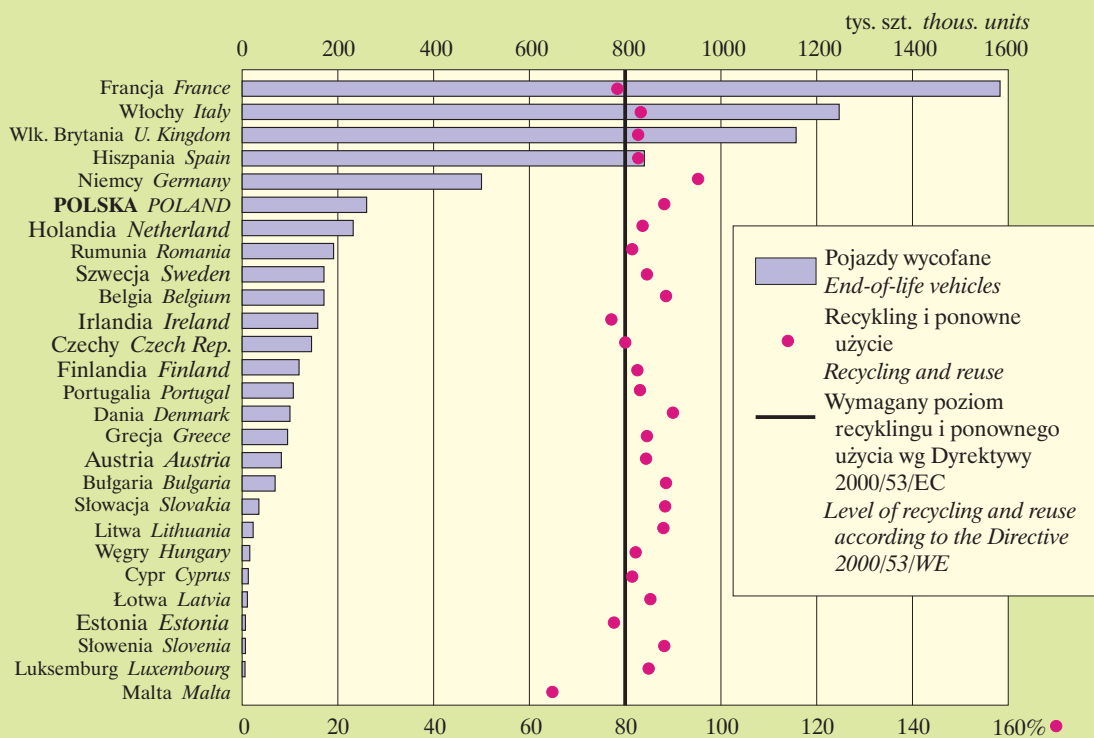
Źródło: baza danych Eurostatu.

Source: Eurostat's Database.

WYTWARZANIE I RECYKLING ODPADÓW OPAKOWANYCH W KRAJACH UE W 2010 R.
GENERATION AND RECYCLING OF PACKAGING WASTE IN EUROPEAN UNION IN 2010

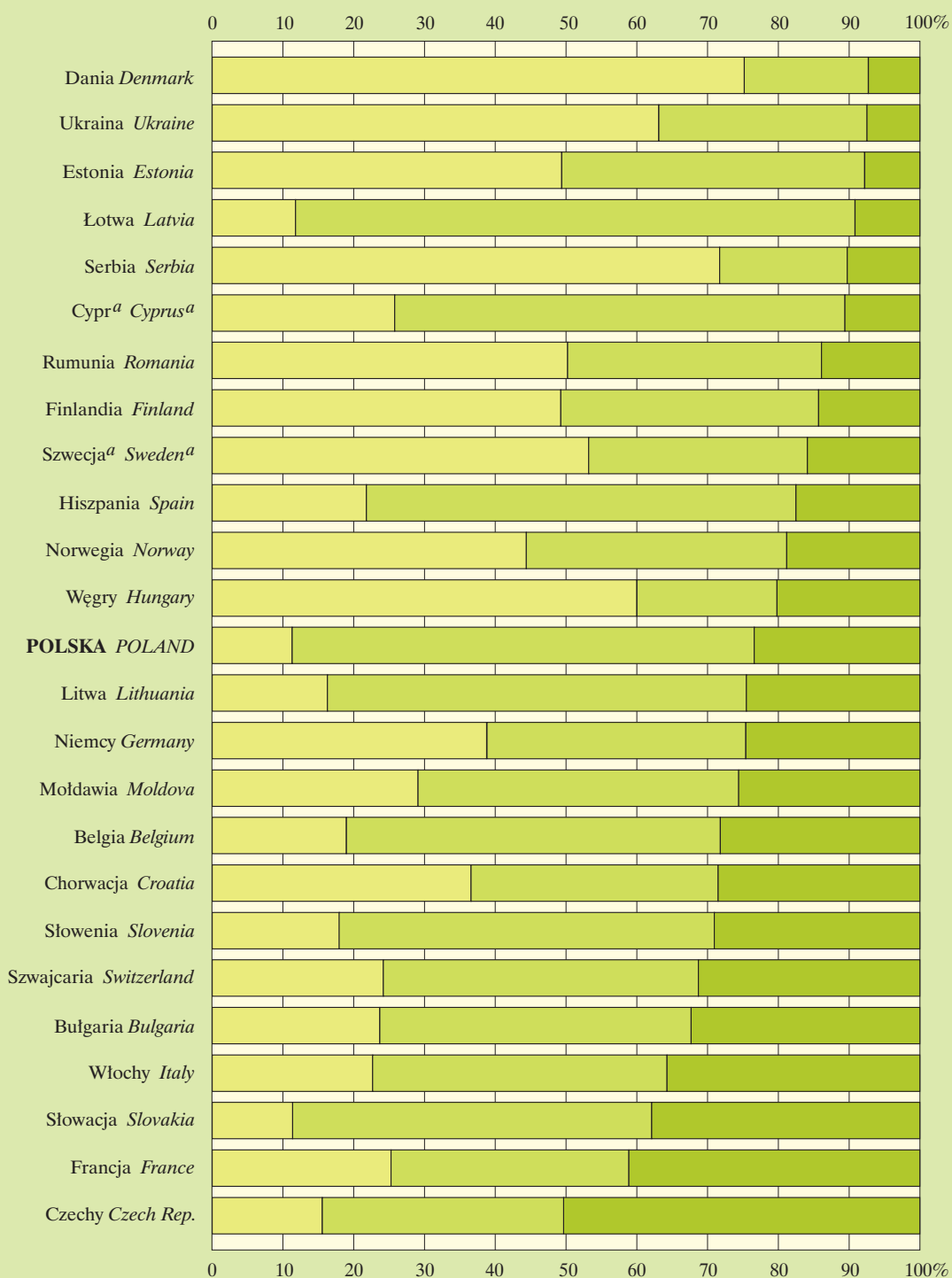
POJAZDY WYCOFANE Z EKSPLOATACJI ORAZ UZYSKANE POZIOMY RECYKLINGU W 2010 R.
NUMBER AND RECYCLING RATES OF END-OF-LIFE VEHICLES IN 2010

Źródło: baza danych Eurostatu.
 Source: Eurostat's Database.

USZKODZENIE (DEFOLIACJA) DRZEWOSTANÓW W WYBRANYCH KRAJACH EUROPY W 2012 R.

DAMAGE (DEFOLIATION) OF FOREST STANDS IN SELECTED EUROPEAN COUNTRIES OF EUROPE IN 2012

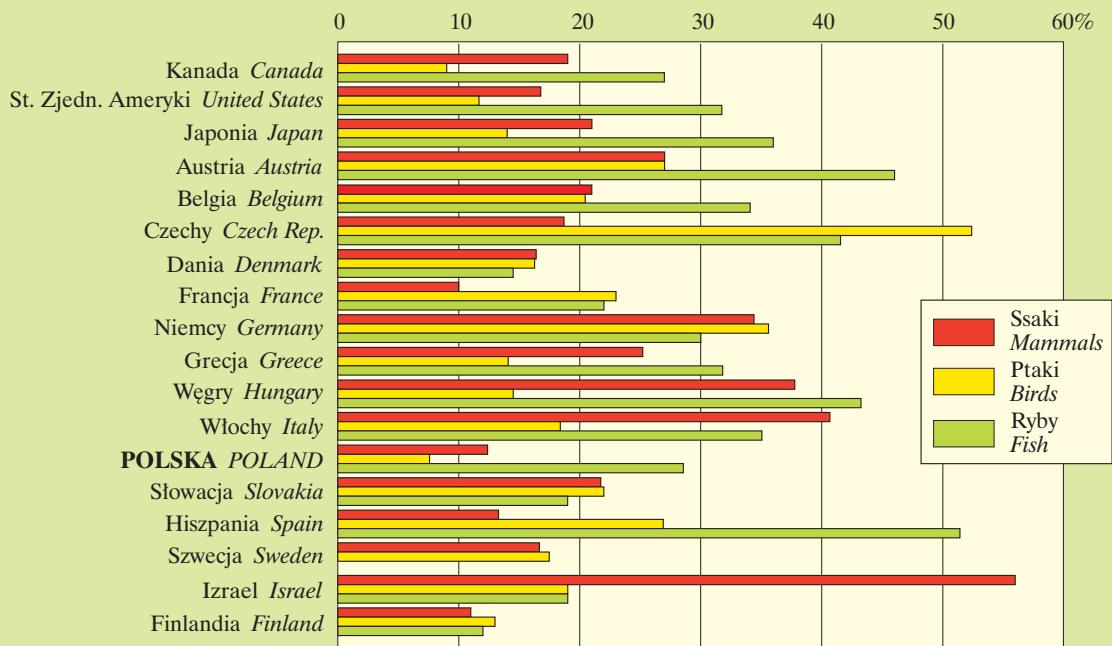

Defoliacja (ubytek aparatu asymilacyjnego) w %: 0-10 11-25 powyżej 25 i drzewa martwe
 Defoliation (loss of assimilation apparatus) in %: 0-10 11-25 above 25 and dead trees

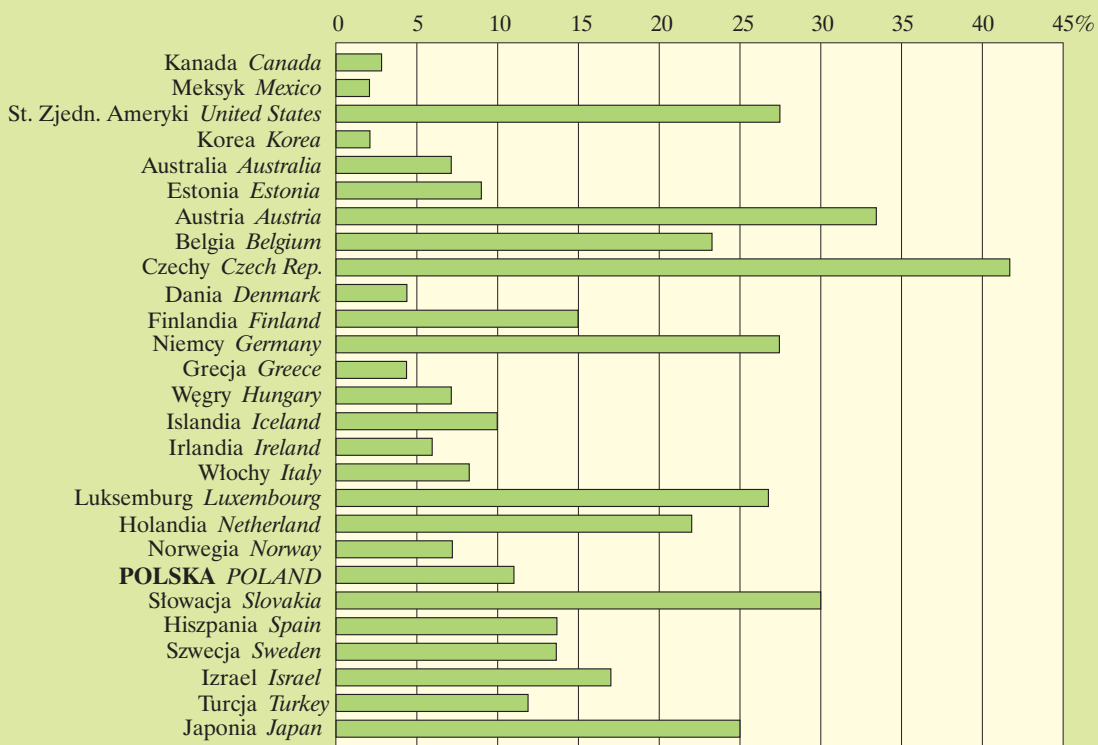
^a Tylko drzewostany iglaste.
^a Only coniferous forest stands.

Źródło - Source: „Forest Condition in Europe 2013”, Technical Report of ICP Forests, Hamburg 2013 (projekt-draft).

ZAGROŻONE GATUNKI ZWIERZĄT W WYBRANYCH KRAJACH
THREATENED ANIMAL SPECIES IN SELECTED COUNTRIES

ZAGROŻONE GATUNKI ROŚLIN NACZYNIOWYCH W WYBRANYCH KRAJACH
THREATENED SPECIES OF VASCULAR PLANTS IN SELECTED COUNTRIES

Źródło: Hurtownia danych statystycznych OECD.
 Source: OECD Statistical Data Warehouse.